3 1761 09616132 8

Digitized by the Internet Archive
in 2014

https://archive.org/details/manualdenovellsa11barc

COLECCIÓ

DE

DOCUMENTS HISTÒRICHS INÈDITS

DEL ARXIU MUNICIPAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA

Barcelona: Consell de Cent Jurats

MANUAL DE NOVELLS ARDITS

VULGARMENT APELLAT

DIETARI

DEL

Antich Consell Barceloní

Volum Onzè

QUE COMPRÈN LO VOLUM ORIGINAL XXVIè

Anys 1632 - 1636 (Juliol)

PUBLICAT PER ACORT Y A DESPESES DEL EXCM. AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL

E INICIAT PER LOS ILUSTRES SENYORS REGIDORS

D. FREDERICH SCHWARTZ Y LUNA y D. FRANCESCH CARRERAS Y CANDI

EN COMISSIÓ

DEL MATEIX EXCELENTÍSSIM AJUNTAMENT

BARCELONA. — 1907

Imprempta de Henrich y Companyía, en comandita

Carrer de Còrcega

DP
402
B2 A2
V. 11

Tassa

del present volum a la rahó dels anteriors, ab son Index: 6'75 pessetes.

LIBRARY
JAN 3 1962
UNIVERSITY OF TORONTO
779503

(DIETARI VINT Y SIS)

DESDE PRIMER DE JENER 1632 A 31 DE JULIOL 1636

M.DC.XXXII

✠

JANER

DIJOUS lo primer del mes de Janer del any MDCXXXII. — En aquest dia de cap de any demati a les nou hores los Senyors Concellers anaren en la Iglesia Parroquial de Santa Maria de la mar a oir lo offici com es costum quiscun any per semblant dia los quals estigueren assentats a les cadires del cor entrant a la part del evangeli. Cap d'any: festa en Sta. Maria.

Dit dia despres dinar a les tres hores los Senyors Concellers se ajuntaren a cavall a la plaça de Sant Jaume ab molts cavallers y persones titulars que avien fet convidar per la Cavalcada de dit dia en la qual entre altres ana lo molt Illustre y R.t Senyor don Francisco de Erill y Semmanat Canceller del present principat de Cathalunya preceint a la ma dreta del primer bordo del S.r Conceller en cap y lo dit Senyor Conceller en Cap al extrem de dit bordo a la ma squerra ab ses masses ab los verguers de la Real audiencia devant de dit bordo y apres devant dites masses de la Real audiencia anaven les dos masses dels dos verguers dels S.rs Concellers apres les de Llotja y apres los tres acompanyados dels Senyors Concellers, los demes Senyors quatre Concellers anaven agraduats quiscu ab son bordo a la ma dreta ab les persones agraduades conforme llar- Agraduatio per la cavalcada del die de cap de any.

gament consta en lo llibre de les agraduacions que aporta lo scriva de les obres.

Per lo negossi de la evocata causa dels concellers del any passat.

DISAPTE a IIJ. de dit. — Los Senyors Concellers inseguint la ultima deslliberacio del Concell de Cent celebrat a 30. de desembre propassat tingueren demati a les nou hores Concell de Cent de y per raho de aver respost sa Ex.ª los dies passats aver manat fer evocata causa als Concellers del any propassat qui vui te presos y detinguts en los Carcers Reals de la present Ciutat y averho de consultar ab sa Mg.ᵗ fonc delliberat per lo dit Concell de Cent que lo sindich de la present Ciutat se conferis davant dels Senyors diputats del general de Cathalunya suplicant a ses Senyories en nom y per part de dita Ciutat vullen esser servits fer merse a dita Ciutat ates estos negosis son contra Constitucions de Chatalunya exir a la deffensa de estes coses y fer los demes bons officis quals la Ciutat espere rebrer de ses Senyories com sempre han fet en totes les ocasions que a la ciutat se li ha offert segons que mes llargament estes y altres coses en la delliberacio de dit Concell de Cent son contengudes.

Los Sors. concellers van en casa de sa ex.ª enviats ha demanar.

Dit dia despres dinar a les tres hores vingue en la Casa de la Ciutat mossen Francesch Trobat Scriva de manament lo qual digue als Senyors Concellers com lo Senyor virrey tenie algun negosi que tractar ab sa Senyoria de part de sa Mg.ᵗ E que aixi fos servit sa Senyoria de anarhi en aquell punt que sa Ex.ª ho estimarie molt. E lo Senyor Conceller en cap responent a dites coses en veu sua y dels demes Senyors Concellers digue a dit mossen Trobat que besaven les mans a sa Ex.ª per tanta merce y que en aquell [punt] y acudirien de molt bonissima gana. E aixi encontinent los dits Senyors Concellers anaren en casa del Senyor virrey pera saber y entendrer de sa Ex.ª lo perquels enviave a demanar los quals arribats en palacio y entrats dins lo aposento ahont trobaren lo senyor Virrey tenint ja alli cadires aparellades lo dit Senyor Virrey feu assentar los Senyors Concellers ab dites cadires conforme sa Ex.ª estave tractantlos per algunes vegades als Senyors Concellers sempre de vosa Senyoria cosa que may ningun Virrey avie feta dient a dits Senyors Concellers les paraules seguents. «Su

Corts. Vinguda del Rey y habilitació d' un germá seu pera acabarlas.

Mg.ᵗ que Dios g.ᵈᵉ aunque las cosas corrientes de su monarquia le tienen tan ocupado y con assistencia forçosa en su corte desea tanto visitar este principado y consolar a sus vas-

sallos concluyendo las cortes, que sin reparar en tan graves casos como se le offrecen, ha resuelto de venir para este effeto, pero como tan dilatados Reynos traen tan differentes successos, desea tener de V. S.ª entendido que si se le offrece estando aca ocasion forçosa de partirse antes de concluir las cortes, si vendra v. s.ª bien en abilitar para ello uno de los Señores Infantes sus hermanos como por su carta lo entendera v. s.ª mas largo, y porque su Mg.^{d} ordena que con toda brevedad se le responda estimare mucho que sin dilacion me de v. s.ª la respuesta.» A les quals coses respongue lo Senyor Conceller en cap en veu sua y dels demes Srs Concellers al Senyor virrey les paraules seguents. «Nosaltres estimam ab moltes veres com es raho la merse nos ha feta v. Ex.ª y nos ne anirem en est punt en la Casa de la Ciutat y manarem se ajunte y convoque encontinent sens tardansa ni dilacio alguna lo concell de cent al qual donarem raho de totes estes coses y manarem tambe se llige en ell la carta de sa Real Mg.^{t} que V. Ex.ª nos ha donada pera que lo dit concell dellibere lo que mes convingue al servej de Deu nostro Senyor de sa Mg.^{t} y beneffici universal de esta Ciutat» y despedintse los Senyors Concellers del Senyor Virrey sen anaren en Casa de la Ciutat y encontinent no obstant que ja ere ora molt tarda fèren convocar y ajuntar lo Concell de Cent al qual donaren raho y proposaren los dits Senyors Concellers tot lo que lo dit Senyor Virrey de part de Sa Mg.^{t} los avie dit y refferit com dalt llargament se conte y tambe manaren fer llegir la carta de Sa Real Mg.^{t} que lo dit Senyor Virrey los avie donada la qual es del tenor seguent.

El Rey

Amados y fieles nuestros: desde que sali de essa Ciudad sin acabar las cortes he estado con desseo de bolverlas a concluir por lo que conviene al beneffìcio de essa provincia se ajusten muchas cosas que miran a major conveniencia suia y mayor Administracion de la justicia, y aunque en differentes ocasiones he estado resuelto a executar este intento, accidentes que han sobrevenido han detenido mi viage, y si bien ay oy tantas cosas que obligan a mi assistencia precisa personal aqui, y en otras partes de mis Reinos para deffender los de mi monarchia que en tantas partes como sabeis esta acometida, el amor y gusto

Carta del Rey nre. Sor.

que tengo de visitaros, me solicitan de manera que deseo la conclusion de las cortes por lo bien que os ha de estar y el animo con que estoy de hazerhos mil (1) en general y en particular pero las causas que pueden ocasionar que no me detenga ahi todo el tiempo que quisiera son tan urgentes, que en ninguna de tantas vezes como se han abilitado personas en essa provincia para continuar cortes han concurrido las calidades que oy concurren pues todas miran a deffender mis reynos por aver de cuidar y assistir a embiar socorros y hazer armadas para Pernambuco que esta en eminente peligro de perderse y consiguientemente toda la India oriental y otras partes del Norte, y aunque no puedo dudar de vosotros que allandome jo presente a la habilitacion la hariades para la prosecucion de las cortes de uno de mis hermanos para que las concluja, y quedara con tan anplios poderes y facultades para obrar lo que hos estuviere bien y vosotros con mas espacio podreis tratar de vuestros negocios, todavia antes de executar la resolucion de mi partida he querido saber, si yendo jo a este acto en caso que no pueda continuar personalmente por las causas referidas vendreis en la habilitacion, y assi hos encargo que luego me lo aviseis pues en esto no ay cosa que contravenga a vuestras Constituciones haziendose con las circunstancias convenientes ni yo quando no huviera tantos exemplares devo sperar menos de vosotros que los Señores Rejes mis passados, siendo cierto que el amor que os tengo y el gusto de veros es la parte que mas me solicita en esta ocasion Data en Madrid a XXIIIJ de desiembre M.DCXXXJ.

Yo el Rey.

V.t Ep.s Press.
V.t don Fran.cus de Castellvi R.
V.t don Fran.cus Leo R.
V.t don Fran.cus de Vico R.
V.t Maguerola R.
V.t don Bernardus (2) Navarro de Anoyta R.
V.t Bayessola (3) Cavanilles R.

Joannes Laurentius de Villanueva Secretarius.

A los Amados y fieles nuestros los Concelleres de la nuestra Ciudad de Barcelona.

(1) Errada de copia del dietarista, donchs en la carta original consta *merced*.
(2) En la lletra real original apareix la abreviatura B.ar, corresponent al nom Baltasar.
(3) Bayetola era 'l cognom de dit Regent, segons pot vèurers en lo document originàl

La qual carta de sa Real Mg.t llegida en lo dit concell fonc per aquell delliberat que ates aquest negosi ere tant grave y de tanta consideracio fos perço comes als Senyors Concellers vuit persones de tots estaments de dit concell y als magnifichs advocats pera que de assi a dimars proxim vessen y mirassen tots los privilegis exemplars y demes coses se porien trobar en la casa de la Ciutat fahents per dit negosi pera que dit dia los Senyors Concellers fossen servits manar tornar a fer convocar lo dit concell de cent lo despres dinar y en ell fer relacio de tot lo que aurien vist y trobat pera que les hores lo dit concell pogues millor acertar en delliberar lo mes convenient al servey de Deu nostre S.r de sa Mg.t y benefici universal de esta Ciutat segons que mes llargament en dita delliberacio de dit Concell de Cent es contengut.

Festa dels Reys en la iglesia del Pi.

DIMARS a VJ. de dit festa dels Sants tres Reys de Orient los Senyors Concellers demati a les nou hores anaren a oir lo offici en la Iglesia Parroquial de nostra Senyora del Pi los quals stigueren assentats a les cadires del cor entrant a la part del Evangeli com es costum quiscun any dit dia.

Negossi de corts.

Dit dia despres dinar a les quatre hores se tingue concell de Cent en executio de la ultima delliberacio de dit concell celebrat a quatre del corrent per tornar resposta a la carta de sa mag.t per lo qual concell fonc deslliberat que lo que sa mag.t demana ab sa Real Carta a la Ciutat la Ciutat sola no ho pot fer sino que se ha de fer a les corts ab voluntat y concentiment dels tres brasos ço es Ecclesiastic militar y Real segons que mes llargament estes y altres coses en dita delliberacio son contengudes y que encontinent per correu propi a tota diligencia despedit per part de la Ciutat se envias esta resposta de dita delliberacio a sa mag.t la qual se li tingues de donar en ses reals mans per medi del Senyor Josep de Bellafilla qui vui se troba en la cort de sa mag.t com a Embaixador desta Ciutat y que tambe se fes assaber al S.r virrey per medi de dos cavallers com ja la Ciutat per correu propri a tota diligencia avien respost a la Real carta de sa mag.t E aixi encontinent de disgregat lo dit concell a les vuit hores de la nit se despacha lo dit correu com dalt esta dit y tambe se feu dita embaixada per dos cavallers al dit Senyor virrey.

Festa de St. Ramon de Penyafort

DIMECRES a VIJ de dit: demati a les vuit hores los Senyors Concellers se ajuntaren en lo porcho de Sant Jaume ab sos

promens per ser lo dia de la festa de Sant Ramon de Penyafort E de alli anaren ab dits promens en la Seu aportant devant dels Senyors Concellers fins a la Seu lo standart de dit Sant Pera Pau Vives notari de Barcelona subrogat en lloc y per indisposicio de Hieronim Sabata notari de Barcelona Scriva racional de la casa de la Ciutat y quant foren a la seu alt al altar major lo senyor conceller en cap encomana dit standart al prom mes antich de edad dels Senyors Concellers pera que ab los demes Promens lo aportasen en la professo: feu se dita proffesso per lo clero de la Seu aportant dits promens lo dit standart devant la Custodia y los Senyors concellers les vares del talam ab hu dels dits promens la qual ana en la Iglesia del monestir de Santa Catharina martir del orde de predicadors y alli oiren lo offici asentats los Senyors Concellers alt al altar major a la part del Evangeli al costat del Senyor bisbe ab ses cadires y coxins de vellut carmesi E acabat lo dit offici sen tornaren ab dita professo del mateix modo en la Seu E de alli enfora lo dit Pere Pau Vives torna aportar lo dit standart devant dits Senyors Concellers fins a la plasa de Sant Jaume E de alli dins casa la Ciutat.

Visita ordinaria: extraccio d'oficials.

DIJOUS a VIIJ. de dit. — En aquest dia se feu extractio dels officials de la visita ordinaria de quiscun any de la casa de la Ciutat en la forma acostumada.

Copia de la Carta enviada per correu propri a sa Mag.t per part de la Ciutat en resposta de la que los dies pasats sa mag.t envia a la Ciutat.

S. C. Y R. M.

Carta enviada al Rey nre. Sor.

La merse que v. mag.t es estat servit fer a aquesta Ciutat ab sa Real Carta dada en Madrid a 24 del passat, estiman los concellers de ella ab lo compte que es raho y per tanta merse besan a v. mag.t sa Real ma y en particular ab la honra y merse li fa de voler consolar esta provincia y estos sos fidelissims vassalls ab sa Real presentia y desig senyala de conclourer les corts, si be tenim lo sentiment degut de les afflictions senyala v. mag.t ab sa Real carta diu te, aixi per lo perill de sa Real monarquia com los accidents li han sobrevingut causa de no aver gosat com esperavem de la Real presentia de v. mg.t

a qui tant com es raho desijam Pregam a la divina bondat cessen estos y demes destorps pera que a mida de nostron desig puga v. mg.t fernos la merse que nostron amor y fidelitat mereix que si es al ygual de ella podra v. mg.t tenir certitut de que no tardara. En lo particular que v. mg.t nos mana aguerem servit a v. mg.t de la manera que v. mg.t es estat servit scriurens sino fora veurer cosa que may ses feta, sino es estant present la mag.t Real y congregada la cort y veurer tambe que lo servir a v. mg.t com mana no depenge de sola la voluntat de esta Ciutat, sino de tots los tres brassos congregats en corts. Estigue v. mg.t mol cert que com merescam sa Real presentia, esta Ciutat servira a v. mg.t en tot lo que li sera possible com a tant faels vassalls que som de sa Real corona y com sempre tenim acostumat, soplicam a v. mg.t se servesque tenir per accepte aquest minim servey lo qual, sino es tan gran com se deu a tant gran Rey y monarca la voluntat ab que va mereix alguna stima los efectes de la qual en esta y en totes ocasions mostrara esta Ciutat ab les veres que les obres diran Deu la encamine al seu sant servey y augment de la Real corona y g.de a v. mg.t ab la felicitat estos sos fidelissims vassalls desijen. Bar.a y Janer 6 de 1632.

De v. S. C. R. mag.t
humils subdits y vassalls qui ses Reals mans besen

LOS CONCELLERS DE BARCELONA.

DIUMENGE a XJ. de dit: demati a les nou hores los Senyors Concellers anaren a oir lo offici en la yglesia del monestir de Sant Agusti com es costum quiscun any los quals estigueren assentats a les cadires del cor a la part del Evangeli. *Festa en St. Agustí.*

Dit dia despres de dinar los Senyors Concellers anaren en la iglesia de les monges dels Angels per la professo se feu del santissim nom de Jesus aportant los senyors concellers ab un prom les vares del talam en dita professo y tot lo temps se tarda a comensar la professo los senyors concellers stigueran assentats al altar major a la part del Evangeli ab ses cadires y cuixins de vellut carmesi. *Festa del Sim. nom de Jhs. en los Angels.*

DILLUNS a XIJ. de dit — Demati a les onse hores se feu lo examen en la Casa de la Ciutat de un jove chirurgia en la forma acostumada en presentia del senyor veguer y dels senyors *Examen de cirurgiá.*

concellers y dels doctors en medicina y mestres chirurgians quil examinaren y acabat lo dit examen lo senyor veguer y lo senyor conceller quint anant a la ma dreta lo dit senyor veguer y a la ma squerra lo dit senyor Conceller quint y en lo mig lo dit jove examinant anaren de casa de la Ciutat enfora a posarlo en possesio de la botiga pera poder exercir en la present Ciutat la art de Chirurgia en la forma acostumada de semblant examen.

Jurament del Ad.or del banch.

DIJOUS a XV. de dit: demati a les deu hores vingue en la casa de la Ciutat lo doctor Agusti Bruna D.r en medicina qui los dies passats fonch extret en administrador del banc de la present Ciutat y presta lo jurament en ma y poder del senyor Conceller en cap y de alli enfora ana ab los senyors Concellers a la llotja a pendrer possessio anant devant los senyors Conceller en cap y segon y apres los senyors Concellers ters quart y quint aportant en lo mig a la ma squerra del senyor Conceller quint lo dit administrador sens serimonia ni aguaduatio alguna.

Thesorer de la Sta. crusada.

Dit dia despres dinar a les quatre hores vingue en la casa de la Ciutat lo senyor don Jacomo de Negro tresorer de la Santa Crusada lo qual feren assentar entre lo senyor conceller ters y quint y digue a dits senyors concellers com feje assaber a sa S.a com lo diumenge mes propvinent entrarie la Santa Crusada y se publicarie en la present Ciutat demati en la forma acostumada E que aixi suplicave a sa S.a fos servit de fer dit dia conforme quiscun any y dona als senyors Concellers una carta de sa real mag.t com es costum quiscun any per semblant ocasio: a les quals coses respongue lo senyor conceller en cap en veu sua y dels demes senyors Concellers a dit senyor tresorer que los senyors Concellers li estimaven molt la merse los feje y que de molt bonissima gana lo dit dia de diumenge proxim acudirien a sa deguda obligatio.

EL REY

Carta del Rey n e. S.or per la bulla de la Sta. crusada.

Amados y fieles nuestros sabet que la santidat del papa Paulo quinto de felice recordation concedio al rey mi senyor y padre que Sa.ta Gloria aya la bulla de la S.ta Crusada de vivos difuntos y composition para que se publicasse y predicasse en todos sus reinos y señorios para la deffensa de la santa fe catolica y nuestro muy Santo Padre que al presente rige y

govierna la santa Iglesia Catholica de nuevo la ha confirmado y porrogado junto con la de lacticinios por otro sexenio que la primera predication del comensara la primera dominica de adviento deste presente año para el venidero de mil y seiscientos y trenyta y dos como mas en particular lo entendereis por la instruction y despachos del comissario General de la dicha Santa Crusada y assi os encargo y mando que quando la dicha santa bulla se fuere a publicar y predicar favorescays y ajudeys a todo lo que para que su buena expedition convenga como de vos lo confio, y que el tesorero y ministros que en ello entendieren sean favorecidos y bien tratados y proveays se cumpla la dicha instruction y las provisiones que para su cumplimiento el dicho Comissario General y sus subdelegados de esse principado dieren sin que aja falta alguna que en ello de vos accepto servicio recibire. Dada en San Martin a ocho dias del mes de noviembre de *1631*.

YO EL REY

Joannes Laurentius de Villanueva Secretarius.

A los Amados y fieles nuestros los Concelleres de nuestra Ciudad de Barcelona.

DISSAPTE a XVIJ de dit festa del glorios Abat S.[t] Antoni despres dinar se tingue Concell de Cent en lo qual se feu extractio de clavari de la present Ciutat per acabament de Hieronim de Navel ciutada honrat de Bar.[a] y fonc extret Melxior Pages mercader. Extractio de clavari de la ciutat.

DIUMENGE a XVIIJ de dit entra la bulla de la Santa Crusada y los S.[rs] Concellers anaren lo demati a les vuit hores per acompanyar la professo en la Iglesia del monestir de S.[t] Agusti de hont ara parteix dita professo e alli se assentaren ab unes cadires que lo tresorer de la S.[ta] Crusada fa aportar quiscun any de sa casa alt al altar major a la part del evangeli y al cap de una stona arriba lo senyor veguer lo qual se assenta ab una de dites cadires al costat a la ma dreta del s.[r] Conceller en cap y apres arriba don Jacomo de Negro tresorer de la Sta Crusada lo qual se assenta ab una de dites cadires entre lo Sr Conceller quart y quint y partint dita professo pera la Seu lo Sr Veguer aporta lo standart devant del gremial y apres Bulla de la Sta. Crusada.

darrere del gremial anaren los se.[rs] Concellers ço es cap y segon devant y ters quart y quint apres aportant en lo mig al costat del s.[r] Conceller quint lo dit don Jacomo de Negro tresorer predit y essent a la Seu se assentaren a les cadires del cor sota la trona del mateix modo staven assentats en St Agusti com es aixi costum quiscun any per semblant dia.

Festa de St. Sebestia.

DIMARS a XX de dit. festa del glorios martir S.[t] Sebastia demati a les nou hores se feu proffesso per lo clero de la Seu la qual ana a dir lo offici en dita Iglesia de S.[t] Sebastia y los senyors concellers ab un prom aportaren les vares del talam en dita professo y en dita Iglesia tot lo offici stigueren assentats ab ses cadires y coixins de vellut carmesi ab lo S.[r] bisbe de Bar.[a] devant lo altar a la part del Evangeli y acabat lo dit offici la dita professo torna en la Seu del mateix modo.

Lo concell de cent feu indempnitat als s.[ors] concellers concell de cent y officials de la ciutat.

DIMECRES a XXJ de dit. — Demati a les nou hores se tingue Concell de Cent en lo quall se feu delliberatio que ates los S.[rs] Concellers avien tinguda notitia certa que en la regia cort se anave rebent informatio intentant de fer regalia a dits S.[rs] Conceller[s] ab motiu que dits S.[rs] Concellers avien impedit y perturbat a 6. del corrent que un correu enviat per lo S.[r] Virrey no isques de la present Ciutat pera fer son cami a la Cort de sa mag.[t] y tambe perque estos dies propassats los senyors Concellers avien fet posar a la torre de Sant Antoni a Fran.[c] de Calasans ques diu es alguatsi o Comissari real afirmant que los s.[rs] Concellers no avien tingut intent de aver detingut lo dit correu ans be ab tota diligentia procuraren ques obris lo portal de S.[t] Antoni a la hora que dit correu volgue exir que ere de nit y en lo de dit Calassans ere veritat quel avien fet tornar a dita torre de Sant Antoni per lo que sels ere estat dit ere vingut de la Vall de Querol ahont hi ha pesta y aurie conversat y tractat ab persones empestades, que perço aixi als senyors Concellers com al magnifich veguer per aver fetes algunes captures per part de la Ciutat y officials aixi reals com de la Casa de la present Ciutat y a totes les persones de Concell de Cent y trentenari si per sinistres informations seran enquestats y impetits de aver comeses coses que officiant y fent be sos officis no auran comeses per les quals patissen opreso o averse de retirar en algunes Iglesies o llochs no constant al dit Concell ab dol frau o barateria aguessen comesos delictes alguns en dany de la present Ciutat la dita present Ciutat los fa

indemnitat y servara indemnes de tots los danys y detriments porien patir y que de aquells la Ciutat los fassa la satisfactio deguda a coneguda de dit concell y en lo que te respecte al negosi del correu ates los s.rs concellers ne tenen la satisfactio se deu en honra sua que perço estos proceyments ab vot y parer de la vujtena per instructions se envien a mossen Josep de Bellafilla Embaixador de la Ciutat en la Cort de sa mag.t y se fassen assaber a sa mag.t scrivintli una carta per part de la Ciutat enviantla per correu propri a tota diligentia a dit Bellafilla pera que la done en mans de sa mag.t segons que mes llargament en dita delliberatio se conte.

Per negossis de la religio de la Merçe.

DIJOUS a XXIJ de dit. — En aquest dia demati los S.rs Concellers ordenaren y manaren a Steve Gilabert Bruniquer notari de Bar.a Sindich de la Ciutat que de part de sa Senyoria anas al monestir de nostra Senyora de la Merse y digues al R.ent pare prior que fos servit juntar la comunitat pera una embaixada que de part de la Ciutat los avie de reportar y que junta la Comunitat los explicas com los dits S.rs Concellers avien tingut notitia que entre los dits pares se tractarie de posar en compromis la prerogativa que aquesta Casa te de son principi tan honrada del generalato de tota la religio durant la vacant de General que era mostrar posar la cosa en dupte hont tots la tenien per certissima y ques devien recordar tots assenyaladament los antichs de aquesta casa dels officis que feu la Ciutat en deffensa de aquesta prerogativa contra lo pare Maldonado qui pretenie exercir aqueix carrech y les veres ab que la Ciutat ho emprengue y los molts milanars de gastos que feu en aquesta deffensa y que aixi los dits senyors concellers staven ab gran sentiment de aver entes aquesta cosa y que perço ses Paternitats advertissen molt y considerassen aquest fet tant grave en que aquesta Ciutat interessave tant per lo que aquesta casa es la primera de la religio y com a tal y per altros drets y rahons molt justes tenia adquirit aquest honor que la Ciutat lo stimave per propri y que en cas se tractas de aquestos merits conferissen ab dits senyors Concellers offerintlos de part de la Ciutat tot son favor y ajuda. E dit dia despres dinar dit Sindich tornat referi a dits senyors Concellers avia explicada sa embaixada com li avien manat y que los pares lo avien rebut ab molt cumpliment y que lo R.ent Pare prior en presentia de tots li avie respost que estimave en molt la merse que la

Ciutat los feie de que besaven les mans a sa Senyoria y que tenien una carta que anave a prior y Convent y que encara no la avien llegida ni desclosa y que la llegirien y veurien que conte y que sa Senyoria stiguessen certs que en lo negosi que explicava quant se tractas o conferiran ab sa Senyoria de qui speren rebrer tota merse.

Pregaries per pluja.

Dit dia demati acabat lo offici se feu professo per dintre la seu per pregaries de pluja a petitio de la Ciutat la qual acompanyaren los Senyors concellers.

Embaxada de part del molt Ille. capitol per pregaries per guerras no tenint carta la ciutat.

Dit dia arriba una Embaixada als senyors concellers de part del molt Illustre Capitol la qual explicaren dos Canonges de aquell dient en aquella com sa Mag.t los avie scrit una carta referintlos en ella lo infelise estat en que estava aixi molta part de la Christiandad com de sa Real monarquia y Corona per aver los enemichs de la santa fe Chatolica presa molta terra dels Christians y lo Brasil estar en gran perill de perdres y que aixi fessen pregaries publiques y secretes soplicant a la mag.t de Deu nostre Senyor se llastimas de tant gran dany y que aixi fossen servits los senyors concellers acudir a la professo que la tenien senyalada per lo dia de diumenge proxim que contavem a XXV. del corrent instant que encara que sabien la Ciutat no avia rebut carta de sa mag.t com solie pero que entenien o ere estat descuit o se ere perduda perque ni avie per totes les demes universitats de Catalunya y que no devia la Ciutat reparar en asso puix lo Capitol la convidave y que de la mateixa manera que en moltes occasions dit Capitol avie acudit a fer professons sols ab petitio de la Ciutat per lo Rey nostre Senyor en casos que tambe sa mag.t solie scriurer a dit Capitol y no tenie carta que aixi mateix la Ciutat acudis a dita professo ab la forma acostumada convidant les Religions confraries y los demes hi solien cridar. Respongueren los senyors Concellers que ho considerarien y ho mirarien y que en tot lo ques podrie fer per donar gust al capitol y conservar entre ells la correspondentia deguda ho farien ab gran gust y del que serie los tornarien resposta: y anats dits dos Canonges dits senyors Concellers determinaren que ates la novedad del cas y ser de la importantia ere de convidar una gran promenia de persones ciutadans y militars en numero gran les quals acudiren dit dia en la present Casa y proposantlos dit fet los haconsellaren que en manera alguna no acudissen a dita professo ni cohoperassen en res en

aquella ates no tenien carta de sa mag.ᵗ com sempre en semblants casos la havien tinguda y que aixi no fessen cosa nova y que asso ho fessen assaber ab Embaixada a dit Capitol.

DIVENDRES a 23. de dit. — En aquest dia dits S.ʳˢ Concellers per medi de Hieronim de Gaver donsell y de Bertran Desvall ciutada honrat enviaren dita embaixada a dit molt Illustre Capitol significantlos lo sentiment tenien de no poder acudir al quels havien demanat y les diligentties havien fetes de poderlos donar gust y que com asso ere materia de preheminentia y prerogativa de la Ciutat los Concellers no avien pogut disposar com desijaven puix no eren senyors de aquelles sino que les tenien comanades offerint en totes les occasions poguessen continuar la correspondentia de tantes maneres deguda. Tornats de la Embaixada refferiren que dit Capitol los avie respost ab gran compliment y que estaven certs de la voluntat de la ciutat y que respondrien a la Ciutat de la determinatio pendrien: poc apres tornaren dits dos Canonges y refferiren a dits senyors Concellers com lo dit Capitol conciderant la justa causa tenien de no acudir a la professo dalt destinada y que en res no volien separarse de les delliberations de la Ciutat havien determinat no fer dita professo ans porrogar aquella fins a tant la Ciutat los avisas quant serie de son gust se fes perque en tot estaven posats en fer lo que la Ciutat ordenarie y que en lo quels havien dit se fessen pregaries per la pluja ho farien fent per ara tres dies la semana proffessons per dintre la Ceu [sic] ab la forma acostumada suplicant a dits senyors Concellers hi acudissen: los quals respongueren ho farien de molt bonissima gana.

Embaxada feta de part de la ciutat al molt Ille. capitol.

DISAPTE a XXIIIJ. de dit demati a les nou hores se feu professo per pregaries de pluja per dintre la Ceu en la qual assistiren los senyors Concellers.

Proffesso dins la Seu per pluia.

DIMARS a XXVIJ. de dit demati a les nou hores se feu professo per dintre la Seu per pregaries de pluja en la qual assistiren los senyors Concellers.

Idem.

DIJOUS a XXVIIIJ. de dit demati a les nou hores se feu professo com la dalt dita per dintre la Ceu per pregaries de pluja en la qual assistiren tambe los S.ʳˢ Concellers.

Idem.

DISAPTE a XXXJ. de dit demati a les nou hores se feu tambe professo per dintre la Ceu per pregaries de pluja en la qual assistiren tambe los S.ʳˢ Concellers.

Idem.

FEBRER

Festa de nra. S.ra

DILLUMS a IJ. de dit. — Festa de la purificatio de nostra Senyora demati a les nou hores se feu la benedictio de la Cera en la Ceu la qual dona lo senyor bisbe de Barcelona y forenhi presents los senyors Concellers.

Proffesso per pluia ana a Natzaret.

DIMARS a IIJ. de dit demati a les nou hores se feu professo per lo clero de la Ceu per pregaries de pluja la qual ana a dir lo offici en la Iglesia de nostra senyora de Natsaret la qual acompanyaren los senyors concellers y en dita Iglesia estigueren assentats ab ses cadires y coixins de vellut carmesi ab lo senyor bisbe de Barcelona devant lo altar a la part del evangeli.

Proffesso per pluia ana a St. Agusti.

DIJOUS a V. de dit. — Demati a les nou hores se feu professo per lo Clero de la Ceu per pregaries de pluja la qual ana a dir lo offici en la Iglesia del monestir de Sant Agusti y aquella acompanyaren los senyors Concellers y en dita Iglesia estigueren assentats del mateix modo estigueren en la de Natzareth.

Proffesso per anar a sercar lo cors de S.ta Madrona.

DISSAPTE a VIJ. de dit demati a les nou hores se feu professo per lo Clero de la Ceu per pregaries de pluja la qual ana a dir lo offici en la Capella de la gloriosa verge y martir Santa Madrona construida en la montanya de Montjuich la qual acompanyaren los senyors Concellers E alli estigueren assentats ab ses cadires y coixins de vellut carmesi a la part del Evangeli del altar E acabat lo dit offici tornantsen la dita professo aportaren ab aquella lo Cos eo santes Reliquies de dita gloriosa Santa Madrona depositant aquelles en la dita Ceu com es costum y los senyors Concellers ab un prom del portal de Sant Antoni fins a dita Ceu aportaren les vares del talam en dita professo. Y es de notar que per quant en aquest any se guardave molt rigurosament per lo morbo sols se deixaren exir per dit portal de S.t Antoni les persones qui eren necessaries y forçoses per dita proffesso y no altres encara que fossen cavallers ni persones de respecte per estar en dit portal mentres passa la professo y torna de Santa Madrona hu dels senyors Concellers ab les persones qui estaven de guarda y aixi se fa esta nota per lo sdevenidor. Y tambe que per no poder passar al anar la proffesso per lo carrer dels Boters per obrarsi tingue

de anar fins a la plasa de Santa Anna y exir a casa del marques de Aytona y apres seguir los llochs acostumats.

Torneig al Born.

DIUMENGE a VIIJ. de dit. — Se feu lo torneig y foreny los senyors Concellers en la forma acostumada.

Professo de pregarias

DIMARS a X. de dit.—Demati a les nou hores se feu professo per lo clero de la Ceu y pregaries de pluja la qual ana a dir lo offici en la Iglesia parroquial de nostra Senyora del Pi la qual acompanyaren los senyors Concellers. Y alli stigueren assentats ab lo senyor bisbe de Barcelona del mateix modo de altres Iglesies.

Festa de S.ta Eulalia.

DIJOUS a XIJ. de dit demati a les nou hores los senyors Concellers se ajuntaren ab sos promens en lo porxo de Sant Jaume E de alli anaren en la Çeu per oir lo offici per esser lo dia y festa de la gloriosa verge y martir Santa Eulalia cos sant de Barcelona e alli stigueren assentats los senyors Concellers ab sos promens al altar major de dita Ceu a la part del Evangeli ab sos banchs cuberts de vellut carmesi de la Ciutat E acabat lo offici se feu professo la qual acompanyaren los senyors Concellers aportant les vares del talam ab hu de dits promens y los altres quatre promens anaren darrere la Custodia devant del gremial com es costum.

Seguexen las pregarias per pluja.

DISSAPTE a XIIIJ de dit demati a les nou hores se feu professo per lo clero de la Ceu per pregaries de aigua la qual ana a dir lo offici en la Iglesia del monestir de nostra Senyora del Carme y aquella acompanyaren los senyors Concellers y alli stigueren assentats del mateix modo de altres Iglesies.

Altre torneig en lo Born.

DIUMENGE a XV. de dit. — En aquest dia se torna a fer torneig en lo Born: fonchi lo s.r virrey y tambe hi assistiren los senyors Concellers en la forma acostumada.

Embaxada de part del molt Ille. capitol per negossi de morbo.

DILLUMS a XVJ. de dit.—Demati a les onse hores vingueren en la Casa de la Ciutat dos senyors Canonges de la Ceu ab embaixada de part del molt Illustre Capitol dient a dits senyors Concellers com ates se entenie que ja llahors al Senyor lo del mal contagios axi de la vila de Perpinya com de altres parts de Rosello anave millorant y aventse tambe per part de la Ciutat llevades les guardes qui donaven los pichs a les bolletes en lo coll de Montgat de la Trinitat y del Hospitalet apareixerie tambe al dit molt Illustre Capitol cessassen de anar al portal nou los senyors canonges y benefficiats de dita Ceu qui cada dia feien guarda en dit portal per lo morbo aixes [sic] per les dalt dites

rahons com tambe per esser a dos dies de la quaresma y los officis mes llarchs y fer molta falta en la Iglesia e que aixi sa S.ª fos servit tenirho a be considerades les rahons tant justes E lo senyor Conceller en cap en veu sua y dels demes senyors Concellers respongue a dita embaixada que estimaven molt al molt Illustre Capitol la merse los avien feta y que si acas podien ferlos merse de continuar dita guarda fins altra nova mes certa tinguessen ho rebrien a molt particular merce quant no que no podien fer sino suplicarlosho y que fessen lo que fossen servits.

Professo de pregarias per pluja.

DIMARS a XVIJ. de dit demati a les nou hores se feu proffesso per lo clero de la Ceu per pregaries de aygua la qual ana a dir lo offici en la yglesia del monestir de nostra Senyora de la Merse y aquella acompanyaren los senyors Concellers y alli stigueren assentats conforme altres dies.

Proffesso per pluia la qual ana a Jonqueres.

DIJOUS a XVIIIJ.º de dit demati a les nou hores se feu proffesso per lo clero de la Ceu per pregaries de pluja la qual ana a dir lo offici en la Iglesia de nostra Senyora de Junqueres y aquella acompanyaren los senyors Concellers y alli stigueren assentats conforme altres dies.

Seguexen las pregarias per pluja.

DISSAPTE a XXJ. de dit demati a les nou hores se feu proffesso per lo Clero de la Ceu per pregaries de pluja la qual ana a dir lo offici en la Iglesia de Santa Maria de la Mar y aquella acompanyaren los senyors Concellers y alli stigueren assentats conforme altres dies.

Combregar del Rim. S.or Bisbe de Leyda deputat del general de Cathalunya.

Dit die a les sinch ores de la tarde per estar molt mal lo R.m Senyor don Pedro Antonio Serra bisbe de la Ciutat de Lleyda diputat del general de Catalunya se li aporta lo combregar en lo palau del S.r Rey ahont lo dit senyor bisbe per trobarse diputat estave y habitave lo qual se li aporta per lo clero de la Ceu ab moltes atxes aixi de dit senyor bisbe com de la diputatio aportant lo S.im Sagrament lo s.r Bisbe de Bar.ª vestit de pontifical sota del talam de la Ceu lo mateix aporten lo dijous sant lo qual talam aportaren sis capellans vestits ab ses capes ab molta veneratio.

Mort del Rim. S.or Bisbe de Leyda deputat del general de Cathalunya.

DIUMENGE a XXIJ. de dit demati a les tres hores fonc nostre Senyor servit de aportarsen en la sua Santa Gloria de paradis la anima del dit senyor bisbe de Lleyda y diputat del General de Catalunya y per haver manat sa S.ª son cos fos depositat en lo vas dels senyors bisbes de Barcelona construit en la

Ceu de aquella se tingue tres dies alt en un tumol que avien fet en la sala de dit palau vestit de pontifical y la sala tota endolada de vajeta de tal manera que totes les persones hi anaven lo poguessen veurer.

Diumenge de Carnestoltas.—Ofici a Betlem.

Dit dia demati a les nou hores los senyors Concellers anaren en la yglesia del collegi de Bellem a oir lo offici per estar alli patent lo Santissim Sagrament per esser lo diumenge de Carnistoltes y alli stigueren assentats a la part del Evangeli ab sos banchs vanovats de vellut carmesi.

Per ferse pregaries per pluia y per pesta noy hague bollitia los tres dies de carnestoltes.

Y es de notar que los tres dies de Carnestoltes del present any per ferse pregaries per aygua y per pesta no y ague en la present Ciutat ninguna manera de bullicia en ningu dels tres dies ni de balls ni masqueres sino sols a les tardes enceses les graelles de la Ciutat y diputacio que quiscun any se solen posar per semblants diades.

Primer dia de quaresma y dit die enterro del Sor. bisbe de Leyda deputat del general de Cathalunya.

DIMECRES a XXV. de dit despres dinar a les quatre hores per esser primer dia de quaresma y estar la yglesia ocupada lo demati en los officis se feu lo enterro del R.^m^ senyor don Pedro Antonio Serra bisbe de la Ciutat de Lleyda y diputat del general de Catalunya en lo modo y forma seguent ço es que exint la proffesso se li feu per lo clero de la Ceu del palau del senyor Rey ahont lo dit senyor bisbe per esser diputat estave y habitave anaren per davant la Inquisitio devant lo portal major de la Ceu devant lo palau episcopal faent la volta de la proffesso de Corpus al reves anant de davant coranta covens e apres la creu major de la Ceu e apres tot lo clero de la Ceu quiscu ab un siri groc e apres vuitanta atxes groges [sic] ab les armes del dit senyor bisbe e apres la cantoria a cant de orgue de la Ceu e apres tres Canonges de la Ceu ab son gremial e apres venie un tumol tot endolat molt alt y sobre de ell lo cos del dit senyor bisbe vestit de pontifical ab sa mitra y crosa e darrere del dit tumol anaven los senyors diputats militar y real y oidor ecclesiastich y militar ab ses gramalles negres de raixa ab sos sombreros en lo cap faentse portar les faldes ab sos tres verguers devant ab ses masses altes cubertes de dol y ab ses gramalles de dol anant ço es tots quatre en una filera es assaber lo senyor don Hiacinto Descallar oidor ecclesiastich a la ma dreta lo s.^r^ Francesch Hieronim Sentis diputat militar y lo s.^r^ Miquel Josep Quintana diputat real en lo mig y lo s.^r^ Francesch Canoves oidor militar a la ma squerra y apres

anaren alguns capellans y patges del dit senyor bisbe y los officials de la diputatio tots ab gramalles de dol y tornats que foren en la Ceu posaren lo dit tumol ab lo cos de dit s.r bisbe sobre de un empostat a manera de capella ardent que avien fet devant la capella de Santa Eularia y alli li digueren matines ab tota la cantoria a cant de orgue cremant sempre totes les vuitanta atxes y apres de acabades matines lo enterraren y depositaren en lo vas dels s.rs bisbes en la dita Ceu de Barcelona conforme sa Senyoria manave y es de advertir que en ningu dels tres dies lo tingueren en lo palau no feu ningun toc la Ceu fins lo dia antes del enterro que comensa a tocar a mig dia y lo despres dinar y lo endema lo dia del enterro fins lo agueren enterrat. anima ejus requiescat in pace.

Primer dia de Quaresma. — Concellers van a guanyar la absolucio.

Dit dia despres dinar a les quatre hores per esser primer die de quaresma los s.rs Concellers acompanyats dels officials de la Casa de la Ciutat anaren a gunyar la absolutio en la iglesia del monastir de la S.ma Trinitat y de nostra S.ra de la Merce.

Promenia aiuntada per veurer si los Sors. concellers porien anar cada die de quaresma a la Seu ha oir lo sermo.

Dit dia los senyors Concellers manaren ajuntar una molt gran promenia de cavallers y ciutadans pera quels aconsellassen si podien anar quiscun dia de quaresma a oir lo sarmo dematí en la Ceu aventlos offert lo molt Illustre Capitol de aquella poder tenir uns banchs devant la reixa dalt en lo altar major y als dies de festa passarsen a les cadires del cor E la dita promenia oides y enteses dites coses determina y aconsella a dits senyors Concellers que attes aquest negosi era cosa nova y novedats no pareixien be que perço los senyors concellers puix la Ciutat pagave quiscun any sexanta lliures per lo predicador de S.t Miquel a fi y effecte que los senyors Concellers poguessen quiscun dia de quaresma oir lo sarmo de la tribuna qui esta en la casa de la Ciutat y ix a la Iglesia de Sant Miquel per llevarse de molts inconvenients y encontres se podien seguir anant en altres iglesies aixi per respecte de cadires com altrament que aixi los senyors concellers fossen servits y tinguessen a be de abstenirse de no anar en dita Ceu sino en dita tribuna de sant Miquel per les rahons dalt dites.

Embaxada de part del molt Ille. capitol per lo jubileu St.

DIJOUS a XXVJ. de dit dematí a les onse hores vingueren en la Casa de la Ciutat lo senyor don Joachim Carbonell y lo senyor Miquel Saleta Canonges de la Ceu de Bar.a ab embaixada de part del molt Illustre Capitol de dita Ceu los quals ab dita embaixada explicaren com nostre santissim Pare

Urbano octau vuy benaventuradament regint la Iglesia de Deu havie enviat un jubileu sant lo qual se publica lo diumenge proppassat en dita Ceu E que aixi lo diumenge proxim vinent que contarem a vintinou del corrent despres dinar acabades les vespres se farie solempne professo per raho de aquell fahent la mateixa volta del dia del Corpus E que perço soplicaven a sa Senyoria volgues esser servit de acudir en aquella y fer conforme en altres y semblants ocasions havie acostumat de fer. E lo senyor Conceller en cap responent a dita embaixada en veu sua y dels demes senyors Concellers digue que besaven les mans al molt Illustre Capitol per tanta merse los feyen y que de molt bonissima gana acudirien en dita professo lo diumenge propvinent y en lo demes farien sa deguda obligatio conforme en altres y semblants ocasions.

Promenia de 3 Sors. canonges de la Seu tres cavallers tres ciutedans tres mercaders tres artistes y tres menestrals per negossis de morbo.

Dit dia despres dinar a les quatre hores los senyors Concellers manaren ajuntar una molt gran promenia de tres senyors Canonges de la Ceu de la present Ciutat qui foren lo s.r don Ramon de Semmanat Ardiaca major de dita Ceu official y vicari General del R.m bisbe de Bar.a y lo s.r Miquel Joan Boldo y lo s.r don Joachim Carbonell los quals tres per esser canonges de dita Ceu estigueren assentats entre los senyors Concellers y apres quiscu per son orde tres senyors Cavallers tres Ciutadans tres mercaders tres artistes y tres menestrals, de y per raho de voler donar bona forma y redres en la guarda se fa quiscun dia per lo morbo de tal manera que tingut en si madur colloqui y parlament sobre dites coses dita promenia determina y aconcella que attes aquest negosi ere tant grave y de molta conciderátio y apareixie que ab manco numero de persones se porie millor tractar y pendrer la bona y mes convenient delliberatio al servey de Deu nostre Senyor y beneffici universal de tota esta Ciutat que perço aquest negosi fos comes als senyors Concellers y dotsena del morbo ab algunes persones de manco numero als senyors Concellers ben vistes pera que ho vessen y ho mirassen y sobre de asso prenguessen la resolutio mes convenient y necessaria per la bona directio y beneffici del negosi.

Stant desganat lo Sr. Bisbe de Barcelona y hana lo Syndich de la çiutat.

DIVENDRES a XXVIJ. de dit demati a les onse hores los senyors concellers entenent la indispositio y mala gana del Ill.m y R.im senyor don Juan Sentis Bisbe de Barcelona hi enviaren lo Sindich de la present Ciutat pera saber de sa Ex.a de

sa desgana offerintli de part dels senyors Concellers que en tot lo que esta Ciutat lo pogues servir ho farien ab molt gran voluntat a les quals coses respongue lo senyor bisbe que besave les mans a sa S.ª per tanta merce y del bon cuydado tenien de sa salut.

Embaxada feta al molt Ille. capitol de la Seu.

Dit dia a la mateixa hora los senyors Concellers enviaren una embaixada per los senyors Hieronim de Navel ciutada y Francesch de Tamarit militar al molt Illustre Capitol de la Ceu fahentlos graties de la offerta havien feta als senyors Concellers del lloch los avien donat per oir los sarmons cada dia en la quaresma en dita Ceu y que pera dasso los s.rs Concellers havien ajuntada una promenia de molts cavallers y ciutadans la qual havie aconcellat als senyors Concellers que per ara per algunes causes y rahons no se innovas sobre asso cosa alguna y que aixi ho feyen tambe assaber al dit molt Illustre Capitol.

Primer divendres de Quaresma. —Concellers van al sermo en lo Hospital y visitan los malalts.

Dit dia despres dinar los senyors Concellers a les tres hores per esser lo primer divendres de quaresma anaren a oir lo sermo y miserere al hospital y alli stigueren assentats a la part del Evangeli ab ses cadires y coixins de vellut carmesi y acabat lo miserere sercaren les cambrades dels malalts y malaltes acompanyats dels administradors de dit hospital y apres per esser primera semana de Jubileu sant anaren acompanyats de alguns officials de la Casa de la Ciutat a visitar les iglesies dedicades pera guanyar lo dit sant Jubileu que foren la Catredal la iglesia del Hospital General de Santa Creu y la Iglesia de les monges Caputxines.

Jubileu. — Visita d'iglesias per los Concellers.

Proffesso general per lo St. jubileu.

Diumenge a XXVIIIJ.º de dit despres de dinar a les quatre hores se feu la proffesso general del sant Jubileu per nostre santissim Pare Urbano octau enviat lo qual se publica lo diumenge mes propassat la qual proffesso fonc feta per lo clero de la Ceu fahent la mateixa volta de la del dia de Corpus anant devant los gamfanons y bandera de la Ceu lo Christo gran de la sanc de Hiesuchrist la lluminaria de totes les confraries de la present Ciutat la Creu sola de la Ceu tots los capellans de les parroquies los frares dels monestirs de la present Ciutat lo clero de la Ceu sens aportar talam ni sivera sino sols la Vera Creu y apres lo gremial e apres del gremial anaven los senyors Concellers tots sinc ço es cap y segon devant y ters y quart y quint apres del mateix modo van quiscun dia attes

noy ana lo s.r virrey en dita professo e apres la seguie tan grandissim concurs de gent que nos podie anar per los carres de dita professo sino ab molt grandissim treball y avie ja mes de dos hores que la proffesso ere tornada en la Ceu que encara molta gent seguïe la volta de dita professo pera gunyar lo dit sant Jubileu.

MARS

DILLUMS lo primer. — Dit dia los senyors Concellers desijant saber lo de la desgana y indispositio del Ill.m y R.m senyor don Juan Sentis bisbe de Bar.a tornaren a enviar segona vegada lo sindich de la present Ciutat pera saber ab sa Ex.a de ella estimant molt lo s.r bisbe als senyors Concellers la merce li feyen y bon cuidado tenien de sa salut y que ja graties al Senyor se trobave ab alguna milloria.

Bisbe de Barcelona: milloraen sa malaltia.

DIVENDRES a V. de dit. — Segon divendres de quaresma los s.ors concellers anaren a hoir lo sermo y miserere al hospital general a les tres hores despres dinar y acabat aquell sercaren les cambrades dels malalts y malaltes y apres anaren als perdons de s.t Llatser.

Visita dels Concellers als malalts del Hospital gral.

DIJOUS a XJ. de dit.—En aquest die despres dinar a les tres hores vingueren ab embaxada en la casa de la ciutat de part del molt Ill.e capitol de dita seu los s.ors Jaume Corts Ardiaca mayor de s.ta Maria y Hieronim Roig sacrista mayor de dita seu los quals digueren y explicaren ha dits s.ors concellers que attes tenien entes per molt cert que los dies passats sa mag.t havie enviada una carta als s.ors deputats del general de Cathalunya contenint en effecte de que dits s.ors deputats scriguen una carta a sa s.t pera que sie servit venir be en lo que sa mag.t li demana y es que mentres duraran stas guerras aplique la meytat del que muntaran las rendas de tot quant ecclesiastich vagara en aquest principat en los sis mesos primers per los gastos de la guerra y juntament una contributio general en tot lo clero ab que promptament se acuda a las preventions que precisament son necessarias. E com molt Ill.es s.ors stes sien unes coses tant graves y perjudicials al dit molt ill.e capitol y ha tot lo dit clero axi ja per star prou carregats y vexats

Embaxada de part del molt Ille. capitol per un breu de sa St. de les rendes ecclesiastiques.

en pagar la quarta y scusado com altrament y vuy se hagen de tenir brassos en la deputatio aserca de asso E axi lo dit molt ill.^{e} capitol ab les veres li es possible supplica a v.^{a} s.^{ria} li vulle fer merçe ab son vot de affavorirlo en tot lo que sie de justitia que dit molt ill.^{e} capitol ho rebrie a molt singular merce. E lo s.^{or} conceller en cap responent a dites coses en veu sua y dels demes s.^{ors} concellers companys seus digue que stigues molt cert lo dit molt ill.^{e} capitol que en tot lo que la ciutat ab son vot li pogues valer ho farie ab molt gran voluntat.

Copia de la propositio feta per los s.^{ors} deputats als brassos dit die tinguts.

MOLT ILLES S.^{ORS}

A vuyt del corrent mes de mars lo Ex.^{im} s.^{or} Duch de Cardona y Segorb lloctinent y capita general de la mag.^{t} del Rey n.^{re} s.^{or} en aquestos principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Çerdanya nos envia ha demanar y en sa casa y palatio nos explica de paraula que sa mag.^{t} serie servit que nosaltres supplicassem ab nostra carta a sa S.^{t} que per aiuda dels gastos se offerexen pera sustentar las guerras contra los enemichs de la s.^{ta} fe catholica tingues a be aplicar pera mentres duran las ocasions de las ditas guerras la meytat del que muntaran las rendas de tot lo ecclesiastich que vagara en los sis mesos primers y juntament pose una contributio general en tot lo clero ab que promptament se acude a las preventions que precisament son necessarias com mes llargament sa mag.^{t} scriu en la carta quens dona dit s.^{or} duch la qual se legira a v. s.^{a} en lloch de propositio per que de tot lo contengut en ella sien v. s.^{a} plenament informats, y com molt ill.^{es} s.^{ors} aquest negossi sie de la importantia ponderatio y consideratio que de ell mateix se poden collegir y per la bona directio de aquell sie molt important lo parer y concell que de v. s.^{a} com de personas tant affectas al servey de sa mag.^{t} y zelosas de la utilitat y beneffici de aquesta provincia y tan interessadas en lo be de aquella nos podem prometrer desijant summament acertar havem resolt comunicarlo a v. s.^{a} pera que sien servits aconsellarnos lo que aparexera convenir y ser de la obligatio de nre. carrech y lo que devem fer en lo que per sa Ex.ª nos es

stat representat y per sa mag.[t] encomanat ab dita sa Real carta que nosaltres ab lo savi y madur concell que speram de v. s.[a] nos prometem açertar en servey de Deu y de sa mag.[t] y en utilitat de la provincia ab conservatio de les generals constitutions prerogativas privilegis y altres drets de aquella.

Copia de la carta de sa mag.[t] enviada als s.[ors] deputats.

El Rey.

Lo rey demana part de las rendas eclesiasticas y una contribucio general al clero, pera despesas de guerra.

Diputados, los enemigos de nra. s.[ta] fe catholica assi como reconossen que soy el unico Rey, que con nierbo (sic) y valor me opongo (sic) a la deffensa della, assi se han colligado contra los Reynos de mi corona inquietandolos y a los amigos della por quantos caminos han podido, y siendo causa comun la de su offensa y la de la prevention para que no prevalescan, bien se vee quanta hasienda es menester para acudir a todo y que consiguientemente no puede bastar mi patrimonio Real que con tanta larguesa le he consumido y consumo en estos effectos sino es ajudado de los ecclesiasthicos que tan interessados stan en assistirme por su stado proffession y comodidad propria, y tan promptamente que sea de effecto su socorro. Esto es preçiso que despues de fiarlo assi de los ecclesiasthicos lo perficione la aucthoridad y decreto App.[co] y haunque confio tambien que su s.[t] verna en ello, todavia para que con mayor brevedat se incline a concederlo y sepa en lo que podran hazerlo y la parte de consuelo que recibiran mis vassallos en sta gratia, le suplicareys con carta particular tenga en bien que para mientras duran stas ocasiones aplique la mitat de lo que montaren las rentas de todo quanto ecclesiasthico vacare en esse Reyno en los seys mesos primeros para los gastos de la guerra y juntamente eche una contribution general en todo el clero con que promptamente se acuda a las preventiones que precisamente son necessarias, insinuando a su s.[t] en la carta que no permita que con la dilation se haya de llegar a las extremidades ni se vea en peligro de pegarse la ronya de la heregia en esse principado tan catholico y que con tanta puresa se ha conservado en el siempre la fee. Todo se lo significareys con tan viva instantia como la materia obliga, y como de

vosotros spero, en que demas de lo dicho recivire particular servitio Data en Madrid a 14. de Febrero *1632*.

YO EL REY

V.[t] Episcopus pressidens.
V.[t] don Fran.[cus] de Vico R.
V.[t] don Sal.[or] Fontanet R.
V.[t] Bayetula Cavanilles R.
V.[t] Magarola R.

J. Laurentius de Villanueva Secretarius.

Axi que ohides y enteses per dits brassos dites coses foren del vot y parer de la ciutat que attes lo que sa mag.[t] ab sa Real carta llegida en los presents brassos scriu es cosa de qualitat y grandesa que en ella se veu y que fins al present nos te notitia may se sie fet y per conseguent lo determinarse en cosa de tanta importantia de prompte no serie prudentia sens primer ab temps y madur concell intestigar (sic) si lo que sa mag.[t] mana te alguna inconvenientia ara sie que contravinga a les gnals. constitutions de Cath.[a] ho per altres respectes ques consideraran que los s.[ors] deputats nomenen persones dels tres staments ab numero copios ab la forma acostumada los quals vegen y regoneguen les gnals. constitutions de Cath.[a] privilegis y altres dispositions dietaris y papers de la present casa axi los recondits en lo archiu com los demes apparra convenir pera la bona directio del que se ha proposat y en cars sie menester consulten los Assessors y Advocat fiscal de la present casa y vist y censurat tot lo sobre dit en un paper digan lo que hauran vist y trobat y juntament apunten lo que aparexera degan respondrer ha sa mag.[t] y feta aqueixa diligentia encontinent se servescan los s.[ors] deputats juntar brassos y en aquells llegir tot lo que per dites persones eletes se haura trobat y apuntat pera que vist y ohit tot se pugue pendre la resolutio mes assertada y qual convinga en servey de Deu nre. s.[or] de sa mag.[t] y del beneffici publich.

Visita dels Concellers al Hospital.

DIVENDRES a XIJ. de dit.—Per ser de coresma los s.[ors] concellers anaren al hospital.

Pluja.

DIUMENGE a XIIIJ.[o] de dit plogue casi tot lo die.

Festa de sta. Madrona trobantse lo cors st. en la Seu.

DILLUNS a XV. de dit. — Festa de la gloriosa verge y martir s.[ta] Madrona y plogue tot lo die y nit grandissima aygua y per trobarse lo cors de la s.[ta] en la seu se li feu la mateixa festa de altres vegades ço es que en la seu se feu offici doble

ab cantoria a cant de orgue a tres corts (sic) y la ciutat dona tota la lluminaria dels rollos y altar maior conforme altres vegades cobrant empero lo reffus la ciutat y los s.^{ors} concellers se aiuntaren lo demati ab promenia al porxo de s.^{t} Jaume. E de alli per plourer molt anaren ab cotxes en la seu e alli hoiren lo offici assentats dalt al altar maior a la part del Evangeli ab sos banchs cuberts de vellut carmesi e acabat lo offici se feu proffesso apportant lo cors de la s.^{ta} y per plourer molt se feu per dintre de la seu y per les claustres y los s.^{ors} concellers aportaren les vares del talem y los promens anaren en son lloch acostumat despres de la custhodia devant del gremial.

Te Deum laudamus per haver plogut.

DIMECRES a XVIJ. de dit. — Demati a les deu hores se feu te Deum laudamus en la seu per haver plogut molt los dies atras fahent proffesso per dintre la seu en la qual assistiren los s.^{ors} conçellers per esser stats convidats lo die antes de part del molt ill.^{e} capitol.

Proffesso per tornar lo cors de sta. Madrona.

DIVENDRES a XVIIIJ.^{o} de dit. — Festa del glorios s.^{t} Joseph. — Demati a les vuyt hores se torna lo cors de la gloriosa s.^{ta} Madrona en la sua s.^{ta} capella en la montanya de Monjuych ab proffesso per lo clero de la seu ab la forma solita y los s.^{ors} concellers ab un prom aportaren les vares del talem y per quant se guardave per lo morbo nos dexa exir ninguna persona fora del portal sino los qui eren menester en dita proffesso. Y lo die antes al toch de la ave Maria en presentia dels s.^{ors} conçellers y del s.^{or} don Ramon de Senmanat Ardiaca maior de dita seu official y vicari general del R.^{im} s.^{or} Bisbe de Bar.^{a} per star de mala gana lo dit s.^{or} Bisbe se regonegue la ossa de dita s.^{ta} Madrona sobre lo altar maior de dita seu per voler posar aquella dins lo coffret que la ciutat havie fet fer molt rich per donar les dotse milia lliures a la s.^{ma} Reyna de Ungria ara dos anys quant se troba en Bar.^{a} y no si pogue posar per no poderhi cabrer y lo s.^{or} vicari general de part de mon s.^{or} posa pena de exc.^{o} que ningu no se atrevis a tocarne.

Los Concellers van al sermo al Hospital y visitan los malalts.

Dit die despres dinar a les tres hores los s.^{ors} concellers per esser divendres de coresma anaren ha oir lo sermo y miserere al hospital general y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes de dit hospital.

Per negossi de dones errades alcabotes y tavernes.

DIMECRES a XXIIJ.^{o} de dit. — En aquest die lo s.^{or} conceller ters digue y refferi al altres s.^{ors} concellers com lo s.^{or} Miquel Joan Magarola d.^{r} del Real concell y de la tercera sala ere anat

en sa casa y li havie dit digues als s.^{ors} concellers com lo s.^{r} virrey desijant evitar y remediar molts peccats publichs y scandols se feyen per causa de tantes dones errades y cantoneres y alcabotes y de tantes tavernes com hi ha del que se seguexen molts vicis y peccats E que axi lo s.^{or} virrey li havie dit de part sua ho digues a dit s.^{or} conceller ters pera que ho digues als s.^{ors} demes concellers companys seus pera que fossen servits tenir a be de anar y rondar tota la ciutat ab alguns officials Reals pera veurer y remediar dites coses conforme altres vegades se ere axi fet que de sta manera ho havie determinat sa Ex.ª y lo Real concell y queu stimarie molt lo s.^{or} virrey als s.^{ors} concellers de que fossen servits posarho en exequtio.

Los Concellers van a sermo al Hospital.

DIVENDRES a XXVJ. de dit. — Los s.^{ors} concellers anaren al hospital al sermo y miserere.

Per lo prop dalt dit negossi.

DILLUMS a XXVIIIJ° de dit. — En aquest dia apres de haver tractat y consultat entre los senyors Concellers lo que los dies passats lo senyor Conceller ters los digue y referi com lo senyor miser Magarola D.^{r} del real Concell li havie dit de part de sa Ex.ª digues als altres senyors Concellers que lo senyor virrey gustarie molt que algu dels senyors Concellers acompanyat de alguns officials Reals pera evitar alguns pecats y scandols se fan en la present Ciutat fos servit de anar per la Ciutat pera remediar lo exes tant gran de tantes dones cantoneres y alcabotes com hi ha en la present Ciutat aixi que venint be dits senyors Concellers a estes coses apres de tornada resposta per dit senyor Conceller ters a dit m.^{r} Magarola de que digues al senyor virrey quels senyors Concellers los estave molt be posarho en executio y que li estimaven molt lo bon sel tenie de estes coses E aixi dit dia demati a les set hores lo dit senyor Conceller ters ana a cavall acompanyat ab lo senyor veguer anant lo dit senyor veguer a la ma dreta de dit sennyor Conceller ters tambe a cavall ab lo subsindich de la prent. Ciutat ab alguns porters per molts carres de dita Ciutat sercant les dones cantoneres y alcabotes pogueren trobar de tal manera quen prengueren y feren aportar en los Carcers reals de la prent. Ciutat cerca de trenta.

Per los arrendadors dels cops.

Dit dia despres dinar venint a notitia als senyors Concellers com los arrendadors dels cops de la plassa del blat per la pretensio tenen la Ciutat haver de pagar cops havien feta aprehensio de algunes corteres de blat de la Ciutat perço sentits de

asso los senyors Concellers manaren encontinent ajuntar lo Concell de Cent y anaren dos dels senyors Concellers acompanyats de algunes persones de tots staments als pallols y de alli feren traurer les caixes ab lo blat que los dits arrendadors dels cops dins aquelles tenien seus propris y tretes fora dels pallols a la plassa del blat les feren obrir y mesurar tot lo dit blat y apres lo feren tornar dins dites caixes tornant a tancar aquelles deixantles fora de dits pallols devant dita plasa del blat fentne llevar acte de tot per part de la Ciutat conforme llargament appar en poder del scriva major de la present Ciutat.

Los s.ors concellers van en casa de sa ex.a enviats ha demanar.

DIMECRES a XXXJ y darrer de dit, demati a les vuit hores los senyors Concellers apres de esser enviats a demanar de part de sa Ex.a anaren en casa del senyor virrey E arribats alli y entrats en son aposento los foren donades cadires de vellut carmesi y se assentaren los senyors Concellers ab lo senyor virrey y assentats lo dit senyor virrey les digue les paraules seguents, «Jo he embiado a llamar a v. s.a paraque he recibido oy de mañana carta de su M.d por un correo que ha venido con la qual me da aviso su M.d como ha determinado y resuelto de venir a esta Ciudad siendo Dios servido para los quinse de abril proximo venidero y que assi lo avisasse a v. s.a paraque hagan las prevensiones y demas cosas son necessarias y tanbien que su mag.t tendria muy particular servicio que v. s.a le proveiesse lo que pudiere en la ciudad de Valentia, o, Çaragoça de aquellos cien mil ducados que la Ciudad le ha offrecido de prestarle que ademas que su mag.d como tengo dicho lo recibira a muy particular servicio y jo lo terne por mi parte con mucha stimacion y sera honrarme y quedarme en perpetua memoria de corresponder a essa obligation y demas que tengo a la Ciudad y esto con la brevedad que v. s.a pudiere porque hago detener el correo para bolver la respuesta a su mag.d y en fe y creensa desto doy a v. s.a esta carta me ha embiado su mag.d para v. s.a como en ella largamente veran lo que tengo dicho.» E lo senyor Conceller en cap responent a dites coses digue en veu sua y dels demes senyors Concellers a dit senyor virrey les paraules seguents «Los Concellers de esta Ciutat estimen molt a vosa Ex.a la merce tant gran los fa de donarlos una tant bona nova de la benaventurada vinguda de sa Real mag.d en esta Ciutat del que tenim tots molt particular contento y alegria com es raho y estiga cert v. Ex.a que en tot lo que esta

Ciutat pugue servir a nostre Rey y senyor ho farem ab les veres y voluntat que a nostra obligatio toca y tambe per son medi y intercessio de v.ª Ex.ª a qui desijam donar gust y contento pero com son estes coses que les havem de tractar ab lo Concell de Cent procurarem en est punt ferlo ajuntar y encontinent de la resolutio y determinatio aura presa ne farem de tot sabidor a v.ª ex.ª» E aixi ajuntat lo dit Concell de Cent los senyors Concellers donant raho al dit Concell de les dalt dites coses manaren fer llegir en aquell la carta de sa Real mag.ᵈ la qual es del tenor seguent

Copia de la carta de sa Real mag.ᵈ donada per lo senyor virrey als senyors Concellers.

El Rey.

Corts.—Lo rey avisa sa vinguda pera continuarlas y demana la habilitació d'un de sos germans pera presidirlas.

Amados y fieles nuestros: aunque los embaraços que causa el estado de las cosas de mi monarquia pudieran justamente occasionar a diferir el concluir las Cortes que estan comensadas en esse principado, el amor que tengo a sus naturales y deseo de su consuelo, me obliga a cuydar de esto, y assi siendo Dios servido pienso estar en essa Ciudad para los quinse de abril proximo con presupuesto de que no pongo duda en la habilitation de uno de mis hermanos para continuar y concluir las dichas Cortes haviendose echo siempre con personas reales, y el que quedare terna el mismo cuidado que jo de haserhos merced y mirar por todo lo que fuere benefficio de essa provincia y vuestro como lo experimentareys y porque esta resolution me coge en los aprietos presentes a que es menester acudir como se hase con tan gruessas cantidades, os pido que a cuenta de los cien mil ducados que essa Ciudad ha offrecido prestarme, me enbieys letra de la cantidad que pudieredes a Çaragoça o Valentia por donde hago mi viage a essa Ciudad en que me hareys muy particular servitio como lo entendereis del duque de Segorbe mi lugar teniente y Capitan General a quien dareys credito en lo que acerca de esto de mi parte os dixere Data en Madrid a 24 de março *1632*.

Lo rey demana una quantitat a compte del prestech de cent mil ducats ofert per Barcelona.

Yo el Rey.

V.ᵗ Episcopus Presidens. V.ᵗ Baietola Cavanilles R.
V.ᵗ Don Franciscus de Castellí R.

Joannes Laurentius de Villanueva Secretarius.

A los Amados y fieles nuestros los Concelleres de la nuestra Ciudad de Barcelona.

La qual carta llegida en lo dit Concell fonc per aquell determinat que attesa la alegria y contento ha rebut esta Ciutat ab la real carta de sa mag.t feta a 24 del corrent llegida en dit Concell de que vingue a honrarla ab sa Real presentia que perço en descarrech de les cent y deu milia lliures ab les quals y conforme la dellileratio feta per lo Concell de Cent a 9 del mes de octubre 1628. esta Ciutat lo ha de servir y a bon compte de aquelles sien provehides per la present Ciutat en la Ciutat de Valentia ó Çaragoça a sa mag.t vint milia lliures barceloneses entregant y lliurant aquelles y narrantho aixi les lletres de cambi quant sa mag.t sie personalment a una de dites dos parts y que les restants noranta milia lliures no se li entreguen li [ni] lliuren que primer per totes les dites cent y deu milia lliures no se aje feta per sa magestat consignatio sobre lo servey gratios fahedor a sa magestat en les Corts proximes o donada obligatio o cautio a gust de la prent. Ciutat y que esta delliberatio sie feta assaber per los senyors Concellers encontinent al senyor virrey y tambe se scrigue una carta en resposta a sa mag.t la qual se dona al senyor virrey perque lay envie per lo correu a sa mag.t segons que mes llargament apar en la dita delliberatio en la scrivania major de la prent. Ciutat.

Los s.ors concellers per delliberatio del concell de cent van en casa de sa ex.a

Dit dia despres dinar a les quatre hores los senyors Concellers inseguint la dalt dita delliberatio de Concell de Cent anaren a casa del senyor virrey y pujats dalt y entrats en son aposento lo senyor virrey feu assentar los senyors Concellers al seu costat ab unes cadires de vellut carmesi que ja alli staven aparellades y assentats que foren lo senyor Conceller en cap digue y explica a sa Ex.a la dalt dita determinatio y delliberatio de Concell de Cent y li dona en ses mans la carta pera sa mag.t representant a sa Ex.a lo gran gust contento y alegria tenie tota esta Ciutat de la benaventurada vinguda de sa Real mag.t que ab sa Real presentia vingues a honrar esta Ciutat y que si mes aguera pogut fer esta Ciutat en lo servey li demane sa magestat ho aguere fet ab molt gran voluntat y amor pero com les forses de ella no basten per lo prent. per los tant grans y exesius gastos te aixi de tants anys de morbo com de perdues de blats y altres y per dita raho los drets de ella valer molt manco no se ha pogut allargar mes la Ciutat a dit servey mes de les vint milia lliures. E lo senyor virrey responent a dites coses digue als senyors Concellers «estimo mucho a v. s.a la honra que me

ha hecho por haber jo intercedido por parte de su mag.t en este servicio y quedo mui obligado a v. s.a no solo por esto sino por otras ocasiones que essa Ciudad a los mios y a mi han honrado muchas vezes y lo terne en perpetua memoria de acordarme de v. s.a y de essa Ciudad en todo lo que jo pudiere y se offreciere que lo hare con mucho gusto y voluntat y luego despedire el correo con la carta que v. s.a me ha dado para su mag.d» y despedintse los senyors Concellers del senyor virrey sen tornaren en la casa de la Ciutat acompanyats de alguns officials de ella.

Copia de la carta enviada per los senyors Concellers a sa mag.t donada en mans del senyor virrey.

S. C. R. M.

Corts.—Gratulatoria al rey per sa vinguda a clourerlas.

La merce y favor que v. m.d es estat servit fernos ab sa Real carta de 24 en la qual es estat servit manarnos scriurer la resolutio ha presa v. m.d de venir a esta Ciutat a continuar y clourer les Corts es estada pera aquesta Ciutat de universal contento puix per ella se veu no sols lo amor que v. mg.d nos te Pero demonstratio gran de nostres desigs puix vehem com ha fidelissims vassalls de v. mg.d cumplit lo que ab tantes veres avem desijat que es gosar de la Real presentia de v. mg.d de que besam a v. mg.d sos Reals peus per tant senyalada merce y es cert que may avem confiat menos de sa Real clementia y en senyal de aquest tant aventatjat favor vehent que nostres forses humanes no abasten acudirem a les divines que son segures pera que pague a v. mg.d ab aument de sa monarquia y directio bona de ses actions com es cert ho farem ab moltes veres y juntament ab la puntualitat possible a tot lo ques offerira al servey de v. mg.d com ho avem fet en lo que v. mg.d nos ha manat en que li proveissem en Çaragoça o Valentia a compte dels cent mil ducats que aquesta Ciutat ha offerit prestar a v. mg.d la cantitat que podriem que no son pogudes ser mes de vintmilia lliures catalanes pesem [pesens] summament no poder acudir ab major summa a servir a v. mg.d certificant a v. mg.d que lo no ferho no es per falta de voluntad sino de hasienda y estar tan apretats de gastos aixi ordinaris com extrahordinaris que nos poden scusar y anar les rendes y emoluments de

Bestreta de 20 mil ₶ al Rey.

aquesta Ciutat cada dia menguant a mes de que pera servir a v. mg.d ab aquest minim servey se son allanades moltes dificultats que se offerien suplicam a v. mg.d se servesque acceptar de nosaltres aquest servey tant benignament com va acompanyat de la humilitat y reverentia deguda que a tenir lo poder ygual a nostron desig es cert aguerem acudit a servir a v. mg.d en lo quens mane ab major summa no espera esta Ciutat en la occasio present menor gratia y merce de la liberal ma de v. mg.d que la que han experimentada dels progenitors de v. mg.d puix nostre amor y fidelitat no es menor que la de nostres passats: guarde nostre Senyor a v. mg.d pera gloria sua be y augment de la universal yglesia y dels regnes de sa Real monarquia com estos fidelissims vassalls desijen: Barcelona y mars 31. *1632*.

De V. S. C. R. mag.d
Humils subdits y vassalls qui ses reals mans besen

LOS CONCELLERS DE LA CIUTAT DE BAR.A

A la S. C. R. mag.d del Rey nostre senyor.

ABRIL

Dos doctors de la R. Aud.a vingueren a concell de çent.

DIJOUS lo primer de Abril. — En aquest dia demati a les onse hores vingueren en la casa de la Ciutat los senyors micer Felip Vinyes y micer Miquel Joan Maguerola D.rs de la Real audientia de part de sa Ex.a y per quant se tenie Concell de Cent pujaren dalt y entraren en la istantia de Concell de Cent y los senyors Concellers apartats a un quarto de dita istantia los oiren estant tots de peus ço es lo dit s.r micer Vinyes entre lo senyor Conceller segon y ters y lo s.r micer Magarola entre lo s.r Conceller ters y quart los quals digueren als senyors Concellers com anaven alli de part de sa Ex.a pera dirlos que attes se anaven donant les cartilles de citacio pera la convocatio de les Corts a tots los sindichs de totes les universitats del present principat de Cathalunya entre los quals avien de venir los sindichs de la vila de Perpinya de Tuir y del Bolo en Rosello ahont hi avie hagut alguna sospita de mal contagios si be los sindichs de dita vila de Perpinya sempre havien

estat en la ciutat de Elna ahont sempre hi avie hagut bona salut e que aixi perque no se fes alguna nullitat en les Corts sa Ex.ª desijave saber de sa Sr.ª lo que se havie de fer en respecte de la vinguda de dits sindichs attes la custodia y guarda del morbo tocave a la prent. ciutat y que lo senyor virrey expressament feie detenir un correu pera enviar la determinatio acerca de asso de la Ciutat. E lo senyor Conceller en cap en veu sua y dels demes senyors Concellers digue a dits s.rs micer Vinyes y micer Magarola que encontinent de disgregat lo Concell de Cent manarien convocar la dotsena del morbo a la qual proposarien estes coses y que de la llur determinatio ne farien encontinent sabidor a sa Ex.ª E aixi disgregat lo dit Concell los dits senyors Concellers feren ajuntar la dita dotsena del morbo la qual ajuntada y proposades dites coses determina que sempre que los dits sindichs vinguessen de part que noy agues suspicio de mal contagios y ab les bolletes ben despedides entrassen en la present Ciutat y quant no sels donas la purga a arbitre dels senyors Concellers y dotsena del morbo a gastos de la Ciutat y que dita delliberatio fos feta assaber al s.r virrey E aixi dit dia despues dinar inseguint la dita delliberatio los senyors Concellers enviaren una embaixada al senyor virrey per los s.rs Hieronim de Navel ciutada y Phelip de Sorribes militar los quals feren assaber al senyor virrey de part dels senyors Concellers la dalt dita delliberatio de la qual tingue sa Ex.ª molt particular contento y que ho stimave molt als senyors Concellers y que fossen servits de enviarli promptament ab un paper copia de la dita delliberatio pera enviarla per lo dit correu a sa mag.d E aixi encontinent los senyors Concellers per donar gust a sa Ex.ª y correspondrer a sa deguda obligatio manaren a mi Hieronim Sabata notari de Barcelona Scriva Rational de la prent. Casa la aportas a sa Ex.ª y donas en ses propries mans com de fet y realment lai doni y dit senyor virrey respongue «diga a los señores Concelleres que lo estimo mucho y me huelgo de ello».

Dijous St.

Dijous a VIIJ. de dit — En aquest dia per esser lo dijous Sant demati a les nou hores los senyors Concellers anaren en la Ceu a oir lo offici los quals stigueren assentats a la part del Evangeli en llurs banchs y acabat lo offici los dits senyors Concellers combregaren en lo mateix altar major de ma del s.r bisbe de Bar.ª qui digue lo offici apres de haver combregat

tot lo clero de la Ceu y acabat de combregar aportaren nostro Senyor al moniment y los senyors Concellers aportaren les vares del talam ab un prom y per quant lo talam de aquest dia es de la Ceu y different dels de la Ciutat perque les tres vares van devant y les tres darrere anaren en esta forma ço es a la vara del mig darrere lo s.r Conceller en cap a la vara de ma dreta darrere lo s.r Conceller ters y a la vara de ma squerra tambe darrere lo s.r Conceller quint a la vara del mig devant lo s.r Conceller segon a la vara de ma dreta devant lo s.r Conceller quart y a la vara de ma squerra devant lo senyor Lluys Joan de Caldes prom y quant foren dalt en lo moniment pujaren a fer testimoni los senyors Concellers y prom y apres posat nostre Senyor al moniment sen anaren los senyors Concellers sens acompanyar lo s.r bisbe per quant aqueix dia nos fa ningun acompanyament ni cerimonia encara quei fos lo senyor virrey.

Dijous sant. — Los Concellers van a cercar los monuments.

Dit dia despres dinar a les tres hores stant ajuntats los senyors Concellers en Casa de la Ciutat per voler anar a sercar los moniments arribaren en la Casa de la Ciutat ab embaixada lo senyor Don Ramon Robi y lo s.r micer Felip Vinyes D.rs del Real Concell los quals stigueren assentats entre los s.rs Concellers fent assaber a dits s.rs Concellers de part del s.r Canceller per no trobarse de present lo s.r virrey en Bar.a de com havien rebudes cartes de la vila de Perpinya en que feien assaber com lo mal de la pesta (que nostre Senyor per sa divina misericordia nos vulle guardar) havie tornat a continuar de tal manera que si avien mortes algunes persones y altres de encontrades de dit mal pochs dies fa E que aixi attes la custodia y guarda de dit morbo tocave a la present Ciutat fossen servits fer fer la bona guarda y custodia y demes coses convinguessen fer per la deffensa y bona salut tots desijaven al servey de Deu nostre Senyor de sa mag.t y beneffici universal de tota esta Ciutat E lo senyor Conceller en cap en veu sua y dels demes senyors Concellers responent a dites coses digue a dits s.rs Don Ramon Robi y micer Felip Vinyes que estimave molt a sa S.a lo bon zel y cuidado y merce los feje de donarlos avis de estes coses y que ells per sa part farien ab moltes veres sa deguda obligatio sens perdrer un punt en cosa alguna manant fer la bona guarda y custodia que semblant negosi requerie.

Lo mateix despres dinar anats que sen foren los dits don

Dos doctors de la R. Aud.ª vingueren a casa la ciutat per negossis de morbo.

Ramon Robi y micer Felip Vinyes los senyors Concellers ab ses gramalles de dol de raixa negra acompanyats de alguns officials de la Casa de la Ciutat anaren a sercar alguns moniments y quant foren en santa Catarina se aturaren alli a les cadires del cor a veurer passar la professo.

Divendres St.

DIVENDRES a VIIIJ.º de dit. — Divendres Sant demati a les nou hores los senyors Concellers anaren en la Ceu ab les gramalles de dol de raixa negra y alli stigueren assentats en llurs banchs cuberts per aquell dia ab una vajeta a la part del evangeli y apres anant a traurer nostro Senyor del moniment los senyors Concellers ab lo dit prom aportaren les vares del talam del mateix modo que lo dia de ayr y lo despres dinar a les quatre hores tornaren en la Ceu y se feu la proffesso de la Santa Spina y los senyors Concellers ab lo dit prom aportaren les vares del talam del mateix modo.

Benediccio de las fonts.

DISSAPTE a X. de dit. — Vigilia de pasqua los S.rs Concellers demati a les vuit hores anaren en la Ceu ab les gramalles de grana per la benedictio de les fonts.

Die de Pasqua de Resurrectio.

DIUMENGE a XJ. de dit dia de la festa de Pascua de Resurrectio los senyors Concelles demati a les vuit hores se ajuntaren en la plassa de sant Jaume ab sos promens e de alli anaren en la Ceu a oir lo offici los quals stigueren assentats al altar major a la part del Evangeli ab sos banchs cuberts de vellut carmesi.

Mort de la sogra del sr. conceller quart.

DIMARS a XIIJ. de dit. — Attes la senyora Montanera muller de mossen Joan Montaner verguer de la Real audientia sogra del senyor Francesch Ros mercader lo any present Conceller quart de la present Ciutat lo die antes fos morta per trobarse lo dit senyor Conceller quart son gendre dit dia fora Ciutat perço los senyors Concellers noy anaren per dita raho.

Embaxada feta de part de la Ciutat al molt ille. capitol per negossi de morbo.

DIJOUS a XXIJ. de dit. — En aquest dia demati a les deu hores los senyors Concellers enviaren una embaixada al molt Ill.e Capitol de la Ceu de la prent. Ciutat per los s.rs Joan Francesch Codina Ciutada honrat de Bar.ª y don Joachim Reguer y de Margarit dient y soplicant a dit molt Ill.e Capitol de part de dits s.rs Concellers fos servit sa S.ia tenir a be y fer merce a la Ciutat de que alguns s.rs Capitulars de dita Ceu fossen servits de tornar a continuar quiscun dia la guarda del morbo en los portals de esta Ciutat pera que dita guarda se fes millor y ab la decentia y puntualitat se deu majorment havent de venir

en esta Ciutat plaent al Senyor dins breus dies la mag.[t] del Rey nostre senyor pera que veje y entengue lo cuydado gran te esta Ciutat de sa entera salut com per tots es molt desijada a la qual embaixada respongue lo dit molt Ill.[e] Capitol que ho tractarien y tornarien resposta als s.[rs] Concellers.

Dit dia despres dinar a les tres hores vingue en la Casa de la Ciutat lo senyor Francesch Xammar donsell lo qual dona una carta als senyors Concellers del Ill.[m] y Ri.[m] senyor Archebisbe de Tarragona la qual es del tenor seguent. Carta del sr. Archebisbe de Tarr.[a]

«En occasion que su mag.[d] me manda assistir a las Cortes que se han de celebrar en essa Ciudad veo logrado el desseo que siempre he tenido de verme en ella para offrecerme al servicio de v.[a] s.[a] mas de cerca y de camino espero allar la acogida que en v.[a] s.[a] han allado mis antecessores a los quales no dare ventaja en desear muchas occasiones en que poder desempeñar sus obligationes y las mias y satisfaser mi affecto que todo es y sera de v.[a] s.[a] si para algo me hallare de provecho cujo estado prospere nuestro Senyor etc. De Tarragona a los 19. de Abril *1632*.

FRAY JOAN DE GUSMAN
Arçobispo de Tarragona.

A los muy Ill.[s] Señores los Concelleres de la Ciudad de Bar.[a] »

Dit dia dijous a XXIJ. de dit lo mateix despres dinar vingueren en la Casa de la Ciutat lo s.[r] Hieronim Roig Canonge y secrista major de la Ceu de la prent. Ciutat y lo s.[r] don Joachim Carbonell Canonge de dita Ceu ab embaixada de part del molt Ill.[e] Capitol de dita Ceu los quals apres de estar assentats entre los senyors Concellers digueren com lo dit molt Ill.[e] Capitol de dita Ceu besave les mans a sa senyoria y que attes y considerat lo pare fray Don Placido Mirto del orde dels Clergues regulars lo qual la quaresma del present any havie predicat en dita Ceu de la qual predicatio lo dit molt Ill.[e] Capitol y tota esta Ciutat restaven molt contents per los grans fruits entenien avie fets en ella y que per lo amor affectio y voluntat molt gran ell tenie a tota esta ciutat per los beneficis y merces havie rebuts en lo tems de dita sa predicatio y per perseverar de aqui al davant en fer mes fruits y beneficis a Embaxada de part del molt ille. capitol per don Placido Mirto.

dita Ciutat desijarie summament al servey de Deu nostre Senyor y beneffici universal de tota esta Ciutat instituir y fundar una Casa de son orde y religio en la present Ciutat e que aixi lo dit molt Ill.e Capitol interposantse a estes coses com ha obra tant justa y santa ho soplicaven a sa S.a pera que fos servit tenir a be de donar llicencia y consentiment en nom y per part de la Ciutat a dit fray don Placido Mirto pera instituir y fundar dita casa com dalt esta dit y en lo demes acerca de la embaixada lo die de avuy feta al dit molt Ill.e Capitol de part de dits senyors Concellers per continuar la guarda del morbo en los portals desta Ciutat que lo dit molt Ill.e Capitol ho veurie y tractarie en altre dia que manarien ajuntar aquell y de la resolutio y determinatio pendrie ho farien assaber encontinent a sa S.a

Vigilia de st. Jordi.

Dit dia y lo mateix despres dinar a les quatre hores per esser vigilia de la festa del glorios sant Jordi los senyors Concellers acompanyats dels officials de la Casa de la Ciutat anaren a la deputatio a oir les vespres de dita vigilia y quant foren en dita diputatio pujats dalt al cap de la scala los isqueren a rebrer los senyors diputats y oidors y quiscu de dits senyors diputats y oidors se posaren per son orde al costat de cada hu dels s.rs Concellers anant los s.rs Concellers a la ma dreta de cada hu de ells y entrats en esta forma dins la capella eo sala ahont se fa dita festa y feta primer oratio se assentaren a la part de la epistola en uns banchs vanovats de vellut carmesi ço es los senyors Concellers la hu al costat del altre y apres al altre banc a la mateixa part los s.rs deputats y oidors tenint lo senyor Conceller en Cap la ma dreta del s.r deputat Ecclesiastich y comensades les vespres arriba en dita sala lo s.r don Aleix de Marimon y Jafer Governador per no trobarse de present en la present Ciutat lo senyor virrey lo qual isqueren a rebrer los senyors diputats y oidors y entrats dins dita sala en lo punt que lo dit s.r Governador se agenolla per fer oracio devant lo altar un patge o criat seu li posa un cuixi eo almoadilla y alsantse de fer oracio lo dit s.r Governador se assenta en lo mateix banc entre lo senyor Conceller en cap y s.r diputat Ecclesiastich en lo mig tenint devant sos peus mentres duraren les vespres lo dit coixi eo almoadilla y acabades les dites vespres sen ana primer lo dit senyor Governador tornantlo a acompanyar tambe los dits senyors deputats y oidors y apres

tornats assentar en dits banchs sen anaren los senyors Concellers acompanyantlos tambe los dits senyors diputats y oidors fins al cap de la scala com dalt esta dit.

Festa de st. Jordi.

DIVENDRES a XXIIJ de dit festa del glorios Sant Jordi los senyors Concellers anaren lo demati a les nou hores en la deputatio a oir lo offici los quals stigueren assentats ab lo senyor Governador del mateix modo que lo dia antes y los senyors diputats y oidors los isqueren a rebrer y acompanyar dalt al cap de la scala conforme lo dia antes.

Professo de las lledanías.

DIUMENGE a XXV. de dit. — Festa del glorios St March los senyors Concellers anaren lo demati en la Ceu acompanyar la professo de les lledanies majors al hospital general de Santa Creu conforme es costum quiscun any per semblant jornada.

Consols de Llotja: extraccio.

Dit dia despres dinar se tingue Concell de Cent y se feu extractio de Consols de la llotja de la mar de la present Ciutat.

Jurament dels consols de la lonia.

DIVENDRES a XXX. de dit. — En aquest dia juraren los Consols de la llotja de la present Ciutat los quals anaren ab los senyors Concellers agraduats de Casa de la Ciutat a la Cort del Balle a prestar lo solit jurament conforme llargament esta continuat en lo llibre de agraduations que aporta lo scriva de les obres.

MAIG

Embaxada de part del sr. Archebisbe de Tarr.[a]

DISAPTE lo primer. — En aquest dia demati a les nou hores estant ajuntats los senyors Concellers en casa del senyor Conceller en cap vingue lo s.[r] Francesch Xammar Cavaller lo qual digue als senyors Concellers com anave alli de part del Ill.[m] y Re.[m] senyor Archebisbe de Tarragona pera fer assaber a sa S.[a] com lo dit s.[r] Archebisbe tenie intent de entrar en la present Ciutat de Bar.[a] plasent al senyor lo dia de dema e que axi los ho feie assaber de part de sa S.[a] E lo senyor Conceller en cap responent a dites coses digue a dit senyor Francesch Xammar que besaven les mans a sa S.[a] y que los senyors Concellers farien lo que havien acostumat sempre fer en semblant entrada E encontinent los dits senyors Concellers donaren orde al senyor Bertran Desvalls Ciutada y al senyor Don Ramon Torres fossen servits de anar lo dia de dema a la posta

ab lo correu de la Ciutat fins a la vila de Sant Feliu o alli ahont trobaren [trobarien] lo dit senyor Archebisbe pera donarli la embaixada y benvinguda de part de esta Ciutat y lo contento rebie de sa vinguda y a que hora ere servit sa S.ª entrar en ella pera que los senyors Concellers poguessen acudir a sa deguda obligatio.

Los sors. concellers envien los obrers als sors. deputats y lo syndich a la lonia y altres tribunals per fer a saber les festes y alimaries per la vinguda de sa magt.

Dit dia entenent los senyors Concellers y tenint notitia la mag.ᵗ del Rey nostre senyor dins quatre o sinc dies plasent al senyor aver de entrar y arribar en esta Ciutat y perço haver delliberat y presa resolutio de les festes alimaries y demes regosijos se han de fer en alegria y contento de sa benaventurada vinguda enviaren los obrers de la prent. Ciutat als s.ʳˢ Diputats y oidors del general de Cathalunya pera fer a saber a ses Se.ⁱᵉˢ com la Ciutat avie determinat que per dita vinguda de sa mag.ᵗ essent assi sa mag.ᵗ se fes lo diumenge a 9. del corrent a la tarde se comensasen les alimaries de dit dia y lo endema dillums y lo dimars apres seguent y demes regosijos ab cobles de menestrils per les places de la prent. Ciutat faent fer festa tots los tres dies y lo mateix se feu assaber per los Sindichs de la Ciutat als Pares Inquisidors Consols de la llotja y Ballia general y rational del Rey nostre senyor conforme es costum en semblants occasions.

Entrada del sor. Archebisbe de Tarragona en Bar.ª

DIUMENGE a IJ. de dit. — Los s.ᵒʳˢ concellers enviaren a Bertran Desvall ciutada honrrat de Bar.ª y ha don Ramon Torres y de Arago a la posta acompanyats de sos criats y del correu de la ciutat al Ill.ⁱᵐ y R.ⁱᵐ s.ᵒʳ Archebisbe de Tarr.ª ab embaxada com se acostume donantli la benvinguda y de part de la ciutat y junctament dirli com los concellers staven promptes pera rebrel ab la serimonia ordinaria y que axi los fes a saber la hora volie entrar perque se posassen a punt y se aprestas tot lo necessari pera la serimonia: dits embaxadors tornaren a les onse hores ans de migdie y refferiren als s.ᵒʳˢ concellers en casa de la ciutat ha hont staven junts per negossis convenian y que havien trobat ha dit s.ᵒʳ Archebisbe en s.ᵗ Feliu de Llobregat ha hont havie dormit aquell vespre abans y que sa s.ʳⁱᵃ ill.ᵐᵃ los havie respost complidissimament agraint tanta cortesia ab grandissima llarguesa y que lo maior desig aportave ere arribar en aquesta ciutat pera poder donar demonstratio del gust ab que venie y en particular de servir als s.ᵒʳˢ concellers y que li aparexia ere bona hora las sinch de la tarda y que axi

senyalava aquella parexentli ere mes comoda y que si als s.^{ors} concellers los parexia altra la variaria a gust de la ciutat com en sta y demes coses desijave donarla ab molt compliment y dits embaxadors li replicaren que la hora per sa s.^{ria} ill.^{ma} senyalada ere la que la ciutat exiria ha fer la serimonia ordinaria.

Dit die a les tres de la tarda poch mes, o, manco havent ja abans partit lo R.^{im} Bisbe de Bar.^{a} y insigne capitol de la seu y deputats del general de Cath.^{a} com se acostume tots a cavall los s.^{ors} concellers ab la agraduassio ordinaria de persones ecclesiastiques cavallers y ciutedans y consols de la lonia conforme apar ab lo llibre de agraduations que aporta lo scriva de les obres partiren tots a cavall de casa de la ciutat y si be avien de anar per lo call bocaria y carrer del hospital com se acostume en semblants ocasions per causa que en dit carrer del hospital y havie barreres y moltes llambordes rompudes impossible de poderhi passar quel adobaven per la vinguda de sa mag.^{t} anaren per devant la deputatio plassa nova per lo carrer dels boters cases de Montserrat porta ferrissa y carrer del Carme fins a la creu cuberta ha hont trobaren dit s.^{or} Archebisbe anomenat fray Joan de Gusman frare del orde de s.^{t} Franc.^{h} ab sos habits pardos y musseta sens roquet y son sombrero pardo ab cordons verts de seda llarchs acompanyat dels deputats los quals encontinent lo dexaren y lo s.^{or} conceller en cap li dona la ben vinguda y despres los demes s.^{ors} concellers y persones de la agraduatio les quals dit s.^{or} conceller en cap nomenave cada hu de per si com anaven passant devant dit s.^{or} Archebisbe y apres se feu cami anant ab sa agraduatio com eran vinguts la creu del dit s.^{or} Archebisbe ab lo capella qui la apportave anave a cavall darrera les dos masses de la ciutat devant del bordo del s.^{or} conceller quint apres venie lo bordo del s.^{or} conceller quart apres lo del ters apres lo del segon apres venie lo dit s.^{or} Archebisbe y a son costat squerra lo s.^{or} conceller en cap y dit s.^{or} Archebisbe respongue ab molt gran compliment dient estes formals paraules «stimo sta honrra y merce que v.^{a} s.^{a} me haze como es rason y la reconoscere toda mi vida assi en lo que tuviere respeto a la çiudad como al de v.^{a} s.^{a} en particular y olgare tenga muchas ocasiones para servir a v.^{a} s.^{a} que entonces las obras diran quan de veras digo sto» y continuant son cami per lo carrer del Carme porta ferrissa plassa nova donant dit s.^{or}

Archebisbe sempre benedictions y saludant las senyoras staven per les finestres y gent y havie per los carrers que era molta que en una part y altra y havie y apres se apearen al peu de les scales de la seu y sen puiaren tots a peu y la proffesso isque de la seu fins al cap de les scalas y a la porta de la seu isque lo s.[or] bisbe de Bar.[a] vestit de pontiffical y tambe la vera creu la qual lo dit s.[or] archebisbe agenollat en un strado alt de vellut vert ab coxins del mateix adora apres lo ensensaren y li donaren aygua beneyta entra en dita seu fent oratio al altar maior ab altre strado tambe vert ab sos coxins ere alli y mentre se feu la serimonia los s.[ors] concellers se stigueren de peus en son banch tots sinch junts y les persones graduades apres exceptat los consols de la lonia ques posaren en son banch com se acostume: apres dit s.[or] Archebisbe dona la benedictio stant sempre de cara al poble y concedi 80. dies de perdo apres baxaren baig a la capella de s.[ta] Eulalia ha fer oratio y feta oratio sen puiaren y tornant exir per lo portal mayor de dita seu tornaren a puiar a cavall y ab la mateixa serimonia anaren per devant lo palau episcopal plassa de s.[t] Jaume carrer de la llibreteria devallada de la preso per la boria plassa de la llana carrer de Moncada per lo born cambis carrer ample fins al mo.[ir] de sant Fran.[ch] ha hont dexaren lo dit s.[or] Archebisbe fins a la porta restant molt agrahit y content de la ciutat y de alli los s.[ors] concellers ab la mateixa agraduatio sen tornaren en casa de la ciutat y de alli quiscu en ses cases.

Entrada de sa magt. sens serimonia en Bar.[a]

DILLUNS a IIJ. de dit. — Festa de s.[ta] Creu. — En aquest die si be per raho de dita festivitat conforme lo serimonial de la ciutat tenian obligatio los s.[ors] concellers de anar ab promens a la Seu noy anaren per la nova tan repentina vingue que la mag.[t] del Rey nre. s.[or] arribave aquell die y axi dits concellers acudiren en casa de la ciutat molt mati y encontinent arribaren alli los apposentadors de sa mag.[t] y apres de haver amostrat sos poders y patents digueren com si be sa mag.[t] los havia donat orde del aposentar entenent arribar a esta ciutat dema dimars a la tarde y que axi per lo aposento havie menester sa mag.[t] y sa casa real tenian prou del die de vuy y dema pero per quant en aquell punt havien rebut avis que de qualsevol manera volie entrar vuy y de Vilafranca de Panades a la pnt. ciutat volie venir en un die ere forsos que la ciutat fes per sa part mayor diligentia en lo hospedatge y axi anaren lo s.[or] con-

celler segon y lo s.^{or} conceller ters cada hu ab un aposentador y lo s.^{r} veguer sots veguer y altres officials Reals y Hieronym Sabata notari de Bar.^{a} Scriva Rational de la casa de la ciutat a qui toca lo carrech de continuar los aposentos anant tots a cavall tot aquell mati y dos dies apres sol lo s.^{r} conceller ters acompanyat dels dalt dits diuhen les polisses se donen dels dits aposentos desta manera. — «Los concellers de la ciutat de Bar.^{a} a t. de t. carrer aposentara a tt. en sa casa ab la forma acostumada vuy a t. y firmada de ma del dit s.^{or} conceller y de dit s.^{a} rational.» — En lo punt refferiren dita nova dits apposentadors enviaren a sa mag.^{t} dos embaxadors que foren Bertran Desvall ciuteda honrrat de Bar.^{a} y don Ramon Torres y de Arago a la posta ab orde de donarli la benvinguda y supplicarli de part de aquesta ciutat fos de son real servey honrarla entrant a cavall y publicament per quant sta fidelissima ciutat y sos vassalls tindrian notable consolatio de veurel per lo entrenyable amor tenen a sa Real persona y casa encontinent partiren de casa la ciutat molt ben vestits y ab molta gala ab sos criats postillo y correu de la ciutat a la posta y arribats en la vila de Martorell al exir de dita vila trobaren a sa mag.^{t} ab un cotxe de sis mules ab sos dos germans *don Carlos y don Fernando* y dient venian de part de la ciutat sa mag.^{t} mana parar lo cotxe dient stes paraules: «Para que ay tenemos un recado de la çiudad.» E, encontinent se apearen dits embaxadors y ab la deguda humilitat y reverentia donaren sa embaxada a la qual respongue sa mag.^{t} stes paraules: «stimo a la ciudad lo que me dezis, yo no vengo apercebido antes assi como stoy pienso entrar sta tarde en Bar.^{a}» Vehent los s.^{ors} concellers que la nova de que sa mag.^{t} entrava y era ja a s.^{t} Feliu determinaren encontinent anarsen al portal de s.^{t} Antoni ab sos arruelos his feren portar en la casa del general les gramalles tenian fetes de vellut y forrades de brocat y cada hu son cavall per si acars sa mag.^{t} volie entrar ab serimonia que nou sabian per ocasio no eran arribats encara los embaxadors. Stant en asso que eran entre les quatre y sinch hores de la tarda arriba sa mag.^{t} y entra per lo portal de St Antoni ab un cotxe ab sis mules sol a la popa de dit cotxe y a la proha sos dos germans lo infant dòn Carlos y lo infant don Ferrando ab vesta de cardenal, a la una porta el conde duque y a la altra lo duch de Medina de les Torres y en ser en lo portal tiraren los soldats

staven a les muralles y molts tirs de mascles: *tot lo demes axi per raho de dita entrada de sa mag.t com tot lo que se fara cada die tot lo temps stara sa mag.t en Bar.a sta llargament descrit y continuat en lo llibre quint dit serimonial Real recondit en lo armari dels dietaris de casa la çiutat fol. (1).*

Visita al sor. Archebisbe de Tarr.a

DIMECRES a V. de dit. — En aquest die entre les sinch y sis hores de la tarda havent precehit primer lo demanar hora per medi del syndich de la ciutat anaren los s.ors concellers sens promens a visitar en lo monestir de s.t Franc.h ha hont posave lo s.or Archebisbe de Tarr.a: isquels a rebrer al canto de una claustra luny de son aposento ab molt gran compliment: posas ab gran porfia lo conceller en cap a ma dreta: apres de haverli feta la embaxada stigueren un gran rato ab visita assentats tots ab cadiras dins son aposento y despedits los acompanya fins al cap de la scala portant sempre la creu devant tractant al s.ors concellers sempre de v.a s.ra

Festa de la Ascensió.

DIJOUS a XX. de dit. — En aquest die festa de la Assentio los s.ors concellers no anaren en la seu per star molt occupats axi en negossis de les corts com altres.

Secretari Villanueva.

DIMECRES XXVJ. de dit. — En aquest die lo secretari Joan Lorenso de Villanueva arriba en casa del s.or conceller en cap a les set hores dematí lo qual digue a dit s.or conceller que per no poder anar en casa de la çiutat per sos caffers que dit s.or conceller digues als demes s.ors concellers que sa Altesa havie determinat de jurar lo die de avuy per son carrech de lloctinent y capita general a les 6. de la tarda sens entrada y que axi los s.ors concellers fossen servits de acudir a dit jurament.

Jurament del sr. infant çardenal don Ferrando de lloctinent y capita general.

Dit die a les 6. hores de la tarda los s.ors concellers anaren a la seu per assistir al dit jurament de sa Altesa *lo qual y tot lo demes que de aqui al devant succehira al que te respecte al s.or infant sta llargament per ser persona Real descrit y continuat en lo llibre quint dit serimonial Real recondit en lo armari dels dietaris de casa la ciutat fol. (2).*

Festa de Sincogesma.

DIUMENGE XXX. de dit. — Festa de sincogesma. — Los s.ors concellers no anaren a la seu per les rahons contengudes en lo serimonial quint.

---

(1) Aquest fol., que aquí no s' expressa, es lo 154.
(2) Es lo fol. 167 del esmentat llibre.

JUNY

Prior de Juristes: jurament.

DIMARS lo primer. — En aquest die se feu lo jurament del mag.^{ch} s.^{r} Pau Boquet conseller segon de la pnt. ciutat de prior de juristes: feuse com lo del mag.^{ch} micer Franc.^{h} Ribes y de Riu conseller ters lo any 1629.

DIMECRES a VIIIJ.° de dit. — Vigilia de Corpus. — Noy hague envelada ni se feu festa a la plassa de s.^{t} Jaume.

Festa del Corpus.

DIJOUS a X. de dit. — Festa del Corpus. — Los s.^{ors} concellers no anaren a la seu ni al offici ni a la proffesso sino que capellans benefficiats de la Seu apportaren les vares del talem en dita proffesso y asso per les causes y rahons llargament contengudes en lo serimonial Real quint.

Cap d'octava del Corpus. — Ventall a sa Altesa.

DIJOUS a XVIJ. de dit. — Cap de la octava de la festa del Corpus. — Los s.^{ors} concellers tampoch no anaren a la seu: feuse lo despres dinar la proffesso acostumada y los mateixos capellans aportaren les vares del talem y acabada la proffesso lo S.^{a} Rational acompanyat de dos notaris ana a palatio y dona ventall a sa Altesa per part de la ciutat fet com lo del die de Corpus si be de different color.

Festa de Sant Joan.

DIJOUS a XXIIIJ.° de dit. — Festa de s.^{t} Joan: noy hague cavalcada per les rahons dalt dites.

JULIOL

Anada del Sor. Conseller segon a Moncada y Montgat.

DIMARS a XX. de dit. — Festa de Sta Margarida. — En aquest die lo s.^{r} conceller segon ana a Moncada a tenir alli lo verbal ordinari y de alli enfora ana a Montgat que es una de les anades ordinaries del any.

Diputació General de Catalunya: extracció de Diputats y Ohidors.

DIJOUS a XXIJ. de dit. — Festa de Sta Madalena. — En aquest die se feu extractio de deputats y ohidors en la deputatio en la forma solita y foren extrets ço es en deputats fra don Luys de Moncada comenador de la religio de St Joan, m.° Phelip de Sorribes y Descoll militar, m.° Antoni Axada notari de Bar.^{a} no com ha notari de Bar.^{a} sino com ha ciuteda de Girona y en ohidors lo s.^{or} canonge Çiurana de Girona don Ramon Sabater y m.^{r} Joseph Masso.

Galeres venint de llevant y haver entrat alguns en Perpinya ha hont y havie hagut mal contagios.

Dimecres a XXVIIJ. de dit. — En aquest die vingueren sis galeras que dies havie sen eren anades a Coplliure pera visurar las fortalesas de la costa y per quant se entengue que lo s.r marques de Monte Negro qui anave per cabo dellas juntament ab altres persones era entrat en la vila de Perpinya ha hont y ha hagut mal contagios ordenaren per so los s.ors concellers a la guarda del moll que digues al cabo dellas no entras fins a tant fos vist los papers apportaven y de hont venian per dits s.ors concellers y dotzena del morbo y en continent se aturaren ditas galeras y feren alto alt a la mar fins a tant tingueren altre orde de dits s.ors concellers. E, aiuntada encontinent la dita dotzena del morbo y en exequtio de la delliberatio per dits s.ors concellers y dotzena feta ordenaren a Joan Pau Bruniquer notari de Bar.a que per son pare qui es syndich de la pnt. ciutat se conferis encontinent com en effecte se conferi ab interventio de las guardas del port y del morbo de la pnt. ciutat ab una barca y ana vers las galeras de Spanya que en dias atras partiren de sta çiutat y ara eren arribades venint de Coplliure que staven retirades fora lo moll en la plaja de la mar de dita ciutat y arribat y pujat dit Bruniquer dins la capitana de ditas galeras de las quals ere cabo lo s.r marques de Monte Negro y stave embarcat dins della digue a sa Ex.a de part dels s.ors conçellers que dit s.r marques y las galeras y personas y robas de llur servey que sen aportaren quant partiren desta çiutat podien entrar liberament empero per quant ditas galeras venian de las pars de Rossello hont poch ha y havie hagut peste y per dita raho temian los dits s.ors concellers que ab ellas podrian venir algunas mercaderias y robas, o, altres cosas de aquellas pars sospitosas perso lo dit Broniquer digue al dit s.or marques que los s.ors conçellers lo supplicaven fos servit assegurarlos de aquest cuydado per que quant vinguessen semblants cosas no podian entrar en sta ciutat sens la purga y forma acostumada: a tot lo qual respongue lo dit s.r marques de Monte Negro que los s.ors concellers «stuviessen con sossiego desse cuydado porque en las galeras no havia entrado ni havia ropas de aquellas partes de Rossellon como dello dava fee y que ansi se aquietassen dello assegurandoles que no havia rason para reçelar deste cuydado y que el era muy platico en cosas de peste por cuya rason havia hido muy advertido en sta parte».

E lo matex die lo dit s.r marques de Monte Negro envia

una embaxada ha dits s.ors concellers la qual reporta lo s.r don Anton de Senmanat qui de part de sa ex.a digue y explica ha dits s.ors concellers quels stimaven la merce li havian fet de la brevedat en que havian mirat los papers y que podian star certs que personas ni robas ni cosa alguna fins ha una agulla no hàvian pres ni embarcat de Perpinya ni de altra part infecte y que de asso podian star çerts sobre de sa anima y concientia.

DIJOUS a XXVIIIJ.° de dit. — Festa de s.ta Martra. — Los s.ors concellers noy anaren.

Dit die havent los Ill.es s.ors concellers enviat lo die present a Fran.ch Joseph Fontana notari de Bar.a y subsyndich de la pnt. ciutat a sa Altesa del s.r infant cardenal llochtinent y capita general en lo pnt. principat pera ferli a saber com lo die pnt. ere arribada en lo port, o, moll de dita ciutat una barca del lloch de Achde (1) Regne de Fransa en la qual ve un correu ab una carta, o, avis de molta consideratio y importantia pera sa Altesa per negossis de guerra lo qual deye que necessitave summament per cosas graves parlar de paraula ab sa Altesa y que no obstant que en dit lloch de Achde de hont ve dita barca y haurie suspita gran de peste, o, altre mal contagios empero per esser negossi segons se dexa de veurer de tanta importantia y servey del Rey nre. s.or havian dits s.ors concellers ab vot y parer de la dotzena del morbo delliberat que la carta, o, cartas que dit correu aporta per sa Altesa si a sa Altesa li aparexia, ques rebes posant la ab vinagre per llevar tota contagio y que si a sa altesa li aparexie convenir que dit correu entras que la ciutat ho dexave a la voluntat y gust de sa Altesa y que sempre que sa Altesa li aparega convenir que entre dit correu que los s.ors concellers de vot de dita dotzena havian delliberat que sie dit correu mirat y regonegut despres de esserse rantat tot nu ab laygua de la mar per un d.r en medicina y chirurgia y constant los a ells de que dit correu tenia salut sens suspitio alguna de algun mal contagios posantse roba nova y neta y sens traurer cosa alguna de dita barca entre lo dit correu en la present çiutat y se li done pratiga a effecte de que pugue tractar y parlar ab sa Altesa y que essent anat per est effecte dit subsyndich en lo palau y casa de sa Altesa no havia pogut parlar ab sa Altesa sino ab lo mar-

Per negossis de morbo.

(1) Agde.

ques de Orani al qual refferi tot lo demunt dit de part de dits s.ors concellers y que despres de essersen entrat dit marques de Orani segons dix a parlar y tractar aquest negossi ab sa Altesa isque dit s.or marques de Orani en companya del bescompte de s.ta Clara y digue a dit subsyndich que sa Altesa deye que lo dit bescompte anas a mar juntament ab dit subsyndich y que dit s.or bescompte veurie las rahons que deye dit correu y que ell aportave lo orde que se haurie de fer en aquest fet: e, encontinent dit bescompte de s.ta Clara en companya de dit subsyndich los dos juncts ab un cotxe anaren a mar y dit subsyndich ordena de part de dits s.ors concellers al guardia del port y bastoner del morbo que anassen al ..... (1) de dita barca y diguessen a dit correu que ab lo squiff de dita barca se acostas a la vora de la mar aportant las cartas te per sa Altesa y digue encontinent dit subsyndich se apartas la dita barca, o, squiff que era aqui cerca y tota la gent y mariners que staven junt ha dit moll, o, lloch y vingut que fonch dit squiffi de dita barca casi devant la capella de dit moll devalla dit s.or bescompte de s.ta Clara junt a la vora de la mar en companya de dit subsyndich y stant dit squiff un poch lluny dintre de mar dit bescompte interroga a dit correu de les coses li aparegue y dit correu llansa una carta que aportave de avis segons deye per sa Altesa anomenant en les rahons deye monsuir de Monmoransi la qual encontinent fou posada dins de un vas de terra en lo qual ia premitadament (sic) per est effecte hi havie cantitat de vinagre dit bescompte la prengue a sa ma y encontinent fou llansat dins mar dit vas de terra y vinagre y dit bescompte dix a dit subsyndich despres de haver ohit a dit correu que importave molt al servey de sa mag.t que dit correu entras a parlar ab sa Altesa y que axi ves dit subsyndich com se havia de fer y axi dit subsyndich en exequtio de dita delliberatio digue al dit morber y guardia del port que anassen a cercar lo mag.ch Agusti Bruna d.r en medicina y Joachim Caselles chirurgia y que dalla lo moll fessen visura de dit correu en la forma dalt dita y constant star ab salut y sens suspita alguna dexassen entrar dit correu y a les hores dit s.or bescompte en companya de dit subsyndich sen anaren a palatio per donar raho a sa Altesa ha hont lo dit subsyndich lo deixa y despres digue dit guardia del

(1) En blanch.

port que ia havie posat en exequtio tot lo sobredit y que pus havian trobat dits d.^{or} y ch.^{a} a dit correu ab salut lo havian dexat entrar.

Corts.—Salaris dels Promovedors, Advocats y altres oficials y ministres: dissentiment de la ciutat a las lletras de pagament.—Embaxada al Bras eclesiàstich.

Dit die anaren ab embaxada de part dels s.^{ors} concellers lo s.^{r} Bertran Desvall ciuteda y lo s.^{r} Diego Monfar y Sorts tambe ciuteda al bras Ecclesiastich de les corts y al voler entrar dins lo dit bras los isqueren a rebrer alguns s.^{ors} Abats y titulars de dit bras y entrats dins lo dit bras los feren assentar ço es lo dit s.^{or} Desvall a la ma dreta del s.^{r} Archebisbe de Tarragona com ha president de dit bras al seu costat en lo mateix banch y lo dit s.^{or} Monfar al costat de dit s.^{or} Monfar (sic) en altre banch y feta y explicada dita embaxada de paraula la donaren en scrits que es del tenor seguent.

«La Ciutat de Barcelona ordenà al Conseller en cap que no firmas las letras de part dels braços de corts despedides dirigidas als Deputats y oydors de Cath.^{a} per raho del pagament de salaris de Promovedors, Advocats y altres officials y ministres de corts, per haver posat la Ciutat dissentiment a tots actes de justicia y gratia, entenent que lo dit dissentiment impedia lo despaig del dit manament y que totas las cosas havian de restar en lo stat que staven.

2.º per altres dissentiments posats axi en lany 1626. com en lo any corrent a effecte de impedir la dita firma.

3.º perço que lo dit manament era despatxat en executio de la tatxa feta per certas personas eletas en lo bras ecclesiastich y militar en lany 1626. lo ultim dia en que lo Rey nostre senyor se parti desta Ciutat donant facultat als Presidents dels dits braços pera fer despedir y firmar los manaments, y altres provisions necessarias perque com aquella comissio no hagues tingut effecte haventse apres en aquest any corrent tornat a congregar las corts apar que era necessari ques fes nova comissio o, almanco que los estaments haguessen declarat que volian perseverar en aquella deliberatio y voluntat, y offerintse tantas rahons de duptar y creure lo contrari de las quals se representan las seguents

P.^{mo} perque en dit ultim dia del any 1626. se feu la dita deliberatio entenent que ab la partida de sa Mag.^{t} restaven las corts disgregadas, y per conseguent era iust pagar als que havian treballat en ellas que altrament hagueran aguardat al ultim

y conclusio de las corts com se feu en lany 1599. y en altres corts de altres temps de hont es que estantse continuant aquelles corts ha cessat la causa final per la qual fou feta la dita comissio en lany 1626.

2.° perque quant se feu la dita comissio era a temps que apenas y avia gent en los brassos y tot anava de revolta y ab precipitacio per la partida de sa Mag.t y axi era iust que stant ara congregadas las corts y plens los brassos se tornas a proposar lo negoci majorment pus la Comissio no era estada effectuada ço es, que las personas eletas no havian deliberat res ni lo bras real havia feta comissio.

3.° perque en tots los negocis que los staments cometan a personas sempre sels acostuman posar conditio que hajen de fer relatio del que tractaran als estaments, y nos acostuma donar poder als Comissaris en altra forma sino referint als staments lo tractat entre ellas y en dita ocasio se dona aqueix poder sens la dita conditio perque en aquell cas noy podia haver referiment puig restaven los brassos disgregats y perço fou necessari donar poder absolut y simplement de hont se segueix que los senyors Presidents no devian firmar las ditas letras en executio de la tatxa feta per ditas personas eletas sens proposar y tractarho cada hu en son bras, puix dit poder sels era donat en lany 1626. per la disgregatio de las corts.

4.° perque los senyors Presidents del Bras ecclesiastich y militar als quals fou feta la comissio son ara differents.

5.° perque entre los tatxadors Comissaris ni ha molts que tenen interes en lo negoci.

6.° perque la tatxa apar excessiva en molt, majorment si se considera que estas corts apar que han de ser molt largas y que la generalitat esta pobrissima y si te loch la tatxa que han fet, tots los drets de la generalitat no han de ser poderosos a pagar lo que sera degut en aqueix compte, estas y altres causas molt notorias han mogut la Ciutat a ordenar al dit Conseller en cap que diferis la firma de ditas letras fins que fos notificat y referit als brassos y deliberat lo ques devia fer, no sols en lo bras real ahont son en si tots interessats en lo negoci, sino en lo ecclesiastich y militar aparexentli a la Ciutat que com a cap del Principat y tan interessada mes que tots los demes devia reparar en ellas entenent com enten que may es estat fet referiment en lo bras Ecclesiastich y Militar de la dita tatxa y manco de las

dificultats sobre ditas y que may en los dits staments se ha fet deliberacio ques despedissen y firmassen las letras, y per consequent que precehint causas tant iustas que nos podia ni pot imputar mora ni culpa al dit conseller en cap de haver diferit la firma de ditas letras y almanco pera que lo dret de firmarlas fos devolut a altri era necessari ques fes primer declaratio legitima si las ditas rahons eran justas ho iniustas.

A 25. de Juliol a la tarda lo mateix micer Alexandre Calaf y Soldevila, digue al dit Conseller que proposas ques avia entes que la ciutat de Bar.ª havia deliberat per lo consell de cent ques fessen alguns procehiments contra dell, y contra la dita Ciutat per haver firmat ditas letras, pera que en dit bras se pogues deliberar lo fahedor, y responent dit Conseller que no tenia noticia de semblant deliberatio y que tenintla y orde de proposar, proposaria y que se li donas loch y temps per consultar als Consellers y vint y quatrena de corts, replica dit m.r Alexandre Calaf que proposas encontinent, o, altrament proposaria ell com en effecte proposa, y los sindichs presents votaren ques fes embaxada als brassos ecclesiastich y militar pera que sobre dit fet delliberassen lo fahedor sens reparar en las protestacions y dissentiments que dit Conseller en cap y sindichs posaven a tots actes y en particular contra ditas pretesas propositio y deliberatio.

La Enbaixada no pogue explicarse aquella tarda per que tocaren las sis horas y lo endema demati a 26. lo dit Conseller en cap y sindichs de la Ciutat aportaren una scriptura contenint un protest allegatio de nullitat y dissentiment contra ditas pretesas propositio y deliberatio allegant las causas de nullitat y prejudici y demanant que fos dita scriptura reportada als demes brassos pera que entesas las rahons y causas contengudas en ella procehissen lo que fos conforme a justicia. Pero ajustant prejudici a prejudicis dit m.r Calaf y los demes sindichs impediren que lo notari no continuas en lo proces familiar de las corts la dita scriptura y que no fos reportada als dits estaments, sots color que sels havia de donar copia della y termini pera respondre no obstant que sia cosa tant notoria que dels actes de nullitat protestacions y dissentiments ques fan en corts no sen acostuma donar copia ni temps perque la copia ya esta en dit proces, y la donen a qui la vol y lo termini nos dona ni pot donar almanco que sia poderos per impedir la continuatio en lo

proces familiar y la reportacio als estaments y axi contra tota la practica us y estil de corts se feu dit impediment ab intencio que desta manera los altres staments no tindrian noticia del fet y en particular de las cosas favorables a la Ciutat y ab la narratio sola del fet favorable a lur part seria facil obtenir la deliberacio conforme a lur intent, prejudici tant gran que leva tota la força y effecte dels dissentiments y per conseguent no sols fa dany a la dita Ciutat sino a tot lo principat universitats y singulars de aquell.

No tenint los dits staments noticia de las sobreditas cosas ohida la embaxada del bras real feren deliberations nomenant sis personas en cada bras pera tractar lo fahedor y aquella se ha entes que han passat avant en la comissio conferint y tractant lo negoci y fent relatio als estaments, del que havian entre ellas resolt ques devia fer y han axi mateix fet lo referiment de paraula y en scrits, lo qual conte una resolutio y cosas molt prejudicials a la Ciutat las quals no hagueran aconcellat ni dits staments delliberat si lo protest allegacio de nullitat y dissentiment se haguessen reportat y entes en los dits brassos.»

Embaxada al Bras militar sobre lo mateix.

Disapte a XXXJ. de dit. — En aquest die per tenir alguna differentia ab lo bras militar per lo ferli semblant embaxada del bras ecclesiastich perso se feu dita embaxada per los mag.chs micer Thomas Aleny altre dels advocats de la ciutat y m.r Benet Anglasell ab lo syndich de la ciutat y al voler entrar en dit bras militar los isque a rebrer lo promevedor (sic) de dit bras y entrats dins lo dit bras se assentaren en un banch ab respallera casi al costat del president de dit bras al qual donaren la mateixa embaxada se dona al bras ecclesiastich a 29. de dit.

AGOST

Embaxada de part dels sors. deputats novament extrets.

Dilluns a IJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les sinch hores vingueren en la casa de la ciutat ab embaxada de part dels s.ors deputats y ohidors novament extrets offerint als s.ors concellers com los s.ors deputats y ohidors y tota aquella casa de la deputatio stave prompte y aparellada en fer tot lo que fos de gust y servey de la çiutat.

Galeras d' Espanya: entrada.

DIMARS a IIJ. de dit. — Despres dinar lo s.^{or} Infant cardenal lloctinent envia ha dir als s.^{ors} concellers que gustarie dexassen entrar la galera capitana de Spanya ab tres de altres que venian E axi encontinent los s.^{ors} concellers per donar gust a sa Altesa enviaren y donaren orde a Jaume Flaquer guardia del port les dexas entrar encontinent.

Embaxada tornada de part dels sors. concellers als sors. deputats y ohidors.

DIJOUS a V. de dit. — En aquest die se feu embaxada de part dels s.^{ors} concellers als s.^{ors} deputats y ohidors per medi dels s.^{ors} Bertran Desvall y Joan Franc.^{h} Cudina en correspondentia de la embaxada que los dies passats fonch feta als s.^{ors} concellers de part de dits s.^{ors} deputats y ohidors fahent las matexes cortesies y correspondenties de part de la çiutat.

Embaxada feta al duque de Fernandina dins una galera.

Dit dia entenent los s.^{ors} concellers com en unes galeres qui lo die antes eren arribades venie lo ex.^{im} duch de Fernandina y que aixi per esser nat en sta çiutat com per altres respectes y rahons tocave ferli alguna demonstratio de cortesia pera dasso tenint los s.^{ors} concellers algun madur colloqui y parlament ab alguns s.^{ors} cavallers y ciutedans determinaren se li devie fer una embaxada en la galera per medi de dos cavallers e axi lo despres dinar a les quatre hores anaren ab embaxada de part dels s.^{ors} concellers lo s.^{or} Bertran Desvall y lo s.^{or} Joan Batista Cudina fill del s.^{or} Joan F. Cudina ciutedans ab un cotxe fins al moll y alli apeantse del cotxe se embarcaren ab una barca y anaren a la galera ha hont ere lo dit s.^{or} duch de Fernandina y quant foren puiats dalt en la galera lo mateix s.^{or} Duch los isque a rebrer y ab la cara molt alegre fahent los moltes cortesies los acompanya fins dins la popa de dita galera y alli fahent los assentar ha dits embaxadors a la sua ma dreta de ell dit s.^{or} duch no obstant los dits s.^{ors} embaxadors ley porfiaren per moltes vegades y assentats los dits s.^{ors} embaxadors li donaren la ben vinguda de part de la ciutat fahentli moltes cortesies y compliments honrrosos E lo dit s.^{or} duch stimant y reagraciant la dita embaxada feta per part de la çiutat a sa Ex.ª ab molt gran gust y contento dient que «stimava mucho a la çiudad la merced y honrra muy particular le hazia y que todos los dias de su vida se acordaria desta merced y otras que la çiudad le havia echo y que ninguno le aventajava ansi por haver naçido en ella como por otras rasones y que pretiava mas ser cathalan que quantas cosas se le pudieren dar» y altres moltissims compliments que per ser tants serie molt llarga la scriptura y al des-

pedirse de dit s.or duch los acompanya a dits embaxadors tractant los sempre de v.a s.ria fins a la scala de dita popa donant los de ses mans un cordo per devallar la scala de dita galera ab moltes reverenties y cortesies dignes de ser stimades.

Ballia general.

DILLUNS a VIIIJ.o de dit. — En aquest die vingue en casa de la ciutat mossen Joseph Saffont notari de Bar.a Scriva mayor de la ballia de part del s.or balle general pregant als s.ors concellers fossen servits tenir a be de revocar certs procehiments havien fets contra de un fill del arrendador dels cops per haver saltades unes tapies de la ciutat en lo portal nou per fer pagar dret de cops ab alguna farina que entrave dient que ell nou havie fet ab pensament de fer ningun preiudici a la ciutat y los s.ors concellers li digueren que per ser gust del s.or balle general ho farien de molt bonissima gana.

Per un correu venie del lloch de Adde regne de Fransa de hont se havie llevada la pratiga per suspita de mal contagios.

DIJOUS a XIJ. de dit. — En aquest die venint en casa de la ciutat lo guardia del port digue als s.ors concellers com avie arribat en lo moll desta ciutat un vexell que venie del lloch de Adde Regne de Fransa del qual per suspitio de haverhi mal contagios stave llevada la pratiga y que com dit vexell apportas un correu qui venie a tota diligentia ab cartas per sa mag.t y per sa altesa que perso vessen sa s.ria quels ne aparexia y de continent los s.ors concellers enviaren a Joseph Galçem notari de Bar.a subrogat en lo offici de Scriva Racional per occupatio de Hie.m Sabata a palatio pera dirho a sa altesa y parlant ab lo s.r marques de Orani dient li lo perque anave li digue que se aguardas un rato que ell sen entrave a dirho a sa altesa y tornada resposta de sa altesa digue a dit Galcem que manave su Altesa que Peralta son secretari sen anas ab dit Galcem a mar y vessen lo dit patro y les cartes aportave fahent tot primer molt ben perfumar y arribats a mar no trobaren lo patro y tornada sta resposta per dit Galcem als s.ors concellers trobantse en casa de la ciutat lo guardia del port los s.ors concellers li manaren sen anas al moll y fes se perfumas molt be axi lo dit patro com les cartes apportave per sa mag.t y per sa altesa y fet axo se li donas entrada attes ere gust de sa Altesa y al cap de una stona arriba en casa de la ciutat lo dit s.or Peralta secretari de su Altesa lo qual axi per ser secretari de su Altesa com tambe per ser comanador de s.t Tiago se assenta entre los s.ors conçellers dient com sa Altesa stimave molt a sa s.ria lo haver deixat entrar lo correu y cartes per sa mag.t y per sa

Altesa per ser negossi de molta consideratio y que sa s.ria feye molt be en que se fes molt bona guarda que sa Altesa ho stimave molt.

Festa de nra. Sra.

DIUMENGE a XV. de dit. — Festa de la Assumptio de n.ra S.ra — En aquest die si be los s.ors concellers tenien obligatio de anar ab promens a la seu noy anaren per raho del negossi de la cobertura: feu se acabat lo offici la proffesso acostumada y apportaren les vares del talem sis capellans de la seu ab capes com lo die de Corpus.

Festa de st. Roch.

DILLUNS a XVJ. de dit. — Festa de s.t Roch. — Los s.ors concellers inseguint la delliberatio del concell de cent celebrat a 14. del corrent se aiuntaren lo demati a les sis hores ab sos promens al porxo de s.t Jaume y de alli ab la musica devant anaren en la iglesia de s.t Roch fora lo portal nou e alli los isqueren a rebrer los canonges de s.ta Anna devant lo portal de la iglesia posantse cada canonge en lo mig entre cada hu dels concellers y promens y essent al altar mayor de dita iglesia los s.ors concellers ab sos promens se assentaren a la part del Evangeli ab sos banchs vanovats de vellut carmesi y alli hoiren lo offici lo qual digueren canonges de s.ta Anna y acabat lo offici los s.ors concellers ab dits promens sen tornaren de la mateixa manera en lo dit porxo de s.t Jaume.

Per los 2000. mosquets y 2000. picas demanave sa magt. a la çiutat.

DIMARS a XVIJ. de dit. — Los s.ors concellers inseguint la delliberatio del concell de cent çelebrat los dies passats de y per raho de dos cartes que sa Altesa dona de sa mag.t als s.ors concellers demanant ab elles sa mag.t als s.ors concellers li volguessen dexar y emprestar per la guerra dos mil mosquets dos mil picas de la sala de las armas y una bona quantitat de polvora perso los s.ors concellers manaren fer una embaxada a sa Altesa per los mag.chs micer Pere Joan Rossell y micer Tomas Aleny Advocats de la ciutat en resposta de ditas cartas donant copia de dita delliberatio a sa Altesa a la qual embaxada respongue sa Altesa «yo mirare vuestros papeles».

Per tornar la pratiga per negossi de morbo.

DIVENDRES a XX. de dit. — En aquest die se tingue concell de cent per lo que lo die de air ana lo secretari de sa Altesa Joan Lorenso de Villanueva en casa del s.or conceller en cap y li digue que sa Altesa gustarie molt se tornas la pratiga de Perpinya y Rossello attes ja lo mal contagios stave remediat llahors al S.or E axi per medi del s.or Hieronym de Navel ciuteda se torna resposta al dit secretari Villanueva de part dels

s.ors concellers de com lo concell de cent havie determinat se tornas la pratiga de Perpinya y de Rossello attes tot stave ja llahors al S.or remediat e que axi fos servit de dirho a sa Altesa E lo dit s.or secretari digue «que stave muy bien que se lo diria de muy buena gana no obstante que ia su Alteza lo sabia y quedava muy contento de tan buena determination havian tomado en esse negotio».

DILLUNS XXIIJ. (1).

Embaxada feta al duque de Fernandina en una galera.

DIMARS a XXIIIJ.° de dit. — En aquest die se feu embaxada de part dels s.ors concellers per los s.ors Bertran Desvall y don Garau de Paguera al s.r duque de Fernandino marques de Vilafranca general de les galeres de Spanya trobat en lo moll en una galera los quals li digueren tenien orde dels s.ors concellers de la present ciutat los havien ordenat anassen per part della a besar las mans a sa Ex.a y ferli graçies de la merçe que sa ex.a havie fet en general y en particular a la çiutat y als habitants della de haver manat fer un bando, o, crida que contenie haver manat a tots los soldats de les galeres que stan en lo moll ab diverses penes que no posas ma ningu dells a les spases contra ninguna persona de la çiutat y altres coses en dita crida contengudes la qual merce reputave sta ciutat per propria y stimave lo favor com ere raho: a la qual embaxada respongue lo s.r marques que ell amave molt ha sta çiutat y que apparexentli que esta ere convenientia de tots y servey de sa mag.t havie fet fer lo dit bando y que stave molt cert que la ciutat regonexia lo quant sa ex.a la amava y volie pus de cosas tan minimas li feye gracies y amostrave agrahiment y que stigues certa la çiutat que stant assi y fora de assi que en totes les ocasions sa ex.a porie ferli favor y mirar per les coses della y servirla acudirie ab molta voluntat pretiantse y reputantse ser fill de ella.

Embaxada feta al molt Ille. capitol per aportar Sta. Madrona per necessitat de aygua.

Dit die. En aquest die apres de esser vinguts en casa de la ciutat los promens dels ortolans pera supplicar als s.ors concellers fossen servits voler fer se fessen pregaries per la gran necessitat y havie de aygua y que volguessen fer aportar s.ta Madrona los s.ors concellers encontinent enviaren lo syndich de la çiutat al molt R.nt capitol de la seu ab embaxada de part

(1) En aquest dia, 'l Concell de Cent Jurats aprová uns apuntaments redressant la forma ab que s' havia de portar lo *Dietari*, los quals se continuan en l' Apèndix I d' aquest volum.

dels s.ors concellers pregant los volguessen tenir a be de apportar s.ta Madrona attesa la gran necessitat al qual syndich digueren que ia havien fetes dos, o, tres proffessons per dintre la iglesia per dit effecte y que lo mes avant ho veurien y tractarien y ne farien tornar resposta als s.ors concellers.

Lo syndich del capitol torna resposta.

DIMECRES a XXV. de dit. — Lo syndich del dit molt R.nt capitol torna resposta als s.ors concellers com fins al mes de setembre no tenien remey de apportar s.ta Madrona sino que en lo entre tant anirien continuant dites proffessons per dintre la seu. Y encontinent los s.ors concellers manaren al subsyndich tornas al dit molt R.nt capitol representantlos la gran neçessitat y que axi fossen servits de abreviar lo termini que ia se ere vist apportar la en lo mes de Agost com de fet lo die de air feu sinch anys la apportaren a sis hores de la tarda.

Altra resposta del dit syndich del capitol.

DIVENDRES a XXVIJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la ciutat lo syndich del molt Ill.re capitol de la seu per tornar resposta als s.ors concellers com lo dit capitol havie determinat se apportas lo cors de s.ta Madrona lo diumenge primer vinent a 29. del corrent a les quatre hores de la tarda acabades vespres per respecte del gran calor y que axi fossen servits de fer lo que tenien acostumat en semblant ocasio.

Per unes crides publicades de part de sa Altesa per negossi de soldats.

DISAPTE a XXVIIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual entre altres coses se dellibera que per haverse publicades çertes crides de part de sa altesa contenint en effecte que persona alguna de qualsevol stament grau, o, conditio que fos gosas inquietar ni perturbar ni posar ma en ninguna arma contra ningun soldat dels qui eren vinguts y anaven venint sots graves penes que aquest fet fos consultat a sis mag.chs advocats pera que vessen si asso ere contra constitutions de aquest principat y encontrave ab alguns privilegis de la ciutat y asserca de asso fessen son vot en scrits y en altre concell ho refferissen los s.ors concellers pera que aserca de aquell lo dit concell pogues delliberar lo fahedor.

La proffesso de la seu va a la tarda a sercar sta. Madrona per necessitat de aygua.

DIUMENGE a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die a les sinch hores de la tarda per respecte del gran calor ana la proffesso del clero de la seu ab la forma acostumada a la montanya de Monjuych a la iglesia de s.ta Madrona ha apportar lo cors de dita s.ta en la seu per pregaries de pluia la qual acompanyaren los s.ors concellers y al tornar apportaren les vares del talem ab un prom y desde lo portal de s.t Antoni fins a la seu la ciutat

havie fet posar graelles per esser hora molt tarda conforme altres vegades per semblant ocasio.

Embaxada feta al Exim. duch de Alburquerque per ser arribat en sta ciutat ab les galeres de Scicilia.

DILLUNS a XXX. de dit. — En aquest die entenent los s.ors concellers que lo ex.im s.or duch de Alburquerque qui fonch llochtinent y capita general de aquest principat ere arribat en sta çiutat ab les galeres de Sçiçilia, los s.ors concellers per correspondrer a la deguda obligatio de la çiutat, li enviaren una embaxada de part dels s.ors concellers per medi dels s.ors Bertran Desvall ciuteda y Joseph Spuny militar lo qual trobaren en la casa ha hont sol star lo ex.im lloctinent en lo carrer Ample al qual digueren: «los s.ors concellers nos han manat vinguessem a besar les mans a v.a ex.a y donarli la benvinguda representant li lo contento que tota sta ciutat ha tingut de sa vinguda maiorment havent tingut tan bon prospero y felice viatge offerint y certificant a v.a ex.a que en tot lo que sta çiutat lo pora servir axi lo temps stara en ella com altrament ho fara ab la puntualitat y voluntat molt gran com en les ocasions se offeriran se dexaran de veurer y perdone v.a ex.a que quant no fora stat lo impediment de la contentio tenen los s.ors concellers ab sa Altesa per raho de la cobertura foren vinguts en persones ab gramalles a besar les mans a v.a ex.a pera fer sa deguda obligatio.» A la qual embaxada respongue sa ex.a: «Stimo mucho como es rason a la çiudad sta cortesia y buena voluntad, pesame en el alma el disgusto tiene desse negossio: yo confio que con el favor de Dios todo se remediara y terna buen successo, en todo lo que yo pudiere servir a los senyores concelleres y ha essa çiudad lo hare con el amor y buena voluntad que su s.ria mereçe porque quiero mucho a esta ciudad y le tengo muy particular affection por las muchas merçedes he recibido siempre della.»

DIMARS a XXXJ. y darrer de dit.

Lo S.or BERNAT SALA conseller en cap (1)

---

(1) Ferma autògrafa de dit conceller, ab la qual, en compliment del acort pres en Concell de Cent de 23 del mateix mes, autenticava lo contengut en lo *Dietari*.

SETEMBRE

DIJOUS a IJ. de dit. — En aquest die demati a les nou hores se feu proffesso per pregaries de pluia per dintre la seu la qual acompanyaren tres del s.ors concellers absents lo en cap y segon. Proffeso per pluia dintre la seu.

DIVENDRES a IIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de cent per raho de les crides emanades (sic) publicar de part de sa Altesa per negossis de soldats los dies passats per raho de les quals es stat fet un vot en scrits per los mag.chs advocats consultats pera dasso lo qual fonch legit en dit concell que es del tenor seguent.

«*Jhs. M.a Joseph.*

En lo fet consultat per los molt Ill.res s.ors concellers de la ciutat de Bar.a y diputats del general de Cath.a als doctors infrascrits, si las cridas manades publicar a 25. del passat per lo s.im s.or Infant cardenal llochtinent y capita gnal. del Rey nre. s.or en aquest principat y sos comptats encontra ab les gnals. constitutions de Cath.a usatges de Bar.a privilegis de la ciutat y altres drets de la patria vistes dites crides y aquelles ben considerades y vist tot lo que se ha de veurer Attes que de les paraules serie y tenor dellas resulta expressament que la causa impulsiva de ferlas es stada haverse succehit en la pnt. ciutat molt grans bregas y rixas entre los ciutedans y los soldats de que se han seguit grans desastres difficils de remey y que la causa final es stada provehir de competent remey y que entre los provincials y los soldats noy hage rixas. Vot de Advocats legit en concell de cent per negossi de les crides dels soldats.

Attes que en lo primer cap de ditas cridas que comensa volent per so sa Altesa despres de haver prohibida la provocatio de rixas, a qualsevol persones ab convicis paraules injuriosas y llibertades, diu prohibex y mana que ninguna persona de qualsevol qualitat, o, conditio sie se atrevesca ocasionadament posar ma a les spases volent pendre veniansa contra ningun soldat obligantlas si pretendran, que algu dells los ha agraviats, o, los es stat soberch a denuntiarho encontinent

ha sos superiors y jutges pera que contra aquells se fasse la deguda demonstratio conforme la qualitat del exces, o, quexa que se representara sots pena de remar sinch anys en galera, o, altres maiors, o, menors conforme la qualitat del fet y conditio de persona requerra a arbitre de sa Altesa y R. concell.

Attes ab dita dispositio y paraulas expressas della se prohibex absolutament que los provincials provocats per los soldats no pugan posar ma a les spases no solament en los casos que convidan, o, invitan a venjansa ponderades les paraules de ditas cridas ibi posar ma a les spases volent pendrer venjansa pero ni encara en los casos que obligan a prompta satisfactio per propulsar una sobergaria, o, evitar un desonor, o, maiors danys que mes propriament se diu deffensa com se trau de las paraulas, o, los es stat soberch y axi sta tambe prohibit lo posar ma a les espases y renyr ab los soldats provocants no solament ex intervallo com ho diuhen expressament aquellas paraules de les crides ibi ni ocasionadament posar ma a les spases volent pendrer veniansa pero encara encontinent seguida la provocatio com ho diuhen aquellas altras paraulas ho denuntiaran encontinent despres de las paraules si pretendran que algu dells los ha agraviats ho los es stat soberch las quals parlan clarament dels provocats y no dels provocants sent com es en dit cas tant natural la deffensa y tant difficil lo enfrenar, o, reprimir lo primer moviment.

Attes que per constitutions usatges privilegis concedits a la ciutat de Bar.ª y altres drets de Cath.ª no solament no sta prohibit posar ma a les spases y deffensarse les persones provocades per sa deffensa pero encara es permesa per la de sas casas y de sos companys, o, sossios com sta disposat en lo usatge *qui aliena* titol quant sie licit a quiscu, o, no veniarse sens jutge lo qual permet al invadit en sas casas nafrar, o, matar al invasor sens pena ni calumpnia y en lo usatge *constituerunt igitur* sots titol de deffentio permesa a quiscu de si mateix, o, de altre en lo qual sta stablert que puga qualsevol provincial deffensar al sossio qui va, o, sta ab ell contra lo invasor encara que sie son propri s.or y sil naffra deffensantlo pera propulsarli la injuria, o, invasio no es en culpa.

Y attes que ditas cridas prohibexen sots las ditas penas tot lo disposat en dits usatges obligant als invadits y provocats que en tot cas acudan encontinent a superior y no rinyan ab los

soldats invasors en la qual generalitat stan compresos los casos de dits usatges y altres drets contra la llibertat de posar ma y rixar que tenen los provincials provocats y invadits. Perso stas y altras cosas attesas examinadas y considerades los doctors infrascrits son de vot y parer que ditas cridas encontran ab les generals constitutions de Cath.ª usatges consuetuts y altres drets de la patria son perjudicials en gran manera als privilegis Reals concedits a la ciutat y que tenen obligatio los s.ors deputats de opposarse per raho de son offici a la dita contrafactio y procurar lo reparo della de la manera que per constitutions capitols de cort usos y stils de la casa de la deputatio poden y deuhen procurarlo.

En quant empero al segon cap de ditas cridas que comensa Ibi y perque no es just que los soldats del Rey nre. s.or etc. ha hont se mana que en los hostals y posades ha hont staran alojats dits soldats axi en la pnt. ciutat com en les demes ciutats vilas y llochs del pnt. principat y comptats sels donen lo servey que per constitutions del pnt. principat sta disposat presupposant en ditas cridas que en la pnt. ciutat de Bar.ª se poden alojar soldats, dits doctors son de vot y parer que lo disposat en aquellas en dit segon cap es contra la notoria exemptio que la ciutat de Bar.ª y sos ciutedans tenen de no aloiar los soldats ni darlos servey algu resultant de Reals privilegis consuetut y observansa inmemorial y que per conseguent es necessari exir al reparo de dita contrafactio y preiudicis de la manera que dalt sta dit: salvo semper etc.

Rossell Ad.us civitatis
Aleny Ad.us civitatis
Illa et Carbo consulens
Lauger consulens
Fran.cus Marti consulens
Peralta consulens
Marti consulens
Balet consulens
Vidal consulens
Palmerola consulens
Tristany consulens.»

Lo qual vot legit en dit concell de cent fonch per ell delliberat que fos feta una embaxada per medi de dos cavallers als s.ors deputats pera que en conformitat de dit vot fossen servits de exir a la deffensa de tot com ha protectors y conservadors que son de les gnals. constitutions de Cath.ª y que cada setmana lo disapte sen fes relatio en dit concell del stat del negossi

segons que mes llargament se conte en dita delliberatio en la scrivania maior de la pnt. casa.

Proffesso dintre la seu per pluia.

DISAPTE a IIIJ.° de dit. — Demati a les nou hores se feu proffesso per dintre de la seu per pregaries de pluia la qual acompanyaren los s.ors concellers absent lo en cap per star occupat a les corts.

Capitol gnal. en lo monestir de nra. sra. de la Merce y fan electio de general.

Dit die demati se tingue capitol general en lo monestir de nra. s.ra de la Merce de la pnt. ciutat en lo qual se feu electio de general de tot lo orde en la persona del p.e m.e fray Diego Serrano provincial de la Andalusia la qual electio se feu ab molt gran aplauso de tots en tant que tingue tots los vots dels votants llevat hu.

Proffesso dels pares de la Merce per haver fet general: van a la Seu.

DIUMENGE a V. de dit. — La proffesso dels pares de la Merce per haver fet lo die antes general del orde anaren a la seu ha dir lo offici en la qual y havie 103. pares y darrera tots anaven en lo gremial lo R.im bisbe de Urgell en lo mig a ma dreta com ha president del capitol y al seu costat un pare de la Merce vestit de acolit y apres al seu costat lo p.e general novament elegit fray Diego Serrano provincial de la Andalusia y a cada extrem del dit gremial un pare de la Merce la hu tambe vestit de acolit y laltre ab capa y al portal de la seu los isque a rebrer lo R.im Bisbe de Bar.a y molt Ill.e capitol de dita seu y lo dit p.e general digue lo offici ab sos assistents en lo mateix altar maior de dita seu y los s.ors concellers noy anaren per raho de la contentio de la cobertura.

Embaxada feta per dos cavallers als sors. deputats y ohidors en respecte de les crides fetes de part de sa Altesa.

DILLUNS a VJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada als s.ors deputats y ohidors per medi de Bertran Desvall y Antich Saleta y Morgades ciutedans inseguint la delliberatio del concell de cent celebrat a 3. del corrent refferint ab dita embaxada ques suplicave a sa s.ria per part de la çiutat fossen servits en exequtio del vot fet per los mag.chs advocats conferits de una casa ab altra sobre unes crides que sa Altesa havia manades publicar los dies passats, manar fer les diligenties que podien y devien fer per part de aquell concistori fahent los a saber com lo dit concell havie resolt cada disapte se tingues concell per fer en ell relatio del stat del negossi pera poder fer per part de la ciutat tot lo que convingues fer offerint los per part de la ciutat tot favor y aiuda y axi los supplicaven fossen servits fer a saber als s.ors concellers tot lo que se anirie fent en orde de axo a la qual embaxada respongueren que stimaven molt a la

ciutat lo bon zel y cuydado tenien de stes coses y que ells procurarien en tot lo que tocarie a llur conçistori ferho ab molt gran diligentia vigilantia y cuydado y de tot ne farien sabidors als s.ors concellers y en tot lo demes convingues per la bona deffensa y directio del negossi al servey de Deu nre. s.or de sa mag.t y beneffici universal de tots.

Dit die despres dinar a les quatre hores vingue en la casa de la ciutat lo secretari de sa Altesa Joan Lorenso de Villanueva lo qual digue als s.ors concellers com sa Altesa li havie manat los vingues ha donar una carta de sa mag.t la qual dona en mans del s.r conceller en cap y que tambe sa Altesa tenie que tractar algun negossi ab los s.ors concellers y que axi fossen servits de anarhi lo endema a la que ja se farie saber la hora per que ja se sabie que primer havien menester licentia del concell de cent: a les quals coses respongue lo s.r conceller en cap que besaven les mans a sa Altesa per la merce los feye y que dema demati manarien convocar lo concell de cent al qual farien legir la carta de sa mag.t y donarien raho de tot lo demes pera que aserca dell lo dit concell delliberas lo fahedor.

Secretari de sa Altesa: vingue en la casa de la ciutat Joan Lorenso de Villanueva y dona una carta de sa magt. y tambe que los sors. concellers fossen servits de anar a palatio.

Dit die a la mateixa hora los s.ors concellers manaren a Hieronym Sabata notari de Bar.a Scriva Rational y ha Joseph Vendrell tambe notari de Bar.a ajudant de Scriva Rational anassen a donar lo parabien al pare maestro fray Diego Serrano novament elet en general de la Religio de la Merçe y en la casa del monestir de la Merçe de la present ciutat de part de la çiutat de sa electio lo qual ho stima molt fahent molt gran[s] cumpliments y ofertes axi als s.ors concellers com ha protectors son de aquella casa com ha tota la çiutat.

General de la Merçe.

DIMARS a VIJ. de dit. — Demati a les nou hores se tingue concell de cent per donar raho en aquell del que lo die de air digue als s.ors concellers Joan Lorenso de Villanueva secretari de sa Altesa y tambe se legi la carta los dona de sa mag.t la qual es del thenor seguent.

«EL REY.

Amados y fieles nros., nro. s.or ha sido servido de llevar para si al infante don Carlos mi hermano, cuya perdida me ha causado particular sentimiento, por lo que le queria y stimaba por sus muchas y buenas partes, de que me ha parecido daros cuenta para que lo tengays entendido, y se hagan por su alma

Carta de sa magt. per fer les exequies del sim. don Carlos son germa.

las exequias y demostrationes de sentimiento que se deben ajustandose esto en correspondiente forma a lo que entendereys del infante don Fernando mi hermano a quien scrivo particularmente sobre ello. Y assi hos encargo que siguiendo su orden, trateys luego de disponer lo que os tocare para que con brevedad se hagan por mi ermano ahi sus exequias, acudiendo vosotros a esto como lo fio de vuestras obligationes. Data en Madrid a 30. de Agosto 1632.

YO EL REY.

V.t Episcopus pressidens   V.t Villanueva
V.t don Bell. Fite (1) R.   V.t Bayetola Cavanillas R.

Hieronimus Villanueva protonotarius.

A los amados y fieles nros. los concellers de la nra. ciudad de Bar.a»

La qual carta legida en dit concell fonch per aquell delliberat que los s.ors concellers anassen al s.r cardenal attes los enviave a demanar y que apres sta nit, o, lo dijous proxim de tot sen fes relatio en dit concell pera que les hores se pogues millor delliberar lo fahedor en beneffici de dit negossi segons que mes llargament sta contengut en la delliberatio en la scrivania major de la present casa.

Embaxada a sa Altesa demanantli llicencia pera entrar moltons de Fransa per provisió de la ciutat.

Dit die a les quatre hores de la tarde anaren ab embaxada a sa Altesa de part dels s.ors concellers lo s.r Joseph de Bellafilla militar y micer Diego Monfar y Sorts la qual li donaren en scrits del thenor seguent.

«S.im s.or

La ciutat de Bar.a supplica a v.a Al. estos dies atras fos de son Real servey manarli donar licentia de poder entrar alguna quantitat de moltons del Regne de Fransa en numero per lo menos de dotse mil per provisio de la pnt. ciutat com se fa cada any y es forsos per causa que en lo pnt. principat y comptats no hi [ha] bastant provisio y ultra de Fransa se valen del Regne de Arago ha sos temps que altrament molta part del any restarie la pnt. ciutat desprovehida y es tanta veritat asso

(1) Error de copia del dietarista, donchs lo nom de dit regent del Real Consell era 'l de Melchor Sisternes, segons pot veurers en la carta real original.

que en lo trienni passat Franc.^{h} Brossa qui ere arrendador ne trague de Fransa passats de cent mil moltons fonch v. Al. servit remetre lo memorial al canceller al qual si be se ha solicitat una y moltes voltes y representada la necessitat hi havie de dita licentia fins vuy no se ha pogut alcansar la deguda despeditio en dany notable del be comu y servey de v.^{a} Al. per ocasio que ha causa de la vinguda de sa mag.^{t} y de v. Al. y sa familia y la copia de gent y galeres se matan cada dia mes de cent moltons dels ques solien matar y ha vigilia de matarsen molts mes pus vuy se troban en la present ciutat molt gran n.^{o} de forasters y es tambe forsos per los anys vinents reste cria y provisio com de tot en cars sie del servey de v. Al. se offereix donar plena y bastant informatio. Per tant tornant de nou dita ciutat a representar a v. Al. dita necessitat supplica a v. Al. [sia] de son Real servey manar pendre resolutio en lo que se li supplica concedint li la llicentia demanada manant al dit canceller done prest son parer attes lo perill y ha en la tardansa que dita ciutat ho rebra a particular merçe.» A la qual embaxada respongue sa Al. «yo lo mandare ver con mucho cuydado y diligentia basta ser cosa de la çiudad.»

Los sors. concellers van a parlar ab sa Altesa.

Dit die a les sinch y mija de la tarda los s.^{ors} concellers enviats ha demanar per sa Al. inseguint primer la delliberatio del concell de cent anaren en casa de sa Al. lo qual trobaren en un aposento qui mira al pla de s.^{t} Franc.^{h} arrimat en un bufet y los s.^{ors} concellers fahentli la hu apres lo altre les tres reverenties li besaren la ma la qual besada se posaren los s.^{ors} concellers la hu al costat del altre en una part del dit aposiento y a la altra part stave lo conde de Onyate lo p.^{e} confessor de sa Al. marques de Orani y lo secretari Joan Lorenso de Villanueva secretari de sa Al. lo qual de manament de sa Al. legi en alta veu un paper que es del thenor seguent

Copia del memorial se legi y dona als sors. concellers devant del sim. sor. don Fernando llochtinent y capita general a 7. de 7bre. 1632. per raho de la cobertura.

«Las demonstrationes del amor que su mag.^{d} tiene a la ciudad de Barcelona han sido tales y tan grandes que han podido despartar la competentia y zelos a los demas Reynos y ciudades, en la de Lerida estavan convocadas cortes el año 1626 eligiose por lo mas cercana a, Aragon donde su mag.^{d} estava celebrando cortes a los Aragoneses y Valentianos y por la de mayor convenientia para poder acudir al govierno de los otros Reynos. Deseo Barcelona que la corte se mudaçe a aquella ciudad suplicoselo á, su mag.^{d} y aunque sentio el descon-

suelo de Lerida y se le representaron inconvenientes de su salud y otros que nacian de alejarse tanto de las cortes de Aragon y Valentia y de los Reynos de Castilla el amor de Bar.na los ventio todos, Honrro su mag.d esta ciudad con su real presentia, diose princio a las cortes fuesse entreteniendo la resolution dellas y deseando su mag.d cumplir con su primera obligation y dar a, Cathalunya las leyes necessarias para conservarse en pas y en justitia (que es toda la felicidad de los Reynos) movido del paternal amor que tiene a estos vasallos retirando su grandesa usó solo de su real clementia tolerando a los que movidos de fines particulares y olvidados del bien universal desta Provintia procuravan entretener la resolution destas cortes, obro mas en su mag.d en esta parte el amor de padre que la representation de Rey, pudiera como Rey excluir aquellos inconvenientes usando de los medios que pedia la justitia y la convenientia publica y como padre mostro la grandesa de su real animo procurando que los que obravan movidos de sus passiones viniessen en conoscimiento dellas. Bolviose su mag.d a, Castilla sin acabar las cortes y quando todos aguardavan los effetos del sentimiento a que estas cosas le pudieron obligar. Dispuso su mag.d otras demonstrationes de major amor bolviendo este año a, Barcelona dexando por su lugartiniente y presidente de las cortes al sor. Infante don Fernando su hermano, y con su altesa parte de su corte. Quedo honrada Bar.na con esta acistentia ennoblecida con tan gran concurso enriquescidos sus naturales con las gruessas rentas que en ella se gastan.

Las demonstrationes personales que su mag.d ha hecho con Barcelona, visitando sus templos y passeando sus calles entrando en sus fiestas como persona privada, los mismos naturales lo han admirado.

Todas estas cosas y otras que Barcelona sabe, ha obrado su mag.d con ella y quando las atendia començo á, servir como pedia su obligation publicandose la mas favorecida y mas obligada a, su mag.d

Bolvio su mag.d a, Castilla y deviendo continuar Bar.na las demonstrationes de obsequio y reverentia que como vasallos tan obligados devieren hazer con su mag.d y con su Altesa ha podido parecer que con la ausentia de su mag.d se ha olvidado de todo, Desea Barcelona su auctoridad y estimation y no le

desplace a, su mag.d que Bar.na la pretenda y la tenga, Pero deve advertir Bar.a que la grandesa de los vasallos consiste en la mayor sujecion, mas prompta obedientia y en los mas particulares, y senyalados servitios, este es el camino por donde se han illustrado los vassallos los Reynos y ciudades y medios con que se consigue la grandesa del estado, las honras y reputation de todos los demas llevan a la desestimation y precipitio. Pretende Bar.a que se ha de cubrir delante su mag.d (grande es la pretention, y grandes servitios presupone) porque esta prerogativa ni la tiene ni pretende en Espanya ni en toda la Monarquia de su mag.d ningun Reyno, Provintia, ni ciudad, y es bien que Bar.a antes de empenyarse mas en ella, este informada y tenga entendido lo que pretende y todos los puntos que tocan a, esta materia, porque parece que no ha entrado en esta pretention, con la noticia que pide.

La regla es que todos los vasallos han de estar descubiertos delante su Rey, esta regla no tiene mas exception ni limitation que la que el Rey quiere darle por su voluntad, porque en esta parte todos los vasallos son iguales. El Principe jurado no se cubre delante su mag.d si no se le ordena y açi los señores Infantes se cubren quando su mag.d se lo permite, los embaxadores y grandes quando se lo manda.

Habrá entendido Bar.a que para quedar uno con derecho de cubrirse, basta que su mag.d le haya mandado cubrir en una ocasion, o, en mutchas y continuadas, y recibe grande enganyo porque en cada aucto y en cada ocasion es necessario que su mag.d haga esta merced y lo mande, y esto se entiende con el mismo principe jurado y se executa con los señores Infantes grandes y embaxadores sin reservarse nadie, todos legan descubiertos ante su mag.d, si su mag.d no gusta de que se cubren con no mandarles cubrir se quedan descubiertos, aunque se lo haya mandado y permitido en todas las ocasiones anteriores, y aunque esta honra la hayan tenido sus padres abuelos y los demas sus ascendientes.

Este es el estilo y observantia que siempre ha havido en Espanya esta la costumbre que todos han observado todos se han medido por la regla de la voluntad de su mag.d sin que en esta parte haya havido duda ni controvertia. Divertido uno de los grandes de Castilla se cubrio una vez delante su mag.d mandole advertir su mag.d de aquel descuido y anyadio

que si otra vez caya en el no se cubriria mas, y lo mismo se ha hecho con otros grandes en sus titulos no se les concede facultad para cubrirse ni desto ay palabra en ellos, hazeles su mag.[d] esta honra porque quiere y por haverselo merecido los que legan a, esta dignidad, y en todas las ocationes que su mag.[d] les haze esta honra la reciben como nueva gratia. y merced y es menester que siempre se lo mande.

Este mismo ha visto Barcelona executado en la persona del Duque de Cardona que acistiendo al juramento del s.[r] Infante estuvo descubierto porque su Altesa no le mando cubrir.

En esta materia no se da possession y es tan facultativa y voluntaria en su mag.[d] que dispone y manda lo que quiere sin que se le pueda allegar ley ni derecho que lo que fuere su voluntad, y respecto de los vasallos en cada ocasion siempre es nueva gratia y merced, sin que los auctos antecedentes influian para los subsiguientes por ser materia tan de gratia que corre por mas estrechas reglas que la possession precaria, porque en esta basta la primera voluntad en quanto no se revoca, y en la cubertura delante de los Reyes la voluntad espira con aquel aucto en que se permite y para todos los siguientes se requiere nueva gratia y permision.

Este punto siempre ha estado sujeto á sola la ley de la voluntad sin que los vasallos puedan alegar otra, Por esta ha de medir Barcelona su pretention, desto se sigue que el fundamento de Barcelona derivado de que se ha cubierto en differentes ocasiones, no es nada, pues en esta materia no ay possession ni Barcelona pudiera valerse della, pues cuando se huviera cubierto en muchas ocasiones en otras no se han cubierto sus conselleres, y concurriendo actos diversos contrarios no ay possession porque los unos excluien y eliden a los otros.

Y como quiera que esta materia solo se sabe y pratica en las cortes de los Reyes puede ser escusable la falta de noticia de Bar.[na] ha mostrado en ella, Haviendolo intentado en las cortes por via del discentimiento, pero advertida por este papel de la sustantia de lo que pretende podria causa[r] orror que continuasse el discentimiento porque se veria claramente que tuerçe el camino tomando un pretexto sin fundamento reducido a, un medio insuficiente.

Porque quando esta materia fuesse capas para deducirla por via de discentimiento (que no lo es) no es posible a Barcelona

obtener en esta pretention ni provar que se haya cubierto, y cuando lo prueve no podra provar que para esto ha precedido mandato de su mag.[d] ni de los demas señores Reyes que le an antescedido lo qual havia de constar de la declaration de los mismos s.[res] Reyes, y esto no es posible: la razon es porque quando el echo es calificado no solo es necessario provar el echo sino tambien la chalidad, algunos se han cubierto delante de los Reyes sin preceder mandato suyo y a los tales se les ha reprehendido haviendose reparado en ello, porque esta no es honra que se la puedan tomar los vasallos si los Reyes no se la dan y quando se la toman no consiguen nada porque la honra esta en que su mag.[d] la de, de donde nace que quando se declare en el juizio del discentimiento en su favor toda la declaration mirará a dezir que se habra cubierto, con que no havia conseguido nada Barcelona porque en los auctos de adelante sino mandare cubrir su mag.[d] a los conselleres quedaran descubiertos: esta es la sustantia de su pretention este es el fin y paradero del discentimiento, por esto se detienen las materias universales de una Provintia, esta retarda en dar su mag.[d] leyes para la buena y recta administration de la justitia, con esto entretiene Bar.[na] a un hermano de su Rey. Discurren ahora los mas apationados y aquellos que estuvieren mas ciegos de su passion y facilmente conosceran las actiones de su mag.[d] van llenas de clementia y tolerantia, en esta se ha fundado para no dar audientiá al Sindico de Bar.[na] dandole tiempo para informarse de su pretention y se desenganyasse, y para que esta ciudad se recobre y buelve al camino siguro y advierta que no ay otro sino el ponerse en esta pretention y en todo en manos de su mag.[d], de quien podra es*pa*rar la honra de la cubertura, no solo en los auctos que la pretende sino tambien en los particulares, pero esta honra no la da su mag.[d] sin grandes servitios, sirva Bar.[na] como deve, en estas cortes, muestr*ac*e la que ha sido siempre en servitio de su mag.[d] y crecera su grandesa pero sin esto no podra su mag.[d] adelantarla a las otras ciudades de Cathalunya, y a los otros Reynos, pues todos podrian tener justo sentimiento de que a Barcelona se le hiziessé una tan grande honra no siendo sus servitios mas senyalados.

Por mandado del serenissimo s.[r] Infante Fernando mi s.[r] cardenal, arçobispo de Toledo y presidente en las pntes. Cortes de

Cathalunya, en presentia de su Alteza constituidos en una sala de su Palatio personalmente el d.or Bernardo Sala, el d.or Pablo Boquet, el d.or Nicolau Bonet, Fran.co Ros y Amator Vilar conselleres de la pnte. ciudad de Barcelona, les lehy en vos alta lo contenido en estas quatro ojas de papel en execution de la orden que para ello hay del Rey nro. señor a siete de setiembre mil seis cientos trenyta (sic) y dos anyos.

JOAN LORENÇO DE VILANUEVA.»

Lo qual paper legit lo dit s.r secretari dona en mans de dits s.ors concellers y los s.ors concellers rebent aquell se despediren de sa Altesa y sen tornaren en casa de la ciutat y encontinent manaren fer convocar lo concell de cent al qual convocat feren legir lo dalt dit paper y legit dellibera lo dit concell se envias un correu a la posta a Franc.h Bru embaxador de la ciutat y en lo demes se dexas als s.ors concellers y persones de tots staments del dit concell ab interventio dels mag.chs advocats y altres sils aparexera pera que fassen aserca de axo un paper y demes diligenties quals convinguen en beneffici del negossi.

Nativitat de Nra. Sra. —No 's fa la festa a la Llotja.

DIMECRES a VIIJ. de dit festa de la nathivitat de nra. S.ra per haverhi blat de la ciutat dins la lonia no si feu festa com altres anys.

Lo sor. Bisbe de Bar.a vingue en casa la ciutat.

DIVENDRES a X. de dit. — En aquest die despres dinar a les 4. hores vingue en la casa de la ciutat lo R.im s.or Bisbe de Bar.a don Joan Sentis lo qual isqueren a rebrer los officials de casa la ciutat fora la segona porta de dita casa y los s.ors concellers a la segona porta de dita casa anant lo s.r conceller segon a la ma squerra del s.r bisbe per absentia del en cap y los demes devant y entrant dins la istantia de trentanari se assenta lo dit s.or bisbe al lloch del s.r conceller en cap y los demes com stan cada die als quals dix com lo s.im s.or cardenal havie fet donar y presentar al bras Ecclesiastich de les corts un memorial conforme lo que se dona y presenta als s.ors consellers devant de sa Altesa a 7. del corrent lo qual havent vist y ohit en lo dit bras causa molt gran admiratio del sentiment dell y maiorment al dit s.or bisbe per tocarli mes per ser prelat desta ciutat lo cuydado y vigilantia que als demes altres s.ors bisbes de Cath.a y que axi sen condolie molt y que perso ves sa s.ria que si volie se posarie de molt bonissima gana per medianer en veurer si se porien concordar stes coses al servey de Deu nre.

s.^{or} de sa mag.^{d} y beneffici universal de tota sta ciutat y provincia. A les quals coses respongue lo s.^{r} conceller segon per absentia del en cap que stimaven molt a sa Ex.ª lo bon zel y cuydado tenie de les coses desta ciutat y que ley stimaven ab les veres se devie stimar y que los s.^{ors} concellers ho veurien y tractarien y veurien lo fahedor.

Dit die vingueren en la casa de la çiutat lo s.^{r} Joseph de Bellafilla militar y lo s.^{r} ..... Vila ciuteda ab embaxada de part dels s.^{ors} deputats y ohidors del general de Cath.^{a} los quals digueren als s.^{ors} concellers com los s.^{ors} deputats en exequtio de la embaxada los dies passats a sa s.^{ria} feta per medi e, interventio dels s.^{ors} Bertran Desvall y Antich Saleta y Morgades inseguint la delliberatio del concell de cent feta a 3. del corrent de y per raho de la crida emanada publicar de part de sa Al. per raho dels soldats que dits s.^{ors} deputats y ohidors feyen a saber a sa s.^{ria} com apres de haver tinguda la conferentia una y moltes voltes dels mag.^{hs} advocats de una casa y altra y molt ben censurat y speculat tot lo que se ha pogut fer per la bona directio del negossi dits s.^{ors} deputats y ohidors manaren fer una embaxada al s.^{im} s.^{or} princep cardenal per medi del s.^{or} don Bernat de Cardona canonge y Ardiaca de la seu de Çirona del s.^{r} Joseph de Bellafilla militar y del s.^{r} Bertran Desvall ciuteda al qual apres de haver li donada de paraula dita embaxada ley donaren y dexaren en scrits en mans de sa Al. y tambe dits s.^{ors} Embaxadors donaren als s.^{ors} concellers dos papers la hu dels quals es copia de la Embaxada donada a sa Al. y laltre la ques done ara de present que son del tenor seguent.

Embaxada de part dels sors. deputats per les crides dels soldats.

✠

«Serenissim S.^{or}

Tenint notitia los Deputats del general de Cathalunya que V. A. a 25 de Agost proxim passat havia man[a]t publicar en la pnt. ciutat de B.^{a} unes crides per evitar bregues y rixes entre los ciutadans y poblats en aquesta ciutat de una y los soldats de sa mag.^{t} ques troban en ella de parts altra entenent ab elles provehir de remey competent zelosos de la observança de las generals constitutions Privilegis usatges consuetuts y altres drets axi generals com particulars de aquesta Provinçia y de las ciutats viles y llochs e provincials de aquella com tenen obligatio per raho de son carrech y offiçi y tement que las ditas

Copia de la embaxada feta de part del sors. deputats a sa Altesa per les crides dels soldats.

cridas no encontrassen ab les dites generals constitutions Privilegis y altres drets ja mentionats acudint y satisfent a la obligatio quels corre de procurar lo degut reparo han consultat las ditas cridas a doctors de la peritia y doctrina que aquest fet demana los quals han donat a dits Deputats son vot y parer en escrits sobre lo que los es estat consultat ab lo qual attesa la dispositio y paraulas expressas de les dites crides y considerades y ponderades les dites constitutions usatges Privilegis consuetuts y altres drets de aquestos Principat de Cat.ª y comtats de Rossello y Cerdanya y axi matex los Privilegis drets y perrogatives de aquesta ciutat de B.ª y de sos ciutadans naturals y poblats en ella y altres coses atteses examinades y considerades han aconsellat y aconsellen a dits Deputats que las ditas cridas en quant en ellas se prohibex absolutament que los provinçials provocats per los soldats no puguen posar ma a les espases no solament en los casos que convidan a venjança pero encara ni en los casos que obligan a prompta satisfactio per propulsar sobergueria o evitar deshonor o majors danys que propriament se diu deffensa com se trau de las paraulas que diuen, o, los es estat soberch y aximatex ab ditas cridas se prohibex lo posar ma a les espases y renyr ab los soldats provocants no solament ex intervallo com ho dihuen expressament las paraulas de dites crides, ni occasionadament posar ma a les spases volent pendrer venjança, pero encara encontinent seguida la provocatio con ho diuen las altres paraules que son, ho denuntiaran encontinent despres de les paraules, si pretendran que algu dells los ha agraviats o, los es estat soberch que parlan dels provocats y no dels provocants essent com es en dit cars tant natural la deffensa y tant diffiçil lo reprimir lo primer moviment encontran ab las ditas generals constitutions de Cat.ª usatges consuetuts y altres drets de aquesta Terra y son preiuditials en gran manera als Privilegis reals conçedits a la dita Ciutat y que tenen obligatio dits Deputats per raho de son offiçi de opposarse a la dita contrafactio y procurar lo reparo della de la manera que per ditas constitutions capitols de cort usos y estils de la casa de la Deputatio poden y deuen procurarlo y que axi matex las ditas cridas en quant en ellas se mana que en los Hostals y posades ahont estaran alotjats dits soldats axi en la pnt. ciutat com en les demes ciutats viles y llochs dels dits Principat y comtats sels done lo servey que per constitutions de Cat.ª esta disposat

presuposant axi en dites crides que en la pnt. Ciutat de B.ª se poden alotjar soldats diuen y aconsellen que lo disposat en dites crides en aquest segon cap es contra la notoria exemptio que la dita Ciutat de Bar.ª y sos ciutadans tenen de no alotjar soldats ni darlos servey algu, resultant de reals Privilegis consuetuts y observança ynmemorial, y que per conseguent es neçessari exir dits Deputats al reparo de dita contrafactio y preiudiçis de la manera que dalt esta dit com mes llargament en lo dit vot, copia del qual se dona a V. A. ab la pnt. esta contengut; y com Serenissim S.r per lo dit vot de doctors consultats en aquest negossi estiga declarada la dita contrafactio y per dita declaratio y altrament dits Deputats estigan obligats en procurar lo reparo y esmena dels preiudiçis fets ab ditas cridas, a las ditas Generals constitutions usatges privilegis consuetuts y altres drets de aquesta Provinçia y ciutat de B.ª, lo qual reparo y esmena se prometen de V. A. com a representant la real persona de la mag.t de son Rey y s.or acuden ab esta embaxada a V. A. representant dita contrafactio y preiudiçis extrajudicialment, y supplicant molt humilment sia del servey de v. A. manar revocar las ditas cridas en tot lo que aquelles encontran y son preiudicials a las ditas generals constitutions usatges consuetuts privilegis y altres drets de aquestos Principat y comtats y pnt. ciutat de B.ª del que dits deputats ne rebran singular gratia y merce de V. A.»

✠

«Molt Ill.res Senyors.

Embaxada feta als sors. concellers de part dels sors. deputats per les crides dels soldats.

Los Deputats del General de Cathalunya affectant per raho de son carrech y offici la integritat y observança de las generals Constitutions usatges privilegis consuetuts y altres drets de aquesta Provincia y de las Ciutats vilas y llochs, e, provincials naturals y poblats en aquella y majorment dels privilegis y prerrogatives de aquesta Ciutat de Bar.na y en exequutio del vot y parer donat en scrits per los mag.chs doctors en aço aplicats axi per dits deputats com per V. S. ab la conformitat que es just y convenient se tingue y serve entre la Deputatio y pnt. ciutat han fet embaixada al Serenissim Senyor Infant Cardenal germa Lochtinent y Capita general de la mag.t del Rey nostre senyor en aquestos Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya representant ab ella la contrafactio decla-

rada ab lo dit vot de dits ma.chs doctors ser estada feta a las ditas generals Constitutions usatges consuetuts privilegis y altres drets de aquesta Provincia y pnt. ciutat de Bar.na per las reals Cridas que sa Altesa á .25. de Agost proxim passat ha manat publicar en la pnt. ciutat de Bar.na prohibint en ellas entre altres coses absolutament que los provincials provocats per los soldats no puguen posar ma a les spases no solament en los casos que convidan á, venjança pero encara ni en los casos que obligan a prompta satisfactio per propulsar sobergueria, o, evitar deshonor, o, majors danys que mes propriament se diu defensa y tambe lo posar ma a las spases y renyr ab los soldats provocants no solament ex intervallo pero encara encontinent seguida la provocatio y manant ab elles que en los hostals y posades ahont estaran alotjats dits soldats axi en la pnt. ciutat de Bar.na com en las demes ciutats vilas y llochs del pnt. Principat y Comtats sels done lo servey que per Constitutions del pnt. Principat esta disposat presuposant en ditas Cridas que en la pnt. ciutat se poden alotjar soldats y han supplicat a sa Altesa sie de son servey manar revocar las ditas Cridas en quant aquelles encontran y son prejudicials a las ditas generals Constitutions usatges consuetuts privilegis y altres drets de aquesta terra y pnt. ciutat de Bar.na com mes llargament en la dita embaixada copia de la qual se dona á. V. S. ab la pnt. se conte, Y com dits deputats desijen la integritat y observança de ditas Constitutions las quals se poden prometrer per la conformitat ajuda y favor de V. S. y de la pnt. ciutat fent per sa part las diligenties convenients fan ab esta á saber á V. S. las ditas diligenties per ells fetas per al degut reparo de ditas contrafactions y prejudicis y del estat de aquest negoci offerintse fer totas las demes diligenties que per dit effecte convindran y podran fer supplicant á V. S. que tant en lo negoci corrent com en los demes se offeriran continuen la dita conformitat y comuniquen la pnt. embaixada al savi Consell de Cent proposant en aquell lo que aparexera convenir en benefici y bona directio de aquest fet perque ab la auctoritat y favor de dit savi Consell se pugue alcansar lo exit ques desija en servey de Deu y de sa mag.t y benefici de aquesta Provincia y Ciutat.»

Dit die entenent los s.ors concellers com ha protectors que son de la casa y monestir de nra. S.ra de la Merce de la pnt.

ciutat per esserse fundada sta s.ta Religio per medi de la s. c. y R. mag.t del Rey don Jayme ab assistentia y presentia dels s.ors concellers de dita pnt. ciutat, se suscitaven algunes differenties y debats entre los pares valentians y aragonesos de dita religio aserca de quant se segueix la vacantia de general de dita religio tocar al pare prior de dit monestir desta çiutat de antiquissim y inmemorable temps pretenent los pares valentians y aragonesos lo contrari E axi los s.ors concellers enviaren una embaxada per medi del s.or Joseph de Bellafilla militar y del s.or Bertran Desvall ciuteda al R.im Bisbe de Urgell com ha president de dits pares al pare general y al diffinitori de dita religio los quals trobaren dins lo capitol de dit monestir assentantse tots ab cadires y refferida dita embaxada com dalt se conte respongueren que besaven les mans al s.ors concellers y que stigues molt cert sa s.ria que nos farie en manera alguna periudici algu a esta casa de la Merce en tot lo que fos de sa justitia y en particular essent gust de la ciutat a qui desijaven donarlo ab cumpliment com ere raho.

Embaxada feta de part de la ciutat al Rim. bisbe de Urgell president general y diffinitori de la Merçe.

DILLUNS a XIIJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la ciutat lo pare gnal. de la Religio de nra. S.ra de la Merce el p.e maestro fray Diego Serrano acompanyat de dos altres pares de dita religio lo qual per tenir dit carrech stigue assentat entre lo s.r conceller segon y ters fahent moltes cortesies y compliments als s.ors concellers molt honrrosos y encomanant li los s.ors concellers ab moltes veres sta casa de la Merçe y voler ser servit sa P.t R.ma beniffïcarla en tot lo que li fos possible dit p.e gnal. digue ha dits s.ors concellers com ell dit p.e gnal. y los diffinidors en lo capitol gnal. pochs dies havie tingut y celebrat en dita casa de la Merce desta ciutat havien assenyalat per dita casa 30000 ℔ ⅌. y que estes se posassen en renda y de ella se obras la casa lo qual diner havie de ser de las Indias E que axi vehent que sa s.ria ne havie de tenir molt gran contento li donave sta bona nova la qual reberen dits s.ors concellers ab molt gran gust y contento de dit R.im p.e gnal.

Lo pare general de la Merçe vingue en casa la çiutat.

DIMECRES XV. de dit. — En aquest die se tingue concell de cent en lo qual se legi un paper que lo die antes lo secretari de sa Al. Joan Lorenso de Villanueva dona als s.ors concellers de part de sa Al. en casa la ciutat aserca de les funeraries del s.im princep don Carlos lo qual es del tenor seguent.

Lo secretari Villanueva dona un paper de sa Al. als sors. concellers y se legí en concell per les funeraries de don Carlos.

✠

Paper donat als sors. concellers per lo secretari de sa Al. Joan Lorenso de Villanueva per les funeraries del sim. princep don Carlos.

«Rimete su Mag.d á su Alteza, lo que es servido que V. S. sepa respecto del funeral del serenissimo Infante Carlos que haya gloria, y en conformidad desto, y de la carta que di á V. S. me ha mandado su Alteza que de su parte diga a V. S. que el haver tantos dias que murio, obliga a que brevemente se haga el funeral, y exequias, teniendo la mira en primer lugar a los sufragios de su alma, y aunque en segundo encarga a V. S. que sea con el aparato y ornato de la yglesia acostumbrado con las personas reales, y tambien a su Alteza le pareçe justo cerçenar lo posible los gastos que traen consigo las demostraciones, y particularmente en los lutos, escusando de dar los generales como se acostumbra, por muerte de los señores Reyes y Reynas, para que en esto se escusen gastos, pues sin faltar á lo que se deve a la persona y memoria del señor Infante Carlos, y á lo que esta Ciudad acostumbra adelantarse en ocasiones como esta, se puede cumplir con todo en la forma dicha.

JOAN LOR. DE VILLANUEVA (Rubricat).»

Lo qual paper legit fonch per dit concell delliberat que lo dit fet fos comes als s.ors concellers y vuyt persones del dit concell de tots staments anomenadores per dits s.ors concellers pera que vessen y mirassen tots los exemplars y demes coses se poguessen trobar per dit negossi y que apres ab altre concell ne fessen relatio de tot perque les hores lo dit concell pogues delliberar lo fahedor segons que mes llargament se conte en dita delliberatio en la ma corrent de la scrivania mayor de la pnt. casa.

«LO D.or BERNAT SALA
Conseller en cap.»

Los sors. concellers envian lo subsyndich als sors. deputats per cobrar la resposta de sa Al.

DIVENDRES a XVIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la debilleratio (sic) del concell de cent celebrat a 15. del corrent enviaren Franc.h Joseph Fontana notari de Bar.a subsyndich de la ciutat als s.ors deputats y ohidors del general de Cath.a representant a sas s.rias fossen servits de tenir en memoria lo que ja per part de la ciutat sels fonch supplicat los dies passats per raho de les crides publicades de part

de sa Al. per negossi de soldats y tambe voler fer merce als s.^{ors} concellers de enviarlos la resposta feu sa Al. a la embaxada que de part de ses s^{rias} li fonch feta los dies passats en raho de dit negossi per medi del s.^{r} don Bernat de Cardona canonge y ardiaca de la seu de Girona del s.^{r} Joseph de Bellafilla militar y del s.^{r} Bertran Desvall ciuteda per continuarla en lo present dietari conforme per lo dit concell fonch axi delliberat E los s.^{ors} deputats y ohidors responent ha dites coses digueren que besaven les mans als s.^{ors} concellers y que sa s.^{ria} stigues molt cert que los s.^{ors} deputats nos descuydarien en manera alguna de fer tot allo que tocarie per llur part per la bona directio del negossi y que tambe los s.^{ors} concellers fossen servits fer lo mateix com ho confiaven y que en lo mes avant de la resposta feu sa Al. a la embaxada se li feu los dies passats la enviarien en aquell punt per lo llur syndich.

Dit die vingue en la casa de la ciutat mossen Franc.^{h} Dalmau syndich del general de Cathalunya enviat de part dels s.^{ors} deputats y ohidors lo qual digue als s.^{ors} concellers com los dits s.^{ors} deputats li havien manat donas a sa s.^{ria} la resposta que sa Al. feu a la embaxada que de part de dits s.^{ors} deputats li fonch feta los dies passats aserca de les crides emanades publicar de part de sa Al. la qual resposta es la seguent: que ell ho manarie veurer ab molt gran cuydado. Y tambe dona ha dits s.^{ors} concellers dit syndich del general dos papers la hu dels quals es del tenor seguent.

Lo syndich del general vingue en casa de la ciutat per donar la resposta de sa Al. y tambe dos papers als sors. concellers de part dels sors. deputats.

«Molt Ill.^{es} S.^{ors}

Lo s.^{im} s.^{or} Infant germa lloctinent y capita general de la mag.^{t} del Rey nre. s.^{or} en aquesta provincia de Cathalunya de Rossello y Cerdanya ha respost a la embaxada que per los deputats de aquestos principat y comptats li es stada feta a 7. del corrent en orde a la contraventio de les constitutions usatges capitols y actes de cort de dits principat y comptats y dels privilegis de aquesta ciutat de Bar.^{a} que es estada declarada per los doctors aplicats axi per part de dits deputats y casa de la deputatio com per v.^{a} s.^{a} y casa de la ciutat ser feta a ditas constitutions capitols y actes de cort y privilegis en las cridas que sa Altesa mana publicar a 20. de Agost proxim passat la qual embaxada per dits deputats fonch

representada a v.ª s.ria y per v.ª s.ª comunicada y proposada al savi concell de cent per la conformitat que es just se observe entre la ciutat y deputatio. Enviant sa Altesa en lo die de air a dits deputats per medi de Miquel Perez scriva de manament y secretari de sa Altesa en la lloctinentia una scriptura contenint la dita resposta de la qual se dona a v.ª s.ª copia ab esta per que v.ª s.ª y lo savi concell de cent tingan notitia de aquella y ab la censura y ponderatio que de v.ª s.ª y del dit savi concell se spera se advertescan y noten las cosas que resultan de la dita resposta y si en raho de aquella y per la satisfactio dels preiudicis y lezio, o, encontre de ditas constitutions capitols y actes de cort de dits principat y comptats y present ciutat declarats ab lo vot de dits mag.chs doctors se hauran de fer altres diligenties convenients per al degut reparo y smena y les manen advertir al dits deputats que ells com ha tant zelosos del beneffici de aquesta provincia y ciutat y de la deguda observansa de les dites constitutions usatges drets y privilegis se oferexen promptes y apparellats en fer aquelles y en tot lo que donaran lloch los capitols y actes de cort y la obligatio de sos carrechs disposa ab deguda puntualitat acudint en tot al servey de v.ª s.ª y de aquesta ciutat.» Lo altre paper en resposta de sa Altesa es del thenor seguent.

Resposta de sa Al. a les crides dels soldats.

«Su Altesa en los pregones que mando publicar en 20. de Agosto de este anyo, no ha contravenido a los usages constituciones capitulos y actos de corte deste principado y condados de Rossillon y Çerdanya ni ha los privilegios desta ciudad de Bar.ª, ni por ellos ha sido su intention quitar a nadie la deffensa natural necessaria en los casos de derecho comun usages y constitutiones de Cath.ª permitida, ni obligar a los çiudadanos de Bar.ª a que alogen soldados, pues solo por el beneffício publico que se sigue, preveniendo no haya pendentias entre los naturales deste principado y ellos, los mando haser, en conformidad de los que el marques de Villafranca de orden de su Alt. hizo publicar para los soldados de su cargo, porque la voluntad de su Al. es que a los soldados que stan en los mesones, o, posadas desta ciudad, o, en otras deste principado no se les alteren los pretios de los mantenimientos sino que sean en todo tratados como los naturales, y assi no tiene lugar la contrafaçion que se pretende.

DILLUNS a XX. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberatio del consell de cent celebrat a 18. del corrent enviaren una embaxada als s.ors deputats del general de Cath.a per medi dels s.ors Joseph de Bellafilla militar y Bertran Desvall çiuteda contenint en effecte que sta ciutat stimave als s.ors deputats la merce havien feta a dita çiutat en procurar de sa Al. la declaratio ha donada a las cridas que mana publicar en Agost proppassat per la contrafactio de generals constitutions usatges y capitols de cort y privilegis desta provincia y çiutat ques pretenia per lo disposat en ellas empero per que sa Al. ab sa dita declaratio diu no contravenir dites crides a ditas constitutions y drets de aquest principat y comptats segons sa intentio y la intelligentia ques dona ab dita declaratio fent memoria dits embaxadors a dits s.ors deputats de estes paraules advertint los sien servits manar reparar en ellas pera que si es just puguen fer alguna diligentia per satisfactio dels drets de aquesta provincia offerint dits Embaxadors ha dits s.ors deputats en nom y per part de la çiutat tota correspondentia. A la qual embaxada respongueren dits s.ors deputats que stimaven molt al s.ors concellers la merce los feyen y que farien tot allo que tocarie per llur part per la bona directio del negossi y que tambe pregaven als s.ors concellers fossen servits fer lo mateix per la bona correspondentia de las dos cases.

Embaxada per dos cavallers als sors. deputats per la declaratio havien obtinguda de las cridas de sa Altesa.

DIMARS a XXJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingue en la casa de la çiutat lo s.or don Martin Daspe secretari de camara de sa Al. y crusado de S.t Tiago lo qual stigue assentat entre los s.ors concellers al quals dona una carta de part del conde duque pera concellers y concell de cent la qual prengue lo s.or conceller en cap en ses mans y digue a dit s.or don Martin Daspe que los s.ors concellers manarien fer aiuntar lo concell de cent y en ell fer la llegir y que de la llur determinatio procurarien enviarne resposta al s.or conde duque.

Lo secretari de camara de sa Al. dona una carta als sors. concellers del sor. conde duque perals sors. concellers y concell de cent.

Dit die despres dinar se tingue concell de cent en lo qual se legi la dita carta que es del thenor seguent.

«Muchos son los que diran a v. s.a juntos y separados lo que les parece major para su conservation y servitio, creo yo que ninguno entre todos puede desir a v.a s.ria su parecer tan libre de interes como yo pues soy quien no puede tener interes particular y si alguno el de que v. s. se halle con la

Dita carta del conde duque se legi en concell de cent.

union gracia y favor de su mag.^{d} que es lo que mejor puede star a v. s.

Como v. s.^{a} habra entendido por la respuesta que el Rey nro. s.^{or} ha mandado dar a v. s.^{a} por mano del s.^{mo} s.^{r} cardenal infante mi s.^{or} habra v. s.^{a} conoscido quan vana y infructuosa ha sido la instantia de v. s.^{a} queriendo tratar por justitia una materia tan independiente deste fuero que quando v.^{a} s.^{a} huviera echo largas pruevas y concluyentes y huviera obtenido la sententia que puede desear ninguna cosa huviera conseguido de su parte y con sto huviera cerrado las puertas a la gracia de su mag.^{d} que con su grande benignidad ha stado todo sto tiempo tolerando la duresa del impedimiento de las cortes y hasiendo que sus ministros procurassen que v. s.^{a} conosciesse quan otro era el camino del que tomava y que aquel de ninguna otra cosa servia que de serrar la puerta a la gracia y viendo su mag.^{d} Dios le g.^{de} que passavan los tres meses de la habilitation y que no cahia v. s.^{a} en que la rason porque no se concedian jueses era porque concedidos no podían declarar nada que fuesse lo que v. s.^{a} deseava y havia menester y que ja puesto en aquel stado no podia obrar la gracia de su mag.^{d} se ha servido de que a v. s.^{a} se le declare como lo habra echo el s.^{mo} infante cardenal mi s.^{or} todo sto a que anyado yo que pues la justitia no puede dar a v. s.^{a} de ninguna manera lo que pretende y desea que obligue a v. s.^{a} el duenyo de la gracia a que le de mas de lo que pide y puede desear por justitia que yo me constituyo y declaro por agente de v. s.^{a} en ste articulo aserca de su mag.^{d} con tal que v. s.^{a} assista al Real servitio en stas cortes (que es el universal de la Provincia) con tal finesa y demonstration que justiffique el que su mag.^{d} haga una demonstration tan grande que hasta hagora no la ha pretendido no solo ciudad pero ni Reyno de su monarquia y sto no en ste ni en el otro acto sino con todos generalmente y con uniformidad a los grandes de maior dignidad, Espero que v. s.^{a} me dara credito en lo que le he dicho pues me debe tener en cuenta de ministro que no excedo de lo que puedo en que no digo poco a v. s.^{a} y dexo considerar a v. s.^{a} quien la hallara rason en el mundo si dilatare un punto el abrassar un camino tan llano tan piadoso y tan favorecido y scogiera el que hasta aqui, o, otro semeiante y ultimamente despues de dos jornadas de su mag.^{d} si se dexara passar el tiempo de la habilitation sin acudir al provecho

publico y a las leyes para la buena y recta administration de la justitia y del castigo de los delitos y siguridad de los pobres vassallos en sus casas ques lo que su mag.^{d} trata principalmente en stas cortes como v. s.^{a} lo vera el dia que se trate del Real donativo en que si bien los muchos enemigos y guerras con que su mag.^{d} se halla pedian mas que nunca, su mag.^{d} anteponiendo el bien universal de la provincia a su necessidad particular ha un que sea cosa tan publica la una como la otra haviendo visto y entendido que se pretende por algunos alterar lo justo por condecender a la necessidad Real lo hara su mag.^{d} al reves ha un que se halla tan scasso de medios para tantas obligationes.

Supplico a v. s.^{a} me haga merced de creherme pues le hablo con obligation de desear su maior bien y sino quedare satisfecha creyhendome stampe v.^{a} s.^{a} sta carta contra mi pues me convenseria de falso y infiel lo que nro. s.^{or} aparte de mi por su sangre misericordiosa y guarde a v. s.^{a} muchos anyos con la felicidad que yo deseo: Madrid a 9. de 7.bre 1632. Todos sabran meyor hablar a v. s.^{a} en stas cosas pero con mayor desinteres y buena voluntad nadie

DON GASPAR DE GUSMAN.

S.^{ors} concellers de Bar.^{a} y su consejo de çiento.»

Sobre la qual carta se prengue la determinatio y conclusio per lo dit concell de cent llargament descrita y continuada en la ma corrent de la scrivania maior de la present casa.

Sa Altesa hana a passejar a la torre del cap del Riu de Llobregat.

Dit die sa Altesa ana a passejar a la torre del cap del riu de Llobregat que es de la present çiutat y essent en dita torre los soldats della li feren una salva de la artilleria que allí es y apres sa Al. puia dalt a la torre fins dalt de tot alli hont sta la artilleria y se feu parar una pessa ab bala y de ses mans la volgue tirar y apres mira la istantia ha hont los soldats tenen los mosquets arcabussos y alabardes y demes coses pera llur deffensa del que ne resta molt content dient: «en verdad que sta muy bien basta ser cosa de la çiudad de Bar.^{a}» y al anarsen y tornarsen de dita torre feu donar una pessa de vuyt a cada soldat de dita torre y li tornaren ha fer altra salva de dita artilleria.

DISAPTE a XXV. de dit. — En aquest die demati a les 9. hores se tingue concell de cent en lo qual vingue lo ex.^{im}

Lo sr. Bisbe de Bar.ª vingue en casa de la çiutat a concell de çent.

s.or don Joan Sentis bisbe de Bar.ª lo qual fonch rebut per dos dels s.ors concellers qui foren ters y quint al cancell del cap de dalt de la scala qui puia a la sala del concell de cent acompanyats de molts del dit concell y de alguns officials de la casa de la ciutat y los altres dos concellers ço es cap y quart per esser absent de dit concell lo segon per negossis de la çiutat restaren en dit concell y lo acompanyaren anant lo s.r bisbe a la ma dreta lo s.r conceller ters a la squerra y lo quint al mig y dins dit concell se assenta lo dit s.or Bisbe al mateix banch dels s.ors concellers y a la ma dreta del s.r conceller en cap y fonch la dita embaxada stant lo dit s.r bisbe mentres parla de peus, suplicant molt al dit concell de cent volgues esser servit de tenir a be de alsar lo dissentiment que tant de temps havie tenie interposat de tal manera que ere molt gran impediment per no poder passar avant ni acabar les corts en molt gran preiudici de molts Y que axi com ha bisbe y prelat ere desta çiutat se condolie y llastimave molt de stes coses y que si sa s.ria gustave se compongues aquest negossi que ell se interposarie en pregarho a sa Al. perque ab son bon medi e, interçessio se alcansas de sa mag.d lo que la ciutat desige al servey de Deu nre. s.or de sa mag.t y beneffici universal de tota sta ciutat A la qual embaxada respongue lo s.r conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que sta ciutat stimave molt a sa ex.ª la merçe los feye y bon zel y cuydado tenie de aquest negossi y que los s.ors concellers ho proposarien al savi concell de cent y que de la llur determinatio ne farien sabidor a sa Ex.ª E despedintse y anant sen lo dit s.or bisbe de dit concell lo tornaren acompanyar del mateix modo fins a dit lloch restant axi mateix los dos concellers en concell sobre les quals coses lo dit concell dellibera que lo dit fet proposat fos porrogat per lo dimecres proxim a 29. del corrent en lo qual concell se legirie la carta de la resposta del conde duque y memorial de la ciutat y tambe les hores se delliberarie la resposta se haurie de tornar al s.r bisbe de Bar.ª segons que mes llargament se conte en la dita delliberatio en la ma corrent de la scrivania mayor de la present casa.

DIJOUS a XXX. de dit.

Lo d.r BERNAT SALA conseller en cap.

OCTUBRE

Festa del Angel custodi en la Seu.

DIVENDRES lo primer. — En aquest die festa del Angel custhodi se feu offici doble en la seu y acabat aquell se feu proffesso per lo clero de dita seu y capellans de la seu ab capes aportaren les vares del talem per no esserhi los s.^{ors} concellers per lo negossi de la cobertura.

Bisbe de Barcelona: malaltia.

Dit die tenint notitia los s.^{ors} concellers que lo s.^{r} Bisbe de Bar.^{a} stave de mala gana en lo llit hi enviaren lo syndich de la çiutat pera saber de sa Ex.ª lo de sa desgana offerintli de part de la çiutat lo que fora de son servey.

Idem.

DISAPTE a IJ. de dit. — En aquest die demati a les vuyt hores torna anar lo syndich de la çiutat en casa del s.^{or} bisbe per saber de sa salut y lo troba que stave molt dolent.

Negoci de la cobertura: retorn del Embaxador tramès per la ciutat a la Cort y relacio de sa embaxada al Consell de Cent.

Dit die despres dinar a les quatre hores se tingue concell de cent y en ell feu llarga relatio mossen Franc.^{h} Bru ciuteda embaxador de la ciutat vingut de la cort de sa mag.^{d} per lo negossi de la cobertura la qual embaxada dona llargament en scrits y se llegi en dit concell (1).

Combregar del sor. don Joan Sentis Bisbe de Bar.^{a}

DIUMENGE a IIJ. de dit. — Apres de esser stats convidats los s.^{ors} concellers de part del s.^{or} bisbe de Bar.^{a} pera combregarlo pera les deu hores antes del mig die tenintne plena licentia del concell de cent lo die de air çelebrat anaren ha dita hora en la seu y acabat lo offici se apporta lo s.^{im} sacrament per lo clero de la seu al s.^{or} don Joan Sentis bisbe de Bar.^{a} apportant aquell en ses propries mans sota del talem de la çiutat lo s.^{r} bisbe de Girona vestit de pontifical y los s.^{ors} concellers ab un prom aportaren les vares del talem y arribats que foren en lo palau Episcopal dexaren les vares del talem baig al peu de la scala y puiats dalt y entrats dins la cambra trobaren alli lo s.^{r} bisbe en un llit ab un sobrecel de domas blau ab uns serrells de or arrimat ab dos coxins posat ab son roquet, o, mussa n.^{e} [negre?] ab sa manega blanca conforme solie anar en temps de salut ab una stola molt rica en lo coll en la qual cambra se trobaren presents los R.^{ims} s.^{ors} Bisbes de Urgell, de Tortosa, de Vich, de Elna y de Solsona, agenollats la hu al

(1) Vèjas l' Apèndix II.

costat del altre al capsal del llit y devant dels peus del llit stigueren agenollats los s.ors conçellers lo hu al costat del altre y a la altra part del llit stigueren agenollats lo Ill.im s.or marques de Pomar (1) fill del Ex.im s.or duch de Cardona tenint un siri ençes en la ma y al seu costat lo s.or canceller de Cathalunya y lo dit s.or bisbe de Girona li dona ha combregar de ses mans y apres tots los dits s.ors bisbes s.or canceller y demes restaren dins dita cambra y baxant baig al cap devall de la scala los dits s.ors concellers ab lo dit prom tornaren aportar les vares del talem fins a la seu y de alli sen anaren quiscu en ses propries cases y al anar anaren exint per lo portal maior de la dita seu per les scales de dita seu per la plassa nova amunt y entraren dins lo dit palau y al exir anaren per devant la deputatio plassa de s.t Jaume carrer de la Llibreteria per la Freneria devant la inquisitio y tornant ha entrar per lo dit portal maior de dita seu y la ciutat noy acostume donar per dit combregar ninguna atxa.

Bisbe de Barcelona: malaltia.

DIMARS a V. de dit. — En aquest die torna lo syndich de la ciutat en lo palau del s.or Bisbe per saber de sa salut y li fonch dit per un nebot seu que stave molt mal y que besave les mans al s.ors concellers per lo bon recort.

Idem.; extremaunció.

Dit die ha hora molt tarda apportaren la extra unctio al R.im s.or Bisbe de Bar.a per anarsen a morir.

Mort del sr. don Joan Sentis Bisbe de Bar.a

DIJOUS a VIJ. de dit. — En aquest die als tres quarts de les dos hores despres dinar fonch servit nre. s.or de apportarsen en la sua s.ta gloria de paradis la anima del R.im s.or don Joan Sentis Bisbe de Bar.a de edat de 71. any y de bisbe de dita çiutat 12. anys anima eius requiescat in paçe. Lo demes sta continuat en lo llibre quint dit serimonial Real.

Embaxada al sr. cardenal per donarli lo memorial stampat.

DISAPTE a VIIIJ.o de dit. — En aquest die despres dinar a les sinch hores anaren los s.ors Joseph de Bellafilla militar y Bertran Desvall ciuteda ab embaxada al s.or don Fernando cardenal llochtinent y capita general del present principat de Cathalunya de part dels s.ors concellers y concell de cent inseguint la delliberatio de aquell contenint en effecte dita embaxada que attes dimars a 7. de setembre prop passat fonch donat y presentat de part y en presentia de sa Al. en son palau als concellers de sta çiutat alli presents un memorial aserca de la

(1) Povar.

cobertura que perso en justificatio de dit memorial que ha dita diada sta cusit en lo pnt. dietari (1) y de la justitia que la present ciutat enten tenir en dit negossi li fos donad y presentat a sa Al. en ses Reals mans lo memorial que la çiutat ha fet stampar molt ben relligat ab los fulls dorats ab cubertes grogues ab flochs de taffeta com de fet li fonch donat y presentat per dits s.ors en ses Reals mans *lo qual es del mateix thenor que es lo que sta cusit assi en lo pnt. full lo qual memorial donat a sa Al.* fonch per sa Al. respost «yo lo mirare con mucho cuydado».

DIVENDRES a XV. de dit.

Lo d.r BERNAT SALA conseller en cap.

DILLUNS a XVIIJ. de dit. — Festa de s.t Lluch. — En aques die noy hague festa en lo studi nou per respecte del entredit.

Festa de St. Lluch; no 's fá en lo Studi nou á causa del entredit.

DIJOUS a XXJ. de dit. — En aquest die vingue en casa de la ciutat mossen Vilardell altre dels sacristans menors de la seu lo qual digue als s.ors concellers com lo molt Ill.e capitol de dita seu havie determinat disapte proxim vinent a 23. del corrent acabat lo offici fer te Deum laudamus per esser stat servit nre. s.or de haver nos enviat pluia congruent per la fas de la terra tant desijada y apres lo dimars apres seguent a 26. de dit tornar lo cors de la gloriosa s.ta Madrona en la sua s.ta casa en la montanya de Monjuych y que axi ho feyen a saber a sa s.ria A les quals coses respongue lo s.r conceller en cap en veu sua y del demes s.ors concellers que besaven les mans al molt Ill.e capitol y que los s.ors concellers ho veurien y del fahedor ne tornarien resposta al dit molt Ill.e capitol.

Embaxada del molt Ille. capitol de la seu per fer te Deum laudamus per haver plogut.

DIVENDRES a XXIJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores enviaren ha Joan Hieronym Thalavera notari de Barcelona altre dels Ajudants de la scrivania mayor al molt R.nt capitol de la seu en resposta de la embaxada del die de air per raho de fer lo die de dema te Deum laudamus y apres lo dimars tornar s.ta Madrona E, que axi attes los s.ors concellers per delliberatio del concell de çent staven privats de poder anar en forma de ciutat en ninguna part que perso lo die de vuy manarien fer convocar lo dit concell per dit effecte ab confiansa que lo dit concell per estos dos casos hi dis-

Resposta per part de la ciutat al molt Ille. capitol de la seu.

(1) Véjas l' Apèndix III.

pensarie pregant tambe al dit molt R.^{nt} capitol que sie servit apres de haver fet lo te Deum laudamus de no tancar lo cors de s.^{ta} Madrona fins a tant la haguessen tornada que los s.^{ors} concellers ho rebrien a molta merce. A les quals coses respongue lo dit molt R.^{nt} capitol que ho farien de molt bonissima gana que bastave esser gust del s.^{ors} concellers.

Te Deum laudamus en la seu per haver plogut.

DISAPTE a XXIIJ. de dit. — En aquest die festa de la trasladatio de s.^{ta} Eulalia los s.^{ors} concellers no anaren al offici en la seu sino que acabat aquell anaren en dita seu obtinguda liçentia del concell de cent çelebrat lo die de air per lo te Deum laudamus se feu dins la dita seu en refferiment de graçies a nre. s.^{or} Deu Jhesucristh de la merce nos ha feta en enviarnos pluia congruent per los splets de la terra.

Proffesso de la seu per tornarlo cors de sta. Madrona en la sua sta. casa.

DIMARS a XXVJ. — En aquest die demati a les vuyt hores los s.^{ors} concellers anaren en la seu obtinguda primer licentia del concell de cent çelebrat a 22. del corrent per acompanyar la proffesso se feu per lo clero de dita seu per tornar lo cors y s.^{tas} reliquias de la gloriosa verge y martyr s.^{ta} Madrona en la sua s.^{ta} casa y capella de la montanya de Monjuych y los s.^{ors} concellers ab un prom aportaren les vares del talem en dita proffesso y dalt en dita capella de s.^{ta} Madrona stigueren assentats los s.^{ors} consellers tot lo offici ab ses cadires y coxins de vellut carmesi a la part del Evangeli.

DIUMENGE a XXXJ. de dit.

Lo d.^{r} BERNAT SALA conseller en cap.

NOEMBRE

Festa de Tots Sants; los Consellers no van a la Seu, per rahó de la cobertura.

DILLUNS lo primer. — En aquest die festa de tots los s.^{ts} si be los s.^{ors} concellers tenien obligatio de anar ab promens a la seu ha oir lo offici noy anaren per respecte de la contentio de la cobertura.

Aniversari del Rey En Jaume a la Seu; los Consellers no hi van per igual rahó.

DIMECRES a IIJ. de dit. — En aquest die se feu lo sermo del Rey don Jayme en la seu com es costum quiscun any en semblant jornada: los s.^{ors} concellers noy anaren per respecte de la contentio de la cobertura.

Festa de St. Sever a la Seu; idem, idem.

DISAPTE a VJ. de dit. — Festa de s.^{t} Sever. — Si be en aquest die los s.^{ors} concellers tenien obligatio de anar ab pro-

mens a la seu noy anaren per respecte de la contentio del negossi de la cobertura.

DILLUNS a XV. de dit.

Lo d.r BERNAT SALA conseller en cap.

DIVENDRES a XVIIIJ.° de dit. — En Aquest die se approva y ratiffica per lo concell ordinari de trenta la encomanda de la casa y capella de nra. s ra de la canal que sta sobre lo portal nou feta per los s.ors concellers al collegi dels benefficiats de s.t Sever de la seu de Bar.a durant la mera voluntat de dit concell. De la capella de nra. sra. de la canal.

DIMARS a XXX. de dit.—Festa de s.t Andreu Aposthol.— Los s.ors concellers obtinguda licentia del concell de cent celebrat a 26. del corrent anaren lo demati a les deu hores a missa a la seu baig a la capella de s.ta Eulalia acompanyats de promens y hoida dita missa sen tornaren en casa de la ciutat y alli en presentia de tot lo concell de cent apres de haver donada a dit concell lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus la deguda satisfactio de son any de sa conselleria se feu extractio de nous concellers y obrers en la forma solita y son los seguents. Extracció de Consellers.

CONCELLERS.

mossen Franc.h Bru ciuteda.
micer Onophre Vila ciuteda.
mossen Franc.h Xammar militar.
mossen Jaume Magrinya mercader.
mossen Miquel Oliveres argenter.

OBRERS.

micer Joseph Montaner.
Onophre Soler chirurgia.

E dit die despres dinar a les quatre hores los s.ors concellers acompanyats de alguns officials de la casa de la ciutat anaren en les cases dels s.ors concellers nous pera donarlos lo llibre y claus com se acostume quiscun any per semblant jornada.

Lo d.r BERNAT SALA conseller en cap.

DESEMBRE

Jurament dels sors. concellers nous.

DIMECRES lo primer. — En aquest die se feu lo jurament dels s.ors concellers nous y obrers nous en la forma solita ço es que dit die vingueren en la casa de la ciutat demati a les nou hores los s.ors concellers nous acompanyats dels concellers vells ço es quiscu en particular anant los nous a la ma dreta y los vells a la ma squerra y en la casa de la ciutat los nous stigueren assentats com stan cada die y entre ells los nous y los obrers nous stigueren assentats al costat apres del s.or conceller quint y los vells noy foren ço es la hu per star de mala gana y lo altre per portar dol fresch de son pare y anaren en la seu ha oir missa del sperit s.t baig en la capella de s.ta Eulalia y anaren en dita forma ço es los concellers nous a la ma dreta y los vells a la squerra y apres los dits obrers y quan foren baig a la capella de s.ta Eulalia se assentaren ço es los nous a la part del Evangeli y los vells a la part de la Epistola y los dits obrers se assentaren ço es lo ciuteda al costat del s.or conceller quint nou y lo altre obrer artiste a la altra part al costat del conceller quint vell y al offertori anaren fahent les tres reverenties ha adorar la vera creu qui tenie en les mans lo canonge qui deye la missa comensant per lo conceller en cap nou y apres lo en cap vell y axi de grau en grau y apres los obrers y acabada la missa sen tornaren en casa la ciutat y alli prestaren lo solit jurament. E apres de prestat per quant es costum encontinent obtinguda hora anar a visitar lo Ex.im lloctinent general y per raho de la contentio de la cobertura star suspesos los s.ors concellers de poder fer sta visita per so dit die lo despres dinar a les tres hores los s.ors concellers manaren fer convocar lo concell de cent al qual proposaren estes coses les quals proposades fonch per lo dit concell de cent delliberat que en tot y per tot se stigues en les delliberations per dit concell aserca de asso fetes en lo juny y setembre proppassats y axi los dits s.ors concellers no anaren a visitar lo s.or cardenal lloctinent y capita general ni feren ningunes altres visites attes lo impediment dalt dit.

Los sors. concellers nous no feren visita al sor. infant cardenall lloctinent y capita general ni ha altres per delliberatio de concell de cent.

Festa de st. Nicholau Bisbe: los sors. concellers noy anaren.

DILLUNS a VJ. de dit. — Festa de s.t Nicholau. — Los s.ors concellers per les causes y rahons dalt dites no anaren en dita festa en s.t Franc.h

Festa de la inmaculada conceptio de nra. sra. los sors. concellers noy anaren.

DIMECRES a VIIJ. de dit. — Festa de la inmaculada Conceptio de n.ra s.ra — Los s.ors concellers per les causes y rahons dalt contengudes no anaren en la seu ni a la proffesso sino que capellans de dita seu ab capes aportaren les vares del talem.

Embaxada del molt Ille. capitol de la seu per negossi de flaquers.

DIVENDRES a X. de dit. — Demati a les deu hores vingueren en casa de la ciutat lo s.or don Ramon de Senmanat vicari general y lo s.or don Joachim Carbonell canonge de la seu ab embaxada de part del molt Ille. capitol de dita seu als s.ors concellers stant assentats entre dits s.ors concellers contenint en effecte dita embaxada que attes lo die de air de part dels s.ors concellers fonch feta una embaxada al dit molt Ill.e capitol per don Guerau de Paguera y Hieronym de Navel supplicant al dit molt Ill.e capitol volgues fer merce als s.ors concellers de manar fer traurer y relaxar de la preso los promens de la confraria dels flaquers que a llur istantia staven capturats per lo que vedaven ab algunes persones no anassen ha comprar pa en la canonge prenent los lo pa havien comprat attes la confraria dels flaquers tenie arrendat lo pastrim de la ciutat. E que axi lo molt Ill.e capitol rebrie a molta merce dels s.ors concellers fos servit sa s.ria tenir a be dits promens stiguessen en dita preso per alguns dies attesos los molts agravis y insolentias havien fetas que be sabia sa s.ria lo quant lo dit molt Ill.e capitol en coses de la ciutat havie sempre acudit en servirla. A les quals coses respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers que stigues molt cert lo dit molt Ill.e capitol que la ciutat desijave tenir la mateixa correspondentia y que ho veurien y tractarien y que en tot lo que porien servir al dit molt Ill.e capitol ho farien ab molt gran voluntat.

Carta del Exim. duch de Alburquerque.

DISAPTE a XJ. de dit. — Los s.ors concellers reberen una carta del Ex.im duch de Alburquerque lloctinent y capita general que fonch de aquest principat la qual es del tenor seguent.

«Mucho ha acreçentado v. s. las obligaciones que tengo de servirle con las norabuenas que me da en su carta de la merced que su mag.d Dios le guarde me ha echo de la presidentia de Aragon y demostrationes de contento que en ella me representa todo lo deve v. s. a la proffession que siempre he echo de buen cathalan y verdadero servidor de v. s. y assi le suplico despues de besarle les manos como lo hago muchas

veses por la merced que en sta ocasion me ha echo me diga en que lo puedo mostrar que acudire en quanto pueda con muy buena voluntad como dira el agente de v. s. que ha visto el gusto y stimation con que he recibido la carta G.^{de} Dios a v. s. muy largos y feliçes anyos Madrid a 4. de desiembre *1632*.

No tiene v. s. mas verdadero cathalan y serbidor que yo aun que entre en sta cuenta el marques de Cuellar todos somos de v. s. y lo hemos de parezer. (Y stes dos ralles son scrites de la propria ma del s.^{or} duch.)

El duque de Alburquerque.

A la çiudad de Bar.^{a}.»

Extractio de terna de mostasaff y parella de Administrador de plasses.

Dilluns a XIIJ. de dit. — Festa de s.^{ta} Lussia. — En aquest die se tingue concell de cent despres dinar a les tres hores en lo qual entre altres coses se feu extractio de terna de mostasaff y parella de Ad.^{or} de plasses en la forma solita y foren extrets los seguents.

mossen Joseph de Bellafilla. micer Pere Pineda. Miquel Joan Rossell mercader.	Terna de Mostassaf.
Fran.^{ch} Moreig mercader. Magi Riffos mercader.	Parella de Administrador de plasses.

Visita del studi general feta per los sors. concellers en presentia de la vuytena.

Dimecres a XV. de dit. — En aquest die despres dinar a les dos hores anaren al studi general ha fer la visita ordinaria precehint primer delliberatio del concell de cent celebrat a 13. del corrent la qual feren en presentia de la vuytena de concell de cent anomenada per los s.^{ors} concellers la qual visita feren en la forma solita de altres anys y conforme disposen les ordinations del dit studi fetes per lo dit concell de cent.

Fran. Bru Conceller en cap.

Lo secretari de sa Al. aporta la nominatio de mostasaff.

Divendres a XVIJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les quatre hores vingue en la casa de la çiutat mossen Miquel Peres secretari de sa Altesa y del Real concell lo qual de part de sa Al. dona als s.^{ors} concellers ab un paper la nominatio feta per sa Al. de mostasaff per lo present any de la persona de micer Pere Pineda altre dels de la terna a sa Al. enviada per part de la çiutat y de Ad.^{or} de plasses de la persona de

Franc.[h] Moreig mercader y de mestre portola de la persona de Agusti Pexau çiuteda.

DISAPTE a XVIIJ. de dit. — Los s.[ors] concellers enviaren una embaxada al molt Ill.[e] capitol de la seu de Bar.[a] per medi de micer Bernat Sala ciuteda y de mossen Miquel Pol militar per lo negossi de la captura dels promens de la confraria dels flaquers pera que sa s.[ria] fos servit manar los traurer y relaxar de la preso que los s.[ors] concellers ho rebrien ha molt gran merçe a les quals coses respongue lo dit molt Ill.[e] capitol que ho veurien y tractarien y de tot ne farien sabidor a sa s.[ria] — Embaxada feta al molt Ille. capitol de la seu.

DILLUNS a XX. de dit. — En aquest die demati a les deu hores se feu lo jurament de mostasaf nou en sta forma ço es que vingueren en casa la ciutat lo mostasaff vell y nou anant lo vell a la ma dreta del nou acompanyats de molts cavallers y ciutedans y de altres staments y en arribar en casa la çiutat se assentaren ço es lo vell a la part dreta y lo nou a la part squerra apres dels s.[ors] concellers y ab agraduatio anaren en la cort del balle preçehint primer delliberatio del concell de cent celebrat a 13. del corrent anant lo mostasaff vell al extrem del bordo del s.[or] conceller ters y lo nou al seu costat y en arribar en dita cort del balle se assentaren ço es lo balle de Bar.[a] en lo mig ab una cadira pro tribunali sedente y al seu costat a la part dreta lo s.[or] conceller en cap ters y quint y a la altra part squerra lo s.[or] conçeller segon y quart y lo mostasaff vell a la part dreta apres del s.[or] conceller quint y lo nou a la part squerra apres del s.[or] conceller quart y havent prestat lo sagrament y homenatge en ma y poder del s.[or] balle se mudaren de lloch los dits mostasaffs y axi mateix al tornar y seurer en casa de la çiutat prestant alli lo solit jurament. — Jurament de mostasaff.

Dit die apres de dit jurament vingueren en casa de la ciutat ab embaxada de part del molt Ill.[e] capitol de la seu lo s.[or] don Ramon de Senmanat Ardiaca maior y don Joachim Carbonell canonge de dita seu los quals stigueren assentats entre los s.[ors] concellers en correspondentia de la embaxada feta a 18. del corrent per part de la çiutat per medi de micer Bernat Sala ciuteda y de mossen Miquel Pol militar donant ab aquella satisfactio als s.[ors] concellers de no haver tret encara de la preso los promens dels flaquers. — Embaxada feta per lo molt Ille. capitol de la seu als sors. concellers.

DISAPTE a XXV. de dit. — Festa de Nadal. — En aquest die si be los s.[ors] concellers ab promenia acostumaven de anar — Festa de Nadal.

a la seu ha oir lo offici noy anaren per starne privats per delliberatio del concell de cent per raho de la contentio de la cobertura.

Festa de st. Steve.

DIUMENGE a XXVJ. de dit. — Festa de s.t Steve. — Los s.ors concellers per dita raho no anaren al monestir de prehicadors com tenien obligatio.

Festa de st. Joan.

DILLUNS a XXVIJ. de dit. — Festa de s.t Joan. — Los s.ors concellers no anaren al monestir de s.t Fanc.h per dita raho com tambe tenien obligatio.

Festa dels sts. innocents.

DIMARS a XXVIIJ. de dit. — Festa dels s.ts innoçents. — Los s.ors conçellers no anaren en la seu per dita raho com tambe tenien obligatio.

DIVENDRES a XXXJ. y darrer de dit.

FRAN. BRU Conceller en cap.

Embaxada de part dels vesitadors del general de Cathalunya.

Dit die vingueren en casa de la ciutat lo s.or don Fran.co Vilalba y lo s.r ..... [en blanch] Arenys militar los quals vingueren ab embaxada de part dels vesitadors del general de Cathalunya en correspondentia de la embaxada que los dies passats fonch feta ha dits visitadors de part dels s.ors concellers per medi de don Garau de Paguera y de Bertran Desvall ciuteda contenint en effecte que attes se havie feta querela devant dits s.ors vesitadors contra lo mag.ch Melchior Pages clavari de la ciutat y Jaume Pi tauler mercader per haver posats subrogats en los officis tenen en la deputatio y general de Cathalunya supplicant los fossen servits de tenir a be la correspondentia se acostumen de tenir les dos cases la una ab laltra que la ciutat ho rebrie ha molt gran merce. E axi dits s.ors don Fran.co Vilalba y Arenys digueren ha dits s.ors concellers que los s.ors vesitadors besaven les mans a sa s.ria y que stigues molt çert sa s.ria que se tindrie lo mirament ere de raho en dita querela y la mateixa correspondentia que solen tenir les dos cases y que en tot se procurarie donar gust ha sa s.ria A les quals coses respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que besaven les mans ha dits s.ors vesitadors per tanta merçe que no menos havien sempre confiat de ses merçes.

Los obrers de la ciutat van al sor. Duch de Fernandina.

Dit die lo d.r micer Joseph Montaner ciuteda honrrat de Bar.a y Onophre Soler chirurgia obres de la present ciutat lo any corrent de 1633. tenint orde dels molt Illes s.ors concellers de la dita ciutat de anar a besar les mans y visitar al ex.im s.or

duch de Fernandina y marques de Vilafranca general de las galeras de Spanya que en lo dit any se trobave en aquesta ciutat pera ferli las degudas gracies de haver manat limpiar y fer net per sos sclaus de ditas galeras la plassa del Born de la present ciutat per lo die y festa de cap de any segons se acostume sens haverho demanat la çiutat ni los obrers, se conferiren ha un ort de Dimas Polit scituat en la Fusina de la present ciutat ha hont feye la habitatio dit s.or Duch de Fernandina y sa Ex.a despres de haver molt honrrat als dits obrers exint los ha rebrer descubert a la porta del ort y donant açiento hohi la dita embaxada y respongue que lo servey havie fet a la ciutat ere de poca consideratio en orde de son desig y que se servis la ciutat dels sclaus hagues menester y de sa persona en las ocasions se li offerissen y que si convenia a la çiutat anirie ab genolls per terra fins ha derramar la propria sanch per aquesta çiutat perque no sols ere fill y originari della bateiat en la parroquia de nra. s.ra del Pi pero molt patricio de dita çiutat y que stimave en mes ser fill de Bar.a que marques de Vilafranca honrrant se molt de tenir patria que hagues sempre conservada sa llibertat: y los dits obrers corresponent com ere just a la merce y honrra que havian rebut de sa ex.a feren lo degut compliment y de nou se offeriren en nom de la dita ciutat ha servirlo y a la que se despediren dits obrers per amostrar mes lo amor que tenia a la ciutat prengue per les mans al obrer çiuteda acompanyant los descubert fins ha exir del ort al carrer. Y tambe anant tres dels s.ors concellers ab cotxe lo trobaren a la plassa nova fahent parar lo seu cotxe fahent molta cortesia als s.ors concellers dientlos paraules de molta amor y cortesia y no volgue may passar dient «por vida del Rey no passare que no vaya v.a s.a» de tal manera que fonch forços passar primer los s.ors concellers.

M.DC.XXXIII

JANER

Die de cap de Any no van a sta. Maria.

DISAPTE lo primer. — En aquest die no obstant los s.^{ors} concellers tenien obligatio lo demati anar al offici en la iglesia parrochial de s.^{ta} Maria de la Mar per ser die de cap de any com es costum cada any noy anaren per starne privats per lo concell de cent per raho de la contentio de la cobertura com atras en altres diades llargament sen fa mentio. Si be lo Born stigue tot lo die parat de vidre del mateix modo de altres anys.

Die de cap de any noy hague cavalcada per raho de la contentio de la cobertura.

Dit die despres dinar tampoch noy hague cavalcada conforme altres anys per dita raho, sino que per quant vingue a notitia dels s.^{ors} concellers que lo s.^{im} s.^{or} Infant cardenal passejarie per lo Born dit despres dinar y tambe per la muralla de mar perso lo die antes fonch per dits s.^{ors} concellers manada aiuntar una promenia de tots staments a la qual proposaren dit fet si passant dit s.^{or} cardenal per la muralla la ciutat farie alguna demonstratio de alegria en regosijo de dita festa del die de cap de any no obstant la ciutat no fes dita cavalcada per la qual fonch aconsellat als s.^{ors} concellers que passejant lo s.^{or} cardenal sempre que fos devant la torra nova devien tirar la artilleria dels baluarts de llevant y de mijorn com de fet encontinent isque dit s.^{or} cardenal ab sos cotxes devant la torra nova dits dos baluarts de la ciutat tiraren la artilleria y apres la torre del cap del Riu de Llobregat que es tambe de la ciutat del que se entengue ne resta molt content lo dit s.^{or} cardenal.

Festa en lo Born: los sors. concellers noy anaren.

DIUMENGE a IJ. de dit. — En aquest die despres dinar se feu una festa en lo Born de astaferm y correr una mona per los s.^{ors} cavallers en la qual festa assisti present lo s.^{im} s.^{or} In-

fant cardenal stant sota de una gelosia en la finestra acostumada de la casa del s.or don Federich Meca: los s.ors concellers noy anaren per les rahons atras dites sino que les finestres de hont solen star stigueren ubertes sens starhi ningu en tot lo despres dinar tampoch noy anaren los s.ors deputats ni Real concell.

DIJOUS a VJ. de dit. — Festa dels tres Reys. — En Aquest die los s.ors concellers tampoch no anaren com tenien obligatio ha oir lo offici a la iglesia parrochial de nra. s.ra del Pi per les rahons ja atras ditas.

Festa dels Reys no anaren a la iglesia del Pi.

DIVENDRES a VIJ. de dit. — Festa del glorios s.t Ramon de Penyafort. — En aquest die demati a les nou hores se feu proffesso per lo clero de la seu ab tota la musica de la ciutat la qual ana al monestir de prehicadors y ab aquella tampoch no anaren los s.ors concellers ni tampoch lo standart que la ciutat te ab la figura de dit s.t per les rahons atras ditas sino que capellans benefficiats de dita seu ab capes aportaren les vares del talem en dita proffesso.

Festa de st. Ramon de Penyafort: los sors. concellers ni lo standart no anaren a la proffesso.

DISAPTE a VIIJ. de dit. — Se feu extractio de vesitadors de la present casa en lo concell de çent en la forma solita.

Visita: extraccio.

DIMECRES a XIJ. de dit. — En aquest die ana Hie.m Sabata de part del s.ors concellers al s.or thesorer de la s.ta crusada per excusar com los s.ors concellers no podien acudir per sertes occupations ha companyar la dita bulla.

Bulla de la Santa creuada: los sors. concellers s' excusan d' acompanyarla per certes ocupacions.

DISAPTE a XV. de dit.

FRAN. BRU conseller en cap.

DIUMENGE a XVJ. de dit. — En aquest die entra la bulla de la s.ta crusada en la present ciutat ab la proffesso ordinaria de totes les parroquies y monestirs de dita ciutat partint de la iglesia de s.t Agusti en la qual no anaren los s.ors concellers per raho del negossi de la contentio de la cobertura sino que en lo lloch dels s.ors concellers apres del gremial anaren ço es lo s.or veguer en lo mig lo s.or don Jacomo de Negro thesorer de la s.ta crusada a la ma dreta y un altre cavaller a la ma squerra y a la seu stigueren assentats a les cadires del cor sota de la trona del mateix modo.

Bulla de la sta. crusada.

Dit die los s.ors concellers reberen una carta de sa mag.d per medi del correu de la çiutat la qual es del thenor seguent.

Carta gratulatoria del Rey als nous concellers.

«A los Amados y fieles nros. los concelleres de la nra. ciudad de Bar.[a]

El Rey

Amados y fieles nros., Por carta de los concelleres passados he entendido que haveys sido extractos en concelleres y regidores de essa ciudad de que he olgado por estar çierto que con vro. zelo y cuydado sera regida y governada essa ciudad como conviene al servitio de Dios y mio y de lo que tocare al beneficio della terne la quenta que es rason como lo mereçe vra. fidelidad y el amor que siempre haveys tenido y teneys a mi corona Real: Data en Madrid a 4. de Enero 1633.

Yo el Rey.

Femat Secretarius.

V.[t] Dux. V.[t] don Fran.[co] de Vico R.
V.[t] Bayetola Cavanillas R. V.[t] don Melchior Çisternes R.»

Taulers; extraccio.

Dilluns a XVIJ. de dit. — Festa de s.[t] Antoni. — En aquest die se tingue concell de cent en lo qual se feu extractio de taulers en la forma solita per lo bienni proxim vinent y foren extrets los dos seguents.

micer Joseph Stevanell çiuteda.
Franc.[h] Onophre Par mercader. } Taulers.

Festa de st. Sebestia.

Dijous a XX. de dit. — Festa de s.[t] Sebestia. — En aquest die se feu la proffesso per lo clero de la seu la qual ana ha dir lo offici en la iglesia y capella de s.[t] Sebestia ab tota la musica de la ciutat y ab aquella tampoch no anaren en dita proffesso los s.[ors] concellers per starne privats per delliberatio del concell de çent per raho de la contentio de la cobertura sino que capellans de la seu ab capes apportaren les vares del talem en dita proffesso.

Batlle de Barcelona; extraccio de terna.

Dimars a XXV. de dit. — Festa de s.[t] Pau. — En aquest die despres dinar se tingue concell de cent en lo qual se feu extractio de terna de Balle de Bar.[a] en la forma solita y foren extrets los seguents.

Magi Vilamaior mercader.
Joseph Jover militar.
Don Damia Jener. } Terna de Balle de Bar.[a]

Diumenge a XXX. de dit. — En aquest die se feu torneix en lo Born y los s.^{ors} concellers noy anaren per les rahons atras dites y lo s.^{r} cardenal stigue conforme a 2. de dit. Torneig en lo Born.

Dilluns a XXXJ. de dit.

Fran. Bru Conçeller en cap.

FEBRER

Dimecres a IJ. de dit. — Festa de la puriffìcatio de nra. s.^{ra} — En aquest die los s.^{ors} concellers per les causes y rahons atras dites no anaren en la seu a la benedictio de la sera conforme anaven altres anys per semblant festa. Benediccio de la cera; los sors. concellers no hi van.

Dimecres a VIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die per ser primer die de quaresma los s.^{ors} concellers vingueren lo demâti a les nou hores en la casa de la ciutat ab ses gramalles de grana y alli hoiren missa y acabada aquella lo saçerdot qui digue dita missa los dona sendra com es costum quiscun any per semblant die y si be dits s.^{ors} concellers apres acostumen de anar a la Absolutio en lo monestir de la s.^{ma} Trinitat y de la Merçe noy anaren per starne privats per lo concell de cent per raho de la contentio de la cobertura com atras en altres jornades sen fa llargament mentio. Primer die de quaresma.

Divendres a XJ. de dit. — En aquest die per ser primer divendres de quaresma los s.^{ors} conçellers obtinguda primer licentia del concell de çent celebrat a ..... (1) del corrent anaren lo despres dinar a les tres hores al hospital general ha hoir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes de dit hospital acompanyats dels Ad.^{os} de dit hospital com es costum quiscun any. Primer divendres de quaresma.

Disapte a XIJ. de dit. — Festa de la gloriosa verge y martir s.^{ta} Eulalia. — Los s.^{ors} concellers no anaren en la seu per star ne privats per lo concell de cent per raho de la contentio de la cobertura sino que se feu la proffesso acostumada de fer acabat lo offici ab tota la musica de la çiutat y capellans de la seu vestits ab capes apportaren les vares del talem en dita proffesso. Festa de st.^{a} Eulalia.

(1) Dissabte, dia 5.

Per voler fundar monestirs nous en la present ciutat.

Dit die despres dinar se tingue concell de çent de y per raho que los dies passats volent uns pares Trinitaris descalsos fundar monestir en la present ciutat y altres tambe que lo any proppassat ne fundaren fonch forsos per causa de tants monestirs fundats en dita present ciutat venir en casa la ciutat y entrar dins lo concell de cent alguns dels obrers cavallers de les parroquies Rectors y priors dels monestirs de la present çiutat los quals se assentaren ço es los cavallers en primer lloch ço es la hu apres del primer prom militar, o, ciuteda de concell y lo altre apres del segon prom y apres los Rectors y priors de monestirs a la mateixa part alternative affi y effecte de supplicar a sa s.[ria] volgues ser servit en no donar lloch ni licentia pera fundar mes monestirs en la present ciutat attes lo preiudici molt gran ne redunde als ja fundats sobre les quals coses fonch per dit concell delliberat que tot aquest fet fos comes als s.[ors] concellers y vuyt persones de tots staments de dit concell pera que vessen y mirassen los privilegis exemplars y demes scriptures fahents per dit negossi y que de tot ne fessen un paper y que aquell fos legit lo die de vuy en dit concell pera que se pogues delliberar lo fahedor E axi lo die de vuy fonch legit en dit concell lo qual es del thenor seguent.

✠

Jhs. M.[a] Joseph.

Memorial dels apuntaments fets per los sors. concellers y vuytena legits en lo concell de cent per la fundatio de nous monestirs en la pnt. ciutat de Bar.[a]

Los molt Ill.[res] Senyors Consellers, y vuyt persones anomenades inseguint la delib.[o] del savi Consell de cent celebrat a 5. del pnt. mes de Febrer, pera que vessen, y mirassen, y censurassen la suplicacio presentada per las parrochias, comunitats, y convents de la pnt. Ciutat, y tot lo contengut en ella, breus apostolichs, Privilegis, scriptures, y altres papers que la present Ciutat te en raho del ques demana en dita suplicacio y de las licencias, que han donades los S.[rs] Consellers dels anys passats a diverses persones, pera poder fundar, y de nou erigir monastirs, y convents dins la present Ciutat, posant ditas cosas en scrits molt extensament. Vist primerament dita suplicacio contenint en effecte los grans prejudicis que ab ella se presuposan, en donar loch a novas fundations no sols per dita Ciutat, per haverse de enderrocar casas per ditas fundations, y

disminuirse la poblatio essent aquesta lo cap del principat de Cathalunya y frontera de mar y ser los comuns, y particulars de dita Ciutat pobres y no poder acudir a les necessitats presents, y manco a les esdevenidores; pero encara als monastirs mendicants y assenyaladament als pobres hospitals, que estan sots emparo y protectio de dita Ciutat, y ser las religions que vuy son ya fundades en la present Ciutat, molt suficients y bastantissim[e]s pera acudir a totas las necessitats espirituals dels habitants en la present Ciutat, y que les religions que vuy volen fundar no aportan cosa alguna, ni ministeri, que cumplidament nou fassen las ja fundades, y de la multiplicatio, de las casas de religio no seguirse sino confusio, y que unes ni altres, no podrian comodament viurer ni cumplir a ses obligations, y los demes inconvenients en dita suplicacio contenguts y altres ques poden considerar. Vist lo Consili de Trento, en lo titol de regulars y monials, sessione 25. cap. 3. ab lo qual se estatueix, que nos pugan edificar, ni erigir monastirs, que no sia demanada licentia y obtinguda dels ordinaris, Constant primer que de la renda propria o, de las caritats ordinarias comodament se poden sustentar. Vista la Bulla de Clement octau disposant que los ordinaris no pugan donar licentia pera fundar nous monastirs, encara que sian mendicants, que primerament no sian citats y oyits los Priors o, procuradors, Convents y altros interessats causa cognita y conste que en ditas Ciutats y llochs, dits nous convents eregidors se podran sustentar, sens dany ni detriment dels ja fundats. Vist lo Privilegi del Ser.[im] Rey Empere concedit als 25. de Juliol 1370. a la Ciutat y a la universitat de aquella y a Consellers y Consell y singulars de dita Ciutat ab lo qual se prohibeix fer y eregirse Iglesias o, monastirs y los fets, ampliar, y en cas se edificassen y fundassen que sian enderrocats per lo veguer o, balle o, obrers a requisitio dels Consellers, y dita prohibitio se feu, perque si los monastirs qui eran, que ocupavan tanta part de la Ciutat se ampliavan o, de nou sen construissen altres, seria ocasio no sols que la Ciutat nos fes mes populosa; pero encara la gent desminuiria, y faltaria gent de armes, y persones seculars ab las quals consisteix tota la deffença y guarda de la Ciutat. Vist diversas deliberations en raho de donar ditas litentias o, denegar aquellas y en particular la del any *1553*. a 3. de Juny ab la qual se dona litentia per lo consell ordinari als Pares de la

companyia de Jesus de fer casa a la rambla, confirmant la licentia havian donat los Consellers; Altra delliberatio del savi consell de cent als 5. de Juliol *1561* ab la qual se dona licentia a las monjas dels Angels, de fer monastir dins la present Ciutat alli hont vuy estan per estar ab molt gran perill de moros fora de la Ciutat, dient en dita deliberacio que esta prohibit per ordinacions y deliberations de Consell de cent edificar y fer monastirs dins la pnt. Ciutat; Confirmant aquelles, dient; dispensant quant en asso a ditas ordinations y deliberations, restant aquelles en sa força y valor. Altra deliberacio del Consell de cent quant se dona litentia a las monjas de Sta Elisabet, en lo any *1562* que haventse demanada dita licentia al Consell ordinari als 23. del mes de Nohembre dit any ho remate al Consell de cent, y no volgue determinarse en donarla, per estar prohibit per ordinations, y privilegi construhirse monastirs y iglesias dins la present Ciutat y territori, y als 25. de dit mes y any lo Consell de cent la consedi y dona no obstant dita prohibitio, restant aquella en sa força y valor; Altra deliberacio del Consell de cent als 30. de Nohembre 1609. ab la qual se delibera que se enderrocassen unas parets que havian fetas los pares de la companyia en tapar un carrer al costat de sa casa, com de fet se enderrocaren, no obstant que ditas parets se fessen ab interventio dels obrers, si be als 13. de dezembre dit any lo dit Consell de cent concedi licentia als dits pares, en fer ditas parets ab que dits pares fessen altre carrer com de fet lo feren y havent consultat ab los Advocats ordinaris de la pnt. casa, si lo dit Privilegi del Ser.[im] Rey en Pere, era concedit als consellers assoles o, a la Ciutat, y sis podian revocar las licentias que los consellers dels anys passats havian donades, a diverses persones, pera construhir y erigir monastirs, han respost que dit privilegi era concedit a la Ciutat y consell de aquella; y que conciderat la observança que de dit privilegi se ha seguit ab les deliberations despres de aquell fetas ab las quals esta prohibit per ordinacions, y deliberations, donar los Consellers ditas licentias, que lo savi Concell de cent pot revocar aquellas notificantho a las personas en favor dels quals foren concedidas. Y axi madurament considerat tot lo sobre dit los senyors Consellers y dites vuyt persones aconsellan, que lo savi Consell de cent pot revocar las ditas licentias donadas per dits Consellers per los prejudicis que ab ellas se concideran, no sols fets a la

Ciutat, per lo gran numero de cases se son enderrocades y per avant se podrian enderrocar, y faltaria lo concurs de la gent que es tant necessari per los drets que subvenen a tanta pobra gent, en los hospitals, y en temps de mal que Deu nos guarde per sa infinita misericordia, no sols a dita pobra gent pero encara a tots los habitants, religiosos, y religiosas que habitan en la pnt. Ciutat, lo que cessaria si faltavan dits concurs, y drets, no faltant a la pnt. Ciutat religiosos que administran los sagraments, si y conforme en dita suplicacio se conte largament, a mes del gran concurs de beneficiats que resideixen en la cathedral, y en las Iglesias parrochials de la pnt. Ciutat. Constant a notorio que los pobres religiosos que vuy acapten, no tenen lo sustento necessari, puig van per las portas tres y quatre voltas la semmàna, lo que abans no solian fer, y es molt cert, que crexer de nou mes monastirs, tots patirian, y seria desconsolatio general no poderlos socorrer, sino si done lo remey que conve impedint les dites fundacions ab tots los medis possibles, tant en scriurer a sa S.ᵈ al S.ʳ Nun.º de Espanya, y a les demes persones que aparega convenir; certiorantlos del dit Privilegi y observança de aquell Suplicantlos no donen loch a noves fundations, quant en fer una embaxada al Ill.ʳᵉ Capitol pera que sa S.ʳᵃ no don loch ni afavoresca ditas novas fundations y intimar y notificar de nou per observança de dit Privilegi a tots los convents de Bar.ª ja fundats y iglesias no amplien mes los dits monastirs y iglesias, y las casas, patis, horts y altres edificis comprats no los egregan ni ajunten en dits monastirs y iglesias ja fundades, pera que desta manera tinga lo dit privilegio (sic) la deguda executio y la ciutat vinga en tan gran augment de Ciutadans y habitants que tinga ocasio de donar loch a novas fundations sens prejudici dels convents que vuy son ja fundats.»

E lo dit concell ohit y entes lo dit paper de dits apuntaments dellibera que los apuntaments y coses contengudes en lo paper legit en lo pnt. concell fet per los s.ᵒʳˢ concellers y vuytena anomenada per aquex effecte se posen en exequtio com en ell se conte cometent com lo dit concell comet la exequtio de aquelles als s.ᵒʳˢ concellers y vuytena ia dita ab plenitut de poder Abdicant com lo dit concell abdica als s.ᵒʳˢ concellers qui son y per temps seran lo donar semblants licentias sens expressa delliberatio del savi concell de çent a

pena de una tersa de sos salaris aplicadora al hospital general de la pnt. ciutat y que en lo introhit de son offici consular sels notiffique la pnt. delliberatio per Hieronym Sabata Scriva Rational lo qual tingue obligatio de continuarla en dietari.

Lo sr. infant cardenal lloctinent y capita gnal. sen ana a Montserrat y per haverhi guardes lo sargento major prengue lo nom del sor. conceller en cap com ha coronell.

Dit die lo s.^{im} s.^{or} Infant cardenal lloctinent y capita general del pnt. principat de Cathalunya sen ana de sta ciutat fins a Montserrat per star alli un quants dies y per quant y havie guardes per squadres mentres que lo dit s.^{or} cardenal stigue a Montserrat lo s.^{r} Joseph de Bellafilla sargento major de la çiutat ana cada vespre a pendrer lo nom del s.^{or} conceller en cap en sa casa com ha coronell que es per no trobarse en ciutat lo s.^{or} governador.

Delliberatio dels sors. concellers ab vot y parer de la vuytena per la fundatio de nous monestirs en la pnt. ciutat de Barcelona.

DIMARS a XV. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers absent lo ters ab vot y parer de la vuytena ia anomenada per lo negossi de les noves fundations de monestirs feren la delliberatio seguent. Per quant lo savi concell de cent tenint attendentia que lo s.^{im} Rey en Pere ab son Real privilegi concedit a la pnt. ciutat a 25. de Juliol 1370. per les rahons y motius en ell expressats disposa y mana que no se eregescan ni funden novas iglesias y monestirs en la pnt. ciutat y que los ja fets y eregits no puguen ampliarse ni estendrer a mes del que conte son siti y ediffici, a pena de molirlos y enderrocarlos, tenint tambe attendentia que desde la concessio de dit privilegi fins lo any 1631. los concellers qui son stats de la pnt. ciutat y savi concell de cent de aquella, afectants summament al culto divino y religiosos dell, han tollerat y permes se edificassen y construissen en la pnt. ciutat nous santuaris monestirs y convents los quals eo casi tots se han de sustentar de almoynes que cada die hostiatim van demanant per les portes de les cases dels poblats en dita ciutat, y ab bassins, o, plats per ses iglesies, los quals per ser tants venen a patir molt, per no trobarse suficientment les caritats que per son sustento han menester restant de aixo molt afligida la pnt. ciutat per veurer que redunda no sols en dany de ells matexos pero encara dels hospitals de aquella en los quals per dita causa en gran exces han minvat y disminuit les almoynes que abans sels feyen com de axo se te molt certa experientia (charitat a totes les demes privilegiada) y que en sdevenidor vindrie aquella en maior detriment de dits hospitals hoc y encara de les parrochials iglesies de dita ciutat nostres mares, les quals per dita causa vuy en dia stan casi

del tot exauctas de caritats y de persones que las frequenten y ho starien mes sis donave lloch a noves fundations de monestirs y convents dellibera perso dit savi concell de cent celebrat a 12. del corrent entre altres coses que los apuntaments legits en aquell contenints la exequtio de dit privilegi fossen posats en exequtio cometent aquella al s.ors concellers y vuytena per dit effecte anomenada ab plenitut de poder en exequtio de la qual delliberatio y en virtut de la facultat y potestat ab ella ha dits s.ors concellers concedida y usant de aquella a concell de dites vuyt persones delliberen que sien revocades y annullades qualsevol licenties per los molt Ill.res s.ors concellers dels anys 1630. 1631. y 1632. concedides ha favor dels pares descalsos de la S.ma Trinitat, clergues teatinos y clergues menors com ab la present revocan cassan y annullan aquelles com si fetes no fossen y que la pnt. revocatio los sie intimada y notifficada y als demes convents ja eregits sels intime y notifique no crescan del die pnt. en avant ni amplien aquells y serven lo contengut en dit privilegi altrament dits s.ors concellers manaran posar en exequtio aquells y no res menys se fasse una embaxada al molt Ill.re capitol arrimada al contengut en dits apuntaments y tambe scriguen y despatxen les cartes convenients pera sa sanctedat nuntio Apostholich y demes persones a qui convinga y que la pnt. delliberatio y intimes en virtut della fahedores sien continuades per Hieronym Sabata Scriva Rational en lo pnt. dietari ha hont tambe sta continuda dita delliberatio per dit savi concell de cent feta perque de tot se tingue la notitia que conve.

Mort de la sra. Xammar mare del sor. Franch. Xammar conceller ters de la pnt. çiutat.

Dit die dematí a les deu hores vingue en la casa de la ciutat un s.or capella de part del s.or Franc.h Xammar conceller ters pera fer asaber als s.ors concellers companys seus com nre. S.or ere stat servit de aportarsen en la sua s.ta gloria de Paradis a la s.ra Xammar mare sua y que axi dits s.ors concellers fossen servits tenir per scusat de poder venir en la casa de la çiutat los die[s] del dol E lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers digue que als s.ors concellers los havie molt pesat de la mort de la s.ra Xammar y ne tenien lo sentiment ere raho y que besaven les mans al s.or conceller y que fes lo que fos servit y que en aquell punt havien ordenat a Hieronym Sabata Scriva Rational se conferis en casa de dit s.or conceller pera donarli lo pesame de part de dits s.ors conce-

llers com de fet y anirie encontinent. E axi ana dit Sabata en casa de dit s.^{or} Xammar conceller ters la qual te junt la plassa de Sta Anna y arribat alli troba dins de una ressala lo dit s.^{or} conceller en companya del s.^{or} don Miquel Sala Regent la Real cancellaria en lo present principat de Cath.^{a} oncle de dit s.^{or} conceller y lo s.^{r} micer Ferrus Advocat fiscal del Real concell y alguns altres cavallers deutes de dit s.^{or} conceller al qual dit Sabata digue que los s.^{ors} concellers besaven les mans a sa s.^{ria} y que nre. S.^{or} fos servit de tenirse per content de la s.^{ra} sa mare que sie en gloria que als s.^{ors} concellers los havie molt pesat de sa mort y ne tenien lo sentiment ere de raho y que en lo que los s.^{ors} concellers lo poguessen servir ho farien ab molt gran voluntat y que summament desijarien acudir a sa deguda obligatio perque conforme dispose lo dietari tenien obligatio de anar los s.^{ors} concellers lo primer y segon die al dol en casa de dit s.^{or} conceller pero que duptaven no tinguessen de menester licentia expressa del concell de cent per star privats per aquell de anar a ninguns actes publichs per raho de la contentio de la cobertura y tambe dubtant no tinguessen alguns encontres en particular ab lo s.^{or} Regent per haver de star en lo dol com ha germa de dita s.^{ra} Xammar y oncle de dit s.^{or} conceller y que axi lo dit s.^{or} conceller fos servit aserca de asso dir son parer. A les quals coses respongue dit s.^{or} conceller que stimave molt als s.^{ors} concellers la merçe li feyen y que per ella los besave les mans y que çert si hi havie remey de anarhi en sa presentia serie honrrarlo molt y que si aparexie ha sa s.^{ria} aserca de axo aiuntar una promenia y quant no lo concell de cent fessen lo quels aparegues y que en lo tenir ningun encontre axi ab lo s.^{or} Regent com ab altre stigues cert sa s.^{ria} no ley haurie de ninguna manera perque lo s.^{or} Regent en cars y fos starie de manera que no farie preiudici algu als s.^{ors} concellers y les hores lo dit s.^{or} Regent que alli ere al costat del dit s.^{or} conceller hoint stes coses digue: «mossen Sabata digue v. m. als s.^{ors} concellers que si es de son gust venir que per mi no tindran ningun encontre perque yo stare con stigui en lo dol de micer Jaume Dalmau mon sogre advocat que fonch de la ciutat que per dita causa y anaren los s.^{ors} concellers ço es que los s.^{ors} concellers stigueren tots sinch assentats ab ses cadires al enfront del aposento tots sols sens star ninguns ab ells y jo stigui apres a la primera cadira de hu

dels dos costats de dit aposento ab los demes qui staven en dita istantia y desta manera noy pot haver ningun encontre» y tornada sta resposta per dit Sabata als s.ors concellers tenint en si madur colloqui y parlament determinaren que per llur satisfactio se aiuntas lo concell de cent per lo despres dinar de dit die lo qual aiuntat y proposat en ell lo dit fet fonch per dit concell delliberat que attes ere molt just y posat en raho y haventhi exemplars en lo dietari esserse fet altres vegades que perso fos dispensat en anar los s.ors concellers al dol de la s.ra Xammar per ser mare del s.or Xammar conceller ters en casa de dit s.or conceller ab la forma acostumada restant lo demes de la delliberatio feta per dit concell lo any proppassat per raho del negossi de la contentio de la cobertura en sa forsa y valor.

Dit die a la tarda torna de Montserrat a la present çiutat lo s.im s.or cardenal lloctinent y capita general del pnt. principat de Cath.a lo qual sen ere anat a 12. del corrent.

Lo sor. Infant cardenal torna de Montserrat a la pnt. çiutat.

FRAN. BRU Conçeller en cap.

DIMECRES a XVJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores los s.ors concellers vingueren en la casa de la çiutat ab ses gramalles de dol de raixa negre y gorres de vellut fahentse aportar les faldes per uns criats y de alli acompanyats dels officials de la casa anaren al dol per lo enterro de la s.ra Xammar mare del s.or Franc.h Xammar conceller ters en casa de dit s.or conceller la qual te junt la plassa de s.ta Anna precehint licentia del concell de çent celebrat lo die de air y quant dits s.ors concellers foren puiats dalt entrant dins del aposento ha hont se tenie lo dol trobaren alli lo dit s.or Xammar conceller ters ab sa gramalla de dol ab lo cab cubert tenint ell lo cap del dol al enfront del dit aposento assentat ab sa cadira de repos y al seu costat staven posades quatre altres cadires de repos la una al costat del altra en les quals se assentaren los quatre s.ors concellers ço es apres del dit s.or conceller ters per tenir lo cap del dol, lo s.or conceller en cap, apres lo segon, apres lo quart y apres lo quint, sens tenir lò cap cubert sino lo ters per tenir com sta dit lo cap del dol y en lo dit enfront ha hont staven los s.ors sinch concellers noy stigue ninguna altra persona y lo s.or Regent Sala oncle de dit s.or conceller ters noy fonch per certa ocupatio tingue y als dos costats de dit aposento staven assentats alguns deutes de dita s.ra Xam-

Los sors. concellers van al dol de la sra. Xammar mare del sor. Franch. Xammar conceller ters.

mar ab ses cadires de repos ab ses gramalles de dol ab lo cap cubert y tornats los homens dels del acompanyament del enterro y los covens los s.ors concellers despedintse del dit s.or conceller sens fer ningun recibo als s.ors concellers ni acompanyament algu per quant en semblants actes de dol no es de costum sen tornaren del mateix modo en casa de la ciutat.

Jurament del magch. don Damia Jener Balle de Bar.a

Dit die despres dinar per ser lo jurament del mag.ch balle de Bar.a don Damia Jener los s.ors concellers vingueren en la casa de la ciutat ab gramalles de grana y feuse lo dit jurament sens serimonia alguna ço es que dit don Damia Jener a les quatre hores vingue en la casa de la ciutat per ha hont havie convidats alguns cavallers y ciutedans y apres arriba lo s.or veguer y se assenta a la ma dreta del s.or conceller en cap y lo dit mag.ch balle presta lo sagrament y homenatge en ma y poder de dit s.or veguer y encontinent lo dit s.or veguer li dona lo basto de balle y se assenta entre lo s.or conceller segon y quint per faltar lo ters per raho del dol de sa mare y apres lo dit mag.ch balle jura en ma y poder del s.or conceller en cap com es costum.

Segon die del dol de la sra. Xammar.

DIJOUS a XVIJ. de dit. — Demati a les nou hores los s.ors concellers tornaren ab les matexes gramalles de dol y gorres de vellut en casa de dit s.or conceller ters acompanyats de dits officials los quals stigueren del mateix modo que lo die antes y tampoch noy fonch lo dit s.or Regent y sols hi stigueren mija hora: lo tercer die noy tornaren per que no es costum sino per mort de conceller.

Embaxada del molt Ille. capitol de la seu per fer una proffesso de gracies en virtut de una carta de sa magd. enviada al dit Ille. capitol per la victoria del rey de Suessia.

DIVENDRES a XVIIJ. de dit. — Demati a les deu hores vingueren en la casa de la ciutat dos s.ors canonges ab embaxada de part del molt Ill.e capitol fahent a saber als s.ors concellers com havien rebut carta de sa mag.d ab la qual feye a saber al dit Ill.e capitol la felis victoria de la mort del Rey de Suessia remey tant gran per la cristhiandat y que axi en demonstratio de alegria tinguessen a be de fer una solempne proffesso en refferiment de gracies a Deu nre. s.or per una tant gran merce rebuda de sa divina ma y que al dit Ill.e capitol tingut madur colloqui y parlament sobre de asso li havie aparegut se dexas de fer dita proffesso per certes causes y rahons y motius molt justos sino que en lloch de aquella lo die de vuy se fes un solempne offici del Sperit S.t ab musica y acabat aquell te Deum laudamus per dins la seu y que axi per la corresponden-

tia que lo dit Ill.^{e} capitol deu a la ciutat ho feye a saber ha sa s.^{ria} pera que sa s.^{ria} fos servida fer lo que fos de son gust. E lo s.^{or} conceller en cap respongue en veu sua y dels demes s.^{ors} concellers companys seus ha dita embaxada dient que los s.^{ors} concellers stimaven ab les veres ere raho al molt Ill.^{e} capitol de la merce los feyen y que si be ere veritat que los s.^{ors} concellers no havien rebut carta alguna de sa mag.^{d} pero que todavia per la mateixa correspondentia ho veurien y manarien tornar resposta del fahedor al dit molt Ill.^{e} capitol y tenint aserca de asso encontinent los dits s.^{ors} concellers son parlament determinaren de enviar una embaxada al dit molt Ill.^{e} capitol per medi de Joseph de Bellafilla y de micer Bernat Sala en resposta de la llur embaxada dient ab ella com los s.^{ors} concellers besaven les mans al molt Ill.^{e} capitol y que per certes ocupations molt justes nols ere possible poder acudir a dit offici y te Deum laudamus stimant molt la correspondentia.

Dit die despres dinar a les tres hores los s.^{ors} concellers tenint ne licentia del concell de cent anaren al hospital general de Sta creu ha oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes.

Hospital general: anada dels sors. Consellers al sermo y a sercar las cambradas dels malalts.

DILLUNS a XXJ. de dit. — Lo s.^{or} Franc.^{h} Xammar conceller ters vingue lo demati en casa de la ciutat ab gramalla de dol de raixa negre y gorra de vellut ab lo cuello scarolat per lo dol de la s.^{ra} sa mare. Y los dos altres dies apres seguents vingue axi mateix en la casa de la çiutat.

Dol del sr. Conseller ters per la mort de sa mare.

Dit die los s.^{ors} concellers enviaren una embaxada al molt Ill.^{e} capitol de la seu per medi del s.^{or} Hieronym de Navel ciuteda y don Joan de Josa en exequtio de la delliberatio del concell de cent celebrat a 12. del corrent contenint en effecte que lo dit molt Ill.^{e} capitol fos servit tenir a be y fer merçe a la ciutat en no voler concentir en que se funden mes monestirs en la present ciutat y los ultims fundats de pochs anys atras revocar attesos los grans danys y preiudicis molt notables ne redundan a la dita çiutat y poblats della com mes llargament en dita delliberatio se conte. A la qual embaxada respongue lo dit molt Ill.^{e} capitol que besave les mans a sa s.^{ria} y que ho mirarie y tractarie y que de la llur determinatio ne farien sabidors als s.^{ors} concellers als quals lo dit capitol desijave donar gust en lo que de sa part sels demanave.

Embaxada enviada al molt Ille. capitol per les fundations de nous monestirs.

DISAPTE a XXVJ. — Demati a les deu hores vingueren en

Embaxada del molt Ille. capitol en resposta de altra embaxada per les fundations de nous monestirs.

la casa de la ciutat lo s.^{or} don Hiecinto Descallar y lo s.^{or} ..... [en blanch] canonges de la seu ab embaxada de part del molt Ill.^{e} capitol per tornar resposta a la embaxada que de part dels s.^{ors} concellers ha dit capitol fonch feta a 21. del corrent en respecte de las novas fundations de monestirs dient com lo molt Ill.^{e} capitol tenint madur colloqui y parlament aserca de asso havie determinat se donas gust als s.^{ors} concellers en lo que li fonch demanat de llur part y maiorment sent de tanta convenientia y beneffici per la ciutat que axi procurarie lo dit capitol de aqui al devant en que no se donas lloch a novas fundations de nous monestirs pero que en las ja fundadas revocarles tenie en si alguna difficultat per haverho scrit per part del dit capitol al R.^{im} nuntio de Spanya pero que en tot veurien lo que se porie fer en beneffici de la pnt. çiutat.

Intimes fetes als monestirs de la present ciutat.

En exequtio de la delliberatio del concell de cent celebrat a 12. del corrent en respecte de les noves fundations de monestirs attes fonch delliberat se intimas a tots los monestirs de la pnt. çiutat foren perso fetes les intimes del thenor seguent.

«Intimau y notifficau als pares descalsos de la S.^{ma} Trinitat que los molt Ill.^{es} s.^{ors} concellers de la pnt. ciutat lo die pnt. y baig scrit en exequtio de la delliberatio feta per lo savi concell de çent celebrat a 12. del corrent ab vot y parer de les vuyt persones pera les coses infrascrites nomenades han feta la delliberatio seguent: los s.^{ors} concellers absent lo ters ab vot y parer de la vuytena etc. inseratur de verbo ad verbum prout est descripta in presenti libro die 15. currentis qua inserta dices. La qual intima se fa a istantia de Steve Gilabert Bruniquer syndich de la pnt. ciutat en Bar.^{a} a 15. dies del mes de febrer 1633.

Scriba conçilij

AGRAMUNT notarius.»

Per Joannem Galitxo portarium Regium fuit presentata dictis fratribus inventis dicto die in pomerio sive rambla a fra Onophre de S.^{to} Thomas.

Similis fuit facta clericis teatinos al pare don Siro Tressuero die 21. feb. 1633. per Joannem Busquets.

Similis fuit facta clericis minoribus, al pare fra Joan dicto die.

Similis fuit facta als pares del Bon Succes al pare porter dicto die.

Similis fuit presentata priori et conventui del Carme al pare t.

Similis priorissæ et conventui Angelorum a la tornera dicto die.

Similis priorissæ et conventui de les Hieronymes a la tornera dicto die.

Similis Abbatissæ et conventui S.[tæ] Elisabethis a la tornera dicto die.

Similis monesterio de Hierusalem a la tornera dicto die.

Similis als Agustins descalsos al pare porter dicto die.

Similis al monestir de St Franc.[h] al pare porter dicto die.

Similis al monestir de la Merçe al pare porter dicto die.

Similis al monestir de Sta Clara a la tornera dicto die.

Similis priori et conventui S.[ti] Augustini a fra Hieronym Alcaraz porter.

Similis Abbatissæ et conventui S.[ti] Petri Puellarum a la tornera.

Similis priori et conventui S.[tæ] Catherinæ al porter.

Similis correctori et conventui S.[ti] Fran.[ci] a Paula.

Similis priorissæ et conventui de Junqueres.

Similis priorissæ et conventui de les Madalenes.

Similis priorissæ et conventui de Montesion.

Similis monialibus descalsiatis.

Similis monialibus S.[ti] Franc.[i] a Paula.

Similis al Rector de la companya de Jhus. dexada al hermano Jayme porter.

Similis a les monges caputxines a la tornera.

Similis a les monges minimes de St Fran.[co] de Paula.

Turmenta en lo moll y lo que se feu per part de la ciutat en defensa de les galeres y vexells de dit moll.

Haventse mogut los dies atras en la matinada molt gran tempestat y turmenta en la mar que per veurer les galeres y demes vaxells staven en lo moll de la pnt. ciutat staven a perill de perdres encontinent de saber ho ana lo s.[or] conceller quint al moll per donar alli orde axi al guardia del port com a les demes persones convingues per la aiuda de dites galeres y vaxells y tambe en lo mateix punt ana en casa del s.[or] conceller en cap un capita de infanteria dientli com lo s.[r] duch de Fernandino general de les galeres de Spanya que staven en lo moll de la

pnt. ciutat besave les mans a sa s.^{ria} y quel suplicave y ha tots los s.^{ors} concellers fossen servits manar se posassen algunes graelles per fer llum en lo moll pera poder veurer millor lo que convindrie fer per la deffensa de dites galeras y vexells en dita turmenta y lo s.^{or} conceller en cap respongue a dit capita que besave les mans a sa ex.^{a} y que stigues molt cert sa ex.^{a} que los s.^{ors} concellers no sols axo pero encara tot lo que demes convingues ho manarien fer fer ab molta puntualitat y anat que sen fonch lo dit capita sen ana lo dit s.^{or} conceller en cap al moll y alli troba lo s.^{or} conceller quint y encontinent manaren fer posar graelles y lo demes fonch necessari per raho de dita turmenta y lo endema a la nit lo s.^{or} don Bernardino de Marimon ana en casa del s.^{or} conceller en cap ab un recaudo de part de sa Altesa lo s.^{im} s.^{or} Infant cardenal dient que stimave molt als s.^{ors} concellers lo que havien fet la nit antes en la solicitut y cuydado havien tingut no sols en lo fer posar dites graelles en lo moll com tambe en ser anats alli en persona los dits s.^{ors} concellers y haver manat fer totes les demes coses convenients y necessaries per raho de dita turmenta y que sa Altesa ne restave molt content y quels pregave ho continuassen fins a tant dita turmenta fos passada. A les quals coses respongue lo s.^{or} conceller en cap ha dit s.^{or} don Bernardino que besaven les mans a sa Altesa per tanta merçe y que stigues molt cert que en tot lo que tocarie a la çiutat ho farien ab molta puntualitat y vigilantia com tenien particular obligatio y que lo dit s.^{or} conceller en cap en persona sempre que sentis tirar les galeres que ere la senyal de patir exirie al moll. E al cap de mija hora tornant dit s.^{or} don Bernardino de Marimon al dit s.^{or} conceller en cap li digue com anave alli de part de sa Altesa pera que attes lo temps no se ere encara adobat y perillave a la tarda de mes turmenta que axi sa Altesa pregave als s.^{ors} concellers tinguessen a be de manar stiguessen enseses les graelles del moll tota la nit y que tambe sentint algun tir de pessa de artilleria de dites galeres que serie fer senyal de dita turmenta volguessen fer acudir la gent y demes coses convenients y necessaries per la deffensa de dites galeres y vexells que staven en lo moll que sa Altesa ho stimarie molt a la ciutat com de fet ne restave sa Altesa molt content de la ciutat de tot lo que per part de ella se havie fet y que pus lo s.^{r} conceller en cap havie offert de exir en persona sempre que sentis tirar algun tir de les galeres

sa Altesa ne dormirie molt descansat y lo s.^{or} conceller en cap digue al dit s.^{or} don Bernardino de Marimon que los s.^{ors} concellers besaven les mans a sa Altesa per tanta merçe y que no sols axo pero encara tot lo demes convingue y toque ha fer a la ciutat al servey de Deu nre. s.^{or} de sa mag.^{d} y beneffici universal de tots y en deffensa y seguretat de dites galeres y vaxells que stan en lo moll de la pnt. çiutat ho farien ab moltes veres.

FRAN. BRU Conçeller en cap.

MARS

Appellatio dels pares descalsos de la Sma. Trinitat.

DIMARS lo primer. — En aquest die se continue una Appellatio que a instantia dels pares descalsos de la s.^{ma} Trinitat se presenta als s.^{ors} concellers a 19. de febrer prop passat segons que llargament se conte en poder del scriva maior de la pnt. casa la qual App.^{o} es del thenor seguent: «Molt Il.^{es} s.^{ors} = Las delliberations fetas los dies passats en lo savi concell de cent y per v.^{a} s.^{a} tenint segons diuhen comissio y facultat de dit concell les quals son stades notifficades al p.^{e} fra Onophre de s.^{t} Thomas religios descals de la s.^{ma} Trinitat y ministre del convent de Saragossa son nullas lesivas y preiuditials al dret que lo monestir y convent de dits pares descalsos trinitaris te acquirit y axi diu de nullitat de aquelles y en cars necessari y util provoca recorre y appella ha degut superior al qual toca reparar dites nullitats y lesio y supplica esserli concedits Aposthols Reverentials de la denegatio dels quals altra vegada appella ut supra requirendo notarium etc.» A les quals coses respongueren los s.^{ors} concellers quod retinebant sibi terminum juris ad respondendum. E apres en est die lo primer del corrent mes de mars los dits s.^{ors} concellers donaren la resposta del thenor seguent. «Responent los molt Ill.^{es} s.^{ors} concellers a la Appellatio a ses s.^{rias} presentada per P.^{e} Pau Subirats procurador dels pares religiosos descalsos de la s.^{ma} Trinitat de les delliberations fetas en lo savi concell de cent diuen y responen que ditas delliberations son justas y rectas resultant de privilegis Reals a la pnt. ciutat concell y singulars de aquella atorgats en los quals per los motius en aquells contenguts sta prohibit

fundarse noves Religions en la pnt. ciutat y aquellas empliar sots pena de demolitio de dits officis (sic) y per moltes altres rahons y motius en dites deliberations contengudes a les quals se ha relacio fundades ab lo concili de Trento y bulla de Clement octau y la notoriedat de las necessitats que patexen les religions de las ordes mendicants que vuy stan fundades en la pnt. ciutat y per aquestas y altres molt fundades rahons en dret donen Aposthols reffutatoris.»

Hospital general: anada dels sors. Consellers al sermo y miserere, y à sercar las cambradas dels malalts.

DIVENDRES a IIIJ.° de dit. — Despres dinar a les tres hores los s.ors concellers anaren al hospital general de s.ta Creu acompanyats dels offiçials de la pnt. casa ha oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes tenint ne expressa licentia del concell de cent celebrat los dies passats.

Idem.

DIVENDRES a XJ. de dit. — Los s.ors concellers anaren lo despres dinar a les tres hores al hospital general de s.ta Creu tenintne licentia del concell de cent ha oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes.

Professó de sta. Madrona: prorrogació per fanchs.

DIMARS a XV. de dit. — Festa de s.ta Madrona. — La proffesso que dit die se havie de fer per lo clero de la seu per anar ha dir lo offici en la sua s.ta casa en la montanya de Monjuych fonch porrogada per lo disapte propvinent per respecte de molts fanchs. FRAN. BRU Conceller en cap.

Lo sor. Infant cardenal envia ha demanar franquesa als sors. concellers pera traurer de la pnt. ciutat uns cavalls y çellas.

DIMECRES a XVJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la ciutat demati a les deu hores un cavaller de palassio de part del s.im s.or Infant cardenal lo qual digue als s.ors concellers com lo s.im s.or Infant cardenal tenie neçessitat de franquesa pera traurer de la pnt. ciutat 47. cavalls y 42. caixas pera posar çellas de cavalls y jayhesos los quals eren vinguts de Napols per enviarlos al Rey nre. s.or pera son Real servey donant pera dasso y amostrant als s.ors concellers un paper firmat de ma de sa Altesa pera que se donas fe y credit al sobre dit y que sa altesa ne gustarie molt se li donas dita franquesa. A les quals coses respongue lo s.r conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors conçellers que los concellers desta çiutat besaven les mans a sa Altesa y que desijant donarli gust y contento no sols en lo que de part sua sels demanave pero encara en tot lo que fos possible de servirlo ho farien de molt bonissima gana y axi los dits s.ors concellers se firmaren en dit paper ordenant al mag.ch clavari donas dita franquesa a sa Altesa conforme de sa part fonch demanada.

Hospital gral.: anada dels s^{ors}. Consellers al miserere.

DIVENDRES a XVIIJ. de dit. — Los s.^{ors} concellers anaren al miserere al hospital general.

Professó de s^{ta}. Madrona; prorrogació per pluja.

DISAPTE a XVIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die la proffesso que havie de anar a s.^{ta} Madrona fonch porrogada per lo dilluns proxim per respecte de haver tambe plogut.

Proffesso per anar a Sta. Madrona attes no si pogue anar lo die de la festa.

DILLUNS a XXJ. de dit. — Demati a les nou hores se feu proffesso per lo clero de la seu la qual ana ha dir lo offici en la iglesia y capella de s.^{ta} Madrona en la montanya de Monjuych per lo que lo die de la sua festa a 15. de dit noy pogue anar per respecte de haver plogut: los s.^{ors} concellers noy anaren per starne privats per lo concell de cent per raho de la cobertura sino que capellans de la seu ab capes aportaren les vares del talem en dita proffesso.

Jurament del s^{or}. Ramon Romeu de veguer de Bar.^{a} sens serimonia.

DIMARS a XXIJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores fonch lo jurament del s.^{or} Ramon Romeu ciuteda honrrat de Bar.^{a} del carrech de veguer de la pnt. ciutat lo qual se feu en esta forma sens serimonia alguna ço es que vingue en la casa de la çiutat lo dit s.^{or} Romeu acompanyat de alguns cavallers y çiutedans y se assenta per no haver jurat encara al costat del s.^{or} conceller quint y apres vingue lo s.^{or} don Damia Jener balle de Bar.^{a} lo qual se assenta entre los s.^{ors} concellers ters y quint y encontinent lo dit s.^{or} Ramon Romeu presta lo sacrament y homenatge en ma y poder de dit s.^{or} balle y en haver prestat lo dit sagrament y homenatge lo dit s.^{or} balle li dona de ses mans lo basto ho vara de veguer y encontinent lo dit s.^{or} veguer se assenta en son lloch tenint la precedentia del s.^{or} conceller en cap y jura en ma y poder de dit s.^{or} conceller en cap com es costum.

Dijous st.

DIJOUS a XXIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die dijous s.^{t} si be los s.^{ors} concellers tenien obligatio de anar en la seu todavia noy anaren per starne privats per lo concell de cent per lo negossi de la cobertura.

Divendres st.

DIVENDRES a XXV. de dit. — Divendres s.^{t} — Los s.^{ors} concellers tampoch no anaren en la seu per les rahons dalt ditas.

Disapte st.

DISAPTE a XXVJ. de dit. — Disapte de Pasqua. — Tampoch no anaren en la seu los s.^{ors} conçellers per ditas rahons.

Die de Pasqua.

DIUMENGE a XXVIJ. de dit. — Festa de Pasqua de Resurrectio. — En aquest die los s.^{ors} concellers tampoch no anaren en la seu per dites rahons.

Visita ordinaria al studi general.

Dijous a XXXJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les tres hores los s.ors concellers tenint ne licentia del concell de cent per no poder anar en ningunes pars per raho del negossi de la cobertura, anaren al studi general ab les vuyt persones de tots staments de dit concell pera fer la visita ordinaria se havie de fer antes de les festes de pasqua en virtut de les ordinations fetes per lo dit concell de cent.

Fran. Bru Conceller en cap.

ABRIL

Festa de nra. sra. mudada en altre die.

Dilluns a IIIJ.° de dit. — En aquest die se feu la festa de la Annunciatio a nra. s.ra per no poderse fer lo die propri a 25. de mars proppassat que ere lo divendres s.t y axi fonch transferida per lo pnt. die y fonch feta festa tot lo die manada conforme lo mateix die de dita festa.

Jurament dels Taulers de la taula de la ciutat.

Dijous a VIJ. de dit. — En aquest die se feu lo jurament dels taulers de la taula de la pnt. çiutat qui foren extrets a 17. de jener proppassat die de s.t Antoni los quals juraren en esta forma ço es que demati a les deu hores vingueren en la casa de la çiutat micer Joseph Estavenell tauler nou ciuteda y Franc.h Onophre Par y Jaume Pi mercaders taulers mercaders vell y nou acompanyats de alguns cavallers y çiutedans los quals taulers se assentaren ço es lo dit Jaume Pi tauler vell mercader a la part dreta apres dels s.ors concellers y los dits micer Stevanell y Franc.h Onophre Par taulers nous a laltra part apres dels s.ors concellers y alli prestaren lo sagrament y homenatge en ma y poder del s.or conceller en cap y encontinent se mudaren de lloch y apres vingueren en la casa de la çiutat tots los offitials de la taula y prestaren tambe lo jurament y apres ab la agraduatio que sta continuada en lo llibre de agraduations que aporta lo scriva de les obres anaren en la lonia anant al extrem del bordo del s.or conceller ters micer Joseph Stevanell tauler nou ciuteda y al extrem del bordo del s.or conceller quart mossen Franc.h Onophre Par tauler nou mercader y al seu costat mossen Jaume Pi tauler vell mercader y essent a la lonia los s.ors consellers se assentaren tots sinch sols en un scon junt de la taula y al cap de una stona sen anaren cada hu en ses cases.

La ciutat feu tirar la artilleria per esser nat per tal die sa magt. y per trobarse lo sr. cardenal son germa en Bar.^{a}

Divendres a VIIJ. de dit. — Venint a notitia dels s.^{ors} concellers com lo s.^{im} s.^{or} cardenal en est die feye una gran festa en palatio en alegria que la mag.^{d} del Rey nre. s.^{or} germa seu feye anys per ser nat tal die y que tambe les galeres se trobaven en lo moll per ventura farien alguna salve de artilleria y que aparexerie be que la çiutat per trobarse assi pnt. lo dit s.^{or} cardenal son germa fes tambe alguna demonstratio de alegria perso los s.^{ors} concellers tenints aserca de estes coses madur colloqui y parlament manaren convocar una promenia de tots staments a la qual proposaren totes stes coses les quals proposades fonch per aquella delliberat que per trobarse assi pnt. lo s.^{im} s.^{or} cardenal y ser germa del Rey nre. s.^{or} devie la pnt. çiutat fer alguna demonstratio de alegria fahent tirar la artilleria de la ciutat al mig die com de fet en tocar les dotse hores del mig die tiraren la artilleria dels baluarts de llevant mijorn y baluardet del vi de la çiutat y entenent asso lo s.^{or} cardenal ne resta molt content de que la ciutat fes esta tant honrrada demonstratio de alegria y es de saber que algunes de les pesses se tiraren ab bala com ha salve Real per fer mes festa y encontinent lo dit s.^{or} cardenal envia orde a les galeres que staven en lo moll fessen tambe lo mateix com de fet ho feren al cap de una hora apres de haver tirat los baluarts de la çiutat.

Visita feta per dos cavallers ha un embaxador de la çiutat de Çaragossa.

Diumenge a X. de dit. — En aquest die venint a notitia dels s.^{ors} concellers que ere arribat en la pnt. ciutat lo s.^{or} don Lupersio de Contemina embaxador de la ciutat de Çaragossa pera donar lo parabien de part de dita ciutat al Ill.^{im} y R.^{im} s.^{or} don Joan de Gusman Archebisbe de Tarragona de la nova electio de Archebisbe de Çaragossa los dits s.^{ors} concellers no obstant lo dit s.^{or} embaxador no vingues per negossis de la ciutat todavia per la correspondentia molt gran se tenen les dos çiutats de Bar.^{a} y Çaragossa y en consideratio tambe de les moltes cortesies y honrres que la dita çiutat de Çaragossa ha sempre fetas y usadas axi a concellers com ha embaxadors de sta ciutat han passat per ella li enviaren dos cavallers qui foren lo s.^{or} Joseph de Bellafilla y lo s.^{or} Bertran Desvall en la casa ha hont posave lo dit s.^{or} embaxador en casa de Joan Franc.^{h} Cudina en lo carrer de la Merce ha donarli la ben vinguda de part desta ciutat y ha offerirli que en tot lo que esta ciutat lo pogues servir ho farie ab molt gran voluntat: la qual embaxada y visita rebe lo dit s.^{or} embaxador ab molt gran

aplauso y contento y ab demonstrations de molta stimatio rebent los dits cavallers al cap de la scala y al anarsen no obstant ley replicaren per moltas vegades los acompanya fins a la entrada de dita casa fahentlos molts compliments y cortesies.

Embarcatio del sim. sor. cardenal per anarsen de sta çiutat.

DILLUNS a XJ. de dit. — En aquest die haventse de embarcar lo s.^{im} s.^{or} cardenal per anarsen de sta ciutat per passar en lés pars de Italia, o, Flandres ha hont sa mag.^{t} li te ordenat antes de embarcarse lo despres dinar a les quatre hores ana en la seu ab sos cotxes vestit de vermell com ha cardenal y apres de haver feta oracio al altar mayor baxa baig a la capella de s.^{ta} Eulalia la qual stave molt ben posada y adornada y alli feu tambe oraçio y mentres feu oracio se li cantaren uns motets a cant de orgue y apres exint de dita seu tornant se a posar ab son cotxe sen ana per la Boria per lo Born Vidrieria y entra ha fer oraçio dins la capella de nra. s.^{ra} de Montserrat que sta alli devant la torra nova y apres tornantsen sen anaren vora muralla a palassio y en ser dins palassio de sa tribuna que mira al altar maior de s.^{t} Franc.^{h} per despedida feu oracio ab molt gran devotio al s.^{im} sacrament que per sa partida se tenie patent conforme axi mateix se feu per la embarcatio de la s.^{ma} Reyna de Ungria germana sua a 12. de juny 1630. y apres entre les sis y set hores de la tarda no obstant sota del pont de son palassio sa Altesa se havie fet fer un pont per embarcarse toda via sen ana ab dits cotxes vora muralla y exint per lo portal de mar y anant fins al moll alli se volgue embarcar ab una barqueta que li havien aparellada molt ben posada y adornada y encontinent fonch entrat dins la galera capitana la qual stave molt ben adornada ab la tenda de domas carmesi groch y vermell ab moltes flamules gallardets y standarts y les demes altres galeres tambe ab ses flamules y gallardets que eren 18. ho 20. galeres tiraren y dispararen totes la artilleria y la ciutat no tira ninguna pessa per quant no es costum tirar al anarsen persona Real de sta ciutat en senyal de la tristor te la ciutat de sa partida ni tampoch noy anaren los s.^{ors} concellers a despedirse de sa Altesa per raho de la contentio de la cobertura conforme se feu per la dita embarcatio de la s.^{ma} Reyna de Ungria die y any dalt dits y a la mija nit se parti sa Altesa ab dites galeres del moll de sta çiutat pera la vila de Cadaques pera seguir de alli lo orde de sa mag.^{t}: nre. s.^{or} sie servit donarli molt bon passatge y li done lo prospero y

feliz succes per tots desijat al seu s.t servey de sa mag.d y de tota la cristhiandat Amen.

Embaxada feta per dos cavallers als sors. deputats per negossi dels sors. inquisidors.

DIJOUS a XIIIJ.° de dit. — En aquest die se feu una embaxada per los s.ors Miquel Pol y Bertran Desvall de part dels s.ors concellers als s.ors deputats del general de Cath.a pera donarlos raho com devant dels s.ors concellers havien feta quexa alguns mercaders dient que per orde dels s.ors inquisidors se feye impediment al libero comers ab una novedat han introduhida de poch temps ensa que es ordenar que ningun vexell done cartes ni despaigs ni se li done pratiga ni desembarch ningu que primer no pressehesca lo enviar alla en son nom y fer regonexensa per part sua dels vexells rebent dels patrons y fentse pagar algun dret fent detenir los vexells y mes se fan saludar los oficials qui fan dita regonexensa ab tirs de cano lo que apar a mes es nou vectigal pot ser en gran dany de la exactio dels drets axi del general de Cath.a com de la çiutat y en diminutio dells y sens fer distinctio de vexells ni de nations, supplicant ha dits s.ors diputats sien servits axi per lo que toca a son interes com de la çiutat y prerrogativas de ella en lo que te respecte en donar pratiga y imposar nous vectigals voler hi traurer la ma y fer les diligenties convenients en dit negossi. A les quals coses respongue lo s.or deputat ecclesiastich que eix negossi ere de molta consideratio y que nos podie presumir que los s.ors inquisidors sabessen cosa alguna de axo sino que devie ser dels officials inferiors y que ells ho tractarien y que acudirien axi en servir a la çiutat com en fer tot allo que convindrie fer per sa part en beneffici del negossi.

DIVENDRES a XV. de dit.

FRAN. BRU Conceller en cap.

Carta del sor. Duch d' Alburquerque, fent a saber las esposallas de sa filla Isabel ab lo sor. Duch de Maqueda.

DISAPTE a XVJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la ciutat lo secretari Perez lo qual dona una carta del s.or duch de Alburquerque als s.ors concellers la qual es del thenor seguent.

«A la ciudad de Bar.a etc.

Cumpliendo con las obligaciones que tengo de verdadero servidor de v. s. y con lo que deseo ocasiones de su servitio en que poder lo pareçer meyor, doy quenta a v. s. como tengo concertado de casar a Ysavel mi hija mayor con el s.or duque

de Maqueda y Naxara, para que con su aprovaçion y servirse v. s. de todo lo que me tocare se assegure el açierto deste negossio y seha mayor la alegria. G.de Dios a v. s. muchos anyos Madrid a 26. de marzo *1633*.

EL DUQUE DE ALBURQUERQUE.»

Per lo pare comissari general de st. Franch. que ere passat per parsquey havie hagut mal contagios.

DILLUNS a XVIIJ. de dit.—En aquest die vingue en la casa de la ciutat lo s.r secretari Perez lo qual digue als s.ors concellers com anave alli de part del s.or canceller y doctors de la junta del morbo del Real concell pera fer a saber a sa s.ria com se tenie notitia venien ab una galera de la squadra del duch de Tursis ha esta ciutat lo pare comissari general y alguns altres pares del orde de s.t Franc.h de les pars de Italia per anar a la ciutat de Toledo del Regne de Castella per assistir al capitol general se havie de tenir alli y que per quant se entenie havien passat, o, tocat per algunes pars ha hont hi hagut mal contagios que Deu nos guarde, no convenie dits pares entrassen en la pnt. ciutat sino que fessen la quarentena en alguna part fora della ab molt bones guardes conforme la Real carta que sa mag.d asserca de asso ne havie scrita al s.im s.or cardenal don Fernando lloctinent y capita general en lo pnt. principat de Cath.a feta ocular hostentio del original y dexada copia als s.ors concellers la qual es del tenor seguent: «S.mo infante don Fernando mi hermano mi lugar.te y capitan general en el principado de Cath.a y condados de Rossellon y Çerdanya, El marques de Castellrodrigo mi embaxador extraordinario de Roma me ha scrito como havia partido ya la buelta de Spanya el comissario general de la orden de san Fran.co y otros religiosos que vienen a celebrar el capitulo general y porque se entiende han passado por algunas tierras donde ha havido peste, me ha parecido avisaros dello y que olgare mucho que se prevenga en Cath.a la quarentena a estos religiosos que vienen en una galera de la squadra del duque de Tursis y segun lo que scrive el marques de Castellrodrigo no podran tardar en llegar, nro. s.or hos g.de como deseo. Madrid 19. març 1633.—Yo el Rey.—Pedro de Arçe.»—A les quals coses respongue lo s.r conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que los s.ors concellers stimaven molt al s.or canceller y demes s.ors doctors de la junta la merce los feyen en avisarlos de stes coses y que ab

moltes veres procurarien tenir la vigilantia y cuydado aserca de asso se requeria y que ho veurien y tractarien ab la maior brevedat possible y encontinent enviaren a sercar la guarda del port y li manaren que sempre que vinguessen galeres de les pars de Italia y ab elles vinguessen alguns pares de s.t Franc.h no sels donas pratica sens expres orde dels s.ors concellers.

DIMARS a XVIIIJ.º de dit. — Vingue en la casa de la ciutat lo dit s.or secretari Peres lo qual digue als s.ors concellers com los feye a saber de part de la junta com los dits pares eren entrats dins ciutat per terra y que se entenie eren dins lo monestir de s.t Franc.h y que axi convenie promptament se fessen les diligenties que la ciutat acostumave fer com de fet encontinent los s.ors concellers enviaren a sercar lo bastoner del morbo y ha Joan Planes perayre als quals manaren encontinent se conferissen en dit monestir de s.t Franc.h y alli al pare porter demanassen si eren entrats dins ciutat y eren en dit monestir dits pares y que sabent hi fossen muntassen de dalt his conferissen ab ells dient los y al pare guardia de dit monestir com los s.ors concellers los hi enviaven pera que los fessen exir fora de la ciutat pera purgar y fer la quarentena attento tenien avis de qui havien de creurer y obeir com eren passats per llochs en los quals y havie hagut peste, com en effecte se feu de eixa manera y per no voler obeir dits pares y ser ia deu hores de la nit anant una de ditas guardes a donarne raho als s.ors concellers sels dona orde que per aquexa nit per ser tant tart se deixas star fins a la matinada restant les dos guardes pera que restassen dits pares apartats y no concentissen se comunicassen ab los altres com axi se feu y perque a la matinada ni tot lo endema no volgueren obeir dits pares en exir fora de la ciutat ha fer la purga se resolgue per no causar algun struendo, o, alvarot en la ciutat traent los pares tan principals de la ciutat ab violentia y tambe per ser vingut lo secretari Peres de una part y apres lo d.r Pheliph Vinyes de altra de part del s.or canceller y de la junta ha fer gracies del fet y advertir als s.ors concellers quels agradarie lo prossehir ab dits pares ab dulsura y bon modo y que starien mes segurs dins ciutat en lo mateix monestir de s.t Franc.h que fora della y en altra part, se resolgue que no se apretas lo traurer dits pares ab violentia del monestir sino que les dos guardes continuassen sa diligentia en ferlos star apartats y que nos comunicassen ab los altres.

Per negossi de morbo dels pares de st. Franch.

Embaxador de Çaragossa.

Dit die se tingue concell de cent pera veurer lo que se havie de fer en respecte del embaxador de Çaragossa lo qual concell dellibera fos tot comes als s.ors concellers ab plenitut de poder.

Aniversari de don Pedro de Moncada en la lonia.

DIMECRES a 20. de dit. — Se feu lo aniversari de don Pedro de Moncada en la lonia y los s.ors concellers noy anaren per starne privats per lo concell de cent per raho de la contentio de la cobertura y dit die a la tarda anaren quatre cavallers ab atxes a convidar lo s.or embaxador de Çaragossa per lo dinar la ciutat li feye lo endema en casa del s.or conceller en cap.

Dinar al Embaxador de Çaragoça.

DIJOUS a 21. de dit. — Se feu lo dit dinar per part de la ciutat al dit s.or Embaxador en casa del s.or conceller en cap en lo qual foren los s.ors sinch concellers lo dit s.or embaxador dos s.ors canonges de la seu de Çaragossa que eren vinguts ab dit s.or embaxador y molts cavallers de la terra en n.° de trenta: stigueren assentats ço es al cap de la taula lo s.or conceller en cap a ma dreta y lo s.or embaxador a ma squerra y apres ha cada costat los s.ors altres concellers tenints entre si los dits dos canonges de Çaragossa y apres tots los altres cavallers: fonch lo dinar molt grandios.

Embaxador de Çaragossa.

DIVENDRES a 22. de dit. — En aquest die a les onse hores vingue en la casa de la ciutat lo s.or don Lupersio de Contamina embaxador de la ciutat de Çaragossa acompanyat de dos s.ors canonges de dita ciutat de Çaragossa anaven en sa companya y al entrar de la porta eo pati de casa la ciutat lo isqueren a rebrer molts cavallers y ciutedans de Bar.a que alli lo staven aguardant y alguns officials de la casa y entrats dins la istantia de trentanari lo dit s.or embaxador se assenta entre lo s.or conceller en cap y ters y los dos s.ors canonges entre segon y quart y entre ters y quint y al cap de una stona se despedi dit s.or embaxador dels s.ors concellers ab moltes cortesies y compliments.

Vigilia de st. Jordi: los sors. Concellers no van a les vespres a la Diputació.

Embaxador de Çaragoça.

Dit die vigilia de s.t Jordi los s.ors concellers no anaren a les vespres a s.t Jordi a la deputatio per les causes y rahons atras ditas sino que al tart tornaren los mateixos quatre cavallers ab atxes a convidar lo dit s.or embaxador de part dels s.ors concellers per lo endema per altre dinar se li feye per part de la çiutat al ort del s.or compte de Vallfogona.

Festa de st. Jordi.

DISAPTE a 23. de dit. — Festa de s.t Jordi. — Los s.ors concellers tampoch no anaren a la deputatio al offici per ditas rahons sino que al mig die se feu lo dit dinar al dit ort al dit s.or

Embaxador en lo qual foren tambe los s.ors sinch concellers lo dit s.or embaxador y los dits dos s.ors canonges de Çaragossa y molts cavallers de la terra: stigueren tambe del mateix modo del altre dinar fonch tambe un dinar molt sumptuos y grandios y dit die a les sis hores de la tarda se li envia de part de la ciutat al dit s.or embaxador de Çaragossa un molt rich present de dos paners de toques de glasses dos paners de stoigs y sis scrivanies dorades ab les armes de la ciutat dos paners de vidres ab molta diversitat de coses molt curioses y dos covens de sera labrada molt rica que entre tot valia mes de 300. scuts lo qual present li dona y presenta a dit s.or embaxador de part dels s.ors concellers y de sta ciutat Hieronym Sabata notari de Bar.a scriva Rational de la present casa per trobar en los dietaris tocar ha dit official com axi mateix se feu en lo any 1588. ha un altre embaxador de Çaragossa qui posave en casa mossen Pau de Fluvia al carrer del Carme (1) que la ciutat li presenta una cadena de or y ley presenta per part de la ciutat mossen Franc.h Gamis notari de Bar.a tenint dit offici de S.a Rational lo qual present li dona dit Sabata a dit s.or embaxador en la propria casa ha hont posave en la casa de Joan Franc.h Cudina mercader en lo carrer de la Merce del qual resta dit s.or embaxador molt content dient quel stimave molt als s.ors concellers quels ne besave mil voltes les mans y que ere ferli molt gran merce y honrra que be demostraven tenir molt gran voluntat a la ciutat de Çaragossa y que procurarie aportar lo molt ben conduit per amostrar lo en Çaragossa als s.ors jurats pera que vessen quant sta ciutat de Bar.a stime a la de Çaragossa y honrra a sos embaxadors y que verdederament sen anave molt content y agrahit per las tantas honrras y merces havie rebut della los dies havie stat en sta ciutat y que de tot entenie ferne una molt llarga relacio als s.ors jurats de Çaragossa y ha son concell pera que ohida aquella acudis dita ciutat de Çaragossa a la correspondentia y preçisa obligatio li tocave a la desta de Bar.a y a la tarda ana en casa del s.or conceller en cap a despedirse de sa s.ria ab molts compliments y cortesies honrrades.

Altre dinar y present al Embaxador de Çaragoça.

---

(1) L' Embaxador çaragoçà Pere Jerònim Laporta, tramès per los Jurats de la capital del regne d' Aragó en 1588, no posà en casa d' en Pau de Fluvià com erradament consigna l' Escrivà racional Sabata, sino en la de Don Bernat de Pinós, situada devant la Muralla de mar, prop lo Plà de St. Francesch, segons pot veurers en lo vol. sisè estampat del mateix *Dietari*, plana 76.

Embaxador de Çaragoça: partida.

DIUMENGE a 24. de dit. — En est die sen ana desta ciutat dit s.^or^ embaxador de Çaragossa.

Festa de st. March.

Cònsols de la Llotja: extracció.

DILLUNS a 25. de dit. — Festa de St March. — En aquest die despres dinar se tingue concell de cent en lo qual se feu extractio de consols de la lonia y foren extrets micer Franc.^h^ Soler militar y Damia Vilardaga mercader: y en dit concell fonch legit un paper en scrits fet per la junta de morbo dels doctors del Real concell enviat als s.^ors^ concellers de part del s.^or^ micer Phelip Vinyes d.^r^ del dit Real concell scrit segons se diu de sa propria ma del thenor seguent.

✠

Parer de la Junta de morbo dels Doctors del Real Concell, sobre la detenció sanitaria del Pare Comissari y altres de st. Francesch.

«Sa mag.^t^ ab sa real carta es estat servit manar se previngues la quarentena en aquest Principat al Pare commissari general de s.^t^ Francesch en la Provincia de Italia y a altres religiosos qui venian a Espanya en sa companya per tenir entes eren passats per llochs apestats y perque se digue venien per mar enbarcats en una galera se previngue la executio de aquest real orde per tota la costa de aquest Principat y sen dona notitia als sors. Concellers pera que usant de la ampla jurisdictio que tenen en la present ciutat y en son territori en cas de peste previnguessen en ella dita quarentena.

Los dit Pare Commissari general de Italia y altres de sa companya desenbarcaren en Freius (1) en França y son vinguts per terra arribaren descuydadament y sens tenirne notitia a la pnt. ciutat y sen entraren en lo monestir de s.^t^ Fran.^ch^ Los sors. Concellers en executio de la carta de sa mag.^t^ los feran detenir en lo monestir de s.^t^ Fran.^ch^ yls posaren guardes. A les quals dits Pares han presentada una scriptura protestant del impediment sels ha fet de no poder arribar a Toledo haont esta congregat Capitol general Ha aparegut als sors. Concellers donar rao de tot al savi concell de cent y perque es convenient a la conservatio de la salud. Que sens fer cas de dita scriptura se continue la detentio de dits Pares per los perills que de no ferse podrian resultar que ab lo que sa mag.^t^ es estat servit ordenar y manar ab dita sa real carta Perço pera mes clara intelligentia de aquest fet se representan las cosas seguents.

---

(1) Fréjus.

Primerament Que en materia y cas de peste es llicit y permes a las potestats seculars detenir los eclesiastichs de qualsevol preminentia sien per esser aquel acte en executio del dret natural y que axi en cas de pesta no tenen lloch las exemptions dels ecclesiastics ni las prohibitions que als seculars ha fetes lo dret canonic.

2.° Que la verificatio o, iustificatio de que esta detentio se fa en cas de peste no pot esser maior ni mes calificada pus la fa Sa Mag.t qui es lo cap del Regne del qual dimanen esta y qualsevol altre jurisdictio, a la assentio del qual se ha y deu estar precissament sens que pugue ningu posar en dupte sa fe y autoritat: Que si pera depositions de testimonis particulars o, per lletras de avis de algun poble o, per sol rumor de peste reste feta bastantment esta verificatio attesa la qualitat de la materia quan mes ho ha de estar donant aquest avis Sa Mag.t ab sa real carta.

3.° Que per correu se ha donat avis a sa mag.t de dita detentio y de quant puntualment la ciutat de B.a ha acudit a la executio de la jurisdictio que sa mag.t y sos S.ors Predecessors li han concedida y axi entretant que se aguarda la resposta de sa mag.t es cert que nos deu alçar la mą del que esta fet ans be se deu continuar.

4.° Que despres que se ha fet esta detentio ha sobrevingut nova de que en Carcasona y en altres llochs de la França per la qual son passats estos Pares hi ha peste que obliga a maior precautio y diligentia donant lloch a que ab lo temps se pugue saber ab certitut lo quey ha en França.

5.° Que los ministres Reals en executio del avis y orde tenen de sa mag.t si la pnt. ciutat no tingues los privilegis que te de sa mag.t hagueran posada la ma en est negoci y han perço dexat de posarlay y ha corregut est negoci per ma dels sors. Concellers y axi per conservatio de dits reals privilegis es molt iust que la pnt. ciutat continue estas diligentias particularment que fora la ciutat y son territori no dexaran los ministres reals de posar en executio lorde tenen de sa mag.t en cas sen anassen aquestos pares del lloch ahont vuy son y en cas succeis prou se veuen los inconvenients ne podrian resultar.

De tot lo que esta representat clarament resulta quant convenient es que V. S. delibere se continue la guarda destos pares sens fer cas de la scriptura han presentada los dits Pares a les

guardes a les quals se podria ordenar responguessen declarant las persones que han entes y entenen detenir pera que axi los demes sen vayen a Toledo.»

Y tambe fonch per dits s.ors concellers proposat al dit concell com los dies atras sels ere fet asaber de part del s.or canceller y de la junta de morbo com eren arribats en lo monestir de s.t Franc.h de la pnt. ciutat lo pare comissari general y alguns altres pares de dit orde qui venien de les pars de Italia per anar al capitol general y que per haver passat per algunes pars ha hont hi havie haguda peste convenie molt fessen la quarentena conforme ho scrivie sa mag.d ab sa Real carta al s.im s.or Infant cardenal son lloctinent y capita general copia de la qual fonch donada als s.ors concellers per lo secretari Peres que sta ia insertada en lo present dietari, axi que los s.ors concellers los tenen posades guardes a dits pares en dit monestir de s.t Franc.h sobre les quals coses lo dit concell dellibera que los dits pares fossen vistos y regoneguts per dos doctors en medicina y dos chirurgians fent ne relacio als s.ors concellers y dotsena del morbo y que fent relacio de no tenir suspitio alguna de mal contagios tinguessen plen poder dits s.ors concellers y dotzena de despedirlos, o, fer altra cosa a ells ben vista ab plenitut de poder.

Per morbo per los pares de st. Francesch.

DIMARS a 26. de dit vingueren en la casa de la ciutat lo secretari Peres y Antich Servat notari de Bar.a procurador fiscal de la Regia cort los quals dient primer als s.ors concellers si eren servits sels presentas una scriptura de part dels s.ors doctors de la junta de la salut del Real consell del present principat y comptats los s.ors concellers digueren que de molt bona gana com fos tambe en poder del scriva maior de la present casa simul et insolidum stipulantes presentaren juntament ab Jaume Agramunt scriva maior de la pnt. casa simul et insolidum stipulantes una scriptura a modo de requesta als s.ors concellers de part de la dita junta contenint en effecte de que los s.ors concellers fossen servits fer fer la quarentena als dits pares de s.t Franc.h conforme sa mag.d ho scriu ab sa Real carta copia de la qual fonch donada a dits s.ors concellers no obstant la delliberatio feta per lo concell de cent celebrat lo die de air conforme mes llargament se conte en dita requesta la qual sta en poder de dit scriva maior y resposta della.

Per morbo per los pares de st. Francesch.

DIMECRES a 27. de dit. — En aquest die en virtut de dita delliberacio los s.^{ors} concellers aiuntaren la dotzena del morbo devant dels quals feren llarga relacio los dos Doctors en medicina y dos chirurgians haver mirats visurats y regoneguts los dits pares de s.^{t} Franc.^{h} y llurs robes y maletas y que quant a ells nols trobaven cosa alguna de suspitio de mal contagios pero que attes ne faltaven dos dels pares dels mateixos eren vinguts ab ells no podien acabar de fer dita relacio: sobre les quals coses fonch per dits s.^{ors} concellers y dita dotzena determinat que se tinguessen en bona custhodia y guarda dits pares y que en manera alguna nols dexassen exir de s.^{t} Franc.^{h} ans be quels fossen doblades les guardes y los dits pares aserca de asso presentaren requestes als s.^{ors} concellers y a les guardes copias de les quals son en poder del scriva mayor de la pnt. casa.

Lo Illim. y Rim. sr. Archebisbe de Tarregona vingue en casa la çiutat.

DISAPTE a 30. de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingue en la pnt. casa de la ciutat lo Ill.^{im} y R.^{im} s.^{or} fra don Joan de Gusman del orde de s.^{t} Franc.^{h} Archebisbe de Tarragona y elet de Çaragossa pera despedirse dels s.^{ors} concellers per quant sen anave a Madrid y axi en apearse del cotxe lo isqueren a rebrer a la primera porta del pati los officials de la pnt. casa y los s.^{ors} concellers acompanyats de alguns cavallers y ciutedans a la segona porta posantse lo s.^{or} conceller en cap a la ma squerra de dit s.^{or} Archebisbe y entrant dins la istantia de trentanari se assentaren los s.^{ors} concellers del mateix modo stan cada die acceptat que lo s.^{or} Archebisbe tingue la precedentia del lloch del s.^{or} conceller en cap y al cap de un rato despedintse lo dit s.^{or} Archebisbe los s.^{ors} concellers del mateix modo lo tornaren acompanyar y quant foren devant la capella que stave molt ben adornada axi de plata com de luminaria stant la mirant lo dit s.^{or} Archebisbe lo s.^{or} conceller en cap li suplica fos servit sa s.^{ria} Illma concedirhi alguns perdons y encontinent lo dit s.^{or} Archebisbe digue: «de muy buena gana yo concedo a todos los que resaren delante esta s.^{ta} capilla por las almas de purgatorio ochenta dias de perdon» y apres lo acompanyaren fins fora de la segona porta casi fins a la primera porta de dita casa despedintse alli dels s.^{ors} concellers ab moltes cortesies y cumpliments molt honrrosos y al llindar de la porta antes de encotxarse se gira deves dins la casa de la çiutat y alli dona la benedictio y se posa dins del cotxe y sen ana.

FRAN. BRU Conçeller en cap.

MAIG

Matrícula de ciutadans.

Diumenge lo primer. — En aquest die se feu la matricula dels çiutedans en la casa de la çiutat y no sen feu ningu.

Festa de sta. Creu: los sors. Concellers no van a la Seu, per rahó de la contenció de la cobertura.

Dimars a IIJ. de dit. — Festa de s.ta Creu. — Si be en aquest die los s.ors concellers tenien obligacio de anar ab promens a la seu noy anaren per starne privats per lo concell de cent per raho de la contentio de la cobertura.

Professons de las lledanies: los sors. Consellers no hi van per dit motiu.

Dimecres a IIIJ.o de dit. — Tampoch no anaren los s.ors concellers sta setmana a les proffessons de les lledanies per ditas rahons.

Festa de la Ascenció en la Seu: idem idem.

Dijous a V. de dit. — Festa de la Assentio. — Tampoch no anaren los s.ors concellers en la seu per les mateixes rahons.

Lo sr. canceller envia una carta de sa magd. al sr. conceller en cap.

Dit die a les nou hores de la tarda arriba en la casa del s.or Franc.h Bru conceller en cap un capella de casa del s.or canceller lo qual de part de dit s.or canceller li dona una carta del Rey nre. s.or closa y sagellada y tambe un billet clos per los s.ors concellers dient a dit s.or conceller en cap com lo s.r canceller havie rebuda una carta de sa mag.d pera que ab ella se li donas fe y crehensa ha un negossi tenie sa s.ria que tractar ab los s.ors concellers molt convenient al servey de sa mag.d y que attes ere negossi de molta pressa que folgarie lo s.or canceller si ere possible los s.ors concellers anassen la mateixa nit en sa casa, o, quant no lo endema demati pera dirlos y explicar los lo que sa mag.d manave ab sa Real carta. E lo s.or conceller en cap digue a dit capella que besave les mans al s.or canceller y que per ser hora tan tarda de nou hores de la nit que per dita raho ere impossible fer aiuntar los altres s.ors concellers pero que lo endema demati sens falta ninguna farie se iuntassen en la casa de la ciutat tant mati com se pogues y los donarie raho del negossi y ho veurien y tractarien y del fahedor ne farien tornar resposta a sa s.ria ab tota la prestesa possible.

Lo sr. canceller envia ha dir als sors. concellers anassen en sa casa per cert negossi y noy anaren.

Divendres a VJ. de dit. — Demati a les set hores los s.ors concellers se aiuntaren en la casa de la ciutat pera legir la carta de sa Real mag.d y billet que lo vespre antes a nou hores de la nit havie enviat lo s.r canceller per un capella de sa casa al s.or conceller en cap en sa casa: a la que staven legint la dita

Real carta y dit billet y tractant lo negossi torna lo mateix capella del s.^{or} canceller en casa de la ciutat lo qual digue als s.^{ors} concellers que lo s.^{r} canceller besave a sa s.^{ria} les mans y que attes lo negossi ere de tanta pressa y sa mag.^{d} ley encomanave tant fossen servits los s.^{ors} concellers volerhi anar quels stave sperant en sa casa pera dir y explicar a sa s.^{ria} lo que sa mag.^{d} manave ab sa Real carta. E lo s.^{or} conceller en cap digue a dit capella que los s.^{ors} concellers besaven les mans al s.^{or} canceller y que hara staven tractant lo negossi y que en est punt los s.^{ors} concellers li enviarien la resposta del fahedor. E axi encontinent manaren los s.^{ors} concellers y ordenaren a Jaume Agramunt son secretari se conferis en la casa del s.^{or} canceller y li digues que als s.^{ors} concellers los stave prohibit per lo savi concell de cent de anar junts a ninguna part y que si un s.^{or} conceller sol podie ohir la explicatio de la carta hi anirie en un cotxe sens gramalla quant no que aurien de tocar a concell de cent y proposarho en ell al que respongue dit s.^{r} canceller: «jo he de explicar la carta a tots los s.^{rs} concellers veian en axo sa s.^{ria} com se ha de fer» y tornada esta resposta per dit Agramunt al s.^{ors} concellers encontinent manaren tocar a concell de cent y al temps que se iuntave lo dit concell faheren mirar los s.^{ors} concellers los exemplars y dietaris de la pnt. casa axi que vistos y mirats aquells se troba que los s.^{ors} concellers en manera alguna no podien anar en casa del s.^{or} canceller encara que fossen demanats y cridats per sa s.^{ria} antes be se trobave que alguns s.^{ors} cancellers axi per affers y negossis del Rey nre. s.^{or} com de la ciutat eren vinguts en la casa de la ciutat y axi vist y entes asso los s.^{ors} concellers digueren al s.^{or} micer Pere Joan Rossell altre dels Advocats de la ciutat que en companya de Hieronym Sabata notari de Bar.^{a} scriva Rational de la pnt. casa se conferis en la casa del s.^{or} canceller al qual digues com no se trobaven exemplars de que los s.^{ors} concellers per semblants ni altres casos fossen anats en casa del s.^{or} canceller cridats ni demanats per sa s.^{ria} perque los s.^{ors} concellers havien fets mirar tots los dietaris y exemplars se havien pogut mirar y tal no se havie trobat y que sempre que sa s.^{ria} fos servit explicar la Real carta de crehensa los s.^{ors} concellers ab tota la puntualitat y prestesa acudirien en servir a sa mag.^{d} en tot lo que los fos possible. A les quals coses respongue lo s.^{or} canceller que li fessen merçe los s.^{ors} concellers

enviarli la resposta en scrits per enviar la a sa mag.[d] y tornats dits micer Pere Joan Rossell y Hieronym Sabata en la casa de la ciutat refferiren dita resposta als s.[ors] concellers y encontinent se tingue lo concell de cent al qual fonch proposat tot aquest fet y tambe legida la carta de sa mag.[d] que la nit antes fonch enviada de part del s.[or] canceller en cap per un capella de sa casa la quals es del tenor seguent.

«A los concelleres de la ciudad de Bar.[a]

El Rey.

Carta real sobre la quarentena dels Pares de st. Francesch.

Amados y fieles nros, del Abad canceller entendereys la resolucion que he mandado tomar sobre la quarentena que se ha dado en essa ciudad al comisario general de S.[t] Fran.[co] y demas vocales que vienen con el, Encargo y mando hos que dandole entera fee y credito aserca de lo que en esto hos dixere lo executeis y cumplays que assi conviene a mi servitio. Data en Aranjuez 30. de Abril 1633.

Yo el Rey.

Hieronymo Villanueva.»

Sobre les quals coses fonch per lo dit concell delliberat que per los mag.[chs] advocats de la pnt. casa y altres aplicats fos ordenada una scriptura la qual sens disgregarse lo dit concell fos aportada al s.[or] canceller per lo s.[r] micer Pere Joan Rossell altre dels advocats de la pnt. casa Jaume Agramunt secretari y Hieronym Sabata notari de Bar.[a] Scriva Rational la qual de fet li aportaren de fet y ley donaren en ses propries mans en sa casa a les quatre hores de la tarda la qual es del thenor seguent.

«Molt Ill.[e] S.[or]

Scriptura donada al sr. canceller.

Desijosos los s.[ors] concellers de la ciutat de Bar.[a] de acudir ab tota puntualitat al servey de sa mag.[d] y donar a v. s.[a] la satisfactio que es raho en quant a anar a casa de v. s.[a] pera que sels explicas la carta de crehensa de sa mag.[d] de 30. del passat que v. s.[a] es stat servit enviarlos han juntat lo savi concell de cent ab la prestesa possible y en ell han refferit tot lo que ha passat en respecte de dita carta la qual se es legida se

son vists diversos exemplars y dietaris de dita casa y no se ha trobat que dits concellers pera fets semblants cridats per los s.ors cancellers ni altres sien anats en forma de çiutat a sa casa ans be sent estats cridats per lo molt Ill.e s.or canceller Managat pera explicar los una lletra de crehensa del s.or Rey la explica a les persones que dits consellers li enviaren tenint a be que conservassen aquexa y las demes preheminencies de la çiutat lo que en la mateixa conformitat se es observat en totas las ocasions se son offertas com los concellers de la ciutat de Bar.a no acostumen de anar sino cridats per lo s.or Rey s.ra Reyna princep infant, o, lloctinents generals y encara se troba que los molt Ill.es s.ors cancellers se son conferits en casa la ciutat pera cosas del servey del Rey nre. s.or y affers della. E com no puga la ciutat de[s]viar del que sempre ses observat ans be tinga obligacio de conservar ses prerrogatives exemptions y aucthoritat ha delliberat lo savi concell de cent representassem a v. s.a que no los es permes venir a sa casa de v. s.a a saber lo que v. s.a los ha de explicar pera que entesa sa justa excusatio sie v. s.a servit explicarla ab la mateixa conformitat que ses acostumat fer que encontinent sabra lo que sa mag.d mana en quant los sie possible acudiran a son Real servey de la manera que tenen acostumat y en cars que la dilacio fos danyosa al servey de sa mag.d conste en tot temps que no ha stat per dits s.ors concellers que sa mag.d no sie servit fent tambe a saber a v. s.a que lo savi concell de cent esta congregat y nos disgregara fins se hage obtinguda resposta de v. s.a pera refferir aquella en dit savi concell de çent.» — La qual scriptura donada y legida ha dit s.or canceller fonch tambe per sa s.ria encontinent donada a dit micer Rossell altra scriptura en resposta de la dalt dita de la çiutat la qual es del thenor seguent.

Resposta donada per lo sr. cançeller.

«Al paper que per part de v. s.a me han donat lo d.r Pere Joan Rossell advocat de aqueixa casa, Jaume Agramunt secretari, y Hieronym Sabata scriva Rational, dich a v. s.a en resposta dell, que mon intent no es de que se innove cosa en la pnt. ciutat, ni que v. s.a preiudique a las preheminenties della, com tampoch jou puch fer a les de mon offici. Ahir rebi un correu del Rey nre. s.or ab la carta que he enviada a v. s.a y com la crehensa della haya yo de explicar a v. s.a , los scrigui pera que disposassen lo veures ab mi pera obeir a sa mag.d y

havent me dit Jaume Agramunt secretari de v. s.ª aquest mati que era menester tenir concell de çent, sino me acontentave que hu de v. s.ª se ves ab mi pera entendreu lo que haguera fet ab molt gust a no venir la carta pera tots. Apres lo dr. Pere Joan Rossell en nom de v. s.ª me ha dit nos trobaven exemplars de que v. s.ª sien vinguts en semblant cars en casa dels cancellers, que ma intençio sols ere de ques cumplis ab la obligatio que tenian, y que donantmo per scrits donarie raho a sa mag.ᵈ, lo que fan v. s.ª ab son paper, y las causas que tenen pera no venir en sta ocasio a ma casa, y si lo exemplar del s.ᵒʳ cançeller Manegat es en propris termens molt pot aiudar a la deçissio de aquest dupte, servescanse v. s.ª de manarmel mostrar que lo tenir v. s.ª de consuetut lo segon dia apres de haver jurat venir a casa dels cancellers a visitarlos y encomanarlos miren per los pobres fent los aqueix agasaio y compliment no cregui havian de reparar en lo que veig reparan essent servey de sa mag.ᵈ del que v. s.ª son tant zelosos, y axi respondre a sa mag.ᵈ en conformitat del que v. s.ª me diuen en son paper, no prenent v. s.ª altra resolutio.»

Lo qual paper legit en lo dit concell fonch per aquell delliberat que attes la ciutat ab la dalt dita resposta se havie donada al s.ᵒʳ canceller la satisfactio se li havie de donar que perso per ara nos fes altra cosa mes per part de la ciutat que no se innovas alguna cosa de nou segons que mes llargament se conte en la dita delliberatio en la ma corrent en la scrivania maior de la pnt. casa.

Festa de Sincogesma: los sors. Consellers no van a la Seu.

DIUMENGE a XV. de dit. — En aquest die festa de Sincogesma si be los s.ᵒʳˢ concellers [havien] de anar a la seu ab promens noy anaren per starne privats per lo concell de cent per raho de la contentio de la cobertura.

FRAN. BRU Conçeller en cap.

Embaxada de part del sr. Bisbe de Bar.ª

DILLUNS a XVJ. de dit. — Demati a les deu hores stant aiuntats los s.ᵒʳˢ concellers en casa del s.ᵒʳ conceller en cap vingueren ab embaxada los s.ᵒʳˢ don Pedro Aymerich y don Pedro Planella de part del Ill.ⁱᵐ y R.ⁱᵐ s.ᵒʳ don Garçi Gil Manrrique Bisbe de Girona y diputat del general de Cathalunya pera fer a saber als s.ᵒʳˢ concellers com sa mag.ᵈ li havie fet merçe del bisbat de esta çiutat de Bar.ª

Dit die los s.ors concellers reberen una carta del molt Ill.e capitol de la seu de Çaragossa la qual es del thenor seguent.

«A los muy Ill.es s.ores concelleres de la ciudad de Bar.a

El cabildo de esta s.ta iglesia metropolitana estima por particularissima merced la que v. s.a ha echo a don Hiecinto Minuarte y don Vincentio Sellan prebendados de ella, que en su nombre fueron a dar la nora buena al s.or Arçobispo, y desea muchas ocasiones del servicio de v. s. en que poder mostrar el reconoçimiento de tantas honrras y favores, y assiguramos a v. s. que en general y en particular conservaremos la memoria de ellas, y procuraremos mereçerselas a v. s. suplicando a nro. s.or que g.de a v. s. muchos anyos en toda su grandesa. Çaragossa y mayo 10. de *1633*. Carta del capitol de Çaragossa.

Los dean y cabildo de la s.ta Iglesia metropolitana de Çaragossa.

El d.or Fran.co Lamata dean
El d.or Juan Berbegal
El canonigo don Martin de Funes.»

DIMECRES a XVIIJ. de dit. — En aquest die demati a les onse hores los s.ors concellers en correspondentia de la embaxada a sa s.ria feta a 16. del corrent per los s.ors don Pedro Aymerich y don Pedro de Planella de part del Ill.im y R.im s.or don Garçi Gil Manrrique Bisbe de Girona fahent a saber als s.ors concellers com sa mag.d li havie fet merce del bisbat de Bar.a E axi los s.ors concellers li enviaren altra embaxada per medi del s.or Joseph de Bellafilla militar y de Bertran Desvall çiuteda lo qual trobaren en lo palau Real per ser deputat del general de Cath.a donant li lo parabien y nora buena de dita electio representantli lo particular contento ne ha tingut y te tota esta çiutat y que en tot lo que la ciutat lo pogues servir ho farien ab molt gran voluntat. A las quals coses respongue lo dit s.or Bisbe que «stimava mucho a la çiudad la merçed y cortesia le hazia y que lo ternia siempre en memoria y que en todo lo que por su parte tocare lo haria con muy gran voluntad.» Embaxada enviada al sr. Bisbe de Bar.a

Dit die despres dinar a les sinch hores vingueren en la casa de la ciutat lo s.or don Ramon Calders y Ferran Regent la Real thesoreria en lo pnt. principat de Cath.a y mossen Miguel Peres secretari de sa ex.a y lo dit s.or thesorer se assenta entre

Nominació del sor. Duch de Cardona pera Virrey y Capità general de Cathalunya.

los s.ors conceller en cap y ters lo qual assentat que fonch digue als s.ors concellers com lo ex.im s.or duch de Cardona los havie manat vinguessen ha fer a saber a sa s.ria com sa mag.d li havie fet merçe de lloctinent y capita general de aquest principat de Cath.a y que entenie jurar lo die de dema a les sinch hores de la tarda y tambe los dona y amostra lo original privilegi y copia de aquell lo qual tot se comprova encontinent ab la forma solita y tambe una carta de sa mag.d la qual es del tenor seguent.

«A los Amados y fieles nros. los concelleres de la nra. ciudad de Bar.a

El Rey.

Amados y fieles nros., las cosas de Italia han obligado ha dar orden que passasse a ella el s.mo infante cardenal don Fernando mi hermano que estava sirviendo los cargos de virrey y capitan general en essa provincia y por la justa y gran satisfaction que tengo de la calidad, partes y servitios que concurren en la persona del duque de Sogorve y Cardona de mi consejo de stado he tenido por bien de nombralle para ellos y pues ha de representar mi persona no sera menester significaros el respecto que se la de tener sino encargaros y mandaros que assi en el juramento como en todo lo demas hos hayays con el y hagays la demonstration que hasta aqui se ha acostumbrado en los otros mis lugar.tes y capitanes generales y le trateys y obedescays como tal y que en todo lo que se offresciere de mi servitio y para la deffensa beneficio y quietut de essa tierra hos mostreys lo que hasta aqui que halende que en esto hareys lo que soys obligados y deveys al renombre de que essa ciudad tanto se pressia lo recivire de vosotros en muy accepto y particular servitio. Data en Madrid a los 13. de Mayo 1633.

Yo el Rey.

Hieronimus Villanueva prothonotarius.

V.t Dux.
V.t Bayetola R.
V.t Villanueva.
V.t Vico R.
V.t Sisternes R.»

E anats que sen foren los dits s.ors Thesorer y secretari apparexent als s.ors concellers que havent los fet a saber lo

Per lo jurament del sr. duch de Feria (1) de lloctinent.

ex.^{im} s.^{or} duch de Cardona com sa mag.^{d} li havie fet merce de lloctinent y capita general del pnt. principat y que entenie jurar lo die de dema a les sinch hores de la tarda, ere de correspondentia enviarli una embaxada encontinent per medi de dos cavallers a donarli la nora buena de dit carrech de part de la çiutat maiorment essentse fet axi mateix lo die pnt. ab lo s.^{r} bisbe de Girona elet de Bar.^{a} E axi se feu dita embaxada a sa ex.^{a} per medi del s.^{or} Joseph de Bellafilla militar y Antich Saleta y Morgades ciuteda de part del s.^{ors} concellers al qual digueren les paraules seguents: «que los concellers y tota esta ciutat havien tingut particular contento de la nova que lo thesorer los havie donada, per part de sa Ex.ª per tenir molt gran confiansa que ab la nova provisio gustaria sa ex.^{a} de honrrar y fer merce a la ciutat en tots los negossis se li podien offerir.» A esta embaxada respongue lo s.^{r} duch de Cardona «que el stimava y volia molt la çiutat y desijave lo augment della per lo molt que merexie y procurarie acudir ab molta voluntat a la concervatio de ses ordinacions y privilegis» — a la qual resposta replicaren los dits embaxadors «que la ciutat stimarie molt a sa ex.^{a} posas en executio las offertas li feya, y que serie continuar la gran correspondençia que los s.^{ors} duchs de Cardona tenian antigament ab la çiutat, tenint memoria dels serveys y beneffficis rebuts en temps passat quant per les controversies tenia la casa de Cardona ab lo Archebisbe de Tarragona y altres prelats de Cathalunya y en particular ab lo compte de Anpuries que encara les hores no stave lo titol ni stat agregat a la casa de Cardona com vuy esta y en casa de Sogorb y que en ditas differençies se mostrave la ciutat tant favorable en la conservatio y aucthoritat de la casa de Cardona y de hasienda y persones, exia la ciutat a compondre y valer les differençies fins que los s.^{ors} de dita casa de Cardona stiguessen molt satisfets de ses pretentions y que algunes voltes se havie pensat donarli intelligentia destos procehiments per que sa Ex.ª y los sdevenidors tinguessen memoria del serveys que la ciutat avia fets a sa casa tenint per çert en les ocasions se podien offerir tindrie memoria dellas» — la qual embaxada ohi lo dit s.^{r} duch de Cardona ab molta demonstratio de voluntat stant assentats tots ab cadiras.

(1) Errada del Escrivà, donchs té de dir «duch de Cardona», com apar en lo text.

Jurament del Exim. sor. duch de Cardona de lloctinent.

DIJOUS a XVIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die festa de s.^{t} Ivo jura lo Ex.^{im} s.^{or} lloctinent y capita general del pnt. principat de Cath.^{a} lo ex.^{im} s.^{or} duch de Cardona lo qual jurament se feu en la forma seguent ço es que a les sinch hores de la tarda los s.^{ors} concellers tots sinch tenintne plen poder del concell de çent çelebrat a ... de ..... (1) anaren en la seu y alli stigueren assentats al altar maior en los banchs de la çiutat cuberts de vellut carmesi a la part del Evangeli sperant que lo dit s.^{or} duch arribas pera prestar lo jurament y en arribar en la seu los s.^{ors} concellers lo isqueren a rebrer al portal mayor de dita seu y alli apres de haverli feta la deguda cortesia los quatre s.^{ors} concellers ab los verguers devant ab les masses altes fins al altar mayor de dita seu se posaren devant anant de dos en dos y apres anaven lo dit s.^{r} duch de Cardona lloctinent a ma dreta y lo s.^{r} conceller en cap a la ma squerra los dos sols y apres darrera anaven lo s.^{r} canceller lo s.^{r} Regent lo s.^{r} thesorer y doctors del Real concell y en sta forma anaren desdel dit portal mayor fins al altar mayor y alli lo dit s.^{or} lloctinent se agenolla devant del strado en lo mig del altar en lo qual stave posada la s.^{ta} vera ✠. y los s.^{ors} concellers stigueren tambe agenollats y tots los demes s.^{ors} canceller Regent thesorer y doctors del Real concell ço es lo s.^{r} conceller en cap al costat sempre del dit s.^{r} lloctinent a la ma squerra y apres al costat del dit s.^{r} conceller en cap los altres quatre s.^{ors} concellers costat per costat fahent a manera de ala a la part del Evangeli y feta oraçio se alsaren los s.^{ors} concellers y tots los demes dalt dits stant sempre de peus y ab les gorres fora del cap mentres dura lo jurament per star alli devant la dita s.^{ta} vera creu restant sempre lo dit s.^{r} lloctinent agenollat y tenint la ma dreta sobre la s.^{ta} vera creu y lo s.^{r} canceller s.^{or} Regent y s.^{or} Thesorer staven darrera del dit s.^{r} lloctinent arrimats devant la reixa de dit altar y los demes doctors del Real concell staven a la altra part de la Epistola: lo s.^{r} secretari Perez legi lo jurament y lo syndich de la pnt. çiutat y lo syndich del general de Cathalunya alli presents feren les protestations acostumades comensant primer lo de la çiutat com es costum y acabat de legir lo dit jurament y fetes dites protestations per dits syndichs lo s.^{r} canonge Boldo assentat ab un taburet devant lo altar mayor li publica

(1) Es lo 2 de Maig del esmentat any.

la sententia de excomunio com ha vicari general per lo molt Ill.^{e} capitol sede vacant y fet axo se alsa lo dit s.^{r} llochtinent y del mateix modo anant empero los verguers del s.^{ors} concellers per haver ja jurat ab les masses baxes fins al portal mayor de dita seu y los dos verguers de la Real Audiencia ab les masses altes devant dels s.^{ors} concellers y apres devant de dites masses de la R. Aud.^{a} los verguers dels s.^{ors} concellers del modo dalt dit baxaren baig a la capella de s.^{ta} Eulalia y alli feren oracio stant agenollats del mateix modo que dalt dit y feta dita oraçio ab lo mateix acompanyament sen tornaren fins lo dit portal mayor y alli se despediren los s.^{ors} consellers de dit s.^{or} llochtinent ab moltes cortesies y de alli sen tornaren acompanyats de dits officials en la casa de la çiutat.

DIVENDRES a XX. de dit. — En aquest die apres de haver obtinguda hora de sa Ex.ª per hu dels verguers legitims dels s.^{ors} concellers anaren a les onse hores en casa del s.^{or} virrey lo ex.^{im} s.^{or} Duch de Cardona la qual te en lo pla de s.^{t} Franc.^{h} y arribats en dita casa y entrats en lo aposiento ha hont trobaren lo s.^{or} virrey en lo qual staven ia cadires aparellades se assentaren los dits s.^{ors} concellers ab lo s.^{r} virrey ab dites cadires stant lo s.^{r} virrey en lo mig lo s.^{r} conceller en cap ters y quint a la part dreta y lo segon y quart a la squerra: lo s.^{or} conceller en cap li explica la embaxada y dona la nora buena y parabien de dit carrech ab moltes cortesies y compliments la qual stima molt sa Ex.ª als s.^{ors} concellers ab molt gran gust y contento tractant sempre als s.^{ors} concellers de v.^{a} s.^{a} y anarenhi acompanyats dits s.^{ors} concellers dels officials de la casa.

Los sors. concellers van ha visitar lo sr. virrey lo endema de son jurament.

DISAPTE a XXJ. de dit. — Los s.^{ors} concellers reberen una carta dels s.^{ors} jurats de la çiutat de Çaragossa la qual es del thenor seguent.

Carta dels sors. jurats de Çaragossa.

«A los muy ill.^{es} concelleres de la ciudad de Bar.^{a}

Esta çiudad nombro por syndico suyo a don Lupertio de Contamina para hir a dar la enorabuena al s.^{or} Arçobispo de Tarragona nuebamente electo desta çiudad y nos ha refferido las honrras y favores que v.^{a} s.^{a} le ha echo tales que nos obligan a nuebas stimationes con ser grandissimas las que havemos siempre echo de las mercedes que de v. s.^{a} ha recivido esta

çiudad que con estas demostrationes de amor y correspondentia se renueban las antiguas y se aumenta el deseo de tener muchissimas ocasiones de emplear el gusto que todos tenemos de servir a v.ª s.ª como lo haremos en quantas ocasiones y cosas le tubiere de emplearnos que le suplicamos las desee porque de nra. parte las solicitaremos siempre. Guarde Dios a v.ª s.ª tantos anyos y con tan felissi[si]mos successos como deseamos: en Çaragossa a 15. de mayo 1633.

Martin Lamberto y Miguel
Lorenso Lopez de Oru
El d.or Jayme de Borda y Arbiçu
Miguel Aug.n de Salazar
Andres Jayme Mesquita
Jurados de la çiudad de Çaragossa

Fran.co Espanyol Secretario.»

Vigilia de Corpus. — No 's fà la festa ab motiu de la contenció de la cobertura.

DIMECRES a XXV. de dit. — Vigilia de la festa del Corpus. — En aquest die noy hague envalada ni festa en la plassa de s.t Jaume conforme lo any prop passat per raho de la contentio de la cobertura per delliberatio del concell de cent celebrat a ... de ..... (1).

Festa del Corpus.

DIJOUS a XXVJ. de dit. — En aquest die festa del Corpus si be los s.ors concellers tenien acostumat de anar lo demati ab promens en la seu ha oir lo offici noy anaren per les rahons dalt dites sino que precehint delliberatio de dit concell de cent celebrat dit die anaren lo despres dinar en la proffesso en lo modo y forma seguent ço es que a las tres hores despres dinar se aiuntaren en lo porxo de s.t Jaume ab sos promens y de alli ab dita promenia ab la musica devant anaren en la seu y alli se assentaren a la part del evangeli ab los banchs de la çiutat cuberts de vellut carmesi fins a tant arriba lo s.or virrey lo qual en arribar lo isqueren a rebrer los s.ors concellers a la porta de la seu y lo acompanyaren fins alt al altar mayor anant devant los quatre s.ors concellers ab sos promens y lo s.or virrey ab lo s.r conceller en cap los dos sols y en arribar al dit altar maior lo dit s.or virrey se posa ab son strado y los s.ors concellers se assentaren en dits banchs a la part de la Epistola y al voler exir

(1) 7 de Juny de 1632.

la custhodia del altar mayor los s.^{ors} concellers com es costum li enviaren dos dels promens a sa ex.^{a} pera dirli de part dels s.^{ors} concellers si sa ex.^{a} ere servit fer merçe a la çiutat de apportar vara del talem en dita proffesso. A les quals coses respongue lo dit s.^{or} virrey que «de muy buena gana traheria una vara del palio en dicha prossession» y axi la apporta en dita proffesso juntament ab los s.^{ors} sinch conçellers si be al costat del s.^{or} virrey anave lo s.^{r} micer Gabriel Berart d.^{r} del Real concell lo qual anave alli junt del s.^{or} virrey y darrera la custhodia en lo gremial anave lo Ill.^{im} y R.^{im} s.^{or} don Garçi Gil Manrrique Bisbe de Girona y elet de Bar.^{a} vestit de pontiffical: feu se la dita proffesso ab la forma solita y per tornar ha hora molt tarda de nit la çiutat feu ensendrer 24. atxes les quals isqueren al Regomir y se posaren devant la custhodia y a la seu ne anaren 12. acompanyar lo s.^{r} virrey fins a palatio y les altres 12. acompanyaren los s.^{ors} concellers fins en ses propries cases.

DIMARS a XXXJ. de dit.　　FRAN. BRU Conçeller en cap.

JUNY

DIJOUS a IJ. de dit. — En aquest die cap de la octava del corpus despres dinar a les tres hores los s.^{ors} concellers precehint delliberacio del concell de cent atras calendada se aiuntaren ab sos prohomens en la plassa de s.^{t} Jaume y de alli ab la musica devant anaren en la seu y alli se assentaren alt al altar mayor ab los banchs de la ciutat cuberts de vellut a la part del Evangeli: feu se la proffesso acostumada y los s.^{ors} concellers ab un prom apportaren les vares del talem y los altres promens anaren darrera la custhodia devant del gremial y acabada dita proffesso lo scriva Rational de la pnt. casa acompanyat de son official ana a palatio a donar lo ventall al s.^{or} virrey per no ser anat en la seu y altre a la s.^{ra} virreyna com es costum quiscun any dit die. *Octava del Corpus.*

Dit die entre les dotse y una hora de la nit y hague terratremol no sols dins Bar.^{a} pero fora della y no se entengue danyas a ninguna persona graçies al s.^{or} perque dura molt poch manco de mija avemaria. *Terratremol.*

Embaxada al sr. virrey per la fundatio dels pares trinitaris descalsos.

DISAPTE a XJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada al s.or virrey per medi dels s.ors Hieronym de Navel çiuteda y don Joan de Josa de y per raho de la nova fundaçio pretenen fer en la pnt. çiutat los pares trinitaris descalsos los quals se entenie volien posar en exequtio un nou breu obtingut de sa s.t y que la çiutat ho havie entes per medi dels Rectors y obrers de les parroquies y priors dels monestirs per lo notable perjudici sels fa y impossibilitar los molts hi son de poder viurer instant pera dasso nos fassen noves fundaçions de monestirs en la pnt. çiutat y que la çiutat ab Reals privilegis li es stat concedit nos puguen fundar noves religions ni ampliar las que vuy y son supplicant perso a sa ex.a sie servit fer merçe a la çiutat tenir a be que dits pares Trinitaris descalsos no fassen dita nova fundatio en la pnt. çiutat pera que stigue lo dit Real privilegi stigue en sa viril observansa y procurar ab tots los medis possibles nos passe avant en manera alguna en aquella. A les quals coses respongue lo s.or virrey que son dictamen ere que, que no ere convenient multiplicar Religions en Bar.a per haverni moltissimes y aquexes impossibilitades de poder viurer y que los concellers lo avisassen del que volien fes queu farie de bonissima gana conforme la çiutat desijave y encontinent devant dits s.ors embaxadors envia a sercar lo pare Trinitari descals pera dirli que en ninguna manera innovas cosa en exa materia sens amostrarli lo breu pera poder fer lo que seria de justitia y lo que porie en favor de la çiutat.

Embaxada al sr. virrey per les crides de les tavernes.

DILLUNS a XIIJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada al s.or virrey de part dels s.ors concellers per medi dels s.ors Joseph de Bellafilla militar y Agusti Pexau çiuteda la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im S.or

En les ultimes crides que v.a ex.a ha manades publicar als 23. 24. 25. del mes de maig del pnt. any se an trobat alguns capitols assenyaladament lo capitol 34. y 51. que encontren ab les ordinacions de la pnt. ciutat y axi prejudicials als privilegis usos y stils de la dita ciutat en virtut dels quals li toque statuir y ordenar privative ad dominum Regem y si a v.a Ex.a li ha aparegut que algunes causes se son offertes per haver fet publicar dites crides, tingue per molt cert no es per culpa de la çiutat y axi com los concellers tingan obligacio de

acudir a la conservatio de ditas cosas, supplican a v.ª Ex.ª sie de son Real servey manar considerar dits preiudiçis reparant aquells perque la çiutat no reste preiudicada en sa jurisdictio, que dits concellers ho tindran a particular. merçe de v.ª Ex.ª» A les quals coses respongue sa Ex.ª les paraules seguents: «Que quando se havian de hazer los pregones advirtio a los del consejo que mirassen no huviesse encuentros y que ellos havian dicho que entendian que estavan bien y que no obstante esso el de nuevo miraria y daria orden que se mirasse lo que se podria hazer.»

Dit die los s.ors concellers inseguint la delliberaçio del concell de cent çelebrat los dies passats feren fer una embaxada al s.or virrey per medi del s.or don Garau de Paguera y del s.or Jaume Bru çiuteda contenint en effecte que attes lo dit concell de cent havie delliberat se posas en exequtio lo fer la sequia del aygua del Riu de Llobregat de que vingue la dita aygua de aquell en la pnt. çiutat tants anys ha per tots desijada y que per dit effecte se supplicas a sa Ex.ª fos servit fer merce a la pnt. çiutat de intercedir ab sa mag.t axi ab la concessio de la licentia y Real privilegi te neçessitat la pnt. ciutat de sa mag.d pera poder fer tant s.ta obra com per tot lo demes convinga per raho de aquella per la gran confiansa se te que per son bon medi e intercessio de sa Ex.ª la çiutat ha de alcansar y conseguir lo fi tant desijat. A les quals coses respongue lo s.r virrey que «de muy buena gana haria todo lo que tocare por su parte ansi en interceder con su mag.d como en todo lo demás conviniere para el dicho negossio y que algunas de las personas nombradas le soliçissitassen (sic) para que el meyor se pudiere acordar de hasello como deseava.»

Embaxada feta al sor. virrey per la sequia del Riu de Llobregat.

DIMECRES a XV. de dit. FRAN. BRU Conçeller en cap.

DIJOUS a XVJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les quatre hores los s.ors conçellers anaren al studi ab los de la vuytena pera fer la visita ordinaria se acostume de fer quiscun any per s.t Joan de Juny la qual se feu en la forma solita de altres visites.

Studi general: visita ordinaria dels sors. Consellers.

DISAPTE a XVIIJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la çiutat mossen Miquel Peres secretari del s.or virrey lo qual de part de sa ex.ª dona un paper als s.ors concellers en raho de la embaxada feta a sa ex.ª de part de sa ex.ª a 13. del corrent lo qual paper es del thenor seguent.

Resposta de sa ex.ª en raho de les crides de les tavernes.

«Responent sa ex.[a] a la embaxada se li feu per part de la çiutat a ... (1) del corrent mes de Juny, diu que no es stada sa intentio en lo ordenat y disposat ab los capitols 34. y 51. de les crides publicades en la pnt. ciutat als 23. 24. y 25. del mes de maig derogar ni preiudicar als privilegis y ordinacions de la casa de dita çiutat a la qual en materia de policia entre les confraries enten ser licit ordenar y statuir y a sa ex.[a] en raho de castigar y comprimir los delictes y que axi lo ordenat y disposat en dits capitols es stat sols ha dit effecte de punitio dels delictes y conforme per sos predeçessors lloctinents generals de sa mag.[d] es stat manat y ordenat tocant los com ha Alter nos de suprema Regalia y superioritat.»

Embaxada feta a sa ex.[a] per materia de tavernes.

DIMARS a XXJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada de part dels s.[ors] concellers a sa ex.[a] per medi dels s.[ors] Joseph de Bellafilla militar y Jaume Bru ciuteda per raho de les crides publicades de part de sa ex.[a] los dies passats en respecte de les tavernes ab la qual embaxada li donaren un memorial en scrits de alguns advertiments fahents per dit negossi lo qual es del tenor seguent.

✠

«Ex.[m] Senyor.

Copia del memorial presentat a sa ex.[a] per part de la ciutat per les crides de les tavernes.

De part de V. Ex.[a] se son publicades unes crides reals als 23. 24. 25. del mes de Maig proppassat en las quals ha advertit la pnt. Ciutat alguns preiudicis que supplica à V. Ex.[a] ser servit manarlos remediar.

Primerament lo Cap. 34. disposa que ninguna dona soltera viuda o, casada que no estigue o, cohebite ab son marit gose ni presumesca tenir Hostal o, posada, que las que vuy la tenen ajen de plegar y dexar de tenirlo dintre de quaranta dies sots las penas alli expressadas. Aquest Capitol encontra ab lo Cap: 6. de las ordinations fetas á 30. de Abril *1613*. per lo Consell de trentasis en lo qual esta exceptada la viuda de marit hostaler que sia de bona vida o, fama y reputasio ara sia restada ab fills ara sens ells, remetent la conexensa al proms de la confraria dels hostalers.

Esta ordinatio pugue fer la Ciutat per la jurisdictio que te

(1) A 13.

Primerament generaliter en lo que es poder ordenar en la pnt. Ciutat en tota materia conforme lo Privilegi del ser.m Rey don Jaume del any *1319*. en lo volum de les Constitutions Tit: de statuts. Del ser.m Rey don Fernando dat en Napols a 4. de Setembre del any *1506*. confirmat apres ab molts altres privilegis y particularment en materia de Confrarias en que te la Ciutat en virtut de Privilegis reals te la jurisdictio privative ad alios conforme lo Privilegi del invictissim Emperador Carlos quinto data Montisoni a 16 de Nohembre *1537*. y noy ha cosa mes sabuda que ningu se puga entremetrer de coses de Confraries sino la Ciutat fins haverho prohibit la Cort general al Real Consell en la Cons: 16. tit. de Evocations de causas.

2. En lo Cap: 43. se disposa que tot Paller, Remendo, ferroveller, argenters, tingan obligatio de tenir un llibre pera sentar lo dia la persona de qui hauran comprat y lo preu y la cosa comprada y per espay de sis dies ho hayen de tenir patent en sos aparadors sots graves penas.

Sobre de la materia de aquest Cap: ja hi ha provehit la Ciutat ab ordinations publicades del poder de les quals nos pot duptar per lo que dalt esta dit y baix se dira per ser materia de Confraries, govern, y administratio de la ciutat. Apres a 9. del pnt. mes de Juny se ha publicat de orde y manament de V. Ex.a altra Crida en la qual entre altres coses se prohibeix y mana que ningun flaquer, forner, bescuyter, semòler ni altre qualsevol persona que paste, o, fassa pastar pa pera vendrer, o, fara bescuyt semoles o, altre qualsevol negociatio de pasta en la pnt. Ciutat no pugan nils sia licit comprar blat dins la pnt. Ciutat ni fora della a set lleugues al entorn sots certes penes alli espesificades.

Aquesta Real Crida encontra ab las ordinations de la Ciutat ques publican cada any ab las quals te la Ciutat ordenat sobre lo mateix y en particular permet als sobredits que pugan comprar blat à la vora de la mar ab llisentia dels consellers, o, administrador de les plaças.

3. En lo Capitol 51. se prohibeix que ningu puga tenir taverna en los Carrers que alli se anomenan sino en los Carrers que alli se senyalen.

Aquest Capitol encontra ab las Cridas de la Ciutat asenyaladament ab las ques feren en lo any *1604*. abans y apres en las quals se redueix lo numero de las Tavernas y se proveheix en

quins Carrers han de estar y ques tancan las portas dels carrerons. — Estas cridas ha pogut y pot fer la Ciutat axi en virtut del poder general que te de ordenar en particular en materia de Confrarias com tambe per la politica y govern que per dret comu y per molts Privilegis reals esta commesa à la Ciutat En lo mateix Capitol se prohibeix als taverners lo poder donar à menjar y à beurer ni vendrer coses de menjar particularment bescuyts, y fruytes exceptat los foresters y treballadors que no tingan casa en Bar.[na], als quals pugan donar à les portes de ses tavernes y no dins casa. Aquest Cap. encontra ab les ordinations del any 1594. 1501. 1604. 1613. y moltes altres en les quals se ha ordenat lo mateix per la Ciutat à pena de sinch lliures permetent ques puga donar un refrigeri en les tavernes ço es un bescuyt, y alguna fruyta y als treballadors y foresters una querna, un tros de pa, una arengada, una cabessa de allys (alls) o, formatje sens pararlos taula que com la Ciutat de Bar.[na] es tant populosa haont de continuo acut tanta multitut de foresters per esser port de mar no apar convenient sia llimitada y restreta com una altra Ciutat y vila que non son tant En lo mateix Cap: se ordena que ningu puga tenir Taverna que no tinga vint carregas de vi. Aquest Capitol encontra ab les ordinations de la Ciutat y Crides del Mostasaff ques son publicades tots los anys y en lo corrent en lo Cap: 59. en los quals no obligan als Taverners tenir sino deu carregas de vi à pena de tenir lo vi perdut. En lo mateix Cap: se ordena que un mateix Taverner no puga tenir dos, o, moltas tavernas y sols una porta sots sertas penas.

Sobre lo contengut en aquest Capitol ja te ordenat la Ciutat generalment en totes les Confraries que no puguen tenir dos botigues y en particular en materia de Taverners que no pugan tenir dos Tavernas ni dos portas.

De la potestat de la Ciutat en aquest particular nos pot duptar per so que ab molts privilegis Reals en particular del Privilegi del ser.[m] Don Fernando data en Burgos als 16. de nohembre *1511.* li es consedit poder ordonar en materia de vitualles en la pnt. Ciutat territori y termens de aquella de la manera que li aparexera ab las penas tant pecuniarias com altres y que lo llochtinent de sa mag.[t] no sen puga entremetrer ab aquestas paraulas. *Nos enim omnem potestatem et jurisdictionem in et circa premissa necessariam in dictos Consiliarios*

presentes et futuros transferrimus ipsisque locumtenenti et aliis officialibus nostris predictis anferimus et abdicamus serie cum presenti, ni obsta ques diga que en anys atras se son fetas y publicadas semblants cridas y edictes reals perque se respon que axi com en Catalunya nos pot allegar ningun us ni costum que sia quantra constitutio axi matex nos pot allegar ningun us ni costum que sia quantra privilegis concedits à Ciutats y particulars personas encara que per molt temps etiam inmemorial se sia observat ans las constitutions los donan tots per abusos no volent que de aqui avant se hayan ni pugan continuar com ho disposan las constitutions del titol de observar Constitutions y assenyaladament la dezena y totes les Constitusions del titol si contra dret y utilitat publica.

Y ordenant V. Ex.ª sobre les dites coses hauria la Ciutat de necessitar dexar de ferho per no esser compatibles las unas ordinations y les altres perque V. Ex.ª prohibeix moltes coses que promet la Ciutat, o, almanco diferentment lo que seria causar molt gran confusio en la executio y la Ciutat com te lo poder tant redicat com dalt te dit no pot dexar de continuarho per no periudicarse à son dret y als privilegis Reals que ab tanta liberalitat te alcansats de sos Reys y senyors.

Per tant representant les sobredites coses à V. Ex.ª ab la pnt. Embaxada extrajudicialment à V. Ex.ª supplica sia de son Real servey manar que à la Ciutat li sia guardat son dret y observats sos Privilegis y en consequentia que de dites Crides y edictes Reals sien llevats los sobredits Capitols y altres que tenen los enquantres sobredits que a mes que es cosa justa la Ciutat ho tindra à gran merçe de V. Ex.ª etc.»

E lo dit s.or virrey ohida la dita embaxada y rebut lo dit memorial digue: «que el lo mandaria ver y se haria justitia en todo y bolveria respuesta a la çiudad.»

DIMECRES a XXIJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la çiutat mossen Miquel Peres secretari de sa ex.ª lo qual dona un paper en scrits al s.ors concellers que es la resposta fa sa ex.ª a la embaxada se feu a sa ex.ª a 21. del corrent y memorial se li presenta en scrits la qual es del tenor seguent. Resposta feta per sa ex.ª a la dalt dita embaxada.

«Haviendo leydo su Ex.ª el memorial que Jusepe de Bellafilla, y Jayme Bru, le han presentado por parte de la Ciudad de Barcelona, sobre los pregones publicados en ella en *23. 24.* y *25.*

de Mayo passado, para poder tomar resolucion sobre lo que se le suplica, dice que son menester los privilegios, ordinaciones y otros papeles en el memorial referidos en que funda la Ciudad su justiçia, y que siempre que se entreguen, mandara que se vean y que se tome resoluçion, deseando siempre que en todo, sus privilegios sean guardados sin faltar a la obligaçion que le corre. (Rubricat.)» — Y lo mateix die a la tarda se envia a sa ex.a lo syndich de la ciutat pera dirli com li digue que lo entregar li privilegis no se atrevien de fer un tal sens donarne raho al savi concell.

Per negossi de tavernes.

DIJOUS a XXIIJ. de dit. — Se tingue concell de cent en lo qual se proposa lo dit negossi de les tavernes sobre la qual propositio dellibera que lo dit fet fos comes als s.ors concellers y 16. persones de dit concell de tots staments pera que juntament ab los advocats aplicats per dit negossi de aqui a dimars proxim vinents vegen y miren tots los privilegis y exemplars fahents per dit negossi los quals dit die ho representen tot en dit concell pera que les hores lo dit concell delliberara lo fahedor segons que mes llargament apar en poder del scriva mayor de la pnt. casa.

Festa de st. Joan.

DIVENDRES a XXIIIJ.o de dit. — Festa de s.t Joan Batista. — En aquest die noy hague cavalcada per raho de la contentio de la cobertura per delliberacio expressa del concell de çent atras calendada.

Embaxada feta al sor. virrey.

DIMECRES a XXVIIIJ.o de dit. — En aquest die en exequtio de la delliberaçio de concell de cent çelebrat lo die de air los s.ors concellers enviaren una embaxada al s.or virrey per medi de don Garau de Paguera y del s.or Jaume Bru çiuteda la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im S.or

Supplica esta çiutat a v.a ex.a que en consideracio del contengut en los papers que li entregue (1) y de la inmemorial possessio fundada ab privilegis Reals que de dites coses te, li fasse particular merce en manar revocar les crides que novament ha manades publicar en quant son contraries a les ordinacions de la çiutat, qual tambe li feren en altres ocasions los serenissims Reys de Arago y los predeçessors de v.a ex.a lloc-

(1) Véjas l'Apéndix IV.

tinents de aquest principat com cotan dits exemplars, que no la spera menor de v.ª Ex.ª» A les quals coses eo embaxada respongue sa ex.ª les paraules seguents: «que el mandaria mirar los papeles le davan por parte de la çiudad y que procuraria dar gusto a la çiudad.»

DIJOUS a XXX. de dit. FRAN. BRU Conçeller en cap.

JULIOL

DIVENDRES lo primer. — En aquest die ana lo syndich de la çiutat en casa del s.or virrey pera demanar la resposta a sa ex.ª en respecte de la embaxada a sa ex.ª feta a 29. del passat de y per raho de les crides de les tavernes. A les quals coses respongue lo dit s.or virrey que «esse negossio ya no corria por su mano sino del conseio pero que procuraria se dissidiesse con la brevedad possible.»

Negoci de les crides de les tavernes.

DIMARS a V. de dit. — En aquest die en exequtio de la delliberacio del concell de cent celebrat a 28. del passat se feu embaxada al s.or virrey per medi del s.or don Garau de Paguera y del s.or Agusti Peixau çiuteda en respecte de demanar a sa ex.ª la resposta per lo negossi de les crides de les tavernes per los papers que los dies passats foren entregats en mans de sa ex.ª contenints la justitia de la pnt. ciutat conforme stan en lo pnt. dietari a 29. del passat A la qual embaxada respongue lo s.r virrey les paraules seguents. «Que deseara dar respuesta a exos señores a su satisfaction como se la diera si de si se la pudiera dar pero que ha de responder con conseio y assi hasta ora no se la ha podido dar.»

Embaxada al Virrey sobre lo mateix.

DIJOUS a VIJ. de dit. — Vingue en la casa de la çiutat lo s.or Miquel Peres secretari de sa ex.ª lo qual de part de sa ex.ª dona una resposta als s.ors concellers en scrits en respecte de las embaxadas a sa ex.ª fetas los dies atras per lo negossi de les crides ha manades publicar de les tavernes la qual es del tenor seguent. «Que a lo que tienen representado por parte de la çiudad en materia de los pregones ha un que ha deseado su Ex.ª tomar resoluçion, algunas ocupationes ha que ha sido fuersa acudir, le han storvado, que para el sabado lo hara y que le ha querido avisar para que se tenga entendido.»

Resposta de sa ex.ª per negossi de tavernes.

Per la decima dels ecclesiastichs.

Dit die vingueren en casa de la çiutat los s.[ors] Hieronym Roig canonge y sacrista mayor de la seu de Bar.[a] y Franc.[h] Puig canonge de la seu de Tortosa ab embaxada en nom y per part y com ha syndichs dels molt Ill.[es] capitols de la seu de Bar.[a], de Tortosa, Girona, Urgell, Solsona y altres del pnt. principat de Cath.[a] de y per raho de esser los vinguts a noticia que se volrrie posar en exequtio lo breu de sa S.[t] de fer pagar la deçima de les rendes eclesiastiques ha tots los ecclesiastichs (1) per lo R.[im] s.[or] Bisbe de Girona elet de Bar.[a] al qual es vinguda la comissio en lloch del Ill.[im] y R.[im] s.[or] Archebisbe de Tarragona vuy elet de Çaragossa supplicant perso als s.[ors] concellers fossen servits voler exir a la deffensa de estes coses com ho confiaven de sa s.[ria] mayorment comprenent tambe en asso lo hospital general per star sots protectio y administratio dels s.[crs] conçellers y de les causes pies de algunes de les quals son tambe Administradors los dits s.[ors] conçellers que ho rebrien a molt particular merçe. A les quals coses respongue lo s.[r] conceller en cap en veu sua y dels demes s.[ors] concellers que los s.[ors] concellers ho veurien y tractarien y que procurarien en fer tot allo los fos possible aserca de dit negossi.

Per negossi de Tavernes.

DISAPTE a VIIIJ.° de dit. — En aquest die demati a les deu hores los s.[ors] don Guerau de Paguera y Jaume Bru ciuteda feren relaçio als s.[ors] concellers com lo die de air despres dinar inseguint la delliberatio del concell de cent celebrat a 7. del corrent eren anats ab embaxada al s.[or] virrey pera supplicarli fos servit sa ex.[a] voler fer merce a la çiutat de tornar la resposta promesa tornar pera disapte per lo negossi de les crides de les tavernes perque lo savi concell de cent se havie de tornar ha congregar dit die per dit effecte. E lo dit s.[or] virrey responent ha dita embaxada digue: «que de muy buena gana que juntassen el consejo de çiento a las tres de la tarde dicho dia que a les quatro el mandaria bolver la respuesta en dicho negossio.»

Per la decima dels ecclesiastichs.

Dit die vingueren en casa de la çiutat ab embaxada de part del bras militar lo s.[or] don Fran.[co] Gilabert lo s.[r] Joseph de Bellafilla y lo s.[r] Bertran Desvall ciuteda fahent a saber als s.[ors] concellers com per part del molt Ill.[e] capitol de la seu de la pnt. ciutat y dels demes capitols del pnt. principat de Cath.[a]

(1) Vejas l'Apendix V.

se havie fet embaxada al bras militar en respecte del negossi de semblant embaxada feta als s.[ors] concellers a *7.* del corrent per los s.[ors] Hie.[m] Roig canonge y sacrista de la seu de Bar.[a] y Franc.[h] Puig canonge de la seu de Tortosa en los noms en dita embaxada contenguts supplicant ha dits s.[ors] concellers volguessen esser servits fer merce a dit bras de exir a la deffensa de dites coses en tot lo que tocas a la ciutat com axi mateix ho havien tambe supplicat ab altra embaxada de part de dit bras al s.[ors] deputats del general de Cathalunya. A les quals coses respongue lo s.[r] conceller en cap en veu sua y dels demes s.[ors] concellers que stiguessen molt certs que en tot lo que tocaria fer a la ciutat en aqueix negossi se farie ab molt gran conformitat.

Dit die vingue en la casa de la çiutat lo s.[or] Miquel Perez secretari de sa Ex.[a] lo qual de part del s.[or] virrey dona un paper en scrits aserca de la resposta offeri tornar en est die per lo negossi de les crides de les tavernes lo qual paper se legi en lo concell de çent çelebrat dit die lo qual es del tenor seguent. Per negossi de Tavernes.

✠

«La Ciudad de Barçelona en virtud de los Privilegios que tiene de los Serenissimos Reyes de Aragòn, ha acostumbrado haçer muchas y provechosas ordinaciones a fidelidad y utilidad de los señores Reyes y al buen govierno politico y estado publico della, que son las calidades con que el s.[r] Rey don Jayme modifico el poder de la Ciudad en el Privilegio, su data en Tarragona a *10* de las kalendas de Ebrero *1319.* ibi; Quod ab fidelitatem et utilitatem nostram et reypublicæ et ad bonum et tranquillum statum ipsius civitatis possitis, et possint Conciliarii venturi et Proceres Civitatis prædítiæ perpetuo façere et ordinare in dicta Civitate et in dictis terminis Banna et ordinaçiones, En particular en virtud del Privilegio concedido a Barçelona por el s.[r] Rey don Fernando a *30.* de Noviembre del año *1506.* y por el s.[r] Emperador Carlos quinto a *16.* de Noviembre del año *1537.* ha hecho la Ciudad ordinaciones para el buen govierno y administracion de las confradrias della, y en virtud del Privilegio del s.[r] Rey Don Fernando a *16.* de Noviembre *1511.* para la administracion de los trigos, el cuy-

dado de los quales encomendo y cometio a la Ciudad muy largamente.

La execucion destas ordinaciones que la Ciudad ha hecho en todas materias no ha sido encomendada a ella, sino al Veguer, Bayle, o, otros officiales reales ya señalados para esso, como se lee en muchos Privilegios pero mas particularmente toca a su Mag.[d] y a su Lugart.[e] General como a supremo juez, cabeça de la Republica y de la justiçia.

Han fiado los señores Reyes del zelo y cuydado de la Ciudad y de sus Concelleres y Prohomens el buen estado della y la prevençion y reparo de los excessos, daños, y desordenes, que puede causar la malicia y vicios de sus moradores, por jusgar que los Concelleres y Prohomens pueden tener mas cierta notiçia de los males y distrahimientos de sus Ciudadanos y de las causas de que originan, y que podian con mayor attençion aplicar los remedios convenientes, haçiendo estatutos y ordinaciones saludables, como se ve que de todo han cuydado con mucha puntualidad. Pero los señores Reyes no han encomendado, fiado, o, cometido a la Ciudad de Barçelona este cuydado, o, licençia de ordenar en estas cosas con absoluto y libero poder, de suerte que se le haya abdicado de si totalmente ni fuera caso decente y honesto que tal se pretendiesse ni pidiesse.

Por esto es forçoso reconosçer y confessar que los señores Reyes y sus Lugart.[s] Generales no obstantes dichos Reales Privilegios como cabeça de la Republica y administradores de la justicia, quedan con la suprema potestad para ordenar lo que jusgaren conveniente para el beneficio comun, buen estado, quietud, tranquilidad y sossiego de los Ciudadanos, y assi en todos tiempos han hecho publicar los Lugarest.[s] Pregones generales y particulares, segun lo han pedido las necessidades y occasiones los cuales pregones han sido siempre executados.

Los Lugarest.[s] Generales de su Mag.[d] en los Pregones generales y particulares ordinariamente han mandado lo mismo que los Conçelleres y Prohomens de la Ciudad en sus ordinaçiones y esto sea hecho o, porque tiravan todos a un fin o, porque hallavan havian acertado los unos y los otros en las causas del daño, y en los remedios que se ponian para su reparo, Por esto se hallan en lo tocante a Taberneros, Mesoneros, Ropaveyeros, Remendones, vendedores de yerros viejos, Agavilladores de tri-

gos y mantenimientos y otros que en los pregones reales y en las ordinaçiones de la Ciudad se diçe una misma cosa y estan ordenados con unas mismas palabras, y si en algo han differençiado es en las penas, las quales han puesto muchas vezes mayores los Lugarest.[s] de su Mag.[d] que los Concelleres y Promens, jusgando por conveniente se tuviesse la mano mas apretada para castigar con mayor pena los transgressores para assegurar el fin y effetto pretendido que es el buen estado de la republica. Y lo çierto es que proveyendo la Ciudad de buenas ordinaçiones para el buen estado della y paz de sus Ciudadanos los Lugart.[s] gnales. de su Mag.[d] se han conformado con ellas, y puesto en Pregones las mesmas ordinaciones para mayor y mas cierta observançia, como en esta conformidad se ha visto dispuesto por todos los Lugart.[s] de su Mag.[d] hasta el dia de oy, y de la misma suerte quando la Ciudad dexasse de mirar en las materias politicas y de ordenar en ellas alguna cosa que fuesse conveniente, o, no se provehyesse bastantamente conforme la calidad del caso ni se diesse a el el remedio que pide el daño que dello se puede seguir, no seria conveniente al buen estado, y tranquilidad de la Ciudad que se dexasse de ordenar y anyadir por los Lugart.[s] pues faltarian a su mayor obligaçion y al descargo de su conçiençia y serviçio de su Mag.[d] Por este respecto en differentes occasiones y casos se ve haver puesto mayores penas y ordenado otras cosas con mayor aprieto, lo que ha sido siempre alabado y estimado.

Estas reglas han guardado y seguido los Lugart.[s] gnales. de su Mag.[d] tanto el que oy govierna este Principado de Cataluña como sus Antecessores, guardando unos de otros la costumbre sin haver innovado cosa alguna como se vera discurriendo por los Capitulos de los Pregones publicados por su orden de los quales se queixa la Ciudad.

El Cap.[o] *34*. dispone que ninguna Muger no estando con su Marido, pueda tener meson o, posada, y las que oy la tienen la hayan de dexar dentro de quarenta dias.

Este Capitulo se lee letra por letra en el cap.[o] *80*. de los Pregones que mando publicar el Duque de Maqueda a *6*. y *7*. de setiembre del año *1596*. y en la misma forma esta ordenado en todos los pregones que han publicado los Lugart.[s] que despues aca ha havido.

Este Cap.[o] comprehende toda Cataluña y Condados de

Rosselon y Cerdaña y es ordinacion general la qual no comprehende ni es intençion de su Ex.ª comprehenda las personas que tienen particular provision en su fabor como le tendran las viudas por la Confradria de los mesoneros de la pnte. Ciudad las quales podran tener meson conforme la ordinacion de la Confradria, y en conformidad mandara su Ex.ª que constando desta ordinaçion, en la execucion deste Capitulo se haya rason della.

Queixase tambien la Ciudad del Cap.º *43*. en que se manda que todo platero, Remendon, Ropaveyero y otros que buelven a vender ropa esten obligados a tener un libro etc.

Este Cap.º sin quitar ni poner se halla en los pregones que en *17*. de Mayo *1593*. hiço publicar el Duque de Maqueda y esta en la misma forma en todos los Pregones que llaman del llibret, los quales han hecho publicar todos los Lugart.ˢ que su Mag.ᵈ ha tenido en este Principado en esta misma conformidad desde el Duque de Maqueda hasta el dia de oy, y pues en dicho Cap.º no ay en substançia cosa que no este ordenada por los Concelleres y Prohomens en las ordinaçiones hechas en *2*. de Mayo *1590*. no se puede conciderar causa para queixa.

El Cap.º *51*. de que se queixa la Ciudad contiene differentes ordinaciones en respecto de los Taberneros.

Este Capitulo esta continuado en muchos Pregones antiguos y modernos, de suerte que se ve que su Ex.ª en ordenar y mandar lo que en el se diçe ha hecho, lo que halla han hecho todos sus Anteçessores.

Primeramente se halla esto dispuesto en los Pregones que mando publicar don Juan de Aragon Conde de Ribagorça el segundo lugarteniente gnal. deste Principado en el año *1503*. Don Garcia de Toledo mando lo mismo en *21*. Junio de *1561*. Lo mismo mando el Principe de Mélito en *2*. Abril de *1567*. Don Fernando de Toledo continuo los mismos Pregones en los que mando publicar en *19*. de Junio *1571*. y en *2*. de Junio *1576*. y en *15*. de Noviembre *1577*. y en este tiempo se hiço una muy solenne conclusion en el R. Cons.º sobre esta misma materia en *18*. de febrero *1578*. de la qual conclusion baxaron unos Pregones que fueron publicados y para mayor execucion dellos se offrecieron premios a los acusadores.

El Duque de Terranova en la misma conformidad que sus

Antecessores en *11. 12.* y *14.* de Abril del año *1581.* hiço los mismos Pregones contra los taberneros.

Y el conde de Miranda mando publicar pregones sobre lo mismo a *3. 4. 5.* y *6.* de Julio del año *1586.*

Lo mismo se lee en los de D. Manrique de Lara en *19. 20. 21.* y *22.* de Setiembre del año *1586.*

Y el Marques de Navarrez siguio sus Antecessores mandando lo mismo en *4. 5.* y *6.* de Abril del año *1591.*

El Duque de Maqueda en *4.* y *6.* de Julio del año *1592.*

El Duque de Feria en *29.* de Enero del año *1600.*

El Arçobispo de Tarrag.ª, Duque de Monteleon, Arçobispo de Çarag.ª, Marques de Almaçan, Duque de Alburquerque, Duque de Alcala, los Obispos de Barçelona, Urgel, y Solsona, Duque de Feria, el s.ʳ Infante, y su Ex.ª en la primer Lugartenencia todos se han conformado en estos Pregones y son ellos uniformes, y han sido executados, y muchos Taberneros han sido castigados, y contra muchos se han hecho processos, y han sido sus delittos remittidos por el Reg.ᵗᵉ la Real Thez.ª de su Mag.ᵈ

Todos estos Pregones contienen lo mesmo que los que su Ex.ª ha mandado publicar y se conforman con las ordinaciones antiguas de la Ciudad y solo se apartan de las que oy tiene la Ciudad hechas en dos cosas, la primera en que no puedan los Taberneros dar de bever sino en la puerta de la taberna sin poder dar dentro viscocho ni otras cosas de comer, la segunda que nayde pueda tener taberna que por lo menos no tenga en ella venyte cargas de vino.

Esto mismo ordenara la Ciudad aunque de algunos años a esta parte ha differenciado en algo pues no ponen pena ni incurren en ella los que daran a los que no tendran casa en la Ciudad un viscocho, ajos, sardinas saladas, y otras cosas a este tono como no puedan poner mesa para los que quisieren comer como se ve en las ordinaciones del año *1594. 1601. 1604.* y *1613.* y en el año *1614.* se mando que no teniendo diez cargas de vino, no pudiessen tener taberna, que en los de antes havian de tener venyte cargas.

Esta differençia no es en la substançia de la ordinaçion o, provision que es el daño que causa la multiplicacion de las Tabernas que este todos le reconosçen y particularmente la Ciudad sino en la aplicaçion del remedio, y assi no es de con-

çideraçion porque los Lugart.[s] generales que han sido deste Principado conciderando los daños que la experiençia enseña cada dia de las demasiadas tabernas, y que con dispensar en la cantidad del vino y en el dar de bever y comer en ellas no prevenian ni remediaban bastantamente y con effetto los daños y muertes como se haçia estando a las prohibiçiones antiguas, han siempre continuado aquellas con toda puntualidad y las han mandado executar.

El Cap.[o] del Pregon que en 9. de Junio passado mando publicar su Ex.[a] que contiene que ningun panadero, ornero y otros que tratan de amassar, no compren trigo en la presente Ciudad, ni siete leguas al rededor della.

Este Cap.[o] sea acostumbrado de poner otras vezes sin que lo aya contradicho la Ciudad pues no tiene occasion para ello, pues es lo mismo que la ordinaçion de la Ciudad, la qual en quanto a las siete leguas a donde no llega el territorio de la Ciudad para poder ordenar en el, à no haçerlo el virey no quedaria con la siguridad que ha menester la Ciudad, y assi à este effetto lo ha mandado publicar su Ex.[a] por ser de tan gran beneficio para ella, y no se encuentra con la ordinaçion de la Ciudad en quanto permitte a los dichos que puedan comprar a la orilla del Mar, porque su Ex.[a] no ha entendido] comprehendiesse este Pregon a los que compran a la orilla del Mar, por tener espeçial permission de la Ciudad en materia que le toca por el Privilegio del s.[r] Rey Don Fernando.

De todo lo sobredicho pareçe que no tiene occasion la Ciudad de pretender se le ha hecho perjuiçio en los Pregones, antes deve estimar a su Ex.[a] el animo con que desea el benefficio della y la conservaçion de sus Privilegios, pues su intento es conservarlos a la Ciudad en todo aquello que se estendieren, deseando mucho que los desfrute para aquello que los Serenissimos Reyes los dieron muy a beneffiçio del bien comun y particular de sus vezinos, y que los que tratan el govierno della en lo que les toca esten muy atentos à disponerlo. [Rubricat.]»

Lo qual paper fonch legit en dit concell lo qual ohit fonch per aquell delliberat que dit negossi fos comes als s.[ors] concellers y setse persones ab los advocats aplicats peraque fessen de aqui a dijous proxim les ordinacions necessaries y tambe un vot en scrits fermat de dits mag.[chs] advocats y aquell dit die llegit en dit concell.

DIJOUS a XIIIJ.° de dit. — En aquest die se tingue concell de cent en lo qual se legiren les noves ordinacions fetes per los s.^{ors} concellers y 16. persones pera dasso elegides per lo negossi de les tavernes y tambe lo vot en scrits fet per los mag.^{chs} advocats lo qual es del tenor seguent.

Per les noves ordinaçions de les tavernes.

✠

«En lo Consell de cent ques tingue als 9. del corrent se delibera que los s.^{ors} Consellers y setzena anomenada per la materia occorrent cridats a la iunta los Advocats de la casa y demes applicats, mirassen y sensurassen lo que devia fer la Ciutat en orde a la resposta feta per lo s.^{or} Virey llegida en lo mateix consell y lo que resoldria dita iunta se posas en un paper lo qual si aparexia a dita iunta lo firmassen los dits Advocats y aquell se llegis en lo consell se tindria dijous proxim y en execucio de dita deliberacio los s.^{ors} Consellers setzena y Advocats de la pnt. casa y applicats se son iuntats diversas vegades y an mirat tots los llibres de ordinacions, cridas, deliberacions, dietaris, privilegis y tot lo que convenia veurer y mirar y an resolt que per quant ab las embaxades fins vuy fetas y ab los papers ques son enviats a sa ex.^{a} la Ciutat à plenament fundat sa iusticia en lo cas occorrent que perço la obligacio que al pnt. corre a la Ciutat es tornar fer altre embaxada a sa ex.^{a} presentantli lo paper que per dita iunta ses fet apart a effecte que en tot temps puga constar de la contradictio que la Ciutat per conservacio de sos privilegis te feta a ditas cridas y que no se li puga opposar que ha aquietat a ellas.

Y feta dita embaxada a paragut a la mateixa iunta que la Ciutat continue conforme esta deliberat en lo consell tingut als nou del corrent en ordenar ab la promtitut possible lo que convingue en estas materias y lo que ordenara fasse executar ab tot rigor pera que sa ex.^{a} y tot lo mon veian que la Ciutat fa tot lo que li toca y acut a sa obligacio.

Rossell Ad. Civitatis.
Ber.^{dus} Sala consulens.

Aleny ad.^{tus} civitatis.
Fontanella consulens.
Marti consulens.»

DIVENDRES a XV. de dit. — Los s.^{ors} consellers inseguint la delliberacio del concell de cent celebrat lo die de air enviaren una embaxada al s.^{or} virrey per medi dels matexos dos cava-

Embaxada feta al sor. virrey.

llers dels dies passats la qual li donaren en scrits que es del tenor seguent.

✠

«Ex.m S or

Ab dos embaxades la una de 13. y altre de 21. del mes de Juny proppassat la Ciutat de Bar.a representa a v. ex.a los preiudicis, que rebia de las cridas que v. ex.a havia manades publicar als 23. 24. 25. de maig y 9. de Juny proppassats en particular en lo que tocava y toca a hostalers, tavernas, argenters, ropavallers, ferrovalles y vitualles per ser cosas que ab privilegis reals estan concedidas privativament a la Ciutat de tal manera que a ella sola toca ordenar sobre de aquellas, per tocar materia de confrarias y vituallas conforme en los papers de ditas embaxades esta mes llargament contengut, supplicant a v. ex.a fos servit manar revocar ditas cridas en quant als dits preiudicis reb la Ciutat y v. ex.a no es estat servit fer a la Ciutat la merce que li supplicava per las causas y rahons contengudes en un paper que v. ex.a a manat enviar a la Ciutat a 9. del corrent de que la Ciutat es restada molt desconsolada y per quant conve a la Ciutat que en tot temps aparega no haver aquietat a dites crides ans haver fet les diligencias possibles per alcançar la revocacio de aquellas perque la Ciutat y sos privilegis no rebessen algun preiudici de ditas cridas: Perço altre vegada ab la pnt. embaxada torna a supplicar a v. ex.a extraiudicialment sia servit manar fer dita revocacio a effecte que liberament corregan per ma de la Ciutat totas las cosas de hostalers, taverners, ramendons, ferrovelles, argenters, vitualles y confrarias de que parlen ditas cridas conforme ab privilegis reals li es concedit, que la Ciutat continuara de ordenar sobre ditas cosas com te acostumat, de modo, que aixi de las ordinacions fetes com de les que fara y de la execucio de aquellas restara plenament provehit al que conve al be public y v. ex.a ab gran satisfacio y desta manera vindra a gozar la Ciutat del fruit de sos privilegis, que v. ex.a a la fi del paper mostra desijar.»

A la qual embaxada respongue lo s.or virrey: «que el lo mandaria ver y haria por su parte todo lo que pudiere en favor de la çiudad.» FRAN. BRU Conçeller en cap.

DISAPTE a XVJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les quatre hores apres de esser stats enviats ha demanar los s.ors concellers de part de sa ex.a anaren en sa casa acompanyats de alguns officials de la casa y puiats dalt a palassio y entrats dins lo aposento ha hont trobaren sa ex.a los foren donades cadires y se assentaren ab ses cadires ab lo s.r virrey y apres de haver dit als s.ors concellers lo peraque los enviave ha demanar los dona una carta de sa mag.d pera concellers y concell de cent tractant los sempre de v.a s.ria ha dits s.ors concellers.

Lo sr. virrey envia ha demanar los sors. conçellers y los dona una carta de sa magd.

DIMARS a XVIIIJ.o de dit. — En aquest die se tingue concell de cent en lo qual fonch legida la dalt dita carta de sa mag.d que disapte prop passat lo s.r virrey dona als s.ors concellers la qual es del tenor seguent.

Carta del Rey demanant socors pera prevencions de guerra.

«A los Amados y fieles nros. los concelleres y conseio de ciento de la nra. çiudad de Bar.a

EL REY.

Amados y fieles nros. los enemigos de nra. s.ta fee catholica se han colligado contra mi monarchia y amigos della, de manera que procuran por todos los caminos que pueden, inquietarla y ponerla en maiores aprietos y necessidades de las que havemos visto, como lo entendereys del duque de Cardona mi lugartiniente y capitan general en esse principado y condados y porque haviendome de opponer (como lo he echo siempre) con mis armas a desviar sus intentos para conservar y deffenderos de los danyos que podrian seguirse sino hallassen resistentia, en que tengo consumido mi patrimonio tan liberalmente como se sabe, sin reparar en cosa, son menester muchos socorros y aiudas, y assi espero que considerando vra. obligacion y causas que concurren mostrara essa ciudad y vosotros en su nombre en esta ocasion la voluntad y amor con que cumplis con las vras. como se haze generalmente en las demas de mis Reynos de que quedare muy servido y con la stimacion ques justo para todo lo que fuere de su benefficio Data en Madrid a XVIJ. de Junio MDCXXXIIJ.

YO EL REY.

J. Laurentius de Villanueva Secretarius.

V.t Dux
V.t Bayetola R.
V.t Sisternes R.
V.t Vico R.
V.t Magarola R.»

Dos doctors del Real concell vingueren en concell de çent.

E apres de legida dita carta vingueren y entraren dins dit concell los mag.[chs] micer Hieronym Astor y micer Miquel Joan Magarola doctors del Real concell los quals se assentaren apres del primer y segon prom de dit concell alternative los quals stant de peus feren sa demanda, o, rahonament la hu apres lo altre conforme la materia contenguda ab dita Real carta: e, anats que sen foren votant lo dit concell sobre dit fet dellibera que se scrigues a sa mag.[d] que esta ciutat stave molt apesarada en no poderlo servir per star tan exaucta com de present sta y se troba segons que mes llargament se conte en la ma corrent de la scrivania mayor de la present casa.

Copia de la carta enviada per lo Rey nre. s.[or] al Ex.[im] s.[or] Duch de Cardona lloctinent y capita general del pnt. principat de Cath.[a] per lo negossi de la sequia del Riu de Llobregat.

«El Rey.

Carta real sobre la cequia del Llobregat en projecte.

Muy Ill.[e] duque caro primo de mi consejo de estado lugart.[e] y capitan gnal. en primero de setiembre 1627. escrivi a mi lugart.[e] y capitan gnal. en essa provinçia la carta del tenor siguiente: «El Rey. — R.[do] en Xpto. padre obispo de mi conseio lugart.[e] y capitan gnal. Por parte de los concelleres de la çiudad de Bar.[a] se me ha echo relaçion que entienden sera de gran servicio mio y bien de aquella çiudad el procurar abundancia de agua de fuente en ella por la mucha esterelidad que sienten y que assi tratan de hazerla venir de Martorell tomandola del rio de Lobregat la qual vendra con abundançia con una sequia tan grande y ha tal nivel que se podra traher ha todos los lugares de dicha ciudad que convenga y ha sus tiempos toda junta entrara en las clavagueras que van por medio de las calles para limpiar las: que en el anyo 1554. siendo lugart.[e] en esse principado el marques de Tariffa se hiso en esto mucha instantia por parte de Philippe segundo mi aguelo y s.[or] que esta en el çielo y no se puso en exeqution por poder acudir a la obra de la muralla del mar, que entonces se hasia que esto hermoseara mucho la çiudad y sera cosa muy saludable ha un que con grandes gastos y maiores de los que podran llevar y que obtenida confirmation y licentia mia con remission de luysmos y drechos si se devieren y dandoles jurisdiction necessaria contra los que impidieren dicha agua de la manera que

la tiene el bayle general se animaran ha emprender esta obra de tanto lustre y beneficio como le tienen las çiudades de Lerida Balaguer Manrresa y otros pueblos que son de mucha menor calidad y poblaçion que Bar.[a], suplicandome sea servido darles la licentia y haserles la merced que supplican sobre lo qual haviendose visto en mi conseio ha paresido encargaros y mandaros (como hago) que con acuerdo de la junta patrimonial me informeis si en lo que piden hay perjuyzio de terçero y de quien y quanto es lo que se puede considerar lo que pueden importar los luysmos y drechos que piden de quanta concideracion es la jurisdiction que piden y si en ella y si en ello sera perjudicado el bayle gnal. y su concistorio, si con la concession desta scientia podra edifficar la çiudad molinos en el discurso de la sequia y quantos si el haserlo sera en danyo de los molinos que yo tengo en aquel districtu si estos los han de hacer sin licentia mia y finalmente en cuyo beneficio ha de acrecer el de los riegos de la dicha sequia y el interesse que mi patrimonio podria tener en ello juntamente con todo lo demas que en esto hos pareçiere para que visto mande lo que fuere de mi servicio Data en Madrid a primero de Setiembre MDCxxviij. — Yo el Rey. — J. L.[us] de Villanueva Secretarius» — «Y por que ni en el tiempo del govierno del dicho mi lugart.[e] gnal. ni despues aca se ha respondido a esto, y la ciudad insta siempre la resolution vereys lo que entonces se pregunto y lo que en ello hay y me lo avisareys quanto antes fuere possible para que en ello se tome la resolution que convenga Data en Madrid a XV. de julio MDCxxxiij.

Yo El Rey.

J. Laurentius de Villanueva secretarius.»

Disapte a XXIIJ. — En aquest die venint a notiçia als s.[ors] concellers que lo die de dema diumenge a 24. de dit se havie de fer un cos de dones en lo carrer del Hospital axi que apparexent als s.[ors] concellers esser una cosa molt insolent enviaren a sercar lo sots veguer y li digueren fos servit de anar en dit carrer del Hospital y manar als qui tenien carrech de fer fer dit cos de dones que tal cos no intentassen ni dexassen fer en manera alguna com de fet nos feu per obeir al manament dels s.[ors] concellers.

Cos de dones se havie de fer se veda per los sors. concellers.

Festa de santa Marta.

DIVENDRES a XXVIIIJ. de dit. — Festa de s.^{ta} Martra. — Sols hi ana lo s.^{or} conceller quint ha oir una missa baixa.

DIUMENGE a XXXJ. y darrer de dit.

FRAN. BRU Conçeller en cap.

AGOST

Regonexensa de Tavernes.

DIJOUS a IIIJ.^{o} de dit. — En aquest die alguns dels s.^{ors} concellers anaren ab alguns de la vint y quatrena y ab assistentia de alguns officials Reals anaren per Bar.^{a} pera regonexer les tavernes de la pnt. ciutat en virtut de les crides los dies passats fetas per part de la pnt. çiutat.

Lo sor. virrey feu capturar ha don Damia Jener balle de Bar.^{a} per negossis de la çiutat.

DIUMENGE a VIJ. de dit. — En aquest die per quant vingue a notiçia als s.^{ors} concellers que lo die antes lo s.^{or} virrey havie manat capturar la persona de don Damia Jener balle de la pnt. çiutat entenent haverlo fet capturar per haver fet assistentia lo die antes ab alguns dels s.^{ors} concellers anant sercant les tavernes de la pnt. çiutat en virtut de les crides fetes per part de la çiutat los dies passats com tambe tenie manat lo dit s.^{or} virrey al s.^{or} veguer tampoch no fes en manera alguna semblant assistentia als s.^{ors} concellers per no esser stades fermades dites crides per dits veguer y balle de Bar.^{a} no obstant sen troben moltes en la pnt. casa sens llur ferma, com de fet enviant los s.^{ors} concellers a sercar lo dit s.^{or} veguer vingues en la pnt. casa arribat que fonch en ella dient li los s.^{ors} concellers fos servit de ferlos assistentia que volien anar sercant algunes tavernes de la pnt. ciutat y lo dit s.^{or} veguer respongue que aqueix negossi corrie per ma del s.^{or} virrey y que tenie orde de sa ex.^{a} de no fer tal assistentia y axi encontinent per part de la ciutat se li presenta una requesta la qual y la resposta della sta llargament continuada en la scrivania mayor de la pnt. casa, E axi dit die los dits s.^{ors} concellers manaren aiuntar lo concell al qual foren proposades dites coses de y per raho de les quals fonch delliberat que per medi de dos cavallers se fes lo mateix die una embaxada al s.^{or} virrey donantli aquella en scrits com de fet se feu encontinent de disgregat lo dit concell per medi de don Joachim Margarit y de Reguer y de mossen Antoni Thio ciuteda la qual embaxada es del thenor seguent:

«Ex.^{im} S.^{or}

La çiutat de Bar.^{a} esta molt desconsolada de que ha entes que v.^{a} ex.^{a} ha manat capturar a don Damia Jener balle de la pnt. çiutat per haver feta ell assistentia lo die de air als concellers anant visurant les tavernes pera veurer si los tavernes havien contrafet a les crides de la çiutat ultimament publicades y com en dita assistentia hage fet dit don Damia Jener acudint a la obligacio de son offici y ho ha jurat en lo introhit dell, supplica la pnt. ciutat a v.^{a} ex.^{a} lo mane relaxar encontinent que ho rebra a molt particular merçe.» A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} virrey: «yo mirare el papel y bolvere la respuesta a la çiudad.»

DILLUNS a VIIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent demati a les nou hores en lo qual se determina que se speras la resposta de sa ex.^{a} pera lo die de dema en lo qual die ans del mig die se tornas aiuntar lo dit concell de cent perque les hores se delliberarie lo fahedor.

Concell de Cent sobre dit negoci.

Dit die en dit concell de çent fonch delliberat que attes lo Ex.^{im} s.^{or} Duch de Fernandina marques de Vilafranca general de les galeres de Spanya ere arribat en la pnt. çiutat y se deye ere vingut de mala gana y en conciderati̇o de esser fill y natural de esta ciutat y de las moltas merces esta çiutat ha rebut y spere rebrer de sa ex.^{a} fos dispensat en poder lo anar a visitar los s.^{ors} concellers ab les insignies consulars no obstant la delliberatio en contrari del mes de juny 1632. restant aquella pera les demes coses no dispensades en sa forsa y valor. E axi encontinent los s.^{ors} concellers apres de disgregat lo dit concell manaren a mi Hieronym Sabata notari de Bar.^{a} scriva Rational me conferis en lo ort del s.^{r} compte de Vallfogona ha hont stave lo dit s.^{or} duch pera saber de sa Ex.ª la hora podien anar los s.^{ors} concellers a visitarlo la qual dona ab molt gran gust y contento pera les sis de la tarda y ha dita hora y anaren los s.^{ors} concellers en dit ort del s.^{r} compte de Vallfogona qui sta darrera lo monestir de les monges del Angels ab ses gramalles de domas acompanyats dels officials de la pnt. casa ab sos cotxes y arribats en dit ort y apeats dels cotxes anaren ab sos verguers devant ab ses masses altes y puiant dalt a mija scala los isque a rebrer lo dit s.^{r} duch de Fernandina acompanyat de molts cavallers y capitans de galera si be ia al entrar

Per anar ha visitar lo exim. duch de Fernandina marques de Vilafranca.

de dit ort los isqueren a rebrer dits cavallers y capitans y alli a dita mija scala lo dit s.^{or} duch de Fernandina los feu molt gran cortesia casi abrassant los ha cada hu del s.^{ors} concellers y a cada portal dels aposentos fahent passar als s.^{ors} consellers de hu en hu no obstant los s.^{ors} concellers se anaven detenint y li replicaven apportant sempre lo s.^{or} conceller en cap a la ma dreta per fer mes cortesia al dit s.^{or} conceller en cap y entrats al darrer aposento trobaren alli ya cadires aperallades en les quals se assentaren los dits s.^{or} Duch de Fernandina y los s.^{ors} concellers ço es los s.^{ors} concellers la hu al costat del altre fahent a manera de ala y lo dit s.^{r} duch devant dits s.^{ors} concellers y assentats que foren lo s.^{r} conceller en cap li digue: «Ill.^{im} y Ex.^{im} s.^{or} la çiutat de Bar.^{a} havent entes v.^{a} Ex.ª ere arribat en ella y algun tant desganat y en consideraçio de esser v.^{a} Ex.ª fill y natural de ella y de haver rebudes y sperar rebrer de la ma de v.^{a} ex.^{a} esta çiutat moltes merçes los concellers della venim a visitarlo com es raho offerintli que esta çiutat esta prompte en lo que per v.^{a} ex.^{a} li sera manat» y molts altres cumpliments y cortesies que li feu lo dit s.^{r} conceller en cap que serien llargues de continuar. E lo dit s.^{or} duch de Fernandina estima molt y ab molt gran gust y contento la dita embaxada y visita de dits s.^{ors} concellers fahent los molts grans y copiosos cumpliments offertes y cortesies en totes les ocasions se offerissen a la present çiutat no sols per merexerho la dita çiutat pero encara per preciarse moltissim de esser nat en ella y batejat en la parrochia del Pi tractant sempre als s.^{ors} concellers de v.^{a} s.^{a} y estant en estos compliments entra un patge de dit s.^{or} duch y li digue com lo s.^{or} virrey stave aqui que venie a visitarlo y encontinent los s.^{ors} concellers se alsaren y se despediren de dit s.^{or} duch de Fernandina acompanyant als s.^{ors} concellers per quant lo s.^{r} virrey ere ja aqui fins baig a la mija scala aportant tambe lo s.^{r} conceller en cap a la ma dreta no obstant tambe per dit s.^{r} conceller se li replicas y al volerse encotxar los s.^{ors} concellers fonch aqui lo s.^{r} virrey ab lo s.^{r} canceller y apres de haverli fetes los s.^{ors} concellers les cortesies acostumades los tres s.^{ors} concellers attes noy ere lo quint per star de mala gana se posaren devant y lo s.^{r} conceller en cap se posa a la ma squerra del s.^{r} virrey y lo s.^{r} canceller anave darrera tot sol y lo s.^{r} duch de Fernandina qui apres tambe baxa a rebrer lo s.^{r} virrey a la porta del ort per fer cortesia y

cumpliment als s.ors concellers y no alterar ses precedenties se posa tot sol devant dels verguers dels s.ors concellers ab una risa del contento havie rebut y anant en esta forma per acompanyar lo s.or virrey fins dalt baig a la entrada lo s.r duque de Fernandina per voler fer cortesia als s.ors concellers digue al s.or virrey: «ea, ea duque basta basta que estos señores ia se hivan» y les hores lo s.r virrey se gira y digue als s.ors concellers: «ea vayanse» y los s.ors concellers despedintse de tots al peu de la scala sen anaren y fora del ort se tornaren ha encotxar ab dits officials y anaren en la casa de la ciutat de la qual eren exits y los dits s.or virrey y s.or canceller restaren en dit ort ha fer tambe visita al dit s.or duch de Fernandina.

Lo sr. duch de Fernandina marques de Vilafranca per la captura del balle de Bar.a

DIMARS a VIIIJ.° de dit. — Dit die estant juntat lo savi concell de cent pera pendrer resolutio en contentio tant justifficada per part de la pnt. ciutat lo s.or conceller en cap representa ha dit concell com certa persona principal y ben affecta a la pnt. ciutat ere stada en casa dit s.or conceller li havie dit que estant ell tractant desta contentio y controvertia ab lo s.r marques de Vilafranca duch de Fernandina general de les galeres de Espanya lo dit s.or marques li havie dit que si la ciutat gustave que sa ex.a se posarie per medianer pera concertar aquest negossi y que dit s.or conceller li havie dit que ell ho estimave en molt pero que no podia pendrerhi resolutio sens la que aparexeria al savi concell de cent y que ell ho proposave pera que lo concell determinas lo que mes convingues y lo dit concell determina se acceptas la merce feta per lo s.or marques de Vilafranca y que tot lo demes en materia de tracte se cometes als s.ors concellers y 24. persones anomenades per materia de tavernes ab tots sos deppendents y emergents ab que no puguessen conclourer cosa alguna que no fos ab vot y parer de dit savi concell de cent refferint en aquell tot lo que se haurie tractat y conferit. En virtut desta delliberacio lo mateix die los s.ors concellers manaren juntar la 24. y enviaren a sercar la persona que havie parlat abans ab lo s.or conceller en cap qui ere don Bernardino de Marimon cavaller del abit de s.t Jaume de la Spasa y estant tots junts dit s.or conceller en cap encaminant les paraules al dit don Bernardino li digue: «servescas v. m. de dir devant de tots estos s.ors lo que vuy demati me ha refferit en ma casa y jo he refferit en lo savi concell de cent» y dit don Bernardino digue y refferi tot lo que dit s.or conceller en cap fou servit

proposar en concell de cent y lo gust y contento que sa ex.ª del s.or Marques de Vilafranca tindrie de poder servir a la çiutat com ha fill della y apres de sersen anat fora en dita junta se tracta ohida la relacio feta per dit don Bernardino y la honrra y favor que dit s.or marques feye a la ciutat lo que aparexie se devie fer pera correspondrer ha tant gran merce com ere voler dit s.or marques sens ser cridat ni havent ley suplicat dita çiutat sino de sa propria aucthoritat y motiu haver volgut remediar tant gran contentio com se sperave resolgue que fossen anomenades dos persones de la junta que foren mossen Hie.m de Navel çiuteda honrrat de dita çiutat y lo noble don Joan de Josa pera que per part y en nom de sta çiutat anassen ha dit s.or marques lo qual estave en un ort del compte de Vallfogona tras lo monestir de nra. s.ra dels Angels y posats alli estimassen a sa ex.ª la estimatio que esta ciutat feye de la honrra y merce que per sa part sels ere offerta en volerse posar per medianer entre lo s.or duch de Cardona virrey y la ciutat de Bar.ª de hont se venie ha prometrer tot bon succes axi per la justitia tant justifficada que tenie com per ser sa ex.ª fill desta çiutat y que totas sas cosas mirarie en bons ulls y entrats en sa casa lo dit s.or marques isque a rebrer dits embaxadors al cap de la scala y despres de moltas replicas volgue tinguessen los millors puestos en las cadiras y apres de haverli donat la sobre dita embaxada sa ex.ª respongue tractant sempre ha dits embaxadors de sa s.ria lo quant stimava que la ciutat lo hagues tingut per bo pera que pogues emplearse en son servey y que desijave tant los augments della com ha natural y fill de aquella que ningu li aportave ventaja y que ab tot quant li serie possible procurarie lo remey destas cosas ab la brevedat que convenia offerint a la çiutat que no sols en asso pero en tot quant li serie de son gust emplearlo ho farie ab lo amor y voluntat que ses obres ho mostrarien.

Embaxada feta al sr. duch de Fernandina y marques de Vilafranca.

Dimecres a X. de dit. — Los s.ors concellers manaren convidar la 24. y los dits embaxadors feren relacio de la embaxada y resposta feta lo die antes y ohida aquella se determina que altra vegada se tornas ha dit s.or marques y per part de dita çiutat se li suplicas y digues lo sentiment tenie de que dit balle hagues de patir per son respecte a la preso y que la correspondentia del que dit balle havie tingut ab la çiutat y no mostrarse ingrata ha tant bons serveys la obligava ha procurar

ab totes veres sa libertat y que axi ab tots los encariments possibles suplicaven a sa ex.ª fos servit alcansar del s.or virrey esta merce que serie de molt gran consolacio per la çiutat: esta embaxada se feu aquest mateix die per los matexos embaxadors y arribats en casa de dit marques despres de haver passat les mateixes cortesias que la primera vegada se li fou dit lo que dita junta havie determinat y sa ex.ª respongue ab moltas paraules de compliment que desijave dar gust a la çiutat com ha fill que ere della batejat en la parrochia del Pi y que li aparexie que lo traurer lo balle de las carcers Reals dependie del cap principal de la contentio y que primer no fos averiguat aqueix nos podie tractar de sa libertat pero que sa ex.ª procurarie per lo que desijave a la çiutat tot bon succes dividirho y tractar tant solament per ara lo que la çiutat li demanave que ere la relaxatio del dit balle.

Resposta enviada per lo dit sr. marques de Vilafranca.

DIJOUS a XJ. de dit. — Los s.ors concellers juntaren les persones de la 24.ª y los dits embaxadors donaren la resposta que sa ex.ª havie feta y apres vingue don Bernardino de Marimon y refferi de part del s.or marques com sa ex.ª li havie dit que per part de la çiutat se li donas un paper en justifficatio de la pretensio tenie pera que pogues estar mes instruit en la materia, o, que se anomenassen persones pera que conferissen y tractassen ab sa Ex.ª sobre dit negossi offerint no llevarne ma fins a tant tingues lo exit que desijave.

Ohida dita embaxada se determina se fes per los advocats de la çiutat y altres aplicats un paper molt fundat en justifficatio de dita pretensio y que per los dits embaxadors en ser acabat se donas a sa ex.ª anant ab quatre advocats ha informarlo de la pretentio de la çiutat y de la justitia que te tant fundada ab los privilegis y consuetuts de centenars de anys.

Embaxada feta al sr. marques de Vilafranca.

DIVENDRES a XIJ. de dit. — No pogue ser acabat lo paper y estant los s.ors concellers ab la 24.ª junts se determina que los mateixos embaxadors anassen a dir al s.or marques que per aquest die no ere pogut acabarse lo paper se li havie de donar pero que en estarho se li entregarie en mans de sa ex.ª y juntament anirien los advocats de la casa y altres ha informarlo pera que ab mes libertat ohida la justitia de la çiutat pogues continuarnos sa Ex.ª la merce nos feye y que se tornas altra vegada ha insistir ab la relaxatio del balle per ser cosa que corrie per compte de la çiutat: tot lo qual arribats dits embaxadors en

casa del dit s.^{or} marques li refferiren ab molt gran puntualitat rebentlos sempre ab la mateixa cortesia y tractant los de s.^{ria} A la qual embaxada fou servit sa ex.^{a} respondrer que ell aguardarie de molt bona gana lo paper pero que quant envia a don Bernardino de Marimon pera donar lo paper a la çiutat no havie vist encara lo que despres ha vist que foren tots los papers aserca la pretentio del fiscal y tots los papers que la ciutat havie donats al s.^{or} virrey y en justifficatio de sa pretentio y sobre ells havie volgut fer particulars diligencies per star capaz de la materia axi per una part com per altra y pera que dits embaxadors vęsen lo quant havie treballat los volie fer una llarga relaçio del stat del negossi pera que si per cas faltava en alguna cosa ley advertissen ho li donassen altres rahons en beneffici de la pnt. ciutat que ell no desijave sino asertar a servirla y encontinent feu la relacio comensant desdel principi de la contensio fins a la fi ab tant bon llenguatge y ab tanta puntualitat com si tota sa vida no hagues tractat altra materia per hont fou forsos haver de dirli dits embaxadors lo quant havien gustat de oyrlo y que pensaven que lo paper que la ciutat havie de fer ni los advocats lo havien de informar no podrian arribar hont sa Ex.ª ere arribat y que ells referirian en la junta lo que havian passat perque la çiutat nos entretingues en informations sino que procuras ab sa Ex.ª lo remey puix la relacio feta donaria bon testimoni de la merce sperava rebrer y apres digue a dits embaxadors que a ell li aparexie no tractar lo negossi del balle sol perque dependia del cap principal com los ho havie dit sino ques tractas tot junt y que axi per part de la çiutat se fes una suplica peral s.^{or} virrey contenint que nos inpedissen les crides de la çiutat y ques tragues lo balle de la preso y que aquesta ley portassen que ell la donarie al s.^{or} virrey y serie lo Embaxador per part de la çiutat procurant acudir a ses obligaçions y que procurassen fos breument perque ell desijave rematar dit negossi.

Relacio del que lo exim. duch de Fernandina marques de Vilafranca havie dit als embaxadors.

Disapte a XIIJ. de dit. — Los s.^{ors} concellers juntaren les persones de la 24.^{a} y per los embaxadors sels fou dit tot lo que havie passat y que sa Ex.ª stave tant al cap de la materia que ells aconsellarien ni que se li envias paper ningu ni que anassen ha informarlo que nos podia dir mes del que sa Ex.ª havie dit y axi se determina se posas en exequcio lo de la suplicatio conforme lo s.^{or} marques havie dit y apuntat y que

nos envias paper ningu ni tampoch se anas ha informarlo per guanyar temps sino ques fes la suplica y que per dits Embaxadors se donas a sa Ex.ª pera que conforme havie offert la donas al s.or virrey: despres de feta dita suplica y legida en la junta fou habilitada y entregada ha dits embaxadors pera que la donassen en mans del s.or marques y li soplicassen la despeditio y bon exit de aquest negossi la qual es del thenor seguent.

«Ex.mo S.or

Haviendo representado a v.ª Ex.ª antes de agora la çiudad de Bar.ª sus justos fundamentos para lo que tiene ordenado en rason de los usages de tabernas le ha pareçido valerse del marques de Villafranca como de persona naçida en esta çiudad y tan affecto a ella, primo y amigo de v.ª Ex.ª para suplicarle se sirva de considerar que del contrario uso de las dichas dispositiones resultan evidentes danyos a la çiudad por la quiebra que padeçera su hasienda y el comersio que en ella se ha continuado, y tanto combiene que se sustente, porque debe esperar que v.ª Ex.ª no impida que los pregones de los concelleres se redusgan ha effecto y assi mismo que sea servido de relaxar el bayle que v.ª Ex.ª tiene preso a cuya instantia se halla la ciudad obligada y lo quedara mas ha servir a v.ª Ex.ª con esta consecution.»

Dits embaxadors aportaren la suplicacio al sr. marques.

Y encontinent dits embaxadors aportaren en casa dit s.or marques la dita suplicatio dientli per part de la çiutat la confiansa que en ella se feya de sa Ex.ª y que per sa ma fos servit donarla al s.or virrey y que ab tant bon medi tenian fermas esperansas de exir ab sa pretensio, lo s.or marques respongue que stimave en molt la honrra y cortesia se li feya y que ell desijave exir prest de aquest negossi y que entenie que aqueixa mateixa nit se pendria resolucio y que per sa part ho apreteria tot quant li serie possible.

Don Bernardino de Marimon per orde de dit sr. marques ana en casa dels dits sors. embaxadors.

A les deu de la nit de dit die don Bernardino de Marimon per orde de dit s.or marques ana en las casas de dits Hie.m de Navel y don Joan de Josa embaxadors ils digue de part de dit s.or marques com sa Ex.ª li havie dit exint de casa del s.or Duch de Cardona virrey com sa Ex.ª del s.or marques fora vingut en ses cases a no ser la hora tant tarda y ha restar algun tant cansat de una pelea que havie tinguda ab los del concell Real aserca la materia la qual havie durat set horas continuas

que asso sols podie disculparlo y que demanave que a les dotse del mig die lo endema fossen en sa casa que tenia que parlar los. Estimaren la honrra que sa Ex.ª los feye y lo treball que dit don Bernardino havie pres ab semblant merce y que lo demati parlarian ab los s.ors concellers pera dirlos lo que havia passat y que acudirian a les dotse en casa sa Ex.ª donant los licentia dits s.ors concellers.

Los dits sors. embaxadors representan un recaudo del dit sr. marques.

DIUMENGE a XIIIJ.º de dit. — Dits mossen Hie.m de Navel y don Joan de Josa se conferiren en casa lo s.or conceller en cap y li representaren lo recado que havian tingut per medi de don Bernardino del s.or marques y que donant los licentia anirien a les dotse en casa del s.or marques y lo dit s.or conceller en cap volgue que aguardassen en casa la çiutat los demes concellers sos companys y alli obtinguda licentia aguardaren la hora assenyalada per sa Ex.ª y al punt de les dotse arribaren en sa casa se assentaren y ab lo mateix serimonial que las demes vegades y despres de moltas offertas y cumpliments y de haver los comptat dit s.or marques molta part de la pelea y disputa havia tingut ab dits doctors del Real concell y amanassas de anarsen fora Bar.ª si lo s.or virrey no volia concedirli lo que la çiutat demanava, los digue que lo s.or virrey havie decretat la suplicatio que dits embaxadors li havian dada concentint ab tot lo que la çiutat demanava offerintse ha servir a la çiutat ab totes veres en tot lo que se li offeriria lo qual decret es del thenor seguent.

Decret de sa Ex.ª

«Haviendo trahido a su Ex.ª el s.or marques de Villafranca el antesedente papel en nombre de la çiudad su Ex.ª le haze merçed que no se le impidan sus pregones y de relaxar el bayle.»

Los Embaxadors prengueren dit paper offerintse de representar a la çiutat les merçes que sempre de sa Ex.ª havien rebudes y stimant les honrres y cortesies sels eren fetas y que donarien dit paper als concellers pera que la çiutat fes les demonstracions tenie obligaçio.

Embaxada feta al sr. Virrey y al sr. marques de Vilafranca per negossi de les crides de les tavernes y del balle de Bar.ª

Dit die los s.ors concellers juntaren la 24.ª y en ella se legi lo dit decret is determina pujas a concell de çent pera ques prengues la resolutio aparexeria mes convenient y lo despres dinar se tingue lo dit concell de cent y en ell se resolgue se fessen graçies al s.or virrey per la merçe los havia feta y que anassen dits conçellers ha fer esta embaxada per ses persones

y al exir de casa dit s.^{or} virrey anassen tambe a donar les graçies a dit s.^{or} marques de Vilafranca per les honrras merçes y favors los havia fet offerint se per part desta çiutat servirlo en tot quant seria de son gust y voldria manarlos com mes llargament esta continuat en dita delliberacio. E aixi en exequcio de dita delliberaçio dit die a la tarda apres de disgregat lo dit concell y enviat ha demanar hora per un verguer al s.^{or} virrey y al s.^{or} marques de Vilafranca anaren los s.^{ors} concellers ab ses gramalles de domas ab sos cotxes acompanyats dels officials de la casa primer al s.^{or} virrey ha ferli graçies de la merçe havie feta a la çiutat per medi de dit s.^{or} marques per raho del negossi dalt refferit fahent donar cadires als s.^{ors} concellers y tractant los sempre de v.^{a} s.^{a} donant sa Ex.ª en mans del s.^{or} conceller en cap un paper ordenant ab ell fos extret y relaxat *sin costas* don Damia Jener balle de Bar.^{a} dels carcers comuns de la pnt. çiutat en les quals de mandato de sa Ex.ª havie stat capturat sis, o, set dies y despedintse dits s.^{ors} concellers del s.^{or} virrey ab moltes cortesies de agrahiment, baig a la porta de palassio se tornaren ha encotxar y de alli anaren al ort del s.^{or} compte de Vallfogona darrera lo monestir de les monges dels Angels ha hont stave lo dit s.^{or} marques y alli casi junt de la porta de dit ort isque lo dit s.^{or} marques a rebrer los s.^{ors} concellers ab sis atxes que aportaven sis criats seus per quant ja se comensave de enfosquir acompanyat de molts capitans y gent de galera fahent grans compliments y cortesies als s.^{ors} concellers donant sempre la ma dreta al s.^{or} conceller en cap no obstant lo dit s.^{or} conceller ley replica per moltes vegades y al entrar tambe de cada aposiento y entrats al darrer aposiento alli hont dit s.^{or} marques volgue tenir la visita staven ia cadires aparelladas en les quals se assentaren los s.^{ors} concellers conforme sa Ex.ª stave y alli lo s.^{or} conceller en cap li dona les gracies degudes ab molt gran cortesia y cumpliments de part de tota esta çiutat de haver alcansat del s.^{or} virrey la merçe dalt llargament refferida y dit s.^{or} marques feu als s.^{ors} concellers molt grans cortesies offertes y compliments en favor desta çiutat tractant los sempre de v.^{a} s.^{a} y acabat dit rahonament despedintse dits s.^{ors} concellers lo dit s.^{or} marques los torna acompanyar fins baig al mateix lloch ab dites sis atxes sues y dotze de altres de la çiutat que alli se ensengueren aportant tambe del mateix modo lo s.^{or} conceller en cap a la sua

ma dreta y despedits casi a la porta del dit ort del dit s.or marques los s.ors concellers se tornaren ab dits cotxes ab dits officials ab les ditas 12. atxes de la ciutat en la casa de la çiutat.

Festa de nra. sra.

DILLUNS a XV. de dit. — Festa de nra. s.ra — En aquest die si be los s.ors concellers tenien obligaçio de anar ab promens en la seu noy anaren per starne privats per lo concell de cent per raho del negossi de la contentio de la cobertura: feu se la professo acostumada acabat lo offici ab tota la musica de la çiutat y capellans de la seu ab capes aportaren les vares del talem de la ciutat.

Lo sr. marques de Vilafranca venint les galeres de Spanya los feu fer una gran salve.

Dit die a les onse hores ans del mig die per quant lo dit s.or marques feu venir en esta playa les galeres de Spanya com ha general es de elles de la vila de Palamos hont dies havie staven surtes per y en demonstracio del gran contento y alegria y sentintse molt agrahit de esta çiutat com ha fill y natural de ella, feu fer dit s.or marques ha dites galeres ans de entrar en lo moll desta çiutat una molt gran salve de artilleria y mosqueteria y los s.ors conçellers en correspondentia de asso ordenaren que lo baluart de mijorn havent tirat dites galeres tiras algunes pesses mes de les ordinaries y tambe lo baluardet del vi les sinch pesses que en ell son com de fet ho feu.

FRAN. BRU Conceller en cap.

Festa de st. Roch.

DIMARS a XVJ. de dit. — Festa de s.t Roch. — En est die los s.ors concellers tenintne plen poder del concell de cent se aiuntaren ab sos promens lo demati a les set hores al porxo de s.t Jaume y de alli anaren a la capella de s.t Roch fora lo portal nou y al arribar al pati de dita iglesia los isqueren a rebrer los canonges de s.ta Anna y se posaren cada hu de dits canonges en lo mig entre cada hu dels s.ors concellers y prom y los acompanyaren fins al altar mayor y feta oraçio per los s.ors concellers y promens se assentaren dits s.ors concellers y promens la hu al costat del altre alternative a la part del Evangeli ab los banchs vanovats de vellut carmesi de la çiutat y alli ohiren lo offici y acabat aquell sen tornaren ab dit acompanyament en dit porxo de s.t Jaume.

Se donaren 300 ₶ a la muller del balle de Bar.a per haver stat capturat en la preso per negossis de la çiutat.

DIMECRES a XVIJ. de dit. — En aquest die se tingue conçell de çent en lo qual se dellibera se ondassen y pagassen a la s.ra dona Joana Jener muller del s.or don Damia Jener balle de Bar.a tres çentes lliures en satisfactio dels molts y diversos treballs per lo dit s.or balle suportats los dies passats en los car-

cers comuns desta çiutat per negossis y affers della segons que llargament en les diadas de atras sen fa mentio.

Enterro de micer Thomas Aleny Advocat de la çiutat.

DIMARS a XXIIJ. de dit. — En aquest die fonch lo enterro del mag.ch micer Thomas Aleny advocat ordinari de la pnt. çiutat qui mori lo die de air y si be los s.ors concellers havien de anar en sa casa lo dit die ha tenir alli lo cap del dol, noy anaren per starne privats per lo conçell de cent per raho de la contentio de la cobertura y los tres dies stigueren ubertes sols les dos portalletes de la porta prinçipal de casa la çiutat y se li digueren en la capella de casa la çiutat per sa anima les vint y sinch misses acostumades anima eius requiescat in paçe.

Embaxada feta per los sors. concellers al sr. marques de Vilafranca per lo pesame de la sra. sa sogra.

DIJOUS a XXV. de dit. — En aquest die per quant lo die de air se tingue concell de çent en lo qual entre altres coses per lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus fonch proposat que attes ere vingut a notitia de dits s.ors concellers com la ex.ma s.ora duquessa del Infantado sogra del s.or marques de Vilafranca ere morta y que en consideraçio y correspondentia de las merçes que esta çiutat havie rebudes y sperave rebrer de la ma de dit s.or marques aparexerie com axi ho entenien algunes persones zeloses del be de esta çiutat y ho havien advertit als s.ors concellers serie molt asertat si anas a dit s.or marques per part de la çiutat ha donarli lo pesame, sobre la qual propositio dellibera lo dit concell que ere molt just y posat en raho ferse, y que perso los s.ors concellers ab gramalles de raixa negres anassen en casa de dit s.or marques ha donarli lo pesame de part de esta çiutat, E axi inseguint la dita delliberaçio los s.ors concellers hi enviaren un verguer ab gramalla de dol pera demanar hora al qual dit s.or marques dona pera les sinch de la tarda. E axi ha dita hora los s.ors concellers partint de casa la çiutat ab dites gramalles de raixa negre ab sos cotxes acompanyats dels officials de la casa anaren en casa de dit s.or marques al mateix ort de dit s.or compte de Vallfogona y al voler entrar al carrer de dit ort trobaren alli lo s.im sacrament que de la parroquia del Pi aportaven ab algun malalt y encontinent apeantse dits s.ors concellers y los demes dels cotxes acompanyaren lo s.im sacrament fentse aportar les faldes de ditas gramalles per sos criats posantse dits s.ors concellers apres del talem ab los verguers devant aportant les masses baxes tot lo cami y en arribar en la casa de dit malalt que estave al ort del monestir de Natzaret

dels pares de Poblet y ere lo malalt un fill del ortola de dit monestir per ser una caseta y cambra de dit malalt tant petita sols hi pogueren puiar dos concellers y los demes restaren baig y vehent los s.^{ors} concellers la necessitat y pobresa de dita casa digueren a mi Hie.^{m} Sabata scriva Racional quem trobave alli pnt. los digues si tenien neçessitat de ninguna cosa y demanant los ho yo me digueren que no havien menester res y apres baxant de dita cambra dits s.^{ors} concellers tornaren en lo modo dalt dit acompanyar lo s.^{im} sacrament fins a la dita parroquia del Pi y apres de haverlo reservat se tornaren alli ha encotxar ab dits cotxes y anaren en dit ort del s.^{or} compte de Vallfogona y apeantse de dits cotxes al entrar de dit ort casi a la porta los isque a rebrer lo dit s.^{or} marques tot vestit de dol acompanyat de molts capitans y cavallers de galera ab moltas cortesies y compliments que feu als s.^{ors} concellers donant la ma dreta al s.^{or} conceller en cap no obstant ley replica per moltas y diversas vegades y axi mateix entrant en cada aposiento volgue tots los s.^{ors} concellers entrassen primer y entrats en lo aposiento ha hont lo dit s.^{or} marques rebe la visita ja staven cadires aparellades en les quals se assentaren los dits s.^{ors} concellers ab lo dit s.^{or} marques y lo s.^{or} conceller en cap en veu sua y dels demes s.^{ors} concellers companys seus li dona lo pesame de la mort de dita Exma s.^{ra} duquessa del Infantado sa sogra en nom y per part de tota esta çiutat ab molt gran cortesia y cumpliments los quals stima ab molt gran gust y contento lo dit s.^{or} marques fent tambe molts grans cumpliments y offertes axi als s.^{ors} concellers com ha tota sta çiutat pretiantse molt esser fill y natural della bateiat en la parroquia del Pi tractant sempre als s.^{ors} concellers de v.^{a} s.^{a} y despedintse dits s.^{ors} concellers de dit s.^{or} marques los torna acompanyar fins baig al mateix lloch de hont los havie rebuts del mateix modo dalt dit y tornantse dits s.^{ors} concellers ha encotxar ab dits officials sen tornaren en casa de la çiutat.

Los sors. concellers acompanyant un combregar en casa de un pobre malalt li fan donar 5 ₶ ₰.

DIVENDRES a 26. de dit. — Per quant lo s.^{or} conceller segon en ser en casa la çiutat feu relaçio als s.^{ors} concellers com aquell mati ere stat en sa casa lo pare prior de Natzaret y li havie refferit la gran necessitat y pobresa dels pares del malalt combregaren lo die de air en la casa del ortola de Natzaret en lo qual combregar si trobaren presents los s.^{ors} concellers. E axi encontinent los dits s.^{ors} concellers manaren a mi Hie.^{m} Sabata

scriva Racional me conferis en dita casa y alli donas als pares de dit malalt de part dels s.ors concellers sinch lliures en adiutori de governar dit malalt com ho acostume de fer la pnt. çiutat en semblants necessitats trobantsi presents los s.ors consellers com de fet yo dit Sabata hi ani y les doni a Joan Boneu ortola pare de dit malalt del que ne feu moltes graçies als s.ors concellers per la caritat li feyen.

Lo sr. marques de Vilafranca envia ha dir volie anar en casa la çiutat.

Dit die vingue en la casa de la çiutat lo s.or don Bernardino de Marimon del abit de s.t Jaume de la spasa lo qual digue als s.ors concellers com anave alli de part del s.or marques de Vilafranca duch de Fernandina pera fer a saber a sa s.a com lo dit s.or marques lo endema a les sinch hores de la tarda volrrie venir en la pnt. casa de la çiutat a tornar la visita als s.ors concellers: a les quals coses respongue lo s.or conceller en cap que besaven les mans a sa Ex.a per tanta honrra y merçe los feye y que tota la casa stave a son servey y que los s.ors concellers ho stimaven ab les veres ere raho.

Syndich de Mallorca.

Dit die venint a notitia als s.ors conçellers com ere arribat en la pnt. çiutat lo s.r Joan Ant.o de Puig Dorfila cavaller syndich de la çiutat de Mallorca a la qual esta çiutat te moltes obligaçions y entre altres de que pochs anys fa trobantse la pnt. çiutat molt necessitada de blats enviant un syndich desta çiutat a la de Mallorca suplicantla ab moltas veras volgues esser servida de acomodarne algun tant a la pnt. çiutat pues ne tenien alguna comoditat encontinent ho feren y sen llevaren del que tenien pera llur sustento que fonch de gran alivio y descans per tota esta çiutat y axi en correspondentia de asso y altres los s.ors concellers li enviaren una embaxada per medi del s.or don Joan de Josa y Nicholau Bonet çiuteda en la casa ha hont dit syndich posave en la ribera en casa de Narçis Feliu donantli la ben vinguda y offerintli per part de sta çiutat tot lo que fos de son servey stimant ho molt lo dit syndich ab molts compliments y offertes los feu de aquella çiutat de Mallorca.

Syndich de Mallorca.

DISAPTE a XXVIJ. de dit. — A les 4. hores de la tarda vingue en la casa de la çiutat lo dit s.or Joan Ant.o de Puig Dorfila cavaller syndich de dita çiutat de Mallorca a fer visita als s.ors concellers acompanyat de alguns cavallers axi de la terra com mallorquins lo qual se assenta entre lo s.or conçeller ters y quint y alli stigue per spay de algun quart y los s.ors con-

çellers al entrar y al anarsen nos mogueren de son lloch sino que sols se alsaren de peus.

Lo sr. marques de Vilafranca vingue ha fer la visita als sors. concellers en casa la çiutat.

Dit die y a les sinch hores de la tarda vingue en la casa de la çiutat ha fer visita als s.^{ors} concellers lo dit s.^{or} duch de Fernandina marques de Vilafranca lo qual vingue ab molts cotxes acompanyat de molts cavallers y capitans de galera y cavallers de la terra y entre altres lo s.^{or} marques de Povar fill del Ex.^{im} s.^{or} duch de Cardona lloctinent y capita general del pnt. principat de Cathalunya si be no volgue may anar agraduat ni seurer entre los s.^{ors} concellers no obstant se ley prega per moltes vegades sino que responie: «no inporta que yo no voy sino como ha combidado», y quant foren devant la porta de casa la çiutat en ser apeat del cotxe lo dit s.^{or} duch que anave tot endolat lo isqueren a rebrer a la dita porta molts cavallers y çiutedans que la çiutat havie convidats y alguns officials de la casa y ha mig pati dins casa la çiutat lo isqueren a rebrer los s.^{ors} concellers ab ses gramalles de domas carmesi y posantse devant los 4. s.^{ors} concellers resta darrera lo dit s.^{or} conceller en cap y se li posa al costat a la ma squerra no obstant lo dit s.^{or} Duch li feu molta cortesia de volerli donar la ma dreta y entrats en esta forma quant foren devant la capella que stave molt ben adornada de la plata de la çiutat y ab molta lluminaria y molt gentil olor se agenollaren tots y feren oraçio y feta oraçio sen entraren dins la istantia de trentanari y alli se assentaren ab los matexos scons que alli son hont estan cada die assentats los s.^{ors} concellers si be sobre dells per sitial staven posats los velluts carmesins que la çiutat te en los banchs de la seu tenint lo dit s.^{or} duch la preçedentia als s.^{ors} concellers y al cap de poch mes de un quart despedintse lo dit s.^{or} duch los s.^{ors} concellers lo tornaren acompanyar del mateix modo per la casa y exint per lo ort miraren lo sortidor que rejave molta mes aygua de altres dies y puiant dalt entraren en la sala del concell de çent en la qual havien posat en lo banch de enfront ha hont stan assentats los s.^{ors} concellers lo altre vellut carmesi com lo dalt anomenat y baig una catifa gran de la çiutat y apres entraren al archiu de la çiutat y alli se li amostra hu dels llibres verts de la çiutat y mirantlo dient li lo s.^{or} conceller quart: «mire v.^{a} Ex.ª que en algunas partes esta escrito con letras de oro» y lo dit s.^{or} Duch respongue y digue: «meyor dira v.^{a} s.^{a} con letras de sangre porque con sangre lo

ganaron los cathalanes» y baxantse baig quant foren al cap de la scala devant la primera porta de casa la çiutat aturant se alli los s.^{ors} concellers fins a tant lo s.^{or} duch fos encotxat per moltes vegades los digue: «ea vayanse v.^{a} s.^{a} esso es demasia» y vehent que los s.^{ors} concellers nos movien ni sen anaven de alli besantse la ma feu anar los cotxes mes avall que nos ves y alli se encotxa tot per fer mes cortesia y favor als s.^{ors} conçellers.

Dit die se feu extractio de Advocat de la çiutat en lo conçell de çent en lloch y per mort de micer Thomas Aleny y fonch extret micer Pere Luys Guell lo qual fonch habilitat per lo dit concell. — Advocat de la ciutat: extracció.

Dit die en la nit mori lo mag.^{ch} micer Joseph Estavenell tauler çiuteda y no se feu ninguna serimonia ni se tancaren les portes de casa la çiutat per quan no se tancan sino per los officials de dins la casa y no per altres. — Mort de micer Joseph Estavenell tauler.

DIMECRES a XXXJ. de dit. — Se feu extractio de tauler çiuteda en lloch y per mort de micer Joseph Estavenell en lo concell de çent y fonch extret micer Pau Boquet. — Extractio de Tauler per mort de altre.

FRAN. BRU Conceller en cap.

SETEMBRE

DISAPTE a IIJ. de dit. — En aquest die jura micer Pau Boquet sens serimonia alguna del dit carrech de tauler extret per mort de micer Joseph Estavenell. — Tauler: jurament.

DIJOUS a VIIJ. de dit. — Festa de la nathivitat de nra. s.^{ra} si be los s.^{ors} consellers havien de anar lo die antes a les vespres y en est die al offici en la lonja per ser la festa de alli noy anaren per starne privats per lo concell de çent per raho de la contentio de la cobertura. — Festa de la Nativitat de Nra. Sra. en la Llotja: los sors. Consellers no hi van ab motiu de la contenció de la cobertura.

DILLUNS a XIJ. de dit. — En aquest die demati a les nou hores vingue en la casa de la çiutat mossen Miquel Perez secretari del s.^{or} virrey lo qual digue als s.^{ors} concellers que sa Ex.ª tenie algun negossi que tractar los y que axi a les deu hores fossen servits de anar en sa casa. E axi ha dita hora hi anaren los s.^{ors} concellers absent lo en cap per estar de mala gana y puiats dalt en casa del s.^{or} virrey y entrats dins lo apo-

siento ha hont lo trobaren ja staven alli cadires aparellades en les quals se assentaren los s.ors concellers ab lo dit s.or virrey y apres de haverlos sa Ex.a fet son rahonament y dit lo perque los enviave a sercar tractant los sempre de v.a s.a dona una carta en mans del s.or conçeller segon dient ere de sa mag.d pera concellers y concell de çent la qual rebuda per lo dit s.or conceller ab la reverentia deguda digue a sa Ex.a que procurarien ab la brevedat possible manar juntar lo concell de cent y en ell fer legir la dita Real carta y que de la llur determinatio ne farien sabidor a sa Ex.a y lo mateix die lo despres dinar los s.ors concellers manaren fer juntar lo dit concell de çent lo qual aiuntat los s.ors concellers manaren fer desclourer y llegir la dita Real carta en presentia de dit concell la qual es del thenor seguent.

«A los Amados y fieles nros. los concelleres y consejo de çiento de la nra. ciudad de Bar.a

El Rey.

Carta del Rey, demanant servey a la ciutat pera atencions de guerra.

Amados y fieles nros., lo que me representays en vra. carta de 30. del passado sobre el stado del patrimonio dessa çiudad y sentimiento que teneys de no hallaros con las fuersas que quisierades para servirme ha ora, he visto con pena de que haya llegado al punto que desis, por el amor que hos tengo, y desear en general y particular mucha prosperidad a tan buenos y leales vassallos (como vosotros) a quienes he stimado siguiendo lo que mis progenitores han echo, ha que se junta lo que me haveys meressido, y esto es causa de que acuda a valerme de lo que siempre havemos experimentado ellos y jo, en ocasion como la que concurre de hallarse acometida mi monarchia, de tantos enemigos colligados que la inquietan, y siendo causa tan comun su deffensa, mucho confio de vosotros que me haveys de servir, como os lo encargo de nuevo, bolviendo ha conferir entre vosotros esto, y la buena resolution que tomaredes sera tanto mas estimada por mi y alabada de todos, quanto hallando os con la apretura que desis, alargaredes mas la mano, en mayor luzimiento de vro. animo y voluntad que me teneys; assi

como en lo que os tocare conocereys la memoria que me ha de quedar dello. Data en Madrid a 21. de Agosto 1633.

YO EL REY.

V.t Dux. V.t Vico R.
V.t Bayesola R. V.t Magarola R.
V.t Sisternes R.

J. Lauren.us de Villanueva secretarius.»

Dos doctors del Real concell vingueren a concell de cent.

Apres de legida la qual Real carta vingueren en dit conçell los s.ors micer Hieronym Astor y micer Pau Guiamet doctors del Real concell los quals stigueren assentats ço es lo dit micer Astor apres del primer prom de concell y lo dit micer Pau Guiamet apres del segon prom de concell los quals suplicaren a dit concell lo contengut en dita Real carta sobre la qual dellibera lo dit concell de çent que en tot y per tot se estigues a la delliberaçio per lo dit concell aserca de asso feta a 19. de juliol prop passat y que los s.ors concellers fessen a saber al s.or virrey la dita delliberacio per medi de les persones los aparexerie y que tambe se scrigues una carta a sa mag.d en resposta del delliberat per dit concell dexant lo dictamen della als s.ors conçellers segons que mes llargament se conte en dita delliberacio continuada en la ma corrent en la scrivania mayor de la pnt. casa.

Cerca de la ciutat per los sors. Obrers, pera veurer si hi havia alguna cosa que adobar.

DIMARS a XIIJ. de dit. — En aquest die lo s.r Miquel Oliveres argenter conceller quint ana ab lo s.r micer Joseph Montaner obrer ciuteda de la pnt. çiutat a cavall ab sa gramalla de domas ab son verguer devant sercant la çiutat pera veure si hi havia alguna cosa que adobar attes mossen Onophre Soler chirurgia obrer artiste ere fora ciutat y per dita raho tocar a dit s.or conceller quint com se feu lo any 1631. ab Joseph Sayos fuster les hores conceller quint de dita çiutat qui servi dit carrech en lloch y per mort de Pau Ferrer droguer obrer artiste per declaratio feta per lo trentanari a. 20 de noembre dit any 1631.

Embaxada feta a sa ex.a

DIJOUS a XV. de dit. — En aquest die se feu embaxada al s.or virrey per medi de don Joan de Josa y de mossen Agusti Peixau ciuteda fahent a saber a sa Ex.a la ultima delliberaçio del concell de cent de 12. de dit que esta insertada en la fulla

de atras. A la qual embaxada respongue sa ex.ª: «sta muy bien, la çiudad scrivalo a su mag.ᵈ que yo hare lo mismo.»

FRAN. BRU Conceller en cap.

DIVENDRES a XXX. de dit.

FRAN. BRU Conçeller en cap.

OCTUBRE

Festa del Angel custodi en la Seu: los sors. Consellers no hi anaren.

DISAPTE lo primer. — En aquest die festa del Angel custhodi si be los s.ors concellers tenien obligacio de anar ab promens en la seu noy anaren per estarne privats per lo concell de çent: feu se la proffesso acostumada acabat lo offici y capellans de la seu aportaren les vares del talem en dita proffesso.

Embaxada al sr. virrey per negossi de flaquers.

DIUMENGE a IJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada per medi del s.or micer Pau Boquet militar y Raphel Jaques çiuteda al s.or virrey contenint en effecte que attes la ciutat se havie de assumir lo pastrim per no poder concordar ab los flaquers y tenirne molta summa per les sitges que se li va gastant supplicant perso a sa ex.ª fos servit tenir a be en que ningun flaquer pugue ni altres pastar en ningunes pars sino sols per compte de la pnt. çiutat attesa la gran necessitat ne te per lo que dalt esta dit. A les quals coses respongue lo s.or virrey: «que le pareçia muy bien y que en todo lo que tocare por su parte y en beneffiçio de la çiudad lo haria de muy buena gana.»

Flequers de monestirs: penyorament per fraus.

DILLUNS a IIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de cent de y per raho que anant lo s.r conceller segon ab alguns officials Reals sercant alguns monestirs per veurer y regonexer si pastaven alli alguns flaquers pera vendrer lo pa attes la çiutat se ha assumit lo pastrim y entrant lo dit s.or conceller segon en la casa de un flaquer al costat de la porta de s.t Agusti pera veurer si pastaven y eren cayguts en les penes inposades ab les crides fetes per part de la pnt. ciutat trobant ne alli una summa volent selne aportar per lo que isque lo pare prior ab alguns pares de s.t Agusti hi usaren algunes descortesies ab dit s.or conceller segon y tambe axi mateix los dies passats los pares de la Merçe ab lo s.or conceller quint per so fonch delliberat per lo dit concell de çent que attes .t. Gual flaquer qui pasta al costat de la Merçe y .t. Darder qui pasta al costat de s.t Agusti

eren cayguts en frau per dites rahons que dos dels s.ors concellers sens disgregarse lo dit concell acompanyats de alguns officials Reals y de les persones a ells ben vistes anassen en dits monestirs de la Merçe y de s.t Agusti y alli fessen obrir les portes de dits flaquers attes eren les 12. de la nit y ubertes aquelles se penyorassen per dites penes y que cada die se posassen guardes de les persones de concell de çent devant les cases de tots los flaquers qui se trobarie pastar en los monestirs pera que no traguessen ni venguessen pa a persona alguna y altres coses llargament contengudes en dita delliberacio en la scrivania mayor de la pnt. casa.

E axi dit die a les 12. de la nit inseguint la dalt dita delliberacio de concell de çent sens disgregarse lo dit concell anaren lo s.or conceller quart en la casa ha hont esta .t. Gual flaquer qui pasta al costat de la Merçe y lo s.r conceller quint en la casa de .t. Darder qui pasta al costat de s.t Agusti acompanyats de alguns officials Reals y de algunes persones del concell de çent y feren obrir les portes y per quant sels havie trobat lo die antes molt pa cuyt los penyoraren y se aportaren les penyores a la guarda.

DIMARS a IIIJ.° de dit. — En aquest die per la mateixa delliberacio del concell de çent se posaren guardes de persones de dit concell de tots staments devant les portes de dits flaquers qui pasten en los monestirs pera veurer si venen pa en algunes persones y llevar los aquell com de fet ne llevaren ab alguns. Idem.

DIJOUS a VJ. de dit. — En aquest die per la mateixa delliberacio del concell de cent se feu embaxada al molt Ill.e capitol de la seu de Bar.a per medi dels s.ors Hieronym de Navel çiuteda y don Joan de Josa suplicant a dit molt Ill.e capitol de part dels s.ors conçellers vulle esser servit fer merçe a la çiutat de que ningun ecclesiastich anas ha comprar pa en ninguna casa de dits flaquers sino al de la çiutat: a la qual embaxada respongue lo dit molt Ill.e capitol que ho veurien y tractarien y que ne tornarien resposta als s.ors concellers y que del demes los havien advertit los dies passats ja ho havien fet. Embaixada al Capitol de la Seu, pera que cap eclesiàstich comprás pa a dits flequers.

DISAPTE a VIIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers ab vot y parer de la vuytena pera dasso anomenada tenint ne plen poder del savi concell de çent enviaren a sercar a tots los consols y promens de confraries de la pnt. çiutat pera que vinguessen en la casa de la ciutat los quals vinguts a ella los digue- Questió dels monestirs que pastan pá: sotsmissió dels P. P. de la Mercè y de St. Agusti.

ren que ab la brevedat possible mudassen la confraria en alguna de les parroquies de la pnt. çiutat si acars les tenien en alguns dels monestirs que pasten y fonch aquest remey tant bo y de tanta efficatia que encontinent vingueren en la casa de la çiutat los pares de la Merçe y de s.t Agusti a sots metres y ha tracte ab los s.ors concellers.

Tavernes: embaixada al Virrey en queixa de la negligencia dels oficials reals en la exequcio de les ordinacions de la ciutat.

DILLUNS a X. de dit. — En aquest die se feu embaxada al s.or virrey per medi del s.or Hieronym de Navel ciuteda y del s.or don Joan de Josa en satisfactio del que los dies passats envia ha dir lo s.or virrey als s.ors concellers com en lo negossi de les tavernes y bodegons y havie alguna negligentia y descuyt, la qual embaxada li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im S.or

Los concellers de la çiutat de Bar.a en exequtio de la observansa de ses ordinacions han ordenat al officials Reals, que ab puntualitat exequten aquelles perque los contra fahents sien castigats lo que va ab alguna fluxedat per culpa dels dits officials Reals, Perso los dits concellers suplican a v.a ex.a sie de son Real servey enviar a sercar a dits officials y manarlos que ab molta diligencia exequten dites ordinaçions y tot lo que los dits concellers ordenaran queu tindran a merce de v.a ex.a» A la qual embaxada respongue sa ex.a que acudissen al s.or Regent y ha micer Guiamet que ia tenien lo orde de donar officials a la çiutat y del demes se haurie de fer.

Resposta del Ille. Capitol de la Seu, a la embaixada de la ciutat sobre negoci de flequers.

DIMARS a XJ. de dit. — Fonch tornada resposta de part del molt Ill.e capitol per los s.ors canonges Roger y Granell dient que havien resolt fer conforme per la ciutat los fonch demanat a 6. de dit y altres compliments molt honrrosos.

DISAPTE a XV. de dit. FRAN. BRU Conçeller en cap.

Brassos en la Diputació, per lo negoci de la dècima dels eclesiàstichs demanada per sa magt.

DIMECRES a XVIIIJ.o de dit. — En aquest die se tingueren brassos en la deputatio en los quals assisti lo s.or conceller en cap en la forma solita de y per raho de la decima se demane als ecclesiastichs de part de sa mag.d : prevalgue lo vot de la ciutat conforme sta llargament en poder del scriva mayor de la dita casa de la deputatio.

Visita ordinaria dels sors. Consellers al monestir de Pedralbes.

DIJOUS a XX. de dit. — En aquest die los s.ors concellers anaren al monestir de Pedralbes y entraren dins lo monestir ab los llurs verguers per la vesita ordinaria de cada any.

Nominació de Oficials reals pera assistir als Consellers en la cerca de las tavernas.

DILLUNS a XXIIIJ.o de dit. — Los s.ors concellers enviaren lo mag.ch s.or micer Pere Joan Rossell altre dels advocats de la çiutat al s.or Regent pera que en virtut de la comissio a ell donada per sa ex.a fos servit de anomenar y donar alguns officials Reals pera fer assistentia als s.ors concellers en la serca de les tavernes de la pnt. çiutat y lo dit s.or Regent digue a dit micer Rossell que los s.ors concellers vessen quins officials volien que aquells qui sa s.ria volrien sels donarien y tornada esta resposta per dit micer Rossell los s.ors concellers anomenaren lo s.or veguer y lo s.r algutsir Monrrodon la qual nominatio fonch feta a saber al dit s.or Regent per lo mateix micer Rossell la qual tingue per molt ben feta y los dona orde de part de sa ex.a que fessen dita assistentia com dalt sta dit.

Tavernas: regoneixement per los sors. Consellers.

DISAPTE a XXVIIIJ.o de dit. — En aquest die los s.ors concellers anaren a cavall ab ses gramalles de domas quiscu de per si ab son verguer devant ab la massa alta acompanyats dels dalt dits y altres officials Reals y alguns de la 24.na de tavernes sercant y regonexent totes les tavernes de la pnt. çiutat y ab algunes se feren alguns penyoraments los quals foren aportats en la guarda de la pnt. çiutat: acceptat (sic) lo s.r conceller en cap que noy ana per esserse advertit en lo concell de cent que lo s.r conceller en cap restas sens exir per ser en cap.

Embaixada al Virrey sobre lo negoci de la edificació de monestir pretesa per los P. P. Trinitaris descalsos.

DILLUNS a XXXJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada al s.or virrey per medi del s.or Hieronym de Navel ciuteda y lo s.or don Joan de Josa la qual se li dona en scrits del thenor seguent.

«Ex.im S.or

Los concellers de la ciutat de Bar.a supplican a v.a ex.a sie de son Real servey manar que nos done lloch ni assistentia als pares trinitaris descàlsos en la edificatio que pretenen fer dins la pnt. ciutat fins ha tant la ciutat stigue enterada del que deu fer vist los papers que aquexos pares aporten, o, copia de aquells attes que la fundatio de dits pares sens licentia de la ciutat es contra del privilegi del s.im Rey don Pere als 25. de juliol del any 1370. concedit a dita ciutat y ser dita edifficatio preiudiçial a les religions mendicans y hospitals per faltarlos lo aliment necessari com es notori y als drets de la ciutat per disminuirse aquells faltant la poblacio que avuy es maiorment attes que la declaratio, o, provisio que dits pares diuhen han

obtinguda del Ill.^{im} y R.^{im} s.^{or} nuntio de Espanya es stada feta y obtinguda sens ser ohida ni çitada la ciutat que los dits concellers, o, tindran a singular gracia y merçe de v.^{a} Ex.ª»: a la qual embaxada respongue lo s.^{or} virrey que no donaria la assistentia als pares trinitaris fins a tant la çiutat hage mirats los papers que dits pares han donats, o, copia dells y los privilegis que la çiutat te y que procure la çiutat en donarse pressa no llevantne ma en ninguna manera y que tenint la resposta de la ciutat la consultara ab les tres sales y fara lo que sera de justitia.

Blats; lo sor. Lloctinent demana llicencia pera treuren a mòldrer una partida per lo Portal Nou, pera 'l servey de sa casa.

Dit die per medi de Franc.^{h} Balell sastre fonch enviat un paper als s.^{ors} concellers de part del ex.^{im} s.^{or} duch de Cardona lloctinent y capita general del tenor seguent.

«S.^{ors} concellers v.^{s} s.^{s} se servesquen manar als portalers del portal nou dexen passar trenta corteres de blat va al moli pera fer farina per lo servey de la casa del duch de Cardona mi s.^{or}, y nre. s.^{r} a v.^{s} s.^{s} guarde de casa 30. 8.bre 1633.

D. DOMINGO DE COSSIO.

Franc.^{h} Bru conceller en cap. Franc.^{h} Xammar conceller ters. Miquel Oliveres conceller quint.

Pages clavari.»

Y sens est paper ni ha dos de altres de precedents qui stan en poder dels portalers de dit portal nou.

FRAN. BRU Conçeller en cap.

NOEMBRE

Tots Sants; los sors. Consellers no van al ofici a la Seu, per raho del negoci de la cobertura.

DIMARS lo primer. — Dit die festa de tots los sancts. — En aquest die si be los s.^{ors} concellers tenien obligacio de anar ab promens al offici en la seu noy anaren per starne privats per lo concell de cent per lo negossi de la cobertura.

Aniversari del rey Jaume II a la Seu; los srs. Consellers no hi van per igual motiu.

DIJOUS a IIJ. de dit. — En aquest die no anaren tampoch los s.^{ors} concellers al sermo del Rey don Jayme per les rahons dalt dites.

Dit die vingue en la casa de la ciutat lo s.^{r} Phelip de Sorri-

bes y Rovira carceller mayor en casa la ciutat ab Benet Gasch perayre son llotinent en dit carrech lo qual en presentia del s.or Ramon Romeu veguer jura en ma y poder del s.or conceller en cap y presta lo sagrament y homenatge en poder de dit s.or veguer.

Carceller; jurament.

DISAPTE a V. de dit. — En aquest die per quant se entengue per part dels Ad.os del hospital general de s.ta creu de la pnt. çiutat que lo mag.ch micer Gabriel Berart jutge de la Regia cort se ere conferit los dies passats en la casa de les comedies y alli per orde y comissio del s.or virrey havie demanat al arrendador de la casa de les comedies li donas una clau de hu dels aposientos de dita casa sens pagar de aquell cosa alguna affi y effecte de star en ell los dies los aparexera los s.ors tres jutges de corts pera que seguint se alli en la comedia algunes questions fossen alli presents per remediarho. E com dit arrendador digues a dit micer Berart que ell ho dirie als s.ors Ad.os y dient los ho y supplicant los fossen servits de deffensarlo de dites coses per la evictio li havien feta en lo acte de dit arrendament attes redundave en perjudici de dit hospital los dits s.ors Ad.os encontinent de entes asso enviaren a Luys Pi son procurador al s.or virrey pera dirli lo dany ne redundave al dit hospital si tal cosa se permetia y que axi fos servit de voler ho remediar com se confiave y lo dit s.or virrey digue a dit Pi que digues als Ad.os que axo se havie de fer que ara ia corrie en reputatio del concell Real y que no serie de ningun perjudici del dit hospital: y apres lo endema tornant lo dit micer Berart en la casa de las comedias prengue de potentia de dit arrendador una clau mestra dels aposentos y donantne raho de asso lo dit arrendador als dits s.ors Ad.os encontinent acudiren als s.ors concellers y al molt Ill.e capitol pera que fossen servits de interposarse en estes coses com de fet encontinent per part de dits s.ors concellers se feu aserca de asso una embaxada al s.or virrey per medi del s.or Hieronym de Navel ciuteda y del s.or don Joan de Josa a la qual respongue lo s.or virrey que ja per part del capitol se li havie fet embaxada y se li havie donat lo privilegi y que ell lo mirarie y mirat farie lo que serie de justitia. Y apres se entengue com sa ex.a havie dit a micer Berart se dexas de eixa pretentio y que ell y los demes jutges de cort se valguessen y stiguessen en lo mateix aposiento que sa ex.a te en la mateixa casa de les comedies pera son servey y per quant lo s.or mar-

Casa de las Comedias: desafur de micer Berart, Jutge de la Regia Cort, exigint un *aposento* destinat als Jutges de cort pera presidir l'orde pùblich en las representacions.

ques de Pomar (1) son fill y hanave algunes vegades perso l fonch dit per sa ex.ª sen llogas un altre pera son servey com de fet ho feu y desta manera fonch remediat lo negossi.

Trinitaris descalsos. Debats sobre fundació de monestir; embaixada al Virrey.

Dit die se feu embaxada al s.or virrey de part dels s.ors concellers per medi de mossen Raphel Pau Vilossa y de micer Jaume Marti en exequtio de la delliberatio del concell de cent de 4. del corrent la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im s.or

Los concellers de la ciutat de Bar.ª en exequtio del que v.ª ex.ª fonch servit enviar los ha dir per lo mag.ch micer Vinyes d.r del Real concell aserca de la assistentia demanaven los pares trinitaris descalsos en virtut de declaratio del s.or nuntio de Espanya han fetas ab la brevedat que lo cas demanava las diligentias que convenian fent aiuntar las persones anomenades per dit effecte y los advocats de la dita ciutat ab altres applicats los quals han donat son vot en scrits copia del qual se done a v.ª ex.ª juntament ab lo privilegi del s.im Rey don Pedro de bona memoria (2) y dit vot representat en lo savi concell de cent pera que se pogues respondre a v.ª Ex.ª es stat delliberat que se suplicas a v.ª ex.ª com se li suplica sie de son Real servey no pendre resolutio en lo que per part dels dits pares trinitaris descalsos se li suplica fins hagen los dits advocats per part de dita ciutat extra juditialment informat de la justitia de aquella a les persones v.ª ex.ª manara que los dits concellers ho tindran a merçe de v.ª ex.ª» —y lo dit s.or virrey respongue que informassen lo mes prest fos possible y que mirarie los papers y farie lo que serie de justitia.

Copia del vot del mag.chs Advocats.

«Jhs. M.ª Joseph.

En lo fet consultat per los molt Ill.es s.ors concellers de la pnt. ciutat de Bar.ª precehint parer de les vuyt persones per dit effecte anomenades en virtut de delliberacio del savi concell de cent. Vista la declaratio feta per lo s.or nuntio de Spanya als 13. del mes de octubre proppassat en la causa que lo pare

(1) Povar.
(2) Vejas l' Apèndix VI.

fra Onophre de S.t Thomas trinitari descals de Çaragossa en grau de Appelatio aportave contra lo Rector comunitat y obrers de la iglesia de nra. s.ra del Pi y consortes devant dit s.or nuntio en la qual es stat declarat que dit pare fra Onophre de S.t Thomas y los demes religiosos de la sua orde havia de esser mantengut y conservats en la possessio que han estat y estan del convent que esta eregit en la pnt. ciutat de la dita orde y de estar en aquell com ha convent y que no puguen ser molestats per ninguna persona en la dita possessio. Vists los procehiments ques feren a 29. y 30. del mes de jener prop passat en la cort ecclesiastica de Bar.a contra dits pares trinitaris a instantia dels dits Rector comunitat y obrers aserca de aquest fet dels quals appellaren dits pares trinitaris y es la causa que ha declarat lo s.r nuntio dels quals procehiments consta que antes que dits pares trinitaris obrissen lloch pera capella ni fessen ningun acte en orde de tenir iglesia ni convent ja los dits Rector comunitat y obrers a 29. de dit mes de jener havien previngut lo judici devant lo molt R.nt d.r Mathia Amell canonge official y vicari general seu vagant per lo qual fou provehit que dits pares trinitaris fossen çitats en la causa y que en lo entre tant fos sobresegut en la fundacio que pretenien fer dits pares descalsos y perque les lletres nos pogueren presentar per anar dits pares latitant, fonch provehit lo mateix die de 29. que fossen çitats per edictum y foren despedides lletres et inter has moras lo die seguent que fou als 30. de dit mes de jener ha hora caucta ço es a les quatre, o, sinch horas de la matinada obriren iglesia, o, mes verdederament una botiga en la qual se posaren a çelebrar y encontinent essent vingut a notitia del dit vicari general a instantia dels matexos Rector comunitat obrers y de tota la parroquia del Pi ques conmogue per raho de tan gran novedat, envia un official ecclesiastich per que impedis la dita fundacio lo qual en exequcio de dita commissio prengue los ornaments que alli troba y los feu aportar a sa cort y lo s.im sagrament a la iglesia del Pi ab proffesso y ab molta deçentia fent tancar las portas y llevar la campana en presentia dels dits religiosos, vist lo Real privilegi per lo s.im Rey don Pedro concedit als concellers e, promens de la pnt. ciutat dat en Bar.a als 25. de juliol 1370. en y ab lo qual la Real mag.t prohibeix que nos puga fer de nou ni construir ni ediffìcar ningun monestir, hospital, ni iglesia dins las muralles vellas, o, novas de

la pnt. çiutat ni los construits ja y edifficats ni llurs cases, ni edifficis, orts, ni patis se poguessen de aqui al devant crexer, ampliar, ni aumentar en manera alguna y si se attentara fer lo contrari volgue y concedi y expressament mana ab dit Real privilegi al veguer y balle de Bar.ª qui les hores eran y per temps havian de esser que requerits per los concellers de la dita çiutat poguessen deguessen y fossen obligats encontinent espallar y diruiro totalment y de fonament y lo mateix mana als obrers de la çiutat ab motiu que ja a les hores los monestirs, hospitals y iglesias patis y orts de aquelles ocupavan gran part de la ciutat si se anaven crexent semblants edificis poc, a poch faltaria la poblacio y la gent de armes que eran necessari per la deffensa de çiutat y per la offensa dels enemichs.

Los mag.chs advocats de la ciutat y demes aplicats devall scrits son de vot y parer que per lo savi concell de çent sie enviada una embaxada a sa Ex.ª donantli las rahons per las quals ha de ser servit de no donar la assistentia als dits pares descalsos per exequtar la declaratio del s.or nuntio donantli copia del dit privilegi del s.im Rey don Pedro las quals rahons y fonaments de la çiutat son las seguents.

Primo perque la çiutat no es stada çitada ni ohida devant del s.or nuntio tenint ella com te lo maior y lo mes principal interes com resulta del dit privilegi y altrament la qual si fos stada çitada y ohida haguera representat lo dit privilegi y altres coses que haurian impedit la dita declaratio del s.or nuntio y en particular hauria justifficat que la dita pretesa possessio no era manutenible, attes que los actes que se allegaven possessoris foren de recenti clandestins y encontinent contradits y propulsat per legitim superior a instantia de algunas de las pars interessades.

Mes avant haguera dit y deduit que la pretesa licentia del capitol no ere legitima com segons lo decret del sagrat concili de Trento cess. 25. de regularibus cap. 3. nos pugan eregir semblants monestirs sens licentia primerament obtinguda del bisbe en la diocessis del qual se vol erigir la qual licentia no pot concedir lo capitol seu vagant conforme les declarations de la sagrada congregatio dels cardenals.

Nis pot dir que la çiutat hage concedit licentia perque no fou sino de tres concellers los quals encara que fossen stats tots no la podien concedir segons lo tenor del dit Real privilegi y

havent ne tingut notitia lo savi concell de çent revoca dita licentia la qual revocatio los fou intimada als dits pares als 13. de febrer y axi molt abans de la declaratio del s.or nuntio quels donava motiu pera que haguessen de çitarlos en la causa puix vehian la sua contradictio y voluntat.

Y finalment se representara a sa Ex.a lo jurament que en lo ingres de son offici te prestat de guardar les constitutions de Cathalunya y los privilegis de la çiutat supplicantlo per observansa de aquell en ninguna manera done dita assistentia que serie contraria al privilegi, ans tot favor y aiuda a la çiutat pera que en cas que dits pares descalsos trinitaris volguessen passar avant puga liberament usar de la facultat concedida en dit Real privilegi, axi en respecte de las demolicions y enderrochs que mana sa mag.t se fasse en aquest cas com altrament.

Lo qual privilegi nos pot allegar esser contra la immunitat, o, libertat Ecclesiastica axi per esser concedit per Rey tant catholich com tambe per la antiquitat y diuturnitat de temps y observansa de aquell se presum haverhi intervingut aucthoritat Apostolica, o, que los serenissims Reys de Arago tenen semblant facultat, o, privilegi de la santa sede Apostolica maiorment que la prohibitio no es general y absoluta sino limitada dins las muralles.

Rossell ad.us civitatis. Guell ad.us civitatis.
Fontanella consulens. Llenes consulens.»
Puig consulens.

Festa de St. Sever: los sors. Consellers no van a la Seu per raho del negoci de la cobertura.

DIUMENGE a VJ. de dit. — Festa de s.t Sever. — En aquest die si be los s.ors concellers ab promens havien de anar en la seu al offici y proffesso noy anaren per starne privats per lo concell de çent per raho del negossi de la cobertura.

Pobres mendicants: ordinacions de la ciutat pera recullirlos al Hospital de la Misericordia.

DIMARS a VIIJ. de dit. — En aquest die los s.ors Hieronym de Navel çiuteda y don Joan de Josa refferiren al s.ors concellers haver fetes las embaxades al s.or virrey al R.im s.or elet bisbe de Bar.a y al molt Ill.e capitol de la seu en respecte de les ordinacions fetes per lo savi concell de çent per raho de recullir tots los pobres mendicants de la pnt. çiutat en lo hospital de la misericordia de dita çiutat als quals donaren copias de ditas ordinacions contengudes en les crides que se han de publicar Responent a dites coses ço es lo dit s.or virrey que li aperexia molt be y que los s.ors concellers continuassen en tant s.ta obra

y que ell per sa part acudirie de molt bona gana a sa deguda obligatio y lo s.or bisbe que li agradave molt be una tant s.ta obra y que attes encara no tenie les bulles no podie posar en exequtio ninguna cosa pero que en tenirles farie de molt bonissima gana tot so y quant per sa part tocarie y lo dit molt Ill.e capitol que ho veurien y tractarien y que ne tornarien resposta als s.ors concellers.

Idem.—Publicació de dites crides.

DIMECRES a VIIIJ.° de dit. — En aquest die se publicaren les dalt dites crides per los llochs acostumats de la pnt. ciutat conforme stan stampades y cusides en lo present llibre (1).

Blats; lo sor. Virrey demana nova llicencia pera treuren a mòldrer una partida per lo Portal Nou, pera 'l servey de sa casa.

Dit die per medi de Franc.h Balell sastre dona un paper als s.ors concellers de part del s.or virrey del tenor seguent.

«S.ors concellers a v.a s.a supplico manen als portalers del portal nou dexen exir pera fer farina per lo servey de la casa del duch de Cardona mi s.or çent corteres de blat y lo demanar tant gran cantidad es per no molestar a v.s s.as cada die: de casa a 9. de noembre *1633*.

DIEGO DE VILANOVA.

Franc.h Bru conceller en cap.

Lo d.or Onophre Vila conceller segon.

Franc.h Xammar conçeller ters.

Pages clavari.»

Pobres mendicants: acapta general pera recullirlos al Hospital de la Misericordia.

DIJOUS a X. de dit. — Se comensa ha fer la acapta general per los 32. anomenats per sos quartos de la pnt. çiutat per recullir los pobres al hospital de la misericordia conforme en les dalt dites crides se conte.

Idem: embaixada del Ille. Capitol de la Seu, oferint ajudar a la ciutat.

Dit die se feu embaxada als s.ors concellers per dos s.ors canonges de part del molt Ill.e capitol de la seu de la pnt. çiutat en resposta de la embaxada a ells feta los dies passats per raho de dites crides dels pobres offerint fer y aiudar a la ciutat en tot lo que tocarie a llur part.

Reliquias de Santa Madrona; son posadas dins del cofret fet en 1630, pera presentar 12 mil ₰ a la reyna d' Ungria.

DIVENDRES a XJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers tots sinch puiaren en la iglesia y monestir de s.ta Madrona scituada en la montanya de Monjuych y alli en presentia del pare fra Erminigildo de Monblanch guardia de dit monestir

(1) Vejas l'Apèndix VII.

tenintne plen poder del molt Ill.^{e} s.^{or} Mathia Amell vicari general per lo molt Ill.^{e} capitol de la seu de Bar.^{a} sede vacant se obri la caixa ha hont stan les reliquies de dita s.^{ta} y altres s.^{ts} martyrs les quals foren regonegudes ab la reverentia y deçentia se deu y pertany posant dites reliquies de s.^{ta} Madrona dins un coffret que fonch fet lo any 1630. per presentar ab aquell dotse milia lliures en trentins de or a la s.^{ma} Reyna de Ungria que les hores se trobave en Bar.^{a} forrat de vellut carmesi tatxonat ab unes tatxes dorades ab uns scuts devant de brodador ab les armes de la çiutat ab dos lletreros que diuen «Bar.^{a} s.^{ta} Matrona» ab son pany y clau ab un cordo y pera de or fi la qual clau sta en poder del s.^{or} conceller en cap lo qual coffret fonch tancat dins la caixa de bronso que vuy es conforme llargament se conte en lo acte que de asso ne fonch llevat per mi Hieronym Sabata notari de Bar.^{a} scriva Racional de la pnt. casa lo qual acte sta clavat sobre dit coffret dins dita caixa.

DIMARS a XV. de dit.

FRAN. BRU Conceller en cap.

DIMECRES a XXX. de dit. — Festa de s.^{t} Andreu. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual se feu extractio de conçellers y obrers en la forma solita y foren extrets

Extracció de Consellers y Obrers.

Don Garau de Paguera militar. lo d.^{r} Pere Pau Miquel d.^{r} en mediçina. mossen Joseph Mora çiuteda. mossen Franc.^{h} Nebot mercader. mossen Antoni Casanoves droguer.	CONÇELLERS.
mossen Franc.^{h} Pla y de Cadell militar. mossen Raphel Matali mercader.	OBRERS.

FRAN. BRU Conceller en cap.

DESEMBRE

DIJOUS lo primer. — En aquest die demati a les deu hores juraren los s.^{ors} concellers nous acceptat lo en cap per ser fora la pnt. çiutat ço es que de casa la ciutat anaren en la seu tres dels s.^{ors} concellers nous ço es segon ters y quint quiscu apor-

Consellers y Obrers: missa del Esperit Sant. — Jurament.

tant al costat hu dels concellers vells restant lo quart per star de mala gana en la casa de la çiutat y lo en cap vell per no tenir pario y alli baig en la capella de s.^{ta} Eu[la]lia juntament ab los dos obrers nous sens esserhi los vells ohiren la missa del sperit s.^{t} assentats ab uns scons que alli son ço es los s.^{ors} concellers nous a la part del evangeli y los vells ab dits obrers a la part de la Epistola y acabada la missa sen tornaren en casa de la çiutat y alli prestaren lo solit jurament y

Consellers: visita al sor. Virrey.

apres inseguint los s.^{ors} concellers la delliberatio del concell de çent celebrat en lo mes de maig prop passat enviaren un verguer ha demanar hora al s.^{or} virrey per anar lo ha visitar la qual dona per encontinent y axi hi anaren los dits s.^{ors} tres concellers en lo punt y arribats que foren y puiats dalt entrant en lo aposiento ha hont trobaren lo s.^{or} virrey se assentaren ab ses cadires que ia alli staven aparellades conforme stave lo dit s.^{or} virrey y lo s.^{or} conceller segon per absentia del s.^{or} conceller en cap li feu lo rahonament y apres responent lo s.^{or} virrey tracta sempre de s.^{ria} als s.^{ors} concellers.

Conseller en cap: jurament.

DIVENDRES a IJ. de dit. — Demati a les deu hores jura lo s.^{or} don Garau de Paguera conceller en cap en la forma solita per quant lo die de air a la tarda arriba de fora çiutat.

Veguer y Batlle: jurament.

Dit die se tingue lo primer concell de çent despres dinar a les quatre hores en lo qual juraren en la forma solita lo s.^{or} veguer y lo s.^{or} Balle de Bar.^{a} y stigueren assentats ço es lo dit s.^{or} veguer a la ma dreta del s.^{or} conceller en cap y lo dit s.^{or} balle entre lo s.^{or} conceller quart y quint.

Justes en lo Born; los sors. Consellers no hi anaren a causa de la contenció de la cobertura.

DIUMENGE a IIIJ.^{o} de dit. — En aquest die se feren les justes que se havien de fer en lo mes de maig proppassat en lo born en les quals no assistiren los s.^{ors} concellers per starne privats per lo concell de çent per lo negossi de la contentio de la cobertura.

Festa de St. Nicolau a St. Fran.^{ch}; los sors. Consellers no hi van per dita rahó.

DIMARS a VJ. de dit. — Festa del glorios bisbe s.^{t} Nicholau. — En aquest die si be los s.^{ors} concellers tenien obligaçio eo, acostumaven de anar a la iglesia de s.^{t} Franc.^{h} ha hont se feye dita festa ha oir lo offici noy anaren per les rahons dalt dites.

Monestirs; no se 'n pugan fundar de nous dins de Barcelona, sens expressa llicencia del

DIMECRES a VIJ. de dit. — En aquest die fonch per mi Hieronym Sabata notari de Bar.^{a} scriva R.^{al} notifficada als s.^{ors} concellers aiuntats tots sinch en la pnt. casa la delliberatio del concell de çent çelebrat a 12. de febrer 1632. de no poder

concedir licenties de fundations de nous monestirs dins la pnt. ciutat sens expressa licentia del dit concell de cent segons en dita delliberacio llargament se conte. Concell de Cent.

DIJOUS a VIIJ. de dit. — Festa de la inmaculada conceptio de la mare de Deu. — En aquest die si be los s.ors concellers tenien obligacio de acudir ab promens en la seu ha oir lo offici y apres hanar en la proffesso noy anaren per starne privats per lo concell de cent per lo negossi de la cobertura: feu se la proffesso acostumada acabat lo offici y capellans de la seu ab capes aportaren les vares del talem si be dita proffesso per plourer molt en aquest die no pogue exir fora sino que se feu per dins la seu y claustres de aquella.

Festa de la Concepció de la Mare de Deu; los sors. Consellers deixan d'anarhi per lo de la cobertura.

Pluja.

DIMARS a XIIJ. de dit. — Festa de s.ta Lussia. — En aquest die se tingue concell de cent despres dinar en lo qual se feu extractio de terna de mostasaf y parella de Ad.or de plasses en la forma solita y foren extrets los seguents.

Mostasaf y Administrador de Plasses: extracció.

Don Pheliçiano Cordellas. Franc.h Flaquer mercader. mossen Galçeran Cahors y de Soler.	TERNA DE MOSTASAFF.

micer Marti Joan Rull. mossen Joseph de Bellafilla.	AD.OR DE PLASSES.

DIMECRES a XIIIJ.º de dit. — En aquest die de part dels s.ors concellers se feu embaxada al s.or virrey per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors militar y Agusti Peixau ciuteda contenint en effecte volgues ser servit sa ex.a fer merçe a la ciutat en manar expellir los soldats que dies havie staven aposentats en la parrochia de Moncada baronia de la çiutat per les moltes vexations que de cada die feyen als poblats della. Responent sa ex.a ha dita embaxada que ho farie de molt bonissima gana per donar gust a la çiutat y encontinent de feta dita embaxada lo s.r virrey envia al s.or conceller en cap uns papers contenint les provisions eo, ordens pera expellir dits soldats de dita parrochia de Moncada y los s.ors concellers enviaren a sercar lo sots veguer al qual digueren fos servit de exequtar los ordens que sa ex.a en dits papers donave com de fet lo dit sots veguer ho ana ha exequtar en dita parrochia de Moncada.

Vexacions comeses per los soldats allotjats en Moncada: lo Virrey los expelleix de dita baronia a prechs de la Ciutat.

Studi general: visita ordinaria per los sors. Consellers.

Dit die los s.ors concellers anaren lo despres dinar a les tres hores al studi juntament ab la vuytena pera dasso elegida pera fer la visita ordinaria en virtut de delliberatio del concell de cent del any prop passat y entre lo s.or conceller ters y quint per faltar lo quart stigue assentat lo s.or Rector del dit studi y apres del s.or conceller quint lo Rational del dit studi.

Embaxada al sor. Virrey, fentli gracies per haver expellit de Moncada als soldats allotjats.

DIJOUS a XV. de dit. — Los s.ors concellers feren fer una embaxada al s.or virrey per medi del[s] s.ors Luys Llull y de Boxadors militar y Joan Ba.ta Cudina çiuteda fahent gracies al s.or virrey de la merçe havie feta als s.ors concellers de haver manat expellir los soldats que staven en la parrochia de Moncada baronia de la çiutat conforme lo die de air li fonch supplicat per part de dits s.ors concellers. Responent sa ex.a que en tot lo que tocarie per sa part y porie fer per la çiutat ho farie de molt bonissima gana.

Mostasaf: nominació.

Dit die los s.ors concellers enviaren al s.or virrey la terna de mostasaff per Steve Gilabert Bruniquer notari de Bar.a syndich de la çiutat y no la parella de Ad.or de plassas attes se havie de fer altra extractio de altra parella per haver renuntiat mossen Joseph de Bellafilla y axi donada dita terna de mostasaff a dit s.or virrey per dit Bruniquer sa Ex.a li digue, digues als s.ors concellers com ell anomenave y ere sa voluntat lo pnt. any fos mostasaff de la pnt. çiutat don Pheliciano Cordelles com de fet dona esta relacio dit Bruniquer als s.ors concellers en ser tornat de p[a]lassio.

DON GARAU DE PEGUERA. — Conseller en cap.

Trinitaris descalsos: embaixada de la ciutat al Virrey, contra la fundació de nou convent.

DIUMENGE a XVIIJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada per medi dels s.ors Hieronym de Navel ciuteda y don Joan de Erill al s.or virrey la qual li donaren en scrits del thenor seguent.

«Ex.im s.or

Lo serenissim Rey don Pedro ab son Real privilegi la data del qual es en Bar.a a 25. del mes de Juliol de 1370. per justes causes alli expressades y assenyaladament per quey havie tants monestirs y iglesies edifficades en la dita ciutat que ab los grans horts y ambits de aquells ocupaven gran part de la çiutat y mes del que convenie de tal manera que si sen edifficaven

mes, o, los quey eren se anaven mes estenent vindrien a faltar les poblations de la gent de armes y llaycas pera poder deffensar la çiutat y offendre als enemichs, prohibi que de alli en avant nos fessen ningunes noves ediffications de monestirs iglesies ni hospitals dins los hambits de la dita ciutat que alli anomena muralles velles y noves ni los quey eren se poguessen mes estendrer y si acars se feye lo contrari vol ordena y mana que a istantia de la çiutat hagen lo veguer, o, lo balle, o, los obrers de la mateixa ciutat de derrocar ho tot y posar per terra fins als fonaments conforme en dit Real privilegi es mes llargament de veurer lo qual no obstant han volgut y volen los pares descalsos trinitaris de la çiutat de Çaragossa y per ells lo pare fra Onophre de St Thomas ediffícar de nou monestir en lo carrer de s.^t Pau que es dins les muralles noves de la pnt. ciutat y per poder ho millor fer han acudit al Ill.^{im} y R.^{im} nuncio de Spanya del qual sens empero haveri çitat la çiutat qui en ple concell de çent los havie revocada una licentia que los concellers de aquell any los havien donada per no haver la poguda donar y sels havie intimat dita revocatio, han obtingut una provisio en lo judici sumarissim interim pera que fossen mantenguts en la possessio que deyen tenien, de tenir convent en la pnt. çiutat y pera poder posar en exequcio dita provisio han acudit a v.^a ex.^a y al Real concell perque sels donas assistentia, la qual ha en tota manera contradita la ciutat per causes molt justes y rellevants conforme resulta dels merits del proces. E com Ex.^{im} s.^{or} peniant dita causa no poguessen ni deguessen dits pares passar avant en la obra, no res menys es vingut a notitia de la çiutat que han obrat algunes coses en les cases en que pretenen fundar en lo dit carrer de s.^t Pau, lo que no deu v.^a ex.^a permetrer, que es raho que estos pares guarden a v.^a ex.^a y al Real concell lo respecte ques deu y lo que guarda la ciutat pus tenint lo Real privilegi que li dona la propria facultat per medi dels ministres que assenyala per exequtar no ha volgut fins ara usarne. Perso a v.^a ex.^a suplica humilment la dita ciutat extrajudicialment sie de son Real servey manar ques tornen a lloch les coses que dits pares han innovades contra lo Real privilegi no permetent ques passe avant en la causa que no sie axi fet conforme es de justitia.»

«Y per quant lo interes del Rey nre. s.^{or} en aquest particular es tant patent com se veu y poria esser aquest fet molt danyos

a sa Real corona y Real patrimoni per les causes que lo serenissim Rey don Pedro exprimeix en lo Real privilegi, y altrament y perso es raho quey hage persona que mire per aquex interes y estiga atent a tot lo dany quen poria succehir procurant lo evitar per part de sa mag.[t] perso a v.[a] ex.[a] suplica tambe la ciutat sie servit manar ho que lo mag.[ch] micer Phelip Vinyes qui es relador de la causa y juntament advocat fiscal patrimonial dexe la causa y se cometa ha altri ho be que sie anomenat per v.[a] Ex.[a] altre advocat fiscal quis fasse portar lo proces y vege y mire y regonega si ha interes del Rey nre. s.[or] y si ley ha se opose per ell il deffense que desta manera si v.[a] ex.[a] en manaro y la ciutat en advertir ho faran son descarrech y la ciutat ho tindra a singular merçe.» Y sa Ex.[a] responent ha dita embaxada digue que en quant al que tocave al negossi de les obres havien comensat ha fer los pares trinitaris descalsos en la casa del carrer de s.[t] Pau sa ex.[a] may ne havie entes cosa alguna ni se li ere fet a saber pero que ho advertirie al d.[r] Vinyes relador de la causa y que en lo demes stave a justitia informassen la sala que en tot se guardaria justitia a la çiutat.

Mostasaf: urament.

DIMARS a XX. de dit. — En aquest die demati a les onse hores jura lo s.[or] don Phelitiano de Cordelles del carrech de mostasaff de la pnt. çiutat en la forma solita ço es que de casa la ciutat en fora los s.[ors] concellers tenint ne plen poder del concell de cent celebrat a 18. de desembre 1632. anaren ab dit mostasaff ab la agraduatio que llargament sta descrita en lo llibre de agraduations que aporta lo scriva de les obres, en la cort del mag.[ch] balle de Bar.[a] y alli stigueren assentats ço es lo dit s.[or] balle en lo mig ab sa cadira que alli es per star pro tribunali sedente y los s.[ors] concellers en cap ters y quint a la part dreta y lo segon y quart a la part squerra ab uns scons que alli son y alli lo dit s.[or] mostasaff presta lo sagrament y homenatge en ma y poder de dit s.[or] balle y apres ab dita agraduatio sen tornaren en la casa de la ciutat y alli presta lo solit jurament en ma y poder del s.[or] conceller en cap com es axi costum quiscun any.

Administrador de Plasses: extracció de parella. — Nominació.

Dit dia despres dinar se tingue trentanari en lo qual se feu extractio de hu de la parella de ad.[or] de plasses en lloch y per renuntiatio de mossen Joseph de Bellafilla y fonch extret mossen Phederich Desvall militar y al tart fonch de part dels s.[ors] concellers enviada la parella al s.[or] virrey qui foren micer Joan

Marti Rull y dit mossen Phederich Desvall per Franc.h Joseph Fontana notari de Bar.a subsyndich de la çiutat y encontinent de tinguda dita parella sa ex.a digue ha dit Fontana digues als s.ors concellers com anomenave y ere sa voluntat fos Ad.or de plasses lo dit micer Rull com de fet feu dit Fontana esta relacio als s.ors concellers.

DIUMENGE a XXV. de dit. — Festa de la nathivitat de nre. s.or Deu Jhesuxpt. — Si be en aquest die los s.ors concellers ab promens acostumaven de anar en la seu ha hoir lo offici noy anaren per les causes y rahons atras dites.

Nadal. | Los Sors. Consellers no van a la Seu per la questió de la cobertura.

DILLUNS a XXVJ. de dit. — Festa de s.t Esteve. — En aquest die si be los s.ors concellers acostumaven de anar ha hoir lo offici al monestir de prehicadors noy anaren per dites rahons.

St. Esteve. —Idem a Predicadors per igual rahó.

DIMARS a XXVIJ. de dit. — Festa de s.t Joan. — En aquest die si be los s.ors concellers acostumaven de anar ha oir lo offici en lo monestir de s.t Fran.ch noy anaren per dites rahons.

St. Joan— Idem. a St. Franch. per lo mateix.

DIMECRES a XXVIIJ. de dit. — Festa dels s.ts Innocents. — En aquest die si be los s.ors concellers acostumaven de anar a la seu ha oir una missa baixa en la capella dels s.ts innoçents y tampoch noy anaren per les mateixes rahons.

Sants Ignoscents. — Idem a la Seu, per dit motiu.

DISSAPTE a XXXJ. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA — conseller en cap.

M.DC.XXXIIII°

JENER

Festa de Cap-d'any.—Los Sors. Consellers no van a Santa Maria ni a la cavalcada, per lo negoci dalt dit.

DIUMENGE lo primer. — En aquest die, die de cap de any si be en aquest die los s.ors concellers acostumaven de anar lo demati al offici a s.ta Maria de la mar y lo despres dinar ferse la cavalcada en la forma solita noy anaren per les causes y rahons atras dites.

Pobres y vagabundos: recullida al Hospital de la Misericordia.

DILLUNS a IJ. de dit. — Lo s.or Luys Llull y de Boxadors feu relacio als s.ors concellers com lo s.or micer Miquel Joan Magarola d.r del Real concell li havie dit y refferit com ell y alguns s.ors jutges de cort havien sercat per molts carrers de Bar.a los pobres y vagabundos y ne havien fets aportar alguns al hospital de la misericordia y queu digues als s.ors concellers y que sempre que fos menester no era menester diro al s.or virrey sino a ells que ja tenien orde de sa ex.a

Pastrim: questió ab lo Capitol de la Seu, per haverli feta aprehensió de pans fraudulents.

DIMECRES a IIIJ.° de dit. — En aquest die venint a notitia dels s.ors concellers com entre les onse y dotse hores del mig die en lo carrer qui va de la plassa nova a s.t Jaume hage trobat Andreu Marrugat fuster persona de consell de cent y hu de la vuytena del pastrim tenint comissio dels s.ors concellers y vuytena ha una donsella ab dos pans de Real sens tenir la marca de la ciutat feu apprehensio de aquells y hage trobat no ser aquells pastats en la duana ni pesar lo pes que dona la ciutat ans be faltave a quiscu dells de 16. ha 17. onces de pa cosa tan danyosa al pobre axi que fonch forsos ha dit Marrugat entregar aquells als s.ors concellers y al cap de una hora ha acodit lo syndich del capitol de la seu de Bar.a en casa de dit Marrugat requerint li de part de dit capitol restituis dits pans y responent dit

Marrugat acudis als concellers de Bar.^{a} que ses senyories li donarien la satisfactio convenient en dit fet y que ell ia havie entregat dit pa a dits s.^{ors} concellers y que axi no tenie res caffer en dita restitutio de pa y poch apres torna Sebestia Guerau syndich de dit capitol ab dos porters reals y sens mes dient «no mourer al capitol» feren apprehentio de sa persona il han posat en los carcers episcopals ha hont de pnt. esta. E considerant dits s.^{ors} concellers esser aquest fet un negossi molt grave y digne de prompte remey encontinent manaren aiuntar la vuytena del pastrim a la qual proposaren totes estes coses les quals ohides y enteses y vehent eren de tanta consideratio y gravedat y necessitaven de mayor discussio y prompte remey dellibera que aquest fet fos puiat a concell de cent lo qual de prompte fossen servits los s.^{ors} concellers manar ferlo aiuntar per que en ell se pogues pendrer la mes assertada resolutio en beneffici de la pnt. ciutat. Com de fet encontinent que eren las set de la tarda lo manaren fer aiuntar y aiuntat y feta en ell per lo s.^{or} conceller en cap en veu sua y dels demes s.^{ors} concellers companys seus la propositio sobre aquest fet fonch per lo dit concell delliberat que de prompte sens disgregarse lo dit concell se enviassen a sercar lo mag.^{ch} Regent la vegueria de Bar.^{a} sots veguer y altres officials Reals y vinguts sels digues fossen servits de capturar y posar en nom y per part de la pnt. ciutat en los carcers comuns de aquella algunes persones quels donarien en nomina y que se fessen crides de que ninguna persona layca pogues comprar pa ni carn en ningunes pars sino a les taules y carnisseries de la ciutat y no ha altres so pena per los qui serien insiculats en les bosses de la pnt. casa de ser inhabils de tots officis y beneficis della per temps de sinch anys y de altres penes a coneguda dels s.^{ors} concellers y vuytena del pastrim conforme los aparexera se degan fer per beneffici del negossi que los fos llevada la aygua de font y altres apuntaments fets y fahedors per dita vuytena del pastrim dexant dit concell la exequcio de aquells a dits s.^{ors} concellers y dita vuytena ab interventio dels mag.^{chs} advocats de la casa y altres fora della segons que mes llargament se conte en dita delliberacio en la ma corrent en la scrivania mayor de la pnt. casa. E axi essent vinguts en la pnt. casa lo dit s.^{or} veguer y lo sots veguer los fonch donat orde per dits s.^{ors} concellers anassen y capturassen les persones de Joan Bat.^{a} Baro notari syndich .T. Mir argen-

ter vedell de dit capitol .T. Saurina celler y .T. Matali carnisser com de fet demati a les dos hores anaren en ses propries cases y de alli per orde de dits s.ors concellers en virtut de dita delliberacio de dit concell de çent les prengueren capturaren y posaren en los carcers comuns de la pnt. ciutat a hont vuy stan detinguts.

Crides prohibint comprar pà ni carn en taules y carniceries que no sien de la ciutat; publicació.

DIJOUS a V. de dit. — En aquest die demati en exequcio de la dalt dita delliberacio de concell de cent y per delliberacio dels s.ors concellers ab vot y parer de dita vuytena foren publicades les dalt dites y mentionades crides ab los dits y altres apuntaments eo penes en elles contengudes segons stan registrades en la pnt. casa per los llochs acostumats de la pnt. ciutat y tambe lo mateix die demati fonch llevada la aygua de font a dit capitol si be apres lo despres dinar los fonch tornada per trobarsi alguna difficultat per raho de un acte de dita aygua quey ha entre la çiutat y dit capitol que esta en la scrivania mayor de la pnt. casa y axi per altra vegada ans de ferho se deu mirar dit acte primer y perso sen fa assi la pnt. nota y advertiment.

Llevament de la aygua de font al Capitol de la Seu.— Restitució.

Pastrim: embaxada al Virrey sobre la questió ab lo Capitol de la Seu.

Dit die lo mateix mati per delliberacio dels s.ors concellers ab vot y parer de dita vuytena tenint ne plen poder del savi concell de çent se feu una embaxada al s.or virrey per medi de micer Pau Boquet militar y de mossen Agusti Pexau ciuteda la qual li donaren en scrits del tenor seguent.

«Ex.im S.or

La ciutat de Bar.a desijant lo be comu y universal ha posposat son propri interes y perduas de molts milanars de ducats a fi y effecte que los çiutedans y habitants en ella stigan provehits del sustento del pa donant un pes molt congruo assumintse la administratio del pastrim y perque no acabe del tot arruhinarse ha tingut per convenientia prohibir a totes persones generalment lo pastar y comprar que no fos pa de la çiutat y com dites coses se sien ordenades y publicades en forma de crida publica, lo die de air que comptavem a 4. del corrent entre les 11. y les 12. de mig die en lo carrer qui va de la plassa nova a s.t Jaume hage trobat Andreu Marrugat fuster persona de concell de cent y hu de la vuytena del pastrim tenint comissio dels consellers y vuytena ha una donsella ab dos

pans de real sens tenir la marca de la ciutat ha fet apprehentio de aquells y hage trobat no ser aquells pastats en la duana ni pesar lo pes que dona la ciutat ans be faltave a quiscu dells de 16. ha 17. onces de pa cosa tant danyosa als pobres que son los que gastan y despenan lo pa moreno per les quals coses fonch forsos a dit Marrugat entregar aquells als concellers y com al cap de una hora poch mes, o, manco hage acudit lo syndich del capitol de la seu de Bar.ª en casa de dit Marrugat requerintli de part de dit capitol restituis dits pans y responent dit Marrugat acudis als concellers de Barcelona que ses senyories li donarien la satisfactio convenient en dit fet y que ell ja havie entregat dit pa a dits concellers y que axi no tenia res cafer en dita restitutio de pa y poch apres torna Sebestia Guerau syndich de dit capitol ab dos porters Reals y sens mes dient «no mourer al capitol» feren aprehentio de sa persona il posaren en los carcers episcopals ha hont de pnt. esta detingut fent totes les sobredites coses de fet y sens tela de judici sols ab motiu de que lo pa era pastat en la canonia, lo que nos podie creurer a no ser les dites demonstrations per veurer es directament emparar y concentir semblants excessos voler que los pobres sien fraudats de son sustento cosa tan indigna de personas ecclesiasthiques de hont fonch forsos a dits concellers comunicar dit fet al savi concell de cent lo qual ha fet tant gran sentiment, sentintse de un agravi tant notable preiudicat y obligat a la reintegracio de sos privilegis y consuetuts, ha fet capturar per medi de officials reals las personas de Joan Bat.ª Baro syndich de dit capitol mestre Mir argenter vedell de dit capitol mestre Saurina celler. T. Matali carnisser officials de dit capitol y aquells ha fets posar en los carcers Reals de la pnt. ciutat: y com Ex.im s.or la ciutat de Bar.ª stiga certa de la merçe y honrra li fa v.ª ex.ª en totas les ocasions se li offerexen ha aparegut als concellers y vuytena tenint plenitut de poder del savi concell de cent que lo mes efficas remey pera reintegrarse la pnt. çiutat era fer sabidor a v.ª ex.ª de tot lo dit fet, pera que enterat puga continuar lo fer merce a esta çiutat com de v.ª ex.ª espera.» A la qual embaxada respongue sa Ex.ª que «se holgava mucho que la çiudad mirasse tanto por el pobre y que deseava saber quanto faltava a los panes que se han tomado»: y los dits embaxadors li digueren que setse, o, desset onces en cada pa y lo dit s.or virrey digue «que era mucho y que en todo lo

que tocare a su parte lo haria de muy buena gana procurando en todo ministrar justitia a la çiudad.»

Idem.—Entredit posat per dit Capitol a la ciutat.

Dit die a les tres hores despres dinar fonch posat entredit per lo dit capitol y al tart fonch feta altra embaxada per medi dels dalt dits dos cavallers al s.or virrey de part dels s.ors concellers la qual tambe li donaren en scrits que es del tenor seguent.

«Ex.im S.or

Idem.—Altra embaxada al Virrey sobre dits debats.

La ciutat de Bar.a ha entes que lo molt R.nt capitol de la seu ha fet quexa que lo die pnt. li hagues llevada la aygua que anave a les claustres y que perso ha fets alguns procehiments en la cort ecclesiastica y havent fet mirar com tenie lo capitol dita aygua ha trobat que en virtut de una concordia entiga entre ditas pars fermada, y perque se entenga que no es intentio de la ciutat llevar ninguna cosa ha dit capitol encara que en materia de aygues tinga la çiutat sa intentio fundada en las que arriban per sos aquaductos ha determinat tornas dita aygua a la seu: en effecte aquest mateix die de vuy la tornada y donarne raho a v.a ex.a y per quant un syndich del R.nt capitol es anat ab dos porters ha capturar la persona de Andreu Marrugat persona mere layca y official de la çiutat y vuy lo tenen pres en los carcers episcopals lo que no deu v.a ex.a tollerar perso a v.a ex.a supplica la ciutat mane castigar ha dits porters per dit exces de haver fet semblant captura sens licentia de v.a ex.a y manar donar orde a tots los officials reals que de aqui al devant sens orde y licentia expressos de v.a ex.a no capturen a istantia dels officials ecclesiastichs ningun secular ciuteda de Bar.a com fer nou pugan y la ciutat ho tindra a v.a ex.a a molt gran merçe. Los porters qui han feta la captura se diuhen .T. Pugullar y .T. Domingo.»

A la qual embaxada respongue lo s.or virrey «que ja el cabildo le havia echo tambien embaxada y que ja havia entendido como havian buelto la agua que havia echo muy bien la ciudad y el por su parte se olgava mucho y que ansi a lo de los porteros como en todo lo demas procuraria se ministrasse justitia a la ciudad.»

Festa dels Reys.—Los Consellers deixan d'

Divendres a VJ. de dit.—Festa dels s.ts tres Reys de Orient.—En aquest die si be los s.ors concellers acostumaven

de anar ha oir lo offici a la iglesia de nra. s.ra del Pi noy anaren per les causes y rahons atras dites.

anar al Pi, per lo negoci de la cobertura.

Debats ab lo Capitol de la Seu: junta de theòlechs sobre 'l fet de l'entredit.

Dit die demati a les deu hores los s.ors concellers manaren fer juntar en la casa de la çiutat una junta de theolechs qui foren los seguents: lo d.or Franc.h Broquetes, lo pare mestre fra Franc.h Viader provincial del monestir de la s.ma Trinitat, lo pare mestre Xirillo Ximenis prior del monestir del Carme, fray Martin Ramon de dit monestir del Carme, lo d.or Pau Comelles, lo d.or Miquel Torres, lo pare mestre Onophre Ferrer del monestir de prehicadors, lo pare Jaume Puig del collegi de Bellem, lo pare Hieronym Vidal de dit collegi, fra Antoni Solanes del orde de s.t Franc.h fra Pau Ferrus ministre de la s.ma Trinitat, fra Gaspar Sala y Berart del orde de s.t Agusti, fra Joseph Costa del orde de s.t Franc.h y lo pare fra Thomas Olivo del dit monestir de prehicadors, als quals per lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers fonch consultat que per quant per part del capitol de la seu desta ciutat se havie posat entredit y per lo vulgo se deye starien excomunicats los s.ors concellers y persones de concell de cent no que se sabes de cert per no tenirse notitia de haver publicat en trona alguna ni havero intimat, o, notifficat ni tampoch ficat papers alguns per los cantons haventse fetes totes les diligencies possibles secretes de part de dits s.ors concellers y may se hage pogut saber del çert, que perso dits pares theolechs fossen servits aconsellar y dir son vot y parer si los s.ors concellers y persones de concell de cent per les dites rahons podien ohir missa, o, si sen havien de abstenir. E los dits pares theolechs ohides dites coses y aquelles molt ben enteses y considerades y molt ben disputades y entre ells censurades aconsellaren y foren de vot y parer la mayor part de ells que los s.ors concellers y concell de cent podien oir missa clausis januis y en secret com se feu perque encara que la ciutat feu totes les diligenties possibles com y de quina manera stave lo entredit no pogue saber mes sino que en la seu no dexaven entrar ningu dels de concell de cent y axi com la çensura del entredit nols fonch intimada legitimament com se ha de fer segons dret a les persones specialiter interdictas et qui dederunt causam inter dicto perso faltant aquest rito substantial pera que dita censura obligue com ho resolen los doctors en la materia de interdicto Resolgueren que los s.ors concellers y savi concell

de cent podien per virtut de la bulla de la s.ta crusada oir missa y ferla dir en sa capella januis clausis. E axi encontinent la feren dir y los s.ors concellers ab alguns dels de concell de cent que alli se trobaren de la vuytena en la capella de la casa de la pnt. ciutat la oiren en lo modo dalt dit.

Segueixen los debats ab lo Capitol de la Seu. — Relaxació dels carcers episcopals, d' un Jurat de Concell de Cent près per dit Capitol.

Dit die a les 4. hores despres dinar fonch tret y relaxat dels carcers episcopals lo dit Andreu Marrugat y encontinent se li presenta un manament de part del official micer Dionys Montserrat a istantia del syndich de dit capitol de que dins tres hores tornas los dos pans ab les penes en ell contengudes y encontinent al cap de una hora se presenta al dit official un cartell fermant de dret per part de dit Marrugat in formam contentionis.

Festa de St. Ramon de Penyafort — Tampoch van los Consellers a Sta. Caterina, a causa de la questió de la cobertura.

Disapte a VIJ. de dit. — Festa del glorios pare s.t Ramon de Penyafort. — Si be en aquest die se acostumave de anar ab proffesso del clero de la seu en la iglesia de s.ta Catherina martyr del orde de prehicadors en la qual anaven los s.ors concellers ab promens y lo standart de la çiutat y alli ohien lo offici todavia per lo negossi concorrent no se feu dita proffesso ni tampoch hi foren anats los s.ors concellers per starne privats per lo concell de cent per les causes y rahons atras ditas de altres festivitats.

Contenció ab lo Capitol de la Seu: embaxada del Sor. Bisbe elet, oferint sos bons oficis de mitjanser.

Dit die despres dinar estant se aiuntant lo concell de çent vingue en la casa de la çiutat el d.r Agustin Lopez Fernandez vicari general del Ill.im y R.im s.or don Garçi Gil Manrrique Bisbe de Girona y elet de Bar.a lo qual digue als s.ors concellers com lo dit s.or bisbe lo enviave alli pera que los digues com sa s.ria mogut de si y per lo bon zel y desijant que estos negossis se aquietassen y se tingues la pau y quietut entre la çiutat y capitol com sa s.ria desije com ha prelat elet que es della que si [sa] s.ra gustave ell de molt bonissima gana se interposarie en estes coses y en elles farie los bons officis que la ciutat veurie. A la qual embaxada respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que los s.ors concellers besaven a sa s.ria les mans y que li stimaven molt la merçe feye a esta çiutat pero que com los s.ors concellers tenien persones pera dasso dedicades pera aconsellarse que no podien prometrer cosa alguna a sa s.ria empero que ho consultarien ab ditas persones y que consultat enviarien resposta a sa s.ria E axi cosultat aquest fet ab dites persones

aconsellaren als s.ors concellers devien fer fer una embaxada al dit s.or bisbe per medi de dos cavallers representant li ab ella lo quant esta çiutat restave agrahida de la merce sa s.ria li feye en volerse interposar per medianer en estes coses pero que per quant encara la ciutat no estave reintregada dels procehiments y preiudicis molt grans havie rebut del dit Ill.e capitol no podien prometrer a sa s.ria cosa alguna: la qual embaxada se li feu encontinent per medi dels s.ors Hieronym de Navel y de don Joan de Erill y lo dit s.or bisbe los digue que sempre que fos menester starie prompte en fer tot lo que fos a proposit y pau y quietut de dit negossi que no pera daxo dexarie per sa part de procurarho ab los medis possibles.

Dit die y lo mateix despres dinar se tingue concell de cent per raho de dita contentio y per aquell fonch delliberat fossen extrets y relaxats dels carcers comuns de la pnt. çiutat les quatre persones que los dies passats foren capturades a istantia de la pnt. çiutat per raho del negossi concorrent com de fet foren extrets y relaxats y que per dos cavallers se fes a saber al s.or virrey y que se tragues un embaxador de la bossa de conceller en cap per anar en la cort Romana y que fossen admesos los apuntaments fets y liquidats per la vuytena del pastrim liquidats per ella dexant la exequcio de aquells als s.ors concellers y 24. persones juntament ab dita vuytena del pastrim anomenadores per los s.ors concellers y axi fonch extret en embaxador Bertran Desvall ciuteda y fonch votat per scrutini y trobat habilitat.

Idem.—Relaxació dels carcers comuns, de quatre persones capturades a instancia de la ciutat.

Idem.—Extracció d'Embaixador per anar a la Cort romana.

DIUMENGE a VIIJ. de dit. — Fonch feta embaxada al s.or virrey per medi del s.r micer Pau Boquet militar y del s.or Agusti Pexau ciuteda ab la qual li digueren com la ciutat encontinent havie entes ere fora dels carcers episcopals Andreu Marrugat havien tocat a concell de cent y axi lo tingueren air en lo qual se prengue resolutio ques traguessen los presos questaven en los carçers Reals per orde de la çiutat y que encontinent de feta dita delliberatio se envias a dits carcers pera fer relaxar aquells sens pagar ninguns gastos de mesa ni carcellatge com de fet se feu y axi ho feyen a saber a sa ex.a A la qual embaxada respongue sa ex.a: «que gustava mucho de haver lo entendido y que deseava toda paz entre el cabildo y la çiudad y en todo lo que fuere de justitia acudiria con todas las veras al beneficio de la çiudad.»

Idem. Embaxada al Virrey.

Idem.

Dit die los s.ors concellers quart y quint absents aiuntats ab vot y parer de la vint y quatrena anomenada per materia de contentio pera donar forma a ques puga procehir en ella ab la puntualitat que es raho, delliberen que haguts per habilitats tots los dies de las setmanas axi de festa com juridichs acuden les persones de la junta sens convidarlos, en casa de la ciutat antes de mig die a les vuyt puntualment fins a les onse y passat aquell de les dos horas fins a les sinch pera conferir y tractar lo que convindra acerca della.

Item ab dit vot y parer delliberen que a totas las juntas assistesca Hieronym Sabata scriva Racional pera que assente en dietari tot lo ques resoldra en ellas.

Item ab lo mateix vot y parer delliberen ques reba informatio ad futuram rei memoriam de la manera guiaran aquella los mag.chs advocats de la casa y que ells syndich y subsydich della miren y censuren los privilegis papers y exemplars te la pnt. çiutat pera veurer sis fa contrafactio a ells, y que les persones que tenen intelligentia de algunes coses conferents a la materia occorrent ho posen en un paper y aquell entreguen als s.ors Franc.h Dalmau y noble don Joan de Erill persones de dita junta pera quels veian y refferescan lo contengut en ells a la junta pera que entesa dita relaçio y legida en ella dita informaçio despres de rebuda puga delliberar lo que aparexera mes convenir pera la bona directio de dita contentio y beneffici de la pnt. ciutat.

Crides sobre la compra de pa y carn: exequció rigorosa.

Item ab dit vot y parer delliberen que ab tot rigor se passen avant les exequtions per materia de pa y carn y tenor de les crides com fins assi y per quant lo carceller dels carcers comuns ha recusat pagar vuyt sous per mesa de quatre persones que a istantia de la pnt. ciutat son stades posades en ells que la pnt. çiutat pague aqueixos y los demes que se offeriran en les demes captures y que los criats de don Joan de Paguera y de Joan Rabassa droguer sien penyorats per haver contrafet a les crides y passen per lo rigor dellas y que se envie[n] les instructions, o, papers que per la materia occorrent aparexera convenir.

Penyorament de contrafactors a les mateixes.

Contenció ab lo Capitol de la Seu: embaixada del Bràs militar.

DILLUNS a VIIIJ.º de dit. — Stant aiuntats los s.ors concellers y vint y quatrena de dita contentio vingueren ab embaxada de part del molt Ill.e bras militar los s.ors don Joan de Josa mossen Felip Casademunt olim de Boxadors y micer Joan Ba-

tista Monfar y Sorts los quals assentats apres del primer segon y ters prom de dita junta a la part dels cavallers y ciutedans alternative explicaren en dita junta sa embaxada la qual reportaren en scrits que es del tenor seguent.

«Lo bras militar ha tingut notitia del que ha passat y passa entre v.^{a} s.^{a} y lo molt Ill.^{e} capitol de la seu de la pnt. ciutat del que ha tingut y te viu sentiment y desijarie molt ser de algun servey pera que les differenties se assentassen a gust de v.^{a} s.^{a} pera que ab molta quietut y correspondentia continuassen entre si la que sempre ha tingut v.^{a} s.^{a} ab dit capitol y per asso offereix a v.^{a} s.^{a} lo que podra y valdra per procurar lo bon assiento dellas y acudir a servir a v.^{a} s.^{a} com sempre ha desijat aguardant de v.^{a} s.^{a} loy mane advertir si se offereix en que, en les coses presents.»

E ohida dita embaxada los s.^{ors} concellers ab vot y parer de dita vint y quatrena dellibera que per medi de dos cavallers de dita junta se respongue en scrits a la dita embaxada stimant molt a sa s.^{ria} la merce fa a esta çiutat ab lo molt cuydado te de la quietut y sossiego della dient ab dita resposta que per ara no esta lo negossi pera podersi pendrer assiento y que sempre se offerira ocasio li suplicara esta çiutat li fasse merçe com sempre.

E mes quant al tercer capitol dels apuntaments fets per los s.^{ors} concellers y vuytena del pastrim a 4. del corrent dits s.^{ors} concellers ab vot y parer de la dita vint y quatrena delliberen que aquell sie posat en exequtio conforme la delliberatio del savi concell de cent celebrat a 9. del corrent y que los s.^{ors} concellers envien a sercar los promens de las confrarias ils fassen a saber la dita delliberatio y altrament fassen lo quels aparexera convenir aserca de la materia tracta dit capitol.

Item delliberen ab dit vot y parer que lo mag.^{ch} clavari de la pnt. ciutat se conferesca en casa de Joan Esteve mercader particip en lo arrendament dels 4. pilons de Pere Gispert y de la carnisseria de la canonge y que dit Esteve sie aportat en la pnt. casa y fasse aprehentio dit mag.^{ch} clavari dels llibres dels arrendaments de dits 4. pilons y de dita carnisseria de la canonge y vingut assi sie interrogat si es particip en dits pilons y carnisseria y constant per resposta de dit Esteve, o, altrament de dita participatio lo dit sie penyorat per la pena de 200 ₶ ₰. salvo jure en que conforme lo acte del arrendament de dits 4.

pilons es incorregut per ser particip en dita carnisseria de la canonge sentho tambe de dits 4. pilons y que la dita exequtio sie fetá ab lo manco ruhido fer se puga: y encontinent en exequtio de dita delliberatio dit mag.ch clavari en companya del syndich de la pnt. ciutat se conferi en casa de dit Joan Esteve y tornat en dita junta refferi que ere stat en casa dit Esteve y li havie dit li donas los llibres de la Administratio del arrendament de la carnisseria de dita canonge y de dits 4. pilons y que lo dit li havie dit que nols tenie y quels tenien sos companys y de orde dels s.ors concellers entra dit Esteve en dita junta y entrat lo s.or conceller en cap li dix y interroga en quant ere particip en lo arrendament de dits pilons si be ere fiansa de Pere Gispert y com axi aportave lo llibre de la administratio de dits 4. pilons y dix no ere en manera alguna particip en dits pilons y que lo llibre de dita administratio lo aportave per fer amistat al arrendador y apres de dit tot asso se concerta ab ell que donarie los dits llibres en mans del s.or conceller ters com de fet sen anaren ab un cotxe i lo dit Esteve dona y entrega dits llibres al dit s.or conceller ters en ses propries mans.

Suplici d' en Serrallonga.

Dit die. En aquest die fonch sententiat Joan Sala alias Serrallonga natural de la parrochia de Viladrau bisbat de Vich bandoler molt facinoros cap de quadrilla que havie molts anys que regnave: fonch la sententia de cent assots axorellat aportat ab carreto atanellat y fets quatre quartos y lo cap posat en una de les torres del portal de s.t Antoni de la pnt. ciutat: anima eius requiescat in paçe Amen.

Contenció ab lo Capitol de la Seu. — Segueixen los debats.

Dimars a X. de dit. — Los s.ors concellers aiuntats ab vot y parer de la dalt dita vint y quatrena delliberan se envie al molt Ill.e bras militar una embaxada per medi de dos cavallers de dita junta en resposta de la embaxada feta lo die de air la qual fonch donada per medi dels s.ors Hieronym de Navel y don Joan de Erill en scrits que es del thenor seguent.

«La çiutat estima ha molt particular merçe la que v.a s.a li ha offert en sa embaxada fou servit ferli lo die de air y esta çerta que de las cosas della te v.a s.a lo sentiment tindrie la çiutat ab igual correspondentia dels successos podrie tenir v.a s.a y ab lo cuydado maior li sera possible tindra attentio a la merçe y offerta li fa v.a s.a» A la qual embaxada respongue lo

dit bras militar que stimaven molt la merçe sels feye y que ho tractarien y tornarien resposta.

Item delliberen que la censura dels llibres de arrendaments de carns y altres que la nit passada se entregaren al s.or conceller ters per Joan Esteve mercader sie comesa com la dita junta la comet a dos persones de dita junta anomenadores per los s.ors concellers ab refferiment a dita junta quant aparexera als s.ors concellers convenir. E axi foren anomenats per dits s.ors concellers

Sagimon Damians mercader.
Agusti Novell mercader.

Idem.—Lo Sor. Virrey s'ofereix per àrbitre.

Dit die vingue en la casa de la çiutat lo mag.ch micer Phelip Vinyes d.r del Real conçell lo qual stigue assentat entre lo s.r conceller ters y quint y alli en presentia de dita junta digue als s.ors concellers com lo s.or virrey estant molt apaserat de esta contentio entre la çiutat y lo capitol y tenint ne lo sentiment ere raho gustarie molt sa ex.a de interposarse per medianer en concordar estes coses assegurant de poderseli fiar en ses mans que be podien estar çerts v.a s.a que en tot mirarie per la justitia de la çiutat com entenie la tenia y per lo be y util della y que axi li havie manat sa ex.a los ho vingues de sa part ha representar perque essent de gust de la çiutat sa ex.a ho farie ab molt gran voluntat. E, encontinent de explicades dites coses per lo dit mag.ch micer Phelip Vinyes li fonch respost per lo dit s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers que besaven les mans a sa ex.a per tanta merçe los feye y que no menos speraven de un tant gran princep y que tot havie de ser pera mes servir lo y en perpetua memoria de esta honrra y merçe sa ex.a ere servit fer a la çiutat E que axi fos servit de dir a sa ex.a que los s.ors concellers ho tractarien en est punt ab dita junta y ho farien a saber a sa ex.a E, encontinent de sersen anat lo dit micer Vinyes tractant asso ab dita junta fonch delliberat que per dos cavallers de dita junta se fasse una embaxada al s.or virrey representantli en ella lo molt estima esta çiutat la honrra y merce li fa sa ex.a en volerse posar per medianer en assentar les differenties y contentio quey ha entre lo capitol y esta çiutat que si be se eren posats per medianers lo s.or bisbe elet de Bar.a y bras militar no ha aparegut a esta

ciutat scoltar assiento algu. Pero com desije esta çiutat en totas ocasions servir y dar gust en quant puga a sa Ex.ª ha aparegut als s.ors concellers y persones de la junta representaro en lo savi concell de cent de hont ha de naxer delliberacio concernent dit assiento y del que en ell se resoldra se donara a sa ex.ª avis y que obtinguda la resposta del s.or virrey manen los s.ors concellers tocar a concell de çent y representen en ell dit fet pera que sobre dell pugue pendrer la resolutio aparexera convenient. E, encontinent de feta dita delliberacio fonch feta dita embaxada al s.or virrey per medi dels dits s.ors Hieronym de Navel y don Joan de Erill refferintli ab ella lo dalt dit stimant aquella sa Ex.ª ab molt gran demonstratio de contento en tant que no obstant sa ex.ª stave ja dinant tornantsen ja los dits embaxadors entenent sa ex.ª que venien de part de la çiutat ab gran pressa fent mirar per les finestres y scala los feu tornar y entrar fent los donar cadires conforme sa ex.ª stave, los ohi dita embaxada ab molt contento stimant ho molt a la ciutat y fent ab ella grans compliments y cortesies y tornats dits embaxadors en casa de la ciutat y feta relacio als s.ors concellers y ha dita junta de dita embaxada fonch per dits s.ors concellers delliberat ab vot y parer de dita junta se fes semblant embaxada al R.im s.or elet bisbe de Bar.ª y al molt Ill.e bras militar per medi de dos cavellers fent los a saber lo mateix y que esta cortesia se fes ans de tocar a concell de çent com de fet per dits cavallers fonch feta al dit s.or bisbe per raho de la qual tingue molt particular contento y ho stima ab moltes veres offerint a la ciutat que en tot lo que sa s.ria fos a proposit axi en lo negossi corrent com en altres qualsevol se offerescan que sien en beneffici y utilitat de la çiutat se interposara ab les veras a sa s.ª possibles y axi fetes ditas embaxadas se toca al mig die a concell per lo despres dinar y dit die a les tres hores de despres dinar se tingue lo dit concell de cent en lo qual fonch delliberat que per medi de dos cavallers se fes una embaxada al s.or virrey stimantli ab moltes veres la merce y honrra molt gran feye a esta ciutat en volerse interposar per medianer en concertar esta contentio [entre ella] y lo dit molt Ill.e capitol y se lin donen les degudes graçies y que per lo assiento de dit negossi entrevinguessen en dit concert los s.ors conçellers y dites vint y quatre persones per esta materia nomenades reservada a ell la conclusio de dit fet.

Dit die y disgregat lo dit concell fonch feta dita embaxada al s.or virrey per medi de dits s.ors Hieronym de Navel y don Joan de Erill la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

Idem. — Embaixada al Sor. Virrey, acceptant y agrahint son arbitratge.

«Ex.im S.or

Lo savi concell de çent ha delliberat lo die de vuy en orde a la merçe que ha refferit lo d.r Phelip Vinyes fa v.a ex.a a esta çiutat en servirse de voler compondrer la contentio que entre ella y los canonges y capitol de la iglesia maior corre, se explicas a v.a ex.a lo contento que de actio tant digna de v.a ex.a ha rebut, restant per ella obligadissima y que entrevinguen per part desta ciutat en assentar aquella los concellers y vint y quatre persones per esta materia elegides reservantse assi lo delliberar pera la conclusio del concert del qual guiat per ma de v.a ex.a se promet tot bon exit.» La qual embaxada rebe lo s.or virrey ab demonstratio de molt contento ab confiansa que per son medi la ciutat alcansarie son fi desijat y que ell per sa part farie tot allo que serie en justitia beneffici y utilitat de la çiutat que podien star çerts que pus ho dexaven en ses mans tindrie lo assiento y bon succes conforme la çiutat desijave y feu moltes altres offertes y compliments en molt gran honrra de la ciutat y com de un tant gran prinçep se podien sperar.

Idem. — Segueixen los debats.

DIMECRES a XJ. de dit. — En Aquest die demati a les deu hores vingue en la casa de la çiutat lo dit d.r Phelip Vinyes lo qual en presentia dels s.ors concellers y de dita junta digue com lo s.or virrey li havie manat se conferis devant sa s.ria pera stimar y donar a sa s.ria de part de sa ex.a les degudes graçies de que la çiutat tinga a be, que sa ex.a se interpose en lo assiento y concert desta contentio suscitada entre la ciutat y lo capitol y que ho estimave ab les veres ere raho axi per desijar sa ex.a la pau y quietut quals convenien entre dita çiutat y capitol com tambe les coses de la çiutat tinguessen aquell bon assiento y succes se desije per ser lo total beneffici y comoditat della no perdonant sa ex.a a qualsevol treball y demes coses convinguessen y ha sa part tocassen per beneffici del negossi y de dita çiutat y que tambe sa ex.a li havie manat que en est punt se conferis al dit molt Ill.e capitol qui de pnt. per dit efecte stave aiuntat en la seu pera dir y refferir lo mateix ab que antes de ninguna cosa desijarie sa ex.a lo dit capitol alsas

lo entredit tenie posat. A les quals coses respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers al dit D.r Vinyes que fos servit de tenir un poch pacientia de aguardarse en lo Rational de la pnt. casa perque en lo entretant se tractarie aquest negossi ab los de la junta y se li tornarie la resposta y tractat aquest fet ab dita junta fonch delliberat que se anomenassen dos persones les quals conferissen ab les que aparexerie convenir prenent dites persones les resolutions en la pnt. junta ab refferiment a ella del que aniran tractant y que en lo del entredit no fasse la çiutat actio alguna: y feta dita delliberatio fonch tornat ha fer entrar lo dit d.r Phelip Vinyes al qual entrat li fonch dit per lo s.r conceller en cap lo dalt dit y delliberat.

E mes avant fonch delliberat per dits s.ors concellers ab vot y parer de dita junta que los s.ors concellers fossen servits anomenar quatre persones de la pnt. junta a effecte que miren los exemplars de la pnt. casa y demes scriptures que per guiar la materia ocorrent aparexera convenir ab refferiment a la pnt. junta.

E axi per dits s.ors concellers foren anomenades les 4. persones seguents.

lo s.or Franc.h Dalmau çiuteda
Jaume Damians mercader
Miquel Angel Subirats candeler de sera
Agusti Benus blanquer.

Idem. — Llevament del entredit posat per lo Capitol.

Dit die entre les onse y dotse hores del mig die fonch llevat lo entredit posat los dies atras per lo dit capitol, a petitio del s.or virrey per medi de dit D.r Phelip Vinyes y no de la çiutat per no haverne fet ella per sa part ninguna actio com dalt llargament se conte.

Bulla de la Santa Crusada: carta real.

DIJOUS a XIJ. de dit. — Demati a les deu hores vingue en la casa de la çiutat lo s.r Jorge Mayre Thesorer de la s.ta crusada lo qual feu a saber als s.ors concellers com diumenge proxim entrave la bulla de la s.ta crusada y per dit effecte los dona una carta de sa Real mag.t que es del tenor seguent.

«A los Amados y fieles nros. los concelleres de la nra. çiudad de Bar.ª

El Rey.

Amados y fieles nros. saved que la s.ᵈ del Papa Paulo quinto de felice recordation concedio al Rey mi s.ᵒʳ y padre que s.ᵗᵃ gloria haya la bulla de la s.ᵗᵃ crusada de vivos diffuntos y composition para que se publicasse y predicasse en todos sus Reynos y señorios e, islas para deffensa de la s.ᵗᵃ fe catholica y nro. muy s.ᵗᵒ Padre que al presente rige y govierna la s.ᵗᵃ iglesia catholica de nuevo la ha confirmado y porrogado junto con la de lactiçinios por otro sexenio que la tercera predication del comensara la primera dominica de adviento deste pnte. anyo por el venidero de mil y seyscientos y treynta y quatro como lo entendereys mas particularmente por la instruction y despachos del comissario general de la dicha crusada y assi encargo y mando que cada y quando la dicha bulla fuere a predicarse favorescays y aiudeys en todo lo que para su buena expedicion convenga como de vos lo confio y que el thesorero y ministros que en ello entendieren sean favorecidos y bien tratados y proveays se cumpla la dicha instruction y las provisiones que sobre su cumplimiento el dicho comissario general y sus subdelegados de esse principado dieren sin que haya falta alguna que en ello de vos acepto serviçio recivire: Fecha en Madrid a 21 dias del mes de setiembre de 1633. anyos.

Yo el Rey.

J. Laur.ᵘˢ de Villanueva Secretarius.»

Bulla de la Sta. Crusada: los Consellers excusan sa assistencia.

Divendres a XIIJ. de dit se envia a dit s.ᵒʳ Thesorer de la crusada a Hieronym Sabata pera excusar als s.ᵒʳˢ concellers noy podian anar per certas ocupations.

Contenció ab lo Capitol de la Seu: nominació de comissionats pera conferir la concordia.

Disapte a XIIIJ.º de dit. — Fonch feta nominatio per los s.ᵒʳˢ conçellers del s.ᵒʳ Hieronym de Navel çiuteda y del s.ᵒʳ don Joan de Erill per la conferentia se ha de tenir ab lo d.ʳ Phelip Vinyes y la çiutat y molt Ill.ᵉ capitol per la concordia se ha de fer per la contentio los dies atras susçitada.

Bulla de la Santa Crusada: entrada.

Diumenge a XV. de dit. — En aquest die entra la bulla de la s.ᵗᵃ crusada y los s.ᵒʳˢ concellers noy anaren per les rahons atras dites y lo sots veguer aporta lo standart y darrera del gremial anaren lo s.ᵒʳ veguer a la ma dreta y lo Thesorer de la

s.ta crusada a la ma squerra conforme se feu lo any passat que tampoch noy anaren los s.ors concellers.

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

Contenció ab lo Capitol de la Seu: lloch hont s' ha de tenir la primera conferencia.

DILLUNS a XVJ. de dit. — En aquest die convocats y congregats los molt Ill.es s.ors concellers y les persones de la vint y quatrena anomenada per los negossis de la contentio vertent de pnt. entre la pnt. çiutat y lo Ill.e capitol de la seu de la pnt. çiutat en la istantia del concell de trenta sis lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus dona per propositio un billet a sa s.ria donat y entregat per lo s.or Hieronym de Navel y al dit s.or de Navel lo d.r Phelip Vinyes a ell enviat per lo s.r Miquel Joan Boldo canonge de dita seu lo die pnt. contenint en effecte que ere la pretentio del dit Ill.e capitol que la primera conferencia havien de tenir les persones anomenades per lo assiento per raho de la dalt dita contentio se havie de fer en la cathredal pretenent la ciutat molt al contrari sobre les quals coses fonch per dita junta delliberat que per medi de Franc.h Joseph Fontana notari de Bar.a subsyndich de la pnt. çiutat se envias al dit d.r Vinyes un paper en resposta de dit billet dient li que en totes les ocasions que se son offertes fins al die de vuy ferse juntes de persones per differencies suscitades entre la pnt. çiutat y lo molt Ill.e capitol sempre la primera junta eo conferentia que se ha tinguda es stada dins la casa de la pnt. çiutat y laltra en la iglesia cathredal y axi apres interpolladament asso ho certiffican y adveran molt affirmativament moltes persones dignes de fe que son stats concellers y nomenats per semblants effectes per la pnt. ciutat y aquesta consuetut y possessio en dita raho te esta ciutat sempre que se son offertas semblants ocasions y axi se suplique ha dit d.r Vinyes que procure y fasse de manera ab los medis millors que a sa merçe li aparexera convenir que las persones nomenades per lo molt Ill.e capitol conferescan dins la casa de la pnt. çiutat ab les persones nomenades per dita çiutat per las differenties corrents conforme en semblants ocasions fins assi se es acostumat y que se servesca manar tornar resposta als s.ors concellers pera dema antes del mig die en casa de la çiutat que los s.ors concellers y persones de la junta estaran juntats aguardant dita resposta perque com dema se ha de tenir concell de cent los s.ors concellers conforme la resposta se fara ne donaran

raho a dit concell de cent. E axi encontinent fonch ordenat ha Franc.[h] Joseph Fontana subsyndich de la pnt. ciutat se conferis sta tarda en casa del dit d.[r] Phelip Vinyes y de part dels s.[ors] concellers li donas lo dalt dit y mentionat paper.

DIMARS a XVIJ. de dit. — Festa de s.[t] Antoni Abat. — En aquest die stant aiuntats los s.[ors] concellers y la dalt dita 24.[a] en la casa de la çiutat demati a les deu hores aguardant lo dit d.[r] Phelip Vinyes pera tornar la resposta dalt dita entrant dit Fontana en dita junta se li fonch demanat si lo vespre antes havie donat lo dalt dit paper al dit d.[r] Vinyes y digue que si y que li havie dit que dema que es lo die de vuy ell farie de molt bonissima gana lo que ab dit paper se li deye y vehent que eren les dotse tocades y dit d.[r] Vinyes no ere vingut en casa la çiutat en dita junta ni se sabia ha hont ere fonch delliberat per dits s.[ors] conçellers ab vot y parer de dita junta que no se innovas cosa alguna fins al despres dinar que se tornassen ha juntar antes de tenir se lo concell de çent pera que quant les hores lo dit d.[r] Vinyes no hagues tornat resposta se veurie lo fahedor. E lo dit despres dinar a les dos hores stant aiuntats los dits s.[ors] concellers y dita 24.[a] en casa la çiutat antes de aiuntarse lo dit concell de çent vingue lo dit d.[r] Vinyes lo qual apres de ser entrat y donada la disculpa y satisfactio molt gran als s.[ors] concellers y ha dita junta de no haver pensat en venir antes del mig die pensant no starien aiuntats, digue com ell lo demati a les vuyt hores havie parlat ab lo s.[or] virrey y tractat aquest negossi y que sa ex.[a] ne stave molt apaserat aparexentli que tot eren diffugis del molt Ill.[e] capitol per no voler fer lo que ere raho maiorment tenint la çiutat tanta justitia com te per quant lo s.[or] virrey sta molt enterat que sens dubte algu la primera junta de la conferentia se ha de comensar primer en casa de la çiutat y apres al dit molt Ill.[e] capitol y apres consequtivament alternative y que entenie se ere sempre observat en eixa forma y que sa ex.[a] havie enviat a sercar lo s.[or] don Ramon de Queralt canonge de dita seu qui es la persona ab la qual sempre lo s.[or] virrey ha confabulat y tractat estos negossis y nol havien trobat y apres al s.[or] canonge Boldo y tampoch nol havien trobat y que axi asso passave de pla y que lo s.[or] virrey li havie dit fossen servits de no parlarne vuy en concell de çent sino que volguessen tenir a be de aguardar fins a dema perque en lo entre tant sa ex.[a] tornarie ha enviar a sercar los dits s.[ors]

Idem: Idem.

canonges y los ho tornarie ha tractar ab ultima resolutio que se havie de fer y observar desta manera pues ere raho y justitia y la tenie tant ben fundada y assentada la çiutat en son favor y que quant a dits canonges nols aparegues be que sa Ex.ª les hores hi posarie lo remey convenient y que estigues molt çerta la çiutat que attes sa Ex.ª y stave per medianer que en tot y per tot tindrie la mira en que lo negossi tingues aquell bon feliz succes y assiento quals la çiutat desije. Y dit tot asso per dit d.r Vinyes lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus li dix que besaven les mans al s.or virrey per tanta merce y honrra feye ha esta çiutat que no menos se podie sperar de un tant gran princep y que fos servit de aguardarse un rato que ho tractarien ab la junta y se li tornarie resposta y tractat fonch per aquella delliberat que si be ere veritat se devie fer una embaxada per dos cavallers al s.or virrey que pero per estar aqui lo dit d.r Vinyes ere molt posat en raho sa merce fos servit de ser lo embaxador de part desta çiutat pera donar a sa ex.ª les degudes gracies y stimatio desta merce restant li a la çiutat una perpetua memoria en servir ley ha sa Ex.ª en tot lo que li sera manat. E feta esta delliberacio fonch tornat ha entrar lo dit d.r Vinyes y per lo s.or conceller en cap li fonch dit lo que la dita junta havie delliberat com dalt sta dit lo qual d.r Vinyes digue stimave molt a sa s.ria la honrra y merce li feye en que per son medi se fes dita embaxada al s.or virrey y que de part desta çiutat ley donarie ab molt gran gust y ab los compliments porie conforme li ere stat dit y refferit.

Clavari: extracció.

Dit die y lo mateix despres dinar se tingue concell de çent y en ell entre altres coses se feu extractio de clavari per acabament de mossen Melchior Pages mercader y fonch extret

mossen Joan Batista Cudina çiuteda — clavari.

Contenció ab lo Capitol de la Seu.

DIJOUS a XVIIIJ.° de dit. — En aquest die stant aiuntats los s.ors concellers y la dalt dita 24.ª en la casa de la çiutat demati a les onse hores vingue en la casa de la çiutat lo dalt dit d.r Vinyes y entrat en dita junta digue com lo s.or virrey li havie dit vingues ha dir a sa s.ria com lo die de air no li ere stat possible haver de pendrer resolutio ab la part altra dels s.ors canonges per raho del negossi concorrent y que com vuy los ho havie

tornat ha tractar y encara nols podie aderir al de raho y justitia ho havie consultat ab les sales y que stave sa ex.ª sperant una resposta pera concluir lo negossi com convenie que entenie serie per tot lo die de vuy y que stigues molt çerta y segura la çiutat que sa ex.ª mirarie ab totes veres per la justitia molt gran te la çiutat y que en manera alguna se li farie ningun preiudici sino que lo negossi starie molt ha gust de la çiutat. E lo s.or conceller en cap digue al dit d.r Vinyes que besaven les mans al s.or virrey per tanta merce y que tot seria pera mes servirley a sa ex.ª y que fos servit de aguardarse un rato al Rational que ho tractarien ab dita junta y se li tornarie resposta E axi fonch delliberat que per medi del mateix d.r Vinyes se fes embaxada al s.or virrey stimantli molt de part de esta ciutat la merce fa ha esta çiutat y que se li suplique sie servit de abreviar lo negossi ab les veres a sa ex.ª possibles y que pera dema demati los s.ors concellers y dita 24.ª starien aiuntats en la casa de la çiutat sperant la resposta per ma del mateix d.r Vinyes: y feta dita delliberacio fonch tornat ha entrar lo dit d.r Vinyes en dita junta y per lo s.or conceller en cap li fonch dit y explicat molt extensament lo dalt dit y delliberat offerint lo dit d.r Vinyes de ferho ab molt gran voluntat y stimatio del mateix modo que en dita delliberacio se conte.

DIVENDRES a XX. de dit. — Estant aiuntats los s.ors concellers y dita 24.ª de la contentio entre la pnt. ciutat y lo molt Ill.e capitol de dita seu a les deu hores antes del mig die vingue en la casa de la çiutat lo d.r Phelip Vinyes d.r del Real concell pera tornar la resposta del die de air, dient com lo s.or virrey li havie manat se conferis en dita junta y los digues com sa ex.ª havie fet per part de la çiutat los bons officis y demes coses li eren stats possibles pera que lo dit capitol tingues a be de conservar a la çiutat la prerrogativa te tant justifficada de que la primera conferentia ab les persones anomenades se tingues en la pnt. casa de la çiutat pera tractar y concordar les coses y bon assiento de dita contentio com sempre se ere axi observat en altres ocasions. E que per quant sa Ex.ª no sols una vegada pero mes ho havie tractat ab alguns dels capitulars ils havie representat la justitia molt gran de la çiutat y lo mateix los havie fet dir y explicar sa Ex.ª per medi del s.or canceller may lo dit capitol se es volgut aderir al de raho y justitia sino restarse en sa frivola pretentio pretenent lo contrari de que Idem.

la dita primera conferentia se fes primer en llur iglesia del que sa ex.[a] ne stave molt sentit y apaserat pensant que per son medi lo dit negossi havie de tenir lo bon assiento se desijave y se havie de conservar entre les dos cases aquella pau concordia y correspondentia quals convenen al beneffici comu y universal de tots pero que sa ex.[a] mogut de si y per lo quant stave desijos se aquietassen dites coses havie pensat si serie aproposit perque per ventura aquest diffugi no fos per no veures las caras se fes dita conferentia enviantse la una part a laltra en scrits les demandes y respostes per medi de algun tercer de cada part offerint sa ex.[a] que en tot lo que tocarie per sa part de continuar los bons officis que fins assi havie fets y altres quals convinguessen per lo bon assiento del negossi. A les quals coses respongue lo s.[or] conceller en cap en veu sua y dels demes s.[ors] concellers companys seus que besaven les mans al s.[or] virrey per tanta merce y honrra feye a esta çiutat en haver fet per sa part en est negossi los bons officis li eren stats possibles estimant ho a sa ex.[a] per part desta çiutat com ere raho y a sa merce dit d.[r] Vinyes per los molts cansantios ne havie suportats y que los s.[ors] concellers ho tractarien ab dita 24.[a] y que del que per ella serie delliberat ne farien sabidor a sa ex.[a] E axi proposat tot aquest fet per dit s.[or] conceller en cap a dita 24.[a] fonch per aquella delliberat que se fes una embaxada per dos cavallers de dita junta al s.[or] virrey fent li gracies del dalt dit y refferit y que sta çiutat havie aguardat tot lo que per sa ex.[a] li ere stat manat y que vista la ultima resolutio lo die de vuy donada per lo dit d.[r] Vinyes y haver vist ab ell lo negossi no sperarse tenir lo bon exit se desijave y la çiutat patirne de asso algun detriment que axi sen donave raho a sa ex.[a] entenent la çiutat sta tarda tenir concell de çent y en ell donarne raho pera que aserca de asso fos servit delliberar lo mes convenient en beneffici del negossi y que tambe per medi de un cavaller de dita junta se envias al dit d.[r] Vinyes ha ferli tambe gracies y stimarli per part desta çiutat los bons officis havie fets en est negossi. E axi anaren ha fer dita embaxada al s.[or] virrey lo s.[or] Hieronym de Navel y lo s.[or] don Joan de Erill al qual digueren y explicaren lo contengut en la dalt dita delliberacio. A la qual embaxada respongue lo s.[or] virrey: «tenga la çiudad su conseio de çiento y haga lo que le conviniere y estuviere meyor»: y tambe se feu laltra embaxada al dit d.[r] Vinyes per medi del s.[r] micer

Pau Boquet contenint lo dalt dit y refferit la qual tingue lo dit d.^{r} micer Vinyes a molt gran estimatio y tornada esta resposta de ditas embaxadas als dits s.^{ors} concellers y 24.^{a} los dits s.^{ors} concellers manaren fer tocar a concell de çent per despres dinar per lo effecte dalt dit.

Festa de Sant Sebastià.

Dit die festa del glorios martyr s.^{t} Sebestia nos feu la proffesso acostumada sino que la ciutat hi envia la musica de menestrils a les vespres y al offici y les trompetes al offici y la sera acostumada en dita iglesia de s.^{t} Sebestia.

Contenció ab lo Capitol de la Seu.

Dit die despres dinar se tingue concell de çent en virtut de la dalt dita delliberatio feta per los s.^{ors} concellers ab vot y parer de la dalt dita 24.ª lo demati del die pnt. per lo qual fonch delliberat que per medi de dos cavallers fos feta una embaxada al s.^{or} virrey antes de disgregarse aquell pera que apres de feta dita embaxada y obtinguda la resposta de sa ex.^{a} lo concell delliberara lo fahedor y mes convenient en beneffici del negossi. E axi encontinent per medi del s.^{or} Hie.^{m} de Navel y del s.^{or} don Joan de Erill fonch feta dita embaxada al s.^{or} virrey y aquella li fonch donada en scrits del thenor seguent.

«Ex.^{im} S.^{or}

Lo savi concell de çent entenent la merçe ha feta v.^{a} ex.^{a} ha esta çiutat aserca la contentio occorrent fent los bons officis que de sa grandesa sperave com ho ha refferit als concellers y junta lo d.^{r} Phelip Vinyes y tambe la resposta es stat servit fer lo die de vuy a Hie.^{m} de Navel y al noble don Joan de Erill, restant obligadissima, ha delliberat que per dos cavallers sens disgregarse dit concell se fes embaxada a v.^{a} ex.^{a} en scrits stimantli en ella dita merçe y supplica a v.^{a} ex.^{a} don son favor a esta çiutat en sa justitia la qual com de abans enten prosseguir que ho rebra a singular gracia y merçe de v.^{a} ex.^{a}»

E tornats dits s.^{ors} Hie.^{m} de Navel y don Joan de Erill de donar dita embaxada a sa ex.^{a} refferiren a dit concell com sa ex.^{a} la havie rebuda ab molt gran estimatio y que havie respost: «que hazia muy bien la çiudad de tener su conseio de çiento y de proseguir su justitia y que la procurarie ministrar a la çiudad en todo lo que fuere possible.»

E apres de tornada dita resposta fonch per lo dit concell delliberat que ab la brevedat possible partesca lo embaxador

Idem.—Lo Concell delibera partesca l'embaxador extret pera la Cort Romana.

extret pera la cort Romana y se fassen les instructions conforme aparexera als s.ors concellers y 24.a pera dasso nomenada y tot lo demes los aparega convenir per beneffici del negossi ab tots sos dependents y emergents ab plenitut de poder segons que mes llargament se conte en dita delliberacio en la ma corrent en la scrivania mayor de la pnt. casa.

Idem.—Exequció de les crides sobre venda de pà y carn.

DISAPTE a XXJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers ab vot y parer de la 24.a delliberaren que dema les persones de la junta dividits per los puestos ha hont convindra acompanyats de un official Real se conferescan per les pars de la pnt. çiutat ha hont se ven pa y carn que no es della y eviten que les persones seculars no compren de ditas cosas y exequten rigurosament a les persones seculars les compraran per lo rigor de les crides publicades sens que la çiutat pague cosa alguna y que les penyores penyorades per aqueixa materia se vengan encontinent y que per donar aucthoritat a la cosa dilluns proxim los s.ors concellers excepto lo s.or conceller en cap acompanyats com es rao visiten la çiutat y parts sobre ditas manant exequtar les crides y fent lo demes que en orde a ells aparexera convenir.

Idem.—Segueixen los debats.

Item ab dit vot y parer de dita 24.a delliberaren que no llevant ma la pnt. junta de la materia occorrent se aiunte cada die mati y tarda y que avuy pera la tarda se traguen segones lletres in forma contentionis contra lo capitol y cridats los advocats se consulte ab ells lo que conve a la çiutat fasse ella en son beneffici y que pera donar los papers y instructions que conve a mossen Bertran Desvalls embaxador se reba informatio ad futuram rei memoriam devant lo mag.ch veguer aiustant al rebrer dells sols lo notari fent los advocats la supplica y interrogatoris convindran y tambe se reban los matexos, o, altres testimonis devant lo mag.ch clavari en la causa ja comensada fent mossen Franc.h Dalmau y lo noble don Joan de Erill a qui esta comes lo maneix destes coses y les diligençies convenients a effecte que alcanse lo fi ques desije y la justitia de la çiutat isque a llum.

Aprehensió de pà curt de pes, comprat a la Canonja.

Item ab dit vot y parer de la 24.a delliberaren que per quant en est punt son vinguts en la casa de la çiutat lo sots balle ab un fadri ab un sach de pa blanch que li havie llevat a la plassa del Rey dient lo dit fadri lo havie comprat en la canonge y se havie trobat dit pa esser de manco pes que per so dit pa fos repartit

entre les persones quel havien pres y que lo subsyndich de la çiutat ne rebes informatio y vage fulminant la enquesta que per part de dita çiutat se ha feta contra lo flaquer de la canonge attes lo dalt dit y refferit.

Item ab dit vot y parer de dita 24.ª delliberaren que se exequtas y penyoras lo flaquer de les Hieronymes per haverseli trobat pa que venie moreno y que se donas orde als flaquers de la duana qui pastan per la pnt. çiutat que si acars dit flaquer de les Hieronymes pasta per la çiutat que no se li donen sachs y que tambe attes dit pa se es trobat curt y manco de pes sen fasse tambe denuntiatio y tot lo demes convingue en beneffici de la pnt. çiutat com dalt sta dit.

Penyorament del flequer de las Hierònimas, per venda de pa moreno, curt de pes.

DILLUNS a XXIIJ. de dit. — En aquest die aiuntats los s.ors concellers ab les persones de la 24.ª de la contentio entre la pnt. ciutat y lo Ill.e capitol en la istantia del trentanari delliberaren ques fessen tres suplicas per los mag.chs advocats de la casa y altres per esta materia aplicats distinguint una per cada materia ço es la una per negossi tocant al pa laltra per negossi tocant a la carn y laltra al vi y se fessen los interrogatoris y se rebessen y ministrassen los testimonis pera dasso necessaris en la pnt. casa devant lo mag.ch clavari ab assistentia de quatre persones de la pnt. junta anomenadores per los s.ors concellers y que per quant lo mag.ch micer Pere Luys Guell altre dels advocats ordinaris de la pnt. casa qui havie de fer en est negossi de advocat fiscal y stave impedit per sa gran sordaria que perso se anomenas altre advocat fiscal en lloch de dit micer Guell per aquest negossi tantum.

Contenció ab lo Capitol de la Seu. — Informació testimonial: nominació de quatreta y d'Advocat fiscal.

Foren anomenades per los s.ors concellers les 4. persones de dita junta seguents.

lo s.or Fran.ch Dalmau ciuteda
Fran.ch Ros mercader
Miquel Angel Subirats candeler de sera
Agusti Benus blanquer.

Fonch anomenat per dits s.ors concellers en Advocat fiscal. Lo mag.ch micer Joseph Vinyals altre dels advocats de dita junta.

DIMARS a XXIIIJ.° de dit. — En aquest die fonch enviada una embaxada de part dels s.ors concellers per medi del s.or Joseph de Bellafilla militar y del s.or Bertran Desvall çiuteda al

Monestir de la Mercé. — Embaxada al Pare provincial sobre elecció de Prior de la Orde.

pare provinçial del monestir de nra. s.ra de la Merçe de la pnt. çiutat la qual li donaren y explicaren en presentia dels pares de dit monestir alli aiuntats en forma de capitol contenint en effecte que com los s.ors conçellers sien patrons y protectors de aquella casa y per dita raho en totes les ocasions se son offertes al beneffici honor y reputatio della axi en la conservatio ordinations consuetuts y prerrogatives della com altrament sempre esta çiutat havie tingut molt gran correspondentia en emparar y aiudar a dita casa en tot lo que li ere stat possible. E que per conseguent attes ere vingut a notitia dels s.ors concellers que lo die de la puriffìcatio de nra. s.ra que sera a 2. de febrer proxim vinent se havie de fer en dita casa electio de prior della y sempre se havie observat fins vuy de ferlo y elegirlo cathala y no de altra natio que los s.ors concellers ho rebrien a molt particular merçe de que sa paternitat fos servit dita electio se fes en eixa forma sempre axi observada y no altra: a la qual embaxada respongue lo dit pare provinçial: «que besava las manos a los s.ores conçelleres y que el de ninguna manera queria contradesir a las constitutiones y prerrogativas desta casa que el no havia de hazer el prior sino los padres que aqui stavan presentes y que estuviesse çierta su s.ria que no se haria ningun perjuizio a esta casa.»

Mort del Comte de Medellin: embaixada de condol al Virrey, son oncle.

DIMECRES a XXV. de dit. — En aquest die se feu embaxada de part del s.ors concellers al s.or virrey per medi del s.or Hieronym de Navel çiuteda y del s.or don Joan de Erill donantli lo pesame de la mort del compte de Medellin nebot seu. A la qual embaxada respongue sa ex.a: «que el sentia por estremo la muerte del conde de Madellin por ser sobrino hijo y amigo y tenelle acomodado y en tan buen puesto pero que el quedava aqui para servir a la çiudad y que stimava como era razon la demonstration que le habia echo en embialle el pesame».

Copia del memorial fet per los mag.chs Advocats contenint en effecte en quines cases pot entrar lo mostasaff de la pnt. ciutat y fer exequtions en ellas de fraus per ell trobats conforme sta cusit en lo pnt. full.

✠

«Jhs. M.a Joseph

Fraus de pes y mesura en lo pa, carn

En lo fet consultat per los molt Ill.es s.ors concellers aserca de las exequtions dels fraus ques cometen en la pnt. çiutat per

raho del pes y mesura y prohibitions per crides de la dita ciutat, en lo pa, carn, vi, y altrament als doctors infrascrits son de vot y parer seguent.

y vi: parer dels Advocats sobre las exequcions tocants al Mostassaf.

E primerament quant al que toca a la regonexensa del pes y mesura ja esta declarat en las observansas de Miquel Ferrer en la 3.ª part cap. 233. fol. 125. que pot lo mostassaff entrar en las casas dels Ecclesiastichs a fer ditas regonexensas empero si troba alli algun frau, no pot fer la exequutio sens assistentia del Jutge ecclesiastich y axi podra lo mostasaf sempre que vulla entrar en qualsevol part a regonexar pesos y mesuras sens demanar ninguna assistencia, la qual sols sera necessaria quant vulla fer exequutio per alguna falta, o, frau que trobe en dits pesos y mesuras que a les horas si la exequutio se ha de fer contra persona exempta o, en lloch exempt se ha de fer ab assistentia del Jutge Ecclesiastich segons la dalt dita delliberatio la qual esta y ha de estar en viril observança y es raho se observa inconcusament y si lo Jutge Ecclesiastich no volia donar la dita assistentia lo requiriran en escrits, y data requusatione acudiran al R. C. Perque per ocupacio de temporalitats o, altrament compalesca al Jutge Ecc.tich a que fassa dita assistencia com ho aportan los Doctors y los nostres pratichs.

2.° En lo que toca al pastrim y carnisceria a be que se ha de guardar la dita forma se dira ab distinctio sempra que lo mostassaff en raho de pes y mesura trobara en mans de persones securars, pa pastat, o, carn en frau podra fer aprehentio de dit pa, o, carn y exequutar las penas imposadas y lo mateix se observara en las demes exequutions se auran de fer per dit mostasaff, y altres offitials per raho de cridas y edictas de la Ciutat. Empero si lo pa, o carn, o vi, o, altra cosa se trobara en poder de persona ecclesiastica en frau nos podra en aquest cas prosohir a la exequutio de aquell y de las penas sensa assistencia pero podras fer regonaxensa per la cosa trobada en ma del ec.tich a, effecte de averiguar lo frau y en dit cas lo official exequutant ara sia lo mostasaff per lo pes y mesura, o, altre official en virtut de cridas y edictas de la Ciutat podran de sa propria auctoritat exequutar al ministre llaich que aura incidit en las penas imposadas per las ordinacions y cridas sil trobaran a, ell, o, a sos bens fora de lloch exempt, empero trobantse en lo lloch exempt se aura de fer ab la assistencia dalt dita. E sis trobava que lo frau fos en part ques reputa per profa y

no exempt per estar en aquell lo defraudant ab sa muller y familia com son los qui pastan al costat de Montission, Magdalenas, Hieronymas y altras parts en aquest cas se poria fer exequutio y en cas se pretengues apres esser lloch exempt y sagrat tenint de preseir monitori de la Cort Ecclesiastica pera que se tornassen las penyoras se poria firmar de dret en la Cort secular y de aqui contencio ab la qual se averiguaria si dit lloch de aqui al devant gosaria exemptio y immunitat, o, no. Salvo semper etc.

Rossell Advocatus Sivitatis — Guell Ad. Civitatis
Fontanella Consulens — Vinyals Consulens.»
Puig Consulens

Lletras a las ciutats de Tarragona, Tortosa, Girona, Lleyda, Vich y Çaragossa, demanantlos antecedents sobre la facultat que tingan llurs Capitols eclesiàstichs pera arrendar lo pastrim y las carns, y véndrerne lliurement als seculars.

Dit die. — En aquest die se feren y enviaren cartes de part dels s.ors conçellers als Ill.es s.ors consols de Tarregona, als Ill.es s.ors procuradors de Tortosa, als Ill.es jurats de Girona, als Ill.es pahers de Leyda, als Ill.es concellers de Vich y als molt Ill.es jurats de la çiutat de Çaragossa copia de las quals cartas son del thenor seguent.

«Ill.es S.ors

La contentio que corre entre esta çiutat y lo capitol de la iglesia mayor della (de la qual pensam te v.a mag.a notitia) ha donat lloch a que rebessem merce de v.a mag.a com la speram molt particular, servintse v.a mag.a de darnos notitia si lo capitol de aqueixa çiutat fa arrendaments del pastrim y carns, que per provisio dell y clero se emplean, y si la despeditio de dites coses es a arbitre del mateix capitol, podent comprar liberament dellas los seculars, o, si es cert numero destinat peral sustento de dit clero comprant del que resta ditas persones tenint dit capitol la facultat de dit empleo en virtut de concordia, sententia, o, indult y si los monestirs pastan pa pera vendrer de les quals coses y de tot lo demes en orde al assiento delles, se servira v.a mag.a assentarnos y juntament enviarnos copia simple de dits actes facultatius, ab la brevedat possible, que esta çiutat tindra perpetua memoria de acudir a tots los successos de aqueixa ab igual correspondençia: guarde nre. s.or a v.s mag.es Bar.a y jener 25. *1634*.

Ill.es s.ors B. a v.s mag.es l.s m.s

Los Concellers de Bar.a»

DISAPTE a XXVIIJ. de dit. — En aquest die los s.ors con-cellers manaren fer convidar en la pnt. casa una molt gran junta de Theolechs de totes les religions de la pnt. çiutat dalt en la sala gran del concell de çent en presentia dels s.ors con-çellers y 24.a de la contentio corrent entre la pnt. çiutat y lo molt Ill.e capitol stant assentats ço es los s.ors concellers en son lloch acostumat de concell y los dits pares Theolechs en cada part dels costats pressehint tres pares provincials quey havie als demes priors y pares de altres monestirs y apres los priors y guardians y demes pares per sa entiguedad los quals pares foren lo molt R.nt pare m.e Joan Mur provinçial de s.t Domingo, lo molt R.nt pare m.e fra Fran.ch Viader provincial de la s.ma Tri-nitat, lo molt R.nt pare fray Joseph del Monte provinçial de s.t Fran.co de Paula, lo pare m.e fra Gaspar Viçents del mones-tir de predicadors prior, lo pare fra Jaume Steve guardia de s.t Fran.ch lo pare m.e Xirillo Ximenis prior del Carme, y molts pares de totes les religions de la pnt. çiutat en n.o de mes de 20. pera que fossen servits donar son vot y parer si los s.ors concellers persones de concell de cent y Fran.ch Sossies mestre de cases y de les fonts de la çiutat incurrien en algunes çensures per la execucio y entredit posat per lo R.nt official del dit molt Ill.e capitol per haverlos llevada la aygua de la seu y apres ha-verlels restituida encontinent segons que mes llargament se conte en lo vot fet y fermat per dits pares y molts mes de al-tres lo qual sta stampat y cusit en lo pnt. full (1).

Junta y vot de theòlechs sobre l' entredit del Capitol de la Seu als Consellers, Concell de Cent y Mestre de les fonts, per haver llevada l' aygua a dita Iglesia.

DIMARS a XXXJ. de dit. — En aquest die se tingue conçell de çent en lo qual se feu extractio de un embaxador pera la cort de sa mag.d de la bossa de conceller en cap qui fonch mos-sen Hieronym de Navel ciuteda lo qual fonch votat per scrutini ab la forma solita y fonch trobat esser stat habilitat de y per raho de la contentio concorrent entre la pnt. çiutat y lo molt Ill.e capitol y que fos feta una embaxada per medi de dos cava-llers al s.or virrey pera donarli raho de tot aquest fet y supli-carlo volgues sa ex.a ser servit en valer y aiudar per sa part en tot lo que li fos possible per la justitia desta çiutat segons que mes llargament se conte en la ma corrent en la scrivania maior de la pnt. casa.

Contenció ab lo Capitol de la Seu: extracció d'Embaixador pera la cort de sa magt.

DON GARAU DE PEGUERA. — Conseller en cap.

(1) Vèjas l' Apèndix VIII.

FEBRER

Clavari; jurament.

DIMECRES lo primer. — En aquest die jura lo mag.^{ch} mossen Joan Fran.^{ch} Cudina çiuteda honrrat de Bar.^{a} per lo carrech de clavari de la pnt. çiutat en ma y poder del s.^{or} conceller en cap en la forma solita y ohi sententia de excomunio per lo molt R.^{nt} official per lo molt Ill.^{e} capitol de la seu de Bar.^{a} sede vacant.

Contenció ab lo Capitol de la Seu. — Embaxada al Virrey demanantli sa recomanació pera 'l Rey.

Dit die fonch enviada una embaxada al s.^{or} virrey per medi del s.^{or} Hieronym de Navel çiuteda y del s.^{or} don Joan de Erill inseguint la delliberacio del concell de çent celebrat a 31. del passat la qual embaxada li donaren en scrits del thenor seguent.

«Ex.^{im} S.^{or}

Lo savi concell de çent ha resolt enviar ha Madrid un embaxador pera representar a sa mag.^{d} la justitia de la çiutat, y la poca raho de queixa que te lo capitol de la seu y pera donar bon principi en esta actio ve a empararse de v.^{a} ex.^{a} pera que sie servit recomanar a sa mag.^{d} la pretentio en que sta la çiutat enpenyada que ab lo favor y aucthoritat de v.^{a} ex.^{a} spera ser ben vista de sa mag.^{d} y confia que ha de emplear v.^{a} ex.^{a} sas veras en sta actio pus en totes sab v.^{a} Ex.ª fer merce a la çiutat de que restara ab novas obligaçions y desig de servir sempre a v.^{a} ex.^{a} y ha sa casa.» A la qual embaxada respongue lo s.^{or} virrey: «que hazia muy bien la çiudad y que en todo lo que por su parte le tocare que fuesse en benefficio de la çiudad lo haria de muy buena gana haziendo siempre los buenos officios que hasta aqui havia echo.»

Pregarias per la pau de la real monarquia.

Dit die despres dinar a les quatre hores vingueren ab embaxada en la casa de la çiutat de part del molt Ill.^{e} capitol de la seu de la pnt. çiutat los s.^{ors} Luys Cassador y Miquel Amell canonges de dita seu fahent a saber als s.^{ors} concellers com sa mag.^{d} los havie scrit una carta refferint los en ella com per la pau y quietut de sa Real monarchia convenie molt se fessen algunes pregaries a Deu nre. s.^{or} E que axi lo dit molt Ill.^{e} capitol havie determinat que per lo die de dema se tingues patent lo s.^{im} sacrament en la dita seu y apres cada die en una de les iglesies de la pnt. çiutat y que perço suplicaven a sa s.^{ria} vol-

gues fer lo que en altres y semblants ocasions havien acostumat de fer que ho rebrien a molt particular merçe. A la qual embaxada respongue lo s.[or] conceller en cap en veu sua y dels demes s.[ors] concellers companys seus que los s.[ors] concellers ho veurien y tractarien y del fahedor ne farien sabidor al dit molt Ill.[e] capitol: y anats que sen foren de dita embaxada los dits dos s.[ors] canonges los s.[ors] concellers manaren fer juntar una gran promenia de tots staments a la qual per lo s.[or] conceller en cap fonch proposat lo contengut en la dalt dita embaxada y tambe com noy havie carta de sa mag.[d] pera la çiutat y foren legits dos exemplars, ço es la hu a 5. de mars 1629. y lo altre a 12. de octubre de 1630. en los quals la çiutat obtingue carta de sa mag.[d] y les hores los s.[ors] concellers hi anaren en la seu y altres dos ço es la hu a 22. de jener 1632. y lo altre a 18. de febrer 1633. en los quals la çiutat no obtingue carta de sa mag.[d] y per dita raho los s.[ors] conçellers no anaren en dita seu segons que mes llargament en dits exemplars se conte los quals ohits y entesos fonch per dita promenia determinat y aconsellat ha dits s.[ors] concellers que attes no tenien carta de sa mag.[d] que en manera alguna no innovassen cosa alguna aserca de asso sino que en tot y per tot se seguissen los dalt dits dos exemplars dels dits dos anys 1632. y 1633. que tampoch noy hague carta per la çiutat y que se fes a saber per dos cavallers al dit molt Ill.[e] capitol la dita determinatio.

DIJOUS a IJ. de dit. — Festa de la puriffícatio de nra. s.[ra] — En aquest die demati se feu embaxada al molt Ill.[e] capitol de la seu per part dels s.[ors] concellers per medi del s.[or] Franc.[h] Dalmau ciutada y del s.[or] don Joan de Erill en resposta de la embaxada lo die de air feta als s.[ors] concellers de part del dit molt Ill.[e] capitol contenint dita resposta lo que lo die de air fonch per los s.[ors] concellers ab vot y parer de la promenia determenat. Idem.

Dit die se tingue tot lo die patent lo s.[im] sacrament en dita seu per raho de las atras ditas pregaries y apres se tingue patent cada die en una de les iglesies de la pnt. çiutat.

DISAPTE a IIIJ.° de dit. — En aquest die parti de la pnt. çiutat per embaxador desta çiutat pera la cort de sa mag.[d] lo s.[r] Hieronym de Navel çiutada honrrat de Bar.[a] (1). Embaxador de la ciutat pera la Cort: partida.

(1) Vejas la relació de sa embaxada en l'Apèndix XII.[e] d'aquest volum.

Quint.

DILLUNS a VJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent de y per raho de un manament presentat als s.ors concellers de part del mestre Rational de sa mag.d per lo negossi del quint axi que fonch delliberat per lo dit concell que lo dit fet fos comes als s.ors concellers y 16. persones de tots staments del pnt. concell juntament ab los mag.chs Advocats de la casa y altres pera que vessen y mirassen axi los exemplars privilegis com demes altres coses convenients per dit negossi y apres ab altre concell ho refferissen pera que les hores se delliberarie lo fahedor y que tambe attes la causa de represalies entre la pnt. çiutat y la vila de Perpinya stave a punt de declararse que perso se fes una embaxada al s.or virrey per medi de dos cavallers suplicant a sa ex.a volgues esser servit de fer merçe de mirar per la justitia de la çiutat en tot lo que li fos possible y tambe fonch delliberat per lo dit concell que attes Matheu Forner mercader havie dit en son vot eo mentres votave algunes paraules malt sonants que perso fos inhabil per los dos anys corrents de ser de dit consell y que en son lloch ne fos extret un altre com de fet ans de disgregarse lo dit concell se feu extractio de altre en son lloch.

Causa de represalies ab la vila de Perpinyà.

Inhabilitació d'un individuu de Concell de Cent: nova extracció.

Causa de represalies ab Perpinyà: embaixada al Virrey.

DIMARS a VIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del concell de çent celebrat lo die de air feren fer una embaxada al s.or virrey per medi del s.or Luys Lull y de Boxadors militar y del s.or Joan Batista Cudina çiuteda contenint en effecte de que attes que la causa de represalies entre la pnt. çiutat y la vila de Perpinya stave a punt de declararse y per part de la çiutat se tenie la justitia tant ben fundada y aquest negossi ere mes reputatio de la çiutat que altra cosa per raho del prius ço es de haver de comensar a pagar primer la vila de Perpinya que no la çiutat per moltes causes y raons llargament en lo proces de dita causa deduhides y allegades e que axi esta çiutat suplicave a sa ex.a volgues esser servit de fer merçe a la çiutat en tot lo que a sa ex.a li fos possible fer se li ministras justitia. A la qual embaxada respongue lo s.or virrey: «que bien sabia la çiudad que en todo lo que havia podido hazer por ella lo havia siempre echo con muy grande voluntad y que el lo advertiria a los juezes y procuraria se le ministrasse justitia en todo y por todo a la çiudad.»

DIJOUS a VIIIJ.o de dit. — En aquest die vingue en la casa de la çiutat lo pare fra Miquel Corts mestre en Theologia prior

del monestir de nra. s.[ra] de la Merçe de la pnt. çiutat hara novament elegit pera fer graçies als s.[ors] concellers en respecte de la embaxada de part de sa s.[ria] feta al pare provincial de llur orde a 24. del passat pera que sa paternitat R.[da] fos servit de fer y tenir a be de que en la nominatio de prior de aquella casa se guardassen les prerrogatives y consuetuts acostumades de que lo dit prior fos cathala y no de altra naçio com sempre se ere axi observat y vuy se es tambe fet y observat en la persona de ell dit fra Miquel Corts natural de la çiutat de Girona.

Monestir de la Mercé: elecció de Prior.

DISAPTE a XJ. de dit. — En aquest die se tingue concell [de] çent de y per raho que los dias passats fonch fet a saber als s.[ors] concellers de part del Ill.[im] y R.[im] s.[or] don Gil Garci Manrriquez elet bisbe de Bar.[a] per un capella de sa casa com ja li eren arribades les bulles de dit son bisbat y que sa s.[ria] les enviave a Madrid com es costum y que entenie serien assi molt prest y que encontinent entenie pendrer possessio de dit bisbat e que axi havie suplicat als s.[ors] concellers de part de sa s.[ria] volguessen esser servits de fer ab ell lo que en altres prelats de esta çiutat havien acostumat de fer: sobre les quals coses fonch per lo dit concell delliberat que lo die que lo dit s.[or] Bisbe assenyalara per sa entrada los s.[ors] concellers acompanyats ab les persones los aparexera y ab la forma solita lo isquen a rebrer fora la pnt. çiutat y lo acompanyen fins a son palau y apres lo endema de sa entrada lo vagen a visitar y apres vagen a visitar al s.[or] canceller en correspondentia de la visita ordinaria se li acostumave de fer en lo introhit de la concelleria la qual les hores no se li feu per no tenir encara lo dit s.[or] bisbe possessio de dit son bisbat per quant se havie de fer primer al dit s.[or] bisbe com mes llargament se conte en dita delliberacio en la ma corrent en la scrivania mayor de la pnt. casa.

Bisbe elet, de Barcelona: acort sobre 'l ceremonial per sa entrada.

DIUMENGE a XIJ. de dit. — En aquest die festa de la gloriosa verge y martyr s.[ta] Eulalia cors s.[t] de Bar.[a] en aquest die si be los s.[ors] concellers acostumaven de anar a la seu ab promens a oir lo offici noy anaren per les causes y rahons atras ditas de altres festivitats sino que la çiutat hi envia los brandons de plata y tota la musica y sera acostumada ab vot y parer de la 24.[a] per lo negossi de la contentio entre la çiutat y lo Ill.[e] capitol de la seu y acabat lo offici y hague proffesso y los capellans de la seu ab capes aportaren les vares del talem en dita proffesso y lo mig die antes que ere la vigilia de dita festa

Festa de santa Eulalia: los Senyors Consellers no van a la Seu.

se alsa lo entredit stave posat per raho de dita contentio y apres se torna ha posar al toch de la ave Maria de dita festa.

Embaxada al Bisbe elet de Barcelona.

DILLUNS a XIIJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada de part dels s.ors conçellers al Ill.im y R.im s.or don Gil Garçi Manrriquez elet Bisbe de Bar.a per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors militar y de Joseph Miquel Quintana çiuteda fahent a saber a sa s.ria R.ma com lo savi concell de çent çelebrat a II. del corrent havie delliberat se fes per part desta çiutat axi en la entrada de sa s.ria com lo endema anarlo a visitar axi mateix com se ere fet en altres prelats desta çiutat la qual embaxada rebe lo dit s.or Bisbe ab molta stimatio ab molts compliments y cortesies feu a dits s.ors embaxadors.

Décima de les rendes ecclesiàstiques demanada per sa magt.

DIMARS a XIIIJ.o de dit. — En aquest die vingueren en casa de la çiutat ab embaxada als s.ors concellers de part de tots los capitols comunitats y clero de Cathalunya lo s.or Franc.h Puig canonge de la s.ta iglesia de Tortosa y lo s.or Pau Claris canonge de la s.ta iglesia de Urgell acompanyats de molts capellans de les iglesies de esta çiutat pera suplicar a dits s.ors concellers volguessen esser servits de voler fer merçe a dit clero de scriurer axi a sa s.t com ha sa mag.d per raho de la decima se demane als ecclesiastichs de totes les rendes ecclesiasthiques per star ells vuy tant neçessitats y exauctos maxime en cars se tingues cada any de contribuir en pagar dita deçima suplicant a sa s.t y ha sa mag.d en nom y per part de esta çiutat vullen usar en stes coses ab dits ecclesiastichs de sa benignitat y clementia com se confie. A la qual embaxada respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y del demes s.ors concellers companys seus que los s.ors concellers staven molt apaserats de sos treballs y que ho veurien y tractarien y que en tot lo que esta çiutat porie fer en son beneffici ho farien ab molt gran voluntat.

Negoci dels quints: embaixada al Virrey.

DIMECRES a XV. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del concell de çent çelebrat lo die de air, apres de haver obtinguda hora de sa ex.a per un verguer pera les honse hores antes del mig die anaren los s.ors concellers ab promens ab embaxada al s.or virrey per lo negossi dels quints la qual apres de haverla explicada de paraula lo s.or conceller en cap ley dona en scrits stant axi lo s.r virrey com los s.ors concellers y promens de peus no obstant staven ia posades cadires stant los dits promens cada hu al costat de hu dels

s.ors concellers alternative la qual embaxada es del thenor seguent.

«Ex.im S.or

A 31. de Agost 1620. fonch presentat als concellers y clavari de la pnt. çiutat un manament de part del lloctinent en lo offici de mestre Racional de la casa y cort del Rey nre. s.or, ab lo qual, sots la pena de mil ducats de or exigidors dels bens de dita çiutat, y propris dels renitents, se manave que dins 30. dies de la presentatio de aquell en avant comptadors, tinguessen de haver donat y presentat en lo mateix offici de m.e Racional, los actes dels arrendaments de les sises, e, impositions per dita ciutat arrendades, cullides, y administrades, o, certiffications de dits arrendaments, o, dita collecta, o, administratio desde 8. de juliol 1599. fins lo dit die de 31. de Agost 1620. a fi y effecte, que de dits actes, o, certiffications se pogues traurer, o, fer lo compte en dit offici, del que han valgut, y toca de quint a sa mag.d de aquelles, lo qual quint dins lo mateix termini y sots la mateixa pena tinguessen de haver pagat al mag.ch Regent la Real thesoreria.

Per raho de aquest manament dellibera lo savi concell de çent tingut a 5. de setembre 1620. attesa la gravedat del negossi y conforme sos privilegis la çiutat tenia molta justitia de no haver de pagar dit quint, que fossen tramesos a sa mag.d embaxadors, pera representar la justitia de la çiutat y suplicarli fos servit ferli merce a dita çiutat en manar a dit lloctinent de mestre Raçional paras en dits manaments, y essent stada per dits embaxadors representada a sa mag.d la justitia de la çiutat ab memorials en fet y en dret y ostentio dels privilegis y aserca della feta consulta per lo concell supremo de Arago suplicant dits embaxadors la resolucio del negossi, son despaix y licentia per tornarsen fonch sa mag.d servit a 20. de juny 1621. donar dita licentia als embaxadors y scriurer a la çiutat haver aquells solicitada la resolutio de dit negossi y acudit a sa obligaçio ab molta puntualitat, pero perque se anave mirant lo que convenia fer en ell y desijant scusar lo gasto que feyan a la çiutat los havia ordenat sen tornassen y dexassen encarregat ha algun agent, assegurant sa mag.d farie merce a la çiutat en tenir cuydado se prengues resolutio en ell.

A 2. de octubre 1621. lo ex.im duch de Alcala a les hores

lloctinent y capita general de aquest principat per medi de don Pere Afan de Ribera feu a saber als concellers com sa mag.[d] despres de manada veurer la pretentio tenia la çiutat de no pagar quint y ohits sos embaxadors en ella, havia determinat, ques cobrassen ab tot lo degut dels anys passats, y lo savi concell de çent a 6. de dit mes de octubre dellibera, que dits concellers acompanyats de promens anassen a sa ex.[a] y en resposta de dit recaudo li representassen la justitia de la çiutat y que en tot cars no se havia de prossehir per la cobransa de dit quint via exequtiva per no estar en possessio de cobrar aquell lo fisch sino ab causa plenaria en la Real Audiencia per insidir en ella interpretatio de privilegis Reals y li deixa una scriptura que mes llargament contenia dita resposta y ab la qual se suplicave a sa ex.[a] intersedis ab sa mag.[d] en beneffici de la pretentio de la çiutat.

Fonch sa Ex.[a] servit respondrer a dits concellers que ia tenia offert a la çiutat sa interçessio en aquest negossi, y que la mateixa offeria, que ell entenie que si be la resolutio que havia dit de la cobransa dels quints ere stada ab junta de persones del concell de estat, de guerra, y del supremo de Arago, empero que la carta de sa mag.[d] en orde a esta cobransa dels quints no ere passada per lo concell de Arago y crehia dit conçell no havie sabut res de aquella y entenia sa Ex.[a] que demanar sa mag.[d] a la çiutat de Bar.[a] los quints havia de ser procehint via ordinaria conforme sera fet his feya ab altres universitats de Cathalunya, y tornat juntar dit savi concell dellibera fossen tramesos nous embaxadors per dit negossi a sa mag.[d]

A 9. de dit mes de octubre se presenta als concellers y clavari altre manament consemblant al de 31. de Agost 1620.

A 26. de dit mes de octubre dit savi concell de çent dellibera fos feta nova embaxada al ex.[im] duch de Alcala ab la qual se li representas tot lo que se havia fet en dit negossi y de nou la justitia de la çiutat en respecte de no tenir lloch los proçehiments feya dit lloctinent de mestre Racional ys suplicas a sa ex.[a] fos servit intersedir ab sa mag.[d] que lo pendrer resolutio en ell fos de la manera que la çiutat confiava y per sos embaxadors li ere stat suplicat manantse primer enterar sa ex.[a] extra judicialment del dret y justitia de la çiutat per medi de les persones que ha sa ex.[a] aparegues convenir a les quals pogues la çiutat mostrar tots los fonaments de sa justitia, la qual emba-

xada fonch reportada a sa ex.[a] a 29. de dit mes de octubre y a ella fonch servit respondrer que mirarie lo paper se li dava y podie restar assegurada la çiutat que en tot lo que porie fer per ella ho farie ab gran gust, y desijave que lo negossi stigues sols en sa ma per poder donar gust a la çiutat, y havent solicitat a sa ex.[a] la nominatio de dites persones a 9. de noembre de dit any Miquel Perez son secretari explica als concellers com ere stat servit anomenar als mag.[chs] micer Hie.[m] Senjust y micer Joseph Roca doctors del Real conçell pera que la çiutat los informas de sa justitia aserca dita materia de quints.

A 5. de desembre del mateix any dit ex.[im] duch de Alcala dona una carta a dits concellers, de sa mag.[d] de 14. de noembre de dit any ab la qual fonch servit escriurels, com per lo quels havie manat scriurer a 20. de juny de dit any per los embaxadors, tenien entes com restava mirant lo que convenie fer en lo que se li havie suplicat en respecte del quint, y que despres havie volgut advertirlos que folgaria que son Real patrimoni stigues en stat que pera sustentar las fronteras de est principat y deffensa de vassalls que tant stimava, no fos necessari tractar de cobrar aqueix dret sino concedir a la çiutat lo que li havie suplicat per lo desig que tenie de ferli merce: pero essent impossible per la raho dita havie ordenat que aqueix negossi se prosseguis per termens de justitia, y que fos la çiutat ohida, encarregant al duch de Alcala son lloctinent y capita general ques guardas a la çiutat la que tindrie com podie star segura ques farie ab tota puntualitat, y que sempre ques proposarie algun medi convenient ab lo qual (aiuntantse molta part de clemençia) se pogues dar fi a dit negossi, trobarie la ciutat en sa mag.[d] prompte voluntat, pera tot lo que fos beneffici della, com ho entendrian de dit lloctinent y capita general.

A 13. de dit mes de desembre dit savi concell de çent dellibera fos feta embaxada a dit Ex.[im] duch de Alcala, ab la qual se li representa lo stat del negossi y que per part de la çiutat se havie comensat a informar y enterar de sa justitia a dits mag.[chs] micer Senjust y Roca y se li suplica fos de son servey acabarse de enterar de dita justitia per lo medi comensat, perque entesa aquella, seria mes facil a sa Ex.[a] honrrar y fer merce a la çiutat en la interçessio ab sa mag.[d] li tenia suplicada, prometentse ab ella rebrer de sa mag.[d] la merce se li havie

suplicat y fonch sa ex.ª servit respondrer a dita embaxada miraria la scriptura se li donave y tornarie resposta.

Al primer de febrer 1622. dit ex.ⁱᵐ duch de Alcala fonch servit per medi de Miquel Perez son secretari soliçitar ha dits concellers fessen acabar de informar y enterar de la justitia de la çiutat a les persones per sa ex.ª anomenades, y dits conçellers stimant en molt la merce y favor que sa ex.ª los feya en est particular procuraren ab totas veras que per part de la çiutat se informas y donassen los memorials ha ditas persones anomenades.

Y a 26. de febrer 1622. dits conçellers en resposta de la carta de 14. de noembre 1621. scrigueren a sa mag.ᵈ y li representaren de nou la justitia de la çiutat en respecte de no tenir obligaçio de pagar quint, y rebuda dita carta per sa mag.ᵈ no fonch la çiutat mes molestada per dit lloctinent de mestre Racional en la redditio dels comptes de les sises, e impositions, y de pagar quint de aquelles.

A 30. de jener del corrent any 1634. es stat presentat nou manament als consellers y clavari ab termini de 30. dies pera que donen compte de ditas sises e impositions y paguen lo quint de aquellas.

Lo savi conçell de çent ha resolt y ordenat vinguessem a v.ª ex.ª ab esta embaxada y representant lo sobredit suplicassem a v.ª ex.ª com ho fem sie servit intersedir ab sa mag.ᵈ en favor de la çiutat pera que alcanse de sa mag.ᵈ la merce que en aquest particular en son nom li suplicara Hieronym de Navel son Embaxador, qui per altres negossis es stat trames a sa mag.ᵈ y pera que v.ª ex.ª pugue enterarse de la justitia te la çiutat sie servit nomenar persones a qui extrajudicialment se informe della manant en lo entre tant al lloctinent de mestre Racional no passe avant ab dits manaments, que en tot la spera rebrer de v.ª ex.ª no sols igual a la que feu a la çiutat lo ex.ⁱᵐ duch de Alcala, pero mayor per la experientia te ab quantes veres honrra y empara v.ª ex.ª aquesta ciutat.»

A la qual embaxada respongue sa ex.ª: «que le pesava mucho del trabaio en que stava la çiudad en el negossio se le representava que se olgaria podello remediar pero que dudava mucho que la causa se pudiesse suspender ni dexar de passar adelante por parte del lugar tiniente de maestro Racional por tener los ordenes tan apretados de su mag.ᵈ que el meior reme-

dio era acudir a su mag.^{d} y a las personas de Madrid les paresciere fueren a proposito para interçedirlo con su mag.^{d} maiormente tiniendo v.^{a} s.^{ra} en nombre de la çiudad en la corte su embaxador Hieronymo de Navel, que el por su parte lo scriviria y suplicaria con muchas veras ha su mag.^{d} y haria todos los buenos offiçios que le serian possibles por el beneffìcio del negossio con mucha voluntad como su s.^{ria} lo havia podido experimentar en las ocasiones se habian podi[d]o offreçer de poder servir a la çiudad.»

Don Garau de Peguera = conseller en cap.

Disapte a XVIIJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada per medi dels s.^{ors} don Joan de Erill militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda de part dels s.^{ors} conçellers al molt Ill.^{e} bras militar la qual apres de haverla explicada de paraula per lo negossi dels quints la donaren en scrits que es del thenor seguent. Idem.— Embaxada al Bràs militar

«Molt Ill.^{es} S.^{ors}

Al [s] molt Ill.^{es} s.^{ors} concellers y clavari de la pnt. çiutat es stat fet manament de part del lloctinent del offici de mestre Rational de la casa y cort del Rey nre. s.^{or} que dins trenta dies a pena de mil ducats hagen de haver donat los arrendaments, o, certifficatorias de la exactio dels drets e, impositions que reb la çiutat desde 8. de juliol 1599. fins per tot lo any 1633. a, effecte ques pugue fer lo compte del ques deu per lo quint al Rey nre. s.^{or}

La çiutat per deffensarse de aquesta pretensio ha enviat al Rey nre. s.^{or} a suplicarlo fos servit de manar veurer extrajudicialment la justitia te fundada en Reals privilegis en virtut dels quals es exempta de haver de pagarli quint, y la mateixa diligençia ha feta ab lo ex.^{im} s.^{or} lloctinent general de aquest principat y en particular ha suplicat a sa ex.^{a} fos servit nomenar persones a qui extrajudicialment se pugues acudir pera informarlos de la justitia de la çiutat y amostrar los privilegis de dita exemptio y lo demes conferent per sa justitia y manar sobre seurer en lo entretant en la exequtio de dits manaments que son en effecte les mateixes diligençies ques feren en los anys 1620. 1621. y 1622. en ocasio que a la çiutat se havian presentat altres semblants manaments les quals foren de tanta importantia que ohida la çiutat extra juditialment per las persones que

per lo ex.[im] duch de Alcala a les hores lloctinent y capita general foren anomenades se sobre segue en dits manaments fonch rellevada de la molestia de dits manaments.

Y si be spera la çiutat tota merçe de sa mag.[d] del Rey nre. s.[or], y de sa ex.[a] pero ab la interçessio de v. s.[a] confia y spera rebrer la maior y axi a v.[a] s.[a] supplica sien servits intersedir ab sa mag.[d] y ab sa ex.[a] ab les veres ques sol affavorir a la çiutat ab los medis convenients pera que alcanse aquesta merçe.»

A la qual embaxada respongue lo dit bras militar que stave molt apaserat del treball en que stave la çiutat y que en tot lo que lo dit bras la pogues servir ho farie ab moltes [¿veres?] axi scrivint ha sa mag.[d] com altrament.

Idem.—Embaxada als Sors. Diputats.

Dit die fonch feta semblant embaxada com la dalt dita per medi dels matexos embaxadors als s.[ors] deputats del general de Cathalunya. A la qual embaxada respongueren los s.[ors] deputats lo mateix dalt dit del bras militar.

Dècima de les rendes eclesiàstiques demanada per sa magt.: embaxada del clero de Cathalunya als Sors. Consellers.

Dit die vinguéren en la casa de la çiutat lo s.[or] Fran.[ch] Puig canonge de Tortosa y lo s.[or] Joseph Besora canonge de Lleyda acompanyats de molts capellans de les parroquies de esta çiutat ab embaxada de part de tot lo clero de tota Cathalunya supplicant als s.[ors] concellers volguessen ser servits fer los merçe que un memorial havien fet fer en dret per sa deffensa de la decima sels demana per part de sa mag.[d] de les rendes ecclesiasthiques se stampas en nom de la çiutat offerint ells pagar los gastos de la stampa. A la qual embaxada fonch respost per lo s.[or] conçeller en cap en veu sua y dels demes s.[ors] concellers companys seus que los s.[ors] conçellers ho veurien y tractarien y que de la llur determinatio los ne farien sabidors y vist y tractat y tingut madur colloqui y parlament per los s.[ors] conçellers y mirats los exemplars y trobat may la çiutat haver fet stampar memorial algu en son nom sino per affers propris de la çiutat fonch tornada exa resposta als dalt dits s.[ors] canonges de part dels s.[ors] conçellers per medi del s.[or] micer Pau Boquet militar y del s.[or] Agusti Peixau çiutada com dalt llargament se conte.

Contenciò ab lo Capitol de la Seu: alsament del entredit.

Dit die al tart al toch de la Ave Maria se alsa lo entredit posat per lo official del Ill.[e] capitol per raho de la contentio atras mentionada en virtut de unes lletres patents de la çiutat de Tarregona del official del molt Ill.[e] capitol de aquella sede vacant les quals a istantia del syndich desta çiutat foren presentades al official Montserrat qui havie posat dit entredit pera

que lo alsas encontinent com encontinent ho feu y obehi a dites lletres.

Torneig en lo Born; los Sors. Consellers no hi van.

DIUMENGE a XVIIIJ.° de dit. — En aquest die se feu lo torneix en lo Born y los s.ors conçellers noy anaren per les causes y rahons atras ditas de altres festivitats.

Bisbe.

DIMARS a XXJ. de dit. — En aquest die vingueren en casa de la çiutat lo s.or Anton de Senmanat y lo s.or don Joan de Semmanat ab embaxada als s.ors conçellers de part del R.im s.or don Gil Garçi Manrriquez elet Bisbe de Bar.a fahent a saber als s.ors concellers com ja sa s.ria tenie les bulles y havie pres possessio de son bisbat y que entenie fer la entrada per lo divendres proxim que les hores assenyalarie la hora. E que axi suplicave als s.ors concellers volguessen ser servits fer lo que tenien acostumat fer en altres prelats de sta çiutat. A la qual embaxada respongue lo s.or conçeller en cap en veu sua y dels demes s.ors conçellers companys seus que los s.ors concellers besaven les mans a sa s.ria R.ma y que de molt bonissima gana acudirien a sa deguda obligaçio.

Sobre cerimonial en la entrada del Sor. Bisbe.

DIMECRES a XXIJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la çiutat mossen Joseph de Bellafilla militar lo qual feu a saber als s.ors concellers com sa s.ria R.ma lo s.or Bisbe de Bar.a li havie manat se conferis ab los s.ors concellers y de part sua los digues com per trobarse ell vuy deputat del general de Cathalunya y star ordenat en la casa de la deputatio que anant qualsevol deputat per Cathalunya encara que vage sol hage de aportar massa devant: E que axi lo divendres que havie de ser sa entrada volie entrar tambe ab dita massa devant no volent en manera alguna alterar ni preiudicar a la preçedentia de les de la çiutat per quant la sua anirie al mig de las dos de la çiutat E que axi los s.ors concellers volguessen ser servits tenirho a be. A la qual embaxada respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que besaven les mans los s.ors concellers a sa s.a R.ma y que ho veurien y tractarien y mirarien los exemplars y dietaris de la pnt. casa y en tot lo que porien servir a sa s.ria R.ma ho farien ab molt gran voluntat. Axi que vist y tractat aquest negossi y molt madurament çensurat per los s.ors conçellers y entesos per lo scriva Rational de la pnt. casa tres exemplars per ell entre altres trobats en los dietaris della ço es la hu del die de cap de any del any 1630. del s.or Bisbe de Lleyda essent tambe deputat vin-

gue ab la massa devant de deputat en la plassa de s.[t] Jaume convidat de part de la çiutat per anar a la cavalcada de dit die y fentli dir alli en dita plassa al dit s.[or] Bisbe de Lleyda de part dels s.[ors] concellers ab molta cortesia que alli no podie aportar massa de deputat per quant no anave sino com ha bisbe de Lleyda y ab eix titol se li donave la preçedentia encontinent respongue lo dit s.[or] bisbe: «ea hagase como quiere la çiudad de muy buena gana» y ne feu anar de dita plassa lo verguer ab dita massa de deputat y ana ab dita cavalcada sens ella: lo mateix acontengue de la mateixa manera ab lo R.[im] s.[or] don Pedro Magarola bisbe de Elna tambe deputat en altra cavalcada com la dalt dita y tambe en la entrada del R.[im] don Raphel de Rovirola per Bisbe y prelat desta çiutat a... (1) de maig 1604. per trobarse ell les hores canceller de Cathalunya ans de sa entrada envia a dir als s.[ors] concellers volie entrar ab les masses devant la Real Audientia y los s.[ors] Concellers li enviaren a dir que si sa s.[a] entrave ab dites massas que los s.[ors] concellers noy exirien en manera alguna per que la entrada no se li feye com ha canceller sino com ha Bisbe y prelat desta çiutat y lo dit s.[or] don Raphel de Rovirola les hores ohit y entes tot asso envia ha dir als s.[ors] concellers que ell stimave molt mes la honrra que la çiutat li feye en sa entrada com ha bisbe de sta çiutat y que en manera alguna manera (sic) no entrarie ab ditas massas de la Real Audiencia com de fet entra sens ellas de tal manera que ohits y entesos per dit mossen Joseph de Bellafilla tots estos exemplars y aquells per ell refferits a sa s.[a] R.[ma] fonch per lo dit s.[or] bisbe de Bar.[a] enviat ha dir als s.[ors] concellers per medi del mateix mossen Joseph de Bellafilla com sa s.[a] R.[ma] no volie en manera alguna innovar cosa ninguna aserca de asso y que se acontentave de entrar sens massa de deputat, sino com ha Bisbe y prelat desta çiutat.

Bisbe: entrada.

DIVENDRES a XXIIIJ.° de dit. — Festa de s.[t] Mathia. — En aquest die demati partiren desta çiutat a la posta ab lo correu de la çiutat lo s.[or] Joseph de Bellafilla militar y lo s.[or] Bertran Desvall ciuteda com ha Embaxadors desta çiutat tramesos pera la vila del Hospitalet ha hont ere exit lo s.[or] don Gil Garçi Manrriquez bisbe de Bar.[a] pera fer lo die de vuy sa entrada en sta çiutat al qual en nom y per part de sta çiutat donaren la benvin-

(1) Dilluns 10.

guda y parabien de son bisbat offerintli que tota esta çiutat stave prompte en servir a sa s.ª R.ma en tot lo que fos de son servey y ques tenie molt particular contento de sa entrada stimant ho molt lo dit s.or bisbe ab molt grans cortesies y compliments molt honrrosos que feu als dits s.ors embaxadors y dona la hora de sa entrada pera les tres horas despres dinar.

Dit die despres dinar ha dita hora los s.ors conçellers accepto lo quart que per star de mala gana noy ana se aiuntaren a cavall devant la casa de la çiutat y de alli venint lo correu della a la posta com es costum ha dir que ja podien anar partiren agraduats conforme consta en lo llibre de agraduations que aporta lo scriva de les obres anaren per la plassa de s.t Jaume carrer del Call per la Bocaria carrer del Hospital hisqueren per lo portal de s.t Antoni y anaren fins dalla la Creu Cuberta un poch ha hont trobaren la universitat del studi general lo molt Ill.e capitol de la seu y los s.ors deputats del general de Cathalunya que venien ja de donar lo parabien al s.or Bisbe y apres trobant lo dit s.or Bisbe en lo mig del cami lo s.or conceller en cap se li acosta y dona la benvinguda y parabien de son bisbat ab molt gran cortesia y se li posa al seu costat a la ma squerra anant los dos sols y apres passant devant los altres s.ors conçellers ço es segon ters y quint quiscu ab son bordo anant devant del bordo del s.or conceller quint los verguers dels s.ors conçellers y fent cami tornaren ha entrar per lo portal de s.t Antoni anant per lo carrer del Carme Porta Ferrissa ha hont per comensarse ia de enfosquir la çiutat feu ensendrer sinquanta atxes de sera blanca com es costum en semblants entrades que fonch cosa de veurer y apres anaren per devant casa del marques de Aytona devant la Plassa nova fins baig devant les scales de la seu y quant foren alli se apearen tots puiant per dites scales de la seu anant devant axi mateix los tres s.ors concellers ab sos bordons y darrera lo s.or conceller en cap a la ma squerra del s.or bisbe y essent dalt al repla de les scales lo molt Ill.e capitol de la seu isque a rebrer lo s.or bisbe ab la bandera de s.ta Eulalia ganfanons y creu alsada y lo s.or bisbe saludant los s.ors conçellers se posa en son gremial anant devant la vera creu y los s.ors conçellers se posaren darrera del gremial anant tot primer lo s.or conceller en cap ab son bordo y apres los altres tres s.ors conçellers de grau en grau tambe cada hu ab son bordo y en sta forma anaren dins la seu la qual stave molt illuminada de

luminaria ab tots los rotllos ençesos y lo altar mayor parat com lo die de Nadal y puiats dalt devant dit altar lo s.^{or} bisbe se agenolla tenint devant son strado ab lo missal y la vera creu y alli se agenolla y presta son jurament y lo s.^{or} conceller en cap li stigue sempre al seu costat a la part del Evangeli ab los altres s.^{ors} concellers fent a modo de ala y entre cada hu dels s.^{ors} concellers stave hun cavaller dels del extrem de cada bordo y los dos consols de la Lonia entre ters y quint y sempre stigueren los s.^{ors} concellers y promens den peus y prestat lo dit jurament sen baxaren baig a la capella de s.^{ta} Eulalia anant del mateix modo dalt dit y alli feren oraçio y apres puiant de dita capella ab la mateixa serimonia sen anaren per les claustres exint per lo portal de les verges anaren fins dins lo palau del s.^{or} Bisbe y alli al pati al darrer scalo de la scala los s.^{ors} concellers se despediren del dit s.^{or} Bisbe ab molts compliments y cortesies molt honrroses y tornant a puiar a cavall dins lo mateix pati ab la mateixa agraduatio sen tornaren en la casa de la çiutat y alli se disgregaren.

Y se fa nota que si be lo dit s.^{or} bisbe per trobarse deputat del general de Cathalunya volie entrar ab la massa de deputat noy entra per les causes y rahons llargament contengudes en jornada del die antes y dita entrada feren los s.^{ors} concellers inseguint la delliberaçio del concell de çent celebrat los dies passats.

Visita dels Sors. Consellers al Sor. Bisbe.

DISAPTE a XXV. de dit. — En aquest die los s.^{ors} conçellers inseguint la mateixa delliberacio del concell de çent apres de haver obtinguda hora per hu dels verguers pera les honse hores ans del mig die anaren ha visitar lo dit R.^{im} s.^{or} don Gil Garci Manrriquez bisbe de Bar.^{a} lo qual trobaren en lo palau dit del Rey ha hont stave encara com ha deputat y a la porta de dit palau los isqueren a rebrer alguns capellans de sa s.^{a} R.^{ma} y puiats dalt en lo cap de la scala los isque a rebrer lo mateix s.^{or} bisbe y posant seli al costat a la ma squerra lo s.^{or} conçeller en cap y los demes anant devant entrats que foren dins lo mateix aposiento del s.^{or} bisbe se assentaren ab les cadires que alli staven aperallades y per lo s.^{or} conceller en cap li fonch donat en nom y per part de sta çiutat lo parabien de son bisbat ab molts grans cumpliments y cortesies molt honrroses la qual visita rebe lo s.^{or} bisbe ab demonstratio de molt gran contento ab los mateixos cumpliments y cortesies que feu als s.^{ors} con-

cellers tractant los sempre de v.ª s.ª y al despedirse de la matexa manera los torna acompanyar fins al dit cap de la scala y los dits capellans fins baig a la porta de dit palau y de alli sen tornaren en la casa de la çiutat acompanyats dels officials della.

Dit die los s.ors concellers inseguint la mateixa delliberacio del concell de çent apres de haver obtinguda hora per un verguer pera les dos hores despres dinar anaren a visitar lo molt Ill.e y R.nt s.or fra don Fran.co de Erill y de Senmanat Abat de s.t Cugat del Valles cançeller del pnt. principat de Cathalunya en correspondentia de la visita ordinaria se li costume de fer cada any en lo introhit de la conçelleria la qual lo pnt. any no li fonch feta per haver la de fer primer al s.or bisbe de Bar.ª y per no haveri les hores encara bisbe de Bar.ª nos feu y axi es sta visita en lloch de aquella y al entrar de la porta de casa del s.or canceller los isqueren a rebrer alguns capellans de sa casa y dalt en lo repla de la scala lo s.or canceller fent molt grans cortesies als s.ors conçellers y entrats dins son aposiento se assentaren ab les cadires que alli staven aperallades y al cap de un rato apres de fet son rahonament acostumat los s.ors conçellers se despediren y lo s.or canceller los torna acompanyar fins al mateix lloch del cap de la scala y apres los capellans fins baig a la porta y de alli sen tornaren en la casa de la çiutat acompanyats dels offiçials della. Idem. idem. al Scr. Carceller.

DIUMENGE a 26. de dit. — Inseguint los s.ors concellers la delliberacio del savi conçell de çent feta a ... (1) del corrent feren fer una embaxada al s.or virrey per medi del s.or Luys Lull y de Boxadors militar y del s.or Joseph Miquel Quintana çiuteda la qual apres de haver ley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent. Negoci dels quints: altra embaxada al Sor. Virrey.

«Ex.im S.or

Ab la embaxada que en dies passats se feu a v.ª ex.ª per los conçellers de la pnt. çiutat de Bar.ª acompanyats de promens en exequcio de la delliberacio feta per lo savi concell de çent se representa a v.ª ex.ª la pretentio que la çiutat te de no haver de pagar quint a la mag.d del Rey nre. s.or de las sisas e, impositions que reb, y la merçe que lo ex.im duch de Alcala lloctinent y capita general en est principat en lo any 1621. feu

(1) Dimars 21.

a la ciutat (en ocasio que se li presentaren manaments pera que pagas lo quint, com hara son stats presentats) de intersedir ab sa mag.[d] en favor de dita pretentio y enterarse de sa justitia fent nominaçio de dos mag.[chs] doctors de la Real Audiencia als quals la çiutat mostra sos privilegis e, informa della, suplicant a v.[a] ex.[a] fos servit fer merce a dita çiutat de intersedir axi mateix ab sa mag.[d] y enterarse de sa justitia extrajudicialment fent per aquest effecte nominatio de persones, y en lo entretant manar al lloctinent de mestre Raçional no passas avant en manaments.

Fonch v.[a] ex.[a] servit respondrer a dita embaxada que dubtave molt que la causa se pogues suspendrer ni dexar de passar avant per part del lloctinent de mestre Raçional per tenir los ordens tant apretats de sa mag.[d] que lo millor remey ere acudir a sa mag.[d] per medi de Hieronym de Navel embaxador de la çiutat, qui stave en la cort de sa mag.[d] y que v.[a] ex.[a] per sa part ho scriurie y suplicarie ab moltes veres a sa mag.[d] y farie tots los bons officis que li serien possibles peral beneffiçi del negossi, ab molta voluntat com en altres ocasions se li eren offertes ha experimentat la çiutat.

Lo savi conçell de çent ha delliberat se fes sta embaxada a v.[a] ex.[a] conforme la fem, significant a v.[a] ex.[a] la stimaçio y agrahiment te de la merçe que v.[a] ex.[a] ha feta a la çiutat en la carta es stat servit scriurer ha sa mag.[d] en favor desta pretentio, restant la çiutat per esta merce com per las demes te rebudes de v.[a] ex.[a] obligadissima.

Tambe ha delliberat fessem a saber a v.[a] ex.[a] com ho fem que ha ordenat a Hieronym de Navel son embaxador, representas a sa mag.[d] la justitia de la çiutat en sta pretentio donant a sa mag.[d] lo memorial se ha fet dels fonaments de sa justitia y los privilegis y altres scriptures en que aquella se justiffica dels quals y de dit memorial ha ordenat dit savi concell de çent donassem com fem a v.[a] ex.[a] copia pera que fos servit per medi de dits papers enterarse de dita justitia y fer nominaçio de persones a qui la çiutat pugue mes llargament informar della com de nou a v.[a] ex.[a] supplica y en lo entre tant que v.[a] ex.[a] se entera de la justitia y aquella se representa a sa mag.[d] per dit embaxador sia v.[a] ex.[a] servit manar a dit lloctinent de mestre Rational no passe avant que en tot rebra la çiutat particular merçe de v.[a] ex.[a]» A la qual embaxada respongue lo s.[or] vir-

rey: «que stava muy bien y que estos dias eran muy ocupados que dempues de passados el lo mandaria mirar y bolvaria respuesta a los senyores conçelleres» y dient li los dits s.^{ors} embaxadors que si ere de gust de sa ex.^{a} ells hi tornarien per la resposta sa ex.^{a} los digue: «no importa yo la mandare bolver.»

DIMARS a XXVIIJ. y darrer de dit.

DON GARAU DE PEGUERA = conseller en cap.

MARS

DIMECRES lo primer. — Primer die de quaresma.

DIJOUS a IJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la çiutat mossen Miquel Perez secretari del s.^{or} virrey lo qual de part de sa ex.^{a} dona un paper als s.^{ors} conçellers que es en resposta de la embaxada a sa ex.^{a} feta a 26. del passat lo qual paper es del thenor seguent.

Idem.— Resposta del Sor. Virrey a dita embaxada.

En lo dors de dit paper diu: «Bar.^{a} março 2. 1634. Respuesta a la embaxada que de parte de la çiudad trujeron al duque de Segorbe y de Cardona Luys de Boxadors y Miguel Joan Quintana en 26. de febrero 1634.» y dins de ell diu.

«Su ex.^{a} ha visto lo que en nombre de v. s.^{a} le han dicho Luys de Boxadors y Miguel Joan Quintana y los papeles que juntamente le entregaron, y deseando el mayor benefficio y augmento desta çiudad, tiene scrito a su mag.^{d} suplicandole, la favoresca y honrre en este caso como v.^{a} s.^{a} lo ha visto, y de nuevo lo volvera a hazer, dandole quenta de lo que contienen sus papeles de v.^{a} s.^{a} y ha poder suspender la exeqution de lo que su mag.^{d} tiene mandado al lugar tiniente de maestre Raçional, lo hiziera con mucho gusto, pues siempre deseara que v.^{a} s.^{a} experimente la voluntad con que su ex.^{a} dessea el mayor benefficio de todo lo que le puede tocar y quan propria lo tiene, y lo que siente que las ordenes de su mag.^{d} no permitan la suspention que v.^{a} s.^{a} dessea y assi mientras v.^{a} s.^{a} no sacare nuevo orden de su mag.^{d} se havra de prosseguir en esto por los terminos de justitia.»

DIVENDRES a IIJ. de dit. — En aquest die primer divendres de quaresma los s.^{ors} conçellers tenintne plen poder del concell de çent del any prop passat acompanyats dels officials de la

Hospital general: anada dels Sors. Consellers al sermó y miserere y a

sercar les cambrades dels malalts.

Casa de les Repenedides: visita.

Negoci del quint.

casa anaren lo despres dinar a les tres hores al hospital general de s.[ta] creu ha oir lo sermo y miserere y apres ab los Administradors de dit hospital sercaren les cambrades de aquell y de alli anaren a visitar la casa de les repanedides.

DIMARS a VIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent de y per raho de haver fet altre segon manament als s.[ors] concellers y mag.[ch] clavari de part del lloctinent de mestre Rational per raho del quint per temps de vint dies fonch per lo dit concell delliberat que attes la pnt. çiutat tenie son embaxador Hieronym de Navel en la cort de sa mag.[d] y de alli podie venir un nou orde de sa mag.[d] en beneffiçi de la çiutat que perso per ara no se innovas cosa alguna aserca de dit negossi sino que se fes una embaxada al s.[or] virrey per medi de dos cavallers fent a saber a sa ex.[a] com per part del lloctinent de mestre Rational se havie fet segon manament de vint dies per lo negossi del quint suplicant a sa ex.[a] volgues esser servit fer merce a la çiutat en continuar los bons officis fins assi havie fets axi en intersedir ab sa mag.[d] com altrament per la bona directio de dit negossi.

Embaxador en la Cort: atencions rebudes.

Dit die per quant los s.[ors] conçellers ab la staffeta passada reberen carta de Hieronym de Navel embaxador de la çiutat en la cort de sa mag.[d] ab la qual entre altres coses scrigue y dona avis als s.[ors] conçellers com en dita cort se li havien fetes moltes cortesies y agasaios per alguns grandes y prothonotari de sa mag.[d] y que entenie tot se havie de atribuir al s.[or] virrey per les cartes que de assi havie scrites en favor de la çiutat. E axi de part dels s.[ors] conçellers fonch feta una embaxada a sa ex.[a] per medi del s.[or] Fran.[ch] Xammar militar y del s.[or] Agusti Peixau çiuteda en agrahiment desta merce la qual embaxada stima molt sa ex.[a] offerint ab moltes veres continuar los bons offiçis fins assi havie fets per la çiutat.

Virrey: embaxada d' agrahiment per sos bons oficis a favor de la ciutat en la Cort.

Professó de pregaries per pluja.

DIVENDRES a X. de dit. — En aquest die demati a les deu hores se feu proffesso per dins la seu per pregaries de pluia a petitio de la çiutat en la qual anaren los s.[ors] concellers en virtut de delliberacio del conçell de çent de 7. del corrent y apres ohiren una missa baixa a la capella de s.[ta] Eulalia com es costum y lo despres dinar anaren al hospital general al sermo y miserere.

Hospital general: sermó y miserere.

Altra professó de pregaries per pluja.

DISAPTE a XJ. de dit. — Demati ha dita hora se feu tambe proffesso per dins la seu com la del dia antes y tambe hi anaren los s.[ors] concellers.

DILLUNS a XIIJ. de dit. — Demati ha dita hora se feu tambe proffesso per dins la seu y tambe hi anaren los s.ors concellers com los dies antes. Idem.

DIMARS a XIIIJ.° de dit. — Demati ha dita hora se feu tambe proffesso per dins la seu y tambe hi anaren los s.ors concellers y apres ohiren dita missa en dita capella de s.ta Eulalia. Idem.

DIMECRES a XV. de dit. — Festa de la gloriosa verge y martyr s.ta Madrona. — Per quant lo die antes plogue molt nos pogue fer la proffesso acostumada de anar ha dir lo offiçi en la sua s.ta casa y capella en la montanya de Monjuych per causa de haveri molt fanch sino que dita proffesso fonch porrogada per lo dimars proxim a 21. del corrent. Pluja. — Festa de Santa Madrona; professó prorrogada.

DON GARAU DE PEGUERA = conseller en cap.

DIVENDRES a XVIJ. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la çiutat lo syndich del molt Ill.e capitol pera fer a saber als s.ors concellers que si be ere veritat que lo dit molt Ill.e capitol havie porrogada la proffesso se havie de fer lo die de s.ta Madrona a 15. de dit per causa de haver plogut per lo dimars proxim hara havien delliberat se fes lo die de dema e que axi ho feyen a saber als s.ors concellers pera que fossen servits fer sa deguda obligaçio per part de la çiutat. Idem.

DISAPTE a XVIIJ. de dit. — En aquest die se feu dita proffesso per lo clero de la seu la qual ana ha dir lo offici en la iglesia de s.ta Madrona dalt en la montanya de Monjuych conforme se havie de fer lo die de la festa y los s.ors conçellers noy anaren sino que capellans de la seu ab capes aportaren les vares del talem en dita proffesso. Professo a Santa Madrona.

DIMARS a XXJ. de dit. — Festa de s.t Benet Abat. — Esta festa tingue principi lo die de vuy ha ser festa manada com lo die del diumenge en la pnt. çiutat de Bar.a y fonch publicada ab veu de publica crida y per les trones de les iglesies de la pnt. ciutat de part del Ill.im y R.im s.r Bisbe de Bar.a Festa manada de St. Benet Abat: sa instauració a Barcelona.

Dit die per quant acabaren los dies preffigits als ecclesiastichs per pagar la decima que los dies passats los fonch publicat so pena de excomunio mayor lata sententia, eren ja acabats ates que ninguns dells volgueren en manera alguna pagar dita decima sino foren los s.ors canonges de la seu y pares dels monestirs de dita çiutat se abstingueren de dir misses y altres pios suffragis no que se posas entredit algu y en les iglesies de hont pagaren Dècima dels ecclesiàstichs; pagament.

continuaren en les celebrations de dites misses y altres pios suffragis.

Hospital general: sermó y miserere y serca de les cambrades dels malalts per los Sors. Consellers.

DIVENDRES a XXIIIJ.° de dit. — En aquest die per ser divendres de quaresma los s.ors concellers anaren lo despres dinar a les tres hores al hospital general de s.ta Creu ha oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes acompanyats dels Administradors de dit hospital.

Embaxador en la Cort: carta.

DISAPTE a XXV. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual fonch legida una carta del s.or embaxador de la çiutat Hieronym de Navel de la cort de sa mag.d donant avis com ia los dies passats dona la embaxada al Rey nre. s.or y tambe havie parlat ab lo s.r conde duque y que se li havie dit informas lo concell supremo de Arago segons que mes llargament en la delliberacio de dit concell en la scrivania maior de la pnt. casa se conte y en dit concell se donaren del memorial ha stampat la ciutat per raho del negossi del quint conforme sta assi cusit en lo pnt. full (1).

Negoci del quint: memorial en dret estampat per la ciutat.

Celebració de brassos en la Deputació

DIMARS a XXVIIJ. de dit. — En aquest die se tingueren brassos en la deputatio en los quals ana lo s.or conceller segon per ser lo en cap militar en la forma solita en los quals prevalgue lo vot de la çiutat segons sta llargament continuat en poder del scriva major de la casa de la deputatio.

Studi: visita ordinaria.

DIMECRES a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die los s.ors concellers lo despres dinar a les tres hores anaren ab los de la vuytena al studi per la visita ordinaria del pnt. mes de mars.

Hospital general: sermó y miserere y serca de les cambrades dels malalts per los Sors. Consellers.

DIVENDRES a XXXJ. de dit. — En aquest die divendres de quaresma los s.ors conçellers lo despres dinar a les tres hores anaren al hospital general ha oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes acompanyats dels Administradors de dit hospital.

DON GARAU DE PEGUERA = conseller en cap.

ABRIL

Negoci del quint: segueixen los debats.

DISAPTE lo primer. — En aquest die se tingue concell de çent de y per raho de haverse presentat als s.ors concellers y

(1) Vejas l' Apèndix IX.

clavari de la pnt. çiutat de part del lloctinent de mestre Racional altre manament de deu dies per lo negossi del quint axi que fonch per lo dit concell delliberat que se fes una embaxada al s.or virrey per medi de dos cavallers suplicant a sa ex.a vulle ser servit de scriurer a sa mag.d y tot lo demes convingue per la bona directio del negossi segons que mes llargament se conte en la dita delliberacio en la scrivania mayor de la pnt. casa.

Dit die los s.ors concellers inseguint la dita delliberacio del concell de çent apres de disgregat aquell feren fer la dita embaxada al s.or virrey per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors militar y Agusti Pexau ciuteda la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im S.or

La çiutat de Bar.a supplica a v.a ex.a li fasse merce de representar a sa mag.d sa justitia y serveys y interposarse pera que sa mag.d li fasse la merce li supplica per los medis y forma que seran mes del servey de sa mag.d y beneffici de la çiutat que ho tindra ha molt particular merce de v.a ex.a»

A la qual embaxada respongue sa ex.a: «que de muy buena gana el lo scriviria a su mag.d y haria en esse negossio los buenos officios tocarian a su parte como lo havia echo y que tambien la çiudad por su parte se aiudasse en hazer lo mesmo.»

Dècima dels ecclesiàstichs: suspensió de censures als morosos.

DIMARS a IIIJ.° de dit. — En aquest die se posaren per los cantons de la ciutat y iglesias della unes lletres patents de part del s.or comissari Aposthol ich per raho de la decima dels ecclesiastichs contenint suspensio de çensures durant lo beneplacit de dit s.or comissari per los qui no havien pagat dita deçima y axi encontinent tornaren a continuar en çelebrar sos officis divinals.

Hospital general: sermò y miserere y serca de les cambrades dels malalts per los Sors. Consellers.

DIVENDRES a VIJ. de dit. — Los s.ors concellers per ser divendres de quaresma anaren al hospital general ab los officials de la casa ha oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes ab los Administrados de dit hospital.

Dijous Sant.

DIJOUS a XIIJ. de dit. — En aquest die per ser lo dijous s.t si be los s.ors conçellers acostumaven de anar a la seu noy anaren per les rahons atras ditas.

Divendres Sant.

DIVENDRES a XIIIJ.° de dit. — En aquest die divendres s.t tampoch los s.ors concellers no anaren a la seu per ditas rahons.

Benedicció de les fonts.

DISAPTE a XV. de dit. — En aquest die disapte de Pasqua tampoch no anaren los s.ors conçellers a la seu per la benedictio de les fons per ditas rahons.

DON GARAU DE PEGUERA = conseller en cap.

Pasqua de ressurrecció.

DIUMENGE a XVJ. de dit. — Festa de Pasqua de Resurrectio. — Tampoch los s.ors concellers no anaren en la seu per ditas rahons.

Embaixada de benvinguda al Sor. Marqués de Leganés.

DILLUNS a XVIJ. de dit. — En aquest die entenent los s.ors conçellers que lo s.or marques de Leganez ere arribat en la pnt. çiutat en consideratio de las moltas merçes que esta çiutat havie rebudes de sa ex.a li fonch enviada una embaxada per medi dels s.ors Joseph de Bellafilla militar y Bertran Desvall çiuteda lo qual trobaren en la casa del s.or duch de Cardona en lo pla de s.t Fran.ch representantli ab aquella lo particular contento se havie tingut de sa vinguda y que en tot lo que esta çiutat lo pogues servir ho farien ab molt gran voluntat: la qual embaxada rebe lo dit s.or marques ab molt gran contento y stimatio fent molt grans cumpliments y cortesies als dits s.ors embaxadors tractant los sempre de v.a s.a

Contrafacció de les constitucions de Catalunya: embaixada als Sors. Deputats.

DIMECRES a XVIIIJ.° de dit. — En aquest die los s.ors concellers per quant per part del molt Ill.e bras militar sels ere stada feta una embaxada en scrits enviaren aquella als s.ors deputats del general de Cathalunya per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors militar y Joan Batista Cudina çiuteda la qual es del thenor seguent.

«En los brassos que per part dels molt Ill.es diputats de aquest principat y comptats se manaren juntar a effecte que las persones dels tres staments diguessen lo que sentian sobre la forma que se havie de tenir en lo reparo de la contrafactio se feya en las constitutions de Cathalunya ab la pragmatica manada publicar per lo Rey nre. s.or al primer de juliol 1630. despres de ponderat lo concell dels Assessors que publicament se mana llegir y havent discorregut sobre la consulta de materia tant grave aconcellaren als molt Ill.es diputats manassen exir judicialment al syndich del general la exequtio de la qual cosa los ha suplicat lo stament militar per medi de son syndich ab

moltes veres tenint attendentia al be comu que resultava ha aquest principat de que se isques a la deffensa de las constitutions en lo cas y forma predita y no obstant que han precehit per part de dit stament militar totes estes diligençies no es stat possible alcansar de dits s.ors diputats lo que tant justament se suplicava y ab tant savia y madura delliberaçio los ere stat aconsellat, y axi ha pres resolutio sels tornas de nou ha suplicar ab embaxada fossen servits manar al syndich del general isca judicialment a la deffensa representant los la queixa se te de no haver manat proçehir com sels aconsella y en cars no vullen ferli merçe ha determinat isques son syndich del bras militar ha fermar dupte per lo reparo desta contrafactio fent los donar scriptures ab que sels conmine de manarlos en visita sta omissio y fer que sels ne forme y prosseguesca querela y advertint dit stament militar quant interessa v. s. en la puntual observançia de las constitutions tenint experimentat lo emparo que ha sempre trobat molt propiçi y favorable en v. s. pera semblants ocasions supplica a v. s. ab lo mayor encariment pot se servesca com ha acostume honrrarlo afavorint tant justa demanda ab los medis que de mes efficaçia aparexeran pera alcansar lo ques preten.»

A la qual embaxada respongueren los s.ors deputats que en aquell punt tenien aiuntats los Assessors per dit negossi y ho staven mirant y tractant y que en tot lo que tocarie per sa part ho farien ab moltes veres.

Festa de Sant Jordi.

DIUMENGE a XXIIJ. de dit. — Festa de s.t Jordi. — Los s.ors concellers no anaren a la deputatio per les rahons atras ditas.

Contenció ab lo Capitol de la Seu: embaixada al Virrey.

DILLUNS a XXIIIJ.° de dit. — En aquest die los s.ors conçellers inseguint la delliberaçio del concell de çent çelebrat a 22. del corrent feren embaxada al s.or virrey la qual apres de haver ley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im S.or

La çiutat de Bar.a resta molt agrahida de la merçe li fa v.a ex.a en volerse posar per medianer pera compondrer las differentias quey ha entre ella y lo capitol de sta s.ta Iglesia y resta molt assegurada que passant per mans de v.a ex.a tindria lo bon succes ques desija per lo amor que v.a ex.a te a la çiutat. Empero lo savi concell de çent a qui se es proposat aquest fet

ha resolt de representar a v.ª ex.ª que las causas ques porten devant del molt R.nt canceller entre las ditas pars stan ja molts dias fa a punt de declararse fetas las provas per les pars, y que la çiutat ha instat sempre y insta la declaratio dellas, y lo mateix ha fet y fa Hieronym de Navel embaxador per aquest effecte tremes a sa mag.d fentli alli grans instantias pera que sa mag.d sie servit manar que ab tota brevedat se despatxen ditas causas, que ha de esser lo unich remey de atallar y acabar stas differençias, perque la experientia de molts anys ha mostrat y mostra que no han bastat concordias y conçerts que sen han fets molts en diversos temps, perque lo capitol se acontentas passar per lo que stava conçertat, ans sempre es anat exçedint y prenentse mes en gran dany de la çiutat y de la cosa publica per que a llur exemple venen ha fer lo mateix los monestirs y com noy ha hagut sententia prohibitiva vuy allegan possessio del que es merament exçes y usurpaçio manifesta y com no tinga la çiutat poder ni ley hage en la provinçia, si no es ab grandissims danys y molestias de plets y altrament pera ferlos guardar les concordias, y axi sempre la çiutat va perdent, creu la dita çiutat que v.ª ex.ª tindra a be que stas differentias se acaben per las declarations que de proximo se speran fahedores per lo molt R.nt cançeller a qui toca pus los proçessos stan a punt que no falta sino posarhi la ma pera declarar y fetas stas declarations çessaran las difficultats quey ha haguts sempre de ferlos observar las concordias perque al que sera declarat ningu podra contravenir perque hi ha remeys tant contra ecclesiastichs com seculars en la provinçia pera fero observar. Y en conformitat de asso que ha sa mag.d es stat representat per lo embaxador de la çiutat ab sa Real carta dada en Madrid als 7. del corrent dos dies despres de la de sinch que v.ª ex.ª fa mentio en lo paper donat per v.ª ex.ª mana expressament que ab tota brevedat se despedescan ditas causas sens tractar del concert de que parla de sinch. Perso representant a v.ª ex.ª estas cosas supplica la çiutat per llevar los inconvenients que en la observantia portan las concordias sie de son Real servey tenir a be y fer merçe a la çiutat de acontentarse, que estas differentias tingan fi per las ditas declarations y no per concordia y juntament manar en exequcio de la Real carta de sa mag.d de 7. del corrent ques presenta a v.ª ex.ª que ditas causas sien declarades ab la brevedat que lo negossi requereix y per que v.ª ex.ª stiga enterat

de quant ha strenyat en altres ocasions sa mag.d al capitol stas pretentions de vendre pa y altres que hara vol sustentar se dona copia a v.a ex.a de unes Reals cartas que mana scriure en lo any 1613. en aquesta materia.»

A la qual embaxada respongue sa ex a: «que el havia seguido el orden que su mag.d en su Real carta le dava de que se pusiesse por medio en componer esse negossio entre la çiudad y el cabildo desta s.ta Iglesia y que el scriviria ha su mag.d la determinaçion de la çiudad y mandaria se dispidiesse la causa con la meyor brevedad possible y haria por su parte los mesmos buenos offiçios que hasta hahi havia echos por la justitia quietut y beneffiçio de la çiudad.»

Copia de la carta que sa mag.d envia ha sa ex.a a 7. del corrent ques presenta a sa ex.a com dalt se conte que es del thenor seguent.

«El Rey.

Muy Ill.e duque de Segorbe y Cardona caro primo de mi conseio de stado lugartiniente y capitan general. Por parte de la çiudad de Bar.a se me ha representado que trata çierto pleyto de contençion en la R. Audiencia desse prinçipado con los canonigos y cabildo de la iglesia cathredal de la misma çiudad a relaçion del cançiller, sobre el exerçiçio de las jurisdiçiones que ambas partes pretenden tener en la dicha çiudad, y que demas de los grandes y exçessivos gastos que ha echo en siguimiento del hasta aqui los temen mayores con mas algunos scandalos y dissentiones sino se declara con brevedad: supplicame que para excusarlos mande que se despache y porque es justo y mi voluntad que assi se haga para prevenir lo dicho y para que las partes gosen de quietud y cada uno sepa lo que deve hazer hos encargo que sin dar lugar a dilaçiones ni otras cosas que puedan impedir el breve despacho, o, declaracion de la dicha causa tengays la mano en que assi se haga administrando justitia con igualdad y sin respetos E sea muy Ill.e duque caro primo mio nro. S.or en vra. continua guarda Data en Madrid a VIJ. de Abril MDCXXXIIIJ.o

Idem.: carta del rey al virrey.

Yo El Rey.

J. La.us de Villanueva Secretarius.

Al virrey de Cathalunya.»

Idem.: carta de crehensa del rey Felip III a son embaixador en la Cort romana.

«El Rey.

Ill.^{e} duque del nro. conseio y nro. embaxador: a veynte y siete de mayo proximo passado mande screviros la carta cuya copia sera con esta en que como haveys visto os encargava que en virtud de la carta en vuestra crehençia que se os embio para su S.^{d} le suplicasedes en mi nombre tuviesse por bien de mandar a los clerigos y religiosos y religiosas de los monesterios de mi çiudad de Bar.^{a} que grangean y negoçian en amassar y vender pan cosido, que dexen este trato por ser tan indeçente y ageno de su proffession y ministerio y porque agora me ha scrito la dicha çiudad representandome de nuevo los muchos danyos que en esto reçive, que ha un que el syndico que en essa corte assiste para esto solo efeto insta continuamente el remedio no le ha podido conseguir ni se spera tan presto por la contradiçion grande que se les haze como en particular lo entendereys de dicho syndico supplicome fuesse servido mandaros escrivir de nuevo sobre ello en todo encaresimiento y por ser justo lo que supplican he tenido por bien de hazerlo embiando os otra para su S.^{d} en vra. creençia y ansi os encargo y mando que en virtud della le suppliqueys de nuevo en mi nombre tenga por bien de mandar que sin replica ni dar lugar a mas gastos se les prohiba a los dichos ecclesiasthicos y religiosos este ministerio tan ageno de su proffession hasiendo aserca dello los offiçios muy apretados con los cardenales St Eusebio y Milino a quien sta cometido este negossio dandoles las cartas que tambien se les escriven de nuevo sobre ello y me avisareys como se huviere echo que quiero entenderlo y sere de vos muy servido. Data en Madrid a 27. de março 1613.

Yo El Rey.

Don Franc.^{us} Gassol protonotarius.»

Idem.: carta del rey Felip III al St. Pare.

«Muy s.^{to} Padre, viendo la instantia grande que la çiudad de Bar.^{a} haze y las justas causas que tiene para pretender de que se prohiba ha todos los ecclesiastHicos, religiosos, y religiosas della el amassar y vender pan cosido por los danyos que le resultan, he mandado de nuebo escribir a mi embaxador sobre esto lo que del entendera v. s.^{d} a quien supplico muy humilmente que dandole entera fee y creençia tenga por bien de

condecender en ello que lo reçibire en singular graçia y benefficio de v. Beatitud cuya muy s.[ta] persona nro. S.[r] guarde al prospero y feliçe regimiento de su universal iglesia: de Madrid a 17. de Març̧o *1613*.

De v. san.[d] muy humilde y devoto hijo don Phelipe por la graçia de Dios Rey de Castilla, de Aragon, de Leon, de las dos Sçiçilias, de Hierusalen, de Portugal, de Navarra, y de las Indias etc. que sus muy s.[tos] pies y manos besa.

El Rey.

Gassol.»

«Don Phelippe por la graçia de Dios Rey de Castilla, de Aragon, de Leon, de las dos Sçiçilias, de Hierusalen, de Portugal, de Navarra, y de las Indias etc.[a] Muy R.[do] en Xpto. padre cardenal St Eusebio muy caro y muy amado amigo: con carta de veynte y siete de mayo del anyo pasado 1612. mande escriviros sobre la pretention que la çiudad de Bar.[a] tiene de que se prohiba a los clerigos, religiosos y religiosas della el amassar y vender pan cosido por los danyos que le resultan y haviendo agora entendido por uno de los concelleres de dicha çiudad de dos de hebrero mas serca passado que toda via insisten los sobre dichos en contradesirles y que no se remedia os ruego muy afectuosamente que por vra. parte aiudeys a la prohibiçion sin dar lugar a mas dilaçiones que en ello reçivire de vos muy grata complaçentia y sea muy R.[do] en Xpto. p.[e] cardenal nro. muy caro y muy amado amigo nro. S.[or] en vra. continua guarda: de Madrid a XVIJ. de Març̧o MDCXIIJ.

Idem.: lletras de dit monarca als cardenals Sant Eusebio y Millino.

Yo El Rey.

Don Franc.[us] Gassol Protonotarius.

En la misma conformidad se escrive al cardenal Millino.»

«Concordant cum suo originali recondito et custhodito in scribania majori domus civitatis Bar.[e]

J. Agramunt Secretarius.»

Copia del paper que lo s.or virrey dona als s.ors conçellers dijous proppassat quey anaren los s.ors concellers.

Idem.: Sa magt. confereix la composició del negoci al virrey.

«Su mag.d que Dios guarde en carta de 5. deste me ha remitido los memoriales que el embaxador de v. s. y el cabildo desta s.ta iglesia le han presentado sobre sus differentias mandandome que yo trate de su composition y assi por esto como por lo que siempre la he deseado y que se conserve la buena conformidad entre v. s. y el cabildo deseare se ajuste y para que se haga ohire las personas que v. s. y el cabildo nombraren para conferir tratar y discurrir sobre esto en mi presentia y aiudare con los medios mas utiles a la paz y concordia entre partes que siempre le han tenido y tanto stimo y amo.»

Festa de St. March.— Cònsols de la Llotja: extracció.

DIMARS a XXV. de dit. — Festa de s.t March. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual entre altres coses se feu extractio de consols de la lonia y foren extrets los seguents

mossen Fran.ch Fivaller militar }
Hieronym Llussia mercader } CONSOLS DE LA LONJA.

Negoci dels quints.

DIJOUS a XXVIJ. de dit. — En aquest die los s.ors conçellers inseguint la delliberacio del concell de cent celebrat a 25. del corrent feren fer una embaxada ab vot y parer de la setsena anomenada per materia de quints al s.or virrey per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors militar y Joseph Miquel Quintana çiutada la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im s.or

Ab differents embaxades se ha suplicat a v.a ex.a per part de la pnt. çiutat fos servit manar que fos sobresegut en la instantia ques feya en lo offici de mestre Rational sobre la exaccio del quint ques preten ser degut a sa mag.d de las impositions de dita çiutat attes que dels memorials privilegis y papers que ha v.a ex.a se son presentats consta de la justitia notoria de la çiutat y que juntament fos de son servey interçedir ab sa mag.d tingues a be ques sobresegues en las molestias que se li causaven y causan en lo dit offici de mestre Racional y perque ara de nou ha vingut a notitia dels conçellers que vuy son uns

tractes y conçerts ques feren entre lo s.or conde duch, conde de Osona vuy marques de Itona y la çiutat en lo any 1623. sobre lo jurament del Bisbe de Bar.a per lloctinent y capita general en los quals entre altres caps ni havie hu que tenie respecte als quints suspenent la demanda dells fins a la conclusio de las primeras corts conforme consta ab los papers aucthentichs que a v.a Ex.a se presentan que es raho que se li guarde y observe a la çiutat com se li son guardats los demes de dits tractes cumplint la promesa de aquells que sols falta cumplir la concernent los quints. Perso donant notitia a v.a ex.a de ditas cosas perque ab major raho puga fer ha sta ciutat la merce que spera a v.a ex.a torna suplicar de nou sie servit manar que en lo offici de mestre Racional se sobresega en los procehiments se fan en raho de dit quint y intercedir ab sa mag.d que relleve a la çiutat destas molestias y sie de son Real servey manar se li cumple y observe lo que en los tractes sobre dits li fonch promes que a mes es cosa justa ho rebra a merçe de v.a ex.a»

A la qual embaxada respongue sa ex.a «que bien sabia la çiudad lo quanto el la queria y ha sus cosas y que mandaria ver los papeles le dan y en lo demas haria los mesmos buenos officios que hasta aqui havia echos en beneficio de la ciudad.»

Dit die inseguint la mateixa delliberacio del concell de çent se feu embaxada per medi dels matexos s.ors embaxadors al R.im s.or dil Garçi Manrriquez Bisbe de Bar.a la qual apres de haver ley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.e y R.im s.or

A la çiutat de Bar.a se han fets manaments per lo offici de mestre Racional perque donas compte y raho de las impositions ques reb en la pnt. ciutat y pagas lo quint dellas al Rey nre. s.or per rellevarse de la qual molestia ha fetes totes les diligencies possibles extrajudicials axi ab sa mag.d per medi de son embaxador que alli te per dit effecte com ab sa ex.a y los continue vuy actualment inseguint lo que feu la mateixa çiutat en lo any 1620. y 1621. ha ocasio de semblants manaments y no obstant que la justitia notoria que les hores representava la çiutat per medi de sos embaxadors fine poderosa perque de fet se sobresegues en dits manaments y la çiutat no fos molestada pero vuy representant la mateixa justitia nou pot obtenir con-

fia empero conseguiro per medi de v. s.ª en qui te posada tota sa confiansa perso a v. s. supplica la çiutat sie servit que per tots los medis y camins possibles que mes ha proposit aparexera interposarse ab sa mag.ᵈ ab sa ex.ª y tots los demes que convinga a effecte que la çiutat puga conseguir son obtat y per que v. s. ab maior raho puga fer sta merce a la çiutat presenta a v. s. un memorial en dret fet per raho de dits quints en favor de la çiutat y juntament una copia aucthentica de uns tractes ques feren en lo any 1623. (1) ha ocasio del jurament del bisbe de Bar.ª en lloctinent y capita general entre lo s.ᵒʳ compte duch, compte de Osona vuy marques de Itona y la çiutat entre los quals ni havie hu del sobresehiment de la demanda dels quints fins a la conclusio de les primeres corts que no se li es guardat ans falta encara pera complir essentli complits los demes ques promet la çiutat de v. s. que favorint sta pretentio alcansara per son medi que se li cumpla aquexa promesa.»

A la qual embaxada respongue sa s.ʳⁱᵃ: «que el miraria los papeles y que en todo lo que podria haser por el beneffício de la çiudad lo haria con muchas veras como tenia particular obligaçion.»

Idem. DIVENDRES a XXVIIJ. de dit. — En aquest die inseguint la mateixa delliberacio del conçell de çent se feu embaxada per medi dels matexos s.ᵒʳˢ embaxadors als s.ᵒʳˢ diputats del general de Cathalunya la qual apres de haverlels explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.ᵉˢ s.ᵒʳˢ

Ab altres se ha suplicat a v. s. fos servit de procurar per tots los camins possibles fer merce a la çiutat que fos rellevada de las molestias que li fan en lo offici de mestre Racional per la pretentio del quint de las impositions de la çiutat y perque v. s. puga ab maior raho afavorir sta pretentio se dona notitia a v. s. de uns tractes que en lo any 1623. per ocasio del jurament del bisbe de Bar.ª en lloctinent y capita general se feren entre lo s.ᵒʳ conde duch, conde de Osona vuy marques de Itona y la çiutat en los quals tractes ni havie hu que tenie respecte al sobresehiment dels quints fins a la conclusio de las primeras corts

(1) Vejas l'Apèndix X.

lo qual es raho se li guarde y serve com se li son guardats los demes alli contenguts que sols falta aquest pera complir. Perso los conçellers dexant copia en poder de v. s. de dits papers auctentichs y del memorial en dret que per dita raho ses fet en que consta de la notoria justitia de la çiutat a v. s. supplica la çiutat sie servit interposarse en stas cosas axi ab sa mag.ᵈ ab sa ex.ª com ab los demes que convindra a effecte que la çiutat vinga ha alcansar lo que desija que ab tan bon medi com de v. s. confia ho conseguira.»

A la qual embaxada respongueren los s.ᵒʳˢ diputats que stigues molt çerta la çiutat que en tot lo que tocarie als s.ᵒʳˢ diputats fer per la bona directio del negossi ho farien ab molt gran voluntat per la correspondentia que sempre se te la una casa ab laltra.

DISAPTE a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die se feu semblant embaxada per los matexos s.ᵒʳˢ embaxadors al molt Ill.ᵉ bras militar donantli tambe copia dels dalt dits papers a la qual fonch respost que ho veurien y tractarien y tornarien resposta als s.ᵒʳˢ concellers. Idem.

DIUMENGE a XXX. de dit. — En aquest die los s.ᵒʳˢ conçellers inseguint la delliberacio del concell de çent çelebrat lo die de air feren fer una embaxada al s.ᵒʳ virrey per medi dels s.ᵒʳˢ Luys Lull y de Boxadors militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del tenor seguent. Idem.

«Ex.ⁱᵐ s.ᵒʳ

Lo savi concell de çent tingut als 29. del corrent ha determinat de enviar un correu a tota diligencia per donar raho al ex.ⁱᵐ s.ᵒʳ conde duque de com en lo offici de mestre Racional se tractava y tracta de inquietar y molestar a la çiutat per raho del quint de las impositions en preiudici del tracte y concert y de la paraula que en nom de sa ex.ª li dona lo compte de Osona de parar en stas pretentions de quints, fins a la conclusio de las primeras corts per lo servey feu sta çiutat a sa mag.ᵈ en lo jurament del Bisbe de Bar.ª que fonch anomenat lloctinent y capita general en aquest principat en lo any 1623. de que ab altre embaxada feta als 27. del corrent ne ha fet sabidor la çiutat a v. ex.ª y perque totas las confiansas te posades la çiutat en v.ª ex.ª ha determinat lo savi conçell de çent se suplicas

com suplica a v. ex.ª sie de son servey ferli merce de honrrarla ab una carta per lo s.or conde duque en raho de que no permeta se altere ninguna cosa en raho de dit concert y paraula donada per dit compte de Osona en nom de sa ex.ª ans se continue la exequcio de aquella conforme lo concert fins a la conclusio de las primeras corts que ab tant bon medi de v.ª ex.ª se promet la çiutat tot bon succes.»

A la qual embaxada respongue sa ex.ª que «bién sabía la çiudad que todo lo que el havia podido hazer por ella lo havia echo con muy grande voluntad y lo haria de aqui adelante y que en lo demas bolveria respuesta con brevedat.»

Dit die lo s.or virrey envia la resposta en scrits que es del thenor seguent: «Bar.ª Abril 1630. [sic] 1634. Respuesta a la embaxada que en 30. de Abril 1634. dieron Luys de Boxadors y Miguel de Quintana al duque de Sogorbe y Cardona.

Su ex.ª ha visto la embaxada que oy en nombre de v. s.ª le han dado Luys de Boxadors y Miguel Quintana y con muy gran gusto hisiera lo que v. s. le pide a no haver ja embiado ha su mag.d con correo a toda diligencia los papeles que en 27. deste le truxeron los mesmos en nombre de v. s. y mientras que v. s. no obrare no podra haser otra cosa mas que tener la mano en que se exequten las ordenes de su mag.d y que se guarde a v. s. justitia.»

Dit die per medi dels s.ors Joseph de Bellafilla militar y Bertran Desvall çiuteda fonch tornada resposta del molt Ill.e bras militar als s.ors concellers en respecte de la embaxada feta a 29. de dit en scrits que es del tenor seguent.

«Lo bras militar ohida la embaxada de v. s. ha presa resolutio de fer a saber a v. s. com ha anomenades persones les quals tingan ple poder de posar en exequcio totes les diligençies que aparegan convenir en beneffici del negossi ques tracte y ha aparegut a dites persones nomenades donar principi scrivint una carta al s.or compte de Olivares duque de s.t Lucar, copia de la qual donam a v. s. suplicant la sie v. s. servit manar advertir totes les demes coses que aparega convenir que lo bras militar acudira ab tota puntualitat al servey de v. s.»

Dit die vingueren ab embaxada en casa de la ciutat als s.ors conçellers y setsena per materia de quints anomenada, los honorables deffenedors de la lonia de la mar de dita çiutat acom-

panyats de alguns mercaders los quals vingueren pera suplicar als s.[ors] concellers de part dels s.[ors] consols y stament mercantivol que per quant la lonia tambe stave ab les mateixes afflictions de semblants manaments del lloctinent de mestre Racional per la demanda dels quints attes la lonia ere filla de eixa casa y tots los privilegis que ella tenie se eren obtinguts a petitio de la çiutat que axi volgues sa s.[ria] ser servit fer merce a dita lonia en exir a la deffensa de dit negossi que tot ell dexaven en ma dels s.[ors] concellers pregant los fossen servits ab la brevedat que lo cars requer representarho al savi concell de cent pera que de aquell isques una bona resolutio en beneffici de dit negossi. A la qual embaxada respongue lo s.[or] conceller en cap en veu sua y dels demes s.[ors] conçellers companys seus que los s.[ors] concellers se llastimaven ab moltes veres de son treball y aflictio com del propri de la çiutat y que ab la maior brevedat los serie possible manarien fer aiuntar lo savi concell de çent al qual donarien raho de aquest fet y que stigues molt certa la lonia que en tot lo que la çiutat pogues fer en son beneffici ho farie ab molt gran voluntat per les molt justes rahons li incumbien a la pnt. çiutat de havero de fer y donaren un memorial a cada hu dels s.[ors] conçellers y de dita setsena del que la lonia ha fet stampar per la deffensa de dit negossi lo qual es del thenor seguent (1).

DON GARAU DE PEGUERA = conseller en cap.

MAIG

Matrícula de ciutadans honrats.

DILLUNS lo primer. — En aquèst die se feu la matricula dels çiutedans honrrats de la pnt. çiutat en la casa de la çiutat en la forma solita.

Negoci del quint: visura dels llibres de les imposicions de la ciutat, per lo lloctinent de Mestre Racional.

DIMARS a IJ. de dit. — En aquest die en exequcio del manament fet a 7. de Abril proppassat als s.[ors] concellers y clavari de dita çiutat de part del lloctinent de mestre Racional de que per lo die de vuy a les dos hores despres dinar ab continuatio de dies lo dit lloctinent de mestre Racional ab les persones pera dasso per ell anomenadores y les de la çiutat se conferirian en dita casa de la çiutat pera veurer los llibres de les

(1) Vejas l'apèndix XI.

impositions de dita çiutat, a effecte de que se pogues fer lo compte del quint tocave a sa mag.^{d} de ditas impositions desde les ultimes corts del any 1599. fins tot lo any 1633. inclusive, ha tres quarts de les tres horas de despres dinar vingueren en la pnt. casa de la çiutat lo s.^{or} don Garau de Guardiola llocti-nent en lo offici de mestre Racional acompanyat del d.^{r} micer Phelip Vinyes d.^{r} del Real concell y advocat patrimonial de sa mag.^{d} de Joan Matxi y Pere Broca coadjutors de dit Ra-tional de Fran.^{ch} Trobat scriva de manament y de .T. Raffe-ques procurador fiscal patrimonial los quals entrats dins la istantia del trentanari ha hont trobaren los s.^{ors} concellers se assentaren ço es lo dit s.^{or} don Garau de Guardiola entre lo s.^{or} conceller en cap y ters y lo dit d.^{r} Vinyes entre lo s.^{r} conceller segon y quart y assentats que foren lo dit s.^{or} don Garau de Guardiola digue y explica als s.^{ors} conçellers y mag.^{ch} clavari que alli staven com ell venie per lo dalt dit y de asso y del que respongueren los s.^{ors} conçellers se lleva acte per Jaume Agra-munt scriva mayor de la pnt. casa y dit Fran.^{ch} Trobat scriva de manament simil et in solidum stipulantes y axi sta tot con-tinuat en la scrivania maior de la pnt. casa.

Festa de Santa Creu.

DIMECRES a IIJ. de dit. — Festa de s.^{ta} Creu. — En aquest die si be los s.^{ors} conçellers acostumaven de anar ab promens a la seu ha oir lo offiçi noy anaren per les rahons atras ditas.

Negoci del quint.

Dit die despres dinar se tingue concell de çent per lo dalt dit negossi conforme llargament se conte en la ma corrent en la scrivania mayor de la pnt. casa en lo qual conçell vingue una embaxada per los consols de la lonia de la mar de dita çiutat per lo mateix negossi se demana tambe ha dita lonia del quint y stigueren assentats ço es lo s.^{or} consol militar al costat apres del primer prom cavaller, o, çiuteda y lo consol mercader a laltra part lo primer de son stament.

Idem.

DIJOUS a IIIJ.^{o} de dit. — En aquest die vingueren ab emba-xada en la casa de la çiutat los s.^{ors} Joseph Miquel Quintana çiuteda y micer ..... (1) Fontanet militar de part dels molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats del general de Cathalunya los quals digueren y explicaren als s.^{ors} concellers com los s.^{ors} deputats havien feta embaxada al s.^{or} virrey per lo negossi concorrent dels

(1) Se troba en blanch.

quints y que havent tornada la resposta lo s.^{or} virrey la enviarien y farien a saber encontinent a sa s.^{ria}.

Dit die los s.^{ors} conçellers inseguint la delliberacio del concell de çent çelebrat lo die de air anaren ab embaxada al s.^{or} virrey la qual apres de haver ley donada y explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.^{im} s.^{or}

Supplica esta çiutat a v.^{a} ex.^{a} li fasse merçe de intersedir ab sa mag.^{d} y suplicarlo se apiade della manant tractar extrajuditialment sa deffensa en la pretentio dels quints que te lo procurador fiscal patrimonial y axi mateix ho suplica per lo stament mercantivol de la llotja de la mar sa filla y per ella eregida y governada, com ho espera de la grandesa de v.^{a} ex.^{a}»

A la qual embaxada respongue sa ex.^{a} de paraula lo seguent. «Por differentes embaxadas me ha pedido v. s.^{a} lo que hagora, y jo por servir a la çiudad tengo scrito y suplicado a su mag.^{d} lo que la çiudad me ha pedido y deseo tanto su beneficio como lo de mi casa, y se muy bien que esta çiudad como tan fiel a su Rey y s.^{or} le ha servido en muchas quantitades de dinero una vez con sinquenta mil scudos, otra dotse mil y otra con çien mil, y veo que son quantitades grandes y muy considerables, pero veo tambien que su mag.^{d} ha resuelto saber lo que la çiudad le deve del quinto y para ello tengo yo los ordenes tan apretados como he dicho otras veses a v. s.^{a} su mag.^{d} justiffica su causa poniendo su pretention a terminos de justitia, si la çiudad tiene privilegios con los quales pretenda no tenerla su mag.^{d} dedusgalos en la causa que su mag.^{d} mandara se le haga, algun tiempo sabra de mis hijos la çiudad los serviçios le he echo y para esto de los quintos he tomado este cargo para poder en ello mas servir a la çiudad que si viniere otro virrey no huvieran hido las cosas como hasta hagora, yo en quanto podre servire la çiudad pero ella deve aiudarse, o, sea compareçiendo en la causa, o, de otra manera pero pensar que falte yo a la fidelidad en orden a mandar exequtar lo que la justitia declarare, no lo ha de querer la çiudad que en ello me echare a perder a mi mismo a mi casa y a la misma çiudad:

vealo en consejo de çiento y quite las passiones proprias y atienda solamente al benffiçio de la çiudad.»

Cònsols de la Llotja: jurament.

DISAPTE a VJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores fonch lo jurament dels mag.chs consols de la lonia de la mar de la pnt. çiutat en lo qual anaren los s.ors conçellers tenintne plen poder del conçell de çent acompanyats ab la agraduatio que sta llargament continuada en lo llibre que aporta lo scriva de les obres lo qual jurament se feu en la forma solita de altres anys.

Segueix lo negoci del quint.

DILLUNS a VIIJ. de dit. — En aquest die demati stant aiuntats los s.ors conçellers y setsena anomenada per materia de quints vingueren ab embaxada los honorables deffenedors acompanyats de alguns mercaders de part dels mag.chs consols y stament mercantivol de la lonia de la mar de dita çiutat fahent a saber ha sa s.ria com de part del lloctinent de mestre Racional sels ere stat fet un manament de tres dies per lo negossi del quint. E que axi sa s.a volgues ser servit de amparar y aiudar en tot lo que li fos possible en aquella casa de la llotja en sta pretentio del quint per les causes y raons tan justes y en altras embaxadas ditas y refferidas que ho rebrien ha molt particular merce. A la qual embaxada fonch respost per lo s.or conçeller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus y ab vot y parer de dita setsena que los s.ors conçellers staven molt apaserats de son treball y que en tenir concell de cent lo qual procurarien juntar lo mes prest los fos possible y ne donarien raho en aquell y que stigues molt certa la llotia que tot lo que sta çiutat pogues fer per ella ho farie ab moltes veres.

Mort de la sogra del Sor. Conseller segon.

DIMARS a VIIIJ.o de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingueren en la pnt. casa de la çiutat los s.ors Joseph de Bellafilla militar y Nicholau Bonet çiuteda de part del s.or conçeller segon del pnt. any per fer a saber als s.ors conçellers companys seus com lo die de air a la tarda fonch n.re S.or servit de aportarsen a la sua s.ta gloria la anima de la s.ra sa sogra.

Idem. — condol dels Senyors Consellers.

DIMECRES a X. de dit. — En aquest die demati a les deu hores los s.ors conçellers enviaren los s.ors Joan Fran.ch Cudina y Joan Batista Cudina çiutedans honrrats de Bar.a en casa del s.or conçeller segon pera donarli de part dels s.ors concellers lo pesame de la mort de la s.ra sa sogra que sie en lo çel lo qual

s.or conceller segon ho rebe ha molt particular merce y stimatio dels s.ors concellers companys seus.

DILLUNS a XV. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA. = conseller en cap.

DISAPTE a XX. de dit. — En aquest die se tingue conçell de çent en lo qual fonch delliberat entre altres coses que los s.ors concellers de assi al devant puguen anar concistorialment en totes les proffessons axi del die de Corpus cap de octava della vigilia de Corpus a la plassa de s.t Jaume y en altres iglesies conforme disposa lo serimonial segons que mes llargament sta contengut en dita delliberacio en la scrivania mayor de la pnt. casa.

Cerimonial: s'aixeca la prohibició accidental d'anar los Sors. Consellers a les profesons y festes relligioses.

DIUMENGE a XXJ. de dit. — En aquest die demati a les vuyt hores entraren los cathius cristhians que la Religio de n.ra S.ra de la Merçe havia rescatat de la çiutat de Tunis terra de infels si be no eren mes de alguns vint perso que los demes se eren restats vers les pars de Italia de hont eren naturals, y los dits entraren ab proffesso dels pares de la Merçe ab los tabals trompetes y menestrils de la çiutat ab les cotes de domas carmesi partint del portal de mar y anant en la seu ha hont se feu solempne offici y sermo y acabat aquell ab la matexa proffesso sen tornaren al monestir de n.ra S.ra de la Merçe.

Entrada de catius cristians deslliurats.

DILLUNS a XXIJ. de dit. — En aquest die se comensaren ha fer les proffessons de les lladanies la qual acompanyaren los s.ors conçellers tenintne plen poder del concell de çent çelebrat a XX. del corrent y anaren ha dir lo offici en la iglesia de s.t Pau y alli stigueren assentats ab ses cadires y coxins de vellut carmesi al costat del s.or Bisbe de Bar.a

Lledanies.

DIMARS a XXIIJ. de dit. — En aquest die se continuaren ditas proffessons de las lladanies la qual acompanyaren los s.ors concellers conforme lo die de air y anaren ha dir lo offici en la iglesia de s.t Pere y alli stigueren assentats tambe com lo die antes al costat del s.r bisbe de Bar.a

Idem.

DIMECRES a XXIIIJ.o de dit. — En aquest die se acabaren dites proffessons de les lledanies la qual tambe acompanyaren los s.ors concellers y anaren ha dir lo offici en la iglesia de s.t Miquel ha hont stigueren assentats al costat del s.or bisbe de Bar.a com los dos dies antes.

Idem.

DIJOUS a XXV. de dit. — Festa de la Assentio. — En

Festa de la Ascenció.

aquest die demati a les vuyt hores los s.^{ors} concellers tenintne plen poder del concell de çent çelebrat a 20. del corrent se aiuntaren ab sos promens en lo porxo de s.^{t} Jaume per anar ha oir lo offici en la seu y al voler partir de dit porxo de s.^{t} Jaume se susçita alguna difficultat entre dos de dits promens aserca de la edat del hu al altre de tal manera que per no poderse alli de prompte averiguar resta hu dels s.^{ors} conçellers ab son prom en dit porxo de s.^{t} Jaume y los demes s.^{ors} conçellers ab sos promens sen anaren en la seu y alli en son lloch acostumat ohiren lo offici.

Cerimonial: questió de precedencia entre prohomens dels Sors. Consellers.

Justes en lo Born.

Dit die despres dinar se feren les justes en lo Born y los s.^{ors} concellers noy anaren per starne privats per lo concell de çent.

Pregaries en rahó al estat greu de la cristiandat y real monarquia: convit del Ille. Capitol de la Seu als Sors. Consellers.

DISAPTE a XXVIJ. de dit. — En aquest die vingueren ab embaxada lo s.^{r} canonge Luys Cassador y Miquel Amell canonges de la seu de Bar.^{a} de part del molt Ill.^{e} capitol de la seu de dita çiutat los quals digueren y feren a saber als s.^{ors} concellers com sa mag.^{d} los havie scrit una carta refferintlos en ella lo infeliçe stat en que stave axi molta part de la cristhiandat com de sa Real monarchia y corona per haver los enemichs de la s.^{ta} fe catholica presa molta terra de cristhians com altrament. E que axi lo dit molt Ill.^{e} capitol havie determinat lo die de dema de tenir patent lo s.^{im} sacrament en dita seu y apres per les parroquies y monestirs y cada die acabades vespres una lletania a n.^{ra} S.^{ra} en la capella de s.^{ta} Eulalia pregant a sa s.^{ria} volgues ser servit de acudir lo dit die de dema en dita seu com tenian obligacio. A la qual embaxada respongue lo s.^{r} conceller en cap en veu sua y dels demes s.^{ors} conçellers que los s.^{ors} conçellers besaven les mans al molt Ill.^{e} capitol de la merçe los feyan y que ho veurien y tractarien y ne farien tornar reposta a sa s.^{ria}: y encontinent de essersen tornada la dita embaxada los s.^{ors} concellers tingut madur colloqui y parlament entre si de estes coses y considerant que per no tenir carta los s.^{ors} concellers de sa mag.^{d} no tenien obligaçio de anarhi determinaren de enviar esta resposta al dit molt Ill.^{e} capitol per medi de dos cavallers conforme axi sta tambe descrit y continuat en lo pnt. dietari en jornada de 22. de jener 1632.

Dit die despres dinar se tingue concell de çent en lo qual entre altres coses fonch per ell delliberat que per la difficultat prop passada lo die de la festa de la Assentio aserca de la edat

de dos dels promens dels s.ors concellers que perso los s.ors concellers per tota la setmana proxima tinguessen de anomenar promenia nova precehint dits promens la hu al altre per edats conforme privilegis y ordinacions de la pnt. casa.

Cerimonial: orde de precedencia dels prohomens dels Sors. Consellers.

DIUMENGE a XXVIIJ. de dit. — Fonch enviada resposta al molt Ill.e capitol per medi del s.or Luys Lull y de Boxadors militar y del s.or Joan Batista Cudina çiuteda honrat de Bar.a conforme sta continuada al peu de la embaxada lo die de air enviada de part de dit capitol.

Pregaries per les rahons demunt dites: los Sors. Consellers no hi van.

Dit die se tingue tot lo die patent lo s.im sacrament en dita seu per dites pregaries y los s.ors concellers noy anaren per les rahons dalt dites.

DILLUNS a XXVIIIJ.o de dit. — En aquest die vingueren ab embaxada lo s.or canonge Puig de la seu de Tortosa y lo s.or canonge Ferran de la seu de Urgell, los quals digueren y explicaren als s.ors concellers que attes havien entes que sa s.ria havie de anar a visitar lo s.or nuntio cardenal qui pochs dies havie ere arribat de Madrid ha esta çiutat per tornarsen en sa terra suplicaven a sa s.ria volgues ser servit quant anirie ha ferli dita visita encomanarli volgues fer merçe a esta çiutat de intersedir axi ab sa s.t com altrament per lo negossi de la decima se demana als ecclesiastichs que tota esta provinçia ho rebrie ha molt gran merçe de esta çiutat. A la qual embaxada respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que stiguessen çerts que en tot lo que esta çiutat los pogues servir axi en encomanarho y suplicarho al s.or cardenal com altrament ho farien ab moltes veres.

Nunci de Sa Santetat: arribada.

Negoci de la dècima dels ecclesiàstichs: se demana la intercessió de dit Prelat.

DIMARS a XXX. de dit. — En aquest die los s.ors concellers tenintne plen poder del concell de cent çelebrat a 27. del corrent obtinguda primer hora pera les tres horas de la tarda per medi de un verguer anaren acompanyats dels officials de la pnt. casa a visitar lo Ill.im y R.im s.or Çesar Monti cardenal y Archebisbe de Mila qui ere vingut de Madrid a esta çiutat per lo que havie stat alli com ha nuntio de Spanya per tornarsen en sa terra lo qual trobaren en lo palau Episcopal y entrats que foren los s.ors concellers al primer aposiento, o, antecamera ha hont stave lo s.r cardenal los isque a rebrer lo dit s.r cardenal vestit ab sa cota de domas ab son capello fent molts compliments y cortesies als s.ors concellers volent sempre donar la ma dreta al s.r conceller en cap y entrats dins son aposiento se

Visita al Cardenal Monti, Archebisbe de Milà y ex-Nunci de Spanya.

assentaren alli ab ses cadires de repos que alli staven ja aparellades junt de la del s.r cardenal y assentats que foren lo s.r conceller en cap li dona la ben vinguda offerintli de part de esta çiutat que tota esta çiutat stave prompte en servirlo en lo que fos de son servey: la qual visita rebe lo dit s.r cardenal ab molt gran aplauso y stimatio fent moltes cortesies honrroses als s.ors conçellers y acabat lo rahonament alsantse de las cadiras lo dit s.r cardenal acompanya los s.ors concellers fins a la porta de la sala gran de dit palau aportant sempre lo s.r conceller en cap a la ma dreta no obstant lo s.r conceller per moltes vegades ley replica tractant sempre als s.ors concellers de v.a s.a

Negoci de la dècima de les rendes ecclesiàstiques: recomenació a dit sor. Cardenal.

DIMECRES a XXXJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers enviaren una embaxada al dit s.or cardenal per medi dels s.ors Joseph de Bellafilla militar y Bertran Desvall ciuteda honrrat de Bar.a en recomendacio del negossi de la decima se demana als ecclesiastichs pera quant Deu sie servit sie en Roma per intersediro ab sa s.t saltim que dita paga no se anas perpetuant que sta çiutat ho rebrie a molt particular merçe. A la qual embaxada respongue lo dit s.or cardenal: «que en lo que tocava a la paga de haora pensava y dudava que no se podria dexar de pagar porque entenia que esse dinero havia de entrar en manos del emperador por aiuda de las guerras pero que en lo demas de pretender se havia de perpetuar el sabia muy bien que no era tal la intention de su S.t mas que en todo lo que por su parte podria haria los buenos officios le serian possibles por el beneficio del negossio.»

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

JUNY

Captura del Veguer: nominació interina per lo Virrey.

DIJOUS lo primer. — En aquest die per quant los dies passats lo ex.im s.or llოctinent y capita general de mandato feu pendrer y capturar la persona del s.or Ramon Romeu çiuteda honrrat de Bar.a Regent la vegueria de Bar.a per çertes causes y raons y durant lo impediment de aquell sa ex.a ha fet nominaçio de dit carrech de veguer en la persona del s.or don Fran.co de Ayguaviva y de Tamerit perso enviant son privilegi despedit de part de sa ex.a en la casa de la çiutat pera mirarlo los s.ors concellers y ferlo registrar en la forma solita apres de

haverlo vist y llegit se troba alguna dificultat aserca dell per ser un cas nou y pera dasso lo jurament de aquell que havie de ser lo die de vuy fonch porrogat per altre die y enviat ha dir a dit don Fran.co de Ayguaviva per lo syndich de la çiutat y consultat dit fet ab los mag.chs advocats de la casa y altres applicats.

Visita ordinaria al monestir de Pedralbes.

DIVENDRES a IJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers anaren en lo monestir de Pedralbes y entraren dins de aquell en la forma solita per ser la visita ordinaria de cada any.

Vot d'advocats favorable al jurament y possessió del Veguer nomenat per lo Virrey.

Dit die los mag.chs advocats donaren son vot y parer en scrits lo original del qual sta cusit en la ma corrent en la scrivania mayor que es del thenor seguent.

«En lo fet consultat per los molt Ill.es s.ors concellers de la pnt. çiutat si dits s.ors concellers tenen obligaçio de opposarse pera impedir lo jurament y possessio del offici de veguer novament concedit a don Fran.co de Ayguaviva y de Tamerit durant lo impediment de Ramon Romeu çiuteda honrrat de Bar.a veguer en proprietat, vist lo privilegi en favor del dit don Fran.co de Ayguaviva a 30. de Maig prop passat despedit, los Advocats ordinaris de la dita çiutat y doctors aplicats infrascrits son de vot y parer que per quant lo dit privilegi no encontra ab les generals constitutions del pnt. principat privilegis de la çiutat ni altres dispositions que dits s.ors concellers no se han de oposar ni fer impediment al dit jurament y possessio de dit don Fran.co de Ayguaviva.

Rossell Advocatus çivitatis.	Guell advocatus çivitatis.
Fontanella consulens.	Anglasell consulens.
Rubi consulens.	Palmarola consulens.»
Puig consulens.	

Jurament y possessió del nou Veguer.

DISAPTE a IIJ. de dit. — En aquest die fonch lo jurament de don Fran.co de Ayguaviva y de Tamerit del carrech de veguer lo qual se feu sens ninguna serimonia ço es que a les deu hores acompanyat de alguns cavallers y ciutedans vingue en la casa de la çiutat y per no haver encara jurat se assenta al costat del s.or conseller quint apres de dit s.or conceller y alli presta lo sagrament y homenatge en ma y poder del sots balle per absentia del balle de Bar.a qui stigue assentat entre en cap y quint per faltar lo s.or conceller segon y quart perque altrament

havie de star assentat entre lo ters y quint que es lo lloch havie de tenir lo balle de Bar.[a] si hi fora stat pnt. y prestat lo dit sagrament y homenatge en ma de dit sots balle encontinent li fonch donat lo basto de veguer y se posa en son lloch tenint la preçedentia del s.[or] conceller en cap com ha veguer y jura en ma y poder del dit s.[or] conçeller en cap y apres sen torna ab lo mateix acompanyament en sa casa.

Festa de Sincogesma.

Diumenge a IIIJ.° de dit. — En aquest die festa de Sincogesma los s.[ors] concellers se aiuntaren lo demati a les vuyt hores en lo porxo de s.[t] Jaume y de alli anaren ab sa promenia en la seu ha oir lo offici y sermo y stigueren assentats alt al altar mayor en son acostumat lloch.

Conseller terç extret en habilitador de la Diputació pera fer extracció de Ohidor.

Disapte a X. de dit. — En aquest die per ser stat extret lo s.[r] Joseph Mora çiuteda conçeller ters en habilitador de la deputatio per lo que se havie de fer extractio de ohidor en lloch de micer Joseph Masso per ser stat provehit en jutge de cort per lo residuum de son trienni perso los dos dies que dura la dita habilitatio anant lo dit s.[or] conceller ters en ella fonch sempre rebut al puiar dalt de la scala per los dos ohidors ab les tres masses de la deputatio anant lo dit s.[or] conceller fins al aposiento ha hont se feye la dita habilitatio a la ma dreta dels dits dos ohidors y al dit aposiento, o, sala ha hont se feu dita habilitatio stigue assentat lo dit s.[or] conceller ab sa cadira conforme staven los s.[ors] deputats y ohidors al costat del s.[r] bisbe deputat y los demes s.[ors] deputats y ohidors costat per costat a modo de ala.

Negoci del quint de les imposicions: seguexen los debats.

Dimars a XIIJ. de dit. — En aquest die enviats ha demanar los s.[ors] concellers per sa ex.[a] pera les onse hores antes del mig die y anaren los dits s.[ors] concellers acompanyats dels officials de la casa y entrats en lo aposiento ha hont trobaren sa ex.[a] se assentaren ab ses cadires que alli staven aperallades junt de sa ex.[a] y assentats que foren fonch per sa ex.[a] manat a Montserrat Puigvert scriva de manament que alli stave llegis un paper y ne llevas acte devant dits s.[ors] concellers y donada copia de aquell que es del thenor seguent. — «Ab la carta que sa mag.[d] mana donar a Hie.[m] de Navel embaxador de la pnt. ciutat ques llegi disapte proppassat en lo concell de çent, es restat dit concell de cent certifficat de la final resolutio que sa mag.[d] ha presa apres de haver hoit ha dit embaxador en tot lo que ha volgut representar, que la co-

bransa del quint de les impositions desta ciutat se tracte per tela de justitia y estant dita causa en stat que per no haver la ciutat deduhida la que preten tenir ni presentat sos privilegis juditialment ni haver donat los comptes de dites impositions en lo offici de mestre Racional se ha de exequtar la provisio de clau de compte pera veurer los llibres de dites impositions y formar de aquells lo compte per en cas trobassen los officials del Racional tancats los archius de dita çiutat en los quals stan recondits dits llibres ha tingut notitia sa ex.ª que lo concell de çent lo die de disapte proppassat feu delliberacio que peral die que los dits officials del Racional se conferissen en les cases de la ciutat y als archius de aquella pera exequtar dita provisio de clau de compte v. s. fes en lo punt aiuntar lo concell de çent y tocar la campana y que dit concell de cent stigues junt la qual delliberatio confirma lo die de air, considerant sa Ex.ª que la dita delliberatio en dita forma feta si se exequtas podria ser ocasio de alguns inconvenients en deservey de sa mag.ᵈ y en gran dany de la pnt. çiutat desijos de que nos falte al servey de sa mag.ᵈ y mire per lo major beneffici de la çiutat, ha determinat cridar a v. s. y dirli com li diu que v. s. fasse que dita delliberacio se modere, de manera que çessen los inconvenients ne podrian resultar sis posas en exequcio perque altrament qualsevol excessos danys y inconvenients que della resulten los imputara a v. s. y concell de çent.» E lo s.ʳ conceller en cap en veu sua y dels demes s.ᵒʳˢ concellers companys seus ohit lo dit paper digue a sa ex.ª que havien ohit lo paper que sels havie donat y presentat y que manarien aiuntar lo concell de çent y se legirie en ell y que de la llur determinatio ne farien sabidor a sa Ex.ª

Dit die lo despres dinar los s.ᵒʳˢ concellers manaren fer aiuntar lo concell de çent y en ell legir lo paper dalt dit per sa ex.ª lo demati donat als s.ᵒʳˢ concellers y ohit aquell fonch per lo dit concell delliberat que per los dits s.ᵒʳˢ concellers fos feta una embaxada a sa ex.ª en scrits en resposta de dit paper com de fet la feren los dits s.ᵒʳˢ concellers en persona y la donaren a sa ex.ª en scrits dimecres a 14. de dit que es del thenor seguent.

«Ex.ⁱᵐ s.ᵒʳ

La merçe que v. s.ª es stat servit fer en la advertentia

continuada en lo paper que lo die de air nos presenta proposaren la mateixa tarda en lo savi concell de cent y legit en aquell lo que v. s. diu se ha delliberat que en persona bessassem a v. Ex.ª les mans y li representassem com disapte prop passat en dit savi concell de cent y lo die de 12. del corrent se feren les delliberations que ya te v. ex.ª y ha de tenir v. Ex.ª per molt cert y averiguat que lo savi concell de cent en totes les delliberations fa sempre te la intentio molt sana y devant sos ulls la mira del servey de Deu de sa mag.ᵈ y del be comu y en orde a esta sana intentio pot v. Ex.ª star cert que los inconvenients v. ex.ª representa y tem no succehiran que com v. ex.ª te çerta notitia y sab tot lo mon es tanta la fidelitat desta ciutat y dels demes cathalans que sols lo pensar se dupte en ella li causa notable aflictio y axi totes les delliberations que en la materia corrent dels quints se son fetes fins vuy son de una mateixa manera y es tot ab intent que ab mes certesa se puga acudir ab mes puntualitat al servey de nostre Rey y s.ᵒʳ inseguint en asso los vestigis de nostres passats en tant que tenen donat orde a Hie.ᵐ de Navel embaxador tenen per aquest effecte en Madrid vinga ab la diligentia possible pera saber dell algunas intelligentias molt conferents pera poder delliberar lo que mes convindra en servey de sa mag.ᵈ y beneffici desta çiutat vigilant sens parar un punt com millor podran acudir a ell y juntament suplicassem a v. Ex.ª com ho fem ab lo encariment possible que attes lo sobre dit y lo temps tant privilegiat que ve del die y octava de Corpus temps que ab tanta pietat y devotio se çelebra en la pnt. çiutat y la experientia tenim de las merçes que havem rebut de v. Ex.ª de que sta la pnt. çiutad agrahidissima sie v. Ex.ª servit manar al lloctinent de mestre Racional pare en los procehiments fa contra la çiutat en la materia corrent dels quints que dita çiutat ho rebra ha singularissima merçe.» A la qual embaxada respongue sa Ex.ª: «que el veria el papel se le dava y que luego bolveria la respuesta en la casa de la çiudad» y despedintse dits s.ᵒʳˢ concellers de sa ex.ª sen anaren en casa de la çiutat y alli aguardaren la resposta la qual a la una hora del mig die envia sa Ex.ª per Montserrat Puigvert scriva de manament quin lleva acte y ne dona copia als s.ᵒʳˢ concellers la qual es del thenor seguent.

«Ha vist sa Ex.ª lo paper que v. s.ª ha donat aquest mati en que spera sa Ex.ª de molt gran stimatio lo bon zel que en

ell mostra y las veras de servir a sa mag.^{d} ha exemple de sos passats en que may sa Ex.ª ha posat dubte ni ha tingut primer pensament que la fidelitat de aquesta çiutat pogues dexar de ser la que sempre es stada. Pero considera que seguint la resolutio presa los dias de disapte y de dilluns passats poden seguirse inconvenients que no staran en la ma de la çiutat remediarlos perque en un poble tant gran no tots ohint tocar la campana en tal ocasio tindran la moderatio que las personas de concell de çent y sempre restara per causa de tots los successos qui la haura donada al perill y axi conve al credit de sa prudentia de v. s.^{a} que no reste en peu motiu algu que per ningun cami puga dexar de ser molt segur y molt del servey de Deu y del Rey nre. s.^{or} que sa ex.^{a} assegura a v. s.^{a} que resta ab lo animo que sempre ha tingut de procurar lo augment de aquesta çiutat ab ques veu obligat a tornarho ha prevenir perque v. s.^{a} juntant sta tarda lo concell de çent lleven la causa a tots inconvenients y la donen a sa Ex.ª de gratifficarlos lo desig que mostran tenir del servey de sa mag.^{d}»

Dit die a les tres hores de la tarda los s.^{ors} concellers manaren fer aiuntar lo concell de çent y en ell fonch legit lo dalt dit paper de sa Ex.ª lo qual ohit fonch per lo dit concell delliberat que per medi de dos cavallers se fes una embaxada al s.^{or} virrey en scrits en resposta del dalt dit paper per sa ex.^{a} donat lo die pnt. als s.^{ors} concellers segons que mes llargament appar en la delliberacio feta per dit concell en la scrivania mayor de la pnt. casa.

Vigilia de Corpus.

Dit die de dimecres a XIIIJ.^{o} de dit. — Apres de disgregat lo dit concell entre les quatre y sinch hores de la tarda los s.^{ors} concellers de casa la çiutat enfora quiscu de per si acompanyats de alguns cavallers y ciutedans y altres anaren al porxo de s.^{t} Jaume per ser la vigilia de la festa del Corpus al cap de una estona y arriba lo s.^{r} canceller qui stave convidat y se assenta en lo millor lloch per tocarli la precedentia del s.^{or} conceller en cap y entre los s.^{ors} concellers stigueren assentats alguns cavallers y ciutedans y fetes les tres embaxades acostumades de part del molt Ill.^{e} capitol de la seu partiren del porxo de s.^{t} Jaume agraduats conforme se conte en lo llibre de agraduations que aporta lo scriva de les obres pera la seu ab la musica devant apres anaven los tres acompanyadors dels s.^{ors} concellers apres los verguers de la lonja apres los dos verguers

del s.or conceller en cap y segon ab les masses altes y apres los dos verguers de la Real Audiencia ab ses masses altes apres anave lo bordo del s.r conceller en cap anant lo s.r canceller a la ma dreta y lo s.r conceller en cap a la ma squerra y apres anaven los altres bordons dels altres s.ors concellers y los consols de la lonia ab quart y quint com es costum y arribats a la seu stigueren dalt en lo altar maiòr en son acostumat lloch un rato y apres seguint la proffesso acabades matines la acompanyaren darrera del gremial fins ha una capella de les claustres y alli mentres se digue la oratio stigueren lo s.r canceller y s.ors concellers dempeus la hu al costat del altre fent a modo de ala y acabada dita oratio de alli enfora exint per lo portal de s.ta Eulalia sen tornaren del mateix modo en dit porxo de s.t Jaume y alli se assentaren al cap devall dels padrissos del fossar del mateix modo que antes staven y alli dansa la Aliga y apres vingueren les bassines dels obrers y se acaba dita festa.

Negoci dels quints: embaxada al Virrey.

Dit die apres de acabada dita festa los s.ors concellers inseguint la delliberacio de concell de çent lo die pnt. feta enviaren una embaxada al s.r virrey per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors militar y Agusti Pexau ciuteda honrrat de Bar.a la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im S.or

Acudint a la obligacio deguda han juntat los concellers lo savi concell de çent y en aquell se ha legit lo paper que v. ex.a es stat servit enviarlos, ha delliberat que se stime a molt particular merce la que v. ex.a en ell li ha feta en orde a la fidelitat de que resta assegurat v. ex.a certifficant a v. ex.a que sempre ha tingut la mira y la te a que axi tots los concells y aiuntaments que fins assi per materia de quints ha tinguts, com totas sas actions y deliberations tant madurament fetas anassen dirigidas y encaminadas al servey de Deu del Rey nre. s.or y beneffici de la cosa publica, y per los matexos fins y effectes te donat orde a Hieronym de Navel son embaxador vingues a la pnt. çiutat ab la çeleritat se ha representat la qual ha tingut sempre y te pnt. tot lo que es acudir ab tota puntualitat a les coses de son Rey y s.or y ditas delliberacions caminan al mateix fi y que axi se stigue y persevere en ellas. Han nos ordenat queu vinguessem ha representar a v. ex.a com ho fem a qui suplicam ab les veras possibles se servesca en paga del amor y

fidelitat que esta ciutat ha proffessat sempre a la Real corona, li fasse la merçe que en altres te suplicat.»

Festa de Corpus.

DIJOUS a XV. de dit. — Festa del Corpus. — En aquest die demati a les vuyt hores los s.ors concellers ab sos promens se aiuntaren al porxo de s.t Jaume y de alli anaren en la seu ha oir lo offici lo qual digue de pontiffical lo s.or bisbe de Bar.a y per dita raho acabat lo offici lo acompanyaren ha son palau fins dins lo pati al primer sglao de la scala com es de costum.

Dit die despres dinar los dits s.ors concellers se aiuntaren ab dita promenia a les quatre hores en dit porxo de s.t Jaume y de alli anaren en dita seu per acompanyar la proffesso y al cap de una stona vingue lo s.or virrey acompanyat ab lo Real concell y los s.ors concellers lo isqueren a rebrer al portal maior de dita seu y alli los tres s.ors concellers quiscu se posaren devant absent lo quart per star de mala gana y lo s.r conceller en cap sol se posa a la ma squerra del s.or virrey y darrera del s.or virrey anaven lo s.r canceller y lo s.r Regent y apres tot lo Real concell de dos en dos y les masses de la Real audiencia devant dels s.ors concellers apres les dels s.ors concellers aportantles baxes per esserhi lo s.r virrey y en esta forma puiaren dalt en lo altar maior y alli lo s.r virrey se assenta ab son strado a la part del Evangeli y lo Real concell en la mateixa part del s.r virrey en lo banch ha hont solen star los s.ors concellers quant noy es lo s.r virrey cubert de vellut carmesi y a la altra part de la Epistola staven los s.ors concellers ab sos promens assentats en altre banch com lo dalt dit y encontinent per dos dels promens li fonch dit al s.r virrey de part dels s.ors concellers si sa ex.a gustarie de aportar vara del talem en la proffesso y sa ex.a respongue que anirie darrera del gremial ab lo Real concell: feuse la proffesso en la forma solita y los quatre s.ors conçellers ab dos dels promens apportaren les vares del talem. E apres anave lo s.r Bisbe de Bar.a vestit de pontiffical ab son gremial. E apres anave encontinent lo s.r virrey en mig del s.or canceller y Regent e apres lo Real concell de dos en dos. E, apres anaven los 12. Aposthols y Melchisedech perque los feren anar en aqueix lloch y per quant lo s.r bisbe per anar de pontiffical aportave, o, se feye aportar darrera la cadira acostumada al exir de la seu lo s.r canceller pretengue que dit s.r bisbe no havie de fer aportar dita cadira en dita proffesso sobre la qual pretentio y hague algunes altercations

per raho de les quals lo dit s.or bisbe com ha tan cristhianissim prelat volent evitar aquelles se acontenta y mana fer ne anar dita cadira com de fet ana tot lo cami de la proffesso sens ella y tornant dita proffesso en dita seu y acabada aquella anantsen lo dit s.r virrey y Real conçell los s.ors concellers y promens lo acompanyaren del altar maior fins al portal maior de dita iglesia anant del mateix modo que al rebrel com dalt sta dit y per quant ere hora molt tarda quant se acaba la dita proffesso y la çiutat tenie alli ençeses 24. atxes ne anaren les 12. per acompanyar lo s.r virrey y les altres 12. los s.ors concellers y promens en ses cases com es axi costum en semblant ocasio.

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

Negoci del quint: embaxada del Bràs militar al Virrey, demanantli la suspensió dels procehiments.

DIVENDRES a XVJ. de dit. — En aquest die per quant ere la diada assenyalada pera les dos hores despres dinar de haver de venir en la pnt. casa de la ciutat lo lloctinent de mestre Racional ab los demes officials en la provisio los dies passats feta mentionats pera obrir ab clau de compte en cars trobassen les portes tancades de les istanties ha hont son los llibres de les collectes de les impositions y drets de la çiutat affi y effecte de veurer y regonexer aquells per poder saber y traurer lo que toca del quint ha sa mag.d perso venint a notitia dels s.ors conçellers la merce que lo molt Ill.e bras militar li havie feta en enviar una embaxada dit die a sa ex.a suplicant lo ab moltes veres volgues sa ex.a ser servit tenir a be de suspendrer dits procehiments los dits s.ors concellers en correspondentia desta merce enviaren a dit molt Ill.e bras militar consemblant embaxada per medi del s.r Luys Lull y de Boxadors en scrits la qual es del thenor seguent.

«Molt Ill.e s.or

La ciutat de Bar.a te a molt singular merce la que v.a s.a es stat servit ferli en orde a supplicar a sa Ex a la suspensio dels procehiments contra ella fa lo lloctinent de mestre Racional y stiga çert v.a s.a que ab igual correspondentia acudira sempre en quant pugue al que sera del servey de v.a s.a a qui suplica que continuant tant bons officis mane solicitar la resolutio y merce que ab tant efficas medi spera sta ciutat alcansar de la grandesa de sa Ex.a servint se v.a s.a fent nos merce fernos sabidors della.»

Propositio feta en lo bras militar.

«Los mesos passats ha ocasio de una embaxada en scrits que Luys de Boxadors y altres donaren al clavari que de pnt. es del pnt. bras per part dels molt Ill.^{es} concellers y savi concell de çent demanant al pnt. bras valgues y intersedis ab sa mag.^{d} que Deu guarde y ab son lloctinent en lo que per part del offici de mestre Racional de la casa y cort de sa mag.^{d} sels demanava sobre los comptes de les impositions de la çiutat y v. s. resolgue ques scrigues al Rey nre. s.^{or} his fes embaxada al s.^{r} virrey y comete als officials del pnt. bras que fessen totas las cosas quels parexeria convenients al beneffici del negossi y servey dels dits s.^{ors} concellers y savi concell de çent a qui sels feu saber la delliberatio y com los procehiments del offici de mestre Racional sian passats avant y v. s. sapia quant apretat stat tenen ha aparegut suplicar lo fos servit aiuntarse y delliberar lo que li apar se dega fer per ques asserte al servey de las mag.^{ds} divina y humana y al beneffici publich. E lo pnt. bras feu deliberatio y conclusio ques fasse una embaxada per sis personas nomenadores per lo s.^{r} compte de Queralt en la forma acostumada pera sa Ex.ª suplicant lo de part del pnt. bras sie de son servey fernos particular merce en manar diferir la exequcio de provisio de clau de compte y la resposta que sa ex.^{a} fara se fasse a saber als s.^{ors} concellers.»

«Ex.^{im} S.^{or}

Lo bras militar nos ha ordenat vinguessem ha suplicar a v. ex.^{a} que fos servit ferli merce de manar sobreseurer en los procehiments fa lo offici de mestre Racional contra la çiutat sobre la pretentio dels quints pera que ab spay puga lo dit bras procurar lo assiento mes convenient al servey del Rey nre. s.^{or} y de v.^{a} ex.^{a} y beneffici publich.» A la qual embaxada respongue sa ex.^{a}: «que era mas interessado que todos y lo vera con muy grande gusto.»

Dit die se entengue com tambe se havie fet embaxada per dit negossi al s.^{or} virrey per los molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats del general de Cathalunya dit bras militar y molt Ill.^{e} capitol de la seu desta çiutat y ha demes destes embaxades hi anaren alguns priors y guardians de alguns monestirs desta çiutat tots moguts

Idem. — Altres embaxades dels Deputats de Cathalunya, Bràs militar, Capitol de la Seu y monestirs de la ciu-

tat al Virrey, demanant lo mateix.

de si y per bon zel y apiadantse destos treballs en que stave la çiutat suplicant al s.^or virrey se volgues apiadar della manant al llochtinent de mestre Racional se suspengues en la exequcio de dita provisio de clau de compte per los grans inconvenients que della podien resultar.

Captura de oficials de la ciutat per lo Virrey.

DISAPTE a XVIJ. de dit. — En aquest die per lo que lo die de air y vuy de mandato de sa ex.^a se havien preses y capturades en los carcers comuns desta çiutat les persones de micer Pere Joan Rossell advocat de la çiutat de mossen Jaume Pi mercader superintendent per lo pastrim de la çiutat de micer Pau Boquet tauler de la taula y mossen Raphel Matali mercader obrer de la pnt. çiutat persones totes de concell de çent y qui feyen tant gran falta en sos officis per ser tots de la qualitat que son y per dita raho se necessite de llur personal residentia perso se tingue concell de çent en lo qual fonch delliberat se fessan embaxadas al s.^or virrey a la s.^ra duquessa de Cardona al s.^r duch de Fernandina als s.^ors deputats del general de Cathalunya al bras militar y al molt Ill.^e capitol de la seu desta çiutat segons que mes llargament en la ma corrent de la scrivania mayor de la pnt. casa sta contengut.

Idem. — Embaxada a sa Ex.ª demanant la relaxació dels presos.

DIUMENGE a XVIIJ. de dit. — Los s.^ors concellers inseguint la delliberacio per lo savi concell de çent lo die de air feta feren fer una embaxada al s.^r virrey per medi dels s.^ors Fran.^ch Bru çiuteda y Fran.^ch Xammar militar la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.^im s.^or

Per orde y mandato de v.^a Ex.ª stan presos y detinguts en los carcers comuns de la pnt. çiutat micer Pere Joan Rossell advocat ordinari de aquella micer Pau Boquet donsell tauler, Raphel Matali mercader hu dels obrers y Jaume Pi mercader sobre intendent de la casa y duana del pastrim los quals per ocasio del exerçiçi de sos offiçis fan notable falta ses persones en dany de la çiutat perque posant persones noves en lo ministeri de aquells causa notable dany al beneffici publich per no star al cap aquelles de dites administrations com se requereix y com entenga la çiutat que v.^a ex.^a com ha tant zelos del be publich no voldra la çiutat patesca en dites administrations ningun dany per minim que sie ha donat animo al savi concell de

çent delliberas se fes una embaxada a v.^{a} ex.^{a} representantli a v.^{a} Ex.ª lo sobredit y la falta fa cada hu de dits officials en son exerçiçi y suplicarli que acomulant a les moltes merçes que aquesta çiutat te rebudes de v.^{a} Ex.ª se servesca manarlos relaxar ab la promptitut possible que esta çiutat spera esta y maiors merçes de v.^{a} Ex.ª com ha tant gran princep y senyor.» A la qual embaxada respongue sa Ex.ª que no obstant que los presos staven de son mandato en los carçers Reals desta ciutat quen volie donar raho y tractaro en lo concell lo qual juntarie y perque creye que no porie ser lo die mateix que lo endema tornarie la resposta als s.^{ors} conçellers.

Dit die per los mateixos s.^{ors} Embaxadors inseguint dita delliberacio del concell de çent fonch feta altra embaxada a la Exma s.^{ra} Duquessa de Cardona la qual apres de haver ley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

Idem.—Embaxada a la Sra. Duquesa de Cardona.

«Exma s.^{ra}

Per orde y mandato del s.^{or} Duch de Cardona lloctinent de sa mag.^{d} en aquest principat son stats capturats lo d.^{r} Pere Joan Rossell advocat ordinari de casa la çiutat micer Pau Boquet donsell tauler Raphel Matali mercader obrer y Jaume Pi tambe mercader sobre entendent del pastrim los quals per ocasio del exerçiçi de sos offiçis fan notable falta ses persones en dany de la çiutat perque posant persones novas en lo exerçiçi de sos officis causa notable dany al beneffici publich de que es tant zelosa v.^{a} Ex.ª y com entenga la çiutat que v.^{a} Ex.ª com ha tant affecta a ella no voldra patesca en ditas Administrations ningun dany per minim que sie ha donat animo al savi concell de çent de representar a v.^{a} Ex.ª lo sobre dit y suplicarli que acumulant a les moltes merces que de v.^{a} Ex.ª te rebudes esta çiutat se servesca interposarse ab sa Ex.ª pera que ab medi tant grandios los mane relaxar y axi mateix mane al llóctinent de mestre Racional no passe avant en los procehiments fa y enten fer contra ella per materia de quints que de merce tant superior com spera rebrer de v.^{a} Ex.ª tindra perpetua memoria.» A la qual embaxada respongue la dita s.^{ra} duquessa que sa Ex.ª era molt cathalana y desijave summament donar gust a la çiutat y que tant en lo de procurar la relaxatio dels presos quant en procurar que lo s.^{r} duch de Cardona virrey son marit

manas suspendrer la exequcio ha conminada lo lloctinent de mestre Racional intercidiria y farie quant podrie pero que tambe lo savi concell de çent devie pendre resolutio en venir ab algun medi y conçert ab lo Rey nre. s.^{or}, o, comparexer en la causa per via de justitia.

Negoci del quint: embaxada als Diputats del General de Cathalunya.

Dit die per los matexos s.^{ors} embaxadors se feu embaxada als molts Ill.^{es} s.^{ors} deputats del general de Cathalunya la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Lo savi concell de çent delibera lo die de air se stimas a v.^{a} s.^{a} com stima ha molt particular merce la que v.^{a} s.^{a} es stat servit ferli en orde ha suplicar a sa Ex.ª la suspentio dels procehiments fa contra ella lo lloctinent de mestre Racional per materia de quints de que sta agrahidissim y supplica a v.^{a} s.^{a} continue los bons offiçis ha comensat ab la forma mes efficas y convenient podra, vehent los medis y pot haver que sien en beneffici de la çiutat tenint a be de avisarla del que anira fent y juntament de la resposta lo que ha fet y fara sa Ex.ª offerint a v.^{a} s.^{a} que en totes les ocasions se li offeriran trobara ab esta ciutat la igual y deguda correspondentia com fins assi ha fet.» A la qual embaxada respongueren los dits s.^{ors} deputats que stigues molt certa la çiutat que en tot lo que aquell concistori la pogues servir ho farie ab molt gran voluntat y que axi mateix continuarie los bons officis fins assi havie fets per beneffici del negossi.

Idem.—Embaxada al Bràs militar.

Dit die fonch feta semblant embaxada per los dits al molt Ill.^{e} bras militar y per ell al s.^{or} compte de Sta Coloma qui presidi en dit bras quant determina enviar embaxada a sa Ex.ª sobre lo negossi del quint. A la qual embaxada respongue lo dit s.^{r} compte que sa s.^{a} y bras militar ab molt gran gust y de altra part pena de la afflictio que pera tots aportan stes coses havian acudit ha una obligacio tant preçisa y que sempre en quant poguessen continuarien aquexos bons officis y servirien a la çiutat.

Idem.—Embaxada al Capitol de la Seu.

Dit die se feu tambe semblant embaxada per los dits al molt Ill.^{e} capitol de la seu de Bar.^{a} A la qual respongue que de son propri motiu havie acudit en aquexa obligacio tan preçisa de enviar embaxada a sa Ex.ª sobre la suspensio de la exe-

qutio del negossi del quint perque les cosas de la çiutat tambe eren propries llurs y hi tenien son propri interes y que en continuar aquexos bons officis per tots los medis que a ells los sien possibles y en servir a la çiutat acudirien sempre ab molt gran voluntat y stimaven molt lo agrahiment que veyen ab lo savi concell de çent.

Idem. Embaxada al Duch de Fernandina.

DILLUNS a XVIIIJ.^{o} de dit.—Se feu embaxada al s.^{r} duch de Fernandina marques de Vilafranca per los dits s.^{ors} Fran.^{ch} Bru y Fran.^{ch} Xammar inseguint la dalt dita dellliberacio de concell de çent, lo qual trobaren que exie del ort del compte de Vallfogona ab la carrossa y a la que los dits s.^{ors} embaxadors se apearen de son cotxe al canto de la girada del ort del compte de Vallfogona per no poder passar per venir la sua carrossa en sabent sa Ex.ª que ere embaxada de la çiutat feu parar la carrossa y se volgue apear della sino que los s.^{ors} embaxadors feren que no se apeas y dintre la carrossa volent sa Ex.ª que los embaxadors se posassen a la popa y ell a la proha tractant-los sempre de v.^{a} s.^{a} li explicaren sa embaxada y ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.^{im} S.^{or}

La grandesa de v.^{a} Ex.ª y sa naturalesa tant interessada ab la de aquesta çiutat y provinçia ha donat animo al savi concell de çent de cercar un medi y intercessio peral Ex.^{im} s.^{or} duch de Segorb y de Cardona lloctinent y capita general per sa mag.^{d} en lo pnt. principat y comptats pera reparo de ses aflictions y axi ha delliberat lo die de vuy que de part sua vinguessen a v.^{a} ex.^{a} com ho fem ha suplicarli se servesca interposar son medi ab dit Ex.^{im} lloctinent general de que aliviant sos desconsuelos mane al lloctinent de mestre Racional pare y sobre sega en los procehiments fa contra esta çiutat en materia de quints y juntament trague dels carçers comuns les quatre persones te preses de son mandato totes offitials preminents desta çiutat y que fan notable falta a sos exerçiçis y per dita causa reb lo comu notable dany que çessara ab dita relaxatio: ja considera la çiutat y dit savi concell de çent es exçes causar a v.^{a} ex.^{a} esta molestia a quis deu tot recato y cortesia pero lo veure ser lo medi de v.^{a} ex.^{a} poderos y unich y conexer quant propri li es a v.^{a} Ex.ª semblant actio lo sforsa ha suplicar a v.^{a} Ex.ª que en paga del amor te a v.^{a} ex.^{a} y ha ses cosas y la seguretat

pot tenir v.ª Ex.ª que en totes les ocasions se offeriran stara prompta la çiutat ha servir a v.ª Ex.ª se servesca ferli esta merce que te viva fe ab tant valeros medi alcansar lo que desija y la çiutat ho tindra ha particular merce y en ella restara una perpetua memoria de esta y demes merçes que ab tant liberal ma te de v.ª Ex.ª rebudes.» La qual embaxada mostra sa Ex.ª rebrer ab molt gran contento per veurer lo volien emplear en coses del servey de la çiutat y de altra part mostra tenir gran pena de la afflictio en que la veya offerint que ab moltes veres y ab molt gran voluntat farie y continuarie en est negossi tots los bons officis que fins assi havie fets y feu molts altres compliments y cortesies molt honrroses ha dits s.^{ors} embaxadors.

Idem.—Lo Sr. Bisbe de Barcelona se ofereix per mitjanser.

Dit die. En aquest die demati a les [omissió] hores tocades vingue en la casa de la çiutat lo Ill.^{im} y R.^{im} s.^{or} Bisbe de Bar.ª apres de haver enviat ha demanar hora per un capella de sa casa y en lo punt se apea del cotxe devant la porta de casa la ciutat lo isqueren a rebrer los officials della y a la segona porta los s.^{ors} concellers y lo s.^{r} conceller segon per absentia del s.^{or} conceller en cap resta darrera posantse a la ma squerra del s.^{or} bisbe y entrant dins la istantia de trentanari se assentaren los s.^{ors} concellers conforme stan cada die en casa de la çiutat tenint lo dit s.^{or} bisbe la preçedentia y assentats que foren digue lo dit s.^{or} bisbe de paraula que com ha diputat ecclesiastich y com ha prelat havie en totas ocasions procurat servir a la çiutat en raho de la pretentio te lo procurador fiscal patrimonial de sa mag.^{d} per lo negossi dels quints de las impositions reb esta çiutat, y considerant en la aflictio gran que per dit negossi se troba esta çiutat y lo representar en ella prelat y pastor en que regoneix lo mateix sentiment y pesar li ha paregut no cumplia ab ses obligacions sino donave demostrations grans del que te procurant per tots los camins lo assiento de dit negossi que fos mes del servey de Deu, del Rey nre. s.^{or} y beneffici comu, y que axi ab lo zel y amor ques pot imaginar venia ha offerirse medianer en ell si sta çiutat gustave y li stave be y vent que per asso noy havie sino dos camins que la un ere de justitia y lo altre extrajuditial que per raho de no voler ques digue que la çiutat pladeia ab son Rey y s.^{or} la veu inclinada al extrajuditial lo qual si nos posa en platica nis comensa a tractar nos podra conseguir lo fi ques desija que es lo bon assiento dell. Per tant complint ab sa obligacio gustant la ciu-

tat se offeria medianer com sta dit y queu faria ab molt gran gust y ab les veres y voluntat que veurien fent en est negossi tots los bons officis li serien possibles com fins assi havie fet. A que se li respongue ab molta cortesia fentli molt gran stimatio de la merce feya a sta çiutat lo que regonexeria en totas ocasions que aquest negossi no dependie de la voluntat dels s.ors concellers sino de la del savi concell de çent y que lo mes prest serie possible lo juntarien y se li darie raho de la merce que sa s.ria feya a esta çiutat y del que resoldria len farian sabidor.

Dit die vingueren ab embaxada de part del molt Ill.e capitol de la seu desta çiutat los s.ors canonges Mathia Amell y .T. Scarrer la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del tenor seguent.

Idem.—Embaxada del Capitol de la Seu.

«Molt Ill.es s.ors

Lo capitol y canonges de la s.ta Iglesia desta çiutat de Bar.a desijant lo be y quietut universal y per servir a v.a s.a y ha dita çiutat moguts de zel pio suplicaren al s.r virrey volgues suspendrer los procehiments se fan contra dita çiutat en materia de quints. Sa Ex.a respongue lo que v.a s.a veura ab lo paper que apart se dona. Lo capitol ha rebut particular merce de la stima que v. s.a ha fet de sa voluntat y de haver feta dita actio ab moltes veres offereix la continuara per totas las vias y modos mes convenients per alcansar lo fi desijan, y stara prompte en acudir al servey de v.a s.a y de la çiutat per fer los officis te comensats y supplicam a v.a s.a vulla assenyalar los medis que aparegan mes convenients y efficasses pera obligar a sa Ex.a vulle fernos merce que valentse de ells y de altres convenir pugam alcansar de sa Ex.a lo que li havem de suplicar: del ques fara aniran donant sempre avis a v.a s.a»

Resposta de sa Ex.a feta al capitol de la Seu de Bar.a

«Sa Ex.a stima en molt a v.a s.a lo zel que te y lo desig que amostra de que en aquestas materias dels quints se prenga la resolutio mes convenient al servey de sa mag.d en son Real nom, te offert a la çiutat que se li guardara sa justitia ab la rectitut que se acostuma y axi lo mes segur cami es acudir a ella per ser aqueixa la ultima resolutio que sa mag.d ha pres, a que

assistiria sa Ex.ª manant exequtar lo que sta proveit his prossehira conforme y quant li aparexera convenir.»

A la qual embaxada respongue lo s.r conceller segon per absentia del s.r conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que sta çiutat stimave en molt al molt Ill.e capitol sta tant assenyalada merce li havie feta offerint a sa s.ª que sta çiutat ho tindrie sempre en perpetua memoria y ab igual y deguda correspondentia ho servirie a sa s.ª

Idem.—Embaxada dels Diputats del General de Cathalunya.

Dit die vingue embaxada de part dels molt Ill.es deputats del general de Cathalunya per medi de dos cavallers la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits als s.ors concellers que es del tenor seguent, la que donaren al s.r virrey.

«Ill.im y Ex.im s.or

Los deputats del general de aquestos principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Çerdanya, han entes que en exequcio de alguna provisio feta acerca de la pretentio del procurador fiscal de sa mag.d per los quints de las impositions de aquesta çiutat se donarie orde ha ferse alguns procehiments en aquella zelosos del servey de Deu nre. s.or y de sa mag.d desijant aquell en tot lo possible com ha fidelissims vassalls humilment representan y suplican a v.ª Ex.ª sie servit manar differir per algun temps la exequtio del dit orde y provisio per que en lo entre tant se pugue pendre la resolutio mes convenient al servey de sa mag.d y beneffici de aquesta çiutat his pugue acertar en negossi de tanta ponderatio del que rebran singular gratia y merce de ma de v.ª Ex.ª maiorment concide-rant que per porrogarse aquest fet nos pot preiudicar lo procurador fiscal Real en sa pretentio per ser la dita provisio ab continuatio de dies habilitantse per dit respecte los dies y temps per lo sdevenidor quant aparegue convenir la exequtio. E sa Ex.ª pres y rebut lo paper y scriptura dalt dita respongue de paraula que ell miraria y advertiria lo que en dita scriptura se li representave ab particular attendentia de la interpositio del concistori.» = «Sa Ex.ª stima molt a v.ª s.ª lo zel que te y desig que amostra de que en stas materias dels quints se prenga la resolutio mes convenient al servey de sa mag.d en son Real nom te offert a la çiutat que se li guardara sa justitia ab la rectitut ques

acostuma, y axi lo mes segur cami es acudir a ella per ser aquexa la ultima resolutio que sa mag.^d ha pres a que assistira sa Ex.ª manant exequtar lo que sta provehit his provehira conforme y quant li aparexera convenir.»

A la qual embaxada respongue lo s.^r concellèr segon per absentia del s.^r conceller en cap en veu sua y dels demes s.^ors concellers companys seus que sta çiutat stimave en molt als s.^ors deputats sta tant assenyalada merce li havien feta offerint a sa s.^a que sta çiutat ho tindria sempre en perpetua memoria y ab igual y deguda correspondentia ho servirie a sa s.^a

Resposta de sa Ex.ª a la embaxada de la çiutat.

Dit die sa Ex.ª per medi de Montserrat Puigvert scriva de manament envia la resposta als s.^ors concellers en scrits que oferi enviar en la ultima embaxada que per part de la çiutat se li feu a 18. del corrent la qual es del tenor seguent.

Idem. — Resposta del Virrey a la embaxada de la ciutat per lo dels oficials presos.

«Sa Ex.ª ha manat pendrer les persones de micer Pere Rossell, micer Pau Boquet, Raphel Matali y Jaume Pi, per convenir axi a la bona administratio de la justitia y manara sempre que sels guarde en las culpas que resultaran contra ells y stima sa Ex.ª lo bon zel que mostra v.^a s.^a en sa embaxada assegurant a la çiutat que sols desija son major be.»

Dit die de part dels s.^ors concellers se enviaren los s.^ors don Fran.^co Vallgornera y St Just y Bertràn Desvall çiuteda ha donar lo pesame al s.^or don Guerau de Paguera conceller en cap per raho de la mort de la s.^ra dona ..... [en blanch] monja del monestir de Valldonsella sa germana qui tant amave y stimave fent a sa s.^a de part dels s.^ors concellers sos companys molts compliments y cortesies honroses lo que ho stima lo dit s.^or conceller en cap ab molt gran stimatio y voluntat de una bona correspondentia dels s.^ors concellers companys seus.

Pésam al Sr. Conseller en cap, per la mort de sa germana.

DIMARS a XX. de dit. — En aquest die los s.^ors concellers feren fer una embaxada al s.^r virrey en exequcio de la ultima delliberacio de concell de çent per medi dels s.^ors Franc.^h Bru ciuteda y Franc.^h Xammar militar la qual apres de haver la explicada de paraula ley donaren en scrits que es del tenor seguent.

Negoci del quint: nova embaxada al Virrey, sobre aliviar la carceració dels Oficials de la ciutat presos.

«Ex.^{im} s.^{or}

Ab la çertitut que te sta çiutat que v.^{a} Ex.ª continuant les merces que sempre li ha fetes la rebra de v.^{a} Ex.ª molt particular servirse de manar aliviar la carçeratio patexen micer Pau Boquet tauler, micer Pere Joan Rossell advocat della, Raphel Matali obrer y Jaume Pi sobre entendent del pastrim en consideratio dels calors exçessius que de pnt. tenim y que son persones que en ses cases los passen ab menos rigor que alguna dellas sta ab indispositio corporal que sta çiutat se te promes esta y maiors merçes de la grandesa de v.^{a} Ex.ª» A la qual embaxada respongue sa Ex.ª que ell ho veurie y pensarie y tornarie la resposta.

Idem. — Embaxada al Sor. Bisbe agrahintli sa oferta.

Dit die per los matexos s.^{ors} Embaxadors se feu embaxada al R.^{im} s.^{or} Bisbe de Bar.^{a} la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del tenor seguent.

«Molt Ill.^{e} y R.^{im} s.^{or}

La çiutat estima ha molt particular merce la que v.^{a} s.^{a} es stat servit ferli lo die de air, offerintse medianer peral assiento de las cosas occorrents en la materia dels quints de que resta agrahidíssima y en orde a ella ha delliberat lo savi concell de çent que per actio tan digna de v.^{a} s.^{a} li donassen les degudes graçies com ho fem y que attes la materia de ques tracte es del pes y qualitat ques dexa considerar pera que ab mes çertesa y mayor acuerdo se puga votar sobre della se ha deferit lo proposarla pera divendres proxim pera la tarda y que de la delliberatio fahedora se dara notitia a v.^{a} s.^{a} a qui ab moltas veras suplica continue estos bons officis fins ditas cosas tingan lo assiento ques desija que esta çiutat de merce tan grandiosa que de v.^{a} s.^{a} se promet tindra perpetua memoria.» A la qual embaxada respongue sa s.^{a} que stimave molt a la çiutat la merce se li feye y que li aparexie molt be la delliberacio del concell de çent y que stigues certa sa s.^{a} que en tot lo que tocarie ha sa part ho farie y continuarie los bons offiçis li serian possibles en est negossi ab molt gran veres y voluntat.

Cap de octava de Corpus; professo ab assistencia dels Srs. Consellers.

DIJOUS a XXIJ. de dit. — Cap de la octava de Corpus. — En aquest die tres dels s.^{ors} concellers ab sos promens se aiuntaren a les tres hores despres dinar al porxo de s.^{t} Jaume y de alli anaren ab dita promenia en la seu: feu se la proffesso y los

Idem. — Ventalls als Srs. Virrey, Virreyna y Duch de Fernandina.

s.^{ors} concellers ab dits promens aportaren les vares del talem en dita proffesso y acabada aquella se aporta lo ventall al s.^{or} virrey y s.^{a} virreyna y al s.^{r} duch de Fernandina en consideratio de las moltas merçes que esta çiutat ha rebudes per son medi los quals ventalls foren donats ha dits s.^{ors} per lo scriva Racional de la pnt. casa com es axi costum quiscun any dit die.

Jubileu; — embaxada del Capitol de la Seu convidanthi als Srs. Consellers, monestirs y confraríes.

DIVENDRES a XXIIJ. de dit. — En aquest die vingueren en la casa de la çiutat lo s.^{or} don Fran.^{co} Sans Ardiaca de Panades y canonge de la seu de Bar.^{a} y lo s.^{or} Fran.^{co} Taverner tambe canonge de dita seu los quals vingueren ab embaxada de part del molt Ill.^{e} capitol de dita seu pera fer a saber als s.^{ors} concellers com lo diumenge propvinent se havie de publicar un jubileu s.^{t} y apres lo dimecres seguent se havie de fer la proffesso acostumada. E que axi fossen servits de acudirhi y fer que tambe los monestirs y confraries hi acudissen ab sa lluminaria com ere costum. A la qual embaxada respongue lo s.^{r} conceller en cap en veu sua y dels demes s.^{ors} concellers companys seus que quant al dels monestirs y confraries farien quey acudirien y en lo demes que ho veurien y tractarien y ne farien tornar resposta a sa s.^{a} y lo endema per medi dels s.^{ors} Agusti Pexau çiuteda y Miquel Joan Taverner militar se torna resposta al molt Ill.^{e} capitol dient ab ella com los s.^{ors} concellers acudirien a sa deguda obligatio.

Negoci dels quints: embaxada dels Srs. Diputats del General de Catalunya al Concell de Cent.

Dit die despres dinar se tingue concell de çent per lo negossi dels quints y en esser junt aquell vingue una embaxada de part dels s.^{ors} Deputats y ohidors del general de Cathalunya ab masses altes la qual fonch rebuda ab molt gran aplauso exintla a rebrer fora del concell molts s.^{ors} cavallers y ciutedans y de altres staments de dit concell y officials de la casa y aquella fonch reportada per los s.^{ors} don Ramon de Senmanat Ardiaca maior y canonge de la seu de Bar.^{a} Joseph de Bellafilla militar y Joan Fran.^{ch} Cudina çiuteda los quals apres de ser entrats dins la istantia de concell se assentaren ço es lo dit s.^{r} Ardiaca apres del primer prom militar de concell y los demes de grau en grau axi mateix alternative y assentats que foren explicaren de paraula sa embaxada y apres la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Los deputats de Cathalunya a 19. del corrent reberen em-

baxada de v. s. en orde a las diligentias que han fet per la suspentio dels procehiments insta lo procurador fiscal patrimonial de sa mag.^{d} devant del lloctinent de mestre Racional contra la çiutat per raho de la pretentio te dels quints de les impositions de dita ciutat ab demonstratio del gust te v. s. que se continuen per dits deputats los bons officis ja comensats vehent los medis hi pot haver que sien en beneffici de dita çiutat. Y com dits deputats desijen summament la quietut beneffici y utilitat de la çiutat y lo felis stat y succes de las cosas de aquella y que se acerte en lo servey de Deu nre. s.^{or} y de la mag.^{d} del Rey y s.^{r} nre. ab la conformitat y correspondentia de v. s. y de aquell concistori tingudes y servades en las ocasions se son offertas fins lo die pnt., han advertit ser de consideratio y conveniento representar primer y suplicar a v. s. sie de son servey donar signifficatio dels medis modo y forma que aparexeran a v. s. mes efficaces y convenients per la bona directio del negossi corrent per que certs de la voluntat y gust de v. s. puguen dits deputats acudir al servey de v. s. y de la çiutat conforme la obligatio de son carrech y las ditas correspondentia y conformitat demanan aiustantse al servey de sa mag.^{d} y al beneffici y quietut de la çiutat y las actions que en orde a estas cosas aparexeran convenir alcansen los effectes que convenen conforme v. s. y la çiutat desijan ab singular affectio y voluntat de dits deputats.»

Idem. — Embaxada del Capitol de la Seu al Concell de Cent.

E apres vingue altra embaxada de part del molt Ill.^{e} capitol de la seu de Bar.^{a} la qual reportaren los s.^{ors} Hieronym Roig sacrista Luys Cassador y Joseph Rovira canonges de dita seu la qual fonch rebuda y stigueren tambe axi mateix assentats com los dalt dits y apres de haverla explicada de paraula la donaren tambe en scrits que es del tenor seguent.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Lo capitol y canonges desta s.^{ta} iglesia de Bar.^{a} tenint en tot temps molt pnt. la bona correspondentia que ab v. s. ha proffessat en demostratio del sentiment que en la ocasio pnt. te dels debats que entre v. s. y lo procurador fiscal de sa mag.^{d} estan pendents sobre la exactio dels quints, se offereix a v. s. ab una voluntat promptissima pera servirlo interposantse entre lo Ex.^{im} s.^{or} lloctinent general y v. s. pera compondrer y concor-

dar dits debats posant en exequcio los medis que v. s. li significara y indicara convenients per est effecte ab lo cuydado y veres que los matexos effectes manifestaran.»

DISAPTE a XXIIIJ.° de dit. — En aquest die festa de s.t Joan noy hague cavalcada conforme antes per tal die se feye per no havero encara delliberat lo savi concell de çent com ha fet en altres coses que staven privades.

Festa de St. Joan: no hi hagué cavalcada.

Dit die los s.ors concellers inseguint la delliberatio del savi concell de çent celebrat lo die de air feren fer una embaxada al s.r virrey per medi dels s.ors Fran.ch Bru çiuteda y Fran.ch Xammar militar la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del tenor seguent.

Negoci del quint: altra embaxada al Virrey, demanantli la relaxació dels oficials presos.

«Ex.im s.or

Lo savi concell de çent ab la certitut que te que v.a Ex.a li fara merce com sempre en totes ocasions ha fetas a esta çiutat ha delliberat lo die de hair supplicassem a v.a ex.a com ho fem que en consideratio dels calors tants grans que de pnt. fa y que los quatre officials de la çiutat los patexen majors en los carcers comuns sent persones delicades y que en ses cases los passen ab regalo se servesca v.a Ex.a manarlos relaxar que ho rebra esta çiutat a molt gran merce de la grandesa de v.a Ex.a» A la qual embaxada respongue sa Ex.a: «que el veria el papel se le dava y lo que podia haser por la çiudad que todo aquello que podria lo haria de muy buena gana.»

Dit die per medi del s.ors Agusti Pexau ciuteda y Miquel Joan Taverner militar inseguint la mateixa delliberatio fonch feta embaxada al molt Ill.e y R.im s.or Bisbe de Bar.a la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

Idem; embaxada al Sr. Bisbe, acceptantli sa oferta de mitjanser.

«Molt Ill.e y R.im s.or

En lo savi concell de çent çelebrat lo die de air se ha refferit y proposat la offerta que v.a s.a fou servit fer als molt Ill.es s.ors concellers en tenir a be de posarse per medianer aserca lo debat y differentia te la çiutat per materia de quints ab lo procurador fiscal patrimonial has delliberat en aquell que per part sua representassem a v.a s.a com ho fem lo agrahiment que la çiutat te de pensament tant s.t ha tingut v.a s.a supplicantlo se serves-

ca continuar los bons officis te comensats que la çiutat te confiansa y certa que per son medi de v.ª s.ª com ha tan efficas vindra alcansar lo que tant desija que es lo servey de Deu nre. s.or de sa mag.d y benefici universal y que axi la çiutat es contenta per que nos mal logre tanta merçe de que v.ª s.ª se pose per medianer en la materia occorrent dels quints tractantla extra judicialment que confia per les mans de v.ª s.ª alcansar la quietut desija supplicant lo tingue a be que ab dita interçessio cohoperen ab v.ª s.ª los molt Ill.es deputats y ohidors del general de Cathalunya y lo molt Ill.e capitol desta s.ta iglesia servintse de manar posar en scrits lo que en sta materia se anira advertint pera refferiro en lo savi concell de çent que axi ho ha delliberat y que v.ª s.ª se servesca ab las veras possibles si pot ser ans de tractar de dita materia dels quints valentse dels medis li apparexeran mes abtes y convenients pera que los quatre presos offiçials de la çiutat que stan vuy detinguts en los carcers comuns de la pnt. çiutat sien relaxats que de tot la çiutat ne rebra particular merce y de aquella y de les demes te rebudes de ma de v.ª s.ª ne restara una nova obligaçio y una perpetua memoria.» A la qual embaxada respongue sa s.ª: «que el stimava mucho a la ciudad la merced y honrra le hazia en mandarle se interposasse por medianero en componer extrajuditialmente estas differentias y que estuviesse muy çierta la çiudad lo haria con muy grande voluntad y affiction haziendo todos los buenos officios que ha su parte tocaren y el negossio requiere por lo mucho lo desseava, de la mesma manera se contiene en el papel le han dado en sta embaxada por tocar esto ha su obligacion muy particular ansi por ser perlado desta çiudad como tambien deputado deste principado y por las dichas rasones quererla muy mucho a la çiudad suplicando a Dios nro. s.or fuesse servido encaminarlo a su s.to serviçio, de su mag.d, y benefficio desta çiudad y universal de todos.»

Idem. — Embaxada als Srs. Diputats de la Generalitat acceptantlos igual oferta.

Dit die per medi dels dalt dits s.ors Fran.ch Bru y Fran.ch Xammar inseguint la dita delliberatio fonch feta embaxada als molt Ill.es deputats y ohidors del general de Cathalunya la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

Lo savi concell de çent ab la delliberatio ha feta lo die de

air stimant la merçe que v.ª s.ª es stat servit fer a esta çiutat, ha delliberat que tenint com te viva fe que ab la interçessio de v.ª s.ª sent com es de tanta qualitat y valor alcansara lo fi desija en materia dels quints ha acceptada la offerta per lo molt Ill.ᵉ y R.ⁱᵐ s.ᵒʳ Bisbe de Bar.ª y per v.ª s.ª y molt Ill.ᵉ capitol de que se posarie per medianer y interçessor en dita materia y axi ha delliberat acceptar dita offerta y que ab dita interçessio cohopere ab dit s.ᵒʳ Bisbe v.ª s.ª y lo molt Ill.ᵉ capitol supplica v.ª s.ª esta çiutat que en exequcio de dita delliberatio se servesca manar pendrer lo treball se li supplica que la confiansa te que en esta y maiors cosas fara v.ª s.ª a la çiutat la merce que sa voluntat merex y restara ab novas obligaçions advertint a v.ª s.ª que si es possible ans de tractar de la materia dels quints se valega v.ª s.ª en son cas tots junts dels medis aparexeran mes abtes pera que los quatre officials de la çiutat tinguen la libertat que tots desijam.» A la qual embaxada fonch respost per los dits s.ᵒʳˢ deputats que stimaven molt a la çiutat la merce los feyen en voler se posassen per medianers en aqueix negossi juntament ab lo s.ᵒʳ bisbe y molt Ill.ᵉ capitol y que stigues molt certa la ciutat que ho farien ab moltes veres y ab molt gran voluntat y farien en dit negossi los bons officis los serian possibles conforme fins assi havian fet ab igual y deguda correspondentia a la çiutat.

Dit die per medi dels dalt dits s.ᵒʳˢ Agusti Pexau y Miquel Joan Taverner inseguint la dita delliberacio fonch feta embaxada al molt Ill.ᵉ capitol de la seu desta çiutat la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es de mot ha mot conforme la dalt dita dels s.ᵒʳˢ deputats. A la qual respongue tambe lo dit molt Ill.ᵉ capitol lo mateix dels dits s.ᵒʳˢ deputats com dalt llargament se conte. Idem. — Igual embaxada al Capitol de la Seu.

DIMECRES a XXVIIJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les sis hores se feu la proffesso del s.ᵗ jubileu publicat lo diumenge prop passat concedit per la s.ᵈ de Urbano octau vuy beneventuradament la iglesia de Deu governant la qual proffesso se feu com les altres de altres jubileus sens talem ni sivera y lo s.ʳ bisbe ana ab son gremial vestit de pontiffical y apres los quatre s.ᵒʳˢ concellers per star lo quart de mala gana de dos en dos ab sos verguers devant per lo que noy ana lo s.ʳ virrey. Jubileu st.

DIVENDRES a XXX. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

JULIOL

Negoci dels quints: embaxada del Sr. Bisbe al Virrey.

DISAPTE lo primer. — En aquest die en nom y per part del molt Ill.e y R.im s.or Bisbe de Bar.a fonch enviada copia als s.ors concellers de la embaxada per sa s.a feta a sa Ex.a per lo negossi concorrent dels quints que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

Lo Bisbe de Bar.a continuant lo offert a v.a s.a y ab la regonexensa y estimatio deguda al bon acullimént que troba en la gratia de v.a s.a, lo die de air feu personalment la embaxada que sera ab esta, al Ex.im s.r virrey y capita general duch de Segorbe y Cardona: y sa Ex.a avuy ha respost lo que v.a s.a y savi concell de çent se serviran veurer per la copia inclusa, que ha delliberat remetrer a v.a s.a havent precehit comunicatio ab los molt Ill.es deputats y ohidors de la generalitat de Cathalunya y molt Ill.e capitol de la s.ta iglesia desta çiutat restant ab ver desig de servir a v.a s.a fins ques conseguesca lo que mes conve al servey de nre. s.or, de sa mag.d y beneffici de la çiutat.»

Embaxada donada en scrits a sa Ex.a per lo s.r Bisbe de Bar.a

«Ex.mo s.or

El obispo de Bar.a a 24 del pnte. tuvo una embaxada de los concellers y sabio consejo de çiento de dicha ciudad, por la qual aceptan el offrecimiento que su s.a en persona hizo de interponerse por medianero en la pretention que el procurador fiscal patrimonial de su mag.d ha tenido y tiene con dicha çiudad en rason del quinto de las impositiones que pretende, encargandole lo lleve adelante juntamente con los muy Ill.es deputados y ohidores de la generalidad de Cathaluña y el muy Ill.e capitulo de la s.ta iglesia de dicha çiudad. Por tanto dicho obispo haviendolo comunicado con los refferidos, deseando el serviçio de nro. s.or y de su mag.d y el benefiçio y consuelo de esta çiudad en conformidad. Suplica a v.a ex.a sea servido tener por bien esta interçession que lo reçibira por merçed particular y muy

singular de v.ª Ex.ª prometiendose con ella como se promete todo buen successo etc.»

Resposta feta per sa Ex.ª a la dita Embaxada del s.r Bisbe.

«Su Ex.ª estima a v.ª s.ª el deseo con que procura servir a su mag.d y mirar por esta çiudad, y haviendo su Ex.ª dado quenta a su mag.d de quanto se ha offreçido hasta hoy en la materia de los quintos, lo continuara, con deseo de que se encamine al mayor serviçio de Dios, de su mag.d y comodidad desta çiudad.»

Idem. — Resposta del Virrey a dita embaxada.

Copia de la Embaxada feta per los molt Ill.es s.ors deputats y ohidors del general de Cathalunya al s.or virrey enviada per dos cavallers de part de sa s.a als s.ors concellers feta a 26. de juny proppassat.

«Molt Ill.es s.ors

Los deputats del general de Cathalunya affectant la correspondentia y conformitat degudes y fins lo die pnt. servades entre v.ª s.ª y pnt. casa de la çiutat y de la deputatio y los bons successos de las cosas de dita çiutat y perque v.ª s.ª y lo savi concell de çent tingue noticia de las diligentias que dits deputats ab cohoperatio del Ill.im y R.im s.or bisbe molt Ill.e y insigne capitol de la iglesia de aquesta çiutat aiustantse a la delliberacio de v.ª s.ª y savi conçell de cent ab embaxada de 24. del corrent feta a saber ha dits deputats y ha son concistori fan a saber a v.ª s.ª que ab dita cohoperatio y conformitat a 26. del corrent feren una embaxada al Ex.im llochtinent de sa mag.d en raho del negossi corrent de la pretentio del procurador fiscal patrimonial de sa mag.d dels quints de les impositions de la dita çiutat y en aquest die sa ex.ª ha respost en scrits a la dita embaxada copia de las quals embaxada y resposta se donan a v.ª s.ª offerint en tot lo que aparexera ser del servey de sa mag.d y beneffiçi de la çiutat acudir ab molta puntualitat.

Idem. — Embaxada dels Deputats del General de Cathalunya al Virrey.

Embaxada dels s.ors deputats al s.or virrey feta a 26. de Juny 1634.

«Ill.im y Ex.im s.or

Los deputats del general de Cathalunya als 24. del corrent reberen embaxada de aquesta çiutat de Barcelona y concell de çent de aquella ab la qual la dita ciutat accepta la offerta li fonch feta per part de dits deputats, per lo bisbe y capitol de la iglesia de Bar.a en orde de intercedir y posarse per medianers ab v.a ex.a en la materia que se offereix dels quints preten lo procurador fiscal patrimonial de sa mag.d de las impositions de la çiutat cohoperant ab dita interçessio dits deputats bisbe y capitol insinuant la dita çiutat ser sa voluntat deliberada que los dits interçessors y medianers prenguen los treballs que la confiansa te la çiutat demana en beneffici de aquella, perso dits deputats desijant lo servey de sa mag.d la consolatio y quietut de la çiutat ab conformitat de dits bisbe y capitol, suplican a v.a ex.a sie de son servey tenir a be aquesta interçessio que ab la merçe v.a ex.a en asso los fara dits deputats se prometen tot bon succes.»

E sa E.a respongue que lo conçistori feya molt be en posarse per medianer en aquest negossi, E axi se despediren de sa Ex.a ab molta cortesia y sen tornaren en la pnt. casa ab lo mateix acompanyament que eren anats.

Resposta de sa Ex.a a 27. de juny 1634.

Idem. — Resposta de Sa Ex.a a la referida embaxada.

«Su Ex.a estima a v.a s.a el deseo con que procura servir a su mag.d, y mirar por esta çiudad, y haviendo su Ex.a dado quenta a su mag.d de quanto se ha offreçido hasta oy en la materia de los quintos lo continuara con deseo de que se encamine al mayor serviçio de Dios y de su mag.d y comodidad desta çiudad.»

Copia de la embaxada donada en scrits al s.or virrey de part del molt Ill.e capitol desta çiutat enviada als s.ors concellers per dos s.ors canonges feta a 27. de juny 1634.

«Ill.im y Ex.im s.or

Havent rebuda los canonges y capitol desta s.ta iglesia una

embaxada dels concellers y concell de çent de la pnt. çiutat en 24. del corrent mes en resposta de altra a dits concellers y conçell de çent feta ab la qual accepta la offerta li fonch feta per dits canonges y capitol bisbe y deputats del principat en orde de suplicar y intersedir a v.ª Ex.ª sie de son servey posarse per medianer en la materia ques offereix dels quints, insinuant la dita çiutat ser sa voluntat desliberada que los dits bisbe deputats canonges y capitol prenguen los treballs neçessaris y oportuns ab confiansa te dita çiutat que los suplicants alcansaran de v.ª Ex.ª semblant graçia y merce, perso dits canonges y capitol desijant lo servey de Deu, de sa mag.ᵈ la consolatio y quietud de la çiutat ab conformitat de dit bisbe y deputats supplican a v.ª Ex.ª sie de son servey tenir a be la dita interçessio que ab la merce speran de v.ª Ex.ª se prometen tots bons successos.»

Idem. — Embaxada del Capítol de la Seu al Virrey.

«Su Ex.ª estima a v.ª s.ª el deseo con que procura servir a su mag.ᵈ y mirar por esta çiudad y haviendo su Ex.ª dado quenta a su mag.ᵈ de quanto se ha offrecido hasta oy en la materia de los quintos lo continuara con deseo de que se encamine al mayor serviçio de Dios, de su mag.ᵈ y comodidad desta çiudad.»

Idem. — Resposta de Sa Ex.ª a dita embaxada.

DIUMENGE a IJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent ordinari y en aquell entre altres coses fonch feta una embaxada de part del molt Ill.ᵉ bras militar la qual reportaren los s.ᵒʳˢ don Joan de Senmanat Fran.ᶜʰ Puigiener militar y micer Joan Ba.ᵗᵃ Monfar y Sorts çiuteda los quals entrats dins dit concell acompanyats de molts cavallers y çiutedans y dels officials de la casa se assentaren ço es lo dit s.ᵒʳ don Joan de Senmanat apres del primer prom militar de concell y los altres dos de grau en grau alternative y assentats apres de haver explicada de paraula sa embaxada la donaren en scrits que es del tenor seguent.

Idem. — Concell de Cent: hi và una embaxada del Bràs militar.

«Molt Ill.ᵉˢ s.ᵒʳˢ

A 18. del mes de juny proppassat fou servit v.ª s.ª fer una embaxada al bras militar stimantli los bons officis havia fets ab lo Ex.ⁱᵐ s.ᵒʳ duch de Sogorb y de Cardona lloctinent per sa mag.ᵈ sobra la materia dels quints y ab la mateixa insinua desijava v. s.ª continuas los matexos officis vehent los medis hi po-

dia haver que fossen en beneffici de la çiutat y lo dit bras militar eo, las personas que tenian de atras comissio de aquell pera fer en servey de v.ª s.ª tot lo que convingues deslliberaren fer una embaxada als 19. de dit mes demati al[s] molt Ill.es s.ors deputats copia de la qual es scrita al peu de aquesta ab pensament y desig que si convenia fer en servey de v.ª s.ª algunas diligentias ab lo Rey nre. s.or poguessen los molt Ill.es s.ors deputats ferlas com tingan aucthoritat y poder pera semblants cosas lo que ab lo bras militar no concorre ab las qualitats que concorre ab lo concistori dels dits s.ors deputats y axi per les hores no sels representa a les persones anomenades per dit bras militar altre medi mes efficas per aplicarlo y procurarlo peral servey de v.ª s.ª a que sempre desijara y desije acudir ab gran correspondentia y voluntat.»

Copia de la embaxada del bras militar als molt Ill.es s.ors deputats a 19. de juny 1634.

«Molt Ill.es s.ors

Desijos lo bras militar del assiento del fet de la pretentio del quint que la s. c. y R. mag.t del Rey nre. s.or que Deu guarde te ab la çiutat de Bar.ª ha fets tots los benefficis li han apareguts convenients y te noticia que v.ª s.ª fa y ha fet los matexos y com lo die de air que comptavem a 18. del corrent mes de juny de 1634. per part del concell de çent rebes una embaxada ab que li estima los bons officis que li ha fets y li demana los continue vehent los medis hi pot haver que sien en beneffici de la çiutat ha aparegut ha dit bras militar eo, a las personas que tenen commissio de aquell que sols lo de v.ª s.ª par efficas pera conseguir lo fi ques desija y axi suplica a v.ª s.ª que ab tota brevedat sie servit de interposarse com ho spera lo dit bras militar fent ab tant effecte que no alse la ma fins de havero conseguit que a mes que es propria actio del conçistori lo bras militar ho tindra a singular merçe.»

Escrivà o regint lo manual de la Taula: extracció.

Dit die en dit concell fonch feta extractio del offiçi de scriva, o, Regint lo manual de la taula de la pnt. çiutat en lloch y per mort de Gaspar Montserrat Xemellau notari de Bar.ª y fonch extret en la forma solita Epiphanio Teres notari de Bar.ª

Dit die y ans de disgregarse lo dit concell y precehint delliberacio de aquell fonch feta embaxada per los s.ors concellers acompanyats de promens al s.or virrey la qual li explicaren de paraula de peus stant los s.ors concellers a la part dreta y los promens a la altra part stant tambe lo dit s.or virrey y ohint la dita embaxada de peus y apres ley donaren en scrits que es del tenor seguent.

Negoci dels quints: nova embaxada de la ciutat a Sa Ex.a, instant la deslliuransa dels Oficials presos.

«Ex.im s.or

Lo savi concell de çent ha delliberat lo die de vuy que sens disgregarse en demostratio de la afflictio y desconsuelo te de la carçeratio dels quatre officials de la çiutat vinguessem en persona ha suplicar a v.a Ex.a com ho fem ab las mayors veras podem la llibertat dells per la gran falta fan ha sos officis y per lo dany que de no servirlos en persona redunda ha esta çiutat y en consideratio que son persones delicades y ab los calors tant grans los patexen ab evident perill de sa salut, de la qual es esta falta una dellas ha ocasio de la incommoditat dell lloch hont estan detinguts y que en sas casas los passen ab regalo que te lo dit savi concell de çent viva fe y speransa de alcansar esta y mayors merçes de la grandesa de v.a Ex.a estant aiuntat aguardantla, que della tindra perpetua memoria de servirla a v.a Ex.a y ha sa casa.» A la qual embaxada respongue sa Ex.a encontinent de paraula: «yo estoy muy attento en la materia desse negossio de la çiudad yo lo vere y hare como sera de justitia.»

DILLUNS a IIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat lo die de air feren fer una embaxada al s.or Bisbe de Bar.a per medi del s.ors Fran.ch Bru çiuteda y Fran.ch Xammar militar la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

Idem. — Altra embaxada al Sr. Bisbe.

«Molt Ill.e y R.im s.or

Lo savi concell de çent (en lo qual lo die de air se legiren lo paper de v.a s.a a ell dirigit, embaxada que v.a s.a fou servit fer a sa Ex.a pera tractar extrajuditialment lo assiento de la contentio occorrent dels quints y resposta feta per lo s.r virrey) agrahidissim ha tant singular merce com v.a s.a fa ha esta çiutat, (actio molt conforme a les pars y cristhiandat de v.a s.a y

al offici pastoral que representa) dellibera que per ella li fessen les degudes graçies com ho fem, supplicant a v.ª s.ª tingue a be y se servesca continuar tant bons officis que es ben cert seran molt acceptes a les magestats divina y humana y esta çiutat restara obligadissima ha estimarlos ab obras en quant ha sos desigs poran ellas correspondrer, que te viva fe y speransa que ab tant efficas medi qual es lo de v.ª s.ª cohoperant ab ell lo dels molt Ill.e capitol, concistori de la generalitat y bras militar tindra lo fi ques desija y com son bon natural de v.ª s.ª sie fer merçes ab ma lliberal tenint contento quant son moltas les que se li supliquen, y la afflictio y desconsuelo te esta çiutat de la captura dels quatre officials della sie qual se dexa considerar per la falta fan ha sos officis y dany que de no servirlos en persona redunda a la mateixa çiutat, dellibera dit savi concell supplicassem a v.ª s.ª sie servit supplicar a sa Ex.ª la libertat de dits presos ab embaxada particular y qual com tambe per lo mateix effecte la feren dit die de air los s.ors concellers en persona que es ben çert que ab interçessio tan grandiosa alcansara esta merçe de sa Ex.ª y per ella ab nou empenyo a v.ª s.ª» A la qual embaxada respongue lo dit s.or bisbe que stimave molt a la çiutat la merçe se li feye y que estigues molt certa que no dexarie de fer y continuar los matexos bons officis que fins assi havie fets ab sa Ex.ª per lo bon assiento del negossi conforme la çiutat desije del qual ne stave molt al cap y tambe en interçedir ab sa Ex.ª per la relaxatio de les quatre persones carçerades axi per ser gust de la çiutat com per ser officials della y qui merexen tot favor y cortesia.

Idem. — Nova embaxada als Deputats de Cathalunya.

Dit die per los mateixos s.ors embaxadors inseguint dita delliberacio fonch feta altra embaxada als molt Ill.es s.ors deputats del general de Cathalunya la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

Lo savi conçell de çent en lo qual lo die de air se legiren lo paper de v.ª s.ª y embaxada que v.ª s.ª fou servit fer a sa Ex.ª pera tractar extrajuditialment lo assiento de la contentio occorrent dels quints y resposta feta per lo s.r virrey agrahidissim ha tant singular merce com v.ª s.ª fa a esta çiutat, actio molt conforme al ser de v.ª s.ª dellibera que per ella li fessem les degudes graçies com ho fem suplicant a v.ª s.ª tingue a be y se

servesca continuar tant bons officis que es ben çert seran molt acceptes a les magestats divina y humana y esta çiutat restara obligadissima ha stimarlos ab obras en quant a sos desigs poran ellas correspondrer tenint viva fe y speransa que ab tant efficas medi qual es lo de v.ª s.ª cohoperant ab ell lo del s.r bisbe, molt Ill.e capitol y bras militar tindra lo fi que desija y com sie propri de v.ª s.ª fer merce ab ma liberal tenint major contento quant son mes les que se li supliquen y la afliccio y desconsuelo te esta çiutat de la captura dels quatre officials della sie qual se dexa considerar per la falta fan a sos officis y dany que de no servirlos en persona redunda a la mateixa çiutat dellibera dit savi concell supplicassem a v.ª s.ª sie servit supplicar a sa Ex.ª la libertat de dits presos ab embaxada particular com tambe per lo mateix effecte la feren dit die de air los s.ors concellers en persona que es ben çert que ab interçessio tant grandiosa alcansara esta merce de sa Ex.ª y per ella ab nou empenyo a v.ª s.ª.» A la qual embaxada respongueren los molt Ill.es s.ors deputats que estigues molt certa la çiutat que per part de aquell concistori se farien y continuarien los mateixos bons officis que fins assi se havien fets per lo bon assiento del negossi conforme la çiutat desija y tambe lo de suplicar a sa Ex.ª la relaxatio de las quatre persones carçerades officials de la çiutat com en dita embaxada se conte ab molt grans veres y ab la deguda y igual correspondentia.

Dit die per los mateixos s.ors embaxadors inseguint la mateixa delliberacio se feu embaxada al molt Ill.e capitol de la s.ta iglesia de Bar.ª la qual tambe los fonch donada en scrits que es del tenor seguent. Idem. — Igual embaxada al Capitol de la Seu.

«Molt Ill.es s.ors

Lo savi conçell de çent en lo qual lo die de air se legiren lo paper de v.ª s.ª y embaxada etc. *fiat de verbo ad verbum ut in proxima supra inçerta et postea diçes*. A la qual embaxada fonch per lo dit molt Ill.e capitol respost lo mateix dels s.ors deputats com dalt se conte.

DIMARS a IIIJ°. de dit.—Inseguint la dita delliberacio fonch feta embaxada al molt Ill.e bras militar per medi dels s.ors Miquel Joan Taverner militar y Joan Batista Cudina ciuteda la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent. Idem. — Embaxada al Bràs militar.

«Molt Ill.es s.ors

Del paper que lo die de despres air de v.a s.a se legi en lo savi conçell de çent agrahidissim a la merce que v.a s.a li fa cohoperant ab lo s.or bisbe, conçistori de la generalitat y molt Ill.e capitol servintse extrajuditialment tractar y dar assiento a la contentio occorrent dels quints y en orde a dita actio tant digna del ser de v.a s.a dellibera que per ella li fessem les degudes gracies com ho fem, suplicant a v.a s.a tinga a be y se servesca continuar tant bons officis etc.» *fiat ut in precedenti.* A la qual embaxada respongue lo dit molt Ill.e bras militar lo mateix de les altres embaxades dalt ditas.

Oposicions a una càtedra de lleys en l' Estudi general. — Opositor de 14 anys.

Dit die lo despres dinar a les quatre hores los s.ors conçellers absent lo quart per star de mala gana anaren al studi per la oppositio de una cathreda de leys en la qual entre los altres que legiren fonch lo s.or don Antonio Otero de edad de catorse anys y nou mesos ja doctor en lleys fill del s.or don ... [en blanch]... inquisidor de aquest prinçipat: fonch la materia se legi sobre lo capitol primer de consecratione distinctione p.a que tracta de la consecratio de las iglesias y çelebratio de missas. Feu lo dit don Antonio Otero una molt elagantissima llisso y ha comuna opinio de molt concurs de gent quey havie que apenas se podie entrar dins lo teatro molt doctissima y de memoria de homens no may ohida y les 24. hores que studia dita llisso se li tingueren guardes ab una casa a de part per veurer si ningu li feya dita llisso y es çert que ha no tenir tant poca edat haurie guanyada la dita cathreda per lo que sa llisso aventatja als demes dubtant si los studiants per dita raho li tindrien lo respecte degut.

Negoci del quint: resposta de Sa Exc.a a la embaxada de la ciutat.

DIMECRES a V. de dit. — En aquest die demati a les onse hores vingue en la casa de la çiutat mossen Montserrat Puigvert scriva de manament lo qual de part de sa Ex.a dona un paper als s.ors concellers en resposta de la embaxada a sa Ex.a feta a 2. del corrent per dits s.ors concellers que es del tenor seguent.

Resposta del s.or virrey a la embaxada de 2. del corrent feta per los s.ors concellers en persona.

«Su Ex.a queda con particular cuydado de lo que v.a s.a en su nombre y del consejo de çiento le ha representado y le

tendra de que se administre justitia, y que en todo lo que ella diere lugar halle v.ª s.ª en su Ex.ª lo que se promete.»

Dit die despres dinar se tingue conçell de çent en lo qual vingue una embaxada de part del molt Ill.e bras militar la qual reportaren los s.ors don Fran.co de Argensola Fran.ch Joan de Vergos donsell y Diego Bisbe Vidal çiuteda los quals stigueren assentats del mateix modo que en las embaxadas de atras la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

Idem. — Concell de Cent: hi và una embaxada del Bràs militar.

Embaxada del molt Ill.e Bras militar.

«Molt Ill.es s.ors

Lo bras militar en conformitat de la embaxada que lo dia de air reportaren los s.ors Miquel Joan Taverner y Joan Ba.ta Cudina de v. s.ª ha anomenat pera ques conferissen ab los s.ors bisbe de Bar.ª molt Ill.es deputats y molt Ill.e capitol per lo assiento extrajudicial ques desija en lo fet dels quints als s.ors don Joan de Josa, Fran.ch Puigiener, y Joan Ba.ta Cudina y axi mateix ha enviat ab embaxada al s.or duch de Segorb y Cardona llochtinent general ha suplicarli sie servit manar soltar los officials de v.ª s.ª que stan detinguts en les carcers Reals y sa Ex.ª es stat servit respondre que stimave la diligençia que lo bras feya y que procurarie fer per ell tot lo que donas lloch la justitia. Tot lo qual nos ha ordenat lo bras militar ho fessem saber a v.ª s.ª y offerissem de sa part continuatio en lo desig de servirlo.»

Dit die vingue en dit conçell altra embaxada de part dels molt Ill.es deputats del general de Cathalunya la qual ab masses altes reportaren los s.ors don Fran.co Oluja dega de Lleyda Joseph de Bellafilla militar y Joan Fran.ch Cudina çiuteda los quals stigueren assentats conforme en las embaxadas de atras la qual embaxada apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del tenor seguent.

Idem. — Embaxada dels Srs. Deputats.

Embaxada dels molt Ill.es deputats.

«Molt Ill.es s.ors

V. s.ª es stat servit tenir a be que los deputats del general de Cathalunya molt Ill.e y R.im s.or bisbe, molt Ill.e y insigne

capitol de aquesta s.ta iglesia de Bar.a y lo molt Ill.e bras militar ab igual cohoperatio y conformitat se interposassen y fossen medianers ab sa mag.d y son Ex.im lloctinent general en aquesta provincia en la corrent materia de la pretentio del procurador fiscal patrimonial de sa mag.d aserca del quint de las impositions de la çiutat. Y desijant dits deputats, bisbe, capitol, y bras militar açertar al servey de sa mag.d y al beneffici quietut y utilitat de aquesta çiutat en negossi de la ponderatio que ell mateix demostra, han acudit a sa Ex.a donantli raho de aquesta interçessio per que fos servit tenirla a be conforme la gravedat y inspectio que la cosa demana, y en sa Ex.a han trobat bona correspondentia y insinuatio de gust y voluntat, y axi attes lo aplauso de v.a s.a y la annuitio de sa Ex.a y per conseguent lo cami proporsionat a tracte de cosa justa y convenient axi peral servey de sa mag.d com peral de v. s.a y de aquesta çiutat, han conferit diversas vegades y tractat del assiento y concordantia de aquest fet tenint devant dels ulls y en deguda consideratio la confiansa que v.a s.a signiffica tenir dels interçessors y medianers, y apres de diversos tractes y conferiments sercant medis mes ha proposit y mes proportionats a la corrent materia han ponderat no haverni mes de tres, lo primer es lo de la superçessoria de la materia, lo segon del tracte judiçial, y lo tercer de conveniencia, o, concordia extrajudiçials tenint respecte a la clementia y benignitat de sa mag.d En lo primer dels quals se considera difficultat pera entendrer que sa mag.d y sos ministres no se inclinen a superçessoria ni al medi de aquella, en lo segon que te respecte al de justitia y te la judiçiaria nos conçidera menor difficultat per veurer que v.a s.a com ha fidelissims vassalls tenint devant [la] innata fidelitat que aquesta çiutat ha sempre tingut en las mag.tats de sos serenissims Reys y s.ors de gloriosa memoria te per cosa estranya y de inconvenientia litigar ab son Rey y s.or y per mes açertada acudir a sa Real benignitat y clementia ab medis extrajudicials, axi que apartats los dos medis ja refferits, reste sols peral tracte y actio dels medianers lo ultim que es lo de convenientia, o, concordia extrajudicials ab sa sa mag.d y sa Ex.a, del qual salva la voluntat de v.a s.a entenen los dits deputats ab la cohoperatio y conformitat de dit molt Ill.e y R.im s.or bisbe molt Ill.e y insigne capitol y ab comunicatio del molt Ill.e bras militar valerse procurant en tot lo servey de sa mag.d lo de v. s.a y la utilitat

quietut y consolatio de aquesta çiutat donant com donan ab esta a v.ª s.ª intelligentia de son pensament perque v.ª s.ª reba aquell com de persones que desijan açertar en beneffici y utilitat de v.ª s.ª y de aquesta çiutat ab lo gust que la voluntat de personas tant affectes mereix, assegurant que dits deputats ab la dita cohoperatio conformitat y comunicatio, han fet degudas diligentias no sols en la materia corrent y principal de aquest fet, empero encara en procurar la libertat de las personas capturadas y detingudas en los carçers conforme v. s.ª ab sa embaxada ha encarregat y donat significatio de sa voluntat en orde a la dita libertat, no obstant que fins ara no se ha posat cosa en scrits en aquest respecte y que continuaran aquellas y no se apartaran de cosa que sie de convenientia y voluntat de v.ª s.ª y consolatio de la çiutat com sempre han acostumat.»

Dit die vingue en dit conçell altra embaxada de part del molt Ill.ᵉ capitol de la seu de Bar.ª la qual reportaren los s.ᵒʳˢ don Ramon de Senmanat Ardiaca maior y don Joachim Carbonell canonge de dita seu los quals stigueren assentats conforme en las embaxadas de atras y apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del tenor seguent. Idem. — Embaxada del Capitol de la Seu al Concell.

Embaxada del molt Ill.ᵉ capitol.

«Molt Ill.ᵉˢ s.ᵒʳˢ

V.ª s.ª es stat servit que los canonges y capitol de aquesta s.ᵗª iglesia de Bar.ª los molt Ill.ᵉˢ s.ᵒʳˢ deputats del general de Cathalunya lo molt Ill.ᵉ y R.ⁱᵐ s.ʳ bisbe y molt Ill.ᵉ bras militar ab iguals cohoperatio y conformitat se interposassen y fossen medianers ab sa mag.ᵈ y son Ex.ⁱᵐ s.ᵒʳ lloctinent general en aquesta provinçia en la corrent materia de la pretentio del procurador fiscal patrimonial de sa mag.ᵈ aserca del quint de las impositions de la çiutat, y desijant dits canonges y capitol molt Ill.ᵉˢ s.ᵒʳˢ deputats, molt Ill.ᵉ y R.ⁱᵐ bisbe y molt Ill.ᵉ bras militar açertar al servey de sa mag.ᵈ y al beneffici quietut y utilitat de aquesta çiutat en negossi de la ponderatio que ell mateix demostra, han acudit a sa Ex.ª donantli raho de aquesta interçessio per que fos servit tenirla a be conforme la gravedat y inspectio que la cosa demana, y en sa Ex.ª han trobat bona correspondentia y insinuatio de gust y voluntat y axi attes lo aplauso de v.ª s.ª y la annuitio de sa ex.ª y per conseguent lo

cami proporsionat a tracte de cosa justa y convenient axi peral servey de sa mag.^{d} com peral de v.^{a} s.^{a} y de aquesta çiutat, han conferit diverses vegades y tractat del assiento y concordantia de aquest fet tenint devant dels ulls y en deguda consideratio la confiansa que v.^{a} s.^{a} signiffica tenir dels interçessors y medianers, y apres de diversos tractes y conferiments sercant medis mes ha proposit y mes proporsionats a la corrent materia han ponderat no haverni mes de tres, lo primer es lo de la superçessoria de la materia, lo segon del tracte judicial, y lo terçer de convenientia, o, concordia extrajudiçials tenint respecte a la clementia y benignitat de sa mag.^{d}, En lo primer dels quals se concidera difficultat per entendrer que sa mag.^{d} y sos ministres no se inclinan a superçessoria ni al medi de aquella, En lo segon que te respecte al de justitia y tela judiçiaria nos concidera menor difficultat per veurer que v.^{a} s.^{a} com ha fidelissims vassalls tenint devant la innata fidelitat que aquesta çiutat ha sempre tingut en las mag.^{ts} de sos serenissims Reys y s.^{ors} de gloriosa memoria te per cosa stranya y de inconvenientia litigar ab son Rey y s.^{or} y per mes açertada acudir a sa Real benignitat y clementia ab medis extrajudiçials axi que apartats los dos medis ja refferits, resta sols peral tracte y actio dels medianers lo ultim que es lo de convenientia o, concordia extrajudiçials ab sa mag.^{d} y sa Ex.ª, del qual salva la voluntat de v.^{a} s.^{a} entenen los dits canonges y capitol ab la cohoperatio y conformitat de dits molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats molt Ill.^{e} y R.^{im} s.^{r} bisbe y ab comunicatio del dit molt Ill.^{e} bras militar valerse procurant en tot lo servey de sa mag.^{d} lo de v.^{a} s.^{a} y la utilitat quietut y consolatio de aquesta çiutat donant com donan ab esta a v.^{a} s.^{a} intelligentia de son pensament per que v.^{a} s.^{a} reba aquell com de personas que desijan açertar en beneffici y utilitat de v.^{a} s.^{a} y de aquesta çiutat ab lo gust que la voluntat de personas tant affectas mereix asseguarant que dits canonges y capitol ab la dita cohoperatio conformitat y comunicatio han fet degudas diligentias no sols en la materia corrent y principal de aquest fet empero encara en procurar la libertat de las personas capturades y detingudes en los carçers conforme v.^{a} s.^{a} ab sa embaxada ha encarregat y donat signifficatio de sa voluntat en orde a la dita libertat no obstant que fins ara no se ha posat cosa en scrits en aquest respecte y que continuaran aquelles y no se apartaran de cosa que sie de convenientia y volun-

tat de v.ª s.ª y consolatio de la çiutat com sempre han acostumat.»

Dit die vingue altra embaxada en dit concell de part del s.or bisbe de Bar.ª la qual reporta mossen Gabriel Roca prevere secretari de dit s.r bisbe lo qual stigue assentat despres dels dos primers proms militars de dit conçell la qual embaxada apres de haverla explicada de paraula la dona en scrits que es del thenor seguent. Idem. — Embaxada del Sor. Bisbe de Barcelona.

Embaxada del mol Ill.e y R.im s.r Bisbe de Bar.ª

«Molt Ill.e s.or

Lo Bisbe de Bar.ª, en continuatio de lo que te offert a v.ª s.ª en raho de la pretentio del advocat fiscal patrimonial del quint pretes de las impositions, havent pressehit comunicatio ab los molt Ill.es deputats y ohidors de la generalitat de Cathalunya, molt Ill.e capitol de la s.ta iglesia desta çiutat y molt Ill.e bras militar, te per çert que nòy ha mes de tres camins, o, medis per dirigir dit negossi ço es lo de la superçessoria, lo de tela judiciaria, y lo de la convenientia, o, concordia extrajudicial. Del primer apar nos pot al pnt. tractar, per veurer que sa mag.d y ministres no se inclinen a ell. Ni tampoch del segon, perque v.ª s.ª sempre ha insinuat estimar mes lo servir y obeir a sa mag.d, com ha fet per lo passat que no pledeiar. Y axi sols resta lo ultim y terçer medi, que es la convenienta extrajudiçial, y judica se conseguira tenint v.ª s.ª a be ques propose. Y en quant a los presos diu, que de orde de dit concistori, y encara com a bisbe de Bar.ª ha parlat diverses vegades ab sa Ex.ª del s.r virrey duch de Segorb y de Cardona, pregantli affectuosament, fos de son servey deslliurarlos, o, almenys alleujarlos las presons, y continuara dits offiçis fins a tant que se conseguesca lo que v.ª s.ª tant desija.»

DIJOUS a VJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del concell de çent çelebrat lo die de air feren fer una embaxada al molt Ill.e y R.im s.or bisbe de Bar.ª per medi dels s.ors Fran.ch Bru çiuteda y Fran.ch Xammar militar la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent. Idem. — Embaxada de la ciutat al Sor. Bisbe.

Embaxada al s.^{or} Bisbe de Bar.ª

«Molt Ill.^{e} y R.^{im} s.^{or}

Rebe lo savi concell de çent lo die de air ab molt gran gust la embaxada fou v.ª s.ª servit ferli, y ab ella molt singular merce, pus veu (si ben tenia molta çertesa) lo amor te v.ª s.ª a esta çiutat y ab la affectio es servit mirar ses coses en la materia occorrent dels quints, tant grave, que per serho tant sols podie pendrer assiento ab tant grave medi com es lo de v.ª s.ª, fent merce a esta çiutat de sa aucthoritat propria cohoperant ab los molt Ill.^{es} s.^{ors} conçistori de la generalitat, capitol, y bras militar voler assentar estas differentias, no perdonant a treball algu ni al ques deu a la çensura de elegir la via mes convenient dels tres que v.ª s.ª ha ab tanta prudentia ponderades, que es de tractarse ab concordia extrajudiçialment. A la qual adheri ab molt aplauso dit savi conçell de çent, delliberant que per sa part se suplicas a v.ª s.ª com supplicam se servesca continuar estos bons offiçis fins tinguen lo assiento ques desija fentlo sabidor en scrits del que se anira tractant y apuntant pera que pugue delliberar lo que aparexera mes convenir al servey de Deu, del Rey nre. s.^{or} y beneffici desta çiutat, la qual com tinga viva pena y desconsuelo molt gran de la carçeratio de sos officials y per unich remey per relaxarlos sols lo emparo y interçessio de v.ª s.ª, ab lo maior encariment se pot suplicam a v.ª s.ª se servesca no llevar ma de obtenir sa libertat valentse dels medis li seran possibles, que ab estas merçes que de v.ª s.ª spera (per les quals resta agrahidíssima) se promet en tot molt felices successos, restant contentissima de tenir moltes occasions com es çert las desija pera que ab ellas ab igual correspondentia conega v.ª s.ª sos desijats effectes.» A la qual embaxada respongue lo s.^{or} bisbe que estimave molt als s.^{ors} concellers y savi concell de çent la merce y honrra se li feye en dita embaxada y que stigues molt çerta la çiutat que continuarie ab molt gran voluntat y affectio los mateixos bons officis que fins assi havie fets del mateix modo que lo savi conçell de çent havie delliberat axi per la materia corrent dels quints com tambe en lo intersedir per la llibertat y relaxatio de dits officials de la çiutat ab les veres li serian possibles, fentne de tot sabidor a sa s.ª

Dit die inseguint la dita delliberacio se feu altra embaxada per los mateixos s.ors Embaxadors als molt Ill.es s.ors deputats del general de Catalunya, la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es la matexa prop dita del s.r bisbe. Idem. — Igual embaxada als Srs. Deputats.

Embaxada feta als s.ors deputats.

«Molt Ill.es s.ors

Rebe lo savi concell de çent lo die de air ab molt gran gust la embaxada fou v.a s.a servit ferli etc.» *fiat ut in dicta de verbo ad verbum cum eodem responsione in fine.*

Dit die inseguint la dita delliberacio se feu altra embaxada per medi dels s.ors Miquel Joan Taverner militar y Joan Bat.a Cudina çiuteda al molt Ill.e capitol de la seu de Bar.a la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es la mateixa dalt dita. Idem. — Semblant embaxada al Capitol de la Seu.

Embaxada feta al molt Ill.e capitol de la seu de Bar.a

«Rebe lo savi concell de çent lo die de air ab molt gran gust etc.» *fiat etiam ut in dicta de verbo ad verbum cum eadem responsione in fine.*

Dit die inseguint la dita delliberacio se feu altra embaxada per medi dels dits s.rs Miquel Joan Taverner y Joan Bat.a Cudina al molt Ill.e bras militar la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent. Idem. — La matexa embaxada al Bràs militar.

Embaxada feta al molt Ill.e bras militar.

«Rebe lo savi conçell de çent lo die de air ab molt gran gust la embaxada fou v.a s.a servit ferli etc.» *fiat ut in dicta de verbo ad verbum cum eadem respontione in fine.*

DISAPTE a XV. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA = conseller en cap.

DIUMENGE a XVJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers anaren lo demati a les nou hores en la iglesia de s.ta Clara ha oir lo offici per la festa se feye dit die de s.t Elm en dita Festa de St. Elm en Sta. Clara.

iglesia y al entrar y exir de la iglesia los isqueren a rebrer los consols de la lonia qui tambe eren convidats ha dita festa.

Negoci del quint: segueixen los debats.

Dit die despres dinar se tingue concell de çent en lo qual foren legides unes embaxades que los dies antes foren fetes y donades copies de aquelles als s.[ors] concellers de part del s.[or] Bisbe de Bar.[a], deputats del general de Cathalunya, molt Ill.[e] capitol de la seu de dita çiutat, y molt Ill.[e] bras militar fetas al s.[or] virrey y resposta de aquelles que son del thenor seguent.

Embaxada del s.[r] Bisbe als s.[ors] concellers.

«Molt Ill.[es] s.[ors]

Lo bisbe de Bar.[a] en conformitat de lo que signiffica a v. s.[a] a 5. del pnt., feu la embaxada al ex.[im] s.[or] virrey duch de Sogorb y Cardona, y sa Ex.[a] ha respost a ella, com v. s.[a] y lo savi concell de çent manaran veurer per las copias de embaxada y resposta, que van ab esta, y continuara los officis, que te offert ab molta puntualitat, y en particular procurara que sa Ex.[a] deslliure los quatre presos, com li te suplicat, y v. s.[a] desija.»

«Exmo s.[or]

El obispo de Bar.[a], haviendo preçedido el beneplaçito de v. Ex.[a] se ha interpuesto por medianero en la pretention, que el procurador fiscal patrimonial de su mag.[d] ha tenido y tiene con la çiudad en rason del quinto de las impositiones que pretende y ha sinço del pnte. haviendolo comunicado con el muy Ill.[e] conçistorio de la generalidad de Cathalunya muy Ill.[e] capitulo de la s.[ta] iglesia de dicha çiudad y muy Ill.[e] braço militar por embaxada particular represento a los muy Ill.[es] conçellers y sabio consejo de çiento, como tenia por çierto que en la materia refferida no havia mas de tres caminos, o, medios para dirigirla, conviene a saber: sobreseer en ella, la tela judiçiaria, o, el de la convenientia y concordia extrajudiçial y que de el primero por ahora no se podia tratar, por ver que su mag.[d] no se inclinava a el. Ni del segundo, por que la çiudad ponia en primer lugar servir y obedeçer, antes que pleytear con el Rey nro. s.[or] con que solo quedava el de la concordia extrajudiçial: y hoy ha tenido respuesta de dicha embaxada, por la qual se ve, como el sabio consejo de çiento viene bien en el terçer medio, como

mas largamente mandara v. Ex.ª ver por las copias de dichas embaxada y respuesta, que seran con esta: y continuando los offiçios, suplica a v. Ex.ª sea de su serviçio admitir dicho medio, pues por el se podra tomar la resolution que mas convenga al serviçio de nro. s.or y de su mag.d y al beneffício y consuelo de dicha çiudad.

Y ansi mismo insistiendo en la interçession, que ayer hizo personalmente a v. Ex.ª en rason de la soltura de los quatro presos de nuevo suplica a v. Ex.ª sea servido de mandarlos librar de las carçeles, que lo recibira por merçed particular.»

Resposta de sa Ex.ª

«Su Ex.ª ha dado quenta ha su mag.d de quanto se ha ofreçido en la materia de los quintos hasta ahora, y lo continuara ahora con mayor gusto, viendo el con que v. s.ª procurase de assiento a ella (pues es çierto se ha de dar su mag.d por servido del buen animo, con que v. s.ª lo soliçita) esto y el medio que v. s.ª propone lo representara su Ex.ª a su mag.d ayudando ha todo lo que sera de su mayor serviçio, y beneffiçio de esta çiudad y provinçia.»

Embaxada dels s.ors deputats als s.ors concellers.

«Molt Ill.es s.ors

Los deputats del general de Cathalunya en continuatio de las diligentias que han apparegut ser ha proposit y de convenientia per lo servey de sa mag.d y consolatio de aquesta çiutat en la materia corrent de la pretentio del procurador fiscal patrimonial te dels quints de las impositions de la çiutat a 7. del corrent acudiren ab sa concistorial embaxada al Ex.im s.or llochtinent de sa mag.d en aquesta provinçia ab cohoperatio y conformitat del molt Ill.e y R.im s.or Bisbe, del molt Ill.e y insigne capitol de la s.ta iglesia de Bar.ª y del molt Ill.e bras militar suplicantlo fos de son servey en nom de sa mag.d inclinarse al medi de convenientia y concordia extrajudiçials per la bona directio y assiento del negossi en servey de sa mag.d beneffiçi y quietut de la çiutat, y axi mateix ab la mateixa cohoperatio y conformitat de dits s.ors bisbe, capitol, y bras militar suplicaren a sa Ex.ª fos servit per mayor façilitatio del que sie del ser-

vey de sa mag.d en la inspectio de la materia corrent y del beneffici y consolatio de dita çiutat manar donar libertat a las personas dels officials y ministres de v. s.a y de la dita çiutat detingudes en los carçers reals per manament de sa Ex.a com es de veurer en la dita embaxada copia de la qual se lliura a v. s.a y sa Ex.a a 12. del mateix ha respost ha dita embaxada conforme veura v. s.a en la copia que axi mateix se lliura a v. s.a dits deputats affectant lo gust de v. s.a y de aquesta çiutat ab la mateixa cohòperatio y correspondentia ajustantse a ell ab los offiçis que la bona directio de la cosa demana donan a v. s.a intelligentia del que se ha fet en lo ultim stat de la materia corrent, offerint a v. s.a que dits deputats ab la dita cohoperatio y conformitat continuaran ditas diligentias en servey de v. s.a y de aquesta çiutat sens apartarse de cosa que entengan ser de convenientia y utilitat en lo negossi corrent.»

«Ill.im y Ex.im s.or

Desijants los deputats del general de Cathalunya lo servey de sa mag.d y la consolatio de aquesta çiutat aserca de la pretentio del procurador fiscal patrimonial te dels quints de las impositions de la çiutat, acudiren ab embaxada a v.a Ex.a suplicant fos de son servey tenir a be que dits deputats se interposassen per lo bon succes de aquest negossi y en v.a Ex.a trobaren inclinatio y bon aculliment a la interçessio. Y lo mateix feren ab la çiutat y concell de çent de aquella en los quals trobaren voluntat y desig en lo mateix ab cohoperatio en lo tracte del bisbe y capitol de la iglesia de Bar.a y conciderats ab la attendentia y ponderatio que la gravedat de la cosa demana los medis convenients y proportionats a ella sen conçideran tres lo primer de supercessoria de la materia corrent, lo altre de justitia, y lo ultim de convenientia, o, concordia extrajudiçials tenint respecte a la benignitat y clementia de sa mag.d que es lo que ha aparegut mes proporsionat mes abte y mes convenient peral servey de sa mag.d beneffici y consolatio de la çiutat per inconvenients que en los dos precedents se son advertits, del qual ultim medi dits deputats han donat intelligentia a la çiutat y ha son conçell de çent ab embaxada en scrits copia de la qual se lliura a v. Ex.a y la çiutat y son conçell de çent ab sa resposta de dita Embaxada copia de la qual tambe se lliura a v.a Ex.a ha adherit y tingut per convenient lo ultim medi, Re-

presentan dits deputats a v.ª Ex.ª lo mateix medi de convenientia y concordia extrajudiçials suplicant molt humilment sie de son servey inclinarse a ell per que ab la honrra y merce de v.ª Ex.ª se puga assentar lo que mes convinga en servey de sa mag.ᵈ consolatio y beneffici de la çiutat ab la interçessio de dits deputats cohoperatio y conformitat de dit bisbe y capitol y comunicatio y concorrentia del bras militar aserca de la pretentio fiscal, y axi mateix dits deputats ab la mateixa cohoperatio y conformitat dels dits bisbe y capitol comunicatio y concorrentia del dit bras militar per mayor facilitatio del que sie servey de sa mag.ᵈ en la inspectio de la materia corrent y consolatio de la çiutat supplican a v.ª Ex.ª sie servit manar donar libertat a las personas dels officials y ministres de dita çiutat que de pnt. per manament de v.ª Ex.ª stan detinguts en los carçers reals, per lo gran inconvenient que sent la çiutat de la detentio de sos offiçials per ser aquells per sa legalitat peritia y bondat neçessaris al exerçiçi de las administrations de dita çiutat en los quals tenen sos offiçis y en ells sempre se ha experimentada tota rectitut y deguda satisfactio del que ha dits deputats rebran de v. Ex.ª gratia y merce molt singulars las quals serviran a v. Ex.ª en tota ocasio.»

Resposta de sa Ex.ª

«Su Ex.ª ha dado quenta a su mag.ᵈ de quanto se ha offreçido en la materia de los quintos hasta hoy, y lo continuara ha hora con mayor gusto, viendo el con que v. s.ª procura se de assiento a ella (pues es çierto se ha de dar su mag.ᵈ por servido del buen animo con que v. s.ª lo soliçita) esto y el medio que v. s.ª propone lo representara su Ex.ª a su mag.ᵈ aiudando a todo lo que sera de su mayor serviçio y benefficio desta provincia y çiudad.»

Embaxada del molt Ill.ᵉ capitol al s.ᵒʳ virrey.

«Ill.ⁱᵐ y Ex.ⁱᵐ s.ᵒʳ

Desijant los canonges y capitol de aquesta s.ᵗᵃ iglesia lo servey de Deu nre. s.ᵒʳ, de sa mag.ᵈ y consolatio de aquesta çiutat en lo assiento de la pretentio del procurador fiscal patrimonial aserca dels quints acudirem a v. Ex.ª de part de dits canonges

y capitol suplicant volgues abonar nra. interçessio pera que fos v.ª Ex.ª servit admetrer aquella y com ha tant gran prinçep y zelos del servey de sa mag.d del be y consolatio de aquesta çiutat nos feu merce y honrra de respondrer tenia a be nra. interçessio y conçiderant ab la attendentia demana la gravedat de la cosa se ha presa resolutio de suplicar de nou a v.ª Ex.ª lo cap de concordia y convenientia extrajudiçial conçiderant ser mes a proposit tant per lo servey de sa mag.d com per beneffiçi de la çiutat perso suplican a v. Ex.ª dits canonges y capitol sie de son servey inclinarse a medi de concordia y convenientia extrajudiçial que fent v. Ex.ª la merce y honrra acostumada a esta iglesia se pot esperar bon succes en lo negossi corrent lo que suplican a v. Ex.ª apart deputats, Bisbe, y bras militar, y axi mateix suplican a v. Ex.ª sie de son servey attes lo rigor del temps falta en sos officis manar relaxar los officials de la çiutat y altres stan detinguts en los carçers reals, o, a lo menos millorar de presons que de una cosa y altra rebran particular merce y honrra de v. Ex.ª»

Resposta de sa Ex.ª

«Su Ex.ª ha dado quenta ha su mag.d de quanto se ha offreçido en la materia de los quintos hasta haora y lo continuara ha hora con mayor gusto, viendo el con que v. s.ª procura se de assiento a ello (pues es çierto se ha de dar su mag.d por servido del buen animo con que v. s.ª lo soliçita) esto y el medio v. s.ª propone lo representara su Ex.ª a su mag.d aiudando a todo lo que sera de su mayor serviçio y beneffiçio desta provinçia y çiudad.»

Embaxada del molt Ill.e Bras militar al s.or virrey.

«Ex.im s.or

A 15. de juny del corrent any 1634. lo bras militar resolgue suplicar a v. Ex.ª ab embaxada fos servit de manar suspendrer los procehiments feya lo offici de mestre Rational contra la çiutat de Bar.ª sobre la pretentio del quint de sas impositions per que ab mes spay pogues lo dit bras procurar lo assiento de dit negossi en servey de sa mag.d que Deu guarde y consuelo de la çiutat en que han anat obrant ab molta conformitat y gust lo

Bisbe de Bar.ª, conçistori de deputats, y capitol los quals de conformitat vista la resolutio ultima que v.ª Ex.ª ha explicada tenir de sa mag.d en que manave se proçeis ab los termens de justitia y vist lo desconsuelo causava en la çiutat tractar per medi della del pnt. fet ab son Rey y s.or a qui sols tracte de servir y ab qui volrria escusar lo litigar ha aparegut medi proporsionat y unich tractar lo assiento per concordia extrajudiçial lo que ha acceptat y stimat se li proposas lo savi concell conforme veura v.ª ex.ª ab la copia de sa embaxada de dit savi concell de çent al dit bras la qual se entrega a v. Ex.ª y axi lo bras militar en conformitat del bisbe concistori de deputats y capitol suplica a v. ex.ª ab tot effecte sie servit de volero acceptar y fer merce al bras y consolar a la çiutat que sera ferley singularissim.»

Resposta de sa Ex.ª

«Su Ex.ª ha dado quenta a su mag.d de quanto se ha offreçido en la materia de los quintos hasta hoy, etc.» *fiat de verbo ad verbum ut supra*, etc.

Festa de Sta. Margarida; anada ordinaria dels Sors. Consellers a Moncada.

DIJOUS a XX. de dit. — En aquest die festa de s.ta Margarida los s.ors conçellers anaren a la anada ordinaria a Moncada per ser s.ors y barons de aquella.

Oficials presos; nova embaxada al Virrey demanantli sa relaxatio.

DIVENDRES a XXJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers ab vot y parer de la vuytena per materia dels presos anomenada feren fer una embaxada al s.or virrey per medi dels s.ors Jaume Bru çiuteda y Fran.ch Xammar militar acompayats de micer Joan Pere Fontanella la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im s.or

Mes de trenta dies han passat que Pau Boquet donsell tauler lo d.r Pere Joan Rossell advocat Jaume Pi mercader sobre intendent del pastrim y Raphel Matali mercader obrer tots officials de la pnt. çiutat estan presos y detinguts en los carcers comuns sens que a ningu dells fins vuy sels haja publicat enquesta ni demanat cosa alguna en gran dany de la çiutat qui per falta de dits officials pateix grans detriments perque son precisament neçessaris per lo bon govern y regiment de la çiutat, y com los sobre dits stan mes al cap que altres de las cosas

de la çiutat a mes de que se han de pagar nous salaris ha nous officials, no resta la çiutat tant ben servida com dels ordinaris, y pus son ja passats los trenta dies de la constitutio quinta del titol de accusations, denuntiations, etc. que ordena haverse de publicar dins dit termini las enquestas als presos, o, si sera vist no deures publicar haverlos de traurer. Perço a v.ª Ex.ª los conçellers de la pnt. çiutat, per la falta que tenen de dits officials supplican sie servit manar relaxar de las presons als sobre dits, o, almanco si apar haveri merits, manarlos publicar las enquestas, per que pugan donar sas deffensas queu tindra a v. Ex.ª la çiutat a gran merçe.»

A la qual embaxada respongue sa Ex.ª: «que el stava muy atento a essa materia de los carçerados officiales de la çiudad y que deseava tanto el bien y comun benefficio de la çiudad como la mesma çiudad y que todo se hazia por mas bien suyo pero que como esse negossio era muy grave el lo trataria con el consejo y haria todos los buenos offiçios que hasta aqui havia echos y ha su parte tocaren por ser gusto y benefficio de la çiudad.»

Embaxador de la ciutat en la Cort; tornada y relació.

DIMECRES a XXVI. de dit. — En aquest die essent ja tornat en esta çiutat lo s.or Hieronym de Navel embaxador desta çiutat trames a la cort de sa mag.d per los negossis atras continuats perso tenintse conçell de çent vingue en ell lo dit s.or Hieronym de Navel y entrat que fonch dins dit conçell se assenta al costat del primer prom de concell y alsantse de peus feu sa relatio la qual per ser tant llarga apres de haver fet un breu rahonament la dona en scrits y se llegi en dit concell que es del thenor seguent: *inseratur prout est cum presenti consuta* (1).

Festa de Sta. Martra.

DISAPTE a XXVIIIJ.º de dit. — En aquest die festa de s.ta Martra los s.ors conçellers anaren ha oir lo offiçi en dita iglesia com es costum quiscun any per semblant die.

DILLUNS a XXXJ. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA = conseller en cap.

AGOST

DIMECRES a IJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les sinch hores vingue en la casa de la çiutat mossen Fran.ch Tro-

(1) Vejas l' Apèndix XII.

bat scriva de manament lo qual digue als s.ors concellers com lo s.r virrey li havie manat los digues que attes sa ex.a tenie alguna cosa que tractarlos fossen servits de anarhi en aquell punt. E axi los s.ors concellers sabent asso hi anaren encontinent y puiats dalt en palatio y entrats dins lo aposiento ha hont trobaren lo s.r virrey se assentaren ab ses cadires que alli staven aparellades y assentats que foren sa Ex.a digue als s.ors conçellers que lo perque los havia enviats ha demanar ere pera ferlos asaber com aquell mateix die havie rebut un correu de sa mag.d ab lo qual li donave avis ab sa Real carta que dins tres dias se partis pera veurer y regonexer las fronteras de la vila de Perpinya y de Rossello y que entenie que sa mag.d ab la mayor brevedat li serie possible si trobarie en persona y que en son Real nom ho fes asaber a sa s.a pera que fos servit fer les preventions y demes coses eren neçessaries y tenia obligatio y que sa ex.a sens falta ninguna entenie partirse para denpues de manyana y que axi ho feye a saber a sa s.a com mes llargament veurie en un paper que enviaria a sa s.a que se estave acabant. A la qual embaxada respongue lo s.r conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que esta çiutat estimave molt a sa ex.a la merçe y honrra molt gran li feye y que los concellers della procurarien ab la mayor brevedat possible manar fer juntar lo concell de çent al qual donarien raho de totes estes coses y de la llur determinatio ne farien sabidor encontinent ha sa Ex.a: y tornats que foren dits s.ors concellers de palatio en casa de la çiutat vingue al cap de un rato un jove de mossen Peres secretari de sa ex.a y dona als s.ors concellers lo dalt dit paper de sa ex.a

Guerra: regoneixement de la frontera del Rosselló per lo Virrey. — Socors militar demanat pel lo rey.

DIJOUS a IIJ. de dit. — Demati a les nou hores se tingue concell de çent en lo qual fonch legit lo dit paper enviat de part de sa ex.a als s.ors conçellers que es del thenor seguent.

Idem, idem.

«Su mag.d (Dios le g.de) con carta despachada en Madrid a 29. de Julio deste anyo que he recivido oy a la una despues de medio dia me avisa que haunque ha deseado por todos los caminos possibles no llegar a rompimiento con los confinantes con sus estados, la noticia que tiene del animo con que estan, le obliga ha tener prevenida la deffensa de sus Reynos, y por ser esta provinçia la que mas presto puede padeçer cualquier invasion, me manda que al terçer dia de su reçivo me vaya a la frontera como lo hare passado manyana que su mag.d se

va previniendo y dando las ordenes que podra con brevedat allegar alli ha assistir en ellas y que de quenta desta resolution a v. s.ª para que siguiendo el exemplo de sus passados se dispongan en esta ocasion a servir ha su mag.ᵈ assistiendo a la frontera con los socorros mayores que pudiere sacar, y para 15. deste mes me avisa su mag.ᵈ que este la frontera guarneçida de todas las armas neçessarias para oponerse a las enemigas, y assi en su Real nombre lo digo a v. s.ª y que su mag.ᵈ estimara y se dara por muy servido de que con la finesa que espera en esta ocasion se disponga v. s.ª luego a mostrar quanto ama su serviçio y el desvelo de su conservation, Tambien me manda convoque todas las çiudades villas y lugares deste principado y todas las personas particulares del para que todos acudan como estan obligados a servirle que su mag.ᵈ se dara por servido dello.»

Lo qual paper llegit en lo dit concell fonch per aquell delliberat que tot lo fet proposat fos comes al s.ᵒʳˢ conçellers y 16. persones de tots staments anomenadores per los s.ʳˢ concellers del pnt. conçell pera que de aqui ha dema demati vessen y mirassen tots los exemplars se porien trobar fahents per dit negossi y de aquells dit die relaçio ne fessen en dit concell pera que les hores lo dit concell pogues millor lo dit concell (sic) delliberar lo mes convenient al servey de Deu nre. s.ᵒʳ de sa mag.ᵈ y beneffici de la pnt. çiutat.

Idem. — Lo Concell delibera provehir y fortificar la ciutat.

DIVENDRES a IIIJ°. de dit. — Dit die demati a les nou hores se tingue concell de çent en lo qual foren legits los dits exemplars trobats fahents per dit negossi per lo qual fonch delliberat fos feta una embaxada al s.ᵒʳ virrey per los s.ᵒʳˢ conçellers en persona fahentli a saber ab ella la delliberacio de dit concell.

Idem. — Embaxada al Virrey fentli a saber dit acort y demanantli 'l deslliurament dels oficials presos.

Dit die despres dinar a les sinch hores los s.ᵒʳˢ conçellers havent primer obtinguda dita hora de sa Ex.ª per un verguer anaren en casa de sa Ex.ª acompanyats dels officials de la casa y arribats alli puiant dalt entraren en lo aposiento ha hont trobaren sa Ex.ª ja vestit de color a punt pera partirse: se assentaren ab ses cadires que alli staven aparellades: lo s.ʳ conçeller en cap de paraula li explica algun tant sa embaxada y li supplica molt volgues ser servit sa Ex.ª fer merce a esta çiutat attes sta de partida de relaxar los quatre presos officials de dita çiutat y de concell de çent attesos los grans danys y perjudiçis ne redundan a la pnt. çiutat axi per lo gasto fa cada die en

aquells com en sos substituts estant la çiutat tant atressada y exaucta com vuy esta y per la falta fan molt gran ha sos offiçis y fer lo calor tant excessiu y fort que esta çiutat ho rebrie a molt singular merce de la ma de v.ª Ex.ª: y fet tot aquest rahonament per lo mateix s.r conçeller en cap li fonch donat un paper en scrits que es copia de dita Embaxada del thenor seguent.

«Ex.im s.or

Lo paper que v.ª Ex.ª fou servit donar als conçellers se es representat en lo savi concell de çent en lo qual se ha delliberat que se acuda ab la prestesa possible a la provisio dels bastiments faltan en la pnt. çiutat y a la fortifficatio de aquella axi posant les artilleries a punt y provehintne si ni faltaran com en provehir la sala de armes y regonexer les confraries y demes particulars si tenen les armes convenients tenint attendentia en lo demes sens llevarne ma y del que se anira fent se dara raho a v.ª Ex.ª, a qui supplica esta çiutat attes ab la detentio dels quatre presos sos officials gasta molts ducats y v.ª Ex.ª sen va esta tarda y continuant la dita detentio serie gran dany de la çiutat a mes que dits quatre presos fan gran falta ha sos offiçis se servesca v.ª Ex.ª continuant les merçes que ha acostumat fer ha esta çiutat manar relaxar ha dits presos que ho tindra a singular merce de v.ª Ex.ª»

A la qual embaxada respongue sa Ex.ª: «yo me parto esta tarda como su mag.d me manda para ir ha ver y reconosçer las fronteras de la villa de Perpinyan y Rossellon sirviendo ha su mag.d como lo hizieron mis antipassados, todo lo que v.ª s.ª me dize lo scrivire y dare rason ha su mag.d»

Y al cap de un rato se parti sa Ex.ª desta çiutat pera la dita vila de Perpinya acompanyat del s.or canceller s.or Regent s.or Thesorer y doctors del Real concell criminal y per quant la çiutat feye fer guardes quiscun vespre perso fins a tant que lo s.r governador fonch arribat en Bar.ª anaren cada vespre les companyes a pendrer lo nom en casa del s.r conceller en cap com ha coronell. *Partida del Virrey a Perpinyà. — Les companyes de les guardes van a pendre 'l nom a casa 'l Conseller en cap.*

DIMECRES a VIIIJ°. de dit. — En aquest die vingue en la pnt. casa de la çiutat mossen Joseph de Bellafilla de part del s.r governador fent a saber als s.ors conçellers com lo die de air ere arribat en la pnt. çiutat fent de part de sa s.ria grans com- *Governador de Catalunya; arribada.*

Milicia. — Les companyes de les guardes van a pendre 'l nom a casa 'l Governador.

pliments y cortesies molt honroses als s.ors conçellers. Y lo mateix vespre anaren les companyes de les guardes a pendrer lo nom en casa del s.r governador per absentia del s.or virrey.

Governador de Catalunya; embaxada de benvinguda de part dels Sors. Consellers.

Dit die per orde del s.ors concellers anaren los s.ors Jaume Bru çiuteda y Fran.ch Xammar militar en casa del s.or governador per donarli la benvinguda al qual tambe feren de part de la çiutat molt grans compliments y cortesies molt honrrosses.

Festa de Sta. Clara.— Visita ordinaria dels Sors. Consellers al Monestir.

DISAPTE a XIJ. de dit. — Festa de s.ta Clara. — En aquest die los s.ors concellers anaren a la iglesia de dita s.ta y apres de haver feta oracio baig en la iglesia entraren dins lo monestir exintlos a rebrer la s.ra Abadessa a la porteria y entrats dins ohiren lo offici dins lo cor tenint al costat a la ma dreta la dita s.ra Abadessa y acabat lo offici sercaren lo monestir com es costum quiscun any dit die.

Festa de nra. Dona a la Seu.

DIMARS a XV. de dit. — Festa de nra. S.ra — En aquest die los s.ors concellers se aiuntaren ab sos promens lo dematí a les vuyt hores en lo porxo de s.t Jaume y de alli anaren en la seu ha oir lo offici los quals stigueren assentats a la part del Evangeli en son acostumat lloch y acabat lo offici se feu proffesso y los s.ors concellers ab sos promens aportaren les vares del talem y los dos promens que restaren anaren apres de la custhodia devant del gremial en lo mig del qual anave lo s.r bisbe de Bar.a vestit de pontifical ab sa cadira darrera de dit gremial.

Milicia: mostra.

Dit die despres dinar a les sinch hores se feu mostra comensant la confraria dels velluters y retorsedors de seda per havero demanat lo s.r don Aleix de Senmanat capita de dita companya y tambe la dita companya y los s.ors concellers ha dita hora anaren en la lonia per hont acostume de passar dita mostra y stigueren en les finestres de la istantia del concell de vint de dita lonia ab la forma solita y acabada de passar la mostra se donaren deu culleres de plata ab les armes de la çiutat ço es les sinch a la filera que millor tira de arcabusses y les altres sinch a la millor filera de piquers conforme fonch judicat per los sinch jutges anomenats per los s.ors concellers y dites deu culleres de plata feu fer Hieronym Sabata notari de Bar.a scriva Racional de la pnt. casa per orde dels s.ors concellers a Antoni Garriga argenter.

DON GARAU DE PEGUERA = conseller en cap.

DIMECRES a XVJ. de dit. — Se feu embaxada de part dels s.^{ors} concellers al s.^{or} governador per medi del s.^{or} Jaume Bru çiuteda y del s.^{or} Fran.^{ch} Xammar militar la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del tenor seguent.

Oficials presos; embaxada al Governador demanantli son deslliurament.

Embaxada feta al s.^{or} governador.

«Molt Ill.^{e} s.^{or}

Lo Ex.^{im} s.^{or} duch de Sogorb y de Cardona lloctinent y capita general en lo pnt. prinçipat als 16. dies del mes de juny prop passat feu capturar de mandato les persones de Pau Boquet donsell de micer Pere Joan Rossell advocat Raphel Matali y Jaume Pi mercaders tots de la pnt. ciutat y officials della, los quals dos primers foren lo endema posats a relacio del mag.^{ch} micer Joseph Masso jutge de la Regia cort, y despres sels son publicades les enquestes. Empero los altres dos, ço es dits Matali y Pi se han stat sempre com vuy estan en la preso de mandato, sens haverlos demanat cosa alguna ni haversels fet ninguna carga, per la qual degan ser detinguts, E com no sie raho que estiguen tant de temps a la preso, que passa ja de cerca de 60. dies y per esser com son officials de la çiutat son molt menester per lo exerçici de sos officis, per falta dels quals la çiutat gasta de cadal die notables quantitats en substituts y altrament, y se espera gastarlos molt mes durant la absentia de sa Ex.ª y dels mag.^{chs} doctors del criminal lo que v. s.^{a} no deu permetre. Perço ha v. s.^{a} suplican los concellers de la dita pnt. çiutat sie de son servey atteses las cosas sobre ditas y que los qui estan a relacio nos poden deffensar per la dita absentia, manarlos relaxar de ditas presons almanco los dos que no tenen enquesta ni prosses y als altres donarlos tota la preso per carcer, perque pugan estar ab maior comoditat en temps tant caloros y fort durant la absentia de sa Ex.ª y Real concell criminal attes nols inculpen de cosas tant graves, que no sels puga fer esta merce la qual tindra la çiutat per molt gran.»

A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} governador que ell desijave molt servir a la çiutat en tot lo que li fos possible y que si acars dexave de fer per dita çiutat alguna cosa serie per no estar en sa ma de poderla fer.

Festa de St. Roch.

Dit die festa de s.t Roch demati a les set hores los s.ors concellers ab sos promens se aiuntaren en lo porxo de s.t Jaume y de alli ab la musica anaren en la iglesia de dit s.t fora lo portal Nou y alli al pati los isqueren a rebrer los canonges de s.ta Anna posantse un canonge en lo mig de cada hu dels s.ors concellers y promens y entrant en sta forma dins dita iglesia los s.ors concellers ab sos promens se assentaren en los banchs de la çiutat venovats de vellut carmesi a la part del Evangeli y alli ohiren lo offici y acabat aquell sen tornaren ab la mateixa serimonia en la dita plassa de s.t Jaume.

Oficials presos: nova petició de sa deslliuransa al Governador.

Dimars a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del concell de çent çelebrat a 27. del corrent feren fer embaxada per medi dels s.ors Jaume Bru çiuteda y Fran.ch Xammar militar al s.or governador la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«*Embaxada al s.or governador.*

Molt Ill.e s.or

Ab moltas embaxadas fetas al Ex.im s.r lloctinent y capita general en lo pnt. principat, y ha v. s.a despres de la absentia de aquell a qui toca, y ab differents suplications que sels son stades presentades, tant per part de la pnt. ciutat, com per part de Raphel Matali mercader y obrer della y de Jaume Pi tambe mercader y superintendent del pastrim de la mateixa ciutat, fossen servits per observansa de las generals constitutions de Cathalunya manassen publicarlos las enquestas a los dits Matali y Pi si acas ne tenien, o, relaxarlos de las presons en que ha mes de 70. dies estan detinguts, y fins vuy nou han pogut alcansar en gran preiudici de la çiutat y dels dits presos y lesio de ditas generals constitutions. Perço los concellers de la dita pnt. çiutat y los dits Matali y Pi, quiscu dells per son interes, inseguint la delliberacio del savi concell de çent tingut als 27. del corrent ha v. s.a suplican altra vegada sie servit per observansa de dites constitutions generals de Cathalunya manarlos publicar las enquestas ha dits presos, si los hi ha, o, sino relaxarlos de ditas presons que a mes es cosa justa, o, tindran a v. s.a a merçe.»

A la qual embaxada respongue lo dit s.or governador que

ell desijave molt servir a la çiutat y que mirarie lo paper se li donave de la embaxada y lo consultarie ab son Assessor y farie lo que serie de justitia.

Dit die inseguint la mateixa delliberacio se feu tambe embaxada per medi dels dalt dits als molt Ill.es s.ors deputats del general de Cathalunya la qual apres de haverlos explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent. Idem.; embaxada als Sors. Deputats.

«*Embaxada als s.ors deputats.*

Molt Ill.es s.ors

Als 16. del mes de juny prop passat que ha mes de 70. dies de mandato del Ex.im s.or lloctinent y capita general en lo pnt. principat, foren capturades les persones de Raphel Matali mercader y obrer de la pnt. çiutat y Jaume Pi tambe mercader y superintendent del pastrim de la pnt. çiutat sens que se haja pogut alcansar ni de sa ex.a ni del molt Ill.e s.or governador a qui per absentia de sa ex.a toca que sels publicassen las enquestas ols traguessen de las presons conforme la constitutio 5. del titol de accusations y denuntiations encara que per lo dit effecte sels haia fetas moltas embaxadas y presentades moltas supplications contrafahent a la dita constitutio. E com molt Ill.es s.ors a v. s.a toque opposarse a dita contrafactio per raho de sos officis y procurar la observansa de aquella. Perço los conçellers de la pnt. çiutat, inseguint la delliberacio del savi concell tingut a 27. del corrent y los dits Matali y Pi quiscu dells per son interes ha v. s.a supplica sien servits manarse opposar a dita contrafactio y procurar la observansa de la dita constitutio 5. per tots los camins necessaris conforme ordenan las constitutions, usos, y costums de la casa de la deputatio que a mes de ser cosa justa, o, tindran a v. s.a ha molta merçe.»

A la qual embaxada respongueren los dits s.ors deputats que estigues molt çerta la çiutat que aquell concistori desijave molt servirla tenint attendentia a la deguda correspondentia de la una casa ab laltra y que en tot lo que tocaria als s.ors deputats exir a la deffensa de dit negossi ho farien ab moltes veres y affectada voluntat y ho consultarien ab sos Assessors.

DIJOUS a XXXJ. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

SETEMBRE

Oficials presos: altra embaxada als Sors. Deputats.

DIVENDRES lo primer. — Dit die de part dels s.^{ors} concellers se envia embaxada per los s.^{ors} Jaume Bru çiuteda y Fran.^{ch} Xammar militar als s.^{ors} deputats del general de Cathalunya suplicant a sa s.^{ria} fos servit voler fer merçe a la çiutat de tenir en memoria de manar fer aiuntar los Assessors y demes advocats aplicats per la despeditio del vot fahedor per lo negossi dels presos per lo quant convenie a la pnt. çiutat. A la qual embaxada respongueren los s.^{ors} deputats que besaven les mans als s.^{ors} concellers que stiguessen certs que no perdrien un punt en ferlos aiuntar cada die y que despres dinar a les dos hores se aiuntarien y que fossen servits si trobassen los Assessors de la çiutat pera informarlos.

Idem. — Embaxada dels Sors. Deputats als Sors. Consellers.

DIMARS a V. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent de y per raho que lo demati entre les honse y dotse hores vingue en la casa de la çiutat lo mag.^{ch} micer Anglasell Assessor de la casa de la deputatio pera fer a saber als s.^{ors} conçellers de part dels s.^{ors} deputats com los mag.^{chs} Assessors y advocats consultats en aquella casa havien fet son vot dient ab aquell nemine discrepante tenir lloch la contrafactio de la constitutio V. del titol de accusations y denuntiations quant als dos presos capturats de mandato. E axi fonch per lo dit concell delliberat que per medi de dos s.^{ors} çiuteda y militar se fes una embaxada al conçistori dels s.^{ors} deputats y ohidors del general de Cathalunya stimant molt a sa s.^{ria} esta merçe han feta ha esta çiutat la qual en tot temps la tindra ab la deguda correspondentia que la una casa acostume tenir a laltra suplicant a sa s.^{ria} volgues fer merce a la çiutat de continuar los bons officis que de sa s.^{a} esta çiutat spera per la bona directio y expeditio de dit negossi segons que mes llargament en la dita delliberacio se conte en la ma corrent de la scrivania maior de la pnt. casa.

Idem. — Altra embaxada als Sors. Deputats.

DIMECRES a VJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} conçellers inseguint la delliberacio del concell de çent celebrat lo die de air enviaren una embaxada als s.^{ors} deputats per medi dels s.^{ors} Jaume Bru çiuteda y Fran.^{ch} Xammar militar en agrahiment de la merçe havien feta a la pnt. ciutat en respecte del vot fet per los mag.^{chs} Assessors y advocats consultats en respecte de la

contrafactio de la constitutio 5. del titol de accusations y denuntiations per los dos presos capturats de mandato, supplicant a sa s.[ria] fos servit de continuar en aqueix negossi y fer en ell los bons officis que esta çiutat confie per la bona directio y deffensa de dit negossi. A la qual embaxada respongueren los s.[ors] deputats que ells entenien que los advocats havien fet justitia y que en tot lo que tocarie per sa part per la deffensa de dit negossi ho farien ab moltes veres tenint molt gran attendentia a la bona correspondentia se deu tenir la una casa ab laltra.

Vespres de la nativitat de Nra. Dona, en la Llotja: assistencia dels Sors. Consellers.

DIJOUS a VIJ. de dit vigilia de la festa de la nathivitat de nra. S.[ra] los s.[ors] conçellers despres dinar a les quatre hores anaren en la lonja ha oir les vespres de dita festa y al entrar de la porta de las reixas los isqueren a rebrer los consols de la lonia posantse lo consol militar al costat del s.[r] conceller quart y lo consol mercader al costat del s.[r] conceller quint y los s.[ors] conçellers se assentaren ab ses cadires y coxins de vellut carmesi dalt devant del altar a la part del Evangeli y los consols de la lonia baig de les grades del altar ab uns banchs ab alguns mercaders.

Festa de la nativitat de Nra. Dona en la Llotja: idem.

DIVENDRES a VIIJ. de dit. — Festa de la nativitat de nra. S.[ra] — En aquest die demati a les nou hores los s.[ors] conçellers anaren en la lonia ha oir lo offici de dita festa y al entrar de la lonia los isqueren a rebrer los dits consols de llotja del mateix modo que lo die de air y al cap de una stona vingue en dita llotia lo R.[im] Bisbe de Bar.[a] lo qual isqueren a rebrer los consols de la lonia per tocar a ells y no als s.[ors] conçellers y lo acompanyaren fins dalt al altar y apres arriba en dita lonia lo s.[or] governador per no ser en Bar.[a] lo s.[r] virrey y per dita raho presidint via ordinaria lo qual tambe isqueren a rebrer los consols de la lonia y lo acompanyaren fins devant les grades del altar ha hont baxaren los s.[ors] conçellers y alli lo reberen y puiaren dalt al altar anant lo s.[or] conceller en cap darrera a la ma squerra del s.[or] governador y puiats dalt en lo altar se assentaren axi lo s.[or] governador com los s.[ors] concellers ab ses cadires de vellut carmesi a la part del Evangeli la hu al costat del altre stant lo s.[r] conceller en cap al costat del s.[or] governador sens tenir los s.[ors] concellers coxins sino lo s.[r] governador una almoadilla devant sos peus per estar axi declarat y ordenat ab una Real carta de sa mag.[d] de 15. de abril 1576. la qual esta registrada en lo llibre de cartes Reals segon fol. 34. en la scri-

vania major de la pnt. casa y en esta forma ohiren lo offici lo qual digue lo s.or bisbe de Bar.a de pontiffical y acabat lo dit offici sen ana primer lo s.r governador y los s.ors concellers lo acompanyaren fins al mateix lloch y apres los consols de la lonia fins a la porta: apres sen ana lo s.r bisbe y los consols de la lonia lo acompanyaren tambe conforme al venir y apres sen anaren los s.ors concellers acompanyantlos tambe los consols de llotia conforme al entrar y lo despres dinar se feu mostra conforme a 15. de Agost hi isque la confraria dels sastres y capita lo s.r don Thomas Fontanet.

Milicia: mostra.

DIVENDRES a XV. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

Carta del Virrey sobre la vinguda de la Sma. Princesa dona Margarida, Duquesa de Mantua.

DIUMENGE a XVIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent de y per raho que lo die de air de part del s.or canceller fonch enviada una carta per un capella de sa casa del s.or virrey als s.ors concellers ha hora tarda la qual carta fonch legida en lo dit concell la qual es del thenor seguent.

Carta del s.or virrey.

«Su mag.d en carta de 9. de Agosto se sirve de desirme como la serenissima s.a princessa Margarita duquessa de Mantua su prima y hija de la s.a Infanta doña Cathalina viene a Espanya con voluntad y orden suya (y haunque de su hagasayo me dise su mag.d es escusado el advertirme por quien es y por cosa tan propria suya) y me manda que en su Real nombre le de la bienvenida y acuda a todo lo que se deve a su persona y porque a esto personalmente no puedo assistir se sirve de querer que la duquessa acuda a complir con la obligacion que tenemos, y como por importar al servicio de su mag.d que no se sepa esto hasta que su Altesa este en estos mares no he podido antes desirlo a v.a s.a pero hagolo con esta, para que v.a s.a lo tenga entendido y acuda por su parte a la obligacion que le corre y a lo que se ha acostumbrado en ocasiones semejantes, pues tienen v.a s.a los exemplares de sus hermanos. Guarde Dios a v.a s.a muchos anyos. Perpinyan a 18. de Agosto *1634*.

EL DUQUE DE SOGORBE Y DE CARDONA.»

La qual carta legida en dit concell fonch per aquell delliberat que attes ab los exemplars se son trobats y legits en lo dit concell consta sa mag.[d] sempre ab sa Real carta havero scrit a la çiutat y ab ellas haverli donat lo orde del que la çiutat devie fer y ere de son Real servey que perso de prompte se fessen y despedissen dos correus a tota diligentia ço es la hu peral Rey nre. s.[or] donantli raho de aquest fet y supplicantlo per part de esta çiutat fos de son Real servey ferli merce ab sa Real carta explicarli sa voluntat del que la ciutat devie fer en esta ocasio pera poder millor açertar a sa deguda obligaçio y lo altre per al s.[or] virrey en Perpinya suppliçant lo de part de esta çiutat fos servit fer merçe a la çiutat de tenir a be de que sa Altesa se detingues per alguns dies de venir y entrar en esta çiutat fins a tant la çiutat hagues obtinguda carta de sa mag.[d] y resposta de sa Real voluntat com per est effecte se li havie fet y despatxat un correu a tota diligentia segons que mes llargament se conte en les cartes registrades en lo llibre corrent de Registre de la pnt. casa.

Mostra de la confraría dels assahonadors y carders.

Dit die a les sinch hores de despres dinar apres de disgregat lo dit concell los s.[ors] concellers anaren a la llotia per la mostra se feu dit die de la confraria dels assahonadors y carders capita lo s.[or] Ronis: feuse en la mateixa forma de les altres y a les deu hores de la nit se despediren los dalt dits dos correus.

Entrada de la sma. Prinçessa donya Margarita duquessa de Mantua.

DIMARS a XVIIIJ.° de dit. — En aquest die a les sinch hores de la tarda entra en esta çiutat la dalt dita s.[ma] s.[a] princessa Margarita Duquessa de Mantua cosina germana del Rey nre. s.[or] filla de la s.[ma] Infanta dona Catherina y germana dels serenissims princeps de Saboya la qual venie a Espanya ab sis galeres ço es dos de Espanya y quatre de Genova anant dita s.[ra] ab una de les galeres de Espanya y per quant la çiutat no tenie encara resposta alguna de sa mag.[d] nos feu per part de la çiutat ninguna serimonia sino que les galeres sen entraren dins lo moll sens fer ninguna salve sino fonch al desambarcar dita s.[a] que les galeres tant solament tiraren tota la artilleria y desembarcada que fonch acompanyantla la s.[ra] duquessa de Cardona que la ana a rebrer al moll dins dita galera passaren per un pont que de orde de sa mag.[d] se li havie fet desde la galera fins al moll cubert de bayeta vermella y en esser al moll se posaren en un cotxe que stave ja alli aparellat y caminant a mig moll manaren fer tancar les portaleres de dit cotxe per lo que

volgue entrar dins çiutat fins a palatio atapada y apres de haver desembarcat dita s.ra les dites sis galeres en que dita s.ra ere vinguda serparen y sen anaren fins passada la punta del moll y al girar la proha volent tornar ha entrar saludaren la çiutat tirant cada galera quatre pessas y apres lo baluart de mijorn los respongue tirant dos pessas.

Carta de Sa Magt. als Sors. Consellers.

DIMECRES a XX. de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingue en la pnt. casa de la çiutat mossen Fran.ch Trobat scriva de manament lo qual de part del s.or ... [en blanch] ... dona una carta del Rey nre. s.or al s.ors concellers venint per als s.ors conçellers y conçell de çent y dit die despres dinar se tingue concell de çent en lo qual vingue una embaxada ab masses devant de part dels s.ors deputats la qual reportaren en scrits lo s.r Hie.m Roig sacrista mayor de la seu de Bar.a lo s.r don Joan de Josa y lo s.r Joan Ba.ta Cudina çiuteda stant assentats ab la forma solita la qual embaxada es del thenor seguent.

Negoci del quint: embaxada dels Sors. Deputats.

Embaxada dels s.ors deputats.

«Molt Ill.es s.ors

Los deputats del general de aquestos principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Çerdanya, en lo die pnt. per medi de Fran.ch Trobat scriva de manament ha rebut en son concistori carta del ex.im s.or duch de Sogorb y de Cardona lloctinent y capita general de la mag.d del Rey nre. s.or en aquesta provinçia feta en Perpinya a 18. del corrent donant avis de la materia dels quints de las impositions de aquesta çiutat com en dita carta copia de la qual se lliura a v.a s.a es de veurer. Ha aparegut a dits deputats donarne raho y ferne part a v.a s.a perque se servesca tenirne deguda notitia y ordenar lo que aparexera mes convenient al servey de v.a s.a y beneffici de la çiutat al qual dits deputats estan promptas y acudiran en tot lo que donara lloch la obligacio de son carrech ab la advertentia y ponderatio que la gravedat de la materia demana.»

Copia de la carta del s.or virrey.

Idem.: Sa Magt. comet dita materia a mans del Virrey, pera tractarla per

«Su mag.d Dios le guarde ha sido servido dexar en mi mano la materia de los quintos de essa çiudad para tratarla por los terminos de justitia, o, de conçierto segun a mi me paresçiere y

viniendo bien a los ruegos de v.ª s.ª he querido desirle antes de ordenar que se prossiga en ella por justitia, que siempre que por parte de la çiudad se nombraren y embiaren aqui persona[s] y propusieren para ello medios, se les ohira y conferiran con los ministros que yo nombrare, deseando que la çiudad se aiuste a lo que tan bien le esta y assi lo aviso a v.ª s.ª con este proprio para que no se pierda tiempo y con brevedad se pueda tomar la resolution que mas sea del servitio de su mag.ᵈ y beneffiçio de la misma çiudad Guarde Dios a v.ª s.ª muchos anyos. Perpinyan 18. de setiembre *1634*. termes de justicia o de concert.

El duque de Sogorbe y Cardona.»

Dit die y encontinent vingue en dit conçell de çent altra embaxada del molt Ill.ᵉ capitol de la seu de Bar.ª la qual reportaren de paraula los s.ᵒʳˢ don Ramon de Senmanat Ardiaca mayor y don Joachim Carbonell canonge de dita seu per raho del dit negossi fent tambe a saber a la çiutat lo mateix offerintli que lo dit capitol estave prompte y aparellat en servir a la çiutat axi en dit negossi com en tot lo que fos de son servey ab la deguda correspondentia de la una casa ab laltra y donaren als s.ᵒʳˢ conçellers copia de la dalt dita y insertada carta del s.ᵒʳ virrey y stigueren assentats en dit conçell del mateix modo de altres embaxades atras en lo pnt. llibre descrites. Idem.

Dit die y encontinent vingue en dit conçell de çent altra embaxada de part del molt Ill.ᵉ bras militar la qual reportaren de paraula los s.ᵒʳˢ Joseph de Bellafilla militar y Bertran Desvall çiuteda per lo mateix negossi no donant paper algu sino fent asaber ab molts grans compliments y cortesies lo mateix dalt dit y refferit. Idem.

Dit die y encontinent vingue en dit conçell de çent altra embaxada de part del R.ⁱᵐ s.ᵒʳ Bisbe de Bar.ª la qual reporta en scrits mossen Gabriel Roca capella y secretari de dit s.ᵒʳ bisbe assentantse en lo mateix lloch de altra embaxada feu los dies atras ço es apres dels dos primers proms de consell la qual embaxada es del thenor seguent. Idem.

«Molt Ill.ᵉˢ S.ᵒʳˢ

Lo Bisbe de aquesta çiutat fa part a v.ª s.ª com en lo die pnt. per medi de Fran.ᶜʰ Trobat scriva de manament ha rebut carta del Ex.ⁱᵐ s.ᵒʳ duch de Sogorb y de Cardona lloctinent y

capita general de la mag.[d] del Rey nre. s.[or] en aquesta provincia feta en Perpinya a 18. del corrent en orde a la materia dels quints de las impositions de aquesta çiutat com en dita carta copia de la qual haura v.[a] s.[a] rebut dels s.[ors] deputats es de veurer. Ha aparegut donarne avis a v.[a] s.[a] perque se servesca ordenar lo que aparexera mes convenir al servey de v.[a] s.[a] y beneffici de la çiutat.»

Carta del Rey nre. s.[or]

«A los amados y fieles nros. los concelleres y consejo de çiento de la nra. çiudad de Bar.[a]

El Rey.

Lo rey demana gent armada per defensa de la frontera.

Amados y fieles nros. el duque de Sogorve y Cardona mi lugarteniente y capitan gnal. en essos prinçipado y condados, me dio quenta de lo que le respondisteys a la propuesta que os hiso sobre los avisos que se havian tenido de designios de los confinantes, y aunque es bien prevenir essa çiudad de todo lo que ha menester en esta ocasion como lo dixistes, pero porque esto no es bastante para reparo del danyo que podria seguirsele y ha toda essa provinçia y sus naturales, en un siniestro successo, es justo que se acuda a las fronteras, aiustandose en esto no solo a lo que la rason dicta, sino vra. obligacion, siguiendo juntamente lo que en ocasiones semejantes ha echo essa çiudad, que es acudir con gente pagada a impedir los progressos de los que han querido infestar la tierra, pues es çierto que no oponiendose en los confines seria casi inutil la prevention, y assi espero que acudireys a ellos con el mayor numero de gente pagada que pudieredes, midiendo esto con vuestro amor y fidelidad, y que exedera de los mil hombres con que acudistes el anyo de noventa y siete. De lo que en esto hisieredes, me ha de quedar particular memoria para todo lo que os tocare, y assi quise significaroslo con carta mia, esperando que la respuesta sera el effecto de lo que os encargo, Data en Madrid a VIJ. de setiembre MDCXXXIIIJ.°

Yo el Rey.

J. Laut.[us] de Villanueva secretarius.

V.[t] Vico R. V.[t] don Franc.[us] de Castellvi R.
V.[t] Magarola R. V.[t] Bayetola R.
V.[t] Sisternes R.

Registrata.»

La qual carta legida en dit concell fonch per aquell delliberat que attes aquest negossi ere molt grave y requerie maior discussio que perso fos comes als s.ors concellers y 24. persones del dit concell de tots staments nomenadores per dits s.ors conçellers pera que miren tots los exemplars poran trobar per esta materia y trobats los refferescan en altre concell quant aparexera als s.ors conçellers tenirlo pera que les hores se pugue millor assertar en delliberar lo que mes convindra al servey de Deu del Rey nre. s.or y beneffici de esta çiutat.

Quant al altre negossi per raho dels quints lo dit conçell dellibera que attes lo dit negossi tenie en si alguns inconvenients axi per la incomoditat del lloch per haver les persones elegidores de haver de anar a Perpinya pera tractar lo dit negossi ab sa Ex.a y moltes difficultats se haurien de allanar y representarles al dit consell per haverseles assumides com altrament que perso per medi de un s.or cavaller y çiuteda fos feta una embaxada al R.im Bisbe de Bar.a, s.ors deputats del general de Cathalunya, molt Ill.e capitol y bras militar suplicantlos ab ella vullen ser servits fer merce a la çiutat de scriurer en conformitat a sa Ex.a representantli dits inconvenients y incommoditats molt grans pera tots y que vulle sa ex.a ser servit de tenir a be y fer merce a la çiutat de differir aquest negossi pera quant Deu sie servit sie tornat en esta çiutat pera que les hores se pora millor tractar y dissidir del millor modo que conve al servey de Deu, del Rey nre. s.or y beneffici universal de esta çiutat estimantlos molt de part de esta çiutat a tots aquexos s.ors la bona correspondentia han sempre tinguda ab la çiutat y bons officis han fet en est negossi. Negoci dels quints.

DIJOUS a XXJ. de dit. — Festa de s.t Matheu. — En aquest die los s.ors conçellers despres dinar a les 4. hores anaren a la llotia per veurer la mostra se feu de la confraria dels mestres de cases capita lo s.r don Fran.co Sala. Mostra de la confraria dels mestres de cases.

DIVENDRES a XXIJ. de dit. — Los s.ors concellers inseguint la dellliberacio del savi conçell de çent celebrat a 20. del corrent feren fer una embaxada al R.im s.r Bisbe de Bar.a per medi del s.or Bertran Desvall çiuteda y del s.r Fran.ch Xammar caveller donantli aquella en scrits que es del thenor seguent. Negoci dels quints.

«Molt Ill.e s.r

Resta obligadissima esta çiutat ha servir a v.a s.a les moltes

merçes que de sa ma reb cadal die, y ab nou empenyo del avis que ab tanta puntualitat es stat servit darli de la carta que per materia dels quints ha rebut de sa Ex.ª copia de la qual a 20. del corrent se legi en lo savi concell de çent, y considerant aquell los inconvenients que de tractar del assiento della en Perpinya hont se troba sa Ex.ª resulten, axi per la incommoditat de v.ª s.ª que es medianer en ella com de les persones se an de anomenar per part de esta çiutat, les quals per ser la materia tan grave han de conferir y tractarla ab dit conçell, qui se la assumida, com per altres causes ques dexen considerar y v.ª s.ª ab sa acostumada prudentia manara advertir, ha delliberat supplicassem a v.ª s.ª com ho fem mane representarles a sa Ex.ª y supplicarlo sie servit tenir a be de differir lo tractar della pera quant sie arribat en Bar.ª que ab tant efficas medi com es lo de v.ª s.ª spera restar assegurada de alcansar esta merce de sa Ex.ª y ab perpetua memoria de servirla a v.ª s.ª»

A la qual embaxada respongue sa s.ª que havie rebut particular contento de la carta havie rebuda de sa Ex.ª y del contengut en ella per ser en beneffici de la çiutat per lo negossi del quints y que estigues molt çerta la çiutat que continuarie en tots los bons officis porie fer y li serien possibles en beneffici y utilitat de la pnt. çiutat attenent a la deguda y igual correspondentia se deu tenir ab sa s.ª

Dit die per medi dels mateixos s.ors embaxadors se feu altra embaxada als s.ors deputats del general de Cathalunya la qual sels dona tambe en scrits que es del mateix thenor de la dalt dita. A la qual embaxada respongueren los dits s.ors deputats que havien rebut particular contento de la carta de sa ex.ª y que mirarien lo paper de la embaxada sels dave continuant y fent los bons officis en aqueix negossi tocarien ha son concistori per lo molt desijaven donar gust y servir a la çiutat per la deguda correspondentia de la una casa ab laltra.

Dit die per medi dels mateixos s.ors embaxadors se feu embaxada al molt Ill.e capitol de la seu de Bar.ª la qual tambe sels dona en scrits com la dalt dita y respongueren lo mateix dalt dit.

Dit die per medi dels dits se feu altra embaxada al molt Ill.e bras militar la qual se dona tambe en scrits com la dalt dita. A la qual respongueren com dalt se conte.

Dit die demati a les onse hores vingue en la casa de la çiu-

Juy de promens.

tat mossen Montserrat Puigvert scriva de manament lo qual digue als s.ors concellers com lo s.or governador lo enviave alli pera dirlos fossen servits pera la una hora passat mig die manar fer traurer per tenir juy de promens y que ell a dita hora acudirie en casa la çiutat ab lo proçes del qui havie de subir dit juy pera que los Assessors de la çiutat mirassen si stave fet ab la forma solita com es costum y ha dita hora torna lo dit mossen Puigvert ab dit proçes lo qual miraren los dits Assessors y vist y mirat aquell se trague lo dit juy de promens en la forma solita y aiuntat partiren de la casa de la çiutat del modo seguent anant devant los verguers ab les masses altes e apres lo s.or conceller en cap y ters apportant en lo mig lo s.or Luis Lull y de Boxadors militar hu de dits promens mes antich en edat: apres anaven los de dit juy de promens ço es militars y çiutadens y artistes a la ma dreta y mercaders y menestrals a la ma squerra y apres darrera tot lo dit juy de promens anaven lo s.r conceller segon y quint absent lo quart per estar de mala gana apportant en lo mig lo d.r Bernat Barengari y arribats en dita preso y puiats dalt per la obra nova en la istantia hont se te lo dit juy los s.ors concellers se assentaren en uns banchs vanouats de cuyro negre a la part de mijorn la hu al costat del altre y los militars y ciutedans en uns scons vers la part de llevant los mercaders vers la part de la plassa del Rey y los artistes y menestrals vers la part de tremuntana y al cap de una stona arriba lo s.or governador y los s.ors conçellers lo reberen a la porta de dita istantia y se assentaren tots en los mateixos banchs tenint en lo mig del s.or conceller en cap y segon lo s.r governador y als dos extrems lo s.r conceller ters y quint y encontinent tragueren lo Reo qui havia de ser judicat ab cadena al coll y alli devant assentat ab un banquet lligat ab dita cadena se li llegi son proçes y acabat de llegir lo tornaren a tancar y encontinent lo s.r micer Luys Ramon Assessor del s.r governador qui stave assentat lo primer del cap del banch dels militars y ciutadans feu relatio de tot lo proçes y apres lo s.r conceller en cap ab lo dit s.or Boxadors sen entraren dins una altra istantia y alli stigueren presents ab lo dit mossen Puigvert scriva de manament qui havie de rebrer los vots per la sententia de dit reo conforme es axi costum y comensant primer a votar los s.ors conçellers la hu apres lo altre anaren apres a votar los altres de juy de promens de dos en dos ço es un militar, o, çiuteda y un mercader

y apres un artiste y un menestral aguardantse la hu al altre a la porta de dita istantia fins haver votat y acabat de votar los dits s.or conceller en cap y s.or Boxadors sen isqueren y sen tornaren en son lloch y lo dit mossen Puigvert isque y alli en presentia de tots publica lo vot havie prevalgut ço es que Hieronym Dixant reo jove sinter per haver mort a Miquel Porta jove parxer attesa sa menor edat per no tenir sino 21. any poch mes, o, manco y constar lo mort haver deseffiat al dit Hieronym Dixant que perso remas en les galeres de sa mag.d per temps de sinch anys conforme lo dit mag.ch Relador ab sa relatio havie aconsellat y apres sen ana tot primer lo dit s.or governador acompanyantlo los s.ors concellers fins al mateix lloch del entrar y apres sen anaren los dits s.ors concellers ab lo dit juy de promens tornantsen del mateix modo en casa de la ciutat y per ser hora molt tarda la çiutat feu aparellar 24. atxes de les quals ne anaren 6. devant dels s.r governador y les restants compartides ab lo dit juy de promens.

Duquesa de Mantua.

DIJOUS a XXVIIJ. de dit.—En aquest die se tingue concell de çent per lo que lo die de air ha hora molt tarda arriba lo correu que la çiutat havie enviat al s.r don Joan Grau y de Monfalco agent de la çiutat en la cort de sa mag.d a 17. del corrent ab un despaix peral Rey nre. s.or lo qual aporta lo dit correu una carta del Rey nre. s.or perals s.ors concellers en resposta de la dalt dita de 23. del corrent la qual fonch legida en lo dit concell de çent contenint en effecte que mana sa mag.d que en lo de la s.ra duquessa de Mantua se fasse com se feu lo any 1603. en la vinguda dels serenissims prinçeps de Saboya sos germans segons que mes llargament se conte en dita Real carta la qual esta registrada en lo llibre de registre de cartes Reals sobre la qual carta fonch per lo dit concell delliberat que se tingues intelligentia si sa Altesa volrrie entrada y volentla, la fessan y apres obtinguda hora los s.ors concellers la anassen a visitar acompanyats de promens y en lo demes se fasse y observe del mateix modo se feu lo dit any 1603. en los dits serenissims princeps de Saboya sos germans conforme sa mag.d mana ab dita sa Real carta.

Idem.

Dit die ha hora molt tarda se feu embaxada al s.or compte de s.ta Coloma per ser molt affecta a sa Altesa de part dels s.ors concellers per medi dels s.ors don Joan de Erill y Nicholau Bonet çiuteda la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{e} s.^{or}

Pera que v. s.^{a} se servesca representar a sa Altesa la s.^{a} duquessa de Mantua la ocasio ha tingut esta çiutat de no haver fet ab sa Altesa lo agasajo feu ab los serenissims princeps de Saboya sos germans manara v. s.^{a} advertir que en lo any 1568. lo Rey nre. s.^{or} ab sa Real carta de 19. de juny scrita ha son lloctinent a ocasio de la entrada feu a ella lo s.^{or} don Joan de Austria fou servit scriurer estas paraules: «y haviendo entendido que aquella çiudad no ha acostumbrado saludar primero a armada donde no viniesse nra. Real persona, o, de nro. primogenito, nra. voluntad es que esto se guarde sin haser ninguna novedad»: y axi inseguint son Real orde y lo que sos serenissims successors han sempre observat sino es en los casos que son estats servits dispensarhi com se dispensa en la ocasio de la vinguda dels s.^{rs} princeps de Saboya notant ab dos cartes copia de les quals se dona a v. s.^{a} y ara que sa mag.^{d} que Deu guarde ha explicat son Real gust ab carta de 23. del corrent ha delliberat lo savi concell de çent se acuda ab tota puntualitat fa a ell, fentse dit agasayo conforme se feu ab dits s.^{rs} princeps, supplica perso sta ciutat a v. s.^{a} sie servit ser medianer pera que sa Altesa fasse merce a esta çiutat en donar lloch ha que se li fasse entrada ab les demonstrations de alegria y regosijo que esta çiutat desija, assegurant a v. s.^{a} que de no alcansar esta merce de sa Altesa restara ab lo desconsuelo ques dexa considerar y de present te.» A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} compte que en lo que tocave a la entrada sa Altesa no gustave se li fes reçebiment algu per quant ere viuda y ere entrada de rebosso y que en lo demes se li deye ho remetie tot sa Altesa ha sa mag.^{d}

DIVENDRES a XXVIIIJ°. de dit. — Se feu altra embaxada al dit s.^{r} compte de s.^{ta} Coloma per medi dels matexos s.^{ors} embaxadors de part dels s.^{ors} concellers la qual li donaren tambe en scrits que es del thenor seguent. Idem.

«Molt Ill.^{e} s.^{or}

Los s.^{ors} concellers estiman a v.^{a} s.^{a} los bons officis fa en favor de esta çiutat y suplican a v. s.^{a} que continuant aquells se servesque fernos merce de obtenir hora de sa Altesa pera que aiustantse a la delliberacio del savi concell feta a 28. del

corrent pugan acompanyats de promens anar a besar les mans a sa Altesa y representarli la alegria y contento te esta çiutat de sa vinguda y lo quant desija acudir a son Real servey y fer las demonstrations que sempre ha acostumat fer [ab] personas Reals assenyaladament ab los s.ors princeps de Saboya sos germans sperant de sa Altesa las matexas honrras y merçes ab que resta honrrada de sa Altesa esta çiutat.» A la qual embaxada respongue lo dit s.or compte de s.ta Coloma que estiguessen molt certs los s.ors conçellers que en tot lo que ell porie servir a la çiutat ho farie ab molt gran voluntat y que en asso tots los bons officis li serien possibles interçedint ab sa Altesa ab moltes veres esta merce li supplica la çiutat y que los enviarie la resposta obtindrie de sa Altesa.

Idem.

DISAPTE a XXX. de dit. — En aquest die continuant los mateixos s.ors embaxadors la mateixa embaxada al s.r compte de s.ta Coloma pera obtenir la resposta de sa Altesa als quals digue lo dit s.r compte que encara noy havie hagut lloch de haverla poguda obtenir que obtinguda la enviarie encontinent que ell per sa part ja hi feye los bons officis quals se podien pensar.

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

OCTUBRE

Festa del Angel custodi.

DIUMENGE lo primer. — En aquest die festa del Angel custhodi demati a les nou hores los s.ors conçellers absent lo quart per star de mala gana se aiuntaren ab sos promens en la plassa de s.t Jaume y de alli anaren en la seu ha oir lo offici y stigueren assentats al altar mayor a la part del Evangeli en los banchs vanovats de la çiutat de vellut carmesi y acabat lo offici se feu proffesso y los s.ors conçellers ab dos promens aportaren les vares del talem y los restans dos promens anaren darrera la custhodia devant del gremial com es costum.

Duquesa de Mantua: visita de benvinguda per los Sors. Consellers.

Dit die los s.ors concellers inseguint la delliberacio feta per lo savi concell de çent celebrat a [28] de setembre proppassat aserca de anar a visitar la s.ma s.ra duquessa de Mantua dona Margarita obtinguda hora pera les tres horas de la tarda los quals se juntaren en casa de la çiutat absent lo s.r conceller quart qui per sa indispositio no pogue assistir acompanyats de

promens conforme ordenava dita dellliberacio los quals foren mossen Joseph de Bellafilla mossen Luys de Boxadors y Lull mossen Pau Fran.ch Nicholau y mossen Fran.ch Masdeu acompanyats dels officials de la casa, partiren a la hora senyalada. Anaren en casa del s.r duch de Cardona ha hont esta hospedada dita s.ra duquessa de Mantua y en ser alli a la primera sala isqueren a rebre als s.ors concellers lo s.or compte de S.ta Coloma lo qual per orde del Rey nre. s.or te a son carrech la superintendentia de tots los demes que han de acompanyar a dita s.ra a Madrid: en companya del compte isqueren don Joan de Ribera cavaller del abit de s.t Tiago lo qual per orde de sa mag.d es vingut de Castella per servir a dita s.ra de maiordom en sta jornada y altres cavallers que venen acompanyant desde Italia a dita s.ra y tots junts posantse devant acompanyaren als s.ors conçellers fins la istantia ha hont estave la s.ra duquessa que te per nom la sala verda en la qual estava dita s.ra duquessa ab tarima y dosser y rebe la embaxada dreta de peus y posantse los s.ors concellers a la part dreta y los promens a la squerra fent la cortesia que en semblants casos se acostume de fer. Al temps que lo s.r conceller en cap volia explicar la embaxada la s.ra duquessa li digue que puias *en la tarima y ques cubrissen* tractant als s.ors conçellers de senyoria y axi concellers y promens se cobriren y explicant dit s.r conceller en cap sa embaxada que fou dirli que pocas horas abans que no vinguessen les galeres se tingue notitia de la vinguda de sa Altesa y que no fou possible estar previnguts en fer les demonstrations que desijavan y que acudian alli a besarli les mans y darli la ben vinguda offerint ha sa Altesa per part de esta çiutat que en la que se offeris a son servey acudirian ab molt gran voluntat. Respongue dita s.a que estimava com ere just la afficcio que mostraven y que en totas occasions se offerissen en beneffici de esta çiutat les obres donarien testimoni de sa voluntat: y dits s.ors concellers se despediren ab la cortesia ques devia y sen tornaren en casa de la çiutat ab la mateixa serimonia que eran anats a dita embaxada.

E encontinent sen anaren a la llotja per assistir ha dar los premis a la companya que entrava de mostra dels julians la qual fou molt aventatjada per haver exit en ella dos fileras de cavallers jovens sinch cada una ab molta gala y molt ben adoctrinats en lo tirar.

Mostra de la companya dels Julians: premis.

Embaxada al Comte de Santa Coloma.

DILLUNS a IJ. de dit. — En aquest die demati los s.ors concellers enviaren una embaxada per medi dels mateixos s.ors embaxadors al s.or compte de S.ta Coloma en estimatio de la merce havie feta a esta çiutat de haver alcansat per son medi de la s.ra duquessa de Mantua de haverla anada a visitar y besarli les mans los s.ors concellers en nom y per part de esta çiutat.

Duquesa de Mantua: alimaries y festes per sa vinguda.

Dit die despres dinar se tingue concell de çent en lo qual fonch per aquell delliberat se posas en exequcio la delliberacio per lo dit concell feta los dies passats de que tres dies continuos se fessen alimaries y balls y altres regosijos y demonstrations de alegria per la vinguda de la dita s.a duquessa de Mantua si y conforme se feren lo any 1603. per la vinguda dels s.ims princeps de Saboya sos germans conforme mana sa mag.d ab sa Real carta de 23. de setembre prop passat legida en lo dit concell de çent a 28. de dit prop passat mes de setembre y apres de feta esta delliberacio fonch legit en dit conçell un paper ha dits s.ors conçellers enviat de part del s.or compte de s.ta Coloma firmat de sa ma lo original del qual esta cusit en lo pnt. full copia del qual es del thenor seguent.

Paper del sr. compte de Sta. Coloma enviat als sors. concellers.

«En conformitat del quem maná la s.a Princessa, envij a dir a V. S. per los senyors don Joan de Eril, y Nicolau Bonet, que la voluntat de s. A. era excusar tot genero de festes. Despres que ha tingut notiçia de la resoluçio se ha presa en lo savi Consell de Çent, me ha manat que en son nom diga a V. S. estima la voluntat y demostraçio: Pero que la occasio del estat de viuda, y venir ab reboço y altres particulars causes la obligan á no poder admetrer las que lo savi Consell ha resolt ferli, donantse per servida, de que en esta accio se regule per son gust que aqueix ha de ser lo de sa Mag.t y del contrari se ha de donar per molt deservida; Manem V. S. sempre en quels servesca, que estare, com dec molt á sa disposicio; Guarde Deu a V. S. molts anys: desta sa casa de V. S. vuy dilluns á 2. de Octubre á la una hora de 1634 (1). A mes del que tinc did (sic) de part sa Altesa mea paregut com a tant obligat al servey de v. s. dir de la mia que entenc que si la Ciutat porfia en lo de las festas ha de obligar a sa altesa ha exirse de Barcelona y ans que tinga disposada sa jornada.

LO COMTE
DE S.TA COLOMA [rubricat.]

S.rs Consellers de la Ciutat de Barçelona.»

(1) En la carta original, lo paragraf que segueix, fins a la ferma, es autògraf del comte de Santa Coloma.

Lo qual paper legit en lo dit concell fonch per aquell tornat ha delliberar que se posas en exequcio la dita delliberacio ans feta per los s.ors conçellers y clavari ço es lo dijous divendres y disapte proxims segons en ella se conte.

E dit die estant junt lo dit conçell de çent arriba en aquell una embaxada de part dels molt Ill.es s.ors deputats del general de Cathalunya ab masses altes la qual reportaren lo s.r fra don Phelip Sabater comenador de la Religio de S.t Joan mossen Joseph de Bellafilla militar y mossen Bertran Desvall çiuteda donant aquella en scrits la qual es del thenor seguent. Negoci dels quints: segueixen los debats.

Embaxada dels S.ors deputats.

«Molt Ill.es s.ors

Los deputats del general de Cathalunya han rebuda una carta de sa ex.a en resposta de la que scrigueren en orde al tracte del negossi dels quints copia de la qual se lliura a v. s. y axi seria de consideratio y convenientia que en aquest negossi v. s. prengues la delliberacio mes efficas y convenient pera que tingue lo assiento se desija que lo conçistori de dits deputats lo molt Ill.e y R.im bisbe molt Ill.e y insigne capitol de aquesta çiutat de Bar.a y molt Ill.e bras militar ab igual cohoperatio y conformitat que sobre asso han tinguda lo die pnt. serviran a v. s. en tot lo que sie del servey de n.re S.or de sa mag.d y beneffici de la çiutat.»

Copia de la carta del s.or virrey enviada de Perpinya als s.rs deputats.

«La carta de v. s. de 22. deste he reçivido oy 29. del en respuesta de la mia de 18. en que scrivi a v. s. hiziesse saver a la çiudad la resolution que su mag.d ha sido servido de tomar en el negossio de los quintos teniendo por bien de remitirmele para que yo le tratase como me pareçiesse mas conveniente y que por el deseo que tengo del bien de la çiudad yo me inclinava a tratar la materia por via de conçierto para el cual la çiudad imbiasse aqui personas v. s. me dise en la suya que la çiudad repara en que seria de gran inconveniente tratar el negossio en sta villa de Perpinyan a donde me hallo assi por la descomodidad del medio de v. s. como de las personas que

han de tratar esta materia como tan grave con el consejo de çiento que la ha reservado para si por lo qual v. s. me pedia en nombre de la çiudad y suyo que yo dilatasse esta materia hasta bolver a Bar.ª y porque yo tuve entendido siempre que assi v. s. como la çiudad reconoserian que stando yo por ordenes de su mag.d en stas fronteras a intentos de su Real serviçio de la consideration y peso que su mag.d save y se dexa entender de haverme mandado venir a ellas son mucho mayores los inconvenientes de bolver yo a esa çiudad a solo tratar este negossio y los que se podrian seguir de differir el tratarle haviendo tantas ordenes de su mag.d para concluirlo que los que v. s. y la çiudad representan pues son tan faciles de prevenir y se ha echo tantas veses quantas se han tenido cortes fuera de Bar.ª, o, los virreyes mis anteçessores han stado fuera della crehi tambien que la çiudad no se resolviera a esta respuesta ni v. s. dexara de advertirla de que no era la que convenia quando se la dio a v. s. para escrivirmela en tiempo que yo le ofreçia lo que han dado ha entender que deseavan que era tratarse este negossio extrajuditialmente pero con todo esso por tener tan conossido el amor que su mag.d tiene a sus vassallos y particularmente a la çiudad de Bar.ª y por lo que yo deseo su mayor convenientia y que se vea la gran justiffication del intento de su mag.d y modo de tratarlo buelvo ha desir a v. s. que luego que reciva esta de a entender a la çiudad que pues los inconvenientes que representa son tanto menores de los que se pueden seguir de haser lo que me piden nombren personas que vengan a tratar y conferir este negossio y que esto ha de ser hasta diez de octubre con advertentia que no estando aqui a este tiempo entendere que no las quiere nombrar y tratare de la resolution deste negossio per los terminos de justitia pues la çiudad no quiere los extrajuditiales y sera fuersa que de una manera, o, de otra se concluya en que spero de la prudentia de v. s. aconsejara a la çiudad lo que le sta tan bien. Guarde Dios a v. s. muchos anyos Perpinyan 29. de Setiembre *1634*.

El duque de Sogorbe y de Cardona.

Diputados del general de Cathalunya.»

Sobre la qual embaxada y copia de la carta del s.or virrey legits en dit conçell fonch per aquell delliberat que per ser hora

molt tarda y ser aquest negossi molt grave y de maior discussio fos porrogat lo dit concell per lo endema.

DIMARS a IIJ. de dit. — En aquest die los s.ors conçellers inseguint la delliberacio del concell de çent celebrat lo die de air enviaren una embaxada al s.or compte de S.ta Coloma per medi dels s.ors don Joan de Erill y Nicholau Bonet çiuteda la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent. Duquesa de Mantua: festes.

«Molt Ill.e s.or

Lo estar assegurada esta çiutat que son bon natural de v. s. es engrandir mes sos desigs en fer merçes quant son mes los effectes de emplearlos li done animo a supplicar a v. s. com ha tant affecta a ella sie servit ferli merce de representar a sa Altesa lo desconsuelo y afflictio te de que no sie son Real gust fasse les demonstrations de alegria te de sa Real vinguda declarat ab un bitllet que v. s. es stat servit scriurer als s.ors conçellers al qual aplaudiria contentissima per aqueixa sa Real voluntat pero que lo tenir una carta de sa mag.d ab que es servit manar se fassen com les ques feren per los serenissims princeps de Saboya sos germans la obliga ab exas demonstrations exteriors a explicar lo contento que tota ella te en son cor, suplicant a v. s. li fasse merce de posarse per medianer pera que sa Altesa se servesca acceptarles ab lo gust y contento que desija ferles que ab tant grandios medi com es lo de v. s. se promet alcansar esta merce de sa Altesa restant ab perpetua memoria de la que rebra de v. s.» A la qual embaxada respongue lo dit s.or compte que ho representarie y suplicarie ab moltes veres a sa Altesa y farie en est negossi tots aquells bons offiçis li serien possibles en beneffici de la çiutat y que la resposta obtindrie de sa Altesa la enviarie encontinent als s.ors conçellers.

Dit die despres dinar a les tres hores se tingue conçell de çent de y per raho del negossi dels quints per lo qual fonch delliberat que per medi de dos cavallers ço es militar y çiuteda fos feta una embaxada al R.im s.or Bisbe de Bar.a molt Ill.es s.ors deputats del general de Cathalunya molt Ill.e capitol y molt Ill.e bras militar y que en la nominatio de persones peral assiento de dita materia fos dexat tot en ma de v. s. pera tractar les coses de dit negossi en scrits fentne de tot sabidor lo dit concell per haverso assumit per poder delliberar lo que mes Negoci dels quints.

convindra al servey de Deu del Rey nre. s.or y beneffici de esta ciutat.

Projecte d' ordinació sobre mercaderíes forasteres: queixa dels Cònsols de la Llotja.

E encontinent vingueren en dit conçell ab embaxada ab masses altes los mag.chs consols de la llotja los quals stigueren assentats ço es lo consol militar apres del primer prom cavaller, o, çiutada de conçell y lo consol mercader a la altra part lo primer dels mercaders de conçell y dit consol militar dona la embaxada en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

A notitia dels consols deffenedors y concell de vint de la llotia de la mar de la pnt. çiutat ha pervingut que per part dels Arrendadors del dret de las monedas se instarie als molt Ill.es s.ors deputats del pnt. principat se manas publicar una ordinacio feta ja per lo conçistori de dits s.ors deputats en lo any 1600. que conte en substantia lo seguent ço es que tots los forasters aportaran y entraran en la pnt. çiutat mercaderies hagen de manifestar aquellas y prestar cautio fidejussoria de que donaran compte y raho del preu procehidor de ditas mercaderias ha effecte que se sapia en que se converteix aquell per veurer si ab diner effectiu se trau fora Regne, la qual ordinacio es totalment contra lo libero commers y en lloch de ser per evitar fraus seria ocasio de que sen cometessen maiors y no sols lo dret de dit general pero encara tots los demes se exigexen en la pnt. çiutat restarien en gran manera fraudats y disminuits com del que abaix se deduex apar.

E primerament se diu que si dita ordinacio se publicas es ben çert que ningun foraster aportaria en la pnt. çiutat mercaderies algunes per fugir a no haver de prestar semblant cautio per la difficultat ab que no sols ells per ser forasters pero encara los propris çiutedans tindran de trobar quils fes fermansa, en lo qual cas es çert y indubitat aportarian les mercaderies en altres llochs de la costa y alli desembarcarian aquellas del que resultaria que no sols lo dret tocant al general restaria fraudat pero encara los demes drets de la çiutat emperiatge lleuda y altres se exigexen en la pnt. çiutat los quals no se exigirian ni se exigessen sino es que entren en la pnt. çiutat.

2.° perque haventse de praticar dita ordinacio es çert seria dar ocasio manifesta ha que molts de dits forasters haguessen de traurer en publich y manifestar sas flaquesas y baxesas per

so que podria ser que molts dells havent venuda la mercaderia se jugassen, o, altrament convertissen en altres divertiments la moneda procehida del preu de aquellas y havent de donar compte y raho en dit cas de dit fet seria voler manifestassen ses faltas y es indubitat que per rellevarse de semblants vexations y desonors dexarian de aportar y entrar en la pnt. çiutat ditas mercaderias y aquellas aportarian en altras pars com esta dit del que resultaria restar la pnt. çiutat desprovehida y frustrats los drets se exigessen en aquella los quals y altres molts inconvenients que son a tots prou notoris y per no cansar a v. s. se dexen de refferir es çert y se ha de creurer mogueren als molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats de dit any 1600. en lo qual temps fonch ja feta dita ordinacio a no posar aquella en us y pratica y axi mateix als demes que desde dit temps fins ara son stats a no publicarla en lo ingres de sos triennis his veu a la clara que asso sols es ocasionat per la instantia de dits arrendadors moguts sols al que se ha de creurer per sos propris interessos y no per mirar per lo beneffici y utilitat de dit general y havent ya provehit la cort general en lo any 1585. y 1599. lo que se havia de observar y praticar en orde al cullir lo dret de monedas (que se ha de creurer pensa ab la millor forma que aquell se havia de cobrar) es indubitat que voler ara alterar dita forma es y ha de ser mes en dany de la generalitat per las raons sobre ditas que en proffit de aquell puix no se ha de pensar que los que vuy son pugan statuhir y ordenar en orde a la exactio de dit dret de monedas millor del que per dita cort general es stat statuit y ordenat. E com molt Ill.^{es} s.^{ors} a dits consols deffenedors y concell de vint per raho de sos carrechs y ministeri toca y specta procurar tot allo que es en beneffici del libero commers y representar tot lo que es impeditiu de aquell. Per tant supplica a v. s. que axi en conçideratio del dany y preiudici tant gran rebrian los drets de la pnt. çiutat per lo impediment se causaria al libero commers com y encara per lo que te acostumat amparar sempre a dita lonia sie servit ab lo modo y forma que millor y mes convenient y efficas a v. s. aparexera oposarse en lo pnt. fet ha effecte de impedir que dita ordinacio nos publique nis pose en exequcio que ademes que sera acudir al benefici comu de la pnt. çiutat dita lonia ho rebra a singular gracia y merce.»

Sobre la qual embaxada fonch per lo dit concell delliberat

que se fes una embaxada per medi de dos cavallers ço es çiuteda y militar als s.ors deputats y que tot aquest fet fos comes als s.ors conçellers y advocats de la casa tantum.

Duquesa de Mantua: festes.

Dit die fonch tornada resposta de part del s.r compte de S.ta Coloma a la embaxada a sa s.a feta lo dient (die) pnt. dient ab ella com sa Altesa se remetia al que tenie ia dit y explicat y per dit s.r compte refferit ab un billet als s.ors concellers enviat a 2. del corrent.

Negoci dels quints.

DIMECRES a IIIJ°. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat lo die de air feren fer una embaxada al R.im s.or Bisbe de Bar.a molt Ill.es s.ors conçistori de la generalitat capitol de la seu de Bar.a y bras militar per medi dels s.ors ..... [en blanch] ..... la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor modo y forma seguent.

«Molt Ill.e y R.im s.or

A dos del corrent fou servit v. s.a continuant les moltes merçes que sempre fa a esta çiutat, ferli merce ab embaxada en scrits uniformament resolta, explicar al savi concell de çent la voluntat de sa ex.a en orde al assiento dels quints declarada ab sa carta enviada a v. s.a feta a 29. del passat copia de la qual y embaxada ja dita se legi en dit concell lo qual agrahidissim a tant singular merce com es stat servit fer sa mag.d a esta çiutat en cometrer lo assiento della a sa ex.a de que ha rebut sempre singularissimas merçes y les spere molt mayors aplaudint al gust de sa ex.a prengue resolutio en la nominatio de persones peral assiento de dita materia dexant tot lo pes y maneig della en ma de v. s.a ab que te posada tota sa confiansa pus en los principis y sempre fent merce a esta çiutat ha offert volerse assumir aquest empenyo de que tindra perpetua memoria y la mateixa correspondentia en totes coses que sien del servey de v. s. tenint çertitut y ferma fe que ab tant efficas medi com es lo de v. s. se guiara de la manera que conve al servey de les mag.ts divina y humana y beneffici de sta çiutat fentli v. s. merce de tractar les coses della en scrits y de cada una dellas fentne sabidor lo savi concell de çent qui se la [ha] assumida pera que pugue delliberar lo que aparexera mes convenir servintse de dar notitia a sa Ex.a desta resolutio prometentse ab tant superior medi successos feliçissims regonexent sempre tant colma-

des obligacions com deu a v. s.ª» A la qual embaxada respongue sa s.ª que ell desijave summament lo bon succes y beneffici de aquest negossi y que stigues molt çerta la çiutat que continuarie per sa part aquells bons officis que fins assi havie fets y li serian possibles per la quietut y bona directio del negossi.

Semblant embaxada fonch feta als molt Ill.es s.ors deputats del general de Cathalunya. A la qual respongueren que ho veurien y tractarien y que en tot lo que aquell conçistori porie servir a la çiutat ho farie ab molt gran voluntat y deguda correspondentia.

Semblant embaxada fonch feta al molt Ill.e capitol de la seu de Bar.ª A la qual respongue que ho veurien y tractarien com dalt sta dit.

Semblant embaxada fonch feta al molt Ill.e bras militar. A la qual fonch respost lo mateix dalt dit.

Embaixada als Sors. Deputats en rahó a les crides sobre mercaderíes forasteres.

Dit die los s.ors conçellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat lo die de air feren fer una embaxada als molt Ill.es s.ors deputats del general de Cathalunya per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors y Joseph Miquel Quintana çiuteda la qual donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

Lo magistrat de la lotia de la mar desta çiutat (que ab appellido de filla tracte ses coses per serho de sos principis) representa al savi concell de çent lo die de air los preiudicis que reb dels arrendadors de les monedes refferits ab una scriptura ques legi en ell, als quals per tela de justitia desija obviar suplicant a esta çiutat la emparas y valgues com ha fet sempre y que per son medi se servis v. s.ª no donar lloch a ques publiquen unes crides que dits arrendadors insten per ser ellas contra lo libero commers y com esta çiutat stiga molt çertifficada de la rectitut y ab la justitia que v. s.ª en tot proçehex sent contra della dites crides pus obsta a ellas dit libero commers te ferma fe y speransa se servira v. s. no donar lloch a la publicatio dellas com axi ley supplica esta çiutat que de actio tant digna de v. s. restara ab la satisfactio ques raho dita llotia y esta çiutat obligadissima a la merce que de v. s. spera rebrer.» A la qual embaxada respongueren los s.ors deputats que ho veurien y ho consultarien ab sos Assessors y que en tot lo que porien servir a la çiutat ho farie aquell conçistori ab molt gran voluntat.

Alimaries y festes per la vinguda de la Duquesa de Mantua: crida publica y avis als Sors. Deputats y demés Tribunals.

Dit die despres dinar se feu crida de part dels s.ors concellers per raho de les dalt ditas alimaries y demes festes conforme sta llargament registrada en lo llibre de registre de la pnt. casa.

Y tambe lo mateix die de part dels s.ors conçellers se feu a saber lo dels tres dies de les alimaries y festes ço es als s.ors deputats per los obrers de la pnt. çiutat y als demes Tribunals per medi de F. Joseph Fontana subsyndich y Hieronym Sabata scriva Racional de la pnt. casa ço es a la lotja, Rational del Rey nre s.or, molt Ill.e capitol, inquisitio y ballia general.

Duquesa de Mantua: refusa les alimaries per son estat de viuda.

DIJOUS a V. de dit. — En aquest die demati a les vuyt hores se tingue concell de çent en lo qual fonch legit un paper enviat de part del s.r compte de S.ta Coloma perals s.ors concellers y savi concell de çent lo qual es del thenor seguent.

«Esta tan acreditada la voluntat de V. S. ab la s.ra Princessa, en orde a la demostraçio de festes, que ha delliberat fer, que donantse per molt satisfeta della, tenint notiçia de ques juntave vuy lo savi Consell de Cent, me ha manat que no obstant lo que per part de sa Altesa representi en son nom de paraula y escrits als senyors Consellers, digues de nou a V. S. que no podia desijar acçions, que mes manifestassen lo affecte ab que desijava V. S. servir á sa Mag.t que las resoluçions que en los Consells antecedents se eran presas de agassajarla, de que fa la estimaçio ques deu, y de no poderlas admetrer te lo sentiment molt conforme a la fineça que V. S. mostra, pero lo estat de Viuda, lo desconsuelo que porta, y per venir de rebos, son tals, que no permeten, que se li fassen las festas de que se ha pres delliberaçio, pus ab esta sola resta ben qualificat lo desitg de acudir V. S. al que es del servey de sa Mag.t de qui assigura se donara per servit destas mostras de voluntat, y tindra a be se regule V. S. en esta occasio per lo gust de s. A. Guarde Deu a V. S. molts anys en esta sa casa á 5. de octubre de *1634*.

LO COMTE
DE S.TA COLOMA [rubricat.]

Senyors Consellers y savi Consell de Cent de la Ciutat de Barçelona.»

E lo dit concell ohit y entes lo dit paper del s.[or] compte de Sta Coloma fonch per aquell delliberat que se posas en exequcio lo que ya los dies atras stave delliberat per lo dit conçell de fer les dites alimaries y demes festes comensant vuy die pnt. dijous y lo die de dema divendres y disapte apres seguent conforme stave determinat y axi al mig die tira la artilleria dels baluarts de la çiutat y se posaren los cataffals y cobles de jutglars per los llochs acostumats de la pnt. çiutat.

Idem.— Primer die de les alimaries.

Dit die despres dinar a les tres hores los s.[ors] conçellers reberen un billet del s.[or] compte de Sta Coloma lo qual es del tenor seguent.

Idem.— Per no estar ab salut, prega no 's fassen festes en lo Plà de St. Francesch ni en lo carrer Ample.

«Sa Alteza no esta ab salut, y aixi me ha manat diga a V. S. no done lloch a que en lo pla de s.[t] Francesch, ni carrer ample se posen cobles, llums, ni cosa que pugue causar ruido, per lo dany, ques podrie cxcusar á sa salut, V. S. se servesque de manarho fer y si asso te alguna dificultat tractarho ab lo Consell de Çent. Guarde Deu a V. S. en esta sa casa á 5. de Octubre a la una.

Lo Compte
de Sta Coloma (rubricat.)

Srs Consellers de la Ciutat de Bar.[a]»

Dit die y lo mateix despres dinar vingue en la pnt. casa de la çiutat stant los s.[ors] concellers concistorialment en la istantia del concell de trenta sis lo quint absent, lo mag.[ch] micer Luys Ramon Assessor del spectable portant veus de general governador en lo pnt. prinçipat lo qual se assenta entre los s.[ors] concellers en cap y ters lo qual digue y explica als s.[ors] concellers que lo s.[or] governador li havie ordenat digues a sa s.[a] que la s.[ma] s.[ora] duquessa de Mantua (que Deu g.[de]) estave ab alguna indispositio occasionada de la mutatio de ayres y cansatio del mar y que sa Altesa gustarie ys donarie per molt servida que los s.[ors] conçellers manassen çessar les festes en lo pla de St Fran.[ch] carrer ample y pars circunvehines al palaçio del s.[or] duch de Cardona hont sa Altesa posave que li poguessen dar pesadumbre y que ab les demostrations de alegria feye sta çiutat tenie ben coneguda sa voluntat la s.[ra] duquessa y que lo s.[or] governador li havie ordenat supplicas a sa s.[a] de sa part

tinga a be de donar gust a sa Altesa que ho tindrie en molt gran stima y los s.ors concellers en veu del s.or conceller en cap respongueren a dit s.or micer Luys Ramon que los s.ors concellers ho tractarien y tornarien resposta al s.or governador.

Embaxada al Comte de Santa Coloma sobre lo mateix.

Dit die y lo mateix despres dinar los s.ors concellers inseguint la delliberacio del savi conçell de çent çelebrat lo die pnt. enviaren una embaxada al s.or compte de S.ta Coloma per medi dels s.ors don Joan de Erill y Nicholau Bonet çiuteda la qual li donaren en scrits que es del tenor modo y forma seguents:

«Molt Ill.e s.or

No es possible explicar a v. s. la afflictio y desconsuelo te sta çiutat de que sa Altesa no reste servida de les demostrations de alegria que de sa Real vinguda desija fer com ho diu lo billet que v. s. es stat servit scriurer als s.ors concellers y savi concell de çent y legit en ell, en lo qual per tres vegades se ha proposat son Real gust y sempre se ha delliberat acudis esta çiutat ha fer esta demostratio de evidentia a molt clara que es la voluntat de Deu nre. s.or acuda esta çiutat al de sa mag.d explicat ab sa Real carta servintse v. s. donar lloch a la consideratio en orde a no donarse per servit lo Rey nre. s.r de la actio que no acudint a ell faria sta çiutat ab la puntualitat que es servit manarli y acuda del qual no consta en contrari. Estas cosas s.or y estar lo aparell de aquestas festas tant avensat fetas per ellas ya les crides avisats los tribunals desta çiutat, y principalment tenir a v. s. per medianer que es tenir tot lo que en son beneffici pot tenir, la obligan a suplicar a v. s. com ho fem fasse merce a esta çiutat que representantho a sa Altesa ne alcanse la gracia y cabuda destas demostrations de contento que merexen los desigs te sta çiutat de açertar al servey de son Rey y s.or y gust de sa Altesa al qual no sent dita Real carta per lo mitg acudiria contesissima (sic), restant ab perpetua memoria de les moltes merçes que de v. s. reb.»

Seguexen les alimaries.

Dit die a la tarda al toch de la avemaria torna ha tirar la artilleria dels baluarts de la çiutat y se comensaren les alimaries si be los altres tribunals non feren sino tan solament la çiutat y la lonia.

Idem.

Divendres a VJ. de dit. — Al mig die y a la tarda torna ha tirar la artilleria y se continuaren les alimaries com lo die antes.

DISAPTE a VIJ. de dit. — Al mig die, o, serca se parti de esta çiutat la dita s.ra duquessa de Mantua per anar a la vila de Madrid al Rey nre. s.or acompanyantla entre altres lo dit s.or compte de S.ta Coloma com ha son superintendent y no obstant que sen fos anada dita s.ra al mig die y al toch de la avemaria torna ha tirar la artilleria y al tart se continuaren y acabaren les dites alimaries.

Duquesa de Mantua: partida.

Alimaries: derrer día.

DIUMENGE a VIIJ. de dit. — En aquest die se tingue demati a les vuyt hores conçell de çent y en aquell vingue una embaxada de part dels s.ors deputats ab masses altes la qual reportaren en scrits lo s.r Joseph Besora canonge de la s.ta iglesia de Lleyda lo s.or Joseph de Bellafilla militar y lo s.r Bertran Desvall çiuteda que es del thenor seguent.

Negoci dels quints.

«Molt Ill.es s.ors

Los deputats y ohidors del general de Cathalunya, vista la embaxada que de part de v. s. sels ha explicat a 4. del corrent ab la qual se diu que lo savi concell de çent, havent entes la voluntat de sa ex.a en orde al assiento del quints declarada ab carta al pnt. concistori tramesa feta a 29. del passat y aplaudint al gust de sa ex.a ha pres resolutio acerca la nominatio de personas per lo assiento de dit negossi, dexant tot lo pes y maneig en ma dels dits deputats y ohidors, del s.or bisbe, capitol, y canonges de la iglesia de Bar.a y al molt Ill.e bras militar, ab qui molt justament diu tenir posada tota sa confiansa, tractant las cosas della en scrits, y de cada una dellas fentne sabidor al savi conçell de çent qui se la assumida pera que puga delliberar lo que aparexera mes convenient donant notitia a sa ex.a desta resolutio, com mes llargament estas cosas estan en la dita embaxada contengudes. Havent tractat y conferit lo negossi ab lo s.r bisbe, molt Ill.e capitol, y canonges de la s.ta iglesia de Bar.a y ab lo molt Ill.e bras militar, continuant los desigs que tenen de procurar los augments y utilitat de la pnt. çiutat y fer en son beneffici y servey tots los officis possibles, tots y cada hu respectivament, han delliberat ab molta voluntat y gust acceptar la comissio que sels ha donat offerintse en tot lo que sie possible procurar lo maior beneffici de la çiutat. Y axi mateix considerant que lo dit conçistori ni lo dit s.r bisbe, capitol y canonges de la seu de Bar.a y molt Ill.e bras militar als quals conjunctament se ha fet la dita commissio no poden personal-

ment conferirse en la vila de Perpinya en la qual assereix sa ex.^{a} ab dita carta trobarse per orde y cosas del servey del Rey nre. s.^{or} per lo dit conçistori, ab la mateixa conferentia, ha delliberat que ere convenient fer nominatio de personas pera que personalment tracten ab sa Ex.ª, o, ab les persones que sera servit senyalar la materia en scrits y donant raho als dits commissaris los quals ab la mateixa conformitat, la donaran a v. s. perą que dellibere lo mes convenient y semblantment han delliberat explicar a v. s. esta delliberacio y differir lo donar avis a sa ex.^{a} fins a tenir entesa la intentio y voluntat de v. s. suplicant sie servit ab la prestesa possible donar avis al dit concistori de la voluntat y intentio de v. s. en consideratio de la brevedat del temps y del que sa Ex.ª ha scrit ab dita sa carta en esta materia.»

Dit die los s.^{ors} conçellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat lo die pnt. feren fer una embaxada al[s] molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats del general de Cathalunya per medi dels s.^{ors} Hieronym de Navel çiuteda y don Fran.^{co} de Vallgornera y St Just la qual donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

En lo savi concell de çent se es legida lo die de vuy la embaxada que v. s. es stat servit manar ferli en orde a la nominaçio de persones per lo assiento de la materia dels quints lo qual stimant en lo que es raho los bons officis son servits v. s. fer a favor de esta çiutat restant assegurat com ho esta que seran les persones anomenadores tals quals demostren los desigs que conçidera esta çiutat ab v. s. en ferli sempre merce ha aplaudit en la electio que dellas seran servits fer v. s. a qui supplique esta çiutat manen tractar dita materia extrajudicialment com desde son principi y consequentment se a axi advertit y ho ha delliberat sempre lo savi concell de çent y que v. s. se servesca ordenar a les persones que seran anomenades que del que aniran conferint y tractant ne fassen sabidors a v. s. pera que fent merce a esta çiutat se servescan en scrits darne notitia al savi conçell de çent qui se a assumida esta materia pera que sobre ella pugue delliberar lo que aparexera mes convenir al servey de sa mag.^{d} y beneffiçi de la mateixa çiutat, la qual ab igual conformitat dara notitia a v. s. del que en dita materia

resoldra, y pera que les persones anomenadores puguen ab mes fonament arostrar la justitia de esta çiutat y enterarse della ha delliberat supplicassem a v. s. com ho fem se servescan donar lloch a que ans de partirse dites persones esta çiutat les pugue informar y dar los papers y scriptures conçernents a esta materia que esta y maiors merçes se promet de v. s.» A la qual embaxada respongueren los s.[ors] deputats que estigues molt çerta la çiutat que aquell concistori tindrie molt a la mira aquest negossi y continuarie ab molt gran voluntat los bons officis que fins assi havie fets ab molt gran gust de la çiutat per lo bon assiento de dit negossi al servey de Deu del Rey nre. s.[or] y beneffiçi universal de esta çiutat.

Dit die semblant embaixada per los dits al s.[r] Bisbe de Bar.[a]

Dit die semblant embaxada per los dits al molt Ill.[e] capitol de la seu de Bar.[a]

Dit die semblant embaxada per los dits al molt Ill.[e] bras militar.

Festa de Sta. Teresa en la Iglesia de les monges descalses.

DIUMENGE a XV. de dit. — En aquest die los s.[ors] conçellers anaren lo demati a les nou hores absent lo quart per estar de mala gana en la iglesia de les monges descalses ha oir lo offici per la festa de s.[ta] Theresa lo qual digue lo s.[or] fra don Jayme Meca del orde de s.[t] Benet elet en Abat de s.[t] Salvador de Ebrera: stigue patent lo s.[im] sacrament y fonch hi tambe pnt. en dit offici lo s.[r] cançeller lo qual stigue assentat ab los s.[ors] concellers a la ma dreta del s.[r] conçeller en cap ab los banchs de la çiutat banovats de vellut carmesi sens tenir coxi algu a la part del evangeli y lo dit s.[or] elet Abat ab son diaca sots diaca y assistent qui eren monjos de s.[t] Benet y un capella del s.[or] cançeller a la altra part de la epistola assentats en un banch vanovat de cuyro negre y acabat lo offici sen ana primer lo s.[or] cançeller sens ferli los s.[ors] conçellers ni al venir ni al anarsen ningun reçebiment com no se acostume.

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

Festa de Sant Lluch en lo Studi general.

DIMECRES a XVIIJ. de dit. — En aquest die festa de s.[t] Lluch los s.[ors] concellers anaren lo demati a les nou hores al studi ha oir lo offici en la forma solita.

Negoci dels quints.

DIMECRES a XXV. de dit. — En aquest die despres dinar se tingue concell de çent en lo qual vingue una embaxada de

part dels s.^{ors} deputats del general de Cathalunya la qual reportaren y donaren en scrits los s.^{ors} Joseph Besora canonge de la seu de la çiutat de Lleyda Joseph de Bellafilla militar y Magi Magarola çiuteda que es del thenor seguent.

Embaxada dels s.^{ors} deputats.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Havent entes los molt Ill.^{es} deputats y ohidors del general de Cathalunya per medi de la embaxada de part de v. s. explicada a 8. del corrent mes de octubre que per restar v. s. assegurat que les persones nomenadores per aquest conçistori ab cohoperatio del R.^{im} s.^{r} bisbe del molt Ill.^{e} capitol y canonges de la seu de Bar.^{a} y del molt Ill.^{e} bras militar pera tractar ab lo s.^{r} virrey los negoçis del quint seran quals demostran los desigs que tots tenen de açertar al beneffici de dita çiutat es stat servit aplaudir a la electio fahedora pera que extrajuditialment tracten la materia dels quints ab orde que del que aniran conferint y tractant ne fassen sabidor al dit concistori y als demes cohoperants pera que en scrits sen done notitia a v. s. pera deliberar lo que aparega mes convenir demanant ques done lloch pera que las ditas personas ans de partirse puguen ser informades y sels puguen donar los papers y scriptures conçernents a la materia com mes llargament se conte en la dita embaxada, Per tant conformantse en tot ab la voluntat de v. s. se li fa entendre que per dits s.^{ors} deputats y ohidors ab cohoperatio de tots los sobredits se ha fet nominatio y electio peral dit effecte de tractar los negossis del quint ab sa Ex.ª extrajudicialment y en la forma que esta insinuat ab la dita embaxada de les persones dels Ill.^{es} don Joachim de Carbonell d.^{or} en drets canonge de la seu de Bar.^{a} don Phelip de Sorribes y Rovira y Bertran Desvalls çiuteda honrrat de Bar.^{a} los quals se partiran encontinent que seran informats y tinguen los papers y instructions que sels voldran donar supplicant a v. s. ques servesca manar ques fasse quant mes prest se pugue perque se enten que axi conve a la bona directio del negossi lo bon succes del qual es tant uniformament per tots desijat.»

Idem. DIJOUS a XXVJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat lo die de air feren fer una embaxada als molt Ill.^{e} y R.^{im} s.^{r} Bisbe de

Bar.ª y molt Ill.es s.ors conçistori de la generalitat capitol y bras militar per medi dels s.ors Hieronym de Navel çiuteda y don Fran.co Vallgornera y S.t Just la qual donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.e y Rim s.or Bisbe de sta çiutat y molt Ill.es s.ors concistori de la generalitat capitol y bras militar.

Lo die de air foren servit[s] v.s s.as ab embaxada fer a saber al savi concell de çent la nominatio de persones pera tractar extrajuditialment del assiento de la materia dels quints, della resta contentissima esta çiutat y ab noves obligacions de servir aquexa y les moltes merçes que de v.s s.as te rebudes, per ser les persones anomenades de la qualitat intelligentia y parts que son tan notories y en effecte anomenades per v. s.as que es dirho tot. Per medi de les quals sobre venint sempre lo de v.s s.as que es lo mes efficas se promet esta çiutat felicissims successos en dita materia en orde a la qual ab brevetat informara esta çiutat de sa justitia extrajuditialment a dites persones y a v.s s.as pera que ab mes fonament se servescan v.as s.as fomentarla y dites persones arrostrarla sperant rebrer merce de v.s s.as de ques serviran ferla sabidora del que se anira tractant y del demes que sie en beneffici desta ciutat.»

A la qual embaxada respongue lo s.or bisbe que lo haver tardat tant a pendrer resolutio ere stat lo aguardar resposta del s.or virrey a una carta que li havien scrita aguardant resposta de sa ex.ª y que com la carta tenia algunes paraules embiguas lo s.r virrey no havie respost ab ella per parexerli no necessitave de resposta dient a mossen Thio qui stave en la vila de Perpinya que se spantave com los tractadors no staven ya alli lo que les hores los mogue fer la nominatio conforme la havien enviada al concell de çent y que ells no perdrien un punt en est negossi conforme ho tenien offert a la çiutat.

DIMARS a XXXJ. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA = Conseller en cap.

NOEMBRE

DIMECRES lo primer. — Festa de tots los sancts. — En aquest die demati a les vuyt hores los s.ors concellers se aiunta- Festa de tots los San

ren ab sos promens en lo porxo de s.t Jaume y de alli anaren en la seu ha oir lo offici los quals stigueren assentats en los banchs de la çiutat a la part del Evangeli.

Aniversari del rey En Jaume a la Seu.

DIVENDRES a IIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers ab gramalles de dol anaren a la seu ha oir lo sermo del Rey en Jaume y stigueren assentats a les cadires del cor sota de la trona.

Festa de St. Sever.

DILLUNS a VJ. de dit. — Festa de s.t Sever. — En aquest die los s.ors concellers absents lo ters y quart se aiuntaren ab sos promens en lo porxo de s.t Jaume y de alli anaren en la seu ha oir lo offici y acabat aquell se feu proffesso per dintre la seu y les claustres per plourer y los s.ors concellers ab los tres promens aportaren les vares del talem en dita proffesso.

Victoria del princep-cardenal Don Ferran contra 'l rey de Suecia, en Alemanya: Te-Deum y professó.

DISAPTE a XJ. de dit. — En aquest die despres dinar vingueren ab embaxada en casa la çiutat los s.ors don Fran.co Sans y Fran.co Taverner canonges de la seu de Bar.a de part del molt Ill.e capitol de dita seu fent a saber als s.ors concellers com havien rebut carta de sa mag.d pera que fessen graçies a Deu nre. s.or de la victoria havie alcansada lo s.im princep cardenal don Fernando germa de la s. c. y R. mag.d contra lo Rey de Suessia en Alemanya E que axi havien determinat lo die de dema de fer un offici solempne y lo despres dinar una proffesso com la del die de Corpus y que axi suplicaven als s.ors concellers volguessen ser servits de acudirhi y fer lo que ere de costum en altres y semblants ocasions. A la qual embaxada respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que los s.ors concellers no havien rebut carta de sa mag.d e que axi veurien y tractarien lo fahedor.

Idem.

DIUMENGE a XIJ. de dit. — Despres dinar a les tres hores se feu la dita proffesso de te Deum laudamus per lo mateix cami de la de Corpus per lo clero de la seu ananthi totes les parroquies y monestirs qui foren convidats de part del s.or bisbe de Bar.a y no de la çiutat y los s.ors conçellers per no tenir carta de sa mag.d noy anaren ni les confraries ni ninguna musica ni lo talem de la çiutat ni tampoch lo baluart de mijorn no tira al passar per lo Born ni los obrers de la çiutat tampoch noy anaren attes que la çiutat no feye dita proffesso sino la seu.

DIMECRES a XV. de dit.

DON GARAU DE PEGUERA. = Conseller en cap.

DIMARS a XXJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual vingue una embaxada de part del concistori dels s.ors deputats del general de Cathalunya ab masses altes la qual reportaren en scrits los s.r Hieronym Roig canonge y sacrista de la seu de Bar.a lo s.r Joseph de Bellafilla militar y lo d.r Berthomeu Soler çiuteda axi que assentats en son acostumat lloch explicaren sa embaxada de paraula y apres la donaren en scrits que es del thenor seguent. Negoci dels quints.

«Molt Ill.es s.ors

Disapte proxim passat que comptavem a 18. del corrent los deputats del general de Cathalunya reberen un propri enviat per los s.ors embaxadors del dit general tramesos per dits deputats al Ex.im s.or duch de Cardona y de Sogorb lloctinent y capita general de la mag.d del Rey y s.or nre. de pnt. residint en la vila de Perpinya ab carta de dits s.ors embaxadors avisant ab ella del stat de sa embaxada y negossis a ells comesos concernents lo reparo de contrafactions de las generals constitutions privilegis y altres drets de aquesta provincia y en particular del tracte extrajuditial que tenen en sa commissio en orde a la pretentio del procurador fiscal patrimonial de sa mag.d aserca del quint de las impositions de aquesta ciutat y de las diligentias que han fet en dit negossi conforme entendra v. s.a de las copias de dita carta y dels actes de ditas diligentias las quals se lliuran a v. s.a per que de tot ne tinga la notitia y scientia que la qualitat de la materia demana servir se ha v. s.a manar advertir lo que aparexera convenir per que dits deputats ab la advertentia de v. s.a y conformitat dels s.ors cohoperants en aquest fet puguen aiustarse al servey de v. s.a en beneffici de aquesta çiutat conforme son desig y la lloable correspondentia de las casas de la deputatio y pnt. çiutat demanan.»

«Representas tambe a v. s.a lo que dits s.ors embaxadors advertexen ab la dita sua carta que seria de convenientia que lo d.r Fontanella enviat per part de aquesta çiutat en la dita vila de Perpinya digue a dits s.ors embaxadors son parer en las difficultats se podran offerir en lo modo de donar les respostas per que v. s.a sobre de asso ordene lo que aparexera ser del servey de v. s.a y beneffici de dit negossi segons que mes llargament appar en la ma corrent de la scrivania mayor de la casa

de dita çiutat insertat y cusit en la delliberacio de dit concell de çent.» (1)

Negoci dels quints.

DIMECRES a 22. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat lo die de air feren fer una embaxada al molt Ill.^{e} concistori dels s.^{ors} deputats del general de Cathalunya per medi dels s.^{ors} don Joan de Josa y Hieronym de Navel çiuteda la qual donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{es} y R.^{ims} s.^{ors} Bisbe desta çiutat conçistori de la generalitat, capitol, y bras militar.

En lo savi concell de çent lo die de air se legi la embaxada son stats v. s.^{as} servits manar fer, y demes papers en orde a ella concernents la materia dels quints entesos los quals ha delliberat, que attesa la gravedat de la materia proposada y que per assertar ha delliberar sobre ella se requereix madura y premeditada resolutio, que perso lo fet proposat sie porrogat per altre concell quant aparexera als s.^{ors} concellers proposarlo, pera que en lo entre tant puguen les persones de dit concell mirar y çensurar lo que hauran de votar aserca dell, y dit concell delliberar lo que aparexera mes convenir al servey del Rey nre. s.^{or} y beneffici de la pnt. çiutat y que per propri se ordene a Miquel Joan Taverner y al d.^{r} Joan Pere Fontanella enviats a Perpinya pera informar extrajudicialment a sa Ex.ª y ministres Reals de la justitia desta çiutat, sen tornen attes han feta sa informatio y que estimassem a v.^{as} s.^{as} com ho fem los bons officis fan a favor desta çiutat suplicant a v.^{as} s.^{as} se servescan continuarlos com ho spera sta çiutat de v.^{as} s.^{as}»

A la qual embaxada respongue lo s.^{or} bisbe deputat ecclesiastich en nom de tot lo concistori que stigues molt certa la çiutat que aquell concistori per la correspondentia se deu la una casa a laltra continuarie los matexos bons officis fins assi fets en favor de la çiutat y que donarien orde en aiuntar los cohoperants en sta materia y los tractarien y consultarien lo contengut en dita embaxada y se farie tot lo demes convingues fer [en] beneffici del negossi donant ne sempre de tot raho a la pnt. ciutat.

---

(1) Los documents als quals se fa referencia, son quatre insertas que 's troban en lo registre de *Delliberacions* del esmentat any 1634, fols. 460 a 466. Com lo primer d'aquests documents es lo dalt transcrit, sols se continuan los tres restants en l'Apèndix XIII.

Festa de St. Andreu.

DIJOUS a XXX. de dit. — En aquest die festa de s.t Andreu lo demati a les nou hores los s.ors concellers se aiuntaren en casa la çiutat y acompanyats de promens anaren en la seu e ohiren missa baig a la capella de s.ta Eulalia del Sperit S.t los quals se assentaren ço es los s.ors concellers a la part del Evangeli y los promens a laltra part de la Epistola ab uns scons que alli son y al offertori anaren adorar la s.ta vera creu ço es un s.or conceller y un prom la hu apres lo altre y acabada dita missa sen tornaren en casa de la çiutat del mateix modo y alli en presentia de tot lo consell se feu extractio en la forma solita de concellers y obrers nous y son los seguents.

Extracció de Consellers y Obrers.

Lo s.or Hieronym de Navel çiuteda
Lo s.or Joachim Valls militar
Lo s.or Miquel Mora çiuteda
Lo s.or Baldiri Miquel Sovies mercader
Lo s.or Hieronym Borras argenter

OBRERS

Lo d.or Miquel Vilanera d.r en medicina
Bernabe Cabanyes candaler de sera

DON GARAU DE PEGUERA. = Conseller en cap.

DESEMBRE

Obrers: jurament.

DIVENDRES lo primer. — En aquest die demati a les nou hores vingueren en la casa de la çiutat los obrers vells y nous pera jurar accepto lo obrer vell militar qui per star de mala gana noy vingue y se assentaren ço es lo obrer vell a la ma dreta de hont stan assentats los s.ors concellers y los dos obrers nous a laltra part squerra y apres vingueren en la casa de la çiutat los s.ors concellers nous y vells y se assentaren en la forma solita y apres anaren en la seu restant lo s.r conceller ters per star de mala gana en casa la çiutat servint de companyo, o, prom lo s.or conceller ters vell al s.r conçeller quart nou anant darrera los dits obrers ço es lo obrer vell a la ma dreta lo obrer nou çiuteda a la ma squerra y lo altre obrer nou artiste

al mig y arribats en la seu y feta oracio devant lo altar maior baxaren baig en la capella de s.ta Eulalia y alli se assentaren en uns scons que alli son ço es los s.ors conçellers nous y obrer vell a la part del Evangeli y los concellers vells y obrers nous a la part de la Epistola y alli ohiren missa del Sperit S.t y al offertori feren les tres reverenties en la forma solita y acabada la missa sen tornaren del mateix modo en casa la çiutat anant los obrers nous a la ma dreta y squerra y lo vell en lo mig y alli prestaren lo solit jurament conforme es costum quiscun any per semblant die.

Tempesta en lo moll.

DIMARS a V. de dit. — En aquest die demati entre les deu y onse hores stant los s.ors concellers en casa la çiutat foren avisats de part del s.or conceller segon com stant en la duana per negossis del pastrim moventse gran turmenta de temps en lo moll y perillant los vexells de aquell havien tingut a be de apportar ab proffesso de s.ta Maria de la mar al baluart de mijorn conforme se acostume en semblants neçessitats lo s.im sagrament y que ell sen hi anave y los sperarie alli y que fossen servits acudirhi. E axi encontinent los dits s.ors concellers absent lo ters per star de mala gana ab tota la brevedat possible anaren en dit baluart ab ses gramalles consulars y alli stigueren assentats en unes cadires de alli del baluart en la mateixa istantia ha hont stave lo s.im ab alguns capellans de s.ta Maria qui staven cantant y alguns s.ors cavallers y los obrers de s.ta María y altres persones y la çiutat y envia deu atxes entre les que alli cremaren sempre que lo s.im stigue en dit baluart y les que acompanyaren la proffesso al tornarlo a s.ta María y es de notar que tant quant lo s.im stigue en dit baluart que fonch de les deu y mija ans de mig die fins a les sinch de la tarda may ningu dels s.ors concellers per neçessitat alguna se mogue ni isque de dita istantia cosa may vista y de gran exemple per lo poble ni tampoch no permeteren los s.ors concellers no obstant que alguns dels capellans de s.ta María que alli staven los feren algunes embaxades sen tornassen lo s.im a la parrochia que primer no vinguessen ha fer relatio a sa s.ra los promens dels mariners com stave lo temps y feta dita relatio ab voluntat dels s.ors concellers ab proffesso solempne tornaren lo s.im en dita parroquia de s.ta Maria apportant los s.ors concellers ab dos promens cavallers les vares del talem y al exir del baluart lo dit baluart tira tres pesses si be per lo gran vent fins passada la plassa del

blat lo s.ors concellers no pogueren apportar dit talem sino que tingueren de anar darrera aquell fins a dit lloch anant les hores los verguers devant ab les masses baxes com es axi costum darrera lo talem y apres apportant lo talem dits verguers se posaren devant lo talem alsant dites masses y darrera anave molt gran concurs de gent ab molt gran devoçio y per fer tant gran vent anaren per la Spaseria y entraren per lo portal maior dins s.ta María y alli reservaren lo s.im en lo sacrari en sa capella darrera lo altar maior de dita iglesia.

Festa de St. Nicholau.

DIMECRES a VJ. de dit. — En aquest die festa del glorios Bisbe s.t Nicholau los s.ors concellers absent lo ters per star de mala gana anaren lo demati a les nou hores en la iglesia de s.t Fran.ch ha oir lo offici y se assentaren a les cadires del cor entrant a la part del Evangeli y al cap de un rato arriba lo s.or governador y los s.ors concellers lo isqueren a rebrer a sinch, o, sis passes tant solament de les cadires ans de arribar a la taula de la confraria de dit s.t posantse devant los tres s.ors concellers y restant lo s.r conceller en cap a la sua ma squerra y lo acompanyaren sols fins ha dites cadires y alli se assentaren ab ellas stant lo s.or governador a la ma dreta del s.or conceller en cap tenint a sos peus una almoadilla y alli en esta forma ohiren lo offici y acabat aquell anantsen primer lo dit s.or governador los s.ors concellers lo acompanyaren fins al dalt dit lloch y apres sen anaren los s.ors concellers acompanyantlos fins a la porta de la iglesia los maiorals de dita confraria y alguns pares de dit monestir conforme al entrar.

Festa de la Concepció de la Mare de Deu.

DIVENDRES a VIIJ. de dit. — Festa de la inmaculada conceptio de la mare de Deu. — Los s.ors concellers absent lo ters per star de mala gana se aiuntaren lo demati a les vuyt hores ab sos promens en lo porxo de s.t Jaume y de alli anaren en la seu ha oir lo offici los quals stigueren assentats ab son acostumat lloch: digue lo offici de pontifical lo s.r Bisbe y acabat aquell se feu proffesso y los s.ors concellers ab dos dels promens apportaren les vares del talem y los altres dos anaren ab vares devant del talem y acabada dita proffesso los s.ors concellers acompanyaren ab dits promens lo s.r Bisbe per haver dit de pontiffical fins dins lo pati devant les scales de son palau y de alli sen tornaren en s.t Jaume.

Veguer y Batlle: jurament.

DISAPTE a VIIIJ°. de dit. — En aquest die despres dinar se tingue concell de çent en lo qual per ser lo primer vingueren lo

s.[r] veguer y balle de Bar.[a] a prestar lo solit jurament y stigueren assentats ço es lo s.[r] veguer a la ma dreta del s.[r] conceller en cap y lo balle entre quart y quint: feuse dit jurament en la forma solita si y conforme llargament sta continuat en la ma corrent en la scrivania mayor de la pnt. casa.

Negoci dels quints.

DILLUNS a XJ. de dit. — En aquest die los s.[ors] concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat a 9. del corrent feren fer una embaxada al concistori dels molts Ill.[es] s.[ors] deputats del general de Cathalunya per medi dels s.[ors] Luys Lull y de Boxadors militar y Agusti Pexau ciuteda la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.[e] y R.[im] s.[r] Bisbe de esta çiutat molt Ill.[es] s.[ors] concistori de la generalitat, capitol, y bras militar.

Delibera lo savi concell de çent a 9. del corrent que ab embaxada representassem a v.[s] s.[as] com ho fem lo desconsuelo ha tingut y te esta çiutat axi per les raons de la relacio feta en dit concell per Miquel Joan Taverner donsell y de micer Joan Pere Fontanella, com tambe dels papers donats per part dels ministres Reals anomenats per lo s.[r] virrey per lo negoci dels quints ques legiren en dit concell, Pus della y dells consta que ni sa Ex.[ia] ha oit la justitia de la çiutat extrajuditialment per no haver donat lloch sa Ex.[a] de qui tenia esta çiutat fermas speransas que ohida aquella havie de obligarlo ha ferli la merce que sta çiutat spera rebrer de sa Ex.[a] com tambe per no haver les persones que tenen lo tracte y maneig per part de sa Ex.[a] conferit ni tractat sta materia de quints per medi de disputa, o, contraris sino tant solament ab una resposta tant breu com es stada dir (ja havem ohit a v.[s] m.[s]) cosa que hauria tret a llum la veritat y que sta çiutat desijave summament y necessaria primer per qualsevol tracte se hage de fer, Per hont se llansa de veurer que si aquesta çiutat hagues informat a sa Ex.[a] en la dita forma y los ministres haguessen deduhides les raons que lo advocat fiscal patrimonial te en deffensa de sa pretentio, y esta conferentia se fos feta y hagues stat sa Ex.[a] enterat de la justitia de la çiutat sens dubte ningu, lo paper donat per lo procurador fiscal patrimonial no haguera tingut lloch en sta occasio, y per conseguent los ministres hagueren reparat en donarlo als tractadors y la çiutat fora restada ab la consolatio que desi-

ja, y perque totas estas cosas tinguen bon succes supplica sta çiutat a v.s s.as sien servits per medi de los embaxadors supplicar a sa Ex.a vulle fer merce a esta çiutat en aconsolarla y hoir la justitia tant justifficada que ella te extrajudicialment y manar a sos ministres tracten y conferescan aquella pus del que sa Ex.a hoira y les persones que tenen la ma en est negoçi conferiran se pora pendrer la resolutio aparexera mes convenir al servey de Deu del Rey nre. s.or y beneffici desta çiutat, offerint aquest savi concell que sempre que sie gust de sa Ex.a ferli sta merce enviara encontinent persona, o, personas pera que informen a sa Ex.a extrajudicialment ab la brevedat que lo cas requereix.»

A la qual embaxada respongue lo s.r bisbe diputat ecclesiastich que aquell conçistori desijave molt donar gust a la ciutat en lo que se li demanave y que stigues molt certa que dit concistori continuarie ab moltes veres los mateixos bons officis que fins assi havie fets ab la deguda correspondentia que la una casa deu a laltra.

Dit die los s.ors concellers feren fer una embaxada al s.or governador per medi dels s.ors Agusti Peixau ciuteda y Fran.ch Xammar militar la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent. Frau comès per un porter del Governador.

«Molt Ill.e s.or

Lo die de dijous prop passat que comptavem a 7. del corrent mes de desembre acodi al portal de S.t Daniel de la pnt. çiutat per lo qual acostume de entrar la carn de la pnt. çiutat mossen Sebestia Garau prevere ab Joan Llosas ques deye ere porter de v.a s.a pera fer entrar dos tossinos per aquell portal a la pnt. çiutat per compte segons deyen del R.nt capitol de la seu de la pnt. çiutat, sens apportar franquesa del clavari com se acostuma lo qual porter feu que entrassen dits tossinos sens dita franquesa de que despres la çiutat quant ne ha tingut notiçia ha fet molt gran maravella e, ab molt justa raho perque no ha may acostumat lo R.nt capitol ni altra persona ecclesiastica entrar bestiar en la pnt. çiutat de altra manera que ab franquesa del clavari, lo qual es conexedor si se ha de conçedir, o, no y quant se pretenga agravi ja te dit clavari superiors que son los concellers de la pnt. çiutat qui solen en stas y altres materias ministrar complidament justitia als qui la demanen y si be may

la çiutat ha pensat que v. s.ª hagues sabut en aqueix fet ab tot aparegue encontinent que ne han tingut notiçia los concellers donarne raho a v. s.ª per lo subsyndich de la çiutat al qual es stat v.ª s.ª servit respondrer que no havia tingut notiçia de dit fet fins a les hores ni havia donat orde per que ja sabia que semblants coses tocaven a la çiutat y no ha altri y que se li fes a saber quin porter, o, official seu havia fet semblant acces quel manaria castigar, del que resta la çiutat molt agrahida a v.ª s.ª y es stada la resposta molt conforme a la confiansa que de v.ª s.ª te la çiutat y per quant es just que v.ª s.ª fasse lo degut sentiment de aqueix acces, diuhen los concellers a v.ª s.ª que lo porter quel feu fou dit Joan Llosas dalt anomenat qui digue que feye aquell exerçiçi de orde del mag.ch Assessor de la governaçio y supplicam a v.ª s.ª sie servit manar per tots remeys opportuns reintegrar la çiutat en lo agravi y preiudici que de aqueix fet y acçes ha rebut no donant lloch que de aqui avant se li fassen semblants preiudicis que ho rebran a singular merce de v.ª s.ª»

A la qual embaxada respongue lo dit s.or governador que feye molta maravella com son Assessor havie fet axo perque be sabie ell les prerrogatives de la çiutat que sens franquesa del clavari de aquella nos podia entrar cosa alguna dins la pnt. çiutat y que ja havie respost al sots syndich y que se veurie ab son Assessor y sabrie com ho havie fet y com se porie fer que la çiutat fos reintegrada ab sos privilegis y prerrogatives y procurarie enviar resposta.

Idem: captura dels oficials que 'l consentiren.

Dit die lo mag.ch clavari usant de sa jurisdictio per respecte del negossi dalt dit y refferit feu pendrer y capturar en los carcers episcopals de la pnt. çiutat lo credenser y Receptor del dret del vi y .T. Clot subrogat de portaler del portal de S.t Daniel de la pnt. çiutat y Matheu Deu porter de dit mag.ch clavari per lo que dexaren entrar per dit portal dits dos tossinos del molt R.nt capitol de la seu de dita çiutat sens tenir franquesa de dit mag.ch clavari no obstant entrassen ab un porter del s.or governador no podentse fer com sta dit dalt llargament.

Festa de Sta. Llucia. Terna de Mostassaf: extracció.

DIMECRES a XIIJ. de dit.—En aquest die festa de s.ta Lussia se tingue concell de çent en lo qual en virtut de privilegis Reals a la pnt. ciutat concedits se feu extractio de terna de mostasaff, duena de Administrador de plasses, terna de mestre portola y altres officis que quiscun any per semblant die se

acostumen de extraurer y foren ço es en terna de mostasaff los seguents.

Duena de Administradors de Plasses: extració.

Micer Pere Antoni Joffreu.
Hieronym Matali mercader. } TERNA DE MOSTASAFF.
Bernat Miquel militar.

Pere Antoni Merçer mercader.
Micer Fran.ch Gamis menor. } DUENA DE AD.OR DE PLASSES.

Embaxada als Sors. Deputats sobre la captura de oficials de la ciutat per lo Virrey.

DIJOUS a XIIIJ.° de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat lo die de air feren fer una embaxada als s.ors deputats del general de Cathalunya per medi dels s.ors Luys Joan de Calders militar y Fran.ch Dalmau çiuteda la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

Lo savi concell de çent dellibera lo die de air que per dos cavallers dell, ciuteda y militar de sa part representassen a v.s s.as com ho fem que en orde a les captures que de mandato mana fer lo ex.im s.or lloctinent y capita general de les persones de Raphel Matali y Jaume Pi mercaders los quals ha mes de sinch mesos estan en los carcers comuns sens haverlos publicat la enquesta, y si be per delliberacio del savi concell de çent celebrat a 9. de Agost prop passat suplica sta çiutat a v.as s.as fossen servits manar veurer si dita detentio era contra constitutio se serviren v.as s.as fer merce a esta çiutat en cometrer aquell fet als mag.chs Assessors ordinaris de la generalitat aplicant a ells altres doctors consulents, per la qual junta a 6. del mes de setembre del pnt. any fou declarat que lo detenir los presos mes de trenta dies sens publicarlos las enquestas era contra la constitutio .5. del s.r Rey don Ferrando titol de accusations y denuntiations, y encara que en raho de dita declaratio ya v.s s.as foren servits manar fer diversas embaxadas a sa Ex.a empero fins lo die de vuy no se ha alcansat lo fi y remey que disposa dita constitutio .5. del Rey don Ferrando que perso suplicassem a v.as s.as com suplicam sien servits fer merce al dit concell manar fer una embaxada a la mag.d del Rey nre. s.or suplicantlo sie de son Real servey manar al s.r Duch de Sogorb son

lloctinent en aquestos prinçipat y comptats mane publicar las enquestas fulminades contra dits Raphel Matali y Jaume Pi, o, relaxar aquells de dits carçers en la forma disposa dita constitutio .5. que es çert que ab istantia tan efficas com son v.[s] s.[as] a qui directament toca exir al reparo de las contrafactions de constitutions se spera de la Real ma de sa mag.[d] tota merçe per aquest principat servintse tambe v.[s] s.[as] acudir als altres remeys que acostuman v.[s] s.[as] usar en semblants ocasions de contrafactio de constitutions que de esta merçe que de v.[s] s.[as] se promet sta çiutat restara ab noves obligacions.»

A la qual embaxada respongue lo s.[r] Bisbe deputat Ecclesiastich que be sabien los s.[ors] concellers quant havien fet los s.[ors] deputats en aqueix negossi fent sercar exemplars y entre altres se troba lo del temps que lo Ex.[im] Duch de Monteleon fonch lloctinent y capita general de aquest principat y una carta enviada y donada ha sa mag.[d] per medi de son embaxador qui les hores se trobave en la cort de sa mag.[d] y queu havien tot enviat al s.[or] virrey en Perpinya ab tres embaxades se li havien fetas per part de dits s.[ors] deputats representantli tambe ab ellas la declaratio feta per los Assessors de la deputatio y altres advocats consultats aserca de la contrafactio de la constitutio .5. de accusations y denuntiations, y que lo s.[r] virrey havie respost que axo no tenie lloch en aqueix cas y replicant los dalt dits s.[ors] embaxadors se digue a dit s.[r] bisbe deputat que axo ere ans de dita declaratio y apres lo dit s.[or] bisbe deputat digue que stigues molt certa la çiutat que aquell concistori continuarie en fer los matexos bons officis que fins assi havie fets per la bona directio y beneffici del negossi.

DIVENDRES a XV. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Anada del Sots-Síndich de la ciutat a Perpinyà.

Malaltía del Virrey.

DISAPTE a XVJ. de dit. — En aquest die parti de la pnt. çiutat Franc.[h] Joseph Fontana notari de Bar.[a] subsyndich de dita çiutat pera la vila de Perpinya ha hont se trobave lo s.[r] virrey pera donarli dos cartes dels s.[ors] concellers ço es la una per saber de sa salut y desgana havie alguns dies tenie per starne los s.[ors] concellers y tota esta çiutat ab molt gran cuydado havent vist que dos dies antes sen eren anats desta çiutat ab molt gran pressa ha dita vila la s.[ra] duquessa y lo s.[r] canceller per haver rebut un correu dient com sa Ex.[a] stave mal, y laltra

carta ere per la terna de mostasaff, de mestre portola y parella de Administrador de plasses si be dit Fontana sols lo die que arriba alli havie de donar tant solament a sa Ex.ª la carta per saber de sa desgana y lo endema laltra de ditas ternas y parella dient la havia rebuda per propri.

Nra. Sra. de la Esperansa: festa dels Corredors de orella en St. Agustí.

DILLUNS a XVIIJ. de dit. — Festa de nra. s.^{ra} de Speransa. — En aquest die los s.^{ors} concellers apres de ser stats convidats per los promens de la confraria dels corredors de orella anaren en la iglesia del monestir de St Agusti ha oir lo offici de dita festa los quals stigueren assentas al cap devall de les cadires del cor devant la trona vers la part de la sagrestia com es costum quiscun any dit die.

Studi general: visita ordinaria.

DIMARS a XVIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers juntament ab la vuytena pera dasso anomenada anaren al studi ha fer la visita ordinaria la qual se feu ab la forma solita.

Sots-Síndich; carta.

Idem.: honres rebudes del Virrey en Perpinyà.

Nominació de Mostaçaf, Administrador de Plasses y Mestre portolà.

DIVENDRES a XXIJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} conçellers reberen carta de Franc.^{h} Joseph Fontana subsyndich de la pnt. çiutat de la vila de Perpinya ab la qual feye a saber als s.^{ors} concellers com havie donades a sa Ex.ª les dalt dites dos cartes de part dels s.^{ors} concellers en lo modo y forma dalt dits les quals rebe sa ex.^{a} ab molt gran gust y contento stimant ab moltes veres als s.^{ors} concellers la merce sa s.^{ria} li feye en tant que encontinent feu hospedar ha dit Fontana en casa de mossen .T. Nebot en dita vila de Perpinya y lo feu regalar cada die dels dies stigue alli ab alguns plats de palatio y de paraula li digue com sa Ex.^{ia} anomenave pera mostasaff mossen Bernat Miquel militar per Administrador de plassas Pere Antoni Merçer mercader y per mestre portola micer Ephiphanio Coll y que sa Ex.ª scriurie llargament als s.^{ors} concellers segons que en la carta de dit Fontana se conte.

Sots-Síndich: tornada de Perpinyà.

DIUMENGE a XXIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die arriba en la pnt. ciutat de la vila de Perpinya lo dalt dit Fontana subsyndich lo qual de paraula digue y refferi als s.^{ors} concellers tot lo per ell scrit en jornada de 22. de dit y dona als s.^{ors} concellers la carta de sa Ex.ª contenint molts compliments y cortesies en stimatio del bon cuydado havie tingut sa s.^{ria} de sa desgana y offertas molt grans se li havien fetas ab dita carta per part de esta çiutat.

Festa de Nadal.

DILLUNS a XXV. de dit. — Festa de la nathivitat de nre. s.^{or} Deu Jhesuxpt. — En aquest die los s.^{ors} conçellers se aiun-

taren ab sos promens de mati a les vuyt hores en lo porxo de s.^t Jaume y de alli anaren en la seu ha oir lo offici lo qual digue lo s.^or bisbe de pontiffical y acabat aquell los s.^ors concellers lo acompanyaren fins dins lo pati de son palau devant, o, al peu de la scala de aquell y en dita seu stigueren assentats al altar maior a la part del Evangeli com acostumen.

Festa de St. Esteve.

DIMARS a XXVJ. de dit. — Festa de s.^t Esteve. — En aquest die los s.^ors concellers anaren al monastir de prehicadors ha oir lo offici y stigueren assentats a les cadires del cor a la part del Evangeli.

Festa de St. Joan Evangelista.

DIMECRES a XXVIJ. de dit. — Festa de s.^t Joan Evangelista. — En aquest die los s.^ors concellers anaren al monestir de fra menors ha oir lo offici y stigueren assentats a les cadires del cor a la part del Evangeli.

Festa dels Sants Ignoscents.

DIJOUS a XXVIIJ. de dit. — Festa dels s.^ts innoçents. — Si be en aquest die los s.^ors concellers acostumaven de anar ha oir una missa baxa en la seu en la capella de dits s.^ts Innoçents noy anaren per lo que plogue molt.

Pluja.

DIVENDRES a XXVIIIJ.^o de dit. — *Copia* de la carta enviada de sa Ex.ª de la vila de Perpinya als s.^ors concellers per medi de Franc.^h Joseph Fontana subsyndich de la pnt. çiutat vingut de dita vila.

Virrey: carta donant rahó de sa malaltía y agrahint les atencions de la Ciutat.

«Fran.^co Joseph Fontana subsyndico de esa çiudad me ha dado su carta de v. s.^a y en su nombre dicho el cuydado con que v. s.^a quedava de mi salud y el que ha tenido v. s.^a de que se suplicase a nro. s.^or me la bolviesse, de todo quedo con el reconoçimiento y estimaçion que pide esta demostration, deseando siempre la vida para emplearla siempre en serviçio de v. s.^a procurando que en todas las ocasiones que se offrecieren conosca v. s.^a lo he de haser. Quedo ya sin calentura y espero en Dios estare luego combaleçido para que con mas veras pueda servir ha su mag.^d y procurar que en todo lo que corriere por mi mano conosca v. s.^a lo que le estimo. G.^de Dios a v. s.^a muchos anyos: Perpinyan 19. de desiembre *1634*.

EL DUQUE DE SOGORB Y DE CARDONA.»

Copia de les lletres patents despedides en forma de la Real cancellaria ab lo sagell de aquella per la electio y nominatio feta per sa ex.^a en la vila de Perpinya del offici de mostasaff,

mestre portola y Administrador de plassas de la pnt. ciutat enviades juntament ab la dalt dita carta.

«Als Amats y faels de la Real mag.[d] los concellers de la çiutat de Bar.[a]

Lletres patents del Virrey, per la nominació de Mostaçaff, Mestre Portolá y Admor. de Plasses.

Lo duch de Sogorb y de Cardona
lloctinent y capita general.

Amats y faels de la Real mag.[d] havem rebut vostra carta de 16. del corrent per mans del subsyndich de aquexa çiutat juntament ab les ternes y parella de les persones que foren extretas lo die de s.[ta] Lussia prop passat perals officis de mostasaff, de mestre portola, y de Administrador de plasses de dita çiutat, ab que nos suplicau siam servits nomenar una de las personas que venen en cada una de ditas ternas y parella peral exerçiçi de dits offiçis respective. Y axi en esta conformitat usant de la facultat per sa mag.[d] a nos tribuida vistes dites ternes y parella y tenint intelligentia de la sufficientia y fidelitat de las personas que venen en ellas, havem vingut a be elegir y nomenar, segons que ab thenor de la pnt. elegim y nomenam, es a saber perals officis de mostasaff a Bernat Miquel peral de mestre portola lo d.[r] Epiphanio Coll, y peral de Ad.[or] de plasses a Pere Antoni Merçer, com ho tenim dit a dit subsyndich. Data en Perpinya a XVIIIJ°. de desembre *1634*.

EL DUQUE DE SOGORB Y DE CARDONA.

V.[t] don Fran.[cus] de Erill canc.[us]

Franciscus Trobat

In itinerum loct.[e] VIIJ.
fol. LXXXVJ.»

DISAPTE a XXX. de dit. — Se feu lo jurament del s.[r] Bernat Miquel militar del carrech de mostasaff lo qual se feu en la forma solita ço es que ab la agraduatio continuada en lo llibre del scriva de les obres anaren de casa la çiutat a la cort del mag.[ch] balle de Bar.[a] anant los dos mostasaffs vell y nou al bordo del s.[r] conceller quart per absentia del ters y alli en dita cort se assentaren ço es lo dit s.[r] balle en sa cadira que alli es en lo mig y lo s.[r] conceller en cap a la ma dreta lo segon a la ma squerra lo quart a la part dreta y lo quint a la squerra y lo mostasaff vell a la part dreta y lo nou a la squerra y lo dit mos-

Mostaçaf: jurament.

tasaff nou presta lo jurament y sacrament y homenatge en ma y poder de dit mag.ch balle y encontinent se mudaren de lloch ço es lo mostasaff nou a la part dreta y lo vell a la squerra y sen tornaren ab dita agraduatio en la casa de la çiutat anant lo nou al extrem del bordo del dit s.or conceller quart y alli en dita casa la çiutat presta lo solit jurament en ma y poder del s.r conceller en cap.

Negoci del quint: seguexen los debats.

DIUMENGE a XXXJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual vingue una embaxada ab masses altes de part dels s.ors Deputats la qual reportaren los s.ors Pau Claris canonge de la Seu de Urgell don Joachim Margarit y de Reguer y Agusti Pexau çiuteda la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

Pochs dies fa los deputats del general de aquestos principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Çerdanya reberen carta dels embaxadors del dit general tramesos per dits deputats al Ex.im s.or duch de Cardona y de Sogorb lloctinent y capita general de la mag.d del Rey nre. s.or qui de pnt. resideix en la vila de Perpinya, per lo reparo de contrafactions de las generals constitutions privilegis y altres drets de aquesta provincia y assenyaladament per lo tracte extrajudicial de la materia del quint de las impositions de aquesta çiutat pretes per lo procurador fiscal patrimonial de sa mag.d la data de la qual es de 19. del pnt. y corrent mes de desembre ab avis del stat del negossi corrent y ab copia aucthentica de la embaxada que los dits embaxadors eo, tractadors feren de orde de dits deputats a sa Ex.a representantli la desconsolatio que aquesta çiutat te de que sa Ex.a no sie stat servit de donar lloch y audientia a la informatio que aquesta çiutat entenia fer a sa Ex.a per medi dels mag.chs Miquel Joan Taverner donsell y del d.r Joan Pere Fontanella son advocat enviats per lo dit effecte y que los tractadors anomenats per sa Ex.a no hagen respost ni donades dificultats a la informatio que en lo mateix negossi per los dits Taverner y Fontanella los es stada feta en explicatio de la pretentio de dita çiutat y de la justitia que enten tenir per no haver de pagar cosa alguna de las ditas impositions y de la resposta que sa sa Ex.a es stat servit fer a la dita embaxada copia de las quals lletra embaxada y resposta se lliuren a v.a s.a ab esta

perque v.ª s.ª ne tinga la notitia y intelligentia que es just y puga v. s.ª en orde al dit negossi delliberar y ordenar lo que aparexera convenir per lo bon y açertat effecte de la materia ques tracta assegurant a v. s.ª que los dits deputats y cohoperants desijan aquell y açertar al servey de sa mag.ᵈ beneffici de aquesta çiutat y gust de v. s.ª y que acudiran ab molta puntualitat en tot lo que entendran ser de convenientia de dita çiutat y de la bona directio de aquest fet.»

«Als molt Ill.ᵉˢ s.ᵒʳˢ deputats del general del principat de Cathalunya en Bar.ª residints.

La de v. s.ª de 12. del corrent reberem disapte prop passat a les nou hores antes de mig die per lo propri que v. s.ª despatxa juntament ab la deliberacio del savi conçell de çent y encontinent nos aiuntarem pera exequtar lo orde de v. s.ª y aparegue convenient no demanar hora ha sa Ex.ª dit die pera poder fer algunas diligentias particular[s] ha effecte de disposar be los animos destos s.ᵒʳˢ del conçell pera poder millor alcansar de sa Ex.ª lo que teniem orde de suplicarli y tambe per veurer sa Ex.ª tant occupat en disposar la entrada de mi s.ª la duquessa que havie de ser lo endema diumenge enviarem ha demanar hora tres vegades y no poguerem obtenirla per las raons ditas y nos la dona lo dilluns que anarem a la tarde ha explicar nra. embaxada conforme v.ª s.ª nos ordenava y li donarem copia de la deliberatio del savi concell hins digue que respondria per medi dels tractadors que tenia anomenats los quals vuy nos han avisat pera que nos conferissem ab ses merçes a les tres de la tarda com ho havem fet y nos han donat la resposta que va ab esta, voldriem que fos mes a gust de la çiutat y de v.ª s.ª pero pot v.ª s.ª assegurarse que per nra. part se ha fet quant se ha pogut: hem detingut lo correu estos dies, partira dema en obrir lo portal: nre. s.ᵒʳ done a v.ˢ s.ª molt bonas y s.ᵗᵃˢ pasquas com desijam. Perpinya y desembre als *19*. de *1634*.

Molt Ill.ᵉˢ s.ᵒʳˢ

B. L. m.ˢ de v.ª s.ª=sos majors servidors

Don Joachim Carbonell
Phelip de Sorribes y Rovira
Bertran Desvall.»

«Refferesch jo Andreu Bosch notari publich collegiat de la vila de Perpinya scriva de la deputatio local del general de dita vila y sa collecta baix firmat com diumenge que comptavem a 17. del mes de desembre 1634. per orde dels Ill.^{e} y molt R.^{nt} don Joachim de Carbonell en drets d.^{r} y canonge de la seu de Bar.^{a} don Phelip de Sorribes y Rovira y mag.^{ch} Bertran Desvalls çiuteda honrrat de dita çiutat de Bar.^{a} embaxadors y tractadors per los molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats y ohidors de comptes del general del principat de Cathalunya nomenats y elegits pera tractar del assiento del quint prete lo procurador fiscal patrimonial contra dita çiutat, me conferí per tres vegades desde las nou fins a les onse hores ans de mig die en la casa ha hont fa sa residentia lo Ill.^{im} y Ex.^{im} s.^{or} don Enrrich de Arago Folch de Cardona y Cordova duch de Sogorb y Cardona gran condestable de Arago marques de Comares del concell de stat de la s. c. y R. mag.^{d} del Rey nre. s.^{or} y son lloctinent y capita general en lo dit principat de Cathalunya y comptats de Rosello y Çerdanya scituada dins la dita vila de Perpinya en la plaça vulgarment dita de la llana affi y effecte de suplicar a sa Ex.ª fos de son servey manar assenyalar hora pera que dits s.^{ors} embaxadors y tractadors poguessen explicar a sa Ex.ª una embaxada que per orde de dits s.^{ors} deputats y demes cohoperants li havian de donar y las dos vegades lo patge qui stave de guarda me feu resposta que sa Ex.ª stave reposant y no se li podie parlar perque havie tinguda mala nit y a la terçera que eren les onse tocades lo dit patge entra en la cambra y notiffica a sa Ex.ª com ere aqui per lo fi dalt dit y exint de dita cambra me feu resposta que sa Ex.ª no stave de pnt. per embaxades y que tornas altra hora E lo endema que ere dilluns foren per part de sa Ex.ª dits s.^{ors} embaxadors avisats que a les tres hores de la tarda del mateix die staria sa Ex.ª ab dispositio per oir dita embaxada y acudint dits s.^{ors} embaxadors a dita hora acompanyats de alguns officials del general de dita vila y de mi dit Andreu Bosch devant dit Ex.^{im} s.^{or} stant en lo llit li fonch per ells de part dels dits s.^{ors} deputats y demes cohoperants ab embaxada explicada la delliberacio feu lo savi concell de çent de dita ciutat de Bar.^{a} als nou del corrent si y com en aquella a la qual se ha relatio sta llargament contengut. A la qual embaxada y explicatio de dita delliberacio avuy dimars que comptam 19. dels predits mes y any entre las dos y las tres passat

mig die per medi dels tractadors per sa Ex.ª per tractar del assiento del dit negossi del quint nomenats stant junts convocats en lo palau de sa Ex.ª es stada ha dits embaxadors, segons ells me han refferit lliurada la resposta seguent, «Sa ex.ª ha vist lo que v.s m.s en nom dels s.ors deputats y cohoperants li han representat sobre lo desconsuelo ab que sta la çiutat de Bar.ª de que sa Ex.ª no oys la informatio del d.r Joan Pere Fontanella y que las personas nomenades per sa Ex.ª no contradiguessen a ella ni en corroboratio de la justitia que sa mag.d te diguessen cosa en la junta y lo que hara de nou demana la çiutat a effecte de que sa Ex.ª oia sa informatio tot lo qual faria sa Ex.ª si donas lloch a ferho lo modo ab ques tracta de concordar la pretentio del fisch Real pero com aquest sie no per via de justitia no es necessari que sa Ex.ª sia informat ni que los tractadors donassen difficultats ni contradiguessen a las raons del d.r Fontanella pus lo que digue sols fou affi de instruir als nomenats y no pera disputar la causa que asso ha de restar pera quant judicialment se hagues de tractar della y no ara que sols de concertar se tracta y quant per v.s m.s seran proposats alguns medis les hores cada part sforsarą sa pretentio pus lo die que sa mag.d dona lloch a ques tractas de concordia a ques aparta tot lo que te respecte a judici ni forma dell.

ANDREU BOSCH notari y scriva predit en nom y com a substituit del mag.ch Antoni Thio çiuteda honrrat de dita ciutat y scriva mayor de dit generat de Cathalunya.»

HIERONI DE NAVEL = conseller en Cap.

M·DC·XXXV

JENER

Festa de Cap d'any.

DILLUNS lo primer. — Die de cap de any. — En aquest die demati a les nou hores los s.ors concellers absent lo s.r conceller en cap per star de mala gana anaren en la iglesia parrochial de s.ta Maria de la mar ha oir lo offici com es costum.

Quints.

DIMARS a IJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del concell de çent celebrat a 31. de desembre prop passat feren fer una embaxada als s.ors deputats del general de Cathalunya per medi dels s.ors Franc.h Xammar militar y Joseph Mora çiuteda la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.e y R.im s.r Bisbe de Bar.a y molt Ill.es s.ors concistori de la generalitat, capitol y bras militar.

A 31. de desembre prop passat se legiren en lo savi concell de çent la embaxada de v.s s.as carta enviada per sos embaxadors y resposta de sa ex.a no obstant la qual considerant dit concell la conveniençia molt gran que es a la pnt. çiutat y beneffici al negossi que sa Ex.a li fasse merçe de ohir en persona sa justitia extrajudicialment, dellibera supplicassem a v.as s.as com ho fem sien servits ordenar ha dits embaxadors ho tornen ha supplicar a sa Ex.a que esta çiutat confia que ab medi tant efficas com es lo de v.as s.as alcansara esta merce de sa ex.a servintse v.as s.as de fer sabidor ha dit concell de la resposta fara lo s.r virrey pera que entesa pugue delliberar lo que aparexera mes convenir al servey del Rey nre. s.or y beneffici de

la pnt. ciutat, la qual tindra particular memoria de les que reb de v.as s.as»

A la qual embaxada respongue lo s.r Bisbe deputat que aquell concistori procurarie en fer juntar los cohoperants en aqueix negossi y los consultarien dit fet y consultat se posarie tot en exequcio continuant dit conçistori los mateixos bons officis fins assi fets per la bona directio del negossi.

Malaltía del sor. Conseller en cap.

DIVENDRES a V. de dit. — En aquest die per quant havie alguns dies que lo s.r conceller en cap stave desganat en lo llit los s.ors concellers manaren y ordenaren a Hieronym Sabata notari de Bar.a scriva Racional de la pnt. casa que durant la dita enfermedat anas dit Sabata quiscun die al dit s.or conceller en cap per saber de sa desgana de part de dits s.ors concellers com de fet y es anat cada die durant dita enfermedat.

Festa dels Reys.

DISAPTE a VJ. de dit. — Festa dels s.ts tres Reys de Orient. — En aquest die los s.ors concellers absent lo en cap per star de mala gana anaren en la iglesia de nra. s.ra del Pi ha oir lo offici com es costum.

Festa de St. Ramon de Penyafort transferida.

DILLUNS a VIIJ. de dit. — En aquest die se muda la festa de s.t Ramon de Penyafort en la pnt. diada conforme se es axi observat en altres anys trobantse en dit die del diumenge y fonch festa manada tot lo die del die pnt. com lo diumenge y lo divendres prop passat la çiutat ne feu crida y en est die los s.ors concellers absents lo en cap y ters per star desganats se aiuntaren lo demati a les vuyt hores ab sos promens en la plassa de s.t Jaume y de alli anaren en la seu aportant devant fins ha dita seu lo standart de dit s.t lo scriva Racional de la pnt. casa y alli lo s.r conceller segon per absentia del en cap lo encomana al prom de mes edat per aportar lo devant la custhodia en la proffesso juntament ab dos dels altres promens apres seguents de mes edat dels altres: feuse la proffesso en la forma solita y los s.ors tres concellers ab tres promens aportaren les vares del talem en dita proffesso y anaren ab dita proffesso en la iglesia y monestir de s.ta Catherina martyr e alli ohiren lo offici assentats ab ses cadires de vellut carmesi ab lo s.r bisbe de Bar.a devant del altar major a la part del Evangeli y acabat lo offici ab la mateixa proffesso sen tornaren en la seu y de alli en la plassa de s.t Jaume tornant apportar de alli enfora lo dit scriva Racional lo dit standart fins en casa la çiutat com es costum quiscun any.

Malaltía del Sor. Conseller en cap: los Sors. Consellers lo visitan consistorialment.

DIMARS a VIIIJ.° de dit. — En aquest die despres dinar a les tres hores los quatre s.ors concellers acompanyats dels officials de la casa anaren a visitar lo s.r Hieronym de Navel conceller en cap attes havie alguns dies stave desganat en lo llit y sangrat, ab les insignies, o, gramalles consulars en forma de ciutat conforme disposa lo serimonial.

Butlla de la Santa Creuhada: convit als Consellers pera la professó d'entrada.

DIMECRES a X. de dit. — En aquest die vingue en la casa de la çiutat lo s.r Jorge Mayre Thesorer de la s.ta crusada lo qual dona la Real carta de sa mag.d als s.ors concellers la qual esta llargament registrada en lo llibre de registre de la pnt. casa y los feu a saber com diumenge propvinent entrave en la pnt. ciutat la dita s.ta bulla E que axi suplicave als s.ors concellers volguessen ser servits de acudir en sa presentia acompanyar la proffesso de aquella. Al qual respongue lo s.r conceller segon per absentia del s.r conceller en cap per star desganat que los s.ors concellers li stimaven molt la merce los feye y que de molt bonissima gana acudirien a sa deguda obligacio.

Idem: entrada.

DIUMENGE a XIIIJ.° de dit. — En aquest die entra en la pnt. çiutat la Bulla de la s.ta crusada E lo demati a les nou hores anaren tres dels s.ors concellers ço es segon quart y quint per star lo en cap y ters desganats, en la iglesia del monestir de s.t Agusti de hont parti la proffesso e alli se assentaren dalt al altar maior a la part del Evangeli ab unes cadires que cada any per semblant die hi sol enviar lo s.r thesorer de la s.ta crusada e al cap de una stona arriba lo dit thesorer y se assenta entre lo s.r conceller quart y quint E apres lo s.r veguer y se assenta a la ma dreta del s.r conceller segon per faltar lo en cap e, ohiren una missa baixa en dit altar maior e, acabada aquella parti la proffesso en la qual devant del gremial lo dit s.r veguer aporta lo standart y darrera del gremial anaven los tres s.ors concellers tots de una filera ço es segon a ma dreta quart a ma squerra quint en lo mig y lo Thesorer en lo mig a la ma squerra del quint y a la seu stigueren assentats tots del mateix modo de s.t Agusti a les cadires del cor sota la trona com es axi costum cada any per semblant jornada.

DILLUNS XV. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Taulers; extracció.

DIMECRES a XVIJ. de dit. — Festa de s.t Antoni Abat. — En aquest die se tingue concell de çent ordinari en lo qual en-

tre altres coses se feu extractio de taulers de la taula de la pnt. çiutat y foren extrets los dos seguents.

micer Onophre Vila menor.
Hieronym Serra mercader. } TAULERS.

Questió dels oficials de la ciutat presos: embaxada als Sors. Deputats.

DIJOUS a XVIIJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de cent celebrat a 15. del corrent feren fer una embaxada als s.^{ors} deputats del general de Cathalunya per medi dels s.^{ors} Franc.^{h} Dalmau ciuteda y Franc.^{h} Xammar militar la qual apres de haverla donada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Lo no haver fins vuy obrat cosa alguna les diligencias que v. s. fent merce a esta çiutat son stats servits fer ab sa Ex.ª en orde a que Jaume Pi y Raphel Matali officials della, presos de mandato, fossen relaxats conforme ho disposa la constitutio 5. de accusations y denuntiations, axi en manar fer declaracio sobre ella, com altres, ha obligat al savi concell de çent a tornar supplicar a v. s. com ho fem, se servesquen fer les demes diligençias en raho de dita constitutio y juntament manar pendrer resolutio en lo que esta çiutat li supplica de enviar embaxador a sa mag.^{d} per la observansa de la dita constitutio que ab tant efficas medi, com lo de v. s. espera esta çiutat rebre tota merce de sa mag.^{d} tenint perpetua memoria de las que de v. s. reb.»

Idem; nominació de Embaxador de la Deputació pera anar a la Cort.

A la qual embaxada respongue lo s.^{r} bisbe deputat que sempre los s.^{ors} deputats havien stats molt attents en ex negossi com ha protectors y conservadors que son de les generals constitutions de Cathalunya y havien fet sercar molts exemplars y en particular lo del temps del Ex.^{im} duch de Monteleon y ho havien enviat y representat tot ab tres embaxades al s.^{or} virrey en Perpinya y que per donar gust y servir a la çiutat lo die de vuy havien delliberat y anomenat persona molt abte y de les pars quals se requer per anar com ha embaxador de aquell concistori ha representar ha sa mag.^{d} tot aquest fet offerint fer y continuar per sa part los matexos bons officis y demes convingue per la bona directio y beneffici del negossi y que havien ordenat a mossen Thio son scriva mayor ho continuas per delliberacio y en lo dietari de la deputatio.

Idem. idem.

DIVENDRES a XVIIIJ.° de dit. — En aquest die stant los s.ors concellers en la lonia de la pnt. ciutat per voler arrendar lo dret del ancoratge hi vingueren tambe los s.ors deputats per arrendar les bolles del general de Cathalunya los s.ors deputats enviaren un recaudo als s.ors concellers per medi de mossen Antoni Thio son scriva mayor fentlos a saber com los s.ors deputats desijants donar gust y servir a la çiutat y com ha conservadors que son de les generals constitutions de Cathalunya havien anomenat la persona de mossen Joseph de Bellafilla com ha persona tant abte y ha proposit per anar com ha embaxador de part de aquell concistori al Rey nre. s.or y que axi ho feyen a saber a sa s.a pera que si tenien algunes coses que advertir axi en les instructions com altrament ho enviassen que aquell concistori estarie sempre prompte en servir a la çiutat y que los s.ors deputats li havien ordenat a dit mossen Thio continuas la dita nominatio de embaxador.

E, encontinent los s.ors concellers enviaren a Jaume Agramunt son scriva mayor als dits s.ors deputats alli presents en dita lonia dientlos com los s.ors concellers stimaven molt com ere raho a sa s.a la tan bona y assertada nominatio havien feta de la persona de mossen Joseph de Bellafilla com ha persona de tantes pars y merexer y tant ha proposit per lo negossi com de la ma de sa s.a se podie sperar que sta ciutat confiave molt que per son bon medi y de persona tant efficas lo negossi tindrie lo bon exit y fi desijat restant sta çiutat en perpetua memoria de servirho ab moltas veres en eix concistori y que en lo demes de advertir algunes coses per part de la çiutat peral dit embaxador los s.ors concellers ho veurien y tractarien molt llargament y de tot ne farien sabidors a sa s.a y en eix concistori.

Festa y professó de St. Sebastià.

DISAPTE a XX. de dit. — Festa de s.t Sebestia. — En aquest die los s.ors concellers anaren quiscu de per si a les vuyt hores en la seu per acompanyar la proffesso en la iglesia de s.t Sebestia en la qual los tres s.ors concellers ab tres promens aportaren les vares del talem E alli ohiren lo offici assentats devant lo altar mayor a la part del Evangeli ab ses cadires y coxins de vellut carmesi ab lo s.r bisbe de Bar.a

Questió dels oficials presos: agrahiment als Sors. Deputats per la

DIMARS a XXIIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat lo die de air feren fer una embaxada als s.ors deputats del general

de Cathalunya per medi dels s.^{ors} Franc.^{h} Dalmau çiuteda y Franc.^{h} Xammar militar la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

nominació d' Embaxador al rey.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Lo savi concell de çent celebrat a 22. del corrent (en lo qual refferiren los s.^{ors} concellers la nominaçio de embaxador eren stats v.^{as} s.^{as} servits fer de la persona del s.^{r} Joseph de Bellafilla, contentissim della), delibera que ab embaxada en scrits de sa part stimassem a v.^{as} s.^{as} com estimam a molt particular merçe la que de v.^{as} s.^{as} ha rebut sta çiutat en fer tant acertada nominatio y qual de v.^{as} s.^{as} se podia sperar y ella se prometia, per concorrer en sa persona la cristhiandat qualitat y pars que son tan notories y per ser tant affecta a les coses desta çiutat, per part de la qual se entregaran a v.^{as} s.^{as} ab brevedat los papers y advertenties que aparexeran convenir en son beneffici, pera que v.^{as} s.^{as} se servescan sobre dellas manar fer y donarli les instructions convindran en beneffici de dita çiutat conforme los disposaran los s.^{ors} concellers y setse persones per sta materia anomenades restant sempre obligadissima a les moltes merçes que de v.^{as} s.^{as} reb.»

A la qual embaxada respongue lo s.^{r} Bisbe deputat que aquell concistori havie stat sempre stat molt attent en eix negossi y per part dell se havie fet fins assi tot quant li ere stat possible fer per beneffici del negossi y per servir y donar gust a la çiutat y que attes dins pochs dies havie de partir desta çiutat mossen Joseph de Bellafilla son embaxador pera la cort de sa mag.^{d} fossen servits los s.^{ors} concellers si tenien papers alguns, o, advertenties algunes per donarli enviarho als s.^{ors} deputats per poderley donar a dit Bellafilla offerint als s.^{ors} concellers que aquell conçistori starie sempre prompte en la mira de dit negossi y en servir a la çiutat en tot lo que li fos possible.

DISAPTE a XXVIJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat a 22. del corrent feren fer embaxada als s.^{ors} deputats del general de Cathalunya per medi dels s.^{ors} Luys Lull y de Boxadors militar y Agusti Pexau ciuteda la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

Idem.; seguexen les negociacions.

«Molt Ill.^es s.^ors

Per mostrar la ciutat de Bar.^a molt a la clara ab la justifficatio que ha proçehit en materia dels quatre officials li te sa ex.^a presos y pera obeir tambe a la delliberacio del savi concell de çent celebrat als 22. del pnt. mes de jener ha aparegut als s.^ors concellers y persones per dit effecte nomenades se donassen a v.^a s.^a las embaxadas se son fetas al s.^or virrey governador y ha v. s. axi per alcansar la llibertat de dits presos milloracio de apretadas presons com tambe pera que fos servit v. s. manar declarar la contrafactio de la constitutio 5. del titol de acusations y denuntiations y pera que v. s. ab maiors veras puga fer merce a esta çiutat y se entenga que desde 18. de juny prop passat que fou la primera embaxada se feu al s.^or virrey de la qual consta ab la resposta que sa Ex.ª feu als 19. de dit que te dits presos de mandato en los carcers comuns desta çiutat ella no ha perdut punt y que ab los termens licits y permesos ha procurat la llibertat dells fins a que v. s. es stat servit enviar a dir a la çiutat per medi del d.^r micer Benet Anglasell com se havia pres resolucio en la declaratio de dita constitutio han determinat dits s.^ors concellers y 16. persones enviar a v. s. ditas embaxadas aucthenticas pera que ab la prudencia que sol sempre v. s. procehir en totas materias çensure si dellas podra v. s. traurer lo que aparexera mes convenient pera posar en las instructions de son embaxador, o, aquellas donarlashi en la mateixa forma pera que si acars fossen ha proposit sen pogues valer en las ocasions se podrian offerir, o, ab lo Rey nre. s.^or, o, ab sos ministres que sta ciutat te per molt çert que ab lo gust que v. s. li ha fet merce y ab la conformitat que sempre ha mostrat tenirli podra estar molt assegurada que v. s. encaminara totas estas cosas al servey de Deu nre. s.^or de sa mag.^d beneffici comu desta çiutat y en restauratio de dita constitutio, dexant de advertir a v. s. totas las demes diligentias y embaxadas se son fetas desde la declaracio de dita constitutio en avant puix aquellas stan continuadas en los dietaris deixa casa y han corregut y han de correr per sa ma de v. s. de la qual spera tot bon succes.»

A la qual embaxada respongue lo s.^r Bisbe deputat que feye molt be la çiutat en enviarlos aqueix paper de sa justifficatio per apportarselne lo s.^r Bellafilla son embaxador juntament ab los

demes altres papers que per part de aquell concistori se li donarien y entregarien per la deffensa de dit negossi y contrafactio de la dita constitucio y que stigues molt çerta la çiutat que aquell concistori per lo que desijave servirla starie sempre a la mira y farie en dit negossi tot lo que tocarie a ell ab molts grans veres y deguda correspondentia fins al fi y bon succes de dit negossi per tots desijat.

Visita ordinaria y ofici a St. Agusti.

DIUMENGE a XXVIIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers absent lo ters per star desganat anaren lo demati en la iglesia del monestir de s.t Agusti a les nou hores ha oir lo offici per la visita ordinaria de cada any de las festas de nadal per ser de les 4. ordens mendicans com ho disposa lo serimonial los quals stigueren assentats a les cadires del cor com es costum.

St. Ramon de Penyafort.

DILLUNS a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual entre altres coses se dellibera que se procuras en haver un breu de sa S.d pera poder tenir esta ciutat per patro lo glorios pare s.t Ramon de Penyafort com ha cathala y fill natural que es della y que per dit effecte per medi de dos persones ço es cavaller y ciuteda se fessen embaxades al s.or bisbe de Bar.a s.ors deputats molt Ill.e capitol y bras militar pera que fossen tambe servits de intercedir lo mateix ab sa S.d

DIMEÇRES a XXXJ. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

FEBRER

Festa de la Purificació de Nra. Sra.: benedicció de la cera.

DIVENDRES a IJ. de dit. — En aquest die festa de la puriffficatio de nra. s.ra los s.ors co[nce]llers anaren lo demati a les vuyt hores sens promens en la seu per la benedictio de la sera la qual feu lo s.r Bisbe de Bar.a y apres de feta aquella los s.ors concellers restaren ha oir lo offici com es costum quiscun any dit die.

Visita ordinaria y ofici al monestir del Carme.

DIUMENGE a IIIJ.° de dit. — En aquest die los s.ors concellers anaren lo demati a les nou hores ha oir lo offici al monestir de nra. s.ra del Carme per la visita ordinaria de cada any los quals stigueren assentats devant lo altar maior a la part del Evangeli ab ses cadires y coxins de vellut carmesi.

Torneig en lo Born.

Dit die despres dinar se feu lo torneix en lo Born en lo qual assisti lo s.[r] governador per no ser en Bar.[a] lo s.[r] virrey lo qual stigue en la finestra acostumada en companya de la s.[ra] governadora de sa filla y de altres senyoras damas sens tenir a la finestra sino sols una vanova, o, cortina de seda llansada sens coxi algu y los s.[ors] conçellers noy foren per starne encara privats per lo concell de çent.

Sant Ramon de Penyafort: la ciutat lo pren per son patró. Embaxada al Sor. Bisbe.

DILLUNS a V. de dit. — En aquest die los s.[ors] concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat a 29. del passat feren fer una embaxada per medi dels s.[ors] Agusti Peixau çiuteda y Franc.[h] Xammar militar al s.[or] Bisbe de Bar.[a] la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.[e] y R.[im] s.[or]

Les honrres y merçes que ha rebudes esta çiutat del glorios s.[t] Ramon de Penyafort axi en sa vida intercedint ab los serenissims Reys de Arago pera la impetratio y observansa de molts privilegis a ella per ses magestats concedits com per altres cosas memorables feu dit glorios s.[t] ha favor de Bar.[a], com tambe per la dicha ha tinguda de que fos fill y tant temps morador y acabas sos sants dies en ella haver aportat en sa playa quant miraculosament vingue de Mallorca y assenyaladament lo tenir son sagrat cos present per medi del qual son sens numero los miracles que sa divina mag.[d] ha obrat y obra a sa invocatio y finalment lo star assegurada rebrer merce de v.[a] s.[a] que en sa conformitat suplicara a sa sanctedat mane sa beatitut concedir bulleto de elegirlo en son patro y protector entre los demes te, obliga al savi concell de çent celebrat a 29. del passat a regonexer tant degudes obligacions y delliberar cosa tant del servey de Deu y del mateix s.[t] y que per part de dit concell ho representassem y suplicassem a v.[a] s.[a] com supplicam que es ben çert que a petitio tant pia y ab tal medi com es lo de v.[a] s.[a] se servira sa sanctedat aplaudir, y esta çiutat restara ab memoria perpetua de servir esta merce a v.[a] s.[a]»

A la qual embaxada respongue lo dit s.[r] bisbe que feye y demanave la çiutat una cosa molt s.[ta] y pia y que ell per sa part ne tenie lo contento ere raho y que ho tractarie y consultarie ab lo molt Ill.[e] capitol ab molt gran affectio pera que ab la deguda conformitat lo negossi anas millor encaminat al ser-

vey de Deu nre. s.^{or} y honrra y gloria de dit s.^{t} y conforme per la ciutat es desijat.

Idem.— Embaxada als Sors. Deputats.

DIMARS a VJ. de dit. — Per medi dels matexos s.^{ors} embaxadors se feu semblant embaxada com la dalt dita als molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats del general de Cathalunya.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Les honrres y merçes que ha rebudes esta çiutat» etc. fiat ut supra. A la qual embaxada respongue lo s.^{r} bisbe deputat que los s.^{ors} deputats stimaven molt als s.^{ors} concellers y savi concell de çent la merce feyen en aquell concistori y que ells ho veurien y tractarien y que de la llur determinacio ne farien sabidors a sa s.^{a}

Idem.— Embaxada al Capitol de la Seu.

Dit die y per los mateixos se feu semblant embaxada al molt Ill.^{e} capitol de la seu de Bar.^{a} lo qual respongue lo mateix dels s.^{ors} deputats.

Idem.— Embaxada al Bràs militar.

Dit die y per los mateixos se feu semblant embaixada al molt Ill.^{e} bras militar lo qual respongue lo mateix prop dit.

Draps imperials pera funeraries de reys.

DIVENDRES a VIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die vingueren ab embaxada en casa la çiutat los s.^{ors} canonge Paga y canonge Rovira de part del molt Ill.^{e} capitol de la seu de esta çiutat dient als s.^{ors} concellers com la çiutat tenie obligacio de fer per aquella cathredal dos imperials la hu per la mort del s.^{or} Rey y lo altre per la mort de la s.^{ra} Reyna E que axi ates per lo adorno de dita cathredal ne tenien neçessitat fos servit sa s.^{a} manarlos fer que ho rebrian a molta merce. A la qual embaxada respongue lo s.^{r} conceller en cap en veu sua y dels demes s.^{ors} concellers sos companys que ho veurien y tractarien lo fahedor.

Contrafacció de privilegis y questió del quint: embaxada dels Deputats.

DISAPTE a X. de dit. — En aquest die vingueren ab embaxada en casa de la çiutat de part dels s.^{ors} deputats del general de Cathalunya los s.^{ors} Antoni Thio çiuteda y Narçis Fontanet la qual apres de haver la explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Desijant los deputats acudir a la obligacio de son carrech y açertar en las cosas del servey de v. s. beneffici y quietut de aquesta çiutat ab la deguda conformitat y correspondentia enviaren en la vila de Perpinya en la qual de algun temps a esta part

resideix lo Ex.^{im} s.^{or} lloctinent y capita general de sa mag.^{d} sos embaxadors per lo reparo de contrafactions de las constitutions y privilegis y altres drets de aquestos principat y comptats y tambe per lo tracte extrajudicial de la materia corrent de la pretentio del procurador fiscal patrimonial de sa mag.^{d} pretenent quint, o, altre contributio de las impositions de la çiutat donant los las instructions que han aparegut convenir per la bona directio y effecte de la embaxada en beneffici dels negossis de aquella y ab cartas rebudas de dits embaxadors han entes dits deputats haver aquells acudit a las cosas quels son stades comeses fent a sa Ex.ª las embaxadas que han convingut per obtenir lo reparo de ditas contrafactions y altres diligentias que se han pogut fer en orde al dit tracte extrajudicial com ja se ha donat notitia a v.^{a} s.^{a} y havent dits deputats donat orde a dits embaxadors de fer embaxada a sa Ex.ª suplicantlo fos de son servey oir los Advocats de la çiutat en la informatio que la ciutat desija fer a sa Ex.ª en sa persona de la justitia que enten tenir de no haver de pagar quint ni altra contributio de las ditas impositions, ultimament han rebut carta de dits embaxadors de 31. de jener proxim passat ab la qual avisan haver feta la dita embaxada a sa ex.^{a} y que fins lo die de vuy nols es stat possible poder alcansar lo soplicat de manera que nols resta fer altra diligentia sino soplicar a sa Ex.ª se servesca de donar resposta ha dita embaxada lo que reparan dits embaxadors fer sens expres orde de dits deputats com veura v. s.^{a} de la copia de la dita carta ques lliura a v. s.^{a} de hont dits deputats ab conformitat dels s.^{ors} cohoperants a be se inclinan ha ordenar ha dits embaxadors que ab particular embaxada sopliquen a sa ex.^{a} la resposta de la feta. Ab tot per millor açertar en aquest fet ab la bona advertentia ques prometen de v.^{a} s.^{a} representan lo stat del negossi corrent soplicant sie del servey de v.^{a} s.^{a} advertirlos del que ha v.^{a} s.^{a} aparexera convenir en sta materia per la bona directio y desijat effecte de aquella que dits deputats ne rebran singular merce y procuraran aiustarse en tot lo que la obligacio de son carrech donara lloch al servey de v.^{a} s.^{a} y de aquesta çiutat.»

Copia de la carta dalt refferida.

«Molt Ill.es s.ors

Havent fetas totas las diligentias possibles extrajudicialment per medi destos s.ors del concell pera que sa ex.a nos donas las respostas de las dos ultimas embaxadas fetas per orde de v.a s.a la una en respecte de que fes merce a la ciutat en oir sos Advocats y la altre en orde de que nos continuassen les porrogations y fins vuy no es stat possible podero alcansar de modo que nons resta que fer altra diligentia sino anar per part de v.a s.a ha soplicar a sa ex.a nos fasse merce de donarnos ditas respostas y exa no la havem volguda fer sens orde expres de v.a s.a y axi soplicam a v.a s.a nos fasse merce de ordenarnos lo que devem fer que lo que v.a s.a nos ordenara sera lo mes assertat: nre. s.or a v.a s.a guarde molts anys com es menester: de Perpinya y jener a 31. de *1635*.

Molt servidors de v.a s.a

Don Joachim Carbonell

Phelip de Sorribes y Rovira

Bertran Desvalls

S.ors deputats del general de Cathalunya.»

A la qual embaxada respongue lo s.r conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors conçellers companys seus que los s.ors concellers stimaven molt als s.ors deputats la merce los feyen com sempre y que ho veurien y tractarien ab lo savi concell de çent lo qual manarien fer aiuntar lo mes prest los fos possible y que de la llur determinaçio ne farien sabidors als dits s.ors deputats.

DIUMENGE a XJ. de dit. — En aquest die despres dinar se torna ha fer torneix en lo born conforme se feu lo diumenge prop passat y los s.ors concellers tampoch noy anaren sino que a les quatre hores anaren en la seu ha oir les completas baig en la capella de s.ta Eulalia per ser la vigilia de la festa de dita s.ta

Torneig en lo Born.

Completes en la Capella de Sta. Eulalia.

DILLUNS a XIJ. de dit. — En aquest die festa de la gloriosa verge y martyr s.ta Eulalia los s.ors concellers absent lo ters per star de mala gana se aiuntaren ab sos promens demati a les

Festa de Sta. Eulalia en la Seu.

nou hores y de alli anaren en la seu ha oir lo offici lo qual digue de pontiffical lo R.^{im} s.^{or} Bisbe de Bar.^{a} y acabat aquell se feu proffesso en la qual los s.^{ors} concellers ab dos dels promens aportaren les vares del talem y los altres dos promens anaren darrera la custhodia devant del gremial y acabada dita proffesso per haver dit com sta dit lo s.^{r} bisbe lo offici de pontiffical los s.^{ors} concellers lo acompanyaren fins dins lo pati devant les scales de aquell y apres sen tornaren en dita plassa de s.^{t} Jaume.

Negoci del quint: embaxada als Deputats.

DIMECRES a XIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de cent celebrat lo die de air feren fer una embaxada als s.^{ors} deputats per medi dels s.^{ors} don Joan de Josa y Joan Batista Cudina çiuteda los quals apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

La embaxada de v.^{as} s.^{as} y copia de la carta de sos embaxadors que manaren v.^{as} s.^{as} donar als s.^{ors} concellers, se legiren hair en lo savi concell de çent y regonexent aquell les moltes merçes que de v.^{as} s.^{as} reb esta çiutat dellibera que stimant aquelles en lo que es raho supplicassem a v.^{as} s.^{as} se servescan continuar tant bons officis y de ordenar ha dits embaxadors tornen ha replicar a sa ex.^{a} y suplicarli lo que ab dita embaxada se lig haver v.^{as} s.^{as} resolt y axi mateix se servescan tenir la ma a que ab la brevedat possible se obtingue la resposta de sa ex.^{a} y della manar dar notitia ha dit concell pera que pugue delliberar lo que aparexera mes convenir al servey del Rey nre. s.^{or} y beneffici de la pnt. çiutat, la qual se promet esta y maiors merçes de v.^{as} s.^{as}»

A la qual embaxada respongue lo s.^{r} Bisbe deputat que los s.^{ors} deputats encontinent posarien en exequtio lo que lo savi concell de çent havie delliberat.

DIJOUS a XV. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Primer die de Quaresma: los Consellers van a guanyar los perdons.

DIMECRES a XXJ. de dit. — En aquest die primer die [de] quaresma los s.^{ors} concellers vingueren lo demati en casa la ciutat ha oir una missa baxa en la capella de casa la çiutat y alli prengueren çendra y apres a les onse hores acompanyats

dels officials de la casa anaren en lo monestir de la s.^{ma} Trinitat y de la Merçe ha guanyar los perdons conforme es costum quiscun any dit die.

DIJOUS a XXIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual vingue una embaxada de part del molt Ill.^{e} bras militar per medi dels s.^{ors} Luys Lull y de Boxadors militar y Joan Ba.^{ta} Cudina çiuteda los quals stigueren assentats apres del primer y segon prom alternative la qual embaxada apres de haverla donada y explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

Embaxada del Bràs militar sobre 'l patronat de St. Ramon de Penyafort.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Resta tant agrahit quant obligat lo bras militar a la merce li ha fet v. s.^{a} en fer li a saber la pia y justa delliberacio feta per v. s.^{a} en raho de pendrer y elegir en patro al glorios pare s.^{t} Ramon de Penyafort entre los demes que te aquesta çiutat y axi en conformitat de la de v. s.^{a} ha delliberat se scriga una carta a sa S.^{t} soplicant lo que ab son indult Apostholich vulle alegrar y consolar aquesta çiutat concedint li tant justa petitio y aiustant adaquella ha tambe delliberat que en consideratio dels innumerables beneffícis graçies y merces rebudes de la ma de Deu omnipotent per medi e, interçessio de nra. s.^{ra} s.^{ma} ab titol de la sua inmaculada conceptio (la devocio y veneracio de la qual en aquesta çiutat y principat es tant antiga com ho testiffican les constitutions generals de Cathalunya e, historias antiquissimas) sopplicar com effectuosament dit bras sopplica a v. s.^{a} sie servit pendrer y elegir en special patrona y protectora a la s.^{ma} Reyna dels Angels Maria s.^{ma} ab lo apelido y titol de la sua purissima e, immaculada conceptio soplicant ha [sa] S.^{t} que ab semblant indult Apostholich ho vulle concedir que si a v. s.^{a} li aparexera delliberarho dit bras ho soplicara tambe a sa S.^{t} y en tot lo que sie gust y servey de v. s.^{a} acudira ab prompta voluntat y deguda correspondentia.» A la qual embaxada respongue lo s.^{or} conceller en cap en veu sua y dels demes s.^{ors} concellers companys seus que los s.^{ors} concellers stimaven molt al molt Ill.^{e} bras militar la merce los feye y que ho representarien al savi concell de çent pera que fos servit delliberar lo fahedor en beneffici de dit negossi.

Immaculada Concepció: lo Bràs militar proposa a la ciutat la prenga per Patrona.

DIVENDRES a XXIIJ. de dit. — En aquest die per quant vingueren en casa la çiutat lo Rector obrers y comunitat de la

Trinitaris descalsos: questió per haver posat unes creus ab les armes de sa religió en dues portes del carrer de St. Pau.

iglesia parrochial de nra. s.ra del Pi de la pnt. çiutat fent a saber als s.ors concellers com los pares Trinitaris descalsos havien posat en dos portals en lo carrer de s.t Pau de dita pnt. ciutat unes creus de fusta ab les armes de sa Religio y que asso los ho havien dit y refferit persones molt fidedignes queu havien vist y que axi per quant asso ere una cosa molt preiudicial a la ciutat y a la dita parrochia y per evitar alguns scandols que per dit respecte se porien seguir per voler innovar ells stes y altres cosas que porian innovar maiorment stant est negossi lite pendent en la Real Audiencia, venian ha soplicar a sa s.a fos servit voler conciderar totes estes coses y donarhi lo remey mes convenient al servey de Deu nre. s.or beneffici de dita çiutat y parrochia per la deffensa de sos Reals privilegis que de asso ne te la pnt. çiutat dels serenissims Reys de Arago de gloriosa memoria: e, encontinent de haver entes stes coses los s.ors concellers manaren fer aiuntar la vuytena per dit effecte anomenada a la qual consultaren tot aquest fet lo qual consultat fonch per aquella delliberat que los s.ors concellers fossen servits de enviar a sercar los mag.chs micer Pere Antoni Joffreu advocat subrogat de micer Pere Joan Rossell advocat ordinari de la pnt. çiutat y micer Joan Pere Fontanella pera que aconsellassen y son vot y parer donassen del que la çiutat podie y devie fer aserca del dalt dit y refferit los quals dos Advocats vinguts y arribats en presentia de dits s.ors concellers y vuytena digueren y aconcellaren que attes que vuy no anave la Audiencia lo millor y mes prompte remey per remediar aquest negossi los aparexie ere acudir al R.im s.or Bisbe de Bar.a soplicantlo volgues ser servit sa s.a fer merce a esta çiutat de enviar a sercar lo pare fra Onophre de S.to Thomas Trinitari descals pera que tingues a be per llevar alguns scandols y inquietuts se porien seguir llevar les creus y armes de sa Religio havia fetas posar en dos portals en lo carrer de s.t Pau maxime no podentho ell fer per moltas rahons y en particular stant lo negossi lite pendent en la Real Audiencia. E axi los s.ors concellers ab vot y parer de dits mag.chs Advocats y de dita vuytena enviaren los dits mag.chs micer Pere Antoni Joffreu y micer Joan Pere Fontanella al dit s.or bisbe pera soplicarli lo dalt dit als quals digue lo dit s.or bisbe que ell enviarie a sercar lo pare trinitari descals y ley dirie que ho fes llevar per evitar danys y scandols se porien seguir y farie en est negossi los bons officis li serian possibles y

que de tot ne farie tornar resposta als s.^{ors} concellers y considerant los s.^{ors} concellers que eren ja les sis de la tarda y no havien encara obtinguda resposta alguna del dit s.^{or} bisbe y dubtant que lo die de dema per ser festa manada no fessen dits pares altra mayor novedat com es de tenir alli lo s.^{im} y dirhi missa y posar campana y que per dita raho no se seguissen alguns scandols y debats tornaren ha fer juntar la dita vuytena la qual dellibera que los s.^{ors} concellers fossen servits de fer tornar dits mag.^{chs} Advocats al s.^{or} Bisbe per obtenir de sa s.^{a} la dita resposta los quals anats y tornats de dit s.^{or} bisbe digueren als s.^{ors} concellers en presentia de dita vuytena alli aiuntada que la resposta que lo s.^{r} bisbe los havie donada ere que sa s.^{a} havie enviat a sercar lo pare trinitari descals y que li havie dit ab moltes veres que tingues a be de fer llevar les creus y armes havie fetas posar en dos portals en lo carrer de s.^{t} Pau y queu devia fer per moltas causas y rahons y maiorment stant lo negossi lite pendent en la Real Audiencia y per evitar alguns danys y scandols se porian seguir y que asso ley deye sa s.^{a} mogut de si mateix com ha prelat que es desta çiutat y no perque la çiutat ley hagues posat per medianer sino queu havie entes per çertas vias pensant que per son medi se remediarie tot, y que lo pare li havie respost que ell nou feye per fer preiudici adalgu sino per ses convenienties y demanant los dits mag.^{chs} Advocats al dit s.^{or} bisbe si eran restats concerts sa s.^{a} y lo pare y si li havie promes queu farie llevar digue que no que no li havia promes tal sino sempre li havie respost lo dalt dit, retirantse sempre de altra resposta: y tornada sta resposta per dits mag.^{chs} Advocats a dits s.^{ors} concellers y vuytena fonch delliberat que lo endema demati se tingues concell de çent al qual se donas raho de tot aquest fet pera que aserca dell delliberas lo mes convenient al servey de Deu nre. s.^{or} y beneffici universal de la pnt. çiutat. Y dit die per ser divendres de quaresma anaren ha oir lo sermo y miserere al Spital general. Hospital gral.: Sermó y miserere.

Disapte a XXIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die inseguint la delliberacio del concell de cent celebrat dit die y ans de disgregarse aquell los obrers de la ciutat y syndich ab lo s.^{r} veguer y notari anaren al carrer de s.^{t} Pau y feren llevar les creus y armes havian posat los pares trinitaris descalsos y sen lleva acte de tot que es en poder del scriva mayor. Trinitaris descalsos: lo Concell fà llevar dites creus y armes.

Dilluns a XXVJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} conce-

Immaculada Concepció: la ciutat la pren per patrona.— Embaxada al Sr. Bisbe.

llers inseguint la delliberacio del savi concell de cent celebrat a 22. del corrent feren fer una embaxada al R.^{im} s.^{or} Bisbe de Bar.^{a} per medi dels s.^{ors} Franc.^{h} Dalmau ciuteda y Franc.^{h} Xammar militar la qual apres de haverla donada y explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{e} y R.^{im} s.^{or}

Lo molt Ill.^{e} bras militar ab embaxada feta al savi concell de cent a 22. del corrent explica que en consideracio de la antiquissima devocio te aquesta ciutat y principat a la limpia conceptio de Maria s.^{ma} com ho testiffican les constitutions de Cathalunya tingues a be delliberar la prengues esta ciutat en sa patrona assenyalant haver resolt en cas ho delliberas scriurer a sa s.^{t} perà la impetracio del bulleto concedidor. Dit concell alabant tant pia motio y affectant a ella dellibera unanime y conforme la adoptas y elegis sta ciutat en sa patrona entre los demes te y que per asso los s.^{ors} concellers scriguessen les cartes a sa s.^{t} convinguessen, estas es ben cert que acompanyades y honrrades de les que supplica a v.^{a} s.^{a} sta çiutat que per est effecte li fasse merce obraran los bons fruyts ques promet y restara ab novas obligacions de servir a v.^{a} s.^{a}» A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} bisbe que stimave molt als s.^{ors} concellers la merce li feyan y que feya molt be la ciutat de empendrer una obra tant s.^{ta} y pia y que per sa part ne tenie lo contento ere raho y quey farie y aiudarie en tot lo que li fos possible ab molt gran voluntat.

Idem.— Embaxada als Deputats.

DIMARS a XXVIJ. de dit. — Per medi dels dits se feu altra embaxada als molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats del general de Cathalunya la qual apres de haver la explicada de paraula la donaren en scrits que es del tenor seguent.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

Lo molt Ill.^{e} bras militar ab embaxada feta al savi concell de cent» etc. fiat ut supra. A la qual embaxada respongueren los s.^{ors} deputats que stimaven molt als s.^{ors} concellers la merce los feyan y que aquell concistori per sa part farie y acudirie en tot lo que tocarie a sa deguda obligacio ab molts grans veras.

Idem.— Altra embaxada al Capitol de la Seu.

Dit die despres dinar per medi dels dits se feu altra embaxada al molt Ill.^{e} capitol de la seu de Bar.^{a} com la dalt dita. A la qual fonch respost que stimaven molt a la ciutat la merce

li feye y que per tocarlos mes que als demes per tenir exa s.ta confraria Real en sa cathredal aiudarien y farien en aqueixa tant s.ta y pia obra tot lo que per llur part tocarie ab molt gran voluntat.

Dit die havent entes los s.ors concellers per çertas vias secretas que los pares Trinitaris descalsos no volguessen lo endema innovar alguna cosa feren fer una embaxada al s.or bisbe de Bar.a ha hora tarda per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors militar y Franc.h Dalmau çiuteda la qual apres de haver la explicada de paraula la donaren en scrits que es del tenor seguent.

Trinitaris descalsos: debats sobre fundació de monestir.

«Molt Ill.e y R.im s.or

A be que a v.a s.a y a tota la pnt. çiutat es notori que los pares Trinitaris descalsos no tenan al pnt. iglesia uberta, ni campana, ni altres senyals de convent en la pnt. çiutat, sino que sobre aqueix article sobre si lan de tenir y com, se aporta causa entre ells y la pnt. ciutat y altres interessats en la Real Audiencia a relacio del mag.ch micer Pheliph Vinyes, moguda per los matexos frares demanant assistentia al Real concell pera poder posar en executio una provisio de manutenentia que tenen del Ill.im nuncio de Espanya lo qual fins vuy no ha tingut exequcio per no haverla provehida lo Real concell per encara y no obstant que stant las cosas en est stat no pugan ni degan dits pares innovar ninguna cosa, no res menys es vingut a notitia de la pnt. çiutat que dits pares procehit mes de fet que de dret, pus ningu se ha de fer justitia de sa propria aucthoritat volen obrir iglesia en lo carrer de s.t Pau, posar campana, y traurer lo s.im en gran preiudici de dita causa y dany de la çiutat. Perso donant de ditas cosas noticia a v. s.a com ha prelat de la pnt. ciutat a qui toca per raho de son offici lo cuydar de las cosas spirituals y prevenir que nos seguescan cerca de aquellas ni altrament scandols, o, inconvenients, a v.a s.a supplica la ciutat, attes que al pnt. noy ha jutge legitim en ella a qui poder acudir, sia servit manar donar orde que dits pares en raho del sobre dit ni altrament no innoven ninguna cosa y en tot cas necessari mane donar assistentia de officials ecclesiastichs, perque en lo cas que li permetan sos privilegis puga fer y exequtar lo que sera de justitia y que tot se fasse sens prejudici de dita causa y dels drets de quiscuna de les pars en

aquella sino sols per evitar los danys y perills inminents queu tindran a v. s.ª a molta merce fent a saber a v. s.ª que los concellers de la pnt. çiutat stan junts en las casas de la ciutat aguardant la resposta del que v. s.ª haura fet ha concertar ab dits frares de hont nos disgregaran fins tingan dita resposta.»

A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} Bisbe que ell folgarie molt poderho remediar pero que com ell nou tenia en sa ma per tenir lo pare trinitari descals sos breus y indults Apostholichs nou podia fer pero que per donar gust a la çiutat y veurer si poria per son medi concertar alguna cosa ell enviarie en aquell punt a sercar lo dit pare y ley dirie ab moltas veras que se dexas de axo. E axi enviat a serçar lo dit pare y vingut devant dit s.^{or} bisbe entrantsen los dits s.^{ors} embaxadors dins de un altre aposento per aguardar la resposta tornarie lo s.^{r} bisbe del que haurie concertat ab dit pare trinitari descals per podero refferir als s.^{ors} concellers apres que lo dit pare se fonch despedit del dit s.^{or} bisbe lo dit s.^{or} bisbe los feu entrar y los digue com havia molt tractat y piloteiat lo negossi ab lo pare fra Onophre de S.^{to} Thomas trinitari descals y que li havia fets grans contraris en tot pero que lo que ne havia pogut alcansar ere que no traurie lo s.^{im} no obririe iglesia ni posaria campana no que li hagues promes per quants dies ni quant no y esta matexa resposta fonch tornada per dits s.^{ors} embaxadors als s.^{ors} concellers y vuytena en casa de la ciutat per dit effecte aiuntada ha hora tarda.

Immaculada Concepció: embaxada al Bràs militar.

DIMECRES a XXVIIJ. de dit. — En aquest die se feu altra embaxada per medi dels dalt dits s.^{ors} Franc.^{h} Dalmau y Franc.^{h} Xammar la qual per no poderse aiuntar lo dit bras tant de prompte la donaren al protector y clavari de aquell.

«Molt Ill.^{e} s.^{or}

Fou tan ben rebuda en lo savi concell de cent celebrat a 22. del corrent la pia motio de v. s.ª representada en sa embaxada legida en ell de que per los motius tan acertats en ella explicats tingues a be esta ciutat de elegir a Maria s.^{ma} en nom de sa limpia conceptio en sa patrona y advocada y donantli animo haver ja v. s.ª delliberat scriurer a sa s.^{t} pera la impetratio del bulleto en cas ho delliberas, que unanime y conforme nemine refragante resolgue la prengues sta ciutat en sa patrona entre los demes te y que per asso scriguessen los s.^{ors} concellers

a sa s.[t] les cartes convinguessen, stas es ben cert que acompanyades y honrrades de las de v. s.[a] obraran los bons effectes desijan que per ellas y las que pera la invocatio de s.[t] Ramon de Penyafort tambe en son patro manara v. s.[a] scriurer restara sta çiutat ab novas obligacions de servir a v. s.[a]»

A la qual embaxada respongueren dits s.[ors] que noy havia hagut remey fer aiuntar lo dit bras militar de prompte pero que procurarien lo mes prest fos possible fer lo juntar y en ell se legiria lo paper de dita embaxada entenent que lo dit bras acudiria en servir a la çiutat ab molt gran correspondentia y voluntat.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

MARS

DIVENDRES a IJ. de dit. — En aquest die segon divendres de quaresma los s.[ors] concellers acompanyats dels officials de la casa anaren lo despres dinar a les tres hores al hospital general de s.[ta] creu ha oir lo sermo y miserere y apres acompanyats dels Administradors de dit hospital sercaren les cambrades dels malalts y malaltes y apres los s.[ors] concellers anaren als perdons de s.[t] Llatser per ser en divendres de mars.

Hospital gral.: — sermó y miserere y cerca de les cambrades dels malalts per los Sors. Consellers.

DISAPTE a IIJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les quatre hores anaren los s.[ors] concellers ha oir les completas baig en la capella de s.[ta] Eulalia en la seu.

Completes en la Capella de Sta. Eulalia.

DIUMENGE a IIIJ.° de dit. — En aquest die los s.[ors] concellers tenintne facultat del savi concell de çent celebrat a 22. del passat anaren lo despres dinar a les dos hores en la iglesia y monestir dels pares de nra. s.[ra] del bon succes per la proffesso se feya de mudar lo s.[im] en la capella nova que dits pares han feta fer y construir a la altra part del carrer devant la capella vella y arribat alli los s.[ors] concellers se assentaren devant lo altar a la part del Evangeli ab los banchs de la çiutat vanovats de vellut carmesi per quant stave lo s.[im] patent en lo altar y alli ohiren vespres y sermo y acabat aquell comensaren la proffesso y al voler exir la custhodia ab lo s.[im] isque lo R.[im] s.[or] Bisbe de Bar.[a] de la sagrestia vestit de pontiffical y se posa ab lo gremial ab sos assistents canonges de la seu y los quatre s.[ors] concellers absent lo ters per star de mala gana ab dos cavallers

Pares del Bon-succés: professó per mudar lo Santissim a la Capella nova.

apportaren les vares del talem en dita proffesso lo qual talem ere lo de la çiutat la qual proffesso se feu per lo clero de la iglesia parrochial de nra. s.ra del Pi y los pares de dit monestir ab tota la musica de la ciutat ab ses cotas de domas carmesi y devant la custhodia anave un pendon lo qual aportave lo s.or Jayme de Navel fill del s.or Hieronym de Navel vuy conceller en cap de la pnt. çiutat acompanyat de molts cavallers molt ben posats: ana la dita proffesso per devant lo monastir dels Angels devant lo Carme devant Bellem y sen torna en lo dit carrer y sen entra dins la capella nova y alli lo s.or Bisbe de sas mans posa lo s.im en lo sacrari nou en dita capella nova: haguey tant gran concurs de gent que no si podia entrar sino ab molt gran treball.

Manaments del Governador sobre treball de fadrins y aprenents dels collegis y confraries.

DILLUNS a V. de dit. — En aquest die per quant alguns collegis y confraries de la pnt. çiutat havian acudit als s.ors concellers donant los raho de uns manaments que per part del s.or governador los son stats presentats a istantia del procurador fiscal de la general governatio de Cathalunya lo qual es del thenor seguent.

✠

«De part del molt Ill.re y spectable senyor Don Alexos de Marymon y Jafer del orde y militia de s.t Jaume de la spasa senyor del castell y terme de s.t Marçal en lo Valles, del consell de guerra de sa magestat y son general governador de Cat.a e per provisio lo die pnt. de paraula feta per lo mag.ch y amat Con.er lo d.r Lluis Ramon ciutada honrat de la pnt. ciutat de Bar.na son assessor ordinari de la general governatio de Cat.a y esser axi la conveniencia per al servey de sa magestat feu manament com ab tenor del pnt. se mana als Proms de la Confraria dels Pallers de la mateixa Ciutat de Bar.na y a quiscu dells a soles que dins tres dies primes vinents del dia de la intima del pnt. en avant comtadors ab degut effecte denuncien y denunciar hagen a dit senyor governador quant[s] son los fadrins y aprenents de llur offici en dita Ciutat tant casats com no, posant ab un memorial adepart, que lliuraran a sa senyoria lo nom y cognom de tots aquells assenyalant y individuant expressament qual[s] son los que traballan y ab lo mestre y amo estan, y quins lo[s] que no traballan quant ha, y a hont viuen y habitan,

perque a aqueixos puga dit s.or governador fer acomodar en feyna y axi acudir a la hobligatio quels toca lo que feran a pena de vint y sinch lliures barceloneses y de estar trenta dies a la preso per la qual recusant de fer lo que sels mana seran sens altre reccort rigorosament executats, per lo procurador fiscal de la general governatio de Cat.a a instancia del qual sels despedeix lo pnt. dat en Bar.na a dos de mars *1635*.

S.ba Puigvert

Riambau not.»

Los dits s.ors concellers consultant totes estes cosas ab los mag.chs advocats aconsellaren se devia fer una embaxada en scrits al s.or governador la qual li fonch feta dit die per medi dels s.ors Franc.h Dalmau y Antoni Carcer çiutedans la qual es del tenor seguent.

«Molt Ill.e s.or

Los collegis y confrarias de la pnt. çiutat vuy die pnt. que comptam als .5. de mars 1635. han acudit als concellers donantlos raho de uns manaments que per part de v.a s.a los son stats presentats a instantia del procurador fiscal de la general governatio de Cathalunya contenint en effecte que dins tres dias denuntien y denuntiar hagen a v.a s.a quants son los fadrins y apranents de llurs officis en dita çiutat tant casats com fadrins posant ab un memorial adapart que lliuraran a v.a s.a lo nom y cognom de tots aquells assenyalant y individuant expressament quals son los que treballan y ab lo mestre y amo stan y quins los que no treballan y quant ha y ha hont viuen y habitan per que a aquexos puga v.a s.a fer acomodar en feyna y axi acudir a la obligatio quels toca sots pena de 25 ₶ ₰. y de star trenta dias a la preso rigurosament exequtadora contra los contrafahents. Y com es materia de confrarias y pera donar forma al treballar en ellas que es cosa que toca ordenar y disposar a la ciutat axi per constitutions com per privilegis Reals usos y observansas de la çiutat per les quals y per los quals te obligacio la ciutat de mirar. Los concellers encontinent han aiuntat los Advocats de la çiutat y altres aplicats pera que mirassen y vessen si ab dits manaments y havia encontres ab les constitutions de Cathalunya privilegis usos y consuetuts de la çiutat los quals ho stan de pnt. mirant y sie molt just que en lo

entre tant nos passe avant a la exequcio de les penes conminades. Perço a v.ª s.ª supplican dits concellers sie servit manar sobre seurer en la exequcio de dits manaments entre tant que la ciutat fa mirar ditas cosas de que ab la promptitut possible dara raho a v.ª s.ª»

A la qual embaxada respongue lo s.or governador que stiguessen molt certs los s.ors concellers que ell no havie fets fer dits manaments per fer preiudici algu a la çiutat ni ha sos privilegis sino quels assegurave queu havie fet de si mateix mogut de bon zel y per que noy hagues tants vagamundos qui per no treballar ni star ab amo venen a ser lladronets y a fer cosas molt insolents en gran dany de la Republica lo que nou farian si staven ab amo y treballaven y que sols aqueix fi ley havia mogut y que axi los s.ors concellers fossen servits lo mes prest fos possible enviarli ditas cosas que en lo entre tant donave paraula nos passarie avant en la exequcio de dits manaments.

Embaxaxadors dels Consellers acompanyan un combregar.

Y per quant al tornar dits embaxadors de casa del s.or governador en casa de la çiutat trobaren per lo cami lo s.im que anaven a combregar algun malalt y per ser hora tarda que anaven acompanyats de quatre atxes les feren passar devant del s.im y ells se posaren darrera del talem y lo acompanyaren fins a la parrochia y de alli anaren en casa de la ciutat ha hont staven aiuntats los s.ors concellers als quals tornaren dita resposta del s.or governador.

Embaxada al Governador en quexa de sos manaments sobre collegis y confraries.

DIMECRES a VIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers feren fer una embaxada al s.or governador en resposta de la de 5. del corrent per medi dels matexos s.ors embàxadors la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

✠

«Molt Ill.e Senyor

Lo die de air que comptavam sinch del pnt. y corrent mes de mars de part dels concellers de la pnt. Ciutat se envia una embaxada a V. S.ª supplicantlo fos servit sobreseure en la exequtio dels manaments de part de V. S.ª fets instant lo procurador fiscal de la general governasio als collegis y confrarias de la pnt. Ciutat que dins tres dies sots pena de vint y sinch lliures y de estar trenta dies a la preso, donassen llista y memorial de

les persones que y havia en cada offici respectivament pera poder treballar axi fadrins com aprenents per lo effecte explicat ab aquellas paraules de dits manaments, perque a aquexos puga dit senyor Governador fer acomodar en feyna y axi acudir a la obligasio quels toca etc., fins a tant que la ciutat hagues fet mirar si encontrave ab privilegis de la ciutat usos y consuetuts de aquella, perque al primer encontre axi ho aparexia per ser materia de confraries. Y los concellers en exequutio del que havian offert a V. S.ª han fet la diligensia possible en fer mirar lo sobredit y mirat ha aparegut que dits manaments encontraven y encontran ab molts y diversos privilegis de la ciutat, usos y costums de aquella per les causes y rahons seguents.

Primerament per que ab dits manaments se diu expressament com dalt se ha referit ques fan a effecte perque puga V. S.ª fer acomodar en feyna als homens dels collegis y confraries, que es clarament volerse posar a ordenar en ellas manant que uns treballen en una part y altres en altra y desta manera o, de aquella lo qual ordenar en materia de collegis y confraries toca precissament a la ciutat axi per lo general com per lo particular.

Lo general se comprova perque la ciutat de Bar.ª de antiquissim temps te facultat de statuhir y ordenar en civil y criminal, posar bans, y penes que ja del temps de Carlo Calvo en lo any quart de son regnat que fonch de la nativitat de nre. s.or 844. com se llig en la coronica e, Historia dels comptes de Bar.ª del pare Diago en la qual se fa expressa y special mensio de las ordinacions de la ciutat de Bar.ª

Mes avant se comprova lo matex ab lo privilegi del serenissim Rey don Pedro del any 1283. dit *recognoverunt proceres* en lo capitol 17. hahont se diu que los concellers e, promens ordenan y posan penas. Y havent continuat de fer ordinacions no sols en la dita ciutat pero encara en lo territori y termens de aquella en lo any 1319. se quexaren alguns ministres de dites ordinacions sobre quels aparexia excedian a la facultat que tenian y lo serenissim Rey don Jaume informat de la antiquissima facultat de dita ciutat de statuir y ordenar en la Ciutat y en los suburbs y altres lochs ço es de Mongat fins a Castell de fels y de Moncada o, del loch vuy dit la Trinitat y de Collserola y de Vallvidrera y de Molin de rey fins a dotse llegues dins de mar, confirmà llohà y aprovà la antiquissima consuetut de la

ciutat de ordenar y de nou li concedi poder statuhir y ordenar en civil y criminal y posar bans y pœnas peccuniarias y corporals fins a pena de mort per lo bon estat y quietut de la ciutat y regiment de aquella conforme consta en son real privilegi dat en Tarragona a 10. de les Chalendas de febrer de 1319. ques llig en lo segon volum de les constitutions titol de statuts y ordinacions.

Lo particular de que lo statuhir y ordenar en los collegis y confraries toca a la Ciutat se comprova ab un privilegi o pragmatica del serenissim Rey en Pere de dotse de les chalendes de Juliol 1337. que per estar en lo segon volum de les constitutions titol de offici de concellers es tingut per constitutio del Principat en lo qual privilegi o, pragmatica real se lligen estas paraules formals. «Los Concellers de Bar.[a] ab assentiment del veguer poden fer consols en los officis mecanichs de la Ciutat en los quals no ha consols e, fer ordinacions en aquells» les quals paraules no podian esser mes claras y precisas del que son en favor de la Ciutat.

Y en tant han volgut los serenissims Reys de Arago que la Ciutat fos la que ordenas en materia de collegis y confrarias y no altra persona que ab un privilegi concedit a la ciutat per lo serenissim Rey don Ferrando als *30*. de Noembre *1506*. se statuhi que las ordinations fetas y fahedoras per la Ciutat en las confrarias se haguessan de guardar ab tota puntualitat per las matexas confrarias y singulars de aquellas non obstant qualsevol provisions fetas y privilegis impetrats y impetradors contraris a dites ordinacions ans no res menys tingan obligasio los llochtinents generals de sa Mag.[t] y altres ministres y officials fer observar aquelles.

E apres per afavorir mes a la ciutat y donarli mes cumplida jurisdictio en materia de collegis y confraries lo invictissim Emperador Carlos quint en un privilegi de 16 de Noembre *1537*. concedi a la ciutat que de totas las causas que fossen entre confrarias y confrares per raho de cosas de la confraria o, offici encarque no devallassen de ordinacions de la dita ciutat pus fossen causas de cosas conservents a la confraria o, offici entre ells sien jutges los concellers de la dita ciutat e ningun altre no pugue ser jutge ne ditas causas puxen esser evocades a la real audientia ne del portant veus de governador general en Cathalunya per qualsevol qualitat o, motiu lo que despres per ex-

presses constitutions de Cathalunya se es estes a totes les universitats della conforme consta ab la constitutio 9. y 11. del titol de evocations de causes.

De totes les quals coses resulta evidentment que lo que toca a ordenar en materia de confraries qualsevol coses que sien specta privativament a la ciutat de Bar.[a] sens que ninguna altra persona ni per via directa ni indirecta sen puga entremetre ni posarhi la ma.

Lo que la observansa subseguida ho ha tambe declarat perque fins vuy sempre la ciutat ha ordenat en materia de confraries y no y ha exemplar que ningun altre official o, ministre per preheminent que fos y hage posat la ma.

E com en los manaments se veja clarament que V. S.[a] vol ordenar en las confrarias pus diu quels fa per poder fer acomodar en feyna als del offici de aqui se segueix que dits manaments encontran ab los privilegis de la ciutat usos y observansas de aquella que V. S.[a] deu guardar com ho te jurat en lo ingres del offici y lo obligan las constitutions de la observansa Perço a V. S.[a] supplican los concellers de la dita ciutat sie servit per observansa de dits privilegis reals manar revocar dits manaments y no passar avant en ninguna manera en la exequutio de aquells.»

A la qual embaxada respongue lo dit s.[r] governador que ell no havie donat tal orde en la despeditio dels manaments de individuar los noms y cognoms de las personas sino procurar en que tots treballassen y noy hagues gent otiosa ni vagamunda de hont solen exir y resultar grans danys y inconvenients a la Republica y que sols aqueix bon zel ley havia mogut y no altre y no per fer preiudici algu als privilegis usos y consuetuts de la pnt. ciutat y que ell ho manarie adobar y en tot lo que porie fer en beneffici de la çiutat ho farie ab molt gran voluntat.

DIJOUS a VIIJ. de dit. — En aquest die y hague juy de prohomens lo qual se feu del mateix modo se feu a 22. de Setembre 1634. que sta en lo pnt. llibre y fonch per un lladre que roba algunes cosas de poca consideratio ab algunas casas y attesa la poquedat de dits robos y sa menor edat fonch condempnat a çent assots marcat y desterrat per temps de sinch anys de la vegueria streta de Bar.[a]

Juy de promens.

Dit die per quant vingueren en la pnt. casa de la çiutat los

Pregaries per pluja; los hortelans demanan se 'n fassen.

promens dels ortolans soplicant als s.ors concellers attes hi havie necessitat de aygua per los splets de la terra volguessen los s.ors concellers ser servits de fer fer embaxada al molt Ill.e capitol pera que fos servit fer les pregaries acostumades e, encontinent los s.ors concellers hi enviaren lo syndich al qual digueren que per ara attes noy havia tanta necessitat farien fer en la missa una collecta per pluia y que apres avisarien del fahedor.

Hospital general: sermó y miserere, y cerca de les cambrades dels malalts, per los Consellers.

DIVENDRES a VIIIJ.° de dit. — En aquest die divendres de quaresma los s.ors concellers acompanyats dels officials de la casa anaren lo despres dinar a les tres horas ha oir lo sermo y miserere al hospital general y acabat aquell acompanyats dels Ad.os de dit hospitat sercaren les cambrades dels malalts y malaltes de dit hospital y apres per ser en divendres de mars anaren a s.t Llatser per guanyar los perdons.

Negoci dels quints: embaxada dels Deputats.

DIMECRES a XIIIJ.° de dit. — En aquest die vingue en la casa de la çiutat mossen Antoni Thio scriva mayor de la casa de la deputatio lo qual de part dels s.ors deputats del general de Cathalunya dona un paper al s.ors concellers lo qual es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

Ab la embaxada que los deputats enviaren a v. s.a a 10. del mes de febrer proxim passat foren representades las diligentias que dits deputats fins a les hores tenian fetas ab lo Ex.im s.or lloctinent de sa mag.t del Rey nre. s.or axi per cartas enviadas a sa Ex.a com per embaxadas fetas per medi dels embaxadors qui son en la vila de Perpinya en la qual resideix sa ex.a axi per lo reparo de las contrafactions de las generals constitutions privilegis y altres drets de aquesta provincia com tambe per la materia corrent de la pretentio dels ministres de sa mag.t dels quints que pretenen de las impositions de aquesta çiutat y en particular de la carta que dits deputats han enviat als dits embaxadors ordenant los ab ella fessen embaxada a sa Ex.a suplicantlo fos de son servey oir los advocats de dita ciutat en la informatio que aquella desija fer en persona de sa ex.a de la justitia que enten tenir de no haver de pagar quint ni altra contributio de ditas impositions y com havian rebut carta de dits embaxadors de 31. de jener proxim passat ab la qual avisan haver feta la dita embaxada a sa Ex.a y que fins a les hores nols era stat possible poder alcansar lo soplicat de

manera que nols restava fer altra diligentia sino sols en soplicar a sa Ex.ª se servis donar resposta a dita embaxada lo que reparavan dits embaxadors fer sens expres orde de dits deputats com mes llargament era de veurer ab la copia de dita carta ques lliura a v. s. y los dits deputats ab conformitat dels s.ors cohoperants en la materia y del que per part de v. s. en exequcio de la delliberatio del savi concell de cent feta en orde a la dita embaxada ordenaren ha dits embaxadors ab carta de son concistori tornassen a suplicar a sa Ex.ª lo mateix, y que axi mateix procurassen que ab la brevedat possible se obtingue la resposta de sa ex.ª a la dita embaxada y al que se li es stat soplicat y axi mateix ara representan a v. s. com per carta dels embaxadors de 6. del corrent tenen avis com dits embaxadors han feta la embaxada a sa ex.ª per orde de aquest concistori aserca lo que ultimament los es stat ordenat enviant copia de la dita embaxada ab la qual se llig ser aquella feta dilluns a 19. del dit mes de febrer proxim passat y que sa ex.ª feu la resposta encontinent, responent «jo tinch oyt a v.s m.s y procurare ab tota brevedat pendrer resolutio y respondrels», y si be dits embaxadors diuen haver fet totas las diligentias extrajudicials los aparexia ser a proposit per que sa ex.ª fos servit de respondrer, empero fins lo die de dita carta que fonch dit die de 6. del corrent nols es stat possible alcansar dita resposta, y axi se concidera difficultat en lo negossi y alcans del que se ha soplicat a sa Ex.ª Ha aparegut esser obligatio de dits deputats y cohoperants en la materia donar avis a v. s. de aquestas diligentias y del stat en ques troba lo negossi corrent, desijant com desijan summament acudir ab deguda correspondentia al servey y beneffici de aquesta çiutat soplican perso sien v. s. servits manar advertir las diligentias si algunas aparexeran haverse de fer en beneffici de aquest negossi y servey de la pnt. ciutat que dits deputats en tot lo que dara lloch la obligatio de son carrech y demanara la convenientia y beneffici de la çiutat acudiran ab molta voluntat y puntualitat.»

A la qual embaxada respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que los s.ors concellers besaven les mans als s.ors deputats per la merce los feyan y que procurarian ab la brevedat possible manar fer juntar lo savi concell de cent per donar raho en aquell de estes cosas y que de la llur determinatio ne farian sabidor a sa s.ª

Festa y professó de Sta. Madrona.

DIJOUS a XV. de dit. — En aquest die festa de la gloriosa s.^{ta} Madrona demati a les vuyt hores se feu proffesso per lo clero de la seu lo qual ana ha dir lo offici en la sua s.^{ta} casa y iglesia en la montanya de Montjuych y aquella acompanyaren quatre dels s.^{ors} concellers aportant ab dos de sos promens les vares del talem en dita proffesso com es costum quiscun any en dita proffesso.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Negoci dels quints: embaxada als Deputats.

DIVENDRES a XVJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat a 14. del corrent feren fer una embaxada als s.^{ors} deputats per medi dels s.^{ors} Agusti Peixau çiuteda y Franc.^{h} Xammar militar la qual apres de haver la explicada de paraula la donaren en scrits que es del tenor seguent.

«Molt Ill.^{es} s.^{ors}

A 14. del corrent se legi en lo savi concell de çent lo paper foren servits v.^{as} s.^{as} enviar contenint les diligentias que per orde de v.^{as} s.^{as} havien fetas sos Embaxadors en Perpinya ab sa Ex.ª pera ques servis oir nra. justitia extrajudicialment en persona y si be per ellas no se hage alcansat sta merce de sa Ex.ª delibera dit concell stimassem a v.^{as} s.^{as} com ho fem la puntualitat amor y cuydado han tingut sempre y tenen a las cosas desta ciutat y soplicassem a v.^{as} s.^{as} com soplicam manen continuar tant bons officis y fer les demes diligentias que aparexeran convenir en beneffici del negossi que per ellas restara sta ciutat obligadissima.»

A la qual embaxada respongue lo s.^{or} Bisbe deputat que los s.^{ors} deputats continuarian de molt bonissima gana los matexos bons officis que fins assi havian fets y tot lo que fos en beneffici del negossi y de la ciutat ab molt gran voluntat y correspondentia.

Hospital general: sermó y miserere, y cerca de les cambrades dels malalts per los Consellers.

Dit die los s.^{ors} concellers anaren lo despres dinar al hospital general ha oir lo sermo y miserere y sercaren les cambrades dels malalts y malaltes y apres anaren als perdons de s.^{t} Llatser.

Completes en la Capella de Sta. Eulalia.

DISAPTE a XVIJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers anaren a les quatre hores despres dinar ha oir les completas baig en la capella de s.^{ta} Eulalia en la seu.

DIMECRES a XXJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual arriba una embaxada de part dels molts Ill.es s.ors deputats del general de Cathalunya la qual reportaren los s.ors Baldiri Vergonyos Ardiaca y canonge de la seu de Girona don Joachim Margarit y de Reguer y Hiecinto Sala çiuteda la qual explicaren de paraula y apres la donaren en scrits que es del thenor seguent.

Negoci dels quints: embaxada dels Deputats.

«Molt Ill.es s.ors

Ab la resposta feu v. s.a a la embaxada dels deputats y cohoperants en lo tracte extrajuditial de la materia corrent dels quints representada a 14. del corrent donant notitia a v. s.a de las diligentias fetas per dits deputats ab conformitat de dits cohoperants en la dita materia ab lo Ex.im s.or lloctinent general de sa mag.d ab cartas y embaxadas fetas a sa Ex.a per medi de sos embaxadors en orde al negossi y fet principal y a que sa Ex.a fos servit en donar lloch a la informatio que en sa persona desijava fer la çiutat de la justitia que enten tenir elidint la pretentio dels ministres Reals y per obtenir de sa ex.a resposta a las cartes y embaxadas de dits deputats en raho del demunt dit y que no se sperava alcansar de sa Ex.a alguns effectes v. s.a stimant a dits deputats la puntualitat amor y cuydado que han tingut y tenen en las cosas de dita çiutat los encarrega la continuatio de tants bons officis y que fassen les demes diligentias que aparexeran convenir en beneffici del negossi: y si be ab la embaxada de 4. de octubre proxim passat v. s.a comete a dits deputats lo tracte de aquesta materia y tot lo pes y maneig della, ab tot observant que v. s.a se reserva y assumi pera si lo dit negossi dits deputats ab conformitat dels dits cohoperants han tingut per convenient tornar de nou representar com representan a v. s.a las matexas diligentias fetas per dits deputats ab conformitat de dits cohoperants y representades a v. s.a dit die de 14. del corrent y los pochs, o, ninguns effectes se prometen alcansar de sa Ex.a per lo dit negossi en raho de donar sa Ex.a la dita audientia a la dita informatio suplicant a v. s.a sie servit de conciderar ab sa acostumada prudentia la gravedat qualitat y stat del dit negossi y lo quant conve se prengue per v. s.a breu y acertada resolutio en aquell, advertint que dits deputats y cohoperants se troban en punt de concordia y tracte extrajuditials y que sens aplicar medis

efficasses per part y voluntat de v. s.^{a} qui com sta dit se ha assumida la causa es impossible alcansar lo fi que v. s.^{a} y tots desijan, y que la dilatio en no pendrer breu y deguda resolutio en lo negossi entenen ha de ser danyosa y perillosa assegurant a v. s.^{a} que dits deputats y cohoperants desijan summament acertar en lo negossi y aiustarse en tot a la voluntat de v. s.^{a} en beneffici de aquell.»

Idem.— Embaxada al Consistori de la Generalitat de Catalunya.— Extraccio d'Embaxador de la ciutat pera la Cort.

DIVENDRES a XXIIJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del concell de çent celebrat a 21. del corrent feren fer una embaxada per los s.^{ors} Franc.^{h} Dalmau ciuteda y Franc.^{h} Xammar militar al molt Ill.^{e} concistori de la generalitat de Cathalunya la qual apres de haver la explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{e} y R.^{im} s.^{ors} concistori de la generalitat
Bras militar Bisbe y capitol desta çiutat.

De la embaxada de v.^{s} s.^{as} feta en lo savi concell de cent celebrat a 21. del corrent tingue notitia dit concell dels pochs, o, ninguns fruyts an obrat les diligentias tant continuades y tant efficasses que v.^{s} s.^{as} fent merce a esta çiutat son stats servits fer pera que sa Ex.ª hois nra. justitia extrajudicialment en persona per materia de quints no essent stat servit de oirla, per ellas resta esta ciutat tant obligada que desija tenir ocasions moltes pera que en ellas ab igual correspondentia vegen v.^{as} s.^{as} los effectes de aquesta nra. bona dispositio y com pera restar sta ciutat aconsolada sols li reste la merce que spera rebrer de sa mag.^{t} dellibera dit concell se tragues un embaxador de la bossa de conceller en cap qui fou Joan Franc.^{h} Codina ciuteda honrrat pera representar a sa mag.^{t} lo que ab instructions se li ordenara y que sta ciutat li donas cartas pera les mag.^{ts} dels Rey y Reyna nres. s.^{ors} y grandes de la cort y altres persones que aparegues convenir y que aquellas anassen affavorides y honrrades de consemblants que supplica sta ciutat a v.^{s} s.^{as} se servescan manar scriurer a effecte que dit embaxador obtingue en la materia de quints lo bon despaig que sta ciutat desija que per esta merce restara ab noves obligations de servir a v.^{s} s.^{as}»

A la qual embaxada respongue lo s.^{or} Bisbe deputat que los s.^{ors} deputats staven molt apaserats de que los officis que

per part de aquell son concistori se havien fet, ab la solicitut y cuydado que sa s.ª havie vist, no haguessen tingut lo fi y exit per tots desijat y que stigues molt certa la çiutat que en tot lo que son concistori la porie servir y valer, soplicantho tambe als demes cohoperants, ho farien ab molt gran voluntat y correspondentia.

Dit die los s.ors conçellers despres dinar a les tres hores per ser divendres de quaresma anaren al hospital general a oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes y apres als perdons de s.t Llatser.

Hospital general: sermó y miserere, y cerca de les cambrades dels malalts, per los Consellers.

DIMECRES a XXVIIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual vingue una embaxada ab massas altas de part dels s.ors deputats del general de Cathalunya la qual reportaren los s.ors don Hiecinto Descallar canonge de la seu de Bar.ª don Fran.co Grimau y lo d.or micer Hiecinto Fabregues los quals apres de assentats en son acostumat lloch la explicaren de paraula y apres la donaren en scrits que es del tenor seguent.

Negoci dels quints y contrafaccions: embaxada dels Deputats.

«Molt Ill.es s.ors

En conideratio que las diligentias se havien de fer ab lo Ex.im s.or llོctinent de sa mag.t de pnt. residint en la vila de Perpinya per lo reparo de contrafactions de las constitutions de aquesta provincia per lo qual lo concistori dels deputats ha enviat a sa Ex.ª sos embaxadors stan de pnt. en stat que no necessitan que dits embaxadors se detinguen mes en dita vila maiorment havent ia lo dit concistori acudit a sa mag.t per medi de son embaxador y que axi mateix v. s.ª envia a sa mag.t embaxador, los dits deputats ab conformitat dels s.ors cohoperants en la dita materia han resolt y delliberat ordenar a dits embaxadors de Perpinya que sen tornen y axi dits deputats ab la dita conformitat fan a saber a v. s.ª la dita resolutio assegurant a v. s.ª que ells dits s.ors cohoperants no entenen apartarse en cosa alguna del que convinga en servey de v. s.ª y de la ciutat y beneffici del negossi ans be restan sempre exposats a la dita convenientia.»

DIVENDRES a XXX. de dit. — En aquest die per medi dels s.ors Franc.h Dalmau ciuteda y Franc.h Xammar militar los s.ors concellers inseguint la delliberacio del concell de cent celebrat a 28. del corrent feren fer una embaxada als s.ors depu-

Idem.— Embaxada als Deputats.

tats del general de Catalunya la qual apres de haver la explicada de paraula la donaren en scrits que es del tenor seguent.

«Molt Ill.es y R.im s.ors concistori de la generalitat bras militar Bisbe y capitol de esta ciutat.

Lo savi concell de cent en lo qual a 28. del corrent se legi la embaxada de v.s s.as tingue a particular merce la que de v.s s.as rebe servintse en darli notitia de la delliberacio han feta v.s s.as refferida en dita embaxada y confessa sta çiutat deurer a v.s s.as novas obligacions en orde a la bona dispositio que v.as s.as tenen a tot lo que sie beneffici del negossi occorrent y pnt. ciutat, que assegura a v.s s.as que per totas estas bonas actions tant dignes de v.as s.as desija tenir ocasions moltes pera que ab igual correspondentia vege v. s.a la attendentia que tindra sempre com deu acudir ab molta puntualitat a tot lo que sie del servey de v.s s.as»

A la qual embaxada respongue lo s.or bisbe deputat que stigues molt certa la çiutat que aquell concistori desijave molt servir la y que lo negossi tingues lo fi y exit per tots desijat y que en tot lo que tocarie fer per sa part ho farien ab molt gran correspondentia y voluntat.

Hospital general: sermó y miserere, y cerca de les cambrades dels malalts, per los Consellers.

Dit die per ser divendres de quaresma los s.ors concellers anaren lo despres dinar a les tres hores al hospital general de s.ta creu ha oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes y apres anaren als perdons de s.t Llatser.

DISAPTE a XXXJ. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

ABRIL

Visita feta per los sors. consellers al sor. conceller quart per star desganat en lo llit.

DILLUNS a IJ. de dit. — En aquest die conciderant los s.ors concellers haver ia mes de quinse dies que lo s.or Baldiri Miquel Sovies conceller quart de la pnt. ciutat son company stave molt desganat en lo llit y sangrat per quatre, o, sinch vegades segons la relacio ha dits s.ors concellers feta per Hieronym Sabata notari de Bar.a scriva Rational de la pnt. casa qui quiscun die de part dels s.ors concellers ana en casa de dit s.or conceller

quart per saber de sa salut y desgana perso los quatre s.ors concellers en conciderati o de la deguda correspondentia anaren en forma de ciutat ab les gramalles consulars acompanyats de alguns officials de la casa a visitar lo dit s.or conceller quart conforme se feu ab lo s.or Hieronym de Navel conceller en cap a 9. de Jener prop passat qui les hores havie tambe dies stave desganat en lo llit y stantli fent visita feren alli nominatio dels dos jovens pera obtenir la plassa de notaris de Bar.a qui foren Raphel Çelleres fill de notari de Bar.a y Pau Passoles per lo pnt. any. Notaris: nominació.

DIMARS a IIJ. de dit. — Demati a les deu hores los s.ors concellers anaren en la seu per la proffesso se feu dins la seu acabat lo offici per gran necessitat de pluja per los splets de la terra y acabada dita proffesso restaran alli al altar major per veurer la vera creu. Pregaries per pluja: professó en la Seu.

Dit die a les tres hores despres dinar combregaren lo s.or conceller quart dalt anomenat lo qual li aportaren de la seu en sa casa: feuse en sta forma ço es que ha dita hora anaren los tres s.ors concellers absent lo ters per star impedit, ab ses gramalles consulars en casa del dit s.or conceller quart y alli dins la cambra aguardaren que arribas lo combregar lo qual vingue ab tot lo clero de la seu y s.ors canonges de aquella ab lo vadell de dita seu devant y vuyt atxes de la ciutat les quals aportaven criats dels s.ors concellers y altres y quatre del s.or conceller qui aportaven tambe seculars totes devant y apres de tot lo clero y s.ors canonges anaven dotse atxes les quals aportaven dotse capellans ab sobre pallissos beneficiats de la seu pagant les lo dit s.or conceller quart y apres anave lo talem de la çiutat lo qual aportaven sis capellans de la seu ab ses capes y en lo mig y dins del talem anave lo s.or Ardiaca Corts ab sa capa aportant en ses mans lo s.im acompanyantlo moltissima gent de darrera y quant fonch arribat en casa del dit s.or conceller y puiat dalt los s.ors concellers lo isqueren a rebrer al cap de la scala aportant quiscu un siriet enses en les mans y se posaren darrera del s.im y lo acompanyaren fins dins la cambra del dit s.or conceller y alli stigueren agenollats devant y junt del llit del dit s.or conceller mentres lo combregaren y acabat de combregar los s.ors concellers acompanyaren lo s.im darrera del talem fins a la seu anant los verguers tot lo cami ab les masses baxes y de la seu enfora los s.ors concellers sen anaren en casa de la çiutat per tenir concell de çent. Combregar del sor. Sovies conceller quart.

Pregaries per pluja: professó de Sta. Madrona.

DIMECRES a IIIJ°. de dit. — En aquest die los s.ors concellers absents lo ters y quart per star impedits anaren lo demati a les vuyt hores en la seu per acompanyar la proffesso se feu per lo clero de la seu per anar en la casa y iglesia de s.ta Madrona en la montanya de Monjuych per aportar en dita seu lo cors y s.tes Reliquies de dita s.ta per gran necessitat de pluja per los splets de la terra la qual proffesso acompanyaren los dits s.ors concellers y al tornar ab dita s.ta los dits tres s.ors concellers ab tres promens aportaren les vares del talem del portal fins a la seu com es costum.

Dijous st.

DIJOUS a V. de dit. — En aquest die, die del dijous s.t los tres s.ors concellers absents lo ters y quart per star impedits anaren lo demati a les nou hores en la seu al offici E alli combregaren apres de haver combregat tot lo clero e apres al anar a posar lo s.im al moniment los tres s.ors concellers ab tres promens aportaren les vares del talem anant en esta forma ço es als tres bordons de darrera al del mig lo s.or conceller en cap al de la ma dreta lo s.or conceller quint al de la ma squerra lo prom segon de edat als tres bordons de devant al del mig lo s.or conceller segon al de la ma dreta lo prom de mes edat al de la ma squerra lo prom de menor edat y al arribar al moniment pujaren tots dalt ha fer testimoni y apres sen ana lo s.or Bisbe sens acompanyarlo los s.ors concellers ni tornar al altar maior sino del moniment enfora anarsen cada hu en sa casa sens ninguna serimonia per quant en aquest die nos fa ningun acompanyament.

Dit die despres dinar a les tres hores los s.ors concellers se aiuntaren en casa la çiutat y de alli ab les gramalles de raixa negre acompanyats de alguns officials de la present casa anaren a sercar alguns moniments y arribant a s.ta Catherina se aturaren alli ha veurer passar la proffesso.

Divendres st.

DIVENDRES a VJ. de dit. — Divendres s.t — En aquest die lo demati a les nou hores los dits s.ors concellers tornaren en la seu ab les gramalles de raixa negre ha oir lo offici y al traurer lo s.im del moniment los s.ors concellers y promens aportaren les vares del talem del mateix modo que lo die de air aportant quiscu la falda sobre del bras per reverentia del s.im sens fer tampoch ningun acompanyament.

Dit die despres dinar los s.ors concellers a les tres hores anaren en la seu ab les matexes gramalles negres los quals

acompanyaren la proffesso se feu de la s.^{ta} spina per dins la seu en la qual los dits s.^{ors} concellers ab dits promens aportaren les vares del talem del mateix modo que anaren lo demati y apres se detingueren per veurer passar la proffesso de nra. s.^{ra} de la soledat.

Professons de la Santa Espina y de Ntra. Sra. de la Soledat.

DISAPTE a VIJ. de dit. — En aquest die disapte s.^{t} demati entre les set y les vuyt hores los dits s.^{ors} concellers anaren ab les gramalles ordinarias de grana en la seu a la benedictio de les fonts y al gloria y apres restaren alli fins fos acabat lo offici.

Disapte st.

Dit die los s.^{ors} concellers despres dinar a les quatre hores acompanyats dels officials de la casa anaren en la seu ha oir les completas baig en la capella de s.^{ta} Eulalia.

DIUMENGE a VIIJ. de dit. — Festa de Pasqua de Resurrectio. — En aquest die los s.^{ors} concellers demati a les vuyt hores se aiuntaren ab sos promens en lo porxo de s.^{t} Jaume e de alli anaren en la seu ha oir lo offici lo qual digue de pontiffical lo s.^{or} Bisbe de Bar.^{a} y acabat lo offici los s.^{ors} concellers lo acompanyaren fins ha son palau dins lo pati devant lo peu de la scala de aquell y apres sen tornaren ab dita promenia en lo dit porxo de s.^{t} Jaume.

Pasqua de Resurrectio.

DIVENDRES a XIIJ. de dit. — En aquest die demati a les nou hores los s.^{ors} concellers anaren a la seu per la proffesso se feu per pregaries de pluja per dins de aquella.

Proffessons per aygua dins de la seu.

DISAPTE a XIIIJ.^{o} de dit. — Demati ha dita hora tornaren los dits s.^{ors} concellers en dita seu per altra proffesso se feu dins de aquella com lo die de air.

Idem.

DIUMENGE a XV. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

DILLUNS a XVJ. de dit. — En aquest die fonch lo jurament dels taulers de la taula de la pnt. çiutat lo qual se feu en esta forma ço es que demati a les nou hores vingueren en la casa de la çiutat lo tauler vell y nou mercader y apres lo tauler nou çiuteda micer Onophre Vila menor sens lo tauler vell militar micer Pau Boquet per star detingut en los carçers comuns de la pnt. çiutat y arribats en casa de la çiutat se assentaren ço es lo dit micer Onophre Vila menor y Hieronym Serra mercader taulers nous a la part squerra apres dels s.^{ors} concellers y Franc.^{h} Onophre Par mercader tauler vell a la part dreta apres

Taulers: jurament y possessió.

dels s.ors concellers y alli prestaren lo solit jurament y apres ab la agraduatio que llargament esta continuada en lo llibre de agraduations aporta lo scriva de les obres anaren en la llotja ha hont prengueren possessio en la taula se tenie alli aquell die y los s.ors concellers stigueren assentats en un scon junt de dita taula.

Negoci de la captura d'oficials de la ciutat: embaxada dels Deputats.

Dit die vingueren ab embaxada de part del molt Ill.e concistori de la generalitat de Cathalunya en la casa de la ciutat los s.ors Antoni Thio çiuteda y Hieronym Fontanet y Romani militar la qual donaren y reportaren en scrits als s.ors concellers que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

En las instructions que los deputats donaren a Joseph de Bellafilla son embaxador pera representar a sa mag.t las contrafactions de las constitutions privilegis y demes drets de aquesta provincia y supplicar lo reparo de aquellas, expressament se comete a dit embaxador lo representar a sa mag.t la contrafactio de la constitutio 5. sots titol de accusations y denuntiations per raho de la captura y llarga detentio en los carcers Reals de aquesta çiutat de las personas de Raphel Matali y Jaume Pi mercaders y officials de aquesta çiutat. Sa mag.t ab sa Real carta dada en Madrid a 15. de mars prop passat scrigue a dits deputats que havent fet veurer particularment en son Real consell supremo los papers que en raho de ditas contrafactions de constitutions y reparos dellas li son stats presentats per dit Joseph de Bellafilla y senyaladament lo que te respecte a la dita constitutio 5. ha scrit al Ex.im s.or duch de Cardona son lloctinent general en aquestos principat y comptats lo que de ell entendrien dits deputats y lo cuydado ab que sa mag.t desije se atenga a la observansa de ditas generals constitutions y apres de alguns dies de haver rebut dits deputats la Real carta de sa mag.t vehent que no tenian de sa Ex.a intelligentia alguna del que sa mag.t es stat servit scriurer al dit Ex.im s.or duch en orde a las ditas contrafactions y reparo dellas scrigueren a sa Ex.a fos servit ferlos merce de manar los avisar del que sa mag.t era stat servit scriurerli en orde al dit negossi y remeteren la carta al mag.ch deputat local del general de la vila y collecta de Perpinya perque de ses mans la donas a dit Ex.im lloctinent qui resideix en dita vila de Perpinya. Ab tot dits deputats no han

tingut resposta alguna de sa Ex.ª fins disapte proxim passat que reberen carta de sa Ex.ª de 9. del corrent ab la qual sa Ex.ª scriu a dits deputats explicant lo orde que te de sa mag.ᵗ que en las capturas de mandato de dits Jaume Pi y Raphel Matali noy ha contrafactio, y per que v.ª s.ª tinga notitia del estat de aquest negossi se representa aquell a v. s.ª y que lo haver allergat dits deputats donar aquest avis a v. s.ª es stat per guardar la resposta de sa Ex.ª»

DIMARS a XVIJ. de dit. — En aquest die ana la proffesso de la seu en la iglesia de Natzaret ha oir alli lo offici per prègaries de aygua la qual acompanyaren los s.ᵒʳˢ concellers y alli stigueren assentats los s.ᵒʳˢ concellers a la part del Evangeli ab ses cadires y coxins de vellut carmesi absents lo s.ᵒʳ Bisbe y s.ᵒʳˢ dos concellers ters y quart per star impedits y al donar la pau lo diaca la dona al s.ᵒʳˢ concellers y lo sots diaca al s.ᵒʳˢ del gremial qui staven tambe ab ses cadires a la part de la Epistola.

Pregaries per aygua: professó a Natzaret.

DIMECRES a XVIIJ. de dit. — En aquest die la proffesso de la seu ana lo demati a les nou hores en s.ᵗ Agusti ha oir alli lo offici per dites pregaries la qual tambe acompanyaren los dits tres s.ᵒʳˢ concellers y alli stigueren tambe assentats a la part del Evangeli del mateix modo que lo die antes absents tambe lo s.ʳ bisbe y dits dos s.ᵒʳˢ concellers y al donar la pau se feu tot al reves ço es que lo diaca la dona als del gremial qui staven a la part de la Epistola y en lo del saludar saludaren dit die primer los pares qui digueren lo offici primer als del gremial que als s.ᵒʳˢ conçellers del que encontinent los s.ᵒʳˢ concellers ne feren molt gran admiratio y digueren a Hieronym Sabata notari de Bar.ª scriva Racional de la pnt. casa sabes ab lo mestre de serimonies de la seu com se era feta aqueixa novedat y encontinent que la proffesso fonch tornada en la seu dit Sabata digue al dit mestre de serimonies com se era feta aqueixa novedat per que los s.ᵒʳˢ concellers ne feyan molt gran admiratio y dit mestre de serimonies digue a dit Sabata les paraules seguents, «es veritat han fet descuyt los pares que ja ho havem conciderat diga v. m. als s.ᵒʳˢ concellers que dema se adobara.»

Idem.: professó a Sant Agustí.— Questió de cerimonial.

DIJOUS a XVIIIJ.º de dit. — En aquest die la proffesso de la seu ana lo demati a les nou hores en la iglesia parrochial de nra. s.ʳᵃ del Pi ha oir alli tambe lo offici per dites pregaries

Idem.: professó al Pi.

la qual tambe acompanyaren los dits tres s.ors concellers y alli stigueren tambe assentats a la part del Evangeli del mateix modo que lo die antes absents tambe lo s.r bisbe y dits dos s.ors concellers y a la que volie exir lo offici dit Sabata entra dins la sacrestia per advertir als qui havien de dir aquell fossen servits de no fer lo descuyt tant gran se feu lo die de air en s.t Agusti de saludar primer als del gremial y axi mateix al donar la pau que no als s.ors concellers haventse de fer tot al reves ço es apres de haver saludat primer lo altar saludar los s.ors concellers y apres los del gremial y en lo donar la pau lo diaca als s.ors concellers y lo sots diaca als del gremial tots en un mateix temps com axi se sie sempre observat y fet y los capellans que havien de dir lo offici digueren a dit Sabata que ells tenian orde del mestre de serimonias de la seu de fero tot al reves y dit Sabata los respongue: «sien servits v.s m.s de detenirse un poch de exir pera que sen pugue donar raho als s.ors concellers» y encontinent dit Sabata los ne dona raho los quals li digueren que tornas a la sagrestia y digues als capellans se detinguessen un poch de exir per podero tractar y a la que dit Sabata torna a la sagrestia li digueren los capellans dalt dits que ja tenian altre orde del mestre de serimonias de la seu ço es que no saludassen a ningu y axi ho feren y comensaren lo offici y al donar la pau la feran donar per lo diaca als del gremial y per lo sots diaca als s.ors concellers y sentintse de asso los s.ors concellers encontinent que foren tornats de dita proffesso en casa de la ciutat manaren aiuntar los officials della als quals donaren raho de tot lo que havie passat y quels aconcellassen lo que podian y devian fer y axi fonch per ells aconcellat que Steve Gilabert Bruniquer sindych y Hieronym Sabata scriva Racional se conferissen ab lo s.or don Ramon Senmanat Ardiaca maior de la seu de Bar.a y vicari general al qual de part dels s.ors concellers diguessen y refferissen tot lo que havia passat y que folgarien saber si axo se era fet ab orde del molt Ill.e capitol y dit tot asso per dits Bruniquer y Sabata al dit s.or don Ramon trobat en la deputatio digue que ell entenie que no se ere fet ab orde del capitol sino de son mestre de serimonias pero que en lo demes ell entenie havien prossehit molt be y que se havia de fer de aqueixa manera que entenia que lo capitol ho tindria molt ben justifficat pero que ell manarie fer juntar lo dit capitol despres dinar y lin donaria raho y que dits

Questió de cerimonial ab lo Capitol de la Seu.

Bruniquer y Sabata fossen a les tres horas en la seu per la resposta y stant alli per un bon rato lo dit s.^{or} don Ramon isque de la sagrestia y los digue com ia lo capitol havia pres resolutio en aqueix negossi y que de aqui ha un rato la enviarian per lo syndich en scrits als s.^{ors} concellers y a les sis horas de la tarda stant aiuntats los s.^{ors} concellers en casa de la çiutat arriba en ella mossen Sebestia Grau prevere syndich del dit capitol lo qual dona dita resposta en scrits als s.^{ors} concellers contenint en effecte que lo molt Ill.^{e} capitol ne stave en perpetua possessio de sa pretentio y que no continuarien en fer ninguna proffesso fins a tant la çiutat hage tornat resposta y se adheresca a la llur pretentio segons que mes llargament en dita resposta continuada en la ma corrent se conte. E tornada dita resposta los s.^{ors} concellers lo endema feren juntar lo savi concell de cent y en ell proposaren tot aquest fet y resposta de dit capitol.

DIVENDRES a XX. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat dit die per lo negossi dalt refferit feren fer una embaxada al s.^{or} bisbe de Bar.^{a} contenint en effecte de paraula lo dalt dit y referit del que estos dies passats se havie seguit en les proffessons en lo del saludar y donar la pau com mes llargament atras se conte la qual embaxada se feu per medi dels s.^{ors} Agusti Peixau çiuteda y Franc.^{h} Xammar militar. A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} Bisbe que ell no ne havie sabut ni entes cosa alguna del que se li deye y representave ab dita embaxada y que procurarie enterarse del fet y tornarie resposta del fahedor. Idem.

DIUMENGE a XXIJ. de dit. — Vigilia de St Jordi. — En aquest die despres dinar a les quatre hores los s.^{ors} concellers acompanyats dels officials de la casa anaren en la deputatio ha oir les vespres y quant foren dalt en lo cap de la scala los isqueren a rebrer los s.^{ors} diputats y ohidors accepto lo s.^{or} diputat bisbe que perque havie de entonar les vespres de pontiffical noy isque y los s.^{ors} diputats y ohidors quiscu per son orde se posaren a la ma squerra de cada hu dels s.^{ors} concellers y en sta forma entraren dins la capella de dita festa y feta primer oracio se assentaren tots axi los s.^{ors} concellers com los s.^{ors} deputats a la part de la Epistola com es costum ço es los s.^{ors} concellers en lo banch vanovat de vellut carmesi mes prop del altar y los s.^{ors} diputats al altre banch com lo dit al costat mes Vespres de Sant Jordi en la Deputació.

fora venint lo s.^{r} conceller en cap ha tenir la ma dreta del s.^{or} diputat militar y al cap de una stona arriba lo s.^{r} governador y los s.^{ors} diputats lo isqueren a rebrer y lo acompanyaren fins devant del altar y feta per ell oracio se assenta en lo mateix banch al costat y ma dreta del s.^{or} conceller en cap y encontinent per un patge li fonch posada una almoadilla devant de sos peus y aquella tingue axi durant totes les vespres no obstant no anas vice Regia sino via ordinaria com de molt temps ensa se sie sempre aixi fet y observat en virtut de una Real carta de sa mag.^{d} sots jornada de 15. de Abril 1576. la qual esta registrada en lo llibre segon de cartes Reals fol. 34. y tambe sen fa mentio a 8. de setembre 1634. en la festa de llotia que es en lo pnt. llibre, y apres arriba lo s.^{r} bisbe de Bar.^{a} deputat Ecclesiastich ab lo s.^{r} don Ramon de Semmanat Ardiaca mayor de la seu de Bar.^{a} y vicari general y lo s.^{r} Hieronym Roig sacrista mayor de dita seu qui anaven per assistents del s.^{r} bisbe per lo que havie de entonar les vespres de pontiffical y apres de haver saludat lo altar se giraren a saludar los s.^{ors} governador y concellers y se assenta lo dit s.^{r} bisbe ab sa cadira y coxi y a cada costat ab uns taburets forrats de vellut carmesi a la part del Evangeli tenint la ma dreta lo s.^{r} Ardiaca y la squerra lo s.^{or} sacrista Roig y essent vestit de pontiffical lo dit s.^{or} bisbe se alsa de sa cadira ab dits assistents y tornant a saludar lo s.^{or} governador y s.^{ors} concellers se acosta al altar y alli comensa les vespres y comensades sen torna assentar ab dita cadira fent tambe la mateixa salut y acabades les vespres lo s.^{or} governador sen ana primer acompanyant lo tambe los s.^{ors} diputats sens moures los s.^{ors} concellers ni al venir ni al tornarsen y apres de haverse llevades lo s.^{r} bisbe les vestes pontifficals sen ana al costat del s.^{or} conceller en cap donantli la ma dreta per ser en sa casa y fer ells la festa y li tingue un rato de conversatio y despedintse del s.^{or} bisbe sen anaren los s.^{ors} concellers acompanyant los tambe los s.^{ors} diputats y ohidors del mateix modo y fins al mateix lloch del venir y sen tornaren en la casa de la çiutat.

Festa de Sant Jordi en la Deputació.

DILLUNS a XXIIJ. de dit. — Festa de s.^{t} Jordi. — En aquest die demati a les deu hores los s.^{ors} concellers acompanyats de dits officials anaren a la deputatio per oir lo offici de dita festa lo qual digue de pontiffical lo dit s.^{or} bisbe de Bar.^{a} diputat Ecclesiastich y fonchhi tambe pnt. lo s.^{or} governador:

la serimonia y tot se feu com lo die de air a les vespres: lo sermo feu lo pare merçenari qui predica la quaresma passada en la seu lo qual digue grans prerrogatives y preheminencies y coses molt dignes de ser ohides en honrra de la ciutat de Bar.ª y del principat de Cathalunya y mentres se digue lo sermo lo s.or bisbe stigue assentat ab sa cadira y coxi dalt a les grades devant lo altar tenint a cada costat los s.ors canonges assistents ab dits taburets assentats ço es a la part del Evangeli lo dit s.or Ardiaca Semmanat assistent lo s.or canonge Boldo diaca y a la part de la Epistola lo s.r sacrişta Roig assistent y lo s.or don Hiecinto Descallar sots diaca y al donar la pau la dona lo dit s.or canonge Boldo diaca al s.or governador y lo s.or governador al s.or conceller en cap qui li stave al costat y lo s.r conceller en cap al segon y axi consequtivament del hu al altre y lo dit s.or don Hiecinto Descallar sots diaca la dona al s.or Sorribes diputat militar qui stave al altre banch y apres lo dit s.or diputat la dona als demes del hu al altre consequtivament y acabat lo offici quiscu sen ana per son orde del mateix modo se feu lo die de air en les vespres de dita festa.

Dit die despres dinar se feu la matricula dels mercaders en la pnt. casa de la çiutat en la forma solita. Matricula de mercaders.

DIMARS a XXIIIJ.º de dit. — En aquest die per quant los s.ors concellers no havien encara rebuda resposta del s.or bisbe de Bar.ª per raho de las controversias suscitades ab lo molt Ill.e capitol y lo endema se havie de tenir concell de cent y en ell se havie de tractar de dit negossi perso los s.ors concellers ordenaren a Hieronym Sabata notari de Bar.ª scriva Racional se conferis ab dit s.or bisbe pera obtenir de sa s.ª dita resposta pera que lo endema se havien de aiuntar los de la junta de dit negossi y apres ferne relacio en dit concell. Questió de cerimonial ab lo Capitol de la Seu.

DIMECRES a XXV. de dit. — En aquest die festa de s.t March demati a les vuyt hores se feu proffesso per lo clero de la seu de las lladanies maiors la qual ana ha dir lo offici al hospital general de s.ta creu en la qual noy anaren los s.ors concellers per starne privats per lo concell de cent per raho del dalt dit negossi. Lledanies de Sant March.

Dit die y lo mateix mati dit Sabata feu relacio als s.ors concellers lo die antes ha hora tarda haver parlat ab lo s.or bisbe de Bar.ª per raho de dita resposta y haverli dit digues als s.ors concellers que com stos dies passats eran stats tant occupats en Ceremonial: debats ab lo Capitol de la Seu.

la festa de s.[t] Jordi no havie tingut remey de parlar ab lo s.[or] don Ramon de Semmanat que ell procurarie parlarli y que sempre que aquells s.[ors] del capitol li tornarien resposta la enviaria als s.[ors] concellers.

Idem.

Dit die despres dinar a les tres horas se tingue concell de çent en lo qual se proposa dit negossi y fonch per aquell delliberat que sens disgregarse lo dit concell se fes una embaxada per dos cavallers ço es ciuteda y militar al s.[or] bisbe de Bar.[a] supplicant ab ella a sa s.[ria] attesa la gran necessitat hi ha de aygua per los splets de la terra volgues ser servit sa s.[ria] fer merce a la çiutat de concedir licentia a les parroquies y monestirs de la pnt. ciutat de poder fer proffessons per fora de llurs iglesias per anar aquellas hahont dits s.[ors] concellers los ordenarian. E axi encontinent fonch feta dita embaxada al dit s.[or] bisbe per medi dels s.[ors] Agusti Peixau çiuteda y Franc.[h] Xammar militar los quals tornats de dita resposta en dit concell refferiren en aquell com lo s.[or] bisbe los havie dit que ell no estave molt enterat encara de estas cosas per haver poch temps ere bisbe de esta ciutat y que ho veurie y consultarie y ne enviarie resposta als s.[ors] concellers. Sobre la qual resposta lo dit concell torna ha delliberar que attes lo s.[or] bisbe no havie concedit encara dita licentia y lo molt Ill.[e] capitol continuave cada die en fer proffessons fora de la seu no obstant en la primera resposta en scrits enviaren als s.[ors] concellers per son syndich offeriren no ferne ninguna que primer la ciutat nols hagues tornat resposta de sa pretentio, que perso perque per part de la çiutat se poguessen fer algunas devocions per dita necessitat de aygua y per demonstratio al poble se envias per part de la ciutat als monestirs pera que quiscu quiscun die per son orde fossen servits traurer patent lo s.[im] sacrament y que los s.[ors] concellers en forma de ciutat hi anassen cada die axi al traurel com apres al reservarlo al tart. E axi disgregat lo dit concell los s.[ors] concellers ordenaren a Hieronym Sabata notari de Bar.[a] scriva Racional se conferis al monestir de s.[ta] Catherina pera ferlos a saber la dita delliberacio de dit concell de çent y que lo endema demati a les deu hores fossen servits de tenir patent lo s.[im] sacrament y apres a la tarda a les sinch hores reservarlo que los s.[ors] concellers hi serian presents en forma de çiutat.

Embaxada al Sor. Bisbe demanantli llicencia pera fer professons de pregaries per pluja.

Pregaries per pluja en los monastirs: assistencia dels Consellers.

Dit die en dit concell de çent se feu extractio de consols de la llotia en la forma solita y foren extrets. — Cònsols de la Llotja; extracció.

micer Bernat Sala
mossen Hieronym Matali mercader } CONSOLS DE LLOTJA.

DIJOUS a XXVJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores los s.ors concellers per inseguir la delliberacio del savi concell de cent celebrat lo die de air acompanyats dels officials de la casa anaren en lo monestir de s.ta Catherina pera veurer traurer lo s.im sacrament patent y apres de tret se restaren alli ha oir lo offici assentats ab los banchs de la çiutat vanovats de vellut carmesi a la part del Evangeli del altar major y al exir ha dir lo offici los pares quil havien de dir essent devant del altar apres de haver saludat lo s.im sacrament se giraren a saludar los s.ors concellers y al donar de la pau la ana ha donar lo diaca als s.ors conçellers y acabat lo offici los s.ors concellers sen anaren y tornaren en la casa de la çiutat acompanyats de dits officials y al entrar y al exir de la iglesia isqueren alguns pares de dit monestir per acompanyarlos y a les sinch hores de la tarda hi tornaren los s.ors conçellers ab dits officials pera veurerlo reservar y antes se digue una letania molt devota y en lo del recibo y acompanyament se feu com lo demati ab molt gran solempnitat y luminaria en lo altar y grans compliments que feran los pares als s.ors concellers. — Pregaries per pluja: anada dels Consellers al monastir de Sta. Catherina.

DIVENDRES a XXVIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers lo demati a les deu hores acompanyats dels dits officials anaren en la iglesia de s.t Franc.h per lo mateix effecte del die de air y feuse en tot y per tot del mateix modo. — Idem.— idem a Sant Francesch.

DISAPTE a XXVIIJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores los s.ors conçellers del mateix modo anaren en la iglesia de s.t Agusti per dit effecte. — Idem.— idem à Sant Agustí.

DIUMENGE a XXVIIIJ.o de dit. — En aquest die essent stats convidats los s.ors conçellers de part del Rector obres y comunitat de la iglesia parroquial de nra. s.ra del Pi per la festa de una s.ta Reliquia del glorios papa y doctor s.t Gregori que ab solempne proffesso se havie de entrar per lo portal de mar y aportarla en dita iglesia del Pi inseguintne los dits s.ors concellers la delliberacio del savi conçell de çent sobre asso feta acompanyats dels officials de la casa anaren lo demati a les — Entrada d'una reliquia de St. Gregori: professó al Pi.

vuyt hores en dita iglesia del Pi y al entrar de la iglesia los isqueren a rebrer lo Rector obrers y comunitat de dita iglesia y los acompanyaren fins dalt al altar mayor y alli se assentaren los s.ors concellers ab ses cadires de vellut carmesi a la part del Evangeli y al cap de un rato arriba lo s.or governador per no ser en Bar.a lo s.r virrey los s.ors concellers lo reberen sols devant la reixa dalt del presbiteri y feta oracio se assentaren tots a la part del Evangeli ab ses cadires de vellut carmesi tenint lo s.or governador la ma dreta del s.or conceller en cap y en sos peus una almoadilla y los s.ors concellers sens coxins com axi se observe y se es observat en altres y semblants ocasions continuades en lo pnt. dietari y altres conforme axi stigue declarat y ordenat ab una Real carta de sa mag.t de 15. de Abril 1576. la qual esta registrada en lo llibre segon de cartes Reals fol. 34. y asso axi anant vice Regia com no anant vice Regia, la qual proffesso parti de dita iglesia del Pi y ana al portal de mar hahont era la dita s.ta Reliquia la qual se feu molt solempne ab los tabals y demes musica de la çiutat ab les cotas de domas carmesi ab totes les banderes de las confraries ganfanons y creus de totes les parroquies de la pnt. ciutat ab tot lo clero de ditas parroquies sens lo clero de la seu ni frares de ninguns monestirs y los s.ors concellers per no ser sino tres ço es en cap segon y quint per star lo ters y quart desganats anaren de dita iglesia del Pi fins al dit portal de mar darrera del gremial en esta forma ço es segon y quint devant y apres darrera lo s.or governador a ma dreta y lo s.or conceller en cap a ma squerra y al arribar al portal de mar reberen la dita s.ta Reliquia la qual stave posada dins de un reliquiari de plata ab una custhodia y un altar quey havien fet molt ben posats y en lo punt de rebrerla, tira la artilleria dels baluarts de la çiutat y partint dita proffesso torna del mateix modo en dita iglesia del Pi ha hont fonch depositada dita s.ta Reliquia y del dit portal de mar fins al Pi ana dita s.ta Reliquia sota del talem de la çiutat les vares del qual aportaren lo s.or governador s.ors tres concellers y dos promens ço es lo s.or governador a la vara del mig de ma dreta lo s.r conceller en cap a la del mig de la squerra lo segon a la de devant de ma dreta lo quint a la de devant squerra lo s.r Bertran Desvall a la vara de derrera a la ma dreta y lo s.r don Luys Soler a la vara de derrera de la ma squerra y arribats al Pi y dexades les vares del talem los s.ors governa-

dor y concellers sen puiaren dalt al altar maior y alli restaren ha oir lo offici stant assentats a la mateixa part del Evangeli ab les matexes cadires tenint tambe lo s.or governador devant sos peus la mateixa almoadilla y al donar la pau lo diaca la dona al s.or governador y lo s.or governador encontinent se gira ha donarla al s.or conceller en cap qui li stave al costat y lo s.or conceller la dona al segon y lo segon al quint y acabat lo offici lo s.or governador sen ana primer acompanyantlo los s.ors concellers fins al mateix lloch del venir y apres sen anaren los s.ors conçellers acompanyant los tambe los mateixos del venir fins a la porta de dita iglesia.

DILLUNS a XXX. de dit. — En aquest die los s.ors concellers a les deu hores de mati y a les sinch de la tarda anaren en la iglesia y monestir de nra. s.ra del Carme per lo effecte en les jornades de atras llargament refferit: feuse del mateix modo y manera en ellas llargament contenguts y descrits y ab molta luminaria y cantoria a cant de orgue y ab grans compliments dels pares per ser una cosa tant pia y s.ta y per tots molt alabada de tal manera que aparexia ser en la octava del corpus. *Pregaries per pluja: anada dels Consellers al monastir del Carme.*

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

MAIG

DIMARS lo primer. — Festa dels Aposthols. — En aquest die se feu la matricula dels ciutedans lo despres dinar en casa la çiutat y fonch matriculat en çiuteda honrrat de Bar.a lo mag.ch micer Benet Anglasell. *Ciutadans honrats: matrícula.*

DIMECRES a IJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers continuaren en anar demati y a la tarda en la iglesia de nra. s.ra de la Merce per lo mateix effecte de las diadas de atras y feuse del mateix modo. *Pregaries per pluja: anada dels Concellers al monastir de la Mercè.*

DIJOUS a IIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers continuaren en anar per dit effecte tambe demati y a la tarda en la iglesia de la s.ma Trinitat y dit die no obstant ere festa de s.ta creu los s.ors concellers no anaren al offici en la seu per star ne privats per lo concell de çent per lo negossi de la contentio entre la çiutat y lo capitol. *Idem. idem. al monastir de la Sma. Trinitat.*

DIVENDRES a IIIJ.o de dit. — En aquest die los s.ors concellers continuaren en anar per lo mateix effecte de altres dies en *Idem. idem. a St. Francisco de Paula.*

anar tambe demati y a la tarda en la iglesia de s.t Fran.co de Paula y feuse del mateix modo.

Contrafació de constitucions: embaxada als Deputats.

Dit die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del concell de çent celebrat a 2. del corrent feren fer una embaxada als s.ors deputats del general de Cathalunya per medi dels s.ors Antich Saleta y Morgades çiuteda y don Fran.co Sorribes la qual apres de haver la explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.es s.ors

Lo savi concell de çent celebrat a 2. del corrent delibera que per sa part supplicassem a v.as s.as com suplicam sien servits exir a las contrafactions de las constitutions generals de Cathalunya conforme ja es stat declarat per v. s.as a qui dona notitia dit concell del privilegi concedit a la pnt. ciutat per lo s.im Rey en Pere ters a 26. de juliol 1380. y del cap. 107. del *recognoverunt proceres* posats en lo volum de ditas constitutions y que v. s.as fent merce a esta çiutat sien servits ab los medis possibles y disposan las constitutions de aquest principat exir a la deffensa dellas y privilegis de dita ciutat la qual restara ab novas obligacions de servir a v. s.as y eixa casa ab igual correspondentia esta merce que de v. s. spera rebrer.»

A la qual embaxada respongue lo s.or bisbe deputat que stigues molt certa la çiutat que aquell concistori com ha conservador que es de las generals constitutions de Cathalunya exirien a la deffensa de ditas contrafactions de constitutions per tocar axi a son carrech y obligacio com ja ho havien fet y ho continuarien en fer ab tots los demes medis y bons officis convenients y necessaris per lo bon exit del negossi ab molt gran voluntat y correspondentia.

Pregaries per aygua en la Seu.

Dit die vingue en la casa de la çiutat mossen Sebestia Grau prevere syndich del molt Ill.e capitol per fer a saber als s.ors concellers com lo dit molt Ill.e capitol havie delliberat lo diumenge mes propvinent traurer patent lo s.im sacrament per gran necessitat de aygua en dita seu. E que axi pregaven als s.ors concellers volguessen ser servits de acudirhi com tenien acostumat. A la qual embaxada respongue lo s.or conceller en cap que los s.ors concellers ho veurien y tractarien y determinarien lo fahedor.

DISAPTE a V. de dit. — En aquest die los s.ors concellers

anaren lo demati y al tart en la iglesia dels pares de nra. s.[ra] del Bon Succes per lo mateix effecte de altres dies de atras y si be es veritat que en aquest die tocave conforme lo orde anar al monestir de Monte Calvari dels pares caputxins pero per star occupats en tenir capitol provincial se traspassa al dit monestir del Bon Succes y feuse del mateix modo.

Idem:—anada dels Consellers a la iglesia del Bon Succés.

DIUMENGE a VJ. de dit. — En aquest die se tragué patent lo s.[im] sacrament en la seu per ditas pregaries de aygua y los s.[ors] concellers noy anaren per les causas y rahons atras ditas sino que dit die anaren demati y a la tarda en la iglesia dels pares descalsos de s.[t] Joseph per lo mateix effecte de altres dies de atras.

Idem. en la Seu.—Anada dels Consellers al monastir de St. Joseph.

DILLUNS a VIJ. de dit. — En aquest die si be los s.[ors] concellers havien de acudir lo demati y a la tarda en la iglesia dels pares descalsos de s.[ta] Monica del orde de s.[t] Agusti per lo mateix effecte de altres dies atras noy pogueren anar per plourer lo demati y a la tarda sino que hi enviaren a Hieronym Sabata notari de Bar.[a] scriva Racional de la pnt. casa al traurer y reservar lo s.[im] sacrament per donar la deguda satisfactio.

Idem. en lo monastir dels PP. Descalsos de Sta. Mònica.

Pluja.

DIMARS a VIIJ. de dit. — En aquest die los s.[ors] concellers lo demati anaren a les deu hores en la iglesia del collegi de Bellem de la companya de Jhesus per lo mateix effecte de altres dies de atras y al tart noy pogueren tornar per respecte de plourer molt sino que tambe hi enviaren lo dit Sabata.

Pregaries per aygua en lo collegi de Bethlem.

Pluja.

DIMECRES a VIIIJ.° de dit. — En aquest die los s.[ors] concellers havian de anar al monestir de Monte Calvari dels pares caputxins per dit effecte y per quant plogue tot lo die molt no si ana.

Iguals pregaries en lo monastir de Mont-Calvari.—Pluja.

DISAPTE a XIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de cent en lo qual fonch delliberat que los s.[ors] concellers anassen ha donar la benviguda al s.[r] marques de Vilafranca duch de Fernandina a besar a sa ex.[a] les mans per las honrras y merces ha fetas a esta çiutat y disgregat que fou dit savi concell de çent en lo punt enviaren al scriva Rational a dit s.[or] marques suplicantlo fos servit donar hora als s.[ors] concellers los quals posant en exequcio la delliberacio del savi concell de çent staven promptes per anar a besar a sa ex.[a] les mans y donarli la ben vinguda a esta ciutat. Al qual recado espongue, «Estimo la memoria la ciudad tiene de mi y siempre que su s.[ria] quisiere stava prompto para recibir tal merced y favor» y tornada per

Visita de benvinguda al Sor. Marquès de Vilafranca, Duch de Fernandina.

dit scriva Rational la resposta a dits s.^{ors} concellers en lo mateix punt que devian ser las sinch horas de la tarda partiren dits s.^{ors} concellers tots sinch acompanyats de tots los officials de casa la çiutat y de moltissima altra gent que anava seguint per anar a peu arribaren en lo ort del s.^{or} compte de Vallfogona lo qual te darrera los Angels ha hont dit s.^{or} marques esta, y a la porta mes forana del ort que ix al carrer isqueren molts cavallers capitans alferes sargentos y altres personas de palatio a rebrer a dits s.^{ors} concellers y ab aqueix acompanyament arribaren dins de la entrada de la casa de dit ort fins a mija scala ha un repla quey ha en ella ha hont dit s.^{or} marques de Vilafranca los isque a rebrer ils feu muntar a tots devant dell restant sa Ex.ª derrera del s.^{or} conceller quint y arribats dalt al cap de la scala de la primera sala despres de haver recusat una y moltas voltas lo s.^{or} conceller en cap la honrra y merce tant gran que li feya de voler anas a la ma dreta de dit s.^{or} marques a la postre anaren los dos costat per costat ço es lo s.^{or} conceller en cap a la ma dreta de dit s.^{or} marques fent lo entrar primer per tots los aposentos que passaven y arribats ha una galeria ha hont staven a punt sis cadiras se assentaren posantse dit s.^{or} marques al costat de la cadira del s.^{or} conceller quint no obstant li supplicas lo s.^{or} conceller en cap era grandissima merce y honrra la que sa Ex.ª los feya y assentats que foren ab veu alta queu pogueren oir molt be los qui staven presents dit s.^{or} conceller en cap explica a sa Ex.ª la embaxada de part del savi concell de cent la qual fou del tenor seguent.

«Ex.^{im} s.^{or}

Son tantas las honrras y merces que sta ciutat te rebudas de v.^{a} Ex.ª y en la ocasio corrent com te entes per cartas de Joan Franc.^{h} Cudina son embaxador en la cort del Rey nre. s.^{or} y de son agent en ella per las quals resta tan obligadissima que lo die de vuy ha delliberat lo savi concell de cent unanime y conforme que en totas ocasions acudis esta çiutat en quant li fos possible ha obligacions tant degudas y en demonstratio del contento ha tingut de ser v.^{a} Ex.ª arribat a esta ciutat vinguessem ha dar a v.^{a} ex.^{a} la benvinguda a ella y ha besar les mans a v.^{a} Ex.ª per exas merces y bons officis que ha favor desta ciutat es stat servit fer y supplicassem a v.^{a} Ex.ª com supplicam continue aquellas fent merce sempre a esta ciutat que per

ellas favor y emparo de v.ª Ex.ª se promet en totas sas cosas lo bon exit y effecte que desija.»

Y acabada que hague dit s.or conceller en cap sa embaxada lo s.or marques de Vilafranca respongue a ella ab la forma seguent.

Resposta del s.or marques de Vilafranca.

«La honrra y merced que v.ª s.ª y esta çiudad me hase pongo yo sobre mi cabessa y el haver le yo servido en las ocasiones que dise v.ª s.ª y que dello tiene aviso de sus agente y embaxador, es propria obligacion mia por ser hijo desta çiudad de que mucho me precio, y si en ello ha havido algo de bueno en rason de fruto devese mas al arbol que es la misma çiudad. Yo he llegado a ella no como ha ministro (que aqui ya esta el duque de Cardona lugar tiniente de su mag.t) sino como ha particular y sin traer orden alguno, y pienso partirme dentro sinco, o, seys dias, y si en el tiempo estuviere aqui fuera de provecho para la ciudad en todo lo que se le offresca v.ª s.ª me emplee que le servire con grande gusto que podria ser fuera en benefficio de la çiudad el representallo yo, no pierdan la ocasion ymporta mucho no perder punto, que haunque en Madrid tendra v.ª s.ª muchos señores y personas que le desean servir ninguno con mas voluntad ni mayores ventajas desea la quietut della y deste principado que yo, y lo vera v.ª s.ª en todo lo que para su benefficio mi persona le importare bolviendo ha desir a v.ª s.ª que importa mucho no perder punto, que el desir una cosa muchas veses, es demostration del deseado effeto del disiente, este assegurada la çiudad y v.ª s.ª que sus cosas las tendre yo siempre por muy proprias.» — Y acabada de dir dita resposta sen tornaren exir per los mateixos aposientos eran entrats fent los dit s.or marques las mateixas cortesias aportant sempre a dit s.or conceller en cap a la sua ma dreta ils acompanya fins a la porta de la entrada de dita casa y ort y alli se despedi de dits s.ors concellers fent los moltas cortesias y los demes cavallers çapitans alferes y altra gent acompanyaren a dits s.ors concellers fins a la porta del carrer y dits s.ors concellers ab lo mateix acompanyament eran vinguts sen tornaren en casa la çiutat.

DIUMENGE a XIIJ. de dit. — En aquest die a la tarda se

Negoci dels quints: lo Marquès de Vilafranca s'ofereix per mitjanser.

tingue concell de çent y en ell se legi la resposta havia feta dit s.or marques a la embaxada que lo die abans los s.ors concellers li havian feta y delibera conforme en la ma corrent de las deliberations en la scrivania mayor de la pnt. casa se conte.

Dit die los s.ors concellers inseguint la delliberacio de dit savi concell de cent feren fer una embaxada al dit s.or marques de Vilafranca duch de Fernandina per medi dels s.ors Agusti Peixau ciuteda y Franc.h Xammar militar fent li a saber com la ciutat rebria a singularissima merce de ma de sa Ex.a volgues interposarse y ser medianer ab sa mag.d de procurar lo assiento y tot bon succes en lo negossi corrent dels quints y que per lo bon assiento de aquell los s.ors concellers anomenarian personas de la vint y quatrena que per aquest effecte tenen ia anomenades pera que se conferescan ab sa ex.a y pugan tractar del modo y forma se pot concertar la materia corrent, los quals lo que tractaran ab sa Ex.a ho han de reportar als s.ors concellers y vint y quatrena per que ho pugan representar al savi concell de cent. A la qual embaxada dit s.or marques de Vilafranca duch de Fernandina respongue que «todo lo que la ciudad hasia en querer que el se interpusiesse por medianero en sta materia, lo devian al amor grande que el como ha cathalan y hijo desta çiudad le tenia y que por su parte no se perderia nada solo les encargava la brevedad por rason de los pocos dias havia de star aqui.»

DIMARS XV. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Juy de promens.

DIMECRES a XVJ. de dit. — En aquest die hi hague juy de prohomens lo qual se feu del matex modo se feu a 8. de mars proppassat de *1635.* que esta en lo pnt. llibre y fonch per dos personas lo una de las quals era Domingo Verges sastre de la vila de Granollers inculpat de haver comesos alguns robos en la pnt. Ciutat hil condemnaren a cent assots y a desterro per sinch anys de la vegueria streta: laltra, de Pere Coll dit lo Xicarro inculpat de lladre y sicatero y de haver romput lo desterro fou condemnat a tres anys de galera.

Festa de la Ascensió: los Consellers no van a la Seu per sos debats ab lo Capitol.

DIJOUS a XVIJ. de dit. — En aquest dia acostumaven los s.rs Concellers anar a la Seu ab Prohomens y per raho de la quiebra de la pau com dalt esta dit noy anaren hi sols hi enviaren los brandons de plata.

DILLUNS a XXJ. de dit. — En aquest die hi hague concell de Cent sobre negocis de quint hi delibera conforme esta contengut en la ma de deliberations es en la Scrivania maior de la pnt. casa. Negoci del quint.

DIUMENGE a XXVIJ. de dit. — Die de Pasqua del Sperit S.t — En aquest die se tingue concell de cent hi delibera se servis a su Mag.d en Trenta milia lliures com mes llargament apar en la ma de deliberations en la Scrivania maior de la pnt. Casa y que esta deliberatio se fes a saber al Ex.im s.r marques de Vilafranca Duch de Fernandina per dos cavallers del concell suplicantlo sia servit intercedir ab sa Mag.d per esta ciutat en la pretentio de dits quints com apar en dita deliberatio. Idem.— Servey de 30. mil ₶ al rey.

DILLUNS a XXVIIJ. de dit. — En aquest dia se feu dita embaxada a dit S.r marques de Vilafranca Duch de Fernandina per dos cavallers ço es un ciuteda y un militar los quals foren mossen Fran. Bru y mossen Fran.h Joan de Vergos, fentli a saber la deliberatio havia presa lo savi concell de Cent en servir a sa Mag.d ab las ditas Trenta milia lliures supplicantlo fos servit de intercedir ab sa Mag.d en lo negoci corrent dels quints, A la qual embaxada dit s.r marques de Vilafranca respongue que «esse era corto servitio y que por el no osaria suplicar a su Mag.d lo que le suplicavan y que el mayor servitio havia senyalado y sabia que este no seria aceto pero que si querian bien podian scrivirlo al Embaxador tenia la Ciudad en Madrid para que lo representasse a su mag.d» Idem.— Idem.

Dit die al despres dinar se tingue Concell de Cent y delibera se afegisen a dit servey deu milia liures que entre totas fossan 40 milia lliures y ques tornas a fer a saber dita deliberatio a dit s.r marques de Vilafranca Duch de Fernandina y suplicarli vulla fer merce à esta Ciutat de posarse per medianer ab sa mag.d en los negocis corrents dels quints y pera naso scriurer aixi a sa Mag.d com al s.r Conde Duque, Protonotari y altres grandes per lo correu que la Ciutat despatxara, la qual embaxada reportaren los sobredits dos cavallers a dit s.r Marques de Vilafranca als quals respongue «Que estava contento de la buena deliberation havia tomado el consejo de ciento y que el scriviria a su Mag.d, conde Duque y otras personas a favor de la Ciudad como se lo pedian.» Idem.— S'augmenta 'l servey al rey fins a 40 mil ₶.

DIJOUS a XXXJ. de dit. — En aquest dia los senyors Concellers despatxaren un correu a mossen Joan Fran.h Codina

Correu al Embaxador en Madrid, fentli a saber dit acort.

embaxador de la Ciutat axi ab cartas del s.r marques de Vilafranca com de dits s.rs Concellers fentli a saber com lo savi concell de cent havia deliberat servir a sa mag.d en quoranta milia lliures com mes llargament apar en las Cartes registrades en la pnt. casa: lo qual correu despatxaren a tota diligentia y parti a les onsa de la nit del matex dia.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

JUNY

Questió de ceremonial ab lo Capítol de la Seu: gestions conciliadores del Sor. Bisbe.

DIVENDRES demati al .J. de Juny de MDCXXXV. — En aquest die lo molt Ill.e S.r don Garci Gil Manrique Bisbe de Barcelona ha enviada una embaxada als s.rs Concellers la qual ha reportada lo d.r Baldiri Soler prebere dient los feya a saber com lo die de Corpus se acostave y que aixi rebria merce que sa senyoria anas a la Seu a servir al S.im Sacrament com tenen acostumat en semblant die y la vigilia y que si alguna dificultat tenian li fessen merce de enviarley a dir perque ell faria aiuntar son capitol y lin donaria raho. A la qual embaxada dits s.rs Concellers han respost que besavan a sa senyoria les mans del bon recort y que ells tenian orde del savi Concell de Cent de que no anassen en ninguna part ahont fos lo Ill.e Capitol.

Idem. id.

Dit dia al despres dinar lo s.r Bisbe ha tornat a enviar altra embaxada a dits s.rs Concellers per lo matex d.r Baldiri Soler dientlos que per rao de la resposta li havian tornada dits s.rs Concellers al demati los suplicava li fessen merce de aiuntar lo savi concell de cent y que deliberas se anomenassen dos personas que ell enviaria a sercar lo vicari general per fer aiuntar lo Capitol per anomenarne altres dos les quals juntes tinguessen conferentia en son palatio pera veurer quin assiento se poria donar en la materia corrent de la quiebra te la ciutat ab dit Ill.e capitol, A la qual embaxada dits Ill.es s.rs Concellers han respost que lo savi concell de cent tenia feta una vuytena pera tractar aquest negoci y que ells la aiuntarian y lin donarian raho de tot lo sobredit y li tornarian resposta.

Idem. id.

DIUMENGE als IIJ. de dit. — En aquest dia hi hague concell de cent sobre dit negoci del Capitol hi resolgue conforme en la ma de deliberations es de veurer.

Idem. id.

DILLUNS als IIIJ.o de dit. — En aquest dia se conferiren

mossen Fran.[h] Xammar y mossen Joseph Quintana personas anomenades per los S.[rs] Concellers en virtut de la deliberatio feta per lo savi concell de Cent lo die de ahir Diumenge als tres del corrent en lo palau de dit s.[r] Bisbe de Bar.[a] al qual donaren la embaxada seguent.

«Com lo Savi Concell de cent a serca la propositio havian feta los S.[rs] Concellers sobre lo que sa senyoria los havia enviat a dir per lo d.[r] Baldiri Soler de que la Ciutat fos servida anomenar algunas personas pera conferir ab sa senyoria perque anassen los S.[rs] Concellers a la professo del S.[im] Sacrament que fa la Iglesia Catredal lo die del Corpus havia deliberat se anomenassen dos personas les quals se conferissen ab sa senyoria perque lo que tractarian ab sa senyoria ho referissen a dit concell de cent celebrador lo die de Dimars proxim per poder pendrer resolutio sobre dit fet lo que aparegues convenir y que los S.[rs] Concellers los havian anomenats pera conferirse ab sa Senyoria y reportar la pnt. embaxada.» A las quals personas dit s.[r] Bisbe feu de resposta Que estimave la merce li havia feta lo dit Concell de cent en voler se anomenassen las ditas dos personas pera conferirse ab ell a serca dit negoci y ho estimave com era de raho y que ho diria al Capitol perque sens inconvenients se pogues fer dita professo lo dit die de Corpus proxim ab la solemnitat que la acostuma de fer dita Catredal.

Dit die en la nit dit s.[r] Bisbe de Bar.[na] envia a sercar a dits mossen Fran.[h] Xammar y mossen Joseph Miquel Quintana hils dona un paper perque [lo] donassen als s.[rs] Concellers.

DIMARS als V. de dit al demati dits mossen Fran.[h] Xammar y mossen Joseph Miquel Quintana han donat a dits s.[rs] Concellers lo paper quels dona la nit antes lo s.[r] Bisbe de Barcelona. Idem. id.

Dit die a la tarda se tingue Concell de Cent y en ell se legi lo dit paper de dit s.[r] Bisbe lo qual es del tenor seguent.

«Molt Ill.[e] S.[r] Lo Bisbe de Barcelona havent rebuda la embaxada de V. S. ab la estimatio que es raho per medi dels S.[rs] Xammar y Quintana: y per ella ha entes la deliberatio feta lo die de ahir per V. S. de anomenar las ditas personas pera que conferissen ab ell, y le representassen dita deliberatio, los ha respost estimava com era raho lo referit y contengut en dita deliberatio y que de ella ne faria sabidor a son Capitol perque en quant fos possible nos faltas a la solemnitat tant gran com

es la de la proffesso dita del S.^{im} Sacrament en exequutio del demunt referit dit Bisbe ha comunicat aquest fet ab lo dit Capitol, lo qual per medi de dos Capitulars ha respost, que per sa part acudiria ab tota solemnitat com fins assi ses fet en la iglesia axi en las vespras y matines de la Vigilia del Corpus com al offici vespras y proffesso del matex dia sens faltar a cosa alguna de las acostumadas y que no enten que en asso hi hage ni puga haver algun inconvenient. Y sa Senyoria considerant la brevedat del temps desijant com desija la pau y conformitat entre las parts com a Prelat y Pastor diu que tindra per convenientia, que en raho de la diferentia quey ha en materia de preheminentias per una y altra part se anomenassen personas per conferir ab sa Senyoria mes de spay aquest fet offerint fer tots los bons officis que com ha Prelat li tocan per la bona directio y assiento de aquest negoci, Y perque en el interim nos falte al culto divino supposat que en lo cas que sa Senyoria se troba pnt. cessant las difficultats de la occurrentia sa Senyoria offerex acudir a tots los Pontificals Professons y functions ab gran puntualitat y axi supplica a V. S. sie servit de conformarse ab asso y assistir a dita solemnitat queu estimara com es just: tenint per cert que la part que tindra mes raho en sa pretentio acudint a dits officis y functions merexera mes ab n.^{e} S.^{r}»

Lo qual ohit dit savi concell de cent delibera se fes la solemnitat de la festa del S.^{im} Sacrament com se acostuma acudint los Srs Concellers ab sos prohomens la vigilia del Corpus a s.^{t} Jaume per anar a la Seu al Benedictus y lo die del Corpus al demati a ohir lo offici y sermo y al despres dinar a la professo la qual se fassa ab tota la solemnitat acostumada y tant gran festa requerex y tambe donan orde a ques fasse la professo pera tornar Sta Madrona en sa casa acudint los s.^{rs} Concellers a ella suplicant a dit Sr Bisbe vulle assistir a ella y que la pnt. deliberatio sie feta a saber per las matexas dos personas a dit s.^{r} bisbe suplicantlo sie servit vulla fer tots los bons officis que la ciutat de sa Senyoria confia aserca lo assiento de las preheminentias entre dita Ciutat y dit Ill.^{e} Capitol com mes llargament en la ma de deliberations esta mes llargament contengut.

Dit die dit mossen Fran.^{h} Xammar y dit mossen Joseph Miquel Quintana reportaren al s.^{r} Bisbe de Bar.^{a} la demunt dita deliberatio presa per dit savi Concell de Cent. A la qual

embaxada respongue dit s.r Bisbe Que lo concell havia deliberat una cosa s.ta y molt bona y que aparexera molt be à tot lo mon y que ell per sa part fara tots los bons officis que sabra y pora pera servir a la Ciutat en lo assiento de dits negocis.

Vigilia de la festa del Corpus.

DIMECRES als VJ. de dit. — Vigilia de la festa del Corpus. — En aquest die hi hague en la plassa de S.t Jaume envalada y los s.rs Concellers quatre per estar lo ters impedit acudiren ab sos prohomens a las quatre de la tarda en dit porxo de S.t Jaume y al cap de una stona vingue lo s.r Governador de Cathalunya don Aleix de Marymon y Jafer per ser lo s.r Duch de Cardona loctinent y Capita general en la Vila de Perpinya lo qual se assenta en lo millor lloch per tocarli que es entre lo S.r conceller en cap y segon y entre dits s.rs Concellers los prohomens com ja estiguessen axi antes de venir dit s.r Governador: y fetas las tres embaxades acostumades de part del molt Ill.e Capitol de la Seu partiren del porxo de S.t Jaume agraduats conforme se conte en lo llibre de agraduations que aporta lo Scriva de las obras pera la Seu ab la musica devant ab la forma acostumada y arribats en la Seu stigueren dalt en lo altar maior en son acostumat lloch un rato y apres seguint la professo acabadas matines la acompanyaren darrera lo gremial fins a una capella de las Claustres del cos pretios de Jesu Xpit.: y alli mentres se digue la oratio stigueren los S.rs Governador y Concellers de peus lo hu al costat del altre fent a modo de ala y acabada dita oratio de alli enfora exint per lo portal de S.ta Eulalia sen tornaren del matex modo en dit porxo de S.t Jaume y alli se asentaren al cap devall dels padrissos del fossar del matex modo que antes estaven y alli dansa la Aguila y apres vingueren les basines dels obrers y se acaba dita festa.

Festa del Corpus.

DIJOUS als VIJ. de dit. — Festa del Corpus. — En aquest die los S.rs Concellers tots quatre per estar lo ters impedit demati a las vuyt horas ab sos prohomens se aiuntaren al porxo de S.t Jaume y de alli anaren a la Seu a ohir lo offici lo qual digue de Pontifical lo s.r Bisbe de Barcelona y al cap de una stona vingue lo s.r Governador lo qual hisqueren à rebrer a la porta de la rexa del presbiteri dalt al altar maior y se assenta ab dits s.rs Concellers als scons vanovats cuberts de vellut carmesi a la part del Evangeli com acostuman y alli ohiren lo offici y sermo y acabat dit s.r Governador sen ana acompanyantlo

dits s.rs concellers fins a la porta de dit presbiteri ahont lo havian rebut y despres dits s.rs Concellers sen tornaren en dits ascons aguardant que lo s.r Bisbe fos despullat y apres lo acompanyaren fins a Palatio al primer grao de la scala del pati com es costum y despres sen tornaren a S.t Jaume.

Dit die al despres dinar dits s.rs Concellers se aiuntaren a las quatre horas de la tarda en dit porxo de S.t Jaume ab sos prohomens y de alli sen anaren en dita Seu pera acompanyar la professo y al cap de una stona vingue dit s.r Governador hil hisqueren a rebrer a la porta del presbiteri com lo demati y se assenta en dit banch ab dits S.rs Concellers tenint la precedentia a la part del Evangeli y aporta una vara del talem ab lo s.r conceller en cap per tot lo cami de la professo la qual se feu ab tota la solemnitat acostumada y acabada dita professo dits s.rs Concellers lo acompanyaren fins a la porta del presbiteri ahont lo havian rebut y per ser hora molt tarda dits S.ors Concellers lo feren acompanyar per sis atxes fins a sa casa y los Senyors Concellers sen tornaren a la plaça de S.t Jaume ab sos prohomens y alli se disgregaren y cada hu sen ana en sa casa.

Receptor de la Ballía general: extracció.

Oficial del llibre de soltes de la Taula: extracció.

DILLUNS als XJ. de dit. — En aquest die hi hague concell de cent y per mort de Pau Juan Puigjaner Receptor de la Ballia General offici de vida fonch extret micer Francesch Çafont, y per mort de Jacinto Sagrera mercader aportant lo llibre de soltas en la taula de la pnt. Ciutat fonch extret lo s.r Baldiri Miquel Sovias mercader vuy conceller quart.

Pregaries per aigua: professó á St. Sebastiá.

Dit die a la tarda se feu la professo a s.t Sebastia y per tenirse lo concell de cent noy anaren sino lo s.rs Concellers quart y quint.

Cap de octava del Corpus.

DIJOUS als XIIIJ.° de dit. — Cap de octava del Corpus.— En aquest dia a las dos horas al despres de dinar los s.rs concellers ab sos prohomens se aiuntaren a las tres horas al porxo de s.t Jaume y de alli anaren ab dita prohomenia en la Seu y al cap de una stona vingue lo s.r Governador yl reberen al portal del presbiteri com acostuman his feu la professo y dit s.r Governador aporta una vara del talem y acabada la professo lo dexaren a la porta de dit presbiteri y se aportaren dos ventalls lo hu a la s.a Governadora en sa casa y a la Seu sen dona hu ha dit s.r Governador, y altre sen aporta al s.r marques de Vilafranca Duch de Fernandina lo qual estima molt.

Dit die acabada la professo se tingue concell de cent per

esser tornat lo correu en aquell punt enviat a mossen Joan Fran.^{ch} Codina embaxador de la Ciutat sobre lo servey que esta Ciutat ha fet a sa Mag.^{d} de las quoranta milia liures, y lo Concell delibera anassen los s.^{rs} Concellers a besar las mans a dit s.^{r} marques de Vilafranca y suplicarlo vulla fer merce a esta Ciutat com sempre en suplicar a sa Mag.^{d} lo que esta Ciutat li supplica per medi de son embaxador com mes llargament en la ma de deliberations es de veurer y en lo punt enviaren al subsindich a dit s.^{r} marques pera quels donas hora lo qual la dona en lo punt y per plourer molt tota la nit tornaren a enviar a dit subsindich a dit s.^{r} marques suplicantlo vulla tenir a be attes lo temps que fa porrogar la embaxada peral die seguent fentlos merce donarlos la hora gustara sa Ex.ª vayan y dit s.^{r} marques respongue que pera las dotsa del mitg die del endema.

Negoci del quint: embaxada al Sr. Marquès de Vilafranca.

DIVENDRES als XV. de dit. — En aquest die a las dotsa horas antes del mitg dia los s.^{rs} Concellers tots sinch obtinguda primer hora del s.^{r} Marquez de Vilafranca Duch de Fernandina anaren ab quatre cotxes acompanyats de tots los officials a besar les mans a dit s.^{r} marques en lo hort del s.^{r} Comte de Vallfogona a las spallas del monestir de n.^{a} s.^{a} dels Angels a un carrer qui es devant lo hospital de Misericordia qui hix a la muralla conforme havian de anar la nit antes en virtut de deliberatio del savi concell de cent que per haver plogut moltissim noy pogueren anar, Dit s.^{r} marquez los hisque a rebrer a mitja scala a un repla quey ha hi feu muntar a tots los s.^{rs} Concellers devant restant ell darrera tots y al cap de la scala de la primera sala prengue lo s.^{r} Conceller en cap a la sua ma dreta no obstant recusas dit s.^{r} conceller y entraren tots los s.^{rs} Concellers devant y ell darrera sempre a la ma squerra de dit s.^{r} Conceller en cap per tots los aposentos passaren fins arribar a una galeria ahont ja en altra ocasio los ha acostumats ohir hils feu assentar ab sas cadiras y dit s.^{r} marques se posa al enfront del s.^{r} Conceller en cap serca de la cadira del s.^{r} conceller quint y dit s.^{r} conceller en cap li explica la embaxada de part del savi concell de cent la qual es del tenor seguent. = «Ex.^{im} S.^{r} = Per correu propri despatxat a tota diligentia per Joan Fran.^{h} Codina nostron Embaxador havem entes la merce sa Mag.^{d} nos ha feta en acceptar lo servey de las quoranta milia liures li feu estos dies passats lo savi concell de cent; Tenim per molt cert

Idem. idem.

que lo haver acompanyat V. Ex.ª ab sas cartas la que la Ciutat scrigue al Rey n.ᵉ s.ʳ foren part y medi per alcansar aquest favor puix sens dubta ningu degue V. Ex.ª scriurer com ha tant apassionat per las cosas desta Ciutat ab lo amor y fidelitat lo havia servit y que com per estar tan exausta y acabada no podia haver fet la demostratio fora estat de son gust y encara que V. Ex.ª com ha fill della tenia esta obligatio tota via ha aparegut al dit savi Concell de Cent vinguessem ha estimar esta honra com es just y supplicassem a V. Ex.ª las continuas scrivint a sa Mag.ᵈ nos fassa merce de concedirnos lo que per part desta Ciutat nostron embaxador li ha supplicat y te en instructions valentse per asso del que aparexera a V. Ex.ª ser mes convenient y particularment dits medi del s.ʳˢ Conde Duque y Prothonotari que ab tal amparo com lo de V. Ex.ª te per molt cert esta Ciutat alcansara de sa Mag.ᵈ lo que tant desija y tindra las merces que ab tantas veras spera rebrer de la Real ma de V. Mag.ᵈ» A la qual embaxada dit s.ʳ marques de Vilafranca respongue lo seguent, «Obligation mia es servir a la Ciudad como a hijo y natural della: que su Mag.ᵈ haya açetado el servitio de las quarenta mil libras hecho por V. S. no se me ha de atribuir a mi sino a V. S. y fue action de Principe tan Xpiano. como es su Mag.ᵈ y merecen vassallos tan leales a su corona como V. S. Acostumbran los xpianos. offrecer a Dios n.º s.ʳ el coraçon pero V. S. ha offrecido a su Mag.ᵈ coraçon y obras en demostration de lo mucho que le quieren y el servitio no ha sido tan poco que no sea stimable y aunque V. S. no me signifique en particular que quiere suplique a su Mag.ᵈ pero jo como a ladron de casa se lo que a la Ciudad le combiene Prometo a V. S. de hazer por la Ciudad de nuebo como si hasta oy no huviera hecho nada por ella y fuera yo muy ruin hombre a no hazerlo assi por V. S. de quien recibo tanta honra y merced y suplicare a su Mag.ᵈ muy de veras me haga merced de honrrarme en hazer merced a V. S. y lo mismo hare en hazello aoordar al Conde Duque y Prothonotario valgan a la Ciudad como siempre lo han hecho, V. S. se sirva mandarme muchas cosas de su servitio pues sabe el animo amor y volundad con que siempre le he servido y le servire en todo lo que jo pudiere y fuere bueno», E acabada dita embaxada dit s.ʳ marques de Vilafranca los acompanya fins al hort aportant sempre al s.ʳ conceller en cap a la sua ma dreta.

DISSAPTE als XVJ. de dit. — En aquest dia a la tarda tornaren S.ta Madrona y anaren los s.rs Concellers cap quart y quint per estar impedits segon y ters.

Tornada del cos de Sta. Madrona a sa capella.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

DIMARS als XVIIIJ.° de dit. — En aquest die se tingue concell de cent hi tornaren a traurer lo offici del llibre de soltas de la taula per renuntiatio del mag.h s.r Baldiri Miquel Sovias mercader vuy Conceller quart y fonch extret Fran.h Ros mercader.

Oficial del llibre de soltes de la Taula; renunciació. — Nova extracció.

DIJOUS als XXJ. de dit. — En aquest die los s.rs Concellers tots sinch anaren al Studi ha fer la visita general al demati, y al despres dinar hi tornaren per ques dona una cetreda (càtedra) de Theologia.

Studi: visita general. — Càtedra de Theología.

DIUMENGE als XXIIIJ.° de dit. — Die de S.t Joan. — En aquest die hi solia haver cavalcada pero per deliberatio del savi concell de cent esta llevada y aixi noy hague res.

Festa de St. Joan: no's fà cavalcada.

DIMARS als XXVJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de cent hi delibera conforme esta contengut en la ma corrent de las deliberations.

Concell de Cent.

DIMECRES als XXVIJ. de dit. — En aquest dia los s.rs Concellers anaren al studi perques dona una Catedra de lleys.

Studi general: catedra de lleys.

DISSAPTE als XXX. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en cap.

JULIOL

DIUMENGE al primer. — En aquest die y solia haver concell de Cent ordinari y per no ser fets los balansos ques lligen en Concell per esser lo temps curt y acabarse lo mes lo dissapte passat noy hague temps de ferse aquells y axi los S.rs Concellers porrogaren aquell per altre die.

Concell de Cent ordinari; prorrogació.

DIMECRES als IIIJ.° de dit. — En aquest die hi hague concell de cent hi delibera conforme en la ma de las deliberations.

Concell de Cent.

DIJOUS als V. de dit. — En aquest die hi hague juy de prohomens lo qual se feu de la matexa manera se feu a 8. de mars proppassat y del corrent any *1635*. que esta en lo pnt. llibre y fonch per una persona anomenada Joan Abella alias dit Madama dels brassos curs stranger inculpat de haver come-

Juy de prohomens.

sos molts robos axi dins la pnt. Ciutat de Barcelona com fora della hil condemnaren a cent assots y a penjar y acabat dit juy de Prohomens sen tornaren en casa de la Ciutat acompanyats ab algunas atxes per ser hora molt tarda.

Evocació de causa contra la ciutat: contrafacció de Constitucions.

DIVENDRES als VJ. de dit. — En aquest die los s.rs Concellers en exequutio de la deliberatio del savi concell de cent celebrat dimecres als IIIJ.o del corrent enviaren una embaxada als molt Ill.es s.rs diputats del general de Cathalunya la qual reportaren mossen Fran.h Xammar donsell y mossen Joseph Miquel Quintana ciutada als quals acompanyaren micer Pere Antoni Joffreu y micer Fran.h Lauger tots doctors en drets per contenir dita embaxada contrafactions de constitutions la qual es del tenor seguent.

«Molt Ill.es s.rs Diputats.

Lo Sindich de la Ciutat de Barcelona presenta una scriptura e, ho suplicatio al molt R.nt Canceller y noble don Joseph de Josa d.r del Real Concell lo die de 18. de Juny *1635*. en la Ciutat de Gerona contenint que dit molt R.nt Canceller havia decretada una suplicatio donada per Miquel S.t Salvador y altres littis consortes eo per Joan Pujades procurador de aquells los quals supplicaven que pretextu paupertatis et perhorrescentie quia ordinarius civitatis Barchinone non erat potens fos evocada la causa que aportaven a relatio de dit don Joseph de Josa contra la Ciutat de Barcelona y altres littis consortes entenent dit Sindich esser dita decretatio y provisio del dit don Joseph de Josa contra la constitutio primera tit. de evocatio de causas en la qual se statuex que ningu per sguart de perhorrescentia per son adversari allegadora sera en propria vegaria ho ballia a nostre concistori no sie tret e las causas de aquell no sien evocades si donchs la perhorrescentia en altra manera que per sagrament no sera provada e a la dita vegueria o, ballia sircumvehins per una jornada, e fora la nostra cort provada la perhorrescentia en altre manera que per jurament segons es dit etc. Et ibi mas si tota la vegueria o, ballia meritament sera perhorrescent provada la dita perhorrescentia en la manera demunt dita etc. Per quant dit Pujades en dit nom no havia provat la dita perhorrescentia segons la dita constitutio conforme apar ab dita scriptura mes llargament y dits molt R.nt Canceller y don Joseph de Josa tots responguéren ço es dit molt R.nt Canceller queu hou y dit

don Joseph de Josa respongue que per part de Latzer Iglesias en dita causa se ha opposat per via de exceptio dilatoria lo matex que en aquesta requesta ho scriptura se preten y que acude dit Sindich que alli se fara o, provehira lo que li aparexera de justicia y despres a 19. de dit mes de Juny se torna a presentar altra scriptura al dit don Joseph de Josa contenint lo matex del que contenia la primera y de nou lo Sindich de la Ciutat de Bar.^{na} supplicave y requiria lo que fou demanat ab dita suplicatio y respongue que stabat responsis a se die lunæ y vehent dit Sindich que dits molt R.^{nt} Canceller y don Joseph de Josa no havian revocats dits procehiments ni fermat dubte lo dit Sindich de la Ciutat de Bar.^{na} presenta altra scriptura dirigida al Ex.^{im} Loctinent y donada al mag.^{h} micer Fran.^{h} Ferruz decano del Real Concell pera ques declaras lo dit molt R.^{nt} Canceller y dit don Joseph de Josa haver incidit en las penas contengudas en las Generals Constitutions de Cathalunya tit. de observar Constitutions y altres applicables y dita supplicatio fou restituida [a] dit Sindich y en aquella se troban unas lineas a modo de creu de Sta Eularia sens provisio alguna y verbum Puigvert lo que es contra ditas Constitutions p.^{a} tit. de evocatio de causas y la Constitucio Poch valdria tit. de observar Constitu. y axi dita Ciutat de Bar.^{na} representa a V. S. las sobreditas contrafactions y supplica a V. S. sie servit opposarse a la deffensa de ditas Constitutions que a mes de ques de justitia la dita Ciutat ho rebra a singular gratia y merce de la ma de V. S.»

A la qual embaxada lo s.^{r} Bisbe de Barcelona en nom de tot lo concistori respongue: Que per raho de la correspondentia que sempre las dos casas se han tingut los s.^{rs} deputats de molt bona gana serviria[n] a la Ciutat en la ocasio pnt., Pero com la materia corrent tracte de contrafactio de Constitutions que ells farian aiuntar los Assesors de la casa pera quels aconcellen lo que han de fer y lo que dits Assesors los aconcellaran estiga certa sa Senyoria ho posaran en exequutio.

Servey al rey: carta gratulatoria de sa magt.

DISSAPTE als VIJ. de dit. — En aquest die hi hague concell de cent per raho de una carta reberen los s.^{rs} Concellers de sa Mag.^{d} en agrahiment del servey de las 40. milia ₶ ₰ en que la Ciutat ha servit a sa Mag.^{d} y tambe se llegiren los balansos se acostuman de llegir lo primer diumenge de Juliol.

Balansos.

Festa de St. Elm a Sta. Clara.

DIUMENGE als VIIJ. de dit. — En aquest die los s.^{rs} Concellers cap, quart, y quint anaren a la Iglesia de s.^{ta} Clara a

ohir lo offici y sermo de la festa del glorios s.t Elm se celebra en dita Iglesia.

Guerra: lo rey demana dos mil homes pera Perpinyá.— La ciutat no pot acudir a dit servey.

DILLUNS a VIIIJ.° de dit. — En aquest die hi hague concell de cent per raho de una carta reberen de sa Mag.d per mans del s.r don Ramon Calders y Farran Thesorer de sa mag.d en lo pnt. Principat de Cathalunya a ell enviada per lo Ex.im S.r Duch de Cardona Loctinent y Capita general vuy residint en la vila de Perpinya pera que lo dit Loctinent fes provisio per aquellas parts de dita vila ab dos mil soldats y que la Ciutat fes servey a sa Mag.d de aiudar en ferne los que poria per sa part: sobre la qual carta lo dit concell de cent delibera que per estar tant atressada y exausta la pnt. Ciutat no podian acudir al dit servey segons que mes llargament en la deliberatio de dit concell se conte en la ma corrent de la scrivania maior.

DIUMENGE a XV. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Guerra: pregaries en la Seu.

DIMECRES a XVIIJ. de dit. — En aquest die vingue embaxada per dos s.ors canonges de part del molt Ill.e capitol de la seu de Bar.a fent a saber als s.ors concellers com lo diumenge prop vinent tindrien patent lo s.im sacrament en la seu per pregaries de guerras a la qual embaxada respongueren los s.ors concellers que veurien lo fahedor.

Festa de Sta. Margarida: anada dels Sors. Consellers a Moncada.

DIVENDRES a XX. de dit. — En aquest die festa de s.ta Margarida los s.ors concellers tots sinch anaren a Moncada baronia de la çiutat per ser festa de alli en la forma acostumada.

Benvinguda al Sor. Regent del Consell suprèm de Aragó.

DISAPTE a XXJ. de dit. — En aquest die se envia a donar la benvinguda al s.or Regent Bayetula del concell supremo de Arago vingut de la cort de sa mag.d en la pnt. ciutat per fer la visita dels officials reals del pnt. principat de Cathalunya, per medi del s.ors Jaume Bru ciuteda y Miquel Joan Taverner militar de part dels s.ors concellers trobat en lo palau de la s.ta inquisitio.

Festa de Sta. Magdalena.

Deputats y ohidors del General de Cathalunya: extracció.

DIUMENGE a XXIJ. de dit. — En aquest die festa de s.ta Magdalena se feu extractio de deputats y ohidors del general de Cathalunya en la casa de la deputatio per lo trienni corrent en la forma acostumada y foren extrets los seguents.

Fra don Miquel de Alentorn Abat de nra. s.ra de Amer y de Roses.
don Franc.h de Lupia militar.
mossen Pere Prats çiuteda de Girona.
} DIPUTATS.

mossen Enrrich de Alemany sacrista y canonge de la Seu de Vich.
mossen Franc.h Malla y de Conanglell militar.
mossen T. Badaula de Perpinya.
} OHIDORS.

DIMARS a XXIIIJ.° de dit. — En aquest die lo s.or conceller segon y ters anaren per ciutat sercant y regonexent algunes tavernes acompanyats de algunes persones de la vint y quatrena com esta ordenat. Tavernes: regonexement per los Sors. Consellers.

DIVENDRES a XXVIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers feren fer una embaxada al s.or governador per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors y de micer Joan Pere Fontanella la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits la qual es del thenor seguent. Abusos en los molins: embaxada al Sor. Governador.

«Molt Ill.e S.or

Per medi del syndich de la pnt. ciutat se ha suplicat diversas vegades a v. s. fos servit posar remey en los molins y ayguas de aquells per tenir abastada la pnt. ciutat de farines lo mateix se ha suplicat a don Thomas Fontanet lloctinent de la ballia general y al noble don Acasi de Ripoll fiscal de dita ballia general y fins vuy no se ha pogut alcansar lo effecte y si be la pnt. ciutat ha rebut de v. s. moltas merces y ab tant compliment que obliga ferne la deguda stimatio totavia com los s.ors concellers speran lo total remey y remate de v. s. li fan a saber a v. s. la necessitat tant urgent que es stat forsos enviar moltas carretas a Martorell y altres pars per no alterar lo poble ha effecte de fer farines per falta de las ayguas dels molins y alevosia dels moliners qui recusan molrre per la ciutat y molen per particulars composantlos en tres reals per cortera cosa que necessita de gran castich y sobre est exces sia rebuda informacio contra lo balle de las ayguas a culpa de qui provenen estos danys y de altres majorment haventhi molta copia de aygua si aquella es ben distribuida. Perso desijant los s.ors concellers la quietut de la Republica y evitar seditions represen-

tan a v. s. esta urgent necessitat perque en cars se seguis algun moviment y sinistre se llans de veure no ve a culpa sua presehint estas diligentias y en particular representan a v. s. com se speran molts soldats y cada dia entra gent forestera y esta lo perill imminent y per mayor satisfactio de dits s.ors concellers han delliberat se donas a v. s. la pnt. embaxada en scrits supplicant ab moltas veras sie servit exir al reparo de tants danys irreparables.»

A la qual embaxada respongue lo s.or governador que ell havie fet totes les diligenties possibles per raho de dit negossi axi ab lo s.or don Thomas Fontanet com ab lo s.or micer Xammar y continuarie en fer los bons officis porie axi si acars ere menester en sa persona se offerie anarhi per beneffici de la çiutat y que sabessen lo que los moliners tenien obligacio forsosa de molrre cada die perque sabut tot lo demes se pogues molrre per compte de la çiutat offerintse en fer tot lo que fos beneffici de la pnt. çiutat.

Ceremonial: questio de precedencies ab lo Capitol de la Seu.

Dit die vingueren en casa la ciutat lo s.or Franc.h Xammar y Joseph Miquel Quintana los quals digueren als s.ors concellers com lo die antes lo s.r bisbe los havia enviats a sercar y los havia dit diguessen als s.ors concellers com fins hara per part del molt Ill.e capitol de la seu de dita ciutat no havie obtinguda resposta del negossi de las precedentias entre la çiutat y lo dit capitol la qual pochs dies havia li havian enviada en un paper de part de dit capitol e que axi lo dit s.or bisbe havie enviat a sercarlos per tractar dit negossi als quals havia donada raho del contengut en dit paper pera que aserca de aquell los s.ors concellers fossen servits delliberar lo fahedor. A les quals coses respongueren los s.ors concellers que besaven les mans a sa S.a per tanta merce y que ho proposarien al savi concell de cent y que de la llur determinacio ne farian sabidor a sa S.a

Festa de Sta. Marta.

Diumenge a XXVIIIJ.o de dit. — Festa de S.ta Martra. — En aquest die tres dels s.ors concellers anaren en dita iglesia en la forma solita.

Ceremonial: seguexen los debats ab lo Capitol de la Seu.

Dilluns a XXX. de dit. — Se tingue concell de cent en lo qual se proposa y legí lo dit paper del s.or bisbe lo qual es del tenor seguent.

«Lo capitol y canonges desta iglesia de v. s. stiman la merce v. s. los fa en voler se compongan les differentias son

entre la ciutat y dit capitol acerca de algunas çerimonias y preheminencias, y stiman los fes a saber la resolutio, que lo savi concell de cent prengue a 5. de Juny prop passat, y en conformitat desta merce, diuen que gustaran se tracten y se assenten ditas differencias, y que pera tractarlas anomenaran a dos capitulars, ab que la primera junta sie en la seu, com se tracta y se assenta ab concentiment y de conformitat de dita ciutat y capitol lo primer de mars 1628. quant concorregueren unas differencias entre lo s.or duch de Cardona y bras militar y dita ciutat y capitol se posaren per medianers, y fonch que la primera junta fos en la seu y la altra en casa de la ciutat y que de sta manera anassen alternatim, no obstant que fins a les hores may los de dita ciutat havian reparat en venir sempre en la seu.»

Sobre lo qual paper fonch per lo dit concell delliberat que per dos cavallers ciuteda y militar se fes embaxada al s.or bisbe representantli ab ella com la çiutat te per molt assentat de que la primera conferentia fos en la casa de la çiutat y no en la seu com sempre se ha acostumat altrament que la ciutat volent lo capitol lo contrari se exia del tracte segons que mes llargament en la delliberacio de dit concell de çent se conte en la ma corrent de la scrivania mayor.

DIMARS a XXXJ. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

AGOST

DIMECRES lo primer. — En aquest die los s.ors concellers feren fer una embaxada al s.or duch de Fernandina marques de Vilafranca per medi dels s.ors Luys Lull y de Boxadors militar y Franc.h Bru ciuteda la qual apres de haverley donada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

Aprehenció de mercaderies a un genovès ciutadà de Barcelona, per lo Capità general de les galeres de Espanya: protesta de la ciutat.

✠

«Ex.im senyor.

Los molts Ill.es ss. Consellers de la pnt. Ciutat de Barçelona tenen noticia que V. Ex.a com ha Capita general de las Galeras de Espanya ha feta apprehencio de unas mercaderias de Joan Batista Correja genoves ciuteda de aquesta Ciutat de

Bar.[na] ja arribades en lo moll de la dita pnt. Ciutat ab una Pollaca per ocasio segons se diu de la prohibicio de comerç del Regne de França feta per la Mag.[t] del Rey nre. s.[r] no obstant que les dites mercaderies no sien com no son de francesos ni anassen en França, y per conseguent fora de la dita prohibicio com aquella no conste sia publicada per edictes en aquesta Ciutat de Bar.[na] y com estigan certificats dits ss. Consellers que la dita apprehensio per V. Ex.[a] feta de las ditas robas, mercaderias, y barca son de personas que de ninguna manera son del dit Regne de França y axi no estar compresas a la dita prohibicio may publicada y axi mateix en cas la dita apprehensio se pogues sustentar lo que nos creu, es cert que la jurisdictio de V. Ex.[a] no se esten al cas pnt. per excersirse dins los limits de la lochtinencia y Capitania general de aquestos Principat y Comptats que de pnt. per titol y privilegi de la Mag.[t] del Rey nostron s.[r] resideixen en la persona del lochtinent y Capita general del Rey nostron s.[r] la qual no pot en un mateix temps ser excercida en raho de Capitania general per V. Ex.[a] dins los limits ja dits y no puga ni dega tenir loch sens expressa y notoria contrafactio de les generals constitucions privilegis y demes drets de aquesta Provincia ab les quals esta prohibit excercir jurisdictio en los Provincials y bens llurs com ho prohibeix expressament la Constitucio 7. tit. de officis de Alcayts y Capitans ab la qual se prohibeix als Capitans de Guerra axi generals com particulars lo us de jurisdictio si no es en los casos que per dret, o, Constitucio los es permes los qual nos comprenen en lo fet pnt. Encontren tambe los procehiments de V. Ex.[a] ab la Consti. 7. tit. que novells officials no sian posats ab la qual esta prohibida creacio de nous officials ab qual sevol nom que sian nomenats disposant ser hagudes per privades persones, y que no sian obeyts ab res. Contravenen axi be dits procehiments de V. Ex.[a] ab la consti. p.[a] tit. de Comersis y ab la consti. 3. de les corts del any 1599. ab les quals Constitucions esta permes a totom en lo pnt. Principat per mar y per terra lo libero comers de mercaderies y altres coses. Repugnan tambe ab los Capitols 84. 85. y 86. del privilegi *recognoverunt proceres* del serenissim Rey don Pedro terç ab los quals esta permes als ciutadans de Bar.[na] lo portar y embiar mercaderias ab naus, barcas, y altres vaxells alli ahont los apar sens que sels puga fer impediment algu.

De hont resulta que la apprehencio feta per V. Ex.ª de les dites mercaderies encontra com dit es ab dites constitucions y privilegis axi en raho del deffecte de jurisdictio dalt dit, com en orde a les dites mercaderies, les quals per ser de Ciuteda de Bar.ⁿª no poden ser appreses ni detengudes sens la dita contrafactio de dites constitucions y privilegis y dany notable de dit Correja y encara de tots los demes Ciutedans y poblats de aquesta Ciutat y Principat, y sia de obligacio del carrech de dits SS. Consellers ab tots los medis possibles exir a la deffensa de dits privilegis y demes drets procurant ab totas veras lo reparo de aquells, per que no cesse lo libero comerç ab totas las nacions del mon, Supplican perço dits SS. Consellers extrajuditialment sia V. Ex.ª servit manar restituyr dites mercaderies a dit Correja de qui son estades appreses que dits SS. Consellers rebran merçe molt singular y qual se prometten de la ma de V. Ex.ª representant dits SS. Consellers a V. Ex.ª que altrament auran de acudir á la obligacio de son carrech per los remeys que mes apareixera convenir per la salvetat de dites Constitucions privilegis y altres drets de dits Principat y Comptats.»

A la qual embaxada respongue sa Ex.ª «que se maravillave mucho de la çiudad por star en tiempo de pretender alcansar mercedes de su mag.ᵈ por el servicio que la ciudad le ha echo de las quarenyta mil libras se pusiesse en esto y que esto el lo hasia por orden de su mag.ᵈ y por convenir assi ha su servicio y por haserse assi en Francia y haverse publiçado guerra en Francia y Spanya y que el sabia muy bien y constava en processo que esse hombre queria embiar las mercaderias en Francia en Marcella y que en lo demas de los tribunales el no se ponia que esso lo dexava y remitia ha su mag.ᵈ»

DIJOUS a IJ. de dit. — En aquest die los s.ᵒʳˢ concellers inseguint la delliberacio del concell de çent çelebrat a 30. del passat feren fer dita embaxada al s.ᵒʳ bisbe de Bar.ª donantli raho ab aquella del contengut en dita y precalendada delliberacio. A la qual embaxada respongue sa S.ª que hauria molt gustat que estas differentias se fossen compostes entre la ciutat y capitol molt ha gust de las pars pero que com lo capitol stave en sa pretentio conforme en lo paper enviat als s.ᵒʳˢ concellers dubtave se pogues concordar empero que ell ho veurie. Ceremonial: questió ab lo Capitol de la Seu.

Dit die vingue en la casa de la çiutat mossen Joan Boher

Visita general dels Oficials reals de Cathalunya.

scriva de manament de sa mag.^{d} y secretari del s.^{or} Regent Bayetula del supremo concell de Arago y vesitador general per la visita general dels officials Reals del pnt. principat de Cathalunya lo qual era arribat de la cort de sa mag.^{d} en la pnt. ciutat y tornat de la vila de Perpinya ha hont stave lo s.^{or} virrey lo qual secretari dona una carta del·Rey nre. s.^{or} als s.^{ors} concellers de part del dit s.^{or} Regent fentlos a saber la dita visita y que la ciutat volgues fer ab ella lo que ab altras vesitas havia acostumat fer ab grans cortesies y compliments que feu dit secretari de part de dit s.^{or} Regent als s.^{ors} concellers molt honrrosos.

Idem.

Dit die y al cap de un rato los s.^{ors} concellers enviaren a Jaume Agramunt son secretari en casa del dit s.^{or} Regent Bayetula trobat en lo palau de la s.^{ta} inquisitio pera dirli com los s.^{ors} concellers stimaven molt al s.^{or} Regent la merce los havia feta y que la çiutat acudiria ab moltes veres a sa deguda obligacio fent tambe lo dit secretari de part dels s.^{ors} concellers molts compliments y cortesies honrroses al dit s.^{or} Regent.

Enhorabona als Sors. Deputats y Ohidors novament extrets.

Dit die los s.^{ors} concellers en conçideratio de la correspondentia molt gran se tenen la una casa de la ciutat y deputatio feren fer una embaxada als s.^{ors} deputats y ohidors del general de Cathalunya novament extrets per medi dels s.^{ors} Franc.^{h} Xammar militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda donant los la nora buena de la nova extractio y tant bona sort de diputats y ohidors del general de Cathalunya ab molts grans cortesies y compliments per part de la çiutat y encontinent de part de dits s.^{ors} diputats y ohidors vingueren en la pnt. casa de la ciutat los s.^{ors} don Pedro Aymerich y don Vicents Magarola ab los mateixos compliments y cortesies als s.^{ors} concellers.

Festa de St. Domingo.

DISAPTE a IIIJ.° de dit. — En aquest die festa del glorios s.^{t} Domingo tres dels s.^{ors} concellers anaren ha oir lo offici en dit monestir y stigueren assentats en les cadires del cor a la part del Evangeli.

Contencions entre la ciutat y lo Capitol de la Seu: tramesa d'Embaxador a Roma.

DILLUNS a VJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual entre altres coses se dellibera que per raho dels negossis y contentions susçitades entre la ciutat y lo capitol se envias per tota la pnt. setmana en Roma lo embaxador dies fa extret qui es mossen Bertran Desvall ciuteda honrrat de Bar.^{a} donantli per dit effecte los papers y instructions necessaries segons que mes llargament estes y altres coses en la dita

delliberacio de dit concell de çent en la scrivania mayor de la pnt. casa se contenen.

Malaltía del Sor. Conseller ters.

Dit die entenent los s.ors concellers que lo s.or Miquel Mora çiuteda honrrat de Bar.a conceller ters de dita çiutat stave desganat en lo llit ordenaren a Hieronym Sabata notari de Bar.a Scriva Racional de la pnt. casa continuas cada die en anarlo ha visitar y saber de sa salut y desgana de part dels s.ors concellers.

Patronat de la Purísima Concepció y St. Ramon de Penyafort: embaxada al Sor. Bisbe.

DIJOUS a VIIIJ.o de dit. — En aquest die los s.ors concellers feren una embaxada al s.or bisbe de Bar.a per medi dels s.ors Franc.h Xammar militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.e y R.im S.or

La devocio que tota esta çiutat y provincia te a Maria s.ma ab titol de sa inmaculada conceptio y veurer lo quant sa s.ma festivitat es venerada de la qual parlen molt extensament les constitutions generals de Cathalunya y les merces tant continuades que de sa s.ma ma reben sos devots, y axi mateix los miracles que de continuo obra sa divina mag.d ha intercessio del glorios s.t Ramon de Penyafort lo estar son sagrat cos en la iglesia del monastir de predicadors de la pnt. çiutat lo haver aportat a ella quant miraculosament vingue sobre sos s.ts Abits desde Mallorca y finalment lo esser natural de aquesta ciutat la ha moguda ha devocio de elegirlos entre sos patrons y advocats, y conformantse lo savi concell de çent desta mateixa çiutat ab lo decret fet per la sagrada congregatio dels ritus en la curia Romana ab concentiment de nre. s.im papa Urba octau sobre la electio de patrons fet a 23. de mars 1630. pera poder obtenir la electio de Maria s.ma en aqueix nom y del glorios s.t Ramon de Penyafort entre sos patrons a 6. del corrent convocat y congregat dit concell en la forma acostumada les persones dell donant los vots per scrutini y axi secrets com disposa dit decret, dellibera dit concell nemine discrepante se fes tant s.ta petitio de electio, y que com disposa dit decret anas acompanyada del concentiment de v.a s.a y clero desta çiutat a qui supplicassem com supplicam sie servit tenir a bé de aplaudir a cosa tant pia y cohoperar ab esta çiutat intercedint ab sa Beatitut pera que sie servit ab son bulleto concedir esta electio,

que a mes de que en asso fara v.^{a} s.^{a} molt gran servey a la verge purissima y al glorios s.^{t} esta ciutat ho rebra ha molt particular merce de v.^{a} s.^{a}»

A la qual embaxada respongue sa s.^{a} «que el lo trataria con las personas y comissarios ja para este negossio nombrados ansi por su parte como del cabildo desta s.^{ta} iglesia pero que dudava que se habria tambien menester el concentimiento del clero que entendia que ansi lo queria su santidad y que assi el lo veria y haria todos los buenos officios que ha su parte tocaren porque el lo deseava muy mucho tanto como la çiudad.»

Embaxada als Sors. Deputats sobre lo mateix.

Dit die se feu altra embaxada per los mateixos s.^{ors} embaxadors als molt Ill.^{es} s.^{ors} deputats y ohidors del general de Cathalunya com la dalt dita del s.^{or} bisbe de Bar.^{a} A la qual embaxada respongue lo dit molt Ill.^{e} capitol que ells no staven molt al cap de aquest negossi y que pera dasso tenian ia persones anomenades y ab lo s.^{or} bisbe y que les farian aiuntar y ho veurian y tractarian y ne tornarian resposta als s.^{ors} concellers.

Embaxada als Sors. Deputats.

Dit die se feu altra embaxada per los dits als s.^{ors} deputats y ohidors del general de Cathalunya per medi dels dits mateixos s.^{ors} embaxadors la qual apres de haverla explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{es} S.^{ors}

A 6. del corrent reberen los s.^{ors} concellers la embaxada foren servits v. s.^{a} ferlos y ab ella molt particular merce pus veren la dispositio tenen v.^{as} s.^{as} en fer merce a esta ciutat en tot lo que sie son beneffici per part de la qual offerexen a v. s.^{as} la mateixa conformitat y correspondentia com sempre la han tinguda estas dos casas y suplica a v. s.^{as} sien servits fer merce a Bar.^{a} en continuar aquelles com ho speran axi de v. s.^{a}»

La qual embaxada reberen los s.^{ors} diputats y ohidors ab molt gran aplauso ab moltes cortesies y compliments honrrosos pera los s.^{ors} concellers y pnt. çiutat.

Visita dels Sors. Consellers al Sor. Conseller ters, malalt.

DISAPTE a XJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers anaren en forma de çiutat ab les insignies consulars acompanyats dels officials de la casa lo despres dinar a les sis hores a visitar lo s.^{or} Miquel Mora ciuteda honrrat de Bar.^{a} lo any pnt.

conceller ters de dita çiutat qui havie ia alguns dies stave desganat en lo llit en sa casa devant la marina.

Festa de Sta. Clara: visita dels Sors. Consellers al Monastir.

DIUMENGE a XIJ. de dit. — Festa de s.ta Clara. — En aquest die los s.ors concellers anaren lo demati a les nous hores en dita iglesia de s.ta Clara ha oir lo offici y primerament arribant alli entraren dins la iglesia y alli feren oracio devant lo altar mayor y feta oracio sen puiaren dalt a la porteria del monestir y entrats que foren dins dit monestir los isque a rebrer la s.ra priora ab altres senyores monges per star de mala gana en lo llit la s.ra Abadessa y la dita s.ra priora se posa a la ma squerra del s.or conceller en cap y les altres s.ores monges acompanyant los altres s.ors concellers y ans de ninguna cosa los dits s.ors concellers entraren ha visitar la dita s.ra Abadessa en son aposiento ha hont stave desganada en lo llit y alli stigueren assentats per un rato ab ses cadires de repos y apres despedintse de dita visita sen anaren en lo cor y alli stigueren assentats a les matexes cadires del cor la hu al costat del altre y la dita s.ra priora encontinent apres del s.or conceller quint y alli ohiren lo offici y acabat aquell sercaren lo monestir y sercat sen tornaren ha exir per dita porteria y ab lo mateix acompanyament.

Patronat de la Puríssima Concepció y St. Ramon de Penyafort.

DILLUNS a XIIJ. de dit. — En aquest die los s.ors Franc.h Xammar militar y Joseph Miquel Quintana ciuteda feren relacio als s.ors concellers com eren stats enviats ha sercar y demanar per lo s.or bisbe de Bar.a als quals digue com havia vist y mirat lo negossi del patronat de la conceptio de nra. s.ra y de s.t Ramon de Penyafort demana la pnt. ciutat a sa sa.d E que axi la ciutat fos servida enviarli la delliberacio del concell de cent y al peu de aquella la petitio en llati per que tingut axo lo s.or bisbe posarie al peu sa lloatio y approbatio y fentse de eixa manera la s.ta congregatio del Ritos mana: sa mag.d tambe se enten posara al peu della son decret y sa s.d concedira la gracia que la ciutat li demana per lo negossi dalt dit.

Mort del Verguer del Sor. Conceller en cap.

Dit die mori Pau Amell verguer del s.or conceller en cap en la mateixa casa de la çiutat ha hont stave y se tingueren tres dies ubertas sols les dos portalletas de dita casa y se li feren dir per sa anima les 25. missas en la capella de dita casa com es costum: anima eius requiescat in paçe.

Festa de Nra. Dona en la Seu: los Sors. Consellers

DIMECRES a XV. de dit. — En aquest die festa de nra. s.ra los s.ors concellers no anaren a la seu per starne privats per lo concell de çent sino que la ciutat hi envia la musica y los

no hi van per estarne privats.

brandons de plata y lo talem de la çiutat per la proffesso se fa acabat lo offici y aportaren les vares de aquell capellans de la seu ab capes.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Festa de St. Roch.

DIJOUS a XVJ. de dit. — En aquest die festa de s.t Roch los s.ors concellers anaren lo demati a las set hores ab sos promens ab la musica devant del porxo de s.t Jaume en la iglesia de s.t Roch fora lo portal nou y al pati de dita iglesia a la creu que alli es los isqueren a rebrer los canonges de s.ta Anna y los acompanyaren fins devant del altar posantse cada canonge entre un s.or conceller y prom en lo mig com es axi costum quiscun any y alli ohiren lo offici los s.ors concellers y promens al altar maior assentats ab los banchs vanovats de vellut carmesi de la ciutat a la part del Evangeli lo qual offici digue lo canonge Bohigues de s.ta Anna y al donar la pau la dona als s.ors concellers lo s.or canonge Sbert de s.ta Anna qui feu de diaca en dit offici y acabat aquell ab lo mateix acompanyament y musica sen tornaren en dita plassa de s.t Jaume.

Embaxada al Duch de Fernandina sobre les mercès que la ciutat esperava del rey:

DIMARS a XXJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers feren una embaxada al s.or duch de Fernandina marques de Vilafranca per medi dels s.ors Franc.h Bru ciuteda y Joan Franc.h de Vergos militar al qual digueren: «Ex.im s.or: Franc.h Bru y Joan Franc.h de Vergos en exequtio de la delliberacio del savi concell y de orde dels s.ors concellers son anats ab embaxada al s.or marques de Vilafranca y li han representat de part de la ciutat lo desconsuelo que v.a s.a te de veurer allergarse tant les merces que sta sperant de la Real ma de sa mag.d per medi y intercessio de sa Ex.a maiorment hara vehentlo de partida y no sabent quant tornaria si be confiava que prest y que no desijant apartarse un punt del gust y concell de sa Ex.a lo suplicava los advertis y digues lo que en aquesta sa absentia li aparexia que devia v. s.a fer tant en la cort de sa mag.d per medi de son embaxador com tambe assi que no pensava apartarse un punt del parer y voluntat de sa Ex.a en qui teniem posades totas nostras confiansas y emparo» : respongue que no desconfiassem ni pensasem que nons havia de ser stimat y regonegut lo servey que la ciutat havia fet ha sa mag.d y que la causa de la tardansa era lo que ja nosaltres nos sabiem pero que lo Rey nre. s.or seria prest en sta ciutat y sabia

molt be que stava al proposit de fer moltas honrras y merçes a la ciutat de la qual confiava molt que sa Ex.ª tornaria prest y nos seria company aiudador y velador perpetuo y que lo que mes nos podia dir y aconcellar per lo amor quens tenia que per cosas de poca importantia no volguessem desgustar a nostron Rey y s.ºʳ ni borrar la finesa del servey que la çiutat havia fet a sa mag.ᵈ del qual y de tota la cort era stat tant ben vist y rebut y a la postre que diguessem a v.ª s.ª que si per son medi sera ere (sic) fet nos ho tenia molt ben merescut perque ell en cosas que ia sabien y altres que nou sabien se ere mostrat gran deffensor y protector de aquesta ciutat lo que continuarie sempre sens faltarnos may en tot allo que no se apartas ni contradigues al servey de sa mag.ᵈ

DIVENDRES a XXIIIJ.º de dit. — En aquest die per medi dels dalt dits embaxadors se feu embaxada al s.ºʳ duch de Fernandina marques de Vilafranca de part dels s.ºʳˢ concellers pera soplicarlo volgues fer merce ha sta ciutat attes les galeres staven de partida donar embarcatio a la persona del s.ºʳ Bertran Desvall çiuteda honrrat de Bar.ª qui va per embaxador de sta ciutat en la cort Romana y tambe algunes cartas de favor axi de alguns dels s.ºʳˢ cardenals com tambe del embaxador de Spanya y de altres a qui aparegues a sa Ex.ª convenir. A les quals cosas respongue sa Ex.ª: «Ja lo que me disen lo tenia yo pensado y lo hare con muy grande cumplimiento lo uno y lo otro por lo mucho que quiero a la çiudad y a sus cosas.»

Embaxador de la ciutat a la Cort romana: partida en les galeres d'Espanya.

DIMARS a XXVIIJ. de dit. — En aquest die vingueren en la pnt. casa com ha convidats de part dels s.ºʳˢ concellers los pares guardians dels monastirs de Monte Calvari de s.ᵗª Eulalia de Sarria y de s.ᵗª Madrona als quals per los dits s.ºʳˢ concellers fonch consultat si ells trobaven ninguna difficultat en cars los s.ºʳˢ concellers los soplicassen volguessen ser servits de apportar ab proffesso lo cors de s.ᵗª Madrona en la iglesia ha hont volrrien los s.ºʳˢ concellers per la gran necessitat de aygua y havie sens interventio del R.ⁱᵐ bisbe ni capitol de la seu de Bar.ª per raho de la contentio aserca de las precedentias entre la çiutat y lo dit capitol. A la qual consulta respongueren los dits pares guardians que en lo que tocave a ells de molt bonissima gana y ab molt gran voluntat servirien a la çiutat per les moltas rahons los incumbian ha ferho pero q̃ue com en asso podien incorrer ab alguna excomunio del s.ºʳ bisbe per ser pre-

Consulta als monastirs, sobre 'l fer professons de pregaries d'aygua, sens intervenció del Sor. Bisbe y Capitol de la Seu.

lat que ells ho veurian y tractarian en casa aquella tarda y lo endema tornarian en la pnt. casa ab la resolutio.

Idem.

DIMECRES a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die demati a les deu hores tornaren en la pnt. casa los dits pares guardians los quals digueren als s.ors concellers que ells staven promptas y aparellats en fer lo que los s.ors concellers los manaven ab que fossen servits sa s.a manar fer convidar alguns pares Theolechs pera consultarlos lo dit fet pera que aconsellantho ells ho farien de molt bonissima gana.

Idem.: parer contrari dels Pares theòlechs.

Dit die despres dinar a les tres hores apres de ser stats avisats vingueren en la pnt. casa los pares priors y guardians de las quatre ordens mendicans y dels caputxins quiscu ab un pare Theolech als quals per los s.ors concellers fonch consultat lo dit cars a la qual consulta fonch per ells aconsellat que en manera alguna se podien fer proffessons algunes fora de llurs iglesias sens expressa licentia del s.or Bisbe com ha prelat perque altrament eren tots de parer incorrerian ab algunes censuras y excomunications pero que lo que ells podian fer era fer proffessons per dins casa y anar tambe en s.ta Madrona sens creu ni cristho y fer alli algunes pregarias y devocions per servir a la çiutat y per la necessitat tant urgent de aygua (1).

DIVENDRES a XXXJ. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

SETEMBRE

Pregaries d'aygua en lo monastir de Sta. Catherina.

DIUMENGE a IJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers anaren lo demati a les nou hores acompanyats dels officials de la casa en la iglesia y monestir de s.ta Catherina martyr del orde de predicadors ha oir lo offici lo qual ohiren assentats ab ses cadiras de vellut carmesi y coxins del mateix a la part del Evangeli al altar maior y acabat aquell se feu proffesso per los pares de dit monastir per les claustres y capella de s.t Ramon de Penyafort per pregaries de aygua y asso se feu inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat lo die de air ab vot y parer de la dotsena sobre asso feta y es de advertir que al entrar y exir de dita iglesia isqueran a rebrer los s.ors conce-

---

(1) Véjanse en l' Apèndix XIV.ᵉ los parers donats per los Pares Caputxins.

llers molts pares de dit monastir al pati de dita iglesia fent moltas cortesias y compliments als s.ors concellers.

Idem. en lo de St. Francesch.

DILLUNS a IIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la dita delliberacio anaren lo demati a la dita hora ha oir tambe lo offici acompanyats tambe dels officials de la casa al monastir de s.t Franc.h y al entrar per la primera porta del pati isque tot lo convent fins al pare guardia a rebrer los s.ors concellers: digues lo offici ab molta solempnitat a cant de orgue a tres cors lo qual ohiren assentats com lo die antes y al donar la pau la dona lo diaca y lo die de air tambe al s.or conceller en cap y lo s.or conceller en cap als demes s.ors concellers y acabat lo offici se feu tambe proffesso per ditas pregarias de aygua com lo die antes y anantsen los s.ors concellers los torna acompanyar tot lo dit convent y pare guardia fins al mateix lloch que fonch cosa de veurer y molt honrrosa.

Idem. en lo de St. Agustí.

DIMARS a IIIJ.o de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la dita delliberacio anaren lo demati a la dita hora ha oir tambe lo offici acompanyats tambe dels officials de la casa al monastir de s.t Agusti per dit effecte: feu se tambe com lo die antes del mateix modo.

Idem. en lo del Carme.

DIMECRES a V. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la dita delliberacio anaren lo demati a la dita hora ha oir tambe lo offici en lo monastir de nra. s.ra del Carme per dit effecte: feu se tambe com los dies de atras del mateix modo.

Idem. en lo de Sta. Madrona.

DIJOUS a VJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la dita delliberacio se aiuntaren lo demati a les sis hores en la casa de la çiutat y de alli ab la musica devant de tabals trompetas y menestrils acompanyats dels officials de la casa anaren en la iglesia de s.ta Madrona en la montanya de Monjuych e arribats alli se feu proffesso per los pares caputxins de Monte Calvari de s.ta Eulalia de Sarria y de dit monastir de s.ta Madrona ab la cantoria de cant de orgue dels pares de s.t Franc.h ab molta lluminaria per lo entorn de la iglesia tant solament apportant en ella lo cors de dita s.ta Madrona per dita necessitat de pregarias de aygua y los s.ors concellers ab sos promens cavallers aportaren les vares del talem en dita proffesso y acabada la proffesso se deposita lo dit cors de dita s.ta sobre lo altar patent per star alli alguns dies y se digue alli un offici molt solempne a cant de orgue ha tres cors per los dits pares de s.t Franc.h y al donar la pau la dona lo diaca al s.or

conceller en cap y lo dit s.^{or} conceller als demes s.^{ors} concellers y los dits s.^{ors} concellers se restaren alli tot lo die y a la tarda y hague solempnes vespres y molta musica y molt concurs de gent y al tart sen tornaren los s.^{ors} concellers ab la mateixa musica y acompanyament de officials en la mateixa casa de la çiutat.

Idem. en lo de la Mercè.

DIVENDRES a VIJ. de dit. — En aquest die demati a les nou hores los s.^{ors} concellers inseguint la dita delliberacio anaren en la iglesia del monastir de nra. s.^{ra} de la Merçe ha oir tambe lo offici per dit effecte: feuse tambe com los dies atras del mateix modo.

Agavelladors d'ordis y civades: quexa dels Sors. Consellers al Tresorer real.

Dit die Steve Gilabert Bruniquer notari de Bar.^{a} y syndich de la pnt. ciutat refferi als s.^{ors} concellers com de part sua se ere conferit en casa del s.^{or} don Ramon Calders y Ferran thesorer de sa mag.^{d} en lo pnt. principat de Cathalunya pera dirli com los s.^{ors} concellers volent donar forma a les provisions ordinaries axi de blats ordis y sivades com altres per la vinguda de sa Real mag.^{d} e que com era vingut a notitia dels s.^{ors} concellers que hi hauria algunes persones que agaballaven alguns ordis y sivades en tant que no posanthi lo degut remey seria impossiblitar poder fer ditas provisions y que lo dit s.^{or} thesorer li havia dit que feyan molt be los s.^{ors} concellers en ferley a saber y que ell procurarie en fer les diligentias possibles en veurer ditas cosas y que hi manarie posar lo degut remey y que axi mateix si los s.^{ors} concellers sabien cosa alguna particular ley fessan tambe a saber quen rebria molta merçe.

Vespres de la Nativitat de Nra. Dona en la Llotja.

Dit die despres dinar a les quatre hores los s.^{ors} concellers acompanyats dels officials de la casa anaren en la lonia ha oir les vespres per la vigilia de la festa de la nathivitat de nra. S.^{ra} les quals ohiren assentats ab ses cadiras y coxins de vellut carmesi a la part del Evangeli y al entrar y exir de la lonia los isqueren a rebrer los consols de aquella acompanyats de molts mercaders com es costum.

Festa de la Nativitat de Nra. Dona en la Llotja.

DISAPTE a VIIJ. de dit. — En aquest die festa de la nathivitat de nra. S.^{ra} los s.^{ors} concellers anaren lo demati a les nou hores acompanyats dels officials de la casa en la lonia ha oir lo offici de dita festa y al entrar de aquella los tornaren ha exir a rebrer los dits consols ab molts mercaders y los acompanyaren fins a les grades del altar y alli se assentaren los s.^{ors} concellers alt altar maior ab les matexes cadires y coxins del die de air a

la part del evangeli y al cap de una stona arriba lo s.^{or} governador al qual isqueren a rebrer los dits consols y mercaders a las portas de las reixas y lo acompanyaren fins al peu de las gradas del altar ha hont lo reberan los s.^{ors} concellers y puiant dalt en lo dit altar se assentaren tots ab ses cadires dalt ditas a la mateixa part ço es lo s.^{or} governador a la ma dreta del s.^{or} conceller en cap no tenint les hores los s.^{ors} concellers coxi algu stant alli pnt. lo s.^{or} governador sino lo dit s.^{or} governador una almoadilla devant sos peus: digueren lo offici lo canonge Llussia capella del palau de la comptessa y dos altres capellans particulars los quals stigueren assentats a la part de la Epistola ab un banch vanovat de vermell y al donar la pau la dona lo diaca al s.^{or} governador y lo s.^{or} governador al s.^{or} conceller en cap y lo s.^{or} conceller en cap als demes s.^{ors} concellers y acabat lo offici sen ana primer lo dit s.^{or} governador acompanyantlo los s.^{ors} concellers fins baig a la darrera grada del altar y de alli lo acompanyaren los consols y mercaders de la lonia ha fer oracio en la capella del ort de aquella y de alli fins a la porta del ort de dita lonia y apres sen anaren los s.^{ors} concellers acompanyantlos tambe los consols y mercaders de la lonia tambe a la dita capella del ort ha fer oracio y apres fins a la porta del dit ort.

DILLUNS a X. de dit. — En aquest die despres dinar a les quatre hores los pares de s.^{ta} Catherina del orde de prehicadors sens cristho ni creu anaren a la iglesia de s.^{ta} Madrona dalt en la montanya de Monjuych per pregarics de aygua y haguey alli molt concurs de gent haventlosho demanat per part de la çiutat. Pregaries d' aygua al monastir de Sta. Madrona.

DIMARS a XJ. de dit. — En aquest die ha dita hora anaren tambe en dita iglesia de s.^{ta} Madrona per dita neçessitat los pares del monastir de s.^{t} Franc.^{h} y haguey tambe molt concurs de gent y anaren tambe com los del die antes. Idem.

DIMECRES a XIJ. de dit. — En aquest die ha dita hora anaren tambe en dita iglesia de s.^{ta} Madrona per dita necessitat los pares del monastir de s.^{t} Agusti y haguey tambe molt concurs de gent y anaren tambe com los demes acceptat quey anaren molts peregrins y peregrinas en numero de mes de çent aportant entre ells uns cristhos petits. Idem.

DIJOUS a XIIJ. de dit. — En aquest die ha dita hora anaren tambe en dita iglesia de s.^{ta} Madrona per dita necessitat los Idem.

pares del monastir de nra. s.ra del Carme: haguey tambe molt concurs de gent y anaren com los demes.

Idem. DIVENDRES a XIIIJ.° de dit. — En aquest die ha dita hora anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona per dita necessitat los pares de nra. s.ra de la Merçe: haguey tambe molt concurs de gent y anaren com los demes.

Idem. DISAPTE a XV. de dit. — En aquest die ha dita hora anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona per dita necessitat los pares de s.ma Trinitat: haguey tambe molt concurs de gent y anaren com los demes.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Idem. DIUMENGE a XVJ. de dit. — En aquest die anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona per dita necessitat de aygua los pares de s.t Fran.co de Paula: haguey tambe molt concurs de gent y anaren tambe ab la forma de altres monestirs.

Idem. DILLUNS a XVIJ. de dit. — En aquest die anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona per dita neçessitat los pares caputxins de Monte Calvari: haguey tambe molt concurs de gent com los altres dies.

Idem. DIMARS a XVIIJ. de dit. — En aquest die anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona per dita neçessitat los pares del Bon succes: haguey tambe molt concurs de gent com los altres dies.

Idem. DIMECRES a XVIIIJ.° de dit. — En aquest die anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona per dita neçessitat los pares descalsos de s.t Joseph: haguey tambe molt concurs de gent com altres dies y en la nit plogue un poch.

Idem. DIJOUS a XX. de dit. — En aquest die anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona los pares descalsos de s.ta Monica per dita necessitat: haguey tambe molt concurs de gent com los altres dies.

Idem. DIJOUS a XXVIJ. de dit. — En aquest die havent primer enviat per lo syndich de la pnt. ciutat axi a la parrochia de s.ta Maria de la mar com demes altres parroquies de dita çiutat precehint delliberacio dels s.ors concellers ab vot y parer de la dotzena pera dasso nomenada segons que llargament se conte en la ma corrent en la scrivania mayor de la pnt. casa, pera soplicarlos de part dels s.ors concellers volguessen ser servits fer algunes píes devotions y pregaries a ells ben vistes per la tant

gran y urgent neçessitat de aygua y com per los s.ors obrers y alguns dels benefficiats en nom de la comunitat y parroquia de s.ta Maria de la mar se fos anat al s.or bisbe de Bar.a pera soplicarlo fos servit sa s.a volerlos donar licentia pera fer proffesso per anar en la iglesia de s.ta Madrona per dites pregaries y lo dit s.or bisbe no la volgues donar ni concedir en motiu per no haver encara la cathredal comensat ha fer ninguna proffesso per dita neçessitat, lo concell general y comunitat de dita parroquia determinaren se anas en s.ta Madrona dit die vista la tant gran y urgent necessitat de aygua a modo de Romeria y no de proffesso com de fet y anaren en sta forma ço es que devant anaven alguns peregrins y peregrines aportant uns christhos petits apres venian alguns confrares de confrarias de dita parroquia ab alguns siris ensesos y altres ab vares de confraries apres anaven alguns 30. benfficiats de dita parroquia ab sobrepellissos y mussas sens creu, apres los obrers y molts parroquians de dita parroquia y quant foren alli a s.ta Madrona stigueren alli per spay de una hora dient algunes orations y cantant alguns versiculos y apres sen tornaren del mateix modo en dita iglesia de s.ta Maria de la mar que era ja entrada de fosch per ser partits a les tres de la tarda.

Festa de St. Miquel.

DISAPTE a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die festa del glorios Archangel s.t Miquel los s.ors concellers anaren lo demati a les nou hores a oir lo offici en dita iglesia y stigueren assentats a les cadires del cor a la part del Evangeli y al donar la pau la dona lo diaca al s.or conceller en cap y lo s.or conceller en cap als demes s.ors conçellers y stigue patent lo s.im sacrament.

Edicte del Sor. Bisbe prohibint la celebració de professons sense llicencia seva.

Dit die a mig offici se publica per les tronas de las iglesias de dita çiutat un Edicte de part del R.im s.or bisbe de Bar.a lo qual es del thenor seguent.

✠

«Nos don Garci Gil Manrique per la gratia de Deu y de la s.ta sede apostolica Bisbe de Bar.a del concell de sa mag.t als venerables Rectors domers viccaris y altres personas axi Curats com no curats de la pnt. Ciutat de Bar.a y a cada hu dells a soles a qui les pnts. pervindran y presentades seran salut en lo S.r Sapiau com lo die pnt. y devall scrit devant nos y en nra. Cort ecclesiastica de Bar.a ha comparegut mossen Fran.c Al-

berti prevere y procurador fiscal de dita cort ecclesiastica de Bar.[a] lo qual en dit nom nos ha presentada una supplicacio que es del thenor seguent. «Molt Ill.[e] y R.[nt] s.[r] no obstant que qualsevols profassons etiam ex devotione populi vel confraternitatuum nos pugan ni degan fer sens llicentia del ordinari al qual toca determinar de hont an de exir y hont an de anar y lo modo y forma ab que han y deuen servar y no obstant tambe que ya que alguna se pugues fer per alguna causa, o, raho no puga exir dels llimits de la parroquia haont se fa no res menys es arribat a noticia del venerable procurador fiscal de la cort de v. s.[a] fama publica referint de que lo die de ayr dijous que contavem a vint y set del corrent mes de setembre la comunitat y molts singulars dels beneficiats de la iglesia parrochial de s.[ta] Maria de la mar de la pnt. Ciutat no duptaren de determinar y los obrers de dita iglesia parrochial y los pabordres y los Confrares de moltas confrarias que son fundades en ella de fer y ordenar una profasso en esta forma ço es que partint de dita iglesia parrochial de s.[ta] Maria de la mar aportant algunas personas dos crucificis elevats devant y despres anaven molts minyons y minyonas vestits de blanch y en forma de peregrins y seguintse una gran multitut de gent anant los Confrares de dites Confraries per ses entiguitats y preminencies y de dos en dos en forma de profasso. Y anant los pabordres y altres aportant vara de regiment regint y ordenant la profasso y despres se seguien alguns capellans vestits ab abits de cor ço es ab sobre pallissos y armusas y finalment se seguien moltas personas auctoritzades homens y donas a la mescla ab gran multitut y desta manera anaren y se conferiren en la iglesia de s.[ta] Madrona del monastir dels pares Caputxins fora los murs de dita Ciutat y en los llimits de la parrochia de s.[t] Just haont arribaren y entreren en dita iglesia exint de llur parroquia y se detingueren alguna bona estona dient algun[s] ecclesiastichs alguns versiculos y orations y sen tornaren ab la matexa forma arribant en la pnt. Ciutat ja casi de nit y a hora que fonch menaster pendrer atxes y sen tornaren a dita iglesia de s.[ta] Maria la mar haont se canta una salva is digue la oratio de nra. S.[a] y axi se disgregaren anantsen uns per una part y altres per altra a, hora ja molt tarda y fosca, Y com esta manera de profassons sien contra las serimonias de la yglesia y ritos de aquella in forme insolita y que conte en si grans incon-

venients y se teme que ab motiu de pietat los obrers y parrochians de altres iglesias parrochials de la pnt. Ciutat instaran als rectors Comunitats preveres y benefficiats de aquellas per que fassen altres y semblants proffassons de que resultarien los mateixos y per ventura majors inconvenients a que es just obviar y procurar que los ecclesiastichs y seculars no introduescan nous ritos y serimonies no aprovades per la iglesia no posant en asso prompte y opportu orde Perço y altrament denuntiant a v. s.ª las demunt dites cosas demana y supplica que dellas sia manada rebrer sumarie informatio y constant com constara esser veras sie v. s.ª servit als que trobara culpables manarlos punir y castigar conforme de justicia sera trobat fahedor y perque dits inconvenients cessan y no succehescan sie v. s.ª servit manar als Rectors, Curats, comunitats preveres benefficiats de las iglesias parrochials de la pnt. Ciutat y als obrers de aquellas y altres a qui convinga sots gravas penas y censures que no fassen ni fer presumescan semblants ni altres profassons sens llicentia de v. s.ª ni en aquelles asistescan ni les auctoritsan ni aproven ni en ellas vingan be ni concenten ans be de ellas se abstingan ab cominatio que altrament sera procehit a la executio de les penas y censures y que per ser aquesta materia ritual y seremonial que principalment la decisio del ques deu fer pertany a su sanctedat y a la Congregatio de ritibus dels eminentissims y R.ms s.rs Cardenals que en ella acisteixen ques servesca v. s.ª remetrer la determinatio del fahedor en esta Causa al s.im s.r n.e Urbano Papa octau itaque congregationi sacrorum rituum eminentissimis que dominis Cardinalibus eisdem deputatis fent perço les lletras, o, Cartells publicatoris y opportuns y les remissories conforme lo stil sos drets fiscals sempre salvos officio etc. licet etc. De Paz fisci advocatus»: al peu de la qual supplicatio per nos es estat manat sobre les cosas contengudes en dita supplicatio esser rebuda sumaria informatio la qual per nos vista attes que de aquella consta de la intentio de dit nostre procurador fiscal per nos es estada feta la provisio seguent: «Die vigesima octava sep.bris millesimo sex.mo trig.mo quinto. Visa querela per fisci procuratoris nostræ Curiæ oblata presenti die contra componentes, facientes et ordinantes quandam publicam processionem ab ecclesia parrochiali b. M. de mari presentis Civitatis ad ecclesia st.æ Matronæ monasterii caputxinorum scitam in parrochia

s.[ti] Justi presentis Civitatis et extra menia eiusdem Civitatis visa informatione inde recepta visis, videndis et attentis attendendis providet quod expediantur Cartella et precepta contra rectores Comunitates presbiteros benefficiatos capellanos et alias personas ecclesiasticas ad quas spectat ecclesiarum parrochialium presentis Civitatis quatenus sub pena ducentarum librarum et in subsidium interdicti personalis pro dictis Comunitatibus sub pena decem librarum pro quolibet singulari ac in subsidium excomunicationis majoris a cetero non asistant acistere ne audeant seu presumant similibus processionibus sive actibus publicos sine licentia et permissu infrascripti domini episcopi salvo jure fisco instanti contra querelatos et culpabiles et sine eius prejudicio ac tamen quia materia est ritualibus remitit declarationem faciendam circa congruentiam vel incongruentiam similium processionum s.[mo] domino nostro Urbano Papæ octavo eiusque congregationi sacrorum rituum et eminentissimis et R.[mis] dominis Cardinalibus eidem deputatis et quia propte pluvia necessitatis opus est ut rogative Altissimo proferantur providet quod mandet dictis rectoribus curatis Comunitatibus presbiteris benefficiatis capellanis et aliis ad quos spectat ut in suis ecclesiis respective humiles domino deprecationes fundant pro pluvia congruente consequenda et pro his sicuti in catredali fiunt et in forma solita et pro his fiant et expediantur mandata et Cartella juxta stillum.» Per tant inseguint lo thenor de dita nostra provisio a vosaltres dits rectors domers vicaris Comunitats y altres preveres sobre anomenats y a quiscu de vosaltros vos diem y en virtut de s.[ta] obedientia y sots les penas y censures en dita nostra provisio contengudes cumpliau y executeu totas las cosas en ella spesificades juxta la serie y thenor de aquella manant no res menys a vosaltres dits y sobre nomenats rectors domers vicaris y altres preveres que lo primer diumenja o festa menada apres que hauren rebudes les presents en vostres iglesias mentres los officis divinals se celebraran instats y requests per nostre procurador fiscal ab alta e intelligible veu les publiqueu altrament fent lo contrari lo que nos creu sera procehit contra de vosaltres y quiscu de vosaltres si y conforme de justicia us y stil de nostra Cort ecclæsiastica de Bar.[a] sera trobat fahedor. Data en Bar.[a] als vint y vuyt del mes de setembre del any de nre. Sr Deu Jesuxpt. mil sis cents trenta y sinch. = G. Episcopus Barcinonensis. = S.[ba] off.[us] ecclesie

Bar.ne = Anthonius Joannes Fita notarius publicus Barnæ. = Locus sigilli ✠»

Dit die despres dinar a les tres hores los obrers y molts parroquians de la parroquia de nra. s.ra del Pi aportant devant alguns peregrins y peregrinas ab un christho gran de la s.ma Trinitat ab algunes atxes sens capellans alguns anaren tambe per modo de Romeria en dita iglesia de s.ta Madrona per ditas pregarias.

Seguexen les pregaries d' aygua a Sta. Madrona.

DIUMENGE a XXX. de dit. — Festa del glorios s.t Hieronym. — En aquest die los s.ors concellers ab vot y parer de la dalt dita dotsena y dels mag.chs Advocats feren fer una embaxada al R.im s.or bisbe de Bar.a per medi dels s.ors Franc.h Xammar militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda acompanyats de Jaume Agramunt scriva mayor y del subsyndich de de la pnt. casa per llevar acte de la scriptura se li dona y presenta que es del thenor seguent.

Embaxada al Sor. Bisbe en rahó a dites pregaries y a son Edicte relatiu a professons.

✠

«Molt Ill.e y R.m Senyor.

Molt notori es a v. s. axi com a tota la pnt. Ciutat que la terra esta tan esteril y tan falta de aigua de molt temps a esta part que si Deu nro. s.or per sa infinita misericordia nou remedie de prompte, se esta tota perdent conforme per personas practicas queu an vingut a dir, ho a entes la Ciutat y la matexa experiencia o mostra per lo qual la Ciutat ha fet totas las diligencias posibles per ques fessen pregaries y rogativas a Deu nro. s.or y en particular an procurat que les religions de la pnt. Ciutat anassen com son anades al monastir de la gloriosa s.ta Madrona que ha tingut sempre la Ciutat per particular advocada y intercesora ab Deu nro. s.or per falta de aigua y semblant diligencia a feta la Ciutat ab los Obres de las Parrochias pregantlos que attesa la dita necessitat fossen servits fer totas las pregarias y rogativas convenients pera que Deu nre. s.or fos servit donarnos aigua y apiadarse desta Ciutat y territori de aquella y ha entes la Ciutat que reputant los obres per lo mes efficas remey posar per intercesora a la dita gloriosa s.ta Madrona an volgut acudir a ella ab professons y que per dit effecte son anats a v. s. per quels donas licencia y v. s. no sols la de-

negada a tots pero encara ab un edicte que a manat publicar per las Iglesias dat en Bar.ª a 28. del corrent mes de setembre fent sentiment de que los obres de la Parrochia de s.ta Maria ab alguns ecclesiastichs y persones seculars devotas eran anats sens forma de professo y serimonias della sino per pura devocio al dit monastir de la gloriosa s.ta Madrona a fer semblants rogativas y pregarias, ha v. s. manat sots graves penas pecuniarias y en subsidi de excommunicacio y entredit, que no vagen los Ecclesiastichs ni assistescan a semblants actes ab motiu que ha posat lo procurador fiscal en la supplicacio que per dit effecte presenta a v. s. perque de semblants actes sis feian no resultassen los mateixos y per ventura maiors inconvenients, cosa ben escusada, perque del acte pio que feren los obres de s.ta Maria non resulta ningun inconvenient, ans se te per cert que Deu nro. s.or rebe misericordiosament semblants pregarias y lo poble ne resta molt edificat y ha imitacio de aquells, molts an fet las matexas pregarias y molt mes escusat fonch sufrir v. s. que dit procurador fiscal posas en dita suplicacio aquellas paraules (A que es iust obviar y procurar que los ecclesiastichs y seculars no introduescan nous ritos y serimonias no aprovadas per la Iglesia posant en aço prompte y oportu orde) perço que molt be sab v. s. y es notori a tot lo mon que ni Barcelona ni Cathalunya an acostumat may introduhir nous ritos y serimonias no approvadas per la Iglesia ans be an seguit sempre ab molta fidelitat y molt catholicament los ritus y serimonias de la s.ta Iglesia romana sens desviar may un punt de aquella de que se son sempre molt preciadas Bar.ª y Cathalunya y no content de asso va rebent informations contra uns, y altres per la dita raho.

Ha axi mateix entes la Ciutat que v. s. a las persones que son anats a demanar las licencias pera fer professons a la gloriosa s.ta Madrona a donat per resposta que la Ciutat tènia la culpa destas cosas mostrantlos per dit effecte algun paper de que a fet y fa la dita Ciutat molt gran maravella y admiracio perque sab molt be v. s. que fins vuy no se ha perdut ninguna cosa per la Ciutat, sino per altres a qui tocava procurar tota unio y llevar tota discordia en materia del culto divino y de pregarias y rogativas y del que conve al be universal y comu conforme en son lloch y temps se amostrara quant convindra ni devia v. s. mesclar estas cosas per colorar las denegacions no iustas que ha fetas y fa de ditas professons.

Perço llestimada la Ciutat dels clamors del poble que tots a la una an sentit y senten en lanima que en tan gran y urgent necessitat los impedescan ses devocions de la manera ques poden y deuan y se son acostumades sempre fer ha determinat y per ella los consellers com a pares de la republica a qui esta encomanada y per son descarrech y fer sa obligacio de representar com representan a v. s. ab los pnts. escrits la que com a pare y Pastor te de aconsolar ses ovellas y mirar per lo be comu no reparant en cosas ha effecte ques conseguesca lo que tant se desija de que Deu nro. s.or se apiade de aquest poble y de son territori lo ques confie se obtindrie com altres vegades per intercessio de la gloriosa s.ta Madrona sis donava lo lloch ques deu a que se li fassen ab tota solemnitat las pregarias y rogativas acostumades, altrament si cosa en contrari se fera lo que no se ha de creure de tan gran prelat y pastor protesta la Ciutat de tots los danys y inconvenients que poden succeir y de tot lo demes licit y permes de protestar requirens vos notarium.»

A la qual scriptura respongue sa s.a «que el responderia a la scriptura se le havia presentado.»

Dit die a les tres hores despres dinar los obrers y molts parroquians de la parroquia de s.t Just y s.t Pastor anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona del mateix modo que lo die de air los de la parroquia del Pi per ditas pregarias y es de notar que al tart plogue molt bona stona graçies al s.or a la sua s.ma mare ha la gloriosa s.ta Madrona y al glorios s.t Hieronym per ser en die de la sua s.ma festa y als gloriosos s.t Just y s.t Pastor per ser la iglesia de s.ta Madrona de aqueixa parroquia.

Pregaries d' aygua a Sta. Madrona.

Pluja.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

OCTUBRE

DILLUNS lo primer. — En aquest die festa del s.t Angel custhodi si be los s.ors concellers solian anar ab promens en la seu ha oir lo offici noy anaren per les causas y rahons en altras jornades refferidas sino que la çiutat per ser festa della hi envia los brandons de plata la musica y lo talem lo qual aporta-

Festa del Angel custodi a la Seu: los Sors. Consellers no hi van.

ren capellans de la seu ab capes en la proffesso se feu acabat lo offici.

Pregaries d' aygua a Sta. Madrona.

Dit die despres dinar a les tres horas los obrers y molts parroquians de la parroquia de s.t Pere anaren tambe en dita iglesia de s.ta Madrona del mateix modo que los altres dies per ditas pregarias.

Resposta del Sor. Bisbe a la embaxada de la ciutat en materia de pregaries y professons.

Dit die lo R.im s.or bisbe de Bar.a envia per un capella de sa casa a Jaume Agramunt scriva maior de la pnt. casa una scriptura en resposta de la que lo die de air li fonch presentada per part de la çiutat pera que fos incertada al peu de aquella la qual es del thenor seguent.

✠

«Molt Ill.e Senyor

Los SS. Xammar, y Quintana lo die de ayr, que comptavem a 30. de Setembre reportaren de part de V. S. una embaxada, y per lo Sindich de la Ciutat fonch presentada una scriptura al Bisbe de Barcelona contenint en effecte algunas quexas que fa la Ciutat de no haver permes sa S.ria nos donassen llicencias pera fer pregarias, y rogativas publicas en forma de professons per la ocorrent necessitat de aygua, y de haver manat publicar un edicte manant a las Comunitats, Rectors, y Beneficiats de aquellas sots certas penas y censuras en dit Edicte mensionadas no fassan tals professons, y de altras cosas, com en dita scriptura es de veurer. Y satisfent sa S.ria a ditas quexas, y al demes contengut en dita scriptura diu, que lo que ha passat en aquesta materia en substancia es lo seguent. Que dos Obrers de la Iglesia Parrochial de S.ta Maria de la Mar vingueren a demanar llicencia a Sa S.ria pera anar ab professo a S.ta Madrona y com a Prelat que ha poch temps queu es de aquesta Ciutat se havia informat del que se acostumava de fer en semblants necessitats de falta de aygua, y li era estat referit, que per part de la Ciutat los SS. Consellers acostumavan enviar un recado al Prelat y Capitol representant la necessitat, demanant tinguessen a be fer pregarias, y rogativas, y havent precehit asso lo Prelat, y Capitol deliberaven las que se havian de fer y començava la Cathedral com a matriz y cap de las demes, y se ordenava a las Parrochials fessen tambe semblants pregarias, y segons la necessitat se anava apretant se feyan differents pregarias, y passat aço continuantse la necessitat si algunas Igle-

sias se inclinavan a fer professons particulars fora de sos limits sels donava llicencia, y atenent adaquesta observança respongue Sa S.ria a dits Obrers, que li aparexia molt be la pietat que mostravan, y que tots recurrissem a Nostre Senyor, pera ques condolgues de nostras miserias, pero que las pregarias, com sabian, havian de començar per la Cathedral, y que procuraria donarne raho, com ho feu, a son Capitol, pera ques prengues resolucio, com se prengue concordament ques fessen pregarias, y ab lo mateix Edicte sa S.ria mana ques fessen, y es veritat que sa S.ria parlant en la materia los digue que desdel principi, ques suscitaren las differencias entre la Ciutat y Capitol en raho de preheminencias, o, precedencias havia temut no fossen ocasio de ques faltas a semblants actes, y axi se era offert acudir personalment a tots los Pontificals, Professons y functions ab gran puntualitat, y en confirmacio de asso los llegi lo paper, que havia enviat a la Ciutat sens culparla en cosa alguna, sino sols pera ques ves, que no se oposava a que nos fessen pregarias. Y passats alguns dias vingueren a Sa S.ria quatre Beneficiats de part de la Comunitat de dita Iglesia de S.ta Maria dientli la instancia que feyan los Obrers, y que al que ells podian collegir, farian la Professo de qualsevol manera, o, se donas llicencia, o, no y axi que sa S.ria se servis donarla, y sa S.ria los respongue tot lo que havia passat ab los Obrers, concluynt que fins se fessen las pregarias per la Cathedral, y demes Iglesias no daria alguna llicencia particular. Y en la matexa conformitat ha respost als demes que li han demanat aquesta llicencia y havent precehit tot lo fet referit se feu instancia pera que ysques la professo de S.ta Maria, y ana al dit Monestir de S.ta Madrona, que esta fora de sos limits. Y tenint per cosa grave que contra la voluntat del Prelat se fes semblant acte se inclina de remetrer la causa a Sa Santedat, y Sacra Congregacio de Ritos, a qui toca lo declarar sis poden fer, o, no semblants Professons, y axi mateix tenint per cert, que no anant la creu de la Parroquia y precehint llicencia del Ordinari los Rectors, Comunitats, y Beneficiats no poden exir ab sobrepellissos, ni asistir a semblants Professons encara que sia ab pretextu de pietat mana publicar lo Edicte alt referit, lo fet es aquest, y a Sa S.ria li apar, que si la Ciutat estigues enterada dell, nol haguera culpat, ni deliberat se li presentas la scriptura referida, pus ha cumplit ab sa obligacio, y ha attes al que deu un Prelat,

que es que las cosas vayan per son cami ordinari sens que se introduesquen novedats, perque sempre son perillosas, y es cert, que son animo no es estat, ni es de disgustar a la Ciutat, ni offendrer a ningu, perque aço no seria offici de pastor, demanant que aquesta scriptura sia insertada al peu de la que per part de la Ciutat li es estada presentada y que de la una sens laltra non sia donada copia.»

Rèplica de la ciutat a la esmentada resposta del Sor. Bisbe.

DIMARS a IJ. de dit. — En aquest die venint a notitia dels s.ors concellers la dalt dita scriptura eo resposta del s.or bisbe per paraula de Jaume Agramunt scriva mayor de la pnt. casa consultaren aquella ab la dotsena y mag.chs Advocats y de llur vot y parer enviaren altre scriptura en resposta de la propdita al dit s.or bisbe per medi de dit Jaume Agramunt scriva maior y del subsyndich de la pnt. casa y sen lleva acte per dit scriva mayor la qual es del thenor seguent.

✠

«Molt Ill.e y R.im S.or

La Ciutat ha rebut un paper de v. s. en resposta de altra que per part sua li era estat presentat en orde a las licencias que los obrers de las Parrochias de la pnt. Ciutat havian demanat a v. s. per fer professons per la necessitat de la aigua, les quals v. s. no es estat servit concedir en lo qual paper va donant la raho de no haverlas concedidas dient, que com a nou en aquest Bisbat ses informat del que se acostumava de fer en semblants necessitats de falta de aigua y li era estat referit que per part de la Ciutat los senyors Consellers acostumaven enviar un recado al Prelat y Capitol representant la necessitat, demanant tinguessen a be fer pregarias y rogativas y havent precehit aço lo Prelat y Capitol deliberaven las que se havian de fer y començava la Catredal com a metris y cap de las demes y se ordenava a las parrochials fessen tembe semblants pregarias y com aço no havia preceit se havian denegades las licencias per que no se anteposassen las Parrochials a la Catredal. Acerca del qual fet diu a v. s. la Ciutat que los que li han referit que en necessitats de aigua acostumavan los senyors Consellers enviar recaudo al Prelat y al Capitol no an a v. s. informat ab puntualitat de la veritat del fet perque may tal recaudo se ha enviat al Prelat sino sols al Capitol y encara axo ses acostumat de fer

en cas different de aquest, en lo qual la Ciutat ha ordenat que per la necessitat de la aigua se tragues lo cos de la gloriosa s.ta Madrona en sa Iglesia exortant y pregant ab crida publica a tot lo poble que acudis alli a fer pregarias y rogativas per la nacessitat y a occasio de aço an los obres de las Parrochias demanat licencia a v. s. pera fer professons a la dita gloriosa sancta, perque en aquexa forma fossen mes efficaces las pregarias y rogativas, las quals no apar devia v. s. denegar en necessitat tan urgent ab motiu de si la Ciutat havia enviat lo recaudo o, no al Capitol perque aquest es cas different en lo qual la Ciutat no ha determinat de demanar alguna cosa al Capitol sino procehir ab la forma sobradita y perque v. s. estiga ben enterat de aquest fet se li fa aquesta replica demanant sia insertada al peu de la resposta de v. s.»

Professó general per pregaries de aygua: lo Sor. Bisbe y 'l Capitol delliberan ferla.

Dit die despres dinar vingue en la pnt. casa mossen Sebestia Grau prevere syndich del molt Ill.e capitol de la seu de Bar.a ab un recaudo de part de aquell per los s.ors concellers y per no trobarlos en casa ana en casa del s.or conceller en cap y tampoch no ley troba y apres trobant en un cotxe los s.ors concellers en cap y segon los digue y explica com de part del R.im s.or bisbe de Bar.a y de dit molt Ill.e capitol conforme li ere stat manat feye a saber a sa s.a com per dits s.or bisbe y capitol ere stat delliberat lo die de dema se fes una proffesso de pregaries per la necessitat de aygua com la del die de corpus fent la mateixa volta ab totes les parroquies y monestirs lo despres dinar a les quatre hores.

Idem.: prorrogació per causa de pluja.

DIMECRES a IIJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingue en la pnt. casa lo dit mossen Sebestia Grau syndich del dit molt Ill.e capitol lo qual digue als s.ors concellers com anave alli de part del R.im s.or bisbe de Bar.a y del molt Ill.e capitol de la seu de Bar.a pera fer a saber als s.ors concellers com attes en la nit havia molt plogut y lo die pnt. encara tambe plovie havian porrogada la proffesso per altre die y que del que se aniria fent y determinant sen donarie raho de tot als s.ors concellers. A les quals cosas respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers que los s.ors concellers besaven a sa s.a R.ma y al dit molt Ill.e capitol per tanta merce y que entenian que las proffessons se haurian de fer haurian de ser de graçies perque confiaven y hauria prou aygua y que los s.ors concellers veurian lo fahedor.

Festa de St. Francesch.

DIJOUS a IIIJ.° de dit. — Festa de s.t Franc.h — En aquest die los s.ors concellers se aiuntaren lo demati a les vuyt hores en casa del s.or conceller en cap per anar a s.t Franc.h y alli stant junts vingueren los promens dels ortolans enviats ha demanar per los s.ors concellers pera demanarlos si hi havia prou haygua per la terra pera poder fer Te Deum laudamus los quals digueren que si quey havia bastant aygua per la terra del que havia plogut y apres los s.ors concellers anaren en la iglesia de s.t Franc.h e alli ohiren lo offici a las cadiras del cor a la part del Evangeli y al donar la pau la dona lo diaca del offici al s.or conceller en cap y lo s.or conceller en cap als demes s.ors concellers com es costum.

Te-Deum per pluja.

DIVENDRES a V. de dit. — En aquest die fonch delliberat per los s.ors concellers ab vot y parer de la dotsena attesa la dalt dita relacio dels promens dels ortolans que lo die de dema se anas ha fer Te Deum laudamus en s.ta Madrona y que se fes del mateix modo se feu a 6. del passat quant se trague lo cors de la s.ta y que tambe se fes crida publica lo die de vuy com les hores.

Contenció sobre pregaries y professons: nova resposta del Sor. Bisbe.

Dit die fonch donada una scriptura en resposta de la ultima a Jaume Agramunt scriva mayor de la pnt. casa de part del R.im s.or Bisbe de Bar.a per medi de un capella de sa casa la qual apres de haverley donada lo dit Agramunt la comunica als s.ors concellers que es del thenor seguent.

«Molt Ill.e S.or

Lo Bisbe de Bar.a ha rebuda la scriptura que ultimament per part de la çiutat se li es stada presentada replica de la resposta feu sa s.a a la que per part de la çiutat se li presenta a 30. del passat. Y diu lo primer que lo ordenar se fassan pregarias generals per qualsevulla necessitat publica toca al ordinari Ecclesiastich del territori ha hont se han de fer. Secundo que dit ordinari pera delliberar las deu attendre en no prejudicar a las prerrogativas dels llochs ecclesiastichs, com son iglesias, monastirs, ni a las personas de aquelles y en particular a la iglesia cathredal, que com a matriz preceheix a totas las demes. 3.° que delliberades en orde a la exequtio los jutges y magistrats seculars acudan a tot allo quels pertany segons los costums de las provincias. Assentats dits fonaments per certs e, indubitables aiustantse al que ha passat en rao de la necessitat

quey ha haguda per falta de aygua y a las circunstantias que han ocorregut, declarantse sa s.ª mes ab esta, que ab dita resposta diu, que quant los dos obrers y los quatre benefficiats de s.ta Maria, y altres demanaren llicentias per fer las proffessons sa s.ª no havia delliberat se fessan pregarias, si be desde que comensa la necessitat procura anar encaminant las cosas pera que se poguessan fer ab pau y quietut de tots, y en la forma que en semblants ocasions se era acostumat y sens haverlas delliberades y publicadas no era just donar semblants llicentias y lo dilatarlas procehi de no haverlas proposades la ciutat al prelat y capitol, entenent sa s.ª en asso que ab lo recado que la ciutat en semblants ocasions envia al capitol se dona a prelat y capitol junt per que lo president en dit capitol es son vicari general del gremi del capitol, que com ha tal representa alli la persona de sa s.ª que es cap del capitol, y no ha reparat en que lo recado se done al prelat y capitol disjunctivament perque en las materias jurisdictionals lo vicari general, y lo prelat constitutuexen un tribunal, de manera que del hu al altre noy ha grau de appellacio, ys reputan per una matexa persona, y no obstant que aquest recado no havia precehit sa s.ª attenent a la necessitat publica proposa en son capitol per medi de son vicari general convenia se fessen, y lo capitol se conforma, ys publicaren, y sa s.ª ho declara en son Edicte, de manera que ha no haverse fet desdel principi no es stat per culpa de sa s.ª ni tampoch es injustitia haver denegat las llicentias, pus com de sobre se diu en lo segon cap, la cathredal ha de precehir a totas las demes iglesias. Y en quant en dita ultima scriptura la ciutat suposa que lo pnt. es cas different dient que la çiutat ha ordenat que per la necessitat de aygua se tragues lo cos de la gloriosa s.ta Madrona en sa iglesia exortant y pregant ab crida publica a tot lo poble que acudis alli ha fer pregarias y rogativas per la necessitat essent com es çert lo que resta dit en lo primer cap, que lo ordenar se fassan pregarias publicas sols toca al ordinari Ecclesiastich sa s.ª tingue justa causa de reparar en dar las llicentias tenint scrupol de preiudicar a sa jurisdictio contra del jurament que te prestat. Perso se servira manar advertir la çiutat que sa s.ª no sols ha reparat en lo recado que havia de precehir sino tambe en las demes cosas refferidas dalt, y estimara que si aserca dellas se te algun dubte se vage conferint, y assentant ab tota conformitat, demanant que aques-

ta scriptura sie insertada al peu de la ultima se li es presentada y que de la una sens laltra no sie donada copia.»

Visita dels Sors. Consellers al Monastir de les Monges de Jonqueres.

En aquest die los s.^{ors} concellers absent lo ters per star de mala gana despres dinar a les tres hores partint de la pnt. casa acompanyats de promens qui foren los s.^{ors} don Fran.^{co} de Vallgornera y St Just don Andreu Blan don Luys Soler y lo s.^{or} Jayme de Navel çiuteda honrrat de Bar.^{a} ab sos cotxes en forma de çiutat ab les gramalles de domas juntament ab los obrers de la çiutat lo d.^{r} Miquel Vilanera d.^{r} en medicina y Bernabe Cabanyes candaler de sera Jaume Agramunt scriva maior Hieronym Sabata notari de Bar.^{a} scriva Rational de la pnt. casa y Joseph Vendrell notari de Bar.^{a} en lloch de Antoni Aleix Çesilles notari de las obras per star dit die occupat, anaren y entraren dins lo monestir de las monges de nra. s.^{ra} de Jonqueres de la pnt. çiutat per haverlosho enviat ha soplicar de part de la s.^{ra} priora y de dit monestir per mirar y veurer lo preiudici rebie la paret de aquella casa que mira al terraple de la muralla de la çiutat,. E al entrar de la porta de la portaria de dit monestir isqueren alli a rebrer los s.^{ors} concellers ab molt gran cortesia la s.^{ra} priora dona Elena de Monsuar y demes senyores monges totas ab sos mantos llansats acompanyantles alguns s.^{ors} cavallers com son lo s.^{or} Luys de Corbera y St Climent s.^{or} de Llinas y lo s.^{or} Luys Joan de Calders y altres y restant lo s.^{or} conceller en cap ab la s.^{ra} priora donantli dit s.^{or} conceller la ma dreta per dirli v.^{a} s.^{a} conforme a la Abadessa de Pedralbes y per ser dona y les demes senyores monges anant devant acompanyant les dits s.^{ors} cavallers sercaren tota la casa y alli stigueren per spay de una hora y al exir de dit monestir ab lo mateix acompanyament fins a la dita porteria se despediren los dits s.^{ors} concellers fent molt grans cortesias y compliments ha dita s.^{ra} priora y demes senyores monges de dit monestir.

Te-Deum per pluja, en Sta. Madrona.

Disapte a VJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers absents lo ters y quint per star de mala gana se aiuntaren lo demati a les set hores en la casa de la çiutat inseguint la delliberacio sobre asso feta ab vot y parer de la dotsena y de alli ab la musica devant de tabals trompetas y menestrils acompanyats de alguns officials de la casa y de molta altra gent anaren en la iglesia de la gloriosa s.^{ta} Madrona en la montanya de Mon-

juych ha fer gracies a Deu nre. s.^{or} y a la sua s.^{ma} mare y a la gloriosa s.^{ta} Madrona per haver nos fet gracia y merce de haver nos enviat y alcansat pluia congruent per los splets de la terra tant desijada y arribats en dita iglesia los s.^{ors} concellers se assentaren ab ses cadires y coxins de vellut carmesi a la part del Evangeli y se comensa lo offici de gracies lo qual digueren los pares de s.^{t} Franc.^{h} a cant de orgue a dos cors y al donar la pau la dona lo diaca al s.^{or} conceller en cap y lo s.^{or} conceller en cap als demes s.^{ors} concellers y acabat lo offici se feu proffesso per fora lo entorn de la iglesia cantant lo te Deum laudamus ab la matexa cantoria y demes musica y ab los pares caputxins de s.^{ta} Madrona de Monte Calvari y de s.^{ta} Eulalia de Sarria y de s.^{t} Franc.^{h} aportant en ella lo cos de dita gloriosa s.^{ta} sota lo talem les vares del qual aportaren los s.^{ors} concellers ab tres s.^{ors} cavallers y acabada la dita proffesso se tanca lo cos de dita s.^{ta} en son lloch darrera lo altar ab molta musica y cantoria presents los s.^{ors} concellers y molt concurs de gent quey hague y apres los s.^{ors} concellers ab la matexa musica y acompanyament sen tornaren en la casa de la çiutat.

Embaxada de benvinguda al Marquès de Leganés, governador de Milà.

DISAPTE a XIIJ. de dit. — En aquest die havent entes los s.^{ors} concellers com lo s.^{or} marques de Leganes ere arribat de la cort del Rey nre. s.^{or} en la pnt. ciutat de Bar.^{a} per anar per governador de Mila y en correspondentia de las moltas honrras y merces havia fetas en dita cort a esta çiutat amostrantse sempre molt affecto a las cosas della, li enviaren a donar la ben vinguda y offerirli moltas cosas de son servey de part de esta ciutat per medi dels s.^{ors} Franc.^{h} Xammar militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda lo qual trobaren en la casa del s.^{or} Agustin de Judice en lo carrer de Moncada de esta çiutat la qual rebe ab molt gran aplauso fent donar cadires a dits s.^{ors} conforme ell stave y tractantlos de v.^{a} s.^{a} y ells ha dit s.^{or} marques de v.^{a} ex.^{a} per raho del dit carrech de governador de Mila fent los molts grans cortesies y compliments molt honrrosos.

DILLUNS a XV. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

Visita dels Sors. Consellers a dit Senyor.

DIMARS a XVJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat lo die de air per anar ha visitar lo Ex.^{im} s.^{or} marques de Leganes qui pochs dies havie ere arribat de la cort de sa mag.^{d} en sta ciutat

de Bar.ª per anar per governador de Mila en correspondentia de las moltas honrras y merces que per son medi havian rebut sos embaxadors trobantse sa Ex.ª en dita cort, enviaren perso a Hieronym Sabata notari de Bar.ª scriva Racional en casa del dit s.^{or} marques pera dir a sa ex.ª de part dels s.^{ors} concellers fos servit donarlos y assenyalarlos hora per anarli ha fer dita visita la qual dona pera les tres de la tarda. E axi los dits s.^{ors} concellers partint ha dita hora de la pnt. casa acompanyats dels officials de la casa ab sos cotxes en forma de çiutat ab ses gramalles de domas carmesi anaren en la casa ha hont stave lo dit s.^{or} marques en la casa del s.^{or} don Agustin de Judice en lo carrer de Moncada y al arribar devant de dita casa apeantse de dits cotxes a la entrada de dita casa isqueren a rebrer los s.^{ors} concellers molts cavallers y criats de dit] s.^{or} marques y puiant per la scala baig al repla de aquella trobaren lo s.^{or} governador de Cathalunya qui devallave de fer visita ha dit s.^{or} marques y en serse despedits de dit s.^{or} governador baixa en dit repla lo dit s.^{or} marques de Leganes acompanyat de molts cavallers axi de titol com altres de sa companya y alli rebe los dits s.^{ors} concellers ab molt gran aplauso y contento y al puiar de dita scala puiant devant los dits cavallers y apres los s.^{ors} concellers restant lo s.^{or} conceller en cap ab lo dit s.^{or} marques volgue en totas maneras que lo s.^{or} conceller en cap se li posas a la sua ma dreta no obstant que lo s.^{or} conceller en cap ley replica per moltas vegades y puiant dalt en esta forma entrant en cada aposiento feu molta cortesia als s.^{ors} concellers fent entrar primer los s.^{ors} concellers y entrats al llur aposiento se assentaren alli ab les cadires que staven aperallades juntament ab lo dit s.^{or} marques y assentats que foren lo s.^{or} conceller en cap li dona la benvinguda de part de esta ciutat y nora buena del carrech de governador de Mila offerintli que en tot lo que esta ciutat lo pogues servir ho farien ab moltes veres la qual visita accepta y rebe ab molt gran aplauso y alegria tractant sempre als s.^{ors} concellers de v.ª s.ª fent los molts grans compliments y cortesies molt honrroses y acabat lo dit rahonament despedintse los dits s.^{ors} concellers lo dit s.^{or} marques los torna acompanyar del mateix modo y ab lo mateix acompanyament fins baig a la porta de dita casa per voler veurer que los s.^{ors} concellers se encotxassen en tant que fonch forsos los s.^{ors} concellers apres de haver ley replicat per moltes vegades li hagueren

de dir que perdonas sa Ex.ª que nos mourian de alli ni se encotxarian en manera alguna que sa Ex.ª no sen puias dalt y les hores lo dit s.or marques despedintse de dits s.ors concellers ab molt gran cortesia sen puia fent restar en dit lloch alguns cavallers fins a tant los dits s.ors concellers fossen stats encotxats y partits de alli y sen tornaren del mateix modo en la dita casa de la çiutat.

Lo Marquès de Leganés torna la visita als Sors. Consellers.

DIMECRES a XVIJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les tres hores apres de ser stats avisats los s.ors concellers ana en casa la çiutat lo dit s.or marques de Leganes per tornar la visita als s.ors concellers y al venir y arribar en la casa de la ciutat a la primera porta de aquella lo isqueren a rebrer los officials de dita casa y entre les dos portas los s.ors concellers acompanyats de molts cavallers y ciutedans qui per dit effecte havian convidats donant li lo s.or conceller en cap la ma dreta y entrant dins la segona porta passant devant la capella de dita casa la qual stave molt ben adornada de plata y luminaria se agenollaren y feren oracio devant de aquella y apres entrant dins la istantia de trentanari se assentaren alli ab los mateixos scons que alli son tenint lo dit s.or marques la precedentia fent lo dit s.or marques als s.ors concellers y los s.ors concellers al dit s.or marques molt grans compliments y cortesies molt honrroses per spay de un rato y despedintse lo dit s.or marques los s.ors concellers ab lo mateix acompanyament lo acompanyaren fins a la primera porta de la pnt. casa y de alli fonch forsos tornarsen per voler ho axi lo dit s.or marques no volent se may encotxar y fins a tant fonch encotxat restaren alli a la dita primera porta los dits officials y alguns dels cavallers y çiutedans anantsen molt content y agrahit de la çiutat.

Festa de St. Lluch en lo Studi general.

DIJOUS a XVIIJ. — Festa de S.t Lluch. — En aquest die demati a les vuyt hores los s.ors concellers absents lo segon y ters anaren al studi ha oir lo offici y sermo y al entrar del studi los isque a rebrer lo s.or Rector y anaren ço es devant lo s.or conceller en cap y quart y darrera lo s.or conceller quint y lo s.or Rector y puiats dalt en lo teatro se assentaren ab los scons que alli son a la part del Evangeli y digueren lo offici los pares del Carme y tambe la cantoria del Carme per lo que se entengue ans de comensar lo offici que los capellans de la seu quil havien de dir venian ab intent de no donar pau en manera alguna als s.ors concellers y lo diaca de dit offici la dona

al s.^{or} conceller en cap en la forma solita y en dit offici stigue assentat lo dit Rector del studi entre los s.^{ors} concellers quart y quint per faltar dos dels altres s.^{ors} concellers.

Embaxada al Visitador dels Oficials reals, demanantli recusi al Dr. Anglasell del Rl. Concell, pera informar en les causes de contencions entre la ciutat y 'l Capítol de la Seu.

DISAPTE a XX. de dit. — En aquest die se feu embaxada de part dels s.^{ors} concellers per medi dels s.^{ors} Franc.^{h} Joan de Vergos militar y Joseph Miquel Quintana ciuteda al s.^{or} Regent Bayetula vesitador per la vesita general dels officials Reals de Cathalunya trobat en lo palau de la s.^{ta} inquisitio representantli ab dita embaxada volgues fer merce a la ciutat de fer que lo mag.^{ch} micer Benet Anglasell vuy doctor del Real concell se abstingues per dita raho de informar per part del molt Ill.^{e} capitol de la seu de Bar.^{a} com ha advocat era stat de aquell en la ciutat de Girona devant del s.^{or} canceller en las causas de contentions entre la pnt. ciutat y lo dit capitol attes era contra les generals constitutions de Cathalunya. A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} Regent les paraules seguents: «a mi me paresciere que el mayor remedio desto seria acudir a su mag.^{d} por tener el doctor Anglasel orden de su mag.^{d} de hasello: con todo yo lo scrivire a Gerona y hare por mi parte todos los buenos officios se podran haser por beneffìcio del negossio.»

Embaxada als Sors. Deputats per lo mateix negoci.

Dit die se feu semblant embaxada als s.^{ors} deputats del general de Cathalunya per los matexos s.^{ors} embaxadors per lo mateix negossi. A la qual embaxada respongueren los s.^{ors} deputats que stigues molt certa la çiutat que en tot lo que tocarie per sa part la servirien ab moltas veras exint a la deffensa de dit negossi fent per aquell tots los bons officis se haurian de fer axi per desijar servir a la çiutat com tambe per ser cosa de contrafactio de constitutio a qui tocave exir a la deffensa.

Embaxada dels Sors. Deputats en resposta de la anterior.

DILLUNS a XXIJ. de dit. — En aquest die vingueren ab embaxada en la casa de la çiutat de part dels s.^{ors} deputats del general de Cathalunya los s.^{ors} don Felip de Alentorn don Bernat Terre y Antoni Thio çiuteda per fer a saber als s.^{ors} concellers com en raho de la embaxada en aquell concistori feta per part de la ciutat a 20. del corrent ja los s.^{ors} deputats ho havian tractat y consultat ab sos Assessors e que era en contrafactio de las generals constitutions de Cathalunya E que per dita raho havian enviat a Girona los papers y demes recaptes per la deffensa de dit negossi y que stiguessen molts certs los s.^{ors} concellers que los s.^{ors} deputats starien molt attents a la mira de dit negossi axi per tocar a la obligacio de son carrech com tambe per lo molt desijaven servir a la çiutat.

DIMARS a XXX. de dit. — En aquest die los s.ors concellers anaren a nra. s.ra de Pedralbes per la visita ordinaria de cada any y entraren dins lo monestir en la forma solita de altres anys.

Visita ordinaria dels Sors. Consellers al Monastir de Pedralbes.

DIMECRES a XXXJ. de dit.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

NOEMBRE

DIJOUS lo primer. — En aquest die festa de tots los s.ts si be los s.ors concellers acostumaven de anar ab promenia en la seu noy anaren per starne privats per lo concell de çent celebrat a 20. de Abril prop passat.

Festa de Tots los Sants: los Sors. Consellers no van a la Seu.

DISAPTE a IIJ. de dit. — En aquest die si be los s.ors concellers acostumaven de anar en la seu ha oir lo sermo del Rey en Jaume noy anaren per les causes y rahons dalt ditas.

Aniversari del Rey En Jaume en la Seu: id. id.

DILLUNS a V. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual entre altres coses en ell delliberades se delliberа que en satisfactio dels molts y grandiosos treballs tinguts y supportats per mossen Franc.h Catha mercader Aiudant de mercader Rational de la pnt. casa per temps y spay de set, o, vuyt anys en fer un llibre molt gran de tots los debitors de la çiutat axi de molts que staven offuscats com altres en molt gran beneffici y utilitat de la çiutat que perso seguit lo obit del dit mossen Catha lo dit son offici de aiudant de mercader Rational fos donat y conferit a la persona de Franc.h Catha fill seu vuy de edat de set, o, vuyt anys conforme per dit son pare fonch ab sa supplicacio ha dit concell suplicat si y conforme en la delliberacio de dit concell en la ma corrent de la scrivania major sta llargament contengut.

Ajudant de Mercader Racional: remuneració de treballs extraordinaris.

DIMARS a VJ. de dit. — Festa de s.t Sever. — En aquest die si be los s.ors concellers acostumaven de anar ha oir lo offici en la seu ab promenia noy anaren per starne privats per lo concell de çent celebrat a 20. de Abril prop passat.

Festa de St. Sever: los Sors. Consellers tampoch van a la Seu.

DIMECRES a VIJ. de dit. — En aquest die vingue en la pnt. casa de la çiutat mossen Franc.h Dalmau syndich del general de Cathaiunya lo qual digue als s.ors concellers com anave alli de part dels s.ors deputats per fer los a saber com a notitia dels dits s.ors deputats ere vingut com per part del s.or go-

Contrafur del Governador y Veguer, tancant menestrals y pobra gent a la Dreçana pera ferlos soldats.

vernador y del s.or veguer anaven per çiutat prenent pobre gent axi de menestrals com de altres que venian de Montserrat y altres pars y los tancaven a la Dressana per ferlos soldats essent asso una cosa molt contra les generals constitutions privilegis Reals y usatges axi de la pnt. ciutat com del pnt. principat de Cathalunya offerint dits s.ors deputats fer en asso tot lo que per llur part tocarie ab moltes veres. A les quals coses respongueren los s.ors concellers que stimaven molt als s.ors deputats la merçe los feyan en donarlos avis de dit negossi y que ho tractarien y veurian lo fahedor.

Examen de notaris.

Dit die despres dinar se feu en la pnt. casa de la ciutat lo examen dels dos jovens notaris de Bar.a en la forma solita qui foren Pau Passoles y Raphel Çelleres fill de notari de Bar.a

Juy de Proms.

DIVENDRES a VIIIJ.o de dit. — En aquest die se tingue juy de prohomens en lo qual anaren sols tres s.ors concellers ço es segon quart y quint per star lo en cap y ters impedits partint de la casa de la çiutat entre les tres y les quatre de la tarda anant en la forma seguent ço es devant lo s.or conceller segon y quint aportant en lo mig lo s.or Luys Lull y de Boxadors altre de dits prohomens apres anaven los de dit juy de prohomens ço es cavallers y çiutedans y artistes a la ma dreta y mercaders y menestrals a la ma squerra y darrera del dit juy de promens anaven lo s.or conceller quart a la ma dreta lo s.or Franc.h Dalmau a la ma squerra lo s.or micer Pere Montserrat y Ruffet al mig y arribats tots en la preso se assentaren los dits senyors concellers tots tres y lo sobre dit juy de promens en son acostumat lloch y al cap de un rato los s.ors concellers vehent que lo s.or governador arribave lo reberen a la porta de la istantia y apres se assentaren en son acostumat lloch posant lo s.or governador en lo mig dels s.ors concellers segon y quart y lo s.or conceller quint al costat del s.or conceller segon y encontinent tragueren alli lo reo per legirli devant lo proçes anomenat Joan Llobet cotxero lo qual per dit juy de promens apres de haverli llegit lo proces fonch condempnat votant aquell per scrutini en la forma solita a galera per tota la vida per haver violada y estrupada una minyoneta de edad de set, o, vuyt anys anomenada Agnes Ponsa la qual de dit cars mori en lo hospital y asso per no star lo dit cars del tot molt ben provat perque ha estaro per ser un cas tant enorme entench lo haurian condempnat a mort: y votat aquell lo dit s.or governador sen

ana primer acompanyantlo los dits s.ors concellers fins al dit lloch y apres los dits s.ors concellers ab lo dit juy de promens sen tornaren del mateix modo en la casa de la çiutat acompanyats de 24. atxes per ser hora tarda.

DIUMENGE a XJ. de dit. — En aquest die se feu embaxada de part dels s.ors concellers per medi dels s.ors Franc.h Joan de Vergos militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda al s.or Regent Bayetula vesitador per la visita general dels officials Reals del pnt. principat de Cathalunya trobat en lo palau de la s.ta inquisitio de la pnt. çiutat la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

Visita dels oficials reals: quexa al Visitador per empatxar la querella de la ciutat contra alguns.

«Molt Ill.e S.or

Lo Rey nre. s.or que Deu guarde fou servit scriurer a Bar.a que v. m. com ha vesitador Real venia a ella, pera conexer dels officials subjectes a visita, y en aqueix nom mana v. m. publicar cridas pera que los que tinguessen quexas les deduissen en aquell judici, ha deduit lo syndich desta çiutat les que ha tingudes y te contra los officials Reals qui entrevingueren en provehir la clau de compte contra Bar.a a la qual ha importat y importa provar las, y volent fer esta prova per calificats testimonis y maiors de tota exceptio Joan Boer secretari ha refferit ha dit syndich tenia orde de v. m. de no rebrerlos, de que los molt Ill.es s.ors concellers han feta no poca admiracio, per conciderar lo preiudici que en axo reb esta çiutat axi per importarli summament la prova que desija fer dit syndich en dita querela com per esserli danyosa la tardansa en ferse, per esser pochs los dies que restan pera fer stas diligentias, supplica perso sta ciutat y en son nom sas s.as a v. m. que acudint a la obligacio de son carrech y a la que li corre conforme constitutions de Cathalunya mane encontinent rebre los testimonis ministradors per dit syndich al qual en tot cas li resten salvos los dies ques comprenen ab esta dilatio que a mes que es de justitia esta çiutat ho rebra a singular merce de v. m.»

A la qual embaxada respongue lo dit s.or Regent Bayetula que estimave molt a la çiutat lo bon zel tenia y que la serviria en tot lo que se li offeris y que entenia havia donadas set, o, vuyt querelas y que en particular a la de la provisio de clau de compte contra de officials tant preheminents y de tanta qualitat que tant justificadament havian prossohit y ab tanta justitia y

obeit los ordens que de sa mag.[d] tenian no havia tingut per açertat que la ciutat hagues feta dita querela niu tenia y que ell havia donat orde a son secretari Joan Boer no rebes testimonis en dita querela per part de la çiutat perque aqueix era lo orde tenia de sa mag.[d] y que ell ne donaria raho a sa mag.[d] y li enviarie lo paper que contenia la embaxada se li donave en scrits y replicantli dits s.[ors] embaxadors a dita raho dient li que axo era contrafer a las generals constitutions de Cathalunya respongue promptament «non han de ser jutges v.[s] m.[s]»: replicaseli si era aqueixa la resposta se havia de tornar als molt Ill.[es] s.[ors] concellers respongue que si que aquexa era la resposta donave.

Idem.: requesta al Visitador, per lo negoci dalt dit.

DILLUNS a XIJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de cent en lo qual se llegi la dalt dita embaxada y resposta del dit s.[or] Regent Bayetula sobre la qual fonch per lo dit concell delliberat que per los mag.[chs] advocats de la casa fos ordenada una supplicacio a modo de requesta y aquella de prompte presentada al dit s.[or] Regent Bayetula com de fet lo mateix die a la tarda disgregat lo dit concell se li presenta per Jaume Agramunt scriva maior de la pnt. casa a istantia de Steve Gilabert Bruniquer syndich de la çiutat trobat en lo palau de la s.[ta] Inquisitio a la qual respongue que se aturave lo temps de la constitutio pera respondrer segons que mes llargament se conte en lo acte de dita presentatio rebut en poder de dit Agramunt que sta continuat en la scrivania maior de la pnt. casa.

Moneda de plata: escassetat en la Taula. — Depòsit de la rebuda en espècie en los drets del General.

Dit die per medi dels dalt dits s.[ors] Franc.[h] Joan de Vergos y Joseph Miquel Quintana feren una embaxada de part dels s.[ors] concellers als senyors deputats del general de Cathalunya sopplicant los fossen servits fer merce a la çiutat attes que la taula de aquella se troba vuy molt falta de moneda de plata manar als receptors dels drets del general deposassen de assi avant en dita taula la mateixa moneda rebrian en specie en dits drets que esta çiutat ho rebria a molt particular merce de sa s.[a] A la qual embaxada respongueren los s.[ors] deputats que besaven les mans a sa s.[a] y que stiguessen certs ho farien de molt bonissima gana axi per lo que desijaven molt servir a la çiutat com tambe per ser cosa molt justa y posada en raho la que sels demanava y la deguda correspondentia se deu tenir la una casa ab laltra.

Dit die per orde dels s.[ors] concellers Steve Gilabert Bruni-

quer notari de Bar.ª syndich de la çiutat ana als s.ors deputats a besar los les mans y stimar a sa s.ª de part de dits s.ors concellers la merce los feren per son syndich a 7. del corrent de ferlos a saber lo de la pobre gent anaven prenent y portaven a la dressana per ferlos soldats de part del s.or governador y lo s.or veguer offerint fer en asso la çiutat lo que a sa part tocaria. A la qual embaxada respongueren los s.ors deputats que stigues certa la ciutat que aquell concistori hi farie en aqueix negossi tot lo ques porie per la deffensa dell y que si la çiutat tenia ninguns papers y altres cosas fahents per dit negossi fossen servits los s.ors concellers de enviarlosho pera que lo negossi tingues lo fi y exit se desijave.

Negoci de la aprehensió de gent pobra pera ferlos soldats: embaxada als Deputats.

DIMECRES a XIIIJ.º de dit. — En aquest die dos dels s.ors concellers per star los altres occupats anaren a la visita ordinaria del pont y barca de s.t Boy y a la torre del cap del Riu de Llobregat.

Visita ordinaria al pont y barca de St. Boy y a la torra del cap del riu.

DIJOUS a XV. de dit. — En aquest die vingueren ab embaxada en la pnt. casa de part dels s.ors deputats los s.ors Antoni Thio çiuteda y Hieronym Fontanet militar per fer a saber als s.ors concellers com aquell concistori en concideratio de una cosa tant justa y per la çiutat a sa s.ª demanada a 12. del corrent y per la correspondentia se deuhen tenir la una casa ab laltra, havia manat y ordenat ha sos receptors que de assi al devant la mateixa moneda rebrien en specie en los drets la deposassen en la taula de la pnt. çiutat. A la qual embaxada respongueren los s.ors concellers que besaven les mans a sa s.ª per tanta merce los feyan que no menos sempre havian sperat rebrela de sa s.ª offerint los ab la mateixa correspondentia servirlos ho en lo que en aquell concistori se li offeris.

Moneda: depòsit a la Taula de la rebuda en los drets del General.

Dit die se entengue com lo s.or Regent Bayetula havia respost en poder de Jaume Agramunt scriva mayor de la pnt. casa a la scriptura li fonch presentada a 12. del corrent com en ella se conte y ja lo mateix die dona liçentia lo dit s.or Regent de que se rebessen los testimonis en las querelas de la çiutat com de fet lo mateix die sen reberen alguns.

Visita dels oficials reals: querelles de la ciutat.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

DISAPTE a XXIIIJ.º de dit. — En aquest die arribaren en sta plaja desset galions del Rey nre. s.or y per lo que sols tira la capitana lo baluart de la çiutat no tira ningun tir.

Arribada de galions reals; saluts a la ciutat.

Idem.

Dilluns a XXVJ. de dit. — En aquest die per quant per part de la ciutat se havie feta quexa al cabo dels desset galions eran arribats en sta platja disapte prop passat de no haver tirat, o saludat a la ciutat sino sols la capitana y no los altres galions y lo dit cabo haver fet queixa de no haver saludat la ciutat havent saludat la capitana dient era aqueix lo stil de vexells de armada de sols saludar la capitana empero per donar gust a la çiutat fonch concordat entre la çiutat y lo dit cabo que la capitana tirarie set pessas y los altres galions una pessa cada hu ab que la ciutat fes la mateixa salve de la capitana com de fet lo dit die al mig die la capitana tira set pessas y los altres galions una pessa cada hu y lo baluart de la çiutat torna la mateixa salva de la capitana de tirar tambe set pessas conforme stave concertat.

Drets de cops y del pès del rey: exaccions abusives.

Dimecres a XXVIIJ. — En aquest die fonch feta embaxada de part dels s.ors concellers als s.ors deputats del general de Cathalunya per medi dels s.ors Francesch Xammar militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits y dits s.ors embaxadors anaren ha fer dita embaxada acompanyats dels mag.chs micer Pere Joan Rossell y micer Franc.h Lauger la qual es del thenor seguent.

«Molt Ill.es S.ors

En la pnt. ciutat de Bar.a lo Rey nre. s.or que Deu g.de te erigida una mesura publica en la plassa ha hont los qui venen en dita plassa tot genero de gra se servexen de dita mesura y per aquella pagan cert dret ques diu de mesuratge dit de cops y axi mateix te en dita çiutat lo pes dit lo pes del Rey pera que qualsevol que vulla servirse de dit pes puga pagant los treballs al official de dit pes, y com molt Ill.es s.ors los officials Reals de dita mesura y pes de Rey exigescan sots capa de dita mesura y pes de Rey nous drets de la ciutat y habitants en ella y dels forasters que entran y ixen mercaderies y vitualles y en particular exigessen dret de mesura de las farinas y tambe exigessen dret de pes de la pesca salada com es barrils de tonyna y bacallar y de peix, ferro, cuyros, figas, pansas, formatges, plom y de moltas altras mercaderies encara que no sian pesades en dit pes de Rey de tal manera que tenen nous officials en los portals de la pnt. çiutat per exigir lo dit dret de pes y tam-

be acuden als hostals y cases de mercaders y altres extorquint dit dret de pes de Rey y com per constitutions de Cathalunya stiga prohibit lo imposar nou dret y dits officials Reals ab aquestos indirectes imposant dits nous drets contrafassen a ditas constitutions directament perso lo syndich de la pnt. çiutat offerint donar informatio del sobre dit a v.ª s.ª suplica sie servit manar rebrer dita informatio y en virtut y exequtio de la constitutio XX. sots titol de vectigals y altres reparar ditas molestias, o, vexations manant dits procehiments y nous drets esser revocats que a mes que sera administrar justitia dit syndich, o, rebra a singular merce. Lo offici etc. et licet etc.

Altissimus, etc.

Rossell Advocatus civitatis.
Lauger.»

A la qual embaxada respongueren los s.ors deputats que besaven les mans a sa s.ª y que stigues molt certa la ciutat que aquell concistori staria molt a la mira de dit negossi fent per raho de aquell tots los bons officis se haurian de fer per la defensa de dit negossi axi per ser cosa molt de justitia y posada en raho com tambe per lo que desijaven servir a la çiutat y acudir a la deguda correspondentia y que diguessen als s.ors concellers que en star a punt los llurs advocats ells manarien fer avisar los advocats de la çiutat pera que anassen alli ha tenir conferentia pera aconcellar a sa s.ª lo que porian fer per la deffensa de dit negossi.

Festa de St. Andreu: missa del Sperit Sant.

DIVENDRES a XXX. de dit. — En aquest die festa de s.t Andreu Aposthol si be los s.ors concellers acostumaven ans de ferse la extractio de nous concellers anar ha oir missa baig en la capella de s.ta Eulalia en la seu perso per delliberatio del savi concell de cent çelebrat lo die de air noy anaren sino que lo demati a les nou hores se aiuntaren en la casa de la çiutat en la istantia del trentanari y de alli isqueren dits s.ors concellers quiscu ab son prom al costat conforme anaven en la seu y alli devant la capella de dita casa de la çiutat apres de feta oracio se assentaren en uns escons que alli se feren posar ço es los s.ors concellers a la part del Evangeli y los promens a la part de la Epistola y de alli ohiren la missa del Sperit s.t la qual digue lo pare Batista del orde de s.t Franc.h y al offertori feren tambe la mateixa serimonia de la seu ço es que lo sacerdot que

digue la missa se posa ab la vera creu a la porta de la reixa de dita capella y alli anaren ha adorar ço es un senyor conceller y apres un prom alternative fent les matexes tres reverenties al anar y tornar y acabada la missa ab los matexos promens sen puiaren dalt en la istantia de concell de çent y alli en presentia de dit concell de çent en la forma solita se feu extractio de nous concellers obrers y concell de çent y foren extrets pera concellers y obrers los seguents.

Extracció de Consellers y Obrers.

Lo s.or micer Franc.h Joan Magarola çiuteda Lo s.or Nicholau Bonet çiuteda Lo s.or Franc.h Ramon Fiveller militar Lo s.or Franc.h Vilar mercader Lo s.or Amador Vilar droguer	CONCELLERS.
Lo s.or Nicholau Bonet çiuteda mossen Miquel Planes mercader	OBRERS.

HIERONI DE NAVEL = Conseller en Cap.

DESEMBRE

Consellers: jurament.

DISAPTE lo primer. — En aquest die demati a les nou hores vingueren en la pnt. casa los s.ors concellers nous acompanyats quiscu ab hu dels concellers vells accepto lo en cap qui era fora çiutat en la de Girona los quals ans de prestar lo solit jurament isqueren de la istantia de trentanari del mateix modo eran vinguts y no anaren en la seu conforme antes acostumaven per delliberacio del savi concell de çent celebrat a 29. de noembre prop passat sino que se assentaren en uns scons devant la capella de la pnt. casa ço es los s.ors concellers nous a la part del Evangeli y los vells a la part de la Epistola y alli ohiren la missa del Sperit s.t la qual digue lo pare Batista del monestir de s.t Franc.h y al offertori se feu la mateixa serimonia se feya en la seu ço es que anaren ha adorar la s.ta vera creu fent les matexes tres reverenties al anar y tornar ço es hu dels s.ors concellers nous y apres hu dels vells y axi quiscu alternative y apres lo obrer vell qui stave assentat al costat del s.or conceller quint nou y apres lo obrer nou qui stave assentat

a laltra part al costat del conceller quint vell y acabada la missa del mateix modo sen tornaren ha entrar dins la dita istantia de trentanari y alli prestaren lo solit jurament en la forma solita y ohiren sententia de excomunicatio la qual los promulga lo molt R.nt s.or Agustin Lopez vicari general del R.im s.or Bisbe de Bar.a

DILLUNS a IIJ. de dit. — En aquest die vingueren ab embaxada de part dels s.ors deputats del general de Cathalunya los s.ors Franc.h de Tamerit militar y micer Joseph Fontanella ciuteda donant als s.ors concellers la nora buena de sa extractio y lo contento molt particular ne havia rebut aquell concistori per la deguda correspondentia offerint a sa s.a que en tot lo que dit conçistori lo pogues servir y a la çiutat ho farie ab molt gran voluntat y que si per lo negossi dels cops tenian que advertirlos ni papers alguns fossen servits enviarlosho perque los s.ors deputats ho staven fent mirar y se farie per la deffensa de aquell tot lo que tocaria en aquell concistori. A la qual embaxada respongueren los s.ors concellers que stimaven molt als s.ors deputats com era raho la merçe sa s.a los feya y que ab la mateixa correspondentia offerian en aquell concistori que en tot lo que la çiutat lo porie servir ho farie tambe ab molt gran voluntat y que en lo negossi dels cops procurarian saber lo del stat dell y de tot ne farian sabedor a sa s.a

Embaxada d' enhorabona dels Deputats als nous Consellers.

Negoci dels cops.

DIMECRES a V. de dit. — En aquest die de part dels s.ors concellers se feu una embaxada als s.ors deputats del general de Cathalunya per medi del s.ors Franc.h Xammar militar y Joseph Miquel Quintana çiuteda en conformitat de la embaxada de part de aquell concistori als s.ors concellers feta a 3. del corrent offerint tambe per part de la çiutat als s.ors deputats que en tot lo que la çiutat los pogues servir ho faria ab la matexa voluntat y correspondentia y que quant al negossi dels cops enviarien a sa s.a los papers y demes cosas fahents per aquell soplicant a sa s.a volgues ser servit tenir en memoria de fer merce a la çiutat de exir a la deffensa de aquell com axi ho confiaven los s.ors concellers. A la qual embaxada respongueren los s.ors deputats que besaven les mans als s.ors concellers per tanta merce y que ho farian ab moltas veras.

Los Sors. Consellers tornan la embaxada als Deputats.

Negoci dels cops.

DIJOUS a VJ. de dit. — Festa del glorios s.t Nicholau Bisbe. — En aquest die demati a les nou hores los quatre s.ors concellers se aiuntaren en casa del s.or conceller ters per anar ha

Festa de St. Nicolau en St. Francesch.

Benvinguda al Sor. Conseller en cap elet, arribat de Girona.

oir lo offici a s.[t] Franc.[h] de dita festa y aiuntats que foren havent entes que lo s.[or] conceller en cap era arribat de Girona en sta çiutat enviaren ha Hieronym Sabata notari de Bar.[a] scriva Racional en casa de dit s.[or] conceller ha donarli la ben vinguda de part de sa s.[a] offerint li que en tot lo que fos de son servey los s.[ors] concellers ho farian ab molt gran voluntat y que si entenie jurar aquell die, o, quant. A les quals cosas respongue lo dit s.[or] conceller en cap que besave les mans als s.[ors] concellers per tanta merce y que en lo del jurament seria per lo endema demati que quant stiguessen a punt en casa la çiutat fossan servits manar lo avisar y apres anaren en dit monastir de s.[t] Franc.[h] per dita festa e alli se assentaren a les cadiras del cor a la part del Evangeli y al cap de un rato de haver comensat lo offici arriba alli lo s.[or] governador al qual isqueren a rebrer los s.[ors] concellers sols fins baig de ditas cadiras unas quatre, o, sis passas y puiant en ditas cadiras anant li lo s.[or] conceller segon al costat a la ma squerra per no serhi lo en cap se assentaren tots en las mateixas cadiras la hu al costat del altre tenint lo s.[or] governador la precedentia de la primera cadira y una almoadilla devant sos peus que li posa un criat de sa casa en ser assentat y en sta forma oiren lo offici y al donar de la pau la dona lo diaca al s.[or] governador y lo dit s.[or] governador al s.[or] conceller segon y axi de grau en grau y acabat lo offici sen ana primer lo dit s.[or] governador acompanyant lo los s.[ors] concellers fins al mateix lloch de rebrel y apres sen anaren los dits s.[ors] concellers acompanyant los alguns pares de dit monastir fins a la porta de dita iglesia.

Jurament del Sor. Conseller en Cap.

DIVENDRES a VIJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingue en la casa de la çiutat lo s.[or] Franc.[h] Joan Magarola conceller en cap pera jurar attes lo die de dimecres prop passat ere arribat de la ciutat de Girona y axi presta son jurament en la forma solita en ma y poder del s.[or] conceller segon y ohi tambe sententia de excomunicatio la qual profferi y promulga lo molt R.[nt] s.[or] don Ramon de Semmanat Ardiaca mayor de la seu de Bar.[a] official y vicari general del R.[im] s.[or] Bisbe de Bar.[a]

Festa de la Concepció: los Sors. Consellers no van a la Seu.

DISAPTE a VIIJ. de dit. — En aquest die festa de la inmaculada conceptio de la mare de Deu si be los s.[ors] concellers acostumaven de anar ab promens en la seu ha oir lo offici noy anaren per starne privats per lo savi concell de çent çelebrat a 20. de Abril prop passat.

DIJOUS a XIIJ. de dit. — En aquest die festa de s.ta Lussia se tingue concell de çent ordinari en lo qual vingueren lo s.or veguer y lo s.or balle de Bar.a per prestar lo solit jurament en ma y poder del s.or conceller en cap los quals stigueren assentats ço es lo dit s.or veguer a la ma dreta del s.or conceller en cap y lo balle entre los s.ors concellers quart y quint com es axi costum cada any dit die y apres juraren los s.ors concellers y tot lo concell en la forma solita y conforme llargament sta contengut en la ma corrent de la scrivania mayor de la pnt. casa y entre altres cosas se feu la extractio de terna de mostasaff y de parella de Administrador de plasses en la forma solita y foren extrets los seguents.

Jurament del Veguer y Batlle.

Idem dels Consellers y Consell de Cent.

Terna de Mostaçaf y parella de Admor. de plasses: extracció.

<table>
<tr><td>mossen Raphel Bonaventura de Gualbes militar.
mossen Luys Joan de Calders militar.
micer Franc.h Soler doctor en drets militar.</td><td>TERNA DE MOSTASAFF.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Miquel Colomer menor mercader.
micer Aleix Tristany d.r en drets çiuteda.</td><td>PARELLA DE ADMINISTRADOR DE PLASSAS.</td></tr>
</table>

DIVENDRES a XIIIJ.o de dit. — En aquest die parti de la pnt. ciutat Franc.h Joseph Fontana notari de Bar.a subsyndich della pera la ciutat de Girona ha apportar la dalt dita terna de mostasaff al s.or virrey per trobarse de pnt. alli conforme se feu lo any proppassat essent lo s.or virrey en la vila de Perpinya.

Terna de Mostaçaf: partida del sots-síndich a Girona pera durla a la aprobacio del Virrey.

DISAPTE a XV. de dit.

Lo D.r FRANC. JOAN MAGAROLA. = Conceller en Cap.

DILLUNS a XVIJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les tres hores los s.ors concellers absent lo segon per star de mala gana anaren al studi juntament ab la vuytena ha fer la visita ordinaria y al entrar del studi los isque a rebrer lo Rector de aquell y se posa en mig dels s.ors concellers quart y quint y dalt en lo theatro stigueren assentats en los scons que alli són ço es lo rector entre quart y quint y apres del quint lo Rational del studi per no haveri sino quatre s.ors concellers y la dita visita se feu en la forma solita.

Studi general: visita ordinaria.

DIMARS a XVIIJ. de dit. — En aquest die festa de nra. s.ra de Speransa los s.ors concellers absent lo segon per star de mala gana anaren lo demati a les nou hores en la iglesia de

Festa de Nra. Sra. de la Esperansa en St. Agustí.

s.t Agusti ha oir lo offici de dita festa los quals stigueren assentats en les cadires del cor a la part de la sacresthia devant la capella de dita festa y al donar la pau la dona lo diaca al s.or conceller en cap y lo dit s.or conceller en cap als demes s.ors concellers.

Mostaçaf: nominació per lo Virrey.

DIMECRES a XVIIIJ.° de dit. — En aquest die torna de la ciutat de Girona Franc.h Joseph Fontana notari de Bar.a subsyndich de dita çiutat lo qual dona y entrega als s.ors concellers una carta del s.or virrey de la nominatio de mostasaff la qual es del thenor seguent.

«Fran.co Joseph Fontana subsyndico de essa ciudad me ha dado la carta de v.a s.a de 14. deste y memoria de los que salieron en la extraction para el officio de Almotaçen deste anyo que son Raphael Buenaventura de Gualbes, Luys Joan de Calders, y micer Fran.co Soler, echa el dia de s.ta Lucia convocado el conseio de ciento como se suele. He nombrado a Luys Joan de Calders a quien tendra v.a s.a por Almotaçen guardando en su juramento y lo demas la forma que se acostumbra. Guarde Dios a v.a s.a muchos anyos: Girona 17. de desiembre *1635*.

EL DUQUE DE SOGORBE Y DE CARDONA.

S.ores concelleres de Bar.a»

Idem.: jurament.

DIJOUS a XX. de dit. — En aquest die fonch lo jurament del s.or Luys Joan de Calders de mostassaff anomenat per sa Ex.a en sa Real carta dalt registrada lo qual se feu en la forma solita de altres anys.

Festa de Nadal: los Sors. Consellers no van a la Seu.

DIMARS a XXV. de dit. — En aquest die festa de nadal si be los s.ors concellers acostumaven de anar ab promens en la seu ha oir lo offici noy anaren per starne privats per lo concell de cent celebrat a 20. de Abril prop passat.

Vinguda de galeres ab lo Cardenal Borge y Marquès de Sta. Cruz: salve d' artillería.

Dit die venint a notitia dels s.ors concellers demati a punta de die que venien set galeres y que eran ja casi a la punta del moll desta çiutat en las quals venian lo s.or cardenal Borge y lo s.or marques de S.ta Cruz de las pars de Italia los s.ors concellers en lo punt a dita hora anaren al baluart de mijorn y alli encontinent feran mirar a Gabriel Sancana guarda de dit baluart los exemplars de saludar galeres venen en la plaja desta ciutat y en particular lo de 15. de Agost 1633. que sta continuat en lo pnt. libre que per lo que vingueren dit die les gale-

ras de Spanya y lo s.or marques de Vilafranca duch de Fernandina general dellas qui se trobave en Bar.a los feu fer una molt gran salve de artilleria y mosqueteria perso la çiutat feu tambe que lo dit baluart les saludas ab algunas pessas mes de las ordinarias y tambe lo baluardet del vi ab sinch pessas que entre totas foren 16. E axi los s.ors concellers inseguint lo dit exemplar y en consideratio quey venien un s.or cardenal y lo dit s.or marques de S.ta Cruz qui aportave lo standart Real feren tirar sis pessas del dit baluart que son tres mes de las ordinarias lo que aparegue molt be a tot lo poble.

Dit die despres dinar los s.ors concellers manaren fer convocar una promenia de cavallers y ciutedans a les dos hores en casa del s.or conceller en cap pera que fossen servits aconcellar als s.ors concellers les cortesias devian fer a dits s.ors cardenal y marques de S.ta Cruz attes se deya no desembarcarian y que sen anirian aquella mateixa tarda fonch perso per dita promenia aconsellat als s.ors concellers que devian aquella mateixa tarda enviarhi dos cavallers en ditas galeras acompanyats de quatre offiçials de la ciutat ha donarlos la benvinguda y ha offerirlos de part de esta çiutat lo que fos de son servey. E axi encontinent de part dels s.ors concellers anaren ha fer dita embaxada ab un cotxe los s.ors don Joan de Erill y Joseph Mora ciuteda acompanyats de quatre officials de la çiutat en las galeras que staven al moll als dits s.ors cardenal Borge y marques de S.ta Cruz y ans de desencotxarse en ser al moll enviaren dos dels dits officials ab una barca en la galera pera fer a saber a sa eminentia com alli anaven dos cavallers de part de la ciutat pera besar les mans a sa eminentia encontinent respongue lo dit s.or cardenal: «vengan de muy buena gana essos señores que lo recibire a muy grande merçed» y tornada esta resposta los dits s.ors cavallers anaren ab dits quatre officials ab una barca en dita galera: quant foren puiats dalt trobaren lo dit s.or cardenal casi junt de la scala de dita galera quels stave sperant tot vestit de vermell y alli los feu molts grans cortesias y compliments en tant que per moltes vegades digue a dits s.ors cavallers que entrassen primers dins la popa de la galera que fonch forsos haverley de replicar moltes vegades dits s.ors cavallers y entrats que foren dins dita popa lo dit s.or cardenal se assenta ab un taburet y als s.ors concellers feu assentar ab unes cadiras que alli staven y assentats que foren lo dit s.or don Joan

Embaxada de benvinguda a dits Sors. Cardenal y Marquès.

de Erill ab molt galant eloquentia li explica la embaxada donant li la benvinguda y offerint a sa eminentia que en tot lo que esta çiutat lo pogues servir ho farie ab molt gran voluntat: la qual embaxada rebe lo dit s.^{or} cardenal ab molt gran aplauso y contento fent a dits s.^{ors} cavallers molt grans compliments y cortesies molt honrroses tractant los sempre de v.^{a} s.^{a} y acabat lo rahonament alsantse de dit taburet y cadiras lo dit s.^{or} cardenal los torna acompanyar fins al mateix lloch de hont los havie rebuts ab les matexes cortesies.

Y per quant se entengue que lo s.^{or} Marques de Sta Cruz no stave les hores en galera que passeiave la marina ab un cotxe se tingue de aguardar fins que fos tornat ha embarcar que fonch ia de nit y ha dita hora stant ab lo mateix cotxe al moll los dits s.^{ors} cavallers ab dits quatre officials sabent que lo dit s.^{or} marques ja stave en galera li enviaren axi mateix dos de dits officials donantli lo mateix recaudo al qual respongue tambe «que viniessen essos señores de muy buena gana que lo recibiria a muy particular merçed» y obtinguda dita resposta encontinent los dits dos s.^{ors} cavallers ab dits quatre officials ab quatre atxes se posaren dins un lleut y anaren en dita galera y puiats dalt trobaren ia en lo cap de la scala de dita galera lo dit s.^{or} marques de Sta Cruz quels stave aguardant y alli los rebe ab molt grans cortesies quels feu fent tirar quatre pessas de artilleria de dita galera y sonar les trompetas y quatre atxes que tenian alli quatre criats seus volent en totes maneres que los dits s.^{ors} cavallers entrassen primer dins la popa de dita galera no obstant ley replicaren per moltes vegades y entrats que foren dins dita popa se assentaren en unas cadiras que alli staven aparellades y assentats que foren lo s.^{or} don Joan de Erill ab molt gran eloquentia li explica la embaxada donant li la ben vinguda y offerint li que en tot lo que esta çiutat lo pogues servir ho farie ab molt gran voluntat: la qual embaxada rebe lo dit s.^{or} marques de Sta Cruz ab molt gran aplauso y contento fent a dits s.^{ors} cavallers molts grans compliments y cortesias molt honrroses tractant los sempre de v.^{a} s.^{a} y acabat lo rahonament alsantse de ditas cadiras lo dit s.^{or} marques los torna acompanyar fins al mateix lloch de hont los havia rebuts ab les mateixes cortesies fent tambe tirar al exir de dita galera altres quatre pessas com al entrar.

Dimecres a XXVJ. de dit. — En aquest die segona festa

de Nadal demati a les nou hores los s.^{ors} concellers anaren ha oir lo offici en lo monastir de prehycadors y stigueren assentats a las cadiras del cor a la part del Evangeli y al donar de la pau la dona lo diaca al s.^{or} conceller en cap y lo s.^{or} conceller en cap als demes s.^{ors} concellers y al entrar y exir de la iglesia los isqueren a rebrer alguns pares de dit monastir.

Segona festa de Nadal: ofici al monastir de Sta. Catherina.

DIJOUS a XXVIJ. de dit. — En aquest die tercera festa de Nadal los dits s.^{ors} concellers demati a dita hora anaren ha oir lo offici al monastir de s.^{t} Franc.^{h}: feuse axi mateix com lo die de air.

Tercera festa de Nadal: ofici al monastir de St. Francesch.

Dit die despres dinar se tingue una gran promenia de cavallers y ciutedans en casa del s.^{or} conceller en cap pera veurer si los s.^{ors} concellers anirien en forma de çiutat ha visitar lo s.^{or} cardenal Borge qui arriba en sta çiutat lo dimars prop passat en concideracio de ser princep de la iglesia y tambe al s.^{or} marques de Vilafranca duch de Fernandina qui dins pochs dies havia de arribar en sta çiutat y en lo de saludar les galeres que ell vindrie quantes pessas se tirarien en concideratio de esserhi la Real y per las moltas honrras y merçes que per sa intercessio esta ciutat havia rebudas axi que per dita promenia fonch aconsellat a dits s.^{ors} concellers que quant al saludar lo baluart de mijorn tiras dotse pessas y lo baluardet del vi tres que entre totes serian 15. pessas y que quant al demes fos puiat a concell de çent attes se troba una delliberacio de dit concell del 7. de Juny del any 1632. prohibint al s.^{ors} concellers no poder anar sino en aquellas iglesias contengudas en lo serimonial.

Ceremonial: prohomenia sobre visitar consistorialment al Cardenal Borge y al Marquès de Vilafranca.

DIVENDRES a XXVIIJ. de dit. — En aquest die demati a les nou hores se tingue concell de çent per lo qual fonch delliberat se anas a visitar lo dit s.^{or} cardenal y lo dit s.^{or} marques de Vilafranca per los s.^{ors} concellers en forma de çiutat y que de aqui al devant lo que toca en anar a visitar cardenals hi pugan anar sens delliberacio de concell de çent.

Idem.: lo Concell acorda 's fassen dites visites.

Dit die y lo mateix mati a les deu horas los s.^{ors} don Joan de Erill y Joseph Mora çiuteda acompanyats de quatre officials de la çiutat anaren ab una barca ab un standart de domas carmesi ab les armes de la ciutat alt a la mar casi una llegua ha donar la ben vinguda de part de la ciutat al s.^{or} marques de Vilafranca qui venie ab sis galeres ab la Real de Spanya: en lo punt se descubriren ditas galeras y en arribar en ditas galeras al puiar per la scala de la Real ia trobaren lo dit s.^{or} marques al cap de la scala lo dit s.^{or} marques quels stave sperant fent

Embaxada de benvinguda al Marquès de Vilafranca a les galeres de Espanya en alta mar.

tirar en ser dits cavallers dins galera quatre pessas de artilleria fent los molt grans compliments y cortesias molt honrosas en tant que per entrar dins la popa de dita galera volgue lo dit s.or marques entrassen primer los dits cavallers no obstant ley replicaren per moltas vegadas y entrats dins dita popa los dona lo millor lloch stant tots assentats ab les cadiras que alli staven aparellades y assentats que foren lo dit s.or don Joan de Erill ab molt galant eloquentia li explica la embaxada donant li la benvinguda de part de esta ciutat y offerint li que en tot lo que esta ciutat lo pogues servir ho farie ab molt gran voluntat: la qual embaxada rebe lo dit s.or marques ab molt gran aplauso y contento fent molts grans cortesias y compliments molt honrrosos ha dits s.ors cavallers tractant los sempre de v.a s.a en tant que no volgue may sen tornassen ab la barca eran anats sino que tornassen a Bar.a en sa companya en dita galera y en ser les galeras a las tascas del moll saludaren a la çiutat y en particular la Real tira les pessas per mes gala fins al cano de cussia ab bala y vehent asso los s.ors concellers qui staven al baluart de mijorn y en concideratio que era la Real de Spanya y ques devia usar la mateixa correspondentia y tambe per las moltas honrras y merces que per son medi sta ciutat havia rebudas y sperave rebrer del dit s.or marques feran tirar dotse pessas de dit baluart ço es tres ab bala y tres pessas del baluardet del vi que entre totas foren quinse y al arribar al moll volgue lo dit s.or marques que los dits s.ors dos cavallers y quatre officials quels acompanyaven desembarcassen fins a terra ab lo squiff de dita galera fenthi posar un vellut carmesi ab passama de or y dos coxins del mateix fent tambe tirar altres quatre pessas al exir de dita galera que fonch cosa de veurer.

Arribada de dites galeres: saluts a la ciutat.

Visita dels Consellers al Cardenal Borge.

Dit die despres dinar a las quatre horas los s.ors concellers anaren en forma de çiutat a visitar lo s.or cardenal Borge qui pochs dies havia era arribat en sta ciutat per haver donada dita hora a Raphel Riera notari de Bar.a altre dels aiudants de la scrivania maior qui ana a demanarli dita hora en lloch de Hieronym Sabata notari de Bar.a scriva Rational de la pnt. casa per ser anat acompanyar los dits cavallers en galera al dit s.or marques de Vilafranca y axi anaren dits s.ors concellers acompanyats dels officials de la pnt. casa en la casa hont stave lo dit s.or cardenal en casa del s.or don Berenguer Doms a la Riera de S.t Joan y al pujar de la scala de dita casa los isqueren a re-

brer lo dit s.^{or} don Berenguer Doms lo s.^{or} Ardiaca Corts y lo s.^{or} sagrista Roig de la seu de assi per serli molt coneguts y alguns de sa familia y dalt en una porta de una resala trobaren alli lo dit s.^{or} cardenal tot vestit de vermell ab un barret tambe vermell lo qual feu alli molt grans cortesias y compliments als s.^{ors} concellers volent en totas maneras que los s.^{ors} concellers en cada aposiento entrassen primers sino que los s.^{ors} concellers no ho volgueren permetrer per ser princep de la iglesia y lo s.^{or} conceller en cap li ana sempre al costat a la ma squerra y los altres s.^{ors} concellers devant y entrats a son aposiento se assentaren tots ab unes cadiras que alli staven aparelladas y assentats que foren lo s.^{or} conceller en cap ab molt gran cortesia y discretissima eloquentia en nom y per part de tota esta ciutat dona a sa eminentia la ben vinguda y lo summo contento havia rebut per sa beneventurada vinguda offerint li tambe que en tot lo que fos de son servey y la ciutat lo pogues servir ho farie ab moltas veras: la qual visita rebe lo dit s.^{or} cardenal ab molt gran aplauso y contento demostrant star molt agrahidissim per ella offerint als s.^{ors} concellers y ha tota sta çiutat que en qualsevol part se trobas regonexeria en tot temps esta honrra y merçe tant gran la çiutat li feya y que la stimave com era raho y que la servirie en tot lo que li fos possible tant com ha ninguna çiutat del mon per la molta voluntat y affictio li tenia per les moltas raons que li incumbian y acabant lo dit rahonament alsantse de ditas cadiras lo dit s.^{or} cardenal tractant sempre de v.^{a} s.^{a} als s.^{ors} concellers los acompanya fins al cap de la scala de dita casa despedintse alli ab molt gran cortesia y los demes dalt dits los acompanyaren fins baig a la porta de dita casa y de alli acompanyats de dits officials sen tornaren en la casa de la çiutat de hont eran exits.

Visita dels Consellers al Marquès de Vilafranca.

DISAPTE a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de cent celebrat a 28. de dit obtinguda primer hora per lo s.^{or} marques de Vilafranca duch de Fernandina donada a Hieronym Sabata notari de Bar.^{a} scriva Racional de la pnt. casa, anaren lo despres dinar a les quatre horas acompanyats dels officials de la pnt. casa partint de dita casa de la ciutat en la câsa del dit s.^{or} marques en lo ort del compte de Vallfogona darrera lo monastir dels Angels pera ferli visita y donarli la benvinguda y a la que foren en dit ort a la entrada de aquell isqueren a rebrer los s.^{ors} con-

cellers lo s.or don Bernardino de Marimon lo s.or Hieronym de Navel lo s.or Joachim Valls y de S.t Climent cavallers de la terra molt coneguts de sa Ex.a y altres de la familia de dit s.or marques y ha mija scala los isque a rebrer lo dit s.or marques fent molts grans cortesias y compliments als s.ors concellers volent en totas maneras que los s.ors concellers entrassen primers per los aposientos y que lo s.or conceller en cap qui li anave al costat li anas a ma dreta no obstant ley replicaren per moltes vegades y entrats dins lo aposiento se assentaren tots ab ses cadiras que alli staven ia aparellades y assentats que foren lo s.or conceller en cap ab molt gran eloquentia y discretissima cortesia li explica la embaxada donant li de part de esta ciutat la ben vinguda en sta çiutat y lo gran contento se havia rebut per ella offerint li que en tot lo que sta ciutat lo poria servir ho faria ab molt gran amor y voluntat: la qual visita rebe lo dit s.or marques ab molt gran aplauso y contento ab molt grans compliments y cortesies dignes de ser ohidas tractant sempre als s.ors concellers de v.a s.a y acabat lo dit raonament se alsaren de ditas cadiras y se despediren ab lo mateix acompanyament y lo dit s.or marques no obstant los s.ors concellers ley porfiaren per moltes vegades los acompanya fins baig fora la porta al carrer despedintse alli ab molt gran cortesia y alegria y de alli sen tornaren los dits s.ors concellers acompanyats de dits officials en casa de la ciutat de hont eran exits.

Visita del Cardenal Borge als Consellers.

DIUMENGE a XXX. de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingue en la pnt. casa de la ciutat lo s.or cardenal Borge per tornar la visita li feran los s.ors concellers los dias passats y a la que fou devant lo portal de dita casa lo isqueren a rebrer molts cavallers y ciutedans qui per dit effecte los s.ors concellers havian fet convidar y tambe los officials de la casa y entre les dos primeras portas lo isqueren a rebrer los s.ors concellers fentli molt grans cortesias y lo s.or cardenal als s.ors concellers y entraren dins anant lo s.or conceller en cap a la ma squerra al costat del s.or cardenal y quant foren devant la capella un capella que alli stave ab un sobrepallis ab una bassina y un salpasser de plata ab aygua beneyta lo dit capella dona lo dit salpasser en la ma del dit s.or cardenal y lo dit s.or cardenal dona de sa ma asperges als s.ors concellers y sen entra tot sol dins la capella y se agenolla ab un coxi dels de la ciutat y feu oracio y feta oracio sen entra ab lo mateix acompanyament

dins la istantia de trentanari y alli stigue ab los s.^{ors} concellers assentats tots en los scons que alli son per spay de serca de un quart tot vestit de vermell que anave y sombrero tambe vermell fent molts grans cortesies y compliments molt honrrosos lo dit s.^{or} cardenal als s.^{ors} concellers y los s.^{ors} concellers al s.^{or} cardenal tractant los sempre als s.^{ors} concellers de v.^{a} s.^{a} y acabat lo dit rahonament alsantse ab lo mateix acompanyament isqueran per la porta del ort fent que lo sortidor llansas molta aygua entraren dins la tribuna que mira a la iglesia de s.^{t} Miquel y apres exint tornant a passar devant dita capella que stave molt ben adornada de la plata de la çiutat y de luminaria y olor lo s.^{or} conceller en cap li demana sa eminentia fos servit voler los fer merce de concediri algunes indulgentias y perdons y lo dit s.^{or} cardenal digue quey concedie tot lo que ell hi podie concedir y apres ab lo mateix acompanyament puiaren dalt a veurer la sala del concell de cent y la istantia del archiu y apres baxant los s.^{ors} concellers lo acompanyaren ab dit acompanyament fins a la primera porta de dita casa de la ciutat y alli stigueren fins a tant sa Eminentia fos encotxat no obstant lo dit s.^{or} cardenal los digue fos servit sa s.^{a} de entrarsen y de alli en fora sen ana a veurer la sala de las armas de la çiutat y los s.^{ors} concellers soplicaren ab alguns s.^{ors} cavallers fossen servits de anarhi per ferli acompanyament del que lo dit s.^{or} cardenal ne resta molt contentissim.

DILLUNS a XXXJ. y darrer de dit.

Lo d.^{r} FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conceller en cap.

M.DC.XXXVI

JENER

Festa de Cap d' any en Sta. María de la Mar.

DIMARS lo primer. — En aquest die, die de cap de any los s.^{ors} concellers se aiuntaren lo demati a les nou hores en casa del s.^{or} conceller quart y de alli anaren a la iglesia parrochial de s.^{ta} Maria de la mar ha oir lo offici com es costum quiscun any per semblant jornada y al entrar de la iglesia los isqueren a rebrer molts capellans de dita iglesia y alli ohiren lo offici alt al altar mayor a la part del Evangeli assentats ab ses cadires y coxins de vellut carmesi y al donar de la pau la dona lo diaca al s.^{or} conceller en cap y lo dit s.^{or} conceller en cap als demes s.^{ors} concellers y acabat lo offici anantsen los dits s.^{ors} concellers los tornaren acompanyar los dits capellans fins a la porta de dita iglesia.

Pluja.

Visita dels Consellers al Marquès de Vilafranca.

DIMECRES a IJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores no obstant que plovie algun poch vingue en casa de la ciutat ha tornar la vesita als s.^{ors} concellers lo s.^{or} marques de Vilafranca duch de Fernandina ab sos cotxes acompanyat de alguns cavallers de la terra y de sa companya: feu se lo recibo y serimonia conforme al s.^{or} cardenal Borge a 30. del passat que esta descrita en la pagina de atras acceptat que per plourer no puia a concell de cent a veurer la sala de aquell ni al archiu com feu lo dit s.^{or} cardenal.

Festa dels Reys en lo Pí.

DIUMENGE a VJ. de dit. — En aquest die festa dels s.^{ts} tres Reys de orient los s.^{órs} concellers se aiuntaren lo demati a les nou hores en la casa del s.^{or} conceller en cap y de alli anaren a la iglesia parrochial de nra. s.^{ra} del Pi ha oir lo offici com es costum quiscun any per semblant jornada y al entrar de la igle-

sia los isqueren a rebrer los obrers y alguns capellans de aquella y los acompanyaren fins dalt al altar maior de dita iglesia y alli se assentaren los dits s.ors concellers a la part del Evangeli ab ses cadires y coxins de vellut carmesi y ohiren lo offici y al donar de la pau la dona mossen Bonastre benefficiat de dita iglesia qui feya de diaca en dit offici al s.or conceller en cap y lo s.or conceller en cap als demes s.ors concellers y acabat lo offici anant sen los dits s.ors consellers los tornaren acompanyar los dits obrers y capellans fins al dit lloch.

Festa de St. Ramon de Penyafort.

DILLUNS a VIJ. de dit. — Festa de s.t Ramon de Penyafort: nos feu proffesso per anar al monastir de predicadors ni tampoch noy anaren los s.ors concellers per respecte de las contentions son entre la çiutat y capitol de la seu de dita çiutat.

Bulla de la Sta. Creuhada: carta real y avis de sa entrada.

DIMARS a VIIJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingue en la pnt. casa de la çiutat lo s.or Jorge Mayre Thesorer de la s.ta crusada lo qual dona als s.ors concellers la Real carta de sa mag.t que esta llargament registrada en lo registre de la pnt. casa stant assentat entre los s.ors concellers ters y quint y tambe feu a saber als s.ors concellers com diumenge propvinent entrave la bulla de dita s.ta crusada E que axi soplicave als s.ors concellers volguessen ser servits de fer com tenian acostumat. A les quals cosas respongue lo s.or conceller en cap que los s.ors concellers ho veurian y li enviarian resposta del fahedor.

Visita ordinaria de la Casa del Concell: extracció de visitadors.

Dit die se feu extractio en lo concell ordinari de vesitadors per la vesita de la pnt. casa y foren extrets los seguents.

micer Pere Montserrat y Ruffet	Pere Trellas notari Real
micer Aleix Tristany	Antoni Axada notari de Bar.a

Religió de la Mercè: visita y ofertes del nou General als Consellers.

DIMECRES a VIIIJ.o de dit. — En aquest die vingue en la pnt. casa de la ciutat lo molt Ill.e y R.nt pare mestre Miquel Corts prior del monastir de nra. s.ra de la Merce de dita çiutat y en dit nom general de tota la Religio de dit monastir per renuntiatio feta per lo molt Ill.e general de aquella per ser elet bisbe de Solsona lo qual apres de star assentat per tenir dit carrech entre los s.ors concellers ters y quint feu a saber als s.ors concellers la nova successio de son carrech offerint ab moltas veras que en tot lo que pogues servir a esta çiutat ho farie ab molt gran voluntat. A les quals cosas respongue lo s.or con-

celler en cap que los s.ors concellers havian rebut molt particular contento de sa nova successio en dit carrech de general y que ab la mateixa correspondentia li offerian que en tot lo que sta çiutat lo pogues servir ho farian ab moltas veras.

Entrada de la Bulla de la Sta. Creuhada: los Consellers escusan sa assistencia.

DIJOUS a X. de dit. — En aquest die per orde dels s.ors concellers ana Hieronym Sabata notari de Bar.a scriva Racional de la pnt. casa en casa del s.or Jorge Mayre thesorer de la s.ta crusada pera dirli com los s.ors concellers per certa occupatio molt forsosa no tenian remey de acudir lo diumenge prop vinent a la entrada de la bulla de la dita s.ta crusada.

Visita dels Oficials reals: la ciutat demana la publicació de la querella de clau de compte.

DIVENDRES a XJ. de dit. — En aquest die de part dels s.ors concellers se feu embaxada per medi dels s.ors Franc.h Joan de Vergos militar y Diego Monfar y Sorts çiuteda al s.or Regent Bayetula vesitador per la vesita Real trobat en lo palau de la s.ta inquisitio desta çiutat la qual apres de haverley donada eo, explicada de paraula ley donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ill.e S.or

Lo syndich de la pnt. çiutat ha refferit als s.ors concellers y junta per materia de querelas anomenada que de las que ha instades dit syndich se ha dexat de publicar la de clau de compte. Y com de no publicarse aquella reba preiudici dita çiutat, assegurada que no voldra v. m. se li fasse, supplica sie servit manar la publicar, o, que entenga la causa perque nos dega que ho rebra a particular merce.» A la qual embaxada respongue lo dit s.or Regent Bayetula «que a el no se le havia dicho nada ni continuado en haser istantia por parte de la ciudad ni el fisco se havia querido interponer en dicha querela y que assi no havia lugar en publicalle que la çiudad ia tenia sus abogados para que lo mirassen.»

Embaxada de benvinguda al Conseller d' Estat D. Carles Coloma.

Dit die de part dels s.ors concellers se feu embaxada per medi dels s.ors don Joan de Erill y Joseph Mora çiuteda al s.or don Carlos Coloma qui pochs dies havia era arribat en sta ciutat y asso en conciderație de ser lo dit s.or don Carlos Coloma del concell de stat de sa mag.t y haver tingut un germa bisbe de sta çiutat qui fonch lo R.im s.or don Alonso Coloma donant li de part de dita çiutat la ben vinguda y nora buena de dit carrech offerint li tambe axi mateix que en tot lo que esta ciutat lo pogues servir ho faria ab molt gran voluntat. La qual emba-

xada accepta lo dit s.^{or} don Carlos Coloma ab molt gran aplauso y contento fent tambe molts grans compliments y cortesies ha dits s.^{ors} cavallers en nom de dita çiutat tractant los sempre de v.^{a} s.^{a}

DISAPTE a XIJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de cent çelebrat lo mateix die feren fer una altra embaxada al dalt dit s.^{or} Regent Bayetula per medi dels s.^{ors} Franc.^{h} Joan de Vergos militar y Hieronym de Navel ciuteda la qual apres de haverley explicada de paraula ley donaren en scrits que es del tenor seguent.

Visita dels Oficials reals: querella sobre la provisió de clau decompte.

«Ill.^{e} S.^{or}

Lo syndich de la pnt. ciutat refferi als s.^{ors} concellers y junta per materia de visita anomenada que en lo cap que contenie la supplicatio que presenta a v. m. lo die de air de que fos servit manar publicar la querela a istantia del mateix syndich feta en la visita Real sobre la provisio de clau de compte mana v. m. se publicas aquella a istantia del mateix syndich y en lo cap que manas v. m. al procurador fiscal de dita visita interposas ses pars en aquella fou servit respondrer noy havia lloch de aquesta resposta refferida en dita junta resolgue aquella attesa la gravedat de la materia sens donas notitia en lo savi concell de çent representant en ell tot aquest fet y lo gran desconsuelo que en lo cap de dita no interessentia ha rebut, y assenyaladament en que desmeresca rebrer menor merce de la que ha rebuda en las demes querelas desta ciutat en las quals ha interposades ses pars dit procurador fiscal sperantles rebrer com esta cert les rebra molt grans de v. m. y axi ha delliberat que per part de dit concell, y desta ciutat supplicassem a v. m. com supplicam sie servit fer merce a Bar.^{a} en manar fasse dit procurador fiscal esta interessentia en dita querela que la rebra esta çiutat a molt particular.»

A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} Regent Bayetula «que le paressia que en esse negossio que se le pedia por parte de la ciudad no habria lugar porque el fisco nunca se interponia sino en cosas de regalia tocantes a su mag.^{d}, o, de contrafaction de privilegios Reales pero que la çiudad ya tenia sus abogados y muy dotos y que ansi que lo mirassen lo que fuere de justitia y le informassen ansi a el como al abogado fiscal

para que siempre que fuera de justitia y el tambien la entendiere procuraria servir a la ciudad en todo aquello le fuere possible.»

Butlla de la Sta. Creuhada: entrada.

DIUMENGE a XIIJ. de dit. — En aquest die demati a les nou hores entra la bulla de la s.ta crusada en la forma acostumada y los s.ors concellers per certa occupatio noy anaren: aporta lo standart lo sots veguer y darrera del gremial en lo lloch ha hont havian de anar los s.ors concellers anaren lo veguer a ma dreta y lo thesorer de la s.ta crusada a la ma squerra conforme se feu en los anys 1633. y 1634. que tampoch noy anaren los s.ors concellers.

Professó del santíssim nom de Jhs. en la iglesia dels Angels.

Dit die despres dinar los s.ors concellers absent lo quart anaren a la iglesia de las monges dels Angels per la proffesso del s.im nom de Jhs. los quals stigueren assentats ab sas cadiras y coxins de vellut carmesi al altar mayor a la part del Evangeli: feu se la proffesso y los s.ors concellers ab dos promens aportaren les vares del talem.

Administrador del Banch: jurament.

DIMARS a XV. de dit. — En aquest die fonch lo jurament del d.or Bernat Barengari de Administrador del banch de la pnt. çiutat: feu se sens ninguna serimonia en la forma acostumada de altres biennis conforme llargament stan descrits y continuats en lo pnt. libre dietari.

Lo d.r FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conceller en Cap.

Administrador de Plasses: nominació.

DIMECRES a XVJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers reberen una carta del ex.im s.or duch de Cardona llochtinent y capita general, de la çiutat de Girona per mans de Onophre Aquiles corredor de orella la qual es del thenor seguent.

«En carta de 8. deste de v.a s.a que he reçivido oy, vienen inclussos los nombres de Miguel Colomer menor mercader y de Fran.co Leonart notario Real extrahidos para el oficio de Administrador de plassas el primero el dia de s.ta Luçia juntamente con micer Tristany por cuya renuntiation se hizo segunda extraction de Fran.co Leonart, He nombrado a Miguel Colomer menor a quien tendra v.a s.a por Administrador de plassas haviendo echo lo que se acostumbra para usar el officio: g.de Dios a v.a s.a muchos anyos: Girona 13. de Enero *1636*.

EL DUQUE DE SOGORBE Y DE CARDONA

S.ores concelleres de Bar.a»

Clavari, Batlle de cops, etc.: extracció.

DIJOUS a XVIJ. de dit. — Festa de s.t Antoni Abat. — En aquest die se tingue concell de çent ordinari en lo qual se feu extractio entre altres coses de clavari balle de cops y altres en la forma solita.

Joan Franc.h Cudina ciuteda — clavari.
Lo d.or Joan Amat d.r en medicina — Balle de cops.

Tempesta en lo moll.

Dit die a la tarda se mogue gran turmenta en lo moll y los s.ors concellers per star a concell noy pogueren anar sino que acabat lo dit concell ana lo s.or conceller en cap al baluart de mijorn per lo que plovie molt y no fora stat decoro per dita raho haver stat al moll y alli lo dit s.or conceller dona los ordens necessaris axi de fer traurer teya per les graelles del moll com altrament per aiudar a les galeras y vaxells que staven en dit moll qui patian molt gran naufragi conforme ho envia ha supplicar lo s.or duch de Fernandina als s.ors concellers y per dita raho de plourer molt no pogueren apportar lo s.im sagrament de la parrochia de s.ta Maria al baluart sino quel tragueren de la capella y lo tingueren casi tota la nit sobre del altar maior de dita iglesia si be es veritat que los pares de s.ta Catherina y anaren ab la reliquia de s.t Ramon de Penyafort la qual tingueran per molt bon rato en lo moll y aparegue que se remedia algun tant la turmenta.

Idem.

DIVENDRES a XVIIJ. de dit. — En aquest die per quant torna la dita turmenta en lo moll y les galeras y vexells perillaven molt de perdres perso lo demati a les deu hores apportaren ab proffesso lo s.im sagrament de la parrochia de s.ta Maria al baluart de mijorn y encontinent que los s.ors concellers ho saberen hi anaren y stigueren alli ab ses gramalles de grana assentats ab unes cadires de repos conforme altres vegades fins a tant que sen tornaren lo s.im sagrament en s.ta Maria y al cap de una stona arribaren en dit baluart los pares de la Merce ab proffesso aportant lo cors de s.ta Marina y lo tingueren alli fins al despres dinar en la mateixa taula y devant de altar ha hont stave lo s.im sagrament y al despres dinar arribaren en dit baluart alguns monestirs ab reliquias de sancts y haguey tot lo die molt gran concurs de gent en dit baluart ab molt gran devocio y lo despres dinar a les quatre hores vehent que lo temps se posave en bonansa los s.ors con-

cellers enviaren a sercar dos mariners pera quels fessen relacio si lo temps stave alsat, o, no y axi vinguts dits mariners y feta per ells relacio als s.ors concellers de que lo temps stave ja alsat vingueren los capellans de s.ta Maria ab proffesso y sen tornaren lo s.im sagrament a s.ta Maria y los s.ors concellers absent lo segon per star de mala gana ab dos promens aportaren les vares del talem y en dita proffesso anaren tambe fins a s.ta Maria y de alli sen tornaren en sa casa los pares del monestir de nra. s.ra de la Merce apportant devant del talem lo dit cors de s.ta Marina y alli en dita iglesia de s.ta Maria reservaren lo s.im sagrament en sa capella y de dita turmenta se entengue restaven scalabrades dos de las galeras y alguns dos, o, tres vexells del moll y perdudes algunas mercaderies. Deu nre. s.or los ne fasse bona smena Amen.

Idem. — Naufragi de una barca y altres danys en lo moll.

DISAPTE a XVIIIJ.º de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del concell de çent çelebrat lo die pnt. feren fer una embaxada per medi dels s.ors Franc.h Joan de Vergos militar y Joseph Mora ciuteda al s.or marques de Vilafranca duch de Fernandina lo qual trobaren en lo seu cotxe a la rambla y en lo punt que ell veu los dits dos s.ors cavallers qui tambe anaven ab un cotxe se isque de son cotxe y volgue que entrassen dins lo seu per lo que li digueren anaven per donar li una embaxada de part de la ciutat y los feu assentar en la popa del cotxe ha hont ell anave y se posa a la proha de dit cotxe y alli dins lo dit cotxe li donaren la embaxada de paraula dient li: «Ex.im s.or: com a v.a Ex.a sie molt notori lo dany que la alteratio del mar estos dies prop passats ha donat als vexells ques trobaven en lo moll de la pnt. çiutat entre los quals es una urca, o, barca gran que sta alli trabocada, y en concideratio del eminent perill que de no traurer la de alli y de no acudir al demes que necessita de remey redundaria a dit moll per ser ocasio molt proxima a roblirse de arena tenint molt gran certitut la ciutat que com ha tant effecte es v.a Ex.a a ella li fara merce y dara son favor com sempre ha donat en tots sos treballs y la rebra Bar.a molt particular en que mane v.a Ex.a que los mariners y persones pratigas de las galeras de sa mag.d que stan en son carrech pera que encaminen y donen son parer y als moros y forsats de aquellas que treballen y aiuden a tot lo que convinga axi en traurer dita urca com en tot lo demes que per reparo de dit moll y traurer dell lo que li aparexera convenir haverse de fer.»

A la qual embaxada respongue sa Ex.ª: «yo quedo muy agradecido de la çiudad por las muchas mercedes que por ella he recivido y en particular ha hora con lo que he visto de las diligentias y cuydado tan grandes ha tenido y por ella los señores concelleres en ordenar ansi de que se hisiessen rogativas por las iglesias de la ciudad como todo lo demas ha sido menester para que con la tan grande turmenta no se perdiessen las galeras y demas vexelles del muelle que ha sido muy particular misericordia de Dios nro. s.or y assiguro a v.ª s.ª que quedo un perpetuo sclavo de la ciudad para servirselo todos los dias de mi vida yre obligado para todo lo que yo pudiere y a mi parte tocare y lo he scrito a su mag.d disiendole que si no fuera dempues de Dios y las tan grandes diligentias de la ciudad passaven muy grande peligro de perderse las galeras y vexelles del muelle desta ciudad por la tan grande turmenta se havia movido y que no tenia su mag.d çiudad mas fidelissima en el mundo y que acudiesse con mas promptitud a las cosas de su Real servicio que esta çiudad de Bar.ª y como tambien no havian reparado en dexar star dentro del baluarte de la çiudad donde tienen su cuerpo de guardia los forsados y soldados de la galera de san Anton que havia padecido algun poco hasta que fuesse reparada allenando todas las difficultades que en esto se podian tener solo para attender al servicio de su Real mag.d y que assi havia su mag.d de ser servido de honrralla a la ciudad de Bar.ª y haselle mercedes como yo lo confio y essa çiudad lo spera de su Real mano y por su innata fidelidad lo mereçe quedando yo tambien reobligado en serville a la çiudad no solo en lo que ha hora me pide que lo hare de muy bonissima gana y con muy grande gusto pero en todo lo que de aqui adelante yo fuere bueno y la çiudad me querra mandar ansi a mi persona propria como a mi casa y ha todo quanto se puede desir porque todo sta a la disposition y voluntad de la çiudad.»

Y acabada la dita resposta lo dit s.or marques se isque primer del cotxe y stigue fora dell sens voler se tornar ha encotxar fins a tant los dos s.ors cavallers se fossen encotxats ab son cotxe y que partissen no obstant que per moltes vegades ley replicaren.

Dit die jura en la pnt. casa mossen Miquel Colomer menor mercader de Administrador de plassas de la pnt. çiutat en presentia dels s.ors concellers y balle de Bar.ª lo qual stigue assentat entre ters y quint: feu se lo jurament en la forma solita. Administrador de Plasses: jurament.

Vespres de St. Sebastià en sa iglesia.

Dit die despres dinar a les quatre hores los s.ors concellers anaren ha oir vespres en la iglesia de s.t Sebestia per ser vigilia de la sua festa y alli stigueren assentats a la part del Evangeli ab ses cadires y coxins de vellut carmesi.

Festa de St. Sebastià.

DIUMENGE a XX. de dit. — En aquest die festa de s.t Sebestia los s.ors concellers anaren lo demati en dita iglesia e alli ohiren lo offici assentats del mateix modo y a la mateixa part com lo die de air y no se feu proffesso per lo clero de la seu y al donar de la pau la dona lo d.r Soris benefficiat de la seu al s.or conceller en cap fent de diaca.

Torneig en lo Born.

Dit die despres dinar se feu lo torneix en lo Born en lo qual assisti lo s.or governador per no ser en Bar.a lo s.or virrey lo qual stigue en la finestra acostumada tenint en aquella una cortina de seda llansada sens coxi algu y los s.ors concellers stigueren tras de unas gelosias per no poderhi star en publich per privatio del concell de çent.

Batlle de Barcelona: extracció de terna.

DIVENDRES a XXV. de dit. — Festa del glorios Aposthol s.t Pau. — En aquest die se feu extractio entre altres cosas en lo concell de çent de terna de balle de Bar.a y foren extrets los seguents.

mossen Franc.h Dalmau çiuteda lo d.r Agusti Bruna d.r en medicina lo d.r Franc.h Dalta d.r en medicina	TERNA DE BALLE DE BAR.A

Los Sors. Consellers van al ofici a St. Agusti.

DIUMENGE a XXVIJ. de dit. — En aquest die demati a les nou hores los s.ors concellers absent lo en cap anaren ha oir lo offici al monestir de s.t Agusti per lo que acostumen quiscun any anar a les quatre ordens mendicants y alli stigueren assentats alt al altar mayor a las cadiras de la ciutat de vellut carmesi ab sos coxins del mateix a la part del Evangeli y al donar de la pau la dona lo diaca al s.or conceller segon per absentia del s.or conceller en cap y lo segon la dona als demes s.ors concellers.

Altre torneig en lo Born.

Dit die despres dinar hi torna haver torneix en lo Born: feuse del mateix modo que lo diumenge prop passat.

Suspensió y inhabilitació del advocat micer Pere Joan Rossell y del Síndich Es-

DIMECRES a XXX. de dit. — En aquest die se tingue concell de cent en lo qual per dit concell foren inhibits per temps de deu anys ço es micer Pere Joan Rossell del offici de advocat de la çiutat y Esteve Gilabert Bruniquer notari de Bar.a de

syndich della per les causes y raons largament contengudes en la delliberacio en la ma corrent de la scrivania mayor (1). teve Gilabert Bruniquer.

DIJOUS a XXXJ. de dit.

Lo d.r FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conceller en cap.

FEBRER

DIVENDRES lo primer. — En aquest die prengue possessio lo s.or Nicholau Bonet conceller segon del offici de clavari de la pnt. ciutat en lloch y per absentia del s.or Joan Franc.h Cudina ciuteda honrrat de Bar.a vuy embaxador de la çiutat en la cort del Rey nre. s.or lo qual lo die de s.t Antoni a 17. de jener prop passat fonch extret en dit offici en lo concell de cent celebrat dit die y dita possessio prengue dit s.or conceller en virtut de delliberacio feta per los s.ors concellers dit die del primer del corrent y los dits ab vot y parer dels mag.chs advocats consultats per dit negossi segons que llargament en dita delliberacio se conte en la ma corrent de la scrivania mayor de la pnt. casa. Clavari subrogat: possessió.

---

(1) La deliberació del Concell sobre aquest punt fou la següent:

«Que lo magch. micer Pere Joan Rossell y Steve Gilabert Bruniquer not. de B.a advocat y syndich respective de la present ciutat sien suspesos com lo pnt. Consell los suspen per temps de deu anys del die present en avant comptadors de sos officis, sens rebrer salaris, ni emoluments alguns per raho de aquells de la pnt. ciutat; attes an mal servit a aquella, y no an tingut lo cuydado que en les causes, y coses que della sels eran acomanades era raho tinguessen y que los Sors. Consellers tinguen facultat, y potestat com lo pnt. Concell lals dona de anomenar lo die de vuy al present concell dos persones ço es una per advocat, y laltra pera syndich les quals votades per scrutini ab capses y botons blanchs, y negres y tenint sufficient número de veus sien adocat y syndich respective de la pnt. Ciutat durant dita suspensio als quals los pague aquella tots los salaris y emoluments acostumats pagar,» etc.

(Registre de *Deliberacions*, any 1636, fol. 82.)

Contra l' acort transcrit los dos oficials suspesos s' apellaren a la Real Audiencia; (V. 'l registre *ut supra*, dies 1.er de Març — fol. 129 girat, — 21 d' Abril — fol. 185 — y 19 de Juny — fol. 270.) Lo resultat de dita apellació, — merescudament favorable pera 'l meritíssim Bruniquer, en especial, — apareix sumariament descrit en la nota que segueix:

«A 30 de Janer 1636, lo Concell de cent suspengue un Advocat de la Ciutat y lo Sindich, y ne foren elegits de altres en sos llochs per las causas de visitas contengudas en lo mateix Consell, y a 31, juraren los novament elegits, y â 9, de Desembre 1637, lo Consell de cent restituhí al Advocat ab que renuncias a la Causa, y a totas pretencions, y lo Síndich prosseguí la Causa, y fonch condemnada la Ciutat en restituhirlo â son offici ab tots los salaris lucros, y emoluments, y lo Consell de cent celebrat â 21 de Juliol 1638 obtemperant dita sentencia lo restituhi â son offici ab dita forma.»

(Rúbrica de Bruniquer: Cap. LXXXXV. *Advocats y Síndichs de la Ciutat*, fol. 311.)

Cònsol de la Llotja: jurament.

Dit die jura en la pnt. casa lo s.or Franc.h Joan de Vergos militar del offici de consol de la lonia de la mar de dita çiutat per renuntiatio feta per micer Bernat Sala per ser stat extret en Receptor de la ballia general en lo qual jurament assisti lo s.or balle de Bar.a lo qual stigue assentat entre ters y quint y apres de haver prestat lo jurament lo s.or conceller ters sens serimonia alguna lo acompanya a la lonia a pendrer possessio.

Offici en lo monastir del Carme.

DIUMENGE a IIJ. de dit. — En aquest die lo demati a les nou hores los s.ors concellers anaren ha oir lo offici al monastir de nra. s.ra del Carme de la pnt. ciutat y alli stigueren assentats alt al altar maior a la part del Evangeli ab ses cadires y coxins de vellut carmesi y al donar de la pau la dona lo diaca al s.or conceller en cap y lo s.or conceller en cap als demes s.ors concellers.

Primer dia de Quaresma.

DIMECRES VJ. de dit. — En aquest die primer die de quaresma los s.ors concellers lo demati a les nou hores vingueren en la pnt. casa ha oir una missa baixa y ha pendrer sendra en la capella de dita casa y apres anaren acompanyats dels officials de la casa a la Trinitat y a la Merce a la absolutio com es costum quiscun any per semblant jornada.

Hospital general: miserere y cerca de les cambrades dels malalts per los Sors. Consellers.

DIVENDRES a VIIJ. de dit. — En aquest die primer divendres de quaresma los s.ors concellers anaren lo despres dinar ha oir lo miserere al hospital general de s.ta Creu als quals isqueren a rebrer al portal del pati los s.ors Ad.os de aquell posant se cada hu al costat squerra de cada hu dels s.ors concellers y arribats al altar maior se assentaren ço es los dits s.ors concellers a la part del Evangeli ab ses cadires y coxins de vellut carmesi y ha laltra part los dits Ad.os a la part de la Epistola qui son dos canonges de la seu y un s.or cavaller y mercader ab ses cadires de repos sens coxins com es axi costum cada any y acabat lo miserere los s.ors concellers acompanyats de dits Ad.os sercaren les cambrades dels malalts y malaltes y los tornaren acompanyar fins al portal devant lo Carme y apres los s.ors concellers entraren dins les repanedides y de alli sen anaren quiscu en sa casa.

Estaferm en lo Born.

DIUMENGE a X. de dit. — En aquest die despres dinar se feu Astaferm en lo born: feu se la festa conforme a 20. de jener proppassat.

Festa de Sta. Eulalia. — Los Conse-

DIMARS a XIJ. de dit. — En aquest die festa de la gloriosa verge y martyr s.ta Eulalia si be los s.ors concellers acostuma-

ven de anar ab promens en la seu ha oir lo offici y a la proffesso noy anaren per starne privats per lo concell de çent celebrat a 20. de Abril *1635*. llers no van a la Seu.

Divendres a XV. de dit. — En aquest die segon divendres de quaresma los s.[crs] concellers anaren lo despres dinar ha oir lo miserere al hospital general de s.[ta] Creu: feu se del mateix modo si y conforme se feu laltre divendres prop passat. Hospital general: anada dels Consellers al miserere.

Lo d.[r] Francesch Joan Magarola = conceller en Cap.

Disapte a XVJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual entre altres coses fonch per aquell delliberat que per trobarse vuy mossen Joan Franc.[h] Cudina ciuteda honrrat de Bar.[a] embaxador en la cort del Rey nre. s.[or] per negossis y affers de la pnt. çiutat que perso mossen Joan Batista Cudina son fill continuas en servir lo offici de clavari de dita ciutat al qual a 17. de jener proppassat fonch stat extret lo dit s.[or] son pare y asso sens rebrer ell salari algu conforme ell ho te axi promes y offert attes no ha aquell encara jurat ni prestat sagrament y homenatge com es costum segons que mes llargament estas y altres cosas en la delliberacio sobre asso feta se conte en la scrivania maior de la pnt. casa. Clavari: subrogació.

Divendres a XXIJ. de dit. — En aquest die tercer divendres de quaresma los s.[ors] concellers anaren lo despres dinar ha oir lo sermo y miserere al hospital general de s.[ta] Creu: feuse del mateix modo de altres divendres. Hospital general: anada dels Consellers al miserere.

Divendres a XXVIIIJ.[o] de dit. — En aquest die quart divendres de quaresma los s.[ors] concellers anaren lo despres dinar ha oir lo sermo y miserere al hospital general de s.[ta] Creu: feuse del mateix modo de altres divendres. Idem. id.

Lo d.[r] Franc. Joan Magarola = conçeller en cap.

MARS

Disapte lo primer. — En aquest die se feu una embaxada de part dels s.[ors] concellers als molt Ill.[es] s.[ors] visitadors de la visita del general de Cathalunya del pnt. principat que vuy se celebra per medi dels s.[ors] Hieronym de Navel çiuteda y Franc.[h] Puigiener militar als quals apres de haver la explicada de paraula la donaren en scrits que es del thenor seguent. Embaxada als visitadors del General de Cathalunya en rahó a les querelles seguides contra 'l Conseller en Cap.

«Molt Ill.es S.ors

Lo savi concell de cent lo die de vuy ha tingut notitia que ha una embaxada que per orde dels molt Ill.es s.ors concellers desta ciutat se feu a v.as s.as en orde a les querelas fulminades en lo judici de la generalitat que devant v.s s.as se ventila en les quals es compres lo molt Ill.e s.or Franc.h Joan Magarola vuy conceller en cap no se avia encara respost. Y axi ha delliberat que per sa part supplicassem com supplicam a v.s s.as sien servits manar se responga a dita embaxada que ho rebra esta ciutat y la bona correspondentia y conformitat en tot a particular merce de v.as s.as» A la qual embaxada respongueren los dits s.ors vesitadors que molt be sabien los s.ors concellers la cortesia y correspondentia se tenen la una casa ab laltra y sempre se han tinguda y que axi ho veurian y tractarian y en tot lo que porien servir a sa s.a ho farian ab molt gran voluntat y del fahedor ne farian tornar resposta a sa s.a

Copia de una carta de sa mag.d als s.ors concellers.

«A los Amados y fieles nros. los concelleres de la nra. çiudad de Bar.a

El Rey.

Tempesta en lo moll: carta del rey agrahint als Consellers sa assistencia a les galeres d' Espanya.

Amados y fieles nuestros, haviendo entendido por carta del marques de Villafranca que en la borrasca que padescieron las galeras en el muelle dessa çiudad le assististes de manera que se hos deven gracias de lo que obrástes en esta occasion, he querido que sepays con carta mia, quan servido he quedado de como hos portastes en ella, de que terne la memoria que es justo. Data en Madrid a XX. de hebrero MDCXXXVJ.

Yo El Rey.

V.t Dux

Johannes Laurentius de Villanueva secretarius.»

V.t don Fran.cus de Castellvi R.

V.t Morlanes R. V.t Magarola R.»

Copia de la carta enviada per lo Ex.[im] s.[or] duch de Cardona lloctinent y capita general als s.[ors] concellers per la nominatio de balle de Bar.[a]

«Haviendoseme presentado la terna para el officio de Bayle de essa çiudad en el corriente triennio que v.[a] s.[a] me ha embiado con carta de 20. he acordado de elegir y nombrar como con esta elijo y nombro al d.[or] Balthasar Tarroja uno de los contenidos en ella y assi podran admitirle el juramento y darle la possession en la forma que se acostumbra, g.[de] Dios a v.[a] s.[a]: de Gerona 27. de Hebrero *1636*.

Batlle de Barcelona: nominació.

EL DUQUE DE SOGORBE Y DE CARDONA.

Concelleres de Bar.[a]»

DIMECRES a V. de dit. — En aquest die jura lo d.[r] micer Balthasar Tarroja del offici de Balle de Bar.[a] lo qual jurament se feu en la forma seguent ço es que lo demati a les deu hores essent avisats los s.[ors] concellers com lo dit micer Tarroia ere ia en la plassa de s.[t] Jaume partiren de la casa de la çiutat y de alli anaren en dita plassa de s.[t] Jaume e alli se assentaren als padrissos que stan vers la part de la font del mateix modo stan assentats en la casa de la çiutat y de alli enfora anaren agraduats conforme apar en lo llibre de agraduacions aporta lo scriva de las obras anant lo dit micer Tarroia en lo mig del bordo del s.[or] conceller ters per no haver encara jurat, a les scales devant la iglesia de s.[ta] Agata en la plassa del s.[or] Rey y alli fonch pnt. lo s.[or] veguer ab sa cadira pro tribunali sedente y los s.[ors] concellers en cap ters y quint a la part dreta y segon y quart a la part squerra per tenir lo dit s.[or] veguer la precedentia y alli lo dit micer Tarroja jura y presta lo sagrament y homenatge en ma y poder del dit s.[or] veguer y lo dit s.[or] veguer de ses mans li dona lo basto de balle y apres ab la mateixa agraduacio anant lo dit s.[r] micer Tarroia per haver ia jurat y portar basto de balle al extrem del bordo del s.[or] conceller ters anaren en la casa de la çiutat y alli se assenta entre los s.[ors] concellers ters y quint y presta lo solit jurament en ma y poder del s.[or] conceller en cap y apres ab la mateixa agraduacio anaren en la cort del balle ha donarli possessio y de alli tornaren ab la mateixa agraduacio en la casa de la çiutat.

Idem: jurament y possessió.

Visita del General de Cathalunya: resposta a la embaxada de la ciutat sobre 'l negoci de les quereles contra 'l Conseller en cap.

DIJOUS a VJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual vingue una embaxada de part dels molt Ill.^{es} s.^{ors} vesitadors del general de Cath.^{a} per medi dels s.^{ors} Hieronym de Gaver militar y Joseph Miquel Quintana ciuteda los quals stigueren assentats ço es la hu entre lo primer y segon prom militar, o, ciuteda de concell y lo altre apres del segon prom la qual embaxada reportaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.^{e} S.^{or}

Per orde de v. s. se reporta una embaxada a 3. del pnt. mes, al concistori dels molt Ill.^{es} s.^{ors} vesitadors del general de Cathalunya contenint en effecte respongues a la embaxada que per orde dels molt Ill.^{es} s.^{ors} concellers de esta ciutat fonch feta a dit concistori en respecte de las querelas fulminades en la visita en las quals esta compres lo molt Ill.^{e} s.^{or} Franc.^{h} Joan Magarola conceller en cap desta ciutat.

Lo concistori attenent a la bona correspondentia deu tenir axi en no faltar a la resposta de las embaxadas se li envien, com de assentir al gust de v. s. ha delliberat ab la pnt. resposta narrar tot lo que ha passat en aquest fet pera que sen tinga entera y perfeta notitia. A 20. de desembre 1634. per part dels molt Ill.^{es} s.^{ors} concellers fonch feta embaxada al concistori de la visita pera que no donas lloch que lo procurador fiscal continuas las querelas tenia fetas contra los molt Ill.^{es} deputats del trienni passat, en las quals estave compres lo molt Ill.^{e} s.^{or} Franc.^{h} Joan Magarola conceller en cap, en quant al interes de dit s.^{or} Magarola ohidor del general lo trienni passat.

Lo concistori fetas las diligentias convenients per assegurarse si tindria lloch lo que representave en la embaxada y dar gust als molt Ill.^{es} s.^{ors} concellers a 5. de jener per medi de don Franc.^{h} de Vallgornera y Senjust y Miquel Joseph Quintana ciuteda honrrat desta ciutat torna resposta a dita embaxada, allegant las raons y exemplars se havien considerat, que no donaven lloch se suspengues lo curs de la visita contra dit s.^{or} Magarola significant lo pesar tenia de no poder assentir a la petitio dels s.^{ors} concellers y assegurant que en tot lo que fos possible guardarian la bona correspondentia entre si tenen dits concistoris.

A 18. de dit mes de jener los mag.^{chs} micer Pere Joan Rossell advocat ordinari de la çiutat y micer Pere Joan Fontanella entraren en dit concistori de la visita, e, insistint ab lo representat en la embaxada deduiren las raons los aparegueren convenients en justifficatio della y ohida la informatio lo concistori respongue que ab cuydado consideraria lo que per dits mag.^{chs} advocats fonch representat per quant desijave dar gust a la molt Ill.^{e} ciutat en tot lo que fos possible donant lloch la justitia.

En conformitat de aquesta resposta lo concistori torna ha fer altres diligentias y concidera las raons allegades per los mag.^{chs} advocats en la informacio y haguda concideracio a tot lo deduit y vists los exemplars asseneat no podia apartarse de la resposta feta a la embaxada ha tingut gran desconsolatio en no poder suspendrer lo interes del fisch en las querelas del molt Ill.^{e} s.^{or} Magarola, las raons han obligat al concistori pera que no hage pogut fer sobreseurer a la istantia del fisch son las seguents.

Per lo capitol primer dè las corts del any 1599. la cort general dona forma a la visita dels molts Ill.^{es} s.^{ors} deputats, ohidors, y altres officials del general pera que fossen syndicats dels excessos comesos en llurs officis, volent que ha dita visita estiguessen subgectes tots los officials per manera que ningu per molt privilegiat que sie se eximeix de aquest judici, y axi lo molt Ill.^{e} y R.^{im} s.^{or} bisbe de Bar.^{a} dexant la visita anave fent per lo bisbat ha comparegut en las querelas y lo mateix ha fet lo mag.^{ch} micer Joseph Masso d.^{r} del Real concell per hont havent jurat los vesitadors ohida sententia de excomunicatio la observansa de las constitutions y capitols de cort es indubitat dits vesitadors deuhen observar los altrament v. s. com ha tant zelos de la observansa de ditas constitutions y capitols de cort y que te tanta ma en ferlos per ser v. s. qui presideix en lo bras Real tindria justa queixa que dit concistori faltas a la observansa de dit capitol de cort.

En los dietaris no se ha trobat exemplar que en semblants casos hage succehit eximir official algu del judici de la visita a be se sie trobat conceller de la ciutat que en lo exemplar de Antoni Thio refferit per los mag.^{chs} advocats en la informatio en lo dietari de aquella visita nos troba la delliberacio essent lo dietari molt copios de tot lo ques feu en la visita, ans be en lo dietari de la visita del any 1627. se troba que no obstant lo

syndich de la ciutat dona una supplicacio al concistori de la visita pera que nos prosseguis contra Bertran Desvall les hores conceller en cap de la pnt. ciutat se passa avant en la visita y provehi decret [de] exequtio contra dit Desvall fent viso de la dita supplicacio. No obstant los deputats y ohidors del general per privilegi, durant lo offici no poden ser convinguts en algun tribunal, ab tot los deputats y ohidors que son trobats concellers ho tenir altres officis sos stats visitats en casa la ciutat com ho feren don Phelip de Sorribes essent diputat militar per ser stat conceller y altres, considerant ab la sabiduria tant propria de v. s. que la persona accepta magistrat y carrech publich, se subiecte a donar raho de sa Administratio sens algun genero de exemptio perque donar lloch a ella poria ser molt preiudicial a la utilitat publica.

La instantia del fisch es temporal y passat lo temps dels nou mesos no te regres pera instar sie procehit contra los qui hauran delinquit en sos officis y axi restarian impunits los delinquents contra lo que ha volgut y ordenat la cort general.

La visita sols pot conexer dels officials que hauran comesos excessos en aquell trienni y no pot cometrer la punitio y conexensa de las querelas a la visita vinent axi per que lo capitol de cort no dona tal facultat com perque se seguirian notabilissims inconvenients en las querelas comunes fentse differents sententies perque en cars en aquesta visita se absolguessen los demes querelats en la visita vinent condempnassen al que seria remes en aquell judici y axi la unitat del judici no done lloch se remeten de una visita a altra las querelas.

Lo molt Ill.e s.or Franc.h Joan Magarola esta compres en 18. querelas comunes entre les quals y es la de no serse opposats los molt Ill.es deputats y ohidors del trienni passat a las contra factions de las constitutions y ab ellas esta compresa la de la captura y detentio dels mag.chs Jaume Pi y Raphel Matali que per v. s. fonch tant instada y la dels excessos dels soldats que han lastimat tot lo principat.

Per estas y altres raons ques dexan conciderar no ha pogut lo concistori apartarse de la resposta feta a la embaxada assegurant a v. s. que en totas ocasions donara lloch la justitia acudira a la correspondentia deu tenir ab v. s.a»

Per lo qual concell fonch delliberat que lo dit fet fos comes als mag.chs micer Pere Luys Guell y micer Raphel Puig Asses-

sors ordinaris de la pnt. casa pera que aserca de asso vessen y mirassen lo que se podie y devie fer segons que mes llargament estas y altres cosas stan contengudas en dita delliberacio en la ma corrent de la scrivania mayor de la pnt. casa.

Hospital general: miserere y cerca de les cambrades dels malalts per los Consellers.

DIVENDRES a VIJ. de dit. — En aquest die despres dinar a las tres horas los s.^{ors} concellers anàren al hospital general de s.^{ta} Creu ha oir lo miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes de dit hospital acompanyats dels Ad.^{os} de aquell y apres per ser divendres de mars anaren als perdons de s.^{t} Llatser.

Festa de St. Pacià.

DILLUNS a X. de dit. — En aquest die per quant la festa de s.^{t} Passia Bisbe de esta çiutat fonch lo die de air perso lo die de vuy no fonch festa de precepte sino que la iglesia feu doble tant solament per ser en temps de coresma.

Hospital general: sermó y miserere y cerca de les cambrades dels malalts per los Consellers.

DIVENDRES a XIIIJ.^{o} de dit. — En aquest die divendres de quaresma los s.^{ors} concellers anaren lo despres dinar a las tres horas al hospital general de s.^{ta} Creu ha oir lo sermo y miserere y apres sercaren les cambrades dels malalts y malaltes de dit hospital acompanyats dels Ad.^{os} de aquell y apres anaren als perdons de s.^{t} Llatser.

Festa de Sta. Madrona.

Pluja.

DISAPTE a XV. de dit. — Festa de s.^{ta} Madrona. — En aquest die nos feu proffesso per anar a s.^{ta} Madrona ni tampoch noy anaren los s.^{ors} concellers per plourer aquell die que altrament hi foren puiats ha oir alli lo offici lo qual havian de dir y celebrar los pares de s.^{t} Franc.^{h} ab la cantoria de cant de orgue de dit monestir conforme axi stave concertat per raho de la contentio es entre la çiutat y lo capitol.

Lo d.^{r} FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en cap.

Dijous Sant: los Consellers no van a la Seu.

DIJOUS a XX. de dit. — En aquest die, die del dijous s.^{t} si be los s.^{ors} concellers acostumaven de anar a la seu noy anaren per raho de la contentio es entre la ciutat y lo capitol de la seu desta çiutat.

Dit die despres dinar a les tres horas los s.^{ors} concellers ço es cap, segon, y quart ab ses gramalles de dol acompanyats dels officials de la casa anaren a sercar alguns moniments en la forma solita y se aturaren a veurer passar la proffesso a s.^{ta} Catherina assentats a les cadires del cor a la part del Evangeli com es costum quiscuny any.

DIVENDRES a XXJ. de dit. — En aquest die divendres

Divendres Sant: idem.

s.[t] tampoch no anaren los s.[ors] concellers en la seu per les dalt ditas raons.

Dissabte Sant: idem.

DISAPTE a XXIJ. de dit. — En aquest die disapte s.[t] tampoch no anaren los s.[ors] concellers en la seu per ditas raons.

Festa de Pasqua: idem.

DIUMENGE a XXIIJ. de dit. — En aquest die festa de pasqua tampoch no anaren los s.[ors] concellers en la seu per ditas raons. Y dit dia se tingue consell de çent.

Virrey elet de Nàpols: embaxada de enhorabona.

DISAPTE a XXVIIIJ.° de dit. — En aquest die los s.[ors] concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent celebrat a 23. de dit enviaren una embaxada per dos cavallers qui foren los s.[ors] don Joan de Erill y Joseph Mora çiuteda al Ex.[im] s.[or] marques de Litxe duque de Medina de las Torres lo qual venia de la cort del Rey nre. s.[or] a esta çiutat per embarcarse ab les galeres de Spanya per passar en Napols per serne provehit virrey y tambe per casar ab una Princessa molt principal de aquell Regne axi que los dits dos s.[ors] cavallers havent entes per molt çert que dit s.[or] marques havia de entrar aquella tarda partiren de la pnt. ciutat serca del mig die molt ben posats de vestits ab sos dos criats cada hu tots ab sos cavalls de postas ab son postillo ab lo correu de la ciutat y anaren fins a la vila de s.[t] Feliu que es mes amunt del Spitalet ha hont trobaren lo dit s.[or] marques de Litxe al qual reberen y donaren la ben vinguda norabuena del casament y del feliz carrech de virrey de Napols, de part de esta çiutat ab molts grans compliments y cortesias offerint ha sa Ex.[a] que esta ciutat estave prompte en servirlo en tot lo que fos de son servey y per sa Ex.[a] li fos manat. Lo qual recibo y embaxada rebe lo dit s.[or] marques ab molt gran aplauso y contento estimant molt a la ciutat esta honrra y merçe tant gran li feya y que tot havia de ser pera mes servirla en tot lo que la ciutat lo volgues emplear en cosas de son servey fent molt grans cortesias y compliments ha dits s.[ors] dos cavallers embaxadors tractantlos sempre de v.[a] s.[a]

Idem: visita dels Sors. Consellers.

DIUMENGE a XXX. de dit. — En aquest die essent ia entrat lo die antes per la tarda en la pnt. ciutat lo dit s.[or] marques de Litxe duque de Medina de las Torres obtinguda hora pera les tres de la tarda de sa Ex.[a] los s.[ors] concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat a 23. del corrent anaren ha dita hora de casa la ciutat en fora en forma de çiutat acompanyats dels officials de la casa al monestir de s.[ta] Catherina del orde de predicadors ha hont posave lo dit s.[or] marques

y entrant per la porteria de dit monestir al cap devall del claustro qui va a la sagrestia los isqueren a rebrer lo pare prior y alguns pares de casa y los acompanyaren puiant per les scales qui va al orgue y quant foren dalt a les segones claustres qui va al cor isqueren a rebrer los s.ors concellers alguns cavallers de la familia de dit s.or marques y casi devant la porta del cor trobaren alli lo dit s.or marques ab molts cavallers axi de titol com altres de sa familia ha hont rebe los dits s.ors concellers ab molt grans cortesias molt honrrosas volent que los s.ors concellers tots anassen primer devant y sa Ex.a apres no obstant lo s.or conceller en cap ab molt gran cortesia per moltes vegades ley suplica y noy hague remey sino que se hague de fer de eixa manera de anant devant los s.ors concellers y apres sa Ex.a y al entrar del portal del aposiento que es al cap devall del dit segon claustro que son los aposientos ha hont sol estar lo pare provincial de eixa casa, lo s.or conceller en cap se gira y li torna ha fer la mateixa cortesia de que entras sa Ex.a primer y tampoch noy hague remey y axi mateix entrats dins lo aposiento al volerse assentar a las cadiras que alli staven aparelllades se hague de fer axi mateix empero lo dit s.or marques estant assentat tingue la ma dreta y precedentia del s.or conceller en cap com ley dona lo dit s.or conceller per tocarli y assentats que foren lo s.or conceller en cap ab molt gran prudentia y eloquentia en nom y per part del savi concell de çent qui axi ho havia delliberat y de tota esta çiutat li dona la ben vinguda en ella, la nora buena de la boda y casament y del feliz carrech del virreynat de Napols de tot lo qual ne havia rebut esta çiutat summissim contento en correspondentia de las moltas merces que per son medi havia rebudas estant en la cort del Rey nre. s.or amostrant se sempre en moltas ocasions que se havia tractat de las cosas de esta çiutat molt affecte y propitio a ella del que esta çiutat lin donave les degudas graçias y confiave seria servit sa ex.a ferli merce continuar los matexos bons officis que fins assi havia fets per esta ciutat y sperave rebrer mayors maiorment en un temps en queu havia tant menester per star posada en los treballs en que esta, supplicant al s.or fos servit donarli a sa Ex.a molt bon passatge y felices successos en totas sas cosas com per sa ex.a y esta çiutat es desijat. La qual embaxada accepta lo dit s.or marques de dits s.ors concellers ab molt gran aplauso y contento fent molt grans compliments y cortesies als

s.ors concellers molt honrroses tractant los sempre de v.a s.a stimant molt la honrra y merce tant gran esta ciutat li havia feta la qual tindria en perpetua memoria pera recordarse en qualsevol part del mon se trobas serviro a la çiutat axi en intercedir ab sa mag.d per ella com altrament en tot lo que fos de son servey y acabat lo rahonament alsantse de ditas cadiras ab la mateixa serimonia exint de dit aposiento anant lo dit s.or marques al costat y ma dreta del s.or conceller en cap anaren per la mateixa claustra y alli un poch mes avall de hont los havia rebuts se despedi dels s.ors concellers ab molt gran cortesia y fins al cap de la scala de la claustra los acompanyaren alguns cavallers de dit s.or marques y lo pare prior y demes pares fins baig a la porteria y de aqui fins a la porta del pati qui ix a les Semoleres y de alli sen tornaren en la casa de la ciutat acompanyats de dits officials.

DILLUNS a XXXJ. de dit.

Lo d.r FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en cap.

ABRIL

Embaxada al Virrey de Nàpols, demanant recomani al rey y al Comte-Duch los negocis occorrents de la ciutat.

DIJOUS a IIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat dit die feren fer una embaxada al s.or marques de Litxe duque de Medina de las Torres per medi dels s.ors don Joan de Erill y Joseph Mora çiuteda la qual li donaren en scrits que es del tenor seguent.

«Ex.im S.or

Sabent esta çiutat que es molt propri de v.a Ex.a correspo-nent a sa grandesa y pars, de que se li supliquen continuades merces, per ser de gran part mayor la dispositio de v.a Ex.a en ferles, que no poden ser aquellas tenint ne molt gran speriencia Bar.a pus confessa haverles sempre rebudes de v.a Ex.a per les quals resta obligadissima a servirles sempre a v.a Ex.a y a sa casa, ha deliberat lo die de vuy lo savi concell de çent desta çiutat supplicassem a v.a Ex.a com supplicam sie servit de aconsolarla en totas sas cosas fentli merce de scriurer peral assiento dellas al Rey nre. s.or Deu lo g.de y al s.or conde duque, com ho confia axi de v.a Ex.a y que ab son favor tindran

lo bon exit ques confia y restara esta çiutat ab nous empenyos de servir a v.ª Ex.ª»

Dit die per medi dels dits se feu altra embaxada al ex.^im s.^or marques de Vilafranca duch de Fernandina la qual li donaren en scrits que es del tenor seguent.

Embaxada al Marques de Vilafrancha sobre lo mateix.

«Ex.^im S.^or

Referida en lo savi concell de çent per los s.^ors concellers la merce que v.ª ex.ª es stat servit fer a esta çiutat donant avis a sas s.^as de que aparexia a v.ª ex.ª no devia perdrer Bar.ª la bona ocasio que ara te del ex.^im s.^or duch de Medina de las Torres qui te tanta gracia ab lo Rey nre. s.^or Deu lo g.^de y es tant cosa del s.^or conde duque peral assiento de la materia dels quints y demes negossis occorrents regonegue dit concell los favors tant continuats reb de v.ª Ex.ª y que totas estas bonas actions que veu ab v.ª Ex.ª considera que naxen del amor y voluntat te a esta ciutat patria sua la qual axi per la materia de quints com per altras cosas de gran importantia te dos embaxadors a la cort de sa mag.^d dels quals spera algunas intelligencias conferents a la materia y axi ha delliberat lo die de vuy que a v.ª ex.ª representassem estas cosas y supplicassem com supplicam de part de dit concell sie v.ª ex.ª servit dar a Bar.ª com sempre son favor y aiuda en tot lo que sie consuelo della com ho spera axi, de la grandesa de v.ª Ex.ª tenint a v.ª Ex.ª per son emparo y protector en totes ses coses.»

Dit die per lo que per los dalt dits s.^ors marques de Litxe duque de Medina de las Torres y marques de Vilafranca duque de Fernandina fonch dit a dits s.^ors embaxadors que tornarien resposta anant al tart en llurs posades per cobrarlas los foren donades en scrits del thenor seguent.

Copia de la resposta del s.^or marques de Litxe duque de Medina de las Torres.

Resposta del Virrey de Nàpols.

«En todas las ocasiones que se han offrecido a la çiudad de Bar.ª he procurado mostrar el deseo que he tenido siempre de servirla. Y en esto que me manda que la sirba interponien-

dome en las materias corrientes con su mag.[d] para que se redusgan a forma de composition, me hallo totalmente impossibilitado de poderla obedecer por no traer orden ninguna de su mag.[d] para tratar destos negossios, y por no ser de calidad esta proposition que me de capacidad para introducirme de que resulta el quedar yo solo con sentimiento de haver de faltar a lo que me manda la çiudad deseandola tan particularmente servir.»

Copia de la resposta del s.[or] marques de Vilafranca duque de Fernandina.

Idem. del Marquès de Vilafranca.

«Que de mi motibo, por lo que quiero a la ciudad de Bar.[a], y sintiria su mal suçesso, le hize saber, que me parecia sason, (hallandose aqui el s.[or] duque de Medina de las Torres) para que en primer grado, pusiesse a los pies de su mag.[d] y exposition de su Real gracia, la materia de quintos, y en segundo, que comparaciesse llanamente y sino que buscasse otro corte tan reberençioso y sustantial, como los refferidos, con adbertençia de que no siendo de esta calidad no podria atraer al s.[or] duque la materia para que no tenia comission, y haora a la respuesta que la çiudad me da, de que tiene embaxadores en la corte para esto mismo, respondo, que siendo su zelo eficaz y conforme a los dos puntos referidos, no pareçe que resistia a mi sentir pero quedandome a reconoscer que era causa dibersiba para sustentar (lo que hasta haora) me lastimaba mucho por haber naçido en Bar.[a]»

Visita del Virrey de Nàpols als Consellers.

DIMARS a VIIJ. de dit. — Demati a les deu hores tocades, lo s.[or] don Luys de Monsuar balle general de Cathaluya vingue en la pnt. casa de la çiutat per fer a saber als s.[ors] concellers com lo Ex.[im] s.[or] marques de Litxe duque de Medina de las Torres desijarie venir luego en la dita casa de la ciutat a besar les mans a sa s.[a] per tornar los la visita que per sa s.[a] los dies passats li fonch feta E axi los s.[ors] concellers estimant molt a sa Ex.[a] la honrra y merce tant gran los feye y ha tota esta çiutat encontinent feren convidar los cavallers y ciutedans pogueren trobar per que plovie pera que fossen servits de venir en dita casa de la ciutat per acompanyar y rebrer dit s.[or] en companya

dels s.^{ors} concellers y adobar de molta plata y luminaria la capella de dita casa y entre les onse y dotse hores del mig die vingue en dita casa de la çiutat lo dit s.^{or} marques de Litxe duque de Medina de las Torres anant dins una carrossilla molt rica y dorada apportant dit s.^{or} un vestit tot guarnit de or messis molt riquissim en companya de dos, o, tres s.^{ors} cavallers titulars de sa companya y del dit s.^{or} balle general y devant y darrera dita carrossilla anaven molts alacayos y patges tots vestits de una lurea nova molt rica de un drap com si era grana guarnit molt espes de plata messissa y cada hu unas plomas blancas en lo sombrero la qual lurea segons se entengue mana sa Ex.ª traurer en est die per ser tal die la nativitat del Rey nre. s.^{or} (que Deu guarde) y al apearse de dita carrossilla isqueren a la primera porta de casa la çiutat a rebrel los officials de la casa y molts cavallers y ciutedans ques pogueren trobar per que com dit es plovie y apres a mig pati entre les dos primeras portas dins dita casa isqueren a rebrel los s.^{ors} concellers absent lo quint per star indispost ab les gramalles de grana no obstant que plovie ab los verguers devant ab les masses altes fent se molt grans cortesies y compliments molt honrrosos anant devant los tres s.^{ors} concellers y restant darrera lo s.^{or} conceller en cap anant a la ma squerra de dit s.^{or} marques y entrant en esta forma ab lo mateix acompanyament devant molts cavallers y ciutedans de la terra y altres de sa familia qui eren vinguts en sa companya ab cotxes: quant foren devant la capella lo Rector de s.^{t} Jaume qui stave alli ab son sobre pallis y una bassina de plata dorada ab un salpasser de plata ab molt gran cortesia li dona aygua beneyta y apres lo mateix Rector als s.^{ors} concellers de hu en hu y apres se agenollaren devant dita capella sobre una catiffa que alli stave sens posarse sobre los coxins de vellut carmesi que los s.^{ors} concellers havian fet posar alli axi per lo s.^{or} duch com per los s.^{ors} quatre concellers y feta oracio del mateix modo sen entraren dins la istantia de trentanari y alli se assentaren en los matexos scons que alli son del mateix modo stan assentats cada die los s.^{ors} concellers tenint empero lo dit s.^{or} duch la precedentia de tots los s.^{ors} concellers y alli stigue fent dita visita per spay de mig quart ab molts grans compliments y cortesies molt honrroses que feu als s.^{ors} concellers y lo s.^{or} conceller en cap en nom dels altres s.^{ors} concellers companys seus y de tota esta çiutat al dit s.^{or} duch y acabat lo

rahonament alsantse ab lo mateix acompanyament y del mateix modo del venir al voler exir de la porta devant la capella lo dit s.or duch feu molts grans compliments als s.ors concellers replicant los ho per moltes vegades que se restassen alli que bastave la cortesia lo que no volgueren may concentir los s.ors concellers sino que lo acompanyaren no obstant plovie fins a la primera porta de la casa de la çiutat y alli despedintse dels s.ors concellers ab molt gran cortesia vehent que los s.ors concellers nos movien de alli se gira y digue als s.ors concellers fos servit sa s.ra de irse que bastava la cortesia replicant li lo s.or conceller en cap per moltes vegades respongue lo dit s.or duch «no ay remedio a fe que me ire a pie sin cotxe» y sentint asso los s.ors concellers fent li una gran salut sen anaren y sa Ex.a encontinent se posa dins lo cotxe juntament ab los matexos s.ors cavallers que ere vingut y sen torna a s.ta Catherina ha hont posave per lo que com sta dit plovie molt.

Embaxada al Marquès de Vilafranca.

Dit die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del savi concell de çent çelebrat lo die de air feren fer una embaxada al Ex.im s.or marques de Vilafranca duch de Fernandina per medi dels s.ors don Joachim Margarit y de Reguer y Hiecinto Sala ciuteda la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.im S.or

Dona Barcelona a v.a Ex.a les degudas gracias per tantas honrras y merces com de v.a Ex.a reb sempre, no posant en ultim lloch la que ha manat advertir podie rebrer del Ex.im duch de Medina de las Torres peral assiento de las materias occorrents. Restant desconsoladissima de haverli respost sa Ex.a no tenie pera ellas orde y poder de sa mag.d (Deu lo guart) que ha tenir lo se prometia ab lo emparo de v.a Ex.a tota facilitat en aiustarse pera disposar les tenint lo sentiment que es just, en perdrer tal ocasio desijant sien moltes les que resten pera servir a v.a Ex.a»

Idem: al Virrey de Nàpols.

Dit die per medi dels matexos s.ors embaxadors se feu altra embaxada al s.or marques de Litxe duque de Medina de las Torres la qual li donaren tambe en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.^{im} S.^{or}

Confessa Bar.^{a} y regonexeran sempre los que governaran aquella les honrras y merces que de v.^{a} Ex.ª te rebut y lo emparo y dispositio que obligant la a maiors empenyos ha vist ab v.^{a} Ex.ª en totas ocasions trobant se en la pnt. desconsolada y trista de que no tinga v.^{a} Ex.ª orde y poder de sa mag.^{d} (Deu lo lo guart) pera disposar lo assiento de las cosas della que ha tenir se prometia ab tant gran medi tota facilitat en la forma de assenyalarlas y disposarlas de que li reste lo sentiment tant gran que te de perdrer tal ocasio pero ab la dispositio que sempre de acudir a totes les que sien del servey de v.^{a} Ex.ª»

A la qual embaxada respongue sa Ex.ª que paga ab igual sentiment lo que la çiutat ha tingut de que no tinga sa Ex.ª no tingues orde lo qual en effecte no tenia pero que en aqueix cas per lo gran amor y merçe que sa mag.^{d} li fa y son pare y s.^{or} lo conde duque confiara haver facilitat alcansarlo pera interposarse en estas cosas per que sempre havia desijat servir a esta çiutat al igual de Leon patria sua com sere vist, y sabien molts, en totas les ocasions de concells y juntes en que seran tractades estas materias de la çiutat y que li pesave no poder fer esta demostratio.

Festa de Sta. Madrona transferida per pluja.

DIMARS a XV. de dit. — En aquest die per quant a 15. del passat que fonch la festa de la gloriosa s.^{ta} Madrona no si pogue anar per plourer perso los s.^{ors} concellers en aquest die demati a les set hores se aiuntaren en la casa de la çiutat y de alli acompanyats dels officials de la casa ab la musica devant de tabals trompetas y menestrils partiren de dita casa y anaren en la sua s.^{ta} casa y iglesia de s.^{ta} Madrona en la montanya de Monjuych E alli ohiren lo offici lo qual digueren los pares de s.^{t} Franc.^{h} ab la cantoria a cant de orgue de dit monestir stant los s.^{ors} concellers assentats ab ses cadires y coxins de vellut carmesi a la part del Evangeli y al donar de la pau la dona lo diaca al s.^{or} conceller en cap y lo dit s.^{or} conceller en cap als demes s.^{ors} concellers y acabat lo offici los s.^{ors} concellers sen tornaren ab la matexa musica y acompanyament en la dita casa de la ciutat de hont eran exits.

Lo d.^{r} FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en cap.

Pregaries per la salut del rey.

DIMECRES a XVJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores tocades vingueren ab embaxada en la casa de la ciutat de part del molt Ill.e capitol de la seu de dita çiutat los s.ors don Joachim Carbonell y don Galceran Setmanat canonges de dita seu los quals digueren y explicaren ha dits s.ors concellers com lo s.r vicari general los havie dit havie entes per lo s.r duch de Medina de las Torres sa mag.d que Deu guart, estarie desganat en lo llit E que axi lo dit molt Ill.e capitol no obstant no tingues avis ni carta alguna de sa mag.d desijant tant sa salut com desijave encontinent havia determinat de que lo die de dema se tingues tot lo die patent lo s.im sacrament en la seu y apres quiscun die consequtivament per les parroquies y lo diumenge proxim vinent despres dinar se fes una proffesso com la del die de corpus de pregaries E que axi supplicaven a sa s.a volgues ser servit fer merçe al dit molt Ill.e capitol en honrrarlo ab sa presentia acudint en dita seu axi lo die de dema com tambe lo diumenge a la proffesso que ho rebrien a molta merce. A la qual embaxada respongue lo s.or conceller en cap en veu sua y dels demes s.ors concellers companys seus que quant a la desgana de sa mag.d que Deu lo guart la çiutat ne estava molt apesarada y ne tenia lo dolor y sentiment ere just y quant al demes si be los s.ors concellers no tenian carta alguna de la desgana de sa mag.d pero que no obstant axo per lo quant tota esta ciutat desijave molt la salut de sa mag.d los s.ors concellers mirarien los exemplars de la casa y ho tractarien pera veurer lo que se hauria de fer y del fahedor ho farien a saber al molt Ill.e capitol estimant li molt esta merçe.

Idem.

Dit die despres dinar se tingue concell de çent per raho del dit negossi y fonch per aquell delliberat que attes la çiutat no havia rebut carta alguna de la desgana de sa mag.d com se acostumave y les hores la ciutat per son syndich, o, feye a saber al molt Ill.e capitol y apres lo dit capitol la llur determinacio a la çiutat E que axi los s.ors concellers se abstinguessen de anar a la seu sino que per lo syndich, o, subsyndich se avisas de part de la çiutat al monestir de s.ta Catherina y demes monestirs pera que fossen servits cada die quiscu per son orde tenir patent lo s.im sacrament en ses iglesies assistint hi los s.ors concellers en forma de ciutat al traurel y al reservarlo y que esta delliberaçio fos feta a saber al molt Ill.e capitol per dos cavallers.

DIJOUS a XVIJ. — En aquest die demati a les deu hores per medi dels s.^{ors} Hieronym de Navel çiuteda y Franc.^{h} Xammar militar se feu la dita embaxada al dit molt Ill.^{e} capitol de dita seu la qual donaren en scrits que es del thenor seguent. Idem.

«Molt Ill.^{e} S.^{or}

La embaxada que per part de v.^{a} s.^{a} lo die de air feren los nobles s.^{ors} don Joachim Carbonell y don Galceran de Senmanat capitulars de la iglesia mayor de esta ciutat als molt Ill.^{es} s.^{ors} concellers en orde a la indispositio de sa mag.^{d} Deu lo guart, referiren y proposaren ses senyorias lo mateix die en lo savi concell de çent, lo qual estima a particular merce lo avis que v.^{a} s.^{a} fou servit darli de dita indispositio, pera que corresponent esta ciutat a sa innata fidelitat, demostras en la ocasio pnt. com ho ha en totes sa bona dispositio de acudir al servey de son Rey y s.^{or} pero desconsolada de no poder fer la assistentia per v.^{a} s.^{a} representada occasionada de no tenir carta de sa mag.^{d} com sempre en occasions semblants la ha rebuda de la qual en primer lloch ne ha fet sabidor y supplicat a v.^{a} s.^{a} tingues a be se fessen rogatives, Aquestas per no faltar a imitatio de sos passats com nunca ha faltat a obligacio tant deguda ha delliberat dit concell se representas y supplicas als convents de s.^{ta} Catherina y altres pera que entesa esta justa causa tinguessen a be de ques fessen en aquelles iglesias en les quals se tragues patent lo s.^{im} sacrament, assistinthi y al reservarlo, los s.^{ors} concellers com seran notorias a v.^{a} s.^{a} a qui supplica esta ciutat que en raho del sobredit la tingue per scusada de fer dita assistentia.» A la qual embaxada respongue lo s.^{or} don Ramon de Senmanat vicari general president en dit nom de dit capitol que havien ohida la embaxada y se donaven per entesos.

Dit die demati a les set hores se feu y se celebra lo aniversari de don Pedro de Moncada en la llotja en lo qual assistiren sols tres s.^{ors} concellers ço es en cap ters y quart ab ses gramalles de raixa negre y al entrar per les portas de las reixas de dita llotja los isqueren a rebrer los consols de aquella y anaren fins devant lo altar ço es los dos s.^{ors} concellers en cap y ters devant y apres lo quart a la ma dreta lo consol militar a la ma squerra y al mig lo consol mercader y ohiren alli lo offici assentats ab uns banchs vanovats a la part del Evangeli y los consols Aniversari de Don Pere de Moncada en la Llotja.

de la llotia a laltra part ab altre banch y acabat lo dit offici los dits consols del mateix modo los tornaren acompanyar fins a ditas reixas y de alli sen tornaren en casa de la çiutat.

Pregaries per la salut del rey: anada dels Consellers al monastir de Sta. Catherina.

Dit die demati a les deu hores los s.ors concellers acompanyats dels officials de la casa anaren en lo monestir de s.ta Catherina del orde de predicadors ha hont se tingue tot lo die patent lo s.im sacrament per pregaries de la salut del Rey nre. s.or que Deu guart a petitio de la ciutat y al arribar en dit monestir a la porta de la iglesia los isqueren a rebrer molts pares de dit monestir y los acompanyaren fins alt al altar mayor hahont stigueren assentats ab sos banchs de vellut carmesi vanovats a la part del Evangeli ohint alli lo offici y al donar de la pau la dona lo diaca al s.or conceller en cap y lo s.or conceller en cap als demes s.ors concellers y acabat lo dit offici del mateix modo y ab lo mateix acompanyament sen tornaren y a la tarda a les sinch horas al reservarlo y tornaren los s.ors conçellers del mateix modo que lo demati.

Desgana de sa magt.: relació.

Dit die a les quatre de la tarda vingue en la pnt. casa lo vehedor del Ex.im s.or marques de Litxe duch de Medina de las Torres lo qual de part de sa Ex.a dona un paper als s.ors concellers contenint en effecte una relacio de la desgana de sa mag.d lo qual esta cusit en lo pnt. full que comensa: «martes en la tarde que se contaron 8. de Abril etc.» (1).

Seguexen les pregaries per la salut del rey.

DIVENDRES a XVIIJ. de dit. — Demati a les deu hores los s.ors concellers anaren del mateix modo que lo die de air al monestir de s.t Franc.h y al despres dinar a les sinch horas de la tarde per lo mateix effecte del die de air y en tot se feu axi mateix y del mateix modo que lo die de air.

Idem.

DISAPTE a XVIIIJ.° de dit. — En aquest die demati a la mateixa hora y a la tarda los s.ors concellers anaren al monestir de s.t Agusti per dit effecte: feuse en tot axi mateix.

Idem.

DIUMENGE a XX. de dit. — En aquest die demati y a la tarda a la mateixa hora los s.ors concellers anaren al monestir de nra. s.ra del Carme per dit effecte: feu se tambe en tot y per tot axi mateix.

Millora de sa magt.

DILLUNS a XXJ. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent y per aquell fonch delliberat que attes lo paper envia los dies passats lo ex.im s.or duch de Medina de las Torres ab

---

(1) Vejas l' Apèndix XV.e

lo qual constave de la millora de sa mag.^{d} y tambe la cathredal de esta çiutat haver parat en fer les pregaries per la salut de sa mag.^{d} que perso la ciutat paras tambe en fer les pregaries feye cada die per sa part sino fos lo que Deu no volgues vingues altra cosa en contrari segons que mes llargament en la dita delliberacio se conte en la ma corrent de la scrivania mayor de la pnt. casa.

Matrícula de mercaders.

Dit die despres dinar se feu en la pnt. casa la matricula dels mercaders y no sen feu ningu.

Vespres de Sant Jordi en la Deputació.

DIMARS a XXIJ. de dit. — Despres dinar a las quatre horas los s.^{ors} concellers anaren a la deputatio per oir les vespres de la vigilia de s.^{t} Jordi y al arribar en la deputatio quant foren puiats dalt al cap de la scala los isqueren a rebrer los s.^{ors} deputats y ohidors y los acompanyaren posant se quiscu a la ma squerra de cada hu dels s.^{ors} concellers fins devant lo altar y apres de haver feta oracio se assentaren ço es los s.^{ors} concellers sols, en un banch vanovat de vellut carmesi de la deputatio a la part de la Epistola com es axi costum en dita casa lo mes prop del altar y los s.^{ors} deputats y ohidors ab altre banch com lo propdit a la mateixa part y casi prop lo dels s.^{ors} concellers y acabades les vespres tornantsen los s.^{ors} concellers los s.^{ors} deputats y ohidors del mateix modo los tornaren acompanyar fins al mateix lloch y de alli sen tornaren en casa de la çiutat acompanyats dels officials della.

Festa de St. Jordi en la Deputació. Pluja.

DIMECRES a XXIIJ. de dit. — En aquest die festa de s.^{t} Jordi los s.^{ors} concellers demati a les nou hores se aiuntaren en la casa de la ciutat y de alli ab sos cotxes perque plovie anaren en la deputatio ha oir lo offici de dita festa y arribats alli sels feu per los s.^{ors} deputats y ohidors lo mateix recibo y sels dona lo mateix assiento del die de air y al cap de un rato arriba lo s.^{or} governador y los s.^{ors} deputats y ohidors lo isqueren a rebrer sens moures los s.^{ors} concellers de son banch y arribat que fonch lo s.^{or} governador quant fonch devant del altar los s.^{ors} concellers alsantse de son banch lo saludaren ab molt gran cortesia y feta oracio lo dit s.^{or} governador se assenta al mateix banch dels s.^{ors} concellers al costat del s.^{or} conceller en cap y en eix modo ohiren alli lo offici lo qual digue lo s.^{or} don Ramon de Queralt canonge de la seu de Bar.^{a} y feren de diacà lo s.^{or} don Hiecinto Descallar y de sotsdiaca lo s.^{or} don Galceran de Senmanat tots canonges de dita seu y al donar de la pau la

dona lo diaca al s.or governador y lo s.or governador al s.or conceller en cap y lo s.or conceller en cap als demes s.ors concellers y lo sotsdiaca la dona al s.or deputat ecclesiastich y lo dit s.or deputat als demes s.ors deputats y ohidors y predica lo s.or Abat Mentilla de Banyoles sens tenir coxi algu en la trona y acabat lo offici lo s.or governador sen ana primer tornantlo acompanyar los s.ors deputats y ohidors y apres sen anaren los s.ors concellers acompanyant los tambe los s.ors deputats y ohidors fins al mateix lloch del die de air ço es al cap de la scala devant la capella de s.t Jordi, petita.

Juy de prohomens.

DIJOUS a XXIIIJ.° de dit. — En aquest die se tingue juy de promens lo qual se feu en la forma seguent ço es que partint a les quatre de la tarda de la pnt. casa anaren en la preso pera tenir alli lo dit juy en la forma seguent que devant anaven los s.ors conceller en cap y ters aportant en lo mig lo d.r Hieronym Roig ciuteda altre de dits promens E apres anaven los de juy de promens ço es ciutedans y militars y artistes a la ma dreta mercaders y menestrals a la ma squerra y darrera del dit juy de promens anaven los tres s.ors concellers ço es segon quart y quint apportant en lo mig a la ma squerra del s.or conceller quint lo s.or Franc.h Xammar militar altre de dits promens y arribats que foren en la preso y puiats dalt en la obra nova en la istantia acostumada los s.ors concellers se assentaren en uns banchs de cuyro negre que alli son a la part de mijorn ço es lo s.or conceller en cap a la ma dreta y apres los demes costat per costat y los de juy de promens ço es cavallers y ciutedans ab uns scons que alli son a la part de llevant los mercaders a la part de la plassa del Rey y los artistes y menestrals a la part de tremuntana y al cap de un rato vingue un notari real ques diu mossen Oriol lo qual digue al s.or conceller en cap com lo s.or governador li havie dit lo enviave alli pera fer a saber als s.ors concellers com en lo punt sa s.ria se ere posat en lo cotxe li havian presentades lletres de contentio per la hu dels dos havian de traurer a juy de promens E que axi serie per altre die e ohit asso per lo s.or conceller en cap li fonch enviat ha dir per lo syndich de la ciutat que ab la paraula sa s.a los havia donada quant li fonch enviat a dir que ja los s.ors concellers ab lo juy de promens partien de casa la ciutat y per sa s.a los era enviat ha dir que tambe sa s.a se posave en lo cotxe per anarhi y que staven alli aguardant que fos servit sa s.a veurer si lo altre reo stave per exir a dit juy y con-

sultant ho lo dit s.^{or} governador ab son Assessor envia a dir que si y que en aquell punt hi serie y arribat que fonch en la preso los s.^{ors} concellers lo isqueren a rebrer en la porta del cap de la scala de dita istantia fins al banch hahont se assentaren tots posant lo s.^{or} governador en lo mig dels concellers en cap y segon y als dos extrems ço es a la part dreta lo ters y quint per haveri en dita part tres s.^{ors} concellers y al altre extrem de la part squerra los dos s.^{ors} concellers segon y quart y assentats en sta forma tragueren alli lo reo y lo feren assentar ab un banquet lligat ab sa cadena en lo mig de dita istantia y se li llegi lo proces y acabat de llegir aquell tornaren a tancar lo dit reo y lo s.^{or} micer Luys Ramon Assessor de dit s.^{or} governador qui estave assentat en son acostumat lloch en lo banch, o, scon ans del primer prom cavaller, o, çiuteda feu llarga relacio del proçes y apres lo s.^{or} conceller en cap ab lo doctor Hieronym Roig prom mes de edat ciuteda sen entraren dins la istantia ha hont stave lo notari pera rebrer los vots y anaren a votar primer los s.^{ors} concellers cada hu de per si y apres los de juy de promens de dos en dos en la forma solita y acabat tots de votar lo notari publica lo vot havia prevalgut lo qual fonch que dit reo anomenat Joan Illa alias Dent Deurada fos posat en galera remant per temps de sinch anys per lo que ab ricsa ço es brega fahent mata un home dalla la montanya de Monjuych prop la torre dita den Alfonso, y publicat lo dit vot sen ana primer lo s.^{or} governador y los s.^{ors} concellers lo tornaren acompanyar fins al mateix lloch del venir y apres sen tornaren los s.^{ors} concellers ab lo mateix juy de promens en la casa de la çiutat del mateix modo del anar.

Cònsols de la Llotja: extracció.

DIVENDRES a XXV. de dit. — En aquest die festa de s.^{t} March se tingue concell ordinari en lo qual se feu entre altres coses extractio de consols de la lonia desta ciutat y foren extrets los seguents.

mossen Joan Batista Cudina çiuteda mossen Hieronym Resplans mercader	CONSOLS DE LA LONJA.

Embaxada al Marquès de Vilafranca, demanantli afavoresca a la ciutat en los negocis occorrents.

DILLUNS a XXVIIJ. de dit. — En aquest die se feu una embaxada de part dels s.^{ors} conçellers al s.^{or} marques de Vilafranca duch de Fernandina per medi dels s.^{ors} Joan Castello militar y Joseph Mora çiuteda la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.[im] S.[or]

La çiutat de Bar.[a] ha entes que v.[a] Ex.[a] staria de partida dins breus dias pera la vila de Madrid cort de sa mag.[d] (Deu lo guart) y com tinga experientia de las merçes que de v.[a] Ex.[a] ha rebudes y li ha ofert sempre ferli lo ques pot prometrer de la ma poderosa de v.[a] Ex.[a] com ha fill y amparo della y tinga en dita cort a don Garau de Paguera son embaxador. Perso supplica a v.[a] Ex.[a] ampare afavoresca y honrre a esta çiutat tant en lo temps residira v.[a] [Ex.[a]] en ella com en la vila de Madrid pera que los negossis occorrents tingan lo assiento ques desije que la çiutat regonexera esta merçe perpetuament a v.[a] Ex.[a]» A la qual embaxada respongue sa Ex.[a] «que deseava muy mucho servir a la çiudad y que el miraria y veria el papel se le dava y que embiaria la respuesta a los señores concelleres» y replicant li los dalt dits s.[ors] embaxadors que si sa Ex.[a] gustave ells tornarien per ella los digue «que no importave que el le embiaria como tenia dicho.»

DIMECRES a XXX. de dit.

Lo d.[r] FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en cap.

MAIG

Resposta del Marquès de Vilafranca a la embaxada de la ciutat.

DIVENDRES a IJ. de dit. — En aquest die los s.[ors] Joan Castello militar y Joseph Mora ciuteda donaren una resposta en scrits als s.[ors] concellers los dona lo s.[r] marques de Vilafranca duch de Fernandina per la embaxada que per son medi li fonch donada en scrits a 28. del passat la qual resposta es del thenor seguent.

«Deseando satisfaser a la çiudad de Bar.[a] la confiansa que de mi haze, y en lo que propone, que aiude sus materias aqui, y en la corte, (por que seran pocos los dias de mi detention, en una, y otra parte, y sus trabajos presentes y mayores, se deriban, del punto de quintos, en el modo, y sustantia) sera bien (para aplicar los mas eficazes remedios) que se trate, lo que esta obligada ha, hazer y puede, para que me constituyo (antes dé partir) tratador de entera, buena, intention.»

Negoci de quints: nova embaxada al Marquès de Vilafranca.

DILLUNS a V. de dit. — En aquest die per medi dels mateixos dalt dits s.^{ors} embaxadors se feu altra embaxada al dit s.^{or} marques de Vilafranca duch de Fernandina la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.^{im} S.^{or}

En lo savi concell de çent a 4. del corrent se representa la resposta que per scrits fou v.^{a} Ex.ª servit enviar en orde a la embaxada desta çiutat y en ell se refferi de paraula lo que ordena v.^{a} Ex.ª se explicas, lo qual estimant en primer loch les moltes merces que de v.^{a} Ex.ª te rebudes esta çiutat, y les spera mayors en lo sdevenidor, y tenint molt gran contento de que tinga v.^{a} Ex.ª poder, y orde de sa mag.^{d} (com ella ho desijave) per al assiento de las materias occorrents comete lo conferir les ab v.^{a} Ex.ª a la vint y quatrena de quints pera que refferint les en dit concell delibere aquell lo que mes convinga al servey de sa mag.^{d} y beneffici desta çiutat y que de dita deliberaçio se das notitia com la donam a v.^{a} Ex.ª»

A la qual embaxada respongue sa Ex.ª «que el miraria el papel se le dava y bolveria la respuesta a los señores concelleres.»

Idem: resposta de dit Marquès, oferintse a la ciutat.

DIMECRES a VIJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} Joan Castello y Joseph Mora embaxadors sobre dits donaren un paper en scrits als s.^{ors} concellers a ells donat per lo s.^{or} marques de Vilafranca duch de Fernandina en resposta de la embaxada de sinch de dit que es del thenor seguent.

«La çiudad de Bar.^{a} puede con mucha seguridad de mi buen animo empeçar el tratado para que a todas horas de mi parte estare dispuesto.»

Idem: altra embaxada al Marquès de Vilafranca.

DIJOUS a VIIJ. dit. — En aquest die per medi dels s.^{ors} Joan Franc.^{h} de Vergos militar y Joseph Mora çiuteda se feu altra embaxada al dit s.^{or} marques de Vilafranca duch de Fernandina la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.^{im} S.^{or}

La ciutat de Bar.^{a} diu que en virtut de sos Reals privilegis y altrament, no deu, ni ha degut, ni pagat, ni ha de deurer, o,

pagar quint, o, dret algu al Rey nre. s.[or] Deu guarde de las sisas, drets, y impositions de aquella, imposades fins vuy y en avant imposadores. Y axi demana que en lo millor modo y forma que aparra convenir a la dita çiutat sie declarat que ara ni en temps algu deu pagar quint, ni altre qualsevol dret, en qualsevol nom sie per raho de dites sises, drets, o, impositions ans be esser franca de aquells.» A la qual embaxada respongue sa Ex.[a] «que el lo veria y bolveria respuesta a la çiudad por que la deseava muy mucho servir.»

Idem: pera assentar aquesta materia, lo rey demana soldats a la ciutat.

DIMECRES a XIIIJ.° de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lò qual fonch proposat com lo s.[r] marques de Vilafranca duch de Fernandina havia dit y refferit als dalt dits s.[ors] embaxadors y los embaxadors a la 24.[a] per materia de quints que per lo assiento de dita materia de quints es servit lo Rey nre. s.[or] Deu lo guart que aquesta çiutat lo servesca ab un numero de soldats. Sobre les quals coses dellibera lo dit concell que attes esta çiutat ha tingut sempre y te posada tota sa confiansa a que per ma de dit s.[or] marques tindra la materia de quints lo assiento ques desija y sa Ex.[a] es tant capas del que pot fer esta çiutat en servey de son Rey y s.[or] que perso per dos cavallers del dit concell se li fes una embaxada y se li representas y supplicas que emparant a esta çiutat en totas ses actions reba merçe Bar.[a] de sa Ex.[a] de que sols per son medi tinga en esta materia de quints la consolatio que desija com ho spera axi de la grandesa de sa Ex.[a].

DIJOUS a XV. de dit.

Lo d.[r] FRANCESCH JOAN MAGAROLA conçeller en Cap.

Cònsol de Llotja mercader: jurament.

DISAPTE a XVIJ. de dit. — En aquest die jura mossen Hieronym Resplans mercader del carrech y offici de consol de la llotja tot sol per lo que lo altre company qui ere mossen Joan Batista Cudina ciuteda no pogue jurar per continuar lo carrech y offici de clavari per absentia de mossen Joan Franc.[h] Cudina tambe ciuteda honrrat de Bar.[a] son pare per delliberacio del savi concell de çent celebrat a 14. del corrent: feuse dit jurament ab la forma solita de altres anys ab la agraduatio que esta llargament descrita y continuada en lo llibre que apporta lo scriva de las obras.

Negoci de quints: seguexen los

DIMARS a XX. de dit. — En aquest die se tingue concell de çent en lo qual se representa la resposta feta per lo s.[or] marques

de Vilafranca a la embaxada de 14. del corrent que es del thenor seguent. «Que ell tenie orde expres en raho del assiento de la materia de quints que la ciutat servis a sa mag.t ab algun numero de soldats y haventli en totes les conferenties dites persones representat per orde de la junta les impossibilitats te y ha tingut sempre esta ciutat de fer aqueix servey com ho sabia sa Ex.a ha respost en totes ellas que no podia fer altra cosa y que la çiutat se resolgues en una de dos, o, en servir a sa mag.t ab soldats, o, en darli materia pera poderse detenir en Bar.a pera que se havia de partir prest pera Madrit per cosas del servey de sa mag.t y que si la ciutat li donave materia per disposar estas cosas se detindrie quant no se partirie.» Sobre les quals cosas dellibera lo dit concell que per quatre cavallers de dit concell dos ciutedans y dos militars se li fes una embaxada a dit s.or marques conforme llargament se conte en dita delliberacio en la ma corrent de la scrivania mayor de la pnt. casa. tractes ab lo Marquès de Vilafranca.

DIMECRES a XXJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers inseguint la delliberacio del savi concell de cent celebrat lo die de air feren fer una embaxada al Ex.im s.or marques de Vilafranca duch de Fernandina per medi dels s.ors Franc.h Joan de Vergos Joan Castello militars Joseph Mora y micer Fabregues ciutedans la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent. Idem: idem.

«Ex.im S.or

Lo die de air proposaren los s.ors concellers en lo savi concell de cent tot lo que havia conferit y tractat ab v.a Ex.a per part desta ciutat la vint y quatrena de quints per lo assiento de dita materia y les respostes de v.a ex.a essent la ultima que servis Bar.a a sa mag.t ab un numero de soldats, Resta dit concell si be çert y ab nous empenyos dels bons officis que v.a ex.a ha fets y fa en esta materia com tambe en tot lo demes en benefficí desta ciutat, pero ab la maior desconsolatio y sentiment que en cosa alguna pot tenir, perque tenint v.a ex.a com te orde de sa mag.t pera compondrer estas differentias al qual ha aplaudit ab tant gran gust Bar.a, vehent ara que ni v.a ex.a inclina a altre servey que fos possible a la ciutat ferlo, y havent ella premeditat y discorregut quant li es stat possible pera disposarlo y que esta en stat tant debil y tant impossibilitada de acudir a ell la te ab lo maior sentiment de afflictio que pot ima-

ginar pero s.^{or} Ex.^{im} son alivio es estar certa que sab v.^{a} Ex.ª que sa voluntat es stada sempre y es que lo compondrer estas cosas fins a la total conclusio dellas correga sempre per ma de v.^{a} ex.^{a} de qui confia rebrer en Bar.^{a} y fora della en tota part los favors y honrras que sempre ha rebut y ab maiors aventatges com ho manara v.^{a} ex.^{a} veurer ab la deliberacio de dit concell que ha delliberat ho representassem a v.^{a} ex.^{a} ab qui per ultim remey posa totas sas confiansas esta ciutat, la qual delliberacio donam a v.^{a} Ex.ª»

A la qual embaxada respongue lo dit s.^{or} marques «que el veria el papel y bolveria la respuesta.»

Vigilia del corpus.

Dit die vigilia de la festa del corpus. — En aquest die despres dinar a les quatre hores los s.^{ors} concellers se aiuntaren al porxo de s.^{t} Jaume per anar al benedictus de matines en la seu E al cap de un bon rato arriba lo s.^{or} governador al qual reberen los s.^{ors} concellers sols al entrant de dit porxo y se assenta entre lo s.^{or} conceller en cap y segon tenint dit s.^{or} governador la precedentia y entre los altres s.^{ors} concellers staven alguns s.^{ors} Abats y fetas las tres embaxades acostumades de part del molt Ill.^{e} capitol de la seu anaren de dit porxo de s.^{t} Jaume en la seu agraduats conforme la agraduacio que te scrita en son libre lo scriva de las obras y quant foren dins la seu puiant dalt en lo altar maior de aquella se assentaren a la part del Evangeli en los banchs de la çiutat vanovats de vellut carmesi tenint lo dit s.^{or} governador la precedentia al costat del s.^{or} conceller en cap y entre los altres s.^{ors} concellers los dits Abats y al costat del s.^{or} conceller quart lo s.^{or} consol mercader de la lonia per servir de consol ciuteda lo s.^{or} conceller ters y acabades matines seguint la proffesso posant se darrera del gremial anaren per les claustres y alli devant de una capella del cors pretios de Jhesuxpt acabaren la oracio de dites matines y de alli en fora sen tornaren los s.^{ors} concellers ab la mateixa agraduacio per lo portal de s.^{ta} Eulalia en dita plassa de s.^{t} Jaume. E alli se assentaren al capdevall del fossar de dit porxo de s.^{t} Jaume del mateix modo de antes de anar en la seu y vingue la Aliga y dansa y apres vingueren les bassines dels obrers y apres cada hu sen ana en sa casa.

Festa del corpus.

Dijous a XXIJ. de dit. — Festa del corpus. — En aquest die demati a les vuy hores los s.^{ors} concellers se aiuntaren ab

sos promens en lo porxo de s.^{t} Jaume y de alli anaren en la seu per ohir lo offici lo qual ohiren dalt en lo altar maior assentats a la part del Evangeli en los banchs de la ciutat cuberts de vellut carmesi ha hont trobaren ja assentat lo s.^{or} governador tenint la precedentia del s.^{or} conceller en cap: digue lo offici de pontiffical lo R.^{im} s.^{or} Bisbe de Bar.^{a} y per serhi lo s.^{or} governador noy hague ayas al offertori com aquellas nos fassan sino per concellers y prohomens y al donar de la pau la dona lo sots diaca al s.^{or} governador y lo senyor governador al s.^{or} conceller en cap y lo s.^{or} conceller en cap als demes s.^{ors} concellers conforme se feu lo any passat axi mateix segons ho asseri lo s.^{or} governador qui hi era tambe present no obstant no sen digue res per descuyt en lo pnt. dietari y despres lo diaca sen ana vers lo cor y acabat lo offici anant sen lo s.^{or} governador los s.^{ors} concellers lo acompanyaren fins a la reixa de dalt del presbiteri vers la part de la segrestia y apres sen tornaren assentar en sos banchs aguardant que lo s.^{or} bisbe fos despullat y lo acompanyaren fins dins lo pati y al peu de la scala de son palau no obstant haguessen acompanyat lo dit s.^{or} governador per ser lo acompanyament de tant poca distantia y alli en lo mateix presbiteri ha hont restave lo s.^{or} bisbe y no haguera aparegut be dexarlo de acompanyar lo que nos fa quant y es lo s.^{or} virrey perque la distantia del acompanyament es molt mes llarga fins al portal mayor de la iglesia y de alli enfora sen van sens tornar al altar.

Dit die despres dinar se feu la proffesso de corpus en la forma solita y los s.^{ors} concellers a les quatre hores se aiuntaren ab sos promens en lo porxo de s.^{t} Jaume y de alli anaren en la seu y se assentaren en lo mateix lloch del mati y al cap de un rato vingue lo s.^{or} governador y los s.^{ors} concellers lo reberen a la porta de la reixa de dalt del presbiteri vers la part de la sagrestia: feu se la proffesso y lo s.^{or} governador y s.^{ors} concellers apportaren les vares del talem y es de notar que per quant lo s.^{or} Nicholau Bonet conceller segon se trobave obrer de la çiutat juntament ab mossen Miquel Planes mercader anomena en son lloch lo s.^{or} Ramon Spuny militar y axi lo die de la vigilia air a la festa de s.^{t} Jaume com lo die de vuy en dita proffesso ana a la ma dreta del dit mossen Miquel Planes obrer mercader.

DIVENDRES a XXIIJ. de dit. — Lo s.^{or} marques de Vila-

Negoci de quints: seguexen los tractes ab lo Marquès de Vilafranca.

franca duch de Fernandina envia la resposta a la embaxada de 21. de dit que es del thenor seguent.

«Bar.ª me responde que en donde me halle la ayude y para aiudarla, hasta haora, las materias del servicio de su mag.ᵈ y ella, me han dado dispositiones y ja que esta falta, por su parte desearia saber como facilita que lo prossiga.»

Professó de Corpus de Sant Jaume.

Dit die los s.ᵒʳˢ concellers despres dinar a les sinch hores anaren a la proffesso de corpus de s.ᵗ Jaume y apportaren les vares del talem en dita proffesso.

Idem. idem. de St. Miquel.

DISAPTE a XXIIIJ.º de dit. — Despres dinar ha dita hora anaren los s.ᵒʳˢ concellers a la proffesso de corpus de s.ᵗ Miquel y apportaren tambe les vares del talem en dita proffesso.

Idem. idem de Sta. María: prorrogació per pluja.

DIUMENGE a XXV. de dit. — En aquest die no se feu la proffesso de corpus de s.ᵗᵃ Maria per pluia sino que fou porrogada per lo dimecres proxim y la del Pi se feu si be ab algun poch de pluja en la qual anaren los s.ᵒʳˢ concellers en cap y ters apportant dos vares del talem.

Idem. idem. de St. Sebastià.

DILLUNS a XXVJ. de dit. — En aquest die a les sis hores de la tarda se feu la proffesso de s.ᵗ Sebestia en la qual anaren los s.ᵒʳˢ concellers y apportaren les vares del talem.

Idem. idem. de St. Just y Sta. María.

DIMECRES a XXVIIJ. de dit. — En aquest die los s.ᵒʳˢ concellers anaren a la proffesso de s.ᵗ Just y aportaren les vares del talem y tambe a la de s.ᵗᵃ Maria ques feu dit die anaren los s.ʳˢ conçellers segon quart y quint.

Cap d'octava de Corpus: professó.

DIJOUS a XXVIIIJ.º de dit, cap de la octava de corpus. — Despres dinar a les quatre hores los s.ᵒʳˢ concellers ab sos promens se aiuntaren en lo porxo de s.ᵗ Jaume y de alli anaren en la seu y alli se assentaren dalt en lo altar mayor a la part del Evangeli ab los banchs de la ciutat que alli son cuberts de vellut carmesi y noy fonch lo s.ᵒʳ governador: feuse la proffesso acostumada y los s.ᵒʳˢ concellers ab un prom apportaren les vares del talem y los restants quatre promens anaren darrera la custhodia ço es entre la custhodia y lo gremial.

Causa de la neu: embaxada al Sor. Governador.

DIVENDRES a XXX. de dit. — En aquest die los s.ᵒʳˢ concellers inseguint la delliberacio del savi concell de cent celebrat lo mateix die feren fer una embaxada al molt Ill.ᵉ s.ᵒʳ governador per medi dels s.ᵒʳˢ Hieronym de Navel çiuteda y Franc.ʰ Joan de Vergos militar la qual li donaren en scrits que es del tenor seguent.

«Molt Ill.^e S.^or

Lo savi concell de çent lo die de vuy havent entes que Miquel St Salvador instaria que v. s. manas posar en exequtio la sententia y exequtorials reals profferides en la causa de la neu, y com esta ciutat volent obeir a daquellas estigue actualment sens llevarne ma disposant lo que en raho de son beneffici deu fer tant aserca de la idoneitat de les fermançes offertes com en lo demes en orde a dita sententia confiant que v. s. manara donar lloch a cosa que tant importa a esta çiutat ha delliberat supplicassem per sa part a v.^a s.^a com supplicam mane en lo interim sobre seurer en dits procehiments que esta y maiors merçes spera rebrer Bar.^a de v. s.^a»

A la qual embaxada respongue lo dit s.^or governador que ell desijave molt servir a la çiutat pero que havie de ministrar justitia mes que pera donar gust a la çiutat aguardaria fins a dema.

DISAPTE a XXXJ. de dit.

Lo d.^r FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en cap.

JUNY

DIMECRES a IIIJ.^o de dit. — En aquest die los s.^ors concellers per medi dels s.^ors Franc.^h Joan de Vergos militar y Joseph Mora çiuteda se feu una embaxada al s.^or marques de Vilafranca duch de Fernandina la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

Negoci de quints: continuan los debats ab lo Marquès de Vilafranca.

«Ex.^im S.^or

Diu Bar.^a que sempre esta disposta, a que per ma de v. Ex.ª se assenten las materias occorrents de quints pero impossibilitada de acudir al servey demana v. Ex.ª per part de sa mag.^t, mes no sens esperansa, que eligira v. Ex.ª different servey a la ciutat possible, y asso facilita y supplica que prosiga v.^a Ex.ª»

Dit die havent entes los s.^ors concellers que lo s.^or governador havia dos dies era fora la pnt. ciutat que era anat a la de

Visita per lo sr. veguer

y srs. concellers a la preso.

Girona perso enviaren a dir al s.^{or} veguer fos servit despres dinar a les quatre trobarse en la preso que los s.^{ors} concellers y serien per fer la visita ordinaria los toca fer no sent lo s.^{or} governador en Bar.^{a} E axi ha dita hora los s.^{ors} concellers anaren en dita preso e, entraren dins la obra nova ha hont trobaren lo s.^{or} veguer E alli se assentaren en uns banchs vanovats de cuyro negre que alli son conforme stan en la casa de la çiutat tenint lo s.^{or} veguer la precedentia y alli feren exir alguns presos per demanar los perque staven presos com es costum y apres sen tornaren en casa la çiutat.

Clavari: jurament.

DIVENDRES a VJ. de dit. — En aquest die jura lo mag.^{ch} Joan Franc.^{h} Cudina çiuteda honrrat de Bar.^{a} del offici y carrech de clavari de dita çiutat a que fonch extret a 17. de jener prop passat per ser ara pochs dies fa tornat de la cort de sa mag.^{t} com ha embaxador de la ciutat lo qual jurament se feu en la forma solita.

Negoci de quints: embaxada de comiat al Marquès de Vilafranca.

DIJOUS a XIJ. de dit. — En aquest die los s.^{ors} concellers inseguint la delliberacio del savi concell de cent celebrat a nou del corrent feren fer una embaxada al s.^{or} marques de Vilafranca per medi dels s.^{ors} Franc.^{h} Bru y Franc.^{h} Xammar militar la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Ex.^{im} S.^{or}

Lo savi concell de cent ha entes se ha de partir molt prest v. Ex.ª desta çiutat pera la cort de sa mag.^{t} (Deu lo guart) y axi acudint a sa obligacio ha deliberat a nou de aquest mes vinguessem a besar les mans a v. Ex.ª y a dirli, li done nre. s.^{or} molt bon cami y que en ell li succehescan totes les coses prosperament com desija esta ciutat, per part de la qual offerim a v. ex.^{a} tot quant puga ella fer, y si be esta assegurada, que en Madrid y en tota part continuara v. ex.^{a} per ferli merce las honrras y merces que sempre de sa ma ha rebut, novament supplica a v. ex.^{a} la tingue de baix de son amparo y favor servintse de representar a sa mag.^{t} la desconsolatio te de estar tan impossibilitada de poder fer lo servey a sa mag.^{t} que v. Ex.ª li ha explicat, y que lo no poderlo fer la te en lo maior estat de afflictio ques pot conciderar, com be sab v. ex.^{a} que moltissimes vegades ha premeditat y cercat los medis li fossen possibles pera disposarlo y no li es stat possible y en sta raho esta carta ho explicara, v.^{a} ex.^{a} de paraula a sa mag.^{t} y que

lo no acudir a ell no es altra cosa sino impossibilitat de Bar.ª a la qual en totes occassions en quant li es stat possible ningu la ha aventatjada a servir a sos Reys y s.ºʳˢ y resta molt confiada que sa mag.ᵗ com ha tant bon pare y s.ºʳ seu ab lo medi de v.ª ex.ª per sa clementia sera servit de scusar la dell que esta y maiors merces spera Barcelona de v. Ex.ª per sa grandesa y parts y com ha fill della.»

Pregaries per serenitat de temps.

Dit die per quant los s.ºʳˢ concellers havian enviat lo syndich de la ciutat al molt Ill.ᵉ capitol de la seu de sta ciutat suplicant ab aquell de part de dita çiutat a petitio dels promens dels ortolans fos servit attes havia passats mes de dos mesos los demes dias plovia, fer pregaries per serenitat de temps, lo dit molt Ill.ᵉ capitol envia son syndich als s.ºʳˢ concellers tornant los resposta que lo dit molt Ill.ᵉ capitol stave prompte en servir a la ciutat y que donarien orde de que en la collecta de la missa axi en la seu com en totes les parroquies se farie conmemoracio cada die y se farien les demes altres pregaries necessaries y convenients axi dins la seu com altres sopplicant als s.ºʳˢ concellers volguessen ser servits fer los merce de assistirhi honrrant aquella s.ᵗᵃ iglesia en sa presentia. A la qual embaxada respongue lo s.ºʳ conceller en cap en veu sua y dels demes s.ºʳˢ concellers companys seus que besaven les mans al dit molt Ill.ᵉ capitol per tanta merce los feyan y que en lo demes veurian lo fahedor.

Avalot de segadors en lo carrer Ample en la casa de mossen Fores per materia de soldats.

Dit die. En aquest die, lo demati desde las nou horas anaren molts segadors coadunats per occassio que deyan que mossen Joan Agusti Fores ab forsa y violencia havia fet fer soldats a set, o, vuyt segadors haventlos desabuts y enganyats dient sis volian llogar per segar los donaria sinch sous y molt be de meniar a quiscu cada die y acudiren en la casa de la deputatio axi junts y molts en numero ha hont trobaren los s.ºʳˢ deputats y ohidors en concistori qui per satisfactio de dits segadors y reparo del dany que del dit fet resultava a la cosa publica ordenaren fer certas diligencias pera trobar dits segadors ques deya haver fets fer soldats dit mossen Fores y no havent los trobats acudiren dits segadors en excessiu numero al que eran las dotse horas del die en la casa del dit Fores que esta en lo carrer Ample devant las casas de mossen Feliciano Sayol y de Barbara que habita la familia del molt Ill.ᵉ y R.ⁿᵗ canceller qui residex en Gerona y ab molts crits li demanaren los segadors que havia

fets fer soldats conminant y amenassantli que si nols donave li cremarian la casa y continuant se est avalot tenint ne noticia los molt Ill.^{es} s.^{ors} concellers tement nos seguissen àlguns danys donaren orde a Pere Mallol notari syndich de la pnt. ciutat anas a casa del molt Ill.^{e} y spectable s.^{or} governador y li fes relacio del que deyan passave en lo carrer Ample los danys podian resultar a la cosa publica de continuarse semblant aplech de segadors y dels crits y avalots feyan y supplicas a sa s.^{a} de part de dits s.^{ors} concellers donas los ordes apparrian mes convenients per que dits avalots y aplech de segadors çessas: dit syndich reporta est recado al s.^{or} governador a la una ora passat mig die lo qual respongue que ia havia enviat son Aguasil ab orde per que tots los officials bastoners de la pnt. ciutat acudissen al carrer Ample fessen dividir y aquietar los segadors y lo demes convingues y los s.^{ors} concellers tingueren avis hi havian ya acudit lo noble don Fran.^{co} de Ayguaviva y Tamerit veguer de Bar.^{a} Miquel Joan de Monrrodon algutsir ordinari y altres officials bastoners y que los segadors se anaven aquietant y dividint y que entre las dos y las tres horas seguents ni havia molt pochs en lo carrer dit Ample pero que los demes axi aiuntats y ab molta algasara eran tornats en la casa de la deputatio ha hont estavan los s.^{ors} deputats y ohidors junts instant los fessen aparexer los segadors que deyan haver fets fer soldats per força dit mossen Fores y a les hores dits s.^{ors} deputats ab lo noble don Fran.^{co} de Vallgornera y lo d.^{r} micer Hiecinto Fabregues ciuteda honrrat de Bar.^{a} exercint lo offici de Advocat fiscal del general enviaren una embaxada als s.^{ors} concellers que stavan ya junts en casa de la ciutat ab que referiren les diligencias seran fetas per los s.^{ors} deputats y los segadors molts en numero juntats los tornavan molestar y que si be aquell concistori no cessaria en novas diligencias representava als s.^{ors} concellers era convenient procurar se dividissen los segadors a la qual embaxada lo s.^{or} conceller en cap per part de la ciutat respongue lo recado se era enviat per lo syndich al s.^{or} governador la resposta havia feta a ell y que los s.^{ors} concellers staven alli junts per lo que convingues y lo s.^{or} governador ordenas: poch apres que devian ser las tres oras tocadas vingue en la pnt. casa lo mag.^{ch} micer Raphel Boffill qui per absensia del mag.^{ch} micer Luys Ramon Assessor del s.^{or} governador fa de Assessor y digue als s.^{ors} concellers com per orde del s.^{or} go-

vernador era arribat en lo carrer Ample ha hont ja los segadors en molt gran numero eran tornats y continuavan lo avalot amenassant cremar la casa de dit Fores y que segons lo stat de la cosa los officials reals a soles no serian poderosos pera dividir tanta gent y fer cessar lo avalot y que havent donat part de asso al s.or governador li havia ordenat acudis a dits s.ors concellers per que manassen exir dos companyas pera ajudar y assistir a dit officials reals y dits s.ors concellers hagut primer parer de alguns cavallers y ciutedans ques trobaren en la pnt. casa respongueren a dit micer Boffill que encontinent donarian orde se aiuntassen ditas dos companyas y las demes fossen menester y que lo s.or governador donas los ordes del que havian ditas companyas de fer que dits s.ors concellers los aguardarian pera donarlos a las companyas que estarian juntas en casa la ciutat y dit mag.ch micer Boffill sen ana y dits s.ors concellers enviaren a sercar lo noble don Joan de Erill y Orcau sargento mayor de la pnt. ciutat y donaren las ordes necessarias pera juntar ditas dos companyas y altres per si acas fossen menester y encontinent per mossen Franc.h Joan de Vergos donsell y micer Raphel Puig advocat ordinari de la pnt. casa enviaren una embaxada al s.or governador fentlo sabidor del que dit mag.ch micer Boffill de sa part havia demanat als s.ors concellers los ordes havian donat y que las companyas se anavan juntant en casa de la ciutat y que en ella staven junts los s.ors concellers que havent juntat lo savi concell de cent per altres negossis de la çiutat lo havian disgregat pera poder acudir al que sa s.a ordenaria y a tot lo que convingues al servey de sa mag.t y per la bona administratio de la justitia y que segons lo ques deya passave en lo carrer Ample y la nit se asercava se necessitava de remey prompte que lo mes efficas aparexia als s.ors concellers que dit s.or governador se servis arribar ab ditas companyas al carrer Ample y axi ley suplicaven que las companyas aguardavan y dits s.ors concellers quant sa s.a fos servit tambe lo acompanyarian y farian tot quant a dit s.or governador aparegues convenir per lo remey de dit fet lo qual havent li reportat dita embaxada en casa del s.or marques de Vilafranca (ha hont era) per no haver lo trobat en sa casa, estima als s.ors concellers lo cuydado y diligencia y oferta y digue acudiria en casa la ciutat y dits embaxadors li suplicaren molt la brevedat per lo dany podia resultar de la dilacio: certiorats los s.ors con-

cellers desta resposta manaren se diligencias ab tota pressa juntar las companyas y lo demes era necessari pera que arribat lo s.^{or} governador se exequtas lo que sa s.^{a} ordenaria y stant en asso que devian ser les sinch horas y mija de la tarda vingue lo noble veguer en la pnt. casa y feu relacio als s.^{ors} concellers com los segadors eran entrats en casa de dit Fores espallaven les portas della y li tiraven tots los mobles per la finestra y algunas pedras de las quals havian ferit un fadri en lo cap que deyan se moria y que per no poder sol resistir a tant gran numero de segadors li era stat forsat retirarse y arribar a la pnt. casa y que havia fet quant havia pogut en reprimir dits segadors y dits s.^{ors} concellers li stimaren molt sas diligencias de las quals tenian noticia li donaren part de las que havian fetas ab lo s.^{or} governador de las previngudas per son orde y quel staven aguardant pera que ordenas lo fahedor y estant ja juntas en casa la ciutat las companyas dels sastres y sabaters al cap de un quart y mig arriba a la pnt. casa dit s.^{or} governador ab un cotxe ab alguns cavallers y los s.^{ors} concellers lo reberen al cap de la scala qui puia dalt a concell de cent passat lo concell junt al primer graho y despres sen entraren dit s.^{or} governador y dits s.^{ors} concellers en la sala del concell de çent ha hont se assenta dit s.^{or} governador ab dits s.^{ors} concellers en lo banch de front tots de rengla en la forma accstumada tenint la precedentia dit s.^{or} governador y alli lo s.^{or} conceller en cap en nom de tots los s.^{ors} concellers digue a dit s.^{or} governador estaven ja les companyas en la pnt. casa juntas que sa s.^{a} havia enviades a demanar y que ellas y los s.^{ors} concellers y totas las que sa s.^{a} manaria y tots los çiutedans que en aquella havian acudit estaven promptes y tots estaven promptes per tot lo que sa s.^{a} ordenaria per la bona administratio de la justitia y pera tot lo que convingues al servey de sa mag.^{t} y lo soplicaren dits s.^{ors} concellers ab les maiors veres pogueren manas castigar un tant gran desafuero com de sa s.^{a} se sperava E lo dit s.^{or} governador respongue ho faria y que convenia al servey de sa mag.^{t} per la bona administratio de la justitia manassen en lo punt tancar los portals de la pnt. ciutat y encontinent dits s.^{ors} concellers trameteren dos verguers per los portals donant orde tancassen aquells en lo punt y que nols obrissen sens orde de sas senyorias y encontinent aparegue al s.^{or} governador que per mitigar millor dit avalot y coadunacio convenia anar sa s.^{a} en

persona ab dits s.ors concellers ab ditas companyas en dit carrer Ample pera disgregar y aquietar dits segadors y dits s.ors concellers encontinent digueren que staven promptes pera seguir a sa s.a y acompanyarlo com ho feren, encontinent manaren tocar les caxes marxar les ditas companyas en la forma ordinaria ab lo dit sargento mayor de devant guiant aquellas Regomi avall deves lo carrer Ample y despres de ditas companyas anaven los s.ors concellers ço es lo quart y quint ab una filera ters y segon ab altra anant en lo mig dells ço es de segon y ters lo noble Regent la vegueria de Bar.a y de darrera anaven lo dit s.or governador y lo dit s.or conceller en cap lo dit s.or governador a ma dreta y despres de dits s.ors concellers anavan acompanyantlos molts cavallers ciutedans offitials de la pnt. casa y altras personas y despres un squadro de soldats ab sos arcabussos y ab aquest orde arribaren en lo carrer Ample fins devant la casa de dit Fores ha hont ja nos trobaren ninguns segadors dels coadunats y los s.ors concellers manaren als soldats fessen despeyar lo carrer Ample de la molta gent y avia y alli veren devant la casa de dit Fores en lo mig del carrer una gran pila de mobles y robas ques deya havian llansat per la finestra de dita casa de dit Fores los dits segadors y despres lo s.or governador per un corredor mana publicar una crida manant en ella que a pena de deu lliures y de trenta dias de preso a totas personas que no tinguessen que fer alli despeyassen lo carrer Ample y per no star en lo carrer sen pujaren en les cases ha hont habita lo molt Ill.e y R.nt s.or canceller ha hont lo s.or governador dona a son mag.ch Assessor y offitials los ordes li aparegue convenir acistint li los s.ors concellers y offerint li per part de la ciutat tot lo que a sa s.a li aparexeria convenir y despres vehent lo dit s.or governador que noy avia cosa nova digue als s.ors concellers dexassen alli una companya de guarda ab lo s.or veguer com en effecte ley dexaren y feren plantar graelles per ser ja nit y offeriren de nou al s.or governador tot favor y ajuda dient li dit s.or conceller en cap que tots staven promptes y aparellats pera tot lo que convingues al servey de sa mag.t y dit s.or governador o, stima molt y digue ho scriurie a sa mag.t y ab asso sen entra lo s.or governador ab son cotxe y sen ana y despres los s.ors concellers dexant alli lo sargento mayor ab una companya y ab lo dit noble veguer y al dit sargento mayor ordenaren seguis en tot los ordes li havia donats

dit s.or governador y sen entraren ab un cotxe y sen anaren cada hu en ses cases y no succehi cosa alguna mes.

Crida del Governador sobre l' avalot de segadors.

DIVENDRES a XIIJ. de dit. — En aquest die com los portals estaven tancats per lo que lo s.or governador avia dit als s.ors concellers y havia acudit molta gent aportant vituallas en la pnt. çiutat y no podian entrar, los portalers acudiren en casa la ciutat que devian ser les sis horas de la matinada ha hont ja staven junts los s.ors concellers ils representaren com y avia molta gent fora que volian entrar y molta que volia exir y axi los s.ors concellers ordenaren al s.or conceller en cap anas arrebossat en casa lo s.or governador y li representas los inconvenients hi havia de que los portals stiguessen tancats y que lo s.or governador ordenas lo fahedor y lo s.or governador digue al s.or conceller en cap que ya veya los inconvenients que axo tenia y que en lo punt manaria fer una crida y feta aquella donas orde lo s.or conceller en cap se obrissen los portals com en effecte se publica dita crida contenint que qualsevol segadors y altres persones que guiats y assegurats anassen ha deposar com ha testimonis en presentia de son mag.ch Assessor lo que sabran acerca les causes y raons de la çediçio, o, avalot succehit lo die de air y en particular dels sinch segadors, o, altre numero que diu sen faltan, o, foren llogats per Agusti Fores suspitant per orde de aquell serien amagats que encontinent serien liçentiats per exir de la pnt. ciutat liberament y anar a segar y treballar hont los aparegues y que no serian mes detinguts en la pnt. çiutat y publicada aquella que devia esser a les nou hores tocades dona orde se obrissen los portals com de fet se obriren y despres los s.ors concellers ordenaren al sargento mayor retiras totas las companyas y traurer les banderes que staven en casa la çiutat (ha hont era lo cuerpo de guardia) per si acas lo s.or governador aparexeria ordenar alguna cosa convenient.

Festa de St. Elm en Sta. Clara.

DIUMENGE a XV. de dit. — En aquest die se feu la festa de s.t Elm en la iglesia de s.ta Clara: los s.ors concellers hi anaren lo dematí a les nou hores ha oir lo offici y al entrar de la iglesia los isqueren a rebrer los consols de la lotja y se posaren ço es lo consol ciuteda al costat del s.or conceller quart y lo consol mercader al costat del s.or conceller quint y los tres s.ors concellers anant devant y feta oracio al altar mayor sen entraren dins la capella de s.t Elm y alli se assentaren en uns scons que alli son ço es los s.ors concellers a la part del Evan-

geli stant en est die lo s.or conceller en cap lo mes junt del altar per lo que apres del s.or conceller quint si assentan alguns mercaders y a la altra part de la Epistola staven assentats los dos consols de la lotja ab alguns mercaders y al donar de la pau la dona lo diaca al s.or conceller en cap y lo sotsdiaca als dits consols de lotja.

Lo dr. FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en cap.

DIUMENGE a XXIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers anaren lo despres dinar a les dos hores al studi per una oppositio de una cathreda de instituta per quant attes foren nou juristes los qui legiren se feu ab dos dies.

Studi general: oposició a una càtedra de *instituta*.

DILLUNS a XXIIJ. de dit. — En aquest die los dits s.ors concellers lo despres dinar ha dita hora tornaren al studi per dit effecte y obtingue la cathreda lo mag.ch micer Patia Soler fill del mag.ch micer Franc.h Soler.

Idem: adjudicació de dita càtedra a micer Pacià Soler.

DISAPTE a XXVIIJ. de dit. — En aquest die despres dinar a les dos hores los s.ors concellers acompanyats de la vuytena anaren al studi per fer la visita ordinaria.

Idem: visita ordinaria.

DILLUNS a XXX. de dit.

Lo d.r FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en Cap.

JULIOL

DIMECRES a IJ. de dit. — En aquest die demati a les deu hores vingue en la pnt. casa a visitar als s.ors concellers lo molt Ill.e y R.nt pare mestre Dalmau Serra general de la religio de nra. s.ra de la Merçe natural de la vila de Olot del pnt. principat de Cathalunya al qual a la segona porta de dita casa isqueren a rebrer tres, o, quatre cavallers quis trobaren en dita casa y alguns officials della y entrat dins la istantia de trentanari se assenta entre los s.ors concellers segon y quart y dos pares que aportave en sa companya apres dels s.ors concellers fent grans compliments y cortesias als s.ors concellers y los s.ors concellers a sa paternitat R.ma y despedintse lo tornaren acompanyar fins al mateix lloch del mateix modo que al venir.

Visita del General de la Mercè als Consellers.

Dit die despres dinar a les dos hores los s.ors concellers anaren al studi absents lo en cap y quart per una oppositio de una cathreda de philosophia. Y dit dia a la matexa hora de tarde

Studi general: oposició a una càtedra de philosophía.

Murs y valls: regonexement per la quatreta de guerra.

ana lo conceller en cap ab los s.ors de la quatreta de guerra a regonexer los murs y valls y mirar lo que faltava a fortificar en ells.

Studi general: provisió d' una càtedra de theologia.

DILLUNS a VIJ. de dit. — En aquest die los s.ors concellers absent lo en cap anaren lo despres dinar a las dos hores al studi per una provisio de una cadira infima de Theologia dita de dona Marina de Arago la qual obtingue lo d.r Pere Gra d.r en Theologia.

Robos en la Taula y en la Administració dels forments.

DIMARS a VIIJ. de dit. — En aquest die per medi dels s.ors Franc.h Joan de Vergos militar y micer Raphel Puig ciuteda se feu una embaxada al s.or Regent Bayetula vesitador de la visita Real de Cathalunya la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.e S.or

Los serenissims Reys de Arago de gloriosa memoria han illustrada aquesta ciutat ab diversos privilegis reals en los quals entre altres cosas y com ha una de las mes principals han volgut estigues ab salva guarda real lo erari de la taula y comuns deposits de aquella y que totas las personas tinguessen sos dines en ell ab tanta seguritat que della nos tingues resel algu per concistir en axo tot lo ser de la ciutat del commers universal y credit que ella te y pot tenir: Es stat dit erari sempre tant respectat y casi com ha cosa sagrada venerat que per la misericordia de Deu son stats pochs los casos en los quals se hagen atrevit persones algunes a violarlo y ninguns que no ne hagen reportat la deguda pena y sens restar impunes los culpables y sens dar lloch a ques remetessen tals delictes per evitar nos das ança a que altres delinquissen en cosa que tant ha de ser temuda venerada y respectada. Esta mateixa concessio y gracia concediren ses mag.ts a la administratio frumentaria y ques castigassen severament aquests delictes havent sempre sta ciutat eo son syndich ab totas veras instat la punitio de tals delictes sens apartarsen en poch ni en molt com tambe ara de present fa instantia y part formada als per Hiecinto Pi notari de Sparaguera y Hieronym Pintor mercader en dits erari de la taula y administratio dels forments respectivament comesos y fetas cridas, y assenyalats premis en aquelles. Per les quals y delictes tan atroces sta tota Cathalunya a la mira de veurer lo exit dells, lo qual a no esser midit ab lo castich que merexera restara la reputatio que

sempre han tingut esta ciutat en raho de dits eraris acabada y del tot destruida y aquells mes occasionats de que altres persones delinquescan en ells ha entes esta ciutat que dits Hiecinto Pi y Hieronym Pintor voldrien supplicar y obtenir de v. m. de que donant cada hu dells algun numero de soldats pera las guerras de sa mag.t sels remetessen los delictes y robo que an comes en dita taula y blats de sta çiutat existints en los pallols de aquella lo que nos pot persuadir no sols ques concedesca tal remissio pero ni que v. m. done lloch a ques demane aquella per serli tant perniçiosa y a la instantia los fa la qual continuara sens apartarsen fins sien degudament castigats, pero encara per lo fruyt que se alcansara ab sa punicio y castich per que per ella restara lo poble escarmentat en cosa que tant importa, com de no ferse restarie occasionat a consemblants delictes, lo que en tot cas se ha de evitar com ho supplica esta ciutat a v. m. y que en manera alguna done lloch a tals remissions com ho spera axi de la cristhiandat y pars de v. m.»

A la qual embaxada respongue dit senyor regent Baietula «que bien era verdad que se havia tratado alguna cosa en materia de dar soldados por parte de Jasinto Pi notario de la villa de Esparaguera pero que por otra parte no deixava de considerar la calidad y gravedad del negotio de la ciudad mas que pensava que haviendo cobrado la ciudad de ditcho Pi el dinero se havia sacado de la tabla la ciudad no pensava mas en esso y que por otra parte sabiendo la necessidad tiene su mag.d de soldados el no podia hazer otra cosa sino seguir sus ordenes mas que con todo veria lo que poria hazer para que fuesse gusto y beneffîcio de la ciudad a quien deseava mui mutcho servir y que en lo de Hieronymo Pintor no sabia cosa alguna ni por al presente tal se havia tratado.»

DIMARS a XV. de dit.

Lo d.r FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en cap.

DISAPTE a XVIIIJ. de dit. — En aquest die per medi dels senyors Francesch Bru ciutada y Francesch Joan de Vergos militar sen feu una embaxada al s.r Bisbe de Barna. la qual li donaren en scrits que es del thenor seguent.

«Molt Ill.e y R.m senyor.

Lo savi consell de cent de aquesta ciutat considerant que

Per los fossos dels valls: embaxada al sor. Bisbe.

una de las cosas mes principals pera sa custodia, y defensa de la invasio dels enemichs que cominan contrestar la Real monarchia, conforme de aço a, donat avis lo Rei nre. Senyor ab sa real carta de 28. de maig proppassat y que les preventions de aquells son tant grans y estan tant evançades que de cada hora se pot temer ayan comensat a, obrar, es una fer los fossos convenients y pentinar los valls que la circuexen, ha delliberat a 17. del corrent ques fessen dos fossos is pentinassen dits valls, y per ser aquest benefici tant comu a tots los habitadors desta ciutat fos aquest exercici igualment distribuit per carrers y per sinquantenas per tots los dits habitants etiam per los Ecclesiastichs y frares dels convents de aquella, y sacerdots de las parrochias posant los que en persona no poran fer aquell una persona per ells pagada, lo die quels tocara y fent lo cap de casa presentia lo die ques treballara a son compte, Supplica perço a V. S.ª esta ciutat sie servit de aplaudir a dita deliberatio y aplaudint a ella disposar que tots los capitulars y clero de la Iglesia major y parrochias desta ciutat aiuden a fer dits fossos y pentinar dits valls de la manera dalt dita y quant seran avisats, pera que a exemple dells se animen los demes y se acuda ab una igualtat a cosa tant justa y que tant importa al Real servey y defensa de Barna.»

Al molt Ille. capitol de la Seu.

Dit die per los mateixos embaxadors fonch feta semblant embaxada al molt Ill.ᵉ capitol.

Dit die per los senyors Francesch Bru ciutada y Francesch Joan de Vergos militar se feu una embaxada al molt Ill.ᵉ bras militar la qual li donaren en scrits y es del thenor seguent.

«Molt Ill.ᵉ Senyor

Al molt Ille. bras militar.

Lo savi concell de cent de aquesta ciutat considerant que una de les coses mes principals pera sa custodia y deffensa de la invasio dels enemichs que cominen contrastar la real monarquia conforme de asso ha donat avis lo Rey nre. s.ʳ ab sa Real carta de vintivuyt de maig proppassat y que les preventions de aquells son tant grans y estan tant avansades que de cada hora se pot temer ajan comensat a obrar, es una fer los fossos convenients y pentinar los valls que la circueixen; ha delliberat a deset del corrent ques fessen dits fossos ys pentinassen dits valls y per ser aquest beneffici tant comu a tots los habitadors

de esta Ciutat fos aquest exercici igualment distribuit per carrer y per sinquantenas per tots los dits habitant etiam per los Ecclesiastichs y frares dels convents de aquella, y sacerdots de les parrochies, posant los que en persona no poran fer aquell una persona per ells pagada, lo dia quels tocara, y fent los caps de casa presentia lo dia ques treballara a son compte, Supplica perço a V. S.ª esta Ciutat sia servit de aplaudir a dita delliberatio y aplaudint a ella pendrer lo carrech de sinquanteners per los que scuraran los fossos y valls y quant los tocara la tanda fer scurar aquells pera que a exemple de V. S.ª se animen los demes y se ajude ab una igualtat a cosa tant justa y que tant importa al real servey y deffensa de Bar.ª»

DIUMENGE a XX. de dit. — En aquest dia los s.rs Concellers anaren a Santa Margarida de Moncada absent lo s.r Conceller quart per estar impedit per ser la festa de alla y Baronia de la Ciutat en la forma acostumada de quiscun any. Anada ordinaria dels Consellers a Moncada.

DIJOUS a XXIIIJ.º de dit. — En aquest dia arriba en casa la Ciutat lo senyor Joan Batista Costa president de Turí Baro de Villamur del Concell de estat del Ser.m Duch de Saboya y majordom de la Ser.ma Princessa de Carinyan al qual manaren los senyors Concellers eixir a rebrer per alguns officials de la Casa los quals isqueren fins a mig pati il acompanyaren en la instantia de trentenari ahont staven vestits los s.rs Concellers ab les insignies consulars de domas carmesi consistorialment tots sinch y encontinent veren dits s.rs Concellers entrar a dit president per dita instantia de trentenari se alsaren sens moures de son lloch saludant a dit s.r President yl posaren entre los s.rs Concellers segon y quart y asseguts que tots foren aixi dits s.rs Concellers com dit s.r President y cuberts dit s.r President digue y explica ab paraules molt cumplides lo molt desig que la Ser.ma Princesa de Carinyan tenia de arribar a esta Ciutat al que respongueren los s.rs Concellers per orgue del s.r Conceller en cap que la Ciutat tenia molt particular contento de la vinguda de sa altesa y anant discorrent dits s.rs Concellers y dit s.r President entre altres materies concernents a la vinguda de sa Alt.ª lo modo de disposar la entrada de dita Ser.ma Princessa peraque ni per part de sa Alt.ª ni de la Ciutat noy pogues haver inconvenient algu ans be stigues tot disposat conforme ere just lo s.r Conceller en cap digue que sa Mag.t que Deu

Lo maiordom de la sma. princessa de Carinyan vingue en casa la çiutat.

guarde, havia ordenat a la Ciutat que dita Ser.^ma^ Princesa fos rebuda en la mateixa forma que en lo any mil siscents y tres foren rebuts los Ser.^ms^ Princeps de Saboya y que la Ciutat en tot y per tot seguiria los ordens que sa Mag.^t^ li tenia donats: al que respongue dit s.^r^ president: «V. S.^a^ me ha de hazer merced mandar darme un papel del modo del recibo de los dichos Ser.^mos^ Principes de Saboya y dar aquel a Jayme Damians mercader vesino de dicha Ciudad» lo que li prometeren dits s.^rs^ Concellers ferho com sa S.^a^ ho demanava y en lo mateix instant se despedi dit s.^r^ President dels s.^rs^ Concellers saludantlos ab molt grans cumpliments y ab la mateixa correspondentia los s.^rs^ Concellers sens moures del lloch ahont estaven asseguts sino tantsolament alsantse tots drets saludaren a sa S.^ia^ y fonch acompanyat fins a la porta ultima de casa de la Ciutat per dits officials.

Vinguda de la Princesa de Carinyan: exemplar de la rebuda dels Princeps de Saboya en 1603.

DIVENDRES a XXV. de dit. — En aquest dia los senyors Concellers ordenaren a mi Joan Rodas servint lo offici de scriva rational per indispositio de Hieronym Sabata tambe notari de Bar.^a^ aportas a Jaume Damians mercader a qui dit s.^r^ President de Turí majordom de la ser.^ma^ Princessa de Carinyan havia dit lo dia de air ab la embaixada per sa s.^ia^ reportada als s.^rs^ Concellers de part de la ser.^ma^ Princesa de Carinyan lo podia entregar si y conforme inseguint lo orde per dits s.^rs^ Concellers a mi donat lo aporti a dit Damians yl entregui en ses mans propries que devian esser cerca de les dotse hores de mig dia.

Galeres de Spanya y Sçiçilia apportant ab ellas la sma. princessa de Carinyan.

DISSAPTE a XXVJ. de dit. — En aquest dia a les sinch hores de la matinada per la guarda de Montjuich foren descubertes deset galeres ço es deu de Spanya y set de Cicilia y encontinent sabut lo avis los s.^rs^ Concellers se ajuntaren en lo baluart de migjorn y procuraren saber si ab ditas galeras venia la ser.^ma^ Princessa de Carinyan y tinguda notitia certa manaren ajuntar alguns ciutadans y militars per aconcellar a sa s.^ia^ lo que convindria acerca la entrada de dita ser.^ma^ Princessa y al ques anaven juntant dits cavallers los s.^rs^ Concellers tingueren alguna intelligentia que sa Alt.^a^ volia entrar a les nou hores lo que aparegue a dits s.^rs^ Concellers ere impraticable y aixi encontinent ordenaren a mossen Francesch Bru Ciutada y a mossen Francesch Xammar militar Embaixadors anomenats per dit effecte se embarcassen promptament ab lo scriva rational ab una faluga que la Ciutat tenia ja previnguda en lo moll guarnida ab

son standart de vellut carmesi ab les armes de la Ciutat y son tanderol del mateix com en effecte ho feren fent cami enves les galeres ab altra faluga o, barca de officials de la Casa y menestrals honrats per acompanyar a dits Embaixadors y a la que foren a ditas galeras que devian ser davant la Llacuna entraren en la capitana de Spanya ahont venia dita ser.ma Princesa y al pujar per la scala isqueren a rebrer a dits Embaixadors Don Pedro de Arellano tinent de les galeres de Spanya Don Hieronymo Puso y molts altres s.rs y a la que foren dalt en dita galera digueren venian com a Embaixadors de la Ciutat de Bar.a pera besar les mans a sa alt.a y encontinent tingue lo avis dit don Pedro de Arellano mana disparar quatre pesses saludant a dits Embaixadors y en lo mateix instant tingue lo avis sa altesa ordena entrassen dits Embaixadors los quals entraren en la popa de dita galera ahont stave dita ser.ma Princesa a ma dreta de peus ab un bufetillo al costat y arrimades a una part de popa moltes dames menines de dita ser.ma Princesa y fent dits Embaixadors la deguda reverentia per orgue de dit mossen Francesch Bru fonch donada a sa Alt.a la ben vinguda y explicat lo contento y alegria tenia esta Ciutat de sa vinguda y supplica tambe a sa alt.a fos servida dir la hora de la entrada y en lo modo gustarie sa Alt.a se fes y comensant dit mossen Francesch Bru a dir les primeres paraules de sa embaixada sa Alt.a los signa a dits Embaixadors ab la cara molt risuenya *se cubrissen com en effecte se cubriren* y acabat de dar sa embaixada en continent don Hieronymo Puso qui stava cerca dita ser.ma Princesa se acosta un poch a sa Alt.a y li explica en frances lo que dit mossen Francesch Bru havia dit y en lo mateix instant respongue sa Alt.a en llengua francesa y aixi mateix dit don Hieronymo Puso girantse deves dits Embaixadors digue de esta manera: «Dizè su Alt.a que esta muy agradecida de la merced que la Ciudad le haze y en lo de la entrada que se disponga todo como la Ciudad ordenare» y fent la deguda reverentia se despediren dits Embaixadors de sa Alt.a y a la que foren al cap de la scala de dita galera los dits Embaixadors y don Pedro de Arellano y don Hieronymo Puso tractaren la hora que sa altesa poria entrar y per temer dit don Pedro de Arellano nos mogues alguna mareta y no fos causa sa Alt.a se mareas convenie fos a les nou hores al que replicaren dits Embaixadors y li representaren los inconvenients hi havie per part de la Ciu-

tat y lo poch perill hi veyen y despres de haver tractat algun poch esta materia resolgueren que en ser los dits Embaixadors arribats en Ciutat per donar avis als s.[rs] Concellers del que havien tractat les galeres sarparien encontinent y sen entrarien en lo mol y se poria fer la salva y a la tarde se faria la entrada y ab eixa resolutio dits Embaixadors se tornaren a embarcar ab dita faluga de la Ciutat y arribats en lo moll sen anaren en lo baluart de migjorn ahont eren los s.[rs] Concellers ab junta de molts ciutadans y militars y daren avis a sa s.[ia] de la Embaixada y de la resolutio se havia presa y encontinent dits s.[rs] Concellers ordenaren als artillers posassen apunt les artilleries pera fer la salva en sarpar les galeres y al que se stave prevenint arriba un ajudant de Capita en dit baluart y demana als s.[rs] Concellers de part de sa Altesa als quals digue que sa Alt.[a] deixava la entrada y tot lo demes pera les tres en punt y oit dit recaudo los s.[rs] Concellers respongueren ques faria tot com sa Alt.[a] ordenave y encontinent donaren los ordens convenients per la entrada per dita hora com sa Alt.[a] gustava y sen anaren del baluart ab exa resolutio.

Entrada de la sma. princessa de Carinyan en la pnt. ciutat.

E lo mateix dia despres dinar a les quatre hores partiren de la Casa de la Ciutat a cavall los s.[rs] Concellers ab la agraduatio que consta en lo llibre del scriva de les obres pera rebrer la ser.[ma] Princesa de Carinyan y sen anaren Regomi avall per lo carrer Ample carrer de la Fusteria y font del Angel y per baix a la marina dret al portal de mar y al moll ahont trobaren lo spectable Governador don Aleixos de Marimon y Jafer qui avuy te y regeix la viceregia en lo present principat per no haverhi lloctinent de sa Mag.[t] que alli jay ere y la Ciutat ja bona stona abans que no arribassen los s.[rs] Concellers en dit moll havia feta la primera salva saludant primer a dita ser.[ma] Princessa disparant tota la artilleria aixi la dels baluarts com lo que stave treta per la muralla de mar y les galeres en lo punt tornaren la salut a la Ciutat disparant tambe totes elles tota la artilleria y arribats dits s.[rs] Concellers en dit moll endret del pont que tenia alli manat fer y fabricar la Ciutat dins de la mar pera desembarcar dita ser.[ma] Princessa lo qual stava cubert de una vayeta vermella ab unes piramides al cap, baixaren de a cavall los s.[rs] Concellers y tots los de la agraduatio y vehent que la galera capitana de Spanya ahont venia dita ser.[ma] Princesa se anava acostant al dit Pont de la Ciutat lo dit spectable Gover-

nador y los s.rs Concellers y tots los de la agraduatio sen baixaren baix en lo dit Pont y acabada que fonch de acostar la dita galera lo dit spectable Governador y los dits s.ors Concellers per donar la benvinguda a dita ser.ma Princessa entraren dins dita galera al entrar de la qual los isqueren a rebrer don Pedro de Arellano de las galeras de Spanya lo Baro de Villamur y molts cavallers y al entrar lo dit spectable Governador y s.rs Concellers dins dita capitana foren saludats ab quatre tirs y altres quatre tirs tira la capitana de Cicilia que stava a son costat en la popa de la qual galera capitana de Spanya anave dita ser.ma Princesa acompanyada de moltes madames que estaven alli totes dretes y en dita popa los dits spectable s.r Governador y s.rs Concellers y trobaren alli la dita ser.ma Princessa entrant a ma dreta dempeus arrimada ab un buffetillo molt rich y curios: comensa lo dit spectable Governador a ferli un rahonament molt breu y compendios y despres lo s.r Conceller en cap la saluda y tots los s.rs Concellers de hu en hu se acostaren junt de sa Alt.a y la saludaren ab molt gran cortesia y encontinent ans de parlar paraula mana sa Alt.a *cubrir al dit s.r Conceller en cap y consequutivament* fent senyal de sa propria ma assenyala a tots los altres s.rs Concellers se cubrissen com de fet se cubriren y lo dit s.r Conceller en cap comensant a fer son rahonament se torna a llevar la gorra del cap perque no es costum parlant eo comensant a parlar estar cubert dita s.ma s.ra no volgue parlas que primer nos cobris replicantley moltes vegades y axi bo y cubert li dona la benvinguda y li explica lo contento y alegria tenia esta Ciutat de la merce que li feya sa Alt.a de haverla volguda honrar ab sa presentia offerintli per part de la Ciutat tot lo que fos del servey de sa Alt.a tornantla a saludar fet dit rahonament y dita ser.ma Princesa respongue en sa llengua que restava molt agraida de la voluntat que amostrave la Ciutat y que tot lo que poria fer per ella ho faria ab moltes veres y acabada dita resposta los dits s.rs Concellers tornantse a descubrir saludantla ab molt gran acatamen dita s.ra isque de la popa de dita galera fentlos tambe cortesia aixi al s.r Governador com als s.rs Concellers pera desembarcarse de aquella lo dit spectable Governador se posa a ma dreta de dita s.ra y lo s.r Conceller en cap a la ma squerra aportantla en lo mig y los demes s.rs Concellers ab tots los de la agraduatio davant per lo dit Pont y ab esta forma anaren per lo dit Pont pujant

la scala de pedra dita lo desembarcador que alli es fins dalt en lo moll ahont era una llitera uberta muy linda en la qual entra y se posa dita ser.^{ma} Princesa y dins de ella se posaren dos criaturetes petites filletes de sa Alt.^{a} la una de edat de dos anys y la altra de tres anys poch mes o, manco perque se posaren a plorar y no volgueren anar ab altra llitera detras sino ab dita ser.^{ma} s.^{ra} y al desembarcar les galeres feren salva de la artilleria y despres immediadament la Ciutat feu altra salva de tota la artilleria aixi dels baluarts com la que estava per la muralla de mar aixi mateix com la primera salva y en lo punt pujaren tots a cavall y lo spectable Governador se posa a la ma dreta de la llitera de dita ser.^{ma} Princesa y lo s.^{r} Conceller en cap a la ma squerra de dita llitera aportant dita ser.^{ma} s.^{ra} en lo mig y darrere dita llitera anave altra llitera aportant dins de ella tres altres fillets de dita ser.^{ma} s.^{ra} algun poch mes majorets y los altres s.^{rs} Concellers davant dita llitera de dita ser.^{ma} s.^{ra} quiscu per son bordo ab la mateixa agraduatio portaven E alli stave la companya dels sastres capita lo s.^{r} don Thomas Fontanet ab sos arcabusos tirant y galeyant dita entrada anant y fent cami y al entrar per lo portal de mar sobre de dit portal estave sonant la musica de la Ciutat com son tabals trompetes y menestrils de la Ciutat ab ses cotes de domas carmesi E al eixir de dit portal de mar trobaren alli tres altres companyes ço es de sabaters peraires y velluters qui tambe staven en sos arcabussos y banderes de camp qui tambe tiraven y galeyaven per dita entrada anant per dalt per la muralla fins a la porta del pont que alli es del Ex.^{m} Duch de Cardona junt lo monestir de s.^{t} Francesch E alli davant dita porta de dit Pont per lo qual se anave y entrave en la casa eo, palacio de dit Ex.^{m} Duch de Cardona lo spectable Governador y s.^{rs} Concellers feren a manera de una ala y alli dita ser.^{ma} s.^{ra} isque y se apea de la llitera en que anava y sen entra dins la porta de dit Pont E alli ab la cara molt alegre y affable se gira y en lo punt aixi lo dit s.^{r} Governador com los s.^{rs} Concellers sens apearse com es costum ab molt gran cortesia y acatament la saludaren tornant aixi mateix dita ser.^{ma} s.^{ra} la mateixa salut y feta aquella sen entra per dit Pont y los dits s.^{rs} Governador y Concellers sen tornaren de alli en Casa de la Ciutat anant los quatre s.^{rs} Concellers davant quiscu ab son bordo aixi mateix agraduats juntament ab los Consols de la llotja qui tambe hi foren convidats y agraduats ab la for-

ma acostumada y en ser en Casa de la Ciutat sen ana primer lo dit s.^r^ Governador fentlo acompanyar los s.^rs^ Concellers per alguns cavallers y ciutadans de dita agraduatio E apres sen anaren los dits s.^rs^ Concellers quiscu en sa casa y los Consols de llotja en dita llotja.

Visita per los sors. concellers ab promens a la sma. Prinçessa de Carinyan.

DIUMENGE a XXVIJ. de dit. — En aquest dia los s.^rs^ Concellers tots sinch ajuntats en la instantia del trentenari ordenaren a Pere Mallol notari sindich de la present Ciutat anas en companya del scriva Rational de la present Casa en lo Palau del Ex.^m^ Duch de Cardona davant lo pla de s.^t^ Francesch ahont stave la s.^ma^ Princessa de Carinyan pera demanar hora de part dels s.^rs^ Concellers pera anarla a visitar y arribats en dit Palau que eren entre nou y deu hores antes del mig dia trobaren alli mossen Francesch Dalmau sindich del general de Cathalunya lo qual segons digue havia cerca de dos hores estave aguardant pogues tenir hora de part dels s.^rs^ Diputats pera anar tambe a visitar sa Alt.^a^ al que isque de una de les istanties ahont estava dita ser.^ma^ Princessa lo s.^r^ president de Turin majordom de dita s.^ra^ y dientli dit sindich de la Ciutat lo effecte per lo qual eren alli respongue «que havia mas de hora y media que estava un cavallero con su Alt.^a^ y que el veria si podria hablar con ella» y en lo mateix instant sen entra enves la instantia ahont estava dita ser.^ma^ Princesa y al cap de poch spay torna a eixir y digue present sempre lo sindich dels diputats «a la Ciudad da hora su Alt.^a^ para las seis y a la diputation a las siete por ser primera la Ciudad.» E los dits s.^rs^ Concellers sabuda la hora en lo punt manaren convidar a tots los officials de la Taula y banch acudissen en Casa la Ciutat per acompanyar als s.^rs^ Concellers a besar les mans a la ser.^ma^ Princesa de Carinyan y a pena de una tersa a tots los officials de dins Casa de la Ciutat per lo mateix effecte E arribada la hora partiren dits s.^rs^ Concellers ab sos promens y acompanyament dels officials en molt gran numero de Casa la Ciutat per lo Regomi carrer Ample y arribats a palatio entraren en la sala hont estave sa Alt.^a^ tota dreta davall de un doser que alli ere posat estant junt a sa Alt.^a^ tots drets dos fills seus de edat de tres o quatre anys y junt a la paret fent a modo de cor staven arrimades moltes dames y menines de sa Alt.^a^ y feta per dits s.^rs^ Concellers la deguda salut y reverentia se posaren ço es los s.^rs^ Concellers a una part vers dita s.^ra^ y los promens a la altra y acos-

tantse dits s.[rs] Concellers junt dita s.[ra] sa Alt.[a] feu senyal en la ma al s.[r] Conceller en cap muntas alt a la tarima sota del dosser hont stave com de fet hi puja y feta per ell altra reverentia sa Alt.[a] se gira aixi al dit s.[r] Conceller en cap com als altres s.[rs] Concellers fentlos senyal se cubrissen com de fet se cubriren aixi los dits s.[rs] Concellers com los promens y lo s.[r] Conceller en cap comensantli a explicar la embaixada se torna a descubrir dient en ella en summa de esta manera: «Ser.[ma] s.[ra] Lo savi Concell de Cent de la Ciutat de Bar.[a] ab delliberatio per ell feta ha ordenat als Concellers de ella acudissem a besar les mans y saber de la salut de V.[a] Alt.[a] y juntament representarli lo particular contento que la vinguda de V.[a] Alt.[a] ha causat als habitants de ella sota protectio de la qual confia Bar.[a] que en totes occasions se offeriran la tindra V.[a] Alt.[a] per recomendada» al que respongue sa Alt.[a] en llengua francesa ab la cara molt risuenya y demonstrant estar molt contenta y per no haverho pogut compendrer lo s.[r] Conceller en cap se gira a don Hieronymo Puso son majordom qui estava arrimat junt la paret cerca sa Alt.[a] lo qual explica en llengua castella (sic) lo que sa Alt.[a] havie dit dient: «Su Alt.[a] esta muy agradecida de la honra y merced que la Ciudad le haze y el regosijo que demostra» y fent la deguda salut y reverentia se despediren dits s.[rs] Concellers tornantsen en Casa la Ciutat ab lo mateix orde y acompanyament.

Crida per los balls y mascares y alimaries.

DILLUMS a XXVIIJ. de dit. — En aquest dia se feu crida de part dels s.[rs] Concellers per los llochs acostumats fent assaber com lo dia de dema y los altres dos dies apres seguents se feyen los balls masqueres y alimaries per la vinguda de la ser.[ma] Princessa de Carinyan pregant y exortant a tots los ciutadans y poblats de dita Ciutat que en dits tres dies se abstinguessen de totes feynes fent tots tres dies festa per regosijo y alegria de la vinguda de dita ser.[ma] s.[ra] no tenint les portes de llurs obradors ubertes segons que mes llargament en dita crida se conte.

Festa de Sta. Marta.

DIMARS a XXVIIIJ. de dit. — En aquest dia festa de S.[ta] Martra los s.[rs] Concellers lo demati a les nou hores anaren a oir lo offici en dita iglesia en la forma acostumada.

Balls mascares y alimaries.

Dit dia se comensaren los dits balls y masqueres y alimaries per la vinguda de dita ser.[ma] Princesa de Carinyan y al toch de la oratio se tira tota la artilleria de la Ciutat dels baluarts de ella.

DIMECRES a XXX. de dit. — En aquest dia entre les deu y

Armada de vexells de enemichs los assenyala Montjuych.

onse hores ans del migdia per la guarda de Montjuich fou descuberta una armada de veixells redons venian de la part de ponent los quals eren en numero setanta y sinch sens una sombra ques veya molt a la mar ques judicava a be que nos podia ben distinguir eran vaxells y encontinent tingut lo avis los s.rs Concellers se conferiren en lo baluart de migjorn pera donar los ordens convindrien y alli junts manaren fer una crida per tota Ciutat de part dels s.rs Concellers a pena de sinquanta reals y altres majors a arbitre de sa s.ia que peral migdia fossen deu companyes de soldats ab ses armes y Capitans en lo baluart de migjorn per seguir los ordens los serien donats per los s.rs Concellers entre les quals eren la companya dels argentes, sastres, sabaters, parayres, velluters, botiguers julians, julians vulgarment dits petits, sparters, boters, mariners y altres y sabuda la causa per la qual manaven fer dits s.rs Concellers la crida ab molt gran cuidado acudi lo s.r don Aleixos de Marimon y Jafer Portant veus de Governador y la major part de la noblesa de la Ciutat en lo baluart de mijorn pera veurer lo que convindrie y ordenarien los s.rs Concellers ferse y arribats en dit baluart lo s.r Governador se posa a ma dreta del s.r Conceller en Cap y lo Compte de la Formiguera quis trobave alli lo posaren y se assenta entre los s.rs Concellers ters y quint y los demes cavallers se assentaren sens ninguna agraduatio ab uns banchs que per alli hi havie y al cap de poch spay lo s.r Governador sen ana restant en dit Baluart los s.rs Concellers los quals entre molts ordens donaren fou enviar la faluga de la Ciutat ab la guarda del port en seguiment de dits vexells pera saber lo cami feyan y tambe ordenar a Pere Mallol notari sindich de la Ciutat anas en lloch del Scriva major qui ere absent en la sala de les armes y donas mosquets y piques a totes les confraries quin volrien precehint un billet del s.r Conceller en Cap y ab una cautio per los promens de la confraria prestada lo qual ho feu y sen donaren a les demes confraries y collegis y al que fou poch passat mig dia arribaren les companyes anomenades en dit Baluart ab sos Capitans y alli stigueren aguardant lo orde dels s.rs Concellers los quals manaren a la confraria dels mariners se posas en lo portal de mar tenint alli son cuerpo de guardia la companya dels botiguers Julians en la torre de les pusses la dels Julians Petits entre lo baluart de migjorn y de llevant y la dels boters y sparters desdel portal de s.t Daniel

al portal nou dalt per la muralla assistint sempre a dites companyes portant los ordens dels s.rs Concellers lo s.r don Joan de Erill y de Orcau sargento major lo qual anave ab un cavall ab sa banda y son basto de sargento major y a la que devien ser quatre hores de la tarde arriba en dit Baluart altra volta lo dit s.r Governador lo qual stigue en companya dels s.rs Concellers assistintlos al costat mentres lo s.r Conceller en Cap dava los ordens y aconsellant a sa s.ia lo que devia fer y estant en lo dit baluart los s.rs Concellers vingue una embaixada de part del bras militar reportada per los s.rs don Pedro Vila, Francesch Joan de Vergos militars y Joan Francesch Codina ciutada explicant en ella que aquell bras stava molt prompte a tot lo que sa s.ia ordenas al que respongueren los s.rs Concellers per orgue del s.r Conceller en Cap que estimavan la offerta que sa s.ia li feya y que de persones tant generoses no sen sperave menos al ques despediren dits embaixadors y sen tornaren y feta dita embaixada tement los s.rs Concellers que cap a la nit dits vaxells no llansassen gent aparegue convenie ques enviassen tres companyes de soldats a la font den Alio y altres tres a sant Bertran que eren les parts de hont se poria temer de invasio per lo qual efecte enviaren les companyes dels paraires sastres y Julians Petits a la font den Alio ab sos Capitans y dit s.r don Joan de Erill y de Orcau sargento major que entre totes hi havie passats de mil homens y a la part de s.t Bertran enviaren les companyes dels argenters sabaters y sparters que aixi mateix eren lo mateix numero y vehent dits s.rs Concellers que dit s.r don Joan de Erill y de Orcau no podia abastar a dar los ordens a tantes companyes anomenaren en altre sargento major al s.r don Anton de Oms lo qual prestat primer sagrament y omenatge en ma y poder del s.r Conceller en Cap per sargento major ana ab dites companyes a s.t Bertran y a la que foren dites companyes allistades en sos llochs los s.rs Concellers manaren enviar provisions de pa y vi a cada part per sustento dels soldats los quals stigueren tota la nit fins a la matinada en dits llochs y dits sargentos majors feren relatio a dits s.rs Concellers que no havien vist ninguna cosa tornantsen dites companyes en ses cases.

Balls, mascares y alimaries.

E lo mateix dia se continuaren los mateixos balls y masqueres y a la tarde les alimaries y al toch de la oratio se dispara aixi mateix tota la artilleria dels baluarts de la Ciutat.

DIJOUS a XXXJ. de dit. — En aquest dia los s.[rs] Concellers feren eixir tres companyes de soldats attes nos sabie cosa dels vaxells y Montjuich ja nols descubrie entre les quals ere la companya dels notaris de Bar.[a] y estant de posta a mija nit vingueren dos galeres ço es la capitana de Espanya y altra de la squadra de Cicilia ab la qual capitana venia lo Ex.[m] marques de Vilafranca duch de Fernandina les quals lo dia de air eren eixides del moll pera veurer lo cami feyen los vaxells y desembarcant de dita galera dit s.[r] marques a la que fou çerca lo baluart de mijorn la posta tenian dits notaris de Bar.[a] de dita guarda li digue donas lo nom y com sa Ex.[a] nol sabie digue que ere lo marques de Vilafranca general de les galeres de Spanya y la posta li replica que donas lo nom o, quant no que fes allargo altrament li tirarie dient sa Ex.[a] a la posta que volia ques fes li digue dita posta sen tornas de alli ahont ere vingut lo que dit s.[r] marques tingue per bo de ferho com ho feu y a la matinada se sabe que los vaxells ja passavan lo golf.

Companyes de soldats per la nova de dits vexells.

E lo mateix dia se continuaren los mateixos balls y masqueres y a la tarde les alimaries y al toch de la oratio se dispara aixi mateix tota la artilleria dels baluarts de la Ciutat.

Balls mascares y alimaries.

Lo d.[r] FRANCESCH JOAN MAGAROLA = conçeller en cap.

FINEIX LO DIETARI XXVI, Y LO VOLÚM ONZÈ
DE LA PRESENT EDICIÓ

APÈNDIXS AL VOLÚM VINT Y SISÈ

APÈNDIX PRIMER

PROPOSICIO DEL DIETARI

(Concell de Cent de 23 d' Agost de 1632.)

«. . . . . E, apres dit senyor Conceller en Cap en veu sua y dels demes senyors Concellers referi y explica en lo present Concell que lo savi Concell celebrat dit die de vint y set de juliol proppassat conciderant lo quant importa a la present Ciutat que lo dietari que lo scriva rational de la present casa te a son carrech se aporte ab bona forma y ques troben en ell en les occasions convindra a la present Ciutat les coses memorables ques succehiran axi per valerse de aquelles de exemplars com altrament y que lo dit scriva rational acuda ab tota puntualitat a les obligations de son offici y tambe attenent los grans danys que la Ciutat pateix per occasio dels subrogats dels officials de dita Ciutat per raho dels molts fraus que per alguns officials se fan en las subrogations per quant moltes vegades en alguns dells se ha vist que podent servir llurs officis sens dany de llurs persones a titol de malalts subroguen lo que venia a ser gran dany del patrimoni de dita Ciutat per haver de pagar per un mateix offici dos salaris delibera que los senyors Concellers y dotse persones per sa S.ª nomenadores mirassen y censurassen lo redres y reforma que estes coses podrian tenir y que dits senyors Concellers inseguint lo tenor de dita deliberatio havien feta nominatio de dotse persones per lo effecte sus

dit y que dits S.rs Concellers y persones eletes havian conferit entre si y tractat est negoci una y moltes vegades y mirat quin reparo y remey se podria donar als danys que la Ciutat pateix per raho de dits subrogats tandem havian fets uns apuntaments acerca del sobredit los quals se llegirien en lo present Concell los quals proposave peraque lo dit Concell los censuras y sobre dells prengues resolucio y tambe dix que los s.rs Concellers tenien apuntades moltes coses de molta importantia y benefici de la present Ciutat que entenien los senyors Concellers havie de ser lo unich remey de dita Ciutat y que si aparexia al present Concell las conferirien y tractarien ab les persones eletes per la reforma. Y acabat per dit s.r conceller son rahonament Joan Hieronym Thalavera altre dels ajudants de la scrivania major de orde de dits s.rs Concellers llegi los apuntaments que tenen respecte al scriva rational que son del tenor seguent.

Dietari

Redres del dietari de la ciutat.

Per donar forma a que lo dietari se aporte com se ha de aportar, y los subrogats sian ab la forma que apar conve se apuntan las cosas seguents inseguint la deliberatio del concell de Cent celebrat a vint y set Juliol passat.

Lo Dietari per diades continues se aporte com fins assi per lo scriva rational de la present casa de la Ciutat ab aquesta forma Que en un llibre que per adasso tindra fassa cada mati diada en aquell y alli continuo les coses se seguiran aquell die y si noy havia cosa que continuar fara al costat, o, desota de aquell dia altra diada del die seguent, continuant en aquella lo que se haura seguit aquell die de tal manera que en dit llibre y haja diada cada dia per ques puga en aquella continuar lo quey haura y no haventhi continuat y fet apres la jornada y jornadas seguents sera vist no haverhi agut que continuar: y que cada quinse dies lo s.r conceller en Cap se fassa aportar dit dietari en concistori per veurer en presentia dels altros senyors Concellers, o, de la major part si en los quinse dies passats se es continuat jornalment tot lo que ha passat y vehent que esta be lo firme de sa ma posanthi son nom y cognom (1) y si no esta be

(1) En la jornada de dimars 31 dels mateixs mes y any comensa a cumplirse aquest requisit, firmant lo Dietari «lo Sor. Bernat Sala conceller en cap.»

lo fassa adobar y a la fi del any que sera lo die han de jurar los concellers nous tanquen dit dietari en un armari que per asso se haja de dedicar en lo qual hi haja sis claus tenintne una cada conceller y laltra lo scriva rational y aso se haja de fer cada any de tal manera que lo llibre comense a dos de desembre y acaba lo primer de desembre del any apres seguent y que tots los dietaris fets fins lo die de vuy se hajan tambe de tancar en lo dit armari ara de present y lo mateix se entenga ys fassa dels llibres seremonials reals en lo que es tenirlos tancats y continuar en ells las jornadas ab la matexa forma de la firma del Conceller en Cap quant vinga lo cas.

Mes avant deliberan que lo scriva rational sie tingut acompanyar als s.rs Concellers en tots actes publichs axi per advertir y concellar lo que convindra com per scriurer y continuar aquellas jornadas sots pena de deu lliures per cada vegada y que lo scriva de las cautelas no li puga despedir las de son salari sens orde dels s.rs Concellers de paraula a fi que en cas que hagues incidit en la pena se retinga de son salari.

Deliberacio.

Los quals apuntaments llegits lo dit Concell feu la deliberatio y conclusio seguent Que los dits apuntaments que tractan de la bona forma ab que se ha de aportar lo Dietari de la present casa sien admesos ys posan en executio si y com en aquells esta contengut ab que lo scriva rational incidesca en pena de deu lliures si cada quinse dies no feye firmar per lo s.r Conceller en Cap lo dietari conforme en dits apuntaments sta contengut los quals se degan posar en forma de ordinacions conforme lo costum de la present casa. »

(Registre de *Delliberacions*, any 1632, fol. 369.)

APÈNDIX SEGON

✠

«Molt Ill.es S.rs

Embaxada feta per mossen Franch. Bru çiuteda venint de la cort de sa magd. al concell de cent.

Inseguint la deliberacio de V. S. y instructio a mi donada de son orde me parti per ha fer la embaxada al Rey nre. s.r que Deu guarde de la pnt. Ciutat de Bar.a a 15. de Juny del corrent any *1632*. per ha la vila de Madrid ahont arribi a 26. de dit mes y lo endema acudi a besar las mans al s.r Con-

de Duch y a la que esperava me donas audiençia isque lo protonotari ab lo qual parli y doni la carta dels s.[rs] Consellers im digue que li pesave que fos vingut en ocasio tal per estar sa Mag.[d] y ministres molt desgustats del desentiment que la Çiutat avia posat en Corts a totes coses de Justiçia y Graçia a que setisfiu dient quant se hàvia de estimar a la Çiutat lo enviar son Enbaxador a postrarse als Reals peus de sa M.[d] y representar lo agravi se li avia fet en manar estar descubers als s.[rs] Consellers en la Catredal lo die que presta lo jurament lo s.[m] Infant Cardenal de son lloch tinent. Y perha suplicarli y demanarli justiçia en conservarla en la inmemorial possesio que sempre ha tinguda de cubrirse los s.[rs] Consellers devant dels s.[ms] Reys ab ques veu la summisio umilitat y respecte ab que sempre avia proseit y proseia ab sa M.[d] perque posant lo desentiment cosa tant ordinaria y acostumada en Cathalunya no tenia nesesitat de fer aquexa demostraçio sino posat lo desentiment remey per ha alcansar prest la justicia aguardar a que sa M.[d] fos servit de reintegrarla com sempre an acostumat de fer ab totes las universitats Capitulars y persones militars als quals an sempre anat a sercar los ministres offerintlos reintegrasio de agravis y ferlos merses y per aquestes y altres rehons com mes llargament he escrit a V. S. no sem dona lloch per ha parlar ab lo s.[r] Compte duch im remete al President de Arego y regens del Consell supremo dient me avia de correr per lo dit Consell ab los quals me conferi tracti la materia y doni las cartas dels s.[rs] Consellers al s.[r] President y lo matex fiu al president de Castella Confesor de sa M.[d] Almirant Duquesa de Medina de Rio Seco Marques de Leganes Duch de Sesar y altres senyors per qui los s.[rs] Consellers me donaren cartes que tots me offeriren fer merçe a la Çiutat y conegui que lo Protonotari me desviava no sols la audiençia del Compte Duch pero tambe la de sa M.[d]

Y despres procuri veurem ab lo s.[r] Duch de Medina las Torres y doni la carta dels s.[rs] Consellers no aventy pogut aver lloch fins a les ores per reho dels molt[s] negoçis tracte lo qual trobi molt affecte a la Çiutat y desijos de fernos merçe si be com ha ministre de sa M.[d] me representa lo sentiment que tots tenien del desentiment al que setisfiu comforme al protonotari y li diguí de la manera avia trobat a dit protonotari y quem parexia me desviava la audiençia del s.[r] Compte Duch

y de sa M.[d] y suppliqui me fes merçe de fer sem donas lloch per la audiençia axi del Compte Duch com de sa M.[d] lo qual me promate me la feria donar fent me moltes offertes y discorrent la materia y dientli los exemplars autentichs aportava en reho de la cubertura troba molta dificultat en que sent part la Çiutat y interesada se poguere donar fe y credit a son dietari al qual setisfiu y diguí que lo dietari de Casa la Çiutat lo aportava y regia un scriva publich de sa M.[d] al qual se li done fe y credit y que lo matex notari los avia trets autentichs de dits llibres y que may se avia posat dubte en esta veritat.

Aquesta diligentia aprofita per ha tenir com tingui a 5. de Juliol audiençia del S.[r] Compte duch al qual despres de averli feta la deguda cortesia doni la carta dels s.[rs] Consellers y li representí quant desconsolada restava la Çiutat de Bar.[a] per aver sa A. fet estar descuberts los s.[rs] Consellers en lo jurament en la Catredal al quem respongue que desitjava molt que la Çiutat alcansas de sa M.[d] son consuelo pero que axo avia de ser llevant lo desentiment y que ell estant en lo puesto que estava avia de mirar per la reputaçio y autoritat de sa M.[d] al que respongui. Com podia ser desreputaçio de sa M.[d] lo venir sos vasalls a suplicarlo y dem[an]arli justicia de causa tant justificada tenint tanta reho de lamentarse. Im desenganya que no alcansaria audiencia de sa M.[d] que primer no se alsas lo desentiment que los inferiors avian de sedir als superiors y vist lo negoçi en aquest estat me despedi de sa ex.[a]

Y procuri per tots los medis y camins a mi possibles alcansar la audiencia de sa M.[d] y parexentme sem dilatava molt me valgui del medi mes efficas y aproposit que fonch lo s.[r] President de Castella per veurell tant affecte a esta Çiutat y per tenir tant bona ocasio de parlar a sa M.[d] pus cada senmana lo divendres ab lo Consell de Castella anaven al Rey y restava sol ab sa M.[d] lo qual me feu merse de dirli si sa M.[d] sabia que estava en Madrid un enbaxador de la Çiutat de Bar.[a] y lo rey respongue que si y lo president li replica: no li fara V. M.[d] merçe de donarli audiençia y respongue el Rey que si que li donaria audiençia.

Y axi tenint la audiençia per molt serta y aguardantla de dia en dia com sa ex.[a] me digue en aquest intermedi vingue un correu de sa A. ab lo qual jo no rebi carta sino ques digue que la Çiutat feja una fortalesa en lo portal de mar y que sa A. avia

manat que paras y que la Çiutat no avia volgut obeir antes be teninty çent mestres avia redoblat ab altres çent y altres coses com mes llargament he escrit a v. s. que axo me allarga la audiençia conforme me digue lo s.r President ab lo qual me viu encontinent per veurer quant mal sentien los ministres lo del parapeto y fent ne sa Ex.a tantbe molta admiratio al que respongui que no tenia cartas pero que sabia que lo Rey nre. s.r avia scrit a la Çiutat ques previngues y se fortificas per la Guerra de França a la qual carta avia[n] respost los s.rs Consellers y me la avian enviada la qual de mes mans doni al protonotari que obri y llegí devant de mi juntament ab altre y que de totes dos me avian enviades copies que la una que feja al cas li amostrí y responguem com almanco V. S. nom avian fet correu y diguili que aquis veja que no devia ser veritat tot lo ques deja ni avia fet la Çiutat cosa que nos pogues molt ben fer y despres ab la stafeta los senyors Consellers me enviaren copia del Privilegi del Rey don Pedro ab lo qual encontinent me conferí ab tots los ministres ils informí del cas y de la justicia de la Çiutat no obstant que lo Protonotari ja tenia copia del dit privilegi y me digue jal avia vist y ab axo se aquietaren y fonch tal esta diligençia que lo marques de Leganes y apres lo Compte Duch me confesaren que la Çiutat avia proseit molt be y restaren molt contents. Y sosegat aso y proseguint mes diligençias ab moltes confiançes de alcansar molt prest la audiençia de sa M.d vingue ab la altra estafeta nova de la desliberaçio de V. S. ab la qual me ordenaven que si dins vuit dies no tenia audiençia de sa M.d me despedis de tots los que avian onrrada y fet merse a la Çiutat y que men tornas cosa que altara molt los animos dels ministres y dels ben effectes a la Çiutat que fonch la causa de scriurer a V. S. la de .31. de juliol asegurant fonch bon zel y amor de ma patria com la esperiensia a mostrat pus he vingut a aconseguir la audiençia del Rey nre. s.r

La audiençia que tingui del Rey nre. s.r fonch a .23. de agost en la qual aprés de averli besat la Ma y fet lo rehonament que avisi a V. S. li doni la carta dels s.rs Consellers y lo memorial copias del qual envihi a V. S. y me oi ab molt amor y respongue quem maneria despatxar.

Y despres ani a veurem ab lo s.r President de Arego al qual doni reho de com avia donada ma enbaxada al Rey nre. s.r y

li doni copia del memorial que avia donat a sa M.d y altres papers que los s.rs Consellers me avian enviat de nou com eren los exemplars de les varas del talam lo die del Corpus ab lo marques de Tarifa Virey lo any *1559* de la Infanta prinsesa y tambe las altras deliberacions que los s.rs Consellers me avian enviades avent li ja entregats dies avia tots los demes papers quem donaren los s.rs Consellers a ma partensa avent mels ell demanats y despres lo informí de tot lo que contenien estos papers que novament avia rebuts per no ser contenguts en lo memorial y mes li digui si li aparexia que informas a tots los s.rs Regents perque desijava me despatxasen prest fonch me respost que informas als dits regents com ho fiu y doni memorials a cada hu y tots me digueren procurarien ma despidisio.

Despres me viu ab lo protonotari per ha informarlo tantbe dels nous papers y suplicarlo mon despax y devant de moltes persones me respongue ab un to molt aspre que me era allergat ab sa M.d molt sens dirme altra cosa responguili que jo avia dit al Rey nre. s.r la veritat y explicat ma enbaxada conforme lo orde que de V. S. tenía y lo que entench fonch la causa es per aver dit al Rey ab mon rehonament que avia molt temps me detenien en Madrid sens volerme donar lloch de besar sa Real ma y que la Çiutat ne tenia molt gran desconsuelo y coneguí tanbe del protonotari lo desgust ne tingue pus me tracta de Sindich. Y la primera volta que era de ell a mi li digui quem fes merse de tractarme com Enbaxador pus la siutat tenia aquex Privilegi que no era reho que ab mi volgues innovar una cosa tant asentada y ell me respongue queu faria de la manera volria y despres en lo quarto del Conde Duque estant jo perlant ab lo marques de Leganes y esenthi alguns de nostra Nasio isque lo Protonotari y com me veu ab lo Marques li digue, o, aqui esta V. Ex.a ab lo sindich de Bar.a y responguili, Enbaxador, s.r, enbaxador y totom calla y perque V. S. sapia y puga manar notar sobre aquesta Preheminençia per Privilegi que ab mi no ha perdut res lo titol de enbaxador antes be he procurat conservarlo y si posible era dir aumentarlo lo duch de Alba, la duquesa de Medina de Rioseco lo marques de Gielves, lo marques de Camarasa y altres me tractaven de senyoria per ser enbaxador de la Çiutat de Bar.a y quant entri a besar la ma a sa M.d y tingui audiençia del Compte Duch sempre me cridaven dient entre el enbaxador de la Ciutat de Bar.a y los Pre-

sidens de Castella y Arago y tots los demes ministres en totes ocasions me donaren titol de enbaxador y vehent las cosas desta manera dubtantme nom allergasen mon despatx ani fent moltes diligençias tant ab los privats còm ab los de la Junta particular que per estas cosas de Bar.ª avian feta com tantbe ab los del Consell de Arago per ha que me despatxasen prest dubtantme nom volguesen entretenir ab paraules y confianses que tenia molt grans de mon despax prest y bo. En aquest estat me vingue lo correu que los s.rs Consellers me despatxaren ab lo orde de tornarmen encontinent conforme la deliberacio de V. S. y dient me com sa A. los avia enviats a sercar ils avia fet llegir un paper que deja que sa M.d avia declarat en lo de la Cubertura com no era cosa de justicia sino mera graçia de sa M.d y que axi ab nous serveys procuras la Çiutat en marexerla de que tingui lo mejor pesar quem podia venir per lo que jo tan interesava en comu y en particular: en lo punt que fonch a la matinada a 14 de Setembre men ani al s.r President de Arego y diguí que venia a despedirme de sa Ill.ma y que avia rebut correu de V. S. ab quem manave men tornas per las rehons ditas de que feu ell molt gran admiraçio y me digue que no men anas sens despedirme y veurer lo Compte duch com ho fiu a la tarda despres de acabada una festa en palaçio que era ja nit quem dona audiençia il trobi ab molt gust y despres de averli dit que V. S. me scrivia com sa A. avia enviat a sercar los s.rs Consellers y los havia declarat com sa M.d avia pres resolutio en lo negoci de la Cubertura y que axi venia a despedirme de sa Ex.ª me respongue que Deu me guias y si avia rebut aquex avis ab la stafeta ho ab correu y responguí que ab sa Ex.ª jo sempre era anat ab veritat y conegui que ell ho sabia tot y que aquexa matinada avia rebut correu de V. S. ab orde que men tornas encontinent y replica que me scrivia V. S. Diguili lo que avia dit al president de Arago y sa Ex.ª me demana com ho avia pres V. S. respongui que molt mal y que la Çiutat restave sentida y ab reho de veurer que la tractaven com si no agues servit en res a sa M.d sent la que mes sera esmerada en servey de son Rey y s.r y responguem: que si que avia servit pero que servis mes per ha merexer una cosa tant grandiosa com la cobertura que tenen los Grandes de Spanya y que ninguna Çiutat per famosa que fos de la monarchia ho tenia. Al que respongui que pus la Çiutat ho tenia, per que

no avia de procurar de conservarla y diguem la mala obra que avia feta al Rey nre. s.r en detenir las Corts tant de temps ab lo desentiment al que repliqui per que no avia de pasar sa M.d per halla hahont avian pasat tots sos pasats: al que digue que eren uns Comptes de Bar.a y reys de Arego no un Monarcha com lo de ara: al que repliqui que lo Rey don Fernando lo Catolich enperador Carlos quint Felip segon y son pare Felip ters que eran tant monarques com sa M.d eren pasats per aqui y digue que no en coses de justicia se avian posats los desentiments com ara repliquili que en totes las Corts se eran posats senblants desentiments: pasarem moltes altres coses que per no cansar a V. S. no les dich sino que a la postre li digui que per anarmen ab la gratia de sa M.d y sa Ex.a que confiava que lo que no avia fet a les ores faria despres y si li aparexia be besaria la ma de sa M.d despedintme: aparegueli que asertave pero que acudis al Consell de Arago y axi ho fiu y ho digui al s.r President lo qual devant de mi feu encontinent una consulta al Rey lo que a mi me aparegue llarch y aixi ho digui al s.r President y que aso no era sino urbenitat y cortesia que si la consulta terdava a baxar no dexaria de partir lo dissapte a 18. de Setembre com tenia determinat com en effecte ho fiu sens basar la ma de sa M.d despedintme de tots los Grandes y senyors a qui avia aportat lletres y avian fet merse a la Çiutat tenint atendensia al horde que V. S. me donave quem partis encontinent per que de mi nos dubtas lo desix he tingut sempre de asertar a servir a V. S. ab la puntualitat de les obligacions quem corrian per la onrra y merse que he rebuda en totas las ocasions de V. S. y conforme lo orde dels s.rs Consellers entregui tots los papers a don Joan Grau y de Monfalco agent de V. S. Com tinch dit me parti per esta Çiutat venint per la de Çaragosa hahont fuy visitat (en casa de un amich ahont posave) del Jurat en cap ab altres Cavallers quel aconpanyaven im donaren la benvinguda y offeriren tot lo que agues de menester de part de la Çiutat de Saragosa y dient me lo quant desijave se conservas entre estas dos siutats la unio y conformitat que sempre han tinguda al que responguí fentlos graçias de la merse fejan a la Çiutat de Bar.a la qual desijave axi matex la conservasio de aquexa unio y conformitat y que arribat asi refereria a V. S. aquexa bona voluntat merse onrra y cortesia me avian feta y axi ab un dia y mix

que estigui en Çaragosa me parti per esta Çiutat hahont arribi a 30. de setembre. Y en aquest savi Consell de Çent me presento a V. S. y me offeresch per ha tot allo que convinga a la honrra y benefici de la Çiutat y si com ha home y tant inperfet y ha agut alguna falta los suplico me perdonen, que la obediençia he servit a la Çiutat sens posarma a recusar un treball com aquest lo zel y bon intent que so anat sertificantlos no aver tingut altra mira ni cuidado sino la onrra y benefiçi de la Çiutat la veritat que sempre he tractat y las penas y trebals que he tingut ho merex, be es veritat que aguera volgut aportar lo que tots tant desijam que prou pasio ne he tinguda y tinch pero aconsolem quey he fet quant he pogut y sabut y que ab tants llasos y ocasions que he tingudes no he perdut res a la Çiutat antes be en tot allo que asi se ha fet y alla an volgut calumniarla, la he defensada ab lo valor que ella marex y me inconbia ab obligacio, de tot se deuen las grasias a nre. S.[r] y als s.[ts] Patrons de Bar.[a] que vullan alcansar de sa divina M.[d] tota tranquilitat y aument en aquesta Çiutat de Barçelona a 2. de Octubre de *1632*.

FRAN. BRU (rubricat.)»

APÈNDIX TERÇ

POR LA CIVDAD

DE BARCELONA, EN IVSTIFICACION DE LA PRERROGATIVA QVE TIENE DE CVBRIRSE,

Y SENTARSE SVS CONSELLERES delante del Rey nueſtro Señor que Dios guarde.

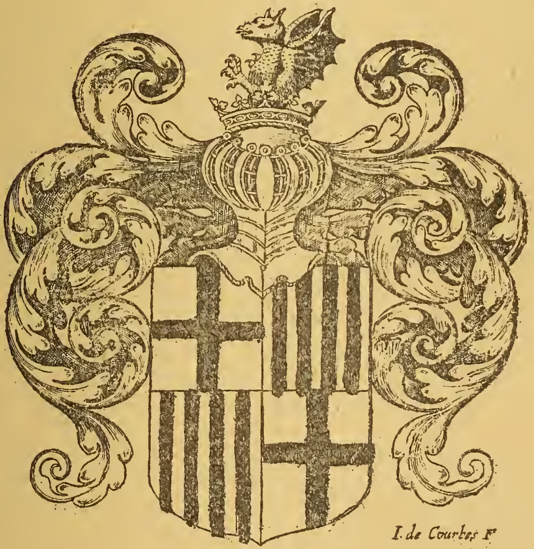

EN BARCELONA.

Por Sebaſtian y Iayme Matevad Impreſſor de la Ciudad, y ſu Vniuerſidad. Año de 1632.

IESVS · MARIA.

IOSEPH.

SOLIcitava la Ciudad de Barcelona, por medio de su enbaxador, en la Corte de su Magestad, el reparo del prejuyzio que padece en la prerrogativa que tiene de cubrirse, y sentarse sus Conselleres delante de su Rey: y quando esperava assiguradamente alcançalle por su mucha justicia, el Señor Infante don Fernando su hermano, y Lugartiniente, ha sido servido mandar notificar a los Conselleres un papel, que la contradize de todo punto, estrañando el medio de que se ha valido la Ciudad para el mismo efeto: poniendo dissentimiento a todos los actos de justicia, y gracia en las Cortes generales que se estan celebrando en Barcelona, es el papel del tenor siguiente.

LAS *demonstraciones del amor que su Magestad tiene a la ciudad de Barcelona, han sido tales, y tan grandes, que han podido despertar la competencia, y zelos a los demas Reynos, y ciudades. En la de Lerida estavan convocadas cortes el año de 1626. eligiose por la mas cercana a Aragon donde su Magestad estava celebrando Cortes a los Aragoneses y Valencianos, y por la de mayor conveniencia para poder acudir al govierno de los otros Reynos. Desseo Barcelona que la Corte se mudasse a aquella Ciudad, suplicoselo a su Magestad, y aunque sintio el descon-*

suelo de Lerida, y se le representaron inconvenientes de su salud, y otros que nacian de alejarse tanto de las cortes de Aragon, y Valencia, y de los reynos de Castilla, el amor de Barcelona los venciò todos: honrrò su Magestad esta Ciudad con su real presencia, diose principio a las Cortes, fuese entreteniendo la resolucion dellas: y desseando su Magestad cumplir con su primera obligacion, y dar a Cataluña las leyes necessarias para conservarse en paz, y en justicia (que es toda la felicidad de los Reynos) movido del paternal amor, que tiene a estos vassallos, retirando su grandeza: uso solo de su real clemencia, tolerando a los que movidos de fines particulares, y olvidados del bien universal desta Provincia, procuravan entretener la resolucion destas Cortes, obrò mas en su Magestad en esta parte el amor de padre que la representacion de Rey, pudiera como Rey excluyr aquellos inconvenientes, usando de los medios que pedia la justicia, y la conveniencia publica: y como padre mostrò la grandeza de su real animo, procurando que los que obravan movidos de sus passiones, viniessen en conocimiento dellas. Bolviosse su Magestad a Castilla, sin acabar las Cortes: y quando todos aguardavan los efetos del sentimiento a que estas cosas le pudieron obligar, dispuso su Magestad otras demonstraciones de mayor amor, bolviendo este año a Barcelona, dexando por su Lugartiniente y Presidente de las Cortes, al Señor Infante don Fernando su hermano, y con su Alteza parte de su Corte. Quedò honrrada Barcelona con esta assistencia, ennoblecida con tan gran concurso, enriquecidos sus naturales con las gruessas rentas que en ellas se gastan.

Las demonstraciones personales que su Magestad ha hecho con Barcelona, visitando sus Templos, y passeando sus calles, entrando en sus fiestas, como persona privada, los mismos naturales lo han admirado.

Todas estas cosas, y otras que Barcelona sabe, ha obrado su Magestad con ella, y quando las atendia, començò a servir como pedia su obligacion, publicandose la mas favorecida, y la mas obligada a su Magestad.

Bolviò su Magestad à Castilla, y deviendo continuar Barcelona las demonstraciones de obsequio y reverencia, que como vassallos tan obligados devieran hazer con su Magestad, y con su Alteza, ha podido parecer que con la ausencia de su Magestad se ha olvidado de todo: dessea Barcelona su autoridad y estima-

cion, y no le desplaze à su Magestad que Barcelona la pretenda, y la tenga: pero deve advertir Barcelona, que la grandeza de los vassallos consiste en la mayor sujecion, mas prompta obediencia, y en los mas particulares, y señalados servicios. Este es el camino por donde se han illustrado los vassallos, los Reynos, y Ciudades, y los medios con que se consigue la grandeza del estado, las honrras, y la reputacion, y todos los demas llevan à la desestimacion y precipicio. Pretende Barcelona que se ha de cubrir delante de su Magestad (grande es la pretension, y grandes servicios presupone) porque esta prerrogativa, ni la tiene, ni pretende en España, ni en toda la Monarquia de su Magestad, ningun Reyno, Provincia, ni Ciudad, y es bien que Barcelona antes de empeñarse mas en ella, este informada, y tenga entendido lo que pretende, y todos los puntos que tocan a esta materia, porque parece que no ha entrado en esta pretension con la noticia que pide.

La regla es, que todos los vassallos han de estar descubiertos delante de su Rey: esta regla no tiene mas excepcion, ni limitacion que la que el Rey quiere darle por su voluntad, porque en esta parte, todos los vassallos son iguales. El Principe jurado, no se cubre delante de su Magestad, sino se lo ordena, assi los señores Infantes se cubren quando su Magestad se lo permite, los Embaxadores y Grandes, quando se lo manda.

Havra entendido Barcelona que para quedar uno con derecho de cubrirse, basta que su Magestad le haya mandado cubrir en una ocasion, o en muchas y continuadas, y recibe grande engaño; porque en cada acto, y en cada ocasion es necessario que su Magestad haga esta merced, y lo mande: y esto se entiende aun con el mismo Principe jurado, y se executa con los señores Infantes, Grandes, y Embaxadores, sin reservarse nadie. Todos llegan descubiertos ante su Magestad: si su Magestad no gusta de que se cubran, con no mandarles cubrir, se quedan descubiertos, aunque se lo haya mandado, y permitido en todas las ocasiones anteriores, y aunque esta honrra la hayan tenido sus padres, abuelos, y los demas sus ascendientes.

Este es el estilo y observancia que siempre ha havido en España, esta la costumbre que todos han observado, todos se han medido por la regla de la voluntad de su Magestad, sin que en esta parte haya havido duda ni controversia. Divertido uno de los Grandes de Castilla, se cubrio una vez delante de su Ma-

gestad, mandole advertir su Magestad de aquel descuydo, y añadiò, que si otra vez caya en el, no se cubriria mas: y lo mismo se ha hecho con otros Grandes, en sus titulos no se les concede facultad para cubrirse, ni desto ay palabra en ellos, hazeles su Magestad esta honrra, porque quiere, y por averselo merecido los que llegan a esta dignidad, y en todas las ocasiones que su Magestad les haze esta honrra, la reciben como nueva gracia, y merced, y es menester que siempre se lo mande.

Esto mismo ha visto Barcelona executado en la persona del Duque de Cardona, que assistiendo al juramento del señor Infante, estuvo descubierto, porque su Alteza no le mandò cubrir.

En esta materia no se da possession, y es tan facultativa, y voluntaria en su Magestad que dispone, y manda lo que quiere, sin que se le pueda alegar mas ley ni derecho, que lo que fuere su voluntad, y respeto de los vassallos en cada ocasion siempre es nueva gracia y merced, sin que los actos antecedentes influyan para los subsiguientes, por ser materia tan de gracia, que corre por mas estrechas reglas que la possession precaria: porque en esta basta la primera voluntad en quanto no se revoca; y en la cobertura delante de los Reyes la voluntad espira con aquel acto, en que se permite, y para todos los siguientes se requiere nueva gracia y permission.

Este punto siempre ha estado sugeto a sola la ley de la voluntad sin que los vassallos puedan alegar otra, por esta ha de medir Barcelona su pretension desto se sigue que el fundamento de Barcelona derivado de que se ha cubierto en diferentes ocasiones, no es nada, pues en esta materia no ay possession, ni Barcelona pudiera valerse della, pues quando se uviera cubierto en muchas ocasiones, en otras no se han cubierto sus Conselleres, y concurriendo actos diversos, o contrarios, no hay possession, porque los unos excluyen, y eliden a los otros. ¶ Y como quiera que esta materia solo se sabe y pratica en las cortes de los Reyes, puede ser escusable la falta de noticia que Barcelona ha mostrado en ella, haviendola intentado en las Cortes por via de dissentimiento: pero advertida por este papel de la sustancia de lo que pretende, podria causar orror, que continuasse el dissentimiento, porque se veria claramente que tuerçe el camino, tomando un pretexto sin fundamento reduzido a un medio insuficiente.

Porque quando esta materia fuesse capaz para deduyrla por

via de dissentimiento (que no lo es) no es possible a Barcelona obtener en esta pretension, ni provar que se haya cubierto y quando lo prueve, no podra provar que para esto ha precedido mandato de su Magestad, ni de los demas señores Reyes, que le han antecedido: lo qual avia de constar de la declaracion de los mismos Señores Reyes, y esto no es possible. La razon es, porque quando el hecho es calificado, no solo es necessario provar el hecho, sino tambien la calidad: algunos se han cubierto delante de los Reyes sin preceder mandato suyo; y a los tales, se lés ha reprehendido, haviendose reparado en ello: porque esta no es honrra que se la pueden tomar los vassallòs, si los Reyes no se la dan: y quando se la tomen, no consiguen nada; porque la honrra està en que su Magestad la dè, de donde nace que quando se declare en el juyzio del dissentimiento en su favor, toda la declaracion mirara a dezir, que se avra cubierto, con que no avra conseguido nada Barcelona: porque en los actos de adelante, sino mandare cubrir su Magestad a los Conselleres, quedaran descubiertos. Esta es la sustancia de su pretension, este el fin y paradero del dissentimiento, por esto se detienen las materias universales de una Provincia, esto retarda el dar su Magestad leyes para la buena, y recta administracion de la justicia; con esto entretiene Barcelona a un hermano de su Rey. Discurran aora los mas apassionados, y aquellos que estuvieren mas ciegos de su passion, y facilmente conoceran las actiones de su Magestad van llenas de clemencia, y tolerancia. En esta se ha fundado para no dar audiencia al Syndico de Barcelona, dandole tiempo para informarse de su pretension, y se desengañasse, y para que esta Ciudad se recobre y buelva al camino seguro, y advierta que no ay otro sino el ponerse en esta pretension, y en todo en manos de su Magestad, de quien podra esperar la honrra de la cobertura, no solo en los actos que la pretende, sino tambien en los particulares: pero esta honra no la da su Magestad sin grandes servicios. Sirva Barcelona como deve en estas cortes, muestrase la que ha sido siempre en servicio de su Magestad, y crecera su grandeza: pero sin esto no podra su Magestad adelantarla à las otras ciudades de Cataluña, y à los otros Reynos; pues todos podrian tener justo sentimiento de que à Barcelona se le hiziesse una tan grande honrra, no siendo sus servicios mas señalados.

Reduzese este papel a dos articulos. El primero, que los Conselleres de Barcelona, no tienen derecho de sentarse y cubrirse delante su Rey: y que esta pretension no puede tratarse por medio del dissentimiento puesto en las Cortes generales. El segundo, que la honrra de cubrirse delante su Magestad, presupone grandes servicios: y que deve servir Barcelona en estas Cortes, para que cresca su grandeza, y la adelante su Magestad, con una tan grande honrra a las demas ciudades de Cataluña, y a los otros Reynos, que tendrian dello justo sentimiento, no siendo los servicios de Barcelona mas señalados.

La Ciudad, que siempre de sus Reyes y Señores, ha recebido colmadas honrras, aventajadas mercedes, y singulares favores, y ha sido por ellos illustrada, con encomios de fidelissima, y que ha excedido, y aventajado a las demas de la monarquia, sirviendo a la corona Real, padece gran desconsuelo, por dudarse de su justicia en esta pretension, y notarla de inadvertida, de aver entrado en ella, sin la noticia que pide: y por dezirse, que no son sus servicios mas señalados, que los de los otros Reynos, y que deve servir Barcelona en estas Cortes, para que cresca su grandeza, y meresca de su Magestad esta honrra.

Y assi en este discurso, formando dos articulos, por el orden, que se han propuesto los referidos, que resultan del papel, se justificara el buen derecho de la Ciudad, en la sobredicha prerrogativa, respondiendo a todos los objectos, se le oponen, para que el Rey nuestro Señor (que Dios guarde) quede enterado de su justicia, en la pretension desta preeminencia, y ninguno adelante dude de los servicios señalados que ha hecho Barcelona a sus Reyes y Señores, ni de los merecimientos que tiene para esta, y mayores honrras, esperando que ninguno (como su Magestad) ampara su causa, y le defendera esta preeminencia, en conformidad de lo que dixo el señor Rey Don Pedro, en la constitucion primera, titulo de privilegis, y immunitats, con estas palabras: *Com a la Real Excelencia pertaña als seus sotmesos libertats y franquesas, otorgar els privilegis per los seus antecessors a ells otorgats, e las costumas, usos, e las bonas observanças aprovar, es inviolablement observar.* Y el padre Carlos Scrivano en su Polytica Christiana, cap. 8. hablando con los Principes ibi. *Privilegiorum ac immunitatum ve-*

terum Popularium fortem te, fortibus verbis propugnatorem ostende.

Iustamente procede Barcelona en la action desta respuesta; assi por defender prerrogativas de honor, merecidas por innumerables servicios hechos a sus Reyes y señores, como por justificar, que en los medios elegidos para el reparo del prejuyzio que pretende, no ha excedido ni faltado al obsequio y reverencia, que como a vassallos tan obligados a su Rey, deve reconocer, por ser de derecho licito a todos, defender su causa, y mas de preeminencia de honrra, mayormente quando al que la pretende, se le opone falta de merecimientos. Porque las causas del honor, se equiparan a las de la vida. *l. iusta causa, ff. de manumissis vindicta, Petrus Greg. de Petrasancta sing. 33. Stepha. Gracian. discep. foren. c. 110. nu. 21. to. I.*

ARTICULO I.

Que la Ciudad de Barcelona tiene derecho de cubrirse, y sentarse sus Conselleres delante sus Reyes, y Señores, y que esta materia es capaz de tratarse por el dissentimiento puesto en las Cortes.

En todos tiempos han acostumbrado los Reyes, y Principes honrrar a sus vassallos, por diferentes modos, usando entre otros el de mandar cubrir, y sentar en su presencia a los mas nobles, y que ocupavan los puestos, y dignidades mayores, y mas proximas a la Real. Esta verdad se comprueva en las sagradas letras. 2. *Reg. cap.* 7. ibi, *Et sedit coram Domino. 4. Reg. cap. 9. Ecce Principes exercitus sedebant. I. Paralipo. cap. 17. Et sedisset coram Domino* Ezech. *8. Et Senes Iudà sedebant coram me. Levit. cap. IO. Capita vestra nolite mundare.* Y en el cap. 21. *Caput suum non discooperiet, y otros semejantes.*

En el derecho comun de los Romanos, lo suponen los Iurisconsultos, como se colige de lo que escrive don *Garcia Mastril, Senador de Cicilia en su tratado de magistr. c. 6. num. 25. et 26. lib. 4.* diziendo, que pertenece a la dignidad mayor, sentarse en el Palacio del Principe, y en su presencia. Y en el *cap. 13. num. 169. et 170. del mesmo libro:* dize, que los titulados hablan con el Visorey de aquel Reyno cubiertos, por diferenciarse de los nobles, y Barones, los quales hablan descubiertos en su presencia, como a Principe supremo, que representa la persona del Rey nuestro Señor. Lo mismo afirman *Surgen. de Neapoli Illustr. lib. I. c. 23. num. 28. et 29. Cassaneo in catal. gloriæ mundi parte 5. conside. 43.* Felinus *in cap. statuimus de maiori et. obedi.* Post. Bal. *in usib. feudo. §. mar-*

chio in 3. col. y otros infinitos, que tratan del orden de sentarse en presencia de los Principes: juzgando por mas honrrados, los que se sientan cerca dellos, como lo dize el mismo *Mastr. de magist. lib. 5. c. 4. nu. 2. et 3.*

A este derecho, se han ajustado siempre los Monarcas, y Reyes destos Reynos de España, cubriendo antiguamente a todos los titulos dellos, hasta la venida del invictissimo Emperador Carlos Quinto, como lo escrive *Fray Iuan de Madriaga en el tratado del Senado, y su Principe. c. 12.* §. *2.* con estas palabras. *Solianse cubrir delante del Rey todos los señores de titulo; y se usò assi, hasta que vino à España el Emperador Carlos Quinto, delante del qual por respetar mas a su Magestad, se descubrieron los mas: y despues acà se quedaron estos siempre descubiertos. Los demas, que entonces se cubrieron, perseveran assi: y a estos señores que se cubren, llaman comunmente Grandes.* Concuerda con fray Iuan de Madriaga, *el maestro fray Geronymo de Castro, y Çastillo en las adiciones que ha hecho a la historia de los Reyes Godos, de Iulian del Castillo su padre cap. I. fol. 390. versic. Estos por su grandeza,* donde dize estas palabras: *Deste principio los titulos, y ricos hombres (entre los honores de su dignidad) se cubrian en presencia de los Reyes, segun oy se platica en todos los titulos de Portugal. Estas y otras ceremonias de Castilla (como en filiacion suya) se enteblaron en aquel Reyno, donde (quanto a esto) està en observancia la costumbre; y fueros de las demas coronas de España, siendo assi, que todos los titulos se cubrian igualmente en presencia de las personas Reales, ay varias relaciones, etc.* Donde prosigue la alteracion, que uvo en esto, en tiempo del Señor Emperador, y de que oy todos los titulos del Reyno de Portugal (como dize Castillo) observando la costumbre antigua se cubren, y sientan delante del Rey, lo dize tambien Madriaga en el lugar alegado.

Y aunque segun refieren estos Autores, tuvo alguna alteracion en España esta costumbre, con la venida del Emperador Carlos Quinto, y antes con la del Señor Rey don Filipe I. su padre, todos concuerdan, que oy se cubren muchos, por aver conservado su prerrogativa: y possession antigua y otros por nueva merced, que les han hecho el Cesar, y los señores Reyes sus sucessores, que comunmente son llamados Grandes, de los quales afirman todos los politicos Historiadores, y Letrados,

que hablan de sus prerrogativas, como cosa muy assentada, y en que nadie duda, que tienen derecho de cubrirse delante de su Magestad, como lo prueva demas de los referidos, Bovadilla *en su Politica libr. 2. cap. 16. numer. 25.* con estas palabras. *A los Duques, y a los otros Grandes, y Prelados, a quien el Rey de usança de Espanya, manda cubrir y sentar (porque los titulados que no son Grandes, estan en pie, y descubiertos ante del Rey) ay obligacion de llamar, y de escrivir señoria.* Salazar de Mendoça, *Del origen de las dignidades de España, y Leon libr. 3. cap. 15. versic. en creando el Rey,* y Gregorio Lopez Madera: *En su libro de las excelencias de la Monarchia de España cap. II. §. 2.* Los quales siendo como son libros de historias de Autores calificados, no solo hazen fe, y se les deve dar credito: pero es tanta su autoridad, que induzen notoriedad, quando hablan por palabras dispositivas: todo lo prueva con mucha erudicion: *Gratian. en el cap. 893 numer. 7. y 8. de sus disceptaciones, con autoridad de Baldo, Paris. Felin. Gemin. y Mascard. Guido Pap. consil. 88. numer. 2. per Albanum in con. 64. numer. 27. et Hieronym. de Mon.*

De lo que se ha escrito, evidentemente se infieren dos cosas. La primera, que en España antiguamente era devida esta prerrogativa de sentarse, y cubrirse ante el señor Rey a todos los titulos. La segunda, que no embàrgante la alteracion, que tuvo la materia de cubrirse delante su Magestad, es devido este honor a los que cubriendose antes de la venida del invictissimo Emperador Carlos Quinto, han continuado su possession, y a los que dè nuevo se ha hecho merced de Duques, o Grandes.

Este derecho compete a la ciudad de Barcelona por las mismas razones. Primeramente por la dignidad de sus Conselleres, por ser mayor que la de los titulos, que se cubrian entonces: porque es resolucion muy cierta, y assentada, que las ciudades que son Metropolis, seglares, y cabeças de Reynos, tienen autoridad de Grandes, y es dotrina del insigne Politico Iurisconsulto *Bovadilla, en el libro 3. de su Politica cap. 8. numer. 20. tom. 2.* donde dize estas elegantes palabras: *Es de tanta calidad la congregacion del Regimiento de una Ciudad Insigne, que es Metropoli, y cabeça de Provincia, que tiene autoridad de Grande, y como a tales las escriven los Reyes, dandoles cuenta de los casos y negocios arduos y ningun señor de titulo, que no sea Grande, les precede en el assiento: y aun concu-*

rriendo con la Ciudad en alguna ocasion de procession, o exequias Reales, o fiestas, o entrando en el regimiento a algun negocio, tiene el Regidor mas antiguo, que es el decano, que representa la Ciudad, la mano derecha del Corregidor, y el titulado la isquierda, alega Bovadilla en comprovacion desto. *Paulo de Castro cons. 34. nu. 4. volum. 2. Marino Ficcia in tract. de sub. feudis Baronum libr. 2. de differentiis inter feudum Regium numero 16, 17. et sequent. Beluga in speculo Principum rubr. 6. numero 23. la l. I. §. Quibus ff. quod cuiusq. universitatis nomine, l. munerum §. defensores, ff. de muneribus et honoribus l. 2 ff. de albo scribendo, l. unica, C. de Metropol. Beryth. libr. 12.* Esta dotrina ha sido en nuestros terminos canonizada por el señor Emperador Carlos Quinto, quando hallandose por la fiesta del Corpus del año 1535. en esta Ciudad en la procession de la Iglesia mayor dispuso, y ordenò que quatro Conselleres llevassen las quatro varas de la mano isquierda del palio, llevando las otras quatro su Magestad Cesarea, el Infante de Portugal, el Duque de Calabria primo del Emperador, y el Duque de Cardona, haziendo el Conseller en Cap lado a su Magestad a la otra parte, con que precedia, y tenia mayor lugar que el Infante de Portugal, y Duque de Calabria, y Cardona: assi que esta dignidad y prerrogativas, que tienen tan grande los Regidores de Ciudades insignes Metropolis, seglares, y cabeças de Reynos, por lo qual preceden a los titulos, y se igualan a los Grandes, se han observado con esta insigne ciudad de Barcelona con la autoridad, y presencia del Cesar.

Y que sea Barcelona Metropoli seglar, y cabeça del Principado de Cataluña, es tan notorio, que queda provado con la misma notoriedad del hecho, y lo dixo expressamente el mismo Emperador en el privilegio que le concedio a 24. de Deziem. 1533. con estas palabras. *Quæ est caput, et Metropolis Regni,* y antes havian dicho lo mesmo el Señor Rey D. Pedro en otro *privilegio del año 1339.* Y el señor Rey D. Fernando el Catolico en el del año 1515 ibi, *Attento quia civitas Barcinonæ præceteris pollet in Principatu Cathaloniæ, et caput, et principalis inter cæteras Civitates Principatus, et comitatuum existit etcetera. Mieres in constitu. Item volumus colu. 2. numer. 3. Guillermus de Vallesica in usatico cum Dominus numerò 24. Oliba in usatico alium namque de iure fisci cap. I. numero 18. Marquilles in usatico sequiam titul. de sequias versic. sed quid*

de civitate Romana. Miguel Ferrer obser. Regiæ Audien. par. I. capit. 57. numero 2. donde afirman que la ciudad de Barcelona, por su grande excellencia es cabeça de todo el Principado, y patria comun como Roma: lo mismo dizen: *Botero en la relacion universal de todo el mundo, part. I. libr. I. versicul. Cataluña. Salazar de Mendoça en el libr. de las dignidades seglares de Castilla capitu. 8. et 14.*

Por esto el Réy nuestro señor como señor del Principado de Cataluña, se intitula Conde de Barcelona, *Usatico cum dominus titulo de prohemis lib. 10. consti. superfluarum constit. unica titol de Princep. Mieres colu. 2. capit. 23. Item volumus folio 18. parte primera:* y los usages, leyes comunes, y las mas antiguas del Principado, se intitulan usages de Barcelona, *Guillermus de Vallesica in dicto usatico cum dominus numero 24. ibi, merito vocantur usatici Barcinonæ, quia Civitas Barcinonæ totius Cathaloniæ obtinet Principatum. Oliba in usatico alium namque de iure fisci cap. I. num. 18.*

Siguese pues, que como a los titulos por su dignidad, costumbre, y uso antiguo de España se les devia este honor de sentarse y cubrirse delante sus señores Reyes, siendo la dignidad de Barcelona, y su regimiento mayor que la de los titulos, y equiparada a los Grandes: no se puede dudar, que compete a sus Conselleres, que la representan de drecho de sentarse y cubrirse delante su Magestad, no solo por la regla de la equiparacion, y igualdad, por la qual se le deve a el mismo honor. Cum equiparatorum idem sit ius, et nulla inter equiparata constituatur differentia, *glos. in l. si quis servo verbo corrumpi, ff. de furtis, Surdus consil. 33. numero 28. lib. I. et cons. 384. numero 22. cum sequentibus lib. 3.* Pero aun por la regla de la mayoridad de la razon.

Y fundandose en las sobredichas el *Dotor Fontanella de pact. nupt. tomo primo clausu. 3. glos. I. numero 9.* hablando de la ciudad de Barcelona, y sus Conselleres, dize estas palabras: *Ea enim est, quæ præ alijs auctoritatem de grande habet: sedent enim coram Rege capite cohoperto eius Rectores, et ad eam quotidie Rex scribit, de rebus, et negotijs arduis et gravibus, etc.* Lo mesmo afirma el Dotor *Gabriel Berart* Consejero de su Magestad en este Principado en su *speculo visitationis c. 22. de decurion. nume. 13. et 14.* donde entre otros, en prueva desta prerrogativa de la ciudad de Barcelona, que sus Conselle-

res se sientan y cubren delante sus señores Reyes alega al Illustrissimo don *Diego de Guzman Patriarca de las Indias, que lo afirma en la relacion ha hecho de la vida de la Serenissima Reyna doña Margarita de Austria libr. 2. cap. 2. fol. 99.*

Con este supuesto se entendera quan justamente los inclytos Condes de Barcelona, y sucessivamente los señores Reyes sus successores, honrraron a sus Conselleres en cubrirles, y sentarles en su presencia, pues por su dignidad y grandeza, se les devia como a los titulados, a quien cubrian, demas que la Ciudad lo tenia muy merecido por su innata fidelidad, infinitos, y grandiosos servicios, que siempre ha hecho a sus señores Reyes, de los quales se hara particular memoria en la ultima parte deste discurso. Assi que por la fuerça del derecho, ajustada con el uso ý costumbre se concluye, y prueva con toda evidencia su buen derecho y justicia de Barcelona.

Y si se dize que este uso ha recebido alteracion con la venida de la Magestad Cesarea del Señor Emperador Carlos Quinto, se responde con lo que diximos arriba, que escriven los Historiadores referidos, que hablan desta materia, los quales en los mismos lugares afirman, que todos los que despues de la venida del Cesar han conservado la possession que tenian de recibir de los Reyes esta merced, y honrra de cubrirse, se cubran oy. Pues como se puede dudar, que Barcelona en virtud de este derecho, no le tenga muy claro: pues consta, que cubriendose antes de la venida del Cesar, lo continuò en su tiempo, y despues en el de sus sucessores con muchos actos, y exemplares sacados de los libros archivados en el archivo de la Ciudad: pues en ella por la continuacion de la possession deste honor de cubrirse delante sus Reyes, se verifica la segunda causa, que avemos referido arriba, por la qual se justifica este derecho.

De los exemplares con que se pr[u]eva, que cubriendose antes de la venida del Cesar los Conselleres de Barcelona, lo continuaron en su tiempo, y despues en el de sus sucessores, dexados muchos por huyr prolixidad, se refieren los siguientes.

En el año 1472. el señor Rey don Iuan el 2. de Aragon, padre del señor Rey don Fernando el Catolico en el Real Convento de las monjas de Pedralbas, que dista de Barcelona media legua, aviendo ydo los Conselleres a visitarle, les hizo mu-

chas honrras, y entre otras les sentò a su mesa muchas vezes, honrra que pocos vassallos la han merecido.

En el año 1564. el señor Rey don Fel[i]pe primero de Aragon, y segundo de Castilla en la Iglesia mayor desta Ciudad, donde asistian los Conselleres, les mandò cubrir.

En el año 1585. el mismo Señor Rey don Filipe hallandose en la misma Ciudad, con el serenissimo Principe don Filipe padre de su Magestad, y las serenissimas Infantas, y Duque de Saboya, los Conselleres, que estavan en la Iglesia mayor aguardando, salieron a recibirles a la puerta principal, y se cubrieron, y andando desta manera por la Iglesia, yendo el Conseller en cap un poco delante de su Magestad, favoreciendo, y honrrando a la Ciudad, su Magestad acordadamente le tirò de la ropa, y insignia, para que fuesse a su lado, y llegados al presbyterio se sentaron, y cubrieron, mientras estuvieron alli, y en todas las ocasiones, que se ofrecieron como todos los demas Grandes, que assistieron a este acto hizieron lo mismo, y despues los dichos Conselleres, acompañaron a su Magestad cubiertos, hasta la puerta de la dicha Iglesia.

En el año 1599. passando por el mar delante desta Ciudad, la Magestad de la Reyna doña Margarita madre de su Magestad que passava a Valencia, donde la estava esperando el Señor Rey padre de su Magestad, el Conseller en cap en nombre desta Ciudad, yendole a visitar, y besar la mano en la galera Real, acompañado de muchos Cavalleros, le mando cubrir por tres vezes diferentes en el discurso de la visita, despues de aver hablado, y hecho su embaxada.

Y despues el mismo año aviendo venido su Magestad a esta Ciudad, assi en el acto del juramento acostumbrado, que prestò en ella el Rey, como en la fiesta, y sarao que se le hizo en la lonja de los mercaderes, estuvieron cubiertos, y sentados los Conselleres en su Real presencia, todo el tiempo que durò el dicho sarao, y tambien se cubrieron en los dichos actos, caminando con su Magestad.

En el año 1602. aviendo ido por Embaxador Iosepe de Bellafilla Conseller desta Ciudad, a la de Valladolid, donde estava la Corte, y aviendo besado en publica Audiencia la mano a su Magestad, y explicado su embaxada, se retirò a un lado de la misma pieça, y continuando su Magestad la Audiencia con otras personas muy señaladas, mientras durò, estuvo cubierto el dicho Conseller, como los Grandes que alli avia.

Y despues a 11. de Abril de dicho año, en la Iglesia mayor de dicha ciudad de Valladolid, aviendo de salir della la procession que se hizo por la canonizacion del glorioso san Raymundo de Peñafort, mientras assistio el dicho Conseller en la misma Iglesia, estuvo assentado, y cubierto delante su Magestad: y llevando el estandarte en la Procession en que fue su Magestad, llevò delante de si dos massas altas con las armas, y insignias de la Cíudad, y despues bueltos a la Iglesia de san Pablo, donde acabò la procession, bolviendo su Magestad a pie a su Real Palacio, yendole acompañando el dicho Conseller con muchos Grandes que alli se hallaron, anduvo cubierto con ellos hasta que llegò su Magestad a Palacio.

Y ultimamente haviendo venido a esta Ciudad el Rey nuestro Señor, que Dios guarde, en el año 1626. assi en la entrada como en el juramento acostumbrado que su Magestad prestò en la plaça de san Francisco, fue servido que se cubriessen y sentassen los Conselleres, como se cubrieron y sentaron. Y en la Iglesia mayor desta Ciudad hizo lo mismo, y les mandò cubrir, y se cubrieron. Y passa esto, tan assentadamente, y por verdad tan infalible en esta Provincia, como lo enseña la tradicion antigua, que se saca de diferentes pinturas en altares y partes publicas, donde se hallan pintados algunos de los señores Reyes de Aragon, y los Conselleres de Barcelona, acompañandoles, o sentados conforme la calidad del acto cubiertos, señaladamente se ve sin dificultad en el altar del Obispo S. Severo, que lo fue de la Iglesia mayor donde se veneran sus reliquias, que muestran antiguedad de mas de 200. años, y se halla pintado el señor Rey don Martin con una vara del palio, que llevava en la procession del Santo, y los Conselleres de Barcelona cubiertos, llevando las demas: prueva que no puede dudarse, que es concluyente en nuestros terminos como lo dize el *can. Sane 24. quæs. 3. l. I. et 2. de albo conscribendo notat glos. in cap. cum causa de probatio. Guido Papæ decis. 193. cum aliis*, que alega *Gratia. discepta. foren. cap. 893. num. 31.*

De estos exemplares y actos queda concluyentemente provada la costumbre despues de la venida del Cesar, la qual siendo como es, en materia de honores, y preeminencias, y que no tiene repugnancia o contrariedad al derecho natural comun, ni municipal, deve guardarse como a ley. *l. finali, C. de officio præfecti urbis, l. observare*, § *antequam ff. de officio proconsu-*

lis, cap. cum olim de consuetu. et ibi Bal. Boher. in tracta. de auctoritate magni consilij, nu. 52. Massaraten. resol. lib. I. resolucio. 81. n. 4. Rot. Rom. apud Serafinum decis. 716. n. 18. et apud Ludovisium decis. 124. n. 2. et ibi Beltram. n. 4. Mastril. decis. 130. n. 16. lib. 2. donde en el n. 17. escrive, que por introduzir esta costumbre, bastan diez años, si es *præter ius*, y bastan 40. si es contra el derecho. *Gracianus disceptationum forentium, cap. 845. num.* 4. *Tiraquel. de nobilitate cap. 20. num. 55. Avendaño de exequen. manda. Regum p. I. c. 19. nu. 16.* De que se sigue, que se deve guardar la costumbre en favor de las ciudades, en razon de sus prerrogativas, quando las tienen en fuerça della, y lo dize expressamente la *l. hac imperpetuum, C. de diversis predijs urbanis.* Y por consiguiente a la Ciudad de Barcelona, la sobre dicha de cubrirse, y assentarse sus Conselleres delante del Rey, conforme se han guardado siempre, y se guardan a muchos Duques de España, por continuacion, del uso antiguo, conforme le dize *Alonso Lopez de Haro en su nobiliario Genealogico de los Reyes, y Titulos de España, lib. 9. to. 2. c. 18.* en el qual dando cuenta de las preeminencias antiguas y modernas, que gozan los Duques, *dize que muchos en España por continuacion del uso antiguo se quedaron con las preeminencias, gracias, y prerrogativas, de cubrirse delante del Rey, y de llamarse deudos de la Corona real sin serlo.*

Esta fuerça que haze la costumbre en estas materias, se la hizo al invictissi. señor Emperador, quando aviendole imbiado los Conselleres sus embaxadores en Molin de Rey, antes de entrar en la Ciudad, le informaron que Barcelona recibia y saludava a sus Reyes sin apearse de sus cavallos, para que fuesse servido dezir si mandava que le saludassen y recibiessen en otra forma, reparando en la dignidad suprema del Imperio, por no tener noticia de la entrada de algun Emperador, de que no tenian uso particular: y respondio su Magestad Cesarea, que le recibiessen y saludassen como a los demas, y conforme era uso y costumbre, añadiendo que estimava mas ser Conde de Barcelona, que Rey de Romanos, *como consta en los libros desta Ciudad, y lo escrive don Iuan Antonio de Vera y Çuñiga, Comendador de la Barra, del orden de Santiago, en el Epitome de la vida y hechos del Emperador Carlos Quinto folio 72.* Y por la misma causa la serenissima Señora Princessa doña Iuana de Por-

tugal hija del señor Emperador, y Governadora general de los Reynos de España, en el encuentro que tuvieron los Conselleres con el Marques de Tarifa, Lugartiniente de su Magestad Cesarea en este Principado sobre el lugar y distribucion de las varas del palio en la procession del SS. Sacramento en la fiesta del Corpus, mandò su Alteza con su real carta de 28. de Iunio de 1555. al Marques que se guardasse el uso y costumbre a la Ciudad, haziendo memoria del acto referido del año 1535. de la procession que se hizo con la assistencia del Cesar su padre, con estas palabras, *E porque el exemplar de quando el Emperador mi Señor se hallò presente, y acompaño el santissimo Sacramento, fue como entendisteys haviendo personas illustres en su compañia, para los quales su Magestad quiso, que se añadiessen dos varas, y aun en aquello dizen tuvo especial cuydado, que se guardassen sus preeminencias à los dichos Conselleres: porque lo que se hizo, se comunicò con ellos dos dias antes, y es justo que se tenga en todo devida consideracion, etc.* Y al fin de la carta haziendo una afectuosa recomendacion en su favor, dize: *Hos encargamos los tengays por muy encomendados, como es la voluntad de su Magestad. etc.*

Ni son menester a este proposito las leyes del derecho comun, ni autoridades de Dotores, pues tenemos infinitas Constituciones, que disponen expressamente, que los usos, y costumbres en Cataluña tienen tanta fuerça, y se deven guardar como a constitucion y ley, y se tiene por contrafaccion de constitucion, lo que se haze contra del uso y costumbre, como si se hiziesse contra constitucion escrita: Baste *la constitucion 10. y las que se siguen en el titulo de observar constitucions, con lo que escrive nuestro gran Senador Oliba asserrimo defensor de las regalias de su Magestad en el usatico alium namq. c. 4. num. 65. de Iure fisci.*

Por esto los señores Reyes en el principio del govierno, jurando la observancia de las constituciones, deven jurar, y juran, y su Magestad del Rey N. Señor, que Dios guarde, ha sido tambien servido de jurar la observancia de los usos y costumbres, ansi generales, como particulares, cumpliendo con la disposicion de *la consti*[tu]*cion 2. titol de jurament, y de la consti-*[tu]*cion 8. titol de observar constitucions, Marquilles in usatico Quoniam per iniquum en el versi. sed nunc quid successor.*

Concluyese pues, que queda justificada en favor de la Ciu-

dad, esta prerrogativa de cubrirse, y sentarse sus Conselleres delante su Señor Rey, no solamente por la dignidad que en ellos, representando la Ciudad cabeça y Metropoli del Principado consideramos, y por el derecho que por esto les compete, sino porque cubriendose antes de la venida del Cesar Carlos Quinto, continuaron en su tiempo, y han continuado en el de sus successores el cubrirse, sin passar por la alteracion que esta materia en aquel tiempo recibiò. Y por la excepcion que puede resultar contra los titulados, y otras personas, que cubriendose antiguamente por su dignidad delante del señor Rey, se descubrieron en tiempo del Señor Emperador.

No solo funda su justicia la Ciudad en el derecho alegado, confirmada con la costumbre ordinaria, y simple, sino tambien en la costumbre y uso immemorial, provandola con todos los requisitos necessarios, que es provar con suficiente numero de testigos mayores de toda excepcion, y de 54 años de edad averlo visto ansi por tiempo de 40. años, y que lo han oydo de sus passados, los quales assi mismo dezian averlo oydo de los suyos, y ser tal la publica voz, y fama, que son las calidades, y requisitos, con los quales se prueva legitimamente la costumbre immemorial segun dotrina *de la Glos. in cap. finali de prescrip. in sexto. Rota Rom. apud Ludovisium decis. 196. et 298. nu. I. ubi Beltram. num. 12. Farina. decis. 230. Ludovi. Molina de Hispanorum primogenijs lib. 2. cap. 6. num. 39. et 40. Covar. in regula possessor. 2. part. §. 3. num. 47. Anto. Gabriel in suis comu. conclus. lib. 5.* de *præscrip. concl. I. num. 81. ubi testatur hanc esse communem Doctorum sententiam.*

Y aunque los testigos fuessen ciudadanos de Barcelona, se les avria de dar fe, y provarian por atestiguar en hecho, en el qual tan solamente interessa la universidad, y no los singulares della, como singulares, y privadas personas: *Farina. de testib. quæst. 60. a num. 1. Bald. in cap. insuper, num. 3. et ibi Felinnus de testib. Mascar. de probat. conclu. 1364. num. 60.* Los quales hablan en especie de prueva de constumbre immemorial. *Rota Rom. apud Ludovi. decis. 340. num. 5. et ibi Beltram. num. 14.* que refiere averse declarado assi en la Rota.

Demas que por ser los testigos muchos en numero, no se puede dezir que sean diminutæ fidei por la presunta aficion que los ciudadanos suelen tener a su Ciudad, porque el numero suple la fe de los testigos, *Antonius Gabriel de testibus, conclu.*

6. in principio, Socinus cons. 194. nu. 2. lib. 2. Rot. Roma. apud Ludovi. dicta decis. 340. num. 6. Y mas si entre ellos se examinassen otros testigos, que no fuessen ciudadanos de Barcelona, conforme las dotrinas alegadas y asseñaladamente *la decis. de la Rota 340.* donde se alegan otras muchas, como se pueden examinar quantos quisieren por la notoriedad del hecho, y se examinaran legitimamente cada y quando se ofreciere.

Queda tambien confirmada la prueva desta costumbre tan cierta, y notoria con los actos exemplares referidos, a los quales se deve dar entera fe, por ser sacados de los libros guardados en el Archivo de la casa de la Ciudad, escritos por manos de los Notarios, y secretarios della, que ya fenecieron, los quales hazen bastante prueva. *c. placuit vers. Isidorus 16. distinct. Crave. de antiquitate temporum sectione. Vidimus, et abunde vers. libris Rectorum num. 13. Mascard. de provat. conclu. 316. num. 7. tom. I.* Y en esta conformidad en todo este Principado, por uso, y costumbre se da credito a semejantes escrituras, sacadas de los libros guardados en los Archivos, y en particular de la Ciudad. Esta costumbre puede obrar este efeto, que prueven cierto genero de escrituras, por la fuerça del uso, y costumbre, aunque sin ella no fuessen autenticas, *cap. cum dilectus vers. super fide instrumentorum Anguia. de legibus lib. I. contro. 6. num. 17.* Mayormente si se atiende, que los mismos exemplares estan tambien provados con muchos testigos de vista.

De modo, que no puede dudarse de la prueva del uso immemorial, y costumbre de cubrirse, y sentarse los Conselleres de Barcelona delante su Rey en todas las ocasiones, y actos en que se cubrian antiguamente todos los titulos, y se cubren oy los Grandes.

La fuerça del uso y costumbre immemorial, es tan grande como se puede ver de sus excelentes efetos, que refieren los Dotores en el *cap. I. de præscrip. in sexto, y en la l. 41. del toro, Antonio Gabriel de præscrip. conclu. I. per totam: y particularmente del nu. 71. hasta el ultimo. Covarr. in cap. possessor, 2. part. §. 3. nu. 6. et 7. Molina de Hispanorum primogenijs, lib. 2. cap. 6. y otros muchos que alega Geronymo Gonçalez con su glos. de la regla 8. de Cancelaria. de mensibus, et alternativa, glo. 33. nu. 2.* y dexados los que no son menester, basta dezir, que el uso y costumbre immemorial tiene

fuerça de ley y privilegio, como lo pruevan el *Can. cum Quæstus 9. quæst. 6.* y el *Can. Mos antiquus 95. distinct.* y otros que refiere *Marius Iurba* en el *consejo 69. nu. 12.* donde escrive, que si por ley, o constitucion fuesse necessario para la prueva de algun acto el privilegio sin admitir otra prueva, seria bastante la de la immemorial: porque suple el privilegio. *Puteo de reinteg. feud. cap. an inter nu. 12. Garcia de nobilitate, glo. nu. 63. Giron. de Privilegijs, nu. 851.*

En virtud desta costumbre, y uso immemorial tiene provado la Ciudad privilegio, y concession sufficientes, aunque no conste en otra forma de la concession. *Pedro Barbosa en la l. omnes, C. de præscrip. 30. vel. 40. annorum*, por los textos alli alegados con la autoridad de *Bàrt.* en la *l. quo minus num. 4. ff. de fluminibus, et in consil. 71. lib. I. en el n. 52. iuncto num. 49*, defiende con *Balbo*, *Rolando*, y *Cassadoro*, que esto procede aun en los casos en que no es costumbre concederse privilegios, o titulos, como se dira mas dilatadamente en la solucion de las objecciones, contentandose en este lugar, para provarlo todo con las palabras de *Gonçalez* en el lugar alegado, *nu. 4.* que son las siguientes. *Nec mirum cum dicta immemorialis consuetudo seu præscriptio habeat vim privilegij à Principe legitime concessi et tituli maioris, de mundo, et legis, ac veritatis, et pacti, ac denique eandem potestatem quam habet Imperator quando cum causa procedit.*

Ni se puede dudar, que esta prerrogativa de sentarse y cubrirse uno delante del Rey, no sea prescriptible, siendo como es, cosa que se puede adquirir por privilegio, o concession, *Mastril de magistr. lib. I. cap. 19. num. 15.* por la regla ordinaria: Quod omnia quæsibilia privilegio, quæruntur etiam consuetudine, et præscriptione immemoriali, *Gutierres practic. quæstio. lib. 3. quæstio. 14. num. 47. Socarrats in capit. si autem, num. 5. de feus. et potest. Osasc. decisio. 29 n. 7. Peregrin. de iure fisci. titul. 2. nu. 61. Oldrad. cons. 172.*

Por esta causa la nobleza se adquiere por costumbre, y prescripcion immemorial, como por privilegio. *argumen. textus in cap. I. lib. 6.* y es dotrina de *Bartulo en la l. I. numer. 97. C. de dignitat. lib. 12. Tiraquel. de nobilitat. cap. 14. numero I. Cassan. in cathalogo gloriæ mundi, parte 8. conside. 20. Gutierres practica quæstion. quæst. 14. nu. 26. quæst. 16. num. 5668. et 64.*

Las regalias que estan reservadas al Rey por razon de su dignidad, se adquieren con prescripcion immemorial, como por privilegio: *Bart. en la l. in causa, la 2.* §. *fina. ff. de minorib. los* Dotores en la ley *Imperium, ff. de iurisdictione omnium iudicum, Bossio in tractat. de regal. numer. 21. Mastril. de magistrat. libro I. capite 19. numer. 6. nuestro doctíssimo Oliba Consejero del Rey, y su Abogado fiscal en este Principado, en el usage alium namque capite 6. numer. 26. et 27. Renat. Chopino. de domanio Franciæ titul. 9. de diversis rerum fiscalium præscriptio. numer. 6. Cavedo decisione 41. numer. 3. libro 2. Lucas de Penna in l. 2. C. de limothio. libr. II.* De las quales solo se exceptuan las regalias supremas, que no pueden separarse de la persona, y diadema Reales, que son el supremo recurso, y potestad, y jurisdiccion para conocer de qualquier opression. *Gutierres practi. quæstio. libro I. quæstion 78. et 84. Oliba de iure fisci cap. 6. numer. 44.* Por esto dize el Dotor *Martha. de iuridiction parte I. cap. 33. numer. 9. et 12.* Que los Potentados de Italia defienden sus dominios, señorios, y jurisdicciones, con solo la costumbre, y prescripcion immemorial, y don *Garcia Mastril. de magist. libro I. cap. 19. numer. 6.* Dize que en Italia muchas Ciudades tienen el mero, y mixto imperio, y toda jurisdiccion: porque lo adquirieron por costumbre, y prescripcion immemorial, y lo mismo dizen otros Dotores que allega.

Y esta sola costumbre sin titulo, es bastante, no solo para adquirir el derecho de immunidad ab oneribus, sino tambien a subiectione, et homagio, como lo dize, y prueva *Surdo consil. 262. numer. 18. cum sequentibus libro 2.* el qual alega para esto el *cap. I. in fine de præscrip.*

Ni es menester prueva de la sciencia del Principe, para impedir los efetos de la immemorial, como lo pruevan infinitos que refiere *Barbosa, en la ley competit C. de præscrip. 30. vel 40. annorum numer. 130.* Los quales todos hablan de la sciencia del Principe para prescrivir sus regalias concluyendo, que no es menester la sciencia, y quando en nuestro caso fuera necessaria (como no lo es) no se podria dudar della por tratarse de hecho, que ha passado en presencia de los mismos Reyes, del qual no se puede alegar innorancia, *por la glos. del can. turbatur prima quæstio. 4. cap. ab excommunicato in fine de rescriptis, l. fina. ff. pro suo.*

Y la tolerancia de los señores Reyes, de que en su presencia se cubriessen los Conselleres, prueva dos cosas: la sciencia, y que con ella fueron vistos conceder este derecho, porque no obra menos la preciencia, y tolerancia confirmada por largo tiempo, que la misma concession, como lo diże expressamente *la l. venditor*, §. *si constat ff. communia prædiorum, l. si pupillus alterum, ff. de administratione tutorum.* Porque el que permite tanto tiempo, es visto conceder, *l. I. C. de patria potestate Bald. in l. I. nu. 5. C. ne rei dominice, Bart. con. 71. lib. I. Marta. de iurisdictio. par. I. c. 33. n. 25.*

Y quando la Ciudad no tuviesse el derecho que tiene por ser tan insigne Metropoli, y cabeça deste Reyno, y en virtud de la costumbre, y uso immemorial con tanta multiplicidad de actos como queda provado, seria suficiente prueva de su derecho aver mandado cubrir los Reyes sus Conselleres una sola vez, paraque en adelante perpetuamente se les deva este honor, y prerrogativa, porque al comun entender de todos en España, y demas Reynos, en que se tiene noticia del titulo de Grandes de España, es comunmente recibido por verdad assentada, que quando los Señores Reyes hazen merced de mandar cubrir a uno por su persona, se entiende averse hecho la merced, no solo por el acto que le mandaron cubrir, sino despues por todo el tiempo que viviere: y que quando la merced se haze por razon del titulo, o dignidad, queda establecido este honor, y derecho en favor de todos los que suceden en el titulo, o dignidad, y se guarda siempre, no solo por el Principe, que le concedio primero, sino tambien por todos los que suceden en el Reyno, sin que jamas se aya oydo, y mucho menos visto, que ningun Principe, o Rey, aya dexado de mandar cubrir a quien una vez se ha cubierto, y aunque quando se manda cubrir a uno, no se diga, o declare, si es con intencion de cubrirle en aquel acto limitadamente, o con trato sucessivo, mientras dure la vida de la persona a quien se hizo la merced, o conserve el titulo, o dignidad, a cuya contemplacion fue cubierta, y esto dependa del animo y voluntad del Principe: porque todos los actos humanos dependen de la voluntad, sin que puedan obrar mas de lo que quisiere el agente, *l. si ut proponis C. de rei vendicat. et. l. voluntariæ C. de excusationibus tutorum cum similibus*, la qual como consista en el animo, es dificil de entender, y por esso se dize, y es recibido de todos, que se prueva

por conjecturas: *Bart. in l. Prætor ait in principio numer. I. ff. de operis novi enuntiatione. Jason in l. licet Imperator numer. 5. de legatis primo, Afflictus deci. 44. num. 15. Castrensis cons. 164. colum. penultima versic. nam ad hoc lib. 2. Purpuratus consil. 443. numer. 1.* Y la voluntad conjecturada se dize voluntad expressa, *l. Prætor, §. inter dum, et ibi glo. in verbo expressum, ff. de operis novi enunciatione, Dec. con. 68. n. 3.* Y siempre se dize, que consta con evidencia aquello que se prueva por conjecturas, como lo escrive largamente, *Iason en la l. licet Imperator in 3. notabili de legat. I.* Y comunmente se dize, que la voluntad retenida en el animo, se prueva con dificultad, y por esso se admiten conjecturas, y presumpciones, y que la prueva, que se saca dellas, se llama, y tiene por verdad elegantemente, *Mennoc. con. 5. nu. 17. lib. I.*

Entre todas las conjecturas que traen los Dotores para conocer la voluntad, y intencion dudosa de un acto tiene el primer lugar, y mayor fuerça la que nace de la misma costumbre y uso, presumiendo el derecho que el acto en que recae la duda, se hizo conforme el uso y costumbre, de la qual todos los actos reciben interpretacion. *l. mela. §. I. ff. de alimentis, et sibarijs legatis. Menoch. cons. 478. num. 32. que alega infinitos. Gabri. commu. opinionem titulo de consuetudine conclu. I. per totam. Alexander cons. 105. Plura Bexius consil. 101. numero 41. Innocen. in capit. olim de verborum significatione. Ruinus cons. 160. num. 13. volu. I. Hyppol. Riminald. consil. 683. nume. 42. por la ley plenum, §. Equittij, ff. de usu et habitatione, l. si servus plurium in fine, ff. de legatis primo:* y en terminos de gracia del Principe, concession de regalias *Socin. Iun. en el consejo 98. nu. 18. et sequenti. vol. 3. Peregrin. de iur. fisci libr. I. titul. 2. num. 100. in fin. Rosental. de feud. cap. I. concl. 14. num. 8. Lipar. in additio. magna ad Afflict. tit. de regal. Mastril. de magistra. libr. I. cap. 14. n. 14.*

Por esto se dize que la disposicion, o el acto, siempre recibe interpretacion a comuniter contingentibus. *l. certi condictio, §. si num mos, ff. si certum petatur:* no solo la costumbre precedente al acto, sino tambien los siguientes declaran la intencion del primero, *§. pavonum institut. de rerum divisione, l. sed, et Iulianus §. proinde, ff. ad Massedonianum cum similibus allegatis per Decium consil. 490. num. 9. et cons. 559. num. 10. et cons. 644. num. 8. Bart. in l. cætera, §. finali de*

legatis I. y por esso dize *Seraphino en la decis. 696. num. 3.* que la observança declara la intencion y voluntad dudosa del agente.

Añadese a lo dicho el ser acto y gracia de Principe, la qual siempre recibe la interpretacion mas extensa, y dilatada en favor de la persona a quien se haze, *l. finali, ff. de constitu. Principum capi. cum olim de verborum significati. Angelus, Iason, et alij in dicta, l. finali cap. desset, ubi Dinus, et Ioannes Andreas de regulis iuris in sexto, Cursius cons. 49. num. 47. Hyppol. Rimin. consil. 556. num. 66. lib. 5. et cons. 716. num. 52. libr. 6.* Admirablemente lo prueva todo junto *Bovadilla en su Política lib. 2. cap. 6. num. 6.* El qual prueva todo lo que se acaba de dezir, y tratando quando la concession del titulo se ha de entender real, o personal, dize que la gracia del Principe se ha de interpretar latissimamente, y assi se ha de entender ser real, mayormente quando se haze por conservar la nobleza, o por servicios: y luego dize, que queda esto mas largamente declarado, si el mismo Principe que dio el titulo, continuasse estos actos con sus successores: porque del uso siguiente se declara el titulo precedente: de modo que siendo quien haze la merced el Principe, y siendo costumbre el ser perpetua, y que haze consequencia, y da derecho, no solo por el acto particular en que uno se manda cubrir, sino para siempre, y concurriendo la observancia, y uso con la multiplicidad de actos, en los quales se ha hecho la misma honrra, se prueva, y collige necessariamente, que la merced ha sido con animo, y intencion de perpetuarla, y no limitada, y regulada al acto, quedando muerta, y fenecida con el, y entenderlo de otra manera es contra lo que se ha entendido siempre por todos, sin que nadie haya dudado, que quien ha recebido una vez este honor, no tenga adquirido derecho en adelante, esto es en su persona, si la merced se ha hecho a contemplacion suya, y al que tuviere la dignidad, quando por su causa se ha hecho a quien la tenia.

Esto demas de la notoriedad del hecho, se prueva a la letra del lugar referido del *Maestro fray Geronymo de Castro, y Castillo, de las addiciones de la historia de los Reyes Godos fol. 390.* donde en terminos dize, que el año de 1520. hallandose el señor Emperador Carlos Quinto en Aquisgran, para recibir la primera corona del Imperio, haviendo de assistir en aquel acto muchos Duques, Marqueses, y Condes de Alemania, Borgoña,

y otras partes de la Christiandad, que segun la costumbre de aquellas Provincias, havian de assistir descubiertos en la presencia del Cesar, sentian mucho que los Grandes de España se les diferenciassen en estar cubiertos, y assi muchos se resolvieron de no concurrir con ellos en actos algunos, y por esto la Magestad Cesarea dio orden al Duque de Alva su mayordomo mayor para que de parte suya significasse a los Españoles se tendria por muy servido que en aquellas ocasiones estuviessen descubiertos, con lo qual dize claramente competir a los Grandes de España por su dignidad, el derecho de cubrir y sentarse delante del señor Rey, siendo cierto, que a no ser derecho hereditario en ellos, el Cesar pudiera mandarselo, y ellos devieren obedecer. Esto mismo se saca del versic. acabada la dieta donde dize, que mandò el señor Emperador cubrir a algunos, que por tener casas, y estados aventajados, y ser cabeça de los linages, le pareciò honrrarles, mandandoles cubrir, atendiendo a dexar en cada una, alguna persona que gozasse el favor desta preeminencia sintiendo con esto que se concedia, no a la persona, sino a la casa, que como derecho real passasse a los herederos, y successores en ella, ponderadas aquellas palabras del dicho versic. *Atendiendo a dexar en cada una* (habla de las casas) *alguna persona que gozasse el favor desta preeminencia etc.* Y con esto se diferenciassen de las otras casas, y titulos que en Alemania, Borgoña, y otras partes no se cubrian: compruevan esta verdad *Gregorio Lopez, Madera en su libro de las excelencias de la Monarquia de España capit. II. §. 2. ibi*, y en la Monarquia de España se conserva mucho de su estimacion, pues con solo este titulo se califica en Castilla el ser Grande, y cubrirse delante los señores Reyes, *Salazar de Mendoça en el libro del origen de las dignidades seglares de Castilla y Leon libro tercero capit. 15. versicu. en creando el Rey:* donde habla de quando el señor Rey haze a uno Duque le haze Grande, que vale la consequencia, es Duque, luego es Grande, y se cubre delante del señor Rey. Con lo que queda dicho se prueva el derecho y justicia de la Ciudad, y juntamente se satisfase a todas las objectiones, y dificultades que se oponen en contrario, las quales todas se resuelven en dezir si cubrir, o dexar de cubrir a uno su Magestad, es acto meramente facultativo, o voluntario, que no tribuye possession, y que se resuelve, y espira en cada un acto, porque siempre ha de preceder mandamiento

de su Magestad, sin que nadie se pueda cubrir antes, aunque el y sus antecessores se hayan cubierto infinitas vezes: porque cada vez se hizo una nueva gracia y merced, que feneciò en el mismo acto sin influyr derecho alguno para los siguientes, y que porque uno quede descubierto, no es menester mas que su Magestad no le mande cubrir.

La fuerça desta dificultad consiste en el supuesto, que la materia de cubrir, o dexar de cubrir a uno, es acto de mera facultad del Rey nuestro Señor, y por consiguiente, siendo acto facultativo por el no se constituye, quasi possession, como lo dizen los Dotores, *en la l. si certis annis, C. de pactis cum similibus: y lo refiere Seraphino en la decision. 1089. numero primo, y latissimamente Covarru. en el capit. possessor en la 2. part. §. 4. numero 6. versicul. Quibusdam forsan, por la l. proculus, ff. de damno infecto, y otros semejantes.* Y por consiguiente, faltando el requisito principal de la possession, que es el fundamento solido en que se apoya la prescripcion, no puede ella tener lugar por la *Regla del capitulo sine possessione de regulis juris in 6.* aun que sea por costumbre immemorial, *Calderi. cons. I. et 3. de consuetu. Decius cons. 175. sub num. 6. in versic. præterea licet. Rolandus consil. 53. numer. 38. volum. 2.*

Para resolver esta objeccion es menester que se entienda con fundamento, si el acto de mandar el señor Rey cubrir a uno, es voluntario, y facultativo en su Magestad, y assi se propone la difinicion de los actos meramente facultativos, que es la siguiente: Meræ facultatis sunt ea, quibus libertas de publico nobis est concessa, et ex qua nulla nobis actio nullaque exceptio specialis redditur contra alterum, nec alteri contra nos, atque ita non parit ius deducibile in judicium. *Menoch. consil. 143. numero 28. libr. 2. et consil. 201. numero 62. libr. 3. et consil. 748. numero 29. lib. 8.* por cuya declaracion refiere tres exemplos ordinarios: el uno es de la *l. viam publicam, de via publica* del que por tiempo immemorial por la libera facultad que compete a todos, anduviesse un camino publico. El segundo es *de Bart. en la l. cum in rem verso numero 14. ff. usuris,* del labrador que sin preceder causa alguna presenta al señor en cierto tiempo un par de pollos, y el tercero de la *l. habet* §. *hospites, ff. de precario,* del amigo liberal que por muchos años hospedò al otro amigo voluntariamente, concluyendo que no se

puede prescrivir contra la libertad comun de andar aquel camino, y contra la libertad de dexar de presentar los pollos, y de hospedar el amigo, porque estos actos penden todos de la mera facultad, sin preceder causa suficiente para produzir action o derecho deduzible en juyzio.

Desto se saca, que luego que ay causa precedente que puede produzir action, excepcion, o derecho, no puede ser materia facultativa, como se collige de los lugares referidos, y es cosa en que nadie ha dudado, que concurriendo causa, titulo, o privilegio, se excluye la materia facultativa, de modo, que para conocer si un acto es de mera facultad, o no, no se inquiere otra cosa sino la causa, titulo, o privilegio porque se hizo.

La Ciudad de Barcelona tiene causa antecedente, titulo, y privilegio, por los quales, y en virtud dellos, se ha de dezir que mandaron, y permitieron los señores Reyes cubrir y sentarse los Concelleres delante de ellos. La causa se prueva: porque siendo Ciudad tan insigne cabeça y metropoli seglar de todo el Reyno, tienen sus Concelleres mayor dignidad que los titulos, y ygual a la de los Grandes, como queda provado; luego si en los Grandes es causa suficiente para que tengan derecho a este honor de cubrirse, la grandeza, como lo dizen los Autores polyticos, y historiadores referidos, assi tambien es devido este honor a los Concelleres de Barcelona, por razon de su dignidad, equiparada a la de los Grandes: y por consiguiente averles cubierto los señores Reyes por su benignidad, ha sido por esta causa antecedente justa y suficiente para produzir este derecho.

El titulo o privilegio queda provado en virtud de la costumbre, y uso immemorial, como resulta evidentissimamente de lo referido: y es tanta la fuerça desta prueva, que dizen los Dotores, y es uniformemente de todos recebido, que aun en los casos que no ay capacidad de adquirir algun derecho, con la costumbre immemorial, sin privilegio, o titulo, que no alegando prescripcion, sino el titulo, o el privilegio, en virtud de la immemorial resulta provado el titulo y privilegio, como si se enseñara, como lo prueva elegantemente el doctissimo *Pedro Barbosa en la l. omnes C. de præscrip. 30. vel 40. annorum, con autoridad de Bal. Feli. Claud. Puteo, Velazquez, Peregrino y Craveta alegados en el num. 46. y con autoridad de Ripa, de Avendaño, Mascardo, y Alexandro, prueva lo mismo Christoval de Anguiano de legibus, et constitutionibus lib. 2. controver.*

20. num. 17. in versic. quam doctrinam. Hablando todos en terminos quando la cosa de que se trata es inprescriptible: y declarando la diferencia de los efectos de la immemorial, quando della se pretende prescripcion o prueva de titulo y privilegio, dizen que aunque la immemorial no aprovecha para la prescripcion, quando el derecho la reprueva y condena, obra con todo efecto la prueva del titulo, o privilegio, las palabras de *Anguiano,* en el *num. 16.* son elegantissimas, y tan a proposito como se vera, y son las siguientes. *At vero secundus, et posterior effectus profluens à dictis causis, qui probationis dicitur haberi potest, et haberi quotidie, etiam in his casibus, in quibus improbata est consuetudo, aut præscriptio, et solum locum habent titulus aut privilegium: namq. secumdum hanc posteriorem considerationem cum non agatur de adquisitione alicuius iuris vel dominij: sed tantum contendamus allegatum privilegium, et titulum per possessionem immemorialem præscriptionem, seu consuetudinem comprobare, nihil resert, quod consuetudo, præscriptio, sive possessio sint improbatæ, y Barbosa en el lugar citado n. 42. aviendo hecho la mesma distinction, escrive lo siguiente. Hac proinde publica, quia sunt in prescriptibilia etiam tempore immemoriali non præscribantur, Bald. etc. tamen etiam in his si non alleget se præscripsisse, sed potius privilegium seu concessionem factam si per superiorem erit, et id provaverit per tempus immemoriale, utique obtinebit, quia aliud est præscriptio aliud tituli allegati probatio, per tempus immemoriale, unde quamvis in aliquibus casibus tollatur præscriptio etiam immemorialis, non tamen videtur sublatio iusti tituli, et illius probatio per possessionem immemorialem, tanquam quid diversum a præscriptione.* Y adelante en el *num. 45.* defiende, que procede esta conclusion, aun que la persona que quiere prescrivir fuesse incapaz, concluyendo, que le basta la alegacion del privilegio por tiempo immemorial, y en el *num. 46.* dize, que siendo el possessor capaz, aunque no pueda prescrivir sino con tiempo immemorial, le basta la allegacion del titulo con la possession de quarenta años: la misma sentencia en terminos de actos facultativos, defiende *Covar. en el capitulo possessor,* §. *4. num. 6. in versic. poterit,* con las palabras siguientes: *Poterit etiam immemorialis hic usus allegari, et in iuditium deduci non in vim præscriptionis, sed ad probationem tituli, quem actor asseverat se ipsum habere ad hoc ius percipiendum. Probatur enim*

titulus ex hoc immemorialis temporis usu, qui vim habet constituti, et privilegij, l. hoc. iure, §. ductus aquæ, ff. de aqua, et estiva. Esta prueva de titulo, y concession contradize de todo punto, que los señores Reyes ayan cubierto a los Conselleres por actos facultativos, o voluntarios: porque se presume averse hecho por la causa antecedente, por ser devido a la dignidad, que tienen equiparada a la de los Grandes, o por el privilegio, y titulo resultante de la immemorial, la cual tiene tanta fuerça, que segun dize *Beltramino en la adicion de la decision 162. de Ludovi. sub litera C.* La pluralidad de actos por largo tiempo obrados, haze presumir, que se hizieron en virtud de titulo, y causa antecedente, excluyendo la presuncion facultativa, lo que prueva con autoridad de *Rippa*, y otros con estas palabras: *Secundo excluditur præsumptio facultatis ex pluralitate actuum per longum temporis intervallum gestorum, Rippa in c. cum Ecclesia n. 55. de caus. pos. Cæs. de Grat. decis. I. n. 3. de caus. possess. Seraphi. decis. 212. num. 2. et decis. 323. num. 4.* Fuit dictum in Tusculana siluarum, *6. Iulij 1616. coram R. P. D. Verospio,* ut dicit *Rota decis. 397. num. 3. par. 2. recent.* Y luego añade la razon diziendo, que no se ha de presumir tantas vezes multiplicada la gracia, como lo dize la *Rota Romana en la decis. 397. numer. 3. parte. 2. in resencioribus.* Con que excluye la obieccion, en que se dize hazerse gracia, y merced nueva, cada vez que su Magestad manda cubrir a uno.

No se niega, que delante del Rey llegan descubiertos todos, aunque sean Grandes, o titulos a quien compete derecho de cubrirse, ni se pretende defender, que los tales se puedan cubrir antes que se les mande: pero con la súposicion del derecho se pretende, que su Magestad, salva siempre su Real clemencia, haria prejuyzio, dexando de mandar cubrir a quien por su persona, o dignidad es devido este honor, nam gratia, quæ est solita concedi, si non concedatur iniuria videtur fieri petenti illam: son palabras de *Hypolito Riminaldo, en el consejo 444. donde alega Afflictis en la constitucion in titulo de pena contum. numer. 22. y el Cardenal Albano in suis lucubrationibus ad Bartho. in l. I. numer. 17. ff. de iurisdict. omn. iudidic. Simon de Prætis consi. 163. num. 54. et cons. 176. num. 4.* Y como se dixo arriba respeto de la Ciudad, y de su interes, seria contrafaccion de las constituciones juradas, en las quales se dispone averse de guardar los usos, y costumbres, como las constitu-

ciones escritas: como queda provado, y contra la *Constitucion primera, titulo de espolis, y restitucio de despullats*.

Demas que la facultad, que se considera en el Principe, de dexar de mandar cubrir a uno, es facultad de derecho fundada en la soberania que tiene en sus vassallos: y assi siendo facultad de derecho deduzible en juyzio, es de tal calidad que se puede presumir contra el derecho de la dicha facultad, como lo dize, y declara *Mennochio en el consil. 201, num. 65. y 66. libro 3. y en el cons. 748. numer. 431. y antes lo avia dicho en el cons. 143. numero 30.* donde alega a muchos, que sienten lo mismo: y *Barbosa en la l. cum notissimi 7. C. de præscript. 30. vel. 40. annorum num. 77. cum sequentibus*. Ni obsta, que se diga, que la costumbre immemorial ha quedado prejudicada por actos contrarios, los quales aunque regularmente la excluyen quando son muchos, como lo dize *Puteo decis. 476. libr. 2. et Rota Rom. in decis. 324. nu. 13. et 254. num. I. et 2. part. I. in re·sensi*. Por que esto no procede quando los actos contrarios suceden despues de la immemorial, *Beltram. ad Ludovis. in decis. 51. num. 8. y 9. et id decis. 298. eodem num. 13.* Como se dize regularmente de los actos contrarios, que suceden cumplida la prescripcion, *Mantica decis. 296. Garcia de beneficijs parte 3. cap. 2. numer. 107.* Y pues los actos contrarios de que se opone, han sobrevenido, cumplida ya la prescripcion, y no son considerables. *Farina. decision. 30. numer. I. tom. 2. Ludovis. decis. 4. numer. 2. et ibi Beltramin. et 569. numer. 4.* Y mas aviendo sido siempre contradichos, *l. alia causa, C. de his quibus ut indignis, l. Papinianus, §. meminisse, ff. de in officioso testamento cap. cum olim, et ibi Abbas, et alij de censibus, Bart. in l. post legatum in principio nu. 6. de his quibus ut indignis: y Iason en la l. post quam liti n. 2. C. de pactis*, se concluye, que no procede la dicha objeccion, y queda con toda evidencia provada la justicia, y derecho de cubrirse, y sentarse los Conselleres de Barcelona delante del Rey.

Para la resolucion de lo tocante al medio del dissentimiento, es necessario advertir, que por costumbre immemorial todas las universidades, y personas que tienen interessencia en la celebracion de las Cortes generales, tienen facultad de poner dissentimiento a todos actos de justicia, y gracia, para alcançar el reparo de cualquier gravamen hecho por el Rey, o sus ministros, contra el derecho del que le pone, perjudicandole judicial,

o extrajudicialmente: y señaladamente en casos de contrafaccion de constituciones. *Fontanella de pact. nup. to. I. claus. 3. glo. 3. n. 74.* Y esta facultad reside tan absolutamente en los que entran en Cortes, que independentemente pueden poner dissentimiento cada, y quando, y a los actos de Corte, que los parece puesto que està establecida forma, para declarar si el dissentimiento se ha puesto con justa causa, o no, nombrando juezes para declararlo por parte del Rey, y de la Corte: dizelo *don Luys de Paguera en su pratica de celebrar Cortes, cap. 22. per totum.*

Pretende la Ciudad, que ha sido leza, y prejudicada extrajudicialmente en el derecho de poderse cubrir delante su señor Rey: y porque conforme las generales constituciones, y señaladamente la primera. *Nos ne officials nostres titulo de espolis, y restitutio de despullats:* ninguno en Cataluña puede ser despojado de su derecho, sin conocimiento de causa: porque en esta Provincia su Magestad, salva su Real clemencia, està obligado a juzgar, no de hecho, sino directamente causa cognita, citada, y oyda la parte. *Usat quoniam per iniquum, titu. de guiatges: y alli todos los practicos. Cancer. varia. lib. 3. c. 3. de privilegijs num. 44. Fonta. de pact. nup. claus. 4. glo. 19. part. I. num. 72.*

Barcelona, con desseo de conseguir el reparo de tan grande perjuyzio, en el braço Real de las Cortes, donde no solamente entra, sino que preside su Conseller en cap Ciudadano, con interessencia de sus Syndicos, a 8. de Iunio puso dissentimiento a todos actos de justicia, y gracia: y en esto (valiendose de su derecho) no faltò a su obligacion, ni al servicio de su Magestad: *Regula vulgata non videtur dolo facere de reg. iu.*

Claro està, que si la ciudad de Barcelona no tuviera tanta noticia del derecho que tiene en esta prerrogativa de la cobertura, y tan assigurada su justicia, ni pussiera el dissentimiento, ni le continuàra: pero siendo assi, que la tiene, ni pudo Barcelona voluntariamente baldonar cosa de tanta estimacion, ni dexàra de causar orror, y nota en sus Regidores, si torciendo el camino, dexara de continuarle, tomando un pretexto de tanto fundamento, reduzido a tan suficiente medio, como el del dissentimiento, siendo la materia tan capaz, y deduzible en el, como se ha provado, y tan cierto obtener en su pretencion, no solo respeto del acto de que se trata, sino para todos los tiem-

pos venideros por lo que està dicho en exclusion de la propria facultad.

Bien quisiera Barcelona que no se detuvieran por medio del dissentimiento las materias universales desta Provincia, ni se retardaran todos los beneficios, que deven esperarse de la conclusion de las Cortes. Pero supuesto que poner el dissentimiento, ha sido necessario para evitar el perjuyzio de la Ciudad, como esta dicho, y que cessasse este impedimento, estava en mano de su Magestad, mandando, por su Real clemencia, que se le conservasse a la Ciudad su derecho, o nombrando Iuezes.

Bien facil es de discurrir que esta detencion no la ha causado la Ciudad, que solamente atiende a la conservacion de sus derechos, y al servicio de su señor Rey. Pues no puede dexar de confessarse, que si la Ciudad de Barcelona para facilitar el progresso de las Cortes, no se apartarà de la excepcion propuesta con mucho fundamento, de la nullidad de la prorrogacion de las Cortes, como se apartò, mirando al gusto, y servicio de su Magestad, se passaran muchos dias para declararla: con la qual queda llana la justicia que la Ciudad tiene en quanto al discentimiento, y satisfecho a todo lo que se ha opuesto contra el dicho medio.

ARTICULO II.

QUE BARCELONA POR SU ANTIGUEDAD, EXCELENCIAS, Y SERVICIOS, HA MERECIDO LA HONRRA DE CUBRIRSE Y SENTARSE DELANTE SU SEÑOR REY, Y ADELANTARSE CON ELLAS, Y OTRAS A LAS DEMAS CIUDADES DE CATALUÑA, Y OTROS REYNOS.

PARA que se atienda que la antiguedad que tiene Barcelona de su fundacion, le ha dado lugar y ofrecido muchas ocasiones para poder señalarse en su servicio de sus señores Reyes, y en augmento de su Corona, y Reynos, es de advertir que fue fundada 752. años antes de la venida de Christo, y 462. antes de la fundacion de Roma, como lo refiere *Guillermo de Vallseca in usatico cum Dominus, et ibi Marquilles n. 10. et in usatico sequiam molendinorum versicu. nota sexto titulo de sequias.* Do-

tores de grande autoridad que escrivieron sobre los usages de Barcelona, y fueron Guillermo de Vallseca Visecanseller del señor Rey don Pedro el tercero, y Marquilles Vicecanceller del señor Rey D. Martin, como lo dize *Oliba de actionib. parte prima libro 3. cap. 3. numero 98. Miguel Ferrer parte prima observantiarum R. Aud. cap. 57. num. 4. Berart in speculo visitationis cap. 22. de decurionibus nume. 9. y Andres Bosch lib. 4. de los titulos de honor de Cataluña cap. 3.* Y segun otros graves Autores su fundacion es de Hercules Egypcio serca del año ante Adventum Domini 1700. como lo refiere *Francis. Diago Valenciano en su historia de los Condes de Barcelona c. I. por cuya prueva da razones concluyentes. Y el Dotor Geronymo Pujades en su Coronica de Cataluña lib. I. c. 23. y 24.*

Fue Colonia Romana Barcelona, por ser tan antigua, poderosa en armas, y de grande fidelidad, con el imperio Romano, *l. I. junta lege Lusitania, ff. censibus, l. 2. §. capta Sardinia de origine iuris. Molina de ritu nuptiarum libro primo comparatione secunda y Gutierres, practicarum quæstionum lib. 3. quæst. 13. nume. 7. donde alega a Otalora de nobi. y a otros autores Castellanos, y don Antonio Agustin Dialogo 6. fol. 199. dize:* que Augusto Cesar la honrrò tanto, que le diò su nombre, y por esto se nombrò Barcelona, Iulia Augusta Barcino, *Bosch en el dicho lib. 4. de los titulos de honor c. 3. in principio,* donde refiere, que por su antiguedad, y nobleza como Colonia de Roma, y cabeça de Provincia, gozò de los privilegios, y prerrogativas de la ciudad de Roma, que entre otros era tener voto en los actos y elecciones del Imperio Romano de su govierno, y poder ser elegidos los Ciudadanos de Barcelona, en los oficios y cargos de Roma, y que por esto el Iurisconsulto Paulo en la ley Lusitania, ff. de censibus, la puso entre las ciudades principales del Imperio, que eran immunes del drecho Italico, que fue convento juridico, y Chancilleria Romana, cabeça y metropoli de los señores Reyes Godos, y corte Real de muchos Reyes: *Pujades en su historia fol. 177. Diago en su libro de los Condes de Barcelona lib. I. cap. 13. fol. 35. Pineda Monarchia Ecclesiastica lib. 14. §. 3. y Botero en el lib. 2. de la magnificencia de las ciudades tit. de la residencia del Principe,* diziendo que las Ciudades de mas autoridad de España son aquellas en las quales los señores Reyes antiguos tuvieron su Corte, como Barcelona.

Adalentose tanto esta Ciudad en Religion y Christiandad, que quatro años despues de la muerte de Christo Señor nuestro, uvo en ella Obispo nombrado por el Apostol Santiago llamado Eterio, como lo dize *Flavio Lucio Dextero* hijo de S. Paciano y desta Ciudad (auctor de grande autoridad, a quien san Geronymo dedicò su libro de scriptoribus Ecclesiasticis) *En su omnimoda historia sub anno 37. y don Mauro Castellano, en la historia de Santiago de Galicia folio 180.* Y onze años despues professò la santa fee Catolica como lo refiere *Pineda*, aunque con alguna discrepancia de tiempo, si bien poca, *secunda part. lib. 10. cap. 21.* §. *3.* y que desde la predicacion de san Pablo, y Santiago, hasta ahora por la infinita misericordia de Dios, no ha perdido la profession de la santa fee, lo dizen *Roderico Ximenez historia Hispanica lib. I. c. 4. y Borrello de Regi. Cathol. præstantia cap. 81.* y la que se honrra con su patrona santa Eulalia natural de la misma Ciudad, que fue la primera que en España se ofrecio al martyrio por la fee Christiana, y mereciò nombre de Protomartyr, como lo refiere el padre fray *Vicente Domenech en la vida desta Santa, Ribadeneyda, y el cardenal Baronio iu annotationibus martyrologij 12. Februarij:* Y de S. Raymundo de Peñafort hijo suyo, cuyo santo cuerpo y reliquias està guardado en el Convento de S. Cathalina martyr de Barcelona: el qual dio testimonio de su santidad desengañando al Rey D. Jayme de quien era confessor, que se hallava en la ciudad de Mallorca, y resuelto de dexarle, y venirse a Barcelona: pudieron su zelo, y la fee viva, obrar aquel portentoso y prodigioso milagro de sustentarle las aguas sobre su manto, desde Mallorca, al puerto de Barcelona, y a quien por su grande erudicion, entereza, y fidelidad, cometiò el Pontifice Gregorio nono la recopilacion de las decretales del derecho Canonico, como se sabe.

El tribunal de la Inquisicion, el I. que se erigiò en España a peticion de S. Raymundo de Peñafort primero Inquisidor, se assentò en esta Ciudad, como lo refiere *Blasco en su historia de Aragon, tom. 2. lib. I. c. 10. nu. 14. y Diago lib. I. de los Condes de Barcelona. c. 5. y* el inquisidor *Paramo de origi. officij sanctæ Inquisitionis lib. 2. titulo 2. cap. 8. in principio.*

No puede passarse en silencio en aprobacion de la religion, y Christiandad de la ciudad de Barcelona, averse aparecido el año 1218. la Virgen N. Señora, al mismo Rey D. Iayme de

Aragon en su real Palacio, a S. Raymundo de Peñafort, y a san Pedro Nolasco en una misma noche, para dar principio a la fundacion de la sagrada Religion de N. S. de la Merced, y Redemcion de Captivos, y que por favorecer el señor Rey D. Iayme, tanto a la Ciudad, comunicò a los Conselleres esta revelacion, y quiso que assistiessen a la dicha fundacion que fue el dia de san Lorenço, que el dicho fray Pedro Nolasco, tomò el habito, y quiso el Rey arrear esta Religion con sus mismas armas reales, que son las antiguas de los Condes de Barcelona, con cruz de plata en campo rojo por memoria de la Iglesia Catedral de Barcelona lo refiere *Çurita en sus Anales parte I. lib. 2. cap. 71.*

Todo esto, y aun mas dixo *Marquilles en el dicho usage sequiam versiculo nota 4. titul. de sequias, y rios,* en el qual hablando con los Ciudadanos de Barcelona, dixo estas palabras. *Profecto lætari debent cives, et incolæ de tanta Civitate, quæ non solum de præmissis, imo de alijs, quam plurimis excellentijs prædotata est nam antiquitate est veneratissima, regimine fælicissima, Domino Regi et Comiti suo fidelissima, in dignitate præfulgentissima, in prosperitate de bono in melius augustissima, in tribulatione pacientissima, in benefaciendo elargissima, in crimine puniendo instigatissima, in necessitate piissima, in austeritate robustissima, ædificijs urbanis famosissima, ingenio subtilissima, divitijs abundantissima, prudentia regulatissima, sapientia laudabilissima, scientia præditissima virorumque ornatibus, et mulierum prætiosissima Ecclesia Cathedrali, et alijs venerabilibus Ecclesijs splendidissima, magnifico Hospitali, et fertili præornatissima, Monasterijs utriusque sexus fructuosisima belligerisque civibus animosissima, Doctoribus utriusque facultatis nobilissima. Notarijs scriptoribusque directissima, muris valloque notabiliter circundantissima, et alijs bonis naturæ, et fortunæ, et operibus virtuosis præclarissima, nec non vicijs, inde prorsus extirpatissima,* y *Calepino in verbo Barcino* dize *Barcino penultima correpta urbs est apud Hispanos totius tractus Tarraconen. celeberrima, que vulgo Barcelona dicitur Ausonius ad Paulinum.*

Tarraco, et ostrifero
Super addita Barcino ponto.

La ciudad de Barcelona en consideracion de los grandes servicios con que ha acudido al obsequio, y servicio de sus Reyes

ha merecido que la favoreciessen con singulares prerrogativas, como la favorecieron, y entre otras le dieron facultad y autoridad de hazer ciudadanos honrrados que son veramente cavalleros, como se dispone en el privilegio del señor Rey catolico Don Fernando, del año de Mil quinientos y diez. Y en el del señor Emperador Carlos Quinto en el año de Mil quinientos y diez y nueve, y lo refiere Guillermo de Vallseca in usatico Baiulus interfectus in fine. Oliba in usatico Alium namque capit. 3. num. 80. de iure fisci, y Fontanella de pact. nuptia. tom. I. clausula. 3. Prerrogativa tan considerable, como se dexa entender, por ser regalia tan suprema, que solo compete a su Magestad.

Haze mercaderes, y estos y no otros, entran en el regimiento de la Ciudad.

Crea tambien Notarios y Escrivanos publicos, en virtud de reales privilegios, y entre otros, del que concedio el señor Rey don Pedro, año Mil trezientos treynta y siete.

Tiene sala de armas, que tambien es de regalia del señor Rey. Oliba de iure fisci capit. 6. in fine.

Haze y fabrica moneda con las armas de la Ciudad, que las mas antiguas son la cruz sola, siendo tambien regalia. Oliba de iure fisci, cap. 6. num. 44. y Berart in Speculo visitationis capit. 22. nu. 14. decurionibus.

Elige Consules ultramarinos a los desta corona, que exercen jurisdiction en las ciudades de Sicilia, Napoles, Genova, y otras maritimas. Constitutio 5. titulo de privilegios y immunidades.

Entra, y preside en las Cortes generales.

Tiene embaxador en la Corte de su Magestad, como se dira en virtud de privilegios Reales.

Declara represalias contra las universidades, y singulares della, y aun contra otras Provincias, quando hazen pagar imposiciones y derechos a los ciudadanos de Barcelona, que son immunes y exemptos de todo genero de pechos, *Calicio, Cancer variarum 3. par. cap. 5. num. 47. Fontanella, y Berart in suo Specul. capit. 22. num. 20. titulo de Decurionibus.*

Y otras muchas que acordadamente se dexan affectando la brevedad.

Sus Conselleres solos en los Reynos y Monarquias de su Magestad, y en todo el orbe, andan con la purpura y insignias Consulares, con sus Masseros y massas delante. Prerrogativa

que no la gozan ninguna Ciudad, ni sus Regidores, como lo refiere *Fontanella de pactis nuptia. tom. I. claus. 3. glos. I. a nume. 9. folio 8.* Y fue declarado assi en favor de la ciudad de Barcelona por el Señor Rey Don Iuan el Segundo, en la Ciudad de Estella del Reyno de Navarra, año de Mil quatrozientos y setenta y seys.

Los hechos memorables, grandes servicios, y valor estrenuo, con que ha acudido siempre al bien universal de la Christiandad, augmento de la santa fe Catholica, y servicio de sus Condes, Reyes y señores, son tantos, que cansaran con la prolixidad, si aqui se refiriessen todos, y en la forma que han passado: y porque en esta ocasion solo se dessea que quede justificada la pretension de la Ciudad, y entendidos los merecimientos sobre que han caydo la dicha prerrogativa, y otras mayores, con que la honrraron sus Reyes: solo se refieren algunos de los mas notables.

Haviendo sido la ciudad de Barcelona en la perdida de España, la mas combatida y guerreada de todas las Ciudades por los Moros, fueron solos los ciudadanos de Barcelona los que hecharon della a los que la tenian oprimida en tiempo de la restauracion de España, y los primeros que cobraron su ciudad. Dizelo *Çurita en sus Anales parte I. lib. I. cap. 9. fol. 15. y el padre Bleda de la sagrada Religion de Predicadores en su Cronica de los Moros de España lib. 3. cap. 23. y en el libro I. §. 6. fol. 55. in fine, dize:* Que todas las guerras que uvo en los tiempos de los Condes de Barcelona, y de la expulsion de los Moros, de ningunos queda mayor blason y gloria que de los naturales de la nobilissima ciudad de Barcelona: pues ella fue la primera de España que se librò, y cobrò dellos: y que por esto, los ciudadanos de Barcelona se deven y pueden honrrar con el blason de restauradores y libertadores de la patria, como lo dize *Andres Bosch dicho libro 4. cap. 3. circa finem.* Y no solamente pueden gloriarse desto, sino tambien con el de conquistadores del Principado de Cataluña, y que augmentaron la corona de los Reynos de Aragon, pues con el socorro y ayuda que esta Ciudad dio al Conde don Ramon Berenguer el quarto, no solo cobrò el Principado de Cataluña de poder de los Moros: pero aun conquistò otras Provincias como lo refiere *Guillelmo de Vallseca, in Usatico cum Dominus numero 24:* con estas palabras: *Et cum adiutorio altissimi, et adiutorio singulari civita-*

tis Barcinonæ fuit totus Cathaloniæ Principatus subiugatus, et etiam tota Corona Aragonum augmentata. Lo mismo dize *Marquilles en dicho usage, cum Dominus fol. 2. versiculo, et de hac Civitate.*

Devesele a Barcelona el averse estendido y augmentado la corona Real de Aragon, pues su Conde y señor Don Ramon Berenguer el quarto, casò con la Princessa Doña Petronilla hija del Rey de Aragon Don Ramiro el año 1137. y adquirio con este matrimonio el Reyno de Aragon, con tantas honrras y ventajas, que convinieron que los Reyes de Aragon se arreassen con las armas de los Condes de Barcelona, que son quatro barras rojas en campo de oro, dizelo *Çurita en sus Anales, tomo I. lib. 2. cap. I. Garivay cap. 31.* Y en esta conformidad lo han hecho sus decendientes Reyes de Aragon.

Y en el año 732. los Moros segunda vez hecharon de toda España a los Godos, y entre los pocos que quedaron en ella, fueron los favorecidos y amparados de la ciudad de Barcelona, *Iacobus Bergamen lib. II. fol. 352.*

En el año 1233. que se conquistò Valencia de los Moros, dize el Rey Don Iayme de Aragon en la historia que escrivio de su mano, que los de Barcelona en el sitio de Valencia, fueron los que mas se señalaron, y pusieron sus tiendas mas cerca de la Ciudad con muchas compañias de gente de guerra, que avian traydo por mar muy en orden. *Çurita lib. 3. cap. 30. Miedas Autor Valenciano en la vida del dicho señor Rey don Iayme lib. II. cap. 9.* Y conquistada la dicha Ciudad, y a peticion del dicho Rey, fueron a poblarla de la ciudad de Barcelona, y de otros lugares de Cataluña, de donde toma origen una calle, que ay en Valencia, nombrada calle de Barcelona.

La ciudad en el año 1285. sirvio al señor Rey don Pedro, para propulsar la invasion del Rey de Francia con sesenta hombres de a cavallo, dos mil infantes, y onze galeras pagadas.

En el año 1287. la ciudad de Barcelona con su Obispo, sirvio al señor Rey don Alfonso el segundo en la conquista de Menorca con quinze galeras armadas, y pagadas por tres meses, Carbonel historiador fol. 83.

Otorgò el señor Rey don Iayme el año 1299. privilegio de exempcion de todos servicios a la ciudad de Barcelona, avida consideracion a los grandes gastos, y costas de la Ciudad, y Ciudadanos, que avian hecho en su servicio, y del señor Rey

don Alfonso su hermano, y del señor Rey don Pedro su padre, en las guerras que se avia ofrecido en diferentes ocasiones: porque le avian remitido una gran cantidad de dinero, que devia a la Ciudad: y porque con su parecer, favor, y ayuda se avia desempeñado de trezientas mil libras, de a diez reales la libra, y cobrado la hazienda, que tenia empeñada en Cataluña por causa de dicha deuda, como se saca del Privilegio in primo vermilio fol. I. et in I. virido fol. 293.

El año 1321. los Conselleres de la ciudad de Barcelona sirvieron al señor Rey don Iayme segundo, para la conquista de Serdeña, y Corsega en quinze mil libras.

Y el año 1324. los Conselleres de la dicha Ciudad, se obligaron a pagar una gran cantidad de trigo, que se comprò para hazer los biscochos, que imbiò Barcelona al Infante don Alfonso, para la guerra de Cerdeña.

En el año 1334. dicha Ciudad sirvio al Rey don Alnoso (Alonso) el tercero con diez galeras armadas, y pagadas para la guerra que tenia contra los Ginoveses, imbiandoselas con su Conseller quarto, Galceran Marquet capitan dellas, a quien dio el Rey titulo de Almirante de la mar.

En el año 1343. sirvio la Ciudad al señor Rey don Pedro el tercero, para la guerra contra el Rey don Iayme de Mallorca su feudatario con treynta, y cinco mil libras de a diez reales, y acompañaron al Rey dos Conselleres, y dos Ciudadanos, cantidad considerable en aquellos tiempos.

El año 1349. dicha Ciudad sirvio al dicho señor Rey don Pedro con dos galeras pagadas, y proveydas para la guerra de Sicilia, no obstante que uviesse peste en aquel Reyno.

En el año 1351. la ciudad de Barcelona sirvio al dicho señor Rey don Pedro con cien mil libras, que entonces era servicio tan calificado, como si agora sirviera con un milion: sacase de los libros de los privilegios segundo antiguo. fol. 83.

En los años 1354. 1355. y 1357. la Ciudad de Barcelona sirvio al dicho señor Rey don Pedro, para la guerra de Cerdeña contra los Ginoveses, con cien mil y quatrozientas libras.

El año mil trezientos sinquenta y ocho sirvio Barcelona al dicho señor Rey don Pedro con 170. cavallos pagados para la guerra de Castilla en el dicho libro de los privilegios, fol. 149.

En el año 1359. sirvio la ciudad de Barcelona al dicho señor Rey don Pedro con quatro galeras, y la gente necessaria

para ellas, pagadas para la guerra, que tenia contra el Rey don Pedro de Castilla, y le socorrio con treynta mil libras, y ciento y setenta hombres de a cavallo pagados.

El año 1392. sirvio la ciudad de Barcelona al señor Rey don Iuan primero, con diez galeras armadas, proveydas, y pagadas por quatro meses, para la armada con que el mismo Rey yva a Cerdeña contra los rebeldes.

El año 1391. sirvio la ciudad de Barcelona al Infante don Martin hermano del señor Rey don Iuan Primero, con veynte y siete mil libras por su passaje con su hijo don Martin, que yva a casar con la Reyna doña Maria de Sicilia.

El año de 1396. murio el señor Rey don Iuan primero sin dexar hijos varones, y tiniendo noticia la ciudad de Barcelona, que era su Real voluntad le sucediesse en los reynos de la Corona de Aragon, su hermano el Infante don Martin Duque de Monblanch, que entonces se hallava en Sicilia, y a quien el Rey viviendo tratava como a primogenito, sin embargo, que dexava a Doña Iuana su hija, casada con el Conde de Foix de la casa Real de Francia, conformandose la Ciudad con la volundad del Rey, por sus Conselleres visitò luego, y beso la mano a la Duquessa Doña Maria muger del Infante Don Martin, que se hallava en Barcelona, saludandola, y aclamandola por Reyna, y a su Marido por Rey, animando, y alentandola que se tratasse, y estimasse como tal, y a su exemplo de la Ciudad de Barcelona, el Principado de Cataluña, y todos los reynos de la Corona de Aragon hizieron lo mismo.

Es este servicio tan calificado, y de tanta estimacion, como se dexa bien considerar, assi por el amor, y fineza con que la Ciudad se expuso a los daños, e inconvenientes, que podia traer la guerra; que el Conde de Foix avia de mover por esta sucession, como los padecio la Ciudad, con la que el de Foix hizo algun tiempo en esta Provincia, como porque si la Ciudad no se adelantara en declarar por Rey al Infante Don Martin, es cierto entrara la sucession en la casa del Conde, y quedàran excluydos los señores Reyes, que despues acà han sucedido en los Reynos de la corona, y entre otros la esclarecida casa de Austria: refierelo *Çurita libro 10. de los anales cap. 57. fol. 415. Tomich en las historias, y conquistas de los Reyes de Aragon cap. 44. fol. 58.* donde dize, que los Conselleres de la ciudad de Barcelona, luego que muriò el señor Rey don Iuan, hizieron

Reyna de Aragon a la Duquessa de Monblanch, muger del Rey don Martin: lo mismo compruevan los diatarios de la Ciudad, como se dira.

El año 1409. sirvio la ciudad de Barcelona al señor Rey don Martin de Sicilia, que se hallava en Cerdeña, hijo primogenito del Rey don Martin de Aragon, imbiandole tres naves, y tres galeras, con mucha gente de guerra, y por capitan della a Iuan Desvall Conseller tercero, que murio en la de san Luri, y vencio el Rey don Martin aquella batalla contra los rebeldes de Cerdeña. De las tres naves lo refieren *Çurita en sus Anales tom. 5. libro 10. cap. 87. Y Pedro Tomich en la historia de la conquista de los Reyes de Aragon capitulo 45. folio 64.* Y todo el servicio se saca de los libros antiguos, recondidos en el Archivo de la casa de la Ciudad.

El año 1457. sirvio la misma Ciudad al señor Rey don Alonso el quarto, con quatro naves, y dos galeras, y un vaxel nombrado Balaner, para la guer[r]a contra los Ginoveses, cuyo capitan fue el Conseller en cap Pedro Serra.

El año 1460. sirvio la Ciudad al señor Rey don Iuan segundo con dos galeras, que se las pidio para imbiar a la ciudad de Napoles al Rey su sobrino, con el sueldo de la gente de guerra para dos meses.

En el año 1487. tiniendo noticia la ciudad de Barcelona, que el señor Rey don Fernando el Catolico, que estava en la guerra de Granada, tenia necessidad de polvora, le sirvio con una cantidad considerable de duzientos quintales, imbiansdoselos a toda prissa, servicio que estimò mucho el Rey, por la mucha necessidad en que se hallava, y aver llegado en tiempo tan oportuno.

Sirvio la Ciudad al señor Emperador Carlos Quinto con doze pieças de artilleria, que estan oy actualmente en el castillo de Perpiñan, que son de grandissima estimacion y valor, y se llaman los doze Apostoles. Todo se saca de los libros de la Ciudad.

El año 1597. aviendo venido Alfonso Corso con un gruesso y numeroso exercito de Franceses para entrar la villa de Perpiñan: la ciudad de Barcelona con la celeridad que el caso pedia, no solamente la socorriò con 1000. Infantes con sus Capitanes pagados, sino que emprestò millares de arcabuzes al Virrey que entonces era, y a los Diputados, que tambien embiaron com-

pañias para el mismo efeto, y a la mesma villa de Perpiñan, para defenderse con mucha polvora, y otras municiones: y con estas diligencias, no entrò el Frances en Perpiñan, sino que se bolvio con harta perdida de su gente, y las manos en la cabeça.

Y de nuestros tiempos sirvio tambien la ciudad de Barcelona al señor Rey don Filipe segundo, padre de su Magestad, el año 1602. con treynta mil libras. Y el año de 1626. al Rey nuestro Señor, que Dios guarde con sinquenta mil libras, y el de 1631. y 1632. con 134 mil libras, cargandose la Ciudad las dichas cantidades a senso por estar tan exausta. Demas de lo que se retiene su Magestad de lo que ha cobrado de los derechos de las sacas del trigo, que para su provision a sacado de Sicilia (siendo exemta por privilegios) cantidades, que importan 260. mil libras en que fue condenado su Magestad en las cortes del año 1599. y se han cobrado 40. mil lib. no mas, y de las mismas sacas desde entonces 109. mil libras, y de seys mil salmas de trigo, que aviendolas comprado la ciudad de Barcelona por su provision, y pagado el precio dellas las tomò el Duque de Usuna Visorey de aquel Reyno el año 1614. para hazer biscocho para las Galeras de su Magestad de valor de mas de *66*. mil libr. todas las cuales cantidades de compras y sacas, la Ciudad pagò con grandes interesses de cambios y muchos otros daños. Y del censal del señor Rey D. Alfonso se detiene su Magestad de la Ciudad mas de 80. mil libr. de pensiones devidas. Y refiere *Andres Bosch en el lib. de los titulos de honor, lib. I. c. 13.* §. *7. in fin.* que esta Ciudad ha sido liberalissima con sus Condes, y Reyes sirviendo en todas ocasiones con notabilissimas, y grandes sumas de millares de ducados.

En todos estos, y otros tiempos jamás dexò la ciudad de Barcelona de servir a sus Reyes con aventajadissimos servicios, y grandiosissimas sumas, y cantidades, que son sin quento, que uno, y otro se dexa de exprimir por menudo para escusar prolexidad testigos son desta verdad los mismos Condes de Barcelona, y Reyes de Aragon, los quales en las cortes que celebraron a los Catalanes en este Principado dendel Conde don Ramon Berenguer el I. en el año 1070. hasta estos tiempos hazen fee y testimonio de lo mucho que en hazañas, y virtudes se aventajo siempre Barcelona, y los Catalanes en servicio de sus Reyes mostrando siempre con obras la fidelidad natural, amor, y liberalidad sirviendo con sus personas, y ha-

ziendas como buenos vassallos sacandoles de grandes, y apretadas necessidades como se dize extensamente en las propositiones de las cortes como es de ver en los processos recondidos en el archivo real desta Ciudad que refiere *Carbonell en su coronica fol. 250. ad fol. 252.*

Por sus grandes servicios y memorables hechos han merecido el blason de vassallos que mejor servieron a su Rey, y que *Çurita escriviesse dellos en sus anales to. I. lib. 4. c. 40.* una muy grande alabança del tiempo del señor Rey D. Pedro el II. por la gratificación que devia a los Catalanes con estas palabras. *Porque nunca Principe fue mejor servido de sus subditos que lo fue el Rey de los Catalanes en la empresa de Sicilia, y de las Provincias de Calabria, y Pulla, y del Principado de Capua por mar, y por tierra a quien principalmente se deve la gloria de la conquista de aquel Reyno.*

Y que el Señor Rey Don Pedro en la proposicion de las cortes de Monson del año 1363. dixesse que con ser los Catalanes los mas francos y libres de todas las naciones del mundo, son tan liberales con sus Reyes y señores, que no se contentan de servirles fuera de sus tierras, conquistandoles diferentes Reynos, y augmentando la corona Real, sino que tambien les acuden en todas las necessidades, sirviendoles con dinero, empeñando, y vendiendo sus haziendas.

Y pues la ciudad de Barcelona como cabeça desta Provincia, ha tenido tanta parte en todos los servicios que han dado materia a las historias, y causa a Çurita para la alabança referida, bien se sigue que puede Barcelona honrarse con ella.

Y aunque es verdad, que en las dichas proposiciones no ay palabra que no comprueve lo que està dicho con tal estilo, que hazen gloriosa, no solo esta Ciudad, sino todos los naturales de esta Provincia, afectando la brevedad se exprimen aqui solamente las que el señor Rey don Martin dixo en su proposicion el año 1406. que son estas: *Pero la vuestra liberalidad es tanta que podemos dezir, que jamas nuestros predecessores tuvieron necessidades, que en todos tiempos no hayan sido por vos socorridos: y por prueva desto, no es menester sino tener cuenta con el adjutorio que hizistes al Rey don Iayme para conquistar el Reyno de Mallorca, quanta fue la ayuda, que los Catalanes hizieron al Rey don Pedro aguelo nuestro en la guerra de los Franceses, que no solo dieron a la muerte sus personas por el,*

mas tambien metieron sus bienes en su poder para pedir moneda enprestada para mantener, y sustentar la guerra. No es menester vayamos lexos, sino ver la noble ayuda que vosotros hizistes al Rey nuestro padre en sus necessidades, señaladamente en el hecho de la union, y en la guerra de Castilla, que en una corte, que tuvo a los Catalanes en Tortosa le dieron para mantener la guerra 17. cuentos de moneda, etc. Y alabando el valor, y constancia de los Catalanes en la misma proposicion, dize estas palabras. *Porque podemos dezir, que en todos los hechos de armas donde haya avido Catalanes se han mostrado en todos tiempos virtuosos y valientes, ò quan gloriosa era aquella vista que nosotros vimos obrar assi virtuosamente su nacion: porque nosotros podemos hazer testigo verdadero, que en los combates de los lugares, quando uno dellos por golpe de piedra era derribado, el otro con grande ardid subia por la escalera de donde el otro avia caydo, otros que despues que la bombarda avia herido, o muerto alguno, el otro se metia con presteza en el agujero para entrar por el mismo muro de donde salia el tiro de la bombarda, aunque viessen al Padre, al hijo, hermano, o primo hermano, o deudo muerto, cuydando tampoco dellos como si fueran estraños.*

Grandes son los servicios referidos, y bastantes para arguyr dellos en favor de Barcelona meritos para grandiosas honrras, y adelantados favores: pero estos, y otros mayores si los uviesse, pierden de su quilate, y quedan de menor estimacion con la noticia del que hizo en el año de 1416. Ioan Fivaller Conseller de Barcelona al señor Rey D. Fernando de Aragon el primero, que hallandose enfermo de Peste en la villa de Igualada a nueve leguas de Barcelona fue imbiado por la Ciudad a visitarle, y encargarse de la cura y salud del señor Rey con Medicos, Sirujanos, y medicinas, continuando en esto lo que siempre haze Barcelona con sus señores Reyes, como lo hizo, diligenciando su salud por todos los medios espirituales, y temporales, que fue possible, y llegò a estremo de fidelidad, y tanta fineza de amor, que venciò conocidamente a todos los vassallos, que mas finamente sirvieron, y amaron en los siglos passados, y presentes a sus señores Reyes, pues para aliviar el dolor causado de las llagas pestilenciales, que el señor Rey padecia: señaladamente quando lo curavan, las chupava con la boca, y sacava la podre dellas con la lengua, dexando mas aliviado al

Rey, y memoria sempiterna de un hecho el mas glorioso en su especie, y que de vassallos se escriva en las historias divinas y humanas. Con que quedò el Rey tan obligado, que si viviera le adelantara grandemente como se infiere de lo que hizo en su testamento nombrandole Albacea mayor, y encargandole a su hijo D. Alonso, a quien mandò que hiziesse muy grande estimacion del dicho Fivaller como lo hizo el señor Rey D. Alfonso adelantandole con muchas honrras como se saca de los libros antiguos de casa la Ciudad.

Y la señora Reyna doña Violante consorte del señor Rey D. Ioan el I. hizo tanta honrra a esta Ciudad: y tuvo tanta confiança della, que en su testamento dexò Albaceas a los Conselleres, y Consejo de ciento.

Y para que no quede lugar de dificultar mas en cosas tan apuradas, confirmase esto con la major aprobacion, que jamas merecieron vassallos, y diga Barcelona que ninguna Ciudad, ni Reyno puede gloriarse con mayor razon de la fineza con que ha sabido servir siempre a sus Reyes, que ella pues a merecido, que el Monarca mayor del mundo, el Rey mas invicto, y el Principe mas Catolico Señor nuestro haya calificado esta verdad confessandola como confiessa en su real carta la fecha en Madrid primero de Març 1631. Donde escriviendo a los Conselleres de la ciudad de Barcelona sobre cierta faction para prevenir las costas destos mares, dize estas palabras. *Y por lo que fio de tales vassallos como vosotros, y de la fineza, amor, y fidelidad con que en mi servicio hos señalays, hos encargo, que assistays, y ayudeys al Duque en la execucion, y disposicion dessa leva en que me obligareys mucho, assigurandoos, que no desseo nada mas que mostrar a los naturales dessa Provincia el agradecimiento con que les estoy, y quanto conozco qne soy el Rey que mas hos he devido, etc.* Con las quales palabras queda concluyentemente provado todo lo que ha respeto a la fidelidad, y a los servicios con que la ciudad de Barcelona se ha señalado siempre en servicio de sus señores Reyes, y la Ciudad obligada de nuevo, imitando a sus passados, por tanta merced, y honrra a hazerlos a su Magestad mucho mayores como lo hara reconocida como es justo en todas las ocasiones que se ofrecieren.

Podria Barcelona quedar muy consolada con lo que se ha dicho en este discurso tocante a los dos puntos principales, sino

se viera obligada de algunas razones puestas, en el papel, que aun que no tocan a la materia principal, pudieran darla para su derreputacion y descredito: y para dudarse de la misma verdad, si quedaran sin la satisfacion que merecen.

Supo la Ciudad que su Magestad el año de 1626. avia sido servido convocar las Cortes para los Catalanes en la de Lerida: y porque con esto se quitava la observancia al privilegio del señor Rey Don Pedro, confirmado por capitulos de Corte, concedido a la ciudad de Barcelona, el año 1339. que dispone que los señores Reyes de Aragon, antes de entrar en el govierno, juren en la ciudad de Barcelona sus usages, constituciones, privilegios, usos, y costumbres generales y particulares de la manera que siempre han observado todos los gloriosos progenitores de su Magestad: por sus embaxadores le suplicò la favoreciesse con su Real presencia dignandose de conformarse con la observancia del dicho privilegio. Condecendio su Magestad con esta peticion, corriendo parejas el desseo de acudir (imitando á sus inclytos Ascendientes) al cumplimiento del dicho privilegio, y el amor de honrrar a Barcelona, como lo hizo, favoreciendola con su real venida, donde se mudò la Corte, y se dio principio a las que se estan celebrando.

Quedò Barcelona tan reconocida por este favor que quisiera hazer tales demonstraciones de agradecimiento, que los demas Reynos y ciudades la imbidiaran, tanto por ellos, como por hallarse tan favorecida de su Rey.

Quisiera la Ciudad que las Cortes entonces se concluyeran en breve, y de manera que quedara su Magestad muy servido, no fue possible por los accidentes que se ofrecieron, en que no tuvo parte Barcelona, ni su Magestad que tolerar, pues con dissentimiento, ni de otra manera no obrò en diferirse la conclusion dellas.

Sirviose su Magestad de bolver segunda vez a Barcelona, para disponerla; y entendiendo la Ciudad que desseava bolverse a Castilla, donde le llamavan negocios de grande importancia para su Monarquia; y dexar por su Lugartiniente, y presidente a las Cortes al señor Infante Don Fernando su hermano atropellando dificultades, que eran harto grandes, no solo vino en habilitarle, sino que con su exemplo obligò a los tres estamentos de las Cortes a hazer lo mesmo, mostrandose tan agra-

decida a su Magestad quanto obligada por esta segunda venida, con que fue servido honrrarla.

De lo qual se tuvo por muy servido su Magestad, como lo explicò a los Conselleres con estas palabras. *Agradezco a la Ciudad de Barcelona lo que ha hecho, y tengo por cierto que con tan buen principio los demas braços votaran lo mismo, y no esperava yo menos de vosotros, como tan fieles vassallos ni de personas tan christianas, y afectas a mi servicio, y a vosotros se ha de agradecer, como primeros a este servicio a quien creo seguiran todos como cabeça tan principal deste Principado, y os ofresco en todas las ocasiones hazeros las mercedes que vuestro amor y fidelidad tiene merecido.*

Honrrò su Magestad a Barcelona con muchas demonstraciones de amor, visitando sus Templos, passeando sus calles, y entrando en sus fiestas, como persona privada; y aunque falta estimacion para tanto favor, ha hecho Barcelona por los que su Magestad fue servido hazerle entonces, toda la que puede pensarse, continuando la que hizieron los hijos della, en las ocasiones que sus Reyes y Señores la honrraron con este genero de honrras y favores, como lo hizieron el señor Rey don Alfonso, que a 6. de Agosto 1424. mantuvo una Justa en la plaça mayor del Born, llevando delante el hielmo del Rey el Conde de Cardona: y el escudo, el Bisconde de Rocaberti. El señor Emperador Carlos Quinto, que a 24. de Iunio 1519. jugò cañas en la misma plaça. Y el señor Rey Don Filipe Padre de su Magestad, que se dignò el año 1599. de correr muchas carreras publicamente en la marina: demas de los señores Reyes sus passados, que favorecieron a la ciudad de Barcelona, con honrras muy particulares y señaladas; assi dignandose de venir personalmente muchissimas vezes en la misma casa de la Ciudad a comunicar y pedir consejos a los Conselleres y consejo de ciento en gravissimas materias, como con otras demonstraciones de amor y estimacion, assigurados que su fidelidad y servicios lo tenian merecido, y que no podia faltar en la Ciudad el agradecimiento que siempre, publicandose la mas favorecida y obligada, acudiendo en consideracion de sus muchas obligaciones con mucha puntualidad al servicio de sus Reyes, y Señores: y señaladamente al de su Magestad, y al obsequio y reverencia, que como a vassallos tan fieles le deven, sin que aya podido parecer, que la ausencia de su Rey haya obrado en

la Ciudad, no solamente olvido: pero ni un atomo de descuydo, ni en los que mas la emulan, ocasion de poderlo dudar: siendo notorio que jamas Barcelona para servir a sus Reyes, ha necessitado de su presencia, pues estan llenas las historias de los servicios, que estando ausentes les ha hecho, en beneficio y aumento de la Real Corona, sin faltar jamas a la sujecion y obediencia devida. Y assi aviendose aventajado en todo, ha quedado honrrada y favorecida, con las ventajas que todos confiessan: no solo con la prerrogativa de sentarse y cubrirse delante sus Reyes, sino mayores: y entre ellas dexadas las demas, con la de recebir besar la mano, y saludar sus Conselleres a sus Reyes, sin apearse. Y que para sus negocios pueda imbiar a su Magestad Embaxador con este titulo (y no de Syndico, como le nombra el papel, con la poca noticia que tiene dellas) como se ve en el privilegio del señor Rey Don Fernando el Catolico, concedido a la Ciudad. Su data en la villa de Ocaña, a treze de Deziembre año de Mil quatrozientos noventa y ocho, con otros muchos que le precedieron, y en esta conformidad se han servido los señores Reyes nombrarle en sus Reales cartas con este titulo. Y ultimamente su Magestad, en la que fue servido mandar escrivirle, a 14. de Enero deste año, en la qual tratando de las materias que tenia a su cargo en la Corte Iusepe de Bellafilla, imbiado por la Ciudad, le nombrò Embaxador. Y como tal fue servido su Magestad fuesse tratado Paulo de Altarriba Conseller en cap desta Ciudad de Barcelo[na] y Embaxador de aquella en la villa de Madrid en el año 1622. donde aviendose retraydo Pedro Iuan Rossell en casa del dicho Embaxador, pretendiendo don Luys de Paredes Alcalde de Corte sacar al dicho Rossell de dicha casa, no se le permitio: el Alcalde dixo al Embaxador Altarriba, que tenia necessidad del dicho Rossell para tomarle su dicho: el dicho Altarriba permitio le sacasse de su casa para el dicho efeto: y como el Alcalde huviesse mandado meterle en la carcel, por parte del Embaxador se dio memorial al Rey nuestro señor, y su Magestad mandò que fuesse dicho Rossell sacado de la carcel, y restituydo a casa del dicho Conseller Embaxador, como se hizo, y que la casa del Embaxador de Barcelona gozasse de todas las prerrogativas que gozan las de los Embaxadores de su Santidad, Reyes, y Venecia.

Y pues no ha de faltar jamas en la ciudad de Barcelona el

desseo de servir efectivamente a su Magestad con conocidas finezas, continuando las que siempre ha hecho, espera con siguridad de la franca, y liberal mano de su Rey y señor, que Dios guarde, que la colmara de mercedes, no solo conservandola en las honrras, y prerrogativas dignamente adquiridas, sino tambien haziendoselas tan aventajadas, que todas las Ciudades, y los otros Reynos muestren justo sentimiento, de no aver servido como Barcelona, para merecerlas. Salvo, &c.

Rossell Advocatus Civit. Aleny Advocatus Civit.
Marti Consulens. Anglasell Consulens.
Rubi Consulens. Puig Consulens.

APÈNDIX QUART.

✠

La facultat que tenen los molt Ill.es S.ors Consellers e Promens de la Ciutat de Bar.a de statuir i ordenar en Civil i Criminal i posar bans i penas com resulta dels privilegis seguens i altres que per la prolixitat se dexan de posar.

La Ciutat de Barcelona de antiquissim temps te facultat de statuir j ordenar en Civil j Criminal, posar bans j penas, que ja del temps de Carolo Calvo en lo any quart de son regnat, que fonch de la nativitat de Christo vuytcents quaranta j quatre, lo qual Privilegi va insertat ab la Coronica de la Istoria dels Comptes de Bar.a de Fran.co Diago valencia se fa expressa j special mencio de las ordinacions de la Ciutat de Bar.a j aço resta confirmat ab lo Privilegi del Rey don Pedro de felice recordacio del any 1283. dit recognoverunt Proceres en lo capitol 17. hahont se diu que los Consellers e Promens ordenan j posan penas y havent continuat dita Ciutat lo ordenar j fer ordinacions y haventles fetas en dita Ciutat, territori j termens de aquella en lo any 1319. quexanse alguns ministres de ditas ordinacions no perque contenguessen iniquitat j iniusticia, sino perque excedien a la dita facultat lo Serenissim Rey en Jaume informat de la antiquissima facultat de dita Ciutat de statuir j

ordenar en dita Ciutat j en los suburbs j altres llochs ço es de Mongat fins al Castell de Fels j de Moncada o, del lloc vuy dit de la Trinitat j de Coll Cerola j de Vallvidrera j fins de Molin de Reig fi[n]s dotze lleguas dintra mar, confirma aquella j de nou concedi a la dita Ciutat de poder statuir j ordenar en Civil j Criminal j posar bans j penas pecuniarias j corporals fins a pena de mort per lo bon stat j quietut de dita Ciutat commetent la execucio al veguer y balle y altres officials en son Real Privilegi donat als 10. de las Chalendas de feb. 1319. que tots dos privilegis estan continuats en lo segon volum de las Constitucions.

Y continuant dita Ciutat la facultat de ordenar recusant alguns Ciutadans de observar las ordinacions per aquella fetas impetrant per dit effecte privilegis del Serenissims Reys de Arago per exemirse de la observancia de ditas ordinacions fou per lo S.or Rey don Ferrando concedit privilegi als 30. de noembre 1506. a dita Ciutat per lo bon stat de aquella que totas las ordinacions fetas j fahedoras se aguessen de observar puntualment per totas las confrarias j singulars o, populats en dita Ciutat, universalment per tots no obstant qualsevol provisions fetas y privilegis impetrats j impetradors contraris a ditas ordinacions las quals ordinacions haguessen de observar j fer observar a tots inviolablement los Ex.ms Lloctinents j Capitans General[s] de aquest principat j altres officials.

De la mateixa manera per lo invictissim Emparador Carlos Quint fou concedit privilegi a 16. de noembre 1537. a dita Ciutat en confirmacio de altros privilegis ab lo qual atorga a dita Ciutat que de totas las causas que fossen entre confrarias j confrares de aquellas devallant de ordinacions de dita Ciutat fossen jutjes e determinadors los Consellers de dita Ciutat ab consell dels Advocats ordinaris de aquella de tal manera que ditas causas no pugan esser evocades en la R. Aud.a per qualsevol qualitat o, motiu abdicant tot poder al canceller vicecanceller j regent la cancellaria de evocar ditas causas ab decret de nullitat encara que las parts sen concordassen j prorrogassen la jurisdictio. Lo mateix esta disposat ab la Constitucio 16. ti.o de evocacions de causas.

Ab altre privilegi del Serenissim Rey don Ferrando de 16. de noembre 1511. fou donada la cura dels forments j altres vitualles ab facultat de ordenar ab imposicio de penas j bans tant

pecuniarias j altres conferint a dits consellers tota la potestat y jurisdictio necessaria per ditas cosas j abdicant al ex.[m] Lloctinent j Capita General tota facultat de ordenar j de entremetres de ditas cosas.

Y en conformitat de dits Privilegis ha hacostumat la Ciutat de ordenar de centenars de anys succecivament fins al temps present en tota manera de cosas a ella ben vista a utilitat j policia de la republica executant ditas ordinacions j fent publicar aquellas ab crida publica com consta ab un paper apart.

Y en tant es veritat que dita Ciutat feia ditas ordinacions, publicava aquellas ab cridas j procurava que fossen observadas no sols per tots los singulars j habitans en la pnt. Ciutat termens j territori pero encara per los officials domestichs j familiars del s.[or] Rey com consta ab un privilegi per lo serenissim Rey don Ferrando concedit a dita Ciutat als 28 de noemb. 1503 ab lo qual se ordena que tant los çiutadans de Bar.[a] com los familiars domestichs del s.[or] Rey j sas mullers observan las ordinacions fetas per los Consellers e Promens en respecte dels vestits j abillaments.

Confirmas la observança de la facultat de ordenar que tenen dits consellers ab les revocacions dels bans havian manats publicar los serenissims reys de Arago: P.[o] lo s.[or] rey don Jaime havent posat ban als qui entraven sos bestiars en las terras j possessions dels Ciutadans de Bar.[a] com los Consellers sobre ditas cosas aguessen ordenat j posat ban mana dit s.[or] rey revocar lo ban per ell posat y que fossen observades las ordinacions de la Ciutat pridie chalendas Julij 1317. y aixi abans del Privilegi del Rey don Jaume del any 1319.

2.[o] a 2. de mars 1322. mana revocar lo mateix serenissim Rey lo ban j crida per ell imposat que tot menestral que fes armes per als richs homens cavallers o, altres persones que aguessen de donar aquells per tot lo dia havian promes sots pena de 300 ꝟ j si pagar nols podrian que fos capturada la persona j estigues a merçe del s.[or] Rey, attes que ditas cridas j bans feian preiudici als privilegis e costuma que te la Ciutat de ordenar haventley representat dit preiudici j fou servit manar al vaguer que entregas dit ban j cridas als Consell[er]s los quals les quinçaren o, trencaren ants que fos publicat dit ban j dits consellers ordenaren que tot menestral que fes armes per lo beneventurat viatje de Serdenya agues de dar compliment de ditas

cosas a tots aquells que en dit viatge anirian per tot lo mes de maig sots pena de 200 ₰ j si pagar nols podian aguessen de estar 200 dias al castell.

3.° lo s.or Rey en Pere a 23. de Juliol 1371. mana revocar un ban per ell posat aserca del bestiar que entrava en las possessions dels Ciutadans j mana observar las ordinacions j bans fetas j posats per la Ciutat aserca de ditas cosas.

Y havent lo ex.m don Garcia de Toledo ab vot dels doctors del real consell manat publicar cridas haforant lo oli dintra j fora de la pnt. Ciutat j penas que hostaler no vengues vi, ni ningu que tingues taverna pogues donar a beurer, lo prudentissim Rey don Phelip I. a instancia de la Ciuta[t] escrigue una carta al ex.m [Virrey] j doctors del real consell manant que tinguessen la mà en que la Ciutat se li guardassen sos privilegis feta en Madrit a 18. de Juny 1562.

✠

Memorial de les ordinacions de la Ciutat publicades ab crida publica que ha paregut als senyors Consellers y Setzena eran a proposit per al cas quels es comes ab deliberacio del savi consell de cent celebrat a 23 del corrent mes de Juny, per a referir las y portar las en dit consell a fi de que dit consell fassa la resolucio que aparexera mes convenir acerca del negoci que allis tracta.

A 18 de Maig 1486 crida que ferrovallers pallers buydedors, 1486
o, altres persones no puguen comprar res sino de sol a sol: folio 70.

A 26 de febrer crida del any 1490 folio 111 contra dels que 1490
juren y blasfemen dins la pnt. Ciutat termens y territori de aquella en bant de 20 ₰ o, de estar a la preso vint dies y aximateix contra tafurers.

A 14 de Març *1491*. fol 128. Crida de ordinaçio de la Ciu- 1491
tat que ningun tavarner puga tenir mes avant de dues tavernes sots ban de sinquanta sous e, altres capitols en respecte de tavarners.

A 20 de octubre *1492* fol. 139. que qui voldra tenir hostal 1492
nol puga tenir sens llicentia dels senyors Concellers y que los

hostalers no puguen tenir joch de daus ni acullir dones que viuen desonestament y en las portas de las cambres tinguen Baldes, o, barres.

1499 A 11 de Març 1499 folio 5. crida molt copiosa de vestits y arreus ab motius molt savis disposants inter alia ço es que en bateig ningu port bassines ni aigues y que los padrins no puguen dar mes de siri y capida ni als fillols de confirmar sino bena y çandela y ab ella se ordena sobre los gastos dels matrimonis joyes vestits mig coffres segons la condició de les persones ço es menestrals, artistes, mercaders, cavallers, y ciutedans, comprenenthi los escrivans del senyor Rey conforme los notaris de Barcelona y a 17 de janer 1500 es la interpretatio de dites ordinations: folio 14.

1500 A 24 de janer 1500. altres crides sobre de vestits y arreus: folio 19.

1501 A 19 de Noembre 1501 fol. 74 ordenaren que pera quey hagues abundancia de vi los tavarners poguessen tenir fins en sinch tavernas.

1505 A 14 de Març *1505* crida contra blesfemos renegadors jugadors y per colrer les festes: fol. 117.

1507 A 25 de Maig 1507 prohibitio de portar caperons al cap y gramalles ab cua rossegant: fol. 63.

1514 A 9 de janer *1514* folio 77 contra blasfemos jugadors ruffians y males fembres.

1552 A 7 de Abril *1552* fol. *51* crides ab les quals se ordena que tavarner no pugue ser hostaler ni hostaler tavarner y que no sie licit ni permes a tavarner ni a persona alguna que vena vi, tenir ni vendrer volotaria ni altres carns, peix, axi fresch com salat, ni altres vitualles ni fruytes ni altres coses pera menjar axi cuytes com crues ni aquellas ni altres que li aporten courer ni aparellar a persona alguna ni donar lloch ques menje en sa casa sots pena de perdrer lo vi y les altres vitualles y de pagar deu lliures en diners sens gracia ni remissio alguna la qual no li pugue esser feta per official algu ni altre persona alguna sino ab voluntat y expres concentiment de tots los sinch concellers e de concell de cent jurats que tunc era y per temps seria tots conformes, e, algu dells no discrepant.

1562 A 23 de febrer *1562* que los regatons ni remendons pallers ni altres persones no puguen recullir ni comprar furts ni altrament comprar sino per ma de corredor en encant publich ni

desfer robes que compren que primer no sien regonegudes per promens de sastres sots pena de cent açots y de esser bandejats de la pnt. ciutat terme y territori de aquella: fol. *115*.

A 3 de Janer any *1564* folio *161* crida pera desterrar los 1564
brivons y vagamundos de la pnt. Ciutat.

A 15 de febrer 1571 fol. 40 crida, e, ordinacio que ninguna 1571
persona gose ni presumesca parar casa, o, botiga de hostal, taverna, bodego, pastiser, o, revenedor sens expressa llicentia dels senyors concellers precehint primer informatio de llur bona vida fama y possibilitat la qual botiga puguen continuar o passar avant restant viudo, o, viuda en la qual ordinacio estiguen compreses les persones que fan art de llogar cambres, o, llits axi a anys com mesos, o, semmanes y que lo home, o, dona que haje estat, o, acostuma estar ab altri a soldada dins la pnt. Ciutat termens y territori de aquella que sera trobat sens amo mes avant de tres dies, o, tres nits, correga en lo ban en dita ordinacio contingut si ja no ere per malaltia, o, altre just impediment, y que si dit home, o, dona que se seran llogats a anys o mesos, o semmanes sen anira abans de acabar lo temps, perde la soldada de tot lo temps que ha servit y si aquella haura rebuda sie forçat ha restituhirla, y que ningu lo puga pendre sens llicentia de llur Amo, com se solie antigament servar si no fos per culpa del Amo y que qualsevol persona que no estara ab Amo aje de anar y estar en la plassa vella del Blat y dejus lo porxo, y si dins tres dies noy anira sie tingut per vagabundo.

A 18 de Maig *1571* fol. 48. que ninguna persona de qual- 1571
sevol estament grau, o, condicio sie pugue ni li sie llicit ni permes parar taverna en carrerons ni horts del Raval ni de la Fosina, Vilanova, ni en lo carrer de S.t Pau ans solament les pugue tenir en las plaças y carrers publichs y corribles a coneguda dels senyors Concellers y quatreta per asso elegida y que home, o, dona que estiga amigat, o, amigada ni persona infame no puga parar taverna sots ban de vint lliures y que en dites tavernes hagen de tenir fins en vint carregas de vi prohibint-lo menjar y beurer y tenir dos portes, ni porta en dos carrers a pena de sinch lliures prohibint tambe poder tenir sino una taverna y volen que sia ab botes de quatre carregas de vi claret, vi blanch de una carrega en les quals ordinacions se disposa tambe contra pastisers y revenedors prohibint dones de botigues y casas de vici.

1572 A 19 de Juliol *1572* fol. *86* crida en raho de revenedors cochs y pastisers disposants que los revenedors no puguen comprar fruyta fresca ja cullida, o, en los arbres ans dites fruytes hajen de vendrer los Amos, o, sos mosos a pena de bandeig de la ciutat y vegaria y deu lliures y los pastisers no pugan vendrer ni tenir pera vendrer ninguna manera de carns ni volotaria.

1590 A 2 de Maig 1590 fol. 9 Crida de tavernas bodagons hostals y altres coses ab que prohibexen dar a menjar, o, beurer a escot, o, jugar prenent taulatje sots pena de 25 ℔ ⅌ ultra de la qual pena seran bandejats de la ciutat terme y territori per espay de tres anys y als contrafahents los seran tancadas y paredades les portes de llur habitatio per espay de tres mesos.

Item que ningu pugue tenir tavernas bodagons hostals ni cases que acullen y donen menjar y beurer sens tenir llicentia en scrits fermada de tots los sinch Concellers, o, de la major part sots pena de deu lliures y que no puguen parar ni tenir ningu de dits exercisis en lo carrer den Carabassa, den Serra, carrer nou, del Vidre, S.t Pau, den Rocha, Bertrellans, Capellans, Fosina, de la Vilanova y altres llochs consemblants y apartats de frenquentatio de personas de bona vida les quals tavernas, o, revenderies no puguen tenir portes en dos carrers y en lo Reval nos puga tenir taverna revenderia hostal ni bodego sino en los carrers del Carme Hospital y dels Tallers sots pena per quescuna vegada de deu lliures.

Item que los hostalers no puguen vendrer pa ni vi als hostes a pena de deu lliures y que en dits hostals no si pugue jugar sots las penas contingudes en lo primer Capitol.

Item que en les tavernas no si puga menjar ni beurer en manera alguna sots pena de perdrer lo vi, e, deu lliures.

Item que dits tavarners hajen de tenir de ordinari vint carregas de vi en llur taverna entre vermell blanch y claret ço es del primer de octubre fins per tot lo mes de Maig y de Maig en avant ne hajen de tenir dotze carregas de dits vins sots pena de perdrerlo, e, deu lliures.

Item que ningun tavarner puga tenir mes de una taverna en la pnt. Ciutat ni puga vendrer vi per altre ni ha venedures sots pena de perdrer lo vi, e, deu lliures.

Item que ningun revenedor ni pastiser pugue comprar ninguna manera de vitualles ni bolotaria dins set llegues en torn

de la ciutat ni dins dita Ciutat demati ni despres dinar sots pena de perdrer les coses comprades y de sinch lliures los pastisers empero puguen comprar en lo Born y plaça nova formatjes y melons y la carn hajen de comprar en les carniceries.

Item que dits pastisers no puguen vendrer ningun genero de carn ni peix cru sino los fetges y ventrells de volotaria ni formatjes freschs melons nates ni fruytes sots pena de sinch lliures ni puguen donar a menjar ni beurer en ses cases a pena de tres lliures y que no pugue ser pastiser ni pastisera persones amigades sino casats, o, viudes de bona fama y que no puguen estar sino en lo carrer Ample, Born y altres carrers molt publichs.

Item que tots los vagamundos y brivons hajen de buydar de la pnt. Ciutat termens y territori dins tres dies sots pena de remar en la galiota de la pnt. Ciutat per espay de tres mesos.

Item que ninguna dona anemorada pugue tenir en sa casa ni servey fadrina sots pena de deu lliures, e, bandejada de la pnt. ciutat terme y territori.

Item que tots pallers o, ropavellers (sic) argenters y altres qualsevol persones que compraran or plata robes johells, e aines de casa, hajen de la mateixa manera que compraran sens desfer ni mudarlos per espay de sis dies tenirho penjat en un parador, o, perxa en lo enfront de sa casa ben descubert y vistos ab un retol que diga parador, o, perxa de coses comprades. Sots pena de perdrer lo comprat y vint y sinch lliures. (1)

Item que dites ordinacions sien sols executades per aquells officials que [per] los concellers y vuytena seran anomenats y que los concellers sien tinguts anar una volta quiscun mes per Ciutat pera veurer si dites ordinacions seran observades.

A 9 de Abril *1594* fol. *144* Crida de taverners y altres coses 1594
que no puguen tenir taverna sens llicentia dels concellers ni parar aquellas sino en carrers publichs y posar ram sobre la porta y hajen de tenir continuament per lo menys vuyt carregas de vi sots pena de deu lliures y perdrer lo vi.

A 19 de Març *1604* fol. 46. que los tavarners sien reduhits 1604
a cert numero y que no puguen tenir taverna sens llicentia dels mag.chs senyors Concellers en scrits y firmada ab lo sagell de

---

(1) En lo context de dit Memorial, tornan mes avall a esmentarse, en extracte, aquexas darreras ordinacions de 2 de Maig de 1590. sobre pallers, ferrovellers, argenters y altres, qual cita s'omiteix pera no incidir en una repetició inútil.

la ciutat y que no puguen donar ha menjar ni a beurer si no es los hostalers als forasters a pena de 25 ß pero que pnguen donar a beurer fins lo toch de la avemaria y que dits tavarners no puguen tenir taverna ni barracha a mar y que no pugue tenir neu pera vendrer y que las tavernas degan estar en carrers publichs tancadas las portas dels carrerons.

1606 A 11 de Janer *1606* fol. *92* que las tavernes sien reduhides a cert numero segons aparexera als senyors concellers y qũes tinguen de registrar dins sis dies obtinguda llicentia dels senyors Concellers ab lo sagell de la Ciutat sots pena de deu lliures y que los tavarners y hostalers no puguen donar ha menjar ni a beurer sino a forasters y treballadors que no tindran habitatio en la pnt. Ciutat a pena de 25 ß y que dites tavernas tinguen de estar en carrers publichs y de molt pasatje a pena de deu lliures y de perdrer tot lo vi se trobara en dites tavernas y que nos pugue donar a beurer despres de tocada la oratio del avemaria sots pena de dites 25 ß y que las portas de las tavernes que exiran en carrerons se hajen de tancar a pedra y cals rejola de pla, ço es de les tres parts de la altaria de dits portals restant lo demes per pendrer claror y si no es menester que sie tota tancada.

Item que tavarner pastiser ni hostaler no pugue tenir neu en sa casa pera vendrer sots pena de 10 ß ₰

1610 A 26 de Janer *1610* fol. 46 que las tavernes sien reduhides a cert numero y que sien registrades en casa la ciutat segons aparexera als senyors Concellers y que no puguen donar a menjar ni a beurer exceptat los hostalers quen puguen donar als forasters y treballadors y que las tavernes estiguen en carrers publichs y que las tavernas que tindran portes falses en carrerons sien tancades a pena de deu lliures y lo vi perdut y que dites portes los seran tancades a pedra y a cals perque mes nos puguen servir delles y que en la pena de 25 ß que estan imposades per lo tavarner y altre qualsevol persona que donara ha menjar y a beurer insidescan no sols aquells que en sa casa sera provat haver donat ha menjar y a beurer pero encara aquells que constara haver aportat, o, fer aportar en altres cases y que los pastisers no puguen donar a menjar en ses cases ni fora dellas y que los taverners tocada la oracio no puguen donar ha beurer tant en los carrers com altre qualsevol part que sols los sie licit donar ha beurer en lo carrer fins al toch de

la oracio, portas falçes se deuen tancar sols reste ubert per pendrer llum y que pastisers ni tavarners no puguen tenir neu.

A 22 de Janer *1611* folio *84* y en lo capitol trenta se ordena 1611
que hostaler no pugue tenir en casa sino un barralo de vi per son empriu y non puga donar als hostes pena de doscents sous.

A 28 de Janer *1611* fol. *71* que no sie licit ni permes ven- 1611
drer en les plaçes ni portals bescuyt ny altres qualsevol llochs.

A 3 de febrer *1612* fol. 106. crida per la reductio de les 1612
tavernas que no puguen estar sino en carrers publichs y que nos pugue donar a menjar ni a beurer sino es ha forasters y treballadors.

A 30 de abril del any 1613. ordinatio, que los taverners 1613
pugan donar un refrigeri, ço es donar veurer y un bescuyt fruyta, y als trabelladors una querna una cabessa de alls y una arengada sens parar taula y que la viuda dexada de hostaler sens fills o, ab ells puga continuarla ab que siga de bona reputatio y fama cometent la conexensa al promens y que los hostaler y taverner no puga tenir mes de un hostal o, taverna respective donant facultat als promens dels hostalers y taverners de regonexer si si fan vicis y abusos segons penes en dites ordinacions expressades.

A 12 desembre 1613 folio *137* crides en raho de revenedors 1613
y en particular que no pugue tenir sino una revenderia y no dos.

A 14 y 15 de Janer *1614* folio *141*, y en lo capitol 23. que 1614
tavarner tingue de tenir deu carregas de vi.

A 12 de Janer *1617* y en lo capitol 23 que taverner haja de 1617
tenir deu carregas.

A 15 de Janer *1618* y en lo capitol *23*. que lo tavarner haja 1618
de tenir deu carregas de vi.

A 17 de febrer *1628* folio 14 crida del Mostasaf y en lo 1628
capitol 66. que lo tavarner haja de tenir deu carregas de vi.

A 3 de Març 1629 crida de Mostasaf y en lo capitol 66. 1629
que taverner haje de tenir deu carregas de vi.

A 14 de Març *1630* Crida de Mostesaf y en lo capitol 66 1630
que lo taverner haja de tenir deu carregas de vi.

A 27 de febrer *1632* y en lo capitol 59 que taverner haja de 1632
tenir deu carregas de vi (1).

---

(1) A la fi del Memorial transcrit, consta, de diferenta lletra, la seguent nota: «1629. crida de ordinacio que nos puga comprar blat dins las set lleugas per pastar.»

APÈNDIX CINQUE

«Molt Ill.[es] S.[rs]

Los Capitols de las Iglesias Catredals de Bar.[a], Urgell, Tortosa, Lleyda, Vic, Solsona, y en son nom lo d.[or] Geronym Roig Sagrista major y Canonge desta Seu y lo d.[r] Fran.[c] Puig Canonge de la s.[ta] Iglesia de Tortosa representan a V. S.[a] que lo s.[r] Nuncio de Sa Santedad que residex en estos regnas de Spanya com a, executor de un breu que la Mag.[d] del Rey nre. S.[or] impetra y obtingue de sa sanctedat en lo qual pera subvensio de las guerras de Germania y de la Mag.[t] Cesarea del emperador imposa una contribussio o, decima universal fins a la summa de sis cents mil escuts sobre totas las rendas ecclesiasticas de dits regnes y Islas adjacents comprenenthi tambe tots los hospitals y llocs pios dells y exceptantne tant solament la religio de S.[t] Joan Hierosolimita com mes llargament en dit breu se conte subdelega en son lloc al S.[r] Archebisbe de Tarragona donantli plenariament totas sas vices pera que prossehis a la execucio de dit breu respecte de la part ques preten toca a les personas ecclesiasticas y llocs pios desta provincia de Tarragona Principat de Cathalunya y Comptats de Rossello y Cerdanya. Dit S.[r] Archebisbe despres de haver acceptat dita commissio feu diversos mandatos y altres procehiments en orde a la execucio de aquella contra dits capitols y altres comunitats axi de seculars com de regulars hospitals y demes llocs pios de son districte dels quals mandatos y procehiments se appellaren tots ad S.[mum] reputant a la gracia contenguda ab dit breu per surreptitia per moltes causes y raons que devant dit S.[r] Archebisbe deduhiren entre les quals no ere la menos conciderable lo no haverse expremit a sa Sanctedad se impetrave contra las immunitats exemptions y perrogativas que las constitutions de la patria concedexen al dit stament ecclesiastic, les quals la Mag.[d] del Rey nre. S.[r] deu deffensar manar observar y no contravenir al que en ellas se disposa en conformitat del jurament que te prestat.

Lo S.[r] Archebisbe de Tarragona pendent ditas appellations y ans de haver executada dita commissio es estat transferit a la s.[ta] Iglesia de Saragossa (y per esta causa segons se enten) ha feta commissio de nou dit S.[r] Nuncio al S.[r] bisbe de Gerona elet de Bar.[a] y vuy diputat ecclesiastic de est Principat pera que passa avant en la execucio de dit breu y perque molt Ill.[es] S.[rs] si dit s.[r] bisbe y Diputat acceptas dita Commissio y procehis a la execucio de aquella ne resultaria com dits Capitols pretenen la violatio de les ditas exemptions que las lleys y constitutions desta patria los concedexen supplican a V. S.[a] en dit nom los sie de son servey interposar sa auctoritat valentse de tots los medis que judicaran convenients ab dit s.[r] bisbe y Diputat ecclesiastic o, ab altres qualsevulle personas ecclesiasticas a qui sie comes peraque sobresegan en la execucio desta commissio fins a tant que V.[a] S.[a] a qui toca ex officio lo tornar per esta causa com a diputats de dits Principat y Comptats hajen informat a sa Sanctedad de dita contrafactio y periudici altrament en cas de negligencia lo que no speran o, requereixen a V.[a] S.[a] ab lo degut acato y reverentia, etc. Protestant, etc.

APÈNDIX SISÈ

Vot fet per los mag.chs advocats per lo negossi dels pares Trinitaris descalsos (1).

IESVS MARIA

PRO CIVITATE BARCINONAE IN DEFENTIONEM PRIVILEGII

SERENISSIMI REGIS PETRI III.

25 Iul. an. 1370.

INtellexit inclita Barcinonensis Civitas, quod quidam Reverendus Frater Onofrius de sancto Thomas Ordinis Discalceatorum sanctissimæ Trinitatis prætendit sibi fore concedendam assistentiam per suam Excellentiam, & per Officiales regios pro exequutione quarundam litterarum ab Illustrissimo, & Reverendiss. Nuntio Hispaniæ sub datt. Madriti die decimo tertio mensis Octobr. 1633. emanatarum, quibus in effectu declaratum dicetur, dict. Fratrem Onofrium de sancto Thomas, & reliquos Religiosos eiusdem, & suum ordinem esse manutenendos & conservandos in possessione in qua fuerunt, & sunt Conventus dictæ Religionis erecti in dicta Civitate, & habitandi in eo, ut in conventu iniungendo particulariter Ordinario Officiali, & Vicario, Generali eiusdem Civitatis, &

(1) Epigraf manuscrit que preceheix al document estampat.

Diœces. Barcinonæ, & procuratoribus Fiscalibus dict. Civitatis, & Episcopatus, Rectori, Curatis, & Beneficiatis Ecclesiæ Parrochialis sanctæ Mariæ de Pinu, & Commendatori seu Priori, & fratribus Beatæ Mariæ de Mercede, & reliquis personis regularibus, & secularibus cuiuscunque Ordinis, qualitatis, gradus, status, & conditionis sint, sub pæna excommunicationis maioris, & quingentorum aureorum pro unoquoque ex eis, dictum Fratrem Onofrium de sancto Thomas, & suos Religiosos in sua prædicta possessione conservent & manuteneant, nec aliquo modo perturbent. Pro ut efusius in dictis litteris Apostolicis ad quas fit reletio continetur. Cui prætensioni, non posse dari locum, nec esse aliquo modo admittendam existimat Civitas, cuius est totum interesse vivissimis, rationibus, quas suæ Excellentiæ, & Regio Concilio proponere intendit.

Prætensio Civitatis est in primis, quod dictus Reverendus Frater Onofrius de sancto Thomas, non est modo aliquo in et super dicta prætensa assistentia audiendus, sed repellendus à sua prætensione, & pætione absque aliquo litigio, & contentione inter partes disputabili, quia illius petitio, & prætentio tales patitur defectus, ut huiusmodi repulsionem iure mereatur.

Secundo, quod casu quo foret audiendus id deberet esse citata, & audita in primis Civitate, cuius, ut est dictum, est totum interesse.

Quo ad primum pars adversa prætenditur sibi assistentiam concedendam pro exequutione sententiæ latæ per Dominum Nuntium Hispaniæ in sui favorem, & contra supra in principio nominatos vigore litterarum à dicto domino Nuntio emanatarum. Quæ cum declaratione ipsa, quo ad propositum habent plures deffectus, qui reddunt eas inexequibiles.

Primo, quod nullus in eis deputatur exequutor, cui posset assistentia prædicta concedi, quo solum exequutoribus Apostolicis, non vero parti obtinenti, ut ipsa propria auctoritate exequatur sententiam concedi potest. Omnia enim iura, quæ de invocatione brachii secularis loquuntur, pro exequutionibus sententiarum ad judices, & exequutores Apostolicos diriguntur non ad partes privatas, *cap. I. de offic. ordinar.* & *cap. significanti de offi.* & *potesta. Iudic. delega. declarant Oliba in vsat. alium namque cap. 15. num. 14. 44.* & *74.* qui loquitur nedum de vero auxilio brachij, sed etiam de nuda assistentia, quæ æquiperantur, ut ipse dicit, & *Cancer. in 3. part. variar. resolut.*

cap. 19. de invocatione brach. secular. num. I. Riccius in praxi decis. titul. de invoca. brac. secular. 320.

Secundus, deffectus est, quod in dictis litteris nulla est clausula circa invocationem brachij secularis, vel assistentiam petendam, & in partiendam, quæ in litteris exequutorialibus similium declarationum consueta est apponi, & sine ea, neque petitur, neque impartitur *Federic. de senis consil. 16. numer. 3.* & *consil. 251. num. 4. quem sequens refert, Riccius in dict. decis. 320. nu. 2.*

Tertius deffectus est, quod dictæ litteræ non fuerunt expeditæ depræcando, sed imò mandando, & sic non intelliguntur loqui cum Excellentissimo Domino Locumtenente, nec cum suo Regio Consilio, cum quibus deprecando proceditur, non mandando, *Cancer. in 3. part. variar. resolu. cap. 19. de bra. secular. num. 54. Micha. Ferrer in 3. part. observ. cap. 67. in fin. Molin. de brac. secular. cap. 24. num. 24.* atque ita etiam, quod Iudex Ecclessiasticus debeat procedere deprecando, non mandando, in tota Hispania observari *tradit Salcedo in prax. Crimi. Cano. cap. 160. num. 9. in fine.*

Quartus deffectus, quod pars adversa venit petendo auxilium, vel assistentiam contra notorium privilegium Civitatis concessum per Serenissimum Regem Petrum tertium de anno 1370. de quo dicemus infra, quod prohibet novam erectionem, Coventuum, & Monasteriorum, & iubet, quod si illa fiunt, & eriguntur, debent demoliri per Viccarium, vel Baiulum Barcinonæ, aut Operarios Civitatis. Quod est idem, ac qui si esset prohibitum per Constitutionem, quia in Cathalonia privilegia & Constitutiones pari passu ambulant, & quod fit contra privilegia Regia, dicitur fieri contra Constitutiones, & eodem modo Regij officiales tenentur ad observantiam privilegiorum, acqui constitutionum, & eodem modo Officiales Regij iurant illorum observantiam, atque istarum pro ut est *in Constit. titul. de observant. consti.* & *signanter in const. 8. 10. 11. et alijs*, quemadmodum ergo si iste pater veniret petendo auxilium contra aliquam Constitutionem, repelleretur utique, nec audiretur in aliquo sic debet repelli nunc, quod venit contra notorium privilegium.

Et est considerandum, quod forsan cautè procuravit pars ne litteræ dirigerentur, alicui sub exequutori, ne posset regia potestas ex sua suprema regalia compellere eum ad imformandum

banchum regium ad reddendum rationem de his, quæ faceret contra subditos domini Regis, & continere eundem in procedimentis iustis, ne illa transgrederetur. Cui cauthelæ non est dandus locus, nec debet sua Excellentia, & eius Regium Concilium audire partem, sine exequutore, aliàs paulatim tolleretur prædicta regia regalia *Ferrer*, *Oliba*, *Cancer*, *Peguera*, & *alij practici Cathaloniæ in locis à nemine ignoratis*, & est in concusse observata apud nos praxis.

Quæ maxime procedunt in nostro casu in quo prætenditur assistentia contra Civitatem immediatè subditam domino Regi, nec citatam, nec auditam, nec comprehensam in dicta causa, ob quod à notorio agit pars adversa, sine actione, & vult inutiliter procedere, quia cuando assistentiam posset petere, id esset contra condemnatos, non contra alios.

Quintus deffectus est, quia dicta sententia domini Nuncii, cuius vigore petitur assistentia continet manifestam, et notoriam iniustitiam. Primo, quia declaravit possessionem manutenendam, quæ non erat, nec est manutenibilis, quia omnes actus prætensi possessorii erant nedum litigiosi tanquan facti post littem coram ordinario ecclesiastico introductam pro parte Rectoris, Comunitatis, Presbyterorum, & operariorum Ecclesiæ B. Mariæ de Pinu intra cuius Parrochiam nova fundatio pætenditur fieri, verum, & attentativi contra expressum mandatum de non fundando, & provisionem supercedimenti à dicta fundatione per eundem ordinarium facta. Et præterea idem actus possessorii fuerunt clandestini in sola una nocte diei trigesima Ianuarii facti, nec non derecenti, cum die trigesima sequenti ante meridiem fuerint mandato, & ordine eiusdem ordinarii cassati, & revocati: & ipsimet actus dederunt principium, & causam controversiæ, & liti inter partes suscitatæ, ex quibus omnibus actus prædicti possessorii non erant, nec sunt manutenibiles in aliquo iuditio quantumvis summarissimo, cum excludant substantiam possessionis ad illud necessariam. Plures sunt de hoc decisiones Rotæ, quas allegat *Fontane. in 2. de pact. nup. clau. 7. glos. 3. par. 10. n. 56.* & *57. quibus adde Manti. decisio. 95. num. 10.* & *Rotam Ludovici decis. 4. num. 2.* & *eius additionatorem ubi*, quod isti actus non tribuunt ius aliquod considerabile.

Nec præfati actus possessorii possunt, quoad eandem manutentionem iustificari, ex quo iam per dominum Nuntium fuerunt declarati manutenibiles, non obstantibus prædictis deffectibus,

quia declaratio non affecit, nec afficit Civitatem, nec adversus illam potest trahi in consequentia cum Civitas non fuerit in causa citata, nec audita, nec in ea comparuerit: ad manutentionem autem, & illius declarationem iuditialem sunt interesse habentes citandi, *Put. decis. 225. lib. I. Rot. Ludov. decisio. 457. num. 3.* Et ideo ad dictam causam veniebat Civitas necessario citanda propter suum interesse vigore præfati privilegii cuius ratione erat legittimus contradictor, tum ex regula generali, ad quemlibet actum debere citari eum, qui lædi potest, *ex l. de uno quoque, ff. de re iudic. l. nam ita diuus, ff. de adop. Man. decis. 5. num. 3.* & *decis. 350. num. 5.* quod locum habet etiam, ubi summariè proceditur, & iuris ordine non servato, nam & in istis causis citatio etiam requiritur *Anton. Gabr. in comman. titul. decim. conclu. I. num. 36. cum pluribus sequan. Rot. Ludo. in decis. 545. num. 5.* tum etiam ex dispositione iuris particulari, qua citatio in iudicio manutentionis requiritur, ut paulo ante probavimus.

Et quod prædicti actus possessorii non essent manutenibiles signanter contra Civitatem caret omni difficultate ex thenore dicti privilegii regii, dum in eo casu expresso quo de novo fundarentur Monasteria dominus Rex mandat Vicario, Baiulo & Operariis Civitatis Barcinonæ quatenus ad requisitionem Conciliariorum, & Proborum hominum dictæ Civitates teneantur statim dirruere, & demolire facta de novo pro fundatione pænitus & radicitus, demolitio autem permisa præsuponit actum præcedentem fundationis erectionis, vel constructionis, tamquam privatio, quæ habitum præsuponit, & si quilibet actus dictæ fundationis erectionis, & constructionis eo ipso quod semel esset factus foret manutenibilis nunquam esset locus dirrutioni, & demolitioni in dicto privilegio permissæ, quod esset absurdum, & privilegium redderetur in hoc illusorium.

Nec potest prætendi Civitatem iam consensisse dictæ fundationi, ex quo Adm. Illus. Consiliarii (ut dicitur) dederunt licentiam ad dictam fundationem faciendam, & consequenter, non fuisse necessarium eandem Civitatem in causa vocari. Nam respondetur facultatem concedendi similes licentias iuxta formam, & thenorem regii privilegii, non competere dictis Consiliarijs, sed ipsis & probis hominibus simul, & sic civitati, quæ representatur per Consilium generale centum juratorum, quod in similibus casibus dictas licentias impartiri consuevit, & occurrenti

casu statim atque dictum consilium intellexit dictam licentiam fuisse sic concessam contradixit deliberando illam non potuisse per dictos conciliarios solos concedi, quam deliberationem Civitas fecit notificare eidem Patri Onofrio de santo Thomas, ex qua notificatione habuit dictus pater notum discensum, & contradictionem præfatæ Civitatis, & sic tenebatur eam ad causam vocare iuxta supra deducta, & iustificata.

Nec obstat si dicatur deliberationem & revocationem prætensæ licentiæ fuisse factam pendente litte, & causa appellationis coram domino Nuntio, nam respondetur imò revocationem fuisse factam ante causam coram domino Nuntio introductam, quia fuit facta 15. Februa. quo die adhuc dicta causa non erat introducta, & ubi vere dicta lis iam penderet, potuit nihilominus ea non obstante Civitas dictam deliberationem, & revocationem facere cum, ut dictum fuit, illa non esset aliquo modo in causa, & sic quo ad illam nequit dici littem aliquam pendere, *Abunde Lancel. de attenta. I. p. c. 3. de attent. a 3. nu. 5. cum sequentib.* atque ita eodem modo potuit Civitas facere, quod fecit quemadmodum si nulla inter fuisset lis. Præterea nec alia licentia, quam ut fertur concessit Capitulum Sede vacante pro dicta fundatione facienda potest dicto patri prodesse, quia iniuxta decretum S. Consil. Tridentini ses. 25. de regul. cap. 3. in fine, similia loca non possunt erigi sine Episcopi (in cuius Dioecesi erigenda sunt) licentia prius obtenta, quam nequit Capitulum Sede vacante concedere, tum quia Sacrum Concilium loquitur expresse de Episcopo: tum & quia similes erectiones, sunt potius ordinis, & benedictionis, in quibus non succedit Capitulum Episcopo, quam iurisdictionis, & ita in terminis declarasse *Sacram congregationem Cardinalium 17. Augusti 1626. refert Melchior Loterius de re beneficiaria q. 21. n. 61.*

Sextus, defectus est, quia tam declaratoria domini Nuntii, quam assistentia circa illam prætensa ex diametro contrariantur privilegio Serenissimi Regis Petri 25. Iulii 1370, concesso Civitati Barcinonæ, quod est thenoris sequentis.

NOS PETRVS DEI GRATIA REX *Aragonum, Valentiæ, Maioricarum, Sardiniæ, & Corsi[c]æ, Comesque Barcinonæ, Rossilionis, & Ceritaniæ. Attendentes patua Monasteriorum, Ecclesiarum Barcinonæ, &*

domorum hortorum, & ædificiorum ipsorum Monasteriorum, & Ecclesiarum intra mœnia, vetera, & nova Civitatis eiusdem consistentium ea tam lata & talia, quod magnam partem ipsius Civitatis quatenus est murorum ambitu circundata tenent, & occupent ultra modum, adeo quod si huiusmodi Monesteria, & Ecclesia, & eorum domorum, & hortorum ædiffitia, & patua haberent facultatem ampliandi, seu alia intra dicta mœnia de cætero de novo faciendi, & de facto ampliarentur seu fierent paulatim deficerent populationes gentium Armigerarum seu laycarum in dicta Civitate, in quibus quidem personis casibus ingruentibus, pendent ipsius Civitatis defentio, & salvatio, ac etiam offentio inimicorum. Igitur supplicantibus nobis dilectis, & fidelibus nostris Consiliariis, & Probis hominibus dictæ Civitatis, volentes & cupientes super hiis quam admodum Nos tangunt de salubre, & expedienti remedio providere per Nos, & omnes successores nostros, quoscunque statuimus sancimus ordinamus, ac etiam perpetuis temporibus providemus, & inhibemus, & dictæ Civitati, & eius universitati, & Consiliariis, & Probis hominibus, & singularibus eiusdem præsentibus, & futuris concedimus, per præsens privilegium nostrum perpetuo valiturum quod aliquod monasterium, hospitale, seu Ecclessiæ intus dicta mœnia vetera, aut nova dictæ Civitatis non possit de novo fieri, aut construi seu ædificari, nec iam ædificata seu constructa, vel domus, seu alia ædificia horti seu alia patua ipsorum monasteriorum, hospitalium, seu Ecclesiarum de cætero augere, cresci, vel ampliari valeant nullo modo. Et si contrarium contingerit attemptari volumus, & concedimus, ac expresse mandamus per præsens nostrum privilegium Vicario, & Baiulo Barcinonæ, qui nunc sunt, & pro tempore fuerint seu eorum locatenentibus, nec non Operariis Civitatis eiusdem, & cuilibet eorum, quatenus ad supplicationem, requisitionem dictorum Consiliariorum possint, & habeant, & teneantur statim ea funditus dirruere, et totaliter demoliri: Mandantes tam præsenti Gubernatori nostro Generali eiusque vices gerentibus in Cathalonia Viccario, & Baiulo Barcinonæ, ceterisque Officialibus nostris, & sucessorum nostrorum, & eorum locatenentibus præsentibus, & futuris, & etiam universis, & singulis subditis nostris sub pœna Mille morabatinorum auri nostro ærario applicandorum, & etiam sub ire, & indignationis nostræ incursu, quatenus prædicta omnia, & singula teneant, & observent perpetuo. & ab aliis efficaciter teneri, & ob-

servari faciant, & non contraveniant, nec aliquem contravenire permittant aliqua ratione. In cuius rei testimonium præsentem cartam fieri, & sigillo Maiestatis nostræ impendenti iussimus communiri. Dat. Barcinonæ vigesima quinta die Iulij anno à Nativitate Domini Millesimo trecentesimo septuagesimo. Regnique nostri trigesimo quinto.

Visa Regens.

Si † gnum Petri Dei gratia Regis Aragonum &c.

Nam dicta declaratoria, & assistentia tendunt ad faciendam novam Monasterii fundationem intra Civitatem prædictam, a dicto Domino Rege expresse, & præcisse prohibitam. Et rursus præfatæ declaratoria, & assistentia respiciunt manutentionem, & conservationem erectionis cæptæ contra facultatem, & potestatem per eundem dominum Regem concessam ad demoliendum, vel dirrui faciendum, quodqunque opus, quod contingeret fieri contra prohibitionem de novo fundando. Et cum privilegia in Principatu veniant observanda ad instar constitutionum, & aliarum legum Provinciæ, quemadmodum si dictus declaratoria, & assistentia forent contra constitutionem essent notoriè iniustæ pariter, et in occurrenti casu, cum veniat contra privilegium ut probavimus supra.

Non obstat si forsan dicatur contra dictum privilegium. Primo, quod tanquam impediens fundationem Monasteriorum videatur esse contra Religionem, & libertatem Ecclesiasticam, contra quam dominus Rex non poterat privilegium concedere, prout videtur in terminis resolvere *Pater Antonius Diana in suis resolutio. moral. in I. tom. tracta. 2. de immuni. Ecclesiast. resolu. 61.*

Secundo, quod non est in observantia, quia vidimus sæpius edificari Monasteria in hac Civitate, & intra limites prohibitos, & nunquam fuit aliquod ex eis destructum aut demolitum, unde sequitur, quod cum se sæpius obtulerit occasio, & Civitas non fuerit facultate privilegii usa, dicenda est per non usum illud amisisse, pro ut pluribus probat *Fontanell. de pact. nupt. claus. 3. glos. 2. num. 20. & 21. in. I. tom. ubi multæ Senatus decissiones, & ante eum Cancer. in. 3. variar. resolu. cap. 3. de privileg. ex nu. 271. Aldra. Mascard. de interpret. statu. conclu. 8. nu. 36.*

Tertio, quod prohibitio in dicto privilegio facta fuerit restricta intra mænia vetera, & nova Civitatis Barcino. quæ includebant suburbia, quæ nunc sunt, & signanter vicum sancti Pauli de Campo, in quo fuit erecta fundatio novi Monasterii.

Quia respondemus ad primum nullatenus posse prætendi dictum privilegium esse contra dictam libertatem Ecclesisticam, quinimo magis in illius favorem Primo, quia prohibitio de non fundandis novis Monasteriis, non fuit absoluta, & generalis, quo casu posset procedere contrarium, & in hoc casu loquitur Diana, in quo prohiberent Principes in eodem statu posse ædificari de novo Ecclesias, & Monasteria sine eorum licentia, sed restricta ad certum, et determinatum locum, nimirum intra mænia nova, & vetera Civitatis, ubi erant domus, & habitationes civium, quarum conservatio ad dominum Regem spectabat Secundo, quia prohibitio emanavit ex causa publicè utilitatis concernentis, tam Ecclesias, Monasteria, & illorum personas ecclesiasticas, quam ipsammet Civitatem, & singulares personas, in eodem privilegio expressas, quia nimirum Ecclesiæ, Hospitalia, & Monasteria, quæ iam tunc, tempore serenissimi Regis Petri erant intra dicta mænia occupabant magnam ipsius Civitatis partem, etsi illa ampliarentur, vel de novo alia fierent, impedirent populationes civium, & gentium armigerarum, necessariarum, tam pro defentione dictæ Civitatis, quam pro oppugnatione inimicorum volentium illam insultare, quæ causa à notorio concernit etiam conservationem, et publicam utilitatem earundem ecclesiarum per ea, quæ latissimè tradunt Doctores de stotuto concernente tam ad utilitatem clericorum, quam laycorum, & commune bonum super quo in favorem statuti, & statuentis, plura dicit *Surd. consil. 301. nu. 3. cum sequen. in 3. vol.* Tertio, quia dicta prohibitio principaliter respicit Civitatem, domos, & habitationes civium, & omnium conservationem ad dictum dominum Regem spectantem, super quibus dictus Dominus Rex liberè potuit disponere, licet secundario, & indirectè limitaretur libertas de novo construendi monasteria, & solum debet attendi, id quod principaliter fit, non vero quod venit in consequentiam. *Surd. consil. 67. num. 31. consil. 90. num. 39. cons. 96. num. 47.* maximè in hoc nostro casu ubi ædificatio, & constructio novorum monasteriorum, & admissio in Civitate novarum Religionum non est necessaria, cum illis satis abundet, ut est notum. Rex attendit ad conservationem

Civitatis, quod ei incumbit, visum fuit ei per hunc modum posse, & debere non est ergo reprehendendus. Quarto, quia cum serenissimus Rex Petrus esset summè Catholicus, & prohibitio ab ipso facta fuerit per ducentum sexaginta annos, & ultra publicè, & palam observata videntibus, & scientibus Prælatis Ecclesiasticis est necessario fatendum, iam à principio intervenisse facultatem Apostolicam dicto domino Regi concessam, casu quo necessaria fuisset, vel confirmatio subsequuta ab eadem sede Apostolica, plura in proposito adducit *Diana*, quæ faciunt pro hac ratione in *2. tracta de immuni. Eccles. resolut. 5.* & *6.* maxime quando sumus in his, quæ potest Papa statuere, & concedere, prout sunt hæc de non ædificandis pluribus Monasteriis, in quibus non est dubium, quod operetur tollerantia Papæ, pro ut latè habetur apud *Surd. cons. 301. num. 53.*

Ad secundum quod attinet ad observantiam privilegii, non potest dubitari de ea, quia ultra quod de iure iam præsumitur, quod scilicet privilegium sit viridi observantia, & contrarium prætendenti incumbit onus probandi, ut tradit *Monal. consil. 14. num. 29. cum sequenti. par. 2.* & *Stephan. Gratian. decis. Mar. 8. num. 4.* & *decis. 14. per tot. Fontan. in I. de pact. nupt. claus. 3. glos. 2. num. 21.* Hic observantia probatur indubitanter ex eo, quod semper, quod voluerunt Religiosi ædificare petierunt licentiam à Civitate, & seu verius consensum illius, pro ut est in libris Civitatis, quæ quidem petitio licentiæ, & illius concessio præsupponunt ius potestatis prohibendi in Civitate, quia aliàs frustra peteretur, pro ut egregie dicit *Nat. consil. 522. num. 9. in fin.* & latè *Casana. consil. 39. num. 53.*

Ad tertium, quod fundatio nova prætendatur esse extra mænia nova, & vetera respondemus, quod imo prætenditur, & esset intra dicta mænia, & sic in loco a domino Rege prohibito, quia iam de anno 1370. mænia nova comprehendebant suburbia, quæ nunc sunt versus portam sancti Antonii, cum iam tunc dicta suburbia essent muris circumducta, quia reperiuntur iam fuisse cæpta mænia dictorum suburbiorum de anno *1349.* cum in domo Civitatis reperiantur diversæ memoriæ pro impositionibus ad dictum effectum impositis, & in Regio Privilegio eiusdem serenissimi Regis Petri *Dato Barcinonæ quinta die Octobris Anno 1359.* Expresse dicitur Consiliarios & Probos homines civitatis Barcinonæ monuisse, induxisse atque rogasse, & eis etiam iniunxisse salubri consilio consulentes, ut mænia atque valla, quæ in

circuitu suburbii Civitatis ipsius incæpta sunt continuarent, & continuari facerent diligenter, usque ad perfectionem integram eorundem etc. &c. Si iam dicto anno *1359.* mænia, & valla suburbii eran incæpta, & veniebant continuanda concluditur necessario, quod de anno 1370. Mænia nova civitatis Barcinonæ comprehendebant omnia suburbia, quæ nunc sunt, & sic viam sancti Pauli, in qua pretenditur nova fundatio. Concurrunt aliæ memoriæ, quæ reperiuntur scriptæ in lapidibus fixis in dicta porta sancti Anthonii altero adextra, & altero asinistra ejusdem portæ continentes turres in dicta porta constructas fuisse factas de anno 1377. quarum erectio præsuponit mænia inibi fuisse, quæ multis retro annis necessario facta esse debebant, cum ad eorum constructionem plures fuissent necessarii anni, ex omnibus resultat locum, in quo prætenditur nova fundatio comprehensum reperiri in prohibitione dicti serenissimi Regis Petri, & volenti in eo fundare incumberet onus probandi contrarium. Secundo, dato citra veri præiuditium, quod in dicto anno 1370. mænia nova fuissent arctiora, ita ut non comprehenderent intra se dictam viam sancti Pauli de Campo, nec suburbia, quæ ibi sunt, quia tamen hodie Civitas muris circumducta comprehendit omnia dicta suburbia, & sic viam sancti Pauli ad eam procul dubio extenderetur prohibitio dicti domini Regis ex ratione, & causa publicè utilitatis in privilegio expressa, quæ tanquam favorabilis postulat extentionem prohibitionis. Notum enim est privilegia sicut statuta ex ratione in eis expressa extentionem admittere, pro ut latissimè probat *Aldera. Mascar. de interpret. statu. conclu. 4. ex num. 59. cum sequent.* Imo cum privilegium sit perpetuum intelligendum est de mæniis, quæ quocunque tempore erunt, & dicentur nova, & vetera, quia mens Regis clara est noluisse, quod imperpetuum posset intra Civitatem alia Monasteria construi, & de Civitate ipsa quocunque se extenderet intellexit, & sic illa verba, intra mænia tam nova, quam vetera posita in privilegio, non stant taxativè, & dispositivè respectu mæniorum, tunc existentium, sed demonstrativè, ut pluribus loquens in dubio probat *Cancer in 3. par. varia. resolut. cap. 17. de senten.* & *car. execu. num. 270.* & quæ gratia demonstrationis ponuntur, nunquam disponunt, nunquam restringunt, *Surd. decisio. 64. num. 22.* nec demonstratio præsumitur causa dispositionis, idem *Surd. decisio. 104. num. 36.*

Est, & alia principalis exceptio contra dictam declaratoriam, & instatam assistentiam, quod de dicta nova fundatione nedum nulla concurrat necessitas in dicta Civitate, quinimo ea si fieret paritura foret, non modica inconvenientia, cum in eadem Civitate ultra Cathedralem Ecclesiam, & novem parrochiales intra eiusdem Civitatis mænia, reperiantur plura Monasteria, Hospitalia, Collegia, & aliæ Religiosæ domus, quæ cum suis patuis, hortis, & domibus maximam partem Civitatis occupant, & propterea sunt tot domus, & habitationes civium destructæ, & dirutæ, ut deficiant populationes eorundem civium quarum deffectum consideravit Dominus Rex in privilegio si aliæ construerentur, & ædificarentur domus religiosæ, quæ sine dubio magis magisque deficerent, si nova nunc monasteria construerentur ex quo deficeret defensio Civitatis ad illius tuitionem, & ad inimicorum expulsionem necessaria, quod etiam consideravit Dominus Rex in eodem privilegio. Et præterea crevit adeo numerus Religiosorum, & Monasteriorum mendicantium, & aliorum hostiatim petentium hospitalium, & aliarum piarum domorum, ut elemosinæ, & largitiones fidelium non sufficiant in magna parte ad illorum sustentationem, ut est omnibus planè notum, quid foret si alia monasteria de novo admitterentur? si novi conventus Mendicantium erigerentur? Certè non sufficerent illis, & istis, & est indubitatum, quod istud in magnum Monasteriorum iam ædificatorum, & eorum Religiosorum damnum cederet, quod est evitandum ne illi postea de his admissionibus tam sibi damnosis nobiscum conquæri habeant.

Concurrentibus tot exceptionibus iniustitiam notoriam declaratoriæ, & assistentiæ petitæ continentibus sua Excellentia, & Regia Audientia tenentur, & debent non dare locum exequutioni dictæ declaratoriæ imo denegare assistentiam, cum in dicto casu non sit impartienda de qua notoria iniustitia possunt cognoscere ad effectum dictam assistentiam denegandi, ex quo ad eundem effectum habent causæ cognitionem, *iuxta Constitutionem primam tit. de invocat. Bra. secu.* quæ etiam in petitione assistentiæ procedit, ut mox dicemus, & ad quid constitutio requireret illam citationem, & causæ cognitionem, nisi posset de his cognoscere? Et de iure communi est etiam idem, quod Iudex requisitus pro invocatione brachii potest de his exceptionibus cognoscere, & eis obstantibus denegare auxilium, probat *Mol. noster de invocatione brachii secularis c. 13. ex*

n. 68. & *c. 38. ex num. 2.* Atque hæc de primo capite, & de I. dubio, in quo satis manifestè probavimus repelli debere, absque aliquo alio examine, & absque aliqua tela ordinaria prætentionem partis alterius, cum tot obstent, quæ eam repulsionem suadent.

Ad secundum caput, & seu dubium accedentes dicimus, quod ubi suæ Excellentiæ, & Regio Consilio videretur audiendum istum patrem fore in sua prætentione, nec verbo repellendum, ut existimamus, id necessario fieri deberet observata omnino *dict. Consti. I. titul. de invocat. brac. sec. dispositione*, & sic citata hac parte Civitatis ob magnum illud interesse, quod probavimus eam habere in hoc negotio, quia licet ea, non loquatur expressis verbis de hac assistentia, sed solum de invocatione brachii, in Cathalonia tamen racepta est, tam in uno quam in alio casu, quia quantum ad hoc, & quantum ad effectum, hæc duo remedia parificantur, quia in effectu ambo dicuntur auxilia, & cum ambobus petitur auxilium secularis pro ut optime advertit *Oliba in usat. alium namque cap. 15. num. 14. 44. 57.* & *76.* in quibus locis id dicit expressismis verbis atque ita practicari asserit, & merito quidem Oliba hanc assistentiam regulat cum dispositis circa brachium seculare, quia ut diximus revera illius petitio brachii secularis imploratio, & invocatio est, & dicitur recte *Monet. de conserva. cap. 8. num 257.* & *263.* in quocunque vero auxilio petito citatio partis contra quam petitur est necessaria *Benitens. decis. 55.* & quamvis *Cance. in 3. parte variarum resolutionum in tit. de invoca. brac. secularis quod est cap. 19. ex num. 18.* visum fuerit distinguere inter auxilium, & assistentiam, ut in auxilio sit necessaria citatio in assistentia vero non, cæterum Senatus semper contrarium censuit ut testatur *Oliba in locis supra citatis*, & *in individuo die 28. Martii 1628.* in assistentia petita per Fratrem Garciam Calderon super prætensa reformatione Monasterii de Ripoll cunctis tribus aulis resolutum fuit citationem necessariam in assistentia, & in ea practicandam *Constitut. I. titul. de invoca. brac. secu.* quemadmodum in invocatione ipsa.

Die 28. Martii M.DC.XXVIII.

IN *facto propositionis per suam Excellentiam factæ super assistentiam regiorum officialium extra iuditialiter petita à sua Ex-*

cellentia per Fratrem Franciscum Garcia Calderon Ordinis sancti Benedicti Iudicem Apostolicum subdelegatum à Reverendissimo Nuntio in Hispaniarum Regnis degenti delegato per SS. D. P. ad reformandum Monasterium Rivipulli Vicens. seu nullius Diœcesis illud ad antiquam, & strictam sancti Benedicti regulam reducendum.

ATTENTO, quod licet constet Sanctissimum D. P. Urbanum Octavum suo cum brevi motu proprio dat. Romæ apud sanctam Mariam maiorem sub anulo Piscatoris 30. Aprilis 2627. [1627] commisisse Reverendissimo Nuntio Hispaniarum reformationem Abbatis, & Monacorum Monasterii Beatissimæ Virginis Mariæ oppidi Rivipulli Vicens. seu nullius Diœcesis Monacorum Claustralium Ordinis Sancti Benedicti Tarraconens. Provinciæ, & quod illos reduceret tam in capite, qua in membris ad exactam, & strictam Regulæ sancti Benedicti Observantiam absque ulla dictæ Regulæ dispensatione nihilo addito, vel detracto, & constat dictum Reverendissimum Nuntium ad prædicta subdelegasse Fratrem Franciscum Garcia Calderon eiusdem Ordinis sancti Benedicti, qui extraiudicialiter præsentata quadam Epistola suæ Maiestatis dicto Excellentissimo Locumtenenti Generali directa petiit sibi pro faciliori exequutione præmissorum assistentiam spectabilis gerentis vices generalis Gubernatoris Cathaloniæ ad dictum effectum concedi, constat tamen Priorem, & Monachos dicti Monasterii dictæ petitionis notitiam habuisse, & pro suo interesse plura deduxisse etiam extraiuditialiter, quibus prætendunt assistentiam prædictam nullo modo posse concedi, saltem eo modo quo petitur sed super his causa cognita providendum esse iuxta usum stilum, & praxim actenus in similibus petitionibus observatam, ita quod visis actis, & partibus auditis per magnificos Doctores trium aularum possit provideri iuxta formam constitutionis super invocatione brachii secularis æditæ, quia licet dominus Rex in & cum dicta sua Epistola suæ Excellentiæ directa mandet assistentiam prædictam concedi, illa tamen salva Regia clementia, ita est intelligenda, ut illa detur servatis servandis, & pro ut est fieri assuetum, & ita iuxta stilum & formam dictæ constitutionis Cathaloniæ. Secundo allegant, deducunt, quod ad suam requisitionem, & instantiam fuit petita à dicto subdelegato copia suæ commissionis, & brevis, quod ipse intendit exequutioni demendare in suo Monasterio Rivipulli (quod ut ipsi asserunt) facere

tenebatur, & tamen hoc facere recusavit in inspectionem, & copiam illius denegavit propter quod non tantum semel, sed & bis ad Sanctissimum Romanum Pontificem appellarunt. Tertio, quod illum uti suspectum recusarunt propositis coram illo causa suspitionis cum electione arbitri eum requirendo, & pro sua parte arbitrium eligeret iuxta formam iuris ad dictam suspitionem descidendam, quod similiter facere recusavit, & propterea à dicta recusatione, & denegatione iustitiæ ad eundem Pontificem appellarunt, & in litteris dicti brevis, non est clausula, quod ille possit ad illorum exequutionem procedere appellatione remota, & quod propterea dictis appellationibus pendentibus, & quia Ecclesia Rivipulli caret Abbate, & consequenter persona, quæ possit principaliter Ecclesiam defendere non possit ille aliquid facere, nec procedere ad exequutionem suæ prætensæ commissionis, & consequenter non posse illi ad dictum effectum concedi assistentiam, & auxilium prædictum, Quarto deduxerunt quod dictum Monasterium à sexcentis annis, & ultra fuit per Serenissimos Comites Barcinonæ fundatum pro eruditione, & sustentatione spirituali, & corporali 24. Monachorum Claustralium militum, & virorum nobilium, & Doctorum huius Principatus, quibus ex fundatione alia Regula præter illam, quæ nunc observant dissimilem tamen ab extricta sancti Benedicti regula non fuit illis iniuncta. Quinto, proposuerunt plures surreptiones, & obrectiones contra dictas litteras Apostolicas nulla facta mentione, quod Abbatia sit de patronatu Domini Regis, & dictum Monasterium esse fundationem laycorum, nempe Serenissimorum Comitum Barcinonæ pro sustentatione, & collocatione pauperum militum, & nobilium virorum huius Principatus, & quod Monachis in dicto Modasterio (sic) ad præsens existentibus, qui sunt ex nobilioribus familiis Cathaloniæ, & earum familiis esset valde dedecus si recusantibus strictam sancti Benedicti Regulam admittere ipsi eiicerentur à suo Monasterio, & per alia Monasteria, & loca divegare compellerentur. Denique representant dampna, & forsan scandala, quæ in exequutione dicti brevis possunt contingere in perturbationem pacis publice si in prædictis velo levato, & defacto, partibus non auditis procedatur maxime, quia in Cathalonia iuxta iura patriæ, & illius Constitutiones, quando vertitur interesse partis dominus Rex, & eius locum tenens generalis tenentur iudicare per directum nempe parte citata stante maxime dicta Constitutione Cathaloniæ, quæ

disponit, ut invocatione brachij secularis concedantur parti dies quindecim ad contradicendum, & dicendum quicquid, & iudex intra 25. dies debet super ista petitione brachii secularis declarare, & constat pro parte deputatorum Cathaloniæ Capituli Sedis Barcinonæ Conciliariorum, & concilii centum iuratorum Civitatis Barcinonæ brachii militaris, & totius Religionis sancti Benedicti Monachorum Claustralium Provinciæ Tarraconæ. & pro parte communitatis Presbyterorum, & universitatis Rivipulli, & vassallorum dicti Monasterii prætentioni dictorum Monachorum adhærendo eadem representasse, & id ipsum petiisse, & suplicasse, & in similibus, & multo minoribus causis iudices, & delegatos Apostolicos solitos fuisse petere similes assistentias, cum supplicationibus iudicialiter præsentatis Excellentissimis Dominis Locumtenentibus generalibus. Quibus, sic stantibus, ut in re, tam gravi, & magni momenti (quæ potest pacem publicam, & quietem totius Principatus, perturbare) cum debita consideratione procedatur fuit conclusum per omnes, quod rebus, ut nunc non concedatur assistentia donec, eum supplicatione modo solito petatur, & super his partes audiantur, iuxta formam constitutionis, & stylum actenus servatum ex quo prædicta, quæ fuerunt deducta, & representata pro parte Monachorum Rivipulli, & aliorum illis adhærentium, si pro ut proponuntur probantur, & in facto subsistunt forsan retardabunt dictam assistentiam, & adstringent Regium Concilium ad certiorandum de prædictis, & de veritate informandum, super his Regiam Magestatem.

Ex quibus &c. Salvo &c.

Rossell Advo. Civit.	Guell Ad. Civitatis.
Fontanella I. V. D.	Marti V. I. D.
Lenes I. V. D.	Puig V. I. D.

APÈNDIX SETÈ

CRIDES FETAS Y ESTATVHIDES PER LOS MOLT ILLVSTRES

SENYORS CONSELLERS, E PROHOMENS
de la preſent Ciutat de Barcelona, a fi y affecte de re-
cullir tots los pobres de dita Ciutat, en lo Hoſpital
de noſtra Senyora de la Miſericordia de
dita Ciutat, en lo preſent any
M.DC.XXXIII.

AB LLICENCIA.

En Barcelona en caſa de Sebaſtia y Iaume Mathevat deuant
la Rectoria del Pi, Eſtamper de la Ciutat, y ſa Vni-
uerſitat. Any 1633.

IESVS MARIA.

ARA ojats tothom generalment, queus notifiquen, y fan a saber de part dels magnifichs Veguer, y Balle de Barcelona: ço es a quiscu dells, en quant se esguarde a llur jurisdictio, com la dita Ciutat en tots los temps passats continuament ab molta solicitut haje entes, e treballat en totas cosas, no solament tocants lo be, e salut de la Republica de la dita Ciutat; mes encara, perpetuament a las que a honor e servey de la Magestat Divina se esguarden, e entre les altres en aquestes, que com moltes persones fingint esser pobres, e miserables vagen per la dita Ciutat, e Iglesias demanant, e sercant almoyna, e hauran tal disposicio, que porien be treballar si volien, y metres ab senyor, y posarse ab amo, pera fer algun exercici, e sens acaptar passarian llur vida: empero elegeixen abans viurer ociosament gallofa, que no volen sustenir treballs en manera alguna, majorment començant, y continuant dita vida de minyons, que per lo esdevenidor venen a esser lladres, y les minyones dones dolentes, de ques segueix que tollen, e lleven las cosas, o caritats a aquells, e aquelles que no han forma de sustenir llur miserable vida, los quals per llur gran pobreza, malaltia, e en altra manera son merexedors haver, y rebrer dites almoynas, de la qual cosa prevenen molts mals, e inconvenients en offensa de nostre Señor Deu, e de la cosa publica de la dita Ciutat. Pertant, los molt Illustres Señors Consellers, e Prohomens de aquella, per honor de Deu, e benefici de la cosa publica, desitjant apartar, e tolrer dits danys, e desordes, e altres majors que per avant se seguirian, sino y ere provehit, restant en sa força, y valor les

ordinacions per dita Ciutat en temps passat fetas; estatuhiren y ordenaren que dins vuyt dies de la publicacio de la present crida en avant comptadors, no sie licit, ni permes a persona alguna axi home, com dona, miño, o miñona anar acaptar per ninguna part de la Ciutat, ni suburbs de aquella, sots pena de ser açotats dins del Hospital de nostra Señora de la Misericordia a coneguda dels Administradors de aquella.

Item, estatuhiren, y ordenaren, que ningun pelegri, o pelegrina puga acaptar per la present Ciutat ni suburbs de aquella, sino per tres dies continuos, y aquells ab llicencia en escrits del Señor Bisbe sots la dita pena.

Item, estatuhiren e ordenaren, que tots los pobres, axi homens, com dones, minyons, com minyones que van acaptar, sien tots recondits en lo Hospital de la Misericordia, y alli se hagen de sustentar en la forma seguent.

Primerament, que tots los que seran aptes, y a proposit pera servir, o pera pendrer algun ofici, sian posats ab amo, y que perço sie comanat lo exercici de dites coses a una persona a proposit anomanadora per dits Administradors de la manera los aparexera mes convenir.

Item, que dits Administradors han de anomenar altra persona qual convindra, a effecte, que tingue cuydado de ensenyar, y mostrar la doctrina, y fer que treballen tots los que seran bons, y aptes pera treballar, y lo matex se observara ab les dones, y tot a coneg[ud]a dels dits Administradors de la manera que millor los aparexera convenir.

Mes avant, que los restants pobres que seran, vells inhabils, y impossibilitats pera treballar, que sien alimentats com convinga, separadament dels demes, y lo mateix se observe ab les dones velles, y impossibilitades.

Item, que los Administradors, y las trenta dos personas que se han de anomenar (com se dira) tingan obligacio y cuydado sempre que veuran, o los sera acusat algun pobre anar acaptant, hagen de enviar a sercar gent a la Misericordia pera portar aquell en dit Hospital, y encontinent que per qualsevol de ditas persones seran avisats, los de dit Hospital hagen de enviar gent, o lo que sels demanara per dit effecte.

Item, que los Administradors, y las trenta dos persones tingan cuydado cada hu en son quarto, en que sempre quels vingue a noticia, que qualsevol dona de mala vida y fama, tingue

en son servey moça, o miñona per criada, tinguen obligacio de ferla recullir a la Misericordia perque nos perda.

Item, que los miñons, y miñones que van divegant per diverses parts de la Ciutat, no obstant que no acapten, y que no tenen pare ni mare, o que no habiten en casa de aquells, se hagen de aportar en lo dit Hospital de Misericordia, tractant aquells com los demes pobres, fent los treballar, o posantlos ab amo a effecte de que treballen, y nos perden, de les quals coses tindran cuydado los Administradors y trenta dos persones.

Item, estatuhiren y ordenaren que no sie licit, ni permes acaptar ningun estudiant per ninguna part de la Ciutat, ni suburbs de aquella, sots les dites penes, y que los necessitats, que actualment estudien, y van a ohir a la Universitat, portant una fe del señor Rector de dita Universitat, y mestre de qui ohiran, en la qual digan, y fassan fe de les dites coses, y que es pobre, aquestos tals acudint a la Misericordia sels hage alli de donar a menjar separadament dels demes.

Item, estatuhiren y ordenaren, que per sustentar dits pobres en dit Hospital, de la manera que conve al servey de Deu nostre Señor, que sien elegides trenta dos personas de bona vida y fama de tots estaments, ço es vuyt de les quals tingan cuydado de un quarto de la Ciutat, y los demes respectivament repartits ab quartos en la forma seguent: es a saber que dites vuyt persones vagen de casa, en casa, seguint tot lo quarto, y fer a saber als Ciutedans la sancta resolucio que lo savi Consell de cent ha presa en ques recullissen tots los pobres, y que cada semana una vegada aniran a ses cases a effecte de quels donen la caritat quels aparexera, y farian en la porta aquella semana, si anassen pobres pera sustentar aquells, representantlos lo gran benefici, y utilitat resultara a la cosa publica, y servey a Deu nostre Señor, y a sa Mara santissima en dita obra pia, puix que a mes de la obra de caritat, se obvieran tants pecats, y offensas a Deu nostre Señor, com se cometen de tants ociosos, y vagabundos, com hixen de la almoyna, a effecte de induhirlos a que allarguen las mans, y nos cansen en fer caritats en cosa que tant importa.

E feta diligencia, o en lo entretant la aniran fent, la acomanaran lo collectar, o acaptar per las casas, a algunes personas honrades, de bona vida, y fama, para que de dos en dos fassen aquella dins un districte moderat, a effecte que ab facilitat,

y poch treball fassen dita serca una vegada tant solament cada semana.

E que les dites vuyt personas per un quarto de la Ciutat, han de esser anomenades de las que habitan en puestos, a proposit, a effecte, que los qui faran dit exercici, y acapta, no tingan de anar lluny per aportar, y lliurar los dines que auran acaptat.

E perque ab facilitat se puga saber lo estat, y succes de les acaptes, tant per si deixen de donar los Ciutedans, y habitants, o dexen de anar los acaptadors, aquestas vuyt personas hayan de dividir lo seu quarto en quatre quartos, perque ab mes facilitat los qui acaptaran puguen lliurar lo diner que auran acaptat.

Y fetes dites diligencias, las dos persones quels tocara un quarto, del quarto de la Ciutat, hagen de tenir un llibre, o codern per continuar los noms dels collectors, o acaptadors, y los dines que auran acaptat aquella semana: perque de aquesta manera se puga saber si van los acaptadors, y los diners que faran preguntantlos si dexen de donar algunes cases.

Item, que aplegats los diners de dites caritats, les dites vuyt persones, o dos de aquelles, lliuraran als dits Administradors del Hospital de Misericordia de quinze en quinze dies, o com aparexera a dits Administradors.

E com la conferencia en les coses, es la que guia, y posa en bon estat aquelles, estatuhiren perço, è ordenaren, que les dites vuyt persones hagen de ajuntarse una vegada cada mes, en compañia de hu de dits Administradors en algun puesto assenyalat per ells, pera referir las faltas quey aura en son quarto: es asaber, si hi ha algunes cases que dexan de donar, y si algun acaptador, ara sia per mort, o malaltia, o altra causa dexa de fer dit exercici a fi de apuntar les faltas ques trobaran en un paper, pera poder remediar aquelles, y anomenar altres, y anar tots junts a la casa que no donara, pera persuadir, y exortarlos ab amorosas paraulas la necessitat que tindra dit Hospital peraque donen, y continuen, y se puga continuar tant sancta obra: de manera, que no si puga considerar fluxedat, sino continuacio y perseverancia ab augment en dita aplega, en servey de Deu nostre Señor, del qual ne haurem, condigna remuneracio, no sols en la altre vida, pero encara en la present, en les coses temporals, y lo mateix sie observat en los demes quartos de la Ciutat.

Item, estatuhiren y ordenaren que la conexença de acomodar en la Misericordia los pobres della, dividint los homens de les dones, y posar en los puestos que convinga, axi uns com altres, tingan aquella los Administradors de dit Hospital, y dites trenta dos persones anomenadores, o major part de aquellas.

Mes avant estatuhiren y ordenaren, per obviar dita ociositat de la present Ciutat y suburbs de aquella, y donar remey que sien foragitats los vagabundos, brivons, y belitres, dels quals solen exir infinit numero de mals, com son robos, omicidis, y altres pecats, que tots los vagabundos y brivons, hagen de buydar de la present Ciutat, terme, y territori de aquella dins lo espay de vuyt dies comptadors del die de la publicacio de la present crida, y que si apres de passats aquells, seran los tals vists, o trobats estar, o revenir mes de una vegada en la present Ciutat, termens, y territori, o en alguna part de aquells, incorregan ipso facto en pena de ser açotats, o de estar en galera per temps de sinc anys, declarant ser vagabundos, y brivons aquells que viuen sens estar ab amo, o no viuen de son treball, o sa hazienda, y se passejan per la present Ciutat, termens, y territori de aquella.

E finalment estatuhiren y ordenaren que los novells senyors Consellers hagen y degan lo die prestaran son jurament, y ara los que son, jurar de servar, y fer servar les presents Ordinacions, y la observança dellas.

E perque les dites coses, &c.

RAMON ROMEU
regint la Vegueria de Barcelona.

D. DAMIA DE GENER
Balle de Barcelona.

Scrib. Consilij
Iaume Agramunt Nott.

APÈNDIX VUYTÈ (A)

RESOLVCION THEOLOGICA EN LA DVDA QVE EN ESTA CIVDAD DE BARCELONA HA HAVIDO SOBRE SI LOS QVE

concurrieron en quitar el agua que ſale en las fuentes de los Clauſtros de la ſanta Igleſia del Aſſeo deſta Ciudad por eſpacio de algunas horas, incurrieron en las cenſuras de las Conſtituciones Prouinciales Tarraconenſes, y Apoſtolicas.

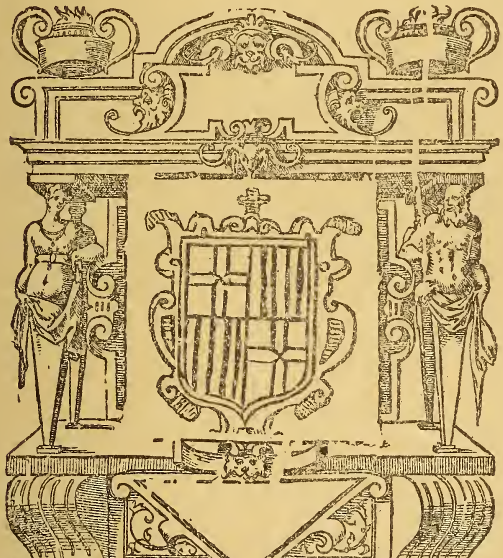

Impreſſo en Barcelona en caſa de Sebaſtian y Iayme Matevad Impreſſores de la Ciudad y ſu Vniuerſidad.
Año M.DC.XXXIV.

IESVS MARIA

En cinco de Enero 1634. Francisco Socies Albañil, o maestro de casas, y de las fuentes y aguas de la muy Illustre ciudad de Barcelona quitò las aguas que van de las fuentes de la Ciudad, a los claustros del Asseo (sic) de esta ciudad de Barcelona, las quales salen en las fuentes de dichos claustros, y otras partes de la Iglesia, de las quales dize el muy Illust. Cabildo de dicha Iglesia ser señor y possessor, y pretendiendo el Syndico del muy Illustre Cabildo, y el Procurador fiscal de la corte Eclesiastica, que el dicho Socies y los demas que concurrieron en quitar la dicha agua, han sido usurpadores de los derechos, libertades, y prerogativas Eclesiasticas: y por consiguiente que han incurrido en las censuras, y penas instituydas, y puestas por las sagradas constituciones Tarraconenses, Apostolicas, y Canonicas, contra los invasores, y usurpadores de personas, libertades, prerogativas, y drechos Eclesiasticos, hizieron instancia al Illustre, y muy Reverendo Señor Iuez y Oficial Eclesiastico del muy Illustre Cabildo, Sede Episcopali vacante, paraque los declarasse aver incurrido en las censuras sobredichas, de las sobredichas Constituciones Tarraconeses, y Apostolicas. Y el dicho Illustre, y Reverendo Oficial Eclesiastico sin aver citado a dicho Socies, ni a los demas que concurrieron, y cooperaron en quitar dicha agua, ni exortarles a que la restituyessen a dicha Iglesia, antes bien constandole que estava ya restituyda, y sin preceder exortacion a que dicho Socies, y los demas que entrevinieron en quitar el agua satisfaziessen, y recompensassen los daños recebidos por aver quitado el agua, e intereses causados segun la tassa judicial que avia de hazer dicho señor Oficial Eclesiastico,

declarò su merced por descomulgados, y entredichos a Socies, y los demas que concurrieron en quitar la dicha agua, y aver incurrido en las censuras, y penas de las Constituciones Tarraconenses, y otras Apostolicas, como consta de sus letras despachadas en 5. de Enero de 1634.

En este caso se han de suponer dos cosas. La primera, que temiendo prudentemente la muy Illustre ciudad de Barcelona, que el señor Oficial Eclesiastico procederia con censuras contra los muy Illustres Señores Conselleres, y los demas del Consejo de ciento, porque presumiria que dicho Socies por ser oficial de la Ciudad habria quitado dicha agua por orden, y mandato de los dichos Señores Conselleres, y por otras acciones que la Ciudad avia hecho en conservacion de sus derechos, y privilegios, para prevenir que no los pudiessen agravar con censuras, y otras penas Eclesiasticas, el Syndico de dicha Ciudad hizo legitima apellacion delante los señores Vicarios Generales del Cabildo, Sede Episcopali vacante, en nombre de todos los interessados, de todas censuras y procedimientos que hiziesse dicho señor Oficial Eclesiastico, *tanquam à futuro gravamine*, y se apellò a todos los Iuezes competentes a quien se puede apellar, y despues de hecha dicha apellacion sin reparar en ella, dicho señor Oficial Eclesiastico promulgò, y despachò letras en que declara por descomulgados a Socies, y a los demas que concurrieron en quitar el agua. Suponese lo segundo, que dicho Socies tuvo ignorancia invincible, o provable, que es lo mismo, de que el muy Illust. Cabildo fuesse señor de las aguas que salen en las fuentes del claustro, y otras partes de la Iglesia: antes bien pretendia y creya con buena fe, que todas las aguas eran de la Ciudad; y la misma ignorancia invincible tenian los Señores Conselleres, y los del Consejo de ciento, quando se tratò de las aguas en el Consejo de ciento antes que dicho Socies quitasse el agua, y en consequencia desto sabiendo (pocas horas despues que Socies la avia quitado) que aquella agua era del muy Illustre Cabildo, mandaron effectivamente a dicho Socies que la restituyesse, y se puso en execucion este orden, antes de la promulgacion de la sentencia declaratoria.

Esto supuesto, preguntanse tres cosas. La primera, si dicho Socies, y los demas que concurrieron en quitar la dicha agua, incurrieron en la descomunion y censuras de las constituciones Tarraconenses, y Apostolicas. Segundo, si la declaracion que

hizo el señor Oficial Eclesiastico de aver incurrido, es valida. Tercio, si dicho Socies, y los demas que entrevinieron en quitar la dicha agua, han de ser evitados como descomulgados, y entredichos, y si ellos se han de tratar como tales.

Respondese a lo primero, que Francisco Socies, y los demas que concurrieron en quitar el agua del Asseo no incurrieron en las censuras de descomunion mayor, y entredicho que ponen las constituciones Tarraconenses, y Apostolicas contra los usurpadores, y invasores, y raptores de los bienes, y libertades Eclesiasticas. Pruevase primeramente, porque la ignorancia invincible del hecho escusa, y libra a uno de la censura: assi està en el Derecho *c. si vero. 2. de sent. excom.* y lo enseñan comunmente los Dotores, *Sylvestro verb. igno. q. 8. Bartholomæus ab Angelo dialogo primo de missa. §. 545. Soto in 4. distin. 22. q. I. artic. 2. Cayetano en su suma verb. ignorantia, Suarez de censuris dispu. 4. sect. 8. num. 6. Sanchez de matrimonio disp. 32. nu. 26.* y otros Dotores Escolasticos comentando la 1. 2. del Angelico Dotor santo Thomas, como son *Çumel, Vazquez, y Salas, y Covarruvias cap. alma mater. par. I. §. 10. Filucius cap. 8. quæsito 9. & Molina tom. 4. disp. 53. nu. I. & 3.* y lo fundan en que donde hay ignorancia invincible del hecho, no ay pecado, ni inobediencia, que son condiciones necessarias para la descomunion: y en nuestro caso suponese que ay ignorancia invincible en los que concurrieron en quitar la dicha agua. Por lo qual no estan descomulgados, ni entredichos en el fuero de la consciencia, ni real y verdaderamente Socies, ni los Señores Conselleres, ni los del Consejo de ciento, aunque uviessen dado orden, y hecho mandato a Socies que quitasse dicha agua a la santa Iglesia del Asseo. Y puedese confirmar esto mismo, y descargar la consciencia de los que concurrieron en quitar el agua con ignorancia vincible, siguiendo a la opinion probable de Sanchez, y de Navarro, a los quales sigue Fr. Iuan de la Cruz en su *directorio conscientiæ 2. par. tract. de excom. dub. 2. y cita a san Anthonino 3. part. tit. 24. cap. 36. §. 13. à Sylvestro verb. ignorantia, Medina en su suma cap. II. §. 2. y dize que es comun de los Thomistas in addit. ad tertiam par. quæst. 21. art. 2.* Siguiendo pues esta opinion provable de tan graves Dotores, se colige bien, que no incurrieron en las censuras de la constitucion Tarraconense, los que concurrieron en quitar el agua aunque tuviessen ignorancia vincible, como no

fuesse crassa, ni affectada. Segundo se prueva que no han incurrido en las censuras del Drecho, los que han entrevenido en quitar el agua. Porque primeramente no han incurrido en las censuras de la constitucion Tarraconense hecha en el año 1243. a 12. de Enero, y declarada en otra que se hizo en el mismo año a 6. de Mayo contra raptores, depredatores, y invasores *Ecclesiasticorum, ac rerum Ecclesiasticarum*, las quales estan en el libro 5. de las constitutiones Provinciales de senten. excom. tit. 18. porque alli solamente se pone descomunion contra los ladrones que roban los bienes de las Iglesias, o de los Eclesiasticos con violencia, como son salteadores de caminos, y otros: esso significan raptores deprædatores, & invasores, que son los que cometen con violencia a tomar alguna cosa, o hazen algun daño con violencia, y fuerça; y aqui los que concurrieron en quitar el agua de ninguna manera se pueden llamar ladrones, ni uvo aqui violencia, como consta del hecho, y expressamente dize *Bonacina en el tomo 3. de Theologia moral disput. I. q. I. puncto primo propon. 2. num. 5.* que se libran de la descomunion, y no incurren en ella los que toman bienes Ecclesiasticos, y quitan los bienes a la Iglesia con buena fe, o con ignorancia, como sucede en este caso: luego Socies ni los demas que concurrieron en quitar el agua no estan descomulgados. Tanpoco los que han concurrido en quitar el agua, no han incurrido en la descomunion decima septima de la Bulla de la Cena del Señor, la qual tanbien se pone en otros Canones Eclesiasticos, como en el Concilio Triburiense cap. 7. en el Concilio Aurelianen. tercero, y en algunos otros Concilios, especialmente Lateranen. sub Leone decimo sessio 9. & 10. en donde se pone descomunion contra los que usurpan la jurisdicion o frutos que pertenecen a las personas Eclesiasticas por razon de los beneficios, o titulo semejante. La razon desto es, porque como advierte *Cayetano verb. excom. cap. 27. vers. 2.* a quien siguen *Suarez de censuris dispu. 21. sect. 2. num. 96. Bonacina tom. 3. disputa. I. q. 18. punct. 1. propositione 2. num. 3. Toledo lib. I. cap. 28. in vers. Tertia,* y otros modernos, usurpar una cosa es tomarla para hazerla suya, o quitarla para quitar el señorio a quien lo tiene; por lo qual advierten estos Dotores que no incurren en esta descomunion los ladrones que hurtan bienes de la Iglesia: luego los que concurrieron en quitar el agua, no incurrieron en esta descomunion, pues no pretendieron quitar

el agua, para quitar el señorio della a la Iglesia, sino pretendiendo que el señorio de ella le tenia la Ciudad. Y confirmase esto, porque el Concilio Tridentino sessio. 22. cap. II. solamente descomulga a los que temerariamente toman bienes de la Iglesia: porque dize que descomulga a aquel que *usurpare præsumpserit bona Ecclesiæ:* lo qual no concurre en este caso, porque bona fide el oficial de la Ciudad quitò el agua juzgando con ignorancia invincible, o por lo menos vincible, que era de la Ciudad; y es cierto entre los Dotores, que no se dize presumir el que lo haze con ignorancia, aunque sea culpable, porque el presumir dize dolo, y temeridad, como lo advierten *Cayetano en su suma verb. excom. cap. 81. Sylvestro verb. excom. 7. num. 7. cas. 14. dubio 5. nu. 34. y san Anthonino 3. par. tit. 24. cap. 54.*

A lo segundo se responde, que la declaracion que hizo el señor Oficial Eclesiastico, de que Socies y los demas que avian concurrido en quitar la dicha agua, avian incurrido en las censuras de las Constituciones Tarraconenses, y otras Apostolicas, es invalida y de ningun valor, la razon es: porque antes desta declaracion, precedio la apellacion hecha por el Syndico de la Ciudad: y es cierto, que la apellacion que precede la declaracion de alguna descomunion *à iure*, anulla y invalida la sentencia de la declaracion de la descomunion, como dize Cenedo en sus questio. practicas canonicas *quæst. 45. num. 46.* Y la razon es, porque la legitima apellacion que se haze antes de la sentencia de la descomunion, la haze nulla, como lo dize el Derecho *cap. Pastoralis,* §. *verum,* & §. *finali de senten. excommu. in sexto,* y la Glosa Celebre *cap. præsenti de sentent. excommu.* & *in cap. statuimus de sentent. excomm.* entre cinco casos que pone, en los quales la descomunion es nulla; el tercero es, quando la descomunion se declara despues de la apellacion: y la razon es, porque la apellacion suspende la jurisdicion del Iuez inferior: luego tambien la apellacion hecha antes de la sentencia de la declaracion suspende la jurisdicion del Iuez; y por el consiguiente, la apellacion hecha por el Syndico de la Ciudad antes de la sentencia de la declaracion que hizo el señor Oficial Eclesiastico, hizo que la tal sentencia declaratoria despues dada, sea invalida, y nulla. Y la tal apellacion hecha, es legitima. Primeramente, en el fuero interior de la consciencia: porque apellò con buena fè, entendiendo que

tenia causa bastante y provable: porque provablemente se podia temer un Iuez por suspecto y irritado, por ser ministro del muy Illustre Cabildo, y le vehian inclinado a publicar censuras; no obstante que ya estava hecha la restitucion del agua, y el daño hecho: lo qual es contra las constituciones Tarraconenses; (como luego diremos) y para ser legitima la apellacion, basta lo dicho, como lo colige Suarez de muchos Derechos en el tomo de *Censuris, disputa. 3. sectio. 6:* Luego la sentencia de la declaracion hecha por el señor Iuez Eclesiastico, es nulla, è invalida, por averla hecho despues de la apellacion.

Pruevase lo Segundo, que la declaracion es nulla, è invalida, porque el Iuez Eclesiastico que declara aver alguno incurrido en alguna descomunion *à iure*, antes desta declaracion, juridicamente ha de declarar con sentencia que el reo ha cometido el delito, por el qual se puso la descomunion en el Derecho, como lo notan comunmente todos los Dotores, y se colige del *cap. Pastoralis*, §. *verum de appellat.* y de lo que enseñan *Navar. in cap. cum contingat de rescript. causa 15. Covarru. cap. alma I. par.* §. *10. num. 4.* y la declaracion que hizo el señor Iuez Eclesiastico, de que Socies, y los demas que avian concurrido en quitar la dicha agua, avian cometido el delito de usurpar los bienes proprios de la Iglesia, y quitarselos, fue invalida y nulla: luego tambien fue nulla la declaracion de que estavan descomulgados. De que fuesse nulla la sentencia declaratoria, de que eran reos del delito dicho pruevase, porque para declarar uno que es reo de algun delito, ha de ser citado, y han de ohir su defensa: mayormente, si el que se presume ser reo, està a mano para poderlo citar, y ohirle su defensa: y en nuestro caso, no citaron a Socies ni a los demas, que pretenden ser culpados, ni les intimaron que se defendiessen; siendo verdad, que estan presentes en la misma Ciudad: Luego, la sentencia declaratoria del delito es nulla: y por el consiguiente lo es la declaracion de que han incurrido en la descomunion del Derecho.

Tertio, se prueva mas eficazmente, que es invalida, y nulla la declaracion que hizo el señor Oficial Eclesiastico, de que Socies, y los demas que han concurrido en quitar la dicha agua, avian incurrido en las censuras de las constituciones Tarraconenses y Apostolicas: porque el señor Oficial no guardò

alguno de los quatro modos de proceder judicialmente contra los usurpadores y raptores de los bienes eclesiasticos, que trahen y proponen las Constituciones Provinciales Tarraconenses *lib. 5. tit. quatuor modo procedendi.* Porque en todos los quatro modos, expressamente se manda y ordena, que el que se pretende que es reo del delito de aver quitado algunos bienes a la Iglesia, o de los Eclesiasticos, sea primeramente citado (si puede serlo con comodidad) y se le oyga su defensa, y en el primero, tercero, y quarto modo de proceder, no solamente se ordena, que el reo haya de ser citado, sino tambien que sea exortado y amonestado a que restituya los bienes que ha quitado a la Iglesia dentro de cierto numero de dias señalados por el Iuez eclesiastico: y sino restituyere dentro del plaço señalado, sea declarado, que ha incurrido en las censuras de las Constituciones Tarraconenses, y en nuestro caso nada desto hizo el señor Oficial eclesiastico. Porque ni citò al dicho Socies, ni a los demas que se pretende ser culpables ni se oyeron sus defensas: Luego por este titulo es invalida y nulla la sentencia de la declaracion hecha. Y tambien lo es, porque la sobredicha constitucion Tarraconense en los referidos modos de proceder judicialmente ordena, que solamente se declaren haver incurrido en las censuras de las constituciones Provinciales, los que exortados a que restituyan los bienes quitados a la Iglesia, y que recompensen los daños hechos, no restituyeren ni recompensaren, ni hizieren la devida satisfacion. Y en nuestro caso, ni el señor Oficial eclesiastico hizo exortacion para esso, antes bien, sin hazerla, bolviò Socies el agua a la Iglesia, antes de la sentencia de la declaracion: Luego la tal sentencia es invalida y nulla.

Ultimamente se prueva, porque la sentencia de descomunion es nulla, quando en ella se contiene algun error intolerable del Derecho, segun se dize, *cap. solet,* & *cap. venerabilibus de senten. excom. in sexto.* Y lo trae Toledo en su Summa Latina, en el capitulo diez, en el numero 4. y la dicha sentencia contiene un error del Derecho: porque dize, que declara por descomulgados a Socies y los demas que concurrieron a quitar el agua, por aver incurrido en las censuras, segun disponen las constituciones Provinciales Tarraconenses: y es cierto, que el Iuez Eclesiastico no ha dado la sentencia segun lo que disponen las Constituciones Provinciales Tarraconenses. Porque ellas

disponen (segun està dicho) que se declaren por descomulgados los que han tomado bienes de la Iglesia, y no los han restituydo, en que se incluye la negativa de que no se declaren por descomulgados los que han restituydo: Luego no se han guardado las constituciones Provinciales Tarraconenses, declarando por descomulgados a los que quitaron el agua de la Iglesia, pues ya la avian buelto y restituydo antes de declarados por descomulgados.

A lo ultimo que se pregunta, se responde, que Socies, ni los demas que han concurrido en quitar la dicha agua, no estan descomulgados en el fuero exterior, ni han de ser evitados, ni tienen obligacion de tenerse por tales en el fuero exterior, mayormente delante de aquellos a quien es notorio, que personas graves y doctas han declarado, que la sentencia de la declaracion del señor Oficial fue nulla, pues ya cessa el escandalo que podria causar en los que solamente saben que han sido declarados por descomulgados, y no tienen noticia de la nullidad de la declaracion: y assi publicandose bastantemente en esta Ciudad el parecer de dichas personas, doctas podran tratarse en el fuero exterior dicho Socies, y los demas que han concurrido en quitar el agua, como no descomulgados, como en realidad de verdad no lo estan. Pruevase esta respuesta: porque solamente se han de tratar como descomulgados, *in foro exteriori*, los que son declarados por tales legitimamente por Iuez Eclesiastico, como es sentencia comun de los Dotores, y en nuestro caso Socies, y los demas que han concurrido en quitar la dicha agua, no han sido declarados legitimamente por descomulgados, pues la declaracion del señor Oficial Eclesiastico no fue valida (segun està dicho) luego Socies ni los demas que han concurrido en quitar la dicha agua, no estan descomulgados en el fuero exterior, ni han de ser tratados como tales, ni han de ser evitados. Y assi, aunque fuesse verdadero el rumor de que los muy Illustres señores Conselleres, y los señores del Consejo de ciento avian ordenado y mandado a Socies, que quitasse el agua a la Iglesia, no por esso estan descomulgados en el fuero exterior, ni han de ser tratados como tales, mayormente que no estan denunciados, ni declarados por descomulgados nominatim, y especialmente por tales. Confirmase lo dicho, porque la sentencia nulla de descomunion no se ha de temer: porque siendo nulla, ya no es sentencia, ni quanto a Dios, ni quanto a

la Iglesia, como lo enseñan y advierten los insignes Dotores *Soto in 4. distin. 22. quæst. I. art. 3. Cordub. lip. p. quæstionum quæst. 43. in 2. puncto, Rodriguez en su summa tomo primo, cap. 75. conclusione 12.* el cual cita a Paludano. Y pues esta sentencia de descomunion es nulla, luego no se ha de temer. Este es nuestro parecer. Salvo meliori, & sub correctione sanctæ matris Ecclesiæ.

De la Orden de Predicadores.

El M. F. Iuan Mur Provincial de los Reynos de la Corona de Aragon, Catedratico jubilado de la Universidad de Lerida, y Calificador del S. Officio.

Fr. Gaspar Vicens maestro y Prior del Convento de santa Catarina martir.

El M. fray Chrysostomo Bonamich de la dicha orden, y Calificador del santo Oficio.

El M. fr. Ioseph Bramon Regente de los estudios de santa Caterina martyr.

El Maestro fray Francisco Palau de dicha Ord.

El Maestro fray Domingo Balle de dicha Ord.

El Maestro fray Iuan Corellano compañero del muy Reveren. Padre Provincial sobredicho.

El Presentado fray Pablo Rius Dotor y Letor de Theologia de de dicha Orden.

El Presentado fray Pedro Martir Moxet Dotor y Letor primario de Theologia.

Fr. Onofrio Amat Letor y Dotor en Theologia.

Fr. Ioseph Arnet Letor y Dotor en Theologia.

De la Orden del Carmen.

El Maestro fr. Serafino Fernos Provincial de la Observancia de los Reynos de Cataluña y Mallorca.

El maestro fr. Cirilo Ximenez olim Provincial, y ahora Prior del Convento de Barcelona, y Catredatico de Theolo. en su Universi.

El Maestro fr. Iayme Borlengo olim Provincial de la dicha Provincia.

El M. fr. Martin Roman olim Catredatico de Theologia en Vique.

El M. fr. Spiridon Flor Retor del Collegio.

El Presentado Fray Matthias Rufach Doctor en Theologia.
Fr. Antonio Baxeras Theologo, y socio del muy Reverendo Padre Provincial.
Fr. Martin Codina Prior del Carmen de Vique.
El Presentado fr. Eugenio Pons Letor de Theologia, y Regente en el Collegio.
El Presentado fr. Iayme Borràs Letor de Theo.

De la Orden de la Merced.

El Maestro fr. Iuan Ferrero Provincial de la Corona de Aragon.
El Maestro fr. Onofre Gralla.
El Presentado fr. Lazaro Mascaròs Letor de prima y Regente de los estudios.
Fr. Gabriel German Letor de Theologia.
Fr. Hyacintho Valls Letor de Theologia.

De la santissima Trinidad.

El M. fr. Francisco Viader Provincial y Vicario general de la Provincia de los Reynos de la corona de Aragon.
El M. fr. Pablo Ferruz Ministro.
El Presentado fr. Pablo Buero Letor de Theol.
El Presentado fr. Bartolome Rafols Letor de Prima de dicha Orden, secretario de nuestro muy Reverendo Padre Provincial.
El Presentado fr. Bartolome Cortes Letor de Visperas, y Regente de los estudios de Barcelona.
El Padre fray Presen. Pablo Aznar.
Fr. Iosep Garces Letor de Theologia.

De la Orden de san Francisco de Paula.

Fr. Iosep del Monte Vicario General y Provincial de la Orden de los Minimos, Theologo del Eminentissimo y Reverendissimo señor Cardenal Colona Iuez apostolico y Vicario general de la Orden de S. Iuan.
Fr. Estevan Recorda Corrector.
Fray Iosep Pascot olim Provincial y Letor jubilado.
Fr. Pablo Marcelli Difinidor.
Fr. Iuan Maymon Difinidor.
Fr. Iuan Oliver Lector de Theologia.
Fr. Iayme Pastor Lector de Theologia.

Del Orden de los Capuchinos.

Fray Pablo de Serrian Minist. Provincial de los Frayles Capuchinos de nuestro Padre san Francisco de la Provincia de Cathaluña.

Fray Geronymo de Serria Diffinidor, Guardian del monte Calvario, Letor de Theologia.

Fray Andreas de san Martin Letor de Theologia Difinidor, y Guardian de Menresa.

Fray Fructuoso de Tarragona Letor de Theologia, y Guardian de Granollers.

Fray Ioseph de Manresa Letor de Theologia.

Fray Luys de Torà Letor de Theologia.

Fray Seraphin de Ostalrich Secreta. del Padre Provinc.

Del Orden de san Francisco de los Menores.

Fray Iayme Estevan Guardian, y Letor Iubilado en san Francisco.

Fray Iuan Serrano Letor jubilado, y Calificador del S. Oficio, y Guardian de Iesus de Barcelona.

Fray Antonio Solanes Letor Iubilado.

Fray Francisco Roger Letor Iubilado.

Fray Rafel Bosch Letor de Theologia.

Fray Iusepe Beyrina Letor de Theologia.

Fray Iusepe Costa Letor de Theologia.

Fray Diego Cubells Letor de Theologia.

Fray Antonio Martin Letor de Theologia.

Fray Chrysostomo Baller Lector de Theol.

Fray Francisco Boxader Lect. de Theo.

Fray Iuan Vicente Bassora Letor de Theologia.

Del Orden de san Agustin.

Fray Thomas Iulian Prior de san Agustin.

Fray Miguel Llitra Letor Iubi. y D. en Art. y Theolo.

Fray Thomas Reull Retor del Collegio.

Fray Nicolas Manines Letor, y Dotor en Theologia.

Fray Nicolas Marò Letor de Theologia.

Del Collegio de la Compañia de Iesus.

P. Iayme Puig Retor de la Compañia de Iesus Calificador del santo Oficio en el supremo de la Inquisicion.
P. Ioan Ferrer Doctor en Theolo. y Calificador del S. Oficio.
P. Vicente Navarro Theologo Califica. del S. Oficio.
P. Geronymo Vidal Theologo, Calificador del S. Oficio.
P. Geronymo Codina Lector de Theologia.
P. Guillermo Sovies Lector de Theologia.
P. Gaspar Garau Lector en Theologia.
P. Luys Vidal.
P. Iacinto Piquer Lector de Theologia.

De la Orden de los Descalços Carmelitas.

El Padre fray Miguel de Iesus Prior del Convento de san Ioseph de los Carmelitas descalços.

De la Orden de nuestra Señora del buen Sucesso.

El Maestro fr. Lorenço Valentin Prior de los Servitas.
El Maestro fray Francisco Casellas.
El Maestro fray Geronymo Guerrero.
El Maestro fray Miguel Albert.

De la Orden de los Augustinos Descalços.

Fray Iuan Bautista de Altaraque Prior del Convento de santa Monica.
Fray Onofre de la madre de Dios.

Del Orden de los Clerigos Menores.

Luys de Cespedes Presidente deste hospicio de los Padres Menores.
Martin de Berruete de los Clerigos Menores.
Iorge Aurolo de los Clerigos Menores.

APÈNDIX VUYTÈ (B)

POR LA CIVDAD DE BARCELONA, Y FRANCISCO SOSSIES MAESTRO DE LAS FVENTES, CON EL CABILDO DE LA IGLESIA MAIOR

acerca de las censuras declaradas contra
el dicho SOSSIES.

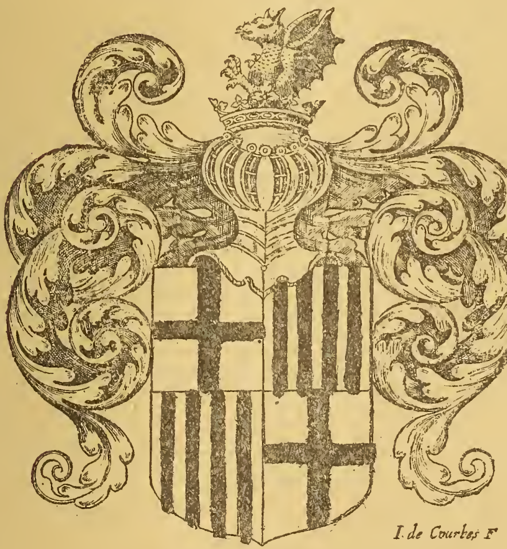

BARCELONA

En casa de Sebastian y Iayme Matevad Impressor de la Ciudad, y de su
Vniversidad. Año 1634.

IESVS MARIA

EL CASO de la descomunion y entredicho, declarados por el Oficial Eclesiastico de Barcelona sede vacante, contra Francisco Sossies maestro de las fuentes de la Ciudad, y otros culpables, tiene dos inspecciones differentes. La una, en respeto de si mismo y de su persona, si se ha de tener por descomulgado, y entredicho. La otra, en respecto del Iuez superior, a quien se ha apelado de dicha declaracion, que es lo que ha menester para la hazer revocar..

He dicho que son inspectiones differentes: porque para pretender, como pretende dicho Sossies, no ser descomulgado, ni aver de ser evitado, es necessario que pretenda nulidad de las censuras, que no bastaria injusticia: porque la sentencia de descomunion, o justa, o injusta se ha de temer, *c. sententia Pastoris, cum simil. II. q. 3.* y ninguno la ha de menospreciar aunque sea injusta: porque no liga el hombre, sino Christo, que ha querido dar esta potestad a los hombres, *c. nemo contemnat, II. q. 3.* y seria tenido de menosprecio, *Ricci. in decis. Curiæ Archiepiscop. par. 3. decis. 87. num. 7.* Pero no la nulla, porque no es sentencia, ni descomunion, ni quanto a Dios, ni quanto a la Iglesia, como declara largamente *Gutier. in cano. quæstio. cap. 4. ex num. 33. par I.* & *cap. 16. ex num. 18. par. 2.* y con abundancia de alegaciones, *Valençue. cons. 32.* à *num. 104.* y antes dellos *Mennoc. de arbi. iudi. lib. 2. centu. 6. cas. 542. ex num. 15.* Pero para hazerla revocar por el remedio de la apelacion, basta que prueve la injusticia, porque para corregir, y revocar las injusticias de las sentencias primitivas, se es introduzido el remedio de la apelacion, *cap. subiecti,* & *cap. cum*

specialis, §. *porro. extra de appella.* & *l. I. ff. eod. cum simil.* Aunque, si la sentencia es nulla, como se pretende, no sera necessario yr a buscar otra injusticia delante del superior, porque la major que se puede pensar es la nulidad, como lo dizen *Bellame. en la decis. 343. appellans num. 2. y Hiero. Gonzal. ad reg. 8. Cancellariæ glos. 9. in anno. contra nullita.* &c. *num. 172.* Y quando essa concurre, no ay necessidad de apelacion, por la *l. I.* & *tot. tit. C. quæ senten. sine appella. rescin. Anton. Fab. in suo Cod. lib. 7. tit. 29. de re iudi. defi. 20.* & *tit. 27. de tempor.* & *repara. appella. defin. 13. eod. lib.* Porque la sentencia nulla no tiene necessidad de rescindirse por la *l. nam* & *si*, §. *I. de inius. rup. Gonz. glos. 32. num. 37.* sino que se declare sobre la nulidad, de la qual se ha dicho tambien delante del superior.

Y como el dicho Sossies pretenda que la sentencia es nulla, y la nulidad aya sido publicada por el, diziendo de nullidad con auto publico, è introduziendo causa dello, y haziendo escrivir tantos hombres celebres, como han escrito, con toda publicidad, es cierto no ha avido de tener escrupulo, si ha querido assistir a las cosas Divinas, y conversar con los fieles, como largamente lo dize *Çutier. en el dicho cap. 4. del dicho lib. I. de las Cano. quæst. num. 36.*

Viniendo a la prueva del primer punto, que tiene respeto a la nullidad, el principal motivo es de no aver se procedido por las moniciones, y citacion de la parte, antes haverse declarado las censuras sin ellas, por lo qual solo, es sin duda la declaracion nulla ipso iure, & *sic non timenda*, y porque este articulo trata largamente Gutierrez por todo el dicho *cap. 16. del lib.* 2. *de las Canoni.* con todo lo que es menester al proposito, no cansare en aver de leer a otros, y alli en el num. 14. largamente prueva como la monicion ha de ser trina, ò una *pro tribus*, que es la practica que ha abraçado el estilo comun en estas materias, alegando los textos Canonicos, que assi lo disponen que son muchos, tambien el *P. Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 32. num. 13. Zerola in prax. Episcop. par. I. verb. excommunicatio, tit. causa formalis in initio. y Meno. de arbit. Iudi. lib. 2. centu. 6. cas. 542. num. 18.* & *19.* donde tratando este punto, haze la distincion entra (sic) la descomunion *ab homine*, y la que es *à lege*, y el hombre declara el incurso della, diziendo que el defeto de monicion, y citacion en la primera,

no causa nulidad, sino injusticia: pero la otra si. Las razones ellos las trahen tan llanas, que no es necessidad referirlas.

Esta resolucion tan comun, y aprovada de los sagrados Canones, y de los Doctores, que sea menester citacion, y monicion en las censuras, no la niega, como no podia negarla la parte contraria, y assi no es necessario justificarla mas. Pero dize dos cosas, la una que ya le amonestaron, y le dixeron al dicho Francisco Sossies de parte del Cabildo en el mismo acto quando quitaba el agua, que no la quitasse, porque no podia por ser de la Iglesia, de que no hizo caso. Y la segunda, que dicho Sossies era delinquente, sacrilego, y usurpador notorio, y temerario de las cosas de la Iglesia, y por essa razon avia incidido en las censuras ipso iure, & facto, contra los tales por los sagrados Cánones impuestas, que no avian menester sino declaracion, en el qual caso se puede, y deve proceder por procedimientos que dizen à notorio, que no necessitan de ninguna monicion, ò citacion, assi por el derecho Canonico comun, conforme al *cap. pervenit, el primero de appella. por el cap. I. de iuditijs, por el cap. illud, §. ipse vero de cleri. excommu. minist. por el cap. manifesta y el cap. de manifesta. 2. q. I. y por el cap. evidentia de accusa. y lo trahe Fran. Leon in thesau. fori. Eccles. par. 3. cap. 38. nu. 110 y 161. y Mar. Anto. Genuen. in prax. Archiepis. cap. 24. num. 16. y Ricci. en la decis. 240. in 2. par. decis. Cur. Archiepis. Neapol. y por el sagrado Concil. de Trent. ses. 22. decre. de reforma. c. II. y por la Bul. in cœna Dom. c. 17. como por el derecho de las Constitutiones de Tarragona, como parece en el 2. y 4. modos de proceder contra invasor. in fine, y en el capit. 2. de raptoribus, & incendiarijs.*

Acerca del primer punto, no es menester detenerse, porque el Derecho que requiere la citacion, y monicion, no habla de la que puede hazer la parte, sino de la que *servatis servandis, & ordine iuditij servato,* manda que se haga el Iuez, que no ha de ser de qualquier manera, sino *sub excommunicationis pœna, como lo trahe Sanchez de matrimon. disp. 32. nu. 9. vers. Tertio, lib. 9.*

En el segundo, se ha de reparar, y examinar en que caso proceda la dotrina de *notorio delinquente, invasore, & usurpatore rerum Ecclesiæ,* para ver si se puede aplicar al hecho de Sossies. Para esto se ha de presuponer el hecho, el qual aunque

estè contravertido entre las partes, las quales en sus papeles muestran entenderle de differente manera, pero quanto a lo que es menester a este proposito, ninguno puede dificultar que no sea en la forma siguiente.

La ciudad de Barcelona es señora, y dueña de las aguas que van a las fuentes de ella. La Ciudad es la que las procura a su costa. La que las conduze, y la que las distribuye por las partes de la Ciudad adonde se han de distribuyr, teniendo en esso la libre, y general administracion, sin dependencia de nadie.

Para aqueste ministerio tiene deputado un Oficial, con salario que le dà, que le dizen Maestro de las fuentes, que oy, y de algunos años a esta parte es el dicho Francisco Sossies.

Este Maestro de las fuentes tiene el cuydado dellas: pero no tiene la facultad tan ancha, que pueda hazer todo lo que quiere, dando, y quitando el agua a los que le parece, antes està sujeto, y subordinado a los Conselleres, y a las ordenes de aquellos, a quien tiene obligacion de obedecer quando le mandan y ordenan, que dè ò quite el agua à unas partes, ò otras, porque es ministro suyo, y està sujeto a ellos, los quales son los que ordenan y mandan en esta materia.

Y assi, quando los Concelleres le mandan à dicho Sossies, que dè, ò quite el agua a algunos lugares publicos, ò à algunos Hospitales y Monasterios, a quien suelen tambien darla, ha de obedecer, sin poder replicar.

En lo que tiene respeto al agua que va al claustro de la Iglesia mayor desta Ciudad, passa el hecho desta manera: Que la Iglesia no la possee de por si, ni separada de la demas agua de la Ciudad, ni con aquaductos differentes, ni se rige por ministros, ò oficiales de la Iglesia, sino que assi como en las demas partes, y lugares de la Ciudad, va conduzida al dicho Claustro por los aquaductos de la Ciudad, y a costa suya, sin ningun ministerio de otra persona alguna, sino de la misma Ciudad, y de sus Oficiales, y assi bien del dicho Maestro de las fuentes, el qual assi como la dà en otras partes, la dà y la conduze al dicho Claustro, teniendo en conderecho, y limpiando los conductos, por los quales va el agua en el dicho lugar, como los demas, sin haver en esso ninguna differencia.

Acontecio, a los 5. dias del mes de Enero del corriente año de 1634. que los Conselleres de la dicha Ciudad por determinacion, y orden del sabio Consejo de Ciento, porque assi les pare-

cio convenir, dieron orden al dicho Francisco Sossies, y le mandaron que quitasse el agua que yva al dicho Claustro de la Iglesia Mayor, bien assi como en otras ocasiones le mandavan, y avian mandado infinitas vezes la quitasse a otros lugares pios y Monasterios siempre que les ha parecido convenir.

El dicho Francisco Sossies encontinente, como devia, y sin examinar el mandamiento, porque no le tocava, y sin reparar en cosa alguna, quitò el agua el dicho dia de 5. del mes de Enero a las onze de la mañana, y despues la bolvio al despues de comer, cerca de las cinco, porque assi se lo mandaron los mesmos Conselleres: de modo que en esto de quitar, y bolver el agua no hizo el dicho Sossies cosa alguna de si mismo, como no podia, sino lo que le ordenaron sus superiores.

Esse mismo dia al despues de comer, fue puesto entredicho en las Iglesias de la Ciudad, tañiendo la campana de la vedada, sin haverse declarado, ni saber ninguna persona para que era el entredicho, el qual durò algunos dias, porque no se quitò hasta 11. del dicho mes, y despues se bolvio à 23. con grande admiracion de todo el pueblo, y corrieron sobre del differentes discursos, y opiniones, por no saber con certidumbre la causa, porque no se avia publicado en ninguna parte, ni al dicho Sossies, se le dixo, ni notificò cosa alguna hasta el dicho dia de 23. del mismo mes de Enero, que se le intimò y notificò una provision hecha por el Official Eclesiastico, con que a el, y a los demas culpables les declaravan por descomulgados, y entredichos, y aver incidido en las penas de las sagradas Constituciones de Tarragona de invasoribus, y de otras sanciones Apostolicas, de la qual declaracion dentro del tiempo apelò el dicho Sossies à devido superior, y dixo de nullidad, introduziendo la causa en la Metropoli de Tarragona, en donde con facilidad, attenta negotij qualitate, se obtuvo que fuesse quitado el entredicho por tiempo de un mes, y despues durante beneplacito, el qual despues no se ha buelto mas, por no aver causa, ni razon para que se hiziera.

Este es el hecho puntual, que es menester saber, y presuponer, para la verdadera intelligencia de lo que se va tratando.

Segun este hecho se ha de ver, y examinar, *Si el dicho Sossies en el quitar, y divertir el agua por tan poco tiempo, de orden, y mandamiento de los Conselleres, se ha podido, y puede dezir tal delinquente, que sin alguna monicion, y citacion se*

aya podido proceder à declaracion contra del per notorium, en virtud de las Constituciones de Tarragona, y otras dispositiones aplicables, como se ha pretendido, y pretende por la parte contraria.

Tomemos en primer lugar el *cap. pervenit, el primero, extra de appella.* en que principalmente se apoyan estos procedimientos que dizen, *Super notorio.* En esta materia de *invasor.* &c. que los demas textos que se alegan, no hablan en especie de este caso. Esse capitulo habla de publico, & notorio excessu, queriendo, y disponiendo, que si el excesso que se ha cometido contra personas Eclesiasticas es publico y notorio, no les admitan a los delinquentes la apelacion, que impida la declaracion de las censuras, en que han incurrido.

La *Glos. in verb. notorius, se refiere al cap. cum sit Romana, in* §. *fina. eod. tit.* el cual para que uno no sea oydo en la apelacion, quiere que sea *manifestus raptor alienæ rei, que la Glos. alli in verb. manifestus, interpreta, id est, notorius, conforme el cap. pervenit.*

Refierese tambien la *Glos. en el dicho cap. pervenit,* al cap. siguiente despues del, el qual al mismo proposito usa destas palabras, *Quod si aliqui, quos manifestum sit,* & *notorium uxorem alterius detinere, aut iniecisse manus violentas in clericum,* &c.

Y porque la santa Sede, acostumbra de crear, y deputar juezes conservadores, y juezes particulares a mas de los ordinarios a quien particularmente toca, para que castiguen, y repriman excessos de laycos contra las Iglesias, y personas Eclesiasticas, avemos de ver como habla el derecho Canonico destos excessos, para que de lo uno y de lo otro, saquemos sigura resolucion.

La primera disposicion, que se ofrece desto es el *cap. I. de offi.* & *potesta. judicis delega. in 6.* el qual quiere sean tan solamente per manifestas injurias y violencias, que no han menester judicial discucion.

La segunda disposicion es tambien del mismo titul. en el capit. fin. que dize assi mismo: *de manifestis iniurijs,* & *violentijs.*

Assentado esto, veamos que entienden los DD. por manifiestos, o notorios excessos, por manifiestas, o notorias injurias, o violencias, por manifiesto o notorio invasor de cosas eclesiasticas.

Ioan. Pet. Mone. in lib. de conserva. iudi. cap. I. num. 15. explicando las palabras de los capitulos I. y final de offic. & potesta. iudi. delega. in 6. dize: *Manifestis*, hoc est *notorijs iniurijs*, *ita ut nulla possint tergiversatione*, *id est dissimulatione cœlari*, & *adeò patent*, *ut non sit locus inficiationi*, ut per tex. in cap. ult. de cohabitatione clericorum, *nec egent aliqua examinatione*, *ex cap. bonœ* el primero §. *contra legati, de electione*, & *cap. evidentia de accusatio. idem Mone. in eod. tracta. cap. 7. nu. 99.*

De manera que segun lo sobredicho, es menester para poderse dezir, que alguno haya incurrido en estas censuras, que la injuria, o violencia echa a la Iglesia, sea manifiesta, y notoria, que no pueda tener ninguna escusa, ni pueda offuscarse por algun arte, ni por algun color, ni haya menester alguna discussion judicial, ni que finalmente pueda admitir alguna duda provable, como tambien lo dize el gran *Farina. consil. 85. nu. 126. in I.*

Y entonces se dira ser tal, quando constara de ella, o por confession de la parte, o por la misma evidencia del hecho, segun el *cap. ex parte*, *iuncto cap. cum olim*, *extra de verb. significa.* & *cap. qua fronte de appella. Mone. in cita. tracta. de conserva. cap. 7. num. 99. y Riccio en la primera parte de las decis. de la cur. Archiepis. de Napol. decisio. 92. num. 2.* en donde dize mas adelante, que quien alega manifiesta offensa en estas materias, de incurso de censuras, ha de hazer dos cosas. Primeramente ha de jurar que no lo alega con animo de calumniar, *argum. cap. I.* & *2. de iuram. calum. in. 6.* Secundo, ha de provar la manifiesta offensa dentro de cierto termino, y declarando que cosa sea manifiesta offensa, y como se ha de provar, dize lo que arriba se ha referido, o por confession de la parte, o por evidencia del mismo hecho, y de la misma cosa, que sea tal, que el mismo hecho, y la misma cosa la traygan consigo, *Gutierr. pract. quœst. lib. 3. quœst. 9. num. 12.* donde dize, que *tunc dicitur iniuria*, *aut violentia notoria*, *vel manifesta*, *cum quis est malefactor*, *aut rerum ecclessiarum spoliator notorius*, *id est raptor*, & *invasor manifestus*, *ut patet (inquit) ex propria vi*, & *significatione vocabuli.* Dexo, porque ya lo dirè despues, que para ser un delito notorio, es necessario que dello tenga noticia toda la Ciudad, o la mayor parte della, y todo el pueblo, o la mayor parte pueda dar testimonio, y que se aya hecho, *vel coram populo*, *vel eius maiore parte.*

Bien assi, como dezimos, *in simili*, que para poderse dezir una sentencia notoriamente injusta, es menester que de la injusticia conste, o por confession de la parte, o por cosa juzgada, como lo dize la Rota en la *decis. 362. num. 4. in posthum. Farina. par. 2.* y para dezirse notoria la injusticia, es necessario que por ningun modo se pueda encubrir, ni dudar, ni responder, que si se puede en alguna manera colorar, y recibe alguna dubiedad, assi en hecho, como en derecho, no se podra dezir notoriamente injusta, conforme la misma *Rota in recen. Farina. tom. 2. decis. 646. num. 2.* & *5. Idem Farina. consil. 86. numer. 74. in I. tom.* & *in consil. 144. nu. 19. in 2.*

El hecho de Francisco Sossies, en el divertir el agua del claustro de la Iglesia mayor, no tiene alguna de las qualidades arriba referidas, para poderse dezir notorio delinquente contra la Iglesia, notorio usurpador de las cosas della, notorio ofensor de la Iglesia, o otra cosa semejante, por muchas razones.

Primeramente, porque este hecho es de tal naturaleza, que de si absolutamente no fue delito en la persona del dicho Sossies, ni tal se ha de juzgar, y sino se prueva ser delito, menos se podra dezir notorio: porque primero es necessario provar que fue delito, antes que se prueve que fue notorio: porque la prueva de la qualidad presupone precedente prueva de la substancia, conforme la decision de la *Rota 184. num. 2. in 2. vol. cons. Farina. post. Iul. Clar. in. §. fin q. 9. col. 3. vers. Item quæro, Gramma. decis. 65. n. 12.* & *13. Monet. de conserva. iudici. cap. 8. nu. 60.*

Que no fuesse delito en persona del dicho Sossies, parece claro, porque su oficio, como està dicho, como maestre de las fuentes de la Ciudad, es dar, y quitar el agua a toda ordinacion, y mandato de la Ciudad, y haviendole mandado los Conselleres que la quitasse del Claustro, y la divirtiesse, obedeciendo no pudo cometer delito, que los oficiales y inferiores no delinquen en las cosas que de si no son delitos, sino materias indiferentes, quando hazen alguna cosa de orden y mandamiento de sus superiores, que sino la hizieran, uvieran sido castigados por aquellos como a inobedientes, que hazen poco caso de sus mandatos, conforme la *Glos. in l. rem, § tignum, verb. descendit, de rei vendica. Rolan. à Val. consil. 54. vol. I. Ioseph. Ludovi. decis. Perus. 103. Cæs. Barzi. decis. Bononien. 139.* & *140. Mago. decis. Floren. 150. Sesse decis. 112.*

Vivi. decis. 394. Nunca los mandatos de los superiores han dexado de escusar quando no son cosas prohibidas de si para los que tienen obligacion de obedecer, conforme a la decis. de *Afflict. 150.* y a la de *Gam. 185.* y alli *Blas. Flor. Dias de Mena en la adicion.* Y no solo el mandato del superior en materias que no son de si prohibidas, escusa y quita el dolo, y la culpa, y el delito, pero tambien el mandato de qualquier otro, conforme las otras decisiones, y otros lugares arriba citados, y *Farina. en el trata. de pœn. temperan. quæst. 89. nu. 69.* donde dize que la obediencia del superior excluye toda presuncion de dolo, y trahe una buena razon, diziendo; que si la inobediencia induze presuncion de dolo, la obediencia la ha de escluyr; porque de otra manera quedaria el subdito enlazado con lazo indissoluble si obedecia, y sino obedecia.

Y el mismo Farinacio despues en la cuestion 97. nume. 112. siguiendo a *Dino in reg. quod quis, de reg. iur. in 6.* distingue tres casos en esta materia, diziendo: que o el precepto del superior es justo, y segun las leyes, o es dubio, o es totalmente injusto. En los dos primeros casos, no ay duda sino que el subdito ha de obedecer, y la obediencia escluye toda presuncion de dolo; y del segundo da la razon: *quia in dubio pro iustitia præcepti præsumendum est, l. si Prætor, ff. de iudi. cum simili.* Y aun en el tercero caso quiere este Autor que preceda lo mismo: pero como no le avemos menester, no le examinamos.

Y no aviendo dolo, no ay delito: porque regularmente se requiere en los delitos *l. I. C. de sicar.* & *l. qui iniuriæ, ff. de fur. Farin. de pœn. temper. quæst. 87. nu. I.* y no aviendo dolo, no entra tampoco la descomunion, *idem Farina. ex multis ubi supra num. 33.*

Secundò, no uvo delito; porque brevemente, y despues de pocas horas (como se ha dicho) se bolvio el agua que se avia divertido del Claustro, por la regla de la *l. quidquid 49. in fin. ff. de regul. iur. cum concordan. allega. per Bello. in tracta. de potest. eorum, quæ fiunt in continen. lib. I. c. 81. num. 8. quòd divertisse non dicitur quod brevi rediit*, que devia aver bastado juntamente con el ningun daño que avia padecido la Iglesia, por cumplida satisfacion, para que la parte contraria viendo, o pudiendo aver visto tan de presto, y prontamente el agua restituyda, no uviera despues venido a notificar, e intitimar (sic) al dicho Sossies la declaracion, y bolver el entredicho que una vez

avia quitado, e instar, como insta delante del superior, que buelva el entredicho, que con tan justas causas ha sido despues quitado por su provision. Y podia tomar exemplo, y moverse para esto de lo que hizo la sede Apostolica en la otra contencion, y debate del año de 1603. la qual conforme el Motu proprio, que la misma parte contraria alega de 24. de Março de 1604. se acontentò que la Ciudad bolviera las cosas en su primer estado, y se diò con esto por satisfecha, sin obligarla a otra cosa para la absolucion a cautela, de que alli se trata. Y aun aquel caso era harto mas apretado que este, porque alli avia otras causas mas, por las quales se avian declaradas las censuras, que pesavan harto mas que el agua, como se vera en los procedimientos: y avia ademas perseverado mucho tiempo la falta de el agua, y se avia sustentado lo hecho por la Ciudad, como se dira adelante, lo que no es assi en este caso. En el qual el agua se bolviò re integra, aunque uviese por algunas pocas horas precedido la declaracion, porque como no avia precedido citacion, ni monicion, no ligò antes de la notificacion, *Sthepan. Gratian. discep. foren. 364. nu. 28. tom. 2. Covar. in cap. alma mater par. 1. §. 10. ex num. 7.* y assi fue como sino se uviera hecho, y venir despues desto a notificar, y bolver el entredicho, se ha de juzgar por cosa muy voluntaria.

Tertio, la parvidad de la materia, y la modicidad de la culpa, con la qualidad de la persona que no tratava, ni podia tratar de interes proprio, ni de propria utilidad, ni de vengança suya, por ser ministro y oficial de la Ciudad, y ver que lo que hizo Sossies, era en el dicho nombre, y como persona mandada, que es un grande motivo para escluyr toda siniestra informacion de dolo, y fraude: *Quia dolus non præsumitur ubi non adest lucrum, vel commodum, Farina. de pæn. temperan. quæst. 89. num. 56.* Y finalmente el ver que el acto no se hizo clandestinamente, y a oscuras, sino publica y palesamente, que tambien esto escluye la presuncion de dolo, assi como la admite la clandestinidad, *Farina. ubi supra nu. 63.* podian aver dado motivo a que semejante declaracion tan rigurosa se difiriera hasta aver querido entender porque se quitava el agua, o alomenos hasta tanto que al dicho ministro amonestaran, y requirieran, e interpelaran *in forma iuris*, que no hiziesse lo que hazia, o el hecho revocasse, citandole otramente a ver se declarar aver incurrido, que es el camino real de estas materias, de que no se apartan

del todo las Constituciones de Tarragona, por las quales principalmente en esto nos regimos, segun diremos adelante estensamente.

Levissima cosa se puede y deve dezir el agravio que podia pretender la Iglesia deste tan breve divertimiento del agua, & maxime, contra el dicho Sossies, persona mandada en cosas, que de si no son de *genere prohibitorum:* porque la injuria, de derecho se considera leve, o grave: poca o mucha, en particular de dos cosas: es a saber; *ex qualitate rei*, & *ex qualitate personæ*, como lo prosigue largamente *Mone. de conserva. cap. 8. à num. 196.*

Como la descomunion sea la mayor pena que ay en la Iglesia de Dios: porque por ella el descomulgado se saca de la Iglesia, y se entrega à Satanas, conforme el *cap. omnis Christianus, II. quæst. 3.* & *cap. corripiantur 24. quæst. 3.* y es resolucion cierta de todos, se ha de proceder en ella con mucha madureza, y con grande circunspeccion en ponerla y declararla, que no sea por cosas, y causas leves, porque no suceda lo que dize el sagrado Concilio de Trento ses. 22. cap. II. *Ne, sicut experientia docet, si temere, aut levibus ex rebus incutiatur, magis contemnatur quam formidetur,* & *perniciem potius pariat quam salutem*, y lo mesmo dizen las sagradas Constituciones de Tarragona en el cap. 44. de senten. excommun. y lo mesmo avia tambien sentido antes el derecho Canonico comun en el *cap. Episcopi*, y en *cap. nullus II. quæst. 3.* Y otros concordantes allega la *Glos. verb. mayor*, en el dicho *cap. corripiantur*, donde haze la consequencia, *si excommunicatio est maxima, ergo non debet infligi pro levibus criminibus*, y lo advierte *Ricci. in prax. de excommu. decis. 464. num. I.* & *in prax. monitorial. decis. 276. num. 2.* donde da una buena razon, porque la descomunion no liga sino ex intentione proferentis, y no es verisimil que hayan querido descomulgar por leves causas, y por leves culpas.

Y quando el Iuez eclesiastico en esta materia, extende las manos en los seculares, prosiguiendo con descomuniones, y declarandolas por causas leves, y assi bien excediendo de su jurisdicion, no se yo si se podra escusar de la pena del *cap. fin. de offi.* & *potesta. iudi. delega. in 6.* que le suspende del oficio por un año, y dize la *Glos.* & *à beneficio, quod est eius sequela*, y que es lo mismo si ignorancia *iuris, vel crassa, vel affectata id*

faceret, y son mucho de notar aquellas palabras *(quos frequenter excedunt)* y dolerse dellas, y de lo que dize *Zero. in prax. Episcopal. par. I. verb. excommunicatio, tit. caus. formal. versi. 2. dub. in fin.* que suelen los ordinarios Ecclesiasticos muy a menudo declarar aver algunos incidido en la descomunion *etiam Papal* por el cap. II. del sagrado Concil. de Trent. ses. 22. de reforma. que no avian incidido, diziendolo con estas palabras: *Nam sæpè locorum ordinarij solent declarare excommunicatos aliquos, eosq. interdum Papali excommunicatione, ut usurpantes bona Ecclesiarum per cap. II. ses. 22. Concil. Tridenti. vel propter quid simile, tamen qui hoc faciunt, interdum prætendunt hoc facere aliquo iure, & colorato titulo, & in cursu causæ invenitur ita esse*, que es nuestro caso in terminis, en el qual caso dize despues este Auctor, *quæ tunc debet per sententiam dici, non incidisse*, y lo mesmo avia dicho poco antes, *quæ non valet consequentia, est aliquis denuntiatus excommunicatus, ergo est excommunicatus, quia non est antecedens necessarium, sed contingens.*

Ni se yo si se podra escusar el tal Iuez de transgressor de los preceptos del sacro Concilio de Trento, y de las Constituciones de Tarragona, y del demas derecho Canonico, que dan reglas, en que casos se han de usar las censuras.

Ni se yo si se podra escusar de muchas otras penas, que refiere Francisco Leon *in thesau. fori eccles. par. 3. de excom. c. 38.* desde el n. 7. con los siguientes, y antes del *Menoch. de arbitr. iudi. cas. 443. per totum*, que fuera bueno tenerlas siempre delante de los ojos, *ut saltem metu pœnæ limites sibi traditæ potestatis diligenter observarent*, como dize el Papa en el *cap. fin. de offic. & potest. iudi. delega. in 6.*

Y es tanto verdad, que ha de ser la causa grave, por la qual se declara uno descomulgado, que en el caso que es de los mas graves del derecho Canonico, *de iniectione manus in clericum* por el capit. *Si quis suadente diabolo, 17. quæst. 4.* quieren los Dotores, que el incurso de la censura no sea por qualquier injeccion, y lesion, sino que sea grave, y no leve, y de poca importancia, como lo resuelve *Ricci. en las decis. de la cur. Archiepisc. de Nap. decis. 228. nu. I. p. I.*

Culpa mortal quieren los sagrados Canones, y resuelven comunmente los Doctores, que ha de aver precedido *in præteritis*, para poderse dezir que uno ha incurrido en la descomunion, y

para declararla, y en ser menos que culpa mortal, no admiten el incurso, *cap. nemo Episcoporum II. quæst. 3.* y lo prueva largamente *Gutier. in cap. 16. canon. quæst. num. 16. lib. 2.* añadiendo despues en el numero siguiente, *que siempre que uno està cierto de no aver pecado mortalmente contra la obediencia de la Iglesia, puede tener sigura la conciencia de no aver incidido ni incurrido en descomunion delante de Dios, ni estar privado de los sufragios de la Iglesia, en caso que algunas vezes por alguna falsa presuncion* (son palabras del Autor) *pueda ser prohibido de poder conversar con los fieles, separado del gremio de aquellos*, que es grande consolacion para Sossies, que no piensa en esto aver pecado, ni venialmente: lo mismo avia dicho el mismo Gutier. antes *lib. 1 cap. 7. n. 30.* fundandolo en autoridad de muchos Dotores. *Ricci. in praxi. decis. de excommu. decis. 464. num. 2. Navar. consil. 20. de senten. excommu. num. 2.* donde dize, què ninguno incurre en las descomuniones generales, sino es por actos de pecado mortal. La razon es llana, que por menos delito no fuera razon se diesse tan grande pena, que es la mayor de la Iglesia de Dios: porquè las penas deven ser commensuradas y proporcionadas al delito, conforme la *l. sancimus, C. de pœnis*, y no parecerian serlo, si tan grave pena se impusiera por menos culpa que mortal, *Sanchez de matrimo. lib. 9. disp. 32. num. 29.*

El Cabildo bien ha hecho lo que ha podido contra las reglas del bien pensar: y del bien sentir de las actiones agenas, a que todos estamos obligados, recibiendo las presunciones exclusivas de delito, y de mal animo, y de mala intencion, por la *l. merito. ff. pro socio*, y por el *cap. stote, de reg. iur. Farina. de confes. & convic. quæst. 85. per tot. Barbos. axioma. 68. delictum num. 14. & sequen.* Y mas los Eclesiasticos, los quales assi como estan constituydos en mayor dignidad, y professen estado mas perfeto, assi estan obligados a mayor recato, y en mas bien sentir y pensar, conforme a aquello del Emperador in aucten. de defensor. civita. in fin. princi. *Quantò enim quilibet præest melioribus, tantò maior ipse, & honestior est.*

Ha hecho pues el Cabildo lo que ha podido en su papel en cargar al dicho Sossies, para exagerar la culpa, y hazerla mayor de pecado mortal, persuadiendose, y queriendo persuadir a los demas, que todo se hizo con dolo y fraude à sabiendas, llamandolos dolosos, temerarios, sacrilegos, y otras cosas semejantes,

no tan solo al dicho Sossies, sino tambien a todos los que en ello concurrieron, que no dixeran mas si los uvieran visto entrarse furiosamente por la Iglesia, llevandose sus joyas y riquezas todas, y toman essa presuncion, para que pueda entrar la descomunion a iure, que no tuviera necessidad de citacion, y monicion, sino de sola declaracion.

Y porque no se pudiesse escusar el dicho Sossies, que se pudiera presumir en su favor, no provandosele sciencia por la regla ignorancia &c. La qual ignorancia obra regularmente, que no se incurren las censuras, conforme al capitulo *Ut animarum de constitutionibus in 6.* y alli la Glos. *Verb. sententijs*, le han querido cargar de sciencia, diziendo; que el dicho Sossies sabia que el agua era de la Iglesia, en el qual caso, *data scientia*, no le avria escusado el mandato de los Conselleres: porque se avria hecho de, y en cosa illicita, como lo trae *Cæs. Barzi. decis. 140. num. 16.* & *Iosep. de Sesse decis. 112. num. 12. lib. I.* & *alii passim*, y dicha sciencia han querido collegir de conjecturas, y presunciones; porque no la podian provar cierta e indubitada, confiados que los mesmos Dotores, que hablan desta sciencia, son de parecer, que basta la presumpta, por *Barzi.* y *Sesse* arriba citados.

Colligen, y quieren collegir esta sciencia de lo que passò en el año de 1603. (que dizen modico tiempo, aviendo passado mas de treynta años, diziendo el Derecho lo contrario, el qual al tiempo de 30. y 40. años, dize longissimo, y al de 10. y 20. largo, *in tit. Cod. de præscrip. long. temp.* & *de præscrip. 30. aut 40. annor.* & *in institu. de usucap.)* sobre otro semejante caso de aver quitado el agua de la Iglesia donde se declarò y averiguò que el agua era suya.

Secundo, de que se lo denunciò, y protestò al dicho Sossies quando quitava el agua, el Syndico del Cabildo, diziendole, que no la quitasse, porque no podia, por ser de la Iglesia; la qual denunciacion bastava para hazerle caer en dolo y culpa, y quitarle todo genero de escusa, como lo trahe *Barzi. decis. 139. nu. 6. y Sesse dicta. decis. 112. nu. 19.*

Tertio, de que sino sabia el dicho Sossies que el agua fuesse de la Iglesia, lo devia saber e investigar; deviendo reparar en lo que via que la posseya la Iglesia, *quia paria sunt scire*, & *scire debere*, y quando es assi, que el que dize aver tenido ignorancia, lo devia investigar, no le aprovecha la tal ignorancia:

porque es crassa, supina, y vincible, y por esso ni mas ni menos es avido por sciente, y no por ignorante: por el *cap. Innotuit*, & *ibi Glos. verb. ignorantiam, extra de elect. Cæs. Barzi. decis. 17. nu. 17.* & *19.* & *decis. 19. ex num. 14.* & *decis. 46. num. 16. Menoch. de arbit. iudi. cas. 308. nu. 5. Surd. cons. 150. num. 26. Aldera. Mascar. de interpre. statut. conclus. 6. num. 156.*

Para lo qual en estos terminos de descomunion, y para el incurso della, se alega a Leon in thesau. for. eccles. par. 3. c. 38. num. 104. en aquellas palabras: *Et ideo allegando bona non esse Ecclesiæ, aut ignorasse fuisse ecclesiastica, ab excommunicatione non excusantur, si de contrario constat:* y otros que pruevan que la ignorancia improvable, crassa, y supina, no escusa de la descomunion, por el *cap. ut animarum de constit. in 6.* Y dize se esser crassa, supina, y affectada, quando uno ha podido saber, y no ha querido saber, segun la *Glos. in cap. eos. de tempor. ordin. in 6. Gemin. consil. 66. num. 6. cap. si culpa de iniur. in illis verbis, nec ignorantia te excusat, si scire debuisti, Mar. Alter. de censur. disp. 2. lib. 3. c. 3.*

Respondese a la primera coniectura de la pretesa sciencia, que en el hecho del año 1603. que se alega, diziendo que alli se mostrò, que el agua era de la Iglesia, no entrevino Sossies, ni era maestro de las fuentes, y assi puede muy bien alegar ignorancia de aquel hecho ageno, *l. fin. ff. pro suo,* & *l. qui in ius, ff. de reg. iur. Surd. cons. 150. num. 41. vol. 1.*

Y si etiam que uviesse el negocio passado con Sossies, que es certissimo no passò, con diez años, y aun en menos tiempo a arbitrio del judicante, segun la qualidad de la persona, y circunstancias del hecho, se presume olvido, y aprovecha la ignorancia que se allega, *Menoch. de arbit. iudi. cas. 26.* y *Surd. decis. 222. nu. 20.* quanto mas en este caso aprovechara in facto alieno?

A la interpelacion verbal, que dizen aver hecho el Syndico del Cabildo al dicho Sossies al tiempo que divertia el agua, se dize que no es de consideracion: porque ni de aquella consta como deve constar, por no aver suficiente numero de testigos desinteressados, ni uviera tenido obligacion de creerle, contra el precepto y mandato de sus superiores, maxime, no enseñandole su poder, ni con legitimos documentos, averle hecho ver, que fuesse verdad lo que le dezia: y assi era persona pri-

vada, sin ninguna justificacion de si, ni de lo que dezia, al qual por esso no tenia obligacion de dar fe, ni credito, por la *l. Si quis inficiatus, ff. depos. Surd. consil. 22. nu. 12.* & *13.* & *consil. 240. num. 11.* & *13. eleganter Ammbrosi. decis. Perus. 28. à num. 18. par. 2. quod simpliciter nuntianti, non tenetur quis credere,* & *est ratio, quia qui citò credit levis est corde, c. non solum II. quæst. 3.* & *cap. Si quid vero, 86. distinct.*

Ni tenia obligacion de reparar dicho Sossies, como dizen, en que se viesse que posseya el agua la Iglesia, y que publicamente manava en el claustro, que si en esso, avia de reparar, nunca la quitaria en ninguna parte, aunque se lo mandassen los Conselleres: porque por todas partes la vee manar, y sino era assi, no se la mandarian quitar, y de actos possessorios en la Iglesia en respeto desta agua, no se muestra ninguno mas de los que muestran, o puedan mostrar las demas Comunidades, Hospitales, y lugares pios, a quien se da tambien agua, que nunca se ha visto otra cosa, sino que siempre la Ciudad ha tenido toda el agua, y repartidola de la manera le ha parecido convenir para provision de toda la Ciudad, por medio de sus ministros, y oficiales. Y viendo esto el dicho Sossies, mas avia de creer a lo que veya, y a lo que se le mandava, que no a otra cosa que otros le pudiessen dezir.

Finalmente a la pretesa obligacion de aver de investigar el dicho Sossies, de quien era el agua, y quererle cargar, que por no lo haver echo, quedò ligado con la descomunion, por aquel hecho de aver divertido el agua, como si realmente con sciencia especifica y cierta uviera sabido, que era de la Iglesia, se dize, que por la parte contraria acerca deste punto se consideran dos cosas, y se dan por constantes dos proposiciones: La una, que quien no investiga, y haze la diligencia, ha de ser tenido y havido por sciente, y no por ignorante. Y la otra, que el dicho Sossies tenia obligacion de investigar, y saber antes de quitar el agua.

A estas proposiciones se responde, que aunque passemos por la primera, pero no en ninguna manera por la segunda, porque por ningun derecho, ni razon se puede confirmar que el dicho Sossies ministro y oficial de la Ciudad, tuviese obligacion de investigar si era de la Iglesia, o no, el agua que la Ciudad le mandava divertir, viendo majormente que el agua no se mandava por la Iglesia, como las demas, y en los demas luga-

res de la Ciudad, vease *Alex. Ambrosi. en la decis. Perus. 8. num. 7. & 8. par. I.* donde dize *in terminis*, que los que trabajan por orden de algun *in his, quæ non sunt de genere prohibitorum*, no tienen obligacion de entremeterse, ni esquadriñar ni investigar el possessor, y es absurdo dezir que esto les incumba, porque muchas vezes aurian de perder mas tiempo en esso, que en lo que se les manda hazer. Y dize *Zero.* al proposito *in prax. Episco. verb. ignorans, vers. 6. quod ignorans probabiliter se suspensum, excommunicatum, vel interdictum, cerebrans non incurrit irregularitatem, nec requiritur* (inquit) *ut sit multum curiosus in sciendo, dummodo non sit negligens* &c. Et adhuc en razon de penas no procede la regla, *idem est scire & scire debere*, como lo prueva *Sanch. de matri. lib. 9. dispu. 32. nu. 36. circa fin.* Y desto ay en el decreto un texto muy al proposito; que quita toda la dificultad, en el *c. turbatur, I. q. 5. in vers. Est enim. Est enim ignorantia alia facti, alia iuris. Facti, alia est facti, quod oportuit eum scire: alia quod non oportuit eum scire. Quod non oportuit eum scire, sicut Apostolus ait. Si quis infidelium vocavit vos ad cœnam, quidquid appositum vobis fuerit comedite nihil interrogantes si quis vobis dixerit, hoc idolis immolatum est, nolite comedere. Ecce quod vocatum ad cœnam, non oportuit scire carnes sibi appositas idolis fuisse immolatas.* Vease, y juzguese segun esto, que obligacion le podia correr a Sossies de investigar, y querer saber, ni que de aver de reparar, aunque alguno le dixera, que el agua era de la Iglesia.

Solo en un caso hablan los DD. desta necessidad, de haver de investigar è inquerir, y hazer diligencia en saber de quien es la cosa, y sino lo haze, incurre en la censura, y es cuando haze algun acto de si damnado, y prohibido, como seria tomandose alguna cosa agena, que no le escusaria al que tal hiziesse el no saber que fuesse de la Iglesia, porque devia informarse de ello; de otra manera incurre en las penas impuestas contra los invasores de las cosas de la Iglesia, como lo dize singularmente la *Glos. verb. ignorantes, in c. ut animarum, de constitu. in. 6.* bien assi como no escusa el miedo donde precede la culpa, *l. si mulier. ff. quod metus causa*, y lo mismo esfuerça mucho *Sess. decis. 105. n. 4.* diziendo que todos tenemos obligacion de saber que una cosa no es nuestra, porque no la devamos tomar, aunque no sepamos de quien es, y assi aunque se ignore esto

ultimo, no quedamos escusados, y alega para esto algunos textos singulares, y en particular la *l. fi. C. undevi*, y en este caso entiendo que hablan Leon y los demas citados; porque todos tratan de ilicito *usurpatore rei alienæ*, al qual no es maravilla que no le quieran escusar por la ignorancia de que fuesse de la Iglesia.

Esto no se puede acomodar al caso de Sossies, porque no ha sido usurpador de cosa agena, ni ha hecho acto que de si pareciesse illicito, sino muy licito, y permitido, que le haze cadal dia con los demas mandado de la Ciudad, y assi la ignorancia le ha de haver escusado por el *cap. ut animarum de constitu. in 6.* y por todo lo demas que arriba se ha dicho.

Demas, que la descomunion no se incurre sin dolo, como se ha provado, y en este caso la culpa no se le equipara, conforme *Farina. de pœn. tempe. q. 82. num. 33.* y la ignorancia siempre ha escusado de dolo, *Farina. ibid. q. 89. num. 64.* hasta dezir, que etiam la ignorancia supina escusa de dolo en la question 90. num. 100. que solo se limitaria en aquella ignorancia supina y crassa, que consiste en no saber lo que todos saben, conforme la Glosa en el dicho capitulo *Ut animarum, verb. supina.*

De donde resulta, que aun es cosa dificultosa querer que queden ligados de la descomunion aquellos, que ignoran con ignorancia supina y crassa, por no hazer las diligencias quando tenian obligacion de hazerlas. Quanto menos lo estara dicho Sossias, el qual no tenia que reparar ni hazer otra diligencia, que obedecer a sus superiores, al qual qualquier causa, aunque injusta, le escusara quando se trata de penas tan graves, que son mayores que las corporales, como lo dize *Farina. consil. 114. nu. 58. in 2.* Y querer por sciencia presumpta, y aun por conjecturas tan debiles, hazer incurrir al dicho Sossies en tan grave pena, es reprovado por todo derecho, como lo prueva largamente *Surd. decis. 221. nu. 14. y Stepha. Gratia. discep. foren. 163. num. 14.* diziendo que en la penas pecuniarias, bien puede ser que uno las incurra por sciencia presumta: pero no en las corporales, y mucho menos en las espirituales, que son tanto mas graves.

Es esta materia de censuras tan delicada, que ni aun indicios indubitados, que en criminal para cualquier pena suelen ser suficientes, bastan para poder hazer declaracion para el in-

curso dellas: porque no se pueden proferir por presumpciones, sino por pruevas claras è indubitadas; assi lo dize *Ricci. decisio. 87. num. I. in 3. par. decisio. Cur. Archiepis. Neapol.* & facit quod dicit *Farina. de var.* & *diver. quæstio. quæst. 101. num. 60. quod inditium, quod de se est vehemens notorium, non facit delictum notorium, nec ex vehementi indicio resultat notorietas delicti.*

Solo falta responder a la declaracion semejante, que se hizo el año de 1603. de las mismas censuras, por la misma causa de aver la Ciudad quitado el agua que yva al claustro, en la qual haze la parte contraria todo su mayor fundamento, para aver podido hazer esta: diziendo, que pues entonces se procedio desta manera a notorio, tambien se ha de proceder ahora. Mayormente que fue confirmada aquella declaracion por el señor Nuncio de España, y canonizada por la autoridad Apostolica, con rescrito especial de que en su papel haze mencion.

Responde se de muchas maneras. Primo que *exemplis non est iudicandum, sed legibus, l. nemo, C. de senten.* & *inter locu. c. I. de postu. Præla.* maxime en este caso *quando res in contrarium est certa,* & *legibus constat quod veritas est contra exemplum. Menoch. cons. 996. num. 27. volu. 10. Surd. cons. 24. num. 21. Anto. Monac. decis. floren. I. nu. 93.* & *94.*

Secundo, que en aquel caso no se procedio como aora contra el maestro de las fuentes nominatim, por ser persona mandada.

Tertio, porque de la dicha declaracion se interpuso apellacion y nulidad al señor Nuncio de España, y no se halla que aquella confirmasse, ni lo ha osado dezir la parte contraria, sino que dize que fue confirmada; o alomenos aprovada por el señor Nuncio de España con su provision echa a 13. de Noviembre 1603.

En lo que tiene respeto a la autoridad y canonizacion, que alegan de la sede Apostolica, con el rescrito especial de 24. de Março 1604. se responde, que en el breve segun las palabras que del refiere la parte contraria en su papel, que no le ha exhibido hasta ahora en el processo, no se lee canonizacion de dicha declaracion, sino solo orden de su Santidad, dado de voto y parecer del santo Collegio de los Cardenales, paraque se quitasse el entredicho, y se absolviessen los que se pretendian ser culpables, despues que la Ciudad uviesse restituydo, en su pris-

tino estado todo lo que avia echo contra del Cabildo, sus ministros, y oficiales, pidiendolo los sobredichos se les diesse absolucion *ad cautelam in utroque foro*, conforme *expressis verbis,* lo dize el mesmo rescrito, que ad litteram refiere la parte contraria en su papel.

De donde se infiere, que pues nunca se declarò de derecho, en derecho sobre la confirmacion, o revocacion de la dicha declaracion hecha *in partibus*, no se puede dezir se tuvo aquella por legitima, y bien hecha. Lo qual resulta aun mas claro de las palabras del mismo rescripto, en el qual como tomando un medio entre la confirmacion y revocacion, se dixo de una parte solamente que se bolviessen las cosas en su pristino estado, sin dezir palabras de daños ni injuria, que venian en la primera declaracion: y de otra parte no obligava a que se tomasse absolutamente absolucion *sub prætextu*, que uviessen incurrido, sino que pidiendola se les diesse *ad cautelam*, que fue querer dezir, sin decidir, ni confessar la existencia y validitad de la descomunion, que esso es lo que obran las palabras *ad cautelam*, conforme las decisiones de la Rota que refiere *Ludovis.* en la *decis. 331. num. 2.* & *eleganter Ricci. in decis. Cur. Archiepisco. Neapol. decis. 91. nu. I. par. I.* donde dize, que quien pide absolucion *ad cautelam*, ha de provar summariamente causas de nulidad, & *est ratio, quia* (inquit) *supradicta absolutio non est concedenda, quando excommunicatio fuit iusta, neque quando iniusta, quia ligat, cap. III. quæst. 3. sed solum quando dicitur nulla ex quamvis causa nullitatis etiam exemptionis,* & *est aliquod dubium de nullitate, alias si ab initio constaret non esse nullam statim fieret absolutio simpliciter:* Mas extensamente los insignes *Covarr.* y *Navar.* a quien alega y sigue *Meno. de arbit. iudi. lib. 2. centu. 6. ca. 542. n. 28.* adonde lo mismo que arriba està referido, dize y añade, que la *absolucion ad cautelam se suele conceder, no porque sea necessaria, sed ut tute ipse excommunicatus se immisceat,* & *divinis,* & *aliis actibus.* De modo, que dichas declaraciones, y procedimientos no se pueden traher en consequencia; porque no se decidio ninguna cosa, antes quedaron las partes en las pretenciones que tenian, y en particular la Ciudad de la nulidad de la primera declaracion.

Y es de notar, que aquel caso del año de 1603. era muy mas fuerte y apretado que este: porque alli avia muchas otras cosas que pesavan harto mas que el agua, por las quales se hizo

la declaracion sin el divertimiento del agua, como alli se puede ver, y perseverava siempre la Ciudad en su pretencion, en no querer restituyr el agua, por lo qual parecia se podia proceder mas rigurosamente contra de ella, lo que no ha sido en este ultimo caso, en el qual pocas horas despues, y muchos dias antes que no se le intimasse la declaracion, se avia restituydo el agua, y no fue en ninguna manera la Ciudad contumaz, antes fue vista no aver divertido el agua, pues tan brevemente la res[ti]tuyò, conforme està dicho arriba. Y si *minima mutatio facti mutat totum ius*, por la *l. ea est natura*, *ff. de regu. iur.* aqui donde ay tanta diversidad del un caso al otro, claro es que avra de ser diverso el derecho, y no se avran de midir los dos casos de una misma manera, ni passar por una misma resolucion.

Hasta aqui se han provado y justificado dos cosas en respeto de Francisco Sossies, y en su favor. La una, que por su parte en el divertir el agua del Claustro, no se cometio delito alguno, ni entrevino ningun dolo: y si no le uvo, resta escusado, por la *l. sed et si lege*, §. *scire, de petitio hæredi.* en aquellas palabras, *Non puto esse prædonem, qui dolo caret, quamvis in iure erravit:* y sino se cometio delito, no se puede dezir delinquente: y si no se puede dezir delinquente, mucho menos se podra dezir notorio delinquente, que va buscando la parte contraria para escusar la declaracion de la nulidad que se le opone, por averse hecho sin monicion ni citacion; que faltando la substancia, claro està que ha de faltar el accidente. Ademas que ya de otra manera està justificado tambien, que no pudo entrar en este hecho ninguna notoriedad, por la cual pudiesse entrar la censura y declaracion dė aquella, sin citacion ni monicion.

La otra, que tuvo tal ignorancia el dicho Sossies, que el agua fuesse de la Iglesia, y del derecho de aquella, que ha impedido el incurso de la censura, que otramente uviera podido entrar, la qual fue sin duda provable è invincible (como se ha dicho) y no supina, y crassa, o affectada, ni fue causada de summa negligencia, como quiere el derecho, que sea la que no excusa en la *l. regula*, *versic. Sed facti*, *ff. de iur.* & *fac. igno.* en aquellas palabras, *Sed facti ignorantia ita demum cuiquam non nocet, si non ei summa negligentia obiiciatur*. Vease donde se pude en el dicho Francisco Sossias considerar essa summa negligencia, que ni los Conselleres ni el sabio Consejo de ciento se lo podian dezir y certificar; porque entravan entonces en el

govierno, la qual ignorancia provable e invincible es admitida por todo derecho contra el incurso de las censuras, como lo prueva abundantemente *Sanch. de matrimon. lib. 9. disp. 32. n. 9.* & *per totam Diana in 2. tom. reso. moral. tract. 6. resol. 41.* y en el memorial de los Religiosos Teologos que han escrito por el dicho Sossies en este caso, esta mas largamente justificado.

En tanto es esto verdad, que aunque la ley prohibiesse la alegacion de la ignorancia, adhuc se podria alegar la que es probable, porque no se entenderia prohibida sino la que no lo es, conforme lo dize *Tiber. Decian. in tracta. crimi. lib. 2. cap. 35. nu. 52. Aldera. Mascard. de interpreta. statut. conclu. 6. num. 152.*

En lo que hasta aqui se ha dicho, solo se ha tratado principalmente de la ignorancia invincible y provable que tuvo Francisco Sossies, por la qual queda excusado del pretenso delito de usurpador e invassor, y por consiguiente de la pena. Aora es razon que apretemos mas el punto, y veamos si le avria escusado del incurso de las censuras, y otras penas la ignorancia si fuesse vincible, ahora fuesse ignorancia iuris aut facti.

A esta dificultad responde el Padre Diana en las dichas *resol. moral. par. 2. tract. 5. resolu. 13. per totum*, afirmativamente diziendo que si, que le escusaria tambien, alegando muchos a este proposito, y en particular al Padre *Sanch. de la Compañia de Iesus*, que basta por muchos, *de matrimo. lib. 9. disput. 32. num. 31.* si bien el Padre Diana refiriendo la substancia de lo que dize *Sanch. en el dicho lugar en el num. 33.* donde habla de la ignorancia crassa, y supina, se dexa unas palabras muy substanciales, porque refiere que Sanchez dize esser la ignorancia crassa, y supina, *quæ ex lata culpa in adhibenda diligentia procedit, culpa vero lata est quando ignorans, aut nullam aut valde modicam adhibuit diligentiam:* y aqui para Diana; pero Sanch. dize mas, *ut sciret, quod nosce tenetur.* De donde se infiere que si non tenetur scire, no ay lata culpa, y por consiguiente ni ignorancia crassa, y supina.

Dizen en efeto estos Dotores, *quod ignorantia vincibilis & culpabilis facti vel iuris imponentis censuras, licet aliàs factum sit damnatum excusat ab illis, modo non sit crassa, & supina.* Y declarando quando es crassa y supina, dizen que quando uno tiene obligacion de saber alguna cosa, y no pone en ello la devida diligencia.

Mas adelante dizen, que donde quiera que la ley ponga pena al que hiziere algunas cosas a sabiendas, en tal caso queda escusado por cualquier ignorancia que tenga el que contraviniere, aunque sea crassa, y lata culpa *dummodo non sit ingens temeritas*, que declara esser *Farin. de pœn. temp. q. 90. nu. 63. quando quis iuri resistit actum à iure prohibitum faciendo, vel eius præcepta sine rationabili causa negligendo.* Y lo mesmo es quando se impone la pena *præsumenti aliquid facere*, que a este tambien le escusa la ignorancia crassa y culpable, porque lo que es presumir hazer, importa dolo y temeridad y no se dize veramente *præsumens si quis aliquid ignorantia culpabili & crassa efficeret*, cita para esto a mucho Diana, y en particular a Sanch. *ubi sup. n. 36. 37. y 38.* que es a proposito para la interpretacion del sagrado Concil. de Trento ses. 22. cap. II. tantas vezes alegado, que usa de la palabra *præsumpserit.* Esta resolucion dize Diana es llena de grande consolacion, y lo mesmo dize tambien despues *in eadem 2. p. tract. 6. resol. 7. Adde Mone. qui istud etiam sequitur, in tracta. de conserva. iudi. c. 7. num. 588.*

Vease segun estas dotrinas que son ciertas e indubitadas, si la ignorancia de Sossias que la Iglesia tuviesse algun drecho en el agua, y que la Ciudad no la pudiesse quitar, que alega y de que se ha tanto hablado arriba, se ha de dar por suficientissima y legitima, para que ayamos de decir, que no incurrio en las censuras, pareceme que no ay quien pueda contradezirlo de cualquier manera la quieran considerar.

Bolvamos por ultima y final resolucion deste discurso, a la notoriedad del delito que en tanta manera quiere considerar la parte contraria, para hazer incurrir al dicho Sossias la descomunion, y justificar los procedimientos que ha hecho sin citacion ni monicion, aunque aviendose tambien provado por parte de dicho Sossias, no concurrio ninguna especie de delito, ninguna necessidad ay de entrar en si fue notorio, o no el delito, *quia non entium nullæ sunt qualitate*, con todo por dar en todo plenissima satisfacion, conviene dezir alguna cosa mas deste punto.

Acerca del qual funda la parte contraria su argumento en esta forma: *En caso de notorio, no es menester ninguna citacion, ni monicion, sino que se puede proceder a declaracion sin ellas, porque quien declara no descomulga, sino que declara la desco-*

munion incurrida, aqui somos en caso de notorio; ergo ha podido el Oficial eclesiastico proceder sin ninguna citacion ni monicion.

La primera parte de la primera proposicion le parece a la parte contraria tener bastantemente provada, con los Textos canonicos, y del sagrado Concilio de Trento, de la Bulla in Cæna Domini, de las Constituciones de Tarragona arriba referidas. La segunda, que quien declara no descomulga, sino que declara el incurso que se haze *ipso iure*, prueva la Glosa del *cap. I. Sagita.* y la ley *hæredes palam*, §. *I. de testamentis ubi, qui declarat nihil novi facit, sed quod factum est denuntiat, Navar. cons. 20. n. I. de sent. excomm.*

La segunda proposicion piensa justificar desta manera. Que estemos en terminos de notorio, es cosa indubitada si se considera lo que està provado en el hecho, es a saber; no solo que el agua fuesse de la Iglesia, pero tambien està provado el modo de proceder, pues aviendo en semejante caso declarados descomulgados a los invasores y usurpadores de la misma agua a notorio, sin preceder monicion ni citacion otro Oficial del Cabildo Sede vacante, fueron por el señor Nuncio de España, y por la Sede Apostolica aprovados los procedimientos, y la sentencia sobredicha, las cuales sentencias, faciunt notorium, *l. emptore. ff. de actionib. empti.* & *cap. vestra de cohabitatione clericorum* &c. *Y no puede ser mayor* (dize) *la notoriedad del delito, aviendose cometido con tanta publicidad, coram populo, como se prueva en el cap. Manifesta, y en el c. de manifesta. 2. q. I. y en el cap. super eo, de test. cogen. y en la l. ea quidem, de accusa. Anton. Gom.* &c. *Menoch. de arbit. iudi. lib. 2. cas. 195. nu. 8. centu. 2. donde dize, que quando el hecho de su naturaleza es tal, que todos lo saben, o verisimilmente lo pueden saber, que entonces es caso de notorio, como se colige del c. Scelus, 2. q. I, y del c. Cum dilectus, de fuerga. cono. Mar. Alter. in tracta. de censur. lib. I. disputa. 14. c. I. in versic. Quamobrem, donde dize, que notorium facti dicitur id, cuius factis populus est,* & *non relinquitur locus dissimulationi.*

De estas proposiciones saca la parte contraria la consequencia, ergo la declaracion es justa, y valida: no injusta, ni nulla.

Al qual argumento se responde desta manera. A la primera proposicion, que aunque algunos Dotores, que se alegan, quieran que *in notoriis*, no sea menester citacion, ni monicion: pero

la real verdad es, que no se prueva *in individuo*, por ningun texto de los que se alegan: discurrasse por el capitulo *Pervenit*, el primero *de appellationib.* por el *c. I. de iudic.* por el *c. Illud*, §. *ipse vero, de clerico excommunicato ministrante.* Y por los cap. *manifesta.* y de *manifesta. 2. q. I.* y por el cap. *evidentia, de accusationibus*, que se han traydo por provar el susudicho, y se hallara, que no pruevan, y que no dizen lo que querrian que dixessen: es a saber, que sin citacion y monicion se puėda proceder como se puede sin otras solemnidades de testigos y acusadores, y otras semejantes que no requiere el hecho notorio.

Y la bulla in cæna Domini cap. 17. y el S. Concil. de Tren. sessio. 22. de refor. c. II. no habla palabra desta materia del modo de proceder, sino solo de la descumunion que incurren los invasores: empero si les han de citar o no, antes de declararlos, no lo dispone, todo lo demas viene por argumentos.

Toda la dificultad viene recaher en las sagradas Constitu. de Tarragona, de las quales solo se alegan el cap. 2. de raptor, y el 2. y 4. modos de proceder contra invasores in fine: pero ni essos pruevan el intento.

El cap. 2. de raptoribus no parece à proposito: porque no dize, ni dispone otra cosa, sino tan solo que los de que alli habla, y en particular los que ocupan rectorias y beneficios sin autoridad del ordinario *in pœnas Constit. sacrorum Concil. de invasorib. loquentium eo ipso in eisdem*, & *incidisse*, & *incidere*, & *contra eos tanquam contra invassores servata procedendi forma in dictis constitut. super notorio tradita procedi posse, nullamque aliam solemnitatem vel formam observari debere, cum satis* (inquit) *notorium censeatur siquis capit vel aliàs occupatam tenet manu armata possessonem parochialis Ecclesiæ, vel alterius cuiusvis benefficii.* De manera que habla de unos invasores manu armata de cosas sacras à notorio contra Ecclesiam delinquentes y sacrilegos, y aun no dize que se les quite la citacion y monicion, sino que se proceda conforme las constituciones de notorio.

El segundo modo de proceder contra invasores in fine, solo habla de un caso particular, quando Iuezes seculares tienen preso y capturado personas notoriamente eclesiasticas, y en este caso quiere que se proceda sin citacion: pero no dispone lo mismo en los demas invasores, antes hablando de aquellos, quiere

que no se proceda sin citacion, sin hazer distinccion de notorio, o no notorio, como lo haze en respeto de librar la persona eclesiastica que esta presa, que es materia mas delicada.

El quarto modo in fine, habla tambien del mismo caso, que el segundo, de la liberacion de persona eclesiastica detenida por juez secular, y dize lo mismo que el segundo, salvo que añade aquellas palabras, & *requisitus restituere noluerit*, que presuponen monicion antecedente, y como es disposicion posterior, a ella parece se ha de estar, y segun esta se ha de entender aquella: porque la una declara la otra, y esta es la que se platica, que no se acostumbra de proceder sin requirimiento del juez secular regularmente.

El mismo quarto modo antes habla generalmente en los demas invasores, como el segundo, y en ellos requiere citacion, como alli se puede ver. Y porque estos dos modos de proceder no probavan el intento de la parte contraria, ha querido, y quiere ahora valerse de la generalidad del tercer modo, que hasta ahora no avia alegado, diziendo, que alli el sacro Concilio dexa el modo de proceder a arbitrio del juez, no queriendo que se pueden alegar nulidades del processo por aver procedido mas de una manera que de otra. ¶ Pero respondese facilmente, que no viene aqui con essa generalidad el arbitrio de quitar la citacion, que ni es permitido al Principe, por ser de defension natural, poderlo hazer. Demas que el cap. habla de un caso notorio, y escandaloso, en que no entra el que tratamos.

De suerte, que si se discurre con atencion sobre estas materias, no se hallara que ni in *notoriis* se quite la citacion, y monicion, antes dizen generalmente los Dotores, que la citacion tambien se requiere *in notoriis*, por ser articulo de defension, que es de derecho natural conforme la *Glòs. in cap. nostram 3. de iure iur. c. Deus omnipotens 2. q. I.* la qual citacion ningun Principe puede quitar, *Clem. pastoralis*, §. *cæterum, de re iudicata,* para que se vea quan necessaria sea la citacion, etiam in notoriis, maximè en materias que tienen tan provables evasiones, como esta, solo desseo que se lea un lugar singular del gran Farina. que lo declara mejor que todos, *de dilictis*, & *pœnis, q. 21. ex n. 66. cum. seqq.* donde lo prueva gallardamente. Y los Iuezes quando desta materia tratan, para no errar en procedimientos ex abrruto, deurian tener siempre delante los ojos un lugar muy particular de Marco Antonio Genuen. in praxi

Archiep. c. 24. n. 16. en aquellas palabras: *Declaratur primo nisi declaratio fiat super excessu notorio, c. pervenit, il primo, de appellat.* & *dummodo certum sit non posse competere aliquam iustam excusationem, Farina. ubi supra. Et semper* (nota) *est tutius citare, quia multa dicuntur notoria, quæ non sunt.* Y aun lo dize mejor *Peregri. de iur. fis. lib. I. tit. habens iura fiscalia n. 58.* queriendo con muchos con que lo prueva, que se ha de distinguir entre notorio, *in quo nulla parti posset competere defensio,* en el cual no es menester citacion, y notorio, en que la puede aver, y en este es necessaria, y en la primera especie pone el homicida de un notoriamente clerigo; que porque puede tener alguna defension, o excusacion, quiere que no se proceda contra del sin citacion, y de la segunda especie pone el adulterio, blasfemia, y heregia, y cosas semejantes, que no la pueden tener, y mas extensamente que todos *Menoc. de arbitra. iudi. lib. 2. centu. 6. cas. 542. ex n. 21. viden. quia docet nos per optime quid sit notorium,* & *qualiter sit de eo procedendum.*

Y siendo desta manera, bolviendo a las Constitutiones de Tarragona, no devia la parte contraria estrañar tanto, que uviessen dicho los Theologos en su resolucion, que en todos los quatro modos de proceder contra invasores, es necessaria la citacion, y monicion, porque lo es realmente sino es en los casos particulares de que se ha dicho, en que no entra el caso presente.

Bien se que se acostumbra en esta Provincia proceder en virtud de las Constituciones de Tarragona a notorio sine citatione, & monitione en algunos casos, que no es mi intencion reprovar, ni contradezir: pero es bien cierto, que no seran de la especie, de que es el de Francisco Sossies, en el cual a notorio se vee no aver avido invasion, ni delicto, y assi bien no ser otramente en caso, en que se puedan aplicar semejantes procedimientos. Y cierto, quien passare los ojos por el cap. *olim 3. de senten. excommu. in dictis consti.* que es el mas capital en esta materia de invasoribus, vera quan lexos està el caso de Sossies de verse podido proceder contra del, en aquellas palabras: *Olim excommunicasse recolimus invasores, raptores,* & *depredatores hominum ecclesiarum, rerum ecclesiasticorum,* & *locorum religiosorum, qui bona prædicta rapuerint, vel invaserint violenter* &*c.* Y en aquellas dempues de la dispositiva: *quod illi tantum intelliguntur excommunicati, qui ex proposito, cum armis, vel*

sine armis violenter invaserint &c. Adonde està en el caso de Sossias *aquella violenta invasion?* adonde *aquel acordadamente y de proposito?*

Vengamos a la segunda proposicion, en que està la dificultad. En la dicha proposicion, quiére la parte contraria provar la notoriedad que el agua fuesse de la Iglesia, por los procedimientos y sentencias del año 1603. diziendo; que *faciunt rem notoriam.* Pero engañase, porque la proposicion *Sententia facit rem notoriam*, otro sentido tiene del que le quiere dar la parte contraria, y se ha de entender en otro caso, y no en este, para hazer que en otra persona con quien no se hizo, ni proferio la sentencia, ni se ha litigado, cayga en tan grande pena como es la descomunion. Porque nunca la sentencia entre unos puede llegar a tanto, que la contrafacion haga caer en pena y delito aquel con quien no se ha proferido, aunque (y es caso mas fuerte) haga derecho en todos los successores, sino es despues que es intimada y notificada al que no era en la causa, lo que vemos observar en las sentencias que tienen tracto successivo, & *afficiunt omnes*, como son las que se profieren contra algunos de algun oficio, que comprehenden *in infinitum* a todos los que vendŕan de aquel oficio: pero nunca caeran en las penas de los contrafactores que en Cataluña estan en el usatico *iuditium in curia datum*, hasta que se les avran notificado la sentencia, que fuera de otra manera castigar los siendo ignorantes, como lo trata *Canc. var. res. c. 17. de sentent. & earum execu. n. 190. y Font. de pact. nupt. claus. 4. glos. 18. ex num. 87. tom. I.*

La parte contraria en su papel ha hecho grande aparato de alegaciones, para provar que sentencia *facit rem notoriam*, y las ha sacado de Ferina. de verbo ad verbum como alli estan, y aun sin corregir algun error, que aquel recibio en la alegacion de los numeros, en el tratado de *delict. & pœn. q. 21. nu. 35. & 36.* y sin hazer mencion del dicho Ferin. quiça de industria: porque trahe limitationes al proposito, y entre otras, *Dummodo sententia sit lata in plenario iuditio, secus in summario: Item dummodo sit diffinitiva, secus si interlocutoria. Item dummodo transitum fecerit in iudicatum, secus si ab ea fuerit appellatum*, que son limitaciones y declaraciones todas que podrian venir bien al nuestro caso quando fuesse menester.

Secundo, quiere provar y justificar essa notoriedad de delito, por aver sido cometido con tanta publicidad *coram populo*, y es

tal, que todos lo saben, o verisimilmente lo pueden saber, y porque eius testis populus est, & non relinquitur locus dissimulationi. ¶ Esta proposicion es lo que con menos fundamento se podia dezir en esta materia: porque segun la materia sujecta no se puede dezir con algun color como se dize, que Sossies cometio delito con publicidad, y essa grande, o chica *coram populo*, que todos supieron, o verisimilmente pudieron saber. Porque dicho Sossies no hizo otra cosa sino divertir el agua por orden de la Ciudad, que fue cosa, que de si no era delito, como se ha provado, y aun esse hecho no se puede dezir notorio, no obstante la notoriedad que le quieren acomodar, que se ha sacado y copiado todo ad verbum del gran Ferina. sin nombrarle, de delic. & pæn. q. 21. ex n. 41. que si se uviera nombrado y citado en el mismo, uviera podido ver el lector que le uviera mirado, la declaracion que immediatamente trahe en el n. 43. diziendo, que *Notorium non dicitur nisi de eo sit notitia in tota Civitate, vel eius maiori parte*, & *de essentia notorii* (inquit) *est, ut de eo universus pupulus, vel maior pars possit esse testis*. Y en el nu. 44. dize, que *Debet esse factum, vel coram populo, vel eius maiore parte*, y en el n. 45. que *notorium, ut quid dicatur requiritur quod de eo vel universus populus, vel maior eius pars testis esse possit*.

Quando se hizo la quexa, y luego la declaracion de las censuras por este hecho, que dize la parte contraria que fue casi *incontinenti* (advierta se la precipitacion en cosa de tanto prejuyzio) que es el tiempo que se ha de atender, pues dize que por ser entonces notorio, se procedio a notorio, apenas lo sabia nadie, como lo dira el processo, segun los pocos testigos se hallaron, y aun essos todos de casa, y assi no se pudo dezir notorio, y lo que del se ha sabido, ha sido dempues, quando despues de la declaracion lo ha tanto publicado la parte contraria.

Quanto y mas, que aunque uviera sido notorio el hecho, no por esso se pudiera dezir que lo fuesse el delito, que quieren sacar del: porque esse delito no avia quien lo supiesse, es a saber, que divertir aquella agua, fuesse delito: porque mil vezes se ha visto divertir por limpiar los condutos, o por otras cosas: por que para esso era necessario se supiesse que el agua era de la Iglesia, y se la querian quitar, y de hecho se la quitavan, que no es esse hecho como matar un clerigo, o invadir una Iglesia, o otra cosa sacra, que consigo traen el delito patente y mani-

fiesto, de tal manera que no ay hecho sin delito. Y aun en el caso de matar un clerigo, notoriamente clerigo, que es caso bien apretado; vease a *Pereg.* en el trata. de *iur. fis. lib. I. tit. habentes iura fis. nu. 58.* donde prueva, *que aunque el hecho sea tal que en su especie sea acto prohibido, y sea el homicidio notorio, quia tamen ex aliquibus causis iustificari* (inquit) *potest, id circo homicida personæ ecclesiasticæ in dignitate constitutæ, ob notorietatem delicti, non aliter puniri potest, nisi precedente citatione.* Pero lo que hizo Sossies, es una cosa indiferente, imo tal que de si no parecia delito. Y aunque consigo lo llevasse, no sabiendolo, no podia incurrir en las censuras. Para esto ay un texto singular *in cap. si vero, el secundo, de senten. excom.* de uno avia puesto las manos en un Eclesiastico, porque traya barba; dize el texto: que porque por lo dicho tuvo provable ignorancia, que fuesse persona eclesiastica, no cayò en las censuras, y en el *cap. turbatur, I. q. 5. in* §. *notandum,* se haze distincion entre los casos que de si no parecen prohibidos, aunque lo sean, y entre los que notoriamente lo son, diziendo, que en los primeros la ignorancia escusa, y en los otros no.

Mas dize el insigne *Covar. in c. alma mater p. I.* §. *10. n. 12. vers. Quarto,* que aquel que roba un caliz no comete sacrilegio, sino simple hurto, no sabiendò que fuesse consagrado: porque de si no es sino simple hurto robar un caliz, y el sacrilegio no entra sino sabiendo que era consagrado, aunque no falta a quien parece que havia de pensar era consagrado, pues comunmente lo son, en que yo por aora no me meto, sino que me atengo a lo de Covar. no uviendo mas circunstancias, y tambien porque no es de nuestro caso.

Bien provado queda por esto, que cualquier notoriedad que uviera del hecho del agua, no puede inferirse della notoriedad del sacrilegio que pretende la Iglesia, pues lo ignorava Sossies, y no se le prueva sciencia, y por consiguiente, de materia, porque pudiessen entrar procedimientos de notorio.

Y ansi la nulidad de la declaracion de las censuras por procedimientos a notorio sin citacion, ni monicion, queda bien justificada, sin tener necessidad de llegar al segundo punto de la injusticia, la cual resulta tambien mas que a notorio, de lo que se ha dicho, porque no ay mayor injusticia que condenar en penas tan graves a quien no ha cometido ningun genero de delicto, como esta provado.

Y como las mismas razones militen en favor de los demas que cooperaron en este hecho, y en particular de los Conselleres, y sabio Consejo de ciento, que havia poco havian entrado en los officios, y mandaron divertir èl agua, en los quales assi mismo, como en Sossies militava la razon de la ignorancia, etiam invincible, que tanto se ha ponderado, de aqüi se sigue, que tambien ellos quedan excusados de las censuras, y queda la declaracion con las mismas nullidades.

Dexo a parte la precipitacion que uvo en esta declaracion sin ninguna necessidad, antes haviendola mucha, de averiguar primero, y entremeter se porque causa se quitava el agua: sin hazerlo, dentro de muy pocas horas se hizo la declaracion, que con tanta brevedad presupone no haver havido bastante cognicion de causa, podria por esta razon ser tambien nulla la declaracion, como lo trahe largamente *Van. de nulli. senten. tit. de nulli ex defec. processus ex n. 32. Præcipitatio enim est noverca iustitiæ, clemen. pastoralis*, §. *verum, de re. iudi.* Y dize la Rota Romana en la decis. de Ludovis. 176. nu. 5. *quòd ad istum effectum attenditur solum, an iudex considerata qualitate causæ, & brevitate temporis, verisimiliter potuerit esse instructus.* Considere se si en tan poco tiempo pudo bien enterarse el juez contra el maestro de las fuentes, contra quien nunca se habia procedido, ni dicho nada.

Dexo tambien la apelacion que *à futuro gravamine*, se interpuso de todo lo que pudiera succederse en estas cosas, que se originaron todas de un principio, y por essa razon pudo venir comprehendido todo en la apelacion: y por consiguiente, hazer nulla la declaracion, que despues se siguiò, por el *c. Pastoralis*, §. *verum*, & §. *fina. de appella. in 6. cum similibus.*

Dexo estas cosas y otras muchas, que pudiera al proposito dezir; porque me parecen bastantes las dichas, para inferir la nulidad, que se ha pretendido. Salvo semper &c.

Rossell Advo. Civi. *Fontanella* V. I. D.

IVRIS

ALLEGATIO IN QVA DOCETVR CIVITATEM BARCINONÆ NON TENERI AD

SOLVTIONEM QVINTI SVORVM

impositionum à Regio Fisco petiti.

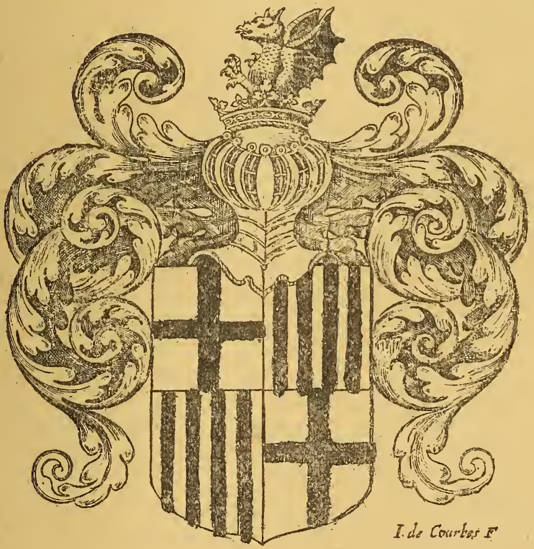

BARCINONÆ

Apud Sebastianum & Iacobum Mathevad Civita. & Vni. Typ. Anno M.DC.XXXIV.

IESVS MARIA IVSEPH.

Ex parte Locumtenentis in officio magistri Rationalis domus, & curiæ Domini nostri Regis, instante illius regij patrimonij Fisco de annis 1620. & 1621. fuerunt præsentata Conciliarijs, & Clavario civitatis Barcino. mandata, ad effectum, quod intra certum terminum ederent computa impositionum, quas ab anno 1599. usque ad tunc exegerat Civitas; ut inde appareret, quantum ratione Quinti, ex eis domino Regi deberetur: iniungendo simul eisdem Consiliarijs & Clavario, quod intra dictum tempus Quintum solverent.

De his mandatis admirata Civitas, eo quod à tempore immemoriali impositiones exigerat, & nihil fuerat ab ea usque tunc, ratione Quinti petitum, aut prætensum, misit Oratores ad Dominum Regem, ut suæ Catholicæ Maiestati Civitatis iustitiam, ut non debeat Quintum de impositionibus, quas exigit, & exegerat, representarent; supplicarentque ea attenta, non permitteret, quod amplius Civitas, super dicta fisci prætentione molestaretur.

Audivit Oratores Civitatis benigne sua Regia Maiestas, & intellecta illius iustitia, non fuit amplius molestata, nec pro parte fisci Quinti petitio prosequuta.

Novissimè de mense Ianuarij currentis anni 1634. fuit aliud simile mandatum prædictis annorum 1620. & 1622. in eodem officio expeditum, Consiliarijs, & Clavario præsentatum, iniungendo similiter eis, quod intra terminum triginta dierum, impositionum Civitatis computa exibeant, & Quintum solvant. Cuius mandati causa decrevit Civitas mittere Oratorem ad suam Regiam Maiestatem, ut representaret justitiam, quam fovet, ut Quintum non debeat solvere; Pro ut fecerant alij oratores, &

supplicaret eidem Catholicæ Maiestati, dignaretur cum Civitate uti eadem illa benignitate, qua antea, non permitendo, quod amplius molestatetur Civitas super dicta fisci prætentione, & simul ordinavit Civitas Doctoribus infrascriptis, quod de eius justitia hanc juris allegationem conficerent, qui onus libenter susceperunt, pro jure suæ patriæ defendendo, sperantes non fore id suæ Maiestati iniocundum, qui tamquam amator, & distributor justitiæ semper est promptus fidelium vassallorum justitiam benigne audire, & jus omnibus tribuere.

Ad rem igitur deveniendo dividemus hunc discursum in duas partes. In prima disputabimus an dominus Rex, & illius regij patrimonij fiscus habeat intentionem fundatam, quoad petitionem quinti factam civitati Barcinonæ, ex illis impositionibus quas Civitas ex regijs concessionibus pro suis necessitatibus solita est imponere, & exhigere. In secunda an dato, quod dominus Rex haberet intentionem fundatam quoad petitionem dicti quinti, habeat civitas Barcinonæ exemptionem, & immunitatem seu remissionem illius.

QUO AD PRIMUM dicimus (Salva suæ Reg. Maiest. clementia, & benignitate) fiscum regij patrimonij non habere respectu Quinti petiti i[n]tentionem fundatam: quia fiscus non habet pactum inhitum cum Civitate per quod ipsa se astrinxerit ex suis impositionibus solvere Quintum, nec habet consuetudinem generalem per quam constet fuisse observatum solvi Quintum, nec habet ius municipale, cum non reperiatur aliqua Constitutio, aut capitulum Curiæ per quam seu quod sit diffinitum domino Regi deberi, & esse solvendum Quintum per Universitates ex suis impositionibus: & denique nec habet ius commune, cum lex non extet disponens Universitates ex impositionibus proprijs debere correspondere Principi Quintam aut aliam earum Partem.

Namque si haberet fiscus in sui favorem pactum, consuetudinem, ius municipale, aut commune, tunc non posset negari, quod illius prætentio esset fundata quo ad Quinti petitionem, siquidem extante pacto intraret regula, quod illud servari deberet, cum id naturalis æquitas suadeat, *l. prima, ff. de pactis ex quo conventio partium legem inducit, c. contractus de reg. iuris in sexto*, si vigeret consuetudo pariter illa servanda foret, quia consuetudini multum defertur ex *l. de quibus ff. de leg. l. fin. quæ sit longa consuetudo*, si iura nostra municipalia Quintum introduxissent, & solvendum statuissent, non posset Civitas

quidquam dicere, cum expressis legibus nostris caveatur, jura municipalia fore ad unguem observanda toto *tit. de observar Constitutions*, & *cap. 40. curiarum anni 1599.* & denique si de iure communi Quintum deberetur non posset Civitas ab illius solutione se deffendere, cum ex dispositione dicti cap. 40. Curiarum anni 1599. deficientibus Constitutionibus teneamur observare, & sequi quod iure communi dispositum reperitur.

Qua propter probabimus in hac prima discursus parte fiscum quoad petitionem Quinti iustificandam non habere pactum, consuetudinem, nec ius municipale, nec commune, quo probato remanebit comprobata resolutio de super firmata, quod fiscus non habet intentionem fundatam respectu Quinti à Civitate petiti, cum resultet argumentum à sufficienti partium enumeratione, quod est in iure validissimum & necessarium, vulgata *lege patre furioso ubi communiter scribentes, ff. de his qui sunt sui vel alieni iuris cum similibus allegatis per B. Everardum in top. legali loco à partium enumeratione.* In primis quod attinet ad pactum est cèrtum, quod si illud adesset, legeretur in scriptura privilegiorum, quorum vigore Civitas imponit, & exhigit impositiones: nimirum quod in illis dominus Rex & Civitas expresse convenissent de solutione Quinti, aut quod dominus Rex dum concedebat privilegium, reservasset sibi Quintum, & Civitas acceptasset privilegium reservationem continentem, quia per hanc acceptationem tacitè videretur convenisse solvere Quintum, probatur hoc ex verbis, *Calicij in Margarita fisci dub. 6. cas. 169. num. 48.* dum tradit quod serenissimus Rex Ferdinandus petebat Quartam vel Quintam partem impositionum, quando ab eo impetrebatur licentia imponendi vectigalia seu impositiones, aliàs denegabat dictam licentiam, & confert, quod dicit idem *Calicius in dicto dub. 6. casu 8. num. 7.* quod in Cathalonia dominus Rex dat licentiam perquirendi metalla retenta sibi Quarta vel Quinta parte, & aliquando septima, octava, vel decima parte, prout conveniebatur cum domino Rege, & quod probatione partis reservatæ solum inspiciatur licentia & convenientia dni. Regis, & etiam hoc probatur ex stilo expeditionis privilegiorum: nam quotiescumque voluit Rex concedere licentiam impositionum cum reservatione Quinti, hoc expressum est in privilegio, faciendo aliquando expressam mentionem concensus Universitatis privilegium impetrantis quoad dictam reservationem Quinti; aliquando vero non, quia sufficiebat reservatio,

& postea sequuta acceptatio privilegij, ut diceretur Universitatem impetrantem privilegium consensisse reservationem Quinti, ad ea quæ notant Doctores relati per *Iacobum Cancer lib. 3. var. cap. I. de actio. num. 181. in fine. Surd. decis. 32. num. 10.* & *sequentibus*, & bene *Costa de factis scien.* & *ignorans, Centuria 2. distinct. 33.*

Unde cum in privilegijs civitatis Barcinonæ circa facultatem imponendi vectigalia per serenissimos Reges Aragonum non legatur, nec dicernatur aliqua conventio inter Civitatem impetrantem, & dominos Reges privilegia concedentes, quoad solutionem Quinti; nec illius aliqua reservatio, per quam sequuta acceptatione privilegij per Civitatem, possit dici hanc de solutione Quinti convenisse, patet clarè, fiscum non habere pactum, per quod petitio Quinti facta remaneat iustificata. Siquidem quod non ad sit tale pactum ex lectura eorundemmet privilegiorum iustificatur, qui modus probandi negativam est legitimus, & à iure approbatur, ut tradunt *Bec. consil. 40. num. 2. Surd. decis. 300. num. 11.* latè *Fulvius Patianus de probationibus lib. I. cap. 43. per totum.*

Quod attinet ad consuetudinem cum illa sit facti si fiscus regij patrimonij ex ea voluerit Quinti petitionem comprobare tenebitur dictam consuetudinem probare, ad tradita per *Bartholum*, & *alios in l. de quibus. ff. de leg.* latè *Rotæ Genuæ decis. 17. per totam. Cæs. Barz. decis. 95. num. 6.* & ut nihil omittamus tantum abest, quod consuetudo prædicta probetur, aut probari possit in Cathalonia, ut imo contrarium sit verum, quod scilicet non consueverunt Reges Aragonum istud Quintum prætendere, & exhigere. Sufficiat ad hoc probandum allegare *Iacobum Calicium in Margarita fisci dub. 6. dicto casu 196.* Ubi sic ait: *Est verum quod serenissimi Reges Aragonum in Cathalonia absque portione aliqua consueverunt dare Civitatibus,* & *municipibus. licentiam imponendi, talia vectigalia, seu impositiones habita certa summa peccuniæ inde pro licentia imponendi, sed tempore serenissimi dni. Regis Ferdinandi fuit petita Quarta vel Quinta per ipsum serenissimum; aliàs denegabat licentiam imponendi talia vectigalia seu impositiones,* & *in aliquibus ita sequutum fuit sed raró.* Hæc *Cali.* cuius allegationem & auctoritatem diximus sufficere, quia fuit famosus, & celebris Doctor, ut eius scripta testantur, & fuit Advocatus fiscalis Dni. Regis, qui semper præsumitur doctus *Pereg. de iur. fisci lib. 7. tit. 2.*

de advocato fiscali nu. 12. & attestatur de consuetudine loci, & curiæ in qua versatus fuit, licet enim dissensiant Doctores in regula, an sit credendum Doctori de consuetudine attestanti, quos late refert *Camillus Borrellus in sum. decissionum tom. I. tit. 14. de consuetudine num. 132.* & *133.* tamen opinio affirmativa est vera, quoties Doctor, qui de consuetudine attestatur fuit famosus Illustris atque Excellens in suo exercitio, & refert consuetudinem illius loci, in quo jugiter versatus est, ita post alios *Anton. Gabr. tit. de probationibus, conclus. 4. nu. 3. Nata. cons. 218. nu. 4. volu. I. Cefalus cons. 361. nu. 25. vol. 3. Surd. cons. 74. nu. 1. Costa de remedijs subsidiarijs remedio 5. num. 31. Guido Papa decis. 139. num. I.* & *decis. 565. num. 4.* & alij plures quos refert, & sequitur *Camillus Borrellus ubi proximè n. 134.* & *136.* Quod attinet ad iura nostra municipalia recurrendo per constitutiones in nulla earum reperitur quidquam de hoc prætenso Quinto stabilitum, nec de eo in favorem domini Regis dispositum; etsi in aliquibus Constitutionibus de impositionibus Universitatuum fiat mentio, probat hoc in primis *Constituttio II. sub tit. de Vectigals*, in qua Rex Ioannes expresse nominat & appellat impositiones, animam Universitatuum, Villarum, & locorum, sine quibus non potest subveniri earum necessitatibus, ut patet ibi: *Es estat donat destorb en la exactio de las imposicions, que son la anima de las Ciutats, viles e llochs en lo dit Principat de Cathalunya, ne sens aquellas se puga suplir als carrechs* &c. Et rursus Rex Ioannes concessit Universitatibus liberam exactionem, cognitionem, & iurisdictionem dictarum impositionum, iuxta seriem, & thenorem illorum privilegiorum, ut denotant verba illa: *Per tant la dita Cort humilment suplica a la Excelentia vostra placia lo dit privilegi de les dites imposicions, in vim contractus. Inhit ab vostra Magestat, è predecessors de aquella, apreciat, è pagat, tenir e servar, e fer tenir è observar inviolablement, e no entremetres directament o indirectè de aquell, remetent la exactio, cognitio, e jurisdictio de las ditas imposicions als Consellers, Pahers, Procuradors, Consols, o Iurats de las ditas Ciutats, Vilas o llochs, iuxta serie è tenor del dit Privilegi, Constitucions, e Capitols de Cort del dit Principat, com ans de la present guerra era inconcussament tingut e observat. Plau al senyor Rey.* Si enim aliquid ex impositionibus Universitatuum domino Regi pertineret, non rectè illæ nominatæ fuissent anima Universitatuum, & subventio earum

necessitatum, nec dominus Rex tribuisset illas Iuratis, Consulibus, aut patiarijs, seu Procuratoribus, nec illis dictarum impositionum exactionem, cognitionem, & iurisdictionem; sed eam sibi reservasset, cum pro quolibet suo etiam modico interesse fiscus causas ad se trahat, & trahere soleat, nec alibi permittat de illis tractari, aut cognosci, ex sua magna, & singulari perrogativa *toto titulo C. ubi causæ fiscales*, *l. si minori secundum unam lectuaam*, *C. de iur. fisc. lib. 10*. *cum alijs adductis per Peregrinum de iure fisci lib. 7. tit. I. per totum*, & *signanter num. 9.* & plenè comprobat & ampliat *Don Franciscus de Alfaro de officio fiscalis glos. 16. numero 23.* & *glos. 18. numero 31.* & *glos. 34. § 8. numero 211.*

In capitulo 62. curiarum anni *1599.* pariter sit mentio de istis impositionibus Civitatum, & aliarum Universitatum, & tamen non sit mentio de hoc Quinto, & idem legitur in capitulo 82, & 83. dictarum curiarum.

Et quia pro parte domini Regis quoad petitionem Quinti, & quod illi sit debitum, fit argumentatio ex dispositis in dicto capitulo 62. libet amplius morari in declaranda illius dispositione, licet verba tam clara sint, ut non egeant argumentatione, hic qui sequitur est verus illius sensus. Maior pars Civitatum, Villarum, & Locorum, & aliæ Universitates Principatus Cathaloniæ, Committatuum Rossilionis & Ceritaniæ, tam Regiæ quam Baronum & Ecclesiarum, & aliæ Communitates Ecclesiasticæ, & Barones seculares dictarum villarum, & locorum molestabantur per Magistrum rationalem, & illius Locumtenentem, ad effectum, quod ederent computa & rationem redderent impositionum, quæ per privilegia regia aliquibus citra annis usque tunc exegerant, & agnoscebant reddere dicta computa esse quasi impossibile, tum propter antiquitatem temporis per quam non reperiebantur libri, in quibus exacta erant continuata, tum etiam, quia non erat ad hibita diligentia necessaria in custudiendis documentis, quibus constabat, in quam causam fuerat processum ex impositionibus, conversum, & aliquæ Universitates exigerant dictas impositiones absque privilegio, cum tempus per quod illa fuerant concessa expirasset; & quia constabat suæ Regiæ Maiestati per litteras dicti Locumtenentis, & aliàs non interfuisse dolum nec malitiam, sed omnimodam bonam fidem, ex quo fuerant impensæ impositiones in urgentes necessitates ipsarum Universitatum propter quas si impositiones defecissent ipsæ Uni-

versitates grave, & maximum contracturæ erant æs alienum, propterea supplicavit Curia suæ Maiestati dignarêtur facere gratiam omnibus Universitatibus, & privatis personis, & cuilibet illarum dicti Principatus, & Committatuum absolvere, & remittere universas quantitates, quarum ratione dictarum impositionum remanebant aut remanere poterant debitrices usque tunc, tam illæ, quæ computa ediderant in dicto officio Magistri rationalis quam illæ, quæ computa non dederant mandando dicto magistro rationali, & eius Locumtenenti, quod dictam remissionem absolutionem, & gratiam, ut in futurum de illis constaret in computis dictarum Universitatum, & privatarum, personarum continuaret. Et rursus suplicarunt tria brachia suæ Maiestati faceret illis gratiam, quod in futurum usque conclusionem primarum curiarum ipsæmet Universitates, & privatæ personæ, non compellerentur dare computa impositionum. Sua Regia Maiestas dixit placere, & fecit gratiam remittendi impositiones exactas usque ad tunc tantum, & mandavit Magistro rationali, non molestaret, nec peteret computum, nec rationem dictarum impositionum Universitatibus Ecclesijs capitulis, nec alijs personis, quæ impositiones exigissent.

En Capitulum curiæ, & dispositionem illius in qua pluries fit mentio de impositionibus Universitatuum, & tamen non loquitur de prætenso Quinto.

Licet hoc agnoscat fiscus Regius dicit, quod ex dicto Capitulo resultat impetrata, & concessa gratia in favorem Universitatuum, quæ impositiones exegerant remissionis quantitatum quarum possent esse debitrices ratione illarum inferendo ex eo, quod petendo remissionem, seu liberationem præsupposuerunt dicta tria stamenta, & consequenter civitas Barcinonæ caput stamenti regalis debitum seu obligationem verificando eam in Quinto cum aliud debitum impositionum non detur.

Verum hæc illatio non potest justificari ex verbis, nec mente dicti capituli 62. quia ut patet ex proemio, & præfatione Capituli (quod proemium in quolibet materia aperit mentem disponentis, & causam finalem dispositionis, *l. fin. ff. de hæredib. institu. ubi Bartol.* & *communiter scribentes*, cum a proemio, seu præfatione tota dispositio, ut à sua causa finali reguletur, *l. cum pater*, §. *dulcissimis*, *ff. de legat.* 2. & *notant innumeri relati per Marcum Antonium Maceraten. lib. tertio resolu. I. numero 59.* & *Gaspar Antonius Thesaurus quæstionum Foren-*

tium libro I. capit. I.) Remissio impetrata fuit restricta ad duas causas, nimirum ad causam redditionis computorum impositionum exactarum, quam impossibilem reputabant aliquæ Universitates ob temporis antiquitatem, per quam deperdita erant computa, & documenta, quibus probaretur in quam causam conversa fuerant, & ad causam quod aliquæ Universitates ultra tempus suorum privilegiorum impositiones exegerant, & sic tota dispositio dicti capituli 62. venit restingenda ad causas prædictas expressas in proemio, ut in terminis notat *Cravet. cons. 171. numero 13.* & *bene Cagnol. in l. I. numero 36. de iuditijs*, ubi dicit quod quando actus potest trahi ad plures sensus debet trahi ad sensum, qui ex præfatione colligitur, quod ante eum bene adnotavit *Alexand. consilio 46. visis numero 7. libro I.* ubi dicit, quod ubi dubitatur, quid actum fuerit, recurritur ad causam finalem, & sic ad proemium bene *Parissius consil. 71. numero 60. lib. 3.* & *consil. 88. numero final lib. I.* dicens renuntiationem quantumcumque generalem, & quæ possit se habere ad plura restringi, & regulari à causa, ex qua fuit facta *Marcabrunùs consil. 66. numero 300. cum duobus sequentibus Surdus decis. 217.* dicens verba universalia nihil operari quando certa causa est expressa plura cumulat *Augusti. Barbosa axiomate 192.*

Et cum Quintum non possit contineri in dictis duabus causis circa quas fuit petita remissio, sequitur non recte inferri pro parte fisci ex gratia remissionis, quo ad dictas res, ad remissionem Quinti cum ex *diversis non fiat illatio, l. ulti. in fin. ubi Barto. ff. de calumnia. cum alijs per Barbosa axiom. 114.*

Intentum fuit relevare Universitates à molestijs, quæ potuissent illis fieri, tam respectu redditionis computorum impositionum exactarum cum privilegio, quam etiam respectu earum restitutionis, quæ sine privilegio, aut eo finito exactæ fuissent, ut clare apparet ex litera constitutionis, non est ergo quod ad prætensum Quintum, de quo non fuit cogitatum, verba Constitutionis trahantur.

Et quod Quintum non veniat ex remissione reddendi computa, ex eo probatur, quia diversa sunt Universitatem non teneri solvere Quintum, & non teneri reddere rationem in quam causam conversæ sunt impositiones; Nam potest ad unum ex prædictis teneri, & ab alio esse liberatum, ut in terminis probat *noster Cance. var. resol. lib. 3. c. 3. a n. 449. ubi. n. 456. hoc esse de mente Senatus affirmat.*

Et ratio est nam illa liberatio à reddendis rationibus non liberat à solutione reliqui, *l. si quis rationes*, & *l. aurelio*, §. *Caius ff. de liberatione lègata*, *l. si servus vetitus cum similib. delegatis primo*, & illa redditio rationum, quæ remititur, non est necessaria ad videndum quid in Quinto contineatur, cum absque aliqua redditione rationis possit doceri, quid pro Quinto veniat solvendum ostendendo instrumenta arrendamentorum impositionum ut ferme fit in Cathalonia, ita *eleganter ex mente Senatus tradit Cancer. dicto cap. 3. num. 457.* & *460.*

Quid quod & gratia remissionis contenta in dicto Capitulo 62 licet eam imploraverint tria brachia Curiarum, tantum refertur ad eas Universitates, quæ circa prædicta pro quibus implorabatur remissio erant devicta, ut patet ex verbis principij dicti capituli, ubi dicitur *quod maior pars Civitatuum*, *Villarum*, *Locorum*, & *aliarum Universitatuum à Magistro rationali* & *euis Locumtenente molestabantur*, & sic non omnes Universitates, unde remissio debet restringi respectu earum Universitatuum, quæ poterant esse obligatæ non vero aliarum, quæ cum ad nihil tenerentur nec molestabantur, nec poterant molestari, & ita cum Universitas Barcinonæ sit libera, & immunis ut infra in discursu probabitur ab obligatione solvendi Quintum, & sit notum de tempore dicti capituli curiæ ante nec post usque ad annum 1620. non fuisse molestatam, nec ab ea petitam impositionum computorum redditionem, nec Quintum, evincitur, quod licet in gratia remissionis contenta in dicto capitulo 62. contineretur, remissio Quinti, & ex remissione ipsa bene inferreretur ad obligationem solvendi illud, id non obesset civitati Barcinonæ, quæ non impetravit remissionem.

Nec oberit si dicatur, quod Civitas intercessit in impetratione gratiæ, & sic remansit præjudicata ex eo, quod infertur ex remissione; Quia respondetur, quod civitas Barcinonæ intervenit ex necessitate in dicta petitione, quia per Curiam generalem non potest peti in favorem alicuius brachij aliquid, nec in favorem aliquorum singularium, nisi in petitione concurrant omnia brachia, quæ ipsam curiam constituunt, & sic ex nuda interventione in aliquo actu curiæ non potest in dubio induci præiudicium particulare contra aliquod brachium, nec minus contra singulares in dictis brachijs existentes adnotata per Doctores, & practicos citatos *Per Cancer lib. tertio varia. cap. 13. num. 110.*

Quod confirmatur, quia ex actu facto per aliquod Capitulum,

sive Universitatem, aut collegium non censetur in dubio illatum præjuditium particulare alicui de Collegio Cap. seu Universitate qui in illo actu intervenit, *ut est decisio notabilis Bellam 10.* & *108, allegat notata in l. fin. ff. quod cuiusq. Universitatis nomine* & *in dicta decis. 10. nu. 1. in fine* asserit id maxime procedere, ubi jus capituli sive Universitatis diversum esset à jure particularis, qui intervenit in Consilio Universitatis, ut in nostro casu in quo jus civitatatis Barcino. est prorsus diversus à jure aliarum Universitatuum, quæ habent privilegia impositionum ut infra dicetur.

Suadentur quia intentio Curiæ fuit per dictam petitionem exonerare Universitates ab onere, quod habebant si quod haberent, non ergo debet operari contrarium effectum, ut imponat onus Universitatibus, quæ illud non habent, *ut post Bar. argumentatur Paris. consil. 141.*

Et licet fateremur petitionem dictæ remissionis comprehendere remissionem Quinti, non ex inde sequitur, quod remaneat fundata intentio fisci quoad obligationem illius respectu alicuius Universitatis, cum ea petitio censeatur facta ad cauthelam, casu quo, Universitas aliqua ad dictum Quintum teneretur, ad ea quæ notat *Cardinalis in Cap. perpendimus de sententia excommunica.* Quod licet quis petierit absolutionem ab excommunicatione non præsuponit de necessitate, esse excommunicatum, quia potuit ad cautelam absolutio peti, sequitur *Des. in l. non hoc num. 4. circa finem C. unde legitime Ias. in l. 10. ante finem, ff. de verb. oblig. alios reffert Cra. cons. 976. n. 4. vol. 5.*

Quanto magis, quod illatio fisci, & eius argumentatio fundatur in argumento à secundum quid tale ad simpliciter tale, quod argumentum vitiosum, & fallax esse notat *Everard. in top. in proemio n. 24. in fin. Raud. de analogis c. I. nu. 17.* & *in apendice par. 7. n. 2. Ang. Mathea, de vi ratione iuris lib. 2. cap. 12. n. 6.* quos reffert, & sequitur *Ludo. Cassa. cons. 40. n. 29.* & *48. n. 72.* ubi ex prædictis Doctorib. resolvit tunc dici argumentum à secundum quid tale ad simpliciter tale quandocumq. proponitur aliquid secundum quid, idest cum aliqua limitatione, seu restrictione, & inde volumus inferre aliquid simpliciter, idest, sine limitatione, & restrictione, & hoc sive antecedens sit limitatum respectu temporis, sive loci, sive modi, sive partis, sive causæ, sive personæ vel cuiuslibet alterius qualitatis.

Quo circa cum antecedens in casu dicti Capitis 62. sit limi-

tatum, quia non indistinctè de omnibus Universitatibus Cathaloniæ loquitur cum respectu causæ, quia loquitur de certa causa particulari, ut patet ex eius proemio, non inde argumentari possumus simpliciter, & in abstracto, & seu regulariter in Cathalonia Quintum deberi domino Regi ex impositionibus, quæ imponuntur per Universitates de licentia domini Regis.

Ex quibus patet fiscum non posse prætendere ex dispositione dicti capit. 62. fundari, & justificari suam prætentionem quoad petitionem Quinti.

In Constitutione prima titu. de remissio de monedatge fit mentio de Quinto, & licet fiscus prætendat ex ea suam intentionem comprobare, est id absurdum, ut patebit ex sequentibus verba Constitutionis sunt hæc, *Nos nec successors nostres inquit Rex Petrus no rehebam monedatge ne Quint dels homens de las Esglesias, Religiosos, Barons, Cavallers, e Ciutedans, sino axi com aquestas cosas en temps del Senyor en Iacme Çaenrera de bona memoria Rey de Arago, Pare nostre era acostumat de rehebre salvas las convinenças especials, e privilegis a cascu.* Hactenus Constitutio.

Fiscus agnoscit Constitutionem loqui tantum de Quinto vectigalis de monedatge, & Quintum quod nunc petitur, non esse dicti vectigalis de monedatge, sed aliorum vectigalium exactorum per Universitates dicit, tum quod cum omnium vectigalium sit par ratio, quia omnia à suprema regalia dni. Regis descendunt, & ab eo, & non ab alio concedantur, & Universitates in vim regiarum concessionum, & non aliàs impositiones habeant quod eo modo, quo dno. Regi erat debitum Quintum vectigalis de monedatge sit pariter debitum Quintum de omnibus alijs vectigalibus, cum non sit maior ratio, in uno, quam in alio.

Respondetur vectigalia, & si à suprema regalia dni. Regijs descendant, & ex concessione illius ea habeant universites, tum differunt inter se specie, & aliorum ab alijs diversa, & separata est causa, & sic quod non recte inferatur, quod ex vectigali de monedatge solveretur Quintum, & quod ex alijs vectigalibus illud debeatur ex regula de qua jam supra, quod ex diversis non fit illatio. Maxime, quia Dns. Rex habet vectigalia duplicis generis, alia antiqua, quæ sunt de sacro eius patrimonio, alia nova, quæ sunt & dicuntur de fiscali patrimonio *ex l. fi. C. de vegtigalib.* & *commissis*, de qua infra abunde: Antiqua vectigalia, quæ erant de sacro patrimonio Principis, integra præsta-

bantur illi, absque eo, quod aliquid in favorem Universitatuum reservaretur, alia vero vectigalia nova, & de fiscali patrimonio solebant dividi inter Principem, & Universitates pro partibus, de quibus in *d. l. fi.* hanc distinctionem tradit *Camil. Borrel. de Catholi. Regis præstantia c. II. n. 270.* & ante eum *Castren. cons. 106. n. 3. Crau. lib. 2. de antiquitate temporum par. 4. vers. Absulutis. n. 33.* Unde ut fisci instantia procedat, debet ante omnia demonstrari vectigal prædictum de monedatge, cuius qualitatis sit, & cum ex dispositione Constitutionis resultet fuisse vectigal antiquum, & sic de sacro patrimonio dni. Regis, & suadetur ex his quæ tradit *Mier. in repetitione dict. Consti. I.* quod iam de suo tempore jus de monedatge erat incognitum Patet clare non posse ex debito Quinti dicti vectigalis posse inferri ad debitum Quinti ex alijs vectigalibus, & conferunt ad hæc quæ supra diximus in vers.

Pariter *in Const. unica tit. de remissio de Quint*, fit mentio de Quinto; quod solitum erat exigi ex bonis, quæ capiebantur ab hostibus per Provinciales huius Principatus Cathaloniæ, & Committatuum Rossilionis & Ceritaniæ in mari cum navibus per ipsos armatis, sed quod ex hac Constitutione non possit suaderi petitio Quinti ipsæmet rationes, quæ adductæ fuere in declaratione cap. 62. curiarum anni *1599.* & *Const. I. tit. de monedatge* convincunt.

Emanat igitur ex prædictis nullam adesse Constitutionem nec capitulum Curiæ, in quo fiscus possit petitionem Quinti ex impositionibus per Universitatem exactis ex Regia concessione justificare.

Et quomodo potest dari constitutio annuens prætentionem fisci si semper dni. Reges Aragonum ore pleno fassi sunt impositiones esse proprias Universitatuum, & in ipsis ipsos dominos Reges nihil habere, nec illos aut officiales suos circa dictas impositiones posse se intromittere tanquam de re ad eos non pertinente, & in qua nullum Regis interesse versabatur, sufficiant in istorum comprobatio nem duæ declarationes Serenissimi Regis Petri III. Altera 27. Maij 1376. facta in causa gravaminum de qua meminit *Calis. in extravaganti curiarum cap. 7. n. 29.* ubi reffert, quod conquerentibus brachijs Ecclesiastico, & militari Regni Valentiæ, & Principatus Cathaloniæ circa impositiones, quas prætendebant exigere ex concessione Regia Universitates, sic declarasse dominum Regem, *Lo Senyor Rey en lo*

greuge donat per part dels braços de la Cleresia, e Cavalleria del Regne de Valencia e del Principat de Catalunya dients no ser tenguts a pagar en les imposicions, qui cullen en los dits Regne e Principat ha aço acordat ab son consell en la forma seguent. Primerament que perço car lo dit Senyor no a apropiades assi matex les dites imposicions, ne es interes seu sis culliran, o no, ans, o es de les dites Ciutats, Viles, o Llochs dels dits Regne, e Principat. Altera est, & continetur in privilegio concesso inclitæ civitati Barcinonæ 4. Maij 1557. ubi de impositionibus Civitatatis loquens, sic ait, *nec nos aut officiales nostri intromittemus nos indè, aliquo modo vel ratione, tamquam de re, de qua intromittere non debemus, nec possumus.*

Et si pro parte fisci replicatur ipsum habere etiam in sui favorem declarationem regiam, quoad debitum Quinti: quia prudens dominus Rex Philippus secundus sua regia epistola in forma Regiæ Cancellariæ expedita, data in Cœnobio sancti Laurentij die 28. Aug. 1598. directa magistro rationali domus, & curiæ suæ Maiestatis ita dixit, *No embargante que en las facultades que per nos, o por nuestros Lugartinientes Generales se han dado a diversas Universidades sin especificar se hajan de pagar el Quinto, es visto haverle de pagar por tocarnos conforme a derecho, sino es que por gracia particular de nuestros predecessores, o nos, les este hecha merced del, y assi mesmo aver de dar cuentas todas aquellas que particularmente no se dize en el privilegio tengan obligacion de haverlas de dar, y assi os encargo, y mando apremieys segun el estilo de esse officio a todas aquellas que pretendieren ser exemptas de no dar cuenta a que les den, y que lo que nos tocare por el Quinto se ha cobrado.*

Respondetur dominum Regem præsuposuisse, iuxta jus, sibi debitum esse Quintum ex impositionibus Universitatuum, & has non posse ab illius solutione se eximere, nisi quod haberent gratiam particularem remissionis illius, & hoc præsupositum, non justificari ex jure: quia ex his quæ usque adhuc scripsimus remanet probatum, ex jure patrio non deberi Quintum domino Regi, & infra docebitur, nec ex iuris communi dispositione illud esse debitum, qua propter dicta Regia epistola nihil potest in favorem fisci in hac prætentione importare, nisi probato, & justificato, quod de jure debeatur Quintum domino Regi.

Et quod aliqui in favorem fisci dixerunt, dictam Regiam

epistolam vim legis habere *l. I. de Constitutionibus Principum*, §. *quod Principi, Instituta de iure nat.* aut saltem quod deservit pro interpretatione privilegiorum concessorum, cum ad Regem pertineat interpretari sua privilegia, *l. fi. C. de leg. cap. cum venissent de iuditijs,* non pont sustineri, quia dictæ regulæ, non procedunt in Cathalonia.

Non prima, quia in Cathalonia leges non conduntur per Principem solum: sed per Principem et Curiam intervenientibus tribus brachijs, ut probatur *in Constitutione I. tit. de usatges Constitutions, y altres lleys, ubi optime declarat Mieres* & *tradunt plene Calis. in usaticum dominus Raymundus quinto notabili,* & *in extravaganti curiarum cap. 2. 4.* & *6.* & *in usat. hæc sunt usualia nu. 3.* & *in Margarita fisci dub. 8. vers. 16. Olib. in usat. alium namq. cap. I. n. 17.* & *de actionibus p. I. lib. 3. cap. 2. nu. 14. Cancer. lib. 3. var. cap. 3. num. 68.* quod adeò verum est, ut nec dominus Rex in Cathalonia sine curijs interpretetetur Constitutiones *si millorment han menester* ut probat, *Const. 2. tit. de interpretatio de usatges,* & *notat Marq. in usat. iudicium in curia datum q. 3. ad finem Calis. in extravagan. curi. c. 7. n. 91. fussè Olib. ad usat. Alium. namq. cap. I. n. 19. de jure fisci,* quos sequitur & benè declarat *Cancer. ubi supra à nu. 62.* & *hodie est Constit. 16. curiarum anni 1599.* ibi *per tant estatuhim, y ordenam que las Constitucions de Cathalunya capitols, y actes de Cort no pugan esser revocades, alterades, ni suspesas, sino en Corts generals, y que si lo contrari sera fet que no tinga forsa, ni valor.*

Non secunda, quoniam quidquid sit de jure communi in Cathalonia, est indubitatum, non licere Principi interpretari sua privilegia, sine causæ cognitione, estque ratio diversitatis, quia iure communi Princeps, ut potest sine causa revocare sua privilegia; ut *post Bald. notat Felin. in cap. quæ in Ecclesiarum nu. 51. de Constit.* multo magis poterit privilegia ad libitum interpretari, quia qui potest actum in totum tollere potest illum calificare *Surd. post alios cons. 194. nu. 6. li. 2.* de jure vero Cathaloniæ cum Princeps non possit ad libitum revocare privilegia, ut notant practici relati per *Cance. d. c. 3. n. 152.* nec potest illa interpretari, quia licet tamquam administrator justitiæ possit etiam in sui favorem dominus Rex sua privilegia interpretari, id intelligendum est cum causa cognitione, nam sine ea, id fa-

cere nequit, cum alioquin fieret facile fraus, ut notat idem *Cancer. dict. capit. 3. num. 77.* dispositiones siquidem omnium Constitutionum, & gratiæ privilegiorum concessæ penderent à mera Principis voluntate, quod quam absurdum sit ex se patet, quod & de jure communi, si id ei licet pro absurdo reputarunt aliqui, ut ex multis notat *Thom. Gram. deci. 105. post principium* & *n. 10.* ubi inquit, & sic, si staretur dicto Principis, esset in eius potestate privare, quem maluerit suo iure, & sine causæ cognitione, imo absque causa ex sola eius assertione, quod quidem satis absonum esse apparet, hæc *Gram.* & *probat Roland. a Val. qui plures refert cons. I. n. 59. cum duobus sequentibus vol. 2.*

Nec oberet si pro parte fisci replicatur, quod dns. Rex causa cognita interpretando sua privilegia in diversis causis inter fiscum suum, & aliquas Universitates Cathaloniæ cum diversis sententijs, quæ transierunt in judicatum, declaravit, Quintum suarum impositionum per Universitates de iure sibi deberi, & ab illius solutione minime Universitates liberari, nisi constito de gratia particulari remissionis Quinti. Quia respondetur, quod dictæ sententiæ tamquam inter alios latæ non possunt præiudicare civitati Barcino. quæ est tertius, qui non intervenit in instantijs, in quibus dictæ sententiæ latæ fuerunt, ut abundè, probat *Vincen. Carros. de excep. advers. præiudicia. senten. excep. 123.* Sistamus in his paulisper, quia audivimus fisci defensores in favorem illius prætentionis duo ex dictis sententijs deducere. Primum quod ex quo fuerunt latæ, cum legitimo contradictore absque ulla collusione nosceant civitati Barcinonæ, & alijs Universitatibus circa dictum articulum Quinti: Secundum quod saltem si non faciunt ius est inducta per eos consuetudo, ita judicandi, quæ ius inducit.

Pro primo allegatur *decis. Guido. Pap. 549.* & *Iacob. Cance. lib. 3. var. cap. 17. n. 193.*

Pro secundo allegatur, *glos. verb. inveterata, l. de quibus. ff. de legib.* & *potest allegari decis. Barti. 98. n. 9. cum seqq.*

Pro istius obiectionis solutione, & pædictorum declaratione dicimus. *Guido. Pap. d. decis. 549.* expressè affirmasse, quod sententia lata pro solutione Pedagij contra unum ex mercatoribus facit jus quoad omnes, per locum in quo pedagium debetur per transeuntes, ex quo fuit lata respectu popularis actionis, & *Iaco. Cance. d. cap. 17. n. 193. relato Guido. Papa,* idem pro-

bavit, allegans *August. Beroium cons. 137. nu. 23. cum multis sequentibus vol. 3.* & *generaliter Vincen. Carros. de exceptione 123. nume. 37.* tenuit quod ubi plures sunt personæ, quibus competit jus insolidum, sententia contra unam lata noscet alijs & præjudicat pro ut in popularibus actionibus, quæ cuilibet de populo competunt allegat *leg. 3. ff. de populi actio. l. eum qui §. in popularibus, ff. de iure iurando glos. in l. 2. C. quibus res iudicata, non nocet Alex. in l. sæpe n. 33. de re iudicata.*

Fundamentum sententiæ, & Theoricæ adductæ per Guid. Pap. & approbaræ per Cancerium fundator in eo, quod sententia est lata respectu popularis actionis, & licet Guid. Papæ sententia non sit ita recepta, quod à pluribus non impugnetur, dicimus ad casum nostrum (etiam si esset verissima) non posse aplicari, ex quo non potest dici dictas sententias latas fuisse respectu popularis actionis, nam tunc versamur in populari actione quando aliquis, ut quilibet de populo agit, jus publicum personaliter defendendo, ut notat *Barto. in l. invi. §. in popularibus ff. de procurat. nu. I.* ubi notat modum agendi in popularibus actionibus, ut dicatur in libello talis tanquam quilibet de populo *Beros. consi. 137. nu. 25. lib. 3.* & *novissime Ioannes Ancar. quæst. famil. lib. 3. cap. 27. nu. 5.* & ratio est, quia in actionibus popularibus quilibet de populo censetur procurator reipublicæ, ut notat *Alex. in d. l. sæpe n. 33. vers. Aliam fallens, ff. de re iudica.* & ideo nihil minus si in libello nomen sui principalis exprimere teneatur.

Quapropter recurrendi sunt processus in quibus latæ sunt prædictæ sententiæ, quia in illis patet, quod nulla universitas intentavit actionem popularem, ut universitas Cathaloniæ, nec accepit ut talis, sed tantum ut universitas particularis ius suum defendendo, prætendens non debere Quintum, seu partem aliquam domino Regi ex impositionibus, quæ indicuntur per universitates ex Regia licentia.

Et sic nulla sententia in dictis causis lata potest dici facta super populari actione, ita in terminis *Bero. dict. consil. 137. numero 25.* & *Fusius Ancarra. dict. capit. 27. numero 4.* ubi ita scripsit, namque non videtur esse iuri conforme, quod ubi agitur de non solvenda gabella, actio dicatur semper popularis, prout ipse firmare videtur: namque quando gabellarius, sive exactor agit contra aliquem nolentem solvere datium, & opponitur ex adverso, quod datium, sive gabella non debetur ex tali

contractu, & ita petitur declarari, & super hoc fuerit pronuntiatum ut hic, non dicitur principaliter tractari de causa populari seu publica, sed de causa privata pertinente ad eum qui gravatus est, & condempnatus; exactor enim non gravabit rempublicam, nec dixit rempublicam, esse debitricem: sed dumtaxat privatum, & illum comdepnari fecit, nec privatus, qui fuerat condempnatus, in eius exeptionibus, non opposuit aliquid ratione publicæ utilitatis, nec quod datium sive gabella noceret publicæ utilitati, & in actione populari desideratur, quod agatur de eo, quod fiat contra utilitatem publicam, & sic opus est, quod utilitas sit in communi: quoniam aliter non diceretur publica utilitas ut asserit *Bart. in l. I. num. 26. ff. sol. mat.* ubi dicit quod utilitas publica dicitur, quæ suam utilitatem in communi affert, & non imparticulari, ut est illud, quod habet camera fiscalis, *l. utilitas C. de privil. pri. lib. 10.* Actenus Ancar.

Ex cuius verbis etiam resultat quod non sufficeret, quod universitates, quæ subcumbuerunt in causis prædictis se deffendissent ut universitates Cathaloniæ, & non ut privatæ universitates: quia adhuc erat necessarium, quod illarum actio seu exceptio essent propositæ ad publicam utilitatem, ut declarat, *idem Ancar. d. c. 27. n. 11.* Ibi quia debet intelligi quando fuisset appositum vel allegatum gabellam non deberi ad publicam utilitatem, quoniam ex quo apparet, quod eius intentio respicit publicam utilitatem: Namque sententia lata contra unum, quando tractatur de iure recipiente publicum interesse, facit jus quo ad alios, ut pulcre censuit *But. in cap. quamvis versic. 5. ex sententia de re judicata*, & *Ancar. idem probat Beroi. d. consil. 137. num. 27.* ubi ait quod ad hoc ut actio per quam contra exactorem vectigalis agitur dicatur esse popularis debet prætendi, illi jus simpliciter non competere exigendi vectigal à mercatoribus euntibus, & transeuntibus per viam, & iter publicum: ob quod sic concludit, ex quo expresse constat mercatores egisse ut ipsis liceret libere sine solutione alicujus gabellæ ire vel merces suas ducere, propterea non sumus in terminis præfatorum doctorum dicentium populari actione, quem agere posse contra exactores datij jus sibi competere libere eundi, & merces ducendi, seu. extrahendi, & consequenter in casu nostro non popularis, sed privata actio fuit intentata, quæ non facit jus quoad omnes hæc Berojus.

Et in istis terminis loquuitur Guid. Pap. & sic illius decisio

neutiquam officit intentioni Civitatis, cum loquatur de solutione pedagij seu vectigalis impositi transeuntibus per viam publicam; asserere siquidem, quod talis gabella non debetur, neque potest exigi, pertinet ad actionem popularem, eo quod per illam gabellam impediuntur mercatores liberè & absque solutione gabellam transire per vias publicas pro ut de jure eis licet, quod est proprium actionis popularis, ut notat *Speculator de causa possessionis*, & *proprietatis*, §. *2. de interdictis publicis num. 14.* ut patet ex verbis *Guidonis Pap. dicta decis. 549. ante finem, ibi sed prohibere, quod non exigatur vectigal, est tueri ius publicum, in hoc videlicet quod quis liberè ire possit*, & *sibi liceat per viam publicam, quod contrariatur exactioni pedagij, seu vectigalis, qua mediante quis impeditur ire liberè per viam publicam, cum ire liberè sit, quod fit sine aliqua contradictione, ut dicit glos. in l. reprehendenda, C. de institu.* & *substitu. sub conditione factis.* hæc Guido Papa.

Suadentur prædicta, quia prætentio, quæ gabella aliqua non debeatur, non pertinet ad actionem popularem, nisi quatenus aplicetur ad aliquod ex publicis interdictis puta si gabella in via publica exigeretur: nam tunc per interdictum ne quid id loco publico competit cuibet de populo actio, ne gabella in via publica exigatur bene *speculator de causa possessionis*, & *proprietatis*, §. *I. num. 13.* & *14.* & sic illam popularem actionem de qua loquitur Guido Papa nostro casui adoptari neutiquam posse in dubium verti nequit, & consequenter sententias latas contra aliquas universitates contra alias, jus non facere.

Multo minus possunt inducere consuetudinem iudicandi *licet enim glos. in d. l. de quibus* & *Barc. d. decis. 98. nu. 9.* ex alijs dixerint sententijs induci consuetudinem inde iudicandi, & subdant ex glossa *in l. nemo iudex C. de sententijs*, & *inter locu. omnium iudicum*, quod licet non sit exemplis judicandum hoc fallere, ubi multæ essent sententiæ, quæ consuetudinem inducerent dicentes, eo casu, non dici sequi sententias, sed consuetudinem sic judicandi, nam quidquid sit de jure communi, esto dictæ sententiæ essent supremi Senatus, & transactæ in judicatum, & essent innumeræ, non ex eis induceretur consuetudo sic judicandi; nam si daremus consuetudinem inductam necessario esset fatendum, posse dominum Regem per indirectum per se, & absque Curia legem condere in Cathalonia, quod ei non licere jam supra probavimus.

Confirmantur hæc ex his quæ post Calicium tradit *Iacobus Cancer lib. 3. var. cap. 3. num. 47.* quod in Cathalonia non permittitur in sententijs aliquid diffinire generaliter ne per indirectum liceat domino Regi legem condere absque Curia, ad quem confert, quod tradit *Peregrinus de fidei commis. artic. 43. n. 84. ante finem*, ubi declarando Doctores, qui dixerunt credi Principi attestanti de consuetudine in aliquo privilegio maximè antiquitate roborato ait, intelligi ubi Rex potuisset inducere consuetudinem pro lege aliàs secus, declarando sic Aratinum male ab alijs intellectum *cons. 162. nu. 10. vers. venio ad tertium.*

Ultimo in omni casu solum dictæ sententiæ possunt præiudicare illis Universitatibus, quæ post earum prolationem obtinebunt simpliciter privilegium impositionum non vero illis Universitatibus quia tempore dictarum sententiarum, & multo ante iam habebant privilegia impositionum argumento eorum, quæ ex mente Senatus, & doctorum docuit *Canc. d. c. 17. n. 195. cum duobus seqq.* ubi dicit, quod si impetretur privilegium, ut inposterum nulli possint in urbe exercere artem notariatus, nisi habeant certam qualitatem, quod non intelliguntur prohibiti per privilegium, qui tempore illius, jam exercebant in urbe artem notariatus, & consequenter in vim sententiæ pro observando privilegio obtentæ non dari jus exequutiuum contra eos, qui non fuerunt in causa citati, & de tempore sententiæ jam erant notarij, & hæc quo ad jus municipale, ut ex eo non remaneat justificata prætentio fisci, quo ad prætentionem Quinti.

Denique quod attinet ad ius commune, quod ex eo habeat fiscus intentionem fundatam, allegat in terminis authoritatem *Calli. in Margarita fisci dict. dub. 6. cas. 196. n. 48.* & *Iaco. Canc. var. lib. 3. c. 3. n. 442.* & *443.* qui id in fisci favorem affirmant.

Hæc sunt verba Callisij, quia de vectigalibus concedendis reipublicæ Civitatum atque ordinum habet fiscus duas partes, & tertia datur Civitatibus & municipibus, & ordinibus pro eorum necessitatibus, *ut l. fin. C. de vectigalibus* & *commissis.*

Hæc autem quæ sequuntur sunt verba Cancerij consului affirmative etenim dictum Quintum de consuetudine solvitur in Cathalonia loco illarum duarum partium ex tribus, quas princeps ex impositionibus per eum concessis de iure communi habet iuxta *l. fin. C. de vectigalibus* & *commis.* ut notat *Calic. d. dub. 6.*

nu. 48. unde fit inquit *Cancerius*, ut dictum Quintum non solvatur pro licentia, quam dominus Rex dat imponendi impositiones, & cisas, sed solvitur, quia de iure communi ex impositionibus per Principem concessis duæ partes sunt domini Regi, & tertia universitatis, & de consuetudine Cathaloniæ Quinta pars est domini Regis, & quatuor restantes deserviunt pro publicis oneribus Universitatum, unde nihil ad rem, quod solvatur Regi peccunia pro licentia imponendi dictas cisas, & vectigalia, quia est in manu Regis concedere vel denegare dictas impositiones gratis, vel peccunia, & sic peccunia soluta pro licentia nihil commune habet cum Quinto, & ex ipsis impositionibus, ut de iure communi duæ partes sunt Regis, & tertia universitatum sic in Cathalonia ex consuetudine processa ex munificentia regia Quinta pars impositionum est sua & quatuor Universitatum Actenus Cancer.

Ex his patet Calis. & Iacobum Cancerium, ut affirmarent Quintum deberi domino Regi ex impositionibus Civitatum motos fuisse ex dispositis *in l. fi. C. de vectiga. & commis.* persuadentibus sibi Imperatores Theodosium, & Valentinum, qui in illa l. rescripserunt ex vectigalibus duas portiones illorum ærario conferri priscam institutionem disposuisse, tertiam vero Universitatibus assignari, loquutos fuissè de vectigalibus impositis per Universitates ex regia licencia, quod si ita foret est certum rectè censuisse Cancerium, & Calicium, verum errore manifesto fuerunt lapsi, quia dicta *l. fin.* loquitur non de vectigalibus prædictis impositis per Universitates ex Regia licencia, sed de vectigalibus ipsius Principis, & quæ sunt de fiscali illius patrimonio.

Unde si probavimus dictam *l. fin.* non loqui de vectigalibus Universitatum; sed de alijs proprijs ipsius Principis, resultabit non attendendos esse auctoritates Calicij, & Cancerij cum regula sit, dictum Doctoris intelligendum esse, secundum legem, quam allegat, & cum in favorem fisci, alia lex iuris communis non legetur, etiam remanebit probatum, non reperiri in iure communi legem, per quam fiscus possit dicere sibi deberi Quintum, vel aliam partem impositionum Universitatum.

Ut facilius dicernatur de quibus vectigalibus loquitur, *d. l. fin.* hæc sunt verba textus. *Exceptis ijs vectigalibus, quæ ad sacrum patrimonium nostrum quocunque tempore pervenerunt: cætera reipublicæ, Civitatum atque ordinum æstimatis dispendijs, quæ pro publicis necessitatibus tolerare non desinunt, reserven-*

tur: cum duas portiones ærario nostro conferri prisca institutio disposuerat, atque hanc tertiam iubemus adeo inditione urbium municipumque consistere, ut proprij compendij curam non in alieno potius, quam in suo arbitrio noverint constitutam. Designatè igitur consortium portionis, eatenus iuri ordinum Civitatumque obnoxium maneat, ut etiam locandi, quanti sua interest, licentiam sibi noverint contributam, actenus Imperatores.

In dicto tit. de Vectigalibus, & commissis tractatur de vectigalibus, quæ imponuntur per Principem ad utilitatem, & necessitatem Imperij (de quibus iuxta tempus Imperatorum, qui plura scire cupiat adeat Iulium Cæsarem Bulangerium de Imperatore, & Imperio Romano *Tomo 2. lib. 9. ubi per 97. Capitula in materia discurrit)* & in *l. 10. dict. tit.* incipiens vectigalia, agitur de vectigalibus Universitatum quæ scilicet imposita sunt per universitates ex regia concessione ubi apertè docet Angelus, quod potentia exigendi per Principem concessa Civitatibus est perpetua, & dicit nota pro nobilibus habentibus castra cum mero, & mixto imperio, & potestate exigendi pedagia, & gabellas, nam illa potestas ex quo per Principem est concessa est perpetua.

In dicta vero *l. finali in principio,* loquitur de vectigalibus Principi reservatis, quæ Provinciales Principi solvunt ocasione prædiorum, quæ ab eo habent, & sic de vectigalibus, quæ sunt de eius sacro patrimonio. Deinde tractat de alijs vectigalibus, quæ non sunt de sacro patrimonio Principis, & de his statutum est duas partes esse Principis, & tertiam universitatum.

Ita intelligit dictam *l. fin. Lucas de Penna in l. 3. post nu. 2. C. de diversis prædijs lib. II.* ubi scripsit, & nota quod in dicta l. fin. supra de vectigalibus imperator solum excipit vectigal, quod sibi debent provinciales, vel cives occasione aliquorum prædiorum, quæ sunt de patrimonio suo. Cætera vero dispendia, & onera, quæ Civitates ipsæ, vel ordines fisco solvunt dividenda sunt; & duæ partes ad fiscale ærarium sunt destinandæ reliqua tertia debet in ipsis Civitatibus remanere: clarè etiam hoc tradit *Angel. in l. ex præstatione, C. de vectiga.* ubi sic loquitur; nomine vectigalis octava portio rerum, quæ deferuntur solvenda est, absque exceptione personarum, & ista octava dividitur in tres partes quarum duas debet habere fiscus tertiam debet habere ordo Civitatis in qua vectigalia exiguntur, & illa tertia necessitatibus Civitatis servire debet, ut in *l. fin.* infra

eodem, & hoc habet locum in vectigalibus fisco debitis: ea vero, quæ sunt personæ Principis reservata, & sic ad sacrum eius patrimonium pertinent nullatenus dividuntur, sed integraliter pertinent ad Cæsarem, ut *d. l. fin. Hæc Angel.* ecce qualiter, *d. l. fin.* in posteriori eius parte loquitur de vectigalibus, quæ Universitates solvunt fisco, & consequenter non loquitur de impositionibus, quæ exhiguntur per universitates ex regia licentia, cum hæc non solvantur domino Regi. Quinimo eas universitates recipiant, & in suas necessitates, & usus convertant pro ut eis domino Rege in privilegijs concessum est. Probat etiam hoc benè *Bart.* licet sub obscura loquatur in *d. l. fin.* his verbis nota quod vectigal publicum potest locari à Civitatibus, quod satis est notabile, ex hac *Bart.* conclusione apertissimè colligitur *d. l. fin.* non loqui de vectigalibus in dictis à Civitatibus ex regia licentia, tum quia *Bart.* sumat dictam legem quod loquatur de vectigali publico; publicum autem vectigal est vectigal, quod fiscus capit, aut aliquis ex Principis largitione ad tempus percipit, secus si concessio esset perpetua, ut bene declarat *Rebuff. in l. inter publica 17. de verbo significatione verbo publica vectigalia*, & *in verbo vectigal portus.* Quo circa clarè colligitur non loqui de vectigalibus indictis per universitates ex regia licentia; idem etiam colligitur ex eo quod idem *Bart.* inibi dicit notabile, quod Civitates possent locare dicta vectigalia, nam si loqueretur. *l. de vectigalib.* quæ imponunt universitates ex regia licentia non teneretur, quod mirari *Bart.* quod ea possent universitates locare, & huc pertinent, quæ tradunt *Gregor. Lopes p. 5. tit. 7. l. 4. glos. 2. Camil. Borrel. de Catholici Regis præstantia cap. II. num. 27.* Idem tenet *Ioan. Sicardus in rubr. de vectigal. & commis. n. 7.* ubi hæc scripsit vectigalium autem nomine regulariter solvitur octava pars, eius quod vehitur, cuius octavæ duæ partes pertinent ad fiscum Imperatoris; tertia autem pars ad fiscum, vel republicam eius loci, ubi exigitur, *l. ex prestatione, l. fi. & ibi glos. in verbo ærario infra eodem*, quod *Albericus de Rosate* videndo Cæsarem Romanum dicit esse verum, nisi Imperium vacaret, quasi dicat, nisi essent stulti Imperatores; & quia tertia pars illius octavæ vi legis ad quamlibet Civitatem pertinet; Ideo *Bal. in d. l. fin.* dicit magnas Civitates posse facere statutum. Et solvatur tertia octavæ sine auctoritate Imperatoris, quia *l.* antea permitit hæc Sicardus.

Eodem modo intellexit *d. l. fin. Iacob. Cuja. in repetitione*

tituli, C. de vectiga. in rubrica, dum ait quin etiam ex. *l. ulti.* hic omnia vectigalia exceptis illis, quæ ad rem propriam privatamque principis pertinent, communicantur inter fiscum, & Civitates, ita scilicet ut fiscus habeat duas partes Civitates tertiam partem; itaque in locationibus vectigalium fiscus locabit publicanis pro duabus partibus Civitas pro tertia parte eiusmodi lecationes fiebant olim à censoribus: inde lex censoria, idest locationis, quam censor dixit locando publica, *l. in le. ff. de verb. significa. Marc. Tull. de Provincijs consularib. Plini. lib. 33. cap. 4. & ex d. l. in le.* puto certò in l. Cæsar. ff. de public. quæ est eiusdem auctoris pro Cæsar fuisse scriptum censor. Hodie huismodi locationes fiunt à procuratoribus fisci, vel ex l. 10. ab administratoribus rerum ad Civitatem pertinentium pro portionibus cuilibet competentibus fiunt sub hasta, & ei collocantur, qui plus obtulerit *l. 4. hoc ipso tit. l. locatio in princip. ff. de public.* olim fiebant in quinquennium, nam & censura erat quinquennalis, *Varro lib. 4. de lingua lat. l. 4. §. cum quinquennium, ff. de iure fisci.* Hodie fiunt in triennium, *ex d. l. 4. C. hoc tit.* post triennium rursus fit licitatio, & mutantur publicani conductores vectigalium appellantur publicani, & telones à publico, *l. fideicomis. §. interdic. de leg. 3. l. I. §. I. l. 12. in fine de publican,* hactenus Iacobus Cuia.

Nec ab hac sententia, & interpretatione recessit *Iul. Ferretus in tractatu de vectigal num. 82.* dum inquit, quæsitum quoque fuit ad quos spectent vectigalia, & pro quibus partibus reverenter responsum dedit ad fiscum regulariter pertinere duas partes, & tertiam municipibus seu Civitatibus, nisi forent vectigalia reservata Principi, *l. exceptis quæ est finalis. C. de vectigal. & commis.* hæc ille.

Et pariter censuit, *Bald. in d. l. fin. iuxta declarationem gironde de gabel. I. p. nu. 21.* Ex his emanat vera sententia dictæ *l. fin.* & quod in ea non fuerunt loquuti Imperatores de vectigalibus universitatum, sed de proprijs Principum, & sic non remanere iustificatum dictum Calicij, quem sequutus fuit Cancerius, ut ex dispositione dictæ *l. fin.* domino Regi debeatur quinta pars impositionum universitatum, quod & confirmatur, nam si pro subventione necessitatum universitatum dominus Rex de suo concedit illis tertiam partem suorum vectigalium, quomodo est verisimile, quod ex impositionibus, quæ deserviunt pro necessitatibus universitatum ex regia licentia velit Rex

aliquam partem, quod enim ex dictis impositionibus acciperet, auferret necessitati universitatum contra mentem, & dispositionem *d. l. fin.* per eam siquidem imperator exercet liberalitatem in Civitates ad subveniendas necessitates earum, & sic non possumus ex ea colligere contrarium effectum, quod dominus Rex velit diminuere dictas impositiones proprias universitatum argumento, *l. si cui, ff. de ex quibus causis maiores*, & in terminis bene consideravit. *Lucas de Penna in l. 3. ante fin. C. de diversis prædijs lib. II.*

Et ut nihil intactum omittamus pro istorum coronide est advertendum, quod licet *l. fin.* expresse loquuta fuisset de impositionibus universitatum, quod ex eis sit debita aliqua pars domino Regi, adhuc sua regia Maiestas, quo ad petitionem Quinti civitati Barcinone factam non haberet intentionem fundatam, & si per Constitutionem 40. curiar. anni 1599. deficientibus iuribus patriæ, & iure canonico debeat servari ius civile Romanorum.

Quia dicimus dictam Constit. 40. tanquam legem non respicere præterita, cum de præteritis non fuerit facta mentio, *cap. cognos.* & *c. fin. de constitu.* & utrobique Doctores, & sic solum posse respectu universitatum, quæ post eam obtinuerunt privilegium impositionum ius facere dictam *l. fin.* ut ex ea debeant universitates Quintum nisi fuerit expresse remissum, ex quo privilegia nova tamquam concessa, iuxta ius commune sint affecta obligatione, de qua in *d. l. fin.* non vero posse obesse universitatibus, & sic civitati Barcinonæ, quæ antea annum 1599. habebant ius, & facultatem impositionum, quia privilegia earum generalia, & absque reservatione non poterant esse affecta dispositione *d. l. fin.* quia usque tunc illius dispositio tamquam iuris communis non servabatur in Cathalonia, siquidem ut probat Constitutio Regis Iacobi in curia Barcinonæ de anno 1251. quæ est tertia sub tit. de Usatges vol. 3. in Cathalonia deficientibus usaticis Barcino. & consuetudinibus cuiscumque loci ius dicebatur iuxta dictamen naturalis rationis absque allegatione aliqua, aut admissione legum civilium Romanorum, & notat *Cliba de actioni. p. I. lib. 3. cap. 4. nu. 2.* & *suadetur ex Consti. I. tit. de legit. vol. 3. quæ est de anno 1333.* & *ex constit. 2. tit. que no sie licit cessionar vol. I. quæ est de anno 1363.* & *expresse dixit Rex Petrus in pragmatica uni. sub tit. de Leys, Usatges, y Constitucions in 2. vol. quæ est de ann. 1380.* ibi ipsæ enim consti-

tutiones, quæ per nos vel per prædecessores nostros de consensu generali dicti Principatus editæ fuerunt legibus, ac constitutionibus Romanis (quibus observandis, nisi, & in quantum volumus non teneremur parere) minoris auctoritatis esse non debent.

Nec turbet quod Calicius, & Mieres, & alij practici Antiqui allegent, l. Romanam in suis scriptis ad confirmationem seu argumentum eorum, quæ tradunt, quia id per eos factum est, non quod jus commune faceret decissionem, sed pro commodiori intelligentia constitutionum, *ut notat Mier. colla. 8. in princi.* ibi veruntamen quandoque est opus recurrere ad glos. & ad iura communia Romana, & alia pro commodiori intellectu de observantia eorum: & ad alios effectus *quos reffet Sosinus in suis fallensis reg. 13. super verbo l. abrrog. quæ aliàs est regula 285.* & etiam quatenus earum ratione impellimur. Pro ut notant *Castellani in l. 3. tit. I. de l. lib. 2. recopilationis,* & hæc de prima parte.

AD SECUNDUM devenientes dicimus, quòd quando dominus Rex haberet aliquod ius in Cathalonia ad quintam partem impositionum universitatum, quod non creditur per ea, quæ huc usque diximus, adhuc existimamus, quod illud non posset dominus Rex prætendere, & petere ex impositionibus civitatis Barcinonæ, eo quia illam serenissimi Reges Aragonum remisceerunt dictæ Civitati, concedendo ei privilegium imponendi absque solutione Quinti. Ad quod probandum, est præsupponendum civitatem Barcinonæ consuevisse à tempore immemoriali imponere, & exigere vectigalia, & impositiones in ea absque solutione Quinti, vel aliæ partis dominis Regibus Aragonum Commitibus Barcinonæ, adeo ut nunquam dictum Quintum solverit, neque prætensum per dominum Regem fuerit esse solvendum usque ad annum 1620. quo cæperunt fieri mandata Civitati pro solutione dicti Quinti, in quibus tamen intellecta iustitia Civitatis per eam proposita domino Regi, fuit hæc usque supersessum.

Vectigalia autem & impositiones civitatis Barcinonæ sunt tam antiqua, ut non reperiatur illorum initium, omnia privilegia, quæ Civitas habet de eis loquentia præsupponunt illa fuisse iam antea imposita. Inter ea est unum antiquissimum circiter quadringentorum annorum serenissimi Regis Alphonsi II. dat. Barcinonæ 4. Kalen. Septemb. ann. 1286. ubi leguntur hæc formalia verba, *concedimus vobis probis hominibus,* & *toti universitati Barcinonæ quod illam ordinationem, sive sisam, quam vos ordi-*

navistis facere, colligere, & *recipere de omnibus victualibus,* & *alijs rebus venalibus, quæ venduntur in Barcinonæ fecistis ad communem utilitatem ipsius universitatis, videlicet ad constructionem murorum,* & *vallorum,* & *quod duret tantum quantum de vestra processerit voluntate,* & *non amplius, secundum quod de bannis,* & *alijs ordinationibus factis per vos,* & *antecessores vestros in Barcinona hactenus extitit consuetum, scilicet quod duraverint tantum quantum vobis,* & *antecessoribus vestris placuit,* & *non ultra,* & *quod per hoc non fiat vobis, vel successoribus vestris aliquod præiuditium, nec nobis, vel nostris aliquod ius in prædictis, vel dominium adquiratur* &c. Fuit etiam concessum civitati Barcinonæ aliud privilegium circa dictas impositiones per serenissimum Regem Petrum III. dat. Barcinonæ 17. Maij 1359. ubi etiam fit mentio de impositionibus antiquis, ibi *E que puxa tenir la dita Ciutat las imposicions, que ja son en dita Ciutat, e aquellas crexer, e de novell imposar* & ibi, *hajen a pagar en totes les dites imposicions posades, e posadores.*

Est tertium privilegium concessum eidem Civitati per eundem serenissimum Regem dat. Barcino. 9. Iunij 1379. in quo etiam fit mentio impositionum antiquarum ibi, *com la universitat, e los singulars, e habitadors de la dita Ciutat, hajan pagades per llonch temps, e paguen vuy de totes vitualles, e daltres coses, que despenguen grans, e quaix importables imposicions* &c.

Ex ista antiquitate temporis probatum manet sine dubio privilegium regium, quod dicit Civitas se habere imponendi, & exigendi vectigalia absque solutione Quinti, nam istud operatur immemorialis possesssio, ut qui eam habet possit allegare quemcumque titulum legitimum, à legitimoque superiore obtentum, cum omnibus solemnitatibus necessarijs, & utilioribus, & in summa, ex dicta immemoriali potest Civitas allegare titulum sufficientem pro impositione, & exactione vectigalium sine solutione Quinti, & ille per dictam immemorialem remanet eodem modo probatus, ac si ostenderetur scriptus, & in publicam formam redactus, *ex l. I. § fina. in fin. ff. de aqua pluvia. arcen. l. hoc iure, §. ductus aquæ ff. de aqua pluvia,* & *æsti. c. fin. de præscrip. in 6. Covar. lib. I. varia. resolu. c. 17. num. 5. vers. Sed si dubitetur, noster Oli. in usat. alium namq. cap. 13. n. 10. de iur. fis. Gaspar Thes. quæst. for. cap. 27. nu. 17. lib. 2.* ubi abunde *Henri. Rossental. de feud. cap. 5. concl. 16. nu. 7.* & *cap. 9. concl. 97. n. 37. latissimi Hierony. Gon. in reg. 8. Cancell. glos. 33. num. 4.*

Quæ nedum procedunt in immemoriali, sed etiam in centenaria, quæ licet in aliquibus differat ab immemoriali, verum quoad inducendam præsumptionem veri & legitimi tituli, conveniunt sine dubio, & parificantur, & idem proculdubio operatur adeo ut tempore centum annorum præscribatur omne ius etiam in præscriptibile, & cui lex resistit, & contra Imperium Romanum, & Ecclesiam Romanam, & contra regalia nec desideratur bona fides, nec scientia superioris, nec titulus, jam enim ex ea possessione præsumitur pro ut latissimo calamo scribit, *Thesau. tot. dicta q. Foren. 27. lib. 2. à quo non est necessarium aliquid transcribere, cum istud ibi facile videri posit, Pereg. cons. 69. n. II. lib. 4. Trivisan. deci. 55. n. 75. Mastri. deci. 114. n. 46. Casti. deci. 12. n. 37. Faber in suo C. lib. 7. tit. 13. de præscrip. diff. 2. D. Garc. Mastril. de magistra. lib. I. c. 19. ex n. 7. cum. seq.* ubi & hoc amplius, quod hic temporis cursus inducit præsumptionem iuris, & de iure pro titulo, & concessione privilegij, quæ non admittit probationem in contrarium, & alia plura in proposito videnda *idem Mastril. ibidem c. 16. nu. 26.* ubi quod regalia possidens ex longo usu, & à tempore immemoriabili, videtur ex titulo possidere, *Amade. de Ponte in tit. qui feud. dar. pos. n. 153.*

Neque obstat si dicatur hæc esse regalia jura, quæ sunt in præscriptibilia, *iuxta usati hoc quod iuris est sanctorum de præsc. latissime Olib. in usati alium namque cap. 6. ex n. 26. cum sequen.*

Quia respondemus nullibi reperiri, quod hæc sint de regalibus in præscriptibilibus domini Regis, patet, quia sunt concesibilia privilegio, non enim potest negari, quod si dominus Rex vult remittere Quintum, & concedere facultatem imponendi sine eo pro ut pluries fecit, licet ei utique valet autem consequentia, est concessibile privilegio, ergo est præscriptibile, & sicut privilegio quæri potest, sic præscriptione, & temporis cursu *Gutier. pract. lib. 3. q. 14. n. 47. Socar. in c. si autem n. 5. de feud.* & *potesta. Osas. decis. 29. n. 7. Pereg. de iur. fisc. tit. 2. n. 61. Oldrad. cons. 172. Farina. decis. 221. n. 2. tom. 1. in recentiorib. Mastril. ubi supra nu. 14.* & *17.* ubi quod præscriptio, consuetudo, & privilegium pari passu ambulant, & quod per unum acquiri optest, per alterum conceditur, & magis in terminis istud optimè declarat *Olib. in citato usat. alium namq. c. 6.* & *n. 26. de iure fis.* ubi facit imprimis regulam generalem com-

muniter receptam, ut regalia præscribantur, & præscriptione acquirantur possessione, & usu tanti temporis cuius incontrarium, non extat hominum memoria, quia huius immemorialis præscriptionis magna est vis, magna authoritas, solum excipiunt ut postea declarat *nu. 28.* & *seqq.* quæ non sunt concessibilia, sed ita hærent Regi, ut ab eius persona separari non valeant, & *ibi etiam declarat n. 36.* in quibus regalijs procedit allegatus Usaticus hoc quod juris est sanctorum, dicens quod solum in illis regalijs supremis, quæ non possunt à persona regis separari, non in istis quæ continuo conceduntur ut diximus, & quod in his intrat consuetudo, id est quantum per consuetudinem quam per privilegium possit, quis fieri, & sit revera immunis à solutionè vectigalium, & jurium regiorum, disponit in terminis *Consti. 4. tit. de vectigals*, his brevibus verbis *Los Ciutedans, e altres qui de peatge, lleuda, mansuratge, e de pes no donadors han privilegi usat, o possessio antiga de totas las cosas promesas, o alguna semblantment ne sien immunes.*

Sed quid in his immoramur, si habemus consuetudine acquiri posse ius exigendi vectigalia, & imponendi ea, *l. fi.* & *ibi Bar. C. nova vectiga. noster Mier. in 2. p. colla. 6. c. 28. n. 14. p. 48. cum adductis per Despujol in reperto. ad Mier. verb. vectigalia*, quod multis sententijs in hoc Principatu per ministros regios latis potest comprobari, quibus fuit declaratum universitates potuisse imponere vectigalia, & illa exigere etiam si non habeant privilegium, dum probent consuetudinem imponendi. Si in hoc, quod est magis, quia non potest negari esse maximam Regis regaliam concedere ius imponendi, & exigendi vectigalia, intrat consuetudo, quanto magis intrabit ad acquirendam exemptionem, & immunitatem, ac libertatem, quod est minus? & tradit in terminis *Mie. ubi sup. n. 19.* ubi quod consuetudo excusat a vectigali non solvendo, latissime de unoquoque articulo, nempe tam de consuetudine imponendi, & exigendi, quam de consuetudine libertatis non solvendi, scribit *Henric. Rossental. de feu. c. 5. de regal. conc. 45. & 46.* ex quibus nihil magis in iure tritum apparet.

Quanto magis, quod Civitas in hoc articulo non tractat de præscriptione quasi prætendat per eam acquisivisse exemptionem, & immunitatem solvendi Quintum, hoc enim erit aliud fundamentum justitiæ Civitatis, quod mox proponetur, sed agit de titulo dictæ exemptionis sibi concesso per S. Reges Arago-

uum, quem dicit probatum, tam ex possessione immemoriali, quam centenaria, quæ doctrina etiam habet locum in aliàs inpræscriptibilibus ea ratione, quia prohibita præscriptione non censetur prohibita ea, quæ est immemorialis vel centum annorum prout late docet *Thes. in citata q. Foren. 27. lib. 2. cum alijs ibi adductis.*

Et seu alia ratione, quia bene potest esse quod aliquid sit impræscriptibile, & tamen sit privilegio concessibile, & sic quamvis hic non posset operari temporis cursus ad præscribendum posset tamen ad inducendum præsumptionem, & probationem legitimi tituli ut declarat optimè *Olib. in usa. alium namq. c. 6. ex n. 35. Pe. Barb. in. l. omnes ex n. 39.* & *in l. comperit n. 24. C. de præscrip. 30. vel 40. anno.*

Id quod etiam declaravit observantia subsecuta, quæ est optima legum, Privilegiorum, & quarumcunque concessionum interpres, *l. si de interprætationè, ff. de legib.* ad late tradita per *Iose. Ludovi. in suis communi. conclus. conc. 38. per totam,* & alibi pasim apud DD. quia vidimus, quod Sere. Reges Aragonum diversis temporibus concesserunt civi. Barcino. privilegia impositionum, & nunquam tractarunt de Quinto, nec illud sibi reservarunt, nec illud solvendum Civitati injunserunt, imò tam amplas concessiones ei fecerunt, ut demostraverint clarè non fuisse intentionis eorum quidquam in dictis impositionibus prætendere, imò si quod eis competisset voluisse remittere.

Istud argumentum est fortissimum in hac materia, quia cum ista privilegia observata semper sint per civ. Barc. à tempore immemoriali sine aliqua respontione domino Regi facta, credendum est quod ita disponebant privilegia, quod ita inter partes fuerat conventum, quod nihil domino Regi panderetur, quam immunis, & exempta Civitas ab huiusmodi onere esset optime in immunitate, ista *Ioan. Bologne. cons. I. n. 133. cum seq.* ex observantia subsequuta declaratur absque dubio privilegium ambiguum, *Ludovi. d. conc. 38. illatio. 13.* & est regina interpretationum, & declarationum adeò ut quod est observatum intelligatur scriptum in privilegio, *prout ex plurib. cumulatis per Fonta. in 2. de pact. nup. clau. 6. glou. 3. p. 2. ex n. 24. cum seq.* apparetcumque semper observatum sit, quod Civitas imposuerit, & exegerit sine Rege in vim suorum privilegiorum dicendum est, perinde privilegia habenda, ac si scriptum in eis legeretur, quod sine responsione aliqua Civitas imponeret, & exigeret.

Imprimis habet Civitas illud antiquissimum privilegium S. R. Alphonsi 2. dat. Bar. 4. Kalen. April. 1286. cuius supra meminimus, in quo posita immediate post alia sup. relata leguntur hæc verba, *Promitimus etiam per nos, & successores nostros quod in prædicta collecta sive cisa nihil tangemus, vel accipiemus, nec tangi vel accipi ab aliqua persana facimus, vel permitimus, imò volumus & concedimus vobis quod vos circa prædictam cisam, & collectionem eiusdem, ordinetis omnia, & singula, quæ vobis videbuntur utilia.*

Id quod non solum iste serenissimus Rex promisit in isto privilegio, sed etiam sereniss. Rex Petrus 3. in alio dat. Barci. 18. Decem. 1366. in quo post revocationem factam de quibusdam emparis factis impositionibus promisit, *quod deinde pro aliquo casu seu necessitate quacunque non faceret, nec fieri faceret aliquam emparam impositionibus vel iuribus supradictis neque* (inquit) *in eisdem tangemus, nec tangi per aliquem vel aliquos faciemus, concedentes vobis* (inquit) *quod non obstantibus dictis emparis positis deinceps libere, & impune ipsas, & ipsa imponere, & colligere, & levare sine obstaculo, & impedimento nostro, & nostrorum officialium quorumcunque.*

Idem sereniss. Rex Petrus 3. cum alio privilegio dat. Cæsar. 4. Mart. 1357. & cum alio dat. in civ. Barc. 17. Maij 1359. propter plura servitia à civi. Barci. recepta, quæ ibi recensentur ampliavit concessionem impositionum civi. Barci. aliàs factam, concedendo *Eidem quod posset tenere, & colligere impositiones impositas, & illas crecere, & diminuere, & de novo imponere prout sibi esset benevisum, ad hoc quod non possent ullo tempore per dominum Regem nec per eius officiales peti, demandari, seu conveniri, requiri, citari, aut vocari ad reddendum competum de prædictis, aut ipsorum occasione, inquisitio fieri, quæstio, vel demanda in iuditio sive extra, nec possent de eis nec Rex, nec eius officiales se intromittere aliquo modo vel ratione, tamquam de re* (inquit) *de qua intromittere non debemus, nec possumus* (in hoc ultimo concordat hoc privilegium cum illa Regia sententia supra in privilegio relata in causa gravaminum lata per eundem S. R. Petrum 3. in qua dixerat sicut, Hie *quod nullum habebat interesse impositionibus nec eius intererat si recipiebantur, vel non,* & *alia similia) nec aliquod impedimentum vel obstaculum directè, vel indirectè apponere in præmissis.* Et cum hoc etiam quod dominus Rex & Regina, & Filij sui, ac tota domus sua tenerentur

ad solutionem dictarum impositionum sicut cæteri, prout in dictis regijs privilegijs habetur abundantissime.

Et quamvis in istis privilegijs, quæ augent facultatem imponendi non ad sit specifice illa promissio, quæ in prioribus, quod Rex non tanget nec accipiet aliquid ex impositionibus, nec tangi aut accipi faciet nec permittet, verum id sine dubio tacite repetitum censetur per *tex. in l. etiam de iure dot. ubi Bal. in sumario,* dicet quod dispositum in principali, in augmento intelligitur tacite repetitum *Cæs. Barz. decis. Bono. 108. n. 14. adde Lud. Roma. in cons. 345. a n. 18. ubi plurib. a se propositis exemplis latissime probat,* legem novam aliquid addentem veteri intelligi, ac interpretari secundum veterem, & secundum quod in veteri aucta, & extensa continebatur, *sequitur Mastri. dec. 112. n. 34. omnium clarius Illust. Cardi. Manti. dec. 94. n. 3.* ubi in terminis probat latissime privilegium, quod aliud interpretatur, & extendit intelligi secundum qualitatem alterius.

Idem S. R. Petrus 3. cum alio privilegio dat. Barci. 9. Iun. 1378. Promisit etiam eidem Civitati, quod ipse, & tota sua domus solverent impositiones sicut cæteri.

Sereniss. R. Ferdinandus 2. cum alio privilegio dat. in villa de Almaçan 26. Maij 1496. confitetur, *quod ipse,* & *sui prædecessores solverunt impositiones Civitatis,* & *Civitas erat in possessione eas recipienti ideo præcepit, quod sui officiales eas in futurum solverent.*

Ultra dictas liberalitates quas erga civitatem Barcinonæ pro suis impositionibus exercuerunt serenissimi Reges Aragonum ad est, & aliud privilegium supradicti sereniss. Regis Petri 3. 13. Mart. 1369. in quo sicut in illo quam relatum fuit anni 1366. dictus serenissimus Rex revocavit quasdam emparas, quas fecerat impositionibus prædictis, & ulterius, *mandavit restitui totum id quod ratione dictarum empararum,* & *ocupationum pro parte sua fuerat receptum promitendo,* & *iurando, ne* (inquit) *nascantur injuriæ unde iura nascuntur quod nunquam de cætero ex dictis impositionibus, vel cisis ocupationem vel emparam, seu in eis aliquod, quodvis impedimentum aliqualiter non faceret.*

Ex quibus apparet, cum tanta liberalitate fuisse serenissimos Reges Aragonum in his ad favorem Civitatis locutos, ac talibus verbis usos in concessionibus, ut manifestè deprendantur eorum intentionis fuisse, nihil penitus sibi reservare voluisse ex impositionibus, & vectigalibus Civitatis.

Nec erat necessarium, quod expresse dicerent, quia sufficit, quod per verba æquipolentia, qualia sunt, quæ continentur in privilegijs jam dictis, id namque expressum, & manifestum dicitur, quod ex conjecturis elicitur, *l. licet Imperator cum similib. de leg. I. Moli. de primog. Hispan. lib. I. c. 17. n. 15.* ubi dicit non referre quomodocunque constat de voluntate expressa, vel tacita, & in hoc esse concordem Doctorum opinionem *Vinc. de Fran. decis. 612. n. 13.* ubi dicit sufficere verba æquipollentia ad declarandum disponentis mentem.

Hinc docent scribentes sic posse prohiberi Tribellianicam tacitè sicut expresse, & idem iudicandum fore de tacita prohibitione si ad sunt verba sufficientia, quod de expressa, ubi est videre apud supra proximè relatos, alios refferunt *Mantica de coniecturis ulti. vol. lib. 7. tit. II. n. 6. Mascar. de proba. conc. 1389.* & *1390. Petr. Anto. de Petra de fideicom. q. 5. num. 190. ac Menoc. de præsump. lib. 4. præsump. 198. num. 10.*

Et in terminis, quod immunitas à solutione gabellarum, & vectigalium ad quam aliàs quis tenetur, possit concedi tacitè & concessa censeatur per verba æquipollentia docet in casu singulari, *Signor. de Homode. in cons. 70. quem refert, et sequitur Ægid. Boss. in tract. de vectigalib. tit. vectigal solvere qui teneantur*, ubi dicunt, quod habentes privilegium eundi, & navigandi sine molestia, intelliguntur habere exemptionem pedagij, quia visa fuere his Doctoribus verba prædicta sufficientia ad inducendum eam remissionem, & exeptionem.

Et hæc resolutio est iam recepta in Cathalonia, ut non requiratur expressa remissio, sed sufficiat tacita elicita ex verbis æquipollentibus prout ita vidimus declaratum in Senatu ubi talia erant verba in regijs privilegijs qualia ad id requiruntur.

Et signanter, in una Syndici opidi de Figueras cum Procuratore fiscali patrimoniali ad relationem magnifi. olim Senatoris Francisci Mijavila & Franquesa, in vim privilegij eiusdem Universitatis, in quo erat per Regem facta promissio juramento firmata de non tangendo, vel tangi faciendo, emparando, vel amparari faciendo aliqua de causa quantumcumque urgenti, vel fortiori in impositionibus dictæ universitatis vel prætijs earundem, mandando levatoribus, & emptoribus, quod pecunias & prætia processura traderent, & solverent integrè, & sine aliqua diminutione Consulibus dictæ Villæ, fuit in vim dicti privilegij absoluta universitas à solutione dicti Quinti senten-

tia lata 16. Maij 1611. his verbis, quæ fuerunt posita post relata verba privilegij. *Quæ* (inquit) verba *negativè posita in præchalendato privilegio hac illius adiecta iuris iurandi religione, ut aliquid de novo operentur*, & *ne superfluæ sint posita*, *necessario debent importare*, & *operari remissionem Quinti per fiscum Petiti.*

Deinde in alia causa cum Syndici Civitatis Balagarij, fuit etiam per Consultores officij Magistri Rationalis dicta Civitas absoluta à præstatione Quinti, quod prætendebat per fiscum, eo quod Civitas habebat privilegium, quod fuit judicatum saltem tacite eximire eam universitatem à solutione Quinti. Erat autem privilegium concessum per Regem Ioannem dat. Barcinon. 18. Dezemb. 1458. huiusmodi thenoris. *Tercerament suplican a V. Magestat sie de sa merce confirmar e donar de nou a la dita Ciutat, e als habitans en aquella present, y sdevenidors amplament, y bastant totes les imposicions, y pontatge de la dita Ciutat perpetualment, e sèns conditio alguna. Plau al Senyor Rey.*

Et si privilegia Civitatis superius narrata cum atentione considerentur reperiemus sine dubio verba eadem, aut similia, & forsan maiora fuisse in eis posita, ex quibus sicut in illis Figueriarum, & Balagarij debet fieri interpretatio voluisse Regem remittere civitati Barcinonæ dictum Quintum, vel aliud ius, casu quo esset aliquod debitum.

Sit ultimum & finale fundamentum Civitatis fundatum in præscriptione dicti prætensi juris Quinti, casu quo, debitum esset, & seu libertatis solvendi illud ex impositionibus, cum enim constet nedum a centum annis, sed etiam à tempore immemoriali Civitatem esse in possessione seu quasi libertatis, & exemptionis non solvendi, fit inde ut ius non solvendi acquisiverit præscriptione, & longissimi temporis discursa, id quod probatur tam de jure municipali, quam etiam de iure communi: de iure enim municipali habemus *Constitutionem secundam incipien si algu tit. de præscriptio.* qua disponitur contra Regem in patrimonialibus præscribi posse spatio octuaginta annorum, absque eo quod teneatur præscribens ostendere aliquem titulum, sed quod lapsi temporis habeatur pro legitimo titulo, cui est addenda *Const. 4. sup. allegata tit. de vectigals*, qua approbatur præscriptio respectu exemptionis, & immunitatis non solvendi tributa regia.

De jure autem communi est indubitatum in tributis fiscalibus

admitti etiam præscriptionem præterquam in his quæ in signum subiectionis, & in signum universalis dominij, quod Princeps habet in toto regno panduntur *iuxta cap. 2. in fine de censi.* Quia quemadmodum contra eam subiectionem præscribi nullo modo potest. *Iuxta cap. cum non liceat de præscrip.* ita etiam neque tributum præscribetur, quod in signum dictæ subiectionis tollitur, & præterquam etiam, uti aliqui volunt in tributis quæ solvuntur pro stipendijs militum. Nam propter magnum præiuditium, quod ex eo infertur reipublicæ merito prohibita est præscriptio, pro ut latissimè probat *Petrus Barbos. in repet. l. competit 6. C. de præscrip. tring. aut quadr. ann. à n. I. usque ad num. 24. & ferè per totam.* In quibus locis loquitur de præscriptione quadraginta annorum.

Postea vero loquitur de centenaria, & immemoriali præscriptione, de quibus præscriptionibus non est dubium propter suam magnam prærogativam, virtutem, ac potentiam quin debeant admitti in hac tributorum materia, prout in dictis locis, probat auctor prædictus. Et colligitur etiam ex alijs quos superius dum de centenaria, & immemoriali ad probationem tituli ageremus allegavimus *Henri. Rossental. de feud. c. 5. conclu. 46.*

Nos autem non agimus de huiusmodi tributis, quæ Regi panduntur, vel in signum universalis dominij, & subiectionis, vel pro solvendis militibus defendentibus rempublicam, sed de impositionibus, quas universitates imponunt, ex concessione regia, in quibus dominus Rex prætendit partem, & portionem aliquam, Quintam scilicet, quæ nullo iure prohibetur præscribi posse, & seu eius libertas, exemptio, & immunitas.

Hanc quæstionem in individuo præter omnes tract. *Iacob. Canc. in 3. par. var. resolu. c. 3. de Privileg. n. 461.* Ubi quærit, an Universitates, quæ nunquam Quintum solverunt, possint se præscriptione tueri, & respondit non posse, nisi intercedat aliquis intervertionis illius iuris actus positivus, quia cum privilegium censeatur ab Universitatibus de iure, cum illo onere solvendi Quintum acceptatum sine aliqua temporis præfixione, sed quotiescunque Rex illud peteret, licet per mille annos illud non petiisset, nunquam universitas libertatem non solvendi præscripsisset, cum semper de iure præsumeretur parata ad solutionem dicti Quinti, ubi petitum fuisset, cum utendo privilegio semper recognoscat ius ad quod ex eo tenetur. Hæc est huius auctoris prætentio, hæc huius rei censura.

Istud argumentum præsupponit unum, quod non procedit in facto saltem quoad civitatem Barcinonæ, nec probari potest, quod universitates acceptarunt à serenissimis Regibus Aragonum istas impositionum, & vectigalium indicendorum concessiones cum illo onere solvendi Quintum de illis sine aliqua temporis præfixione. Iam enim diximus suprà quòd cum Civitate Barcinonæ nullum unquam fuit pactum, nec tale quid legitur in suis privilegijs, & concessionibus regijs, quòd de impositionibus & vectigalibus suis deberet pendere aliquam partem domino Regi, quo præsupposito cessante, & non verificato, cessat argumentum *iuxta glos. in l. mancipia, §. avocandum, C. de ser. fugiti. Roma. singul. 495. Surd. decis. 39. numer. I. decis. 222. num. 14. decis. 279. num. I. & decis. 284. n. 4.*

Nec dicas, non esse necessariam expressam reservationem Quinti positam in privilegio ad effectum iam dictum, quia sufficit tacita, quam semper præsupponit Cancer adesse, & præsumi, quia id quo iure possit fundari non videmus, imò in hoc discursu provabimus contrarium, quod Reges quando eis videbatur, reservabant expresse sibi Quintum, & tunc habebatur pro reservato, vel accipiebant certam peccuniæ quantitatem pro concessione, dicit Cali. cui in his est multum deferendum, in locis superius citatis, quibus cessantibus, nihil proculdubio habent serenissimi Reges de impositionibus: aliàs si de iure haberent, quare cum aliquibus universitatibus de Quinto pacti fuissent, & cum aliquibus non? certe non erat necessarium pactum, non est dicendum quod supervacanee in hoc fuisset processum. Quinimo ex observantia subsequuta dicere debemus contrarium, quod scilicet privilegia sunt talia iudicanda, qualia fuerunt observata ut nedum non habeant onus aliquod, vel aliquam conditionem, sed imò, quòd sint concessa cum remissione cuiuscumque oneris, quod potuissent habere cum sine eo observata fuerint.

Deinde Canc. dicit duo ad corroborationem suæ prætensionis, quæ nullo modo ad casum nostrum possunt applicari.

Primo vult arguere ab eo, quod observatur circa præscriptionem inter dominum & vassallum: Secundo in eo, quod practicatur inter mercatores circa statuta inducentia breves præscriptiones in mercibus. Ambo isti casus sunt notoriè extra rem.

Imprimis, quod attinet ad primum casum, tatio diversitatis præscriptionis census debiti domino directo est valde diversa à præscriptione collectarum, qui in prima ideo præscriptio non

procedit contra dominum, quia emphiteota, & feudatarius possident pro domino, dominus possidet illorum ministerio, & contra possidentem non datur præscriptio, nisi dominum eius possessione destituerit, quod nos intervertere possessionem dicimus, & sic loquitur practici Cathalani *in usatic. omnes homines per Canc. allegati*, & latissimè tradit *Fonta. claus. 4. glos. 18. par I. ex num. 131. in p. tom.* in præscriptione autem immunitatis, & exemptionis à collectis aliud est, quia cessat impedimentum quod est in vassallo, & emphiteota, hanc differentiam agnovit *Henri. Rossent. de Feud. cap. 6. concl. 82. nu. 25.* Quod vero attinet ad secundum de statutis mercatorum, circa præscriptionem mercium, non videmus qualiter materia sit applicabilis, quia ibi dicit Canc. præscriptionem non procedere, quando post terminum illius, quis continuat recipere merces, ex mercatoris officina, eo quod illa continuatio excludat præscriptionem, cum continuo recognoscat se debitorem, hic autem Civitas, nec continuavit, nec incipit unquam solvere domino Regi partem aliquam ex suis impositionibus, & si in huiusmodi continuatione stat agnitio debiti, ut prætendit iste auctor, cum Civitas nunquam solverit non dicetur agnovisset debitum.

EX quibus omnibus remanet plenè iustificatum. Primò, quod dominus Rex circa prætensum Quintum civitatis Barcinonæ non habet intentionem fundatam, quia nec ex pacto, nec consuetudine, nec iure municipali, vel communi illud debitum per Civitatem probatur.

Secundo, quod ubi aliquid petendi posset aliquo iure, illud fuit remissum, per privilegia concessa per serenissimos Reges Aragonum dictæ Civitati, probata & iustificata tam per centenariam, & immemorialem possessionem, quam aliàs, hæc dicendo, salva suæ Regiæ Maiestatis clementia, & benignitate, ac cuiuslibet alterius meliori censura, &c.

Rossell Advocatus Civitatis.	*Guell Advocatus Civitatis.*
Fontanella V. I. D.	*Boquet V. I. D.*
Vinyals V. I. D.	*Don Ioseph Ferrcres V. I. D.*
Puig V. I. D.	

APÈNDIX DEHÈ

✠

A los consejeres y consejo de Ciento de la Ciudad de Bar.ª

Estos papers se son donats com stan ab les embaxades al sor. virrey, al sor. Bisbe de Bar.ª, als sors. diputats y al bras militar per negossi del quint.

Viendo su Mag.ᵈ (Dios le guarde) con justo sentimiento de lo que estos dias ha passado en essa Ciudad acerca del juramento que ha de hazer el obispo della para virrey desse Principado y con resolucion de castigar severamente el excesso que en esto ha avido he querido antes que llegue a este caso principalmente por lo que interesso en el servicio de su Mag.ᵈ como tan favorecido y honrrado de su real mano y tambien por lo que deseo servir a V. S. hazer esta diligentia con mucha seguridad de conseguir con ella el intento de que por esse camino se atajen los incombenientes que podrian resultar de dilatarse la exequution de lo que su mag.ᵈ ha mandado y asi a V. S. que sin dar lugar a mas replicas venga luego en que se asienta al juramento del obispo como su mag.ᵈ lo ha ordenado pues es justitia y la interpretation que se da ahi a los privilegios no conforme a ellos siendo sierto que la intension de su Mag.ᵈ no es de preiudicarlos sino de guardarlos en todas occationes y yo offresco a V. S. (haziendose esto) de echarme a los reales pies de su mag.ᵈ, y suplicarle venga no solo en lo que V. S. desea y pide agora sino tambien en las demas cosas que adelante deseare y asi lo aseguro a V. S. quedando por solicitador dello y con mucha seguridad de que he de dever a V. S. el haverse conseguido esto por mi medio conque espero me devera V. S. el haverle servido en esto mismo y adelante en otras cosas que se le ofrecieren a que acudire siempre con muy particular voluntad y en todo me remitto al s.ʳ Conde de Osona que por hazerme merced como tan particular amigo y señor mio se ha encargado de hazer esta jornada y como natural desse principado y persona de tanta calidad y partes dira a V. S. mas particularmente lo que le puede estar mejor y mi deseo de servirle. Dios guarde a V. S. con mucha felicidad: de Madrid a 30 de Deziembre 1622.

EL CONDE DE OLIVARES.

Promesa feta per lo senyor Compte de Osona a la Ciutat

Offereix y promet lo senyor Compte de Osona als senyors Concellers y Concell de Cent de la pnt. Ciutat de Bar.[a] que per medi del senyor Compte de Olivares en correspondencia de la carta que dit senyor compte de Olivares ha scrit a la Ciutat que precehint deliberasio de asistir al jurament del lochtinent general en persona del senyor Bisbe de Bar.[a] y havent obeit la qual assistentia en nom y per part de la Ciutat offerira lo senyor Conceller en cap al rey nre. senyor de paraula y en un memorial donat per sa ma que lo dit senyor Compte de Olivares supplicara a sa mag.[d] y procurara conseguir ab effecte com ab sa carta promet y lo dit senyor Compte de Osona explicant la crehensa de sa carta digue en lo Concell de cent que sa mag.[d] tingue a be de senyalar jornada pera fer merced a esta ciutat de venir lo pnt. any a prestar en ella son real jurament com ab ses cartes ho te offert y encontinent alsar lo beneplacit del privilegi ha donat a dit senyor Bisbe de Bar.[a], y manara que entretant tardara sa real vinguda vage la governasio viceregia y no donara loc a altra provisio de lochtinent general que primer no precehesca dita sa real vinguda pera prestar en la pnt. Ciutat dit son real jurament conforme te obligasio y han acostumat los serenissims reys predecessors de gloriosa memoria y per major demonstrasio del amor que lo rey nre. senyor te a la pnt. Ciutat per la obedientia feta en conciderasio de las offertas fetas en la carta del senyor Compte de Olivares (explicada la crehensa della per lo senyor Compte de Osona en Concell de Cent) y lo que apart te offert als senyors Concellers se servira sa Mag.[d] de donar orde se suspenguen las pragmatiques dels pedrenyals y que lo advocat fiscal patrimonial ni altre ministre no innove ni passe avant en les pretentions que te ni pot tenir contra de la Ciutat y sie servit cessen tambe las exequutions fa lo mestre rational contra las universitats per raho dels quints remetent per sa real clemensia totas las ditas cosas a la conclusio de las primeras corts.

Y desta manera presuposat que la vinguda del rey nre. senyor ha de ser dins breu temps se rellevan molestias a sa Mag.[d] de no cansarlo ab embaxadas y ha esta Ciutat y principat de inquietuts y gastos.

El Conde de Osona.

Copia de la carta que va al s.r Compte de Olivares

En conformidad de la carta de V. Ex.a offreci a la Ciudad que V. Ex.a supplicaria a su Mag.d lo que contiene el papel que va con esta y aun que de sola la palabra se satisfaciera la ciudad me ha parecido dalles este papel para mas consuelo suyo jo buelvo de nuevo a suplicar a V. Ex.a lo mismo que en las otras tengo supplicado de que V. Ex.a se sirva de hazer merced a la ciudad en lo que pudiere que conciderado el estado destas cosas seria muy del servicio de su Mag.d, y jo conservaria mi credito con ella y porque en otras tengo scrito a V. Ex.a las muchas razones que ay para que esto se haga como la ciudad pide no las repitire en esta y mas con la seguridad que tengo y la que les he dado del mucho deseo que V. Ex.a tiene de favorecer y hazer merced a la ciudad: guarde Dios a V. Ex.a como deseo de Barcelona a 5. de Março *1623*.

El Conde de Ozona.

A los Ill.es Consejeros de la Ciudad de Barcelona.

He recevido la carta de V. S. de 4 deste tocante a la deliberacion que el consejo de ciento havia tomado de assistir al juramento del s.r obispo de Barcelona sobre que me scrive tambien el s.r Conde de Ossona diziendome juntamente el deseo con que V. S. quedava de que a esto precediesse la entrada del s.r Conceller en cap en esta corte y del s.r de s.t Jorge y el dotor Phelipe Vinyes y aunque ha parescido que esto cayera mas en su lugar haviendose cumplido con lo del juramento todavia con el deseo que siempre he tenido de la quietud de essa Ciudad y de la composition de sus differencias he procurado que su Mag.d (Dios le guarde) tuviere por bien la entrada aqui de las sobredichas personas y de darles grata audientia y assi se aguardan y yo quedo contento de que con esto se aja asentado este negotio a gusto de V. S. y con satisfacion de su mag.d y en todo lo demas que se offreciere este cierto V. S. de que le he de servir con la buena voluntat que abra dicho a V. S. el

señor Conde de Osona. Dios guarde a V. S. como deseo de Madrid a 28 de Marzo *1623*.

El Conde de Olivares.

Concordant cum suo originali recondito & custodito in scribania majori domus Civitatis Bar.[e]

Agramunt secretarius. (Rubricat.)

✠

Die veneris tertia mensis Martij Anno a nativitate Domini Millesimo sexcentesimo vig.[mo] Tertio.

Convocat y congregat lo Concell de Cent jurats en la sala gran de dit Concell en la forma acostumada lo mag.[ch] Conceller segon absent lo Cap en veu sua y dels altres mag.[chs] Concellers presents explica com tenian que representar al dit Concell moltas cosas de importancia sobre del negoci corrent del jurament del S.[r] bisbe de Bar.[na] nomenat lloctinent de sa Mag.[t] y que per millor acertar en proposarlas havian posada en scrits la propositio, la qual se llegira y encontinent fou llegida en ple concell per lo scriva de aquell y es del thenor seguent: Inseguint la deliberatio feta per lo ultim conçell çelebrat a 21 de febrer propasat en lo qual ordenaren a v. m.[s] se scrigues al s.[r] Conceller en Cap nos mogues del loch haont se trobaria en rebrer la nostra y que nosaltros ab les personas quens apareixera continuassem lo tracte començat ab lo s.[r] comte de Osona y per dit effecte fessen electio de dotze personas de tots staments les quals havem ajuntades diversas vegadas y ab gran calor han tractat lo dit negoci acudint algunas dellas ab dit s.[r] Comte ab lo qual han presos alguns apuntaments los quals estan continuats en un paper que assi se llegira.

Apres de haver vist y considerat lo que se ha tractat ab dit s.[r] Comte de Osona ett.[a]

Diu lo s.[r] Comte de Osona, que restituit lo s.[r] Conceller en cap en la cort del Rey nre. sor. ab la auctoritat acostumada y obtinguda audientia en besar la ma a sa mag.[t] y explicar sa embaxada en la qual tinga orde com de pnt. se li dona per part

de la Ciutat de offerir al Rey nre. s.[r] la asistentia en lo jurament del s.[r] bisbe de Bar.[a] per lloctinent general dient que lo haverla dilatada no es estat per no desitjar la Ciutat servir a sa Mag.[t] conforme en altres negocis de gran importancia, o, te acostumat sino desitjant la conservacio de sos privilegis y Constitucions conforme te representat ab diversas supplications y memorials y ara de nou representa confiant sempre vista y considerada la justicia delis se inclinera sa mag.[t] a esta Ciutat fer merçer.

La qual asistentia fahedora en virtut de la pnt. deliberaçio sia posada en executio per los s.[rs] Concellers en tenint avis que es estada presentada la embaxada al rey nre. s.[r] per lo sor. Conceller en Cap.

Y que en compliment de que te offert a la Ciutat en haver feta la pnt. deliberaçio offareix y promet servira al s.[r] Comte de Olivares tot lo que a la pnt. Ciutat apareixera ser beneffici pera que dit s.[r] Comte en consideracio de la Carta y oferta fetas a la Ciutat interpose son medi en alcançar del Rey nre. s.[r] lo que se li supplicara y que en conformitat sua procurara tambe que escrigue lo s.[r] bisbe.

Las quals scripturas llegidas lo dit Concell sobre les dites coses feu la deliberacio y conclusio seguent Ço es que se accepta la offerta y promesa per lo sor. Comte de Osona feta en la qual estan advertidas totas las cosas necessaries açerca del bon succes del negoci corrent la qual conte la restitucio del s.[r] Conceller en Madrid ab la honra acostumada tenint orde de la Ciutat per besar la ma a sa Mag.[t] y explicar sa embaxada en la qual en virtut de la pnt. deliberacio offeresca a sa mag.[t] la asistencia de la Ciutat en lo jurament del s.[r] Bisbe de Bar.[na] en lloctinent general, ett.[a]

In quorum alieno calamo scripto a suo originali extracto recondito et custodito in scribania majori domus Civitatis B.[e] fidem & testimonium ego Jacobus Agramunt publicus regia auctoritate notarius civis scriba major Consilij & domus p.[te] propria manu hic me subscribo & meum solitum appono sig ✠ num.

ALLEGACION EN DRECHO, EN FAVOR DEL MAGISTRADO DE LA LONIA DE LA MAR DE LA CIVDAD DE

Barcelona, de que no deue dar cuenta en el oficio de Maestre Racional de la Casa y Corte de su Magestad, del drecho de Periatje y otros que recibe, ni pagar quinto dellos.

Año, 1634.

CON LICENCIA.

En Barcelona, Por Sebastian de Cormellas, al Call.

IESVS MARIA

A VEYNTE de Março 1634. se presentò a los Consules, Defenedores, y Syndico de la Lonja de la Mar de la Ciudad de Barcelona, un mandamiento despachado del oficio de Maestre Racional de la Casa y Corte del Rey nuestro Señor, a instancia del Procurador Fiscal Patrimonial suyo, con el qual se mandava con preficcion de cierto termino, diessen cuentas en dicho oficio, desdel año 1599. del drecho de Periatje y otros han recebido, y pagassen al regente la Real Thesoraria el quinto de dichas imposiciones, que pretende el Procurador Fiscal Patrimonial ser devido a su Magestad.

Semejante pretension a esta tuvo el Procurador Fiscal Patrimonial en el año 1617. por razon de la qual pretendiendo el Magistrado de la Lonja no tener obligacion de dar cuentas en el oficio de Maestre Racional de la dicha imposicion del drecho del Periatje y demas recibe, ni se devia dellas quinto, ni otro drecho a su Magestad, acudiò al Excelentissimo Lugartiniente y Capitan General que entonces era, y otros ministros superiores de su Magestad, representando su justicia, sus Reales Privilegios, y otros medios con que quedava justificada su pretension, de los quales enterado su Excelencia y demas ministros, no prosiguiò el Procurador Patrimonial la instancia empeçada, de que la Lonja diesse cuentas de sus imposiciones, y pagasse el quinto.

El Magistrado de la Lonja tiene la mesma confiança de que el Procurador Patrimonial no ha de passar adelante con nuevos mandamientos, en estar enterado de la justicia del Magistrado, y para este efeto, por su parte en esta allegacion se referiran

precisamente, y con la brevedad possible los medios y fundamentos en que aquella se apoya, dividiendo el discurso en dos articulos, en que recaen todas las controversias judiciales (que son, *si el actor tiene accion para pedir lo que pide, y en caso que la tenga si el reo la elide con excepcion suficiente)* y ansi en el primer articulo se disputara si la pretension del Fisco Patrimonial de per se està fundada en que la Lonja deve de dar cuentas en el oficio de Maestre Racional de sus imposiciones, y pagar quinto dellas a su Magestad. El segundo sera, si teniendo el Fisco su pretension fundada en respeto desto, el Consulado de la Lonja en virtud de privilegio aut aliàs, tiene exempcion de no aver de dar dichas cuentas y pagar quinto.

Y como el primer articulo de los propuestos se haya discurrido largamente en el memorial, que por parte de la Ciudad de Barcelona se ha impresso en esta materia del quinto, por no repetir lo que en el queda tan doctamente advertido, en la presente allegacion solo se cotaran las razones mas particulares, con que el mesmo assumpto se comprueva.

Si el Procurador Patrimonial tiene fundada la intencion en respeto de que las Universidades, que en virtud de privilegios Regios reciben imposiciones, han de dar cuenta dellas en el oficio de Maestre Racional, y pagar quinto a su Magestad, se discurre por quatro medios, es a saber, si la pretension del Fisco en esto se justifica por el drecho comun, por pacto, por costumbre, o por Constituciones generales, Capitulos, y autos de Corte del Principado.

En respeto del drecho comun, la disputa recae en la interpretacion, è inteligencia de la disposicion de la *ley final C. de pub. vec. & com.* porque a dicha ley se le dan dos interpretaciones: la una es, que hablan los Emperadores en ella, quando dizen: *Cum duas portiones ærario nostro conferri prisca institutio disposuerat: atque hanc tertiam iubemus adeo inditione Urbium municipumque consistere, ut proprij compendij curam, non in alieno potius quam in suo abitrio, noverint constitutam,* de las imposiciones que reciben las Universidades, y tienen impuestas por privilegio Real: la otra interpretacion es, que hablan los Emperadores de las imposiciones que ellos proprios tenian impuestas, y recebian, y no de las imposiciones de las Universidades.

Segun la primera interpretacion comprovaria la *ley final* la

pretension del Fisco, segun la segunda interpretacion, no se puede justificar della.

Y ansi el punto recae, qual destas dos interpretaciones es la mas literal del Texto, mas recebida, y comun entre los Dotores.

En la informacion de la Ciudad se allegan en favor de la interpretacion de la *ley final*, en que habla de las imposiciones impuestas por el Principe, y no de las Universidades, *à Lucas de Penna. en la ley 3. post n. 2. C. de diversis prœdijs lib. II. Angelo in l. ex prœstatione. C. de vecti. Ioan. Sicardus in rub. de vec. & com. nu. 7. Iacobus Cuyatius ibidem, Iulius Ferretus in tract. de vec. num. 82. Bald. dicta lege fin.* intelligendo eum prout intellexit *Gironda de Gabellis part. I. num. 21.* Añadense *Gregor. Lopez par. 5. tit. 7. l. 4. glo. 2. Anton. Boydus in l. 2. C. de nou. vec. institui non posse vol. 7. repetentium Cavedo decis. 59. par 2. Peregrin. cons. 102. num. 4. lib. I. à Ponte de Potestate Proregis tit. 3. §. I. num. 39. & Saliceto in dicta lege fin.*

En lo literal a mas de lo advertido se ponderan aquellas palabras de la ley, ibi, *exceptis his vectigalibus, quœ ad sacrum patrimonium nostrum quocunque tempore pervenerunt:* Et ibi, *atque hanc tertiam partem adhuc iubemus esse inditione Civitatum municipumque proprij compendij curam non in altero potius quam in suo arbitrio noverint constitutam,* & ibi, *designata igitur consortium portionis eatenus sunt ordinum Civitatumque obnoxium maneat ut etiam locandi quanti sua interest licentiam sibi noverint contributam.*

Ni deven hazer dificultad aquellas palabras, *exceptis his vectigalibus quœ ad sacrum patrimonium nostrum quocunque tempore pervenerunt*, del principio de la *ley final*, aunque por ellas parezca que los Emperadores dixeron claramente, que de las imposiciones de su sagrado patrimonio no avian de tener las Universidades parte alguna, y ansi que despues quando habla de las demas imposiciones, que se dividen entre el Principe, y las Universidades, dando a estas la tercera parte, y cobrando el las dos, no pueda entenderse de las imposiciones del Principe, que el integras se las reservava, y avia exceptuado en el principio de la ley.

Porque se responde ser muy notorio, que el Principe no solamente tiene vectigales, è imposiciones de su sacro patrimonio,

pero tambien otras que no son de su sacro patrimonio, sino del patrimonio fiscal, y que destas tengan parte las Universidades ay razon particular, que no procede, ni milita en los vectigales del sacro patrimonio.

La razon es, porque los vectigales del sacro patrimonio eran aquellos que se pagavan al Principe, por aquellos que tenian predios suyos proprios, y los otros vectigales, que no eran del proprio patrimonio, sino fiscales, se prestavan al Principe, no por ocasion de que el huviesse dado algo a aquellos que contribuyan, sino por repartimiento hecho entre los particulares de las Universidades a efeto, que el Principe pudiesse ocorrer a las necessidades suyas, y del pueblo de la pecunia comun procedida destas imposiciones, y como por aver transferido el pueblo toda la potestad del Principe, §. *quod principi placuit iust. de iure nat. gen.* & *civili*, sin aver quedado la Universidad del pueblo, sin reservacion de algo con que poder acudir a la necessidad se le ofreceria, ni facultad de poder imponer sin licencia de su Principe vectigal, *l. 1.* & *2. C. nova vectigalia.* §. *super quibusdam.* §. *præterea de verborum significatione in feudalibus cap. 1. quæ sunt regalia,* & *notant Menoch. cons. 302. num. 27. Cepha. cons. 154. num. 5. Lazarte de Alcabalas ad l. 17. lib. 9. recopilationis post præfationem num. 1. Mandel. cons. 186. nu. 30. Cancer. var. 3. par. de privilegijs num. 119.* fue forçoso que el Principe comunicasse con las Universidades aquello que resultava de la contribucion del pueblo, por el vectigal impuesto por el, para que las Universidades tuviessen con que ocorrer a sus necessidades, y por no ser molesto al Principe despues de embolsado el dinero en su erario el comunicalle por la tercera parte a las Universidades, en las finales palabras de la ley dixo: *Ut etiam locandi quanti sua interest licentiam sibi noverint contributam*, y de aqui se siguiò el conceder el Principe a las Universidades casa comun, archa comun, y bolsa propria, *l. in omnibus l. civitatem de legat. 2. l. 1.* §. *quibus autem,* ibi, *res communes archam communem, ff. quod cuiuscunque Universitatis nomine:* Y esto tenian obligacion de destribuyr los Consules, o, Administradores de las Universidades en las torres, muros, baluartes, y baños de la Republica, *l. ne splendidissime, l. turres, C. de operibus pub. l. omnes eodem l. 3. C. de diversis prædijs lib. 11:* & notat *Moditius in* §. *plebicitum, dubitatione 23.* & *24.*

Lo que no militava en los vectigales y tributos del sacro patrimonio, porque estos, como procedidos todos de sustancia propria del Principe, no tenian obligacion de comunicarles con las Universidades, y ansi pudo reservarselos enteramente para el.

Y deve advertirse, que oy el Principe no comunica los tributos fiscales, que cobra de los particulares con las Universidades, dandoles la tercera parte, que segun lo dicho, les tocava, sino que integros se los retiene en su erario, y los consume en causa propria, y la razon desto no puede ser otra, sino es, que oy las Universidades, que tienen privilegio de imposicion, tienen ya con lo que resulta della para ocorrer sus necessidades, y ansi el Principe ha retirado aquella tercera parte que de sus vectigales fiscales les dava, cediendo la facultad concedida a las Universidades, para imponer en sus particulares cisas, è imposiciones en lugar de dicha tercera parte que les dava, y devia dar el Principe: y assi como la tercera parte se diesse *ex benevolentia Principis*, y de aquello que el podia pretender ser proprio suyo, se sigue claramente, que la facultad destas imposiciones, y las imposiciones mesmas las ha concedido el mesmo Principe a las Universidades, sin que destas por disposicion del drecho le devan contribuyr algo dellas, como se prueva de la *ley vectigalia*, que habla destas imposiciones de las Universidades *dicto tit. C. de vecti.* y lo notò muy bien en terminos dellas *Antonio Rossio memorabilium iuris lib. 3. cap. 12. in fine*, en estas palabras, *Quod* & *sanctius dictum*, & *prorsus intactum erat ex quo nihil promi licebat ob annuas necessitates*, & *num. 26*. ibi *Itaque vetustiores ita ærarium à fisco distinguebant, ut Reipublicæ ab ymperatoris pecunia distincta erat, ea vero differentia apud Ciceronem, Plinium probatissimosque authores frequens est: pro quo in primis creari solet locus ille Plinij nepotis in panegirico quam vivat cernere ærarium silens*, & *quietum (nec enim quas sibi pecunias suo usui comparaverat Civitates extorquebat ille)* & *quale ante delatores erat nunc templum illud (alludit ad saturni ædem) nunc vere Deus non expolliarium civium cruentorumque prædiorum scæuum receptaculum, ac toto in Orbe terrarum adhuc locus unus in quo optimo Principe boni malis Imperatores essent ad fortasse inquit non eadem severitate fiscum, qua ærarium cohibes, immo tanto maiore, quanto plus dicere de tuo, quam de publico credis:* & *paulo post quæ tua est*

gloria sæpius vincitur fiscus, cuius mala causa nunquam est nisi sub Principe bono. Hæc Rossius.

Queda de lo dicho provado en que terminos se ha de entender la disposicion de la *ley final*, y que no procede en respeto de las imposiciones de las Universidades, aunque las reciban por concession Regia.

Exabundanti se dize, que quando la *ley final* procediera en las imposiciones de las Universidades, lo que se niega no tendria lugar en respeto de la Lonja. Primeramente, por lo que ya se ha advertido en el memorial de la Ciudad, de que la dicha *ley final*, como a ley Romana, no hazia drecho en Cathaluña antes de las Cortes del año 1599. en las quales como antes se juzgarà por los usages, Constituciones, y costumbres generales y particulares, y faltando estas *iuxta dictamen naturalis rationis absque allegatione, aut admissione legum civilium Romanorum*, se dispuso por la Constitucion quarenta, que faltando el drecho de las Constituciones y patrio, se observara el Canonico, y despues deste el Civil de los Romanos, y se nota en la *Constit. I. tit. de nova recopil.* y otras.

Y tambien porque la dicha *ley final* procederia en respeto de las imposiciones de las Universidades, que se consumen en utilidad y causa propria, aunque comun dellas, empero no en respeto de aquellas imposiciones que alguna Comunidad recibe: pero se consumen en causa comun, a la qual avia de acudir si las imposiciones faltassen, el Principe de su patrimonio proprio, y la Lonja està en estos terminos, porque el drecho del Periatje que recibe, se consume y gasta por la administracion de justicia en las causas y hechos mercantiles, y en tener prevenida la costa, para que queden advertidos los lugares dellos en caso anden enemigos del mar, y en otras cosas, que mas largamente adelante se referiran: En todo lo que avia de acudir el Rey nuestro señor, si la Lonja no lo hiziera de su patrimonio, segun la *ley primera ad l. Rodiam de iactu.*

Quanto al pacto, es cierto, que si el fisco le pretende, aquel se ha de leer claro y distintamente en los privilegios de la Lonja, en virtud de los quales aquella ha obtenido, y tiene el drecho de Periatje y demas imposiciones, porque si en dichos privilegios no està reservado el quinto por pacto, sino que estan dichas imposiciones general, è indifinitamente concedidas, no puede el fisco pretender pacto reservativo del quinto.

La razon es clara, porque el privilegio y su tenor dan ley a la concession del Principe, y manifiestan su voluntad, y como depende della el conceder a las Universidades integramente las imposiciones, sin reservacion de quinto, ni otra parte: es visto hazerlo assi, quando lo haze general, è indifinitamente la concession, y sin hazer mension de reserva alguna, y quando haze la concession con reserva, es claro el pacto que della resulta.

Ni puede dezirse que no ay necessidad de reservacion del quinto, porque por serle devido al Rey, no hay necessidad della, pues la concession ordinaria de las imposiciones, se ha de entender hecha, *prout de iure*, y ansi con reserva de aquella parte que por el le toca, sin que se prejudique en ella, sino es haziendo la concession con expressa remission desta parte.

Porque se responde, que quando de drecho *aut aliàs*, fuesse devido el quinto al Rey nuestro señor, y por quedar prejudicado en el fuesse necessario, que se remitiesse en la concession, entonces no leyendose la remission del quinto en el privilegio concedido de las imposiciones, le pretenderia el fisco, no en virtud de pacto, sino en virtud de la disposicion del drecho, y como en este medio solamente se trate si ay pacto, o no, de reservacion de quinto en los Privilegios de la Lonja, basta la negativa de que en ellos no se lee tal reservacion, porque ya en el medio del drecho comun se ha provado, y en los de las Constituciones y costumbres se justificara, que por esta y ellas, no se le deve al Rey nuestro señor el quinto, ni que aquel assiste al fisco en respeto de la pretension del.

Esto se esfuerça mas, porque si el serle devido el quinto al Rey nuestro señor por disposicion del drecho obrara, que no aviendo remission expressa del en el privilegio de las imposiciones, pacto reservativo, y promesa de pagalle la Universidad impetrante el privilegio, no huviera avido necessidad de que en algunos privilegios de imposiciones el Rey nuestro señor se huviesse reservado, como lo ha hecho, el dicho quinto por la regla *expressio eorum quæ tacite in sunt nihil operatur*.

Y esta reservacion que el Rey nuestro señor ha hecho en algunas concessiones de privilegios de imposiciones, obra en respeto del assunto de que tratamos, dos cosas. La una es, que el reservarse el quinto en unos privilegios, y no reservarsele en otros obra diferente efecto de voluntad, en la concession que se haze con reservacion, a la que se haze sin ella, *diversitatem*

enim in modo loquendi diversam demonstrare voluntatem dixerunt Doctores, ut Bal. in l. reprobari, ff. de excus. tuto. Surd. cons. 179. num. 62. & *facit illud Evangelij loquela tua te manifestum facit.*

La otra es, que su Magestad ha reconocido por verdadero, que para poder pedir el quinto, era menester la reservacion del en el privilegio de la concession, porque sin este supuesto, se daria por superflua la clausula de la reservacion contenida en los privilegios, y la regla es, que en ellos no ha de aver superfluidad, ni palabra que no obre su efeto, *cap. si Papa de Privilegijs in 6.* & *Alexandro cons. 118. num. 6. vers. 3. probatur lib. 5.* lo estiende, *non solum in verbis, sed etiam in clausulis*, y en terminos de privilegio *Roma. cons. 180. nu. 5. ubi apostil. verbo privilegijs.*

Los privilegios de la Lonja son generales, y en ninguno dellos conforme adelante quando se referiran se dira, ay reservacion de quinto, ni otra parte de las imposiciones.

Y que su Magestad quando ha querido se le pagasse quinto de las imposiciones concedidas, se le ha ya reservado expressamente en la concession dellas, se pudiera justificar con infinitos privilegios, baste allegar el concedido por el Rey Don Alonso hijo del Rey Don Ferrando a la Universidad del lugar de Altera del Reyno de Valencia, dado en Sogorbe a los 20. de Abril 1417. ibi, *dempta tamen quinta parte pecuniæ, de qua sub hac conditione vobis licentiam contulerimus*, y en otro privilegio concedido por el mismo Rey en la villa de Ygualada al 1. de Febrero del año 1418. y al 1. de Agosto 1417. a la Universidad del lugar de Torres del Reyno de Valencia, y a los 10. de Octubre de 1417. y en otro concedido a la Ciudad de Denia, y a Andilla al 1. de Iulio 1417. los quales se hallan autenticos en el pleyto del Fisco contra la villa de Cervera sobre el quinto a fol. 200. ad 206.

Esto mesmo observaron los Emperadores en concessiones de tributos, y gabellas, que cuando quisieron reservarse parte dellas lo expressaron, y quando no, concedieron generalmente los tributos, como se prueva de la *ley I. C. de prædijs temiacis lib. II.* ibi, *Salvo scilicet canone*, & *tributarijs collationibus eisdem prædijs impositis.*

Quanto a la costumbre puede allegar el Fisco el lugar de *Iacobo Cancer lib. 3. var. cap. 3. num. 442.* donde dize estas

palabras: *Etenim dictum quintum, de consuetudine solvitur in Cathalonia, loco illarum duarum partium ex tribus, quas Princeps ex impositionibus per eum concessis de iure communi habet iuxta dict. l. fin. C. de vecti. & com. ut notat Calicius dicto dubio 6. num. 48. Unde fit, ut dictum quintum non solvatur pro licentia, quam dominus Rex dat imponendi impositiones & cisas, sed solvitur, quia de iure communi ex impositionibus per Princepem concessis duæ partes sunt domini Regis, & tertia universitatis, & de consuetudine Cathaloniæ, quinta pars est domini Regis, & quatuor restantes deserviunt pro publicis oneribus Universitatum unde nihil ad rem, quod solvatur Regi pecunia pro licentia imponendi dictas cisas, & vectigalia, quia est in manu Regis concedere vel denegare dictas impositiones gratis, vel pecunia; & sic pecunia soluta pro licentia nihil commune habet cum quinto, & ex ipsis impositionibus, ut de iure communi duæ partes sunt Regis, & tertia Universitatum, sic in Cathalonia ex consuetudine processa ex munificentia regia, quinta pars impositionum est sua, & quatuor Universitatum.* Hactenus Cancer.

Porque concluye expressamente Cancer, que al Rey nuestro senyor se le deve este quinto de las impositiones por costumbre de Cathalunya.

Empero no embargante la opinion de Cancer, se ha de dezir, que el quinto por costumbre no se deve al Rey nuestro senyor en Cathaluña, y esto se comprueva con la autoridad de *Calicio in Margarita Fisci dubio 6. casu 196. num. 48.* donde dize estas palabras. *Est verum, quod Serenissimi Reges Aragonum in Cathalonia absque portione aliqua consueverunt dare Civitatibus & municipibus licentiam imponendi talia, vectigalia, seu impositiones, habita certa summa pecuniæ, inde pro licentia imponendi; sed tempore Serenissimi domini Regis Ferdinandi fuit petita, quarta vel quinta per ipsum Serenissimum, alias denegabat licentiam imponendi talia, vectigalia, seu impositiones, & in aliquibus ita sequutum fuit, sed raro.* Hæc Calicius.

Y como Cancer alegue a Calicio en el lugar referido, para comprovar que en Cathaluña de costumbre se paga al Rey nuestro señor el quinto de las imposicíones, se ha de entender segun los terminos en que habla Calicio por la regla vulgar, *quod dictum Doctoris debet intelligi secundum legem quam allegat.* adonde no allega sino la *ley final.*

Calicio claramente afirma que antes del Reynado de Fernan-

do los Serenissimos Reyes de Aragon acostumbraron dar a las Ciudades, y demas comunes, sin reserva alguna, licencia de imponer vectigales, è imposiciones, recibiendo alguna suma cierta por la licencia de imponer, ibi, *est verum quod Serenissimi Reges Aragonum in Cathalonia absque portione aliqua consueverunt dare Civitatibus*, & *municipibus licentiam imponendi talia, vectigalia, seu impositiones, habita certa summa pecuniæ inde pro licentia:* y que esto del quinto empeçò en tiempo del Serenissimo Rey Don Fernando se justifica, porque quando alguna Universidad le pedia alguna concession de imposiciones, su Magestad se queria reservar la quinta parte, y otras vezes la quarta.

Y se ha de advertir, que desto se sigue la reservacion hàzia el Rey de parte de las imposiciones, no era uniforme en respeto de ser la quinta, & *aliàs*, porque, *in aliquibus fuit secutum, sed raro*, y assi que no podia en ella considerarse costumbre, porque para lo que fuesse era necessaria esta uniformidad, y le repugnavan los actos diformes de la reservacion de la quarta, o otra parte, y lo demas se ha notado, y luego se dize, ex traditis à *Bar. in l. 2. in fin. prin. ff. sol. ma. Alexan. cons. 5. lib. 5. Decius cons. 214. num. 2.* & *idem Alex. cons. 173. per tot. lib. 6. à Valle cons. 2. nu. 118. lib. I.* & *cons. 13. lib. 4. Meno. cons. 187. lib. 2. Gerardus Mazol. cons. 118. num. 50.* & *seq.* & *latè Card. Tusch. litt. C. concl. 805. per tot. Barzius decis. 60. q. 5. num. 7. 8.* & *9.* & *decis. 98. nu. 6.* & *7.* & *probatur l. quod si nolit*, §. *assidua de edelitio edicto.*

Y tambien se pondera, que dize Calicio, que el Rey Don Fernando denegava las licencias de imposiciones a las Universidades, sino es que aquellas permitiessen la reservacion del quinto, y que con algunas se observò, ibi, & *in aliquibus ita sequutum fuit sed raro.* Porque desto se arguye con evidencia una de dos cosas, ò que repugnando las Universidades aceptar los privilegios de las imposiciones con reservacion del quinto, estos no se concedian, ò que el Serenissimo Rey Don Fernando viendo la contradicion de las Universidades les concedia el privilegio de imposiciones, sin dicha ni otra reserva, habita tal vez segun la costumbre antigua, que dize Calicio *certa summa pecuniæ inde pro licentia imponendi.*

Y qualquiera interpretacion de las dichas, que se admita de aquellas palabras: *Et in aliquibus ita sequutum fuit sed raro*, justifica claramente, que si huviera avido costumbre antes del

Rey Don Fernando de pagarse quinto por las Universidades de sus impositiones al Rey, las que impetravan privilegio nuevo de imposiciones, no tenian fundamento de contradezir, ni huvieran contradicho a la reservacion del quinto, que el Rey don Fernando pretendia hazer, ni el Rey se huviera allanado a conceder privilegio alguno sin esta reserva, porque la costumbre le dava drecho para ella, y de su obligacion, no se podian librar las Universidades, sino por gracia particular que el Rey les huviera hecho del quinto.

Ni del tiempo del Rey Don Fernando huvo costumbre deste quinto, porque el mesmo Calicio dize, que huvo Universidades que no quisieron privilegios con reservacion del, y assi el aver aceptado otras Universidades privilegios con reservacion del quinto, fue convencion entre ellas y el Rey, y no por costumbre, y lo mesmo se ha de dezir en respeto de otros privilegios, que con la mesma reservacion se han concedido despues.

Y de que esta sea la declaracion literal del lugar de Calicio, y lo verdadero acerca de la costumbre en esta materia de quintos, se comprueva con lo que escriviò en materia del quinto, en favor de la villa de Cervera (en un memorial que va impresso) el magnifico micer Montserrate Ramon, Doctor que fue despues de la Real Audiencia, cuya sola autoridad basta para confirmacion de cualquier discurso, por ser tan notorias sus letras, estas que se siguen son las palabras del Doctor Ramon. *Quia negatur Reges Aragonum liberalitatem exercuisse concedendo licentiam prædictam, sine ulla portione, nec prædictam esse mentem Calicij cum tunc neque unquam à iure vel consuetudine talis deberetur portio, verum est quod in voluntate domini Regis constitit huiusmodi licentias concedere cum ad id nulla lege compellatur, licet vi rationis, ad id obligetur pro bono regimine Universitatum. Deinde si ante tempus Regis Ferdinandi, Reges Aragonum liberalitatem exercuerunt dando licentias imponendi vectigalia sine ulla portione, cur ab Universitatibus quæ à prædecessoribus Regis Ferdinandi privilegia habuerunt, quintum extorqueretur? concluditur ergo quintum istud esse conventionale, & nullam partem deberi si privilegium fuerit concessum simpliciter alicui Universitati imponendi vectigalia quamvis præter intentionem suæ Maiestatis, quæ iniusta non vult violenter à miseris Universitatibus cum magno Principatus detrimento fuerit extortum.* Hactenus Ramon.

Y importara poco, que se diesse por constante, que la costumbre alega el Procurador patrimonial huviesse empeçado en tiempo del Rey don Fernando, y aver sido despues del uniforme en respeto de no concederse licencia de imposiciones a las Universidades sin reservacion del quinto, porque esta costumbre no prejudicaria a las Universidades, y Comunidades, que tenian ya privilegios de imposiciones, porque de la mesma manera que las leyes, *non trahuntur ad prœterita*, ansi tambien la costumbre no puede obrar en lo passado, sino en lo que se sigue despues que està la costumbre legitimamente introduzida, *l. leges, C. de ll. Farin. 2. p. frag. litt. L, num. 44.* latè *Tusch. conclu. 264. litt. L.*

Y assi no podria aquella prejudicar al magistrado de la Lonja, porque como adelante se vera, obtuvo sus privilegios de imposiciones de los Serenissimos Reyes prededessores (sic) del senyor Rey Don Fernando, y por consiguiente antes que huviera la costumbre alega el Fisco.

Y desto se sigue tambien respuesta a lo que se pretende por el Fisco, de que de diferentes sentencias hechas en causa de quintos resulta costumbre, porque son estas sentencias proferidas desdel año 1599. acà, y no poder obrar en lo passado.

A mas, que si bien han dicho muchos, *quod ex duobus actibus iudicialibus consuetudo inducatur*, & *servari debeat, ut Mieres par. I. fol. 9. n. 4.* & *Calic. in extravagatorio cur. cap. 4. nu. 5.* prout de dos autos publicos y notorios, *ex Gamma. decis. 174. num. 10. Ramòn cons. 95. nu. 87.* esto se entiende *inconsuetudine interpretativa*, y no en la *inductiva iuris*, como es la que pretende el Fisco, *ex Cancer. tom. 3. var. cap. I. nu. 96.* y en todo caso huviera de constar ser las dichas sentencias confirmadas en causa de revista, o apelacion, *l. Erennius*, §. *Cayo de usufruct. cap. in prœsentia de renunciationibus, Rota Romana decis. 94. nu. I. tom. I.*

Otras respuestas se podrian dar a este medio de las sentencias, que por tratarse largamente en el memorial de la Ciudad no se repiten, añadese en respuesta de la decision de *Guido Papa en la decis. 549. à Menoch. conc. 390. num. 38.*

Quanto a las Constitutiones, autos, y Capitulos de Corte, en el memorial impresso por la Ciudad de Barcelona, se ha discurrido por todas las aplicables a la materia, y se ha provado que ninguna dellas apoya la pretension del Fisco, y son principal-

mente la *Constit. I. tit. de monedaje, Constit. unica tit. de remissio de quint cap. 62. 82. & 83. cur. anni 1599.* y una carta del Serenissim[o] Rey Don Felipe el Segundo, su data en S. Lorenço a 28. de Agosto 1598. y assi solamente se ajustara lo que se ha ofrecido de nuevo en justificacion del mesmo assunto, de que por ninguna de dichas Constituciones, y Capitulos de Corte, se apoya la pretension del Fisco.

La *Constitucion primera tit. de monedaje*, habla de la remission del monedaje, y del quinto de aquel en aquellas palabras: *Nos ne successors nostres no rebam monedatje, ne quint dels homens de las Iglesias &c.* Ni puede hazer dificultad, que despues de remitido el monedaje remita el quinto la Constitucion pareciendo absurdo, que remita especificadamente parte de aquello, que ya generalmente avia remitido, porque en dicha Constitucion aquella palabra *ne*, que es negativa por razon de la otra palabra *no* precedente, que tambien es negativa està *augmentative*, de manera, que no solamente la Constitucion haya remitido el monedaje, pero tambien el quinto del: y esto no es cosa nueva *ad tollendas difficultates*, que despues de una clausula general, se añada otra especial, o individua, y todo sea uno, *cap. plerique de electio. in clem. l. nec quidquam ff. de off. procons. & Ruin. cons. 120. lib. 2. num. 7. dicit quod dictio* nec, *habet inclusam copulam, quod & prius censerat, Bal. cap. quia num. 27. de dictio. Socin. cons. 10. num. 5. lib. 3.*

Hase procurado con exacta diligencia averiguar, que drecho ha sido este del monedaje, y no se ha podido hallar, y esto no debe causar maravilla, porque ya Mieres en la repeticion de dicha Constitucion primera confessò no saber en que consistia este drecho de monedaje, y que en su tiempo no se hallava memoria del, y puede disculpar a la Lonja no dar razon deste drecho del monedaje, lo que dijo el *Iurisconsulto en la ley non omnium, ff. de leg. non omnium quæ à maioribus tradita sunt ratio reddi potest.*

Puedese tentar dezir, que este drecho del monedaje era un drecho que pertenece a los Reyes *pro capitibus* de los particulares de las Universidades, pagando de cinco en cinco años cierta cantidad, razonado a tanto por cada año, del cual habla *Otolora de nob. cap. 2. num. 9.* con estas palabras. *Tributum autem est duplex rei, hoc est patrimonij, & capitis, ut in glossa dictæ rub. de annon. C. nam pro capite viri olim solvebatur integer aureus*

pro capite, fœminæ auri dimidium, & *de hoc tributo capitis videtur loqui, l. fin ff. de censib. l. fin. C. de anno.* & *qui tale tributum solvebant appellabantur apud Romanos capite censi ex eo quod propter tenuitatem rei familiaris sumptus militiæ,* & *tributum reale patrimonium ferre non poterant, ideò non re, seu patrimonio, sed capite censebantur, alio etiam nomine appellabantur proletarij quasi sufficiendæ proli in Urbe relicti, ut refert Cassane. in Catal. glor. mun. 8. p.* & *consid. 22.* & *Ludovicus Vives noster Hispanus in sua exercitatione linguæ Latinæ,* & *melius Aulus Gelius lib. 16. cap. 10.* y a mi parecer tambien oy se podria llamar *tributum capitis* la moneda de defuera, que se paga a su Magestad, y a los Reyes de Castilla de siete en siete años, medio real de cada cabeça, o casa, *non habita consideratione ad patrimonij substantiam sicut in tributis patrimonialibus, sed ad capita, vel personas, quia datur in signum recognitiònis regalis tempore quo in Reges recipiuntur,* y assi la Reyna Doña Maria muger del Rey don Sancho, hijo del Rey Don Alonso el Sabio, alegava por principal razon y causa para defender el Reyno al Infante Don Fernando su hijo, que fue el que dizen muriò emplazado, que el Infante Don Ioan, y los otros Infantes tios de su hijo, y los Procuradores de los Reynos avian reconocido a su hijo por Rey, y en señal de reconocimiento le avian pagado la moneda forera en las Cortes de Valladolid, & *ab isto tributo capitis nullus excusatur, nec propter ætatem, nec sexum, quia debetur in signum recognitionis, ut in l. ætatem, ff. de cens. nec. præscribitur aliquo tempore, ut in l. competit, C. de præscriptionibus 30. vel 40. annorum* &c. Hactenus Otolora.

La *Constit. unica tit. de remissio de quint,* habla del quinto de las naves que se armavan para yr contra enemigos, y de las presas que se hazian, y assi no es aplicable a la materia, *quia ex diversis non fit illatio. l. fin. ff. de minoribus,* y en terminos de vectigales lo dize *Angel. cons. 385. per totum.*

Los Capitulos 62. 82. y 83. hablan en los terminos que se ha declarado en el memorial de la Ciudad: añadese agora, que la Lonja no tiene Syndico en Cortes, y assi no ha podido quedar prejudicada en su drecho por el consentimiento y hecho de los demas Syndicos de las Universidades de Cathaluña, *ex traditis à Bellamera decis. 10.* & *108. per l. fin. ff. quod quis Universitatis nomine,* y en todo caso el consentimiento de los Syn-

dicos y Procuradores de las Universidades de Cathaluña, no pudo obligar al quinto que ellas no devian, *ex not. à glo.* & *Doctoribus, per tex. in l. 3.* §. *si procurator, ff. quod quisque iuris Cancer. var. tom. 2. cap. 14. num. 6.* & *7. Cravet. cons. 494. per totum,* porque la regla es, *quæ confessio procuratoris non nocet domino, nec facit eum incidere in penam Gregor. XV. decis. 506.*

Quita toda la dificultad destos Capitulos la protestacion hecha por las Universidades, y Corte general en el cap. 95. porque la protestacion conserva el drecho del protestante en lo prejudicial, como lo dize *Azevedo in Cur. Pisana lib. 2. cap. 14. usque ad num. 7.* y en la *ley forma in fin. de cens.* toda esta question se resuelve, porque dixo *Ulpian. Petenti emendationem, census non desiderantis, nil obesse sæpissime (inquit) rescriptum est:* las palabras de la protestacion son estas: *Item, S. C. R. Magestat, protesta lo Bras de les Ciutats, y viles Reals, que per les presents Constitutions demunt dites, ni per qualsevol Capitols preincerts, ni per algunes coses demunt dites, no sia fet perjuy a les libertats, franqueses, privilegis, usos, y costums escrits, y no escrits del dit Bras, ni de les Ciutats, viles, o llochs Reals, ni dels singulars de aquells, ans romangan en llur força y valòr les coses demunt dites no contractants, demanant esser continuat en lo proces, y si menester sera los ne sia fet carta a part. Plau a sa Magestat.*

La carta del Rey Don Felipe Segundo a los 28. de Agosto 1589. no prejudica, porque largamente en el memorial de la Ciudad ja se ha satisfecho.

De lo dicho hasta aqui, queda justificada, que el Fisco no puede justificar su pretension, ni por drecho comun, ni por pacto, ni por costumbre, ni por Constituciones, Capitulos, ni autos de Corte, y assi concluydo este punto, disputaremos el otro de la exempcion de la Lonja.

En este articulo de la exempcion de la Lonja, para justificar aquella, supuesto que tiene y recibe la imposicion del Periatje, y demas, de tiempo immemorial, y que no puede constar que haya dado nunca cuenta del, ni pagado quinto, se puede alegar lo mesmo que se ha escrito en favor de la Ciudad, que resulta de la possession immemorial, que la dicha Ciudad tiene de tener y cobrar sus imposiciones, sin aver dado cuentas dellas, ni pagado quinto al Rey nuestro señor, que es, que està antigue-

dad de tiempo prueva privilegio Regio en favor de la Lonja, de tener dichas imposiciones, sin obligacion de pagar quinto, de la mesma manera que si el privilegio se mostrasse escrito, y en publica forma, sin que pueda impedir el dicho efeto de la possession immemorial, el ser en drechos Reales, porque destos son prescriptibles todos aquellos que se conceden y adquieren por privilegio, y aun en aquellos que no son prescriptibles, obra la possession immemorial esta presumpcion del titulo, y assi como dicha possession immemorial se alegue *ad probandum titulum exemptionis solvendi quintum*, importa poco sea aquel Real, o no; y esto se comprueva con lo que se ha ponderado en el memorial de la Ciudad, que el tener una Comunidad imposiciones, se puede aqui por costumbre, y si bien esto se ha comprovado largamente por los Consulentes de la Ciudad, añadense, *Cancer. variar. resolut. tom. 3. cap. 3. num. 240.* & *241. ubi refert Senatus decisionem, Mastril. decis. 12. num. 18.* & *de magistratibus cap. 19. num. 28. lib. I. Gaspar Roder. de annui reddit. lib. I. cap 17. num. 11.* & *12. Gratian. discept. foren. cap. 208. num. 29. Cavagnol. decis. 29. num. 29.* & *decis. 31. num. 69. par. 2. Cardin. Tusch. conclu. 312. per tot. litt. l. Matth. Coler. cons. 30. Michael Raynoso observat. 71. nu. I.* & *per tot. Gaspar. Anton. Thesau. quæstionum forens. quæst. 86. lib. 3. nu. 12.* donde en el fin dize, & *hoc attento, solet Rota Romana admittere probationes Communitatum, quæ libertatem non solvendi allegant, ut in novissimis decis. 477. lib. 3.* & *facit const. 2ª. tit. de prescriptions*, ibi, *ans volem que lo passament sia agut per legitim titol:* y habla la Constitucion en cosas del patrimoni Real.

Tambien se pudieran alegar los privilegios que alega la Ciudad de Barcelona en su favor, en respeto de no dever quinto, porque de los mesmos privilegios goza el Magistrado de la Lonja, como adelante se verà.

A mas de todo lo dicho en favor de la exempcion que pretende la Lonja, se pudiera alegar la immunidad, y franqueza de que ya en tiempo de los Romanos gozaron la Ciudad de Barcelona, y sus Ciudadanos, de los tributos que el Imperio Romano tenia puestos a las Universidades, y particulares sujetos a el, de la qual immunidad es testigo el *Iurisconsulto en la l. fin. ff. de cen.* ibi, *Barchinonenses quoque immunes sunt*, acerca la qual nota elegantemente *Ioan. Calvino en su lexicon. iuris litt. I. verbo*

ius Italicum, que muchos han entendido, que el drecho Italico era una immunidad, o exempcion de tributos, constituyendo dos especies dellos, los unos puestos a los predios, y los otros a las personas, *unum agris impositum, alterum capitibus*, dize, y que *Iacobo Cuyacio en el lib. 10. de las observaciones cap. 35.* lo reprovò, diziendo, que avia algunas Colonias Provinciales, que eran immunes de los tributos del Imperio Romano, y que no tenian el drecho Italico, y que en materia de tributos era mas prerogativa el ser immune la Colonia Provincial, que no tener el drecho Italico, si bien en respeto de otras cosas era mas tener el drecho Italico, que no ser immune, y ablando Calvino de la Ciudad de Barcelona, dize: que aunque no tuviera el drecho Italico era immune destos tributos, y lo mesmo notò antes Cuyacio en el lugar referido, videndi *Carolo Signorolo de annuis reddi. Covar. lib. 3. var. cap. 7. cum sequent. usque ad II. Zazio lib. 2. singularium intellectum. cap. 3. Parladorius rerum quotidianarum cap. 3. Alciato lib. 2. dispunctionum cap. 21. Antonio Augustino lib. 3. emendationum cap. 9.* Y se pudiera assi mesmo alegar la exempcion, y franqueza, que resulta de los privilegios de Carlos Calvo, y de Ludovico Pio.

Y esta franqueza è immunidad la confessò a boca llena el señor Rey Don Martin en la proposicion hecha a 30. de Setiembre 1406. en las Cortes de Perpiñan con estas palabras. *Tercerament diem, que la llur liberalitat han mostrada ab gran honor qual poble es en lo mon qui sien aixi franchs de franqueses, è libertats, ne que aixi sie liberal com vosaltres, car Nos trobam que tots los pobles del mon, o la major part son subjugats a les taxacions de llurs senyors, è als donatius de llur beneplacit, exceptat vosaltres qui sots franchs de aquestas taxations.* Pero dexase todo esto por evitar un discurso largo que fuera menester para provar con evidencia ser esto deciso en especie del articulo que tratamos.

Lo que la Lonja particularmente alega en su favor, para provar su exempcion, es la *Constit. II. tit. de vectigals*, donde el Rey Don Iuan el Segundo, dize estas palabras: *Per quant a ocasio del abus de la guerra en moltas parts del dit Principat es estat donat destorb en la exactio de las imposicions, que son la anima de las Ciutats, vilas, è llochs en lo dit Principat de Cathalunya, ne sens aquellas se puga suplir als carrechs, les quals ab privilegis los poblats en lo dit Principat de Cathalunya, dels*

gloriosos Reys de immortal memoria predecessors vostres han hagut, è obtes, è per la Excelencia vostra los dits privilegis sien estats confirmats, è sien molts qui emprantse dels dits abusos, è desordens, no paguen, ne vullan pagar aquellas en gran dany del dit Principat, è evidentissim prejudici de las ditas imposicions, Constitucions, è privilegis als poblats en lo dit Principat atorgats, è atorgades. Per tant la dita Cort humilment suplica a la Excelencia vostra placia lo dit privilegi de las ditas imposicions, in vim contractus, *inhit ab la vostra Magestat, è predecessors de aquella* apreciat, è pagat, *tenir, è servar, è fer tenir, è observar inviolablement, è no entremetres* directament, o indirecta *de aquell, remetent la* exactio, cognacio, è jurisdictio *de las ditas imposicions als Concellers, Pahers, Procuradors, Consols, o Iurats de las ditas Ciutats, vilas, è llochs, iuxta serie, è tenor del dit Privilegi, Constitucions, è Capitols de Cort del dit Principat, com ans de la present guerra era inconcussament tengut, è observat:* ponderando las palabras de la Constitucion en el modo que se sigue.

Primo, se dize en la Constitucion: que las imposiciones son el alma de las Universidades, y que sin ellas, no se puede suplir a los cargos que hazen, de que se colije, que el Rey Don Iuan reconocio que las Universidades avian de tener integramente dichas imposiciones, sin contribuyr al Principe parte dellas, como en otros terminos lo dixo el Pontifice en el *cap. tua nobis 32. de verb. signific.* ibi, *cum tibi pro relevatione oneris debitorum duxerimus indulgendum, ut fructus beneficiorum, quæ interim Diœcesis tuæ vaccare contingerit, tibi liceat biennio retinere quidam Apostolicæ gratiæ privilegium sinistra interpretatione restringere mulientes, asserunt præbendas, & maiora beneficia nequaquam beneficiorum nomine contineri. Nos igitur auctoritate præsentium declaramus, quod in hoc casu præbendæ, ac alia beneficia generali beneficiorum nomine continentur.*

Secundo, dize la Constitucion: que el Privilegio de las imposiciones fue inhido con su Magestad, y sus predecessores, por las Universidades apreciado y pagado, ibi, *Placia lo dit privilegi de las ditas imposicions,* in vim contractus, *inhit ab V. Magestat, y predecessors de aquella apreciat y pagat* &c. Y assi es cierto, que el Privilegio de las imposiciones que tiene la Lonja, no se ha de considerar como a gracia, sino como a un contrato onoroso de compra y venta, y que tienen lugar las

dotrinas que dizen, que en el contrato de compra y venta se imputa al venedor: *Cur apertius legem locutus non fuit*, siempre y quando pretende que en el no està integramente comprehendida la cosa deduzida en el contrato, *l. labeo 21. l. cum in lege vend. de contrahenda emptione, l. veter. de pact.* porque siempre y quando, *indiffinita res aliqua venditur absque detractione alicuius partis, vel retentione alicuius iuris censetur vendita tota res*, & *integrum dominium, quod in ea habebat venditor in emptorem translatum*, como lo dizen los Textos alegados, y por esta razon dixo el Emperador en la *ley I. C. ne fiscus rem quam vendidit*, ibi, *gravissimum mea verecundia duxit, ut cuius rei pretium cum bona fide esset addita semel fiscus acceperit eius controversiam referat*, y *Oldrado* por quitar toda duda *cons. 252. Ioan. Andrea ad Specu. de iurisdict. omnium iudicum, §. I. in vers. Pastoralis*, los quales refiere el *Cardenal Tuscho litt. I. conclu. 547. num. 2.* dizen, que en concession hecha por el Emperador, *ubi magnum est datum pretium*, no puede aver reservacion alguna aunque al Emperador por su regalia, y suprema jurisdiccion le compitiesse, y cita *Iason cons. 123. lib. I.* y antes lo dixo *Bald. cons. 245. Villa vel Castrum lib. 3.* & *cons. 338. considerandum est lib. 4. Menoch. ubi plures citat cons. 498. num. 35. lib. 5.* y puede ponderarse el lugar de *Calicio in extravagatorio curiarum cap. 7. num. 118. vers. Venio ad octavam partem*, donde expressamente dize: Que el Rey por la concession de algun privilegio puede el Rey recebir donativo, y pecunia, y dà la razon, porque es contrato de compra y venta, y dize tambien, que por la provision y reparacion de greuges, no puede recibir el Rey donativo de la Corte, y dà la razon, porque el reparo de los greuges *tendit ad iustitiam faciendam*, y *pro iustitia ministranda*, al Rey no le es licito recebir algo, y que si lo haze, peca mortalmente, alegando en justificacion desto a S. Raymundo de Peñafort nuestro Catalan Barcelones, cuyo santo cuerpo goza felizmente esta Ciudad, en la *Suma de simonia. §. 16.* &. *§. 20.* y otros, con estas palabras: *Dominum Regem in curijs pro provisione*, & *reparatione gravaminum, neque petere posse, nec licite recipere donativum*, & *propterea solet concedere privilegia, ut fecit Rex Iacobus II. de non solvendo bovatico, nam pro concessione privilegiorum licite potest recipere donativum*, & *pecuniam, nam dicitur contractus emptionis* & *venditionis*. La aplicacion desto a lo de arriba es,

que el Rey de justicia tiene obligacion de servar el contrato de compra y venta hecho con el subdito, cuyo precio tiene, y ansi ultra desse precio, no le puede pedir cosa alguna de la cosa, o drecho vendido, y si las Universidades que han dado dinero a su Magestad, por concession de privilegios de quintos, tuvieran obligacion de pagar aquel, no se considerarian en su favor los contratos de compra y venta.

Tertio, dize la Constitucion: *Remetent la exactio, cognicio*, y las que se siguen, *è jurisdictio de las imposicions*, porque aquellas dizen todo dominio y possession que las Universidades tienen, y absoluto poder, sin dependencia alguna, y el dueño de dichas imposiciones se nombra *dominus iurisdictionis, Castro l. I. ff. de acquirenda hæreditate est tex. in l. bene, Azenone C. de quadrienni præscriptione, Tuschus litt. I. de concl. 559. num. 3.* de la suerte que uno en su casa se llama señor, y aquella potestad que tiene, se dize tener jurisdicion, y ser dueño de casa.

Quarto, dize la Constitucion: *No entremetres directament, o indirecte de aquell*, de las quales palabras se concluye, que aviendo uno transferido algun drecho, y despues dize, que *directament, ni indirecte*, es como si dixesse, que todo se lo abdicava.

Tambien alega eñ su favor la Lonja, la declaracion del Serenissimo Rey Don Pedro, hecha a 27. de Mayo 1376. de la qual habla *Calicio in extravagatorio curiarum cap. 7. num. 29.* de la qual declaracion son estas las palabras: *Lo senyor Rey en lo greuge donat per part dels Braços de la Clerecia, è Cavalleria del Regne de Valencia, del Principat de Catalunya, dients no ser tinguts a pagar en les imposicions qui cullen en los dits Regne, è Principat, aço acordat ab son Consell en la forma seguent. Primerament que perço, car lo dit senyor no ha apropriades a si mateix les dites imposicions, ne es interes seu sis culliran, o no, ans ho es de les dites Ciutats, viles, o llochs del dits Regne, è Principat* &c.

Ponderando aquellas palabras, *car no es interes seu*, y las otras, *ans ho es de les dites Ciutats*, porque la palabra *interes* tiene respeto a la integra imposicion, y assi a qualquier parte della, como lo prueva la mesma *ley fin. C. de vect.* & *com.* en aquellas palabras, *ut etiam locandi quanti sua interest facultatem sibi noverint contributam*, y diziendo el Rey que no tiene interes en las imposiciones, es dezir, que no le toca parte dellas,

ni tiene accion para pedir algo dellas, *argu. l. si commissa, ff. rem rat. haberi,* ibi, *in quantum mei interfuit, l. si procur. eodem titulo,* ibi, *quod stipulatoris intersit,* & ibi, *in id committitur quod intersit agentis, l. contra eos C. de administratione rerum publicarum,* ibi, *quanti Reipublicæ interest,* y este interes, no solo se considera en todo lo que tiene principalmente, sino tambien en todo lo accessorio, y que viene en consequencia, *l. ait lex cum sequentibus ad legem aquiliam, l. si procurator, ff. rem rat. haberi,* y assi han dicho los Dotores, que el Rey no tenia parte en las imposiciones, y particularmente *Panormit. in cle. unica de Baptismo num. 8.* donde dize, *nec dominium, nec possessionem habere post glossam,* ibi latè *Lancellot. Conradus in templo omnium iudicum, l. I. §. 3. vers. 5. Communiter Doctores, in l. decernimus C. de Episcop.* & *Clericis, Cravet. cons. 154. num. 1. Franciscus Topius de potestate Principis secularis §. 6. n. 4. y micer Oliba gran defensor del patrimonio de su Magestad in tract. de actio. p. I. lib. 3. §. penales num. 99.* dize, que las Universidades, las imposiciones *plenissimo iure* posseyan en Cathaluña, y por esto devio de dezir *Laurentio Valla de Reg. Ferdinando lib. 3. pag. 1068. num. 40. in fin. vectigalia Reipublicæ esse, non Regis,* & *ea conditionem Regem accepisse* & *iureiurando rata fore recepisse.*

Alega particularmente la Lonja sus Privilegios, que son los siguientes. Primo, el Privilegio del Rey don Pedro, su data en Barcelona a 5. de Iunio del año 1339. con el qual fue servido su Magestad confirmar, y observar una deliberacion con ordenaciones, hecha por la Ciudad de Barcelona, en respeto de la ereccion de la Lonja, por la qual fue impuesto un dinero por libra de todas las mercadurias que saliessen, y entrassen por mar, ordenando, que las personas que cobrassen este drecho tuviessen obligacion de dar cuenta del, delante del Bayle de Barcelona, y del Racional de la Ciudad; en respeto de la qual ereccion de la Lonja, y exaccion del drecho, concediò el mesmo Rey Don Pedro en el mesmo dia otro Privilegio, y otros a 11. de Iulio, y a 9. de Noviembre del mesmo año, que se leen en el libro de la Lonja, y en el dicho Privilegio de 11. de Iulio, dize el Rey, que la dicha cisa se estiende a arbitrio de las Personas, y Prohomenes de la dicha Ciudad.

Y si bien destos Privilegios se podria dezir ser temporales por el tiempo que duraria la obra, empero los perpetuò el Rey

don Iuan con su Real privilegio de 22. de Abril del año 1334. (1) donde dize: *Possitis etiam vos dicti Consules præsentes, & futuri de & cum Concilio vestrorum Consiliariorum, seu maioris partis eorum, ut negocia dictæ artis mercantilis pro quorum directione, & defensione plures sumptus habebunt de necessitate fieri melius expediantur, & fiant auctoritate nostra in Civitate Barcinone, & alibi extra tamen nostrum dominium imponere, statuere, & ordinare certum ius, seu vectigal in omnibus, & singulis, navigijs, seu vasis, marinis, mercibus, seu mercimonijs, quorumcumque patronorum, & mercatorum submissorum nostrorum prout vobis videbitur, in quo iure, seu vectigali solum contribuant, & contribuere habeant mercatores subditi nostri, & nulli alij dictumque ius, seu vectigal exigere, & levare, seu exigi, & levari facere, aut vendere, seu arrendare, & contra illud solvere recusantes, exequutiones fieri facere, & requirere, & alia circa hæc libere peragere, quæ necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, quod quidem ius, seu vectigal per vos de & cum Concilio prædictorum vestrorum Consiliariorum, aut maioris partis eorum possit, cum impositum fuerit augeri, vel minui, aut totaliter amoveri, & amotum iterato imponi, & statui totiens quotiens pro utilitate, & defensione dictæ artis mercantilis vobis, & dictis vestris Consiliarijs, aut maiori parti eorum videbitur opportunum. Possitis etiam vos dicti Consules præsentes, & futuri de & cum Concilio dictorum Consiliariorum vestrorum, aut maioris partis eorum inter dictos mercatores subditos nostros præmissorum occasione si necessarium fuerit tallias indicere, & indictas exigere, & pro eorum exactione quascumque exequutiones contra non solventes fieri facere valeatis. Ulterius vos dicti Consules præsentes, & futuri de & cum Concilio dictorum vestrorum Consiliariorum, aut maioris partis eorum omnibus, & singulis personis pro expeditione dictorum negociorum mercantilium qualitercumque laborantibus quæcumque salaria, tam diurnalia, quam alia constituere, & taxare, ac constituta, & taxata exsolvère, seu exsolvi facere, & à quibuscumque personis pecuniarum dicti iuris, seu vectigalis, ac talliarum receptoribus, & distributoribus computa audire, & diffinire, & rationum reliqua petere habere, & recipere, ac recuperare omniaque; alia peragere, quæ circa hæc necessaria fuerint,*

(1) 1394.

& *opportuna Committentes vobis super prædictis omnibus*, & *singulis cum incidentibus*, *emergentibus*, *dependentibus*, & *connexis vices nostras plenarie cum præsenti* &c. y en este Privilegio se ponderan aquellas palabras que van dirigidas a los Consules, *Computa audire*, & *diffinire*, & *rationum reliqua petere habere*, & *recipere*, & *recuperare omniaque alia peragere*, *quæ circa hæc necesaria fuerint* & *opportuna:* y ansi no tiene obligacion la Lonja dar razon del drecho del Periatje al oficio de Maestre Racional.

Haze tambien en favor de la Lonja el Privilegio del Rey Don Pedro, cuya data es en Monson a los 18. de Enero de 1563. (1) concedido a las Universidades de Cathaluña, que le sirvieron en las guerras, y en otras cosas de su Real servicio, en el qual aviendo dicho ante estas palabras: *Concessisse Civitatibus, villis*, & *locis regnorum Commitatus*, & *Principatus prædictorum licentiam*, & *facultatem plenariam imponendi*, *colligendi*, *exigendi*, & *recuperandi impositiones*, *seu cisas* &c. despues a la fin dize: *Nos enim super prædictis compulsionibus*, & *exactionibus impositionum*, & *cisarum prædictarum*, & *super omnibus*, & *singulis ex inde dependentibus*, *incidentibus*, & *emergentibus*, *ac eis coherentibus*, & *annexis concedimus*, & *conferimus vobis*, & *unicuique dictarum Universitatum*, *ac in vos totaliter transportamus omnem compulsionem*, & *districtum*, & *omnem iurisdictionem*, & *potestatem compellendi omnes*, & *singulos supradictos*, *qui aliquid vendiderint*, *emerint*, *vel negociaverint*, *vel contractaverint intra terminos cuiuslibet dictarum Universitatum*, *vel aliàs teneantur ad solvendum*, & *contribuendum in dictis impositionibus*, & *cisis prout impositæ existant*, & *ordinatæ sunt*, *vel fuerint exigi*, & *levari*, & *nullus officialis noster* &c.

En este Privilegio se pondera la palabra *totaliter*, la qual todo lo comprehende: *Nam qui totum dicit nihil excludit;* y no admite diminucion, ni reservacion alguna, *l. sed si meis*, §. *proculd. ff. de acquirendo rerum dominio*, *l. in rem*, §. *Item quæcumque*, *ff. de rei vendicatione.*

Ni deve hazer dificultad, que en dichos Privilegios no se hallan palabras que su Magestad remita el quinto, y que de otro modo no ay poder alcançar remission del quinto, como lo

(1) 1363.

nota *Peregrin. de iure fisci lib. 6. tit. 5. num. 20. Imol. cons. 2. in fin.*

Porque como las palabras de los dichos Privilegios no se pueden verificar en otra cosa, sino es en respeto del drecho que se deve a su Magestad, de necessidad obran remission de dicho drecho, *argum. l. I. ff. de liber.* & *posthu. Iason in l. si constante nu. 80. ff. solut. matrim. cons. 502. Borgni. Caval. decis. 36. num. 29. Bal. cons. 16. lib. I.* & *tex. est in lege Prætor ait de pact.* y tambien en terminos de immunidad de prestar gabella, a mas de los sobredichos, lo dize *Signo. de Homode. cons. 70.* y *Ægidio Bos. in tract. de vect. solvere qui teneantur*, y no se puede dudar que los Reyes pudieron hazer immunes de dicho quinto, y de otros drechos, tan ordinarios, como extraordinarios las Universidades; latissimè scripserunt *Petr. de Ubald. in tract. de collectis num. 18. Surd. cons. 919. num. 17. lib. 3. Laderch. cons. 38. Renmal. Ius. cons. 25. nu. 48.* & *sequent. lib. I. Don Franciscus de Alfaro de iure fisci glo. 20.* §. *7. num. 113. Nata cons. 310. num. I. Anton Oliba in usat. Alium namque cap. 6. num. 41.* & *num. 13. in fin. num. 14.* donde dize: *Posse Regem concedere aliquam ex supremis regalijs*, & *prærogativis*, & *multo magis hanc regaliam vectigalium, quæ iam desinit esse de patrimonio Regis, ut in cap. 1. 2.* & *ferè tot. tit. de vecti.* & *eidem Oliba dict. cap. 6. num. 47.* lo confirma diziendo: *Regaliam vectigalium olim impositam extinctam*, & *revocatam esse*, & *maximè minores regalias quales sunt impositiones*, y antes *num. 43.* avia dicho, *sed* & *Civitatibus quædam permittuntur minora regalia pro subventione necessitatum.*

Añadase a todo lo sobredicho, que la Lonja nunca ha pagado quinto del drecho de Periatje, lo que sirve de interpretacion de dichos Privilegios, porque no se ha de creer que los ministros de su Magestad no lo huvieran pedido, sino fuera remitido en dichos Privilegios, y esto obra interpretacion dellos, y otros efetos que induze la consuetud interpretativa, *Hondedeus cons. 92. nu. 27. lib. I.* & *dixerunt Consulentes pro Civitate latè.*

Por remate deste discurso, se dize, que la Lonja convierte este drecho de Periatge en tener un Tribunal de justicia para decidir las causas, y controversias mercantiles que se ofrecen, ansi entre los Provinciales de Cathaluña, como otros estrange-

ros; en dar aviso por la cuesta del Mar, en caso haya enemigos; en tener una guarda en el Puerto del Mar de Barcelona, y en otras cosas publicas, que en su caso se justificaran: a las quales estaria su Magestad obligado, si la Lonja no las supliera: y tambien se ha convertido en diferentes servicios hechos a la Corona Real, en si en subvenir presidios, torres que estan a cuenta de su Magestad, en armar naves, y galeras, y otros vaxeles, en acudir al socorro de Perpiñan en las invasiones que los Franceses han hecho, y en otras, y diversas ocasiones, pagando de su dinero, y tomandolo a censo una infinidad de hombres que han dado en las guerras que su Magestad tenia: lo que en su ocasion especificadamente se dirà.

Y tambien acude a la Ciudad, en las ocasiones que la Ciudad ha de servir a su Magestad.

Muchas otras cosas se podrian alegar en favor de la Lonja, que se dexan por ser muy notorias, y estar muy discurridas en el memorial de la Ciudad, y por tener viva esperança la Lonja de que se le ha de hazer merced en no proseguir el Procurador Fiscal la instancia empeçada, y ansi ser de justicia lo sienten los Dotores infrascritos. Salvo semper &c.

Don Francisco Gamis menor,
Abogado de la Lonja.

Rossell Advocatus Logiæ
Maris.

Franciscus Soler Consulens.

Puig Consulens.

APÈNDIX DOTZÈ

Relatio de la Embaxada feta per mi Hieronym de Navel Embaxador de la Ciutat de Barcelona al Rey nostre Senyor y de tot lo contengut en ella. (1)

Apres de haver refferit a V. S. ab carta scrita en Çaragoça als 13. de febrer de 1634. las honrras y merçes que aquella Ciutat me havia fetas en correspondentia de la que sempre havia tinguda ab esta Ciutat, que no foren per mi com a Embaxador della poch estimades per ser tantes y ab tan gran ostentacio fetas, arribi a la vila de Madrid cort del Rey nostre senyor als 21. de febrer: aquella mateixa nit volgui fer diligentias pera entendrer lo estat de las cosas de la contentio se havia tingut ab lo Ill.re Capitol y las diligentias que don Joachim Carbonell com a sindich dell havia executades, entengui havia parlat ab sa Mag.t, Conde de Olivares, y Protonotari, dient y supplicant fossen servits ajudar y fomentar sa pretentio puix la possessio que tenia li podia prometrer tot bon succes, adllegant un breu de sa San.t que si mal nom recorde era del any 1612. o, 1613. quant fou altra contensio se tingue ab dit capitol, y li leva tambe laygua de la font del claustro de la Iglesia major. Entengui tambe com havia parlat ab lo s.r nuncio Cardenal, informant a sa Eminentia de sa pretentio fundant aquella ab sa pretesa possessio, y la pressa tenia de ques prengues resolutio en lo negoci, y lo que respongue lo s.r nuncio que fou que puix sabia ques havia de arribar prest per part de la Ciutat per aquest mateix negoci, no volia fer cosa que primer no hagues oyits los fonaments tenia la Ciutat que no fou poch alivio pera mi quem tenia ab cuydado lo arribar a temps: enterat de tot lo que havia passat y consideradas las instructions que V. S. fou servit donarme me posi a fer lo memorial que envihi a V. S. que contenian los caps mes principals axi de la justicia que la Ciutat tenia en virtut de privilegis reals com tambe los excessos que lo Capitol o, sos Comissaris havian fets, no sols ab lo manco pes del pa que donaven com constava dels dos pans havia pres Morrugat y de

(1) Partí 'l dissabte 4 de Febrer del mateix any 1634.

las denunciacions y informacions se havian fetas y rebudas en la Real Audiencia sino tambe de la simulatio y engany se feyan en los arrendaments y en lo vendrer ovella per molto y altres excessos com mes llargament consta ab las informations rebudas en esta casa, y estan continuades en lo dit memorial. Desijant açertar mos principis y posar bons fonaments en esta materia, me informi quins medis serian poderosos peral bon succes de nostra pretentio, im digueren que a mes dels que la Ciutat se havia volgut valer ab las cartas havia scritas a tants senyors y grandes, lo de don Geronymo Villanueva Protonotari seria molt aproposit, y axi me aparague comensar a parlar a sa merçe y informarlo molt largament del estat de nostra contensio.

Als 25. de febrer ani a casa dit Protonotari y aguardant a que donas audientia apres de haver oyit a tres o, quatre dels que estaven en ella entri, y conague sa merçe qui yo era, ym feu molts grans cumpliments y cortesias y volgue quens assentassem, y com me aparague tenia temps informil molt a mon pler del que V. S. era estat servit manar ordenarme, no dexantme cosa convingues en benefici del negoci suplicantlo fos servit voler ser medi pera que yo pogues besar la ma al Rey nostre senyor donantli la carta que V. S. fou servit scriurerli, y iuntament dirli la confiança que V. S. tenia que per son bon medi se havia de alcançar lo que tant iustificadament demanava la Ciutat. Responguem que ell desijavà dar gust a la Ciutat per ques recordava de les merçes que en ella se li havian fetas, y que en totas ocasions se havia parlat della sempre havia dit lo quant merexia, y que desijava que sa Mag.t li fes merçe pero que en allo que li havia refferit en la informaçio de que faltavan tantas onças de pa, y fer los actes dels arrendaments tant fraudulents, y enganyosos no podia parexer be a ningu, y que no sabia com se podia sustentar una cosa tant mal feta que no li pesava sino que aquest negoci no pogues correr per lo consell de Arago, per que pogues mostrar lo gust que tenia de servir a la Ciutat pero com aquest negoci havia de correr per mans del s.r nuncio que yo ves en que sa merçe podia ser bo, queu faria pera servir a la Ciutat, y quem procuraria audientia del Rey nostre senyor de la manera que yo volria. Estimili la merçe ab las cortesias a mi me foren possibles. En esta conversatio passarem diferents coses com de la cobertura, de las corts y altras materies, las quals per no ser de las questich referint dexare per altre ocasio.

En aquest mateix die al arribar en ma posada rebi un plech de V. S. ab dos cartas pera mi la huna de 17. y la altra de 18. de febrer ab la una de las quals fou servit V. S. dirme lo estat de la causa de contentio que se aportava devant del senyor Canseller manantme informe molt largament al senyor Nuncio de la justicia de la Ciutat, y de la possessio immemorial de prohibir a sos Ciutadans de poder comprar pa y carn, ordenantme procuras unas cartas, scrigue lo Rey n.[e] Senyor al Papa, a son Embaxador, al dos Cardenals, en favor de la Ciutat en lo any 1602. y 1603. en laltra sem donava orde pera que tractas la materia dels quints, enviantme per una instructio particular cartas per lo Rey nostre senyor perals grandes y perals Regents del supremo de Arago, tots los privilegis consernents a esta materia, y molts altros papers fahents pera dit negoci, y particularment lo memorial que havia de donar a sa Mag.[t] y copia de la embaxada que los senyors Consellers feren al senyor virrey per orde del savi Concell de cent.

Respongui a las cartas de V. S. donant raho del que se havia fet per part de don Jo[a]chim Carbonell de las intelligencias que yo tingui, y com me havia volgut valer del medi del protonotari pera comensar de encaminar las cosas de la contensio del Capitol donant avis a V. S. de algunas cosas se platicaven alli, y havia enteses, dient tambe com havia rebut lo orde, instructions y demes papers de V. S. y que procuraria posarho tot en executio, avisant de que sem era advertit com los ministres feyan ya paga del que havien de traurer del Quint.

Desde 26. de Febrer fins a 2. de Mars estigui mirant los Privilegis y demes papers havia rebuts desta Ciutat volentme fer capas dells axi per las informacions se havian de fer, com als contraris havia de tenir; y axi en aquest die ani a parlar ab lo Protonotari pera comensar negoci de tan gran importancia y comensar a informar desta materia, y en sentir lo nom de Quints, me digue, no te v. m. que cansarse· que yo he vists tots los privilegis de la Ciutat, y tinch en mon poder copia dells, y tots los memorials axi per part de la Ciutat com per part del Rey, y comunicats aquells ab las personas mes graves de sa monarquia, y tots diuen que la Ciutat no te justicia. Yo li digui que sa merçe fos servit oyirme, que los privilegis que yo aporto per part de la Ciutat son tan clars com

lo sol, en que no se ha de pagar Quint, quant y mes que lo que la Ciutat demana al Rey nostre senyor, no es sino que sia servit de manar enterarse extraiudicialment de la justicia de la Ciutat y que la oyigen, y ques mane al loctinent de mestre Rational que no la moleste ni passe avant ab manaments, que yo tinch per mol cert que enterat sa Mag.[t] li fara la merçe que espera. Diguem: en lo que v. m. diu de parar en la executio es impossible, y yo li repliqui, Puix senyor en que ha desmerescut la Ciutat de Bar.[a] des del any 1621. a esta part? Puix las horas alcança lo que yo demano ara, y v. m. mesta dient que no pot dexar de passar avant en la executio ¿hay haguda Ciutat en la Monarquia del Rey n.[e] senyor que hage fets tants grans serveys a sa Corona real, qui ab mes fidelitat y amor ha tractat sas cosas? responguem ab molt gran exclamacio, ha senyor que si la Ciutat hagues volgut creurer los consells dels qui la volan, no estariam ara en axo, no volen ferho, y axi que molt que estigan ara en aquestos apretos, y inquietuts. Si quant sa Mag.[t] demana a la ciutat (yo no dich que li haguessen donat o, sinch o, deu,) pero si li haguessen donat quissa no estarian ab estos cuydados. Yo li digui: be sap v. m. que la Ciutat de Barcelona no ha menester que li demanen quant te diner, que quant veu a son Rey y senyor en apretos, sab servirlo, com ho feu en lo any 1626. que anantsen sa Mag.[t] y entenent la Ciutat que no tenia diner, y que se li volia pendrer alguna partida a cambi se li envia (per esser ja partit) lo Conseller en cap tras dell, pera que se servis de 50 mil ₶ que la Ciutat li havia enprestats y sap v. m. tambe que des del any 1626. fins en lo any 1633. se han fet serveys a sa Mag.[t] que prenen summa de 184 mil ₶ que no te Ciutat lo Rey nostre senyor en tota sa Monarquia ho hage fet, y a mes de axo se conserva y guarda sens que sa Mag.[t] gaste un diner en ella. Diguem: no dira tant v. m. al Rey com li he dit yo en exa materia: v. m. parle ab sa Mag.[t] y digueley que yo per ma part no faltare a servirla en tot lo que podre. Supliquili me fes merçe de procurarme audientia de sa Mag.[t] pera que pogues scriurer a V. S. la merçe sperava rebrer. Diguem que lo sen dema no podia ser que era dia de capilla ahont sa mag.[t] anava, pero que lo dissapte encara que sa Mag.[t] no donas audientia me la procuraria particular.

En aquest mateix die ani en casa del senyor nuncio apres de tenir audientia de sa Em.[a] per informarlo de la materia del

Ill.re Capitol, tement que ab tanta dilacio no prengues alguna resolutio (no obstant no havia pogut encara tenir audientia de sa Mag.t) rebem ab molt gran demostracio de gust, y despres de haver passat larchs cumpliments, li digui que sim donava licentia li representaria lo que la Ciutat me havia ordenat açerca del encontra se havia tingut ab lo Capitol desta Ciutat. Al qual per estar tant despay referi casi tot lo memorial paraula per paraula conforme lo enviat a V. S. lo qual dexi en sas proprias mans juntament ab la carta de crehensa que V. S. fou estat servit scriurerli. Responguem sa Em.a que ell havia gustat moltissim de haverme hoyit y que desijava dar gust a la Ciutat, y que sabia lo respecte [ab] que aquesta Ciutat tractava los ecclesiastichs, y la devotio que tenia al culto divino, y que los Capitulars y canonges eran fills della y quels havia de emparar y valer en tot lo questaria posat en raho, y que tambe los Canonges queran fills della tenian obligacio de servir y dar gust a la Ciutat, y que li aparexia que en aquesta materia gustava tenir tant drap que tallar, que tenia gana de posarse per medianer, y portarse de manera que la Ciutat restas contenta y que veuria los papers, y pendria resolutio en lo negoci que tornas per alli y parlariam, despedim de sa Eminentia y usam molt grans cortesias.

Los demes dies estigui solicitant ab lo Protonotari la audientia de sa Mag.t y sempre estava donant esperanças que li parlaria.

Als 4. de Mars no rebi carta de V. S. quem posa ab prou cuydado y scrigui tot lo quem havia passat als senyors Consellers, y dientlos com las cartas me demanaven anirien per un correu se havia de despatxar per Italia y havia de passar per esta Ciutat envihi lo mateix borrador que doni a sa Eminentia del memorial li dexi.

Desde 4. fins a 9. de dit mes de mars estigui solicitant la Audientia de sa Mag.t ab lo protonotari y vent sa Mag.t no la donava, y que sa merçe no me la procurava particular y considerant yo de quant gran importançia era que besas la ma a sa Mag.t y de quanta convenientia per aquesta Ciutat se ves sa justicia, me resolgui dexar lo medi del protonotari y valerme del de don António de Mendoça que es la persona que dona las audientias del Rey nostre senyor, procuri veurerme ab sa merçe y li supliqui fos servit volerme donar audientia pera

besar la real ma de sa mag.t: responguem ab molt gran cumpliment que lo dissapte anas a palacio a las onse horas que la primera Audientia seria mia, y que ja li havia parlat lo protonotari pera que me la donas.

Ani aquest mateix die en casa del senyor nuncio per haverme dit don Joan Pau Grau que sa Eminentia li havia enviat a dir que fos en sa casa. El trobat estava de visita ab lo Embaxador de França. Enviam a dir que per ocasio de no haverli portats encara uns papers, no podia tractar de la materia que tornas dissapte que a les hores parlariam largament. Los papers questava aguardant segons tingui intelligentia era un memorial que se li era donat en catala volgue se traduhis en castella y nol havia encara cobrat.

Als 11. ani en casa del Protonotari a donarli una carta que V. S. li havia scrita en agrahiment de las merçes y offertas me havia fetas sobre lo negoci corrent y de aqui, a les onse de la matinada men ani a Palacio a besar la ma a sa Mag.t: entri ahont sa Mag.t estava al qual refferi las pretentions tenia esta Ciutat y com tenia aquellas fundadas ab tants privilegis concedits per sos predecessors y la confiança que tenia de que sa Mag.t li havia de fer merçe puix los serveys que havia fets a sa corona o, merexian: donili lo memorial que V. S. fou servit enviarme y la carta de crehensa, y la del bras militar y lo memorial havia fet per la contentio del Ill.re Capitol. Responguem sa Mag.t: «Yo mandare ver, lo que me dezis por parte de la Ciudad de Barña.» De aqui men ani a casa del senyor nuncio conforme me havia enviat a dir anas lo dissapte y sa Eminentia me digue me volia molt despay y que aquell despres dinar no exia de casa y quey anas la hora me aparexia millor, y dientli yo que assenyalas la que fos de son gust, me digue que a les tres fos alli. Torni a la hora assenyalada en sa casa y entrats dins de un aposento me digue que ell havia volgut ajustar los papers axi per part de la Ciutat com per part del Capitol procurant ferse capas de la materia perque desijava molt que aquestos encontras se assentassen, y que puix que los Canonges eran fills de la Ciutat devia empararlos y valerlos en tot quant pogues y que sabia quant estimava esta Ciutat las personas Ecclessiastiques y la devocio y zel que tenia de las cosas del servey de Deu y culto divino, y que perço li havia aparegut posarse per medianer perque las cosas tornassen en son primer estat, y que desijava que los Ca-

nonges no fessen mes de allo que podian, yls era licit y permes, y que tampoch la Ciutat no havia de levarlos res de las immunitats Ecclesiasticas, y de las possessions que tenian, y que ell havia volgut tractar de esta materia ab mi perque vessem quin assiento podrian tenir estas cosas, y que li digues si yo tenia poder de la Ciutat pera tractar y consertar estas materias. Yo li respongui que no tenia poder pera consertar que sols era arribat a besar les mans a sa Eminentia per part de la Ciutat representantli las causas y rahons havian mogut al savi Consell de cent pera quexarse dels procehiments havian fets lo Ill.re Capitol y Canonges y puix sa Eminentia los havia vists en lo memorial li havia donat lo suplicava fos servit manarlos no tallassen mes carn de la que podian en virtud de la sententia real y que no pastassen mes pa que lo de sas portions y pias almoynas dexant tot lo demes a la Ciutat questava a tots los encontras, que yo tenia per molt cert que sa Eminentia li faria la merçe que sa justicia demanava puix tot quant ella feya era en virtut de privilegis reals. Diguem que los Canonges li demanaven justicia y que su Eminentia no havia volgut procehir ab letres ni intimes sino que desijava que asso se ajustas y que puix yo no tenia poder que ell scriuria a la Ciutat de tot lo qual doni raho a V. S. ab carta de dita jornada.

Als 13. ani a Palacio al quarto del Comte pera parlar ab sa Ex.a estant aguardant ab los demes senyors y titols vingues lo memorial de las personas havian parlat ab sa mag.t arribat entri dels primers, y encontinent informi lo negoci dels Quints que me aparexia tenia mes pressa, refferint tot lo memorial que los senyors Consellers foren servits de enviarme, no dexant privilegi dels questavan alli cotats, procurant estirar la barra quant me fou possible, ya fent duenyo a sa excellentia com a tan beneffecte a las cosas de Cathalunya y particularment a las de esta Ciutat, ja dient que noy havia Ciutat en tota la monarquia del Rey nostre senyor hagues fets tan grans serveys a la Corona real, ja confiant de sa benignitat y clementia y que com a tan gran ministre del qual dependien los negocis mes graves de la monarquia y de qui sa mag.t tenia tan gran satisfactio, ja dient que si sa Mag.t volia apretar aquest negoci, y no ferli la merçe que li havia suplicada que seria acabarla de tot punt, dientli fos servit suplicar a sa Mag.t que extraiudicialment oyis a la Ciutat y no permetes que lo loctinent de

mestre Rational procehis ab manaments contra della, sino que fos servit primerament oyr pretentio tant justificada que yo tenia per molt cert, que entesa aquella sa Mag.^{t} li faria merçe com sempre esperava rebrerla de sa real ma. Representantli tambe los encontras se havian tinguts ab lo Ill.^{re} Capitol y los fraus y enganys havian usats ab la Ciutat de Bar.^{a} y sos ciutadans axi ab lo pes del pa, com ab los arrendaments havian fets. Responguem sa Ex.ª que sa Mag.^{t} sempre havia procurat fer merçe a la Ciutat de Barcelona per lo molt que la volia y lastimava. Pero com tenia per molt cert per haverley axi aconsellat las personas mes doctas quey havia que lo Quint era seu, sens embargo dels privilegis que la Ciutat tenia y que estant lo Rey ab tants apretos per haver de acudir tan llargament a las cosas de sa monarquia li era forços de haverse de valer del que era seu, y que en lo haver dilatat tant la cobrança, noy podia haver prescriptio perque encara que sa Mag.^{t} nou hagues posat en executio fins ara, era perque la Ciutat anava continuant los serveys que feya a sa Mag.^{t} y que per asso usant de sa clementia nos passava avant en aquest negoci, pero que com ara havian parat, y la Ciutat no havia volgut continuarlos ni darli cosa ninguna en temps que tenia tanta necessitat, li era estat obligatori executar lo que se li devia, que quant la Ciutat servia usava sa Mag.^{t} de sa benignitat y clementia ab ella; Pero que no havent volgut dar la Ciutat li era estat forços valerse de aquestos medis puix era seu. Yo li digui que fos servit sa Ex.ª de darme licentia pera respondrer a las rahons me havia dites, y li digui: sent per estrem en nom de la ciutat de Bar.^{a} quem digue V. Ex.ª que ella no ha volgut dar, perque los serveys fets a sa mag.^{t} donan testimoni de la fidelitat y liberalitat ab que han servit sempre a sos Reys, y particularment al Rey nostre senyor: Puix ab tant poch temps com es des del any 1626. fins ara son estats mes de 180 mil ℔ en que lo ha servit y sab V. Ex.ª molt be que quant la Ciutat ha tingut que dar y emprestar, no es estat menester ni que sa mag.^{t} ho senyalas, ni que sos ministres ho demanassen Puix anantsen sa Mag.^{t} de aquella Ciutat a la vila de Madrit se sabe la falta que tenia pera provehir a las cosas de son viatge y la Ciutat li envia lo Conseller en cap pera que de sa part y en nom seu li offeris y servis ab 50 mil ℔ Puix qui sab servir ab tanta puntualitat sens demanarho sa mag.^{t} sino sols

obligat del amor tenen a son Rey y senyor cert es que representades les necessitats per sa mag.t lo hagueren servit ab tanta major liberalitat y gust si la Ciutat hagues tingut que acudir, y no hagues estat ab los apretos que V. Ex.a ha pogut saber Perque com per ocasio de las pagas dels censals se han pres per acudir a las cosas de son real servey y per haver de fer las provisions necessaries axi per sa defença com per la de sos ciutadans, esta tan exausta y acabada que no pot acudir ni ha pagar aquellas ab la puntualitat ques raho ni a les necessitats que son tan forçosas peral sustento de sos ciutadans suplico a V. Ex.a se servesca no dir que la Ciutat no ha volgut, sino que no ha pogut obligada de sa imposibilitat en aquella ocasio, y trobarse tant necessitada y apretada. Responguem sa Ex.a dient: Arago ha donat, Valencia ha donat, y de Cathalunya apenas se ha tret cosa ninguna, perque com la Ciutat de Bar.na es tant poderosa (com v. m. sab molt be) y te mes de la tercera part de la provincia no donant ella las demes universitats nos son alentades al que hagueren fet si la Ciutat hagues donat, y es estat causa de aquest dany, y axi es forços a sa Mag.t se valega del que es seu, yo desig servir a la Ciutat y sa mag.t ferli merçe: en lo que yo podre per ma part y valdre estiga v. m. cert ho fare. Acude v. m. al Consell y vejas ab exos senyors. Yo li digui a les hores que qui havia sabut honrar tant a la Ciutat de Barcelona com sa Ex.a que tenia per molt cert ho aniria continuant puix de las esperanças que la Ciutat tenia de sa Ex.a li prometian tot bon succes, y puix la Ciutat no demanava mes que ser oyida extrajudicialment, y que fos manat al loctinent de mestre Rational paras en los manaments se li feyan, y que los molts serveys fets per esta Ciutat a sa mag.t lo havian de obligar a estas y majors merçes, com consta de ma carta scrita a V. S.

Des de 13. de mars fins als 23. del mateix estigui informant al consell de Arago, visitant los Grandes y senyors a qui V. S. havia scrit suplicantlos valguessen y ajudassen a la pretentio de la Ciutat. Tots me respongueren ab molts grans cumpliments y cortesias y a tots doni las cartas que V. S. fou servit enviarme.

En aquest mateix die parli ab lo protonotari suplicantlo tambe fos servit de valer y aiudar a dita pretensio referintli las rahons de que podia valerse conforme los papers me havia enviats V. S. dientli com lo temps dels manaments se feyan a la Ciutat

anaven corrent. V. m. me te offert que pera dar gust a la Ciutat faria quant podria. Ara es lo temps en que v. m. ho ha de mostrar. Responguem: dubto que tinga remey aqueix negoci, yo no so estat a consell, deu o, dotse dies ha, no se en que esta. Yo li digui com estava aguardant un memorial que V. S. havia manat fer, y me havia de enviar en justificatio de la pretentio de la Ciutat pera que sa merçe y tots estos senyors mes liberament conforme la justicia della pugan ferli la merce que espera. Diguem ell a les hores, yo he vists tots los privilegis que la Ciutat te, y no ni ha ningu que parle de Quint, yo fare una cosa, donem v. m. un privilegi que digue que los Reys de Arago li havien remes lo Quint ab nom de Quint que yo se que sa mag.t se donara per servit, y no parlara mes dexa materia. Yo li respongui, donem v. m. un privilegi del temps que la Ciutat te los seus que parle de Quint, que yo procurare ab moltas veras en que la Ciutat desistesca de sa pretentio, perque si a les hores nos parlave de Quint, ni hi havie tal nom de Quint com podian dir los Reys ab sos privilegis que remetian lo Quint, no basta que diga que no tocara ni se entremetra en les çises y impositions de la Ciutat y quels remet tots los drets, ques paraula tant general que tot ho compren y per conseguent lo quint, quant y mes que los privilegis aquestos son pagats als Reys quels concediren, y per ells sels donaren molt grans quantitats, Puix del que han donat y comprat y feta merçe a la Ciutat sens retentio de Quint, com vol v. m. ara ques pague quint, si es pacte fet entre la Ciutat y lo Rey per compra feta, y lisament ha donada facultat per imposar qualsevol drets sens tocar a ells, ni demanarlos compte ni raho dells ab jurament. Dig[u]em que la Ciutat de Barcelona havia perdut molt lo any 1599. puix los brassos y en particular lo Real ahont asistian sos sindichs demanaren remissio de Quint. Yo li respongui: la Ciutat de Barcelona particularment no demanava remissio de Quint y axi no pot dirse que la Ciutat lo demanas que se li dava a la Ciutat que lo Bras real demanas remissio de Quint si ella estava segura ab sos privilegis: sa merçe me digue lanses de veurer que puix no protesta que consenti, y yo li digui: puix perque volia v. m. que protestas si non tenia necessitat, volia que fes mal a las demes universitats y que exa protesta hagues servit als ministres pera no fer merce a ninguna delles? La Ciutat sabia que no tenia perill conforme sos privilegis, y axi podia estar segura de qualsevol cosa.

Al entrar en Palacio comensa de alçar la veu y digue: nos recorde v. m. que en lo any 1626. entri yo en lo bras real de part del Rey, y digui que sa Mag.t feya merçe a las universitats que vindria be al servey de la remissio de Quints? Y yom recorde tambe li digui yo que v. m. deya mes que era fins a la conclusio de las primeras corts. Pero com la Ciutat nou havia de manaster puix ja la tenia en virtut de sos privilegis, poch se li dava, quant y mes que en lo bras real nos tracta desta materia. Estas rahons me posaren ab cuydado de alguna novedat, y volgui saber lo quey havia hagut y trobi los ministres superiors ab resolutio de fer executar lo Quint, y los menors ab poch animo y confiança lo quem posa ab los sobresalts que lo negoci merexia tement nos prengues algunes resolutions no ben affectes a esta Ciutat, y axi me resolgui en no apretar lo negoci fins a tant tingues lo memorial que V. S. havia manat fer per veurer si conciderada sa justicia mudarian de parer.

Als 25. de Mars rebi las cartas de V. S. per la estafeta juntament ab 20. memorials dels que V. S. havia manats fer, que no foren de poca consolatio pera mi una sententia en favor de Figueres sobre lo Quint y molts altres papers y scriptures consernents als dos negocis se tractaven. Yo scrigui a V. S. tot lo que tinch referit com mes largament ab ma carta se conte de dita jornada.

Als 27. de Mars ani a casa del Protonotari y per haverhi tanta gent me fou forços haverli de donar la carta que V. S. li scrivia, li demani licentia per informarlo de la pretensio de la Ciutat molt despay, perque los terminis dels manaments se li heran fets anavan passant, y que confiavan que sa merçe havia de aiudar molt a sa pretentio, Diguem quem oyiria de bona gana y que tornas en haver dinat molt trempa, tinguin tant gran cuydado, que a la huna fuy alli y trobil estava dinant: yo aguardi a que hagues acabat y en lo punt sen ana a palacio per altra porta de manera que no pogui parlarli. Aparaguem no perdrer temps, y men ani a casa dels Regents Castellvi, Bayetula, y Magarola: tots me offeriren mirar lo memorial y fer per la Ciutat tot lo ques podria, si be mi representaven difficultats perque se havia presa resolutio en lo concell abans.

Als 28. del mateix torni en casa del Protonotari ahont hi havia altra tanta gent que lo die abans: al que pogui entrar arrimats a una finestra tractarem de la materia dientli de quanta

força y consideracio eran las rahons y doctrina del memorial, y com responia a tots los caps que sa merçe tenia dificultat. Estiguerem tant de temps que tots se anujaven, y sempre me estave dient que la Ciutat no tenia iusticia, y que ell havia vist tots los privilegis, y tenia copia dells, y particularment me digue que lo que mes favorable teniem si be tampoch no era de consideratio estava ja tant gastat que lo pergami estava romput ja per los cantons volent donar a entendrer que tot ho havia vist y que ell sabia per los lladres de casa tot lo quey havie en aquexa materia y que los mateixos advocats que aconsellaven a la Ciutat, que ell no deya aquestos ni aquells, deyan que la Ciutat no tenia justicia y que encara que [a] la Ciutat digues-sen una cosa, ell sabia molt be lo que li havien dit a ell. Yo li respongui devant de tots los que estaven en la Audientia que la justicia de la Ciutat era tant certa que no podia ser mes per las rahons contengudes en lo memorial y que sa merçe me la faria molt gran en llegirlo, y que las personas que assi deyan una cosa, y alla altra, seria be penjarlos, puix ja dells nos podia esperar cosa bona y acudian tant mal a las obligacions devian, y que lo voler apretar tant a la Ciutat era voler dar demostratio que lo Rey nostre senyor no tenia justicia, puix lo que se li suplicava per part de la Ciutat no era sino que parassen los manaments y que fos oyida extraiudicialment y que si iusticia tenia no se li podia llevar pero que ell ho confiava que oyida la Ciutat sa merçe y tots los demes que tenian exa opinio se desenganyarian y que asso no preiudicava a la pretentio de sa Mag.t ni a la de la Ciutat, y que lo voler acabarla nou merexia ella per sos molts serveys, ni tampoch de la executio vindria a redundar utilitat ninguna a sa mag.t y puix no suplicava sino que fos oyida y que parassen los manaments podia sa merçe ferla a la Ciutat en que asso se fes puix la Ciutat havia volgut que tot aquest negoci corregues per sa ma yl havia pres per protector y emparo y volia agrayir y estimar a sa merçe sol esta honrra, y axi ho havia de fer, encaminantme en tot lo que parexia convenient en beneffici de aquest negoci. Responguem que yo veuria lo que ell faria, y que quant se hauria de tractar desta materia en lo Consell, que ell y volia ser quel fes avisar, y yo digui ho diria al Regent Magarola ques lo Provincial pera que quant se tracte desta materia avise a v. m. Responguem questave be, yo li digui a les hores: mire v. m. que no se exe-

cute, perque acaben los deu dies antes dels feriats. Diguem: noy ha sino dos dias, y en estos no se executera. Yo li digui: si v. m. se servia de procurarme una carta, yo despacharia un correu a la Ciutat. Diguem que no era menester que abans dels feriats no executerian. Yo li digui a les hores, senyor est negoci corre tot per sa ma de v. m. y axi es forços fasse tot lo que li aparexera pera son beneffici, pareixli a v. m. be que parle al Comte? Diguem: fasse v. m. una cosa, parle al Rey y donli hu destos memorials, dientli, senyor lo termini dels manaments se fan a la Ciutat de Bar.[a] van ja passant. Suplico a V. Mag.[t] li fasse la merçe conforme la Ciutat lay te suplicat, y despres parle al Compte y deixme fer a mi. Eli estimat la merçe y somen anat que no han tingut poch que murmurar los que estaven aguardant audientia. En aquest mateix die ani en casa del Regent Vico, y Sisternas, y linformi y doni memorials.

Als 29. de Mars prengui audientia de don Antoni de Mendoça pera parlar ab sa mag.[t]

Als 30. del mateix ani a palacio y estant aguardant la audientia de sa mag.[t] isque un ajuda de camera yns digue sa mag.[t] no dava audientia aquell dia, y vehent jo no havia tingut effecte lo parlar ab sa mag.[t] per la raho sobre dita, y per parerme que lo temps se anava apretant determini de anarmen a casa del Protonotari y aguardar que vingues pera dirli com sa mag.[t] no havia donat audientia y que lo termini del postrer manament anava acabantse que sa merçe fos servit procurarme un decret del Rey, perque nos executas la Ciutat o, quem procuras audientia del Conde pera que yo lay pogues demanar: responguem que yo envias a demanar la audientia que ell per sa part tambe faria las diligentias convenients, y que en lo Consell jas comensava a tractar de mon negoci, pero que quant se pendria resolutio ell y volia ser, y axi yo li digui com havia parlat ab lo Regent Magarola pera que com a provincial en haverse de tractar y pendrer resolutio en mon negoci lo avisas: diguem que estava be y axim despedi.

En aquest mateix die fiu diligentias per lo de las cartas me enviava a demanar la Ciutat y no podent alcansar cosa, pera dirme que no las trobaven men ani en casa de J°. Lorenço Villanueva fentli quexa de tants dies havie estaven entretenint, y may havien volgut donarmelas, me digue que don Joan Pau Grau me donas lo decret que tenia que ell faria traurerlas encontinent.

Als 31. ani en casa del protonotari y li digui me fes merçe en lo que la Ciutat demanava procurant una carta de sa Mag.t pera que acabats los dies dels manaments no se executas la Ciutat que no tingues altre orde, y que donas loch a que la Ciutat fos oyida. Responguem que lo cert era nos pendria resolutio que primer lo Consell no lagues presa, y que axi procuras ab lo R.t Magarola ho fes perque de altra manera no seria sino cansarse. Yo li digui solicitaria a dit Regent, y que sa merce, me la havia de fer en asistirhi quant se pendria la resolutio, que yo confiava que ab tant bon medi la Ciutat havia de exir ab sa pretentio. En lo punt men ani en casa dit Regent Magarola abans sen anas en Consell, y li digui lo que me havia dit lo protonotari y que sis podia parlar de mon negoci aquexa tarda que yo avisaria al protonotari per quey anas. Diguem que ell ho tractaria ab aquexos senyors y veuria lo ques podria fer y a la tarda nos veçem. Com fou fora de consell yoy torni ym digue que aquells senyors no havian volgut pendrer resoluçio per parexerlos que lo negoci era de molta importancia y que volian veurer las altras consultas y tots los papers açerca de aqueix negoci. Y lo sendema que era dissapte no sen podia tractar y que ell veuria lo dilluns que yo procuras ab lo protonotari quey anas aqueix die que ell veuria lo que poria fer.

Al Primer de Abril ani en casa dit Protonotari y li digui lo que dit Regent Magarola me havia dit y que puix fins a dilluns nos podia pendrer la resolutio que yo suplicava a sa merçe la fes a esta Ciutat perque sa Mag.t donas un decret pera que lo loctinent de mestre rational no passas avant ni executas fins a tant tingues altre orde de sa Mag.t y que fos servit alcansarme audientia del Conde que yo tenia ganas [de] suplicarli esta merçe puix sa Ex.a me havia offert que en tot lo que pogues valer y aiudar a la Ciutat ho faria. Diguem que lo despres de dinar tornas per alli: al exir de sa casa men ani a Palacio y sabi que lo Rey donava audientia, pugimen dalt y don Antonio de Mendoça me digue que nom mogues que ell me faria entrar dintre, al cap de poch rato entri hont sa Mag.t estava y li doni lo memorial stampat y un recort, copia del qual tinch enviat a esta Ciutat. Lo Rey nostre senyor me respongue, «Yo mandare ver lo que me desis», y encontinent que agui dinat ani en casa del protonotari pera dirli que puix havia parlat ab sa Mag.t volgues entrarme aquexa tarda al quarto del Comte perque yo pogues

scriurer a la Ciutat lo que sa Ex.ª me dira: al punt me veu me crida y digue: vuy se ha tractat del negoci de la Ciutat y se ha pres resolutio; acuda v. m. al secretario Villanueva que ell dira lo quey ha, y lo que sa Mag.^{t} mana ques fassa. Yo li digui: sens dubte ningu, no deu ser bona la resposta puix v. m. nom fa merce de dirmela. Diguem que ell havia fet tot quant havia pogut y que no obstant faria lo possible en servey de la Ciutat. De aqui men ani en casa del Regent Magarola y li digui lo quant desconsolat stava del que ahir volgues anar lo negoci tant despay, y que vuy sia anat tant depressa, y que yo no havia de tenir quexa sino de sa S.^{ra}, puix ni los papers que yo havia donats en iustificatio de la pretentio de la Ciutat se eran legits en consell ni las consultas del any 1622, ni altres se eran vistas. Responguem lo disgust y sentiment havia tingut de la resolutio se havia presa ym digue que Joan Lorenço Villanueva me diria lo que sa Mag.^{t} manava se fes. Ani encontinent en casa dit secretari Villanueva y arribat alli despres de haverme fetes moltas cortesias, me digue, yo tinch orde del Consell de Arago pera dir a v. m. que sa Mag.^{t} te comes a justicia lo negoci dels quints, y que acudis la Ciutat al tribunal a qui toca y que deduhis tot lo que li aparegues, que alli se li faria justicia, y demanantli me donas carta pera V. S. me digue que no tenie orde de ferho. Repliquili dient que lo quem deya per part del Consell mo donas per scrit per donar satisfactio a V. S. en negoci tant grave. Responguem que ell no tenia mes orde que dirmo. Diguili que mo dexas scriurer perque nom equivoque ab las paraulas, ym digue: ni axo tampoch que no tinch orde sino de dirho axi de paraula. Yo a les hores li digui: you scriure a la Ciutat im despedi, y men ani en casa ahont scrigui largament a v. s. tot lo que havia passat.

En aquest mateix die rebi una carta de V. S. ab differents papers y scriptures entre los altres hy era un acte de arrendament fet per los canonges a Luch Badia flaquer a 2. de Juliol 1632., mes una nota de apochas pagadas per differents a dits Canonges per dit arrendament que ab deu anys puia 14100 ₶ mes una sententia de don Pedro Soler per la carniseria dels canonges feta a 27. de octubre 1615. y altres molts papers fahents per dits negocis.

Als 3. de Abril ani a palacio a parlar ab lo Comte Duch, y al cap de poch rato estant alli entri dintre y despres de estar

assentat y cubert fent un grandissim esfors li referi tot lo que havia passat axi ab lo protonotari com ab los Regents del Consell de Arago en tot lo temps havia estat en la cort y totas las rahons axi de justicia com de convenientia tenia esta Ciutat en justificatio del ques demanava a sa Mag.t, y com lo dissapte primer de dit mes lo secretari Joan Lorenço de Villanueva me havia dit per part de dit Consell com se havia pres resolutio en ell, en materia dels quints, dientme com sa Mag.t tenia comes aqueix negoci a justicia y que acudis la Ciutat al tribunal per hont corria y que alli donas los privilegis y papers que allegava que se li faria justicia, y com sens haver consultat lo fet a sa Mag.t ni vists los papers convenients per la justicia de la Ciutat sens carta de sa Mag.t ni volerme donar per scrits la resolutio ni consentir que yo la scrigues sem era despedit, representantli lo desconsuelo havia de tenir la Ciutat que despres de tenir tants serveys fets meresques tan poch que no pogues alcansar de sa Mag.t una cosa que havia de ser molt de son real servey puix no volia sino abans de arribar a medis de justicia y ques passas avant ab manaments y executions sa mag.t se enteras de la que la Ciutat tenia, tenint per molt cert que vists sos privilegis havia sa Mag.t de fer merçe a la Ciutat y conservarla ab la possessio que sos progenitors la havian dexada y que considerant que los manaments fets a la Ciutat per lo mestre rational estaven en los ultims terminis de sà executio y que lo vôler acabar esta Ciutat no havia de ser servey del Rey nostre senyor antes be per los molts que la Ciutat havia fets a sa Mag.t la havia de conservar honrrar y valer puix ells ho merexian que perço supplicava a sa Ex.a volgues ajudar a esta nostra pretentio puix ella restava tant ben fundada, conforme del memorial que donava a sa Ex.a se podia lansar de veure y que no havia de permetrer que per sinistres informations sens ser la Ciutat oyida se passas per los rigors de las executions se li amanassaven y que com a tant gran ministre y persona que havia estat tant atent a las cosas del bon govern desta monarquia fos part y medi alcanças la Ciutat esta merçe y que ab lo emparo y favor de sa Ex.a la Ciutat alcançaria sa pretentio y que aqueixa tindria lo succes que desijava si sa Ex.a gustava de ferli merçe. Responguem sa Excellensia que lo consell havia pres la resolutio convenient, puix tenia comes sa mag.t aqueix negoci a justicia que alli acudis la Ciutat, que sels faria ab

molt gran satisfactio. Yo li repliqui dient, lo loctinent de mestre rational no para en los manaments y acabats aquells voldra passar avant en las executions: V. Ex.ª fassa merçe a la Ciutat que nos execute. Diguem: axo no, sa Mag.t esta ab los apretos que tot lo mon sab y no te un real y tota sa asienda enpenyada, y si sos vassalls no li ajudan y socorran no pot acudir a las cosas de sa monarquia ab la puntualitat que seria raho, y havent demanat a la Ciutat per dos vegades no li ha volgut donar cosa y que tots los regnes havian fets molts grans serveys en esta ocasio a sa Mag.t y que sols Cathalunya nols havia fets per no haverho volgut Barcélona, que com es lo tot del Principat y pot tant, no donant ella, no se ha tret cosa de las demes universitats y que sa Mag.t no pot dexar de valerse del que es seu, y que abans de comensar esta pretentio la havia consultada ab tots sos Consells y ab les persones mes graves del mon, y que tots li han dit que te justicia y que axi se havia de passar avant y que axo no seria acabar ni arruhinar a la Ciutat que la intentio de sa Mag.t no era tal, que la volia y estimava, per los serveys li havia fets y lo ques trauria dels drets tambe havia de servir pera conservatio sua y pera los soldats de sa provincia, y que lo demanar la Ciutat se ves extrajudicialment no era sino voler posar terra en mig, y dar allarchs al negoci y que la monarquia estava de manera, que no podia sufrirlos per los apretos en ques trobava y que axi sa Mag.t tenia obligacio de posar en executio lo que per consell de tants se havia resolt y que estigues segura que sa mag.t se sentia regonegut als serveys li havia fets y que no volia acabarla en ninguna manera y que si en Bar.ª tractant y manejant la materia se trobava algun medi, o, expedient que sa Mag.t no tenia las orellas tancadas, que nols oyis, quant acudissen a representarley, y que sos ministres y ell particularment ho proposaria a sa Mag.t sols perque nos digues que la Ciutat de Bar.ª era estada sola la que havia dexat de servir en cas tan apretat havent servit tots los regnes de sa Mag.t ab tan gran puntualitat y ab tan considerables serveys: y volent yo replicar a sas rahons quem parexia necessitavan de resposta me digue sa Ex.ª: ab dir a v. m. que sa Mag.t te aquest negoci comes a justicia se respon a totas las replicas que v. m. pot ferme: ym feu cortesia despedintse de mi, conforme esta mes largament continuat ab carta scrita a V. S. a 8 de dit mes.

En aquest mateix die a las quatre de la tarda parli ab lo senyor nuncio y digui lo que los senyors Consellers me havian scrit, y lo que havia legit ab la copia de la carta que la Ciutat scriu a sa Eminentia: procuri ab lo millor terme sabi referirli com aqueixa Ciutat no volia concert per las rahons representades en la carta dels senyors Consellers: conegui no resta saboros, yn demostra quexa, si be ho dissimula lo possible. La resposta quem dona fou, dirme que per la convenientia li aparexia hy havia per totas parts, y per la pau y quietut de tots havia volgut posarse per medianer, y digue, en suma la Ciutat no vol concert, puix sera forços que passe per los termes de justicia, yo tinch los papers de la part altra veuranse. A mi me aparegue no donar a las horas los que yo aportava perque no li aparagues comparexia iudicialment, y axi li digui que yo ajustaria los que tenia y procuraria posarlos a punt. Tambe li digui: la Ciutat ha suplicat a V. Emi.[a] la gratia y merce dels dos breus demana açerca de la publicatio y alsament de censuras y de ques puga entrar per qualsevol part exempta. Responguem que nos podia fer perque ell no havia de levar la jurisdictio als vicaris generals ni la possessio que sempre havian tinguda y particularment en esta ocasio ques havia de tractar per termens de justicia. Yo li repliqui dientli: mire V. Em.[a] los inconvenients que de aqui ne poden seguir que son molt grans, y anant acompanyantme fins a la postrera porta me digue: en los negocis dels breus veurem lo ques pora fer, temps y ha, pero yo tingui per cert nols concediria.

A 8. de Abril se resolgue en lo consell de Arago la carta que sa Mag.[t] havia de scriurer peral senyor Virrey aserca la despiditio de la causa de contentio te lo s.[r] Canseller entre la Ciutat y Capitol la qual me la dona Joan Lorenço Villanueva y yo la envihi a V. S.

En aquest mateix die rebi una carta de V. S. ab molts papers y scripturas entre los quals hy era lo arrendament de la carniceria del capitol y solutio del preu del arrendament per los anys 1631. 1632. 1633., lo Privilegi del Rey Ferrando sobre la annona y altres.

Desde dit dia fins al de pasqua nos tracta cosa per ser dias de semmana sancta y feriats.

Lo die de Pasqua ani a casa del protonotari a donarli las bonas pasquas y en lo punt me veu, me digue: com va de exe-

cutions de la Ciutat? y anant dient asso, obri una porta de balco y me entra alli, yo li digui: aquest temps es tan ocupat y sanct que nos tractara de executions, quant y mes que amostrantse v. m. apacionat per la Ciutat, tinch per molt cert no volrra veurerla ab semblants afflictions, ni arruhinada, que si se executa ho haura destar forçosament. Responguem, no te que dirme en axo que yo ho çe molt be, perque no vol la Ciutat remediarho? y li digui en quina forma, no ha enviat la Ciutat aqui son embaxador, pera suplicar a sa Mag.t li fasse merçe que aquest negoci se veja extrajudicialment y que nos prosehesca ab manaments, hay forma en lo mon com veurerse un negoci de be a be. Responguem: la Ciutat no ha volgut nunca comparexer per molts manaments li hagen fets, vol sempre que passe la sua, y tenirlas tiessas ab son Rey. Lo Rey ha de ser Rey yu sera sempre. Imagines quella ha de passar per los termens de justicia, y per lo que han passat las demes universitats, y si ella hagues comparegut en la causa y obeit, y apres hagues suplicat a sa Mag.t esta merçe vaja, mire que no sentenen ques menester en esta materia ir a Dios rogando, y com el masso dando. Yo digui a las horas: cert senyor quem espanto moltissim me diga v. m. exas rahons; lo Rey es nostron Rey y senyor y com a tal lo confessam puix venim ab lo amor y fidelitat que sempre a suplicarlo nos fassa la gracia y merçe que li demanam puix tenint la Ciutat assi son Embaxador suplicantlo sia servit hoyrla extrajudicialment y que no sia molestada per lo loctinent de mestre rational, com vol v. m. que comparega alli iudicialment puix si sa Mag.t volgues honrrarla ab lo que se li demana de que haguera servit lo comparexer alli? Tornam a dir: mire s.or Navel que no se entenen, yo assiguro a v. m. que vull molt a la Ciutat y que yo se lo que una vegada fiu en lo Consell destat per ella, y li tinch lastima ques vulla perdrer de aquexa manera. Yo li respongui que tenia molts grans speranças que ab son emparo y ab la merçe que sperava rebrer del Conde duque com la te offerta fer a la Ciutat com consta per sas cartas y crehensa splicada per lo Comte de Osona, la Ciutat alcançara lo que demana a v. m. ab tantas veras y suplica a sa Mag.t ab tant effecte y yom tragui las cartas del pit que sempre anava armat ab elles y las hi doni ym respongue, yo las mirare esta nit. Yo li digui: a les hores mire v. m. que la Ciutat te totas sas speranças en son emparo de v. m. y que asso sols es bastant que v. m. la affavo-

resca y aiude: y vehent que restava ab las cartas que yo li havia donadas li digui, yo tornare per assi si v. m. me dona licentia pera que tractem del negoci de las cartas que v. m. me offereix mirar, y axins despedirem, y yol acompanyi fins a Palacio.

A 18. de Abril demani al Protonotari la carta que los senyors Consellers me enviaren a demanar peral Arcabisbe de Tarragona que los Senyors Consellers me demanaven en recomendacio del negoci de la causa den Soçies ym offeri donarla, y vehent yo que donava audientia a uns y a altres y nom parlava de las cartas li dexi, del Comte de Olivares y explicatio del Comte de Osona li digui sim havia fet merçe de legirlas, y mes he fet me respongue, que les he legides al Compte paraula per paraula, y tot lo que elles contenen esta complit ja es anat lo Rey a tenir corts no sols una vegada pero dos, y alli se ha tractat ja de tot, y yo li digui: lo del Rational esta remediat si effectivament volen executar. Responguem: si v.^s m.^s no han volgut comparexer. Yo li digui: que te cafer la una cosa ab laltra? y ell me respongue, cregan que no se entenan ys llançan a perdrer. Lo cert es li digui yo que desta manera may nos entendrem si v. m. nom fa merçe de respondrem al que li suplico. Diguem que en la materia dels Quints ell noy pot fer cosa que passats los terminis se ajustarian los comptas y executaria la Ciutat.

A 22. de dit rebi una carta del senyors Consellers ab la delliberatio se feu en lo Consell de cent a 26. de octubre 1621., la resposta que los senyors Arcabisbe de Tarregona y Bisbe de Bar.ª feren a una embaxada los feu la present Ciutat y altres papers.

A 27. de dit mes de Abril ani a casa del senyor nuncio Cardenal axi pera solicitar los breus me demanava v. s. com tambe pera donarli los papers havia rebuts en los feriats acerca del negoci del Capitol, y li digui: yo he ajustats los papers y actes havia de donar a V. Eminentia extrajudicialment en justificatio de la pretentio de la Ciutat contra del Capitol y Canonges de la seu de la present Ciutat; he sabut que V. Eminentia esta departida dins breu dies pera Roma, y no he volgut perdrer esta ocasio pera que V. Em.ª entenga quant iustificadament proceheix la Ciutat de Barcelona, aquils tinch pera que V. Eminentia disponga allo que sera mes de son gust: feume molts cumpliments y particularment me digue lo contento que havia tingut sempre de servir a la Ciutat, y que aquest lo mostraria en totas

las ocasions se offeririan y que la voluntat de desijar acertar lo havia obligat a voler consertar estas differentias, y que procuraria ferho sempre quey hagues ocasio pero que ell ara ja no tractava de negoci y que si volia podia donar los papers a son successor: yo li respongui que scriuria a V. S. lo que sa Eminentia me deya pera quem ordenas lo que fos de son gust, y que tambe scriuria com sa Eminentia anava a Bar.[na] pera que los senyors Consellers acudissen a stimarli lo gust y gana que ha amostrat sempre de honrrar a la Ciutat y ell me respongue que yo podia scriurels que en Roma, en Mila per esser ell arcabisbe de aquella Ciutat o, en qualsevol altra part fos, y la Ciutat volgues enplearlo la serviria ab las veras que la experientia amostraria, y las horas li digui: molt me pesa que V. Em.[a] nons puga fer merçe en lo que la Ciutat demanava en materia dels breus y ell me respongue, no tracto ja sino de ma partida im vaig despedint, mon successor ho fara tot: y ab asso me despedi de sa Em.[a]

A 5. de Maig a las tres de la tarda rebi un propri despatxat per los senyors Consellers lo qual me entrega un plech de dits senyors dins lo qual hi heran los papers seguents: una carta pera mi dels senyors Consellers ab la qual me ordenaven anas a Aranjues si per cas nom trobava alli a donar los papers y cartas seguents: Primo una carta peral Rey nostre senyor y altra pera la Reyna, altra carta peral Comte Duch, altra carta del bisbe de Bar.[a] pera dit Comte, altra carta dels Diputats per dit Comte, altra carta del bras militar pera dit Comte, las cartas que scriu lo Comte de Olivares a la Ciutat y la crehensia que explica lo Comte de Osona y altres papers consernents a dita materia.

A 6. de dit ab tots los dits papers y cartas a las set de la matinada parti per Arenjues complint lo orde de la Ciutat. Aquest mateix dia scrigui a V. S. donant avis com me partia per Arenjues en lo qual loch arribi a las sis de la tarda y apres de esserme apeat al hostal anantme a Palacio trobi lo Protonotari, Marques de las Torres, y don Gaspar Bonifas: yom acosti al protonotari, y ell me digue: per assi ara que nosaltres nos ne anam ve v. m.? yo li digui: los que venim a negociar procuram totas las ocasions que podem, vinch a parlar al Comte acerca de las cartas scrigue a la Ciutat y la explicatio de la crehensia per lo Comte de Osona feta per que sa Excellentia fassa merçe de suplicar a sa Mag.[t] remete aquest negoci a la conclusio de

las primeras Corts com ho te offert y suplicar a v. m. quem ajude y favoresca en aquesta pretêntio de la Ciutat puix esta tan justificada y pareix que tots ho senten axi puix scriuen a sa Excellentia en son favor los diputats de aquell Principat lo Bisbe de Barcelona y lo bras militar, y ell me respongue, que ja sabia que yo havia de venir alli, per que havia rebut cartas per lo mateix correu, que havia aportadas las mias, y no sabia com era estat. Yo comensi a tractar apretadament sobre la materia y passarem tantas cosas que es impossible poderne fer relatio de totas ellas, y a la postra li digui que entenia no men havia de anar de Aranjues sens alcançar esta merçe, y ell me respongue, que volia molt a la Ciutat y que tindria a molt gran lisonja poder alcansar de sa Mag.[t] li fes merçe pero que assi en Bar.[a] se ajudavan poch y que no havian volgut comparexer y que sempre volian apostarlas ab lo Rey y que volian fer la sua y que no volia fer lo que lo Rey manava y que ara era rea la ciutat, y que comparagues y que despres podia demanar que sa Mag.[t] li fes merçe y io li digui, me fes merçe de alcançarme audientia del Rey y del Comte: diguem ho faria, y lo endema demati nos vessem, tingui cuydado de acudirhi a la hora assenyalada ym digue havia parlat ab lo Comte larguissimament y que podia estar cert que desijava dar gust a la Ciutat y que yom ves ab sa Excellentia y que parlas al Rey: yo li digui que lo Rey sen era anat a cassa y que sa merçe me procuras audientia del Comte, diguem que com lo Rey era fora no sabia si la donaria, yo fiu diligentias y al fin entri a parlarli y esforçar la promesa que lo comte de Osona havia fet en nom de sa Ex.[a] y com la Ciutat havia acudit al que tenia ofert axi per manarho sa Mag.[t] com per ser estat gust de sa Excellentia y ab esperança se li havia de cumplir lo que se li era promes. Responguem que desijava servir a la Ciutat ab molt gran gust, pero que no havia dit se remetes aqueix negoci a la conclusio de las corts. Yo li digui a les hores, Copia auctentica de las cartas que V. Excellentia scrigue a la Ciutat tinch yo assi y ab ellas veura V. Excellentia, y ab la offerta que feu lo de Osona en nom de V. Ex.[a] que es de la manera yo estich representant. Diguem: yo veure los papers y cartas que v. m. me dona, parle al Rey: yo a les hores li doni las cartas de la Ciutat dels Diputats Bisbe de Barcelona y bras militar, y copia autentica de las que ell havia scritas a la ciutat ab la explicatio de la crehensa del

comte de Osona. Al exir de alli men ani a procurar audientia de sa Mag.[t] y no pogui alcansarla perquem digue don Antonio de Mendoça que sa Mag.[t] deya me la donaria en Madrit lo dimars.

A 8. de dit mes de Maig partiren sas Mag.[ts] de Arenjues pera Madrit y poch apres parti jo tambe pera dita vila.

Als 9. de dit a las onse horas ani a Palacio pera la Audientia de sa Mag.[t] y al cap de molt bon rato stigui alli digue un ajuda de camera que sa Mag.[t] no donava audientia aquell die. Aqueix mateix die me digue lo protonotari que havia rebut cartas de Barcelona, y que li escrivian que apretavan bravament a la Ciutat, yo li digui que confiava que ab la paraulà me havia dada de ajudar a sa pretentio, y de valerla ab sa Mag.[t] tot vindria a parar en be.

A 10. de dit torni a Palacio pera besar la ma a sa Mag.[t]: tingui la primera audientia, y arribat al Rey li digui largament lo que contenia la carta me havia enviada la Ciutat y despres me referi a ella, sa mag.[t] me respongue, yo mandare ver lo que me desis, donili la carta y men ani.

Als 11. de dit mes de Maig ani a Palacio pera parlar y tenir audientia del comte y estant aguardant me cridassen se acaba la audientia y nom digueren res: volgui saber com nom havian posat ab memorial, puix havia parlat ab sa Mag.[t] y per asso me hagui de veurer ab t. Roman, y li digui com no me havia posat en nomina puix sabià havia tingut audientia de sa Mag.[t]: diguem que don Antonio de Mendoça li havia dit que no mi posas perque yo havía ja parlat ab lo comte en Arenjues: y apres de haver passades ab dit Roman algunes rahons y haverme representades algunas difficultats, y dientli que lo estil no se havia de perdrer ab mi y quen donaria raho a quin havia de donar, me digue que ell me posaria en memorial de la audientia donaria sa Mag.[t]

A 12 de dit fiu diligentias pera parlar ab la Reyna nostra senyora no obstant las havia fetas en Aranjues y nom fou possible poderho alcançar perque com corre per mans dels majordoms no pogui tenirla.

En aquest mateix die ani a Palacio a la audientia del comte y digue sa Excellentia com per part de la ciutat de Bar.[a] havia representat a sa Mag.[t] sa pretentio y fos de son real servey manar al loctinent de mestre rational no molestas a la Ciutat

ab sos manaments y procehiments remetent aquest negoci a la conclusio de les primeres corts conforme sa Ex.ª havia offert de procurarho ab sa Mag.ᵗ com de sa carta y crehensia della constava, tot lo qual havia yo donat a sa Excellentia en Arenjues, y que sa Mag.ᵗ me respongue lo mandaria ver, y que de la resposta se lansava de veurer que sa Mag.ᵗ gustaria de informarse desta materia y com ab ningu podia ab mes certinitat que ab sa Excellentia que era per qui havia corregut tot tenia per molt cert que axi per tenir offerta la Ciutat de ajudarla y afavorirla com per ser sa Excellentia tan gran ministre y per la satisfactio sa Mag.ᵗ tenia de sa persona y parts y per la obligatio de traurer al Comte de Osona del empenyo en que estava puix en nom y per part de sa Excellentia havia offert fer merçe a la Ciutat lo havian de obligar a mes dels serveys tan grandiosos que la Ciutat de Barcelona havia fets a sa Mag.ᵗ a suplicarlo fos de son real servey ferli la merçe li tenia demanada y que puis la Ciutat havia acudit a sa obligatio devia sa Ex.ª correspondrer al que estava pactat y concertat ab la Ciutat en virtut de sa carta y crehensia explicada per dit Comte de Osona y que axi ho sperava la Ciutat de sa Excellentia. Responguem dit Comte de Olivares, que ell desijava donar gust a la Ciutat y que sa Mag.ᵗ havia remes aquest negoci al Consell, que yo me ves ab los senyors del Consell y que per sa part ell no faltaria.

Aquest mateix dia parli ab lo Protonotari ym digue que sa Mag.ᵗ ab decret particular ho havia remes altra vegada en lo Consell, que no era estat poch, yo li estimi ab moltas paraulas de cortesia los bons officis hy havia fets.

En aquest mateix die informi los senyors Regents y comensi per lo Regent Magarola com a Provincial al qual entregui tots los papers, privilegis, cartas del Comte de Olivares crehensa del comte de Osona, memorials, y tots los demes papers consernents en materia de Quints suplicant a sa S.ª manas legirho tot en Consell y tambe la consulta se feu a sa Mag.ᵗ en dita materia en lo any 1621.

E a 13. de Maig, solisitant al Regent Magarola axi lo ferme merçe en que sem donas copia de la consulta se feu a sa Mag.ᵗ per lo Consell de Arago en lo any 1621. aserca la materia del Quint, com tambe dit consell prengues resolutio puix lo havia informat en la contentio del capitol me respongue que la

consulta no tenia que cansarme en demanarla per que nos acostumava donarne copia ni la donarian tampoch, y que quant al pendrer resolutio en lo del capitol que com en lo del consell de Arago yo no demanava sino extrajudicialment se fes, los havia aparegut no tractarne sino procurar se fes la causa aqui ab la major brevedat se pogues salvades las constitutions de Cathalunya y que perço havia scrit sa Mag.t al senyor virrey pera que tingues la ma en ques despatxas en estar apunt, y que assi nos podia pendrer altre resolutio puix no podian proçehir per termens de justicia sino extraiudicialment. Aqueix mateix die informi los regents Vico y Bayetula.

A 13. de dit per la estafeta rebi una carta de la Ciutat, la desliberatio de sis de maig, una carta peral conffessor del Rey ab las cartas del Comte de Olivares crehensa del Comte de Osona y desliberatio del savi Consell de cent feta a 3. de mars 1623. un acte dels procehiments fets per lo lloctinent del mestre rational las respostas fetas per la Ciutat fins a 6. de maig 1634. dos cartes peral senyor nuncio una de crehensa, altra donantli la norabona y parabien de la bona electio ha fet sa S.d de sa persona pera nuncio de Hespanya.

En aquest mateix die ani a casa del Protonotari al qual trobi sentidissim que la Ciutat no volgues comparexer en la causa, fou ab tan gran strem quem digue o, que havia de comparexer o, que se havia de executar ab tot rigor, y que tot lo que lo comte y ell anavan fent ho desbaratavan assi en Bar.a Yo li digui que sa merçe no havia de voler que la Ciutat se prejudicas de sas pretentions comparexent ni ningu lay podia obligar tampoch y que ella tenia advocats qui la aconsellavan. Diguem que ell sabia que los Advocats li havian aconsellat que comparagues y que ella nou havia volgut fer, y despres de haver passat moltas altras rahons me digue que ell faria quant podria per la Ciutat: yo ley estimi yl supliqui me alcansas audientia de la reyna nostra senyora y que fos servit facilitarmela perque yo pogues complir ab la obligatio tenia: y encontinent envia un recado al Marques de Navarres que es hu dels majordoms de sa Mag.t perque lo mes prest li fos possible disposas ma audientia y lo Marques li respongue que lo sendema demanaria licentia a sa Mag.t y avisaria del que resoldria. Tambe li supliqui me fes merçe de la carta li devia demanat a Aranjues peral senyor Cançeller pera ques despatxas la causa de contentio entre la

Ciutat y lo Capitol y me offeri de ferho la qual a las onse de la nit me envia a ma posada y yo envihi a V. S.

En aquest mateix die fiu diligentias pera parlar ab lo pare confessor y tambe ab lo senyor nuncio y per ser dia de estafeta nols pogui parlar per estar ocupats.

A 15. de dit mes de maig sabi com lo Marques de Navarres havia parlat ab la Reyna y me havia donat audientia pera dimars a las sinch de la tarda.

A 16. de dit ani a casa del Marques de Navarres a besarli les mans per la merçe me havia feta en procurar audientia de la Reyna, posaremnos iunts en un cotxe y anaremnosne a Palacio en lo qual stiguerem aguardant que lo Rey nostre senyor isques del Quarto de sa Mag.t de la Reyna: en lo entretant vingue lo embaxador del Rey de Dinamarca. Entrarem los dos en la antecamera y al cap de poch rato isque la Reyna, y entra lo embaxador de Dinamarca primer y dona sa embaxada y despres entri yo, y fiu lo mateix, y dites embaxades foren publiques, que tots los que volgueren veurerho, veren, stava la Reyna nostra senyora de peus serca de una finestra tancada, y arrodillat a sos reals peus li demani la ma pera besarley, donamela, y despres li digui casi lo que conte lo memorial que he enviat a V. S. lo qual li doni juntament ab la carta de la Ciutat: responguem sa Mag.t: Este sigura la Ciudad de Barcelona que todo lo que pudiere suplicare a su Mag.d para que le haga merced. Y en esser fora lo Marques de Navarres me dona lo parabien y me acompanya fins als corredors, dientme que lo haver de asistir en Palacio no li donava loch pera acompanyarme a ma posada, besili les mans per la merçe me havia feta ab molts cumpliments y cortesias.

A 19. de dit ani a parlar ab lo Confessor al qual doni la carta de la Ciutat las del comte de Olivares crehensa del de Osona deslliberatio del Consell de cent de tres de mars 1623. Supliquili entersedis ab sa Mag.t y fes merçe a la Ciutat de ordenar al loctinent de mestre rational no passas avant en los procehiments fa contra la Ciutat sino que la pretentio dels quints se remeta pera la conclusio de les primeres corts conforme ho offeri lo compte de Osona explicant la crehensa del comte de Olivares. Responguem: yo intercedire ab sa mag.t de molt bona gana y parlare tambe al comte.

En aquest mateix die ani a parlar al senyor nuncio y li doni

la carta de la Ciutat y lo parabien per part della conforme me ordenaven los senyors Consellers: responguem sa Illma que stimava en molt la demostratio que la Ciutat havia feta ab ell y que la sabria estimar y regonexer en totas las ocasions que se li offerissen, y quant passa per Barcelona se li feu molta merçe y molt gran agasajo, y que la Ciutat li manas tot lo que fos de son gust que acudiria a servirla ab moltas veras.

A 20. de dit escrigui a V. S. dient que lo decret me digue lo protonotari que sa mag.^{t} havia fet per lo consell de Arago sols fou pera que vessen las cartas del Comte de Olivares, del de Osona y explicatio de sa crehensia dellas per hont en dit Consell nis llegiren los memorials ni papers desta Ciutat nis tracta aserca dells cosa ninguna si be entrehoyi ques legi la consulta del any 1621. que es la que yo tant he solicitada y altres quen hy ha sobre la materia corrent fou tanta la pressa ques donaren en pendrerhi resolutio que lo dissapte puja la consulta a sa Mag.^{t} com mes largament scrigui a V. S. ab la carta del mateix die.

A 27. de dit mes de Maig rebi carta dels senyors Consellers y una peral protonotari en agrahiment de las merces me feya y ab gracias per las dos cartas havia escritas al Arcabisbe de Tarragona y Canseller de Cathalunya. En aquest mateix die scrigui a v. s. una carta dels judicis que allis feyan de no baxar la consulta y de las opinions que corrian y la poca sertenitat hy havia en la materia y la dubietat se podia tenir en la resolutio y com lo mes cert cami era aguardar la resolutio y no donar pressa pera que aquella isques puix de exa manera se conservava lo estat del possessori, majorment no fent assi procehiments conforme V. S. me scrigue, y si be me deyan que quant la consulta baxaria me avisarian de la resolutio hauria presa sa Mag.^{t} totavia com lo negoci corra per los ministres superiors no volria se prengues, y per lo correu que estava alli despatxat per lo senyor Duch de Cardona la enviassen, y no vingues molt de nou a V. S. y perço me aparague donar esta raho pera que se entengues fins als discursos y mes minimes cosas que alli se feyan y estigues V. S. advertit pera tot lo que pogues succehir com mes largament consta ab la carta scrita a V. S. dit dia.

A 29. de dit tingui intelligentia que la consulta era baxada, y que se era publicada en lo Consell y axi volgui veurem ab lo Regent Magarola pera veurer si men diria res y parlant de altres

coses, ell no isque ni yo tampoch li digui res. En haver dinat aporti la carta que los senyors Consellers me havian enviada peral protonotari, y li digui de paraula lo que dita carta contenia suplicant lo fos servit valer y emparar la pretentio de la Ciutat, diguem que sa Mag.[t] havia pres resolutio en los negocis della y havia enviat sa real voluntat en los consells, y quem podia assegurar que lo Comte y ell havian fet tot quant havian pogut per la Ciutat, perque se havia manat veurer per lo Consell de estat la consulta del Consell de Arago, en lo qual no sols se havian vist las cartas que yo havia donat al Comte, sino tambe lo memorial de la Ciutat, y las consultas que yo feya instancia se vessen.

Las cartas que la Ciutat ha scritas al Rey y Reyna se ha manat mirar las constitutions que sitan y tot lo demes.

Has tractat tambe (no que asso importe en esta ocasio) de la cobertura, sonse vists tots los papers se donaren al senyor Infant Cardenal, y los que feu la Ciutat en justificatio de sa pretentio. Esse vist lo dissentiment que posa en las corts, y se ha tractat de las municions que te la Ciutat, y cert quem so espantat que he sabut cosas de la Ciutat quem a aparegut esta molt pobre, y axi ho he referit en lo Consell de estat, perque Ciutat que acostumava de tenir tanta polvora y estar ara tan pobre que passa molt poch de setanta quintars, es senyal que va curta perque, en altre temps ne tenia molts grans quantitats, en tant que moltas vegades ne ha venuda al Rey nostre senyor, yo haguera gustat que en esta ocasio ne hagues tinguda molta provisio perque si ella la tenia podiam dir que la tenia el Rey, y no agueran tingut de fer tants grans provisions com se han fetas. Es menester que tot estiga previngut y sa mag.[t] ha despatxat per totas las fronteras, pero asso importa poch pera nostron negoci: v. m. cregam comparega la Ciutat y apres demane, que molta cosa se pot remediar pero en volerlas tenir tiessas ab lo Rey acabosse, el Rey ha de ser Rey, y al fin han de comparexer y apres demanar, que lo Rey los estima molt y cregan als ministres quels desitjen tot be y mire que los Cathalans tenen molt mala opinio en asso de apuntarse, queu fan per qualsevol ninyeria: y volentli yo respondrer, isque dient: molt bo seria que nosaltres haguessem de tenir cuydado de si ha polvora ho no, ni sia polvora si hy ha carns, si hy ha pa, a fe que stam desocupats per exas cosas, mire que conve que

conparegan. Yo li digui que la Ciutat havia de estimar la honrra y merçe que li feya sa Mag.t y que era molt al igual al desix que tenia de servirlo ab la lealtat que sempre havia acostumat y als serveys tant considerables que se li eran fets, pero qui la defensa de sos Privilegis y lleys quels havia costat tanta sanch y hazienda ha nostres predecessors los donava ocasion pera que acudissen a representar a sa Mag.t lo quant importave la conservatio dells y que ara feya la Ciutat lo mateix puix tenia tants privilegis en justificatio de sa pretentio y que axo no era apuntarse ab sa Mag.t sino representarli sa justicia perque sa Mag.t los fes merçe y que en quant al comparexer ho no, nos feya ningun preiudici a sa Mag.t per que en las cosas de justicia cada qual mirava lo que li estava millor pera sas pretentions y que lo que la Ciutat tenia cent (cert) per sos privilegis no li estava be posarho en contingentia, y que en lo de la polvora no sabia yo quanta cantitat ne tenia que pensava tindria la necessaria pera sa provisio y que en materia de las provisions ques havian de fer, axi de pa, carns y demes cosas los havia de costar molts majors cantitats del que traurian dels drets, com la experiencia ho havia mostrat ab la Ciutat puix havia perdut tants grans cantitats en estas materias, y que yo tenia per molt cert axi per estas rahons com per la molta justicia que te la Ciutat conforme sos privilegis y rahons se havian deduhidas sa mag.t essentse volgut tant assenear della pendria rosolutio de fer merce a la Ciutat conforme se li demanava. Diguem: yo no se res, y yo li digui: es possible que sentse publicada la consulta en lo consell no vulla v. m. ferme merçe de dirla? y ell me digue: dich a v. m. que no se cosa. Yo pens me la dira li digui yo, ym despedi, ani en casa del senyor Regent Magarola y li digui: ya que ses publicada la consulta en lo consell nom fara merçe v. s. de dirme la resolutio ha presa sa Mag.t? Demanam que qui mo havia dit: yo li digui que lo Protonotari, y ell me digue: puix si li ha dit que la consulta era baxada y publicada perque no li ha dit que havia determinat sa Mag.t ni tampoch sa s.ra mo volgue dir, del que fiu particular quexa, si be la veritat es que lo s.r Regent Magarola me ha fet sempre molt gran merçe y ha mostrat molt stimar las cosas de la Ciutat en tot aquest die no pogui saber la consulta lo que contenia per via destos senyors si be yon havia tingut fums conforme la carta escrigui a V. S. abans me donas lo senyor President la resolu-

tio la qual me dona sa Ex.ª a las deu horas de la tarda haventme enviat a dir lo secretari Joan Lorenço Villanova que acudis a sa Ex.ª que me la donaria com mes llargament ho scrigui a V. S. ab dos cartas de 30. del present.

Als 31. del mateix volgui entendrer y saber lo que se scrivia al senyor duch de Cardona y lorde que se li donava en materia de posar en executio la resolutio que sa mag.ᵗ havia presa y no pogui entrar a mes de que se li advertia anas molt attentat y ab molta prudentia y procehis molt iustificadament.

Des del primer de Juny fins a 3. del mateix estigui solicitant la carta de sa mag.ᵗ en la qual scrivia a la Ciutat sa real resolutio y en aquest mateix dia me la dona Joan Lorenço Villanueva perals senyors Consellers y scrigui largament a V. S. tot lo quem havia passat y supliqui fos V. S. servit attes se havia pres ja resolutio en lo negoci y yo no havia de fer falta assi, donarme licentia pera tornarmen en ma casa.

A 10. de Juny rebi cartes de 27. de maig y non rebi de V. S. que nom causa poch cuydado per temor no me las hagues robadas. Escrigui a V. S. lo sentiment tingui de no haver rebut cartas y doni raho y com estava fent diligentias pera saber lorde se havia enviat al senyor virrey pera posar en executio la resolutio se havia presa per sa mag.ᵗ

A 16. de Juny ani en casa del protonotari y al quem veu me digue: han executat encara a la Ciutat? yo li respongui, tenint a v. m. per protector y amparo tinch per mi que nou hauran fet, niu faran tampoch, y ell me digue: yo que puch ara ferhi haventse pres resolutio per los dos Consells, no pot dexar de ser, yo pens que a les horas de ara ja estara executada, y yo respongui: y ab axo acabada, vejam com los anira als ministres ab las provisions se hauran de fer per lo sustento de sos ciutadans y reparo de las murallas y gasto ordinari de sa defença. Diguem que quin sustento se havia de fer y quinas provisions se havian de comprar. Diguili: yo vull que sa Mag.ᵗ pague de son patrimoni moltas cantitats a mes dels drets de la Ciutat pera la compra de blats, carns y demes provisions necessaries. Diguem: axo no fara sa Mag.ᵗ. Puix qui? digui yo, si se executan los drets, que es tot lo que la Ciutat te: y ell me digue, Calle que no la vol tan poch lo Rey a la ciutat que la estima mes del que v. m. pensa que no ley llevara si la Ciutat vol midirse al ques iust quant no sera forços passe per los termens de iusticia.

A 17. de Juny rebi los plechs y cartas de V. S. de 27. de Maig y tres de Juny y ab ellas viu lo que se havia resolt per lo savi Consell de cent ordenantme fes las mateixes diligentias per los negocis de la llotja en raho dels quints que havia fets per la Ciutat: sàbi que Sabastia Cormellas venia en Madrid per part de la llotja: aguardi sa vinguda abans de posarho en executio per enterarme mes y per veurer quant pocas esperanças hy havia de negociar: faltaran las cartas de 10. que no vingueren, rebi tambe una carta peral Marques de Navarres la qual doni en sas proprias mans estant en lo Buen Retiro. En aquest mateix die escrigui a V. S. com no havia rebut las cartas de 10. en que V. S. me avisava com per lo savi Consell de cent sem havia donat licentia sino queu havia entes per cartas particulars y si be, yo no pensava moure ninguna cosa en despedirme de ningu de tots aquestos senyors y Grandes per no tenir lorde de V. S. totavia feria prevensio ab lo de las cavalcaduras pera que quant vingues nom agues de entretenir.

Tambe rebi una carta dels senyors Consols y defenedors de Lotja dientme la resolutio havia presa lo savi Consell de cent y encomanantme procuras empendrer lo negoci ab moltas veras, a la qual respongui ho faria ab mol gran gust, puix tenia llisentia del savi Consell de cent.

A 20. de Juny vingue un correu despatxat a tota diligentia per lo senyor duch de Cardona donant raho del que havia succehit en Barcelona lo divendras a 16. del corrent quant volgueren anar don Garau Guardiola y lo doctor Phelip Vinyes en casa la Ciutat per obrir ab la clau de comte, y voler executar la provisio de veurer los libres de la sisas y impositions per traurer los comptes pera pagar lo quint dient que lo poble se era alterat, y que alguns dels de Consell de cent havia[n] anat conmoventlo: pero com las cartas nos eran publicades ni los del Consell de Arago se eran ajuntats pera tractar de la materia nos podia saber cosa ab certinitat: lo Consell de Arago se iunta lo apres dinar en la casa del president y fou en la Junta lo S.r duch de Medina de las Torras com a thesorer general.

A 22. de Juny arriba altre correu per hont scrigue dit senyor Duch de Cardona mes extensament de la materia ys tractava esta materia de manera que no faltava sino dirnos que eram uns rebeldes ab tant que a mi me vingue lo sindich de Valencia en la encarnacion real ques feya la professo del Corpus tot

alterat ym digue que en aquest punt li havian dit lo sinistre havia succehit en la Ciutat de Barcelona y quey havia hagut moltas morts de una part y altra y que entenia que a mi me volian pendrer y que ves lo que sem offeria que com a sindich y particularment me valria y ajudaria en tot quant fos menester. Yo li estimi molt la correspondentia, y li digui que nosaltres estavem tan ben rebuts que de no res se havian alsat unas tants grans montanyas y que en Barcelona ni ma si havia posat en una espasa, y quey havia hagut la major quietut del mon y que asso podia assegurarli.

A 23. de Juny arriba Sebastia Cormellas mercader en la vila de Madrit y aquella mateixa nit me vingue a fer merçe en mon quarto. Yo li digui lorde que tenia de V. S. y que sempre que gustas yo posaria en executio la deliberatio del savi Consell de cent parlant per lo negoci dels quints al Rey nostre senyor, Compte de Olivares y demes ministres. Diguem que no mogues cosa, que quant se offeris ocasio ell me avisaria.

Als 24. de Juny rebi las cartas de V. S. de 10. de juny ab la qual me ordenava lo savi consell de cent quem despedis dins sis, [o] vuyt dies y que men tornas en esta Ciutat: vingue duplicada per que en aquest mateix die me la dona don Joan Grau. Respongui a V. S. en agrahiment de la merçe quem havia feta, y en aquest mateix die men ani a despedir de Luis de Cassanate advocat fiscal en lo supremo de Arago y torni la visita a dit Cormellas.

Des de dita jornada fins al primer de Juliol men ani despedint de alguns Senyors y Grandes si be de pochs per no trobarlos en casa, y les hores hy eran, ocupats, y axi me fou forços haverme de entretenir mes del que pensave. En aquest die doni raho als senyors Consellers com anava despedintme y com totas las personas que yo havia anat a visitar encontinent me parlaven del que havia succehit assi queu encarian de manera que nos podia mes, y particularment tingui una junta ab lo protonotari passejantnos per lo claustro de S.t Geronymo que estiguerem mes de tres quarts. Com yo no tenia orde de V. S. no pogui tractar de la materia com a embaxador, Pero particularment yo se que no feu mal lo tractarne perque saberen molts stils desta casa, quen staven ignorants, y aprofitaren molt per la materia particularment als presos tenian en molt mala opinio y parlaves dells ab termens indecents, sap Deu que

per alli ahont volgueren carregar mes a la Ciutat per alli podien venir a conexer la raho, Dient yo sempre quem donassen un acte possitiu, no sols de la Ciutat, sino de qualsevol particular, y com no fou, no poguerem ferho que tot era parlar ab paraules generals.

Tots los demes dies estigui en la Cort de sa Mag.t gasti en acabar de despedirme de tots aquells senyors y grandes, Confessor del Rey, y nuncio, y demes persones tenia obligatio y havian volgut honrrar a la Ciutat, fins al die que parti per esta Ciutat que fou a 10. de Juliol, ahont so arribat en ella ab entera salut, Empleantme en lo que sera gust y servey de V. S. axi en comu com en particular confessantme obligadissim a la merce ha volgut V. S. ferme ab tant gran cumpliment.

Esta es la relatio que yo puch fer de ma embaxada a V. S.: en tota ella he procurat la legalitat y puntualitat en tot lo quem ha passat axi ab lo Rey nostre senyor com ab sos ministres com de les cartes scrites a V. S. y als senyors Consellers se pot veurer a las quals me refferesch. E, tingut tambe particular cuydado en no fer iudicis ni censures per que com les intentions sols se iusgan per la ma de Deu, no he volgut abalansarme en traurer consequenties de actions no fetes per no enganyarme, y ab parer sobre fonament insert posar en contingentia la Ciutat, dexant las resolutions pera qui sab tambe ferlas com V. S. com en lo discurs destas materias se ha conegut. V. S. prenga de mi una bona voluntat y estime lo gust y gana que yo he tingut en las cosas del servey desta Ciutat, y lo sel de que totas ellas anassen en augment, Procurant tots los medis me son estats possibles per alcançar de sa Mag.t nos fes la merce que li suplicavem, no es estat possible alcansarla Deu sab los fins per queu fa. Plega a sa divina Mag.t sia al servey del Rey nostre senyor y beneffici comu desta Ciutat.

APÈNDIX TRETZÈ

✠

N.° 2. (*).

DIVENDRES à X. de Novembre de MDCXXXIIIJ.° en la Vila de Perpinya.

Exhistint y personalment constituit lo Ill.re y molt R.nt Don Joachim de Carbonell D.or en drets y canonge de la seu de Bar.na en presentia de mi Andreu Bosch notari publich collegiat de la vila de Perpinya y scriva de la deputatio local del general de dita vila y testimonis baix scrits en la casa del Ill.re y molt R.nt Agusti Ferinos canonge de la s.ta Iglesia de Elna ahont fa sa habitatio scituada en la dita Vila cerca la plassa dita de la Lana me ha request que en nom y com ha substitut del mag.ch Antoni Thio ciutada honrat y notari publich de dita ciutat de Bar.na y scriva maior del general del Principat de Cathalunya continuas lo seguent. Que ell juntament ab lo noble don Phelip de Surribas y Rovira y lo mag.ch Bertran Desvalls ciutada honrat de dita ciutat de Bar.na embaxadors per los molt Ill.res S.rs Deputats y oydors de comptes del dit general assi presents, inseguint la instructio à ells per dits molt Ill.res S.rs Deputats y oydors entregada y liurada se son conferits lo die present acompanyats de alguns officials del general de dita vila de Perpinya y de mi dit y baix scrit notari en presentia del Ill.im y Ex.im S.r Don Henrich de Arago Folch de Cardona y Cordova, Duch de Sogorb y de Cardona gran condestable de Arago, Marques de Comares del consell de estat de la S. C. y R. Mag.t del Rey n.re S.or y son Loctinent y Capita general en lo dit Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya personalment trobat en las casas ahont fa sa residentia en dita Vila scituades en la dita plassa de la Lana à fi y effecte de explicar y referir a sa Ex.ia lo contengut en lo segon capitol de dita instructio lo qual es del tenor seguent.

(*) Vejas lo que en la nota de la jornada 21 de Novembre de 1634 del present DIETARI (plana 346) se diu respecte a la nombra dels documents que forman aquest Apèndix tretzè.

2.º Faran entendrer a sa Ex.ia que van pera tractar ab sa Ex.ia, o, ab qui sie servit del assiento dels negocis del quint ab la ciutat de Bar.na suplicantli ab totas las veras y encariments possibles que sie servit honrar y fer merce a la dita ciutat en tot lo que pugue fer en son favor per lo assiento del dit negoci explicantli la infinita estimatio quen faran dits s.rs deputats y oydors y los demes cohoperants: lo que explicat y referit ha liurada encontinent en mans de sa Ex.ia la carta de fe y crehensa à ells per dits s.rs Deputats per dit fi y effecte liurada y entregada: de quibus etc.

Testimonis los Mag.ch Francisco Llot (?) doctor en drets honorable Jaume Pons negociant de la vila de Perpinya, e lo dit Andreu Bosch notari qui lo prædit he rebut y continuat en nom de dit mag.ch Antoni Thio scriva prædit.

DISSAPTE a XJ. dels predits mes y any en dita Vila de Perpinya.

Existint y personalment constituit lo Ill.re y molt R.nt don Joachim de Carbonell juntament ab los dits noble don Phelip de Surribas y Rovira y mag.ch Bertran Desvalls embaxadors prædits en presentia de mi dit y baix scrit Andreu Bosch notari en dit nom y testimonis baix scrits personalment trobat en la casa y scrivania de mi dit notari en la dita Vila de Perpinya en lo carrer del Cavallet scituada me ha liurada la resposta baix scrita dient y asserint que era la resposta per sa Ex.ia a la sobre dita embaxada feta à ell tramesa y liurada per mans del Mag.ch Francesch Trobat notari publich y scriva de manament de dita ciutat de Bar.na regint lo offici de secretari la qual resposta es del tenor seguent.

Su Ex.ia ha visto la carta de crehensa que le scriven los Diputados y oydores del general de Cathalunya en primero de este dada por el dotor Joachim de Carbonell canonigo de la s.ta Iglesia de Bar.na don Phelipe de Surribas y Rovira y Bertran Desvalls ciudadano honrado de Bar.na para que expliquen la orden que traen para tratar por medio extraiudicial la composicion sobre la demanda que el procurador fiscal patrimonial por el officio de maestre Rational tiene puesta a la ciudad de Bar.na en que le pide le deve pagar el drecho del quinto de las

impositiones que recibe como las demas universidades deste Principado y condados, Y açi para intervenir y aiustar el concierto extraiudicialmente que por parte de la ciudad y medio de los Deputados, y oydores, obispo cabildo de Bar.^{na} hizieron instantia y piden haviendole hecho su mag.^{d} favor de dexarlo en su mano nombra para que confieran y traten la materia con las personas que para esto le han imbiado los Diputados y demas cohoperantes, al D.^{or} Jayme Mir, Don Garau de Guardiola, y D.^{or} Miguel Joan Magarola todos del consejo de su Mag.^{d} señalando para la junta su Ex.^{ia} su casa y todos los dies las horas de las nueve a las diez de la mañana y de las tres a las quatro de la tarde comensando mañana à onse de Noviembre *1634*: de quibus etc.

Testimonis m.^{re} Joan Pujol serraller Pere Guitart criat y familiar del dit don Phelip de Surribas y Rovira y jo dit Andreu Bosch notari qui lo present he rebut y continuat en nom de dit magnifich Antoni Thio notari y scriva prædit.

N.° 3.

DIMECRES als XV. de Novembre MDCXXXIIIJ.° en la Vila de Perpinya.

Existint y personalment constituit lo Ill.^{re} y molt R.^{nt} Don Joachim Carbonell en drets D.^{or} y Canonge de la s.^{ta} yglesia de Bar.^{na} Embaxador y tractador juntament ab los noble Don Phelip de Surribas y Rovira y mag.^{ch} Bertran Desvalls ciutada honrat de dita Ciutat de Bar.^{na} per los molt Ill.^{res} senyors Deputats y oydors de comptes del General del Principat de Cathalunya del assiento dels negocis del quint prete lo procurador fiscal patrimonial contra dita Ciutat en presentia de mi Andreu Bosch notari publich collegiat de la Vila de Perpinya y scriva de la Deputatio local del General de dita Vila y testimonis baix scrits, me ha request que en nom y com a substitut del mag.^{ch} Antoni Thio ciutada honrat y notari publich de Bar.^{na} y scriva major de dit General continuas lo seguent ço es que lo die de ayr que comptavem quatorze del corrent mes de Novembre per los mag.^{chs} y noble D.^{or} Jaume Mir, Don Garau de Guardiola y D.^{or} Miquel Joan Magarola tots del Consell de sa mag.^{t} tractadors nomenats per lo Ill.^{im} y Ex.^{im} Senyor Don

Henrrich de Arago Folch de Cardona y Cordova Duch de Sogorb y Cardona gran Condestable de Arago marques de Comares del Consell de estat de la S. C. y R. Mag.t del Rey nre. S.or y son Lochtinent y Capita general en dit Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya per lo dit assiento, en la junta tingueren en casa ahont fa sa habitatio sa Ex.ia, (lloch per dit negoci assenyalat y deputat) scituada en la plassa de la Llana de dita vila de Perpinya li fonch lliurada una demanda la qual vol esser açi insertada y es del tenor seguent. Lo procurador fiscal patrimonial ha fetas demandas a differents universitats del Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya sobre lo dret del quint ques deu a sa mag.t de las sisas e impositions que reben en virtut de privilegis reals de las quals algunas son estades condempnades a pagarlo altres absoltas altres han concordat y altres tenen encara los plets pendents: entre las quals a la Ciutat de Bar.na en lo any 1619. per lo Lochtinent en lo offici de Mestre Rational de la Casa y Cort de sa mag.t foren fets manaments que donas compte y raho y presentas certificatoria de las administrations y arrendaments de ditas sisas y impositions en dit offici à effecte que se pogues liquidar y cobrar dit dret de quint tocant a sa mag.t y despres li foren fets altres manaments y procehiments desde 30. de Janer fins à 17. de Juny del pnt. any *1634.* en los quals aixi mateix li fou manat que donas compte de ditas sisas y impositions desde 8. de Juliol *1599.* fins per tot lo any mil sis cents trenta tres y haventse interposat los Deputats del General de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya, Bisbe Capitol de la s.ta yglesia de Bar.na y bras militar ab aprobatio y consentiment de la Ciutat pera consertar dita materia del dret del quint extrajudicialment y enviat a V.s M.s senyor D.or Don Joachim Carbonell canonge de dita s.ta yglesia Don Phelip de Surribas y Rovira y Bertran Desvalls ciutada honrat de Bar.na per tractar dels medis que seran a proposit pera dita concordia. Lo D.or Jaume Mir Don Garau de Guardiola y D.or Miquel Joan Magarola tots del Consell de sa mag.t tractadors anomenats per sa Ex.ia pera poder donar principi al tracte qual conve, demanen à V.s M.s si se ha de tractar dels redits cayguts y principal del dit dret del quint o, solament dels redits cayguts desde 8. de Juliol *1599.* fins per tot lo any *1633.* que es la ultima demanda que te feta a la Ciutat de Bar.na dit procurador fiscal patrimo-

nial. A la qual demanda fonch per ell dit Don Joachim de Carbonell y sos contractadors lo die pnt. y dalt scrit feta la resposta seguent.—Lo D.[or] Don Joachim Carbonell Canonge de la s.[ta] yglesia de Bar.[na] Don Phelip de Surribas y Rovira y Bertran Desvalls tractadors nomenats per los deputats satisfent al que en la junta tinguda en lo die de ayr que comptavem à 14. de Novembre *1634*. a las nou horas de la matinada los es estat demanat per los s.[ors] tractadors per sa Ex.[ia] anomenats diuen y responen que la Ciutat de Bar.[na] prete no deurer ninguna cosa per raho del pretes quint de las impositions que demana lo procurador fiscal pero que segons les instructions que tenen la comissio es de tractar tota la materia del quint de las ditas impositions sens limitatio alguna tant en respecte dels pretesos redditus discorreguts fins vuy com del principal del dit pretes dret del quint y axi ab aquest presuposit se pot passar avant en lo tracte de tot. E encontinent me ha axi be request insertas baix de ditas demanda y resposta altra demanda per los dits tractadors per sa Ex.[ia] anomenats en la junta lo die pnt. a las nou horas de la matinada tinguda, donada y lliurada la qual es del tenor seguent. Per quan a la scriptura a V.[s] M.[s] presentada en lo die de ayr que comptavem als 14. del corrent mes de Novembre han respost V.[s] m.[s] ques tracte de tota la materia del dret de quint axi de redits com de principal sens limitatio alguna y per part del lochtinent de Mestre Rational ab las diligentias ha fet fins vuy lo que ha pogut trobar ab major certesa es que las sisas e impositions de la casa de la Ciutat de Bar.[na] computant uns anys ab altres desde 8. de Juliol *1599*. fins a 8. de Juliol 1634. han valgut vuytanta milia lliures quiscun any moneda barcelonesa lo quint de la qual quantitat son setse milia lliures que per trenta y sinch anys han discorregut en dit temps fan summa de sinch centas sexanta milia lliures de dita moneda y comptant la proprietat de ditas setse milia lliures à raho de trenta mil per millar que segons la qualitat del dit dret apar es lo menys ques pot avaluar fan la summa de quatre centes vuytanta milia lliures barceloneses. — Los Tractadors anomenats per sa Ex.[ia] diuen que lo procurador fiscal patrimonial preten las quantitats dalt ditas salvat error de compte de major o, menor quantitat lo qual si preten la Ciutat sempre y quant constara de aquell per llibres de las administrations actes de arrendaments y per qualsevols altres legittimas

scripturas se disminuira y baxara de ditas quantitats tot lo que aparexera de raho y justicia y sobre aço demanan a V.^{s} m.^{s} dits tractadors que digan ab que forma volen concordar las pretensions de dit dret de quint ab sa mag.^{t} — A la qual per ell y los dits sos contractadors es estada feta la resposta seguent. Los Tractadors anomenats per los Deputats diuen y responen que la Ciutat de Bar.^{na} prete no deurer ninguna cosa axi de redditus cayguts fins lo die de vuy ni altrament per lo principal per raho del pretes dret del quint de las impositions conforme ha mostrat ab los privilegis, memorials y altres scripturas que ha presentat extrajudicialment tant a la mag.^{t} del Rey nre. s.^{or} com à sa Ex.^{ia} y axi be ab las informations que de la justicia de la Ciutat se son fetas y en tot cas per arribar al consert y tracte no se ha de haver raho de la demanda tant excessiva que fa lo procurador fiscal patrimonial y de la pretensio que te del valor de las impositions de la Ciutat y del que podria muntar lo pretes quint en cas fos degut lo que nos creu per haver de esser molt diferent lo compte del que ell lo fa y per quant la demanda de V.^{s} m.^{s} s.^{ors} tractadors anomenats per sa Ex.^{ia} es que digan dits tractadors anomenats per los deputats ab que forma volen concordar las pretensions de dit pretes dret de quint ab sa mag.^{t} y aqueix es article que nol tenen en sa comissio Perço diuen que despatxaran en continent à sos principals pera quels ordenen lo que deuen respondrer y fer.

Testimonis Salvador Costa criat de dit Don Joachim de Carbonell Pere Guitart criat de dit Don Phelip de Surribas y Rovira, e, jo dit Andreu Bosch notari qui lo pnt. he pres y continuat en nom de dit mag.^{ch} Antoni Tio scriva prædit.

N.º 4.

«Molt Ill.^{es} Senyors.

Despres que aguerem donada a sa Ex.^{ia} la primera embaxada de la qual tenim enviada a V.^{a} S.^{a} la resposta, dilatarem lo demanar hora per donar altra embaxada y la carta de crehensa per lo negoci dels quints fins als 10. del corrent, per tenir notitia de que venia Miquel Joan Tavarner, y lo d.^{r} Joan Pere Fontanella pera informar de la justitia de la Ciutat, y axi obtin-

guda hora pera las tres de la tarda de dit dia de 10. nos conferirem en casa de sa Ex.ia y li explicarem la embaxada sobre la contrafactio de las constitutions per los prosehiments fets en la cort del justitia de Arago, y despres de donada dita embaxada donarem a sa Ex.ia la carta de crehensa per lo negoci dels quints en nom de V.a S.a y dels cohoperants; la mateixa tarda nos envia sa Ex.ia la resposta de la embaxada y anomena las personas ab qui haviam de conferir pera tractar del negoci del quint asenyalant hora pera tractar de dit negoci com veura V.a S.a per los papers que se envian juntament ab esta, y des del dia asenyalat fins vuy nos som juntats ab las personas anomenades per sa Ex.ia mati y tarda: Dilluns a 13. del corrent mes de las nou a les deu, y de las tres a las quatre informa lo d.or Fontanella acompanyat de Miquel Joan Tavarner y en presentia nostra a estos S.rs y tant doctament y ab tanta claredat com V.a S.a oy, y mes extensament sens que se li fes ninguna replica, y acabada la informatio lo d.or Mir en nom dels demes digue quel tenia oit: Dimars demati a la hora acostumada nos juntarem, y apres de haver platicat ponderant la justitia de la ciutat lo d.or Jaume Mir en nom dels demes nos ha llegit y entregat un paper copia del qual enviam a V.a S.a juntament ab la resposta que ferem: y vuy als 15. de dit mes los anomenats per sa Ex.ia en la junta que avem tinguda de mati nos han donat un paper, al qual esta tarda avem respost, y pus enviam copia a V.a S.a de unas cosas, y altras, no escrivim lo que contenen, y encara que tot lo que havem fet es estat inseguint lo orde que V. S.a es estat servit donarnos ab sas instructions, com se son trobats asi per part de la Ciutat Miquel Joan Tavarner y lo D.r Joan Pere Fontanella sent lo interes ques tracta de la Ciutat nos ha paregut fer ditas respostas ab llur parer y encara que en la sustantia sia del negoci no se haje de fer altra cosa sino seguir ab tota puntualitat lo horde que V.a S.a nos te donat ab les intructions sempre en lo modo de donar las respostas se poden offerir algunas difficultats, que nos esta be que lo d.or Fontanella nos diga son parer, y a nosaltres seguirlo, si es conforme nostres instructions, y axi si a V.a S.a apar advertir a la Ciutat que done orde a dit Fontanella quens aconselle sempre que li demanem parer, pora V.a S.a fero, perque nos apar caminarem ab mes seguretat. Fins vuy no avem explicat la embaxada que V. S.a nos te hordenat acerca de la contrafactio de la

detentio de Jaume Pi y de Raphael Matali, pera que nos ha aparegut que per encara no era bona occasio; Tindrem cuidado de no perdrerla que desiyam summament asertar en tot lo que sia gust y servêy de V. S.ª y benefici dels negocis quens estan encomanats, avem resolt de escriurer esta y enviar tots los papers dalt dits a V.ª S.ª per propri, y suplicam a V. S.ª nos mane avisar del que devem fer que en tot se seguira ab puntualitat lo horde que V.ª S.ª nos donara: En la ultima junta que es estada vuy a la tarda esforsant nosaltres la justitia de la Ciutat, y platicant per via de conversasio quant excessiva los aparexia la demanda que feian a la ciutat per tots camins y que enteniam que no avia de ser en benefici del consert y nos han respost las personas anomenades per sa Ex.ia que lo que ells dejan era la pretensio del fisch, y que la Ciutat no se avia de desanimar per axo, que ab la demanda encara que a nosaltres nos aparagues tant gran, se donava peu pera que la Ciutat pogues dir lo que li convenia: procurant ses merces persuadirnos ab grans veras que ferian bonissims officis pera que lo negoci se compongues sempre que la ciutat se ajustas a donar una cosa reonable fent las pagas ab totà comoditat de la ciutat, y encara que aço nons o, an dit per via de tracte sino en conversatio com dalt es dit nos ha aparegut avisarne a V.ª S.ª Nostre Senyor Guarde a V.ª S.ª De Perpinya y noembra als XV. de M.DCXXXIIIJ.º

Don Joachim Carbonell
Phelip de Sorribas y Rovira
Bertran Desvalls

APÈNDIX CATORZÈ

Paper donat als sors. concellers per los pares caputxins.

Dizen los Religiosos Capuchinos, que aviendo considerado por una parte lo mucho que deven à la Ciudad de Barcelona pues los obliga à obrar en su servicio della, quanto se extiende su poder dellos, y por otra parte la difficultad de lo que V. S.ª les manda en el caso que se les ha propuesto, pues todas las dotrinas que se hallan enseñan que los Regulares no pueden hazer processiones aun de plegarias y rogativas fuera del rededor de sus Conventos sin licencia del Ordinario; porque està prohibido por el Derecho antiguo, ni hallan privilegio ninguno que los exima desta sujecion por quanto no tienen territorio para ellas, sino el que les da el obispo. Supuestas pues entrambas deudas se ofrecen para descubrir el desseo que tienen de servir à la Ciudad y de ajustarse à todo lo que V. S.ª les manda que pues estas dotrinas solo hablan de que no podemos hazer las dichas processiones renitente el obispo, y mandando lo contrario, acudiremos à acompañar el Cuerpo de S.ta Madrona como solemos hazer en otras processiones, protestando que si antes, ò despues, ò en la misma procession nos pone el S.r obispo mandato de retroceder, no passaremos adelante; porque en tal caso insistir en lo empeçado fuera offensa de Dios obrando fuera de los limites de nuestro poder, y donde se interpone la offensa de Dios el omitir algun servicio, no es hazer algun agrabio, sino respetar la maior deuda. Este es nuestro parecer.

Los Capuchinos.

Paper donat al sors. concellers per los pares caputxins.

Dizen los Capuchinos. Pues V. S.ª no se satisfaze deste offrecimiento, aqui nos sujetamos los dos en nombre de todos los Capuchinos a que haremos lo que V. S.ª nos manda con que junte sus Letrados y algun Theologo, ò, Theologos, y si ellos dizen que sin offensa de Dios lo podemos hazer lo haremos exponiendonos à todo lo que sobreviniere en adelante.

Los Capuchinos.

APÈNDIX QUINZÈ

✠

Martes en la tarde que se contaron 8. de Abril se sintio su Mag.[d] del Rey nuestro señor, Dios le guarde, con una neutra disposicion, y miercoles siguiente dia por la tarde, se sintio con un quebrantamiento de cuerpo grande, y a la noche se sintio con algun ardor. De todo esto no dio noticia a sus medicos ni a otra persona alguna, hasta que el Jueves a las dos de la tarde le dio un calosfrio que le obligo a acostarse en la cama, y entonces avisaron a los medicos, y le hallaron con calentura conocida, que le duro toda la noche, haviendo començado a declinar a las doze de la noche, que ceno moderadamente, y la paso con alguna inquietud. Duro la declinacion hasta Viernes a medio dia, que bolvio acrecer sin frio, y anotacion, con un corrimiento de humor a la parte derecha de la cara. Declino este crecimiento temprano, de manera que pudo cenar a las diez de la noche, y durmio cinco oras quietamente, hasta que un dolor de muelas que resulto del corrimiento desperto a su Mag.[d] a las quatro y media de la mañana, amanecio sabado casi limpio de calentura, y estuvo en esta disposicion hasta las doze del dia con grande quietud, que repitio el calosfrio que duro ora y media, y luego se encendio en calentura, mucho mas moderada que la del Jueves de manera que declino a las nueve de la noche, y agora que son las diez y media esta en muy buena disposicion y muy declinada. El Viernes recivio su Mag.[d] dos ayudas, una por la mañana, y otra por la tarde con que hizo cinco o, seys camaras. Sabado por la mañana se sangro su Mag.[d] assi por el corrimiento como por la calentura, de suerte que la enfermedad que su Mag.[d] tiene son unas tercianas sin acidente que de cuidado, y assi se espera que su Mag.[d] estara presto bueno. Madrid *12* de Abril *1636*.

Embiada als sors. concellers per lo Exim. duch de Medina de las Torres a 17. de Abril 1636. per son vehedor.

FI DEL VOLÚM XXVI Y ONZÈ DE LA PRESENT EDICIÓ

INDEX

(VOLUM VINT Y SISÈ)

	Planes.
M.DC.XXXII	1
M.DC.XXXIII	92
M.DC.XXXIV	192
M.DC.XXXV	362
M.DC.XXXVI	478
Apèndixs al Volum Vint y sisè:	
Apèndix primer	540
Apèndix segon	542
Apèndix terç	551
Apèndix quart	600
Apèndix quint	610
Apèndix sisè	612
Apèndix setè	629
Apèndix vuytè (A)	635
Apèndix vuytè (B)	649
Apèndix novè	681
Apèndix desè	718
Apèndix onzè	723
Apèndix dotzè	749
Apèndix tretzè	782
Apèndix catorzè	790
Apèndix quinzè	791

INDEX ALFABÈTICH ANALÍTICH

DEL VOLUM ONZÈ

A

Planes.

Administració dels forments. Robos. 526
Administradors. (V. *Oficis y oficials del Concell.*)
Advocats. (V. id.)
Agavelladors d'ordis y civades: quexa dels Consellers 438
Ajudants. (V. *Oficis y oficials del Concell.*)
Alburquerque (Duch de). Arribada; visita, 56. — Nomenat President d'Aragó: agraheix als Consellers sa enhorabona, 87. — Esposalles de sa filla gran ab lo Duch de Maqueda 115
Alcavotes. (V. *Prostitució.*)
Allotjament de soldats. Exempció a favor de Barcelona 71
Almoyna a un malalt pobre 168
Ancoratge. (V. *Drets.*)
Angels (Monjes dels). (V. *Monastirs.*)
Aniversaris. Del rey En Jaume II en la Seu . . 84, 178, 344, 459
— De D. Pere de Moncada en la Llotja . . . 118, 505
Archebisbe de Çaragoça. Elecció 113
— de Milà. (V. *Nunci.*)
— de Tarragona (Fr. Joan de Guzman). Lletra sobre sa vinguda a les Corts, 35. — Entrada, 37, 38. — Visita dels Consellers, 42. — Es elet pera l'archebisbat de Çaragoça, 113. — Comiat als Consellers 123
Argenters. Ordinacions 139, 148, 607
Armes. Pera la campanya de Sardenya (any 1322) . . . 602
— Demanades per lo rey 53
— Pragmàtiques sobre us de pedrenyals: suspensió . 719
Armes heràldiques antigues de Barcelona. 587
— dels Comtes de Barcelona y dels Reys d'Aragó. 586, 589
Artillería. Servey de 12 peces a Carles I 592
Avalot de segadors en lo carrer Ample. 519, 524
Aygua. De font en les claustres de la Seu: es llevada al Capítol; restitució, 194, 635 (apèndix VIII.è A) 653, 654 (apèndix VIII.è B). Entredit. (V. aquesta veu.) — Antiga concordia sobre sa cessió, 196. — Conducció 653
— Del riu Llobregat: projecte de cequia pera conduhirla a Barcelona 137, 154
— De les fonts: propietat exclusiva de la ciutat. . . 653
— Pregaries. (V. *Pluja.*)

B

Balaguer (ciutat de). Imposicions y pontatge: confirmació per Joan II 714
Balansos 421, 423
Balls y màscares. (V. *Carnestoltes* en *Festes civils y públiques.*)
Banch de la ciutat. Administrador (V. *Oficis y oficials del Concell.*)
Bandolers. Suplici d'en Joan Sala (a) *Serrallonga* 202
Bans y ordinacions. Privilegis á la ciutat pera dictarlos. 145, 385, 386, 600.
— Revocació dels reyals y observança dels de la ciutat. 602, 603
Barca de Sant Boy. Visita dels Consellers 463
Barcelona. Sa lloança per lo duch de Fernandina. 91
— Calumnies en la Cort 549
— Metròpoli seglar y cap de Catalunya . . . 562, 569
— Lloances y agrahiment de sos comtes y reys. 567, 593, 596.
— Data de sa fundació 583
— Excellencies, honors, prerrogatives y regalíes. 563 a 567, 584 a 588, 593 a 595, 598, 599.
— Fets memorables y serveys als comtes y reys. 588 a 595
— Franqueses e immunitats 740
— Armes heràldiques antigues 587
— Exempció de serveys: privilegi de Jaume II. . . 589
— Id. del quint de les imposicions. . 681 (Apèndix IX.è)
— Usatges, constitucions y privilegis: son jurats per los reys a l'introyt de llur regnat 597
— Mal estat de sa hisenda municipal 757
— Riquesa 757
Bateigs. Ordinacions 604
Batlle de cops. (V. *Oficis.*)
Batlle de la ciutat. Extracció de terna, 94, 486. — Nomenament y possessió, 491. — Jurament, 104, 186, 349, 469, 491. — Captura; debats, 156, 159 a 165. — Remuneració a sa muller. 166
Batllía general. Receptor. (V. *Oficis.*)
Beneficiats de St. Sever. (V. *Collegi.*)
Bescuyt. No's puga vendrer en places ni portals 609
Bescuyters. Crides del Virrey prohibintlos comprar blat. . . 19
Bestiar. Invasió de terres y possessions: revocació de bans reyals y observança de les ordinacions de la ciutat. 602, 603
Bisbe de Barcelona. Malaltía, 19, 21, 25, 81, 82. — Combregar, 81. — Extremaunció, 82. — Mort, 82. — Provisió de la vagant (D. Garcí Gil Manrique), 128. — Emba-

Planes.

xada d'enhorabona, 129. — Sobre ceremonial de sa entrada, 223, 224, 231, 234. — Entrada, 232. — Jurament 234
Id. de Girona. Elet pera la Seu de Barcelona 128
Id. de Lleyda. Combregar y mort, 16. — Soterrament 17
Blasfemadors y renegadors. Penes 603, 604
Blats. Aprehensió dels de la ciutat per los arrendadors dels cops 26
— Prohibició de comprarne per pastar: crides del Virrey, 139. — Ordinació de la ciutat . . . . 609, n.
— Administració; privilegi de Ferran II comenantla a la ciutat 145, 601
— Agavelladors 146
— Grans existencies en les sitges 174
— Llicencies al Lloctinent pera trauren a moldre pera'l servey de sa casa 178, 184
— Compres en Sicilia: exacció indeguda de drets de treta per lo rey 593
— Per fer bescuyt pera les galeres reyals. 593
Bodegons. Llicencia pera establirlos 605, 606
— Prohibició de jochs y de donar a menjar y beure . 606
Bolles del General de Catalunya. (V. *Drets.*)
Born. Torneigs y justes. . 15, 95, 186, 231, 258, 370, 373, 486
— Festa de cap d'any: neteja de la plassa per los esclaus de les galeres d'Espanya, 91. — Fira de vidre 92
— Festes d'estaferm. 92, 488
Brandons de plata de la ciutat 223, 412, 434
Brasil. Perill de pèrdrers; pregaries 12
Brassos en la Diputació. (V. aquesta veu.)
Bruniquer (Esteve Gilabert). Suspensió en l'ofici de Síndich, 486. — Rehabilitació 487
Bulla de la Sta. Creuhada. Confirmació y pròrroga, per S. S. . . 8
— Professons d'entrada, 8, 9, 93, 206, 207, 364, 479, 480, 482. — Los Consellers excusan sa assistencia. 93, 206, 480.
Buydadors. Ordinació 603

C

Cadires. (V. *Ceremonial.*)
Canceller de Catalunya. D. Francisco d'Erill y Sentmanat . . . 1
— Visita ordinaria dels Consellers 223, 235
Capella de la Casa del Concell Perdons concedits per l'Archebisbe de Tarragona, 123. — Id. per lo Cardenal Borge. 477
— Misses en sufragi d'un advocat del Concell . . . 167

Planes.

Capella. Missa *januis clausis* per rahó del entredit. . . . 198
— Missa baxa 374
— de Nra. Sra. de la Canal en lo Portal Nou. Comanda a precari al Collegi de beneficiats de St. Sever . . 85
— nova del S. S. del Bonsuccés. (V. *Monastirs.*)
Capítol de la Seu. Demana's rellevi als canonges y beneficiats, de la guarda per morbo al Portal Nou. 15
— Embaxada demanantli que'ls eclesiàstichs no compren pà als flequers dels monastirs, 175. — Conformitat del Capítol 176
— Venda fraudulenta de pà. (V. *Contenció.*)
— Li es llevada l'aygua de font; restitució, 194, 635 (Apèndix VIII.è A), 653, 654 (Apèndix VIII.è B).
— Posa entredit als Consellers y Concell, 196, 197.— Llevament 206, 224, 230
— Questió de ceremonial. (V. aquesta veu.)
— de la Seu de Çaragoça. Agraheix les honres fetes a dos prebendats tramesos a Barcelona 129
Capítol general dels P.P. de St. Francesch a Toledo . . . 116, 120
Captures. Dels prohoms de la confraría dels flequers . . 87, 89
— Del Batlle de la ciutat, per lo Virrey . . 156, 159 a 166
— D'oficials del Capítol de la Seu, per los Consellers, 193, 195. — Relaxació 199
— D'un oficial de la ciutat, per lo Capítol de la Seu, 196. — Relaxació 198
— Del Veguer, per lo Virrey 260
— D'oficials de la ciutat, per lo Virrey. 270, 271, 273, 277, 278, 281, 289 a 291, 293, 295, 297, 298, 301 a 305, 308, 309, 311 a 314, 353, 365 a 368, 397, 398, 494, 780, 789.
— D'oficials portalers, per lo Clavari 352
Carceller. (V. *Oficis.*)
Cardenals. Borge: arribada, 470. — Benvinguda, 471. — Visites 473, 474, 476
— Monti: arribada, visita dels Consellers 259
— Visites per los Consellers: les fassen sens delliberació del Concell 473
Cardona (Duch de). Nominació de Lloctinent. (V. aquesta veu.)
Carnestoltes. (V. *Festes civils y públiques.*)
Carnicería de la Canonja. Llibres del arrendament; aprehensió y censura 201, 203
Carns. Se demana llicencia al Lloctinent pera entrar moltons de França 62
— Crida prohibint comprarne sino a les carniceríes de la ciutat. 193, 194
— Lletres d'enquesta a Tarragona, Tortosa, Girona, Lleyda, Vich y Çaragoça, sobre la facultat de llurs Capítols eclesiàstichs pera arrendarles y vèndren lliurement 218

Planes.

Carns. Entrada fraudulenta per un porter del Governador 351, 352
— Sa entrada per lo portal de St. Daniel. 351
Carrer de Barcelona en la ciutat de Valencia 589
Cartes reyals. (V. *Rey.*)
Casa de les comedies. Desafur de micer Berart, exigint un *aposento* o llotjeta pera presidir los Jutges de la Regia Cort l'orde públich en les representacions . . . 179
Castella. Guerra: serveys de Barcelona a Pere III . 590, 591, 595
Catalans. Lloances y agrahiment de llurs comtes y reys. 593, 594, 595.
— Opinió del Protonotari reyal sobre'l llur caràcter . 776
Catius cristians. Redempció per los P.P. de la Mercè: professó d'entrada 257
Causa de la neu 422, 516
— de represalies ab Perpinyà. 222
Cavalcades. (V. *Festes civils.*)
Cavalls y caxes pera celles y arreus enviats de Nàpols al rey: franquesa. 110
Censal del rey Anfòs IV (V d'Aragó). Retenció de pensions. . . 593
Cequia del Llobregat pera portar aygua a Barcelona: projecte. 137, 154
Ceremonial. Assistencia del Escrivà racional a tots los actes públichs. 542
— Benvinguda al Duch de Fernandina. 51, 409, 473, 475
» al Síndich de Mallorca 169
» al Marquès de Leganés . . . 242, 455
» al Governador de Catalunya. . . . 310
» a la Princesa D.ª Margarida, duquesa de Mantua. 326
» al Regent Bayetula del Consell suprèm d'Aragó. 424
» al Conseller en cap elet, vingut de Girona 468
» al Cardenal Borge 471
» al Marquès de Santa Cruz 471
» al Conseller d'Estat D. Carles Coloma. 480
» al Marquès d'Elitxe, Virrey de Nàpols. 496
— Cadires y banchs; us, 6, 7, 10, 14, 17, 18, 20, 36, 40, 53, 84, 93, 102 a 104, 134, 135, 168, 257, 260, 262, 312, 315, 326, 341, 349, 355, 356, 363, 364, 366, 369, 399, 401, 402, 403, 405, 406, 417, 419, 430, 433, 434, 436, 438, 439, 441, 452, 455, 456, 465, 468, 471 a 476, 478, 479, 486, 488, 491, 495, 497, 503, 505 a 507, 514, 516, 518, 522, 524.—Del Bisbe en la professó de Corpus: questió 267
— Cobertura (prerrogativa). Contenció, 42, 43, 53, 56, 63, 68, 77, 81, 84, 86, 90, 92, 93, 94, 95, 102, 103, 111, 114, 118, 124, 128, 134, 142, 166, 171, 178, 183, 186, 187, 191, 192, 197, 198, 750, 776.

Planes.

Ceremonial. Id. Memorial en dret 82, 551
Id. Dietari del Embaxador de la ciutat a la Cort . 542
Id. Regles pera usarla 554
Id. Us per los Consellers; exemplars, 327, 529, 531, 533, 536, 564 a 566, 599.
— Combregars. Dels Consellers, lo dijous sant, 32, 396. — Del Bisbe de Barcelona, D. Joan Sentís, 81. — Assistencia dels Consellers al d'un malalt pobre, 167.—Acompanyament per Embaxadors dels Consellers, 384. — Del Conseller quart. 395
— Coxins: us, 6, 7, 10, 14, 20, 36, 40, 84, 257, 315, 341, 349, 366, 369, 370, 399, 402, 403, 406, 407, 436, 438, 439, 455, 468, 476, 478, 479, 486, 488, 501, 503, 508
— Dols: assistencia dels Consellers. . . . . 102 a 104
— Embaxades. D'oferiment dels novells Diputats de Catalunya als Consellers 50, 430
Id. D'enhorabona als Diputats extrets 51, 430
Id. id. dels Diputats als novells Consellers . . . 467
Id. id. al nou General de la Mercè. 61
Id. Al Duch de Fernandina 51, 54, 90, 473
Id. Al Duch d'Alburquerque. 56
— Entrades. Del Archebisbe de Tarragona . . . 37, 38
Id. de Felip III (IV de Castella). 40
Id. del nou Bisbe, D. Garci Gil Manrique . 223, 224, 231, 232.
Id. De la Princesa D.ª Margarida, Duquesa de Mantua . . . . 316, 317, 324 a 326
Id. De la Princesa de Carinyan 529, 530, 532
— Funeraries del Infant D. Carles. 61, 73, 74
Id. de reys: draps imperials demanats per lo Capítol de la Seu 371
— Natalici del rey: saluts d'artillería 113
— Naus: saluts d'arribada. . . . 166, 463, 464, 470, 473
— Professons: s'aixeca la prohibició accidental d'anarhi consistorialment los Consellers . . . 257
— Precedencia: questió entre 'ls prohoms dels Consellers. 258, 259
Id. Questió ab lo Capítol de la Seu, 399 a 401, 403, 404, 407, 412, 414, 426, 429, 430, 458, 495.
— Preeminencies dels Consellers: cridats per lo Canceller, no hi van consistorialment, 124 a 128. — Usan les insignies consulars dins y fora regne, 587. — Reben los reys sens descavalcar 599
— Visites. Al Archebisbe de Tarragona 42
Id. Al Lloctinent y altres autoritats al comensar la Consellería: suspensió 86
Id. Al Lloctinent. 186
Id. Al Estudi general . 88, 112, 137, 188, 240, 469, 525
Id. A un embaxador de Çaragoça 113

Planes.

Ceremonial. Id. Al Duch de Fernandina, Marquès de Vilafranca 157, 409, 473, 475
Id. Al Canceller 223, 235
Id. Al nou Bisbe 234
Id. A la casa de les Repenedides. 238, 488
Id. Al Nunci de S. S. 259
Id. Al monastir de Pedralbes. 176, 261, 459
Id. Al monastir de Santa Clara 310
Id. A la Duquesa de Mantua. 326
Id. A Conseller malalt 364
Id. Als monastirs de St. Agustí y 'l Carme . . . 369
Id. Al Marquès de Leganés 455
Id. Al Cardenal Borge 471, 473, 474
Id. Al Marquès de Santa Cruz 471, 472
Id. A Cardenals, sense deliberació del Concell . 473
Id. Al Marquès d'Elitxe 496
Id. A la Presó. 517
Id. A la Princesa de Carinyan 535
Id. De condol 101, 104, 167, 216, 277
Id. Del General de la Mercè 73, 479
Id. Del Duch de Fernandina, Marquès de Vilafranca 169, 170, 478
Id. Del Síndich de Mallorca 169
Id. Del Cardenal Borge. 476
Id. Del Marquès d'Elitxe 500
Ciutadans de Barcelona. Exempció d'imposicions y drets forans . 587
— Restauradors y deslliuradors de la Patria. . . . 588
— *honrats.* Matrícula, 124, 253, 407. — Privilegis . . . 587
Clavari. (V. *Oficis.*)
Clergues menors. (V. *Monastirs.*)
— *teatins.* (*Id. id.*)
Clero. Contribució general. (V. *Drets y imposicions.*)
Cobertura (Prerogativa de la). (V. *Ceremonial.*)
Cochs. Ordinacions 606
Coloma (D. Carles). Conseller d'Estat: arribada y benvinguda. . 480
Collegi dels beneficiats de St. Sever. Comanda, a precari, de la casa y capella de Nra. Sra. de la Canal, en lo Portal Nou 85
Comerç. Mercaderíes forasteres: crides. 332, 335
— ab França: prohibit per lo rey 428
Companyía de Jesús. (V. *Monastirs.*)
Comtat de Barcelona. Unió ab lo regne d'Aragó 589
Comtes de Barcelona. Armes heràldiques, 586, 589.— Ramón Berenguer IV: recobra Catalunya y conquesta altres provincies, 588. — Son casament ab Petronilla d'Aragó 589
Concell de Cent. Balansos 421, 423
— Indemnitat a sos Jurats per negocis de correus y peste 10

Planes.

Concell de Cent. Inhabilitació d'un Jurat; nova extracció . . . 222
— Jurament 469
Confraríes. Corredors d'orella: festa de Nra. Sra. de la Esperança a St. Agustí 355
— Crides del Lloctinent sobre tavernes: qüestió de jurisdicció . . . . 136 a 152
— Estadística y treball dels fadrins y aprenents: manaments del Governador 382, 384
— Privilegis a la ciutat pera ordenar lo bon govern y administració d'elles. 145, 386, 601
— Real de la Concepció en la Seu 379
Consellers. Acompanyan un combregar, 167. — Almoyna al malalt. 168
— Anades ordinaries: a Moncada, 43, 305, 424, 529. — A Montgat, 43. — Al pont y barca de St. Boy y a la torra del cap del riu Llobregat. 463
— Cobertura devant dels reys. (V. *Ceremonial.*)
— Combregars. (V. *Ceremonial.*)
— Embaxades y visites de ceremonial. (V. *Ceremonial.*)
— Empresonament y *evocata causa* contra 'ls de l'any 1631 2
— Extracció, 85, 185, 347, 465, 466. — Carta gratulatoria del rey, 93. — Enhorabona dels Diputats. . 467
— Facultat d'estatuhir y ordenar en civil y criminal. 600
— Firma quinzenal del en Cap, en lo Dietari . . . 541
— Insignies consulars, 529. — Declaració reyal pera que puguen usarles dins y fora regne. . . 587, 588
— Jurament 86, 185, 186, 466, 468, 469
— Malaltía: visita. 363, 394, 431
— Marmessors reyals 596
— Mort de la mare del terç, 101, 103 a 105. — De la sogra del quart, 34. — De la sogra del segon . . 256
— Preeminencies. (V. *Ceremonial.*)
— Regalía contra ells per negocis de correus y morbo: indemnitat 10
— Respecte a sa autoritat, per lo Duch de Fernandina 91
— Tractament de Senyoría 186
— Van a cavall a regonexer les tavernes . . . 177, 425
— Vestuari. — Gorres de vellut, 103, 104, 105. — Gramalles de dol, 34, 103, 104, 105, 167, 396, 495, 505. — Id. de domás, 165, 173, 177. — Id. ordinaries de grana, 34, 104, 397. — Id. de vellut, per la entrada del rey 41
— Visita ordinaria: extracció d'oficials 6, 93
Constitucions de Catalunya. Contrafacció, 2, 242, 371, 393, 398, 408, 422, 428, 460, 465, 788.
Cònsuls de la Llotja. (V. *Oficis.*)
— *ultramarins.* Elecció per la ciutat; jurisdicció. 587

Planes.

Contencions ab lo capítol de la Seu. Per fraus en la venda de pà, 192, 194, 196 a 200, 202, 203, 205 a 211, 213 a 215, 218, 223, 230, 243, 245 a 248, 430, 458.— Tramesa d'Embaxador al rey; negociacions, 219, 221, 749, 750, 751, 752, 754, 756, 763, 766, 768, 773, 774.
— Sobre ceremonial, 399 a 401, 403, 404, 407, 412, 414, 415, 426, 429, 430, 458, 495.
— Tramesa d'Embaxador a Roma 430
Contribució general sobre les rendes eclesiástiques. (V. *Drets y imposicions.*)
Convents, ordes relligioses. (V. *Monastirs.*)
Cops. (V. *Drets.*)
Còrcega. Conquesta: servey de Barcelona a Jaume II. . . 590
Corredors d'orella. Festa de Nra. Sra. de la Esperança a St. Agustí. 355
Correus. Debats sobre pretès impediment fet per los Consellers a un correu tramès per lo Virrey a la cort. 10
— Arribada d'un de part empestada: desinfecció . . 45
Cors de Sta. Marina. Se treu ab motiu de tempesta al moll. 483, 484
— *de St. Ramon de Penyafort.* Guardat en lo monastir de Sta. Catherina 585
Corts. De Pere III a Tortosa 595
— De Felip III a Barcelona (anys 1626-32).—Convocació a Lleyda contra observança del privilegi de Pere III; mutació a Barcelona, accidents y suspensió. 597
— Lo rey avisa sa vinguda pera acabarles . . 2 a 4, 6, 27
— Id. demana la habilitació d'un dels seus germans pera presidirles . . . . 2 a 6, 28, 597
— Convocació: cartilles de citació als Síndichs de les universitats. 31
— Prevencions sanitaries ab los Síndichs de Perpinyà, Tuir y Boló 31
— Salari d'oficials y ministres; debats sobre 'l pagament 47, 50
— Dissentiment de la ciutat ab motiu de la contenció de la cobertura, 47, 80, 544, 548, 555, 556, 557, 581 a 583, 776.— Disgust del rey y ministres. 543, 548
Corts (Fra Miquel). Es elet Prior del monastir de la Mercè. 222, 223
Cos de dones. Prohibició 155
Coxins. (V. *Ceremonial.*)

Ç

Çaragoça. Tramet embaxador a Barcelona. (V. *Embaxador de Çaragoça.*)
— Carta dels Jurats agrahint les demostracions fetes a dit embaxador 133

Planes.

Ch

Chirurgians. Examen y possessió. 7

D

Dècima dels eclesiàstichs. (V. *Drets y imposicions.*)
Decretals del dret canònich. (V. aquesta veu.)
Dietari del Concell. Forma de portarlo; redrés 54, 56, 540
— En la Cort no 's dona crèdit a sa autenticitat . . 544
Diputació de Catalunya. Bolles: arrendament 366
— Braços: juntes. 22, 176, 240
— Embaxador al rey: nominació . . . . . 365 á 367
— Festa de St. Jordi. 36, 37, 118, 243
— Oficials: gramalles de dol, 18. — Querella contra dos subrogats 90
— Visita: querelles 90, 489
Diputats y Oidors del General de Catalunya. Eclesiàstich: combregar y mort, 16. — Soterrament 17
— Enhorabona als novells Consellers. 467
— Extracció, 43, 424. — Conseller terç habilitador, 262. — Oferiment dels extrets als Consellers, 50, 430. — Enhorabona dels Consellers 51, 430
Dones errades. (V. *Prostitució.*)
Dret canònich. Recopilació de les decretals 585
Drets y imposicions. Ancoratge: arrendament 366
— Bolles del General de Catalunya: arrendament. . 366
— Contribució general sobre les rendes eclesiàstiques: lo Rey la demana pera subvenir a despeses de guerra, 21 a 24, 144, 176, 224, 230, 239, 241, 259, 260, 610.
— Cops: aprehensió de blats de la ciutat per los arrendadors, 26. — Procehiments contra un fill del arrendador: revocació, 52. — Exaccions abusives 464, 467
— De la ciutat de Balaguer: confirmació per Joan II. 714
— Del General de Catalunya: depòsit a la Taula de la ciutat de la moneda de plata cullida . . 462, 463
— Franquesa als ciutadans de Barcelona . 587, 739, 740
— — al Infant Lloctinent pera traurer cavalls y arreus destinats al servey reyal. 110
— Frau per un porter del Governador . . . 351, 352
— Imposicions municipals: exacció y administració absoluta a favor de las ciutats, viles y llochs de Catalunya, 686, 743, 746.—Ratificació per Joan II. 740
— Itàlich 740

Planes.

Drets y imposicions. Moneda forera: capitació setanyal als reys de Castella 737
— Monedatje: remissió. 736
— Neu: causa. 422, 516
— Nou vectigal imposat per los Inquisidors als vexells 115
— Periatje 723, 724, 729, 738, 746, 747
— Pès del rey: exaccions abusives 464
— Privilegis d'Anfòs II, etc., pera cullirlos . . 711, 712
— Quint de les sises y imposicions demanat per lo Rey: debats, 222, 224, 229, 230, 235, 237, 238, 240, 248, 250, 251, 253, 254, 256, 262, 266, 268, 269, 271 a 287, 289 a 305, 318, 319, 321, 329, 331, 334, 339, 341, 342, 345, 346, 350, 358, 362, 371, 374, 388, 390 a 393, 412, 413, 419, 498 a 500, 502, 509 a 513, 516 a 518, 718, 719, 720, 751, 753 a 789.
— Id. Exempció a favor de la ciutat: allegació en dret . . . . 681 (Apèndix IX.è)
— Id. Exempció a favor de la Llotja: allegació en dret . . . . 723 (Apèndix XI.è)
— Reys y casa reyal: no estàn exceptuats de pagarlos. 711, 712
— Sisa sobre les mercaderíes pera les obres de bastiment de la Llotja, 744.— Ratificació y perpetuitat per Joan I 745
— Vectigals: immunitat als ciutadans. 709

E

Eclesiàstichs. Dècima de llurs rendes demanada per lo Rey. (V. *Drets y imposicions.*)
Elitxe (Marquès de). (V. *Medina de las Torres.*—Duch de.)
Embaxadors. De Çaragoça: visites, 113, 118.—Dinar en casa del Conseller en cap, 118. — Id. en l'hort del Comte de Vallfogona, 118. — Present de la ciutat, 119.— Comiat al Conseller en cap, 119. — Partida. . . 120
— De la ciutat a la Cort. Facultat d'enviarne ab aquest títol; prerrogatives, immunitat de sa casa . 599
— Id. Joseph de Bellafilla. 5, 11
— Id. Fran.ch Bru (negoci de la cobertura), 68. — Descortesía del Protonotari, tractantlo de Síndich, 546. — Rebuda y honors a Çaragoça, 548. — Tornada: relació de sa legacía . 81, 542 (Apèndix II)
— Id. Hieronym de Navel: (contenció ab lo Capítol de la Seu y negoci del quint); extracció, 219. — Partida, 221. —Atencions rebudes en la Cort, 238.

—Correspondencia, 240.—Tornada y relació, 306, 749 (Apèndix XII.è).
Embaxadors. Nova extracció (Joan Fran.ch Cudina), 392.—Correu 413
— De la Ciutat a la Cort romana.—Bertran Desvalls: (contencions ab lo Capítol de la Seu); extracció, 199. — Orde de partida; instruccions, 213, 214, 430. — Partida en les galeres d'Espanya 435
— De la Diputació al rey, sobre la questió dels oficials de la ciutat presos: nominació de Joseph de Bellafilla. 365, 366, 367
Entrades de Reys, Archebisbes, Bisbes, etc. (V. *Ceremonial.*)
Entredit. Lo Capítol de la Seu lo posa als Consellers, Concell y Mestre de les fonts, 196, 197.—Juntes y parer de theòlechs, 197, 219, 635 (Apèndix VIII.è A). — Parer d'advocats, 649 (Apèndix VIII.è B).
— Alsament 206, 223, 230
Escrivans. (V. *Oficis.*)
Estampers de la Ciutat 551, 629, 635, 649, 681
Estandart de St. Ramon de Penyafort. 6, 93, 198, 363
Estudi general. Càtedres; oposicions 292, 421, 525, 526
— Opositor de 14 anys. 292
— Festa de St. Lluch: suspensió a causa de l'entredit, 83. — Celebració 341
— Visita general, 421.—Id. ordinaria, 88, 112, 137, 188, 240, 469, 525.
Estudiants pobres. Prohibició d'acaptar; vagen a menjar al Hospital de Misericordia 632
Estupro. (V. *Fets criminals.*)

F

Fernandina (Duch de). (General de les galeres d'Espanya).— Arribada; embaxades y visites de benvinguda y altres per afers de la ciutat, 51, 54, 90, 157, 169, 170, 409, 434, 473, 475, 478, 499, 502, 509 a 511, 518
— Crida prohibint als soldats traure la espasa contra 'ls ciutadans 54
— S'enorgulleix d'esser català y fill de Barcelona. 51, 91
— Son respecte a la autoritat dels Consellers . . . 91
— S'interposa pera deslliurar de la presó al Batlle de la ciutat. . . . . 159 a 165
— Lloança del *Llibre vert.* 170
— Ventalls per Corpus. 279, 418
— Sa intervenció y ofertes en lo negoci del quint, 412, 413, 419, 499, 500, 502, 509 a 513, 516 a 518.

Planes.

Ferrovellers. Ordinacions del Lloctinent 139, 146
— Id. de la ciutat. 603
Festes civils y públiques. Cap-d'any: cavalcada, 1. — Suspensió, 92, 192. — Saluts d'artillería en honor del Infant Lloctinent 92
— Torneigs y justes al Born, 15, 95, 186, 231, 258, 370, 373, 486, 598.
— Carnestoltes: vedament per pregaries d'aygua y peste, 17. — Encesa de les graelles de la ciutat y Diputació. 17
— Alimaries per la vinguda del Rey: avís a les autoritats 38
— Estaferm al Born. 92, 488
— Natalici del Rey: festa al palau del Infant Lloctinent; salut d'artillería 113
— Cavalcada de St. Joan; suspensió . . . 142, 281, 421
— Alimaries y balls per la vinguda de la Duquesa de Mantua . . . . 328, 331, 336 a 339
— Balls, màscares y alimaries per la vinguda de la Princesa de Carinyan 536, 538, 539
— Entrades. (V. *Ceremonial.*)
Festes relligioses y de sants. Cap-d'any, en Sta. María. 1, 92, 192, 362, 478.
— Reys, en la iglesia del Pi 5, 93, 196, 363, 478
— Sant Ramon de Penyafort. . . . 5, 93, 198, 363, 479
— Ofici y visita ordinaria al monastir de St. Agustí, 7, 369, 486.
— Id. al monastir del Carme. 369, 488
— Santíssim nom de Jesús, en la iglesia dels Angels. 7
— Sant Antoni abat. 209, 364, 483
— Sant Sebastià 10, 94, 366, 486
— Sant Pau. 94, 486
— Purificació de Nra. Sra.: benedicció de la cera. 14, 95, 221, 369.
— Sta. Eulalia. 15, 95, 223, 373, 488
— Diumenge de Carnestoltes: ofici a Bethlèm . . . 17
— Quaresma: dimecres de cendra, 17, 18, 95, 237, 374, 488. — Perdons: assistencia dels Consellers, 18, 21, 375, 381, 388, 390, 393, 394, 488, 495. — Sermó diari a St. Miquel: almoyna al predicador, 18. — Sermons a la Seu: los Consellers no hi van, 18. — Divendres: sermó y miserere al Hospital general, 20, 21, 24 a 26, 95, 105, 110, 111, 237, 238, 240, 241, 377, 381, 388, 390, 393, 394, 488, 489, 495.
— St. Pacià. 495
— Jubileu sant 18, 20, 279, 283
— Completes a la capella de Sta. Eulalia. 390
— Sta. Madrona, 24, 110, 239, 390, 495. — Transferida per pluja, 503. — Professó . . 110, 111, 239, 390

Planes.

Festes relligioses y de sants. St. Joseph 25
— St. Benet abat: instauració a Barcelona 239
— Anunciació de Nra. Sra.: transferida. 112
— Setmana Santa, 32, 33, 34, 111, 241, 242, 396, 495, 496. — Cerca dels monuments per los Consellers, 33, 34, 396, 495. — Professons, 34, 396, 397, 495. — Benedicció de les fonts. 34, 242, 397
— Pasqua de Resurrecció. . . . 34, 111, 242, 397, 496
— St. Jordi a la Diputació. 36, 37, 118, 243, 401, 402, 507
— St. March 37, 120, 248, 403, 509
— Lledanies 37, 124, 257, 403
— Apòstols. 407
— Sta. Creu 40, 124, 254, 407
— Ascensió 42, 124, 257, 412
— Pasqua del Esperit Sant 413
— Cincogesma. 42, 128, 262
— St. Ivo 132
— Corpus: vigilia y diada, 43, 134, 267, 414 a 418, 514.— Professons de les parroquies, 516.— Octava, 43, 135, 278, 418, 516. — Ventalls al Llochtinent, Governador y altres, 43, 135, 279, 418.— Envelada de la Plaça de St. Jaume, 43, 417. — Lloch y distribució dels bordons del tàlem: exemplars dels anys 1535 y 1555 568
— St. Joan 43, 142, 281, 421
— St. Elm 299, 423, 524
— Sta. Margarida. 43, 305, 424, 529
— Sta. Magdalena 424
— Sta. Martra. 45, 156, 306, 426, 536
— St. Domingo 430
— Sta. Clara 310, 433
— Assumpció de Nra. Sra. 53, 166, 310, 433
— St. Roch. 53, 166, 312, 434
— Nativitat de Nra. Sra. 68, 171, 315, 438
— St. Matheu 321
— St. Miquel 441
— St. Hieronim 445
— St. Angel custodi. 81, 174, 326, 447
— St. Francesch 452
— Sta. Teresa. 341
— St. Lluch 83, 341, 457
— Traslació de Sta. Eulalia 84
— Tots Sants 84, 178, 343, 459
— Aniversari del Rey En Jaume . . . 84, 178, 344, 459
— Id. de D. Pere de Moncada 118, 505
— St. Sever. 84, 183, 344, 459
— St. Andreu apòstol 85, 185, 347, 465
— St. Nicholau bisbe 86, 186, 349, 467
— Nra. Sra. de la Concepció. 87, 187, 349, 468

Festes religioses y de sants. Sta. Llucia. 88, 187, 352, 469
— Nra. Sra. de la Esperança. 355, 469
— Nadal. 89, 191, 355, 470
— St. Esteve 90, 191, 356, 472
— St. Joan evangelista. 90, 191, 356, 473
— Sts. Ignoscents 90, 191, 356
— Pregaries per pluja, 12 a 16, 54, 55, 57, 60, 84, 238, 239, 388, 395 a 399, 404, 405, 407, 408, 409.
Id. per guerra. 12, 13, 424
Id. per la salut del rey . . . . 504 a 506
Id. per serenitat de temps. 519
— Professons. (V. aquesta veu.)
— Te-Deum y professó per la victoria del príncep-cardenal D. Ferràn contra 'l rey de Suecia a Alemanya 344
— Observança: ordinació 604
Fets criminals. Estupro. 460
— Homeys. 324, 509
— Robos. 387, 412, 421, 526
Fira de vidre al Born, per cap-d'any 92
Fivaller (Joan). Son zel en la malaltía de Ferràn I 595
Marmessor major de dit rey; honres rebudes d'Anfòs IV. 596
Flequers. Captura dels prohoms de la confraría a instancia del Capítol de la Seu: debats. 87, 89
— Crides del Virrey prohibintlos comprar blat. 139, 150
— La ciutat demana al Virrey no 'ls dexe pastar sino a compte d'ella 174
— dels monastirs. Fraus: penyoraments, prevencions. 174, 175, 215
Fonts. (V. *Aygua.*)
Formatges. Venda al Born y a la Plaça Nova 607
Forments. (V. *Blats.*)
Forners. Crides del Virrey prohibintlos comprar blat. 139, 150
Franqueses. (V. *Drets.*)
Fraus. Procehiments executius del Mostaçaf. 216
Fruyta. Ordinacions 606, 607
— Venda de melons al Born y a la Plaça Nova. . . 607
Funeraries. (V. *Ceremonial.*)

G

Galeres. (V. *Naus.*)
General de la relligió de la Mercè. (V. *Monastirs.*)
— de les galeres d'Espanya. (V. *Fernandina.*—Duch de.)
Gènova. Guerres: serveys de Barcelona a Anfòs III y Anfòs IV. 590, 592
Gil Manrique (R.im Dr. D. Garci). (V. *Bisbe de Barcelona.*)

		Planes.
Governador de Catalunya.	Arribada	309
—	Embaxada de benvinguda	310
—	Frau comès per un porter seu	351, 352
—	Ventalls per Corpus	418
—	Contrafur, prenent menestrals pera ferlos soldats	459, 463
Graelles.	Encesa per Carnestoltes	17
Gramalles.	(V. *Consellers.*)	
Granada.	Guerra: servey de Barcelona a Ferràn II	592
Guerra.	Invasió dels alarbs, reconquesta: esfors de Barcelona, 588. — Socors de la ciutat al Comte Ramon Berenguer IV	588
—	Segona expulsió dels goths per los alarbs	589
—	Conquesta de Valencia per Jaume I: pobladors catalans	589
—	Id. de Mallorca: servey de Barcelona a Jaume I	594
—	Invasió francesa (1285); empresa de Sicilia: auxilis de Barcelona a Pere II	589, 594
—	Conquesta de Sardenya y Còrcega: servey de Barcelona a Jaume II, 590. — Armes	602
—	De Sardenya: blats tramesos per Barcelona al Infant D. Anfòs	590
—	Contra Gènova: armada oferta per Barcelona a Anfòs III	590
—	De Mallorca, Sicilia, Sardenya y Castella: serveys de Barcelona a Pere III	590, 595
—	De Sardenya: servey de Barcelona a Joan I	591
—	Id.: altre servey al rey Martí de Sicilia	592
—	Contra Gènova: servey de Barcelona a Anfòs IV	592
—	De Nàpols: altre servey a Joan II	592
—	De Granada: id. a Ferràn II	592
—	Artillería: servey a Carles I	592
—	Invasió francesa al Rosselló (1597): socors de Barcelona	592, 593
—	Perill de pèrdrers lo Brasil	12
—	Pregaries	12, 13, 424
—	Despeses: contribució general sobre les rendes eclesiàstiques. (V. *Drets y imposicions.*)	
—	Avisos	45, 528
—	Serveys militars demanats per Felip III. 53, 153, 172, 173, 307, 320, 424.	
—	Regonexement de la frontera del Rosselló per lo Lloctinent	307, 309
—	Fortificació y provehiment de la ciutat, 308. — Guardes de nit	309
—	Victoria del príncep-cardenal D. Ferràn contra 'l rey de Suecia, a Alemanya	344
—	Entre Espanya y França: publicació	429
—	Regonexement dels murs y valls per la quatreta de Guerra	526

Planes.

Guerra. Pàs de vexells enemichs: movilisació de companyes 537, 539

H

Homeys. (V. *Fets criminals.*)
Hospital general de Sta. Creu. Sermó y miserere y visita dels Consellers als malalts los divendres de Quaresma, 20, 21, 24 a 26, 95, 105, 110, 111, 237, 238, 240, 241, 377, 381, 388, 390, 393, 394, 488, 489, 495.
— *de la Misericordia.* Recullida de pobres mendicants y vagabonds . . . 183, 184, 192, 629 (Apèndix VII.è)
Hostalers. Ordinacions del Lloctinent 146, 147, 603
— Id. de la ciutat. . . . . 603 a 606, 608, 609

I

Iglesies. St. Miquel. Sermons quaresmals: almoyna al predicador 18
— Seu. Sermons quaresmals: abstenció d'assistencia dels Consellers. 18, 20
Contencions ab son Capítol. (V. *Contencions.*)
Imposicions. (V. *Drets.*)
Infantado (Duquesa del). Mort 167
Infants reyals. Anfòs: serveys de Barcelona pera la guerra de Sardenya. 590
— Martí: id. id. pera 'l passatge d'ell y son fill Martí a Sicilia 591
— Sobre habilitació d'un pera presidir les Corts de Catalunya . . . . 2 a 6, 28, 597
— D. Carles: entrada a Barcelona, 41. — Mort: funeraries. 61, 73, 74
— D. Ferràn (cardenal): entrada a Barcelona, 41. — Nomenat Lloctinent. (V. aquesta veu). — Partida 114, 130
Inquisició. Creació del primer tribunal a Espanya, a instancia de St. Ramon de Penyafort 585
Inquisidors. Contrafurs 115

J

Joch. Prohibit en hostals y tavernes 604, 606
Jubileu. (V. *Festes relligioses.*)

Planes.

Jugadors. Ordinacions. 604
Juhí de prohomens. 323, 387, 412, 421, 460, 508
Jurisdicció de la ciutat en materia civil y criminal. — Possessió; privilegis . . . . 145, 385, 386, 600 a 602
Juristes. Prior: jurament 43
Justes. (V. *Festes civils.*)

L

Leganés (Marquès de). Benvinguda, visites 242, 455, 457

Ll

Lledanies. (V. *Festes relligioses.*)
Llibre vert. Sa lloança, per lo duch de Fernandina 170
Llobregat (Riu). Projecte de cequia pera portar aygua a Barcelona 137, 154
Lloctinent o Virrey y Capità general. Joan Sentís, bisbe de Barcelona (any 1622): jurament. . . . . . 718 a 721
— Infant-cardenal D. Ferràn: jurament. 42
Ventalls per Corpus. 43
Visita la Torre del cap del riu Llobregat. . . . 79
Anada a Montserrat, 100. — Tornada. 103
Demana franquesa pera tràurer uns cavalls y arreus adressats al rey 110
— Duch de Cardona: nominació 130
Jurament . . . . 130 a 132
Enhorabona y visita dels Consellers . . . 131, 133
Ventalls per Corpus. 135, 279
Competencia de jurisdicció ab la ciutat, en materia d'ordinacions de tavernes. . . . 136 a 152, 164
Demana llicencia per tràure blats a moldre pera'l servey de sa casa 178, 184
Embaxada de condol per la mort del Comte de Medellin son nebot 216
Bons oficis a favor del Embaxador de la ciutat a la Cort 238
Và al Rosselló a regoneixer la frontera . . 307, 309
Carta sobre la vinguda de la Princesa D.ª Margarida, Duquesa de Mantua. 316
Malaltía. . . . . 354 a 356, 360
Llogadors de cambres y llits. Llicencia dels Consellers 605
Llotja de la mar. Obres de bastiment de la Casa: sisa sobre les mercaderies, 744. — Ratificació y perpetuitat, per Joan I 745

Planes.

Llotja. Cònsuls. (V. *Oficis.*)
— Aniversari de D. Pere de Moncada. . . . 118, 505
— Periatge (dret) 723, 724, 729, 738, 746, 747
— Quint de les imposicions demanat per lo rey; debats . . . . 254, 256, 723 (Apèndix XI.[e])
— Serveys del Consulat 747, 748
— Serveys a la Corona 748

M

Malalt pobre. Almoyna dels Consellers 168
Mallorca. Conquesta per Jaume I: servey de Barcelona . . 594
— (Ciutat de). Síndich: benvinguda, visita 169
Mantua. (Duquesa de). (V. *Princesa* D.ª Margarida.)
Maqueda. (Duch de): Esposalles 115
Marina. (V. *Naus.*)
Matrimonis. Despeses, joyes, vestits, etc.: ordinació 604
Medellin. (Comte de): Mort. 216
Medina de les Torres (Duch de): Marquès d'Elitxe. — Arribada: benvinguda, visites 496, 500
— La ciutat li demana son favor en los afers del quint, etc. 498, 502
Menorca. Conquesta per Anfòs II: servey de Barcelona . . 589
Mercaderies. Aprehensió a un genovès, ciutadà de Barcelona, per lo Capità general de les galeres d'Espanya: protesta de la ciutat 427
— forasteres. — Crides disposant son manifest y caució: quexa dels Cònsuls de la Llotja . . . 332, 335
Mercaders. Matrícula 403, 507
Mestre de les fonts. (V. *Oficis.*)
Mestre portolà. (Id. id.)
Milicia. Guardes per esquadres 100
— Lo Conseller en cap, Coronel, dona 'l nom al Sargent major y a les companyes, 100, 309. — Lo Governador lo dona a les companyes 310
— Mostres: adjudicació de premis. 310, 316
— Movilisació de companyes ab motiu del pàs d'armada enemiga. 537, 539
— Postes: rigorositat de consigna ab lo Marquès de Vilafranca 539
Minyons vagabonds. Recullida a l'Hospital de Misericordia . . 632
Molins. Abusos: quexa al Governador 425
Moll. Robliment d'arena 484
— Tempestes. (V. aquesta veu.)
Monastirs. Bonsuccés: professó per mudar lo SS. a la capella nova 381
— Carme: visita ordinaria dels Consellers 369

Planes.

Monastirs. Id.: pregaries per aygua 437
— Clergues menors. Llicencia pera fundar casa: petició del Capítol de la Seu, 35. — Revocació . 101, 106
— Clergues teatins: revocació de llicencia . . 101, 106
— Companyia de Jesús: llicencia pera fundar casa a la Rambla (any 1553) 97
— Jerònimes. Fraus d'un flequer: penyorament . . 215
— Mercè. Fundació de l'Orde 73, 585, 586
Id. General: vagant, 11. — Debats entre 'ls PP. valencians y aragonesos sobre la provisió, 72. — Elecció: professó, 60. — Visita als Consellers 73
Id. Renda pera la obra de la casa 73
Id. Fraus del flequer: questió 174, 175
Id. Elecció de Prior: los Consellers recomanan que com de consuetut sía català, 215. — Es elet Fr. Miquel Corts, 223. — Visita als Consellers . . 222
Id. Redempció de catius: professó 257
Id. Pregaries per aygua. 438
— Monjes dels Angels: llicencia de fundació (any 1561). 98
— Monjes de Jonqueres. Desperfectes en la paret enfront al terraplè de la muralla: visita dels Consellers 454
— Monjes de Sta. Elisabeth: llicencia de fundació (any 1562) 98
— Natzaret. Combregar d'un fill del hortolà: assistencia y almoyna dels Consellers 167, 168
— Pedralbes: visita ordinaria dels Consellers. 176, 261, 459
— St. Agustí. Fraus d'un flequer: questió . . 174, 175
Id. Visita ordinaria dels Consellers. 369
Id. Pregaries per aygua. 437
— St. Francesch. Capítol general a Toledo. . 116, 120
Id. Purga del P. Comissari general y altres, vinguts d'Italia . . . . 116, 117, 120 a 126
Id. Pregaries per aygua 437
— Sta. Catherina: id. id. 436
— Sta Clara: visita ordinaria dels Consellers. 310, 433
— Sta. Madrona. Traslació del cors de la Sta. a la Seu, 14, 54, 55, 396. — Tornada del mateix a sa capella 25, 83, 84, 416, 421
Id. Regonexement de les reliquies de la Sta. . 25, 185
Id. Pregaries per aygua. 436
— Sta. María de Ripoll (Benets). Fundació, 626. — Reformació 625
— Trinitaris descalsos. Nova fundació: debats, 96, 136, 177, 180, 188, 376, 377, 379. — Revocació de llicencia, 101, 106. — Apellació, 109. — Vot d'advocats . . . . 612 (Apèndix VIe)
— Noves fundacions: prohibició, 96 a 100, 105, 186. — Intima als Monastirs. 106, 107

Planes.

Monastirs. Id. Bulla de Climent VIII 97
Id. Privilegi de Pere III, prohibintles. 97, 100, 177, 180, 181, 182, 188, 614, 617.
Id. Revocació de llicencies 101, 106
Id. Decret del Concili de Trento 182
Moncada. (Baronia de la ciutat). Verbal ordinari 43
— Vexacions per los soldats allotjats: orde del Virrey expellintlos. 187, 188
— Anades dels Consellers. 305, 424, 529
Moneda barcelonesa; armes. 587
— *de plata.* Escassetat a la Taula: depòsit de la rebuda en los drets del General. 462, 463
— *forera:* capitació setanyal als reys de Castella 737
Monedatge. (V. *Drets.*)
Monjes. (V. *Monastirs.*)
Monti. (Cardenal-Archebisbe de Milà). Arribada: visita dels Consellers. 259
Morbo. (V. *Peste.*)
Morts. De sogres de Consellers 34, 256
Del Infant D. Carles. 61, 73, 74
Del Bisbe de Barcelona. 82
De la Sra. Xammar, mare del Conseller terç. 101, 103, 105.
Del Rey Gustau Adolf de Suecia 104
Del advocat de la ciutat micer Thomàs Aleny . . 167
De la Duquesa del Infantado. 167
Del Comte de Medellin 216
De la germana del Conseller en cap 277
Del Escrivà del manual de la Taula, Gaspar Montserrat Xemellau 288
Del Verguer Pau Amell: sufragis 433
Mostaçaf. (V. *Oficis.*)
Municions. Escassesa 776
Murs y valls. Vells y nous . . . . 189, 618, 620 a 622
— Regonexement per la quatreta de Guerra. . . . 526
— Obres de fossos y valls per carrers y cinquantenes (prestació personal). 528
— Privilegi de Pere III. 621
Musica de la ciutat. Assistencia a actes relligiosos y altres . 93, 95, 166, 213, 223, 257, 265, 382, 433, 503, 534.
— Cotes dels musichs 257, 382, 534

N

Nació catalana 546
Nàpols. Guerra: servey a Joan II 592
Naus. Armada oferta per Barcelona a Anfòs III per la guerra ab genoveses. 590

Planes.

Naus. Armades ofertes per Barcelona a Pere III pera les guerres de Sicilia y Castella 590
— Id. id. id. a Joan I contra 'ls rebelles de Sardenya. 591
— Id. id. id. a Martí de Sicilia 592
— Id. id. id. a Anfòs IV pera la guerra ab Gènova . 592
— Id. id. id. a Joan II pera ajuda del rey de Nàpols . 592
— Galeres d'Espanya: visura de les fortaleses de la costa de Coplliure 44
Id. vingudes de parts infectes del Rosselló: prevencions. 44
Id.: lliure entrada. 51
Id.: crida del General imposant penes als soldats que fessen armes contra 'ls ciutadans. 54
Id. y galions reyals: saluts d'arribada . 166, 463, 464, 470, 473, 474, 532.
Id. y Sicilia, ab la Princesa de Carinyan: arribada. 530
— Galeres de Sicilia: arribada 56
— Regonexensa a sa arribada, per los Inquisidors: contrafur 115
— Naufragis en lo moll, 484, 485. — Lo rey agraheix als Consellers llur socors a les galeres d'Espanya . 490
— Faluga de la ciutat 530
Neu. Venda en les tavernes, pastisseries y hostals: prohibida 608, 609
— (V. *Drets.*)
Notaris. Jovens: nominació, examen 395, 460
— Privilegis pera crearlos. 587
Nunci de S.S. Arribada: visita dels Consellers 259
— Lletra d'enhorabona dels Consellers al novellament nomenat. 773, 775

O

Obrers. Extracció 85, 185, 347
— Jurament 86, 185, 347, 466
— Captura d'en Raphel Matalí per lo Virrey, 270, 271, 273, 277, 278, 281, 289, 290, 293, 301 a 305, 308, 311 a 314, 353, 365 a 367, 398, 494, 780, 789.
Obres. En lo carrer dels Boters. 14
— Adob del carrer del Hospital. 39
— Cerca dels Obrers per la ciutat 173
— Visura d'una paret del Monastir de Jonqueres. . 454
Oficis y Oficials del Concell. Administrador del Banch: jurament 8, 482
— Administrador de plasses: extracció, 88, 187, 190, 352, 353, 469. — Jurament, 485. — Nominació, 88, 191, 355, 357, 482. — Renunciació 188, 482

Planes.

Oficis y oficials del Concell. Advocats: enterro de micer Aleny, 167. — Extracció, 171. — Captura de micer Rossell, 270, 271, 273, 277, 278, 281, 289 a 291, 293, 296 a 298, 301 a 305, 308, 311. — Suspensió . . 486, 487
— Ajudant de Mercader racional: reserva del càrrech pera un fill seu 459
— Batlle: extracció de terna, 94, 486. — Nomenament y possessió, 491. — Jurament, 104, 186, 349, 469, 491. — Captura; debats, 156, 159 a 165. — Remuneració a sa muller 166
— Batlle de cops: extracció 483
— Carceller major: jurament 179
— Clavari: extracció, 9, 210, 483. — Jurament, 220, 518. — Subrogat: possessió, 487. — Nova subrogació. 489
— Cònsuls de la Llotja: extracció, 37, 120, 248, 405, 509. — Jurament, 37, 256, 488, 512. — Renunciació. 488
— Escrivà racional. Obligacions: redrés . . . 540, 542
— Escrivà regint lo Manual de la Taula: mort, extracció 288
Mestre de les fonts. — Posat en entredit per lo Capitol de la Seu. (V. *Entredit.*)
— Id.: atribucions 653
— Mestre portolà: nominació, 89, 355, 357. — Extracció de terna 352
— Mostaçaf: id. 88, 187, 352, 353, 469. — Nominació, 88, 188, 355, 357, 470. — Jurament, 89, 190, 357, 470. — Atribucions en materia de fraus 216
— Oficial del llibre de soltes de la Taula: mort, extracció, 418, 421. — Renunciació 421
— Oficials de la visita ordinaria: extracció 6, 93
— Portalers: captura d'un subrogat ab motiu d'un frau 352
— Porter del Clavari: captura per igual causa . . . 352
— Prior de juristes: jurament 43
— Receptor del dret del vi: captura en rahó d'un frau 352
Id. de la Batllía general: mort, extracció. . . . 418
— Síndich (Bruniquer): suspensió, 486. — Reposició. 487
— Sotsíndich: anades a Perpinyà y Girona, 354, 469. — Tornada, 355. — Honres rebudes del Virrey. . 355
— Superintendent del Pastrim: captura, 270, 271, 273, 277, 278, 281, 289 a 291, 293, 296 a 298, 301 a 305, 308, 311 a 314, 353, 365 a 368, 398, 494, 780, 789.
— Taulers: extracció, 94, 171, 364, 365. — Jurament, 112, 171, 397. — Possessió, 397. — Captura d'un per lo Virrey, 270, 271, 273, 277, 278, 281, 289 a 291, 293, 296 a 298, 301 a 305, 308, 311, 397.
— Indemnitat per negocis de correus y morbo. . . 10

Planes.

Oficis y oficials del Concell. Subrogacions: redrés 540
Oli. Aforament: crides del Virrey. 603
Olivares (Comte-Duch de). Carta sobre 'l negoci de la cobertura . 77
Orde públich. Crida del General de les galeres d'Espanya, imposant penes als soldats que fassen armes contra'ls ciutadans 54
— Crides del Lloctinent sobre evitar bregues y rixes entre ciutadans y soldats: contrafacció de privilegis. . . . . 55, 57, 60, 69, 71, 74 a 77
— Avalot de segadors al carrer Ample 519, 524
Ordes relligioses. (V. *Monastirs.*)
Ordinacions municipals. Negligencia dels oficials reyals en executarles: queixa al Virrey. 176
Ordis y civades. Agavelladors: queixa dels Consellers. 438

P

Pà. Fraus per los flequers dels monastirs . . 174, 175, 215
— De la Canonja. —Venda pública: questió ab los arrendadors del pastrim 87
Id. Fraus; contenció ab lo Capitol de la Seu, 192, 194, 196 a 200, 202, 203, 205 a 211, 213 a 215, 218, 219, 221, 223, 230, 243, 245 a 248, 430, 458.
— Crida prohibint comprarne sino en les taules de la Ciutat, 193, 194. — Execucions . . . 200, 214, 215
Pallers. Ordinacions del Lloctinent 139, 146, 148
Id. de la Ciutat. 603, 604, 607
Pares de St. Francesch. Celebració de capitol general a Toledo. 116, 120
— Purga del P. Comissari general y altres, vinguts d'Italia . . . . 116, 117, 120 a 126
Pastissers. Ordinacions . . . . 605 a 609
Pastrim. Arrendat a la confraría dels flequers 87
— Questió entre'ls arrendadors y'l Capítol de la Seu. 87
— Administració a càrrech de la ciutat 174
— Aprehensió de pans fraudulents: debats ab lo Capítol de la Seu. (V. *Contencions.*)
— Lletres d'enquesta a Tarragona, Tortosa, Girona, Lleyda y Çaragoça, sobre la facultat de llurs Capítols eclesiàstichs pera arrendarlo, y si 'ls Monastirs pastan pà pera vèndrer 218
— Superintendent. (V. *Oficis.*)
Patronat de la Puríssima Concepció. Proposta: gestions, 375, 378, 380, 431, 432.
— de St. Ramon de Penyafort. Proposta: gestions, 369 a 371, 375, 381, 431, 432.
Pau de la reyal monarquía. Pregaries 220, 221, 258, 259
Pelegrins. Prohibició d'acaptar. 631
Periatge. (V. *Drets.*)

Planes.

Perpinyà. Peste, 15, 33.—Retorn de pràtiga per haver cessat lo mal 53
— Causa de represalies. 222
Personatges. Vinguda. (V. *Ceremonial y Entrades.*)
Pesos y mesures. Regonexement per lo Mostaçaf 217
Peste. A la Vall de Querol: detenció d'un comissari reyal vingut de dit lloch 10
— En Rosselló: minva. 15
— Guardes del morbo: supressió de les dels colls de Montgat, de la Trinitat y Hospitalet 15
Id. Exempció demanada per los capitulars de la Seu, 15. — Se 'ls prega les tornen a fer 34
Id.: prohomenia pera son redrés. 19
— Prevencions ab los Síndichs de Corts de Perpinyà, Tuir y Boló 31
— Increment a Perpinyà: avís 33
— Vinguda de galeres d'Espanya, de les parts del Rosselló: prevencions 34
— Lliure entrada a correus vinguts de França ab lletres pera 'l Lloctinent y 'l Rey 45, 52
— Desinfecció de cartes 46, 52
— Se torna la pràtiga al Rosselló per haver cessat lo contagi 53
— Purga d'uns Pares de St. Francesch vinguts d'Italia . . . . 116, 117, 120 a 126
Pluja. 24, 83, 111, 187, 239, 344, 356, 409, 419, 447, 451, 478, 483, 495, 500 a 502, 507, 516, 519.
— Pregaries, 12 a 16, 54, 55, 57, 60, 238, 239, 388, 395 a 397, 399, 404, 407 a 409, 418, 436 a 440, 445, 447, 448, 451.
— Te-Deum y professó de gracies . . 25, 83, 84, 452, 454
Pobres mendicants. Recullida a l'Hospital de Misericordia. 183, 184, 192, 629 (Apèndix VII.è).
Pont de St. Boy. Visita ordinaria dels Consellers 463
Portalers. (V. *Oficis.*)
Portals de la ciutat. Tancament per avalot de segadors, 522. — Reobertura. 524
Porter del Clavari. (V. *Oficis.*)
Prerrogativa de la cobertura. (V. *Ceremonial.*)
Presó. Despeses de *mesa* y carcellatge 199, 200
— Visita del Veguer y Consellers 517
Préstech de 100 mil ducats ofert al Rey. S. M. ne demana una bestreta . . . . 27 a 30
Princesa de Carinyan. Vinguda: ceremonial. 529, 530
Entrada 532
Visita dels Consellers 535
Balls, máscares y alimaries 536, 538, 539
— *D.ª Margarida* (Duquesa de Mantua). Entrada: ceremonial. . . . . 316, 317, 324 a 326

Planes.

Princesa id. Visita de benvinguda per los Consellers . . 326, 328
Festes públiques: (les refusa per son estat de viuda.) . . . . 328, 331, 334, 336 a 339
Partida 339
Prior de juristes. (V. *Oficis.*)
Privilegis. Contrafacció, per lo Lloctinent . 57, 60, 69, 71, 74 a 77
— D'exempció de serveys a Barcelona, per Jaume II. 589
— Felip I mana al R.[1] Consell sien guardats los de Barcelona 603
Professons. De St. Ramon de Penyafort 6, 93, 198, 363
— Del S.im nom de Jesús, als Angels 7, 482
— De la Bulla de la Sta. Creuhada. . 9, 93, 207, 364, 482
— De St. Sebastià 10, 94, 366
— De Sta. Eulalia 15, 95, 223, 374, 489
— Per pluja, 12 a 16, 25, 54, 55, 57, 60, 238, 239, 395, 396, 397, 399, 404, 418, 436 a 440, 445, 447, 448, 451.—Consulta als monastirs sobre ferles sens intervenció del Bisbe y Capítol de la Seu, 435, 436, 790. — Parer negatiu dels theòlechs 436
— Per guerra 12, 13
— General del Jubileu Sant 19, 20, 279, 283
— De Sta. Madrona. 14, 25, 54, 55, 84, 110, 239, 390, 396, 416, 455.
— De Setmana santa. (Santa Espina, Soletat y altres.) 34, 396, 397
— De les lledanies 37, 124, 257, 403
— De Corpus . 43, 135, 267, 278, 415, 416, 418, 515, 516
— Dels PP. de la Mercè per elecció de General . . 60
Id. per redempció de catius 257
— De Ntra. Sra. d'Agost 53, 166, 310
— Del Angel custodi 81, 174, 326, 448
— De la Concepció 87, 187, 349
— Per la mort del Rey de Suecia 104
— De St. Sever 344
— Per la victoria contra'l Rey de Suecia, en Alemanya 344
— Per tempesta al moll 348, 483
— Per la traslació del SS. a la capella nova dels PP. del Bonsuccés 381
— Per la entrada d'una reliquia de St. Gregori, al Pí. 405
— Edicte del Bisbe vedant celebrarles sens llicencia seva: debats. 441, 445, 448, 450, 452
— Per la canonització de St. Ramon de Penyafort, a Valladolid (any 1602) 566
Prostitució. Increment 25
— Dones cantoneres y alcavotes: recullida a la presó. 26
— Prohibició d'acullir dones deshonestes en los hostals 604
— Males fembres: ordinació 604

Planes.

Prostitució. Dones de botigues y cases de vici: prohibició . . 605
— Dones enamorades: no tingan fadrina . . 607, 631
Puríssima Concepció. Patronat. (V. aquesta veu.)

Q

Quint de les sises y imposicions. (V. *Drets.*)

R

Receptors. (V. *Oficis.*)
Regent del Consell Suprèm d'Aragó. Benvinguda 424
— Visitador general dels Oficials reyals de Catalunya. 430, 461, 480
Reliquies. De St. Gregori.— Entrada: professó 405
— De Sta. Madrona: regonexement, 25, 185.— Cofret pera tancarles 184, 185
— De Sta. Marina en la Mercè: se treuhen en ocasió de tempesta al moll 483
— De St. Ramon de Penyafort: guardades en lo Monastir de Sta. Catherina, 585.— Se treuhen ab motiu de tempesta al moll 483
— De Sant Sever, en la Seu 566
Remendons. Ordinacions del Lloctinent 139, 146, 148
Id. de la ciutat 604
Rendes eclesiàstiques. Contribució. (V. *Drets y imposicions.*)
Repenedides (Casa de les). Visita dels Consellers 238
Represalies ab Perpinyà. (V. *Perpinyà.*)
Reys. Jaume I: Servey de Barcelona pera la conquesta de Mallorca 594
— Pere II: (1) servey de Barcelona contra la invasió francesa 589, 594
— Anfòs II: id. id. pera la conquesta de Menorca . 589
— Jaume II: serveys de la ciutat en la conquesta de Sardenya y Còrcega, etc. 589, 590
— Anfòs III: id. id. pera la guerra ab Gènova . . . 590
— Pere III: id. id. en les guerres de Mallorca, Sicilia, Sardenya y Castella 590, 595
— Violant de Bar: dexa per marmessors als Consellers y Consell de Cent. 596
— Martí: Barcelona'l proclama successor a la corona. 591

(1) Advertiment: en la nomenclatura dels comtes-reys, se segueix la cronología catalana.

Planes.

Reys. Martí de Sicilia: servey de la ciutat pera la guerra de Sardenya 592
— Ferran I. Malaltía: servey de metges, etc., per la ciutat. 595
— Anfòs IV: servey de la ciutat en la guerra contra Gènova 592
Censal 593
— Joan II: servey de Barcelona 592
— Ferran II: id. id. en la guerra de Granada . . . 592
— Carles I: id. id. (artillería). 592
— Felip II: id. id. 593
— Felip III: Correspondencia, 3, 8, 23, 28, 61, 94, 116, 124, 126, 130, 153, 172, 207, 318, 320, 423, 424, 490.
Vinguda a Barcelona: avís, 27. — Festes y alimaries, 38. — Entrada sense cerimonia, 40. — Aposentaments. 40
Aniversari de son naxement: salva d'artillería. 113, 501
Serveys per guerra, etc.: 153, 172, 320, 413, 419, 420, 423, 424, 429, 593, 756.
Malaltía: pregaries, 504 a 506. — Millora: 506. — Relació: 791 (Apèndix XV.è).
— Gustau de Suecia. Mort, demostracions d'alegría. 104
— Juran en Barcelona al introyt del regnat. . . . 597
— Demanan parer, en afers greus, als Consellers y Consell de Cent 598
— Sos oficials domèstichs deuhen servar les ordinacions de la ciutat. 602
Revenedors. Ordinacions 605, 606, 609
Riu Llobregat. (V. aquesta veu.)
Robavellayres. (V. *Pallers.*)
Robos en la Taula y en la Administració dels forments, 526. — Los enculpats oferexen soldats al Rey en remissió del delicte 527
— (V. *Fets criminals.*)
Rosselló. Invasió francesa en 1597: socors de Barcelona. 592, 593
— Peste, 15, 33. — Retorn de pràtiga per haver cessat lo contagi 53
— Regonexement de la frontera per lo Virrey . 307, 309
Rufians. Ordinacions 604

S

Sala (a) Serrallonga (Joan). Suplici. 202
Santa Cruz (Marquès de). Arribada, benvinguda 470, 471

Sant Ramon de Penyafort. Vinguda miraculosa de Mallorca a Barcelona. — Primer inquisidor. — Son cors guardat al monastir de Sta. Catherina 585
Patronat. . . . . . . 369 a 371, 375, 381, 431, 432
Sants. (V. *Festes relligioses.*)
Sardenya. Conquesta; guerres: serveys de Barcelona. 590, 591, 592, 602.
Segadors. Avalot en lo carrer Ample. 519, 524
Semolers. Crides del Lloctinent prohibintlos comprar blat . 139
Sentencies de criminals. (V. *Juhí de prohomens.*)
Serrallonga. (V. *Sala.*)
Serveys als Reys. (V. aquesta veu.)
Sicilia. Guerra: servey de Barcelona a Pere III 590
Síndich. (V. *Oficis.*)
— de Mallorca. Benvinguda; visita als Consellers 169
Sirvents. Ordinacions. 605, 607, 631
Soldats. De les galeres d'Espanya: crida de son General prohibintlos fer armes contra 'ls ciutadans . . . 54
— Crides del Lloctinent sobre orde públich: questió. . . . . 55, 57, 60, 69, 71, 74 a 77
— Allotjaments y serveys: exempció a favor de Barcelona. 70, 71
— Vexacions a la parroquia de Moncada: lo Virrey los expelleix de dit lloch, 187. — Agrahiment dels Consellers 188
— Contrafur per lo Governador y Veguer, prenent menestrals y pobre gent pera ferlos servir . 459, 463
— Excessos en lo Principat 494
— Lo Rey ne demana en compensació del dret del quint. 512, 513
— Assoldejament de segadors ab engany: avalot. 519, 524
Sotsíndich. (V. *Oficis.*)
Studi general. (V. *Estudi.*)
Superintendent del Pastrim. (V. *Oficis.*)

T

Taula. Taulers y oficials. (V. *Oficis.*)
— Moneda de plata: escassetat; depòsit de la rebuda en los drets del General. 462, 463
— Robos. 526, 527
Tafurers. Ordinacions 603
Tavernes y taverners. Crides del Lloctinent: competencia de jurisdicció ab la ciutat. . . . . 136 a 152, 164
— Regonexensa y penyoraments per los Consellers. 156, 177, 425.
— Ordinacions . . . . 603 a 609

Planes.

Tempestes al moll. 107, 348, 483, 490
Terratrèmol. 135
Territori y termens de Barcelona 385, 601
Torneigs. (V. *Festes civils*.)
Torres. Del cap del riu Llobregat: visita del Infant-Lloctinent. 79
Id.: visita ordinaria dels Consellers. 463
— Del Portal de Sant Antoni: làpides de sa construcció 622
Trinitaris descalsos. (V. *Monastirs*.)

U

Unió del Comtat de Barcelona y 'l Regne d'Aragó. 589
Universitat. (V. *Estudi general*.)
Usatges, constitucions y privilegis de Barcelona: jurats per lo Rey 597

V

Vagabonds. Recullida al Hospital de Misericordia. . . 192, 632
— Manaments del Governador. 384, 387
— Expulsió. 605, 607, 634
Valencia. Conquesta per Jaume I: pobladors catalans. . . 589
Vectigal. (V. *Drets*.)
Vedriers. Fira de Cap-d'any al Born. 92
Veguer. Jurament, possessió. 111, 186, 261, 349, 469
— Captura: nominació interina per lo Virrey . 260, 261
— Contrafur, prenent menestrals pera ferlos soldats 459, 463
— Visita a la presó 517
Vestits y abillaments. Ordinacions 602, 604
Vilafranca (Marquès de). (V. *Fernandina*. — Duch de).
Vingudes de persones notables. (V. *Ceremonial* y *Entrades*.)
Virrey. (V. *Lloctinent*.)
— de Nàpols. (V. *Medina de las Torres*. — Duch de).
Visita del General de Catalunya. (V. *Diputació*.)
— general als Oficials reyals de Catalunya, 430, 458, 461 a 463, 480, 481, 526.
— ordinaria contra 'ls Consellers y Oficials del Concell: extracció de visitadors. 6, 93, 479
Visites de ceremonial. (V. aquesta veu.)
Vitualles. Administració y ordinació per los Consellers: privilegi de Ferràn II 601

TAULA ALFABÈTICA [1]

A

Abella (Joan) (a) *Madama dels braços curts,* 421.
Afan de Ribera (D. Pere), 226.
Afflictus (Matheu Afflitto, de Nàpols), jurisconsult, 574, 580, 658.
Agde, 45, 52.
Agramunt (Jaume), escrivà major y secretari del Concell, 106, 122, 125, 127, 128, 247, 254, 366, 430, 445, 448, 450, 454, 462, 463, 634, 721, 722.
Agustin (D. Antoni), 584.
Agustins descalços (Orde dels), 647.
Alba (Duch de), 546, 576.
Albani ò / Albano (Cardenal), 561, 580.
Albert (Mestre Fr. Miquel), servita, 647.
Albertí (Fran.ch), prevere, 441.
Alburquerque (Duch de), 56, 87, 115, 149.
Alcalà (Duch de), 149, 225, 226, 227, 228, 230, 235.
Alcaraz (Fr. Jerònim), porter de Sant Agustí, 107.
Alciato (Andreu), jurisconsult, 740.
Alemany (Enrich de), canonge de Vich, 425.
Alemanya, 344, 575, 576.
Alentorn (D. Felip de), 458.
Alentorn (Fr. D. Miquel de), abat d'Amer y de Roses, 425.
Aleny (Micer Thomàs), 50, 53, 59, 151, 167, 171, 600.
Alexander ò / Alexandro 574, 578, 689, 697, 731, 733.
Alfaro (D. Fran.co de), jurisconsult, 687, 747.
Alfonso (Torre d'En), a Montjuich, 509.
Alió (Font d'En), 538.
Almaçan (Vila de), 712.
Almaçan (Marquès de), 149.
Alonso X lo *savi,* rey de Castella, 737.
Altaraque (Fr. Joan B.ta de), prior dels Agustins descalços, 647.
Altarriba (Pau de), conseller en cap, 599.
Altera, 731.
Amat (Dr. Joan), metge, 483.
Amat (Fr. Onofre), domínich, 644.
Ambrosi (Aleix), jurisconsult, 665, 666.
Amell (Dr. Mathià), canonge y vicari general de Barcelona, 181, 185, 275.
Amell (Miquel), canonge de Barcelona, 220, 258.
Amell (Pau), verguer, 433.
Amer (Abat de), 425.
Ample (Carrer), 40, 56, 337, 519, 520, 521, 523, 532, 535, 607.
Ancarano (Pere Joan), jurisconsult, 697, 698.
Andalusía, 60.

(1) Les lletres itàliques indican los noms de lloch y topogràfichs.

Andilla, 731.
Andrea ò | (Joan), jurisconsult, 575,
Andreas | 742.
Anfòs II (III d'Aragó), 589, 590, 706, 711.
Anfòs III (IV d'Aragó), 590.
Anfòs IV (V d'Aragó), 592, 593, 596, 598, 731.
Angel (*Font del*), 532.
Angelo ò | (Felip), jurisconsult, 575,
Angelus | 702, 703, 726, 737.
Angels (Iglesia monacal dels), 7, 482.
Angels (Monastir dels), 98, 157, 160, 165, 382, 419, 475.
Anglasell (micer Benet), 50, 261, 314, 368, 407, 458, 600.
Anguiano (Christòfol), jurisconsult, 570, 578, 579.
Anthonino (Sant), 638, 640.
Aqueductes de la ciutat, 196, 653.
Aquiles (Onofre), corredor d'orella, 482.
Aquisgran, 575.
Aragó, 62, 63, 64, 87, 247, 552, 564, 565, 586, 588, 589, 591, 592, 595, 617, 644, 645, 757.
Aragó (Concell suprèm de), 225, 226, 240, 424, 430, 543, 547, 750, 751, 757, 763, 764, 766, 772, 773, 775, 776, 779, 780.
Aragó (Cort del Justicia de), 788.
Aragó (Corts de), 63, 64, 553.
Aragó (Gran Comestable de), 360, 782, 785.
Aragó (Historia, per Blasco), 585.
Aragó (Histories é conquestes dels Reys de), per P. Tomich, 591, 592.
Aragó (President del Concell de), 543, 545, 547.
Aragó (Reys de), 142, 145, 183, 247, 370, 376, 386, 526, 548, 564, 565, 566, 586, 589, 591, 592, 593, 595, 597, 601, 602, 619, 685, 692, 693, 706, 709, 710, 712, 716, 717, 732, 733, 734, 758.
Aragó (Dona Marina de), 526.
Aragó, Folch de Cardona y Córdova (D. Enrich de), 360, 782, 785 (V. Cardona.—Duch de).
Aragón (D. Joan de), Comte de Ribagorça, 148.
Aragoneses, 63, 552.
Aranjuez, 126, 769 a 773.
Arçe (Pere de), 116.
Arellano (D. Pere de), tinent de les galeres d'Espanya, 531, 533.
Arenys (T.), militar, 90.
Argensola (D. Fran.co de), militar, 293.
Arnet (Fr. Joseph), domínich, 644.
Arxiu de la ciutat, 24, 170, 477, 478, 564, 570, 592.
Arxiu reyal, 594.
Astor (micer Jerònim), 154, 173.
August Cèssar, 584.
Augustino (Antoni), jurisconsult, 740.
Aurolo (Jordi), clergue menor, 647.
Ausonius (Decimus Magnus?), 586.
Austria (Casa de), 591.
Austria (Dona Margarida de), reyna, 564, 565.
Austria (Don Joan de), 325.
Avendaño (T.), jurisconsult, 567, 578.
Axada (Antoni), notari de Barcelona; Diputat reyal, 43, 479.
Ayguaviva y de Tamerit (D. Francisco de), veguer de Barcelona, 260, 261, 520.
Aymerich (D. Pere), 128, 129, 430.
Aytona (Marquès de), 15, 233, 249, 250.
Azenone (T.), jurisconsult, 743.
Azevedo (Anfòs de), jurisconsult, 738.
Aznar (P. Fr. Pau), trinitari, 645.

B

Badaula (T.), oidor del General de Catalunya, 425.
Badía (Lluch), flequer, 763.
Balaguer, 155, 714.
Balbo (Joan Fran.ch), jurisconsult, 571.
Baldeschi ò | (T.), jurisconsult, 559, 561, 569, 573, 578,
Baldo | 579, 695, 704, 712, 726, 731, 736, 742, 747.
Balell (Francesch), sastre, 178, 184.

Balet (micer T.), 59.
Balle (mestre Fr. Domingo), domínich, 644.
Baller (Fr. Chrysòstom), franciscà, 646.
Baluardet del Ví, 113, 166, 471, 473, 474.
Baluart de llevant, 92, 113.
Baluart de migjorn, 92, 113, 166, 318, 344, 348, 470, 473, 474, 483, 530, 532, 537, 539.
Banyoles (Abat de), 508.
Barbosa (Agustí), jurisconsult, 662, 689.
Barbosa (Pere), jurisconsult, 571, 572, 578, 579, 581, 710, 715.
Barcelona, 4, 7, 9, 11, 15, 18, 28, 31, 35, 37, 41, 42, 47, 49, 57, 58, 59, 62 a 67, 69 a 72, 74, 75, 76, 79, 85, 88, 91, 94, 99, 106, 113, 115, 118, 119, 121, 126 a 130, 133, 135, 136, 140, 141, 144, 145, 146, 152 a 158, 160, 163, 164, 172, 176, 177, 180, 181, 185, 188, 191 a 196, 207, 218, 223, 226, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 246, 247, 249, 252, 258, 268, 275, 279, 286, 288, 304, 309, 310, 315, 318, 320, 322, 328, 329, 330, 336, 337, 344, 345, 357, 359, 360, 361, 368, 370, 382, 383, 385, 386, 387, 393, 400, 402, 422, 423, 427, 428, 429, 432, 441, 444, 446, 455, 461, 464, 468, 470, 471, 474, 481, 482, 484, 485, 486, 490, 491, 498, 499, 500, 502, 503, 507, 510 a 514, 516 a 519, 528, 529, 531, 536, 542, 544, 546 a 549, 551 a 559, 561 a 564, 566, 567, 569, 570, 578, 581 a 600, 602, 610, 612, 616, 617, 619 a 622, 627, 629, 635, 636, 637, 644, 645, 646, 649, 650, 653, 681, 682, 683, 685, 688, 690, 691, 694, 696, 705, 706, 707, 710, 711, 712, 714, 716 a 725, 735, 739, 740, 744, 748, 749, 752, 754, 756, 757, 758, 761, 765, 768 a 775, 779, 780, 782 a 787, 790.
Barcelona (Batlle de), 89, 94, 104, 111, 165, 166, 182, 186, 190, 261, 262, 350, 357, 469, 485, 486, 488, 491, 614, 616, 618, 630, 634, 744.
Barcelona (Bisbe de), 10, 14, 15, 16, 19, 21, 25, 32, 39, 40, 60, 68, 80, 81, 82, 128, 129, 131, 135, 144, 149, 183, 198, 203, 204, 223, 224, 231, 232, 234, 235, 239, 249, 250, 251, 257, 267, 274, 278, 281, 283, 284, 286, 289, 293, 297, 298, 300, 301, 302, 305, 310, 315, 316, 319, 321, 331, 334, 339, 341, 342, 344, 362, 363, 366, 369, 370, 374, 376, 378, 379, 381, 392, 397, 401 a 404, 414 a 417, 423, 429, 431, 432, 433, 441, 444, 445, 448, 451, 452, 467, 468, 480, 493, 515, 527, 585, 611, 718 a 722, 768, 769, 770, 784, 785.
Barcelona (Capitol de la Seu de), 89, 144, 175, 185, 193, 195, 220, 272, 275, 280, 286, 291, 293, 294, 295, 299, 301, 302, 319, 322, 329, 334, 335, 339, 341, 342, 371, 378, 392, 424, 451, 458, 610, 627, 784, 785.
Barcelona (Carrer de), a Valencia, 589.
Barcelona (Ciutadans honrats de), 9, 34, 38, 90, 111, 220, 221, 256, 259, 260, 261, 266, 342, 360, 361, 382, 392, 407, 430, 431, 432, 435, 454, 487, 489, 512, 518, 520, 782 a 785.
Barcelona (Colonia romana), 584.
Barcelona (Comtes de), 548, 563, 564, 567, 586, 588, 589, 593, 600, 617, 626, 706.
Barcelona (Consellers de).—(V. en casi totes les planes del text.)
Barcelona (Cort eclesiàstica de), 181, 441, 442, 444.
Barcelona (Diòcessi de), 613.
Barcelona (Historia dels Comtes de), per lo P. Diago, 385, 584, 585, 600.
Barcelona (Notaris de), 6, 11, 32, 41, 43, 44, 45, 52, 61, 74, 83, 119, 122, 125, 126, 186, 188, 191, 208, 288, 354, 363, 394, 395, 397, 403, 404, 409, 431, 438, 445, 454, 456, 460, 463, 468, 469, 470, 474, 475, 479, 480, 486, 487, 530, 539, 586, 604.
Barcelona (Usatges y privilegis de),

57, 58, 70, 71, 72, 75, 76, 145, 563, 584, 597, 685, 705.
Barcelona (Veguer de), 182, 186, 193, 260, 261, 350, 469, 520, 523, 614, 616, 618, 630, 634.
Barcelona (Veguería estreta de), 387.
Barceloneses, 739, 740.
Barcino (Julia Augusta) — (Barcelona), 584.
Barengari (Dr. Bernat), 323, 482.
Baró (Joan Bta.), notari; síndich del Capitol de la Seu, 193, 195.
Baronio (Cardenal), 585.
Bartholomæus, 638.
Bartolo, jurisconsult, 571 a 574, 577, 580, 581, 685, 688, 689, 691, 697, 698, 703, 733.
Bartulo (V. Bartolo).
Barzius (Cèssar), jurisconsult, 657, 663, 664, 685, 712, 733.
Bassora (Fr. Joan Vicens), franciscà, 646.
Batista (pare), franciscà, 466.
Baxeras (Fr. Antoni), carmelita, 645.
Bayetola Cavanilles (Matías de), jurisconsult; regent del Consell d'Aragó, 4, 24, 28, 62, 94, 130, 153, 173, 320, 424, 430, 458, 461, 462, 463, 480, 481, 526, 527, 759, 773.
Bec[cadelli]ò / Beccatelli ? } (Lluis), 685.
Bellafilla (Joseph de), militar, 5, 11, 69, 73, 75, 77, 82, 88, 100, 105, 113, 129, 131, 136, 138, 144, 188, 190, 215, 231, 232, 242, 252, 256, 260, 279, 293, 309, 319, 327, 329, 339, 342, 345, 366, 367, 368, 398, 565, 599.
Bellamera (T.), 737.
Bello[ni?] (Pau), 658.
Belluga (Pere), jurisconsult, 562.
Beltramino (T.), jurisconsult, 567, 569, 580, 581.
Benitens... (T.), jurisconsult, 624.
Benús (Agustí), blanquer, 206, 215.
Berart (micer Gabriel), doctor del Rl. Consell, 135, 179, 563, 584, 587.
Berbegal (Dr. Joan), del Capitol de la Seu de Çaragoça, 129.
Bergamen (Jaume), 589.
Beroius (Agustí), jurisconsult, 697, 698.
Berruete (Martí de), clergue menor, 647.
Bertrallans (Carrer de), 606.
Besora (Joseph), canonge de Lleyda, 230, 339, 342.
Bethlem (Collegi de), 17, 197, 382, 409.
Bethlem (Iglesia del Collegi de), 17, 409.
Bexius (T.), jurisconsult, 574.
Beyrina (Fr. Joseph), franciscà, 646.
Bisbe Vidal (Diego), 293.
Blan (D. Andreu), 454.
Blasco (Vicens), historiayre, 585.
Blat (Plaça del), 26, 27, 348.
— (Plaça vella del), 605.
— (Porxo de la Plaça vella del), 605.
Bleda (Pare T.), domínich; cronista, 588.
Bocaría (Carrer de la), 39, 233.
Boer (Joan). (V. Boher.)
Boffill (micer Raphel), 520, 521.
Boher (Bal...) jurisconsult, 567.
Boher (Joan), escrivà de manament, 429, 461, 462.
Bohigues (T.), canonge de Santa Anna, 434.
Boldó (Miquel Joan), canonge de la Seu, 19, 208, 209, 403.
Boló, 31.
Bologne... (Joan), jurisconsult, 710.
Bolonia, 657.
Bonacina (Martí), jurisconsult, 639.
Bonamich (Mestre fr. Chrysòstom), domínich, 644.
Bonastre (T.), beneficiat del Pí, 479.
Bonet (Dr. Nicolau), 68, 169, 256, 324, 328, 331, 338, 466, 487, 515.
Boneu (Joan), hortolà, 169.
Bonifàs (D. Gaspar), 769.
Bon-Succés (Iglesia y Monastir del), 381, 409.
Bon-Succés (Orde y Pares de Nostra Sra. del), 381, 409, 647.
Boquet (micer Pau), militar, 43, 68, 171, 174, 194, 199, 230, 270, 271, 277, 278, 305, 311, 397, 717.

Borda y Arbiçu (Dr. Jaume de), jurat de Çaragoça, 134.
Borge (Cardenal), 470, 471, 473, 474, 476, 478.
Borgonya, 575, 576.
Boria (Carrer de la), 40, 114.
Borlengo (Mtre. fr. Jaume), carmelita, 644.
Born (Plaça del), 15, 40, 91, 92, 95, 186, 258, 344, 370, 373, 486, 488, 598, 607.
Borràs (Fr. Jaume), carmelita, 645.
Borràs (Jerònim), argenter, 347.
Borrell (Camil), jurisconsult, 585, 686, 693, 703.
Bosch (Andreu), 584, 588, 593.
Bosch (Andreu), notari de Perpinyà, 360, 361, 782 a 784, 787.
Bosch (Fr. Raphel), franciscà, 646.
Bossio (Ægidi), jurisconsult, 572, 713, 747.
Botero (Joan), jurisconsult, 563, 584.
Boters (Carrer dels), 14, 39.
Bovadilla (T.), 561, 562, 575.
Boxader (Fr. Francesch) franciscà, 646.
Boxadors (Felip). (V. Casademunt.)
Boxadors (Lluís de), 237, 252.
Boxadors y Lull (Lluís de), 327.
Boydus (Antoni), jurisconsult, 726.
Bramon (Mtre. Fr. Joseph), domínich; regent dels estudis de Santa Catherina, 644.
Brasil, 12.
Breda (Sant Salvador de), 341.
Broca (Pere), 254.
Broquetes (Dr. Francesch), teòlech, 197.
Brossa (Francesch), 63.
Brú (Francesch), ciutadà; conseller en cap; embaxador, 68, 85, 88, 90, 93, 95, 103, 109, 110, 112, 115, 123, 124, 128, 135, 137, 143, 152, 156, 166, 171, 174, 176, 178, 184, 185, 270, 273, 277, 281, 282, 289, 297, 413, 427, 434, 518, 527, 528, 530, 531, 549.
Brú (Jaume), 137, 138, 142, 144, 305, 310, 311, 312, 314, 424.
Bruna (Dr. Agustí), metge, 8, 46, 486.
Bruniquer (Esteve Gilabert), notari; síndich de la ciutat, 11, 106, 188, 400, 401, 438, 462, 486, 487.
Bruniquer (Joan Pau), notari, 44.
Buero (Fr. Pau), trinitari, 645.
Busquets (Joan), 106.
But[ron?] (Joan Alfons?), jurisconsult, 698.

C

Cabanyes (Bèrnabé), candeler, 347, 454.
Cadaquès, 114.
Cagnolo (Jerònim), jurisconsult, 689.
Cahors y de Soler (Galceran), 187.
Calabria, 594.
Calabria (Duch de), 562.
Calaf y Soldevila (micer Alexandre), 49.
Calassans (Fran.ch de), algutzir ò comissari reyal, 10.
Calderi... (T.), 577.
Calderon (V. García Calderon).
Calders (Lluís Joan de), militar, 33, 353, 454, 469, 470.
Calders y Ferran (D. Ramon), tresorer reyal, 129, 424, 438.
Calepino (Ambròs), lexicògraf, 586.
Calicio (V. Callís).
Call (Carrer del), 39, 233, 723.
Callís (Jaume), jurisconsult, 587, 684, 685, 693, 695, 700, 701, 704, 706, 716, 732 a 735, 742, 743.
Calvino (Joan), 739, 740.
Camarasa (Marquès de), 546.
Cambis (Carrer dels), 40.
Canal (Capella de Ntra. Sra. de la), 85.
Cancer (Jaume), jurisconsult, 582, 587, 613, 614, 615, 619, 622, 624, 677, 685, 689, 690, 695, 696, 697, 700, 701, 704, 715, 717, 727, 731, 732, 735, 738, 739.
Canonja (La), 214.
Cànoves (Francesch), militar, 17.
Capellans (Carrer dels), 606.
Capua (Principat de), 594.
Caputxines (Iglesia de les monges), 20.

Caputxins (Orde dels), 646.
Carabaça (Carrer d'En), 606.
Carbonell (D. Joaquím), d.or en drets y canonge de la Seu, 18, 19, 35, 87, 89, 295, 319, 342, 359, 360, 373, 504, 505, 749, 782, 783, 784, 786, 787, 789.
Carbonell (Pere Miquel), cronista, 589, 594.
Carcassona, 121.
Carcer (Antoni), 383.
Càrcers comuns o reyals, 2, 26, 194, 199, 200, 270, 271, 273, 293, 302 a 305, 353, 368, 397.
Càrcers episcopals, 196, 352.
Cardinalis (T.), jurisconsult, 691.
Cardona (D. Bernat de), canonge de Girona, 69, 75.
Cardona (Comte de), 598.
Cardona y Segorb (Duch de), lloctinent y capità general de Catalunya, 22, 66, 82, 130 a 133, 153, 154, 160, 163, 170, 178, 237, 245, 252, 271, 273, 284, 287, 293, 297, 300, 311, 316, 318, 319, 320, 327, 330, 345, 353, 356, 357, 358, 360, 398, 411, 417, 424, 427, 470, 482, 491, 534, 555, 562, 775, 778, 779, 782, 785.
Cardona (Duquesa de), 270, 271, 317, 354.
Carinyan (Princesa de), 529, 530, 532, 535, 536.
Carles lo *Calvo*, 385, 600, 740.
Carles I (V d'Alemanya), 139, 145, 386, 548, 560, 561, 562, 564, 567, 569, 575, 587, 592, 598, 601.
Carles (Infant Don), germà de Felip III, 41, 61, 73, 74.
Carme (Carrer del), 39, 119, 233, 606.
Carme (Iglesia y monastir de Nostra Sra. del), 15, 197, 369, 382, 407, 437, 440, 488, 506.
Carme (Orde del), 644.
Carmelites descalços (Orde dels), 647.
Caroccio (Vicens), jurisconsult, 696, 697.
Carrossio (V. la precedent veu Caroccio).
Casa de la Ciutat, 2, 3, 6, 7, 8, 15, 18, 20, 21, 31, 34, 37, 39 a 42, 50, 61, 68, 69, 73, 77, 85, 86, 89, 103, 106, 110, 116, 117, 125, 137, 141, 143, 144, 169, 170, 171, 175, 176, 179, 185, 186, 190, 200, 203, 205, 208 a 211, 214, 220, 222, 224, 230, 231, 233, 239, 247, 253, 254, 260, 265, 268, 279, 306, 307, 318, 322, 323, 324, 326, 347, 348, 357, 358, 371, 374, 380, 384, 387, 395 a 398, 401, 405, 408, 411, 422, 426, 429, 430, 433, 437, 438, 454, 455, 457, 458, 460, 461, 465, 468, 475 a 479, 491, 500, 502, 504, 508, 509, 520, 521, 524, 529, 532, 534, 535, 536, 541, 544, 570.
Casa de la Ciutat (Capella de la), 123, 170, 198, 374, 433, 457, 465, 466, 476, 477, 488, 501, 502.
Casa de la Ciutat (Hort de la), 170, 477.
Casademunt, *olim* de Boxadors (Felip), 200.
Casanovas (Antoni), droguer, 185.
Casellas (Mtre. fr. Fran.ch), servita, 647.
Caselles (Joaquím), cirurgià, 146.
Cassador (Lluís), canonge de la Seu, 220, 258, 280, 691.
Cassador (Guillèm ?), 571.
Cassanate (D. Lluís de), jurisconsult, 621, 780.
Cassaneo (Barthomeu), 559, 571, 737.
Castella, 64, 65, 116, 327, 553, 554, 560, 563, 565, 576, 590, 595, 597.
Castella (President de), 543, 544, 547.
— (Reys de), 247, 565, 591, 737.
Castellani (T.), jurisconsult, 706.
Castellano (D. Mauro), historiayre, 585.
Castell-de-Fels, 385, 601.
Castelló (Joan), militar, 509 a 511, 513.
Castellrodrigo (Marquès de), 116.
Castellví (D. Fran.ch), regent del Consell d'Aragó, 4, 28, 320, 490, 759.
Castillo (Diego del), jurisconsult, 708.

Castillo (Julià del), historiayre, 560.
Castro y Castillo (Mtre. fr. Jerònim de), 560, 575.
Castro (Paulo de), jurisconsult, 562.
Castro (T.), id., 743.
Catalans, 51, 171, 216, 412, 593, 594, 595, 597, 717, 742, 776.
Catalina (Infanta D.ª), filla de Felip II de Castella, 316, 317.
Catalunya, 1, 22, 31, 64, 67, 70, 75, 76, 97, 100, 102, 116, 129 a 131, 141, 144, 147, 154, 231, 235, 318, 354, 358 a 360, 403, 424, 430, 438, 446, 461, 525, 526, 543, 553, 562, 563, 582, 584, 588 a 591, 610, 614, 615, 618, 646.
Catalunya (Batlle general de), 500.
— (Canceller de), 82, 102, 232, 235, 775.
Catalunya (Constitucions y altres drets de), 24, 58, 59, 70, 71, 76, 183, 242, 312, 365, 366, 375, 378, 383, 387, 408, 423, 431, 458, 460, 461, 465, 568, 625, 626, 695, 701, 705, 773.
Catalunya (Corts de), 2 a 4, 6, 28, 31, 47, 50, 548, 555, 557, 581 a 583, 595, 597, 729, 776.
Catalunya (Generalitat y Diputats de), 2, 16, 17, 21, 39, 47, 57, 69, 71, 74, 77, 90, 115, 128, 132, 145, 230, 231, 233, 234, 242, 250, 254, 269, 270, 272, 276, 279, 282, 284 a 286, 290, 293, 295, 297, 299, 300 a 302, 313, 314, 318, 321, 322, 329 a 331, 335, 339, 340, 342, 345, 346, 350, 353, 358 a 362, 365 a 367, 371, 373, 378, 388, 391 a 394, 398, 408, 422, 430, 432, 458, 459, 461, 464, 467, 489, 492, 535, 627, 782 a 784.
Catalunya (Governació y Governador general de), 37, 382, 383, 386, 417, 456, 463, 618, 625.
Catalunya (Llòctinent y Capità general de), 100, 116, 130, 131, 154, 245, 318, 345, 354, 358, 360, 424, 568, 782, 785.
Catalunya (Prelats y Capitols de), 68, 131, 144.
Catalunya (Universitats y ciutats de), 12, 31, 67, 226, 556, 557, 583, 589, 692, 693, 696 a 698, 701, 732, 737, 738, 744, 746.
Catedral (Iglesia), 20, 208, 415, 543, 544, 586, 623. (V. *Seu.*)
Cathà (Fran.ch), mercader, 459.
Cathà, fill del precedent (Francesch), 459.
Cavagnol (T.), jurisconsult, 739.
Cavallet (Carrer del), a Perpinyà, 783.
Cavedo (T.), jurisconsult, 572, 726.
Cayetano (cardenal?), 638 a 640.
Cellerès (Raphel), notari, 395, 460.
Cenedo (Pere Jerònim), jurisconsult, 640.
Cephalus (T.), jurisconsult, 686, 727.
Cerdanya (Comtat de), 22, 70, 71, 75, 76, 148, 276, 318, 358, 360, 610, 687, 693, 782, 785.
Cerdanya (Comte de), 617.
Cerdenya (V. *Sardenya).*
Cervera, 731, 734.
Céspedes (Lluís de), president dels clergues menors, 647.
Cicero (M. Tullius), 728.
Clarís (Pau), canonge d'Urgell, 224, 358.
Claro (Juli), jurisconsult, 657.
Clavegueres, 154.
Clergues menors o regulars (Orde dels), 35, 36, 647.
Climent VIII (Papa), 97, 110.
Clot (T.), 352.
Codina (P. Jerònim), jesuita, 647.
Codina (Fr. Martí), carmelita, 645.
Coleri (Matheu), jurisconsult, 739.
Coll (micer Epifani), 355, 357.
Coll (a) *Xicarró* (Pere), 412.
Collcerola, 385, 601.
Coloma (D. Alonso), bisbe de Barcelona, 480.
Coloma (D. Carles), conseller d'Estat, 480, 481.
Colomer, menor (Miquel), mercader, 469, 482, 485.
Colona (Cardenal), 645.
Comares (Marquès de), duch de Cardona, 360, 782, 785.
Comedies (Casa de les), 179.

Comelles (Dr. Pau), domínich, 197.
Concell de Cent (Sala del), 31, 80, 170, 477.
Conradus (Lancellot), jurisconsult, 744.
Contamina (Luperci de), embaxador de Çaragoça, 113, 118, 133.
Coplliure, 44.
Corbera y Sant Climent (Lluís de), senyor de Llinàs, 454.
Còrcega, 590.
— (Rey de), 617.
Cordelles (D. Felicià de), 187, 188, 190.
Corellano (Mtre. fr. Joan), domínich, 644.
Cormellas (Sebastià), estamper, 723, 779, 780.
Correja (Joan Bta.), 427, 429.
Corso (Alfons), 592.
Cortès (Fr. Barthomeu), trinitari, 645.
Corts (Jaume), ardiaca de Sta. María, 21, 395, 475.
Corts (P. fr. Miquel), prior de la Mercè, 222, 479.
Cossío (D. Domingo de), 178.
Costa (Joan Bta.), baró de Villamur, 529.
Costa (Fr. Joseph) franciscà, 197, 646.
Costa (Salvador), 787.
Costa (T.), jurisconsult, 685, 686.
Courbes (I. de), gravador, 649. 681.
Covarrubias (Diego de), jurisconsult, 569. 570, 577, 579, 638, 641, 659, 669, 679, 707, 740.
Craveta (Aymon), jurisconsult, 570, 578, 689, 691, 693, 738, 744.
Creu-Cuberta, 39, 233.
Cruz (Fr. Joan de la), 638.
Cubells (Fr. Diego), franciscà, 646.
Cudina (Joan Bta.), ciutadà honrat, 51, 188, 210, 222, 242, 256, 259, 291, 293, 299, 318, 374, 375, 489, 509, 512.
Cudina (Joan Fran.ch), ciutadà honrat, 34, 51, 113, 119, 220, 256, 279, 293, 392, 410, 413, 419, 483, 487, 489, 512, 518, 538.
Cuellar (Marquès de), 88.
Cujàs o Cuyàs (Jaume), jurisconsult, 703, 704, 726, 740.
Cursius (Francesch?), jurisconsult, 575.

Ç

Çafont (micer Francesch), 418.
Çaragoça, 27 a 30, 109, 118, 119, 129, 134, 189, 218, 548, 549, 711, 749.
Çaragoça (Archebisbe de), 113, 123, 144, 149.
Çaragoça (Canonges de), 118, 119.
— (Embaxador de), 118, 119.
— (Iglesia de), 129, 611.
— (Jurats de), 119, 133, 134, 218.
Çesilles (Antoni Aleix), notari, 454.
Çisternes (Melcior), regent del Reyal Consell, 94.
Çiurana (T.), canonge de Girona, 43.
Çumel (T.), doctor escolàstich, 638.
Çurita (Jerònim), historiayre, 586, 588, 589, 591, 592, 594.

CH

Chopino (Renat), jurisconsult, 572.
Christ, 583, 585, 650.

D

Dalmau (Francesch), 75, 200, 206, 214, 215, 221, 353, 365, 367, 378, 379, 380, 383, 392, 393, 459, 460, 486, 535.
Dalmau (micer Jaume), 102.
Dalta (Dr. Francesch), metge, 486.
Damians (Jaume), mercader, 206, 530.
Damians (Sagimon), id., 203.
Darder (T.), 174, 175.
Daspe (D. Martí), secretari del Infant-cardenal D. Ferran, 77.
Decià (Tiberi), 671.
Decio (Felip), jurisconsult, 574, 577, 733.
Denia, 731.
Descallar (Jacinto), canonge de Barcelona, 17, 106, 393, 403, 507.

Despujol (Sagimon), jurisconsult, 709.
Desvall (Bertran), ciutadà honrat, 13, 37, 38, 41, 47, 51, 56, 60, 69, 73, 75, 77, 82, 90, 113, 115, 129, 144, 199, 214, 215, 232, 242, 252, 260, 277, 319, 321, 329, 339, 342, 359, 360, 373, 406, 430, 435, 494, 782 a 786, 789.
Desvall (Frederich), militar, 190, 191.
Desvall (Joan), conseller terç, 592.
Deu (Matheu), porter del Clavari, 352.
Déxtero (Flavio Lucio), fill de Sant Pacià, 585.
Diago (P. Francisco), cronista, 385, 584, 585, 600.
Diana (P. Antoni), 619, 620, 621, 671, 672.
Dias de Mena (Blas. Flor.), 658.
Dinamarca (Embaxador de), 774.
Dino ò / Dinus } jurisconsult, 575, 658.
Diputació (Casa de la), 36, 37, 39, 70, 118, 176, 243, 401, 402, 507, 519, 520.
Dixant (Jerònim), 324.
Domènech (P. Fr. Vicents), 585.
Domingo (T.), 196.
Doms (D. Berenguer), 474, 475.
Dreçana, 459, 460, 463.
Duana del Pastrím, 270, 348.

E

Ebrera (Sant Salvador de). (Vejes *Breda*.)
Elitxe (Marquès de), duch de Medina de les Torres, 496, 498 a 502, 506.
Elna, 32.
— (Bisbe de), 81, 232.
— (Iglesia de), 782.
Erennius, 735.
Erill y de Senmanat (D. Fran.co de), canceller de Catalunya y abat de St. Cugat, 1, 235, 357.
Erill y Orcau (D. Joan de), militar, 188, 199, 200, 202, 204, 205, 207, 212, 213, 214, 216, 220, 221, 229, 324, 328, 331, 338, 471 a 474, 480, 498, 521, 538.
Escales de la Seu, 40, 82, 233.
— de Sta. Agata, 491.
Espanya, 65, 91, 116, 120, 316, 317, 429, 554, 560, 561, 563, 567, 573, 584, 585, 588, 589, 610, 614.
Espanya («Del origen de las dignidades de»), per Salazar de Mendoza, 561.
Espanya (Embaxador de), a Roma, 435.
Espanya («Excelencias de la Monarchía de»), per Gregori Lopez Madera, 561.
Espanya (Galeres de), 44, 51, 54, 91, 107, 157, 159, 166, 427, 471, 473, 474, 490, 496, 530, 531, 532, 533, 539.
Espanya (General de les galeres de), 54, 91, 107, 157, 159, 166, 427, 471, 473, 539.
Espanya (Governadora general dels regnes de), 568.
Espanya (*Grandes* de), 547, 573, 576.
— (Moros de), 588.
— (Nunci de), 99, 106, 178, 180, 189, 259, 379, 610, 612, 613, 625, 668, 673, 773.
Espanyol (Fran.co), secretari dels Jurats de Çaragoça, 134.
Esparraguera, 526, 527.
Espasería (Carrer de la), 349.
Estavenell (micer Joseph), 112, 171.
Estella, 588.
Estevan (Fr. Jaume), franciscà, 646.
Esteve (Joan), mercader, 201, 202.
Estudi general, 83, 88, 112, 137, 188, 341, 355, 457, 469, 525.
Eterio (bisbe), 585.
Eulalia (Santa), 15, 95, 223, 373, 488, 585.
Everardo (B.), jurisconsult, 684, 691.
Ezequiel, 559.

F

Faber (Antoni), jurisconsult, 651, 708.

Fàbregues (Dr. micer Jacinto), 393, 513, 520.
Farinacci (Pròsper), jurisconsult, 569, 581, 656 a 659, 662, 667, 668, 672, 676, 677, 678, 708, 735.
Farinacio (V. Farinacci.)
Federici (Lluís), jurisconsult, 614.
Felinus (T.), id., 559, 561, 569, 578, 695.
Felip I, rey d'Aragó (II de Castella), 154, 548, 565, 603, 694, 736, 738.
Felip II, rey d'Aragó (III de Castella), 246, 247, 548, 565, 593, 598.
Felip I, rey de Castella, 560.
Femat (T.), secretari del Consell d'Aragó, 94.
Feria (Duch de), 149.
Ferinós (Agustí), canonge d'Elna, 782.
Fernandina (Duch de), marquès de Vilafranca, 51, 54, 91, 107, 157 a 160, 162, 169, 170, 270, 273, 279, 409 a 413, 418, 419, 427, 434, 435, 471, 473, 475, 478, 483, 484, 499, 500, 502, 509 a 513, 516, 517, 539.
Fernando (Infant-Cardenal don). (V. Ferràn.)
Fernós (Mtre. fr. Serafí), provincial carmelita, 644.
Ferràn I, rey d'Aragó, 595, 731.
Ferràn II lo *Catòlich,* rey d'Aragó, 139, 140, 145, 150, 353, 386, 548, 562, 564, 587, 592, 599, 601, 602, 684, 685, 712, 732 a 735, 766.
Ferràn IV, rey de Castella, 737.
Ferràn (Infant-Cardenal don), 41, 42, 64, 67, 79, 82, 100, 103, 110, 114, 116, 122, 149, 344, 552, 553, 597, 776.
Ferràn (T.), canonge de la Seu d'Urgell, 259.
Ferrer (P. Joan), jesuita, 647.
Ferrer (Miquel), jurisconsult, 217, 563, 584, 614, 615.
Ferrer (P. Mtre. Onofre), domínich, 197.
Ferrer (Pau), droguer, 173.
Ferreres (micer Joseph), 717.
Ferrero (Mtre. fr. Joan), mercenari, 645.
Ferretus (Juli), jurisconsult, 704, 726.
Ferrus (Mtre. fr. Pau), trinitari, 197, 645.
Ferrus (micer T.), advocat fiscal del Rl. Consell, 102.
Ferruz (micer Francesch), 423.
Ficcia (Marino), jurisconsult, 562.
Figueres, 713, 714, 759.
Filucius (T.), jurisconsult, 638.
Fita (Antoni Joan), notari, 445.
Fivaller (Francesch), militar, 248.
Fivaller (Joan), conseller, 595.
Fiveller (Fran.ch Ramon), militar, 466.
Flaquer (Francesch), mercader, 187.
Flaquer (Jaume), 51.
Flor (Mtre. fr. Spiridon), carmelita, 644.
Florença, 657.
Fluvià (Pau de), 119.
Foix (Comte de), 591.
Font d'En Alió, 538.
— *del Angel,* 532.
— *de les claustres de la Seu,* 635, 636, 637.
Font de la Plaça de Sant Jaume, 491.
Fontana (Francesch Joseph), notari, 45, 74, 191, 208, 209, 336, 354, 355, 356, 469, 470.
Fontanella (Dr. micer Joan Pere), 305, 345, 346, 350, 358, 361, 376, 425, 563, 582, 587, 588, 615, 619, 621, 677, 680, 710, 717, 787, 788.
Fontanella (micer Joseph), 467.
Fontanella (micer Pere Joan), 493.
Fontanella (micer T.), 151, 183, 218, 261, 627.
Fontanet y Romaní (Jerònim), militar, 398, 463.
Fontanet (Narcís), 371.
Fontanet (Salvador), regent del Consell d'Aragó, 24.
Fontanet (micer T.), militar, 254.
Fontanet (D. Thomàs), 316, 425, 426, 534.
Forés (Joan Agustí), 519 a 524.
Formiguera (Comte de la), 537.
Forner (Matheu), mercader, 222.
Fossar de Sant Jaume, 266, 514.

Francesch (Sant), 116, 117, 120, 122, 123, 126, 646.
Franceses, 594.
Franchis (Vicents de), jurisconsult, 713.
Francisco de Paula (Sant), 645.
França, 45, 52, 62, 63, 120, 121, 428, 429, 545, 572.
França (Casa reyal de), 591.
— (Embaxador de), 754.
— (Rey de), 589.
Fréjus, 120.
Frenería (Carrer de la), 82.
Funes (D. Martí de), canonge de Çaragoça, 129.
Fussina (La), 91, 605, 606.
Fustería (Carrer de la), 532.

G

Gabriel (Antoni), jurisconsult, 569, 570, 574, 616, 686.
Galçem (Joseph), notari, 52.
Galicia, 585.
Galitxo (Joan), porter reyal, 106.
Gamis (Francesch), notari, 119.
Gamis, menor (micer Francesch), 353, 748.
Gamma (Antoni de), jurisconsult, 658, 735.
Garau (P. Gaspar), jesuita, 647.
Garau (Sebastià). (V. Guerau).
Garcés (Fr. Joseph), trinitari, 645.
García (Joan), jurisconsult, 571, 581.
García Calderon (Fr. Francesch), benet, 624, 625.
Garivay (Esteve?), historiayre, 589.
Garriga (Antoni), argenter, 310.
Gasch (Benet), perayre, 179.
Gassol (D. Fran.ch), protonotari reyal, 246, 247.
Gaver (Jerònim de), militar, 13, 492.
Gellius (Aulus), filòlech, 737.
Gemin[us?] (Tanusio?), 561, 664.
Gener (D. Damià de), batlle de Barcelona, 94, 104, 111, 156, 157, 165, 634.
Gènova, 317, 587, 685.
— (Galeres de), 317.
Genoveses, 590, 592.
Genuensis (March Antoni), 652, 675.
German (Fr. Gabriel), mercenari, 645.
Germania, 610.
Gielves (Marquès de), 546.
Gilabert (D. Francisco), militar, 144.
Gil Manrique (Dr. D. Garcí), bisbe de Girona y de Barcelona, 128, 129, 135, 198, 223, 224, 231, 232, 234, 249, 414, 441.
Girona, 43, 223, 422, 425, 458, 466, 468, 469, 470, 482, 491, 518, 519.
Girona (Ardiaca de la Seu de), 69, 75, 391.
Girona (Bisbe de), 81, 128, 129, 131, 135, 198, 611.
Girona (Jurats de), 218.
Giron [García de Loaisa?] (Pere?), 571.
Gironda (T.), 726.
Gispert (Pere), 201, 202.
Gomez (Antoni), jurisconsult, 673.
Gonzàlez (Jerònim), jurisconsult, 570, 571, 651, 707.
Goths, 589.
— (Historia dels reys), per Julià del Castillo, 560, 575.
Goths (Reys), 584.
Grà (Dr. Pere), teòlech, 526.
Gralla (Mtre. fr. Onofre), mercenari, 645.
Grammatico (Thomàs), jurisconsult, 696.
Granada, 592.
Granell (T.), canonge de la Seu, 176.
Granollers, 412, 646.
Gratianus (Esteve), jurisconsult, 558, 561, 566, 567, 621, 659, 667, 739.
Grau y de Monfalcó (D. Joan Pau), agent de la ciutat en la Cort, 324, 548, 754, 761, 780.
Grau (Sebastià). (V. Guerau).
Gregori IX, papa, 585.
Gregori XV, id., 738.
Gregori (Sant), id., 405.
Grimau (D. Francisco), canonge de la Seu, 393.

Gual (T.), flequer, 174, 175.
Gualbes (Raphel Bonaventura de), militar, 469, 470.
Guardiola (D. Guerau de), llocti-nent de Mestre Racional, 254, 779, 784, 785.
Guell (micer Pere Lluís), 171, 183, 215, 218, 261, 494, 627, 717.
Guerau (Sebastià), prevere, síndich del Capitol de la Seu, 193, 195, 351, 401, 408, 451.
Guerrero (Mtre. fr. Jerònim), servita, 647.
Guiamet (micer Pau), doctor del Rl. Consell, 173, 176.
Guitart (Pere), 784, 787.
Gutierrez (Joan), jurisconsult, 571, 572, 584, 650, 651, 656, 662, 708.
Guzman (D. Diego de), patriarca de les Indies, 564.
Guzman (D. Gaspar de), comte duch d'Olivares, 79. (V. Olivares).
Guzman (Fr. Joan de), franciscà, archebisbe de Tarragona, 35, 39, 113, 123.

H

Hèrcules Egipci, 584.
Hierònimes (V. Jerònimes).
Hierusalèm (V. Jerusalèm).
Homdedeus (V. Homodeis).
Homodeis (Signoroli de), jurisconsult, 713, 747.
Hospital (Carrer del), 39, 155, 233, 606.
Hospital general de Sta. Creu, 20, 21, 25, 26, 37, 95, 105, 110, 111, 179, 238, 240, 241, 377, 381, 388, 390, 393, 394, 403, 488, 489, 495, 586.
Hospital (Iglesia del), 20.
Hospital de Misericordia, 192, 419, 629, 631 a 633.
Hospitalet, 15, 232, 496.

I

Iglesias (Llàtzer), 423.
Igualada, 595, 731.
Illa (a) *Dent Deurada* (Joan), 509.
Illa y Carbó (micer T.), 59.
India Oriental, 4.
Indies, 73, 247.
Indies (Patriarca de les), 564.
Infantado (Duquesa del), 167, 168.
Innocenci, jurisconsult, 574.
Inquisició (Palau de la), 17, 82, 458, 461, 462, 480.
Isabel (Dona), filla gran del duch d'Alburquerque, 115.
Isidorus, jurisconsult, 570.
Italia, 116, 117, 120, 122, 470, 572, 753.
Itona (V. Aytona.)
Iurba (Marius), jurisconsult, 571.

J

Jaques (Raphel), 174.
Jason (Maynus), jurisconsult, 574, 575, 581, 691, 747.
Jaume (Sant), apòstol, 585.
Jaume I, rey d'Aragó, 73, 585, 586, 589, 594, 692, 705.
Jaume II, rey d'Aragó, 84, 139, 145, 178, 344, 385, 459, 589, 590, 600, 602, 742.
Jaume III, rey de Mallorca, 590.
Jener (D. Damià de) (V. Gener.)
Jener (Dona Joana), muller del precedent, 166.
Jerònim (Sant), 585.
Jerònimes (Monastir de les), 218.
Jerusalèm, 247.
Jesús (P. fr. Miquel de), carmelita descalç, 647.
Jesús (Casa dels PP. de la Companyía de), 98.
Jesús (Collegi y PP. de la Companyía de), 97, 647.
Jhesuchrist (Capella del cors preciós de), en les claustres de la Seu, 514.
Joan I, rey d'Aragó, 591, 596, 745.
Joan II, rey d'Aragó, 564, 588, 592, 686, 714, 740, 741.
Joan (Infant de Castella), germà de Sanxo IV, 737.
Joan (Orde de Sant), 645.
Joana (Dona), comtesa de Foix, filla de Joan I d'Aragó, 591.

Joana de Portugal (Princesa Dona), filla de Carles I, 567.
Joffreu (micer Pere Antoni), 353, 376, 422.
Jonqueres (Iglesia de Ntra. Sra. de), 16.
Jonqueres (Monastir de monges de Ntra. Sra. de), 454.
Jonqueres (Priora del Monastir de), 454.
Josa (D. Joan de), 105, 136, 160, 163, 164, 169, 173, 175, 176, 177, 179, 183, 200, 293, 318, 346, 374.
Josa (D. Joseph de), canceller y doctor del Rl. Consell, 422, 423.
Jover (Joseph), militar, 94.
Judice (Agustí de), 455, 456.
Julian (Fr. Thomàs), prior de Sant Agustí, 646.

L

Laderchi (Joan Bta.), jurisconsult, 747.
Lamata (Dr. Francisco), degà del Capitol de Çaragoça, 129.
Lamberto y Miguel (Martí), jurat en cap de Çaragoça, 134.
Lanceloti (T.), jurisconsult, 617.
Lara (D. Manrich de), lloctinent reyal en Catalunya, 149.
Lauger (micer Francesch), 59, 422, 464, 465.
Lazarte (T.), jurisconsult, 727.
Leganés (Marquès de), 242, 455, 456, 457, 543, 545, 546.
Lenes (micer T.), (V. Llenes).
Leó (Francesch), regent del Reyal Consell d'Aragó, 4.
Leon (Francisco), jurisconsult, 652, 661, 664, 667.
Leonart (Francisco), notari reyal, 482.
Litxe (Marquès de), (V. Elitxe.)
Lopez de Haro (Alonso), 567.
Lopez de Oru (Llorenç), jurat de Çaragoça, 134.
Lopez Fernandez (Dr. Agustí), vicari general, 198, 467.
Lopez Madera (Gregori), 561, 576, 703, 726.
Loterius (Melcior), jurisconsult, 617.
Ludovico Pío, 740.
Ludovicus (Joseph), jurisconsult, 567, 569, 570, 580, 581, 615, 616, 657, 669, 680, 710, 712.
Lull y de Boxadors (Lluís), militar, 187, 188, 192, 222, 224, 235, 241, 242, 248, 251, 259, 268, 269, 323, 324, 335, 350, 367, 375, 379, 425, 427, 460.
Lupià (D. Francesch de), militar, 425.

LL

Llacuna (La), 531.
Llana (Plaça de la), 40.
Llana (id. id.), a Perpinyà, 360, 782, 785.
Llenes (micer T.), 183, 627.
Lleó, 503, 561, 576.
— (Rey de), 247.
Lleyda, 17, 63, 64, 155, 218, 230, 342, 552, 553, 597, 644.
Lleyda (Bisbe de), 16, 17, 231, 232.
— (Canonges de la Seu de), 293, 339, 342.
Lleyda (Capitol de la Seu), 610.
— (Pahers de), 218.
— (Universitat de), 644.
Llibreteria (Carrer de la), 40, 82.
Llinàs, 454.
Llitra (Fr. Miquel), agustí, 646.
Llobet (Joan), 460.
Llobregat (Cequia del Riu), 137, 154, 155.
Llobregat (Riu), 137, 154, 463.
— (Torre del cap del Riu), 79, 92, 463.
Llorenç (Sant), 586.
Llosas (Joan), porter del Governador, 351, 352.
Llot (micer Francisco), 783.
Llotja de la Mar, 8, 68, 112, 118, 171, 310, 315, 317, 321, 327, 366, 398, 438, 505, 535, 744.
Llotja de la Mar (Capella de la), 439.
— (Cònsuls de la), 37, 120, 248, 256, 405, 488, 509, 512.
Llotja de la Mar (Hort de la), 439.
— (Sala del Consell de vint de la), 310.

Llull y de Boxadors (Lluís). (Vegis Lull.)
Llussià (Jerònim), mercader, 248.

M

Maceratensis (March Antoni), jurisconsult, 567, 688.
Madre de Dios (Fr. Onofre de la), agustí descalç, 647.
Madriaga (Fr. Joan de), 560.
Madrid, 4, 6, 24, 28, 62, 88, 94, 116, 123, 153, 155, 173, 207, 220, 223, 229, 244 a 247, 259, 264, 307, 320, 327, 339, 398, 411, 413, 490, 510, 513, 518, 542, 544, 546, 599, 603, 612, 718, 721, 722, 749, 756, 771, 779, 780, 791.
Madrona (Santa), 14, 25, 55, 84, 111, 239, 390, 421, 441, 445, 447, 454, 455, 503, 790.
Magarola (micer Fran.ch Joan), conseller en cap, 466, 468, 469, 477, 482, 487, 489, 490, 492 a 495, 498, 503, 510, 512, 517, 525, 527, 539.
Magarola (Magí), 342.
Magarola (micer Miquel Joan), doctor del Rl. Consell, 25, 26, 31, 154, 192, 784, 785.
Magarola (D. Pere de), bisbe d'Elna, 232.
Magarola (T.), regent del Rl. Consell d'Aragó, 4, 24, 153, 173, 320, 490, 759 a 763, 772, 775, 777.
Magarola (D. Vicents), 430.
Magdalenes (Monastir de les), 218.
Mago[nio?] (Jerònim), jurisconsult, 657.
Magrinyà (Jaume), mercader, 85.
Malla y de Conanglell (Francesch), militar, 425.
Mallol (Pere), notari, síndich de la ciutat, 520, 535, 537.
Mallorca, 169, 370, 431, 585, 594, 644.
Mallorca (Reys de), 590, 617.
— (Síndich de la ciutat de), 169.
Mandel (Jaume?), jurisconsult, 727.
Manegat (T.), canceller de Catalunya, 127, 128.
Manines (Fr. Nicolau), agustí, 646.
Manresa, 155, 646.
Manresa (Fr. Joseph de), caputxí, 646.
Mantica (Francesch), cardenal; jurisconsult, 581, 615, 616, 712, 713.
Mantua (Princesa D.ª Margarida, duquesa de), 316, 317, 324 a 328, 331, 334, 336, 337, 339.
Maqueda y Nàxera (Duch de), 116, 147, 148, 149.
Mar (Portal de), 114, 405, 406, 532, 534, 544.
Marcabrunus (T.), jurisconsult, 689.
Marcelli (Fr. Pau), mínim, 645.
Margarida d'Austria (Reyna D.ª), 564, 565.
Margarida (Princesa D.ª). (V. Mantua.—Duquesa de).
Margarit y de Reguer (D. Joaquím), 156, 358, 391, 502.
María (Reyna Dona), muller de Martí I d'Aragó, 591.
María (Reyna D.ª), muller de Sanxo IV de Castella, 737.
María (Dona), reyna de Sicilia, 591.
Marimon y Jafer (D. Aleix de), governador de Catalunya, 36, 382, 417, 532, 537.
Marimon (D. Bernardí de), cavaller de St. Jaume de la Espasa, 108, 109, 159 a 164, 169, 476.
Marina (Santa), 483, 484.
Marò (Fr. Nicolau), agustí, 646.
Marquet (Galceràn), conseller y almirall, 590.
Marquilles (Jaume), jurisconsult, 562, 568, 583, 584, 586, 589, 621, 695.
Marrugat (Andreu), fuster, Jurat del Concell de Cent, 192 a 196, 198, 199, 749.
Marsella, 429.
Martha (Dr. Jaume Antoni?), jurisconsult, 572, 573.
Martí I, rey d'Aragó, 584, 591, 592, 594, 740.
Martí, rey de Sicilia, 591, 592.
Martí (micer Francesch), 59.
Martí (micer Jaume), 59, 180.
Martí (micer T.), 151, 627.

Martín (Fr. Antoni), franciscà, 646.
Martorell, 41, 154, 425.
Mascardi (Alderano), jurisconsult, 561, 569, 570, 578, 619, 622, 664, 671, 713.
Mascarós (Fr. Llàtzer), mercenari, 645.
Masdeu (Francesch), 327.
Massaratensis (V. Maceratensis).
Massó (micer Joseph), oidor de la Diputació de Catalunya, jutge de la regia cort, etc., 43, 261, 311, 493.
Mastril (D. García), jurisconsult, senador de Sicilia, 559, 560, 567, 571, 572, 574, 708, 712, 739.
Matalí (Jerònim), mercader, 353, 405.
Matalí (Raphel), mercader, Obrer del Concell, 185, 270, 271, 277, 278, 305, 311, 312, 313, 353, 354, 365, 398, 399, 494, 789.
Matalí (T.), carnicer, 194, 195.
Mathea (Ang.), jurisconsult, 691.
Mathevat (Sebastià y Jaume), estampers, 551, 629, 635, 649, 681.
Matxí (Joan), 254.
Maymon (Fr. Joan), mínim, 645.
Mayre (Jordi), tresorer de la Santa Creuhada, 206, 364, 479, 480.
Mazol (Guerau), jurisconsult, 733.
Meca (D. Frederich), 93.
Meca (Fr. D. Jaume), benet, abat de St. Salvador d'Ebrera (Breda), 341.
Medellín (Comte de), 216.
Medina (T.), 638.
Medina de les Torres (Duch de), marquès d'Elitxe, 41, 496, 498 a 502, 504, 506, 543, 779, 791.
Medina de Rioseco (Duquesa de), 543, 546.
Mélito (Príncep de), 148.
Mendoça (D. Antoni de), 753, 761, 762, 771.
Menochio (Jaume), jurisconsult, 574, 577, 581, 650, 651, 661, 664, 668, 669, 673, 676, 713, 727, 733, 735, 742.
Menorca, 589.
Mentilla (T.), abat de Banyoles, 508.
Mercè (Carrer de la), 113, 119.
Mercè (General de la Orde de Nostra Sra. de la), 60, 61.
Mercè (Iglesia de Ntra. Sra. de la), 16, 18, 407, 438.
Mercè (Monastir de Ntra. Sra. de la), 11, 16, 18, 60, 61, 72, 73, 95, 216, 223, 257, 375, 438, 479.
Mercè (Relligió y PP. de Ntra. Senyora de la), 73, 216, 222, 257, 479, 525, 586, 613, 645.
Merçer (Pere Antoni), mercader, 353, 355, 357.
Mesquita (Andreu Jaume), jurat de Çaragoça, 134.
Miedes (Bernadí), 589.
Mieres (Thomàs), jurisconsult, 562, 563, 693, 706, 709, 735, 736.
Mijavila y Franquesa (Fran.ch), 713.
Milà, 769.
— (Archebisbe de), 259, 769.
— (Governador de), 456.
Millino (Cardenal), 247.
Mínims (Orde dels), 645.
Minuarte (D. Jacinto), prebendat de la Iglesia de Çaragoça, 129.
Miquel (Bernat), militar, 353, 355, 357.
Miquel (Dr. Pere Pau), metge; conseller segon, 185.
Mir (Jaume), doctor del Rl. Consell, 784, 785, 788.
Mir (T.), argenter, 193, 195.
Miranda (Comte de), 149.
Mirto (P. Fr. Plàcit), clergue menor, 35, 36.
Moditius (T.), jurisconsult, 727.
Molin de Rey (abans, de *Reig*), 385, 567, 601.
Molina (Lluis), jurisconsult, 569, 570, 584, 614, 623, 638, 713.
Moll ò port, 44, 45, 46, 51, 52, 54, 107, 108, 109, 113, 114, 317, 318, 348, 428, 471, 472, 474, 483, 484, 485, 490, 530, 532, 534, 539, 585.
Moll (Capella del), 46.
— (Desembarcador del), 534.
— (Punta del), 318, 470.
— (Tasques del), 474.
Mon[te Brexiano?] (Jerònim de), jurisconsult, 561.

Monac... (Antoni), jurisconsult, 668.
Monblanch (Fr. Armengol de), guardià de Sta. Madrona, 184.
Moncada, 43, 187, 188, 305, 385, 424, 529, 601.
Moncada (Carrer de), 40, 455, 456.
Moncada (D. Lluís de), comenador de St. Joan; diputat eclesiàstich, 43.
Moncada (D. Pere de), 118, 505.
Monet (Joan Pere), jurisconsult, 624, 656, 657, 660.
Monfar y Sorts (Diego), historiayre, 47, 480.
Monfar y Sorts (micer Joan Bta.), 201, 287.
Monges descalces (Iglesia de les), 341.
Monrodon (Miquel Joan de), algutzir ordinari, 177, 520.
Monsuar (D.ª Elena de), priora de Jonqueres, 454.
Monsuar (D. Lluís de), batlle general de Catalunya, 500.
Montaner (Joan), verguer de la Reyal Audiencia, 34.
Montaner (micer Joseph), ciutadà honrat; Obrer del Concell, 85, 90, 173.
Montanera (T.), muller de Joan Montaner, 34.
Montblanch (Duch de), (Martí I d'Aragó), 591.
Montblanch (Duquesa de), 591, 592.
Mont-Calvari (Monastir de), 409, 435.
Monte (P. Fr. Joseph del), vicari gral. y provincial dels Mínims, 219, 645.
Monteleon (Duch de), lloctinent reyal en Catalunya, 149, 354.
Monte Negro (Marquès de), cap de galeres d'Espanya, 44.
Mongat, 43, 385, 601.
— (Coll de), 15.
Monti (Cèssar), cardenal nunci; archebisbe de Milà, 259.
Montission (Monastir de), 218.
Montjuich, 14, 25, 55, 83, 84, 110, 111, 184, 239, 390, 396, 437, 439, 454, 503, 509, 539.
Montjuich (Guarda de), 530, 537.
Montmorency (Mr. de), 46.
Montserrat, 100, 103, 460.
Montserrat (Capella de Ntra. Senyora de), 114.
Montserrat (Cases de), 39.
Montserrat (micer Dionís), 198, 230.
Montserrat y Ruffet (micer Pere), 460, 479.
Montsó, 139, 594, 746.
Mora (Joseph), ciutadà, conseller terç, 185, 262, 362, 471, 473, 480, 484, 496, 498, 509, 510, 511, 513, 517.
Mora (Miquel), ciutadà honrat, conseller terç, 347, 431, 432.
Moreig (Francesch), mercader, 88.
Morlanes (T.), regent del Rl. Consell d'Aragó, 490.
Moros, 588, 589.
Moros d'Espanya (Crònica dels), per lo P. Bleda, 588.
Moxet (Fr. Pere Martre), domínich, 644.
Mur (Mtre. fr. Joan), provincial de Predicadors, 219, 644.
Muralla de mar, 92, 114, 119 nota, 154, 532, 534.
Muralles, 42, 189, 538, 618, 620, 621, 622.

N

Nàpols, 110, 139, 496, 587, 592.
— (Curia archebisbal de), 652, 656, 661, 668, 669.
Nàpols (Virrey de), 497 a 500, 502.
Nata... (T.), 621, 686, 747.
Natzaret (Iglesia de Ntra. Sra. de), 14, 399.
Natzaret (Monastir de), 167.
Navarra, 588.
— (Rey de), 247.
Navarréz (Marquès de), 149, 773, 774, 779.
Navarro (T.), jurisconsult, 638, 641, 662, 669, 673.
Navarro de Anoyta (Baltasar), regent del Rl. Consell d'Aragó, 4.
Navarro (P. Vicents), jesuita, 647.

Navel (Jaume de), ciutadà honrat, 382, 454.
Navel (Jerònim de), ciutadà honrat; embaxador; conseller en cap, 9, 20, 32, 53, 87, 105, 136, 160, 163, 164, 175, 176, 177, 179, 183, 188, 199, 202, 204, 205, 207, 208, 212, 213, 216, 219, 220, 221, 228, 229, 236, 238, 240, 244, 262, 264, 266, 306, 340, 343, 346, 347, 354, 361, 364, 369, 374, 381, 382, 390, 394, 395, 397, 407, 412, 414, 421, 424, 427, 434, 436, 440, 447, 455, 459, 463, 466, 476, 481, 489, 505, 516, 749.
Nebot (Francesch), mercader, conseller quart, 185.
Nebot (T.), 355.
Negro (Jacomo de), tresorer de la Sta. Creuhada, 8, 9, 93.
Nicholau (Pau Fran.ch), 327.
Nolasch (Sant Pere), 586.
Nou (Carrer), 606.
Nou (Portal), 52, 53, 85, 166, 178, 312, 434, 538.
Nova (Plaça), 39, 82, 192, 194, 233, 607.
Novell (Agustí), mercader, 203.

O

Ocanya, 599.
Oldrado (T.), jurisconsult, 571, 708, 742.
Oliba (Dr. Antoni), id., 562, 563, 568, 572, 584, 587, 613, 615, 624, 695, 705, 707, 708, 710, 744, 747.
Olivares (Comte de), duch de San Lúcar, 41, 249, 250, 252, 413, 420, 542 a 547, 718 a 722, 749, 755, 761, 762, 763, 767 a 776, 780.
Oliver (Fr. Joan), mínim, 645.
Oliveres (Miquel), argenter, conseller quint, 85, 173, 178.
Olivo (Fr. Thomàs), domínich, 197.
Olot, 525.
Oluja (D. Francisco), degà de Lleyda, 293.
Oms (D. Antoni de), sargent major, 538.
Onyate (Comte de), 63.
Orani (Marquès de), 46, 52, 63.
Oriol (T.), notari reyal, 508.
Osasc... (T.), 571, 708.
Osona (Comte de), marquès d'Aytona, 249 a 252, 718 a 722, 767 a 775.
Ostalrich (Fr. Serafí de), caputxí, 646.
Osuna (Duch de), virrey de Sicilia, 593.
Otalora (T.), 584, 736, 737.
Otero (Antoni), doctor en lleys, 292.

P

Pacià (Sant), 585.
Paga (T.), canonge de la Seu, 371.
Pagès (Melcior), mercader, clavari, 9, 90, 178, 184, 210.
Paguera (D. Joan de), 200.
Palamós, 166.
Palau (Mtre. fr. Fran.ch), domínich, 644.
Palau bisbal, 17, 40, 81, 82, 234, 259, 267, 349, 356, 418, 515.
Palau de la Comtesa, 439.
— *de la Inquisició*, 458, 461, 462, 480.
Palau del Duch de Cardona, 337, 534, 535.
Palau del Rey, 16, 17, 18, 129, 234, 586.
Palau del Virrey, 22, 45, 56, 68, 82, 113, 114, 135.
Palmerola (micer T.), 59, 261.
Paludano (T.), 644.
Panormit[ani?], 744.
Papa (Guiu), 561, 566, 686, 696 a 699, 735.
Papinianus (Emilià), jurisconsult, 581.
Par (Francesch Onofre), mercader, tauler, 94, 397.
Páramo (T.), inquisidor, 585.
Paredes (D. Lluis de), alcalde de Cort, 599.
Parissio (Pere Pau), cardenal, 561, 689, 691.
Parladorius (T.), 740.
Pascot (Fr. Joseph), mínim, 645.

Passoles (Pau), notari, 395, 460.
Pastor (Fr. Jaume), mínim, 645.
Pastrim (Casa y Duana del), 270.
Patianus (Fulvio), 685.
Pau (Sant), apòstol, 586.
Paulino, 585.
Paulo (Juli), jurisconsult, 584.
Paulo V, Papa, 8, 207.
Pedralbes (Abadessa de), 454.
— (Monastir de), 176, 261, 459, 564.
Peguera (D. Guerau de), militar, conseller en cap, 54, 87, 90, 137, 142, 143, 144, 185, 186, 188, 198, 208, 219, 229, 237, 240, 242, 253, 257, 260, 268, 277, 283, 299, 306, 310, 313, 316, 326, 341, 343, 344, 347, 510.
Peguera (D. Lluis de), 582, 615.
Peixau (Agustí), 89, 136, 143, 173, 187, 194, 199, 230, 238, 241, 279, 281, 283, 350, 351, 358, 367, 370, 390, 401, 404, 412.
Penna (Lluch de), jurisconsult, 572, 702, 705, 726.
Penyafort (Sant Ramon de), 6, 93, 198, 363, 369, 370, 375, 381, 431, 433, 436, 483, 566, 585, 586, 742.
Peralta (T.), secretari del Lloctinent, 52.
Peralta (micer T.), 59.
Pere II (III d'Aragó), 385, 428, 557, 589, 590, 594, 600, 692.
Pere III (IV d'Aragó), 97, 98, 100, 177, 180, 181, 182, 188, 190, 386, 545, 562, 584, 587, 590, 594, 597, 603, 614, 617, 619 a 622, 693, 705, 707, 711, 712, 743, 744, 746.
Pere I, rey de Castella, 591.
Peregrino (March Antoni), jurisconsult, 571, 574, 578, 676, 679, 685, 687, 700, 708, 726, 747.
Perez (Miquel), escrivà de manament, secretari del virrey, 76, 88, 115, 116, 117, 122, 129, 132, 137, 141, 143, 145, 171, 227, 228, 237.
Pernambuco, 4.
Perpinyà, 15, 31, 33, 44, 45, 53, 54, 222, 307, 309, 316 a 322, 329, 330, 340, 343, 345, 346, 354 a 360, 365, 371, 373, 388, 390, 393, 398, 417, 424, 425, 430, 469, 593, 748, 782 a 785, 789.
Perpinyà (Castell de), 592.
— (Corts de), 740.
Perusa, 657, 665, 666.
Petra (Pere Antoni de), jurisconsult, 713.
Petrasancta (Pere Gregori de), jurisconsult, 558.
Petronilla (Dona), reyna d'Aragó, 589.
Pexau (Agustí) (V. Peixau).
Pi (Iglesia parroquial de Ntra. Senyora del), 5, 15, 93, 181, 363, 376, 399, 405, 406, 478, 613, 615.
Pi (Jacinto), notari, 526, 527.
Pi (Jaume), mercader, tauler, 90, 112, 270, 271, 277, 278, 305, 311, 312, 313, 353, 354, 365, 398, 399, 494, 789.
Pi (Lluis), procurador del Hospital general, 179.
Pineda (Joan de), 584, 585.
Pineda (micer Pere), 88.
Pintor (Jerònim), mercader, 526, 527.
Piquer (P. Jacinto), jesuita, 647.
Plà de St. Francesch, 63, 133, 242, 337, 535, 566.
Plà y de Cadell (Francesch), militar, Obrer del Concell, 185.
Plaça Nova, 39, 82, 192, 194, 233, 607.
Planella (D. Pere de), 128, 129.
Planes (Joan), perayre, 117.
Planes (Miquel), mercader, Obrer del Concell, 466, 515.
Plini, 704, 728.
Pol (Miquel), militar, 89, 115.
Polit (Dimas), 91.
Pons (Fr. Eugeni), carmelita, 645.
Pons (Jaume), negociant, 783.
Ponsa (Agnès), 460.
Pont del Palau del Duch de Cardona, a la Muralla de Mar, 534.
Pont de Sant Boy, 463.
Ponte (Amadeu de), jurisconsult, 708, 726.
Port, 45, 585, 748. (V. *Moll.)*
— (Guarda del), 51, 52, 107, 748.

Porta (Miquel), perxer, 324.
Porta Ferrissa, 39, 233.
Portal de Mar, 44, 257, 405, 406, 532, 534, 544.
Portal de Sant Antoni, 14, 41, 55, 202, 233, 621, 622.
Portal de Sta. Eulalia, a la Seu, 266, 417, 514.
Portal de St. Daniel, 351, 352.
Portal de les Verges (de la capella anomenada avuy de Sta. Llucia), 234.
Portal major de la Seu, 17, 40, 82
Portal Nou, 52, 53, 85, 166, 178, 312, 434, 538.
Portals de la ciutat, 34, 522, 524.
Portugal, 560.
— (Infant de), 562.
— (Princesa D.ª Joana de), filla de Carles I, 567.
Portugal (Rey de), 247.
Porxo de la plaça vella del Blat, 605.
Porxo de Sant Jaume, 5, 15, 25, 53, 134, 166, 258, 262, 265, 266, 267, 278, 310, 312, 344, 349, 356, 397, 417, 418, 434, 514, 515, 516.
Povar (Marquès de), 82, 170, 180.
Prats (Pere), diputat de la Generalitat, 425.
Prætis (Simó de), jurisconsult, 580.
Predicadors (Orde ò relligió de), 588, 644.
Predicadors (Monastir de). (V. Santa Catherina.)
Presó, 87, 89, 323, 460, 508, 509, 518. (V. *Càrcers.)*
Presó (Devallada de la), 40.
Pugullar (T.), porter, 196.
Puig (Dr. Fran.ch), canonge de Tortosa, 144, 145, 224, 230, 259, 610.
Puig (P. Jaume), rector de la Companyía de Jesús, 197, 647.
Puig (micer Raphel), 183, 218, 261, 494, 521, 526, 600, 627, 717, 748.
Puig Dorfila (Joan Antoni de), cavaller, Síndich de Mallorca, 169.
Puigjaner (Pau Joan), receptor de la Batllía general, 418.
Puigjener (Fran.ch), militar, 287, 293, 489.
Puigvert (Montserrat), escrivà de manament, 262, 264, 277, 292, 323, 324, 383, 423.
Pujades (Dr. Jerònim), cronista, 584.
Pujades (Joan), 422.
Pujol (mestre Joan), serraller, 784.
Pulla, 594.
Puso (D. Jerònim), majordom de la Princesa de Carinyan, 531, 536.
Pusses (Torre de les), 537.
Puteo (Jaume), jurisconsult, 571, 578, 581, 616.

Q

Queralt (Comte de), 269.
Queralt (D. Ramon de), canonge de la Seu, 209, 507.
Querol (Vall de), 10.
Quintana (Joseph Miquel), 224, 229, 235, 248, 251, 254, 335, 415, 416, 422, 426, 430, 431, 433, 445, 448, 455, 458, 461, 462, 464, 467, 492.
Quintana (Miquel Joan), 227, 252.
Quintana (Miquel Joseph), diputat reyal, 17, 492.

R

Rabassa (Joan), droguer, 200.
Rafeques (T.), procurador fiscal patrimonial, 254.
Rafols (Fr. Barthomeu), trinitari, 645.
Rambla, 98, 106, 484.
Ramir II, rey d'Aragó, 589.
Ramon (micer Lluis), ciutadà honrat, assessor del Governador, 323, 337, 338, 382, 509, 520.
Ramon (Fr. Martí), carmelita, 197.
Ramon (micer Montserrat), doctor de la Rl. Audiencia, 734, 735.
Ramon Berenguer I, comte de Barcelona, 593, 695.
Ramon Berenguer IV, comte de Barcelona, 588.
Raud... (T.), 691.
Raval, 605, 606.

Raynoso (Miquel), jurisconsult, 739.
Rebuffi (Pere), jurisconsult, 703.
Recorda (Fr. Esteve), mínim, 645.
Regomir (Carrer del), 135, 523, 532, 535.
Reguer y de Margarit (Joaquim), 34.
Repenedides (Casa de les), 238.
Resplans (Jerònim), mercader, cònsul de Llotja, 509, 512.
Reull (Fr. Thomàs), agustí, 646.
Rey (Palau del), 16, 17, 18, 129, 234, 586.
Rey (Plaça del), 214, 322, 491, 508.
Riambau (T.), notari, 383.
Ribadeneyda (T.), 585.
Ribagorça (Comte de), (V. Joan d'Aragón), 148.
Ribera (La), 169.
Ribera (D. Joan de), cavaller de Santiago, 327.
Ribes y de Riu (micer Fran.ch), conseller terç, 43.
Riccio (T.), jurisconsult, 614, 650, 652, 656, 660, 661, 662, 668, 669.
Riera (Raphel), notari, 474.
Riera de Sant Joan, 474.
Riffós (Magí), mercader, 88.
Riminaldo (Hipòlit), jurisconsult, 574, 575, 580.
Ripoll (Iglesia de), 626.
— (Monastir de), 624 a 626.
— (Monjos de), 627.
Ripoll (D. Acasi de), fiscal de la Batllía general, 425.
Rippa (Polidor), 578, 580.
Rius (Fr. Pau), domínich, 644.
Robí (D. Ramon), doctor del Reyal Consell, 33, 34.
Roca (Gabriel), pvre., secretari del Bisbe, 297, 319.
Roca (micer Joseph), doctor del Rl. Consell, 227.
Rocaberti (Vescomte de), 598.
Rocha (Carrer d'En), 606.
Rodas (Joan), escrivà racional, 530.
Roder (Gaspar), 739.
Rodriguez (Joan?), 644.
Roger (T.), canonge de la Seu, 176.
Roger (Fran.ch), franciscà, 646.
Roig (Dr. Jerònim), ciutadà, 508, 509.
Roig (Dr. Jerònim), canonge y sacrista major de la Seu, 21, 35, 144, 145, 280, 318, 345, 402, 403, 475, 610.
Rolando a Valle, jurisconsult, 571, 577, 657, 696.
Roma, 116, 260, 430, 563, 583, 584, 625, 731, 768, 769.
Romà (Imperi), 584, 702, 740.
Roman (Mtre. Fr. Martí), carmelita, 644.
Roman (T.), 771.
Romans, 559, 729, 737, 739.
— (Dret comú dels), 559.
— (Rey de), 567.
Romeu (Ramon), ciutadà honrat, veguer de Barcelona, 111, 179, 260, 261, 634.
Ronis (T.), capità dels assahonadors y carders, 317.
Ros (Fran.ch), mercader; conseller quart, 34, 68, 215, 421.
Rosate (Alberich de), 703.
Roses (Abat de), 425.
Rossell (Miquel Joan), mercader, 88.
Rossell (micer Pere Joan), 53, 59, 125 a 128, 151, 177, 183, 218, 261, 270, 271, 277, 278, 305, 311, 376, 464, 465, 486, 487 nota, 493, 599, 600, 627, 680, 717, 748.
Rosselló, 15, 44, 53, 54, 75, 307, 309.
— (Comtat del), 22, 70, 71, 76, 148, 276, 318, 358, 360, 610, 687, 693, 782, 785.
Rosselló (Comte del), 617.
Rossenthál (Enrich), jurisconsult, 574, 707, 709, 715, 717.
Rossio (Antoni), jurisconsult, 728, 729.
Rota romana, 569, 570, 580, 581, 615, 616, 657, 735, 739.
Rovira (Joseph), canonge de la Seu, 280, 371.
Rovirola (D. Raphel de), bisbe de Barcelona, 232.
Rubí (micer T.), 261, 600.
Rufach (Fr. Mathias), carmelita, 645.
Ruinus (T.), jurisconsult, 574, 736.
Rull (micer Martí Joan), 187, 191.

S

Sabata (Jerònim), notari, escrivà racional del Concell, 6, 41, 52, 61, 100, 101 a 103, 119, 125 a 127, 157, 168, 169, 185, 186, 200, 207, 310, 336, 363, 394, 399 a 401, 403, 404, 409, 431, 454, 456, 468, 474, 475, 480, 530.
Sabater (Fr. D. Felip), comenador de St. Joan, 329.
Sabater (D. Ramon), oidor de la Diputació, 43.
Saboya (Duch de), 529, 565.
— (Prínceps de), 317, 324, 325, 328, 331, 530.
Saffont (Joseph), notari, escrivà major de la Batllía general, 52.
Sagrera (Jacinto), mercader, 418.
Sala (micer Bernat), conseller en cap, cònsul de Llotja, 56, 68, 74, 80, 83, 84, 85, 89, 105, 151, 405, 488, 541 nota.
Sala (D. Fran.co), capità dels mestres de cases, 321.
Sala y Berart (Fr. Gaspar), agustí, 197.
Sala (Jacinto), 391, 502.
Sala (a) *Serrallonga* (Joan), bandoler, 202.
Sala (D. Miquel), regent de la Reyal Cancellaría, 102, 103.
Sala de les armes de la ciutat, 53, 477, 537, 587.
Salas (T.), 638.
Salazar (Miquel Agustí de), jurat de Çaragoça, 134.
Salazar de Mendoza (Pere), 561, 563, 576
Salcedo (T.), 614, 726.
Saleta y Morgades (Antich), 60, 69, 131, 408.
Saleta (Miquel), canonge de la Seu, 18.
Saliceto (V. Salcedo.)
Sancana (Gabriel), guarda de baluart, 470.
Sanchez (P. Thomàs), 638, 651, 652, 662, 666, 671, 672.
San Jorge (Senyor de), 720.
San Lorenzo, 736.
San Lúcar (Duch de), comte d'Olivares, 252.
San Martín, 9.
San Martín (Fr. Andreas de), caputxí, 646.
Sans (D. Fran.co), canonge, ardiaca del Penadès, 279, 344.
Sant Agustí (Iglesia de), 7, 9, 14, 93, 355, 364, 369, 399, 405, 470.
Sant Agustí (Monastir de), 7, 9, 14, 355, 364, 369, 437, 439, 486, 506.
Sant Agustí (Orde de), 197, 409, 646.
Sant Antoni (Portal de), 14, 41, 55, 202, 233, 621, 622.
Sant Antoni (Torres de), 10, 202, 622.
Sant Benet (Monjos de), 341.
— (Orde de), 341, 625.
Sant Bertran, 538.
Sant Boy (Pont y barca de), 463.
Sant Cugat del Vallès (Abat de), 235.
Sant Daniel (Portal de), 351, 352.
Sant Domingo (Monastir de). (Vegis Santa Catherina).
Sant Elm (Capella de) a Sta. Clara, 524.
Sant Eusebio, cardenal, 247.
Sant Feliu de Llobregat, 38, 41, 496.
Sant Francesch (Iglesia de), 349, 405, 452.
Sant Francesch (Monastir), 40, 42, 90, 117, 120, 122, 123, 191, 437, 439, 466, 468, 473, 506, 534.
Sant Francesch (Orde de), 116, 123, 646.
Sant Francesch (Pares de), 117, 120, 122, 123, 126.
Sant Francesch (Plà de), 63, 133, 242, 337, 535, 566.
Sant Francisco de Paula (Iglesia de), 407, 408.
Sant Francisco de Paula (Orde de), 645.
Santiago, apòstol. (V. Sant Jaume).
Santiago de Galicia (Historia de), per D. Mauro Castellano, 585.
Sant Jaume (Font de la Plaça de), 491.

Sant Jaume (Fossar de), 266, 514.
— (Plaça de), 1, 6, 34, 40, 43, 82, 134, 135, 232, 233, 257, 312, 326, 363, 374, 417, 418, 434, 491, 514.
Sant Jaume (Porxo de), 5, 15, 25, 53, 134, 166, 258, 262, 265 a 267, 278, 310, 312, 344, 349, 356, 397, 417, 418, 434, 514 a 516.
Sant Jaume de la Espasa (Hàbit de), 169.
Sant Joan (Riera de), 474.
Sant Jordi (Capella petita de) a la Diputació, 508.
Sant Joseph (Iglesia de), 409.
Sant Joseph (Pares descalços de), 409.
Sant Llàtzer (Iglesia de), 21.
Sant Lurí, 592.
Sant Marçal del Vallès (Castell y terme de), 382.
Sant Miquel (Iglesia de), 18, 257, 441.
Sant Pau (Carrer de), 189, 190, 376, 377, 379, 605, 606, 620, 622.
Sant Pau (Iglesia de), 257.
Sant Pere (id.), 257.
Sant Ramon de Penyafort (Capella de) a Sta. Catherina, 436.
Sant Roch (Capella ò iglesia de), 53, 166, 312, 434.
Sant Salvador de Breda (Abat de), 341.
Sant Salvador (Miquel), 422, 517.
Sant Sebastià (Iglesia de), 10, 94, 213, 366, 486.
Sant Sever (Beneficiats de), 85.
Sant Thomàs (Fr. Onofre de), trinitari descalç, 106, 109, 181, 189, 376, 380, 612, 613, 617.
Santa Agata (Iglesia de), 491.
Santa Anna (Canonges de), 53, 166, 434.
Santa Anna (Plaça de), 15, 102, 103.
Santa Catherina (Claustre del monastir de).
Santa Catherina (Iglesia de), 6, 34, 363, 436, 473.
Santa Catherina (Monastir de), 6, 90, 93, 191, 197, 356, 363, 396, 404, 405, 430, 436, 473, 496, 497, 504, 506, 585.
Santa Clara (Iglesia de), 299, 310, 423, 433, 524.
Santa Clara (Monastir de), 310, 433.
Santa Clara (Vescomte de), 46.
Santa Coloma (Comte de), 272, 324 a 328, 331, 334, 336 a 339.
Santa Cruz (Marquès de), 470 a 472.
Santa Elisabeth (Monjes de), 98.
Santa Eulalia (Capella de) a la Seu, 18, 40, 85, 86, 114, 133, 186, 234, 238, 239, 258, 347, 348, 373, 381, 390, 397, 465.
Santa Eulalia (Portal de) a la Seu, 266, 417, 514.
Santa Eulalia de Sarrià (Monastir de), 435.
Santa Eulalia de Sarrià (Pares de), 437, 455.
Santa Madrona (Capella ò iglesia de), 14, 25, 55, 84, 111, 184, 239, 390, 421, 439 a 443, 445 a 448, 454, 503.
Santa Madrona (Monastir de), 184, 435, 437, 442, 443, 445, 446, 449.
Santa Madrona (Pares caputxins de), 435, 455.
Santa Margarida de Moncada. (Vegis *Moncada*).
Santa María de la Mar (Iglesia de), 1, 16, 92, 348, 362, 442, 478, 483, 484.
Santa Martra (Iglesia de), 306, 426, 536.
Santa Mònica (Iglesia de), 409.
— (PP. descalços de), 409.
Sants Innocents (Capella dels) a la Seu, 191, 356.
Sardenya, 584, 590 a 592, 602.
— (Rey de), 617.
Sarrià (Sta. Eulalia de), 435, 437, 455.
Satanàs, 660.
Saurina (mestre T.), celler, 194, 195.
Sayol y de Barbarà (Felicià), 519.
Sayos (Joseph), fuster, 173.
Sbert (T.), canonge de Sta. Anna, 434.
Scarrer (T.), canonge de la Seu, 275.
Scrivano (P. Carlos), 557.
Segorb, 731.
Segorb y Cardona (Duch de), 130, 252, 287, 319, 782. (V. Cardona).

Sellan (Vicents), prebendat de Çaragoça, 129.
Semoleres (Carrer de les), 498.
Senjust (micer Jerònim), 227.
Senmanat (D. Aleix), capità dels velluters, 310.
Senmanat (D. Anton de), 45, 231.
Senmanat (D. Galceràn de), canonge de la Seu, 504, 505, 507.
Senmanat (D. Joan de), 231, 287.
Senmanat (D. Ramon de), ardiaca major y vicari general de la Seu, 19, 25, 87, 89, 279, 295, 319, 400 a 404, 468, 505.
Sentís (Fran.ch Jerònim), diputat militar, 17.
Sentís (D. Joan), bisbe de Barcelona, 19, 21, 68, 80 a 82.
Seraphino (T.), jurisconsult, 567, 575, 577, 580.
Serra (Carrer d'En), 606.
Serra (P. Mtre. Dalmau), general de la Mercè, 525.
Serra (Jerònim), mercader, 365, 397.
Serra (Pere), conseller en cap, capità de nau, 592.
Serra (D. Pere Antoni), bisbe de Lleyda, diputat, 16, 17.
Serrallonga (V. Sala, Joan).
Serrano (P. Fr. Diego), general de la Mercè, 60, 61, 73.
Serrano (Fr. Joan), franciscà, 646.
Serrià (Fr. Jerònim de), caputxí, 646.
Serrian (Fr. Pau de), provincial de Caputxins, 646.
Servat (Antich), notari, 122.
Sesar (Duch de), (V. Sessa).
Sessa (id.), 543.
Sesse (Joseph de), jurisconsult, 657, 663, 666.
Seu (Ardiaca major de la), 19, 25, 89, 279, 295, 319, 395, 400, 402, 403, 475.
Seu (Canonges de la), 12, 13, 15, 17 a 19, 35, 87, 89, 104, 106, 144, 145, 184, 205, 208 a 210, 220, 245, 258, 275, 279, 280, 286, 287, 295, 303, 304, 319, 339, 342, 344, 345, 360, 371, 381, 424, 426, 504, 505, 507, 528, 755, 763, 768, 782 a 786.
Seu (Capitol de la), 12, 13, 16, 18 a 22, 34 a 36, 39, 54, 55, 87, 89, 104 a 106, 144, 184, 185, 192 a 199, 201, 203 a 205, 207 a 211, 213, 215, 219 a 221, 230, 243, 244, 246, 248, 265, 272, 275, 279, 280, 282, 283, 286, 287, 291, 292, 294, 295, 298 a 305, 319, 321, 322, 329, 331, 334, 335, 339, 341 a 344, 346, 350, 352, 362, 369 a 371, 378, 392, 394, 401, 404, 408, 414 a 417, 424, 426, 427, 429, 430, 435, 448 a 451, 453, 504, 519, 528, 610, 636, 637, 641, 649, 652, 662 a 664, 669, 749, 751, 753 a 756, 766, 768, 774, 785.
Seu (Claustres de la), 196, 234, 266, 417, 514, 635, 636, 653, 654, 657, 658, 665, 668, 670, 749.
Seu (Clero de la), 10, 14 a 17, 20, 33, 81, 110, 111, 166, 174, 187, 198, 223, 239, 390, 396, 403, 448, 475, 528.
Seu (Fonts de les claustres de la), 635 a 637, 749.
Seu (Iglesia de la), 6, 9, 10, 12 a 15, 17 a 21, 24, 25, 32 a 34, 37, 40, 42, 53, 55, 57, 60, 81, 82, 84 a 87, 90, 95, 104, 111, 114, 124, 132, 134, 135, 166, 174, 178, 185, 187, 191, 223, 233, 238, 239, 242, 254, 258, 262, 266, 267, 278, 310, 326, 344, 347 a 349, 356, 363, 366, 369, 374, 381, 390, 395 a 397, 408, 409, 412, 415, 417, 418, 424, 433, 447, 449, 459, 465, 468, 470, 489, 495, 496, 514 a 516, 635.
Seu (Portal major de la), 17, 40, 82, 133, 268.
Seu (Sacrista major de la), 21, 35, 144, 145, 318, 345, 402, 403.
Seu (Vàs dels bisbes en la), 16, 18.
Sever (Sant), 566.
Sicardus (V. Sichardi).
Sichardi (Joan), jurisconsult, 703, 726.
Sicilia, 559, 587, 590 a 594.
— (D.a María de), 591.
— (Galeres de), 56, 530, 533, 539.
Sicilies (Rey de les dos), 247.
Signorolo (Carles), jurisconsult, 740.

Sisternes (Melcior), regent del Consell d'Aragó, 62 nota, 94, 130, 153, 173, 320.
Socarrats (Joan), jurisconsult, 571, 708.
Socini (Marian?), id., 570, 574, 706, 736.
Socinus (V. Socini).
Sogorb (V. *Sègorb*).
Solanes (Fr. Antoni), franciscà, 197, 646.
Soler (Dr. Baldiri), prevere, 414, 415.
Soler (Dr. Barthomeu), 345.
Soler (micer Fran.ch), militar, 120, 470, 525, 748.
Soler (D. Lluís), 406, 454.
Soler (Onofre), cirurgià, Obrer del Concell, 85, 90, 173.
Soler (micer Pacià), 525.
Soler (D. Pere), 763.
Solsona (Bisbe de), 81, 149, 479.
— (Capitol de la Seu de), 144, 610.
Soris (Dr. T.), beneficiat de la Seu, 486.
Sorribes y Descoll (D. Felip de), militar, diputat, 43, 403, 494.
Sorribes y Rovira (D. Felip de), militar, carceller major, 32, 342, 359, 360, 373, 782 a 787, 789.
Sorribes (D. Fran.co), 408.
Sossies (Francesch), mestre de cases y de les fonts, 219, 636 a 643, 649 a 654, 657 a 660, 662 a 667, 670 a 672, 676 a 680, 768.
Soto (T.), jurisconsult, 638, 644.
Sovíes (Baldiri Miquel), mercader, conseller quart, 347, 394, 395, 418, 421.
Sovíes (P. Guillèm), jesuita, 647.
Spanya (V. *Espanya*).
Sparraguera (V. *Esparraguera*).
Spitalet (V. *Hospitalet*).
Spuny (Joseph), militar, 56.
Spuny (Ramon), id., 515.
Stevanell (micer Joseph), 94, 112.
Steve (P. Fr. Jaume), franciscà, 219.
Studi (V. *Estudi*).
Suarez (Fran.co), jurisconsult, 638, 639, 641.
Subirats (Miquel Angel), candeler, 206, 215.
Subirats (Pere Pau), procurador dels Trinitaris descalços, 109.
Suecia (Rey de), 344.
Surdo (Joan Pere), jurisconsult, 563, 572, 620 a 622, 664, 665, 667, 685, 686, 689, 695, 716, 731, 747.
Surgen... (T.), 559.
Sylvestro, 638, 640.

T

Tallers (Carrer dels), 606.
Tamarit (Fran.ch de), militar, 20, 467.
Tarifa (Marquès de), lloctinent reyal a Catalunya, 154, 546, 568.
Tarragona, 35, 145, 230, 386, 586.
— (Archebisbe de), 35, 37, 38, 42, 47, 123, 131, 133, 144, 149, 610, 611, 768, 775.
Tarragona (Cònsuls de), 218.
— (Provincia eclesiàstica de), 610, 625, 627.
Tarragona (Sagrades constitucions de), 652, 654, 655, 660, 661, 673, 674, 676.
Tarragona (Fr. Fructuós de), caputxí, 646.
Tarroja (micer Balthasar), 491.
Tasques del Moll, 474.
Taverner (Fran.co), canonge de la Seu, 279, 344.
Taverner (Miquel Joan), militar, 279, 281, 283, 291, 293, 299, 346, 350, 358, 424, 787, 788.
Terés (Epifani), notari, 288.
Teresa (Santa), 341.
Terranova (Duch de), lloctinent reyal a Catalunya, 148.
Terré (D. Bernat), 458.
Thalavera (Joan Jerònim), notari, 83, 541.
Theodosi (Emperador), 701.
Thesaurus (Gaspar Antoni), jurisconsult, 688, 707, 708, 710, 739.
Thió (Antoni), notari, escrivà major de la Diputació, 156, 343, 361, 365, 366, 371, 388, 398, 458, 463, 493, 782 a 784, 787.

Thomàs (Sant), 638.
Tiraqueau (Andreu), jurisconsult, 567, 571.
Tiraquel (V. Tiraqueau).
Toledo, 116, 120, 122.
— (Archebisbe de), 67.
Toledo (D. Ferràn de), lloctinent reyal a Catalunya, 148.
Toledo (D. García de), id., id., id., 148, 603.
Toledo (T.), 639, 642.
Tomich (Pere), historiayre, 591, 592.
Topius (Fran.ch), jurisconsult, 744.
Torà (Fr. Lluís de), caputxí, 646.
Torre del Cap del riu Llobregat, 79, 92, 463.
Torre d'En Alfonso, a Montjuich, 509.
Torre de les Pusses, 537.
— *nova* (La), 92, 114.
Torres (lloch del regne de Valencia), 731.
Torres del Portal de Sant Antoni, 10, 202, 622.
Torres (Marquès de les), 769.
Torres (Dr. Miquel), teòlech, 197.
Torres y d'Aragó (D. Ramon), 37, 38, 41.
Tortosa, 595.
— (Bisbe de), 81.
— (Capitol de la Seu de), 144, 610.
Tortosa (Procuradors de), 218.
— (Seu de), 144, 145, 224, 230, 259.
Trellas (Pere), notari reyal, 479.
Trentenari (Sala del), 68, 118, 170, 208, 215, 274, 465, 467, 477, 501, 529, 535.
Trento (Concili de), 97, 110, 182, 617, 652, 660, 661, 672 a 674.
Tressuero (P. Siro), clergue teatí, 106.
Trinitat (Iglesia de la Sma.), 18, 407.
Trinitat (Monastir de la Sma.), 18, 95, 197, 375.
Trinitat (Orde de la Sma.), 645.
Trinitat (Coll de la), 15.
— (La), 385, 601.
Tristany (micer Aleix), 59, 479, 482.
Trivisan[o] (March?), 708.
Trobat (Fran.ch), notari, escrivà de manament, 2, 254, 306, 318, 319, 357, 783.
Tuir, 31.
Tulli (March), 704.
Tunis, 257.
Turí (President de), 529, 530, 535. (V. Costa. Joan Bta.)
Tursis (Duch de), 116.
Tuscho (cardenal), 733, 735, 739, 742, 743.

U

Ubaldo (Pere de), 747.
Ulpianus (Domici?), 738.
Ungría (Reyna de), 25, 185.
Urbà VIII, Papa, 19, 20, 283, 431, 443, 444, 625.
Urgell (Bisbe de), 60, 73, 81, 149.
— (Capitol de la Seu de), 144, 610.
Urgell (Iglesia o Seu de), 224, 259, 358, 610.
Usuna (V. Osuna. Duch de).

V

Valencia (Ciutat de), 27 a 30, 565, 589.
Valencia (Corts de), 63, 64, 553.
— (Regne de), 693, 694, 731, 743, 757.
Valencia (Rey de), 617.
— (Síndich de), 779.
Valencians, 63, 552.
Valençue[la?] (T.), 650.
Valentí (Emperador), 701.
Valentín (Mtre. fr. Llorenç), prior dels Servites, 647.
Vall de Querol, 10.
Valla (Llorenç), 744.
Valladolid, 565, 566.
— (Corts de), 737.
Valldonzella (Monastir de), 277.
Valle (T.), 733.
Vallès, 235, 382.

Vallesica (V. Vallseca).
Vallfogona (Comte de), 118, 157, 160, 165, 167, 168, 273, 410, 419, 475.
Vallgornera y Sant Just (D. Francesch de), 277, 340, 343, 454, 492, 520.
Valls (Fr. Jacinto), mercenari, 645.
Valls y de St. Climent (Joaquím), militar, 347, 476.
Vallseca (Guillèm de), jurisconsult, canceller reyal, 562, 563, 583, 584, 587, 588.
Vallvidrera, 385, 601.
Varro (M. Terenci), 704.
Vàs dels bisbes, a la Seu, 16, 18.
Vazquez (Ferràn), jurisconsult, 638.
Velazquez (Alvar?), id., 578.
Vendrell (Joseph), notari, 61, 454.
Venecia (Embaxador de), 599.
Vera y Çuñiga (D. Joan Antoni de), 567.
Verges (Portal de les), a la Seu, 234.
Vergés (Domingo), sastre, 412.
Vergonyós (Baldiri), ardiaca y canonge de Girona, 391.
Vergós (Fran.ch Joan de), militar, 293, 413, 461, 462, 480, 481, 484, 488, 513, 516, 517, 521, 526 a 528, 538.
Vergós (Joan Fran.ch de), militar, 434.
Verospio (T.), 580.
Viader (Mtre. fr. Fran.ch), provincial de la Sma. Trinitat, 197, 219, 645.
Vicents (Mtre. fr. Gaspar), prior dels Predicadors, 219, 644.
Vich (Bisbat de), 202, 625.
— (Bisbe de), 81.
— (Capitol de la Seu de), 610.
— (Consellers de), 218.
— (Prior del convent del Carme de), 645.
Vich (Sacrista de la Seu de), 425.
Vico (D. Fran.ch de), regent del Consell d'Aragó, 4, 24, 130, 153, 173, 320, 761, 773.
Vidal (P. Jerònim), jesuita, 197, 647.
Vidal (P. Lluis), id., 647.
Vidre (Carrer del), 606.
Vidriería (id., de la), 114.
Vila (Dr. Onofre), advocat, conseller segon, 85, 184.
Vila, menor (micer Onofre), 365, 397.
Vila (D. Pere), militar, 538.
Viladrau, 202.
Vilafranca (Marquès de), duch de Fernandina, 54, 76, 160, 161, 163 a 167, 169, 170, 273, 409 a 414, 418 a 420, 427, 434, 435, 471, 473 a 475, 478, 484, 490, 499, 500, 502, 509 a 513, 515, 517, 518, 521, 539.
Vilafranca del Penadès, 40.
Vilalba (Fran.co), 90.
Vilamajor (Magí), mercader, 94.
Vilanera (Dr. Miquel), metge, Obrer del Concell, 347, 454.
Vilanova (Carrer de la), 605, 606.
Vilanova (Diego de), 184.
Vilar (Amador), droguer, conseller quint, 68, 466.
Vilar (Fran.ch), mercader, conseller quart, 466.
Vilardaga (Damià), mercader, 120.
Vilossa (Raphel Pau), 180.
Villamur (Baró de), 529, 533.
Villanueva (D. Jerònim), protonotari reyal, 62, 126, 130, 749 a 751, 753, 754, 757, 759, 761, 762, 764, 766, 768, 769, 771 a 773, 775 a 778, 780.
Villanueva (Joan Llorenç de), secretari reyal, 4, 9, 24, 28, 42, 53, 61, 63, 68, 73, 74, 153, 155, 173, 207, 245, 320, 490, 761, 763, 764, 766, 778.
Villanueva (T.), regent del Consell d'Aragó, 62, 130.
Vinyals (micer T.), 218, 717.
Vinyes (micer Felip), doctor del Rl. Consell, 31, 33, 34, 117, 120, 180, 190, 203, 205 a 213, 254, 379, 720, 779.
Violant (Dona), muller del rey Joan I d'Aragó, 596.
Vives (Lluis), 737.
Vives (Pere Pau), notari, 6.

X

Xammar (Fran.ch), militar, conseller terç, 35, 37, 85, 101 a 103, 105, 178, 184, 238, 270, 273, 277, 281, 282, 289, 297, 305, 310 a 312, 314, 321, 351, 362, 365, 367, 370, 378, 380, 390, 392, 393, 401, 404, 412, 415, 416, 422, 426, 430, 431, 433, 445, 448, 455, 464, 467, 505, 508, 518, 530.
Xammar (Senyora T.), mare del precedent, 101 a 104.
Xemellau (Gaspar Montserrat), notari, 288.
Ximenez (Mtre. fr. Cirilo), prior del Carme, 197, 219, 644.
Ximenez (Roderich), 585.
Ximenis (P. Mtre. Xirillo). (V. Ximenez).

Z

Zazio (Ulrich), jurisconsult, 740.
Zerola (Thomàs), canonista, 651, 661, 666.

DP
402
B2A2
v.11

Barcelona. Consell de
Cent Jurats
Manual de novells ardits
vulgarment appellat
Dietaru del Antich Consell
Barceloní.
v.11

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY